ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΝ'

Τετάρτη 29 Ιουνίου 2022

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 16087
2. Άδεια απουσίας του Βουλευτή κ. Γ. Παπανδρέου, σελ. 15945
3. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν έφηβοι μετανάστες και δικαιούχοι διεθνούς προστασίας, από το Σβουρένειο ΚΔΑΠ ΑμεΑ Δήμου Κω και Ελληνοαμερικανοί φοιτητές από το AMERICAN HELLENIC INSTITUTE , σελ. 15887, 15901, 15917
4. Ειδική Ημερήσια Διάταξη: Ειδική Συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής αφιερωμένη στη Μνήμη του πρώην Προέδρου της Βουλής Φίλιππου Πετσάλνικου, σελ. 15898 - 15903
5. Τήρηση ενός λεπτού σιγής στη μνήμη του Φίλιππου Πετσάλνικου, σελ. 15903
6. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 15879, 15881, 15885, 15891, 15893, 15895, 15896, 15897, 15900, 15901, 15902, 15903, 15904, 15911, 15912, 15913, 15914, 15918, 15920, 15926, 15927, 15928, 15930, 15931, 15932, 15933, 15934, 15937, 15938, 15941, 15942, 15944, 15945, 15946, 15948, 15949, 15953, 15954, 15955, 15966, 15967, 15969, 15970, 15972, 15973, 15974, 16087
7. Επί προσωπικού θέματος, σελ. 15912

Β. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κατάθεση σχεδίου νόμου: Οι Υπουργοί Εσωτερικών, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Προστασίας του Πολίτη, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, οι Υπουργοί Επικρατείας, οι Αναπληρωτές Υπουργοί Οικονομικών και Εσωτερικών, καθώς και ο Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό κατέθεσαν στις 28-6-2022 σχέδιο νόμου: «Συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών και του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1799 της Επιτροπής για τη θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών για τα επιμέρους επιγραμμικά συστήματα συγκέντρωσης - Διατάξεις σχετικές με την εκλογική διαδικασία και τον έλεγχο εσόδων και δαπανών κομμάτων, συνασπισμών και υποψηφίων Βουλευτών και αιρετών - Λοιπές διατάξεις Υπουργείου Εσωτερικών», σελ. 15879
2. Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Εκσυγχρονισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Β' φάση, Αδειοδότηση παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, πλαίσιο ανάπτυξης Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών και ειδικότερες διατάξεις για την ενέργεια και την προστασία του περιβάλλοντος», σελ. 15879 - 15999
3. Ένσταση αντισυνταγματικότητας από το ΜέΡΑ25 επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σελ. 15881 - 15882
4. Συζήτηση επί της ένστασης αντισυνταγματικότητας επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σελ. 15893 - 15897
5. Ψήφιση επί της ένστασης αντισυνταγματικότητας επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σελ. 15897
6. Κατάθεση Εκθέσεως Διαρκούς Επιτροπής: Η Διαρκής Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας «Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού covid-19 και την προστασία της δημόσιας υγείας», σελ. 15903

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑΣΟΥΛΑΣ Κ. , σελ. 15928 - 15934

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΑΒΔΕΛΑΣ Α. , σελ. 15941 - 15967
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 15967 - 16087
ΒΙΤΣΑΣ Δ. , σελ. 15918 - 15924
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 15880 - 15892
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 15892 - 15903
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 15903 - 15918
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. , σελ. 15924 -15929, 15934 -15941

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί της Ειδικής Ημερήσιας Διάταξης:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Μ. , σελ. 15901
ΒΟΥΤΣΗΣ Ν. , σελ. 15902
ΔΡΙΤΣΑΣ Θ. , σελ. 15899
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. , σελ. 15901
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 15898
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Μ. , σελ. 15901
ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ Γ. , σελ. 15900
ΤΖΗΚΑΛΑΓΙΑΣ Ζ. , σελ. 15898

Β. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΒΔΕΛΑΣ Α. , σελ. 15941, 15942, 15944,15945, 15946, 15947, 15948,15949, 15953, 15954, 15966
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 15967, 15969, 15970,15972, 15973, 15974, 15999, 16087
ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ Φ. , σελ. 15938
ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ Γ. , σελ. 15885, 15969
ΑΡΣΕΝΗΣ Κ. , σελ. 15891
ΒΙΤΣΑΣ Δ. , σελ. 15918, 15919, 15920,15932, 15933
ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ Χ. , σελ. 15927
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 15879, 15881, 15885,15891, 15893
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 15893, 15895, 15896,15897, 15900, 15901, 15902
ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ Δ. , σελ. 15895, 15897
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 15903, 15904, 15911,15912, 15913, 15914
ΠΕΡΚΑ Θ. , σελ. 15879, 15895, 15933, 15944

ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. , σελ. 15926, 15927, 15928,15937, 15938
ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ Π. , σελ. 15912
ΣΚΡΕΚΑΣ Κ. , σελ. 15911, 15912, 15913,15927, 15934, 15955
ΤΑΣΟΥΛΑΣ Κ. , σελ. 15930, 15931, 15932,15933, 15934
ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ. , σελ. 15912, 15920, 15937
ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 15895, 15918

Γ. Επί προσωπικού θέματος:
ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ Π. , σελ. 15912

Δ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας:
ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 15909
ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ Ι. , σελ. 15966
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ε. , σελ. 15904
ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ Φ. , σελ. 15942, 15944, 15945
ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ Γ. , σελ. 15885, 15972, 15973
ΑΡΣΕΝΗΣ Κ. , σελ. 15891, 15969
ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ Δ. , σελ. 15966
ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ Β. , σελ. 15879
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 15890, 15970
ΒΟΛΟΥΔΑΚΗΣ Μ. , σελ. 15916
ΒΡΥΖΙΔΟΥ Π. , σελ. 15920
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. , σελ. 15969
ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ Χ. , σελ. 15926, 15927
ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ Β. , σελ. 15905
ΔΡΙΤΣΑΣ Θ. , σελ. 15941
ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ Κ. , σελ. 15944, 15945
ΚΑΠΠΑΤΟΣ Π. , σελ. 15906
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. , σελ. 15938
ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ Χ. , σελ. 15946, 15947
ΚΕΛΛΑΣ Χ. , σελ. 15927
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. , σελ. 15919
ΚΟΛΛΙΑΣ Κ. , σελ. 15908
ΚΟΤΡΩΝΙΑΣ Γ. , σελ. 15951
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 15945
ΚΩΤΣΟΣ Γ. , σελ. 15903
ΜΑΛΑΜΑ Κ. , σελ. 15914
ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ Δ. , σελ. 15887, 15971
ΜΑΡΙΝΟΣ Γ. , σελ. 15904
ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ Φ. , σελ. 15921
ΜΠΙΑΓΚΗΣ Δ. , σελ. 15967
ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ Γ. , σελ. 15954
ΠΑΠΠΑΣ Ν. , σελ. 15948
ΠΕΡΚΑ Θ. , σελ. 15883, 15885, 15912,15933, 15935, 15973, 15974
ΠΟΥΛΟΥ Π. , σελ. 15949
ΣΑΝΤΟΡΙΝΙΟΣ Ν. , σελ. 15922
ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ Π. , σελ. 15910, 15912
ΣΚΟΥΡΟΛΙΑΚΟΣ Π. , σελ. 15915
ΣΚΡΕΚΑΣ Κ. , σελ. 15891, 15911, 15912,15913, 15914, 15930, 15932,15933, 15934, 15935, 15938,15955, 15974
ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ Δ. , σελ. 15953
ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ Ν. , σελ. 15953
ΤΑΡΑΝΤΙΛΗΣ Χ. , σελ. 15919
ΤΖΗΚΑΛΑΓΙΑΣ Ζ. , σελ. 15908
ΤΟΛΚΑΣ Ά. , σελ. 15947
ΤΣΙΠΡΑΣ Α. , σελ. 15928, 15930, 15931
ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ. , σελ. 15911, 15913, 15923,15933, 15937, 15938, 15974
ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Μ. , σελ. 15907
ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 15917, 15918
ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΗΣ Μ. , σελ. 15951, 15953

Ε. Επί της ένστασης αντισυνταγματικότητας:
ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ Φ. , σελ. 15896
ΑΡΣΕΝΗΣ Κ. , σελ. 15893
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. , σελ. 15896
ΚΑΠΠΑΤΟΣ Π. , σελ. 15894
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. , σελ. 15895
ΠΕΡΚΑ Θ. , σελ. 15896, 15897
ΣΚΡΕΚΑΣ Κ. , σελ. 15896, 15897
ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 15895

ΣΤ. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:
ΒΙΤΣΑΣ Δ. , σελ. 15934
ΣΕΝΕΤΑΚΗΣ Μ. , σελ. 15931

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΝ'

Τετάρτη 29 Ιουνίου 2022

Αθήνα, σήμερα στις 29 Ιουνίου 2022, ημέρα Τετάρτη και ώρα 9.15' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΝΙΚΗΤΑ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι οι Υπουργοί Εσωτερικών, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Προστασίας του Πολίτη, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, οι Υπουργοί Επικρατείας, οι Αναπληρωτές Υπουργοί Οικονομικών και Εσωτερικών, καθώς και ο Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό κατέθεσαν στις 28-6-2022 σχέδιο νόμου: «Συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών και του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1799 της Επιτροπής για τη θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών για τα επιμέρους επιγραμμικά συστήματα συγκέντρωσης - Διατάξεις σχετικές με την εκλογική διαδικασία και τον έλεγχο εσόδων και δαπανών κομμάτων, συνασπισμών και υποψηφίων Βουλευτών και αιρετών - Λοιπές διατάξεις Υπουργείου Εσωτερικών».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Εκσυγχρονισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Β' φάση, Αδειοδότηση παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, πλαίσιο ανάπτυξης Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών και ειδικότερες διατάξεις για την ενέργεια και την προστασία του περιβάλλοντος».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίασή της στις 23 Ιουνίου 2022 τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία έως δύο συνεδριάσεις εν συνόλω επί της αρχής, επί των άρθρων και των τροπολογιών. Το «μία έως δύο» θα εξαρτηθεί από το πόσοι συνάδελφοι θα εγγραφείτε. Επομένως, μετά τον δεύτερο εισηγητή, θα δούμε πού βρισκόμαστε και θα κανονίσουμε τα ωράριά μας.

Επί της διαδικασίας υπάρχει κάποια αντίρρηση;

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Για τη διαδικασία;

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Μετά θα σας δώσω τον λόγο.

Επί της διαδικασίας, λοιπόν, το Σώμα συνεφώνησε.

Ορίστε, κυρία Πέρκα, πείτε μου τι θέλετε.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω να ζητήσω από τον κύριο Υπουργό να αποσύρει την τροπολογία που αφορά στο ξεπούλημα άνευ όρων της ΔΕΠΑ Υποδομών. Είναι μια τροπολογία που μπήκε μετά τη διενέργεια των επιτροπών, τη συζήτηση στις επιτροπές της Βουλής, παρακάμπτει τους όρους του διαγωνισμού. Νομοθετεί, δηλαδή, η Κυβέρνηση και παρακάμπτει και την ίδια την ανεξάρτητη αρχή, τη ΡΑΕ, χωρίς να διασφαλίζει ούτε τους εργαζόμενους, τις θέσεις εργασίας, τα εργασιακά δικαιώματα και τα λοιπά.

Πρόκειται, λοιπόν, για μία απαράδεκτη τροπολογία η οποία πρέπει να αποσυρθεί και να έρθει με μία κανονική διαδικασία να το συζητήσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ωραία, όταν θα πάρει τον λόγο ο Υπουργός, θα τον παρακαλέσω να απαντήσει και επί του αιτήματός σας. Αυτό είναι άσχετο με την ημερήσια διάταξη.

Μπορούμε, λοιπόν, να ξεκινήσουμε. Να ανοίξει το σύστημα ηλεκτρονικής εγγραφής.

Καλείται στο Βήμα ο συνάδελφος από τη Νέα Δημοκρατία κ. Βασίλειος Βασιλειάδης, γενικός εισηγητής.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (ΛΑΚΗΣ) ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλημέρα σας! Ξεκινάμε τη συζήτηση ενός ιδιαίτερα σημαντικού σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με ένα ευρύ φάσμα διατάξεων και άμεσα αποτελέσματα σε καίριους για την ελληνική οικονομία κλάδους.

Θα ήθελα αρχικά, κύριε Πρόεδρε, να εντάξω αυτή τη νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης στη χρονική συγκυρία την οποία βιώνουμε. Το ζήτημα της ενέργειας μάς απασχολεί ολοένα και περισσότερο λόγω της διαρκούς αύξησης της ζήτησης, σε συνδυασμό με την αλλαγή του κλίματος και την ανάγκη απεξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα. Ωστόσο, ο πόλεμος στην Ουκρανία και οι συνέπειες που προκύπτουν στην παγκόσμια αγορά ενέργειας μάς αναγκάζουν να προσαρμοστούμε ακόμα πιο γρήγορα στις νέες αυτές συνθήκες.

Με μακροχρόνιο σχέδιο, λοιπόν -και όχι απλά ως αντίδραση στις εξελίξεις- το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας μάς φέρνει σήμερα ένα σχέδιο νόμου που έχει ως στόχο τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου αδειοδότησης των ανανεώσιμων πηγών

ενέργειας, καθώς και της παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Πρόκειται για ένα εκτενές νομοθέτημα. Συνεπώς, θα αποφύγω να αναφερθώ επί των άρθρων, αλλά θα μείνω περισσότερο στα παραγόμενα αποτελέσματα των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Το πρώτο αποτέλεσμα της ψήφισης του σχεδίου νόμου είναι ο εκσυγχρονισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας των έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Προτείνεται ενιαία και συνεκτική διαμόρφωση της λεγόμενης «Β' φάσης αδειοδότησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας», η οποία άρχεται με την υποβολή αίτησης στον αρμόδιο διαχειριστή για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης και ολοκληρώνεται με την έκδοση της άδειας λειτουργίας σε συνέχεια της αντίστοιχης Α' φάσης του ν.4685/2020.

Τα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας μειώνονται από επτά σε πέντε και ο χρόνος αδειοδότησης των έργων μειώνεται σε δεκατέσσερις μήνες από πέντε χρόνια που είναι σήμερα.

Μειώνονται, επίσης, οι περιπτώσεις που απαιτείται τροποποίηση των αδειών και δίνεται η δυνατότητα απλής ενημέρωσης των φακέλων των επενδυτών. Οι επενδυτές υποχρεώνονται εντός δώδεκα μηνών από την οριστική προσφορά σύνδεσης να προχωρήσουν στην άδεια εγκατάστασης, ενώ επιβάλλονται κυρώσεις στους διαχειριστές από τη ΡΑΕ σε περίπτωση καθυστερήσεων.

Παράλληλα, ψηφιοποιούνται διαδικασίες για τη διευκόλυνση των ενδιαφερόμενων, αλλά και για την πλήρη συμμόρφωση με την ευρωπαϊκή οδηγία 2001/2018.

Προχωρώντας, αναμορφώνεται η αδειοδοτική διαδικασία για την εγκατάσταση μεμονωμένων σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και ρυθμίζεται η λειτουργία τους.

Εισάγονται προβλέψεις σχετικά με την αδειοδότηση σταθμών παραγωγής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και συμπαραγωγής ηλεκτρισμού-θερμότητας υψηλής απόδοσης με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας.

Γίνεται σαφής διάκριση μεταξύ μονάδων αμιγούς αποθήκευσης και σταθμών οι οποίοι συνδυάζουν μονάδες παραγωγής ΑΠΕ, ενώ παράλληλα αντιμετωπίζονται ενιαία οι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής στο σύνολό τους ως προς τις προβλεπόμενες υποχρεώσεις. Αυτό θα εξυπηρετήσει μεταξύ άλλων και τον στόχο του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα για μεγαλύτερη διείσδυση των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα της χώρας, καθιστώντας τες οικονομικά αποδοτικότερες.

Περαιτέρω, ενσωματώνονται διατάξεις της ευρωπαϊκής οδηγίας 944/2019 αναφορικά με τα ανωτέρω αντικείμενα και τη δραστηριότητα της σωρευτικής εκπροσώπησης.

Πέρα από τις νέες επενδύσεις και τα νέα έργα το σχέδιο νόμου επιλύει ζητήματα που περιορίζουν και ήδη υπάρχουσες επενδύσεις σε έργα ΑΠΕ, αλλά και σε έργα συμπαραγωγής ηλεκτρισμού - θερμότητας υψηλής απόδοσης τόσο στο διασυνδεδεμένο όσο και στο μη διασυνδεδεμένο σύστημα.

Στη συνέχεια, θεσπίζεται πιλοτικό πλαίσιο για τη χωροθέτηση, την αδειοδότηση, την εγκατάσταση και τη λειτουργία σταθμών παραγωγής ενέργειας από πλωτά φωτοβολταϊκά σε θαλάσσιο περιβάλλον. Πρόκειται για μια καινοτόμα και πολλά υποσχόμενη τεχνολογία. Το προτεινόμενο πλαίσιο επιτρέπει σχετικές επενδύσεις και στη χώρα μας, ενώ καθιστά τις εν λόγω εγκαταστάσεις περιβαλλοντικά ασφαλείς και ενεργειακά βιώσιμες.

Παράλληλα, θα γίνεται διαρκής αξιολόγηση της εφαρμογής της τεχνολογίας αυτής ως προς τα κόστη και τα οφέλη εγκατάστασης και λειτουργίας συναφών μονάδων σε μεγάλη κλίμακα.

Περνώντας στις ειδικές διατάξεις, έχουμε αρχικά ρυθμίσεις αναφορικά με τον ηλεκτρικό χώρο, ο οποίος αυξάνεται και διατίθεται σε μηχανισμούς που απορροφούν τη ραγδαία αύξηση του ενεργειακού κόστους.

Συγκεκριμένα, ο ΔΕΔΔΗΕ θα εξετάσει τα διαθέσιμα περιθώρια ισχύος στους υποσταθμούς του, προκειμένου να απελευθερώσει χώρο τουλάχιστον 10 MW σε κάθε έναν εξ αυτών. Τα νέα περιθώρια θα διατεθούν για αυτοπαραγωγή και ενεργειακό συμψηφισμό σε νοικοκυριά, επιχειρήσεις, αλλά και σε αγρότες.

Ειδικά το ζήτημα του ηλεκτρικού χώρου είναι ένα υπαρκτό πρόβλημα το οποίο απασχολεί σε μεγάλο βαθμό την ελληνική περιφέρεια, αλλά συγκεκριμένα και την περιφέρεια μου, την Πέλλα, από την οποία προέρχομαι, όπου διαπιστώνουμε ότι στο μεγάλο ενδιαφέρον για νέες επενδύσεις σε ΑΠΕ δεν μπορεί να ανταποκριθεί το υπάρχον δίκτυο.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιδιώκεται η υλοποίηση έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του ελληνικού δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας του ΔΕΔΔΗΕ και απελευθερώνεται δεσμευμένος ηλεκτρικός χώρος και παράλληλα δημιουργείται νέος. Διευκολύνεται η αποδέσμευση σταθμών ΑΠΕ που αντιμετωπίζουν δυσκολίες και σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων τους. Προωθείται η αύξηση του περιθωρίου ισχύος για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών στις κορεσμένες περιοχές και η στροφή των κατόχων αιολικών πάρκων στα μη διασυνδεδεμένα νησιά σε επενδύσεις σε ανεμογεννήτριες μεσαίας ισχύος. Προωθείται ο ενεργειακός συμψηφισμός και η αυτοπαραγωγή, με σκοπό να αντιμετωπιστεί η ραγδαία αύξηση του ενεργειακού κόστους. Εισάγονται ρυθμίσεις για την ενίσχυση των ενεργειακών κοινοτήτων. Εξορθολογίζονται τα ποσά που καταβάλλουν οι παραγωγοί ΑΠΕ και οι συμπαραγωγοί για την κάλυψη των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών και αίρονται οι υφιστάμενοι περιορισμοί που αφορούν στη διαθεσιμότητα αποθηκευτικών χώρων κατά τη χορήγηση αδειών εμπορίας του ν.3054/2002.

Στη συνέχεια, έχουμε διατάξεις που αφορούν και επηρεάζουν την τοπική αυτοδιοίκηση στον πρώτο και τον δεύτερο βαθμό. Το υφιστάμενο πλαίσιο δεν επέτρεπε στους ΟΤΑ να εγκαταστήσουν σταθμό ΑΠΕ ή και συμπαραγωγής ούτε έπρεπε να εφαρμόσουν εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό, καλύπτοντας τις καταναλώσεις τους από την παραγόμενη ενέργεια του εγκατεστημένου σταθμού.

Όλα αυτά, λοιπόν, αλλάζουν με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις. Ενισχύεται ο ρόλος των ΟΤΑ και τους δίνεται η δυνατότητα να εγκαταστήσουν σταθμούς ΑΠΕ και συμπαραγωγής, να συμψηφίσουν τις καταναλώσεις των υποδομών τους, να αντλήσουν σχετικά ενωσιακά κονδύλια, αλλά και να προβούν σε δράσεις μείωσης της ενεργειακής ένδειας των πολιτών και των ευάλωτων νοικοκυριών.

Έτσι, λοιπόν, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης θα μπορούν να καλύψουν τις ενεργειακές τους ανάγκες με πράσινη ενέργεια που παράγεται τοπικά μειώνοντας το κόστος, με όφελος στο τέλος για τους φορολογούμενους πολίτες.

Πέρα από τα κεντρικά ζητήματα στα οποία ήδη αναφέρθηκα, έχουμε και επιμέρους διατάξεις που αφορούν τα λατομεία, τα μεταλλεία, τη χωροταξική και πολεοδομική οργάνωση, καθώς και τη διαχείριση αποβλήτων, όπου επιλύεται το ζήτημα της καθυστερημένης συμμόρφωσης οικισμών με τις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής οδηγίας 271 του 1991, πάντα προς όφελος του περιβάλλοντος.

Επιπροσθέτως, αυξάνονται τα περιθώρια εγκατάστασης μη ελεγχόμενων σταθμών ΑΠΕ κατά περίπου 20%. Επιλύονται θέματα τήρησης εμπορικών αποθεμάτων και διαθεσιμότητας των σχετικών αποθηκευτικών χώρων. Αποτρέπονται προβλήματα που μπορεί να έχουν προκληθεί ή να προκληθούν λόγω της έλλειψης βαρέων ηλεκτροκίνητων οχημάτων στην αγορά οχημάτων και ενσωματώνεται το άρθρο 19 της ευρωπαϊκής οδηγίας 2018 του 2001 αναφορικά με τις εγγυήσεις προέλευσης της ενέργειας που καταναλώνεται.

Άφησα για το τέλος δύο σημαντικές παρεμβάσεις που άπτονται της χρονικής συγκυρίας στην οποία αναφέρθηκα νωρίτερα και αφορούν στην αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και στην ασφάλεια εφοδιασμού της χώρας μας.

Πρώτον, μισθώνεται για δώδεκα μήνες από τον ΔΕΣΦΑ ένα πλοίο μεταφοράς υγροποιημένου φυσικού αερίου, το οποίο θα λειτουργεί ως πλωτή δεξαμενή της εγκατάστασης στη Ρεβυθούσα. Παράλληλα, ενισχύεται η ασφάλεια εφοδιασμού σε φυσικό αέριο και περιορίζονται στο μέγιστο δυνατό οι οικονομικές επιπτώσεις της προτεινόμενης λύσης για την ασφάλεια εφοδιασμού για τα έτη 2022 - 2023, αλλά και πέραν αυτών.

Διασφαλίζεται συνεπώς η αδιάλειπτη λειτουργία του εθνικού συστήματος φυσικού αερίου, ενώ πλέον ο Υπουργός δύναται, κατόπιν γνώμης της ΡΑΕ, να αναθέτει σε προμηθευτή φυσικού αερίου την παράδοση φορτίων υγροποιημένου φυσικού αερίου

στον τερματικό σταθμό της Ρεβυθούσας για την κάλυψη των εκτάκτων αναγκών φυσικού αερίου. Για τα νησιά μας που είναι διασυνδεδεμένα στο εθνικό σύστημα θεσπίζεται καθεστώς παροχής της υπηρεσίας εφεδρείας δυναμικού εκτάκτων αναγκών.

Δεύτερον, έχουμε την υλοποίηση των δεσμεύσεων του Πρωθυπουργού και της Κυβέρνησης για τη στήριξη των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας σε αυτή τη δύσκολη χρονική συγκυρία, αμβλύνοντας τις συνέπειες των αυξημένων τιμών ρεύματος.

Θεσπίζεται, λοιπόν, ως προσωρινό μέτρο μηχανισμός επιστροφής μέρους εσόδων αγοράς επόμενης ημέρας και επιβάλλεται υποχρεωτική επιστροφή στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης μέρους των εσόδων αγοράς επόμενης ημέρας των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για την καταβολή επιδοτήσεων προς τους καταναλωτές. Πρόκειται για έκτακτη παρέμβαση στη χονδρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας που βάζει φρένο στα υπερκέρδη των παραγωγών.

Σε συνδυασμό με τις παρεμβάσεις στη λιανική αγορά και την αναστολή της ρήτρας αναπροσαρμογής η Κυβέρνηση απορροφά τουλάχιστον το μεγαλύτερο μέρος των αυξήσεων στην ενέργεια και συγκεκριμένα έως 82% στις επιχειρήσεις, έως 85% για τα νοικοκυριά, αγγίζει το 90 - 95% για τα αγροτικά τιμολόγια και φτάνει στο 100% για τα κοινωνικά τιμολόγια των πιο ευάλωτων νοικοκυριών.

Ολοκληρώνοντας την αναφορά μου στα επιμέρους ζητήματα που ρυθμίζει το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να επιστήσω την προσοχή σας στο εύρος της νομοθετικής αυτής πρωτοβουλίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, για να τονίσω την πολύπλευρη αντιμετώπιση του ζητήματος που επιχειρείται για το κρίσιμο αυτό και δυστυχώς επίκαιρο ζήτημα της ενεργειακής κρίσης και επάρκειας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ ότι το παρόν σχέδιο νόμου είναι αποτέλεσμα ουσιαστικής δουλειάς των υπηρεσιών και της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και, κατά την άποψή μου, έχει τρεις κατευθύνσεις: Την απλοποίηση, την ψηφιοποίηση και την επιτάχυνση σε ό,τι αφορά τις διαδικασίες αδειοδότησης, είτε πρόκειται για τις ΑΠΕ είτε για την αποθήκευση ενέργειας, τα πιλοτικά πλωτά φωτοβολταϊκά κ.λπ.. Μειώνουμε, λοιπόν, τη γραφειοκρατία, αξιοποιούμε τις νέες ψηφιακές τεχνολογίες και δίνουμε κίνητρα στους επενδυτές να προχωρήσουν γρήγορα.

Αυτές οι παρεμβάσεις βεβαίως συμβάλλουν και στη γενικότερη ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Θέτουμε τις βάσεις της συμμετοχής της Ελλάδας στον ευρωπαϊκό στόχο της κλιματικής ουδετερότητας μέχρι και το 2050, ενώ παράλληλα αντικαθιστούμε κόμβο πράσινης ενέργειας μέσα από τις διασυνδέσεις σε γειτονικές χώρες.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφερθώ στη διαδικασία της διαβούλευσης και συγκεκριμένα στον μεγάλο αριθμό σχολίων που συγκέντρωσε. Τα περισσότερα από αυτά περιέχουν προτάσεις αλλαγών ή προσθηκών τις οποίες είμαι βέβαιος θα κρίνει το Υπουργείο και σε δεύτερο χρόνο.

Ξεχωρίζω δύο μόνο παρατηρήσεις αναφορικά με το άρθρο 5 και τις οντότητες που έχουν προβεί σε έκδοση εγγυητικής επιστολής για την διατήρηση βεβαίως της παραγωγής και με το άρθρο 10, που προβλέπεται περικοπή της ετήσιας παραγόμενης ενέργειας και στα νέα έργα που έχουν σύμβαση με τον ΔΕΔΔΗΕ και έχουν πληρωθεί εγγυητικές, αλλά δεν έχουν δηλώσει ακόμα ετοιμότητα.

Τις έχουμε συζητήσει και με συναδέλφους, κύριε Υπουργέ, και μαζί σας πριν από λίγο και είμαι σίγουρος ότι θα επανέλθετε.

Ωστόσο, θέλω να τονίσω ότι σε μεγάλο μέρος οι παρατηρήσεις στη διαβούλευση παραμένουν σύμφωνες με το πνεύμα του νομοθετήματος που έχουμε στα χέρια μας.

Στο ίδιο πλαίσιο θεωρώ ότι κινήθηκε και η μεγάλη πλειοψηφία των τοποθετήσεων των προσκεκλημένων φορέων στην Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου, οι οποίοι τόνισαν ότι το σχέδιο νόμου κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση και μάλιστα με φιλοπεριβαλλοντικό πρόσημο.

Άρα οι προτεινόμενες παρεμβάσεις, όχι μόνο ρυθμίζουν ζητήματα που προκύπτουν συγκυριακά στην αγορά ενέργειας, αλλά έχουν και μακροπρόθεσμη απήχηση στο μεγάλο, το τεράστιο ζήτημα της προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος.

Συνεπώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως τόνισα και κατά τις συνεδριάσεις της επιτροπής, οι οποίες οφείλω να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι έλαβαν χώρα σε πολύ καλό κλίμα και υπήρξαν ουσιαστικές, από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας κρίνουμε το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου αναγκαίο, χρήσιμο και επαρκές για την επίλυση των ρυθμιζόμενων ζητημάτων και καλώ το Σώμα να το υπερψηφίσει.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Μέχρι να ετοιμαστεί το Βήμα στο οποίο θα ανέλθει η συνάδελφος κ. Θεοπίστη Πέρκα εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ, να ανακοινώσω στο Σώμα ότι κατατέθηκε ένσταση αντισυνταγματικότητας από το ΜέΡΑ25. Παρακαλώ να δοθεί στους εισηγητές και τους Κοινοβουλευτικούς για να τη διαβάσουν. Αμέσως μόλις ολοκληρώσουμε τον κύκλο των εισηγητών και αγορητών και πριν ανοίξει ο κατάλογος των ομιλητών θα συζητηθεί η ένσταση αντισυνταγματικότητας.

(Στο σημείο αυτό κατατίθεται για τα Πρακτικά η προαναφερθείσα ένσταση αντισυνταγματικότητας της οποίας το κείμενο έχει ως εξής:

Ένσταση αντισυνταγματικότητας

του άρθρου 1 της Τροπολογίας-Προσθήκης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο «Παραχωρήσεις ακινήτων για ανάπτυξη Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας – προσθήκη παρ. 6,7,8,9,10 στο άρθρο 4 του ν. 4061/2012» στο σχέδιο νόμου «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - Β' ΦΑΣΗ, ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΙΛΟΤΙΚΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΠΛΩΤΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ»

Η ένσταση αφορά στην προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 4 του ν. 4061/2012 που προβλέπει: *«Το παρόν εφαρμόζεται και επί ακινήτων της παρ. 1, τα οποία αποτελούν αρχαιολογικούς χώρους, αρχαιολογικές ζώνες προστασίας, ιστορικούς τόπους, πλησίον μνημείων και εν γένει σε ακίνητα περιοχών που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 4858/2021. Τα ακίνητα αυτά παραχωρούνται κατόπιν σύμφωνης γνώμης των κατά τόπο και καθ' ύλην αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, σύμφωνα με τον ν. 4858/2021 και υπό τους όρους που τίθενται κάθε φορά από αυτές»*, **διότι αντιβαίνει το άρθρο 24 παρ. 1 και 6 του Συντάγματος** και σε διατάξεις του εφαρμοστικού του νόμου 4858/2021 (άρθρα 13,17).

ΜέΡΑ 25

Κρίτων Αρσένης

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Έχετε τον λόγο, κυρία Πέρκα.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Οι τελευταίες εξελίξεις, αγαπητοί συνάδελφοι, με αναγκάζουν να ξεκινήσω την τοποθέτησή μου από το τέλος θα έλεγα. Σε προχθεσινή συνέντευξή του ο πρόεδρος της ΡΑΕ εξέφρασε τη διαφωνία του με καίριες νομοθετικές ρυθμίσεις της Κυβέρνησης και για την παράκαμψη-ακύρωση αποφάσεων της ανεξάρτητης αρχής. Να σημειώσουμε ότι η παράκαμψη της ανεξάρτητης αρχής ισοδυναμεί με κατάργηση της ανεξαρτησίας της. Αισθάνομαι πραγματικά οργή και ντροπή που η χώρα μας προσομοιάζει όλο και περισσότερο με μπανανία. Γιατί σε ποια χώρα πολιτισμένου κόσμου η κυβέρνηση νομοθετεί για να παρακάμψει ανεξάρτητη αρχή προς όφελος μιας εταιρείας και εις βάρος των συμφερόντων του κράτους;

Γιατί αυτό συνέβη με την τροπολογία, την οποία σας ζητήσαμε να αποσύρετε, που αφορά στη ΔΕΠΑ - ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ενός φυσικού μονοπωλίου, ενός ενεργειακού εργαλείου και φορέα της χώρας, σύμφωνα με την οποία η Κυβέρνηση εκχωρεί όλο το μερίδιο του δημοσίου που έχει στη ΔΕΠΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ στην «ITALGAS» που συμμετέχει το ιταλικό δημόσιο. Αυτό προκάλεσε, λοιπόν, τη διαφωνία της ΡΑΕ και ετοιμάζεται φάκελος για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το αν είναι σύννομη η κατάργηση των σχετικών αποφάσεων της ΡΑΕ. Πάλι διεθνώς ρεζίλι, κύριε Υπουργέ.

Έτσι ο ιδιώτης μέτοχος χωρίς ανταγωνισμό θα απολαμβάνει τις υψηλότερες επιδόσεις στην Ευρώπη 8,18% για το 2019 και 7,03% για το 20022. Εγώ θέλω να υπενθυμίσω, όμως, στους συναδέλφους ότι ο ΣΥΡΙΖΑ εν μέσω μνημονίων κατάφερε να διατηρήσει το πλειοψηφικό ποσοστό του δημοσίου στη ΔΕΠΑ στο 51%, ενώ η Νέα Δημοκρατία έρχεται τώρα χωρίς μνημονιακή δέσμευση και επαναφέρει τις μνημονιακές δεσμεύσεις του δεύτερου μνημονίου.

Βεβαίως, το ότι αλλάζει εκ των υστέρων τους όρους του διαγωνισμού επιδέχεται ακύρωση ακόμη και από το Σ.τ.Ε.. Είπαμε ότι θα πάει και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Εμείς δεσμευόμαστε ότι θα διεκδικήσουμε τον δημόσιο έλεγχο της ΔΕΠΑ - ΥΠΟΔΟΜΩΝ και θα υπερασπιστούμε τα εργασιακά δικαιώματα. Στην ενδιάμεση διαδικασία σας ζητάμε τουλάχιστον να κατοχυρωθούν οι θέσεις εργασίας όλων των εργαζομένων, εργολαβικών, με συμβάσεις αορίστου χρόνου, τουλάχιστον για πέντε χρόνια να μην μπορεί να αλλάξει η εργασιακή και μισθολογική τους σχέση επί τα χείρω.

Πέρα από αυτό, βέβαια, ο πρόεδρος της ΡΑΕ εξέφρασε τη δυσφορία του για τη λειτουργία των αγορών και ετοιμάζει παραπομπή φακέλου στην Επιτροπή Ανταγωνισμού για το ζήτημα των εναρμονισμένων πρακτικών και της κατάχρησης της δεσπόζουσας θέσης. Τα ξέρετε αυτά; Επίσης, για την τροπολογία της δήθεν κατάργησης της ρήτρας αναπροσαρμογής, για την αγορά εξισορρόπησης επιστροφής χρημάτων το χρονικό διάστημα Νοεμβρίου του 2020 έως Φλεβάρη του 2021, όπου δεν έχει συμπεριληφθεί -λέει- το πρώτο πόρισμα της ΡΑΕ. Και για άλλα κρίσιμα ζητήματα, όπως είναι η αναδρομική επιστροφή 300 εκατομμυρίων ευρώ στη ΔΕΗ με την επανέκδοση αδειών παραγωγής για τις μονάδες αποθήκευσης, ασφάλεια εφοδιασμού, για τους διαχειριστές ΔΕΔΔΗΕ - ΑΔΜΗΕ. Αυτά είναι πάρα πολύ σοβαρά πράγματα και δεν μπορούν να προσπερνιόνται έτσι.

Χθες, όμως, είχαμε κι άλλη εξέλιξη. Βγήκε η απόφαση της αρμόδιας τριμελούς επιτροπής του Αρείου Πάγου όπου απορρίφθηκε το αίτημα της ΔΕΗ για διενέργεια πιλοτικής δίκης για τη ρήτρα αναπροσαρμογής. Τόσο η Κυβέρνηση όσο και η ΔΕΗ είναι έκθετες γιατί προσπάθησαν να χρησιμοποιήσουν το εργαλείο της πιλοτικής δίκης προκειμένου να καθυστερήσουν την εκδίκαση των αγωγών που κατέθεσαν οι ενώσεις καταναλωτών και οι οποίες αιτούνται να κηρυχθεί παράνομος ο τρόπος εφαρμογής της ρήτρας για να προστατευθούν οι καταναλωτές. Περιμένουμε, βεβαίως, τώρα την εξέλιξη της συλλογικής αγωγής που θα εκδικαστεί στις 6 Ιουλίου. Δεύτερη αποτυχία.

Μετά απ' όλα αυτά και με πολύ μεγάλη καθυστέρηση, με το άρθρο 122 έρχεται η Κυβέρνηση και τι κάνει; Αναγνωρίζει αυτό που για μήνες αρνιόταν, ότι υπάρχουν δηλαδή υπερκέρδη. Κάτι είναι και αυτό. Πάμε παρακάτω. Προβλέπει, λοιπόν, να μπει ένας κόφτης στα υπερκέρδη των ηλεκτροπαραγωγών που άφησε τόσους μήνες να υπάρχουν και παρά τις εξαγγελίες του Πρωθυπουργού δεν τα έχει φορολογήσει ακόμα. Βεβαίως, το ποσό επί του οποίου θα εφαρμοστεί το 90% της φορολόγησης «μαγειρεύεται» ώστε να μειωθεί έτι περαιτέρω.

Στο άρθρο αυτό, λοιπόν, η Κυβέρνηση δεν έχει θέσει ανώτατο συντελεστή κέρδους. Επομένως, περιμένουμε να δούμε την υπουργική απόφαση. Σημειώνεται ότι εμείς έχουμε προτείνει πλαφόν βάσει κόστους παραγωγής ανά μονάδα έως 5% για εύλογο κέρδος.

Έρχεται, όμως, την Παρασκευή το βράδυ, αφού έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση στις επιτροπές της Βουλής, τροπολογία που αναστέλλει τη ρήτρα αναπροσαρμογής -προσέξτε- ενσωματώνοντάς την στην κυμαινόμενη τιμή η οποία θα αλλάζει κάθε μήνα. Άρα, η ρήτρα θα υπάρχει, αλλά θα είναι σαν να μην υπάρχει γιατί δε θα τη βλέπουν οι πολίτες. Θα ψάχνουν, όμως, κάθε μήνα ποιος πάροχος έχει τις πιο χαμηλές τιμές, όπως στα βενζινάδικα, κύριε Υπουργέ. Πάρα πολύ ωραία! Εδώ είναι αυτοκτονικά αυτά που κάνετε. Κι επειδή δεν μπορώ να φανταστώ ότι έχετε τέτοιες τάσεις, μάλλον κάπου σας κρατάνε. Δε γίνεται.

Προβλέπει, λοιπόν, ότι οι τιμές για τα κυμαινόμενα και σταθερά τιμολόγια θα εξαρτώνται από τις τιμές που θα καθορίσει η υπουργική απόφαση, που την περιμένουμε και δεν προσδιορίζεται στον νόμο. Βεβαίως, από δημοσιεύματα του ενεργειακού Τύπου μαθαίνουμε ότι πρόκειται για υψηλές τιμές σε υδροηλεκτρικά, λιγνίτη και φυσικό αέριο. Άρα θα παραμείνουν υψηλές και οι τιμές των προμηθευτών.

Εδώ, βεβαίως, υπάρχει και μια έμμεση παραδοχή για όλα αυτά που λέω. Γιατί, αλήθεια, κύριε Υπουργέ, γιατί θα χρειαστούν οι επιδοτήσεις για τις όποιες θριαμβολογείτε ότι θα είναι 1,6 δισεκατομμύριο το επόμενο εξάμηνο; Αφού θα έχει ανασταλεί η ρήτρα αναπροσαρμογής και θα έχει τεθεί και χαμηλό πλαφόν, προς τι η επιδότηση; Στην πραγματικότητα όλα αυτά είναι ένα επικοινωνιακό τέχνασμα της Κυβέρνησης. Στη βάση παραμένει η ίδια στρατηγική, η πριμοδότηση δηλαδή των μεγάλων προμηθευτών από τους ίδιους τους καταναλωτές.

Πραγματικά υποτιμάτε τον κόσμο. Θεωρείτε ότι δε θα καταλάβει ότι κι αυτές οι παρεμβάσεις είναι ζυγισμένες ώστε να θιγούν όσο το δυνατόν λιγότερο τα υπερκέρδη των μεγάλων παικτών; Και σε αυτό το πλαίσιο που η ρήτρα κλέβει από παντού, κλέβει και λίγο χρόνο. Εκεί που μας είχατε πει Ιούλιο, ξεκινάει από τον Αύγουστο. Και πάλι καλά που ρωτήσαμε στην ακρόαση των φορέων στην επιτροπή της Βουλής τον πρόεδρο της ΡΑΕ τι γίνεται με τα υπερκέρδη του φυσικού αερίου. Έγινε ένας πανικός και μάθαμε την ίδια μέρα σε λίγη ώρα ότι τα υπερκέρδη για το 2021 είναι 330 εκατομμύρια. Βεβαίως, πρωταθλητής παραμένει η ΔΕΗ με 700 εκατομμύρια για ένα εξάμηνο από τον Οκτώβρη του 2021 μέχρι το Μάρτη του 2022.

Κι ενώ η Κυβέρνηση φροντίζει τα υπερκέρδη των φίλων της, εξακολουθεί να μη βλέπει την αδυναμία πληρωμής της ρήτρας από καταναλωτές που κινδυνεύουν με ρευματοκοπές. Μήπως ήρθε η ώρα να αλλάξετε στάση και να δεχτείτε την τροπολογία του ΣΥΡΙΖΑ για προστασία των καταναλωτών από ρευματοκοπές. Βεβαίως, θα μου πείτε ότι αν η Κυβέρνηση ήθελε να στηρίξει τους καταναλωτές, δε θα επέτρεπε την αφαίμαξη της οικονομίας και της κοινωνίας εδώ και έναν χρόνο. Θα είχε λάβει μέτρα κατά της καταπολέμησης της αισχροκέρδειας, θα εντασσόταν στην εξαίρεση της Ιβηρικής ή τουλάχιστον θα είχε επιστρέψει στους καταναλωτές το 90% των υπερκερδών, όπως δεσμεύτηκε ο ίδιος ο Πρωθυπουργός τον Μάρτιο στη Βουλή.

Άρα επιβεβαιώνεται απολύτως η κριτική μας όλους αυτούς τους μήνες και απ' ό,τι φαίνεται και τους επόμενους, αφού οι καθυστερημένες ρυθμίσεις αποδεικνύουν ότι τελικά υπήρχε δυνατότητα παρέμβασης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά δεν ήταν στις επιλογές σας. Σας το λέμε από τον Νοέμβριο του 2020 με την έναρξη του target model, αλλά πιστεύατε -μας το έλεγε ο κ. Χατζηδάκης- ότι το αόρατο χέρι της αγοράς θα λύσει το πρόβλημα και θα κατεβάσει τις τιμές, το οποίο αποδείχτηκε για άλλη μια φορά και ανάπηρο και καταστροφικό.

Πάμε, όμως, λίγο και στις άλλες διατάξεις του νομοσχεδίου. Το νομοσχέδιο αποτελεί τη δεύτερη στη σειρά αποτυχημένη

απόπειρα της Κυβέρνησης να απλοποιήσει την αδειοδότηση των ΑΠΕ. Στην ουσία η Κυβέρνηση επιλέγει να κρύψει τα πραγματικά προβλήματα που είναι: ποια έργα, πόσα γιγαβάτ, προς όφελος ποιων, ποιος θα πληρώνει, πού χωροθετούνται, αν διαχέονται τα οφέλη στις τοπικές κοινωνίες και βέβαια γιατί οι πολίτες σήμερα πληρώνουν απλά εξωφρενικά ποσά για τους λογαριασμούς τους.

Τα κρύβει με το να κατονομάσει το πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί ως πρόβλημα επιτάχυνσης, το οποίο βεβαίως εξαγγέλλει ότι λύνει. Είναι σαφές ότι δε λύνει τα προβλήματα επιτάχυνσης των ΑΠΕ. Τα θέματα που πραγματεύεται το νομοσχέδιο είναι επουσιώδη και το μόνο που αφαιρείτε από την υφιστάμενη διαδικασία αδειοδότησης είναι μία οριστική προσφορά σύνδεσης.

Αγαπητοί συνάδελφοι, σας καταλαβαίνουμε. Είναι πολύ δύσκολο να πραγματεύεσαι θέματα που δεν πιστεύεις. Αναφέρομαι στην κλιματική κρίση που προέκυψε ως αποτέλεσμα δεκαετιών κυριαρχίας ενός μοντέλου που υποστηρίζεται και έχει επίκεντρο την κερδοσκοπική υπερεκμετάλλευση της γης και των φυσικών πόρων. Αναφέρομαι όμως και στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης, όπου δημιουργείται ένα νέο παγκόσμιο πεδίο ανταγωνισμού και εμφανίζονται νέες μορφές ανισοτήτων ενώ διευρύνονται οι ήδη υπάρχουσες.

Είναι προφανές ότι δεν μπορείτε να εξισορροπήσετε και να ικανοποιήσετε εξίσου την ανάγκη για την πράσινη μετάβαση και την εξυπηρέτηση συμφερόντων τοπικών και υπερεθνικών. Εμείς, λοιπόν, υποστηρίζουμε την πράσινη μετάβαση, η οποία πρέπει να γίνει με όρους ενεργειακής δημοκρατίας. Αυτό απαιτεί κοινωνική δικαιοσύνη, συμμετοχή, συλλογική δράση. Το μέλλον στο ενεργειακό μείγμα είναι η επιτάχυνση της ανάπτυξης των ΑΠΕ, η εξοικονόμηση και η αποθήκευση ενέργειας.

Αυτό φανερώνει η κρίση με τον πόλεμο. Εκεί, όμως, εμείς θα δώσουμε ιδεολογική και πολιτική μάχη ώστε αυτή η μετάβαση να είναι για τους πολίτες και όχι για τις εταιρείες.

Έχει ενδιαφέρον, όμως, να δούμε τη μέχρι τώρα αλλοπρόσαλλη πολιτική της Κυβέρνησης στο θέμα των ΑΠΕ που έφερε τις τοπικές κοινωνίες απέναντι με την καθυστέρηση του ειδικού χωροταξικού για τις ΑΠΕ -που φαίνεται ότι θα έρθει εκ των υστέρων να νομιμοποιήσει τις όποιες επιλογές, αφού σύμφωνα με απόφαση του ΥΠΕΝ προβλέπεται το νωρίτερο στο τέλος του 2023, όταν δηλαδή θα έχουν χωροθετηθεί όλα τα έργα ΑΠΕ της επόμενης δεκαετίας- την επίσης καθυστέρηση των ειδικών περιβαλλοντικών μελετών στις περιοχές «NATURA», τα τραγικά λάθη του κ. Χατζηδάκη με την υπερθέρμανση της αγοράς ΑΠΕ και τη φούσκα που δημιουργήθηκε με το ν.4685. Γιατί οι πολίτες μπαίνοντας στον γεωπληροφοριακό χάρτη της ρυθμιστικής αρχής έβλεπαν σχεδόν όλη την περιφέρεια καλυμμένη από τα πολύγωνα των ΑΠΕ. Αμφίβολο βέβαια εάν θα γίνουν όλα αυτά.

Τελικά και για αυτό υπήρξε έμμεση παραδοχή εκ μέρους της Κυβέρνησης για την ασφυξία που προκάλεσε με την εκ των υστέρων η επιβολή εγγυητικής επιστολής. Σημειώνεται ότι αυτός ο κόφτης με την εγγυητική επιστολή μπαίνει και στο παρόν νομοσχέδιο για τη δεύτερη φάση με την υποβολή αιτήματος για οριστική προσφορά σύνδεσης. Από την πρώτη επιτροπή είχα ζητήσει να συμπεριλαμβάνονται στις εξαιρέσεις της εγγυητικής επιστολής η αυτοκατανάλωση και οι μικροί παραγωγοί, αλλά και μια ειδική εξαίρεση για τα υφιστάμενα αιτήματα έως 1 MW στις λιγνιτικές περιοχές στο πλαίσιο βέβαια της βίαιης απολιγνιτοποίησης. Κύριε Υπουργέ, επειδή μας το υποσχεθήκατε, περιμένουμε σήμερα να δούμε αυτή την πρόβλεψη.

Τώρα μια πολύ σημαντική πηγή εμποδίων για την ανάπτυξη των ΑΠΕ, όπως αναφέρει η ευρωπαϊκή επιτροπή στις συστάσεις της στο πλαίσιο του «REPOWER EUROPE», είναι τα συγκρουόμενα δημόσια αγαθά. Αυτά έχουν να κάνουν κυρίως με προστασία του περιβάλλοντος όπως βιοποικιλότητα, προστασία των υδάτινων συστημάτων κ.λπ.. Σε αυτό το νομοσχέδιο είναι τρομερό ότι το περιβάλλον θα ξαναντιμετωπίζεται ως εμπόδιο και είναι κραυγαλέα η απουσία περιβαλλοντικών ρυθμίσεων από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Δεν ξέρω, κύριε Υπουργέ, αν προλάβετε να δείτε σήμερα την έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής τι λέει ακριβώς και πόσο αντίθετη είναι με τα πιλοτικά θαλάσσια φωτοβολταϊκά, τα οποία απαλλάσσονται καθολικά από περιβαλλοντική αδειοδότηση και χωροθετούνται σε προστατευόμενες περιοχές. Και γενικότερα η αδειοδότηση και η λειτουργία τους προβλέπεται κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.

Θα περίμενε κανείς ένα πιλοτικό έργο ίσα-ίσα να επειδή πρέπει να είναι παράδειγμα για τα υπόλοιπα έργα μη πιλοτικά, να εντοπίζει παράγοντες που θα πρέπει να ελέγχονται και βεβαίως σε καμμία περίπτωση πιλοτικό έργο δεν μπορεί να είναι είκοσι με είκοσι δύο χρόνια. Εντελώς προβληματική και η κατάσταση με την ανυπαρξία θαλάσσιου χωρικού σχεδιασμού, την καθυστέρηση της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης για τις θαλάσσιες περιοχές του δικτύου «NATURA». Και όλα αυτά επιτείνονται με την απουσία περιβαλλοντικής υπηρεσίας.

Η μόνη αντίστοιχη συμπεριφορά πραγματικά, κύριοι συνάδελφοι, που μου θυμίζει αυτό το νομοσχέδιο σε ό,τι αφορά τη στάση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι η περίοδος του ΥΠΕΧΩΔΕ με τον κ. Σουφλιά ο οποίος έλεγε ότι το Υπουργείο Περιβάλλοντος θα λειτουργήσει αφού γίνουν πρώτα οι εθνικές οδοί. Ήταν ειλικρινής.

Θεωρούμε σοβαρό πρόβλημα τον χαρακτηρισμό επίσης όλων των έργων ΑΠΕ, ΣΗΘΥΑ και αποθήκευσης ως δημόσιας ωφέλειας με συνέπεια να υπόκεινται στο νόμο για αναγκαστική απαλλοτρίωση, που ούτως ή άλλως είναι ένα επαχθές μέτρο που δημιουργεί πολλές εντάσεις. Αλλά εδώ δεν έχουμε καμμία αξιολόγηση, κανένα κριτήριο όπως η διατήρηση βιοποικιλότητας, η δημόσια ωφέλεια τουλάχιστον να μην αξιοποιείται σε περιοχές προστασίας. Η διάταξη βέβαια για τον περιορισμό στο 20% για τα φωτοβολταϊκά είναι θετική.

Ακολουθεί βεβαίως πλήθος φωτογραφικών και προβληματικών διατάξεων που παραβιάζουν τη δασική νομοθεσία, το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο για την προστασία των νερών και την ύδρευση της Αθήνας. Τα έχουμε πει, όμως, αναλυτικά. Δε θα επιμείνουμε σε αυτά.

Και τώρα ένα πρόβλημα με τη μαθηματική έννοια του άρθρου, δηλαδή, πόσα γιγαβάτ χρειαζόμαστε. Από το δεκαετές πλάνο ανάπτυξης του ΑΔΜΗΕ 2332 προκύπτει ότι αν υπολογιστούν σωρευτικά οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις ΑΠΕ μαζί με όσα έργα έχουν κατοχυρώσει δικαίωμα σύνδεσης φτάνουμε στα 19,5 GW. Αυτή η ισχύς υπερβαίνει το στόχο του ΕΣΕΚ που είναι 15,1 GW και υπολείπεται μόνο 5 GW του στόχου που ανακοινώνει η Κυβέρνηση για το νέο ΕΣΕΚ χωρίς μάλιστα να λαμβάνουμε καθόλου υπ' όψιν την ανάπτυξη θαλάσσιων αιολικών πάρκων.

Επομένως ενώ μιλάμε για απλοποίηση και επίσπευση, το πραγματικό πρόβλημα είναι το ξεσκαρτάρισμα όλων αυτών των έργων, να μπουν κανόνες περιβαλλοντικοί, να έχουν χώρο οι ενεργειακές κοινότητες. Και βεβαίως εμείς κύριε Υπουργέ, δεν συμφωνούμε καθόλου να γίνει η Ελλάδα η μπαταρία της Ευρώπης. Και επισημαίνουμε και τον κίνδυνο της δημιουργίας νέας φούσκας με οικονομικούς κινδύνους για εργαζόμενους, για εταιρείες στην περίπτωση που συνεχιστεί αυτή η άναρχη και αντιεπιστημονική πορεία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα χρειαστώ λίγο χρόνο ακόμα σε τέτοιο νομοσχέδιο.

Οι άδειες, λοιπόν, περισσεύουν, όπως είδαμε. Αλλά δεν υπάρχει ηλεκτρικός χώρος για να συνδεθούν έργα ΑΠΕ πολλών γιγαβάτ που παραμένουν παγωμένα. Ο διαθέσιμος ηλεκτρικός χώρος δεν μπορεί να ικανοποιήσει το συντριπτικά μεγαλύτερο ποσοστό της ζήτησης. Στη χώρα μας η αδυναμία σύνδεσης με το δίκτυο αποτελεί το βασικότερο εμπόδιο για τις ΑΠΕ. Και βεβαίως το νομοσχέδιο δε δίνει καμμία λύση για το συγκεκριμένο ζήτημα.

Αυτή την ανεπάρκεια προσπαθεί να καλύψει μέσω του περιορισμού έγχυσης ενέργειας έως 5% της περιοχής και του παγώματος πάλι υποβολής αιτημάτων σύνδεσης, αντί για άμεση αναβάθμιση και επεκτάσεις του δικτύου.

Και εδώ έχουμε να προάγουμε την Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής για την αλλαγή των όρων της των συμβάσεων που έχουν γίνει. Εκ των υστέρων δηλαδή θα επιβάλλεται 5% περιορισμό. Το θέμα είναι πολύ σοβαρό. Υπάρχουν άνθρωποι που έχουν επενδύσει και για δύο χρόνια πληρώνουν ενοίκια. Σε αυτούς πώς

απαντάτε, κύριε Υπουργέ; Και επίσης πώς απαντάτε στους κατοίκους των λιγνιτικών περιοχών -αναφέρομαι στη δυτική Μακεδονία- που παρ' όλο που η Κυβέρνηση ούτε θεσμικά, ούτε χρηματοδοτικά δε στηρίζει τις ενεργειακές κοινότητες, έχουν ενεργοποιηθεί, κάνουν ενεργειακές κοινότητες και δεν μπορούν να συνδεθούν στο δίκτυο. Θριαμβολογείτε για το «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» και μπαίνουν οι άνθρωποι στο «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» και δεν μπορούν να συνδεθούν στο δίκτυο. Αυτά είναι τα σοβαρά προβλήματα τα οποία δε λύνει σε καμμία περίπτωση το νομοσχέδιο.

Πάμε όμως και στην αποθήκευση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Πρέπει να το μαζεύετε, κυρία Πέρκα.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Κύριε Πρόεδρε είχαμε και τροπολογίες της τελευταίας στιγμής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Και λοιπόν, τι να κάνουμε; Δεκαπέντε λεπτά έχετε, όπως όλοι οι συνάδελφοι. Σας έχω αφήσει ήδη τρία επιπλέον. Άλλα δύο λεπτά και να κλείσετε.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Μεγάλη καθυστέρηση του θεσμικού πλαισίου και σωρεία αιτήσεων αδειών παραγωγής ξανανάγκασε την Κυβέρνηση να ξαναπαγώσει τις άδειες αποθήκευσης με αποτέλεσμα την καθυστέρηση πλέον του ενός έτους στην ωρίμανση και υλοποίηση έργων. Οι διατάξεις διαδικαστικού τύπου που υπάρχουν είναι σε θετική κατεύθυνση, αλλά το θεσμικό πλαίσιο παραμένει ελλιπές. Περιμένουμε επομένως από την Κυβέρνηση να θέσει χρονικό ορίζοντα και πλαίσιο για τις διαγωνιστικές διαδικασίες χρηματοδότησης έργων μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης, να καθορίσει επαρκώς το πλαίσιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης αλλά και το ρυθμιστικό και κανονιστικό πλαίσιο για τη συμμετοχή στις αγορές.

Στις πολεοδομικές διατάξεις δε θα αναφερθώ ιδιαίτερα. Καταργούνται όλοι οι έλεγχοι, δε στελεχώνονται οι υπηρεσίες ΥΔΟΜ. Είναι πολύ προβληματική η τροπολογία που καταργεί τις γεωλογικές μελέτες σε μια χώρα με σεισμούς, πλημμύρες και σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού. Και βεβαίως στην ίδια τροπολογία καταργείται η δημοπρασία για τα ακίνητα του ΥΠΑΑΤ και δεν έχει προτεραιότητα ο πρωτογενής τομέας.

Αυτό που επίσης είναι πολύ σημαντικό και πάλι επισημαίνεται από την Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής, είναι η πρόβλεψη για παράταση της διάρκειας ισχύος των ΑΕΠΟ αλλά και την αναβίωση όσων έχουν λήξει. Εμείς έχουμε πει ότι είναι φωτογραφική διάταξη για την «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ». Προφανώς υπάρχει κάποιο κώλυμα με την αδειοδότησή της και της δίνετε ένα περιθώριο μέχρι το 2026.

Για τα λύματα δε θα αναφερθώ. Δίνετε τρία χρόνια επιπλέον υποχρεωτικά τη λειτουργία και συντήρηση των υποδομών, ενώ οι ίδιες υπηρεσίες της ΕΥΔΑΠ, λένε ότι μπορούν να τα κάνουν μόνοι τους.

Δε θα πω για τις θετικές διατάξεις επίσης. Απλώς πρέπει να προβλέψετε ειδική μεταχείριση για τις ενεργειακές κοινότητες των λιγνιτικών περιοχών ενόψει της απολιγνιτοποίησης. Είπαμε μερικά αιτήματά τους και περιμένουν, κύριε Υπουργέ, έστω και σήμερα αυτά να τα υιοθετήσετε.

Τώρα, σε ό,τι αφορά τη μίσθωση υγροποιημένου φυσικού αερίου στον τερματικό σταθμό της Ρεβυθούσας, ενώ πράγματι εξασφαλίζει τον εφοδιασμό της χώρας, εγείρονται πολλά ερωτηματικά σε ό,τι αφορά το κόστος. Εδώ έχει καταθέσει ένσταση και η ΡΑΕ για το υψηλό κόστος αντιστάθμισης φυσικών απωλειών, το «boil off cost». Δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να το κρίνει. Το θέμα όμως είναι ποιος θα επιβαρυνθεί αυτό το κόστος, αφού οι μέτοχοι του ΔΕΣΦΑ αρνούνται να ενταχθούν στο δεκαετές του διαχειριστή. Από ό,τι φαίνεται το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης, που πληρώνει ό,τι προκύπτει, άρα δηλαδή οι ίδιοι οι καταναλωτές, άρα έχουμε κοινωνικοποίηση του κόστους. Και βεβαίως το αίτημα της ΔΕΗ για καταβολή ποσού για το κόστος διατήρησης μονάδων ψυχρής εφεδρείας στα τέως μη διασυνδεδεμένα νησιά έως 300 εκατομμύρια. Κι εδώ έχουμε πρόβλημα με τη ΡΑΕ.

Θα τελειώσω λέγοντας τα εξής: Είστε τόσο πιστοί στη νεοφιλελεύθερη ιδεολογία σας που έχετε κηρύξει πόλεμο στην κοινωνία, σε οτιδήποτε δημόσιο, σε οτιδήποτε πάει να χαλιναγωγήσει την απληστία των δυνάμεων της αγοράς, οι οποίες βεβαίως σε μεγάλο βαθμό είναι υπεύθυνες για τη δημιουργία και όξυνση της κρίσης.'

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρία Πέρκα, δεν μπορώ να σας δώσω άλλο χρόνο. Ολοκληρώστε παρακαλώ. Δεν μπορώ εις βάρος των συναδέλφων.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Τελειώνω, λέγοντας ότι αυτή η ιδεολογία έχει πέσει σε ανυποληψία λόγω της αύξησης των ανισοτήτων και της διαφθοράς. Πολύ σύντομα θα κριθείτε κι εσείς από τον ελληνικό λαό, που είναι σίγουρο ότι θα επιλέξει την επιβίωσή του.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα ηλεκτρονικής εγγραφής.

Καλείται στο Βήμα ο ειδικός αγορητής από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής συνάδελφος κ. Γεώργιος Αρβανιτίδης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Να δηλώσω ότι θα χρησιμοποιήσω και τη δευτερολογία μου για να αναπτύξω τις θέσεις μας για τις τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ακούστε, αυτό δεν ισχύει από τον Κανονισμό, να παίρνουμε και τη δευτερολογία. Δεν υπάρχει άρθρο του Κανονισμού. Αντίθετα, υπάρχει άρθρο που λέει τι είναι η δευτερολογία, δε λέει ότι είναι πρωτολογία συν δευτερολογία. Θα έχετε κι εσείς μια μικρή ανοχή, αφού άφησα και την κ. Πέρκα, αλλά να μη γράφουμε στα Πρακτικά τέτοια πράγματα. Ξεκινήστε τώρα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Ξεκινάω εξαρχής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση πριν ακριβώς έναν χρόνο δήλωνε ότι η πολιτική της στην ενέργεια ήταν το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, ότι εφαρμόζει απόσυρση των υφιστάμενων λιγνιτικών μονάδων μέχρι το 2023 και αλλαγή καυσίμου στην Πτολεμαΐδα 5 μέχρι το 2025, μιλούσε για γενναίες αποφάσεις διότι είχε αξιολογήσει έγκαιρα τις ευρωπαϊκές πολιτικές, έλεγε ότι δικαιώθηκε απόλυτα στις επιλογές τις οποίες έχει κάνει, δήλωνε επί λέξει ότι η επικαιροποίηση του ΕΣΕΚ θα αποτυπώνει παράλληλα την ισχυρή δυναμική των ΑΠΕ καθώς και νέες τεχνολογίες, όπως η αποθήκευση, τα υπεράκτια αιολικά, το βιομεθάνιο, το υδρογόνο, οι εφαρμογές κυκλικής οικονομίας, δήλωνε ότι εργάζεται μεθοδικά σε όλες τις επιμέρους αυτές θεματικές ώστε να διαμορφώσουμε το περιβάλλον προκειμένου να αναπτυχθούν όλα αυτά και ότι πολύ γρήγορα, μετά από διαβούλευση, θα φέρει ένα σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο που θα υιοθετεί βέλτιστες πρακτικές και θα θεράπευε όλες τις γραφειοκρατικές αγκυλώσεις.

Έναν χρόνο μετά, λοιπόν, το νέο ΕΣΕΚ παραμένει ζητούμενο, η απόσυρση όλων των λιγνιτικών μονάδων μέχρι το 2023 αποσύρθηκε τελείως ως σχέδιο, η Πτολεμαΐδα 5 πάει για αλλαγή καυσίμου μετά το 2028 χωρίς να ξέρουμε πώς ακριβώς, τον «λευκό δράκο» υδρογόνου στην δυτική Μακεδονία τον έφαγε δυστυχώς το «μαύρο φίδι» και ξέμεινε από ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, στα ζητήματα αποθήκευσης και υπεράκτιων αιολικών ψάχνουμε ακόμα τις βέλτιστες πρακτικές μέσα από πιλοτικά έργα, ενώ οι γραφειοκρατικές αγκυλώσεις παραμένουν και βάζουν εμπόδια και επιβαρύνουν με έξτρα κόστη τους μικρούς και μεσαίους παραγωγούς. Σταθεροί στις επιλογές σας.

Όχι μόνο δε δικαιώθηκε καμμιά ενεργειακή επιλογή της Κυβέρνησής σας μέχρι τώρα, κύριε Υπουργέ, αλλά φέρετε ευθύνη ως Κυβέρνηση για το γεγονός ότι η χώρα μας έχει επηρεαστεί περισσότερο από άλλες χώρες από την ενεργειακή κρίση. Φέρετε ευθύνες που οι πολίτες και οι επιχειρήσεις έχουν έρθει αντιμέτωποι με δραματικές αυξήσεις στους λογαριασμούς τους εδώ κι έναν χρόνο.

Ναι, οι εξελίξεις με τον πόλεμο στην Ουκρανία έφεραν ανατροπές. Αλλά η επιλογή της κυβέρνησής σας που αύξησε την ενεργειακή μας εξάρτηση από το φυσικό αέριο αυτόν τον χρόνο; Με αυτόν τον τρόπο δεν εκτέθηκε χώρα μας στο ράλι τιμών του φυσικού αερίου ακόμη περισσότερο; Επιλογή σας δεν ήταν να φτάσουμε τον Ιούνιο του 2022 και να ψάχνουμε ακόμα πώς θα τιμολογείται το ρεύμα στους πολίτες, ενώ αρνείστε πεισματικά να βάλετε πλαφόν στη λιανική ενέργεια; Και θα δούμε μετά τις ρυθμίσεις σας. Επιλέγω να μιλήσω για το θέμα αυτό στη δευτε-

ρολογία. Αρνείστε, λοιπόν, να βάλετε πλαφόν στη λιανική και πρέπει να απαντήσετε ποιες τιμές λιανικής επιδιώκετε με τα 7 - 8 δισεκατομμύρια ευρώ, όπως ανακοινώνετε ότι θα παρέμβετε.

Οι επιλογές της Κυβέρνησης είναι που βάζει εμπόδια στα πολλά, μικρά έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας των πολιτών, των παραγωγών και των ενεργειακών κοινοτήτων, τα οποία έργα ΑΠΕ θα μπορούσαν να γίνουν σε σύντομο χρονικό διάστημα και να μειώσουν το ενεργειακό κόστος για επιχειρήσεις και αγρότες. Η Κυβέρνησή σας είναι αυτή που δεν έκανε καμμιά δομική παρέμβαση στις στρεβλώσεις του Χρηματιστηρίου Ενέργειας. Και ενώ ξεκινήσατε δύο προγράμματα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» με τεράστια προβλήματα και επιπλοκές αλλά και ελλείψεις στο πρόγραμμα ανακύκλωσης συσκευών -και δέστε λίγο και το θέμα αν τελικά και με ποιον τρόπο οι τρίτεκνοι συμμετέχουν στο πρόγραμμα, γιατί θεωρώ ότι είναι μια αδικία απέναντί τους- θυμηθήκατε ξαφνικά την εξοικονόμηση ενέργειας στο δημόσιο σαν επικοινωνιακό πυροτέχνημα ανακοινώνοντας για πολλοστή φορά τα ίδια και τα ίδια, παρ' ότι αδιαφορήσατε να εφαρμόσετε εδώ και τρία χρόνια νομοθετημένα προγράμματα, όπως ο ενεργειακός υπεύθυνος και το πρόγραμμα «ΗΛΕΚΤΡΑ».

Και αφού άλλαξε το καθεστώς της πρώτης φάσης αδειοδοτήσεων των έργων ΑΠΕ πριν από δύο χρόνια, θυμηθήκατε και τη δεύτερη φάση και δεσμευτήκατε στο σχέδιο «Ελλάδα 2.0» την απλοποίηση και αυτή μέχρι τον Ιούνιο 2022, και έρχεστε τώρα να κλείσετε αυτήν σας την εκκρεμότητα.

Μας παρουσιάζετε ένα νομοσχέδιο ως μεγάλη τομή και διέξοδο από την ενεργειακή κρίση, μια κρίση στην οποία εσείς οι ίδιοι μας οδηγήσατε, μας οδηγήσατε σε ενεργειακό αδιέξοδο με τις λάθος προτεραιότητες που βάζατε επί τρία χρόνια.

Μεγαλύτερο λάθος προτεραιότητας της Κυβέρνησής σας στην ενεργειακή πολιτική είναι ότι προτάξατε τις αδειοδοτήσεις των ΑΠΕ από το χωροταξικό των ΑΠΕ ή τουλάχιστον δε φροντίσατε να πάνε μαζί ταυτόχρονα αυτές οι δύο διαδικασίες. Είναι μεγάλο λάθος και απαράδεκτη η καθυστέρηση του νέου χωροταξικού των ΑΠΕ, το οποίο παραπέμπετε στις καλένδες για τον Μάιο του 2023. Ζήσε, Μάη μου, λοιπόν. Ο εκσυγχρονισμός του χωροταξικού βέβαια δεν είχε προηγηθεί για να ακολουθήσει ο εκσυγχρονισμός και η απλοποίηση της αδειοδοτικής διαδικασίας.

Είναι προφανές ότι δεν μπορεί να διαφωνήσει κανείς με την πρόθεση και τον στόχο της απλοποίησης της αδειοδότησης και της επιτάχυνσης της υλοποίησης των έργων, ούτε ασφαλώς με την ψηφιοποίηση της διαδικασίας και τη μείωση της γραφειοκρατίας και τα χρονοδιαγράμματα. Με την πρόθεση αυτή όλοι μας μπορούμε να συμφωνήσουμε, και ειδικά εμείς που βασικές μας επιλογές ήταν η ανάπτυξη των ΑΠΕ, το μεγάλωμα του μεριδίου τους στο μείγμα της ενέργειας και αυτό να γίνει με λαϊκή βάση, με μικρούς παραγωγούς και αγρότες.

Λέμε «ναι» στην απλοποίηση και τον εκσυγχρονισμό των αδειοδοτήσεων έργων, όχι όμως με εκπτώσεις στην προστασία του περιβάλλοντος, κύριε Υπουργέ. Το ζητούμενο για μας είναι πώς πετυχαίνει τους στόχους που βάζει κάποιος και με ποιους κανόνες.

Εδώ αρχίζουν οι διαφοροποιήσεις οι αποστάσεις μας από τις επιλογές της Κυβέρνησης. Στο νομοσχέδιο παρατηρούμε διατάξεις με αναδρομικό χαρακτήρα εφαρμογής, όπως παραδείγματος χάριν είναι η εκ των υστέρων επιβολή εγγυητικής επιστολής στα ζητήματα χορήγησης όρων σύνδεσης που έχουν ήδη υποβληθεί. Αυτό, κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι πρέπει να το διορθώσετε. Η αναδρομική ισχύς σε οποιονδήποτε νόμο είναι απαράδεκτη. Δεν μπορούμε να μιλάμε για ανάπτυξη και να ζητάμε από τους επενδυτές με άλλο καθεστώς να καταθέτουν τα αιτήματά τους και με άλλο καθεστώς να συνεχίζουν. Εξάλλου, βασική αντίθεση και συζήτηση μεταξύ των κομμάτων σε αυτή εδώ την Αίθουσα ήταν το σταθερό επενδυτικό περιβάλλον, που θα επέτρεπε στη χώρα με καθαρούς κανόνες να προχωρήσει μπροστά και να προωθήσει τις επενδύσεις.

Το νομοσχέδιο εισάγει επίσης για μια ακόμη φορά αναστολή αδειοδοτήσεων έστω και προσωρινή. Αντιλαμβανόμαστε τη χρησιμότητα του μέτρου στις περιπτώσεις των κορεσμένων υποσταθμών. Προτείνουμε, όμως, σε υποσταθμούς που βεβαιωμένα έχουν περιθώριο ισχύος να μην ισχύσει ούτε προσωρινή αναστολή αδειοδοτήσεων.

Ταυτόχρονα πρέπει να κατανοήσουμε όλοι σε αυτή την Αίθουσα ότι ο ηλεκτρικός χώρος δεν είναι προίκα κανενός. Για εμάς ο ηλεκτρικός χώρος είναι αγαθό σε σπανιότητα, όπως το έχετε καταφέρει με τις καθυστερήσεις σε κάθε επένδυση για δίκτυα, και δεν πρέπει να αφήνουμε κανένα περιθώριο να ερμηνεύεται ότι τον κατανέμουμε μέσα από αδιαφανείς διαδικασίες.

Παράλληλα θέτουμε το ζήτημα του επανασχεδιασμού των ανταποδοτικών τελών από έργα ΑΠΕ των μεγάλων επιχειρήσεων παραγωγής ενέργειας προς τις τοπικές κοινωνίες. Θα μπορούσαν, λοιπόν, να αυξάνονται τα ποσοστά των ανταποδοτικών προς τις τοπικές κοινωνίες αναλογικά ανάλογα με το έργο και τη δυνατότητα την οποία υπάρχει λόγω της αυξημένης ισχύος του κάθε έργου.

Θα πρέπει επίσης να σταθμιστούν στον χρόνο οι υπεραξίες που δημιούργησαν οι άμεσες ή έμμεσες ενισχύσεις προς τις μεγάλες εταιρείες των ΑΠΕ, αλλά να σταθμιστούν και οι αυξήσεις στα υλικά, κύριε Υπουργέ, στα φωτοβολταϊκά για έναν μικροεπενδυτή. Πρέπει να δείτε οπωσδήποτε την παράταση χρονικά της τιμής αποζημίωσης για τα μικρά φωτοβολταϊκά. Επίσης την παράταση μέχρι τέλους του χρόνου της κλειδωμένης τιμής εξαιτίας των προβλημάτων τα οποία υπάρχουν με τις παραδόσεις των υλικών, αλλά και με τις αυξημένες τιμές στα υλικά τα οποία είναι απαραίτητα προκειμένου να κατασκευαστεί το έργο.

Έρχομαι τώρα στο ιδιότυπο μπρα ντε φερ μεταξύ του Υπουργείου και της ΡΑΕ για τη ρήτρα αναπροσαρμογής, για την ιδιωτικοποίηση της ΔΕΠΑ και βέβαια την αποζημίωση WACC στα δίκτυα του ΑΔΜΗΕ. Θα μιλήσω με λεπτομέρεια για τα θέματα αυτά στη δευτερολογία. Να προσθέσω πάντως και να καταθέσω στα Πρακτικά ότι όσον αφορά το προσωπικό που εργάζεται στην ΕΔΑ Θεσσαλονίκης, στην ΕΔΑ Αττικής και στη ΔΕΔΑ ότι πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη, όπως το κάναμε, μέσα από νομοθετικές ρυθμίσεις, είτε στην περίπτωση ΔΕΦΑ - ΕΠΑ -ο κ. Πεπονής- είτε πρόσφατα στη μεταφορά προσωπικού από τη ΔΕΠΑ στη ΔΕΔΑ. Είναι ζητήματα τα οποία οφείλουμε στους εργαζόμενους, που χωρίς αυτούς είναι και αδύνατο να συνεχίσουν να λειτουργούν οι επιχειρήσεις αυτές. Νομίζω ότι στην τροπολογία πρέπει να προσθέσετε ρύθμιση που να αντιμετωπίζει το θέμα αυτό.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Αρβανιτίδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Όλα αυτά δείχνουν βέβαια -και αναφέρομαι στο μπρα ντε φερ μεταξύ του προέδρου της ΡΑΕ και όλες αυτές τις ανακοινώσεις που διαβάζουμε και του Υπουργείου- ότι κάτι δεν πάει καλά. Κύριε Υπουργέ, πρέπει πάρετε θέση δημόσια από το Βήμα της Βουλής στη συνέχεια.

Ρωτάμε, λοιπόν: Είναι αυτή η εικόνα του κρίσιμου τομέα της ενέργειας, ενώ η χώρα βρίσκεται στην καρδιά γεωπολιτικής και ενεργειακής κρίσης; Θα κληθούν να πληρώσουν περισσότερα οι καταναλωτές για τις διασυνδέσεις; Κινδυνεύουν τα προγράμματα των διασυνδέσεων; Χθες διάβαζα για την σύνδεση Σάντα - Maritsa ότι οι Βούλγαροι είναι έτοιμοι εδώ και έξι μήνες και εμείς αδυνατούμε να αναπληρώσουμε τις υποδομές. Θα αποδυναμώσετε ακόμη περισσότερο τη ΡΑΕ; Ποιος θα είναι ο ρόλος της από δω και πέρα;

Είναι πασιφανές, λοιπόν, ότι όσο καθυστερούν να ενταχθούν στο σύστημα οι ΑΠΕ εκτινάσσεται το ενεργειακό κόστος για όλους τους καταναλωτές και οδηγούμαστε σε πολλά ενεργειακά αδιέξοδα. Μπροστά σε αυτά τα ενεργειακά αδιέξοδα η λύση που προτείνετε είναι να δώσετε και πάλι βάρος στα μεγάλα έργα και στις πολύ μεγάλες επενδύσεις. Δημιουργείτε ανισότητα και δυσκολεύετε προγραμματισμούς και επιχειρηματικά σχέδια μικρών παραγωγών. Αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα να τεθούν εκτός παιχνιδιού οι μικροί επενδυτές και να διατεθεί σχεδόν το σύνολο του ελληνικού χώρου κυρίως σε μεγάλους επενδυτές.

Βάζετε εμπόδια στην ομότιμη συμμετοχή στις χρηματοδοτήσεις και τις διασυνδέσεις μικρών και μεσαίων έργων παραγωγής και αποθήκευσης ενέργειας. Με δυο λόγια μαρκάρετε τον ηλεκτρικό χώρο για όσους επιθυμείτε. Μαρκάρεται ο ηλεκτρικός

χώρος και με την πρόβλεψη για κατασκευή των δέκα πιλοτικών πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών ισχύος από 1/2 MW έως 1 MW. Και το ερώτημα -σας το είπα και στις επιτροπές- είναι γιατί δέκα. Για να κατανοήσουμε πώς θα εξελιχθεί αυτή η αγορά, χρειάζονται δέκα έργα; Γιατί όχι δύο, γιατί όχι τρία; Έτσι έχουμε συμφωνήσει; Επίσης, επιτρέπετε την κατασκευή τους σε θαλάσσιες ζώνες, όπως η «NATURA 2000».

Αυτό δημιουργεί εξαρχής επιφυλάξεις και αρνητικά ανακλαστικά στους πολίτες και στις τοπικές κοινωνίες, χωρίς να διασφαλίζεται κανείς απέναντι σε απρόβλεπτες αρνητικές επιπτώσεις. Απρόβλεπτες αρνητικές επιπτώσεις που φοβάμαι ότι θα υπάρχουν και με τις ρυθμίσεις που φέρνετε για την προαιρετική προέγκριση όλων των οικοδομικών αδειών. Είναι προφανές ότι αυτή η επιλογή και η επιτάχυνση της διαδικασίας της έκδοσης οικοδομικών αδειών γίνεται λόγω της μεγάλης υποστελέχωσης που υπάρχει στις υπηρεσίες. Ο υποχρεωτικός δειγματοληπτικός έλεγχος στο 30% τουλάχιστον των οικοδομικών αδειών για τις άδειες του παρελθόντος εξαμήνου θα λειτουργήσει κατασταλτικά και όχι προληπτικά. Οι ΥΔΟΜ θα παίζουν «τζόκερ» με τη νομιμότητα με αποτέλεσμα την μελλοντική αύξηση αυθαίρετων κατασκευών, κατά την άποψή μας, και παραβάσεων και την απεμπόληση βεβαίως από το δημόσιο σε μεγάλο βαθμό του ελεγκτικού του ρόλου.

Προτείνουμε, όμως, κύριε Υπουργέ, και παρακαλώ να το δείτε αυτό, οι έξι μήνες να γίνουν οκτώ και το πρόστιμο να αίρεται σε περίπτωση συμμόρφωσης εντός έξι μηνών λόγω των ειδικών συνθηκών που επικρατούν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής είναι υπέρ της γρήγορης και ισόρροπης ανάπτυξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η χώρα πραγματικά χρειάζεται εκτεταμένες επενδύσεις σε δίκτυα και σε καινοτομίες που θα πρέπει να χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης. Η Κυβέρνηση οφείλει να επενδύσει σε ένα σύγχρονο δίκτυο, ώστε να εκπονηθούν σχέδια εκατοντάδων ενεργειακών κοινοτήτων που θα ρίξουν το κόστος παραγωγής στον πρωτογενή τομέα, στη μεταποίηση, αλλά και με εκατοντάδες χιλιάδες φωτοβολταϊκά σε στέγες για τους πιο ευάλωτους, ώστε να αντιμετωπιστεί όχι μόνο βραχυπρόθεσμα η ενεργειακή ακρίβεια, αλλά και μακροπρόθεσμα η ενεργειακή φτώχεια και οι κοινωνικές ανισότητες σε μόνιμη βάση. Αυτά δεν αντιμετωπίζονται με επιδόματα.

Θέλουμε να αυξήσουμε και μάλιστα γρήγορα το κομμάτι των ΑΠΕ διότι θεωρούμε ότι η αύξησή τους θα δημιουργήσει ευνοϊκότερες συνθήκες στη διαμόρφωση των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά αυτό πρέπει να γίνει με όρους ενεργειακής δημοκρατίας για την παραγωγή καθαρής ενέργειας κατά βάση στα χέρια των πολιτών. Αυτή θα έπρεπε να είναι και η προσέγγιση για τη χώρα μας, που θα ενίσχυε την ανθεκτικότητα της οικονομίας και της κοινωνίας.

Η προσέγγιση, όμως, που επιλέγετε είναι διαφορετική καθώς είναι συγκεντρωτική, γίνεται μέσω της προώθησης μεγάλων έργων με μονοπώλια τεχνολογιών και επενδυτών. Την ίδια ώρα οι απλοί πολίτες είναι αποκλεισμένοι όχι μόνο από τις μεγάλες επενδύσεις, αλλά και από τις μικρότερες καθώς τα δίκτυα χαμηλής και μέσης τάσης είναι κορεσμένα σχεδόν σε όλη τη χώρα και αδυνατούν να απορροφήσουν την παραγόμενη καθαρή ενέργεια. Η αύξηση του διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου και της δυνατότητας αποθήκευσης μέσα από τον εκσυγχρονισμό των δικτύων είναι θεμελιώδες ζήτημα ενεργειακής δημοκρατίας και δικαιοσύνης.

Για μας, το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής, η προώθηση των ΑΠΕ απαιτεί ένα άλλο υπόδειγμα ανάπτυξης με αποκεντρωμένη παραγωγή των ΑΠΕ κάθε κλίμακας, με σχέδιο για τη χωροθέτησή τους σε συνεννόηση με τις τοπικές κοινωνίες και με τη διάχυση των δυνατοτήτων των μέσων και των πόρων σε περισσότερους. Εμείς προτείνουμε και προκρίνουμε ένα μοντέλο στήριξης κυρίως των μικρών και μεσαίων παραγωγών ΑΠΕ, που συνδέει την επιτάχυνση των αδειοδοτήσεων και χρηματοδοτήσεων των ενεργειακών έργων με την ανάγκη ενός άλλου παραγωγικού μοντέλου για τη χώρα. Αυτό σημαίνει γρήγορη έκδοση αδειών και απόδοση προτεραιότητας σε πολλά μικρά έργα, αποκεντρωμένα σε όλη τη χώρα, προκειμένου να πάρει η πραγματική οικονομία μπροστά και να αλλάξουμε το παραγωγικό και το αναπτυξιακό μοντέλο, αλλά και να αποκτήσουμε λιγότερη ενεργειακή εξάρτηση από τρίτες χώρες.

Επιμένουμε στον ανασχεδιασμό των ανταποδοτικών τελών για την τοπική αυτοδιοίκηση. Χρειάζεται μεγάλη προσοχή, προκειμένου οι τοπικές κοινωνίες να ασπαστούν συνειδητά την πράσινη μετάβαση και να μην ταυτιστούν με την ενεργειακή ακρίβεια. Διότι η ενεργειακή ακρίβεια και το ράλι των ανατιμήσεων σε καύσιμα και προϊόντα αυξάνει τις κοινωνικές ανισότητες και καταρρακώνει την αγοραστική δύναμη των πολιτών. Η λύση δεν μπορεί να είναι οι επιδοματικές πολιτικές, που έχουν πρόσκαιρη διάρκεια, αλλά οι γενναίες, δομικές παρεμβάσεις που προτείνουμε. Χρειάζονται, λοιπόν, πιο ριζικά μέτρα για την ακρίβεια και τα καύσιμα.

Και το άλλοθι, και κλείνω κύριε Πρόεδρε, ότι δεν υπάρχει δημοσιονομικό περιθώριο για τη λήψη δραστικών μέτρων για την καταπολέμηση της ακρίβειας δεν ευσταθεί. Το να φεύγει η ρήτρα προσωρινά για έναν χρόνο, αλλά να αυξάνεται η χρέωση της τιμής ρεύματος, δυστυχώς, είναι κοροϊδία.

Η μόνη βιώσιμη και ανθεκτική προοπτική με όρους κοινωνικής συνοχής είναι η ομότιμη συμμετοχή στις χρηματοδοτήσεις και στις διασυνδέσεις μικρών και μεσαίων έργων ΑΠΕ και αποθήκευσης. Αν αυτό δεν καταστεί βασικός άξονας χάραξης της ενεργειακής πολιτικής μαζί με τον άξονα της προώθησης των σημαντικών διεθνών ενεργειακών διασυνδέσεων με τις γειτονικές χώρες, τότε δυστυχώς θα έχει χαθεί μια ακόμα μεγάλη ευκαιρία και θα βρεθούμε πάλι μπροστά σε τρένα που δυστυχώς πέρασαν. Θα βρεθούμε μπροστά σε νέα ενεργειακά αδιέξοδα και εξαρτήσεις, που θα κοστίσουν και οικονομικά και εύχομαι να μην κοστίσουν και εθνικά.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Αγαπητοί συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Καλοκαιρινό Εργαστήρι Δημοκρατίας», που οργανώνει το Ίδρυμα της Βουλής, εννέα έφηβοι μετανάστες και δικαιούχοι διεθνούς προστασίας και μία συνοδός.

Καλώς ήρθατε στη Βουλή των Ελλήνων.

(Χειροκροτήματα)

Καλείται τώρα στο Βήμα η κ. Διαμάντω Μανωλάκου εκ μέρους του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Ευχαριστώ.

Το παρόν νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος είναι βαριά αντιπεριβαλλοντικό, ανασφαλές και επικίνδυνο, ταξικό ως συνήθως, προωθώντας φουλ τη σκληρή, αντιλαϊκή πολιτική σας. Είναι και προεκλογικό με την τροπολογία παγώματος της ρήτρας αναπροσαρμογής, που αντί να την καταργήσετε τελείως και να την πετάξετε στα σκουπίδια, όπως είναι λαϊκή απαίτηση, την παγώνετε μόνο για την προεκλογική περίοδο 1η Αυγούστου 2022 έως 1η Ιουλίου 2023. Και κυρίως, μπορείτε με υπουργική απόφαση να την ξεπαγώσετε νωρίτερα και να παγώσει ο λαϊκός κόσμος από τη μεγαλύτερη ακρίβεια και φτώχεια που δεν έχει τέλος. Φυσικά, η οποία ελάφρυνση είναι χωρίς αντίκρισμα, γιατί πληρώνεται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Δηλαδή, ο λαός πληρώνει ως καταναλωτής ή ως φορολογούμενος. Λύση ανακούφισης είναι η τροπολογία του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, που συνεχώς απορρίπτεται. Την ξανακαταθέτουμε, λοιπόν, στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Διαμάντω Μανωλάκου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Το νομοσχέδιο είναι βαθιά αντιπεριβαλλοντικό, γιατί σε μια σειρά άρθρων συνεχίζετε να καταργείτε και να ποδοπατάτε προστατευτικές διατάξεις για τα δάση. Έτσι, σε δάση, δασικές ή άλλες εκτάσεις επιτρέπονται έργα σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, σταθμοί αποθήκευσης καθώς και τα συνοδά τους έργα, όπως ο άξονας δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας υπόγεια από υφιστάμενους δασικούς δρόμους χωρίς έγκριση από τη Δασική Υπηρεσία. Ακόμη η διάνοιξη τεράστιων δρόμων καταστρέφοντας

δάση και δασικές εκτάσεις επιτείνει τα πλημμυρικά φαινόμενα υποβαθμίζοντας τη βιοποικιλότητα και συνολικά το κάθε οικοσύστημα με τη διάσπαση της οργανικής ενότητας. Οι επεμβάσεις αυτές δεν εξαιρούνται ακόμα και από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης. Επίσης, σε μια σειρά από έργα καταργείτε και δεν απαιτείται απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, ενώ στις αντιρρήσεις επί δασικών χαρτών θα εξετάζονται κατά προτεραιότητα τα αιτήματα των μικροϊδιοκτητών και όχι των ομίλων εκεί όπου θα εγκαθίστανται οι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ. Τα ίδια ισχύουν και για τις γεωργικές εκτάσεις υψηλής παραγωγικότητας που καταστρέφονται. Ακόμα περιφρονείτε και την προστασία αρχαιολογικών μνημείων και ζωνών για το κέρδος των καπιταλιστών των ενεργειακών ομίλων. Τίποτε δεν αφήνετε όρθιο.

Ομοίως, και η κατασκευή αιολικών πάρκων, ακόμα και διακόσια μέτρα από τα όρια της ανώτατης στάθμης φυσικών ή τεχνικών ταμιευτηρίων πόσιμου νερού, συμπεριλαμβανομένων των λιμνών Μαραθώνα, Σταμάτας, Υλίκης, Παραλίμνης, Μόρνου και Ευήνου, σημαίνει πιθανότητα ρύπανσης των υδάτων στη φάση κατασκευής των έργων ή αργότερα και άλλες επιδράσεις στη χρήση των αποθεμάτων του νερού. Αυτή είναι η ασφάλεια της ποιότητας του νερού για τη δημόσια υγεία;

Και στα λατομεία νομιμοποιείτε ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις για την τακτοποίηση αποθηκών εκρηκτικών υλών εντός λατομικών και μεταλλευτικών χώρων, όταν πολλά λατομεία είναι εντός περιοχών «NATURA». Χαρακτηριστική περίπτωση, είναι η «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ», που την εντάσσετε, από ό,τι φαίνεται, και στο Ταμείο Ανάκαμψης. Τσάμπα χρήμα για τους ομίλους.

Και η δημιουργία δέκα θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών δεν απαιτεί αδειοδότηση ούτε περιβαλλοντική άδεια και αποστάσεις ασφαλείας χωρίς θαλάσσιο χωροταξικό, αν και τέτοιου είδους εγκαταστάσεις μπορεί να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον, στην τοπική οικονομική ζωή, αλλά και προβλήματα ασφάλειας. Πάνω από δέκα σελίδες γράφει ακριβώς για αυτό το κομμάτι, για αυτά τα άρθρα η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής.

Όχι μόνο δεν προστατεύετε το περιβάλλον, αλλά και στο στόχο αύξησης της μονοκαλλιέργειας των ΑΠΕ και δραστικής μείωσης του χρόνου αδειοδότησης σε δεκατέσσερις μήνες από πέντε χρόνια, συνεχίζετε την καταστροφή περιοχών «NATURA», δασών, δασικών εκτάσεων, μόνο και μόνο για την παραγωγή ακριβού ηλεκτρικού ρεύματος που πληρώνουν η εργατική τάξη και τα λαϊκά στρώματα.

Όμως, το κορυφαίο και πιο αποκαλυπτικό παράδειγμα περιβαλλοντικής υποκρισίας είναι η απόφαση της Κομισιόν να διαθέσει 10 δισεκατομμύρια για την κατασκευή νέων υποδομών για τη διευκόλυνση των αυξημένων εισαγωγών του αμερικανικού υγροποιημένου φυσικού αερίου. Και φυσικά, η Κυβέρνηση τρέχει να το υλοποιήσει και με ειδικά άρθρα στο παρόν νομοσχέδιο. Κι αυτό παρ' ότι οι ΗΠΑ και η Ευρωπαϊκή Ένωση θεωρούν επίσημα ότι κατά την αεριοποίησή του αυξάνει την έκλυση μεθανίου στην ατμόσφαιρα με πολλαπλάσια αρνητική επίδραση συγκριτικά με το διοξείδιο του άνθρακα στο ζήτημα της υπερθέρμανσης του πλανήτη. Αναγνωρίζουν, επίσης, ότι η αύξηση της μεταφοράς του θα αυξήσει τις διαρροές του μεθανίου αλλά και εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, αφού αντικειμενικά γίνεται πιο μεγάλη και πιο περίπλοκη η αλυσίδα εφοδιασμού του φυσικού αερίου συγκριτικά με τη μεταφορά με αγωγούς.

Το αρνητικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα του LNG δεν περιορίζεται στο μεθάνιο. Αφορά τη ρύπανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της ιχθυοπανίδας με επιπτώσεις στην αλιεία. Οι αεριοποιητές των σταθμών υποδοχής υγροποιημένου αερίου αντλούν μεγάλες ποσότητες θαλασσινού νερού αναμειγνύοντάς το με υποχλωριώδες νάτριο με τοξική επίδραση στους υδρόβιους οργανισμούς. Η κατασκευή υποδομών των τερματικών σταθμών υγροποιημένου αερίου δημιουργεί ισχυρά ηχητικά ρεύματα που επιδρούν στη ζωή και τη μετανάστευση των θαλάσσιων ειδών. Επίσης, αυξάνεται ο κίνδυνος ατυχήματος μεγάλης έκτασης από τη γειτνίαση τέτοιων υποδομών με δασικές εκτάσεις ή τον αστικό ιστό.

Τελικά, ο ενεργειακός πόλεμος του ευρωατλαντικού άξονα με τη Ρωσία με στόχο τη μείωση της εξάρτησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης από ρωσικό φυσικό αέριο αποκαλύπτει το υποκριτικό ενδιαφέρον για το περιβάλλον και τους πραγματικούς στόχους της πράσινης μετάβασης και των νομοσχεδίων που τη διέπουν, όπως και το σημερινό που καταψηφίζουμε.

Το νομοσχέδιο είναι, επίσης, ανασφαλές και επικίνδυνο, αφού μπρος στα κέρδη των ενεργειακών ομίλων τι είναι η ασφάλεια; Είναι για τα σκουπίδια για εσάς. Πόσο επικίνδυνο είναι φαίνεται σε μια σειρά από άρθρα. Για παράδειγμα, είναι πολύ μικρές οι αποστάσεις μεταξύ των ανεμογεννητριών, για να εξοικονομεί και να μην πληρώνει περισσότερη γη ο κάθε επιχειρηματικός όμιλος. Όμως, αυξάνονται τα προβλήματα που σχετίζονται με το θόρυβο, την πιθανότητα φωτιάς, την απόδοση. Οι υπάρχουσες επιστημονικές αναφορές θεωρούν ως βέλτιστο τις δεκαπενταπλάσιες αποστάσεις από αυτές που γράφετε στο νομοσχέδιο. Δεν υπάρχει καμμία μέριμνα για ένα ολοκληρωμένο σχεδιασμό χρήσεων γης και ολοκληρωμένο σχέδιο για την εγκατάσταση σταθμών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και συμπαραγωγής ηλεκτρισμού, θερμότητας υψηλής απόδοσης, αλλά και σταθμών αποθήκευσης. Ούτε εξασφαλίζονται κριτήρια χωροθέτησης, για να μη δημιουργούνται κίνδυνοι στο περιβάλλον, την υγεία και ασφάλεια των κατοίκων. Ούτε υπάρχουν αποστάσεις ασφαλείας των αιολικών πάρκων από άλλες χρήσεις, με ό,τι συνεπάγεται αυτό για τους κινδύνους στην ασφάλεια. Και δεν τα λέει μόνο το ΚΚΕ. Τα λένε και επιστημονικοί φορείς.

Αλλά τα ίδια ισχύουν και στην επέκταση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης σε πλοίο - πλωτή δεξαμενή του πανάκριβου, ρυπογόνου φυσικού αερίου για ένα χρόνο στη Ρεβυθούσα.

Πουθενά δεν εξασφαλίζεται ασφάλεια και προστασία του περιβάλλοντος, ούτε για ατύχημα μεγάλης έκτασης ή περιβαλλοντικών επιπτώσεων και άλλα.

Τελικά, επιδιώκεται να εμπεδωθεί στα εργατικά λαϊκά στρώματα ένα αίσθημα ασφάλειας ότι όλα είναι υπό έλεγχο, όμως αυτό είναι κάλπικο. Κοροϊδεύετε! Το μόνο που σας νοιάζει είναι η εξασφάλιση νέων κερδών στο εφοπλιστικό κεφάλαιο, αυξάνοντας, μάλιστα, την ενεργειακή εξάρτηση από τα αμερικανικά μονοπώλια και ενεργειακές τιμές για τον λαό, που τραβούν την ανηφόρα και κάνουν μια παύση, ένα διάλειμμα κατά την προεκλογική περίοδο -αν θα γίνει- για να καλλιεργήσετε αυταπάτες και να κλέψετε λαϊκούς ψήφους.

Στις τροπολογίες σας καταργείτε τον έλεγχο των μελετών γεωλογικής καταλληλόλητας στον πολεοδομικό σχεδιασμό όλων των επιπέδων, αντί ενίσχυσης των δημοσίων υπηρεσιών με το κατάλληλο επιστημονικό προσωπικό, υπονομεύοντας έτσι την ασφάλεια υποδομών, κτιρίων και, κυρίως, ανθρώπινης ζωής, έναντι κατολισθήσεων, καταπτώσεων και άλλων αστοχιών του εδάφους.

Τελικά, το νομοσχέδιό σας είναι στο πλαίσιο της πράσινης μετάβασης που συμφωνείτε όλοι σας. Πρόκειται για ρυθμίσεις που στόχο έχουν την επιτάχυνση της υλοποίησης των στόχων της πράσινης μετάβασης, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της κερδοφορίας των επιχειρηματικών ομίλων και την κερδοφόρα διέξοδο για τα λιμνάζοντα κεφάλαια. Γι' αυτό τον λόγο είναι ταξικό ενάντια στον λαό.

Είναι ρυθμίσεις στο πλαίσιο της λεγόμενης πράσινης μετάβασης, όπου η εμπορευματοποίηση της γης, των υδάτων, των δασών, της υγείας υπονομεύουν την ισόρροπη σχέση ανθρώπινης παραγωγικής δραστηριότητας και περιβάλλοντος, ενώ ταυτόχρονα παράγουν ακριβή ενέργεια για τη λαϊκή οικογένεια και την παραγωγική διαδικασία.

Η Αξιωματική Αντιπολίτευση μπορεί σήμερα να ασκεί κριτική στη Νέα Δημοκρατία για την επιλογή της βίαιης απολιγνιτοποίησης, γιατί τη θέλει πιο ήπια ή ακόμα την ανοχή στον σχηματισμό καρτέλ ενέργειας και στην κερδοσκοπία και την παραπέρα ιδιωτικοποίηση της ΔΕΗ. Προσπαθεί ξανά να συσκοτίσει τις εγκληματικές ευθύνες που έχει και να καρπωθεί λαϊκή δυσαρέσκεια. Όπως και στην τοποθέτηση σήμερα για το νομοσχέδιο, δεν γίνεται στο περιεχόμενό του, γιατί στα περισσότερα συμφωνείτε.

Η αλήθεια είναι ότι ΣΥΡΙΖΑ, ΚΙΝΑΛ και άλλα κόμματα είσαστε συνένοχοι στο έγκλημα της πράσινης μετάβασης, που φέρνει σή-

μερα σε απόγνωση τη λαϊκή οικογένεια, τους μισθωτούς και τους αυτοαπασχολούμενους και γι' αυτόν τον λόγο δεν αναδεικνύετε την αιτία των υψηλότατων τιμών ενέργειας, αλλά την αποσιωπάτε επιμελώς.

Το σταδιακό κλείσιμο των λιγνιτικών σταθμών -ενώ στη Γερμανία επαναλειτουργούν μαζικά- η αποδοχή των κοινοτικών δεσμεύσεων για το εμπόριο ρύπων και η ανάδειξη του εισαγόμενου φυσικού αερίου σε βασικό καύσιμο μετάβασης, υλοποιήθηκαν από όλες τις αστικές κυβερνήσεις την τελευταία εικοσαετία.

Όμως, οι εργαζόμενοι θα μπορούσαν να ζουν καλύτερα, αν κριτήριο λήψης αποφάσεων δεν ήταν το κέρδος των ομίλων που προσκυνάτε όλοι, το συμφέρον της άρχουσας τάξης που υλοποιείτε για τους καπιταλιστές, οι κατευθύνσεις και οι δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΝΑΤΟ -που συμφωνείτε, ψηφίζετε και υλοποιείτε- αλλά η ικανοποίηση των λαϊκών αναγκών.

Αυτό σημαίνει σοσιαλιστικός τρόπος παραγωγής, που θα μπορεί να αξιοποιήσει το σύνολο των εγχώριων ενεργειακών πηγών και να εξαλειφθούν η ενεργειακή φτώχεια και η ανεργία, να μειωθεί η ενεργειακή εξάρτηση της χώρας από τις εισαγωγές, να προστατευτούν η ασφάλεια των εργαζομένων, το περιβάλλον και η δημόσια υγεία.

Λύση υπάρχει. Είναι η πρόταση του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, πρώτον, για απαλλαγή από τις δεσμεύσεις του εμπορείου ρύπων και γενικότερα της «πράσινης» μετάβασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε τα εγχώρια αποθέματα λιγνίτη να μπορούν να αξιοποιηθούν ξανά για την ηλεκτροπαραγωγή, με σύγχρονες μονάδες υψηλής απόδοσης, χρησιμοποιώντας τις νέες τεχνολογίες δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα, όπως και για την παραγωγή υδρογόνου με μικρότερο κόστος από το αντίστοιχο της παραγωγής του από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Δεύτερον, κατασκευή νέων μεγάλων υδροηλεκτρικών έργων, αυξάνοντας την ηλεκτροπαραγωγή, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στις ανάγκες άρδευσης στην αγροτική παραγωγή.

Τρίτον, απαλλαγή από τα δεσμά του ΝΑΤΟ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σύναψη αμοιβαίων επωφελών διεθνών συμφωνιών για την έρευνα και αξιοποίηση των εγχώριων κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, με προτεραιότητα στα εντοπισμένα κοιτάσματα του Ιονίου, του βόρειου Αιγαίου και της νότιας Κρήτης.

Τέταρτον, έμφαση στην εξοικονόμηση ενέργειας και στην αναβάθμιση της εγχώριας παραγωγής υποδομών, για την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας από την κατασκευή ηλιοθερμικών σταθμών μέχρι τον οικιακό εξοπλισμό, με προτεραιότητα τους μεγάλους ηλιακούς θερμοσίφωνες. Σ' αυτό το πλαίσιο, θα μειώνεται δραστικά και η χρήση του φυσικού αερίου για ηλεκτροπαραγωγή.

Πέμπτον, με γνώμονα το σύνολο των λαϊκών αναγκών, θα προσδιοριστούν το μέγεθος η ορθή κατανομή και η χωροθέτηση των αιολικών πάρκων για να αποφευχθεί ο κορεσμός συγκεκριμένων περιοχών, όπως είναι της Εύβοιας που το έχετε καταντήσει δάσος ανεμογεννητριών που φτιάξατε με αρνητικές συνέπειες στα δάση και στον υδροφόρο ορίζοντα. Όμως, με τη χωροθέτηση θα προσδιορίζεται ο βαθμός αξιοποίησης της ηλιακής ενέργειας και της εγχώριας γεωθερμίας που έχει υψηλό συντελεστή απόδοσης.

Όλα αυτά, όμως, σημαίνουν σοσιαλιστικό τρόπο παραγωγής και εξουσίας, κατοχυρώνοντας ότι τα καύσιμα, το ηλεκτρικό ρεύμα, το νερό, η υγεία και η ίδια η εργατική δύναμη δεν θα αποτελούν πλέον εμπορεύματα. Μιλάμε για ένα ποιοτικό ανώτερο σύστημα. Να, γιατί ο λαός έχει κάθε συμφέρον να συμπαραταχτεί και να ενισχύσει το ΚΚΕ για νικηφόρους αγώνες και κατακτήσεις για τη λαϊκή ευημερία.

Καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Καλείται στο Βήμα ο ειδικός αγορητής της Ελληνικής Λύσης κ. Βασίλειος Βιλιάρδος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα ξεκινήσουμε από τις χθεσινές αναφορές του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΚΚΕ στην Ελληνική Λύση, εν πρώτοις, σε σχέση με τις αμβλώσεις.

Εν προκειμένω, ο καθένας μπορεί να έχει την άποψή του, κάτι που σεβόμαστε απόλυτα. Η θέση μας, όμως, ως κόμμα, είναι πως για τέτοια θέματα μείζονος κοινωνικής σημασίας δεν είναι σωστό να αποφασίσει μια μικρή μειοψηφία δικαστών ή Βουλευτών, αλλά οι πολίτες με τη διεξαγωγή δημοψηφισμάτων, όπως είναι σωστό σε δημοκρατικά πολιτεύματα.

Σε σχέση, τώρα, με την παράνομη μετανάστευση, δυστυχώς, το ΚΚΕ μπερδεύει τον κομμουνιστικό διεθνισμό με την ανεξέλεγκτη παγκοσμιοποίηση, στο πλαίσιο της οποίας οι πληθυσμοί των φτωχών χωρών χρησιμοποιούνται, πρώτον, για να πιέζονται οι αμοιβές των εργαζομένων στις χώρες υποδοχής, προς όφελος, κυρίως, των ελίτ και των ολιγοπωλίων και δεύτερον για τη δημιουργία πολυπολιτισμικών εύκολα ελεγχόμενων κοινωνιών με την εργαλειοποίηση των μεταναστευτικών ροών. Απλά είναι τα πράγματα.

Εμείς, ως Ελληνική Λύση, είμαστε υπέρ του εθνικού κράτους και εναντίον της ασύμμετρης παγκοσμιοποίησης, ενώ θεωρούμε ότι το πιο σωστό για τα φτωχά κράτη, οι πολίτες των οποίων υποχρεώνονται σε φτώχεια από τις οικονομικές συνθήκες, από τους πολέμους που διεξάγει η Δύση -ειδικά οι Ηνωμένες Πολιτείες-, από τη λεηλασία τους κ.λπ., είναι η οικονομική στήριξή τους από τις ανεπτυγμένες χώρες, το σταμάτημα των πολέμων και της λεηλασίας τους.

Τέλος, όσον αφορά στον χαρακτηρισμό του, σύμφωνα με τον οποίο είμαστε αντιδραστικό κόμμα, εάν εννοεί μη συστημικό, έχει απόλυτο δίκιο. Συμφωνούμε, σημειώνοντας πως εντός του καπιταλιστικού συστήματος που κυριαρχεί σήμερα, με την ακραία νεοφιλελεύθερη ολιγοπωλιακή μορφή του, έχει πάψει πλέον να υφίσταται ο κλασικός διαχωρισμός μεταξύ Αριστεράς και Δεξιάς. Η αιτία είναι το ότι έχουν δημιουργηθεί πλέον δύο διαφορετικές, δύο διακριτές τάξεις, αυτή του 1%, που συρρικνώνεται σταδιακά στο 0,1%, με αντιστρόφως, όμως, ανάλογη αύξηση της ισχύος του, καθώς επίσης και αυτή του 99%, η πολιτική και οικονομική ισχύς της οποίας μειώνεται συνεχώς.

Το γεγονός αυτό δεν αφορά προφανώς το ΚΚΕ, που πρεσβεύει ένα τελείως διαφορετικό και, κατά την άποψή μου, ιδεατό αλλά φαντασιακό σύστημα. Αυτό ασφαλώς είναι δικαίωμά του. Ακραίους, πάντως, είναι καλό να αναζητήσει στη Νέα Δημοκρατία. Θα βρει πολλούς εκεί.

Κλείνοντας, θέλω να πω ότι το ευχάριστο είναι ότι σύμφωνα με μια πρόσφατη δημοσκόπηση το 14% των πολιτών συμφωνούν πως δεν υπάρχει πια ο κλασικός διαχωρισμός Αριστεράς - Δεξιάς, ενώ το 24% βλέπει την αντιπαράθεση καθαρά πια μεταξύ του εθνικού κράτους και της παγκοσμιοποίησης. Άρα, εισακουγόμαστε από τους πολίτες, αν και μας αποκλείουν όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, όπως και εσάς βέβαια.

Όπως αναφέραμε στην επιτροπή, το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου είναι προβληματικό, ανεπαρκές όσον αφορά στην πραγματική επίλυση των προβλημάτων της χώρας μας, καθώς επίσης δεν έχει και την απαιτούμενη κοστολόγηση. Οπότε, λογικά, το καταψηφίσαμε αμέσως στην πρώτη επιτροπή.

Ξεκινώντας τώρα από το αντικείμενό του, θέλω να πω ότι πρόκειται για τη δεύτερη φάση αδειοδότησης των ΑΠΕ, όπως αναφέρεται στα εισαγωγικά άρθρα του, εν προκειμένω με την υποβολή αίτησης στον αρμόδιο διαχειριστή για τη χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης, σε συνέχεια της αντίστοιχης πρώτης φάσης του ν.4685.

Ο θεωρητικός σκοπός του είναι να υπάρξει τάξη στις άδειες, ενώ θα «παγώσουν» αιτήματα για όρους σύνδεσης νέων ΑΠΕ από τον ΔΕΔΔΗΕ σε μία εποχή που δεν γνωρίζουμε εάν η χώρα μας έχει ενεργειακή επάρκεια, αφού εκκρεμεί η επικαιροποίηση του ΕΣΕΚ. Άλλωστε, το ΕΣΕΚ, το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα της Νέας Δημοκρατίας του 2019, είναι ήδη για τα σκουπίδια προ πολλού, αφού προέβλεπε την πρόωρη απολιγνιτοποίηση, καθώς επίσης και μέγιστο κόστος 120 ευρώ τη μεγαβατώρα. Εκτός αυτού, η αντικατάσταση του λιγνίτη από φυσικό αέριο και LNG είναι πια επισφαλής, αφού υπάρχει θέμα τροφοδοσίας λόγω των κυρώσεων εναντίον της Ρωσίας, με τις οποίες η Ευρώπη -η Ελλάδα πολύ περισσότερο- «πυροβολεί» τα πόδια της, όπως επίσης και λόγω των προβλημάτων των Ηνωμένων Πολιτειών με την έκρηξη στην Φρίπορτ. Όσον αφορά δε στο Κατάρ, φαίνεται πως η Κίνα θα δημιουργήσει μεγάλα εμπόδια επενδύοντας εκεί.

Στο αυξανόμενο κόστος της ενέργειας και στις συνέπειές του, γενικότερα, στην οικονομία, η οποία βαδίζει από το κακό στο χειρότερο εξαιτίας των τεράστιων λαθών της Κυβέρνησης, δεν υπάρχει λόγος να αναφερθούμε, αφού είναι πλέον γνωστά σε όλους, με ένα πέμπτο μνημόνιο πιθανότερο από ποτέ. Δεν είναι, άλλωστε, δυνατόν να πετάει μια κυβέρνηση 44 δισεκατομμύρια ευρώ από το παράθυρο, τα οποία δανείστηκε και δεν είχε, περιμένοντας πως δεν θα υπάρχουν συνέπειες, οι οποίες δυστυχώς δεν θα αργήσουν πολύ ακόμη.

Από την άλλη πλευρά, δεν μπορεί να είναι σε τέτοιο βαθμό ανεύθυνος ο Πρωθυπουργός, για να αποδράσει με πρόωρες εκλογές και μάλιστα διπλές για να αποφύγει τις συνέπειες, πόσω μάλλον, εν μέσω πολλαπλών κρίσεων, όπως δηλώνουν στα ΜΜΕ Υπουργοί και Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, που τις προβλέπουν για το φθινόπωρο, θεωρώντας, ως εκ τούτου, εντελώς ανεύθυνο τον Πρωθυπουργό.

Επιστρέφοντας στην ενέργεια, θα ήθελα να πω ότι η Γερμανία θέτει ξανά σε λειτουργία τις μονάδες άνθρακα που είχαν κλείσει, ενώ στην Ελλάδα, παρά το ότι η Κυβέρνηση ισχυρίζεται πως λειτουργούν όλες οι μονάδες, η συμμετοχή του λιγνίτη στο ενεργειακό μας μείγμα είναι σταθερά κάτω του 10%. Επομένως, η Κυβέρνηση απλώς κοροϊδεύει τους Έλληνες.

Συνεχίζοντας με τα περιεχόμενα του νομοσχεδίου, μετά το εισαγωγικό πρώτο μέρος, στο δεύτερο υπάρχουν διατάξεις για την αδειοδότηση ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ. Συμπεριλαμβάνονται, επιπλέον, η διάρκεια της άδειας, η τροποποίηση της άδειας επανέκδοσης, η τμηματική άδεια εγκατάστασης, η άδεια λειτουργίας κ.λπ.. Συνολικά, πάντως, για το νομοσχέδιο το Ινστιτούτο Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης δήλωσε πως η αδειοδότηση παραμένει γραφειοκρατική, καθώς επίσης και -το χειρότερο- αναποτελεσματική.

Συνεχίζοντας, με το τρίτο μέρος ρυθμίζεται πληθώρα ζητημάτων σχετικά με την αδειοδότηση παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ, με το τέταρτο μέρος εισάγονται ρυθμίσεις με τις οποίες θεσπίζεται το πλαίσιο ανάπτυξης πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών και καθορίζονται οι επιμέρους λεπτομέρειες.

Δυστυχώς, όπως μας συνηθίζει η Κυβέρνηση, δεν λείπουν οι πολλές και υπερβολικές νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις βασικά προς τους αρμόδιους Υπουργούς Περιβάλλοντος για τον καθορισμό σημαντικών ζητημάτων, τα οποία θα έπρεπε να αποτελούν αντικείμενο διατάξεων τυπικού χαρακτήρα. Εδώ επικρατεί πλήρης αδιαφάνεια και έλλειψη της απαιτούμενης δημοκρατικότητας, ενώ η ΡΑΕ, μια ανεξάρτητη και ανέλεγκτη αρχή, δήθεν και κατά το δοκούν με βάση αυτά που συνέβησαν με τη ΔΕΠΑ, μη προβλεπόμενη από το Σύνταγμά μας, καθορίζει ελεύθερα τα τέλη για την έκδοση, παράταση ισχύος, τροποποίηση και μεταβίβαση των ως άνω αδειών, καθώς επίσης και τα ετήσια τέλη για τη χρήση αυτών των αδειών.

Περαιτέρω, προβλέπεται ότι επιτρέπεται η εκτέλεση κάθε έργου που αφορά στη δημιουργία σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, ενώ ήδη επιτρέπονται σχεδόν όλα τα έργα ΑΠΕ σε αυτές, γεγονός που θεωρούμε απαράδεκτο. Αντί να εκμεταλλευόμαστε την εύφορη γη μας και το φυσικό της πλούτο, τη γεμίζουμε με φωτοβολταϊκά και με άλλες ΑΠΕ, ακόμη χειρότερα σε μια εποχή που η επισιτιστική κρίση κλιμακώνεται συνεχώς. Είναι ξεκάθαρο εδώ πως δεν υπάρχει καμμία λογική εκ μέρους της Κυβέρνησης, η οποία είναι, δυστυχώς, η χειρότερη των τελευταίων δεκαετιών με βάση όλους τους οικονομικούς δείκτες.

Στο πέμπτο μέρος, νομοθετείται ο επιμερισμός του κόστους σύνδεσης έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του ελληνικού δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και διάφορα άλλα που αναλύσαμε στις επιτροπές.

Στο έκτο μέρος, περιλαμβάνονται διατάξεις για τη λειτουργία μεταλλείων, επιπλέον χωροταξικές διατάξεις, όπως για τον έλεγχο των οικοδομικών αδειών και τον προσδιορισμό του χρόνου εκτέλεσης αυθαίρετων κατασκευών. Εδώ παρεμβάλλεται ένα άρθρο για τη ρύθμιση χρήσεων γης στον Ελαιώνα, σε μια περιοχή μεγάλης σημασίας, δίπλα στο κέντρο της Αθήνας, όπου για δεκαετίες εκκρεμεί, δυστυχώς, η αξιοποίησή της, ενώ έχουμε υποβάλει σχετικό ερώτημα στο παρελθόν χωρίς καμμία σοβαρή απάντηση.

Υπάρχουν, επίσης, ρυθμίσεις για έργα διαχείρισης αστικών λυμάτων, για τη χρηματοδότηση κατασκευών επί του δικτύου αποχέτευσης και για τη σύνδεση ακινήτων με το δίκτυο αποχέτευσης με την παροχή κινήτρων σε οικισμούς. Για το τελευταίο παρέχεται κοστολόγηση από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, αφού εκτιμάται στα 670,48 εκατομμύρια, συνολικά, κυρίως από συγχρηματοδοτούμενα ΕΣΠΑ, με την κρατική συμμετοχή στα 56,4 εκατομμύρια. Είναι το σημαντικότερο ποσό που παρέχεται από το Γενικό Λογιστήριο, ενώ το μεγαλύτερο κόστος, που δεν παρέχεται, είναι το κόστος της ενέργειας. Γιατί, αλήθεια; Προφανώς, για να κερδοσκοπεί το καρτέλ, όπως αυτό του χρηματιστηρίου ενέργειας, όπου ο κ. Χατζηδάκης θυμίζουμε ότι υποσχόταν μείωση του κόστους με τη λειτουργία του, χωρίς την παροχή τότε κανενός στοιχείου, κάτι που είχαμε ζητήσει επανειλημμένα. Στοιχεία ζητάμε πάντοτε.

Ειδικά, όσον αφορά αποθήκευση ενέργειας, είναι προφανές ότι αν η χώρα ήθελε να απεξαρτηθεί από τον λιγνίτη, θα έπρεπε να έχουν γίνει κάποια έργα μετά την ψήφιση της νομοθεσίας από το 2011, πριν από δώδεκα χρόνια. Εντούτοις, δεν υπάρχει καν αποθήκη φυσικού αερίου, ενώ το σχέδιο για την Καβάλα μελετάται χρόνια τώρα χωρίς αποτέλεσμα, οπότε δεν υφίσταται καμμία δυνατότητα για τα στρατηγικά αποθέματα που ζητάει από εμάς η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ειδικά σε σχέση με τα πλωτά φωτοβολταϊκά, το μεγαλύτερο μέρος από αυτά στην Ευρώπη είναι μόλις 14,5 MW, ενώ τοποθετούνται συνήθως στην κλειστή θάλασσα της Ολλανδίας και σε φιόρδ στη Νορβηγία –ασφαλώς όχι σε ανοιχτές θάλασσες όπως είναι το Αιγαίο-, όπως επίσης σε λίμνες σε συνδυασμό με μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας όπως στην Κίνα, κάτι που όμως απαιτεί πειραματισμούς για τους οποίους δεν έχουμε κανένα λόγο, αφού διαθέτουμε τόσο μεγάλα λιγνιτικά αποθέματα, καθώς επίσης υδρογονάνθρακες στη δική μας ΑΟΖ.

Εάν πρόκειται, πάντως, να πειραματιζόμαστε, γιατί δεν ξεκινάμε την κυματική παλίρροια στη Χαλκίδα που μελετάται από το 2011, ενώ υπάρχουν ανάλογες μονάδες στην Κίνα; Ακόμη καλύτερα, γιατί δεν γεμίζει επιτέλους το έτοιμο φράγμα της Μεσοχώρας; Τέλος, δεν αναφέρεται τίποτα για τα υπεράκτια αιολικά, παρά το ότι έχει εκπονηθεί μελέτη, ενώ πιέζουν διάφοροι παραγωγοί.

Σε ορισμένα άρθρα, τώρα, ξεκινώντας από το 4, κανένα έργο ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ δεν πρέπει να αδειοδοτηθεί σε δασικές εκτάσεις και σε αιγιαλό ούτε να παρέχεται δικαίωμα χρήσης σε αυτές τις περιοχές, επειδή είναι ξεκάθαρο πως παραβιάζεται η περιβαλλοντική νομοθεσία.

Το άρθρο 10, με το αυθαίρετο 5%, πρέπει να αποσυρθεί αμέσως, αφού καθιστά μη βιώσιμες ορισμένες επενδύσεις.

Στο άρθρο 12, δεν προβλέπεται πουθενά η υποχρέωση του εκπροσώπου μικρού ιδιωτικού δικτύου να τηρεί τα απαιτούμενα μέτρα πυροπροστασίας, όπως αποψιλώσεις, προσβασιμότητα πυροσβεστικών οχημάτων κ.λπ..

Στο άρθρο 21, δεν γίνεται αναφορά στην απόσταση ασφαλείας των ανεμογεννητριών από οικισμούς, από αρχαιολογικούς χώρους ή από προϋπάρχοντα μεταλλεία, όπως σωστά ανέφερε ο εκπρόσωπός του. Η πρόταση μας, εδώ, είναι να υπάρχει υποχρεωτικά μια απόσταση, η οποία δεν μπορεί σε καμμία περίπτωση να είναι μικρότερη των δύο χιλιομέτρων για λόγους ακουστικής όχλησης και προστασίας ανεπιθύμητων συμβάντων, όπως είναι μια πυρκαγιά.

Στο άρθρο 28, δεν πρέπει να δρομολογείται καμμία αδειοδότηση λειτουργίας για έργα ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, εάν προηγουμένως δεν έχει εξασφαλιστεί -με μία περιβαλλοντική βέβαια μελέτη- τι θα συμβεί με τους εξοπλισμούς μετά το όριο λειτουργίας τους των είκοσι ετών. Θα συνεχίζουν να παραμένουν στη θέση τους ανενεργοί ή μήπως θα αποψιλώνονται χωρίς πρόβλεψη ανακύκλωσης των υλικών τους; Δεν είναι εύλογο το ότι πρέπει να υπάρχει σαφής απάντηση στο συγκεκριμένο ερώτημα από τη νομοθεσία;

Στο άρθρο 48, δεν αναφέρεται πού θα γίνεται η εναπόθεση

των παλαιών πάνελ ούτε σε ποιο χώρο θα γίνει η απόσυρσή τους. Ακόμη χειρότερα, δεν υπάρχει καμμία αναφορά σε ανακύκλωση τους, η οποία προφανώς είναι απαραίτητη.

Το άρθρο 49 πρέπει, επίσης, να αποσυρθεί, αφού είναι απαράδεκτο να εγκαθίστανται μονάδες ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ σε δασικές εκτάσεις. Δεν έχει απολύτως καμμία περιβαλλοντική ευαισθησία η Κυβέρνηση; Θέλει να κάψει και την υπόλοιπη Ελλάδα εκτός από την Εύβοια και τα υπόλοιπα κατηγορώντας την κλιματική αλλαγή για την ανευθυνότητα της; Το συγκεκριμένο άρθρο αποτελεί ντροπή για ένα κράτος που θέλει να σέβεται το περιβάλλον και την υγεία των πολιτών του.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Στο άρθρο 50 δεν αποδεχόμαστε καμμία προτεραιότητα για την εξέταση αντιρρήσεων κατά δασικών χαρτών, αφού η πάγια θέση μας είναι πως κανένα έργο ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ δεν μπορεί να αδειοδοτηθεί, εάν προηγουμένως δεν έχουν ολοκληρωθεί και αναρτηθεί όλοι οι δασικοί χάρτες στη χώρα. Αλήθεια, ο απλός πολίτης, που του έχει δεσμευτεί το οικόπεδο του ως δασικό, ενώ δεν είναι, πρέπει να περιμένει χρόνια, ενώ ο επενδυτής των ΑΠΕ θα έχει την προτεραιότητα εξέτασης των ενστάσεων; Εδώ πρόκειται για μία ξεκάθαρη και απαράδεκτη παραβίαση των κανόνων του δικαίου και της αρχής της ισονομίας των πολιτών.

Όσον αφορά στο άρθρο 66, η θέση μας είναι πάγια, σταθερή και αμετακίνητη, δηλαδή η αύξηση του ποσοστού συμμετοχής στο ενεργειακό μίγμα της χώρας μας για ηλεκτροπαραγωγή από λιγνίτη από το 10% -ή ακόμη χαμηλότερο που είναι σήμερα- τουλάχιστον στο 35% όπως περίπου η Γερμανία, με την ενσωμάτωση οικολογικών τεχνολογιών, όπως η αποξήρανση του λιγνίτη και ο ενταφιασμός του παραγόμενου CO2 -του διοξειδίου του άνθρακος- σε υπόγειες λεκάνες, με τεχνολογίες, βέβαια, που έχουν εφαρμόσει πολλές άλλες χώρες, όπως για παράδειγμα η Γερμανία, η Αυστραλία κ.λπ..

Στο άρθρο 68, πρέπει να καταργηθεί ολοσχερώς ο ΕΤΜΕΑΡ, αφού πρόκειται για τέλη που προορίζονται για την ανάπτυξη ΑΠΕ και με τα οποία κακώς επιβαρύνονται οι φορολογούμενοι. Στην ουσία, με αυτά τα τέλη επιδοτούνται οι ευνοούμενοι της εκάστοτε κυβέρνησης, αφού τόσα χρόνια και ενώ έχουν διπλασιαστεί οι εγκατεστημένες δυνατότητες των ΑΠΕ, οι πολίτες δεν έχουν δει ούτε ένα ευρώ -ούτε ένα ευρώ κυριολεκτικά- λιγότερο στους λογαριασμούς ρεύματος που πληρώνουν.

Κλείνοντας, στο άρθρο 69 είμαστε αντίθετοι στις εξουσίες μιας ανεξάρτητης και ανέλεγκτης αρχής που δεν ανήκει στις συνταγματικά προβλεπόμενες και έχει αποτύχει, της ΡΑΕ, να χορηγεί άδειες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς επίσης να καθορίζει ελεύθερα τα συναφή τέλη.

Στο άρθρο 103, όπως και στο 105 δεν θα μπορούσαμε ποτέ να συμφωνήσουμε με οποιαδήποτε εγκατάσταση αιολικών στα πανέμορφα και τόσο σημαντικά για τον τουρισμό νησιά μας. Είναι κάτι περισσότερο από απαράδεκτο. Η μοναδική αποδεκτή εγκατάσταση είναι σε ξερονήσια και βραχονησίδες, από την οποία με υποβρύχια καλώδια θα υπάρχει διασύνδεση με τα γειτονικά κατοικημένα νησιά, όπως έχουμε τονίσει πολλές φορές στο παρελθόν.

Τέλος, στο άρθρο 122, η θέση μας είναι η καθολική κατάργηση του μηχανισμού ρητρών αναπροσαρμογής, χωρίς αντικατάστασή του από κάποιον άλλον όπως μάλλον συμβαίνει σήμερα, επιπλέον η τοποθέτηση πλαφόν στη χονδρεμπορική τιμή του ρεύματος, η σύναψη προθεσμιακών συμβολαίων αγοράς καυσίμων με σταθερές τιμές πενταετίας, καθώς επίσης η κατάργηση του ληστρικού target model, το οποίο δεν θα μπορούσε να δρομολογήσει κανένας άλλος εκτός από τον κ. Χατζηδάκη των ειδικών αποστολών.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Λοιπόν, θα πάμε ως εξής. Θα έρθει τώρα στο Βήμα για την αγόρευσή του ο κ. Κρίτων Αρσένης από το ΜέΡΑ25. Μόλις τελειώσει την αγόρευσή του, αμέσως θα του δοθεί ο λόγος για πέντε λεπτά για την ένσταση αντισυνταγματικότητας.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Από το Βήμα ή από το έδρανο θα μιλήσω για την ένσταση αντισυνταγματικότητας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Θα κάνετε πρώτα την κανονική αγόρευσή σας και μετά θα μιλήσετε για την αντισυνταγματικότητα, κύριε Αρσένη. Απλά, για να μη χάνουμε χρόνο, δεν θα κατέβετε από το Βήμα. Θα την κάνετε από εδώ.

Ο κ. Καππάτος είναι ως αντιλέγων από τη Νέα Δημοκρατία και θα ερωτηθούν και τα υπόλοιπα κόμματα, ένας -ή ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ή ο εισηγητής ή όποιον θέλουν- επίσης για πέντε λεπτά αν θέλει, να πάρει τον λόγο. Γι' αυτό και να ορίσετε ποιος θα μιλήσει από το κάθε κόμμα, εφόσον το επιθυμεί.

Κύριε Αρσένη, έχετε τον λόγο για το δεκαπεντάλεπτο της αγόρευσής σας.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Βουλεύτριες, Βουλευτές, Υπουργέ, φτάσαμε λοιπόν στην Ακρόπολη. Φτάσαμε να επιτρέπεται με την τροπολογία σας η χωροθέτηση αιολικών στην Ακρόπολη, να επιτρέπεται με την τροπολογία σας σε αυτό το νομοσχέδιο το να μπορεί με μια άδεια της κ. Μενδώνη να παραχωρείται και η Ακρόπολη για χωροθέτηση ανεμογεννητριών. Γιατί αυτό προβλέπεται.

Θα συζητήσουμε την αντισυνταγματικότητα, αλλά θα περιγράψω εδώ πέρα λίγο επί της ουσίας την τροπολογία. Παραχώρηση ακινήτων για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, κατόπιν σύμφωνης γνώμης των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού. Αυτά τα ακίνητα αποτελούν αρχαιολογικούς χώρους, αρχαιολογικές ζώνες προστασίας -όλες και η ζώνη απόλυτης προστασίας-, ιστορικούς τόπους πλησίον μνημείων και εν γένει ακίνητα περιοχών που εμπίπτουν στις διατάξεις του αρχαιολογικού νόμου.

Δεν είναι βέβαια μόνο η Ακρόπολη. Είναι και η Κνωσός, είναι και οι Δελφοί, είναι και η Ολυμπία, είναι η Φαιστός, είναι οι Φίλιπποι, είναι η Δωδώνη, είναι η Δήλος. Είναι τα πάντα.

Φτάσαμε να ζητάτε, να νομοθετείτε το δικαίωμα της κ. Μενδώνη να επιτρέπει να παραχωρούνται ζώνες α' αρχαιολογικών χώρων για ανάπτυξη ανεμογεννητριών και άλλων ΑΠΕ.

Αναρωτιέμαι αν στη θέση σας καθόντουσαν οι εκπρόσωποι των κατασκευαστικών εταιρειών ΑΠΕ τι διαφορετικό θα νομοθετούσαν. Τίποτα διαφορετικό. Γιατί νομοθετείτε εκ μέρους τους, για τα δικά τους συμφέροντα και σίγουρα όχι για το δημόσιο συμφέρον. Αφού επιτρέψατε τις ανεμογεννήτριες και κάθε άλλου είδους έργο παντού, φτάσατε και στην Ακρόπολη. Ήταν νομοτελειακό ότι θα γίνει. Και δεν είναι μόνο αυτό. Δεν είναι μόνο τα συμβολικά ζητήματα σε συνταγματικές προστασίες προς τα αρχαιολογικά μνημεία. Εδώ φτάνετε να επιτρέπετε τις εταιρείες των ανεμογεννητριών να απαλλοτριώνουν τη γη των ιδιωτών. Ιδιωτική γη. Με κοιτάτε περίεργα, κύριε Υπουργέ. Είναι το άρθρο 4, αν δεν το γνωρίζετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Αυτό ισχύει από πριν. Δεν αλλάζουμε κάτι σ' αυτό.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Για τις στρατηγικές επενδύσεις το είχατε νομοθετήσει ήδη. Τώρα το γενικεύετε. Να εξηγήσουμε τι συμβαίνει. Μέχρι στιγμής μπορούσε να επέμβει για να απαλλοτριώσει ιδιωτική περιουσία μόνο το κράτος, μόνο το δημόσιο. Εσείς στην πράξη με τη νομοθεσία αυτή που φέρνετε εδώ σε συνέχεια άλλων που έχετε φέρει έχετε δώσει όλες τις εξουσίες του κρατικού μηχανισμού στις μεγάλες κατασκευαστικές εταιρείες των ΑΠΕ αλλά και σε άλλα θέματα. Δίνετε στις μεγάλες επιχειρήσεις, την ίδια στιγμή που διαλύετε με κάθε τρόπο τις μικρές επιχειρήσεις και τους αυτοαπασχολούμενους, με τον λαϊκισμό του να χρησιμοποιείτε την έννοια «απλοποίηση» όλες τις εξουσίες που έχει το κράτος.

Το μόνο που δεν τους έχετε δώσει μέχρι στιγμής είναι το μονοπώλιο βίας, να έχουν δικούς τους στρατούς. Είναι το μόνο. Άλλωστε η καταστολή συμβαίνει από τη δικιά μας αστυνομία κατ' εντολή σας προς όποιο κίνημα αντιδράσει στις επενδύσεις. Γιατί αντιδρούν τα κινήματα; Για να προασπίσουν το Σύνταγμα, να προασπίσουν την ευρωπαϊκή νομοθεσία, να προασπίσουν τους νόμους και τα αυτονόητα. Εσείς δεν τα θέλετε όλα αυτά. Για παράδειγμα μέχρι τώρα όταν ένα δικαστήριο απέρριπτε τους περιβαλλοντικούς όρους μιας επένδυσης σταματούσε το έργο. Θεωρούνταν δηλαδή ότι κρίνεται η ουσία της χωροθέτησης και όχι οι λεπτομέρειες της περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Όχι δηλαδή το αν είναι απολύτως σωστή η περιβαλλοντική αδειοδότηση

αλλά αν ουσιαστικά επιτρέπεται αυτό το έργο να γίνει σε αυτόν τον τόπο. Εσείς τώρα παύετε και αυτό. Δηλαδή θα μπορεί να απορρίπτεται η περιβαλλοντική αδειοδότηση στα δικαστήρια και εσείς να προχωράτε την επένδυση. Τόσο σέβεστε τη δικαιοσύνη.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. **ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ**)

Επίσης, άκουσον-άκουσον, τα φωτοβολταϊκά και οι ανεμογεννήτριες θα μπορούν να περπατάνε. Δηλαδή θα εγκρίνετε με περιβαλλοντικές μελέτες ένα έργο με ανεμογεννήτριες σε κάποιο μέρος και στη συνέχεια θα μπορεί να μετατοπίζεται με την προηγούμενη αδειοδότηση εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά χωρίς νέα αδειοδότηση. Δηλαδή, είναι σα να μας λέτε ότι η περιβαλλοντική αδειοδότηση τόσο καιρό αφορούσε τα τεχνικά χαρακτηριστικά των ανεμογεννητριών και όχι τις επιπτώσεις στα πουλιά, στους οικότοπους, στις προστατευόμενες περιοχές, στα ύδατα, στα συνοδά έργα κι όλα αυτά. Και επειδή δεν έχετε ντροπή το βάλατε ως άρθρο 24, όπως το άρθρο του Συντάγματος που παραβιάζετε. Στο δικό σας άρθρο 24, λοιπόν, μας λέτε ότι οι ανεμογεννήτριες, που εγκρίνονται σε ένα σημείο μπορούν να πάνε χιλιόμετρα μακριά χωρίς καινούργια αδειοδότηση για τις επιπτώσεις που έχουν στο νέο τους τόπο.

Επίσης, το άρθρο 49 αφορά τη συνέχεια του ότι παράνομα, λάθος και καταστρεπτικά έγιναν επιτρεπτές οι ανεμογεννήτριες και άλλες ΑΠΕ μέσα σε δάση και σε δασικές περιοχές. Τους απαλλάσσετε μεταξύ άλλων και για τα έργα ΑΠΕ -γιατί δεν είναι μόνο για αυτά βέβαια- από την υποχρέωση βεβαίωσης ότι δεν μπορούν τα ίδια έργα να γίνουν σε περιοχές που δεν είναι δασικές και δάση. Δεν χρειάζεται καν να αιτιολογήσουν ότι δεν βρήκαν άλλο χώρο. Απλά μπορούν να διαλέξουν όποιο δάσος τους αρέσει και να το καταστρέψουν. Βέβαια στα δάση και τις δασικές εκτάσεις θα μπορούν να κάνουν και τα έργα αποθήκευσης.

Μας λέτε «αφού μπαίνουν ανεμογεννήτριες». Κακώς μπαίνουν ανεμογεννήτριες. Πείτε μας, είναι απαραίτητο να γίνονται οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης στα δάση και τις δασικές εκτάσεις; Λεηλατείτε τα δάση για τις ανεμογεννήτριες. Πρέπει να τα λεηλατείτε και για τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης που μπορεί να γίνουν οπουδήποτε αλλού και να συνδεθούν; Και βέβαια τις βάζετε και σε εγκαταστάσεις υψηλής παραγωγικότητας. Εδώ πέρα ξεχνάτε την Ουκρανία, ξεχνάτε κατά τα άλλα την επισιτιστική κρίση και χωροθετείτε όλο και περισσότερες δραστηριότητες στη γη υψηλής παραγωγικότητας.

Πάμε στα πλωτά φωτοβολταϊκά. Καθολική απαλλαγή από περιβαλλοντική αδειοδότηση λες και δεν υπάρχουν επιπτώσεις στην Ποσειδωνία που ακόμα δεν έχετε χαρτογραφήσει. Στη φύση δεν υπάρχουν προστατευόμενες περιοχές, στη θάλασσα ή στις λίμνες, λες και δεν υπάρχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον από τα συνοδά τους έργα. Φαντάζομαι ότι θα υπάρχουν και χερσαίες εγκαταστάσεις και πολλά ακόμα. Και μας λέτε «ελάτε τώρα, για δύο τρία πιλοτικά έργα είναι. Τι σας πειράζει;». Θα σας πούμε ποια είναι τα έργα αυτά. Η ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή έχει σχεδιάσει ήδη τρία μεγάλα πλωτά φωτοβολταϊκά και τα τρία σε τεχνητές λίμνες: Καστρακίου 120 MW, Στράτου 42 MW, Πουρναρίου MW 103 . Τα πιλοτικά σας έργα πήγαν να αδειοδοτηθούν και τους είπαν οι υπηρεσίες ότι δεν προβλέπεται. Εσείς όχι μόνο τα βάλατε να προβλέπονται στην αδειοδότηση αλλά τα εξαιρέσατε από την περιβαλλοντική αδειοδότηση.

Διαλύετε τη δασική νομοθεσία στα άρθρα 4, 8, 18, 31, 33, 41, 49, 50 και 51. Όλα αυτά από μια Κυβέρνηση που εδώ και τρία χρόνια καταστρέφει τα βουνά αδειοδοτεί εκατοντάδες εγκαταστάσεις ανεμογεννητριών. Πάρκα δηλαδή, πάνω από τα χίλια μέτρα υψόμετρο. Συνέχεια ευνοεί την κατάτμηση έργων που έχει κριθεί παράνομη στα ευρωπαϊκά δικαστήρια εμφανίζοντας έργα, που είναι μικρότερα για να περάσουν από άλλη διαδικασία αδειοδότησης, ενώ άλλαξε τρεις φορές την υπουργική απόφαση για την κατηγοριοποίηση των έργων μέσα σε ένα πολύ μικρό διάστημα. Και το κάνατε για να εξαιρέσετε από την αδειοδότηση πάρα πολλά έργα. Και βέβαια ιδιωτικοποιείτε και τη νομοθεσία πλέον καθώς, όπως πολύ σωστά παρουσίασε ο κ. Αρβανιτίδης και η «Εφημερίδα των Συντακτών» πρόκειται για ένα νομοσχέδιο το οποίο δεν σχεδιάστηκε από το Υπουργείο σας αλλά το αναθέσατε με μια πολύ περίεργη σύμβαση σε ιδιωτικό γραφείο για να γράψει πλέον και τη νομοθεσία.

Είπαμε ότι μόνο το μονοπώλιο της βίας δεν έχετε ιδιωτικοποιήσει ακόμα. Είχατε τρεις χιλιάδες μετακλητούς στα γραφεία σας το 2021, γιατί το 2022 αυξήθηκαν στους τρεις χιλιάδες διακόσιους με κόστος 65 εκατομμύρια. Αυτά είναι ρουσφέτια. Τη νομοθεσία την κάνουν τα δικηγορικά γραφεία μέχρι τώρα και τώρα επίσημα οι εταιρείες. Για να μην ξεχάσουμε τον κόσμο στον οποίο ζούμε και το τι συμβαίνει στην παγκόσμια πραγματικότητα και τι πρέπει να συμβεί, θα σας πω τώρα τι θα έπρεπε να νομοθετήσετε.

Είναι ακριβώς το ανάποδο από αυτό που κάνετε. Το ανάποδο. Αν μπορείτε να πάρετε όλες τις ρυθμίσεις σας και να τις ανατρέψετε, να τις βάλετε ανάποδα, θα ήταν η σωστή νομοθέτηση.

Τι μας λέει ο ΟΗΕ; Μας λέει ότι επειδή κάποιες κυβερνήσεις, σαν τη δική σας, που εξυπηρετούν επιχειρηματίες, σαν αυτούς που εξυπηρετείτε, ενώ καταστρέφεται ο κόσμος μας και τα παιδιά -και τα δικά μας και τα δικά σας- θα έχουν πολύ δυσκολία να επιβιώσουν τις επόμενες δεκαετίες στον πλανήτη μας και επειδή αυτό συμβαίνει γιατί κυβερνήσεις, σαν τη δική σας και εταιρείες, σαν αυτές που εξυπηρετείτε, κάνουν την τελευταία μπάζα ενάντια στη ζωή, αντί να βάλουμε για πρώτη φορά αυτό που χρειάζεται για να επιβιώσουμε, τη ζωή πάνω από το κέρδος, χρειάζεται -μας λέει ο ΟΗΕ- να προστατεύσουμε τη ζωή, ό,τι μας έχει απομείνει από τη φύση, τις προστατευόμενες περιοχές. Αυτό είναι το πρώτο που χρειαζόμαστε, για να αντιμετωπίσουμε την κλιματική κατάρρευση, που είναι παιδί της οικολογικής κατάρρευσης.

Θα τα έχετε ακούσει από κάποιους συμβούλους σας, κύριε Υπουργέ, αλλά δεν σας ενδιαφέρει. Δεν ενδιαφέρει την Κυβέρνησή σας.

Η πρώτη προτεραιότητα είναι η προστασία της φύσης, η δεύτερη προτεραιότητα είναι η εξοικονόμηση ενέργειας, η τρίτη προτεραιότητα είναι το πρασίνισμα της ενέργειας. Εδώ σας έχουμε πει ξανά και ξανά: Κάντε το Ταμείο Ανάκαμψης όχι για να καταστρέψετε τη ζωή, όχι για να χρηματοδοτήσετε, όπως ανακοινώνετε, τις Σκουριές, την εξόρυξη που θα οδηγήσει σε θάνατο τόσο κόσμο, γιατί θα βγαίνουν στον αέρα τόνοι σκόνης που περιέχουν στην ουσία συστατικά ίδιων επιπτώσεων με τον αμίαντο. Αυτό θα αναπνέει τουλάχιστον όλη η βόρεια Ελλάδα.

Θα έπρεπε να δώσετε αυτά τα χρήματα σε ένα «Εξοικονομώ κατ' οίκον» για όλα τα νοικοκυριά, για όσα φτάνει, ξεκινώντας από τους φτωχότερους και παράλληλη εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στις στέγες. Αυτό, ναι, θα μας επέτρεπε να παράγουμε άνω του 33% της ενέργειας που καταναλώνουμε, χωρίς την εξοικονόμηση. Με την εξοικονόμηση μπορεί να πήγαινε και πάνω τους 40%. Αυτά είναι στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε μελέτη αναλυτική, ταράτσα-ταράτσα της Ελλάδας το 2019. Και την ίδια στιγμή θα μας επέτρεπε να ενισχύσουμε τα εισοδήματα των νοικοκυριών, να κάνουμε πραγματική ανάκαμψη, να μην καταστρέφουμε τη φύση, να μπούμε στην κλιματική πρωτοπορία και να χρησιμοποιήσουμε τα υλικά που παράγει η βιομηχανία μας. Ανάκαμψη, όχι εξυπηρετήσεις.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Και τι μας λέει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή; Σας λέει, αλλά το λέει και σε όλους μας. Ότι το 10% μέσα από τη στατική στρατηγική για τη βιοποικιλότητα της γης μας έχετε υποχρέωση να γίνει περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης, μηδενικής επέμβασης και παρεμβάσεις.

Εσείς όχι μόνο δεν το υλοποιείτε, αλλά φροντίζετε να το λεηλατήσετε, ώστε να μην υπάρχει τίποτα να προστατευτεί.

Θα πάω στο εμβληματικό σας έργο για τα απάτητα βουνά, κάτι που εγώ προσωπικά το έχω στηρίξει. Έξι βουνά έχετε κηρύξει απάτητα: Σμόλικα, Τύμφη στα Γιάννενα, Σαμοθράκη, Ταΰγετος, Λευκά Όρη. Και βέβαια, όπως μας λέει η «Εφημερίδα των Συντακτών», για ένα προσωπικό σας παιχνίδι, το όρος Χατζή, παρ' ότι ήταν λίγο μικρότερο από αυτές τις διαστάσεις. Καλά κάνατε και το κάνατε, έτσι και αλλιώς για προσωπικές σας σκοπιμότητες.

Με τα υπόλοιπα τι γίνεται; Θα σας πω εγώ τι γίνεται. Είχε ανακοινώσει, απαντώντας στην επιτροπή ο Υφυπουργός σας, ο κ.

Αμυράς, ότι θα ακολουθήσει ο Νέστος στη Ροδόπη και τα Άγραφα. Τα περιμένουμε ακόμη.

Αυτό, όμως, που μπορώ να σας πω είναι ότι στο Μενοίκιο όρος, την τρίτη μεγαλύτερη περιοχή χωρίς δρόμους αυτή τη στιγμή, απάτητο βουνό, δηλαδή, όπως θα έπρεπε να το χαρακτηρίσετε και έχετε δεσμευτεί ότι θα το χαρακτηρίσετε και αυτό, θα το προστατεύσετε, στείλατε τον κ. Δημόπουλο, τον Διευθυντή του Υπουργείου σας, να πει ότι δεν υπάρχει αντικείμενο προστασίας. Προχωρήσατε την έγκριση του μεγάλου φωτοβολταϊκού στην καρδιά της περιοχής χωρίς δρόμους. Προχωράτε στη Σκύρο. Προχωράτε σε πάρα πολλές περιοχές χωρίς δρόμους.

Αυτό που κάνετε, κυρίως, είναι ότι τρέχετε αδειοδοτήσεις, προχωράνε μέρα νύχτα, προκειμένου να μην μείνει τίποτα χωρίς δρόμο για να προστατευτεί.

Και βέβαια, αν θέλατε να τα προστατεύσετε, θα μπορούσατε να τα κηρύξετε τώρα! Στις περιοχές αυτές να αναστείλετε κάθε αδειοδότηση, αφού είναι σε διαδικασία προστασίας. Έτσι είναι η πρακτική.

Αντίστοιχα, το ίδιο κάνετε με τις μελέτες διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών. Ενώ υπήρχε νόμος -και ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε- που προέβλεπε την αυτόματη εφαρμογή της με το που κατατίθενται και μετά τη διαβούλευση και οτιδήποτε άλλο, αν τροποποιηθούν, τροποποιούνται εκ των υστέρων. Εσείς καταργήσατε αυτόν τον νόμο, από τα πρώτα πράγματα που κάνατε ως Κυβέρνηση, γιατί θέλετε να τρέξει, να γίνει η αδειοδότηση πριν θεσμοθετηθούν.

Σας καλούμε να σταματήσετε τη λεηλασία της φύσης για χάρη του κέρδους, για χάρη των πέντε κατασκευαστικών των ΑΠΕ, τη λεηλασία αυτής της κοινωνίας στο όνομα της απλοποίησης διαδικασιών, που τίποτε άλλο δεν κρύβει, παρά την ιδιωτικοποίηση της νομοθετικής διαδικασίας, την ιδιωτικοποίηση, την παραχώρηση όλων των εξουσιών του κράτους στις πέντε εταιρείες. Προφανώς και καταψηφίζουμε αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Θα μιλήσετε για την ένσταση αντισυνταγματικότητας τώρα ή μιλήσατε στην ομιλία σας;

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Όχι, κύριε Πρόεδρε, τώρα θα μιλήσω για την αντισυνταγματικότητα.

Βουλεύτριες, Βουλευτές, Υπουργέ, η αίτηση αντισυνταγματικότητας που κατέθεσε το ΜέΡΑ25 εναντίον του άρθρου 1 τροπολογίας-προσθήκης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο «Παραχωρήσεις ακινήτων για ανάπτυξη Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας», αφορά στην προσθήκη στην παράγραφο 9 του άρθρου 4 του ν.4061/2012 που προβλέπει «Το παρόν εφαρμόζεται επί των ακινήτων της παραγράφου 1, τα οποία αποτελούν αρχαιολογικούς χώρους, αρχαιολογικές ζώνες προστασίας, ιστορικούς τόπους, πλησίον μνημείων και εν γένει σε ακίνητα περιοχών που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν.4858/2021. Τα ακίνητα αυτά παραχωρούνται κατόπιν σύμφωνης γνώμης των κατά τόπων και καθ' ύλην αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, σύμφωνα με τον ν.4858/2021 και υπό τους όρους που τίθενται κάθε φορά από αυτές». Η ένσταση γίνεται επειδή αντιβαίνει στο άρθρο 24 παράγραφοι 1 και 6 του Συντάγματος και σε διατάξεις του εφαρμοστικού του ν.4858/2021 άρθρα 13 και 17.

Με την τροπολογία αυτή τροποποιείται το άρθρο 4 του ν.4061/2012 «Διαχείριση και προστασία ακινήτων Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων», προσθέτοντας σειρά παραγράφων. Ο νόμος αυτός αφορά δημόσια ακίνητα που διαχειρίζεται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τα άλλοτε αποκαλούμενα ως «εποικιστικές εκτάσεις», «κοινόχρηστες και διαθέσιμες εκτάσεις» και «κληροτεμάχια» ή «κλήροι» του Αγροτικού Κώδικα. Πρόκειται, δηλαδή, μεταξύ άλλων, για εκτάσεις που αποτέλεσαν αντικείμενο της διαδικασίας διανομής και έμειναν αδιάθετες μετά την ολοκλήρωση της απαλλοτριωτικής διαδικασίας για την αποκατάσταση ακτημόνων γεωργών και γεωργοκτηνοτρόφων.

Με την προτεινόμενη τροπολογία δίνεται η δυνατότητα παραχώρησης κατά χρήση των ακινήτων αυτών έναντι τιμήματος ανεξαρτήτως έκτασης, για εγκαταστάσεις σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ και συστημάτων αποθήκευσης χωρίς δημοπρασία, μετά από αίτηση του κάθε ενδιαφερόμενου.

Με την προτεινόμενη προσθήκη παράγραφος 9 στο άρθρο 4 του ν.4061/2012 προβλέπεται ρητώς η δυνατότητα παραχώρησης για ακίνητα τα οποία αποτελούν αρχαιολογικούς χώρους, αρχαιολογικές ζώνες προστασίας, ιστορικούς τόπους, πλησίον μνημείων και εν γένει ακίνητα περιοχών που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν.4858/2021. Δίνεται, δηλαδή, η δυνατότητα παραχώρησης για εγκατάσταση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ ακινήτων που προστατεύονται από το Σύνταγμα και την αρχαιολογική νομοθεσία.

Ως γνωστόν το πολιτιστικό περιβάλλον και ρητώς τα μνημεία, οι παραδοσιακές περιοχές και τα παραδοσιακά στοιχεία προστατεύονται ευθέως από το άρθρο 24 παράγραφοι 1 και 6 του Συντάγματος. Ο συντακτικός νομοθέτης καθιερώνει υποχρέωση της πολιτείας για την προστασία τους, αναγνωρίζοντάς την ταυτόχρονα και ως δικαίωμα του καθενός.

Η δε αρχή της αειφορίας συνδέεται ρητώς με την υποχρέωση του κράτους να λαμβάνει προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα για την προστασία αυτή. Στο ρυθμιστικό πεδίο της διάταξης αυτής εντάχθηκαν οι αρχαιολογικοί χώροι, χερσαίοι και ενάλιοι, ιστορικοί τόποι και περιοχές πλησίον μνημείων.

Η προτεινόμενη προσθήκη της παραγράφου 9 του άρθρου 4 του ν.4061/2012 παραβιάζει το άρθρο 24 παράγραφοι 1 και 2 του Συντάγματος και τις διατάξεις των άρθρων 13, 17 του εφαρμοστικού ν.4858/2021 ο οποίος κωδικοποιεί τον ν.3028/2002 περί προστασίας των αρχαιοτήτων και εν γένει πολιτιστικής κληρονομιάς και διατάξεις της αρχαιολογικής νομοθεσίας.

Συγκεκριμένα παραβιάζει τα άρθρα 13 και 17 του ν.4858/2021 τα οποία ρυθμίζουν την προστασία των χερσαίων αρχαιολογικών χώρων και των ιστορικών τόπων αντιστοίχως. Το άρθρο 2 του ίδιου νόμου ορίζει ότι οι αρχαιολογικοί χώροι περιλαμβάνουν και το απαραίτητο ελεύθερο περιβάλλον, που επιτρέπει στα σωζόμενα μνημεία να συντίθενται σε ιστορική, αισθητική και λειτουργική ενότητα. Το άρθρο 13 προβλέπει τον σκοπό της μεγιστοποίησης της προστασίας, την οριοθέτηση αρχαιολογικών ζωνών προστασίας, Α και Β. Ζώνη Α απολύτου προστασίας, παντελώς αδόμητη. Η μόνη δραστηριότητα που μπορεί να επιτρέπεται με ειδική αιτιολογημένη απόφαση του υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, ύστερα από γνώμη του συμβουλίου, είναι μόνο η κατασκευή κτισμάτων ή προσθηκών σε υπάρχοντα κτήρια, που είναι αναγκαία για την ανάδειξη των μνημείων ή χώρων, καθώς και την εξυπηρέτηση της χρήσης τους. Δηλαδή για την επισκεψιμότητα των αρχαιολογικών χώρων. Μάλιστα, κατά το ίδιο άρθρο ζώνες Α με μνημεία ρητώς απαλλοτριώνονται υπέρ του δημοσίου, δεν παραχωρούνται σε ιδιώτες. Ζώνη Β, εντόνου προστασίας: εκεί οι χρήσεις γης, οι επιτρεπόμενες δραστηριότητες γης και οι όροι δόμησης ρυθμίζονται ειδικώς από την κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Πολιτισμού. Τα ίδια ισχύουν και για τους ιστορικούς τόπους σύμφωνα με το άρθρο 17 του ίδιου νόμου. Κήρυξη και οριοθέτηση ιστορικού τόπου και ακολούθως οριοθέτηση όμοιων ζωνών προστασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε συνάδελφε, παρακαλώ ολοκληρώστε.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε. Είναι μισή σελίδα ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Είστε στον διπλάσιο χρόνο.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Να ολοκληρώσω τις αιτιολογίες της αντισυνταγματικότητας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Παρακαλώ.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Σημειώνεται ότι η πρόβλεψη για διατύπωση σύμφωνης γνώμης εκ μέρους των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού δεν θεραπεύει την αντισυνταγματικότητα διότι η παραχώρηση προστατευόμενων αγαθών για σκοπούς αλλότριους της φύσης και του εξυπηρετούμενου σκοπού της δεν εναπόκειται στην κρίση ή γνώμη υπηρεσιών, αλλά έχει ήδη ρυθμιστεί νομοθετικά υπό το φως της συνταγματικής επιταγής κατά τρόπο ώστε ο οριζόντιος αποκλεισμός τους να αποτελεί θεσμικό μονόδρομο.

Όπως συνάγεται λοιπόν από τα παραπάνω η παραχώρηση εκτάσεων που αποτελούν αρχαιολογικούς χώρους και οι δύο ζώνες Α και Β για εγκατάσταση ΑΠΕ είναι απαγορευτική από το Σύνταγμα και τον εφαρμοστικό νόμο. Η οριοθέτηση χώρου και ζωνών έχει ως μοναδικό στόχο την προστασία του πολιτιστικού κεφαλαίου. Η δε οριοθέτηση των τελευταίων, τη μεγιστοποίηση της προστασίας εκτάσεων εντός χώρων. Επομένως, η παραχώρησή τους είναι παντελώς ασύμβατη με το σκοπό που επιτελούν και προορίζονταν να υπηρετούν.

Παράλληλα, ελλοχεύει κίνδυνος βλάβης τους είτε άμεσος είτε έμμεσος ο οποίος είτε προληπτικά πρέπει να αποτραπεί λόγω της ευθραυστότητας και της αδυναμίας αντικατάστασης των αγαθών αυτών, άρθρο 10, και όχι τεχνηέντως να προκαλείται όπως με την συγκεκριμένη τροπολογία.

Ουσιαστικά με την προτεινόμενη διάταξη αναιρείται ο αρχαιολογικός χαρακτήρας των περιοχών αυτών και το περιεχόμενο της προστασίας. Ο θεσμικός χαρακτηρισμός αποτελεί ευφημισμό κατά το γράμμα.

Και ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε. Μέχρι και στο ειδικό χωροταξικό για τις ΑΠΕ, οι αρχαιολογικές ζώνες Α, μεταξύ των άλλων προστατευόμενων περιοχών, αποκλείονται από τη χωροθέτηση αιολικών σταθμών και άλλων ΑΠΕ.

Συνεπώς, η προτεινόμενη τροπολογία νομοθετεί ad hoc και για τα συγκεκριμένα ακίνητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, με διατάξεις που όχι μόνο αντιβαίνουν στο Σύνταγμα και την αρχαιολογική νομοθεσία, αλλά και που αντιφάσκουν ευθέως με το ειδικό χωροταξικό των ΑΠΕ, δημιουργώντας έτσι ανεπίτρεπτα αντιφατική πολυνομία και σύγχυση ως προς την κατίσχυση διατάξεων έναντι άλλων, εντείνοντας την κακή νομοθέτηση.

Για όλους τους παραπάνω λόγους ζητάμε την επί συνόλου απόσυρση της τροπολογίας ως αντισυνταγματική.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Συνεχίζουμε τώρα με τον κ. Καππάτο.

ΠΑΝΑΓΗΣ ΚΑΠΠΑΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσον αφορά το θέμα που τέθηκε περί της αντισυνταγματικότητας, στο άρθρο 24 παράγραφοι 1 και 6 του Συντάγματός μας ορίζεται: παράγραφος 1, η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του κράτους. Για τη διαφύλαξή του το κράτος έχει υποχρέωση να παίρνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα.

Όσον αφορά στην παράγραφο 6 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι τα μνημεία, οι παραδοσιακές περιοχές και τα παραδοσιακά στοιχεία προστατεύονται από το κράτος. Νόμος θα ορίζει τα αναγκαία για την πραγματοποίηση της προστασίας αυτής περιοριστικά μέτρα της ιδιοκτησίας, καθώς και τον τρόπο και το είδος της αποζημίωσης των ιδιοκτητών.

Με τις διατάξεις αυτές του Συντάγματος, το πολιτιστικό περιβάλλον έχει αναδειχθεί σε αυτοτελώς προστατευόμενο αγαθό, προκειμένου να εξασφαλιστεί στα όρια της χώρας η διάδοση και η προστασία των μνημείων και άλλων στοιχείων, προερχομένων από την ανθρώπινη δραστηριότητα που συνθέτουν την ιστορική, την καλλιτεχνική, τεχνολογική και γενικώς την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας μας και συμβάλλουν στη διατήρηση της ιστορικής μνήμης.

Κατά τη λήψη, εξάλλου, των μέτρων αυτών, τα όργανα της νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας, οφείλουν κατά την έννοια των παραπάνω διατάξεων, ερμηνευμένων εν όψει και των άρθρων 106 και 22 παράγραφος 1 του Συντάγματος να σταθμίσουν και άλλους παράγοντες αναγόμενους στο γενικότερο εθνικό και δημόσιο συμφέρον, όπως είναι εκείνοι που σχετίζονται με τους σκοπούς της οικονομικής ανάπτυξης, της αξιοποίησης του εθνικού πλούτου, της ενίσχυσης της περιφερειακής ανάπτυξης και της εξασφάλισης εργασίας στους πολίτες, δηλαδή σκοπούς για τους οποίους λαμβάνεται πρόνοια στο Σύνταγμα και συγκεκριμένα στα προαναφερόμενα άρθρα 106 και 22 παράγραφος 1.

Η επιδίωξη όμως των σκοπών αυτών και η στάθμιση των προστατευόμενων αντίστοιχων έννομων αγαθών πρέπει να συμπορεύεται και με την υποχρέωση της πολιτείας να μεριμνά για την προστασία του περιβάλλοντος κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται βιώσιμη ανάπτυξη στην οποία απέβλεψε ο συντακτικός νομοθέτης. Αναφέρομαι σχετικά στην απόφαση ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας η 2755/1994 και η 2537/1996.

Ειδικότερα ως προς τα στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς, από τις συνταγματικές διατάξεις, που αναφέραμε συνάγεται ότι δεν επιτρέπονται επεμβάσεις οι οποίες συνεπάγονται στην καταστροφή, την αλλοίωση με οποιοδήποτε τρόπο υποβάθμισή τους και ότι κατ' αρχάς επιβάλλεται να διατηρούνται τα στοιχεία αυτά αναλόγως και προς το είδος και τον χαρακτήρα τους στον τόπο στον οποίο βρίσκονται. Σε εξαιρετικές όμως περιπτώσεις έργων τα οποία είναι απαραίτητα και μεγάλης σημασίας για την εθνική οικονομία και ικανοποιούν ζωτικές ανάγκες του κοινωνικού συνόλου είναι δυνατόν να επιτρέπονται τέτοιες επεμβάσεις στο μέτρο, που καθίστανται απολύτως αναγκαίες για τους για τους παραπάνω σκοπούς ύστερα από στάθμιση της αξίας του μνημείου ως στοιχείου της πολιτιστικής κληρονομιάς, της σοβαρότητας του επιδιωκόμενου σκοπού και της αναγκαιότητας να εκτελεστεί το έργο, εφόσον διαπιστωθεί με βάση εμπεριστατωμένη έρευνα ότι δεν υπάρχει εναλλακτική λύση με την οποία θα ήταν δυνατό να αποτραπεί η βλάβη του μνημείου. Αυτό είναι το σκεπτικό των αποφάσεων της ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας 3478/2000 και 2300/1997.

Η προτεινόμενη, λοιπόν, διάταξη είναι απολύτως σύμφωνη προς την παραπάνω πάγια ερμηνεία του Συμβουλίου της Επικρατείας των παραγράφων 1 και 6 του άρθρου 24 του Συντάγματος. Ειδικότερα, η διάταξη προβλέπει τη δυνατότητα παραχώρησης ακινήτων υπό την προϋπόθεση ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού θα εκφράσουν τη σύμφωνη γνώμη τους, προληπτικό μέτρο, σχετικά με την αιτηθείσα παραχώρηση και υπό τους όρους που θα απαιτήσουν εκείνες κατά περίπτωση.

Έτσι λοιπόν, επιτρέπεται κατ' αρχάς η αξιοποίηση και των ακινήτων που εμπίπτουν στο προστατευτικό πεδίο του ν.4858/2021, προκειμένου να εξυπηρετείται το δημόσιο συμφέρον -αγροτική παραγωγή, παραγωγή ενέργειας, δημιουργία θέσεων εργασίας-, χωρίς να θίγεται το πολιτιστικό περιβάλλον.

Η αναφορά -ξέρετε- στον ν.4858/2021 στην προτεινόμενη τροπολογία διασφαλίζει πλήρως την υποχρέωση που προβλέπει το άρθρο 24 παράγραφοι 1 και 6, με τις οποίες ορίζεται ότι τα μνημεία, οι παραδοσιακές περιοχές και τα παραδοσιακά στοιχεία προστατεύονται από το κράτος.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δύο λεπτά θα χρειαστώ ακόμα, κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ.

Σας θυμίζω λίγο σε σχέση με τον ν.4858/2021 ότι καμμία αδειοδότηση δεν μπορεί να γίνει, αν δεν υπάρχει άδεια, για την έκδοση της οποίας προβλέπεται η σύμφωνη γνώμη των τοπικών συμβουλίων των μνημείων.

Θα ήθελα πάλι σε αυτό το σημείο να σας αναφέρω ότι σύμφωνα με το άρθρο 49 του νόμου κάθε συμβούλιο -για να σας δώσω να καταλάβετε, θα σας δώσω ένα παράδειγμα- αποτελείται από έντεκα μέλη. Αναφορικά, τα μέλη είναι ένας πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, τρεις αρχαιολόγοι-υπάλληλοι του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, ένας αρχιτέκτονας-υπάλληλος του Υπουργείου Πολιτισμού, ένας συντηρητής ΠΕ ή ΤΕ-υπάλληλος του Υπουργείου Πολιτισμού, αρχιτέκτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τρία μέλη ΔΕΠ ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και ερευνητές, ένας εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων.

Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 του ν.4858/2021 πάλι, η άσκηση γεωργίας, κτηνοτροφίας, θήρας, ή άλλων συναφών δραστηριοτήτων, καθώς και η οικονομική δραστηριότητα είναι δυνατή μετά από άδεια που χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου που σας προανέφερα. Οι όροι άσκησης γεωργίας, κτηνοτροφίας, θήρας, ή άλλων συναφών δραστηριοτήτων μπορεί να τίθενται και κανονιστικά με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Επιπροσθέτως, η προστασία του κλίματος μέσω της προώθησης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ αποτελεί πε-

ριβαντολογική και ενεργειακή προτεραιότητα υψίστης σημασίας για τη χώρα, ούσα και συναφής με τους σκοπούς της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του Συντάγματος.

Σημειώνεται δε ότι σε κάθε περίπτωση έχει προηγηθεί και η απόφαση της περιβαντολογικής αδειοδότησης, η οποία είναι απαιτούμενη για την παραχώρηση των εν λόγω εκτάσεων.

Δεν υφίσταται, λοιπόν, κανένα θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αντισυνταγματικότητας της σχετικής τροπολογίας. Θεωρώ ότι είναι απαράδεκτη και πρέπει να απορριφθεί.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Συνεχίζουμε τώρα -θα συνεχίσουμε αντίστροφα- με την Ελληνική Λύση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Δεν θα με ανακοινώσετε, κύριε Πρόεδρε, για τα Πρακτικά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ο κ. Χήτας από την Ελληνική Λύση έχει τον λόγο.

Σας γνωρίζουν, μην ανησυχείτε!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε, να είστε καλά!

Όχι, για τα Πρακτικά ενδιαφέρομαι.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Γιατί δεν πάμε με τη σειρά, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Θα πάμε αντίστροφα.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Γιατί; Γιατί μίλησε πρώτα ο συνάδελφος από τη Νέα Δημοκρατία;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Πάντα έτσι γίνεται, συγγνώμη, είναι λέγων και αντιλέγων.

Εσείς δεν ήσασταν στην προηγούμενη κυβέρνηση; Δεν τα ξέρατε αυτά;

Ορίστε, κύριε Χήτα, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Πολύ σύντομα θα προσπαθήσω να πω δύο πράγματα ως Ελληνική Λύση, για να καταλάβουμε τι συζητάμε σήμερα, τι έχουμε σήμερα εδώ. Μην μπλέξουμε σε νόμους και οτιδήποτε άλλο. Έχουμε το νομοσχέδιο του Υπουργείου Ενέργειας. Έρχεται ένα κόμμα, λοιπόν και λέει ότι μία συγκεκριμένη τροπολογία που προβλέπει την τοποθέτηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε αρχαιολογικούς χώρους είναι αντισυνταγματική και καλούμαστε εμείς να τοποθετηθούμε.

Κατ' αρχάς, δεν είναι δουλειά των κομμάτων αυτή, ένα το κρατούμενο. Εδώ είναι που λέμε ότι πρέπει να υπάρχει συνταγματικό δικαστήριο, το οποίο θα αποφασίζει για τέτοιου είδους θέματα, κάτι που ζητάμε εδώ και τρία χρόνια. Η μοναδική χώρα στην Ευρώπη που δεν έχει συνταγματικό δικαστήριο είναι η Ελλάδα. Ως και η αντιδημοκρατική, τυραννική, φασιστική Τουρκία έχει, εμείς δεν έχουμε.

Πάμε παρακάτω τώρα. Ερώτηση: Είναι αντισυνταγματικό αυτό; Τι θέλει, λοιπόν, ο κ. Σκρέκας σήμερα να κάνει; Θέλει να πάει να πάρει, να φυτέψει ανεμογεννήτριες, φωτοβολταϊκά μέσα σε αρχαιολογικούς χώρους, για να καταλάβει ο κόσμος. Ακούγαμε τον συνάδελφο της Νέας Δημοκρατίας, δεν κατάλαβε κανείς τι έλεγε. Εδώ δεν είναι δικαστήριο, Βουλή είναι, για να καταλάβει ο κόσμος τι λέμε.

Επιτρέπεται αυτό; Δυστυχώς, όπως είναι κομμένο και ραμμένο το Σύνταγμα, κύριε Πρόεδρε, επιτρέπεται. Γιατί επιτρέπεται; Το Σύνταγμα, που επικαλείται το ΜέΡΑ25 το άρθρο 24 παράγραφος 1, μπορεί να λέει -και τι λέει η παράγραφος 1 του Συντάγματος;- ότι η προστασία του φυσικού, πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του κράτους. Άρα, λες ότι δεν πρέπει να φυτέψουν. Ναι, αλλά λέει το Σύνταγμα «νόμος ορίζει». Το Σύνταγμα -ξέρετε- μπορεί να έχει εκατόν είκοσι άρθρα -πόσα έχουν απομείνει;- αλλά διακόσιες δεκαπέντε φορές επικαλείται το «νόμος ορίζει». Άρα, το Σύνταγμα ουσιαστικά το ορίζουν οι νόμοι, δεν υπάρχει. Εμείς θα έπρεπε να έχουμε ένα Σύνταγμα, το οποίο να ορίζει τους νόμους και όχι οι νόμοι να ορίζουν το Σύνταγμα. Αυτή είναι η μεγάλη διαφορά. Το έχουμε κάνει ακορντεόν, το έχουμε ξεχειλώσει, παντού αναφέρει «νόμος ορίζει». Άρα, οτιδήποτε θέλει να περάσει η εκάστοτε κυβέρνηση το περνάει. Γιατί; Γιατί έξυπνα έχετε προσθέσει παντού το «νόμος ορίζει».

Τι άλλο λέει, λοιπόν; Λέει το ΜέΡΑ25 ότι είναι αντισυνταγματικό -μάλιστα!- γιατί τα μνημεία, οι παραδοσιακές περιοχές, τα παραδοσιακά στοιχεία προστατεύονται από το κράτος. Άρα, λες εδώ «τι πάτε να κάνετε; Σε αρχαιολογικούς χώρους να φυτέψετε ΑΠΕ;». Ναι, λέει, όμως, παρακάτω «νόμος θα ορίσει τα αναγκαία για την πραγματοποίηση της προστασίας και τα λοιπά». Άρα, λοιπόν, Γιάννης πίνει, Γιάννης κερνάει!

Ερώτηση: Είναι αντισυνταγματικό; Θέλω να ξεκαθαρίσω το εξής: Εάν ήταν αντισυνταγματικό, στον τύπο θα το υπερψηφίζαμε -εννοείται- γιατί έχουμε δείξει και αποδείξει. Και αιτήσεις αντισυνταγματικότητας άλλων κομμάτων έχουμε υπερψηφίσει εκεί όπου επικρατεί η λογική. Αν κάτι είναι αντισυνταγματικό, εμείς το ψηφίζουμε. Δεν έχουμε πολιτικές αγκυλώσεις, όπως όταν κατέθεσε η Ελληνική Λύση δύο ενστάσεις αντισυνταγματικότητας, για παράδειγμα, είπε ο ΣΥΡΙΖΑ πριν από κάποιους μήνες «είναι αντισυνταγματικό, έχουν δίκιο, αλλά δεν το ψηφίζουμε». Ε, βέβαια, μην πει κανείς τίποτα και σας μαλώσουν επειδή ήρθε από την Ελληνική Λύση! Εμείς δεν έχουμε τέτοια κολλήματα. Εάν κάτι είναι αντισυνταγματικό, είναι αντισυνταγματικό.

Ερώτηση: Είναι; Ηθικό δεν είναι σίγουρα. Επαίσχυντο αυτό που κάνει η Κυβέρνηση είναι σίγουρα. Ανήθικο και απαράδεκτο είναι σίγουρα. Δυστυχώς, όπως είναι κομμένο και ραμμένο το Σύνταγμα, όμως, δεν είναι αντισυνταγματικό. Ο τύπος, δηλαδή, επί της ουσίας δεν είναι αντισυνταγματικός, γιατί το λέει ξεκάθαρα «ως ορίζει ο νόμος». Αυτό είναι το μεγάλο πρόβλημα στην Ελλάδα, ένα Σύνταγμα-ακορντεόν.

Ζητάμε, λοιπόν, για άλλη μια φορά συνταγματικό δικαστήριο για να λύνει τέτοιου είδους ζητήματα.

Δείτε, κύριε Πρόεδρε, τώρα, δείτε τώρα τι γίνεται: Παράδειγμα, Σ.τ.Ε., Συμβούλιο της Επικρατείας, ανώτατη δικαστική αρχή. Τι βγήκε και είπε χθες το Σ.τ.Ε.; Έδωσε πίσω αναδρομικά των πατεράδων μας και των παππούδων μας τις κύριες συντάξεις τους. Τους δίνει τα λεφτά πίσω το Σ.τ.Ε., λέει «πρέπει να πληρωθείτε, αγαπητοί παππούδες μας, έχετε δίκιο». Μάλιστα! Και τι λέει το κράτος; Το Σ.τ.Ε. λέει ότι τα δικαιούνται όλοι τα λεφτά τους πίσω, αυτά που δούλεψαν σαράντα χρόνια, πρέπει να πάρουν τα λεφτά τους πίσω. Και βγαίνει η πολιτεία και τι λέει; «Σέβομαι την απόφαση του Σ.τ.Ε., αλλά θα τα πάρουν μόνο όσοι προσέφυγαν δικαστικά», δηλαδή όσοι δεν μπόρεσαν να προσφύγουν ή δεν το σκέφτηκαν ή δεν είχαν την οικονομική δυνατότητα να προσφύγουν δεν θα τα πάρουν και ας πληρούν τις προϋποθέσεις και ας είναι ακριβώς στην ίδια κατηγορία με τους συνταξιούχους οι οποίοι προσέφυγαν. Άρα πάμε να τους χωρίσουμε στα δύο, γιατί το Σ.τ.Ε. δεν μπορεί να παρέμβει παραπάνω, το Σ.τ.Ε. απλά αποφασίζει, ενώ το συνταγματικό δικαστήριο θα μπορούσε να πει ότι θα πληρωθούν όλοι οι συνταξιούχοι που δικαιούνται τα χρήματα αναδρομικά στις κύριες συντάξεις. Το ίδιο ισχύει παντού.

Άρα, λοιπόν -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε- όσο και να θέλαμε δεν μπορούμε να ψηφίσουμε υπέρ της αντισυνταγματικότητας, γιατί επαναλαμβάνω ότι η τράπουλα είναι με το μέρος τους. Όπως θέλουν τα κόβουν και τα ράβουν για να περνάνε τα νομοσχέδιά τους. Αντισυνταγματικό δεν είναι, ανήθικο, απαράδεκτο και επαίσχυντο να φυτεύετε ΑΠΕ σε αρχαιολογικούς χώρους είναι σίγουρα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ορίστε, κύριε Καραθανασόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Εμείς θεωρούμε τη συγκεκριμένη τροπολογία απαράδεκτη και αυτή τη διάταξη απαράδεκτη, με την οποία επιτρέπεται σε αρχαιολογικούς χώρους, μετά τη σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιών, βεβαίως. Είναι απαράδεκτη και πρέπει να αποσυρθεί, κατά τη γνώμη του ΚΚΕ.

Τυπικά έχει κωλύματα; Εμείς δεν θα μείνουμε στο ζήτημα του τύπου, αλλά μένουμε στο ζήτημα της ουσίας. Τυπικά μπορεί να καλύπτεται από το Σύνταγμα. Είναι, όμως, βαθύτατα αντιδραστική μια τέτοια λογική και από αυτή την άποψη, εμείς λέμε ότι πρέπει να αποσυρθεί και από αυτή την άποψη, στηρίζουμε την πρόταση όχι ως αντισυνταγματική αλλά ως βαθύτατα αντιδραστική λογική που διέπει τη συγκεκριμένη τροπολογία, γιατί μέ-

νουμε στους τύπους και χάνουμε την ουσία.

Και άμα θέλετε πολύ μεγαλύτερη ουσία από το να δημιουργήσουμε απλά και μόνο εντύπωση, έχει το άρθρο 2, όπου αντί για έλεγχο των γεωλογικών μελετών μιλάτε για θεώρηση, εκεί όπου μιλάμε για γεωλογικές μελέτες που σχετίζονται άμεσα με την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής και την ίδια την ύπαρξη και ασχολούμαστε με τους τύπους.

Εμείς θα επιμείνουμε στην ουσία. Εμείς λέμε ότι είναι απαράδεκτη και η διάταξη 9 της συγκεκριμένης τροπολογίας, αλλά και το άρθρο 2, και πρέπει συνολικά αυτή η τροπολογία να αποσυρθεί.

Και από αυτή την άποψη, στηρίζουμε ως απαράδεκτη την πρόταση την οποία κατέθεσε το ΜέΡΑ25 και όχι με τον τύπο του νόμου του Συντάγματος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Τον λόγο έχει η κ. Γιαννακοπούλου εκ μέρους του ΠΑΣΟΚ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να εκφράσω τις επιφυλάξεις του ΠΑΣΟΚ ως προς την ουσία για τη ρύθμιση η οποία δίνει τη δυνατότητα να παραχωρούνται εκτάσεις σε αρχαιολογικές ζώνες προστασίας και πλησίον ιστορικών μνημείων προκειμένου να τοποθετηθούν εγκαταστάσεις ΑΠΕ, κατόπιν βέβαια σύμφωνης γνώμης των κατά τόπων αρμοδίων υπηρεσιών.

Πραγματικά, κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι χρειάζεται πάρα πολύ μεγάλη προσοχή από τη μεριά μας και χρειάζεται να υπάρχει μια ξεκάθαρη εξήγηση, να μας εξηγήσετε τι ακριβώς έχετε κατά νου με τη συγκεκριμένη ρύθμιση, όσον αφορά πάντα την ουσία. Σε τι αποσκοπείτε, τι ή ποιον εξυπηρετεί μια τέτοια ρύθμιση και κυρίως εάν εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, λαμβάνοντας υπ' όψιν βεβαίως ότι είμαστε μια χώρα η οποία είναι διάσπαρτη από αρχαιολογικούς χώρους, από αρχαιολογικά μνημεία, από ιστορικά μνημεία. Άρα, ναι, εκφράζουμε, όσον αφορά την ουσία, τη σοβαρή επιφύλαξη μας και τις ενστάσεις μας.

Παρ' όλα αυτά, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό είναι κάτι τελείως μα τελείως διαφορετικό από το να εγείρουμε ζητήματα συνταγματικής ή μη φύσης όσον αφορά τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις. Για εμάς, για το ΠΑΣΟΚ, είναι πάγια αρχή ότι η επίκληση του Συντάγματος πρέπει να γίνεται με φειδώ και πρέπει να γίνεται με υπευθυνότητα και αυτό θα συνεχίσουμε να κάνουμε. Είναι άλλο η ουσιαστική πολιτική αντίθεση πάνω σε συγκεκριμένα ζητήματα, όπως το εν λόγω άρθρο της τροπολογίας, και είναι άλλο η συνταγματική επιχειρηματολογία, η οποία πρέπει να είναι στέρεα και ακλόνητη. Γι' αυτές τις περιπτώσεις αρμόδια είναι τα ελληνικά δικαστήρια, τα οποία, εάν τεθεί τέτοιο ζήτημα, θα αποφανθούν.

Να απαντήσουμε, όμως, και για τον τύπο και για αυτά τα οποία επικαλέστηκε το ΜέΡΑ25. Θεωρούμε ότι δεν ευσταθεί μία τέτοια ένσταση από άποψη συνταγματικής επιχειρηματολογίας με τα άρθρα 24 παράγραφος 1 και 24 παράγραφος 6, όπως επικαλείται το ΜέΡΑ25.

Το άρθρο 24 παράγραφος 1 ξεκάθαρα λέει ότι σε ό,τι έχει να κάνει και αφορά σε δασικές εκτάσεις για λόγους δημοσίου συμφέροντος μπορεί να προορίζονται για άλλη χρήση. Όσον αφορά το άρθρο 24 παράγραφος 6 για τα ιστορικά μνημεία, υπάρχει ένα συγκεκριμένο νομοθετικό πλαίσιο προστασίας το οποίο δεν μπορεί σε καμμία περίπτωση να παρακαμφθεί και θα πρέπει να τηρείται, αν αποφασιστεί να παραχωρηθεί κάποιος τέτοιους όρος. Δηλαδή, υπάρχουν κάποιοι περιορισμοί.

Σε κάθε περίπτωση, καταψηφίζουμε την ένσταση αντισυνταγματικότητας του ΜέΡΑ25.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει η κ. Πέρκα από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το πρώτο που θέλω να δηλώσω είναι ότι αυτή η μεθόδευση με τις τροπολογίες, που συνηθίζει η Κυβέρνηση στερεί από το Κοινοβούλιο το πόρισμα του ελέγχου της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής. Αυτό είναι απαράδεκτο. Σήμερα δεν θα συζητούσαμε, θα είχαμε ένα πόρισμα.

Με βάση, βέβαια, την τεκμηρίωση της αντισυνταγματικότητας, δεν τεκμηριώνεται απολύτως η αντισυνταγματικότητα. Εμείς, όμως, έχουμε τα εξής προβλήματα.

Πρώτον, ξέρουμε πολύ καλά όλοι μας την υποβάθμιση του Υπουργείου Πολιτισμού και αναφέρομαι στην πολιτική της κ. Μενδώνη, είτε αφορά στο ΚΑΣ, είτε στο μετρό, είτε στην Ακρόπολη. Επομένως, έχουμε κάποιες επιφυλάξεις για την τήρηση ακόμα και αυτού του αρχαιολογικού νόμου.

Από την άλλη μεριά, υπάρχουν άρθρα πράγματι εντελώς αντισυνταγματικά και αναφέρομαι στο άρθρο 5 για την εσωτερική προσφορά σύνδεσης, αναφέρομαι στο άρθρο 157 για την παράταση ισχύος της ΑΕΠΟ και την αναβίωσή της και στα άρθρα 90-91, που είναι τα πιλοτικά πλωτά φωτοβολταϊκά, που δεν εμπίπτουν σε καμμία διάταξη, τις προσπερνούν όλες.

Σε ό,τι δε αφορά την τροπολογία, υπάρχει το θέμα των γεωλογικών μελετών, το οποίο αποτελεί κίνδυνο για τα έργα, για τους οικισμούς, για τους πολίτες. Εννοώ από την κατάργηση των γεωλογικών μελετών.

Επίσης, όσον αφορά αυτή την ιστορία με τα έργα ΑΠΕ -το είπαμε κιόλας- δεν μπορείτε να κάνετε τέτοιες ρυθμίσεις που φέρνουν όλη την κοινωνία απέναντι. Υπάρχει και η διάταξη για τις αναγκαστικές απαλλοτριώσεις, που ως έργα δημόσιας ωφέλειας εξαιρούνται και μπαίνουν παντού. Αυτό κάπου πρέπει να σταματήσει.

Με την έννοια αυτή, παρ' όλο που εκτιμάμε ότι πράγματι τυπικά δεν υπάρχει θέμα αντισυνταγματικότητας ίσως, δεν τεκμηριώνεται, από την πολιτική σκοπιά και αν αυτός είναι ένας τρόπος να αποσυρθεί αυτή η απαράδεκτη τροπολογία της τελευταίας στιγμής, θα υπερψηφίσουμε την πρόταση αντισυνταγματικότητας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Τον λόγο έχει η κ. Αραμπατζή.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως εύληπτα ανέπτυξε και ο αντιλέγων εκ μέρους της Συμπολίτευσης, έχουμε μια ένσταση αντισυνταγματικότητας που τι λέει στην ουσία; Ότι η παρούσα τροπολογία αντιβαίνει στο άρθρο 24 παράγραφοι 1 και 6 του Συντάγματος.

Τι λέει το άρθρο 24 παράγραφοι 1 και 6 του Συντάγματος; Ότι η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί, βεβαίως, υποχρέωση του κράτους και δικαίωμα του καθενός. Τι λέει το άρθρο 6 του Συντάγματος; Ότι τα μνημεία, οι παραδοσιακές περιοχές και τα παραδοσιακά στοιχεία προστατεύονται βεβαίως από το κράτος, όπως ο νόμος θα ορίσει τα αναγκαία για την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης προστασίας περιοριστικά μέτρα της ιδιοκτησίας, καθώς και τον τρόπο και το είδος της αποζημίωσης.

Πώς ορίζει ο νόμος, όπως ρητά προβλέπει το Σύνταγμα; Ο ν.4858/2021 άρθρο 13 λέει καθαρά, ξεκάθαρα, εύληπτα ότι στους χερσαίους αρχαιολογικούς χώρους, που βρίσκονται εκτός σχεδίου πόλεως ή εκτός ορίων νομίμως υφισταμένων οικισμών η άσκηση γεωργίας, κτηνοτροφίας, θήρας ή άλλων συναφών δραστηριοτήτων, καθώς και η οικοδομική δραστηριότητα είναι δυνατή, μετά από άδεια που χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, ύστερα από γνώμη του συμβουλίου.

Τι λέει, λοιπόν, η τροπολογία που έχει καταθέσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος στο άρθρο 9; Ότι το παρόν εφαρμόζεται επί ακινήτων της παραγράφου 1. Τα ακίνητα παραχωρούνται κατόπιν σύμφωνης γνώμης της παραγράφου 13 του άρθρου 4858 του 2021.

Άρα, το Σύνταγμα ζητά ειδική νομοθετική ρύθμιση. Ειδική νομοθετική ρύθμιση υπάρχει. Η τροπολογία εδράζεται σε αυτή την ειδική νομοθετική πρόβλεψη που έχει ο νόμος και συμφωνεί απόλυτα η τροπολογία. Δεν υπάρχει, λοιπόν, καμμία βάση αντισυνταγματικότητας, η ένσταση της αντισυνταγματικότητας είναι αβάσιμη και γι' αυτό καταψηφίζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και

Ενέργειας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούστε τι παρακολουθούμε τόση ώρα από τους αξιότιμους συναδέλφους. Είναι η κορύφωση του παραλογισμού.

Κατατέθηκε από την παράταξη ΜέΡΑ25 μία αίτηση αντισυνταγματικότητας. Για ποιον λόγο; Γιατί λέει ότι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας εισήγαγε τροπολογία η οποία μεταβάλλει τον ν.4858/2021, έναν νόμο του Υπουργείου Πολιτισμού.

Άκουσα την ομιλία του εισηγητή από το ΜέΡΑ25, που κατέθεσε την αίτηση αντισυνταγματικότητας και άκουσα και τους εισηγητές από τα υπόλοιπα κόμματα της Αντιπολίτευσης που υπεραμύνθηκαν και στηρίζουν αυτή την αίτηση αντισυνταγματικότητας, επειδή δήθεν καταθέσαμε τροπολογία, που μεταβάλλει τον νόμο του Υπουργείου Πολιτισμού.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Δεν είπαμε αυτό.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Δεν είπαμε τέτοιο πράγμα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Όχι όλοι ίσως, οι περισσότεροι.

Έχετε διαβάσει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τι λέει η τροπολογία; Κατ' αρχάς, θα σας διαβάσω τι λέει η ένσταση αντισυνταγματικότητας. Ακούστε. Έχει ενδιαφέρον. Η ένσταση -λέει- αφορά στην παράγραφο 9 στο άρθρο 4 του ν.4061/2012 που προβλέπει ότι το παρόν εφαρμόζεται επί ακινήτων της παραγράφου 1 τα οποία αποτελούν αρχαιολογικούς χώρους, αρχαιολογικές ζώνες κ.λπ., σε ακίνητα δηλαδή που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν.4858.

Η προσθήκη που έχουμε κάνει με την τροπολογία αφορά σε μεταβολή νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, του ν.4061/2021. Θα σας πω τι λέει αυτός ο νόμος.

Λέει, όμως, εδώ η αίτηση αντισυνταγματικότητας από το ΜέΡΑ25 ότι αυτή η τροπολογία αντιβαίνει στο άρθρο 24, παράγραφοι 1 και 6 του Συντάγματος και σε διατάξεις του εφαρμοστικού ν.4858/2021. Λέει ότι αλλάζει ο ν.4858/2021, δηλαδή ότι αυτό είναι αντισυνταγματικό.

Διαβάζω την τροπολογία. Τι λέει; Λέει ότι όλες οι προσθήκες που κάνουμε στον νόμο του Αγροτικής Ανάπτυξης εφαρμόζονται σε ακίνητα -θα σας πω τι ακίνητα στη συνέχεια- τα οποία αποτελούν αρχαιολογικούς χώρους, αρχαιολογικές ζώνες προστασίας, ιστορικούς τόπους, πλησίον μνημείων και εν γένει ακίνητα περιοχών που εμπίπτουν στον ν.4858/2021. Δεν τον αλλάζουμε. Αναφέρουμε ότι ακίνητα τα οποία θα σας πω στη συνέχεια ανήκουν στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, είναι ιδιοκτησία δηλαδή του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, μπορεί να εμπίπτουν σε αρχαιολογικού ενδιαφέροντος ζώνες. Και πώς αυτά ξεκαθαρίζονται αν μπορεί κάποιος να πάει να εγκαταστήσει μια ανανεώσιμη πηγή ενέργειας, ένα φωτοβολταϊκό ή μια ανεμογεννήτρια; Ξεκαθαρίζεται μέσα από τον ν.4858/2021 τον οποίο δεν αλλάζουμε, δεν τροποποιούμε με αυτή την τροπολογία και για τον οποίο δήθεν εσείς έχετε κάνει αίτηση αντισυνταγματικότητας επειδή δήθεν αλλάζουμε, που δεν αλλάζουμε όμως.

Συγκεκριμένα λέει παρακάτω: «Τα ακίνητα αυτά παραχωρούνται κατόπιν σύμφωνης γνώμης των κατά τόπο και καθ' ύλην αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού σύμφωνα με τον ν.4858/2021...» -που δεν τον αλλάζουμε- «...υπό τους όρους που τίθενται κάθε φορά από αυτές τις υπηρεσίες» και θα προσθέσουμε ιδίως του άρθρου 13 αυτού του νόμου.

Άρα, δεν αλλάζουμε τον ν.4858. Δεν αλλάζουμε κανένα άρθρο. Δεν βάζουμε φωτοβολταϊκά στην Ακρόπολη, δεν βάζουμε ανεμογεννήτριες στους Δελφούς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως άκουσα από τα κόμματα της Αντιπολίτευσης. Δεν αλλάζουμε τίποτα σε ό,τι αφορά τη διαχείριση των ακινήτων που εμπίπτουν σε ζώνες αρχαιολογικού ενδιαφέροντος.

Τι κάνουμε; Γιατί δεν διαβάσατε. Καταθέσατε αίτηση αντισυνταγματικότητας χωρίς να διαβάσετε την τροπολογία, χωρίς να την καταλάβετε και παρασύρατε και όλους τους εισηγητές της αντιπολίτευσης, του ΣΥΡΙΖΑ, του ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ και κάποιων άλλων κομμάτων οι οποίοι συμφώνησαν με εσάς. Τι κάνουμε με αυτό εδώ; Υπάρχουν ακίνητα πάρα πολύ απλά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που ανήκουν στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Αυτά τα ακίνητα είναι μεγάλες εκτάσεις, γήπεδα, τα οποία μπορεί να είναι ξερικά, να είναι χέρσα, να μην έχουν αποδοθεί μέσα από πλειστηριασμούς, όπως γίνεται μέσα από δημοπρασίες, σε αγρότες για να τα καλλιεργούν και μένουν αναξιοποίητα. Δίνουμε τη δυνατότητα με αυτό το οποίο καταθέσαμε -και σας ενημερώνω για να ξέρετε τι κάνουμε, αφού δεν έχετε διαβάσει- με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να παραχωρούνται κατά χρήση έναντι τιμήματος αυτά τα ακίνητα. Αυτό κάνουμε.

Και πώς γίνεται αυτό; Πώς γίνεται ο καθορισμός του τιμήματος; Γίνεται με τη διαδικασία της παρούσης εδώ αναφοράς διάταξης. Συνίσταται τριμελής επιτροπή καθορισμού τιμήματος με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, λαμβανομένων υπ' όψιν κάποιων στοιχείων και ορίζεται κάποια επιτροπή. Αυτό κάνει αυτή η τροπολογία. Δεν αλλάζει τον ν.4858 από το Υπουργείο Πολιτισμού. Δεν αλλάζει πού θα μπουν οι ΑΠΕ κι αν θα μπαίνουν σε αρχαιολογικούς χώρους. Αυτό έχει καθοριστεί με τον νόμο που σας είπα και δεν τον αλλάζουμε καθόλου.

Άρα μπορείτε αν θέλετε να δευτερολογήσετε και να διορθώσετε αυτά που είπατε στην πρωτολογία σας και να μην εκτίθεστε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση βάσει του άρθρου 100 του Κανονισμού της Βουλής για το θέμα της αντισυνταγματικότητας που ετέθη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι αποδεχόμενοι την ένσταση αντισυνταγματικότητας, παρακαλώ να εγερθούν.

(Εγείρονται οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς δεν ηγέρθη ο απαιτούμενος αριθμός Βουλευτών από το Σύνταγμα και τον Κανονισμό της Βουλής.

Συνεπώς η ένσταση αντισυνταγματικότητας απορρίπτεται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό θα διακόψουμε για δέκα λεπτά και θα συνεχίσουμε στις 12:00' με το πολιτικό μνημόσυνο του πρώην Προέδρου της Βουλής Φίλιππου Πετσάλνικου.

Ευχαριστώ.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Ειδική συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής αφιερωμένη στη μνήμη του πρώην Προέδρου της Βουλής Φίλιππου Πετσάλνικου.

Για να τιμήσουμε τη μνήμη του θα γίνει αναφορά από εμένα εκ μέρους του Προεδρείου της Βουλής. Επίσης θα λάβουν τον λόγο συνάδελφοι Βουλευτές, ένας από κάθε Κοινοβουλευτική Ομάδα και ο εκπρόσωπος της Κυβέρνησης, κ. Μιχάλης Παπαδόπουλος, Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών. Στη συνέχεια θα τηρηθεί ενός λεπτού σιγή εις μνήμη του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι μεγάλη τιμή για μένα να μιλήσω σήμερα για τον Φίλιππο Πετσάλνικο παρουσία της οικογένειάς του, της συζύγου του Μαριέλε και των παιδιών του Αλέξανδρου, Ηλέκτρας και Δανάης. Είναι μεγάλη τιμή να μιλήσω παρουσία, βλέποντας στα αριστερά έδρανα, πολλών συναδέλφων που δώσαμε πολύ μεγάλες, ιστορικές μάχες σε δύσκολες στιγμές οι οποίοι τίμησαν τις αξίες και τις αρχές τους.

Η Βουλή σήμερα με τα αποκαλυπτήρια της προσωπογραφίας του Φίλιππου Πετσάλνικου τιμά έναν πολιτικό που υπηρέτησε με υπευθυνότητα τους θεσμούς ως Πρόεδρος της Βουλής και σε κρίσιμες στιγμές. Γεννήθηκε στο Μαυροχώρι Καστοριάς το 1950 από γονείς αγρότες. Τελείωσε το γυμνάσιο στην Καστοριά και στη συνέχεια σπούδασε νομικά στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Μετά την αποφοίτησή του συνέχισε τις μεταπτυχιακές του σπουδές στο πανεπιστήμιο της Βόννης στη Γερμανία, δουλεύοντας ένα διάστημα παράλληλα ως βιομηχανικός εργάτης σε εργοστάσιο. Στη Γερμανία ανέπτυξε και συνδικαλιστική δραστηριότητα. Σε αυτό το πλαίσιο εξάλλου στις 2 Απριλίου 2009 τιμήθηκε με τον Μεγάλο Σταυρό της Αξίας με Αστέρα του Τάγματος της Αξίας της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για την εξαιρετική προσφορά του στις ελληνογερμανικές σχέσεις.

Ήταν ιδρυτικό μέλος του ΠΑΣΟΚ. Η κοινοβουλευτική του θητεία διήρκησε είκοσι επτά έτη. Ξεκίνησε το 1985 όταν εξελέγη για πρώτη φορά Βουλευτής Καστοριάς και εκλεγόταν μέχρι το 2009. Τον Μάρτιο του 2004 εκλέχτηκε Αντιπρόεδρος της Βουλής όπως και τον Σεπτέμβριο του 2007. Ο Φίλιππος Πετσάλνικος ανέλαβε κυβερνητικά καθήκοντα και πολιτικά αξιώματα σε κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ. Διετέλεσε Υπουργός Δικαιοσύνης, Υπουργός Μακεδονίας-Θράκης, Υπουργός Δημόσιας Τάξης, Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Υφυπουργός Πολιτισμού, Υφυπουργός Παιδείας, Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Παιδείας.

Μετά τη νίκη του ΠΑΣΟΚ στις εκλογές του 2009 εκλέχθηκε Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων. Επέφερε μια σειρά από αλλαγές στον Κανονισμό της Βουλής προς την κατεύθυνση της καλής νομοθέτησης. Τότε για πρώτη φορά ενσωματώθηκε στον Κανονισμό της Βουλής η ανάγκη μελετών, ανάλυση συνεπειών ρύθμισης και έκθεση διαβούλευσης όπου προηγείται της κατάθεσης ενός νομοσχεδίου, της διαφάνειας προς τους πολίτες. Τότε άρχισε και η ηλεκτρονική ανάρτηση των «πόθεν έσχες» των Βουλευτών, της διεύρυνσης των δικαιωμάτων των Βουλευτών της Αντιπολίτευσης, του περιορισμού των δαπανών της Βουλής, της δημιουργίας του Γραφείου Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή.

Επέδειξε θάρρος αλλά και σεμνότητα στη δύσκολη περίοδο 2009 - 2012 όταν διετέλεσε Πρόεδρος του ελληνικού Κοινοβουλίου όπου στον απολογισμό της θητείας του γνώρισε δύσκολες, επώδυνες, σκληρές και άδικες κάποιες φορές αποφάσεις που πάρθηκαν και ζήτησε δημοσίως συγγνώμη.

Έζησα εκείνη την περίοδο και θα μου επιτρέψετε να πω δυο λόγια για δύο στιγμές όταν ο Φίλιππος Πετσάλνικος ως Πρόεδρος της Βουλής βρέθηκε σε μια πολύ δύσκολη συγκυρία, με την άνω και κάτω πλατεία, με τις διαμαρτυρίες, τους προπηλακισμούς, τις προσπάθειες ομάδων να εισέλθουν στη Βουλή με τη βία. Τα αντιμετώπισε με ψυχραιμία, αποτελεσματικότητα και σύνεση. Το Κοινοβούλιο και η δημοκρατία βαλλόταν εκείνο τον καιρό από όλες τις πλευρές.

Θυμάμαι όταν μίλησε στη Βουλή για το μεγάλο θέμα που ήταν τότε στην δημοσιότητα -που τώρα ίσως το έχουν ξεχάσει όλοι- ότι οι Έλληνες Βουλευτές έχουν λογαριασμούς στην Ελβετία. Τότε με θάρρος πήρε μια ιστορική απόφαση και οι Βουλευτές έστειλαν όλοι με πρωτοβουλία του Φίλιππου Πετσάλνικου τα στοιχεία για το αν υπήρχαν στις ελβετικές τράπεζες. Ήταν μια προσπάθεια για να υποστηρίξει το ελληνικό Κοινοβούλιο και τη δημοκρατία.

Δεν θα ξεχάσω τη μέρα όπου παρουσία του Σόλτς, όταν παντού στην Ελλάδα και στο εξωτερικό έλεγαν ότι οι Έλληνες είναι τεμπέληδες και δεν δουλεύουν, μίλησε και το ανέφερε με στοιχεία τόσο για το ελληνικό Κοινοβούλιο αλλά και για τις ώρες που εργάζονται οι Έλληνες. Δεν θα ξεχάσω τις μέρες που με τον τότε Πρωθυπουργό Γιώργο Παπανδρέου έκανε τις συναντήσεις για τους Βουλευτές αλλά και τη συντροφικότητα που έδειχνε στους νέους Βουλευτές και την αίσθηση ασφάλειας στις πολύ δύσκολες στιγμές του 2009-2012.

Έχοντας βαθύ το αίσθημα της ενότητας του λαού, υπήρξε εμπνευστής της ιδέας για τη δημιουργία του Πάρκου Εθνικής Συμφιλίωσης στον Γράμμο. Μια ιδέα που ξεκίνησε το 1988 και ολοκληρώθηκε το 2011. Το Πάρκο Εθνικής Συμφιλίωσης ανήκει στο Ίδρυμα της Βουλής για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία.

Όπως προκύπτει από όλη τη θητεία του, σεβόταν απόλυτα την κοινοβουλευτική διαδικασία τόσο ως Βουλευτής όσο και ως Υπουργός και αργότερα ως Πρόεδρος. Θα τον θυμόμαστε με σεβασμό για τον ακέραιο χαρακτήρα του, τη μαχητικότητα, το ιδιαίτερο χιούμορ. Και θα μου επιτρέψετε να πω δύο χαρακτηριστικά τελευταία, την αίσθηση που είχε για τη φιλία, πόσο τιμούσε τους φίλους του και τις φιλίες του αλλά και το δημοκρατικό του φρόνημα.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα)

Εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας τον λόγο έχει ο κ. Ζήσης Τζηκαλάγιας Βουλευτής Καστοριάς.

ΖΗΣΗΣ ΤΖΗΚΑΛΑΓΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε της συνεδρίασης, κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Ελλήνων, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι Βουλευτές, αξιότιμα μέλη της οικογένειας του Φίλιππου Πετσάλνικου και αξιότιμες φίλες που παρευρίσκεστε σήμερα σε αυτή τη συνεδρίαση, όπως και πιστεύω πολλοί φίλοι που παρακολουθούν διαδικτυακά αυτή τη στιγμή τη συνεδρίαση, ανέρχομαι στο Βήμα διακατεχόμενος από ιδιαίτερη τιμή και αισθήματα συγκίνησης σε αυτήν την ειδική ημερήσια συνεδρίαση, η οποία είναι αφιερωμένη στη μνήμη του πρώην Προέδρου της Βουλής, του Φίλιππου Πετσάλνικου. Η σημερινή συνεδρίαση έχει και την έννοια του πολιτικού μνημόσυνου.

Τον Φίλιππο Πετσάλνικο τον χάσαμε από αυτόν τον κόσμο στις αρχές του 2020 σε μια οξεία έξαρση μιας χρόνιας νόσου που δεν είχε καμμία σχέση με τον κορωνοϊό. Στις αρχές της χρονιάς με τη συμπλήρωση δύο ετών από τον θάνατό του πραγματοποιήθηκε στην Καστοριά στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό θρησκευτικό μνημόσυνο.

Ο Φίλιππος Πετσάλνικος γεννήθηκε το 1950 στο Μαυροχώρι της Καστοριάς. Αριστούχος μαθητής του εξατάξιου γυμνασίου εισήλθε στη Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης από την οποία αποφοίτησε με άριστα και στη συνέχεια συνέχισε τις μεταπτυχιακές του σπουδές στην τότε δυτική Γερμανία.

Εγώ προσωπικά, που είμαι δέκα χρόνια νεότερός του, τον θυμάμαι στο ξεκίνημα της πολιτικής του σταδιοδρομίας το 1977 όταν για πρώτη φορά κατήλθε ως υποψήφιος Βουλευτής με το κόμμα του ΠΑΣΟΚ, του οποίου ήταν ιδρυτικό μέλος από το εξωτερικό. Τότε βέβαια η Καστοριά ήταν μονοεδρική και εύχομαι να μην ξαναγίνει ποτέ μονοεδρική. Το ίδιο έγινε και το 1981, που ήταν πάλι μονοεδρική. Οι συσχετισμοί τότε δεν ήταν υπέρ του ΠΑΣΟΚ. Έγινε μεν η πολιτική αλλαγή, αλλά με την αλλαγή της κυβέρνησης ο Φίλιππος Πετσάλνικος συμμετείχε στην κυβέρνηση σε θέσεις γενικών γραμματέων. Από το 1985, που η Καστοριά έγινε διεδρική περιφέρεια, εκλεγόταν συνεχώς Βουλευτής

έως το 2012, δηλαδή είκοσι επτά ολόκληρα χρόνια ήταν Βουλευτής του ελληνικού Κοινοβουλίου, εκπροσωπώντας τον Νομό Καστοριάς. Από τα είκοσι επτά αυτά χρόνια τα δεκαεπτά ήταν στη διακυβέρνηση της χώρας το ΠΑΣΟΚ. Αν δεν κάνω λάθος, από τα δεκαεπτά χρόνια νομίζω γύρω στα δεκαέξι συμμετείχε σε υψηλές θέσεις ως Υφυπουργός, Αναπληρωτής Υπουργός, Υπουργός, με κορύφωση τη θέση του Προέδρου της Βουλής.

Είμαι υπερήφανος που σήμερα εκπροσωπώ σε αυτή την ειδική συνεδρίαση, κύριε Πρόεδρε, και την Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Δημοκρατίας και τον Νομό Καστοριάς. Το 2009 λοιπόν, που έφτασε στην κορυφή των πολιτικών αξιωμάτων ο Φίλιππος Πετσάλνικος, είχα την τιμή να εκπροσωπώ και εγώ τον Νομό Καστοριάς. Τότε στην ψηφοφορία για την ανάδειξη Προέδρου της Βουλής με ιδιαίτερη ικανοποίηση τον ψήφισα, όπως και άλλοι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, μιας και το κόμμα μας, η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα, δεν είχε προτείνει υποψήφιο. Ήμασταν αποδεσμευμένοι να ψηφίσουμε είτε λευκό είτε τον μοναδικό υποψήφιο Πρόεδρο. Τότε ο Φίλιππος ήταν ιδιαίτερα χαρούμενος που ήταν ρεκόρ μέχρι τότε μεταπολιτευτικό στον αριθμό ψήφων που πήρε Πρόεδρος της Βουλής.

Ο Φίλιππος Πετσάλνικος, μια προσωπικότητα ισχυρή, σοβαρή, με κύρος, με ευπρέπεια, με αξιοπρέπεια είναι γνωστός όχι μόνο στο πανελλήνιο με όλα αυτά τα χρόνια της διαδρομής του, αλλά φυσικά άφησε ανεξίτηλη τη σφραγίδα του στον Νομό Καστοριάς. Στα χρόνια που είχε τον πρώτο λόγο, δηλαδή ουσιαστικά μεταπολιτευτικά, από τη μεριά του ΠΑΣΟΚ ο Φίλιππος Πετσάλνικος και από τη μεριά της Νέας Δημοκρατίας λίγα λιγότερα χρόνια ο Κωνσταντίνος Σημαιοφορίδης τη δεκαετία του 1980 και του 1990 ήταν οι πολιτικοί που εκπροσωπούσαν αδιαμφισβήτητα τον Νομό Καστοριάς.

Παρήγαγε σημαντικό έργο στον Νομό Καστοριάς που έχει τη σφραγίδα του. Μεταξύ των άλλων, αυτό που ειπώθηκε και από εσάς, κύριε Πρόεδρε, το Πάρκο της Εθνικής Συμφιλίωσης στον Γράμμο, το οποίο είχε τη συμβολή του στην εθνική συμφιλίωση, που φυσικά είχε ξεκινήσει και νωρίτερα, και το 1989 από τις κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας εκείνα τα χρόνια, Τζαννετάκη, Ζολώτα, Κωνσταντίνου Μητσοτάκη.

Και απ' ό,τι πληροφορήθηκα, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, την επόμενη εβδομάδα το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων προγραμματίζει εκδήλωση μετά από δύο χρόνια στο Πάρκο της Εθνικής Συμφιλίωσης.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, αποχαιρετούμε λοιπόν και χαιρετίζουμε τη σημερινή εκδήλωση με αισθήματα συγκίνησης, συμπάθειας και εκτίμησης στον αείμνηστο Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων Φίλιππο Πετσάλνικο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Συνεχίζουμε τώρα με τον Βουλευτή κ. Θεόδωρο Δρίτσα εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Τιμούμε τη μνήμη του Φίλιππου Πετσάλνικου ενός αναγνωρισμένου και από την κοινωνία, και από τη Βουλή, και από τους φίλους του πολιτικού με ιστορική διαδρομή, παρουσία, δράση και έργο.

Ο Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς, η Κοινοβουλευτική Ομάδα, ο Πρόεδρος Αλέξης Τσίπρας, επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, έχουμε και προσερχόμαστε και σε αυτή τη σημερινή μέρα με την συνείδηση ότι τα ιστορικά πρόσωπα θα τα κρίνει μια ιστορική διαδικασία μακρόχρονη, αλλά πρέπει η συνεισφορά τους και η παρουσία τους να είναι πάντα μια ζώσα πραγματικότητα μέσα στη διαβούλευση των σύγχρονων εξελίξεων.

Ο Φίλιππος Πετσάλνικος είναι μια πολιτική παρουσία που και για ειδικούς λόγους πέρα από τη δική του συγκρότηση προσφέρεται για μια τέτοια προσέγγιση, γιατί είναι ο πρώτος Πρόεδρος της Βουλής -ακολούθησαν και οι επόμενοι- που βρέθηκε μπροστά στην αντίφαση να διατηρήσει ως Πρόεδρος την κοινοβουλευτική λειτουργία, όπως επιτάσσει το Σύνταγμα, την ίδια στιγμή που οι εξελίξεις λόγω της χρεοκοπίας μετέβαλαν εν πολλοίς, και αυτό κράτησε αρκετά χρόνια, τη Βουλή σε εκτελεστική διαδικασία αποφάσεων που ελάμβαναν οι δανειστές.

Μπορούμε να καταλάβουμε, ανεξαρτήτως της πολιτικής κριτικής ή της αξιολόγησης του Φίλιππου Πετσάλνικου ή των πολιτικών δυνάμεων ή οτιδήποτε άλλο, όλες και όλοι πόσο αυτό για έναν πολιτικό άνδρα με ιστορία, με διαδρομή, με τις απόψεις του, με την αυθεντικότητά του είναι μια συνάντηση με την ιστορική εξέλιξη τραγική, που εντάσσεται στον μύθο αρχαίας ελληνικής τραγωδίας και έχει αναλογίες.

Όσο αυστηρή και να είναι η κριτική στην τότε κυβέρνηση, στο ΠΑΣΟΚ, στη Νέα Δημοκρατία, στον Φίλιππο Πετσάλνικο, δεν μπορεί ένας πολιτικός στοχασμός να μη διεισδύσει σε αυτήν την τεράστιας σημασίας σύγκρουση των πολιτικών δυνάμεων και των πολιτικών προσώπων με όλες τις ευθύνες με μια πραγματικότητα που σε καμμία περίπτωση δεν θα την επιθυμούσε κανείς.

Ανέλαβα σήμερα να μιλήσω εγώ εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας. Παρίσταται εδώ και ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής κ. Νίκος Βούτσης. Παρίσταται η Βουλεύτρια Καστοριάς, η Ολυμπία Τελιγιορίδου και άλλες συναδέλφισσες και συνάδελφοι. Η σύνθεση της σημερινής Βουλής είναι πολύ διαφορετική από τη σύνθεση της τότε Βουλής, παρά τα λεγόμενα και πρόχειρα πολλές φορές ζητήματα που τίθενται στον δημόσιο διάλογο απαξίωσης του πολιτικού κόσμου. Από την τότε Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ, ο Αλέξης Τσίπρας, ο Γιάννης Δραγασάκης και εγώ είμαστε και στη σημερινή σύνθεση. Η ίδια αναλογία, μερικές φορές και χειρότερη, μπορεί να γίνει και για όλα τα άλλα κόμματα. Αντιλαμβάνεστε πόση ανατροπή έχει συμβεί σε αυτά τα χρόνια και πόσο καθορίζεται η πορεία της ελληνικής πολιτικής ζωής από τις συνέπειες της χρεοκοπίας και για πόσα χρόνια ακόμα.

Ε, ο Φίλιππος Πετσάλνικος ήταν ο άνθρωπος που ως Πρόεδρος του κορυφαίου θεσμού της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Βουλής βρέθηκε σε αυτήν τη φοβερή σύγκρουση καθηκόντων, αρχών, αξιών, συνείδησης και όλα αυτά. Δεν το λέω τώρα.

Ο Φίλιππος Πετσάλνικος ήταν μια αυστηρή φιγούρα, πολλές φορές και βλοσυρή, αλλά, όπως είπε και ο Προεδρεύων πριν με ένα υπαινικτικό χιούμορ –ιδιαίτερο το είπε εκείνος, εγώ θα το πω υπαινικτικό- στην πραγματικότητα ήταν πάντα ένας άνθρωπος με φιλική διάθεση και για τους αντιπάλους του. Και αυτό το έχω βιώσει και οφείλω να το καταθέσω. Και εκείνες τις περιόδους τις τόσο τραγικές και δύσκολες ξέρω καλά να πω όχι μόνο από υπαινικτικές αντιμετωπίσεις αλλά και από σαφείς τοποθετήσεις, αυτήν τη σύγκρουσή του ανάμεσα στον συνειδητό ρόλο της υπεράσπισης του Κοινοβουλίου και στη σκληρή πραγματικότητα της χρεοκοπίας της χώρας, που ήταν και χρεοκοπία των θεσμών και χρεοκοπία της δημοκρατίας.

Αυτά, λοιπόν, είναι στοιχεία τιμής στη μνήμη του Φίλιππου Πετσάλνικου με όλη την αξιολόγηση, την κριτική και όλα αυτά. Δεν μπορώ και εγώ να παραλείψω τη διαδρομή από μια αγροτική φτωχή οικογένεια, την πορεία του και στην Ελλάδα και στη Γερμανία και μετά ξανά στην Ελλάδα και τη συμμετοχή του ως ιδρυτικού μέλους του ΠΑΣΟΚ, ενός νέου ριζοσπαστισμού εκείνης της περιόδου που τον εξέφρασε πολιτικά το ΠΑΣΟΚ, αφού η ιστορική Αριστερά είχε ανοίξει τους δρόμους για όλα αυτά σε πολλές δεκαετίες και στη δικαίωση ενός σύγχρονου, δημοκρατικού παλλαϊκού χαρακτήρα δημοκρατικού κράτους. Η παρουσία του Φίλιππου Πετσάλνικου σε όλη αυτή τη διαδρομή πράγματι ήταν εξαιρετικά σημαντική. Έβαλε σφραγίδα σε πολλούς τομείς από όπου ανέλαβε το χρέος να υπηρετήσει.

Και βέβαια, δεν μπορώ να παραλείψω τη συμβολή του και την πρωτοβουλία του και την ολοκλήρωση αυτής της πρωτοβουλίας μέσω του Ιδρύματος της Βουλής για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία της ίδρυσης και της λειτουργίας του Πάρκου Εθνικής Συμφιλίωσης στα Λιβάδια Κοτύλης στο Γράμμο, πενήντα χιλιόμετρα κοντά στη γενέτειρά του, την Καστοριά. Εκεί ο Φίλιππος Πετσάλνικος ήταν πρωτοπόρος, ένας από αυτούς που εμπνεύστηκαν τη δημιουργία του Πάρκου Εθνικής Συμφιλίωσης και πολύ περισσότερο εκείνος που το υλοποίησε μεταξύ άλλων άξιων ανθρώπων. Συνεισέφερε τα μέγιστα στην ιστορική εξέλιξη της χώρας. Γιατί το Πάρκο Εθνικής Συμφιλίωσης δεν είναι μήνυμα λήθης, είναι μήνυμα συμφιλίωσης μέσω της έντιμης, ενεργού αντιμετώπισης των ιστορικών δεδομένων, όσων τραγικών και αν είναι αυτά. Από αυτήν την άποψη, είναι κι αυτό μια γενναία

πράξη που πιστώνεται στο ενεργητικό του Φίλιππου Πετσάλνικου και της μνήμης του.

Φυσικά, η συνέχεια δεν είναι ακριβώς αντίστοιχη με τη σημασία του έργου. Πρέπει το Πάρκο Εθνικής Συμφιλίωσης να αναβαθμιστεί και να ενισχυθεί η λειτουργία του ακόμα περισσότερο και να αποτελέσει ένα υπόδειγμα φάρου, μηνύματος για τις νέες δύσκολες περιόδους που η χώρα μας και η κοινωνία μας και ο λαός μας έχουν μπροστά ως απειλές.

Τέλος, εκφράζω τη θερμή συμπαράσταση του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και τη δική μου στην οικογένεια του Φίλιππου Πετσάλνικου, στη σύζυγό του, στον γιο του, στις δύο κόρες του, στον αδελφό του. Είμαι βέβαιος ότι η μνήμη του θα σας βοηθά και θα στηρίζει την πορεία της ζωής σας από εδώ και πέρα και με αναφορά και σε εκείνον θα μπορείτε να πορευτείτε στη ζωή σας με μεγάλες ενοράσεις και όρθιες και όρθιοι στις δυσκολίες που η ζωή έχει.

Ευχαριστώ. Και πάλι τιμή στον Φίλιππο Πετσάλνικο.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Από το ΠΑΣΟΚ θα μιλήσει ο πρώην Πρωθυπουργός, κ. Γιώργος Παπανδρέου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Κύριε Πρόεδρε της Βουλής, αγαπητή Μαρίλια, αγαπητή Ηλέκτρα, Δανάη, αγαπητέ Αλέξανδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι δύσκολο, είτε μιλάς είτε γράφεις, για να εκφράσεις σκέψεις και συναισθήματα για αγαπημένους ανθρώπους που έφυγαν. Η αλήθεια είναι ότι υπάρχει σχεδόν πάντα με το πέρασμα του χρόνου μια περίεργη αντίφαση: Από την αρχική ένταση των συναισθημάτων της απώλειας, καθώς περνά ο χρόνος εντείνεται η αίσθηση της απουσίας. Και αυτό πολύ περισσότερο, αν έχεις μοιραστεί έντονες χαρές, πίκρες, όπως και αγώνες για μια καλύτερη ζωή, για αξιοπρέπεια και για δικαιοσύνη. Και πράγματι, βρισκόμαστε σήμερα εδώ στη Βουλή με ιδιαίτερα έντονη την αίσθηση της απουσίας ενός συναδέλφου, ενός συναδέλφου που αποτελεί πλέον μέρος της ιστορίας αυτού του θεσμού, της Βουλής των Ελλήνων αλλά και της σύγχρονης ιστορίας της χώρας. Για εμάς, τους συντρόφους του αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των κοινών μας αγώνων για δημοκρατία, για σοσιαλισμό, την προοδευτική αλλαγή του τόπου που αποτελεί και σήμερα αδήριτη ανάγκη.

Έχουν ήδη περάσει πάνω από δύο χρόνια από την απώλεια του Φίλιππου και τα συναισθήματα έχουν τον πρώτο λόγο. Γιατί ο Φίλιππος Πετσάλνικος ήταν πράγματι μια ισχυρή προσωπικότητα, με έντονο το στοιχείο της συνεχούς δράσης στη δημόσια ζωή, καθώς πίστευε βαθιά στην ανάγκη της ενεργού αγωνιστικής παρουσίας, στην αφοσίωση στις υψηλές αξίες, τα ιδανικά που αφορούν τη συλλογική μας ζωή. Όμως, για εμένα ήταν πρωτίστως φίλος και σύντροφος. Μας ένωνε βαθιά αδελφική φιλία.

Συναντηθήκαμε για πρώτη φορά πριν από πάρα πολλά χρόνια, καθώς μετά την ίδρυση του ΠΑΣΟΚ είχα αναλάβει την ευθύνη της συγκρότησης οργανώσεων του Κινήματος στη Μακεδονία. Και οι δύο πολλοί νέοι, με οράματα και πάθος για μια καλύτερη ζωή, για μια καλύτερη Ελλάδα.

Ο Φίλιππος νεαρός επιστήμονας, ιδεολόγος, με σπουδές στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, στη συνέχεια στη Γερμανία, όπου και δούλευε για να μπορεί να ζει και να σπουδάζει, με έντονη συνδικαλιστική και αγωνιστική δράση και με μεγάλη αγάπη για τον τόπο του, την Καστοριά, με την οποία συνέδεσε και όλη του την πολιτική πορεία. Το γεγονός αυτό είχε ως αποτέλεσμα να αναγνωριστεί η προσφορά του και να τιμηθεί από τους συμπολίτες του με την εκλογή του ως Βουλευτής πολλές φορές επί τρεις δεκαετίες.

Γνώρισα τον Φίλιππο πρώτη φορά στην Καστοριά σε μια ομιλία που έδινε. Αμέσως μου κίνησε το ενδιαφέρον η καθαρή του σκέψη, η δυνατότητά του να παιδεύει τα πράγματα, να αναζητά την ουσία τους, να βλέπει όλες τις παραμέτρους και να εκφράζει, χωρίς δισταγμό, με παρρησία τις σκέψεις και απόψεις του. Όπως έχω ξαναπεί, πιστεύω ότι το γεγονός πως και οι δύο ζήσαμε και μεγαλώσαμε σπουδάζοντας στην ξενιτιά -αν και για διαφορετικούς λόγους, ξεκινώντας από διαφορετικές αφετηρίες- πρέπει να έπαιξε καθοριστικό ρόλο στη γνωριμία μας και τη φιλία μας. Ίσως, γιατί συναισθηματικά είχαμε κοινά ερεθίσματα, αλλά και γιατί τα όσα βιώσαμε εκεί -σε άλλες χώρες- δυνάμωσαν την πίστη μας ότι η Ελλάδα διαθέτει όλα εκείνα τα συγκριτικά πλεονεκτήματα για μια διαφορετική πορεία. Μια βαθιά πίστη στις δυνατότητες μας, μια εθνική αυτοπεποίθηση, που σίγουρα μας ένωσε, γνωρίζοντας ότι δεν υπολειπόμαστε άλλων και ότι μια παράταξη προοδευτική, δημοκρατική, μπορούσε να προσδώσει την προωθητική δύναμη μιας μεγάλης, αναγκαίας για τον τόπο, αλλαγής.

Μπορεί να ήμασταν διαφορετικοί ως χαρακτήρες, αλλά υπήρξε αυτός ο κοινός τόπος που καθόρισε τη μετέπειτα φιλία μας. Βρεθήκαμε σε κοινούς αγώνες, υπηρετήσαμε από κοινού δημόσιες θέσεις σε σημαντικά Υπουργεία και μας συνέδεσαν κοινά ενδιαφέροντα για την ιστορία, την παιδεία, τον πολιτισμό, τον αθλητισμό. Αυτή η πορεία, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι και οι δύο πιστεύαμε βαθιά στην αξία της δημοκρατίας και της δημοκρατικής λειτουργίας των θεσμών, μας έδωσε τη δυνατότητα να γνωριστούμε καλύτερα και να αποκτήσουμε μια πολύ ιδιαίτερη προσωπική, αλλά και πολιτική σχέση. Σχέση που δεν μπορούσε να υποταχθεί σε συμβάσεις, σε τύπους, αλλά σε ό,τι περιβάλλει με αξία τα ουσιώδη της ζωής. Γι' αυτό και μπορούσαμε να ανταλλάσσουμε ιδέες, απόψεις, θέσεις, χωρίς φόβο, αλλά με πάθος. Το πάθος του Φίλιππου πάντα με συγκινούσε, πολύ περισσότερο, γιατί διατηρούσε πάντα με το ίδιο πάθος και την ψυχραιμία του.

Τονίζω ιδιαίτερα αυτά τα δύο στοιχεία της προσωπικότητας του Φιλίππου γιατί ήταν πάντα καθοριστικά στον τρόπο με τον οποίο προσέγγιζε και απαντούσε στα μεγάλα διλήμματα, στις μεγάλες προκλήσεις, τότε δηλαδή, που όλοι κρινόμαστε.

Θα μου επιτρέψετε να πω λίγα λόγια για κάποιες από τις κρίσιμες στιγμές που βιώσαμε από κοινού.

Στην τελευταία μεγάλη οικονομική κρίση, τότε που η χώρα βρέθηκε μια ανάσα από το χείλος μιας εθνικής καταστροφής και η κυβέρνησή μας βρέθηκε με μια βόμβα στα χέρια, ο Φίλιππος αποτελούσε μια σταθερά. Βοήθησε τα μέγιστα τη χώρα. Έχοντας βαθιά πίστη στη δημοκρατία και τον κοινοβουλευτισμό, βρέθηκε Πρόεδρος σε μια Βουλή που αναγκαστικά έπρεπε να διαχειριστεί παρελθούσες αμαρτίες, αλλά με υψηλό αίσθημα ευθύνης.

Αφ' ενός μεν, συνέβαλε καθοριστικά ώστε στο εσωτερικό της χώρας να αποφευχθεί το χάος, παρά τις τεράστιες κινητοποιήσεις, παρά τις διαρκείς προσπάθειες κάποιων να τροφοδοτήσουν τη βία και μάλιστα, απέναντι σε αυτόν τον ιερό ναό της δημοκρατίας.

Αφ' ετέρου δε, από τη θέση του Προέδρου της Βουλής κινήθηκε δραστικά σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Διαρκείς ήταν οι ενημερώσεις ομολόγων του που είχαν ως αποτέλεσμα να διαμορφωθεί τελικά μια πιο σωστή εικόνα για τη χώρα και τα πραγματικά προβλήματα της, να αντιμετωπιστούν τα αρνητικά στερεότυπα που καλλιεργούσαν τεχνηέντως διάφορες συντηρητικές δυνάμεις στην Ευρώπη.

Στη συνέχεια το 2011, όταν η κυβέρνησή μας βρέθηκε στο στόχαστρο συμφερόντων εντός και εκτός τειχών της χώρας, ο Φίλιππος αντιμετώπισε με σθένος τις προσπάθειες ανατροπής της δημοκρατικής κυβέρνησής μας.

Τα τελευταία χρόνια, συνεπής πάντα με τις αρχές και τις αξίες του, δεν παρέλειπε να εκφράζει με κάθε τρόπο τη μεγάλη του ανησυχία τόσο για την πορεία της χώρας, αλλά και της Ευρώπης, όσο και για το μέλλον των προοδευτικών και σοσιαλιστικών δυνάμεων στην Ελλάδα, στην Ευρώπη, αλλά και τον κόσμο.

Αγαπητές φίλες, αγαπητοί φίλοι, ο Φίλιππος δεν ήταν πολιτικός του καναπέ, αλλά της δράσης. Οι ανησυχίες του λειτουργούσαν ως προωθητική δύναμη, γι' αυτό και όλοι αισθανόμαστε ότι μας λείπει αυτές τις δύσκολες στιγμές που περνάμε, με τις συνεχείς κρίσεις παντού ενεργειακές, υγειονομικές, προσφυγικές, οικονομικές σε Ελλάδα, Ευρώπη και στον κόσμο, με την ένταση των ανισοτήτων, με τον πόλεμο στην Ουκρανία, με τις εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή μας, αλλά και τις συνεχείς επιθέσεις στη δημοκρατία από ακραίες και αναθεωρητικές αντιλήψεις και πρακτικές από αυταρχικούς ηγέτες.

Τώρα που αμφισβητούνται πλέον βασικά ανθρώπινα δικαιώματα από τη μια άκρη του πλανήτη μέχρι την άλλη, τώρα που τί-

ποτα δεν μπορεί και δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένο, τώρα έχουμε περισσότερο ανάγκη να ακολουθήσουμε τον δρόμο που πρέσβευε ο Φίλιππος, ότι είναι δική μας υπόθεση να προασπίσουμε τη δημοκρατία και να κινητοποιηθούμε για να πετύχουμε τους στόχους μας.

Φίλιππε, δεσμευόμαστε να συνεχίσουμε να πορευόμαστε τον δρόμο που ανοίξαμε όλοι μαζί δημοκρατικά, συμμετοχικά, δημιουργικά, για αξιοπρέπεια και δικαιοσύνη για κάθε πολίτη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Θα συνεχίσουμε με τον κ. Καραθανασόπουλο.

Γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», πέντε μαθήτριες και μαθητές και τέσσερις συνοδοί - εκπαιδευτικοί από το Σβουρένειο ΚΔΑΠ ΑΜΕΑ Δήμου Κω.

Σας καλωσορίζουμε.

(Χειροκροτήματα)

Ο κ. Καραθανασόπουλος από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας έχει τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και με αφορμή τη σημερινή εκδήλωση μνήμης του πρώην Προέδρου της Βουλής Φίλιππου Πετσάλνικου, μας δίνεται η ευκαιρία για να γίνει μια σύντομη αναδρομή στην πλούσια κοινωνική και πολιτική του δραστηριότητα. Μία δραστηριότητα που ασφαλώς δεν μπορεί να τη δει κανείς ξεκομμένη από τις γενικότερες κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις της εποχής του.

Παιδί αγροτικής οικογένειας, αφού ολοκλήρωσε τις σπουδές στη Νομική Θεσσαλονίκης και τις μεταπτυχιακές του στη Γερμανία, ανέπτυξε από πολύ νωρίς πολιτική δραστηριότητα. Εντάχθηκε στο ΠΑΣΟΚ από το 1974, ιδρυτικό του μέλος και αναδείχθηκε σε μία σειρά κρίσιμες για το κόμμα του στελεχιακές θέσεις, ενώ υπηρέτησε και στις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ από διάφορες υπουργικές θέσεις, στα Υπουργεία Παιδείας, Δημόσιας Τάξης, Μακεδονίας-Θράκης και αλλού. Η ζωή, βεβαίως, τα έφερε η θητεία του ως Προέδρου της Βουλής να συμπέσει με την εκδήλωση μιας βαθιάς, της πιο βαθιάς καπιταλιστικής κρίσης στη χώρα μας.

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες που διαπέρασαν και το αστικό πολιτικό σύστημα δεν υπήρχαν τα περιθώρια για να προωθηθούν και όποιες προσωπικές του προθέσεις για τη λειτουργία της Βουλής. Πρέπει, όμως, να πούμε ότι άσκησε με υπευθυνότητα τα καθήκοντά του ως Πρόεδρος της Βουλής.

Εκείνο που χαρακτήριζε τον Φίλιππο Πετσάλνικο όλα αυτά τα χρόνια ήταν η νηφαλιότητά του να ακούει τους συνομιλητές του. Νηφαλιότητα που συνυπήρχε με την προσήλωσή του για την προώθηση του κυβερνητικού έργου, στις κυβερνήσεις που αυτός συμμετείχε.

Ζήσαμε τον Φίλιππο Πετσάλνικο ως στέλεχος ενός άλλου κόμματος και ως Πρόεδρο της Βουλής. Αντιπαρατεθήκαμε μαζί του ιδεολογικά, πολιτικά. Αντιπαρατεθήκαμε με επιχειρήματα, όπως επιβάλλεται να γίνεται η αντιπαράθεση στη Βουλή.

Με αυτές τις σύντομες σκέψεις, θα θυμόμαστε τον Φίλιππο Πετσάλνικο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ολοκληρώνεται η διαδικασία με την κ. Μαρία Αθανασίου εκ μέρους της Ελληνικής Λύσης.

ΜΑΡΙΑ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, κύριοι συγγενείς, είμαστε εδώ για την τελετή μνήμης του Φίλιππου Πετσάλνικου.

Ο Φίλιππος Πετσάλνικος πρόσφερε τις υπηρεσίες του σε πολλά αξιώματα του πολιτικού βίου ως Υφυπουργός και Υπουργός επί σειρά ετών, αλλά και ως Πρόεδρος της Βουλής κατά την περίοδο 2009-2012. Καθ' όλη τη διάρκεια της πορείας του η προσφορά και η ευθύτητα στην έκφραση των απόψεών του υπήρξαν τα στοιχεία που τον χαρακτήριζαν και τον καθοδηγούσαν.

Η πολιτική του πορεία χαρακτηρίστηκε από εντιμότητα, ευθιξία και σεβασμό στα καθήκοντα που κλήθηκε να εκτελέσει, σύμφωνα με αυτά που ακούμε, χωρίς να έχουμε προσωπική άποψη. Η προσφορά του υπήρξε διαρκής στην ιδιαίτερη πατρίδα του, την Καστοριά, που τον τίμησε με τόση εμπιστοσύνη. Επίσης, υπηρέτησε με αφοσίωση την παιδεία και τον πολιτισμό, ενώ στη δικαιοσύνη και στη δημόσια τάξη υπερασπίστηκε το κράτος δικαίου και την ασφάλεια των πολιτών.

Επιπλέον, έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον για τον απόδημο ελληνισμό. Είναι ένα σημείο πολύ δυνατό και για την Ελληνική Λύση. Θέλουμε και εμείς να γυρίσουν πίσω τα παιδιά μας, τα εξακόσιες χιλιάδες παιδιά που μετανάστευσαν λόγω των μνημονίων.

Μια πρόχειρη ματιά στην Καστοριά αποκαλύπτει την αγάπη του Φίλιππου Πετσάλνικου και αφήνει ισχυρό το αποτύπωμα της αφοσίωσης και της προσφοράς στον τόπο καταγωγής του. Χαρακτηριστική και καταλυτική υπήρξε η συμβολή του στην ανέγερση του κτηριακού συγκροτήματος, στο οποίο στεγάζονται σήμερα τα τέσσερα τμήματα του Πανεπιστημίου στην Καστοριά.

Στήριξε, επίσης, την ίδρυση του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας το 2003 και ίδρυσε το Τμήμα Αρχιτεκτονικής στην Καστοριά το 2010, που μεταφέρθηκε στη συνέχεια στην Κοζάνη, αφού μετονομάστηκε. Τέλος, συνέβαλε στην ίδρυση και λειτουργία του Κέντρου Τεχνολογικής Έρευνας, ΚΤΕ, στα Κοίλα Κοζάνης, όπου σήμερα στεγάζονται η Βιβλιοθήκη και η Πρυτανεία του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

Έδειξε ιδιαίτερη σημασία στη μόρφωση των ομογενών, γιατί είχε γνωρίσει από κοντά τα προβλήματα και τις αγωνίες τους. Ήταν η δύσκολη περίοδος, που τα γερμανικά ομόσπονδα κράτη μείωναν ή σταματούσαν τη χρηματοδότηση της εκπαίδευσης των παιδιών των μεταναστών στην εθνική τους γλώσσα. Πάντοτε πολύ φίλοι μας αυτοί οι Γερμανοί!

Η σταθερότητα, η συνέπεια λόγων και έργων, η υπευθυνότητα που τον χαρακτήριζαν θα ακολουθήσουν τη μνήμη του και θα αποτελούν τιμή για την οικογένειά του, τους φίλους του, την Καστοριά και τη χώρα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Εκ μέρους της Κυβέρνησης θα μιλήσει ο κ. Μιχάλης Παπαδόπουλος, Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών.

ΜΙΧΑΗΛ (ΜΙΧΑΛΗΣ) ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Όταν χθες μου ζητήθηκε να μιλήσω εκπροσωπώντας την Κυβέρνηση, θεώρησα ότι είναι ιδιαίτερη τιμή για εμένα ως δυτικομακεδόνας να αναφερθώ στον Φίλιππο Πετσάλνικο.

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής, αγαπητά μέλη της οικογένειας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αγαπητή κυρία και κύριοι πρώην συνάδελφοι Βουλευτές και Υπουργοί, κυρίες και κύριοι, η Βουλή των Ελλήνων σήμερα τιμά έναν άνθρωπο, ο οποίος τιμήθηκε κατ' επανάληψη από τους συντοπίτες του και μάλιστα με τον καλύτερο τρόπο. Έναν άνθρωπο που υπηρέτησε το ανώτατο πολιτειακό αξίωμα του Προέδρου του Κοινοβουλευτικού Σώματος σε μια εξαιρετικά δύσκολη συγκυρία.

Ο Φίλιππος Πετσάλνικος εκπροσώπησε τον θεσμό σε μια περίοδο οξύτατης πολιτικής έντασης και αντιπαράθεσης, καθώς το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης κορυφώθηκε και η αντιπαράθεση μεταξύ ιδεολογιών και κομμάτων ήταν έντονη. Η αξιοπιστία συνολικά του πολιτικού κόσμου δοκιμάστηκε στο διάστημα μετά το τέλος του 2009 έως το 2012 και επιπλέον και το ίδιο το Κοινοβούλιο αντιμετώπισε μία πρωτοφανή κρίση, ακόμα και ως προς τη λειτουργία του. Ο Φίλιππος Πετσάλνικος, όμως ανταπεξήλθε σε αυτή την αποστολή, επιδεικνύοντας ήθος, σθένος, ευγένεια, αξίες και ήταν ο Πρόεδρος που ήταν απόλυτα προσιτός προς όλους.

Ο Φίλιππος Πετσάλνικος υπερασπίστηκε τον θεσμό και αντιμετώπισε με σεβασμό όλους τους Βουλευτές, κρατώντας ισορροπίες κάποιες φορές ακόμα και σε ένα τεντωμένο σκοινί την

περίοδο εκείνη. Και το εννοώ κυριολεκτικά το τεντωμένο σκοινί. Το πέτυχε αυτό, όμως, γιατί στηρίχθηκε στις γνώσεις του ως νομικός, στη μεγάλη εμπειρία του από θέσεις ευθύνης που πέρασε σε κρίσιμα Υπουργεία, αλλά κυρίως στη βαθιά δημοκρατική συνείδησή του, η οποία τον χαρακτήριζε από την αφετηρία της πολιτικής του διαδρομής.

Δεν είναι τυχαίο αυτό το οποίο ακούστηκε κατ' επανάληψη, που εμείς οι δυτικομακεδόνες το ζήσαμε έντονα την περίοδο εκείνη, ότι οραματίστηκε, πρωτοστάτησε στη δημιουργία του Πάρκου Εθνικής Συμφιλίωσης στον Γράμμο, ένα μνημείο που σημαίνει πολλά για κάθε άνθρωπο που έλκει την καταγωγή του από τη δυτική Μακεδονία. Ένα μνημείο, όπως έλεγε ο ίδιος, για τα τραύματα εκείνης της εποχής παρέμειναν ανοιχτά και βασάνιζαν για δεκαετίες τον ελληνικό λαό. Γι' αυτό, σημείωνε ο Φίλιππος Πετσάλνικος, σκοπός της θεμελίωσης του μνημείου είναι να μετατρέψουμε τον τόπο της επώδυνης ιστορικής μνήμης σε συμφιλίωση και εθνική ενότητα. Το οφείλουμε στη γενιά που πλήρωσε ακριβά τον διχασμό αλλά και σε επόμενες γενιές που πρέπει να γνωρίζουν τις συμπληγάδες που πέρασε ο λαός μας μέχρι να δημιουργήσει η Ελλάδα το σήμερα, το αύριο, όπου η ειρήνη και η δημοκρατία έχουν ριζώσει αμετάκλητα.

Ο ύψιστος στόχος, λοιπόν, που υπηρέτησε ο Φίλιππος Πετσάλνικος από το αξίωμα του Προέδρου της Βουλής, ήταν η προάσπιση της εθνικής συνοχής, τη στιγμή που όλοι οι θεσμοί δοκιμάζονται σκληρά.

Δεν θα μιλήσω για την ιστορία του, είναι γνωστή σε όλους και αναφέρθηκε κιόλας, αλλά αυτό που πρέπει να πω -γιατί είναι πάρα πολύ σημαντικό- είναι ότι ευπρέπεια, η κουλτούρα του, η συνεργασία η οποία υπήρχε ήταν τα βασικά στοιχεία της πολιτικής του διαδρομής σε όλες αυτές τις κρίσιμες θέσεις ευθύνης και φυσικά στο αξίωμα του Προέδρου του ελληνικού Κοινοβουλίου.

Πρέπει να σας πω ότι είχα την τύχη να ταξιδεύω συχνά μαζί του, αγαπητοί συνάδελφοι, στο γνωστό αεροπλάνο της Καστοριάς, στο δρομολόγιο Καστοριά-Κοζάνη ή Κοζάνη-Καστοριά και ήταν εξαιρετική εμπειρία αυτή, γιατί εκτός από την αντιπαράθεση, που ήταν κανόνας -και έτσι έπρεπε-, η σημαντική διαφορά του Φίλιππου Πετσάλνικου, που δεν συμβαίνει συνήθως, ποια ήταν; Ήταν ότι η αντιπαράθεση είχε συγκεκριμένες παραμέτρους και πάντα αιτιολογίες. Δεν ήταν ότι λέω αυτό για να πω αυτό, κάτι που δυστυχώς, σήμερα το ακούμε πάρα πολύ συχνά, αλλά πάντα υπήρχε συγκεκριμένη αιτιολογία.

Και βέβαια το πιο σημαντικό, για εμένα, είναι ότι από το 2000 που εκλέγομαι Βουλευτής οι σχέσεις συνεργασίας, ανεξάρτητα από το ποιο κόμμα ήταν στην κυβέρνηση, ήταν σημαντικές και πρώτα ήταν στόχος η δυτική Μακεδονία, η Καστοριά, η Κοζάνη και μετά ήταν η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ. Με αυτό καταφέραμε να πετύχουμε πάρα πολλά πράγματα για τη δυτική Μακεδονία και πραγματικά εύχομαι από την καρδιά μου να καταφέρουμε οι συνάδελφοι της δυτικής Μακεδονίας να ισχύσει και σήμερα, που δεν νομίζω ότι ισχύει στο βαθμό που πρέπει.

Με τον Φίλιππο Πετσάλνικο, λοιπόν, ξεπερνούσαμε τις διαφορές μας και ενωνόμασταν προς το συμφέρον της περιοχής μας. Και δεν ήταν λίγες οι φορές που έγινε αυτό.

Το δε εντυπωσιακό που θέλω να καταγράψω, είναι ότι από το 2012 και μετά το ενδιαφέρον του ήταν ακόμα πιο έντονο. Καταναλώσαμε πάρα πολλές ώρες λίγο πριν φύγει, για να του εξηγήσω ποιο είναι το όραμά μας για την απολιγνιτοποίηση, με το οποίο είχε και διαφωνίες, είχε και συμφωνίες, και να του πω ότι εκτός από τις λιγνιτικές περιοχές, που είναι η Κοζάνη και η Φλώρινα, επωφελούνται και οι άλλοι νομοί, και η Καστοριά και τα Γρεβενά.

Το ενδιαφέρον του, λοιπόν, ήταν ακόμα πιο έντονο την περίοδο που δεν ήταν κοινοβουλευτικός και με συνεχείς συζητήσεις και με καταθέσεις προτάσεων, εάν θέλετε, είχε πάντα την πολιτική του παρουσία. Μπορεί να μην είχε κοινοβουλευτική παρουσία, αλλά είχε πολιτική παρουσία, που είναι το σημαντικότερο πράγμα για όλους μας.

Ο Φίλιππος Πετσάλνικος, λοιπόν, ήταν ένας εξαιρετικός άνθρωπος, ένας πολιτικός με καθαρό αποτύπωμα. Θα ήμουν πάρα πολύ ευτυχισμένος φεύγοντας από την κοινοβουλευτική μου πορεία, όταν ο Θεός το επιτρέψει, αλλά και από τη ζωή να μου πει κάποιος ότι είχα καθαρό αποτύπωμα.

Ο Φίλιππος Πετσάλνικος είχε καθαρό αποτύπωμα και εκπροσώπησε επάξια τη χώρα αλλά ιδιαίτερα την πατρίδα μας, τη δυτική Μακεδονία. Όσο, λοιπόν, κουβεντιάζουμε γι' αυτόν, όσο μελετούμε και αναφέρουμε τις αρκετές έως πάρα πολλές δράσεις και επιτεύγματα που είχε καταφέρει, τόσο θα υπάρχει στη μνήμη μας, τόσο θα είναι ζωντανός.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Έχει ζητήσει τον λόγο ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής ο κ. Βούτσης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΤΣΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, αισθάνομαι την υποχρέωση να τοποθετηθώ επ' ολίγον για τον χαρακτήρα και τη δραστηριότητα του Φίλιππου Πετσάλνικου, παρ' ότι προηγούμενα οι ομιλητές τοποθετήθηκαν σε όλες τις πλευρές του χαρακτήρα του, της δράσης του, της διαδρομής του. Νομίζω ότι δεν πρέπει να λείπουν από τα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης αλλά και από την πολιτική και συναισθηματική, θα έλεγε κάποιος, πληρότητα αυτής της τελετής μνήμης κάποιες διαπιστώσεις που έχουν να κάνουν με το πόσο βαθιά ήταν πραγματικά αυτά τα θετικά χαρακτηριστικά τα οποία αναφέρθηκαν από όλους προηγούμενα. Θέλω να το κάνω ενώπιον και της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ, ενώπιον της οικογένειάς του και βεβαίως πολλών κορυφαίων στελεχών και συνοδοιπόρων του Φίλιππου.

Είναι ίσως πιο εύκολο όταν κανείς είναι στην εξουσία αλλά κι όταν βρίσκεται εντελώς έξω από την διακυβέρνηση και την εξουσία, τα χαρίσματά του να αποτυπώνονται με έναν τρόπο είτε στο πολιτικό περιβάλλον είτε και στην κοινωνία. Ο Φίλιππος ήταν σε πολλές εξουσίες στη διακυβέρνηση πόσω μάλλον στην Προεδρία της Βουλής. Αυτό έγινε με όλους τους τρόπους σε ό,τι αφορά στο Φίλιππο Πετσάλνικο. Είναι όμως πιο δύσκολο αυτό να αποτυπώνεται, όλη αυτή η γκάμα των χαρισμάτων του όταν δεν είναι πλέον Βουλευτής, όταν δεν είναι Υπουργός, όταν προέρχεται από αυτή τη δύσκολη διαδρομή. Εννοώ τα χρόνια στα οποία με στήριξε ευθέως -και θέλω να το καταθέσω- από το 2015 μέχρι 2019 με την παρουσία του μέσα στη Βουλή σε συχνή βάση, με προτάσεις, με παρουσία στις εκδηλώσεις του Ιδρύματος αλλά και στις ειδικές συζητήσεις και συνεδρίες του Ιδρύματος για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία με πλήθος προτάσεων, με πολιτικές παρεμβάσεις ακόμα και κατευνασμού. Με συζητήσεις και με πρωτοβουλίες που πήρε από το συνταξιοδοτικό των Βουλευτών που ήρθε στην επιφάνεια με τραγικό τρόπο μετά το 2015-2016, με την απομείωση κατά πολύ των συντάξεων -ήταν τότε εκείνο το καθεστώς που δεν ισχύει μετά το 2014- μέχρι κορυφαία ζητήματα. Παραδείγματος χάριν, η παρουσία της Χρυσής Αυγής εδώ από το 2012 μέχρι το 2019 με την ψήφο -δυστυχώς ή ευτυχώς- του ελληνικού λαού για τρεις περιόδους και το τι περνάγαμε.

Όχι απλά με συζητήσεις μεταξύ φίλων στο γραφείο μου αλλά με προσπάθεια, με συμβουλή, με άποψη για τα τεκταινόμενα στήριξε όλη αυτή τη διαδρομή. Προφανώς, πάντοτε στο πλαίσιο του κόμματός του, στο πλαίσιο των απόψεων του κόμματός του, αλλά πάντοτε ανοικτός και χωρίς καμμία δημοσιότητα. Τίποτα από αυτά που σας λέω τώρα δεν έτυχε ειδικής δημοσιότητας επί τετραετία. Είχε την παρουσία του, είχε τη συμβολή του, είχε τη δραστηριότητά του, τις προτάσεις του. Πραγματικά αισθάνομαι πολύ ευτυχής και υποχρεωμένος ιστορικά που υπήρξε σε εκείνη τη δύσκολη περίοδο φίλος, συνεργάτης, σύντροφος μέσα στη Βουλή.

Θα ήθελα αυτό να κατατεθεί στα Πρακτικά διότι επαναλαμβάνω είναι πιο δύσκολο αυτό να το κάνεις όταν είσαι έξω από τα φώτα της δημοσιότητας και έξω από οποιαδήποτε προοπτική πολιτικής στρατηγικής για οτιδήποτε, όπως συνηθίζεται εδώ, από το να το κάνεις στις προηγούμενες περιόδους που είτε έτσι είτε αλλιώς και τότε αρίστευσε ο Φίλιππος Πετσάλνικος.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ τώρα να τηρήσουμε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη του Φίλιππου Πετσάλνικου.

(Στο σημείο αυτό τηρείται στην Αίθουσα ενός λεπτού σιγή)

Αιωνία του η μνήμη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η ειδική συνεδρίαση της Ολομέλειας η οποία ήταν αφιερωμένη στη μνήμη του αείμνηστου συναδέλφου και πρώην Προέδρου της Βουλής Φίλιππου Πετσάλνικου και θα επανέλθουμε στη συζήτηση του νομοσχεδίου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στις 13:00.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζεται η συνεδρίαση.

Πριν πάμε στον κατάλογο των ομιλητών, να κάνω μια ανακοίνωση στο Σώμα. Η Διαρκής Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας: «Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την προστασία της δημόσιας υγείας».

Πριν δώσω τον λόγο στον πρώτο εκ του καταλόγου ομιλητή, τον Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεώργιο Κωτσό, να ενημερώσω ότι το νομοσχέδιο θα ολοκληρωθεί σήμερα. Θα εξαντληθεί όλος ο κατάλογος των ομιλητών και θα ψηφιστεί σήμερα.

Κύριε Κωτσέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρισκόμαστε μεσούσης μιας πολύ δύσκολης και σκληρής, θα έλεγα, ενεργειακής κρίσης, απότοκο της γεωπολιτικής κρίσης, λόγω της εμπόλεμης κατάστασης στην ανατολική Ευρώπη μεταξύ Ουκρανίας και Ρωσίας, που δοκιμάζει αυτή η ενεργειακή κρίση τις αντοχές όλων μας, της ελληνικής κοινωνίας, των νοικοκυριών, των επιχειρηματιών, των αγροτών. Φυσικά, επηρεάζει και το σύνολο της Ευρώπης.

Είναι μια ενεργειακή κρίση που ακουμπά την τσέπη, που ακουμπά τους λογαριασμούς του ρεύματος, τα υγρά καύσιμα και φυσικά, δυσκολεύει τη ζωή ολόκληρης της κοινωνίας.

Η Κυβέρνησή μας σε αυτή τη διαδικασία έχει μείνει απαθής; Παρακολουθεί εκ του μακρόθεν την κρίση ή προσπαθεί με μέτρα αλλά και με νομοθετικές πρωτοβουλίες να δώσει απαντήσεις;

Για τα μέτρα -έχουν αναφερθεί πάρα πολλές φορές- έχουν δαπανηθεί πάνω από 4 δισεκατομμύρια ευρώ μέχρι τώρα, για να στηριχθούν στοχευμένα ευάλωτα νοικοκυριά, αγρότες, επιχειρηματίες, οικίες. Άλλα 4 δισεκατομμύρια ευρώ θα δαπανηθούν έως το τέλος του χρόνου, που έχουν να κάνουν και με το ηλεκτρικό ρεύμα και με το φυσικό αέριο αλλά και με τα υγρά καύσιμα.

Και βέβαια, έχουν έρθει και δύο νομοθετήματα. Ο κλιματικός νόμος πριν από λίγο διάστημα και τώρα νομοθέτημα που αφορά στον εκσυγχρονισμό των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αλλά και την αδειοδότηση της αποθήκευσης της ενέργειας.

Θα έλεγα ότι σε αυτή την ιδιαίτερα κρίσιμη περίοδο, αν μη τι άλλο, θα πρέπει να υπάρξει μία εθνική συμφωνία, μία συμφωνία όλων των πολιτικών δυνάμεων για το τι ενεργειακό μείγμα χρειαζόμαστε στη χώρα μας. Για το αν θα εξακολουθήσουμε να εξαρτόμαστε από ακριβά και ρυπογόνα εισαγόμενα καύσιμα ή θα βασιστούμε σε δικές μας ενεργειακές πηγές, σε εγχώριες πηγές ενέργειας. Εδώ τον πρώτο λόγο -φαντάζομαι το αντιλαμβάνονται όλοι- τον έχουν οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς η χώρα μας έχει πλούσιο ηλιακό δυναμικό, έχει πλούσιο αιολικό δυναμικό και φυσικά, έχει και πλούσιο υδάτινο δυναμικό.

Κατά καιρούς, έχω ακούσει το σύνολο σχεδόν, θα έλεγα, των πολιτικών δυνάμεων λεκτικά να αναφέρονται υπέρ των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η πράξη, όμως, είναι αυτή; Η πρακτική είναι αυτή; Προφανώς και όχι.

Το λέω αυτό έχοντας ως παράδειγμα ένα σύγχρονο έργο ελληνικού αβδηριτισμού και ελληνικής αβελτηρίας, που είναι το έργο της Μεσοχώρας, κύριε Υπουργέ, μιας και είναι από την περιοχή μας. Είναι ένα έργο κατασκευασμένο και το φράγμα και το υδροηλεκτρικό εργοστάσιο είναι από το 2001 εγκατεστημένα, που χάρισε εμμονές και ιδεοληψίες, μονίμως προσφυγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας κατά του ίδιου του έργου. Είχαμε έγκριση της απόφασης έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων, της ΑΕΠΟ και ξανά, με πολιτική υποκίνηση, θα έλεγα εγώ, από τον ΣΥΡΙΖΑ, προσφυγή και καθυστερήσεις στο ίδιο έργο. Ένα έργο που αν λειτουργούσε, που όταν λειτουργήσει, θα αποδώσει περίπου 165 MW καθαρής ενέργειας στο εθνικό σύστημα, περίπου 40 εκατομμύρια ευρώ καθαρά κέρδη ετησίως στη ΔΕΗ, μια ΔΕΗ που το χρειάζεται, γιατί οσονούπω, έτσι όπως πάει, θα το εγγράψει στις ζημίες της. Και όμως, αυτό το έργο παραμένει ανενεργό.

Το ίδιο συμβαίνει και με το άλλο έργο κατάντι του Αχελώου. Αναφέρομαι στο έργο της Συκιάς. Το έργο της Συκιάς που ξεκίνησε και αυτό από τη δεκαετία του '80, στο 65% ολοκληρωμένο το φράγμα, η σήραγγα δε περιαγωγής, που θα μετέφερε τα νερά από τον Αχελώο προς τη Θεσσαλία στο 100% διανοιγμένη, στο 25% επενδεδυμένη, αλλά με εντολή πολιτική της προηγούμενης κυβέρνησης, στα σχέδια διαχείρισης υδατικών πόρων της λεκάνης απορροής του Πηνειού εξαιρέθηκε το συγκεκριμένο έργο, κάτι που παραδέχθηκαν και οι μελετητές τότε.

Εν πάση περιπτώσει και έτσι να είναι αν μη τι άλλο αυτό το έργο θα έπρεπε να το αξιοποιήσουμε ενεργειακά. Και τι θα έλεγαν; Να ολοκληρωθεί το φράγμα, να λειτουργήσει ως υδροηλεκτρικό για να έρθει και αυτό από την πλευρά του να προσφέρει στην εθνική οικονομία και στο εθνικό ενεργειακό μείγμα και φυσικά να μην αφήσουμε και τη σήραγγα να καταρρεύσει, διότι και εκεί δαπανήθηκαν πάνω από 650 εκατομμύρια εθνικών πόρων αλλά αν οψέποτε στο μέλλον με την αναθεώρηση των σχεδίων υδατικών πόρων της λεκάνης απορροής του Πηνειού προκύψει η αναγκαιότητα που προκύπτει από όλες τις μελέτες για μεταφορά νερού για να μην υπάρξει υδατικό ζήτημα στη Θεσσαλία, να έχουμε και αυτή τη δυνατότητα μεταφοράς.

Εμείς ως Κυβέρνηση στο ζήτημα των ΑΠΕ έχουμε δώσει δείγματα γραφής; Μα, προφανώς, καθώς κατά τη διάρκεια της τριετούς διακυβέρνησής μας τριπλασιάσαμε την κατασκευή και τη σύνδεση έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο εθνικό δίκτυο.

Υπάρχει ένα ζήτημα που έχει να κάνει με τον ηλεκτρικό χώρο, κυρίως στους υποσταθμούς που έχουν κορεστεί. Και νομίζω ότι το νομοσχέδιο ορθά, Υπουργέ, προβλέπει τη διασφάλιση ηλεκτρικού χώρου άνω των 10 MW προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα εκεί να συνδεθούν η αυτοπαραγωγή ενέργειας είτε αγρότες είτε επιχειρήσεις είτε οικίες. Και ιδιαίτερα για τους αγρότες που με τη διαδικασία της αυτοπαραγωγής με τον κανόνα , που τους δίνει τη δυνατότητα δηλαδή να παραγάγουν τετραπλάσια ενέργεια από αυτή που χρειάζονται για τις ανάγκες τους, το 1/4 να το καταναλώσουν για τις αγροτικές τους ανάγκες, για τις ανάγκες του πρωτογενούς τομέα, μειώνοντας κατακόρυφα το κόστος παραγωγής και τα άλλα 3/4 της ενέργειας να τα διαθέσουν στο σύστημα διασφαλίζοντας ένα επιπλέον εισόδημα για τους ίδιους και δίνοντάς τους έτσι τη δυνατότητα να παραμείνουν αξιοπρεπώς στην ύπαιθρο, που δυστυχώς, κινδυνεύει από πληθυσμιακή αφαίμαξη και που χρειάζεται αιμοδότηση ανθρώπινου δυναμικού.

Παράλληλα, η Κυβέρνησή μας προωθεί και μια σειρά από μέτρα που θα την καταστήσουν ενεργειακό κόμβο όχι μόνο της Ελλάδας, αλλά και των Βαλκανίων και όλης της Ευρώπης. Με την αναβάθμιση της Ρεβυθούσας, με την ανάδειξη της Αλεξανδρούπολης ως χώρο αποθήκευσης και διάθεσης LNG, ούτως ώστε σε αυτή την εξαιρετικά δύσκολη περίοδο όπου απαιτείται, θα έλεγα, και πανευρωπαϊκή συμφωνία, να αντιμετωπίσουμε αυτή τη μονομέρεια εξάρτησης από το ρωσικό φυσικό αέριο, ούτως ώστε βρίσκοντας εναλλακτικές πηγές να ξεπεράσουμε το ζήτημα.

Και όπως σας είπα και πιο πριν η Κυβέρνησή μας πέρα από συγκεκριμένες νομοθετικές πρωτοβουλίες, έχει περάσει και μια σειρά από συγκεκριμένα μέτρα ενίσχυσης των καταναλωτών και κυρίως, στοχευμένης ενίσχυσης των ευάλωτων καταναλωτών, ευάλωτων νοικοκυριών, επιχειρήσεων, αγροτών όπως είναι η επιδότηση της ρήτρας αναπροσαρμογής, όπως είναι η απάλειψη της ρήτρας της αναπροσαρμογής στη συνέχεια, αλλά και ταυτόχρονα η ενίσχυση στην περίπτωση των υγρών καυσίμων για να αντιμετωπιστεί αυτό το μεγάλο πρόβλημα του ενεργειακού πληθωρισμού, που ταλαιπωρεί, όπως είπα πιο πριν, όχι μόνο την ελληνική κοινωνία, αλλά το σύνολο του κόσμου.

Να είστε σίγουροι ότι η Κυβέρνησή μας δεν θα μείνει απαθής και στο μέλλον. Όσο θα κρατάει η ενεργειακή κρίση, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας θα είναι στο πλευρό του συνόλου

της ελληνικής κοινωνίας, υποστηρίζοντάς την, να ξεπεράσει αυτή την κρίση με τα ελάχιστα δυνατά αποτελέσματα και επιπτώσεις. Και παράλληλα, φροντίζουμε ούτως ώστε οι επόμενες γενιές να ζούνε σε ένα πιο φιλικό, πιο ανθρώπινο και πιο πράσινο περιβάλλον.

Γι' αυτό σας καλώ όλες και όλους να υπερψηφίσετε το παρόν νομοσχέδιο και να είστε σίγουροι ότι προσφέρετε στις επόμενες γενιές, προσφέρετε στην Ελλάδα του αύριο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, κ. Ευάγγελος Αποστόλου για επτά λεπτά.

Οι ομιλητές Βουλευτές είναι πενήντα, με όλα τα υπόλοιπα, Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους κ.λπ.. Παράκληση θερμή να τηρείται όσο το δυνατόν ο χρόνος.

Κύριε Αποστόλου έχετε τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα προσπαθήσω να τηρήσω τον χρόνο.

Κύριε Υπουργέ, έχετε κυριολεκτικά αποτύχει στη διαχείριση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ιδιαίτερα των αιολικών πάρκων. Η στρέβλωση του αδειοδοτικού συστήματος της ΡΑΕ έχει φτάσει μέχρι του σημείου να καλύπτει, όπως λένε οι ερευνητές, εφτά φορές τις ανάγκες της χώρας σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ενώ την ίδια στιγμή έχετε πανικοβάλει τις τοπικές κοινωνίες με τη διαχείριση των αδειών παραγωγού. Σε λίγο θα τις διαθέτετε και από τα περίπτερα. Και σε αυτήν την κατάσταση, ακούμε τον Πρόεδρο της ΡΑΕ να αναφέρει ότι μόνο ένα –λέει- 10% με 15% των αδειών παραγωγού που έχουν εκδοθεί θα υλοποιηθούν. Βλέπετε λοιπόν, τι προχειρότητα αλλά και έλλειψη σεβασμού δείχνει προς τις τοπικές κοινωνίες που αντιστέκονται τις οποίες ούτε μια φορά δεν αισθάνθηκε ο Πρόεδρος της ΡΑΕ την ανάγκη να ενημερώσει.

Κύριε Υπουργέ, αργήσατε πολύ να ψαλιδίσετε τις υπερεξουσίες τους. Έκαναν μεγάλη ζημιά στη διαχείριση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Παράλληλα, βέβαια δεν ξεχνάτε, κύριοι, και τους δικούς σας ανάγοντας την εκμετάλλευση των κρίσεων σε ευκαιρίες νομοθετημένης κατοχύρωσης των συμφερόντων τους. Πόσες άραγε από αυτές τις άδειες παραγωγού δεν έφτασαν να χρησιμοποιούνται και σε χρηματιστηριακά παιχνίδια; Είναι δυνατόν για δεύτερη φορά και σε σύντομο χρονικό διάστημα να απλοποιείτε την αδειοδότηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εκμεταλλευόμενοι το μεγάλο πρόβλημα, την κρίση της ενέργειας;

Επιχειρήσατε με τον κλιματικό νόμο να άρετε αναδασώσεις. Το φοβηθήκατε μετά την έντονη αντίδρασή μας και το αποσύρατε. Έμμεσα το φέρνετε πάλι ξανά σήμερα. Κάνετε επεμβάσεις στα δάση, στις δασικές και χορτολιβαδικές εκτάσεις φθάνοντας ακόμη και σε εργασίες, χωρίς απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων. Κάτι ανάλογο είχατε θεσπίσει την επομένη των καταστροφικών πυρκαγιών στη βόρεια Εύβοια, με τους αναδόχους αναδασώσεων, βάζοντας ως δυνατότητα την αλλαγή χρήσης κατόπιν καταβολής ανταλλάγματος χρήσης. Και όταν την επόμενη ανακοινώσατε την εγκατάσταση ανεμογεννητριών στα καμένα, αναγκαστήκατε μετά τη λαϊκή κατακραυγή να τις ανακαλέσετε.

Με την τωρινή σας ρύθμιση θα μπορούν να αιτούνται ίση έκταση με εκείνη που εγκρίθηκε για την αναδάσωση και δεν πέτυχε, αλλά μπορεί ως εκχερσωμένη να χρησιμοποιηθεί για την εκτέλεση του έργου που υπηρετεί τις ΑΠΕ.

Με τις επεμβάσεις αυτές επιτρέπεται η εγκατάσταση ΑΠΕ ακόμα και στις ζώνες προστασίας και διαχείρισης του δικτύου «NATURA 2000», χωρίς να απαιτείται η περιβαλλοντική αδειοδότηση και λήψη πρότυπων περιβαλλοντικών δεσμεύσεων, αλλά μόνο με την υποβολή ειδικής οικολογικής αξιολόγησης στη διεύθυνση περιβάλλοντος και χωροταξίας της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας και αυτό μόνο σε περίπτωση που έχει εκδοθεί το προεδρικό διάταγμα της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης.

Επίσης μια νέα κατηγορία ενεργειακών έργων, οι μονάδες αποθήκευσης ενέργειας, εξομοιώνονται νομοθετικά με τους κανόνες χωροθέτησης των έργων ΑΠΕ σε δάση, δασικές χιλιάδες εκτάσεις, αιγιαλό, παραλία και θάλασσα παρ' όλο που δεν είναι έργα ΑΠΕ και μπορούν να εγκατασταθούν οπουδήποτε.

Η εκτός ορίων νομοθέτηση για την ικανοποίηση των επιθυμιών των ημετέρων οδηγεί ακόμα και στον χαρακτηρισμό όλων των έργων ΑΠΕ ως δημόσιας ωφέλειας, χωρίς κανένα κριτήριο. Έτσι η προβλεπόμενη αναγκαστική απαλλοτρίωση των εκτάσεων εγκατάστασης ΑΠΕ θα δημιουργήσει νέες κοινωνικές εντάσεις και αντιθέσεις.

Επιπλέον, με βάση την τροπολογία που κατατέθηκε συμπληρωματικά του νομοσχεδίου, οι επενδυτές μπορούν να αξιοποιούν ακόμη και τις εκτάσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την ανάπτυξη έργων ΑΠΕ, αποδίδοντας το σχετικό τίμημα στο Υπουργείο και χωρίς την υποχρέωση να μεσολαβήσει δημοπρασία για την απόκτηση δικαιωμάτων επί της έκτασης.

Δηλαδή ακόμα και καλλιεργήσιμη έκταση θα παραδίδεται για την εγκατάσταση ΑΠΕ χωρίς κανένα κριτήριο, αντί να παραχωρείται σε ακτήμονες ή νέους αγρότες, όπως με τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιας Γης, τον ΟΔΙΑΓΕ, που εμείς είχαμε θεσμοθετήσει, αλλά εσείς τον καταργήσατε.

Τι τελικά επιτυγχάνει η Κυβέρνηση στην προσπάθειά της να προσελκύσει τις πολυπόθητες για την ύπαρξή της επενδύσεις; Τη δυσφήμιση των ΑΠΕ και τις εντάσεις με τις τοπικές κοινωνίες. Παρ' όλο που αυτές οι τοπικές κοινωνίες, οι περιβαλλοντικές οργανώσεις, οι τοπικοί φορείς και οι συλλογικότητες ανά τη χώρα ξεσηκώνονται η μία μετά την άλλη για την εγκατάσταση ΑΠΕ βιομηχανικής κλίμακας στην περιοχή τους, ακόμη και σε περιοχές «NATURA» -το επαναλαμβάνω- η Κυβέρνηση επιλέγει να κάνει συνεχώς, εκπτώσεις στη νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος, αποδεικνύοντας ότι ο μεγάλος αντίπαλός της είναι τα δάση και η δημόσια διοίκηση.

Γιατί, για παράδειγμα, να δεχθούμε εμείς, κύριε Υπουργέ, στην Εύβοια την απλοποίηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης του ν.4685/2020 στο προστατευόμενο περιβάλλον της Σκύρου και στον αρχαιολογικό χώρο του Νημποριού Στύρων, όταν έχουμε ήδη πιάσει τον υποτιθέμενο στόχο εγκατεστημένης ισχύος ήδη από το 2013; Όμως και η ήδη επιτυχημένη ισχύς είναι υπέρμετρη σε σχέση με τις ανάγκες του εθνικού συστήματος ενέργειας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Πώς είναι δυνατόν ο κηρυγμένος αρχαιολογικός χώρος «Δρακόσπιτο-Πύργος Νημποριού Στύρων» να καθίσταται τουριστικά επισκέψιμος, όταν εντός των ορίων του θα εκπέμπεται μόνιμος ήχος άνω των πενήντα ντεσιμπέλ; Η μελέτη του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου αναφέρει πως θα υπερβαίνει τα εβδομήντα.

Δεν είμαστε, κύριε Υπουργέ, κατά των ΑΠΕ στην Εύβοια. Γι' αυτό και προτείνουμε μέχρι να ολοκληρωθούν το νέο ειδικό χωροταξικό πλαίσιο για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και οι ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες που πρέπει να εκπονηθούν για τις προστατευόμενες περιοχές, μέχρι τότε -το τονίζουμε εμείς- να σταματήσει η ΡΑΕ τη χορήγηση νέων αδειών παραγωγού και το Υπουργείο Περιβάλλοντος να μην αποφασίζει θετικά για αιολικά πάρκα για τα οποία διαφωνούν οι τοπικές κοινωνίες ή βρίσκονται υπό δικαστική διερεύνηση. Είναι ο μόνος δρόμος για να ηρεμήσει ο κόσμος στην επαρχία και ταυτόχρονα, να δούμε τι και πώς θα αντιμετωπίσουμε αυτό το μεγάλο πρόβλημα που έχει σχέση με την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Γεώργιος Μαρίνος, Βουλευτής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, για επτά λεπτά.

Ορίστε, κύριε Μαρίνο, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΡΙΝΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η συζήτηση στη Βουλή για τα νέα προκλητικά προνόμια στα μονοπώλια της λεγόμενης «πράσινης» ανάπτυξης, την επέκταση των αιολικών και φωτοβολταϊκών πάρκων πραγματοποιείται τις ημέρες της Συνόδου Κορυφής του δολοφονικού μηχανισμού του ΝΑΤΟ, που ρίχνει και άλλο λάδι στη φωτιά της κλιμακούμενης πολεμικής αναμέτρησης με τη Ρωσία στην Ουκρανία, διευρύνεται και γίνεται πιο επιθετικός για τους λαούς.

Η συζήτηση στη Βουλή διεξάγεται σε συνθήκες όξυνσης του

ανταγωνισμού των αστικών τάξεων της Τουρκίας και της Ελλάδας, κλιμάκωσης της τουρκικής επιθετικότητας και αμφισβήτησης της κυριαρχίας των νησιών με μεγάλους κινδύνους.

Όλες αυτές οι πλευρές είναι σε άμεση σύνδεση με κοινό παρονομαστή τους ιμπεριαλιστικούς ανταγωνισμούς των μεγάλων οικονομικών ομίλων, των καπιταλιστικών κρατών και των συμμαχιών τους για την ενέργεια, γενικότερα τις πλουτοπαραγωγικές πηγές και το μοίρασμα των αγορών.

Στην πράξη αποδεικνύεται πως η πολιτική της εμπλοκής και συμμετοχής της Ελλάδας σε αυτούς τους ανταγωνισμούς, στους σχεδιασμούς των ΗΠΑ, του ΝΑΤΟ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυξάνουν τους κινδύνους για τον λαό μας. Η επιθετικότητα της Τουρκίας τροφοδοτείται από τη στάση του ευρωατλαντισμού που τη θέλει στο πλευρό του στη σύγκρουση με τη Ρωσία και μέσα από ένα πολύ επικίνδυνο παζάρι διαμορφώνεται το έδαφος για οδυνηρούς συμβιβασμούς που αφορούν άμεσα κυριαρχικά δικαιώματα και κυριαρχία της χώρας.

Η εισηγήτρια του ΚΚΕ Διαμάντω Μανωλάκου αποκάλυψε την αντιλαϊκή ουσία και τον φιλομονοπωλιακό προσανατολισμό του νομοσχεδίου, τις συνέπειές του στις εργατικές λαϊκές οικογένειες. Οι αβάσταχτες για τον λαό αυξήσεις στην ενέργεια εκδηλώθηκαν πριν τον πόλεμο, έχουν συγκεκριμένες αιτίες, την «πράσινη» μετάβαση και την πολιτική της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας που προώθησε η Ευρωπαϊκή Ένωση από κοινού με τις κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας, του ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ και του ΣΥΡΙΖΑ.

Στο όνομα αυτής της πολιτικής στηρίχτηκαν και ενισχύονται με δεκάδες δισεκατομμύρια ευρώ οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Καθορίστηκε ως στρατηγικό καύσιμο το εισαγόμενο φυσικό αέριο. Επιβλήθηκε το τέλος ρύπων που έκανε πανάκριβη τη φτηνή εγχώρια λιγνιτική παραγωγή στην κατεύθυνση της απολιγνιτοποίησης με οδυνηρά αποτελέσματα για τον λαό.

Δημιουργήθηκε το Χρηματιστήριο Ενέργειας, το οποίο αποτελεί βασικό παράγοντα αύξησης της χονδρεμπορικής τιμής για τη στήριξη της κερδοφορίας των επιχειρηματικών ομίλων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ενέργειας.

Και έχετε όλοι ευθύνη! Αυτό είναι το έργο όλων των προηγούμενων κυβερνήσεων. Αυτή η πολιτική οδήγησε σε απαξίωση των εγχώριων ενεργειακών πηγών, στην αύξηση της τιμής της ενέργειας, στην ενεργειακή φτώχεια, που τροφοδοτούνται από τον πόλεμο στην Ουκρανία.

Η κατάσταση επιδεινώνεται με την πολιτική της απεξάρτησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το ρωσικό φυσικό αέριο και την αντικατάστασή του από το ακριβό LNG, το υγροποιημένο φυσικό αέριο από τις Ηνωμένες Πολιτείες και την επέκταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, που παράγουν ακριβό ρεύμα και φορτώνουν τον λαό με τα πράσινα τέλη και τους πράσινους φόρους.

Σε όλη τη χώρα οργανώνονται κινητοποιήσεις ενάντια στην ακρίβεια, ενάντια σε αυτή την πολιτική, στην αλλαγή χρήσης γης, στην καταπάτηση πανέμορφων βουνών, περιοχών ιδιαίτερης φυσικής ομορφιάς, αρχαιολογικών χώρων από μονοπωλιακά συμφέροντα και την άναρχη εγκατάσταση αιολικών πάρκων.

Η αντιλαϊκή πολιτική όλων των κυβερνήσεων έχει πλήξει την πολύπαθη Εύβοια. Η Κάρυστος, το Μαρμάρι, τα Στύρα, γενικότερα η νότια Εύβοια έχουν κορεστεί, καταπατώνται ακόμα και αρχαιολογικοί χώροι.

Και εσείς επιμένετε: Στις ήδη πεντακόσιες ανεμογεννήτριες προστίθενται ακόμη διακόσιες με τον σχεδιασμό σας. Η πολιτική σας πλήττει τη Σκύρο, περιοχές του Δήμου Κύμης-Αλιβερίου, την κεντρική και βόρεια Εύβοια. Έχετε βάλει στο στόχαστρο το πανέμορφο βουνό της Δίρφης, ακόμα και τις περιοχές που έκαψε η φωτιά τον περασμένο Αύγουστο. Βάλατε χέρι και καταστρέφετε τα Άγραφα και οι μαζικοί φορείς δίνουν σκληρή μάχη μέσα από τη Συντονιστική Επιτροπή Αγώνα.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ελλάδας είναι στο πλευρό τους, παρεμβαίνει στη Βουλή και την Ευρωβουλή. Συμμετέχει στις κινητοποιήσεις, αποκαλύπτει τις ψευδολογίες της Κυβέρνησης. Οι λαϊκές οικογένειες δεν μπορούν να πληρώσουν το πανάκριβο ρεύμα και τα πράσινα χαράτσια. Υποφέρουν από την ενεργειακή φτώχεια. Δεν μπορούν το κατακαλόκαιρο να χρησιμοποιήσουν τον κλιματισμό, όπως έγινε τον χειμώνα με τη θέρμανση.

Με τα αιολικά πάρκα καταστρέφονται μεγάλες δασικές εκτάσεις, επιβαρύνεται ο υδροφόρος ορίζοντας, προκαλούνται κατολισθήσεις, αλλάζει η μορφολογία των βουνών, ζημιές στους κτηνοτρόφους, τους μελισσοκόμους. Όλα για τα κέρδη των μονοπωλίων.

Αυτή είναι η αφετηρία του νομοσχεδίου, της αντιλαϊκής πολιτικής και της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που στηρίζουν η Νέα Δημοκρατία, ο ΣΥΡΙΖΑ, το ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ, αλλά και τα άλλα κόμματα.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ελλάδας παλεύει για την κατάργηση της ρήτρας αναπροσαρμογής, την κατάργηση του ΦΠΑ και του ειδικού φόρου κατανάλωσης, την πλήρη επαναλειτουργία λιγνιτικών μονάδων, χωρίς τις δεσμεύσεις του χρηματιστηρίου ρύπων, κατάργηση του χρηματιστηρίου ενέργειας, απόσυρση της χώρας από τις κυρώσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τη Ρωσία, γιατί τις πληρώνει ο λαός.

Η κατάσταση θα γίνει εντελώς διαφορετική, αν η εργατική τάξη, ο λαός μας πάρουν στα χέρια τους το τιμόνι της εξουσίας και τα οικονομικά εργαλεία, ώστε με την εξάλειψη του καπιταλιστικού κέρδους, με κεντρικό σχεδιασμό, να αξιοποιηθούν όλες μα όλες οι εγχώριες ενεργειακές πηγές, για να υπηρετηθούν οι λαϊκές ανάγκες, να τελειώσει η ενεργειακή φτώχεια, να μειωθεί η ενεργειακή εξάρτηση της χώρας από τις εισαγωγές, να προστατευτούν η ασφάλεια των εργαζομένων, τα δικαιώματά τους, το περιβάλλον και η υγεία των κατοίκων σε κάθε περιοχή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Βασίλειος Γιόγιακας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στις ρυθμίσεις που φέρνει προς ψήφιση το Υπουργείο Περιβάλλοντος αντιμετωπίζεται το σήμερα και προετοιμάζεται το αύριο.

Από τη μια, επιδιώκεται να τρέξει με γοργότερους ρυθμούς η διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα της χώρας μας, για να μειωθεί η εξάρτηση από τα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα, να ενισχυθεί η ενεργειακή ασφάλεια, να συμβάλλουμε με περισσότερες δυνάμεις στη διεθνή προσπάθεια για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Από την άλλη, συνεχίζεται η ανακούφιση των καταναλωτών απέναντι στις εισαγόμενες ανατιμήσεις στην ενέργεια, γιατί τόσο η κατάργηση της ρήτρας αναπροσαρμογής στα κυμαινόμενα τιμολόγια ρεύματος από 1η Αυγούστου όσο και η παρέμβαση στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, με την οποία οι υψηλές τιμές στην χονδρική αγορά φυσικού αερίου αποσυνδέονται από την 1η Ιουλίου από τις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας, είναι η κορύφωση ενός Εθνικού Σχεδίου Στήριξης που θα δώσει μεγάλη ανάσα σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις.

Μέρος αυτού του σχεδίου είναι η γενναία αύξηση των επιδοτήσεων ηλεκτρικού ρεύματος για τον Μάιο και τον Ιούνιο και η επιστροφή του 60% των αυξήσεων στο ηλεκτρικό ρεύμα σε πρώτες κατοικίες και φοιτητικά σπίτια στέγης το εξάμηνο Δεκεμβρίου - Μαΐου 2021 - 2022. Είναι η έκτακτη φορολόγηση με συντελεστή 90% της αυξημένης κερδοφορίας των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας το εννιάμηνο Οκτώβριος 2021 - Ιούνιος 2022, με τα έσοδα των φόρων αυτών να πηγαίνουν στην ελάφρυνση των καταναλωτών μέσω του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης.

Είναι επίσης το πρόγραμμα αντικατάστασης παλιών ενεργοβόρων συσκευών έως το 50% του κόστους τους, αλλά και η στήριξη έναντι των ανατιμήσεων στα καύσιμα, με το νέο πρόγραμμα επιδότησης της βενζίνης για τον Ιούλιο, τον Αύγουστο και τον Σεπτέμβριο.

Και είναι φυσικά το νέο σύστημα τιμολόγησης της ηλεκτρικής ενέργειας, χάρη στο οποίο ουσιαστικά καταργείται η ρήτρα αναπροσαρμογής και περιορίζονται οι αυξήσεις στις τιμές του ρεύματος από 70% έως και 90%.

Πρόκειται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για μια μοναδική σε εύρος δέσμη μέτρων, η οποία δείχνει τον δρόμο για ανάλογες παρεμβάσεις που μπορεί και πρέπει να αναληφθούν στο πλαίσιο της Ενωμένης Ευρώπης. Γιατί το πρόβλημα είναι διεθνές, είναι ευρωπαϊκό και ως τέτοιο απαιτεί ευρωπαϊκή συμφωνία για ευρω-

παϊκή λύση. Σε αναμονή μιας τέτοιας εξέλιξης, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας επιλέγει να μην περιμένει, επιλέγει να δράσει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πέρα από την αντιμετώπιση πιεστικών ζητημάτων, η Κυβέρνηση φέρνει προς ψήφιση ένα ρυθμιστικό πλαίσιο που υπόσχεται ακόμα μεγαλύτερη αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με απλούστερες και ταχύτερες διαδικασίες αδειοδότησης, με τη ρύθμιση νέων υποδομών εναλλακτικών πηγών ενέργειας και με επίλυση και αντιμετώπιση προβλημάτων που δημιουργούσαν αναχώματα στη λειτουργία νέων μονάδων.

Αναφορικά με την αδειοδότηση των έργων ΑΠΕ, μειώνονται τα στάδια της διαδικασίας από επτά σε πέντε, αλλά και ο χρόνος αδειοδότησης των έργων από πέντε χρόνια σε δεκατέσσερις μήνες.

Μειώνονται οι περιπτώσεις που χρειάζονται τροποποίηση των αδειών, ενώ για τα μικρά έργα προβλέπεται δυνατότητα απλής ενημέρωσης των φακέλων.

Εισάγεται η δυνατότητα να εκδίδεται τμηματική άδεια εγκατάστασης για τμήμα έργου με τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια και για τουλάχιστον το 80% της εγκεκριμένης συνολικής ισχύος.

Καταργείται η μη δεσμευτική προσφορά σύνδεσης και υποχρεούνται οι επενδυτές να διαθέτουν άδεια εγκατάστασης μέσα σε δώδεκα μήνες από την οριστική προσφορά σύνδεσης.

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας μπορεί να προχωρήσει σε κυρώσεις προς τον ΑΔΜΗΕ ή στον ΔΕΔΔΗΕ σε περίπτωση καθυστερήσεων.

Θεσμοθετείται το κατάλληλο πλαίσιο για να μπορέσουμε να πετύχουμε έναν από τους πιο σημαντικούς μεσοπρόθεσμους ενεργειακούς στόχους της χώρας, τη λειτουργία σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας τουλάχιστον 3,5 GW, πέραν των υδροηλεκτρικών, έως το 2030.

Ακόμα, καθορίζεται το πλαίσιο ανάπτυξης πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών, με το οποίο προβλέπονται κατ' εξαίρεση fast track και απλοποιημένες διαδικασίες χωροθέτηση, εγκατάστασης και λειτουργίας. Πρόκειται για έναν νέο πολλά υποσχόμενο τύπο έργων ΑΠΕ, ο οποίος ωστόσο πρέπει να αξιολογηθεί για την αποδοτικότητα και τη βιωσιμότητά του.

Ένα άλλο κρίσιμο σημείο του νομοσχεδίου στο οποίο θα ήθελα να σταθώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι η αύξηση του διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου στα δίκτυα. Είναι και απολύτως αναγκαίο και βασικό, γιατί θα επιτρέψει την είσοδο νέων μονάδων ΑΠΕ και θα δώσει ώθηση στην αυτοπαραγωγή και τον ενεργειακό συμψηφισμό για νοικοκυριά και επιχειρήσεις.

Αυτούς τους σκοπούς υπηρετεί η δυνατότητα των διαχειριστών του συστήματος μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας να επιβάλλουν περιορισμούς στην ηλεκτρική ενέργεια που εξέρχεται στο δίκτυο μέχρι και το 5% της ετήσιας δυνατότητας παραγωγής ενέργειας των σταθμών, ποσοστό που μπορεί να αυξηθεί κατόπιν τεκμηριωμένης εισήγησης των διαχειριστών και απόφασης της ΡΑΕ.

Τους ίδιους σκοπούς υπηρετεί και η υποχρέωση του ΔΕΔΔΗΕ να υπολογίσει μέσα σε ενάμιση μήνα τα διαθέσιμα περιθώρια ισχύος όλων των υποσταθμών στο δίκτυο διανομής, διαθέτοντας την ισχύ εκεί όπου τα περιθώρια είναι έως 10 MW στον κάθε υποσταθμό για αυτοπαραγωγή και ενεργειακό συμψηφισμό σε νοικοκυριά, αγρότες, βιομηχανία και μεταποίηση.

Πρόσθετα περιθώρια χωρητικότητας του δικτύου που θα προκύψουν με νέο υπολογισμό θα διατεθούν κατά τουλάχιστον 20% στις ίδιες αυτές κατηγορίες, ενώ ένα τουλάχιστον 80% θα πάει για την εγκατάσταση λοιπών σταθμών ΑΠΕ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρά τη δύσκολη διεθνή συγκυρία, αλλά και εξαιτίας αυτής, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας επιταχύνει την προσπάθεια ώστε η χώρα μας να απολαμβάνει στο μέλλον τα προνόμια της φθηνότερη πράσινης ενέργειας. Την ίδια στιγμή, παρεμβαίνει εδώ και τώρα ώστε να ελαφρύνει αποφασιστικά νοικοκυριά και επιχειρήσεις από το βάρος των μεγάλων αυξήσεων στο ρεύμα.

Δείχνουμε για άλλη μια φορά ότι μπορούμε να αναμετρηθούμε με τις δυσκολίες και παράλληλα να δημιουργούμε τις συνθήκες για ένα καλύτερο μέλλον για εμάς και τα παιδιά μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας ο κ. Παναγής Καππάτος.

ΠΑΝΑΓΗΣ ΚΑΠΠΑΤΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συμπληρώθηκαν χθες επτά χρόνια από την απόφαση της τότε κυβέρνησης των ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ για τραπεζική αργία και επιβολή ελέγχων στην κίνηση των τραπεζικών κεφαλαίων, πρωτόγνωρο πράγμα για τη χώρα μας. Ήταν μια απόφαση με υπογραφή Τσίπρα, που οδήγησε την ελληνική κοινωνία στην ταπείνωση, το αδιέξοδο και την απομόνωση από τη διεθνή κοινότητα. Συμπληρώνονται φέτος επτά χρόνια από το θλιβερό καλοκαίρι του 2015. Με τις παλινωδίες των Βαρουφάκη και Τσίπρα η Ελλάδα βρέθηκε στο χείλος της καταστροφής, δακτυλοδεικτούμενη στην Ευρώπη, με τους Έλληνες πολίτες αβέβαιος κυριολεκτικά για το τι τους ξημερώνει.

Και δεν είναι μόνο η οικονομία εκείνη που κλονίστηκε κατά το κρίσιμο εξάμηνο του 2015. Δεν είναι μόνο το κεκτημένο της συμμετοχής της Ελλάδας στον πυρήνα της ευρωπαϊκής οικογένειας που αμφισβητήθηκε. Δεν είναι ακόμη η ανεξαρτησία θεσμών όπως η Τράπεζα της Ελλάδας που επιχειρήθηκε να ανατραπεί. Είναι όλα αυτά μαζί και κάτι περισσότερο, ότι ακόμη και το αυτονόητο μπορεί να αμφισβητηθεί και είναι δική μας υποχρέωση να προστατεύσουμε κεκτημένα που μας επιτρέπουν πολλά βήματα μπροστά.

Κι αν σήμερα μπορούμε να ανατρέχουμε σε εκείνους τους κρίσιμους μήνες νηφάλια, είναι γιατί η πατρίδα μας έχει επανακτήσει την αξιοπιστία της βήμα-βήμα και με σκληρή προσπάθεια. Σε λίγες μέρες συμπληρώνονται τρία χρόνια από την εκλογή του Κυριάκου Μητσοτάκη και της Νέας Δημοκρατίας στο τιμόνι της χώρας, μια εξέλιξη που με συστηματική δουλειά επανέφερε τη χαμένη μας αξιοπιστία. Μπορεί, επομένως, να έχουμε την πολυτέλεια τη δυσάρεστη αυτή εμπειρία να μην τη θυμόμαστε, δεν σημαίνει όμως ότι την ξεχάσαμε και δεν θα την ξεχάσει και ο ελληνικός λαός.

Σήμερα η Ελλάδα βρίσκεται σε ένα πολύ διαφορετικό εσωτερικό και διεθνές περιβάλλον. Η κρίση που περιέγραψα έχει πλέον παρέλθει. Έχει δώσει, όμως, τη θέση της σε δύο ιδιαίτερα σημαντικές προκλήσεις. Τόσο η πανδημία, που δεν έχει ακόμη παρέλθει, όσο και η κρίση στην ενέργεια σε συνέχεια της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία, είναι προκλήσεις που η Ελλάδα αντιμετωπίζει από κοινού με τους ευρωπαίους εταίρους της. Η Ευρώπη έχει πλέον αντιληφθεί ότι ο μόνος ασφαλής δρόμος επίλυσης των προβλημάτων που αντιμετωπίζει είναι η συνεργασία και η λήψη αποφάσεων από κοινού. Η Ελλάδα έχει πλέον την αξιοπιστία να πρωταγωνιστήσει στις αποφάσεις αυτές ως μια υπολογίσιμη δύναμη σταθερότητας και σοβαρότητας στον πυρήνα της ευρωπαϊκής οικογένειας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επέλεξα να κάνω μια σύντομη αναφορά στο πρόσφατο παρελθόν και τις τρέχουσες εξελίξεις για να μπορέσουμε να διαμορφώσουμε μια αντιπροσωπευτική εικόνα της σημερινής κατάστασης, για να καταλάβουμε ότι κάθε νομοθετική πρωτοβουλία, κάθε κοινοβουλευτική συζήτηση δεν είναι δυνατόν να μη λαμβάνει υπ' όψιν της τι συμβαίνει στην Ελλάδα και τον κόσμο.

Το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει τρεις φιλόδοξους στόχους: Να καταστήσει πιο σύντομες και απλούστερες τις διαδικασίες αδειοδότησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, μειώνοντας σημαντικά τα δικαιολογητικά που απαιτούνται σε κάθε αδειοδοτημένο στάδιο, εκείνα δηλαδή που μεσολαβούν από την υποβολή αιτήματος χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης, μέχρι και την έκδοση της άδειας λειτουργίας. Να υιοθετήσει εύλογες προθεσμίες υλοποίησης ώστε ένα ασφαλές πλαίσιο επενδύσεων να εξασφαλίζεται. Να προχωρήσει, τέλος, στην ψηφιοποίηση των διαδικασιών προς πλήρη συμμόρφωση με την ευρωπαϊκή οδηγία 2018/2001 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Και στο πλαίσιο, όμως, του Μέρους Γ' καλύπτεται ένα σημαντικό κενό που υφίσταται σήμερα. Ρυθμίζεται διακριτά η ενεργειακή δραστηριότητα της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ εκσυγχρονίζεται το πλαίσιο αδειοδότησης σταθμών παραγωγής

ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα. Στόχος της ρύθμισης, μεταξύ άλλων, είναι η ενιαία αντιμετώπιση του συνόλου των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής ως προς τις προβλεπόμενες υποχρεώσεις.

Είναι στόχοι, όπως προείπα, φιλόδοξοι που καταρτίζονται υπό συνθήκες θεσμικής ηρεμίας στο εσωτερικό, ενεργειακής όμως πίεσης από το εξωτερικό περιβάλλον. Το γεγονός της σταθερότητας που η Νέα Δημοκρατία εγγυάται σε αντιδιαστολή με την εμπειρία του 2015, αποτελεί την πυξίδα μας για την ομαλή έξοδο από την ενεργειακή κρίση, την οποία η Ελλάδα καλείται να αντιμετωπίσει χωρίς να την έχει προκαλέσει η ίδια.

Επιτρέψτε μου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μια αναφορά στα άρθρα 149 και 150 του σχεδίου νόμου για την προέγκριση των οικοδομικών αδειών και τη διαδικασία ελέγχου αντίστοιχα.

Με το άρθρο 149 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1, του άρθρου 35, του ν.4499/2017. Είναι μια τροποποίηση που καθιστά προαιρετική την προέγκριση οικοδομικής άδειας, ενώ αφορά όλες τις κατηγορίες οικοδομικών αδειών του άρθρου 36 του ίδιου νόμου. Το προτεινόμενο άρθρο είναι σημαντικό, αφού επιταχύνει τη διαδικασία έκδοσης οικοδομικής άδειας καθιστώντας την προέγκριση οικοδομικής άδειας προαιρετική για όλες τις κατηγορίες οικοδομικών αδειών.

Με το άρθρο 150 σκοπός μας είναι το σύνολο των οικοδομικών αδειών να εκδίδεται αυτόματα. Παράλληλα, στο ίδιο άρθρο καθορίζονται τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται με τη νέα διαδικασία. Πιο συγκεκριμένα, αντικείμενο του άρθρου αποτελεί η τροποποίηση της παραγράφου 2, του άρθρου 38, του ν.4495/2017. Με αυτή πρόκειται οι άδειες που εμπίπτουν στον τρόπο έκδοσης των τριών κατηγοριών όπως προβλέπονται να εκδίδονται αυτόματα, ύστερα από την ηλεκτρονική υποβολή του φακέλου με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τις αναγκαίες μελέτες. Τόσο η έγγραφη βεβαίωση της αρμόδιας ΥΔΟΜ όσο και εκείνη του μελετητή μηχανικού στο πλαίσιο του άρθρου 150, δύναται να συμβάλλουν ιδιαίτερα στην απλοποίηση των διαδικασιών έκδοσης των αδειών. Πρόκειται για ζητήματα που απασχολούν ιδιαίτερα την Κεφαλονιά και την Ιθάκη και είναι αναγκαίο να επισημάνουμε.

Στη Νέα Δημοκρατία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γνωρίζουμε καλά ότι η απλοποίηση των διαδικασιών είναι αίτημα των πολιτών, ένα αίτημα στο οποίο ανταποκρινόμαστε συστηματικά από την πρώτη μέρα που οι πολίτες μας εμπιστεύτηκαν την τύχη της χώρας. Από την ψηφιακή διακυβέρνηση στη δημόσια διοίκηση κι από τη δικαιοσύνη στην ενέργεια, μια σειρά διαδικασιών απλοποιείται προς διευκόλυνση των πολιτών. Γνωρίζουμε ότι έχουμε αρκετό δρόμο μπροστά μας. Τα δείγματα γραφής είναι σημαντικά και μιλούν από μόνα τους.

Ένα τέτοιο νομοσχέδιο συζητούμε σήμερα, η ψήφιση του οποίου ικανοποιεί την αντίληψη της δικής μας, πολιτικής δίπλα στον πολίτη, κάνοντας τη ζωή του καλύτερη.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας ο κ. Μάξιμος Χαρακόπουλος και μετά ο κ. Τζηκαλάγιας.

Ορίστε, κύριε Χαρακόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναμφίβολα βρισκόμαστε στο μέσον μιας τέλειας ενεργειακής καταιγίδας. Η άνοδος των τιμών, που είχε αρχίσει να διαφαίνεται από το τέλος της σκληρής φάσης της πανδημίας, κατέληξε σε πραγματική έκρηξη μετά την έναρξη της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία και τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν στη Ρωσία.

Ο πόλεμος αποκάλυψε τις εγγενείς αδυναμίες όλης της Ευρώπης, της Ελλάδας συμπεριλαμβανομένης στον τομέα της ενεργειακής ασφάλειας. Διαπιστώσαμε αίφνης τον τεράστιο βαθμό εξάρτησης που έχει η παραγωγική μας δραστηριότητα από συγκεκριμένες πηγές και συγκεκριμένες διαδρομές του φυσικού αερίου, το οποίο ορθώς έχει αποφασιστεί να αποτελεί το μεταβατικό καύσιμο προς την αποκλειστική χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Για τη χώρα μας αυτή η μετάβαση είναι απαραίτητη αν και όχι χωρίς εμπόδια, καθώς στο συνολικό μείγμα ηλεκτροπαραγωγής το φυσικό αέριο κυμαίνεται στο 49% την ώρα που η αιολική ενέργεια είναι στο 20%, ο ρυπογόνος λιγνίτης στο 11%, τα υδροηλεκτρικά μόλις στο 9% και τα φωτοβολταϊκά στο 8,5%.

Ως εκ τούτου η επένδυση στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι απάντηση σε τρεις προκλήσεις της εποχής. Η πρώτη πρόκληση είναι η ενεργειακή ασφάλεια. Δεν είναι δυνατόν να εξαρτόμαστε από μια αναθεωρητική χώρα, που εξαπολύει στρατιωτική επίθεση εναντίον άλλης για να αλλάξει την ιστορία. Θα έλεγα ότι είναι καλό να προσέξουμε το θέμα αυτό και σε σχέση με την Τουρκία και τους αγωγούς που διέρχονται από εκεί. Για αυτό λοιπόν πολύ ορθά αυξάνονται οι αποθηκευτικοί χώροι για το φυσικό αέριο. Πολύ σωστά αναζητούμε και άλλες πηγές εφοδιασμού. Πολύ σωστά προχωρούμε σε έρευνες για την αξιοποίηση των δικών μας κοιτασμάτων. Και πολύ σωστά επιταχύνουμε τις ΑΠΕ, γιατί μόνο έτσι θα μπορούμε να είμαστε ανεξάρτητοι.

Η δεύτερη πρόκληση είναι η προστασία του περιβάλλοντος. Η κλιματική αλλαγή είναι ήδη μια πραγματικότητα. Και αν δεν γίνει κάτι χθες τότε δεν μπορεί να υπάρχει αύριο για την ανθρωπότητα. Και η τρίτη πρόκληση βεβαίως είναι η οικονομία. Και εδώ το μειονέκτημα που φαίνεται αυτό το διάστημα με την εκτόξευση του πληθωρισμού και τις αρνητικές συνέπειες σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις μπορεί να μετατραπεί σε πλεονέκτημα, να γίνει δηλαδή η επαναστατική μετάβαση στις ΑΠΕ και βασικός μοχλός οικονομικής ανάπτυξης. Και αυτό νομίζω ότι υπηρετεί το παρόν νομοσχέδιο, ρυθμίζοντας μεταξύ άλλων τις προϋποθέσεις και τους όρους για την αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας.

Μέχρι σήμερα όπως ξέρουμε όλοι δεν υφίσταται ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο, αλλά η ενεργειακή πίεση εξαιτίας του πολέμου στην Ουκρανία επιταχύνει την τροχοδρόμηση νέων μεθόδων διαχείρισης της ενέργειας που ενισχύουν την ενεργειακή μας αυτάρκεια.

Επ' αυτού θα ήθελα να αναφερθώ ειδικότερα στη διασύνδεση των ΑΠΕ με την ενίσχυση της ασθμαίνουσας οικονομικά και δημογραφικά ελληνικής περιφέρειας. Βεβαίως η προστασία της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας θα πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα, καθώς οι αστάθειες που προκαλούν παγκόσμια γεγονότα όπως ο πόλεμος στη γειτονιά μας -που κανείς δεν περίμενε- πυροδοτούν ακόμη και σενάρια επισιτιστικής κρίσης. Επομένως θα πρέπει με μεγάλη φειδώ να γίνεται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σε γεωργική γη και μάλιστα υψηλής παραγωγικότητας.

Όπως ανέφερε και ο εκπρόσωπος του Πανελληνίου Συλλόγου Αγροτικών Φωτοβολταϊκών και του Πανελληνίου Συνδέσμου Αγροτικών Θεμάτων κ. Κώστας Σπανούλης, συμπατριώτης μου από τη Λάρισα, η συμμετοχή των αγροτών από το 2011 στην ανάπτυξη των ΑΠΕ θα έδινε στους αγρότες σημαντική ρευστότητα, αναγκαία για να διατηρούν τις καλλιέργειες τους χωρίς να βρίσκονται υπό την απειλή της οικονομικής ασφυξίας. Δυστυχώς όμως το προηγούμενο νομοθετικό πλαίσιο αποδείχθηκε ατελές, καθώς οδήγησε σε απόρριψη τις εννέα από τις δέκα αιτήσεις που είχαν κατατεθεί από αγρότες. Θέλω να πιστεύω, κύριε Υπουργέ, ότι θα ληφθούν σοβαρά υπ' όψιν οι συγκεκριμένες προτάσεις που κατατέθηκαν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να επιμείνω ότι στην εγκατάσταση φωτοβολταϊκών μεγάλης έκτασης καλό είναι να λαμβάνεται σοβαρά υπ' όψιν και η άποψη των τοπικών κοινωνιών. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της Αετοράχης στην Ελασσόνα όπου σχεδιάζεται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πάρκων έκτασης χιλίων εκατό στρεμμάτων, σχεδόν στο ήμισυ της περιμέτρου γύρω και πάνω από το χωριό, κύριε Υπουργέ. Η τοπική κοινωνία εναντιώνεται στην προοπτική εγκατάστασης του πάρκου σε τόσο μεγάλη έκταση και επισείει μια σειρά σοβαρών ενστάσεων από τις συνέπειες στην κτηνοτροφία μέχρι την πρόσβαση σε βυζαντινά μνημεία και σε σπήλαια της περιοχής.

Αντιθέτως στο Μαυροβούνι της Λάρισας οι κάτοικοι του χωριού δια υπομνήματος ζητούν την αλλαγή χρήσης χορτολιβαδικής έκτασης χιλίων εκατό στρεμμάτων εποικιστικής προέλευσης που τους αποδόθηκε το 2005 με υπουργική απόφαση ως αποκλειστικά βοσκήσιμη και μη καλλιεργήσιμη γη. Οι κάτοικοι ζητούν

την άρση των περιοριστικών όρων που αφορούν στη χρήση γης, ώστε να μπορέσουν να εγκαταστήσουν φωτοβολταϊκά ή αιολικά πάρκα.

Τέλος, κύριε Υπουργέ, με την ευκαιρία της συζήτησης του παρόντος νομοσχεδίου θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι δεν μπορεί να επιδιώκουμε ανανεώσιμες, φιλικές προς το περιβάλλον πηγές ενέργειας εν μέσω μιας παγκόσμιας ενεργειακής κρίσης και να μην ολοκληρώνουμε βασικά υδροηλεκτρικά έργα που παράγουν κατ' εξοχήν πράσινη φιλική προς το περιβάλλον ενέργεια. Τέτοια έργα, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, υδροηλεκτρικά είναι στον Αχελώο, στη Μεσοχώρα και στη Συκιά για τα οποία έχουν δαπανηθεί εκατομμύρια ευρώ και κινδυνεύουν να μείνουν κουφάρια.

Κύριε Πρόεδρε, η συγκυρία επιβάλλει να αφήσουμε πίσω μας τις όποιες εμμονές και ιδεοληψίες του παρελθόντος και να προχωρήσουμε μπροστά.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας ο κ. Ζήσης Τζηκαλάγιας.

ΖΗΣΗΣ ΤΖΗΚΑΛΑΓΙΑΣ: Σας ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ενεργειακή κρίση αποτελεί μια παγκόσμια δυσχερή κατάσταση την οποία καλούνται να αντιμετωπίσουν οι κυβερνήσεις. Το νομοσχέδιο που συζητούμε και θα ψηφίσουμε σήμερα έχει σκοπό να επιταχύνει σημαντικά τις διαδικασίες για την αύξηση της παραγωγής ενέργειας. Ο εκσυγχρονισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας, η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου και η αποθήκευσης της ενέργειας, αποτελούν τη ραχοκοκαλιά του νομοσχεδίου που συζητούμε σήμερα.

Σημαντικότερα σημεία του νομοσχεδίου αποτελούν το γεγονός ότι η αδειοδότηση των ΑΠΕ θα γίνει από πέντε χρόνια σε δεκατέσσερις μήνες. Ο αριθμός των απαιτούμενων δικαιολογητικών θα κατέβει από ενενήντα ένα σε πενήντα τέσσερα. Μειώνονται οι περιπτώσεις όπου απαιτείται τροποποίηση των αδειών. Ο έλεγχος του ιδιοκτησιακού καθεστώτος θα γίνεται προς αυτό και από εξωτερικούς δικηγόρους. Ελέγχεται η οικονομική φερεγγυότητα με προσκόμιση εγγυητικής επιστολής. Περιορίζονται οι προθεσμίες υλοποίησης των έργων στους διαχειριστές με την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση καθυστερήσεων. Οι ενέργειες και οι άδειες πραγματοποιούνται διακριτά και παράλληλα. Φτιάχνουμε τις υπηρεσίες μιας στάσης στο Υπουργείο Περιβάλλοντος.

Με ορίζοντα το 2030 προσδοκούμε να έχουμε τη δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας 3,5GW όταν συνολικά θέλουμε να έχουμε ως τότε εγκατεστημένη ισχύ από ΑΠΕ 25GW. Μειώνουμε την ενεργειακή εξάρτηση της χώρας από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα. Με την αύξηση της χωρητικότητας του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας και την ένταξη περισσότερων μονάδων ΑΠΕ προωθούμε τον ενεργειακό συμψηφισμό. Η Ελλάδα ήταν η πρώτη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που κοινοποίησε στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού ότι επιθυμεί να κάνει καθεστώς ενίσχυσης της αποθήκευσης της ηλεκτρικής ενέργειας.

Η αναμόρφωση της αδειοδοτικής διαδικασίας και ο καθορισμός της ενίσχυσης που θα διέπει τους σταθμούς παραγωγής συνδυάζονται με τις εγκαταστάσεις της αποθήκευσης.

Φτιάχνουμε σύμφωνα με το άρθρο 96 την αυτοπαραγωγή, δηλαδή, προβλέπουμε την αύξηση του ηλεκτρικού χώρου και την προώθηση του ενεργειακού συμψηφισμού και των σταθμών αυτοπαραγωγής. Οι διαχειριστές μπορούν να επιβάλλουν περιορισμούς που δεν θα υπερβαίνουν το 5% στην ετήσια δυνατότητα παραγωγής ενέργειας.

Υλοποιείται η δυνατότητα ένταξης στο ηλεκτρικό δίκτυο περισσότερων μονάδων ΑΠΕ έτσι θα είναι εφικτό σε σαράντα πέντε μέρες από την ψήφιση του νομοσχεδίου ο ΔΕΔΔΗΕ να υπολογίσει τα διαθέσιμα περιθώρια ισχύος όλων των υποσταθμών της χώρας και έτσι περνάμε ουσιαστικά τη δυνατότητα οι μικροί επενδυτές να μπορούν να επενδύσουν.

Αυξάνουμε τη χωρητικότητα των υποσταθμών από 50 στα 60MW. Αυτά τα 10 MW, που είναι 10.000 KW, θα έχουν τη δυνατότητα χίλιοι μικροί επενδυτές να κάνουν επενδύσεις από 10 KW και αυτοί θα αφορούν 30% νοικοκυριά, 30% αγρότες, 30% βιομηχανία και μεταποίηση και 10% ανεξάρτητους παραγωγούς. Για τους υποσταθμούς που υπερβαίνουν τα 10 MW το 30% θα πηγαίνει στις προηγούμενες κατηγορίες που προείπα και το 70% στην εγκατάσταση των λοιπών σταθμών ΑΠΕ.

Μεγάλη τομή αποτελεί το γεγονός ότι δίνουμε τη δυνατότητα στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης να παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και να διαθέτουν την ενέργεια στα ευάλωτα νοικοκυριά. Και όχι μόνο αυτό, δηλαδή στα ευάλωτα νοικοκυριά, αλλά και σε κοινωφελείς επιχειρήσεις, όπως είναι παιδικοί σταθμοί, σχολεία, κέντρα υγείας των δήμων, αλλά επιπλέον αυτών και σε άλλα δημόσια και δημοτικά αθλητικά κέντρα, σε δίκτυα υδροφωτισμού, ύδρευσης και αποχέτευσης.

Η άλλη μεγάλη τομή αυτού του νομοσχεδίου είναι ότι φτιάχνουμε πιλοτικά δέκα πλωτά θαλάσσια φωτοβολταϊκά πάρκα - σταθμούς. Εκεί λοιπόν θα μπορούν να εγκαθίστανται μονάδες ισχύος από 0,5 MW έως 1 MW, τα οποία θα είναι είτε σε πλωτές φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις, οι οποίες θα αγκυρώνονται στη θάλασσα, είτε σε οικίσκους στέγασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού επί χερσαίου χώρου. Οι σταθμοί απαλλάσσονται από την υποχρέωση λήψης βεβαίωσης παραγωγού και από την ανάγκη περιβαλλοντικής αδειοδότησης, αλλά και από την υποχρέωση έκδοσης οικοδομικής άδειας. Το ελληνικό δημόσιο έχει περιθώριο να κάνει τη χωροθέτηση για είκοσι δύο χρόνια.

Τέλος, γίνονται αλλαγές στην έκδοση και τον έλεγχο γενικά των οικοδομικών αδειών. Η διαδικασία έκδοσης οικοδομικής άδειας επιταχύνεται με την προέγκριση να γίνεται προαιρετική για όλες τις άδειες. Η έκδοση του συνόλου των αδειών θα γίνεται αυτόματα μέσω του e-Άδειες με ευθύνη του μηχανικού. Η αρμόδια υπηρεσία θα διενεργεί υποχρεωτικά δειγματοληπτικό έλεγχο σε ένα ποσοστό 30% των οικοδομικών αδειών. Τα ακίνητα είναι υποχρεωμένα εντός έξι μηνών να συνδέονται με το αποχετευτικό δίκτυο. Αν δεν το πραγματοποιήσουν, αυτό θα επισύρει κυρώσεις και πρόστιμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στόχευσή μας είναι μέχρι το 2030 από περίπου 8.600 MW εγκατεστημένη ισχύ, που έχουμε αυτή τη στιγμή στη χώρα μας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αυτό να γίνει 25.000 MW. Και θα κλείσω αναφερόμενος στην εκλογική μου περιφέρεια, την Καστοριά, όπου από την εκλογή μας τον Ιούλιο του 2019 το κύριο ζήτημα που αντιμετώπιζα από δεκάδες εκατοντάδες επενδυτές που είχαν τη διάθεση να επενδύσουν τα περισσεύματά τους σε παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και κυρίως αναφέρομαι στον ήλιο με τα φωτοβολταϊκά, αυτό προσέκρουε στο γεγονός ότι πάντοτε, μονότονα η ΔΕΗ και ο ΔΕΔΔΗΕ απαντούσαν ότι είναι κορεσμένο το δίκτυο. Να λοιπόν που έρχεται αυτή η Κυβέρνηση να κάνει μια ακόμη σπουδαία μεταρρύθμιση, να αυξήσει τη δυνατότητα των δικτύων, έτσι ώστε να επενδύσουν οι πολλοί, οι εκατοντάδες μικροί και μικρομεσαίοι επενδυτές, οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Κόλλιας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΛΛΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα αποτελεί όχημα για τη μακροπρόθεσμη αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας και την πάταξη του εκτινασσόμενου κόστους ενέργειας. Είναι αυτονόητο ότι σε μια χώρα όπως η Ελλάδα με πλούσιο αιολικό και ηλιακό δυναμικό η επιτάχυνση της διείσδυσης των ΑΠΕ θα οδηγήσει σε αποκλιμάκωση του κόστους ενέργειας καθώς η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τον ήλιο και τον άνεμο είναι πολύ φθηνότερη σε σχέση με την παραγωγή από ορυκτούς πόρους. Επιπλέον θα προσδώσει ανταποδοτικά οφέλη ιδίως για τις τοπικές κοινωνίες δεδομένου ότι η χρήση της τεχνολογίας προς τον σκοπό αυτόν δεν θα αφήνει σημαντικό αποτύπωμα στο περιβάλλον.

Επί των ημερών σας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, είναι χαρακτηριστικό ότι η διείσδυση των ΑΠΕ στο ηλεκτρικό σύστημα της χώρας άγγιζε μόλις το ένα πέμπτο σε αριθμό σε σχέση με τη διείσδυση που προωθείται και εφαρμόζεται σήμερα. Επί των ημερών σας κατασκευάζονταν και εγκαθιστούνταν περίπου 200 με 300 MW νέων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ετησίως ενώ η Κυβέρνησή μας κατάφερε σταδιακά να εγκατα-

στήσει από 920 έως 930 MW το 2019, να το φθάσει τα 2.000 MW το 2022, δηλαδή 2 GW νέων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Επιτρέψτε μου να αναφερθώ στις σημαντικότερες παρεμβάσεις του νομοσχεδίου. Προβλέπεται η δραστική μείωση του χρόνου ανάπτυξης και υλοποίησης έργων ΑΠΕ. Άρα προβλέπεται η επιτάχυνση σε όλη τη διαδικασία αξιολόγησης. Μειώνεται δραστικά ο μέσος χρόνος αδειοδότησης νέων έργων ΑΠΕ από πέντε χρόνια, που είναι σήμερα, στους δεκατέσσερις μήνες.

Σε ό,τι αφορά την αδειοδοτική διαδικασία η επιτάχυνση θα επιτευχθεί με την απλοποίηση και την ψηφιοποίηση των σχετικών διαδικασιών. Πλέον όλες οι ενέργειες για την απόκτηση των αδειών θα διενεργούνται ψηφιακά. Τα δικαιολογητικά που θα απαιτείται να καταθέτουν οι επενδυτές μειώνονται δραστικά από ενενήντα ένα σε πενήντα τέσσερα και περιορίζονται στα απολύτως απαραίτητα.

Τα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας μειώνονται από επτά σε πέντε. Δημιουργείται υπηρεσία μιας στάσης στο Υπουργείο Περιβάλλοντος που θα παρακολουθεί και θα εποπτεύει όλη την αδειοδοτική διαδικασία. Καθορίζεται επακριβώς η διαδικασία της δεύτερης φάσης αδειοδότησης των ΑΠΕ. Εκσυγχρονίζεται το πλαίσιο για έργα αποθήκευσης ενέργειας. Ψηφιοποιούνται οι διαδικασίες κάτι που ενισχύει την ταχύτητα και τη διαφάνεια.

Προωθούνται οι στρατηγικοί στόχοι που έχει θέσει η χώρα μας για εγκατάσταση τουλάχιστον 25 GW ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και 3,5 GW συστημάτων αποθήκευσης μέχρι το 2010. Υπερδιπλασιάζεται η εγκατεστημένη ισχύς ανανεώσιμων πηγών ενέργειας τα επόμενα χρόνια με αύξηση έως 54% των αιολικών και 167% της ισχύος των φωτοβολταϊκών. Αυξάνεται η χωρητικότητα στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας για την ένταξη ΑΠΕ. Ενισχύονται οι επενδύσεις γεγονός που αναβαθμίζει και τονώνει τα ηλεκτρικά δίκτυα της χώρας.

Προσελκύονται επενδύσεις άνω των 10 δισεκατομμυρίων ευρώ έως το 2030 για την κατασκευή και λειτουργία νέων ΑΠΕ, που θα φθάσουν και θα υπερβούν τα 15GW. Μάλιστα πολύ σημαντική πρωτοβουλία αποτελεί και ο προσωρινός μηχανισμός επιστροφής μέρος εσόδων της αγοράς σύμφωνα με τα οποία καθορίζεται πλαφόν πλέον στην χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρισμού. Το παρακρατούμενο ποσό θα αποτελεί το επιστρεπτέο έσοδο που προορίζεται για το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης. Το ποσό που θα απομένει θα είναι το έσοδο κάθε παραγωγού. Πρόκειται για μία δραστικότατη παρέμβαση εγκεκριμένη από την Κομισιόν με την οποία η Κυβέρνησή μας έρχεται να αδρανοποιήσει τη ρήτρα αναπροσαρμογής και να αποζημιώσει τους παραγωγούς για το πραγματικό και όχι το χρηματιστηριακό κόστος, όπως συνέβαινε το προηγούμενο διάστημα.

Μπαίνει, λοιπόν, φρένο στην παραγωγή υπέρ εσόδων ή υπέρ κερδών για τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας. Σημειωτέον ότι με αυτόν τον τρόπο το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης εκτιμάται ότι θα ενισχυθεί με πάνω από 1,6 δισεκατομμύριο ευρώ τους επόμενους μήνες από την ανάκτηση αυτών των υπερεσόδων.

Επομένως, αγαπητοί συνάδελφοι, μετά την αναστολή της ρήτρας αναπροσαρμογής και το πλαφόν που βάζουμε σήμερα και στην τιμή λιανικής, ερχόμαστε και απορροφούμε το 85% της αύξησης για τα νοικοκυριά οριζόντια, ανεξαρτήτως κατανάλωσης, είτε για κύριες είτε για δευτερεύουσες κατοικίες. Για τα δίκτυα προβλέπεται ότι σε σαράντα πέντε ημέρες από την ψήφιση του σχεδίου νόμου ο ΔΕΔΔΗΕ θα υπολογίσει τα διαθέσιμα περιθώρια ισχύος όλων των υποσταθμών στο δίκτυο διανομής. Για τους υποσταθμούς που τα περιθώρια είναι έως 10 MW, αυτά διατίθενται αποκλειστικά για αυτοπαραγωγή, ενεργειακό συμψηφισμό και πρόγραμμα φωτοβολταϊκών στις στέγες. Τα νέα περιθώρια προτείνεται να κατανεμηθούν ως εξής: 30% τα νοικοκυριά, 30% αγρότες, 30% στη βιομηχανία και μεταποίηση, 10% στους ανεξάρτητους παραγωγούς.

Τέλος, στο νομοσχέδιο αυτό περιγράφονται ρυθμίσεις για την ενίσχυση της ασφάλειας και του εφοδιασμού της χώρας με το φυσικό αέριο για την περίοδο από τον Ιούλιο 2022 μέχρι τον Ιούνιο του 2023.

Αγαπητοί συνάδελφοι, εκφράζω την εκτίμηση ότι η Ελλάδα μπορεί να εξελιχθεί σε πολύ σημαντικό κομμάτι της ενεργειακής αυτονομίας της Ευρώπης με σημαντικές εξαγωγές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Η χώρα μας γίνεται πρωτοπόρος σε ό,τι αφορά την εγκατάσταση νέων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και έρχεται πολύ πιο κοντά στον κοινό ευρωπαϊκό στόχο. Πρόκειται για μια μεγάλη μεταρρύθμιση, διότι τακτοποιεί και θέτει εκείνες τις βάσεις, ώστε να μπορέσουμε να πετύχουμε τον φιλόδοξο αυτόν στόχο -απέναντι στον οποίον είναι προσανατολισμένη όλη η Ευρώπη- που δεν είναι άλλος από το να καταστεί η ευρωπαϊκή ήπειρος κλιματικά ουδέτερη μέχρι το 2050.

Είναι, λοιπόν, αναγκαία η αύξηση της συμμετοχής των ΑΠΕ στο ηλεκτρικό μείγμα της χώρας. Γι' αυτό ακριβώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας καλώ να το υπερψηφίσουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει η Ανεξάρτητη Βουλευτής κ. Αγγελική Αδαμοπούλου.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως θα θυμάστε, ο κ. Γεραπετρίτης είχε φορτώσει τετρακόσιους μετακλητούς στη νέα επιτελική δομή, την οποία έστησε με τον πρώτο της νόμο η Κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη. Μάλιστα, αν θυμάστε τι έλεγε τότε σε αυτή την Αίθουσα αλλά και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, είχε πει ότι αυτοί οι τετρακόσιοι μετακλητοί θα φρόντιζαν το νομοθετικό έργο και την τεκμηρίωση, δηλαδή θα έγραφαν τους νόμους και των δεκαεννιά Υπουργείων. Αν κάνουμε μια απλή διαίρεση, βλέπουμε ότι σε κάθε Υπουργείο αντιστοιχούν περίπου είκοσι ένας μετακλητοί, χώρια αυτοί που αντιστοιχούν σε κάθε Υπουργό, Υφυπουργό και Γενικό Γραμματέα. Ωστόσο, φαίνεται ότι αυτοί οι είκοσι ένας μετακλητοί, οι οποίοι αντιστοιχούν και εν προκειμένω στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας μαζί με τους μετακλητούς που αντιστοιχούν σε εσάς, κύριε Υπουργέ, δηλαδή περίπου καμμιά τριανταριά, υποτίθεται άριστοι, δεν επαρκούσαν για να γράψουν αυτό το νομοσχέδιο.

Αξίζει να σταθούμε πραγματικά σε αυτή την τεράστια επιτυχία της Κυβέρνησης, η οποία έχει σπάσει κάθε ρεκόρ βολέματος σε βάρος του κρατικού κορβανά με τον αριθμό των μετακλητών να προσεγγίζει τον Φεβρουάριο τους τρεις χιλιάδες εκατόν ογδόντα τέσσερις και το ετήσιο κόστος μισθοδοσίας αυτών τα 70 εκατομμύρια ευρώ. Γιατί το λέω αυτό; Το λέω, διότι τη στιγμή που η Κυβέρνηση διατείνεται δημόσια ότι δεν υπάρχουν τα δημοσιονομικά περιθώρια, για να μειώσει τον ειδικό φόρο κατανάλωσης στα καύσιμα, την ώρα που προσπαθεί κυριολεκτικά με ψίχουλα-επιδοτήσεις, όπως είναι το Power Pass και το Fuel Pass, να καλύψει τις τεράστιες κυριολεκτικά αυξήσεις στην ενέργεια, παρ' όλα αυτά βρίσκει 70 εκατομμύρια ευρώ, για να τα δίνει στους μετακλητούς, τους ικανούς κατά τα άλλα, οι οποίοι επαναλαμβάνω ότι δεν κατάφεραν να γράψουν αυτό το νομοσχέδιο.

Το αποτέλεσμα είναι ότι περίπου 75 εκατομμύρια ευρώ εκταμιεύτηκαν από τα κρατικά ταμεία και δόθηκαν σε μία ειδική εταιρεία συμβούλων, για να κάνει αυτό το οποίο δεν έκαναν οι ικανοί μετακλητοί της Κυβέρνησης, οι οποίοι μάλιστα πληρώνονται καλύτερα από ποτέ, μιας και η Κυβέρνηση φρόντισε να τους εξασφαλίσει γενναίες μισθολογικές αυξήσεις σε σχέση με το παλαιότερο καθεστώς μειώνοντας ταυτόχρονα στο ελάχιστο τα τυπικά προσόντα τους. Δηλαδή, έχουμε μετακλητούς οι οποίοι είναι και οι πιο ακριβοπληρωμένοι και με τα ελάχιστα τυπικά προσόντα και ανίκανοι να γράψουν ένα νομοσχέδιο. Θα λέγαμε ότι αυτός είναι ένας τέλειος συνδυασμός αποτυχίας με τη φαρδιά πλατιά σφραγίδα και υπογραφή του Μεγάρου Μαξίμου.

Κακά τα ψέματα, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, φάγατε μέχρι και τα πόμολα και συνεχίζετε απτόητοι. Μπορεί να μην είστε ικανοί να γράψετε ένα νομοσχέδιο καλό. Όμως, αυτό το οποίο οφείλω να σας αναγνωρίσω είναι ότι είστε αδιαφιλονίκητοι πρωταθλητές στο ροκάνισμα του δημοσίου χρήματος.

Εν προκειμένω, ως προς το νομοσχέδιο που συζητάμε, άλλο νομοσχέδιο φέρατε στη δημόσια διαβούλευση και άλλο νομοσχέδιο συζητάμε σήμερα.

Τι προβλέπει το νομοσχέδιο; Φτιάξατε έναν μηχανισμό αποζημίωσης των ηλεκτροπαραγωγών με πλαφόν χωρίς να χαλιναγωγήσετε τα υπερκέρδη και να τα φορολογήσετε, όπως λέγατε, κατά 90%. Υποτίθεται ότι καταργήσατε και τη ρήτρα αναπροσαρ-

μογής, αλλά είναι ένα καθαρά επικοινωνιακό τέχνασμα, γιατί την κρύψατε πίσω από τα κυμαινόμενα τιμολόγια.

Τι άλλο κάνετε με το νομοσχέδιο; Αφαιρείτε από τον διαχειριστή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των εγγυήσεων προέλευσης την αρμοδιότητα έκδοσης των εγγυήσεων προέλευσης, ανοίγοντας έτσι διάπλατα το δρόμο, ώστε να μπουν νέοι μπαταχτσήδες στον πολύπαθο χώρο της ενέργειας.

Επίσης, νομιμοποιείτε εκ των υστέρων τις αποφάσεις προμήθειας του αμερικανικής προέλευσης υγροποιημένου φυσικού αερίου LNG, χωρίς να μας λέτε όμως ποιο θα είναι το κόστος και πώς τελικά θα το επωμίζονται οι καταναλωτές.

Αναβάλλετε για άλλη μια φορά και μάλιστα επ' αόριστον την αναθεώρηση του απαρχαιωμένου χωροταξικού πλαισίου για τις ΑΠΕ του 2008, τη στιγμή που οι ανεμογεννήτριες, οι οποίες τοποθετούνται στους ορεινούς όγκους, είναι πολύ μεγαλύτερων διαστάσεων.

Και εκτός των άλλων, δεν κάνετε καμμία κουβέντα για τις ζώνες αποκλεισμού σε παραδοσιακούς οικισμούς, σε αρχαιολογικούς χώρους, γενικά καμία κουβέντα για την προστασία του τοπίου, καμιά κουβέντα για τις ζώνες αποκλεισμού σε οδικά δίκτυα και αυτό μάλιστα την ώρα που το δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει καταδικάσει μόλις το 2020 την Ελλάδα για το γεγονός ότι δεν προβλέπει ένα σχέδιο διαχείρισης για τις προστατευόμενες περιοχές «NATURA 2000». Και παρ' όλα αυτά, εσείς συνεχίζετε να τοποθετείτε εκεί, στις προστατευόμενες περιοχές δηλαδή, τις ανεμογεννήτριες, τις εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Αντί δηλαδή να συμμορφώνεστε, τα κάνετε ακόμη χειρότερα, διότι προφανώς αυτή είναι η λουδοβίκεια αντίληψή σας για τη νομιμότητα. Η παράταξη, λοιπόν, η οποία κατάφερε μεταπολιτευτικά να τσιμεντώσει όλη την Ελλάδα τώρα ολοκληρώνει πρόσω ολοταχώς το έγκλημα σε βάρος της φύσης και σε βάρος των κατοίκων της πατρίδας.

Τι άλλο προβλέπει το νομοσχέδιο; Ότι το 20% των εκτάσεων οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν για την τοποθέτηση των ανεμογεννητριών θα προέρχεται από αναγκαστική απαλλοτρίωση ιδιωτικών αγροτεμαχίων. Και θα ήθελα και εγώ, κύριε Υπουργέ, να επαναλάβω το ερώτημα το οποίο σας έθεσαν οι συνάδελφοι στην επιτροπή και το οποίο δεν απαντήσατε. Και το ερώτημα είναι: Όταν αυτές οι ΑΠΕ, οι εγκαταστάσεις, το αιολικό πάρκο ολοκληρώσει τη λειτουργία του, τι θα γίνουν όλες αυτές οι εκτάσεις; Μήπως θα πάρουν διάφοροι ανάδοχοι τα φιλέτα στα νησιά και μάλιστα με αξίες, οι οποίες κάθε χρόνο εκτινάσσονται στα ύψη;

Στο άρθρο 137 κάνατε ένα ωραιότατο φωτογραφικό δωράκι στην εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ». Τι δωράκι είναι; Ως προς την παράταση της προθεσμίας που της δώσατε σε σχέση με το ζήτημα υποβάθμισης του περιβάλλοντος που προβλέπει η έκθεση επιπτώσεων μέχρι το 2026.

Και θα ήθελα και στο σημείο αυτό να ρωτήσω εσάς, κύριε Υπουργέ, και γενικά την Κυβέρνηση, η οποία ως παράταξη διαφημίζει φανατικά αυτή την εταιρεία: Ποια είναι τα κέρδη και τα έσοδα που έχουν αποφέρει οι δραστηριότητες αυτής της εταιρείας στην ελληνική οικονομία και γενικά η προστιθέμενη αξία στο Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν;

Και το λέω αυτό, διότι υπάρχουν περιβαλλοντικές μελέτες, οι οποίες μιλούν για ανυπολόγιστη ζημία, χωρίς να έχει πάρει πίσω το ελληνικό κράτος ως αντισταθμιστικό όφελος, ούτε πινάκιο φακής, κυριολεκτικά. Άρα, λοιπόν, απαντήστε μας, σε τι έχει ωφελήσει όλη αυτή η συμφωνία;

Κλείνω, λοιπόν, την τοποθέτησή μου με μία παραίνεση, την οποία είμαι σίγουρη ότι η Κυβέρνηση δεν θα αφουγκραστεί, διότι δεν αφουγκράζεται καμμία πρόταση η οποία δεν γεμίζει τις τσέπες του κάθε επιχειρηματία σπόνσορα, ο οποίος κάνει κουμάντο στην Κυβέρνηση και στην παράταξη.

Η πιο βιώσιμη λύση για την ενεργειακή αυτάρκεια της χώρας βρίσκεται στην κατά το δυνατόν ενεργειακή αυτονόμηση των κατοίκων αυτής της χώρας, δηλαδή, στα φωτοβολταϊκά, στις ταράτσες και στις στέγες, με γενναίες κρατικές επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις, με τη δυνατότητα απευθείας χρήσης της παραγόμενης ενέργειας από τον ιδιοκτήτη και διανομής του τυχόν πλεονάσματος δωρεάν υπέρ του δημοσίου.

Είναι λογικό και επόμενο από τη στιγμή που το κράτος θα έχει χρηματοδοτήσει και την αγορά και την εγκατάσταση, να δικαιούται ως αντιστάθμισμα την παροχή, εν πάση περιπτώσει, αυτής της ενέργειας, προκειμένου να ωφελείται το δίκτυο, κοινωφελείς υπηρεσίες, δομές και με αυτόν τον τρόπο και ο καταναλωτής δεν θα πληρώνει το ρεύμα που θα παράγει και θα καταναλώνει, αλλά και θα το δίνει δωρεάν υπέρ του δικτύου για να ηλεκτροδοτείται ο φωτισμός στα πάρκα, στα νοσοκομεία, στα σχολεία, στο οδικό δίκτυο και γενικά στις δημόσιες υπηρεσίες.

Πιστεύω, λοιπόν, κλείνοντας ότι αυτή είναι η πιο οικονομική, η πιο οικολογική και η πιο υπεύθυνη πρόταση σε μία χώρα, η οποία έχει τριακόσιες μέρες το χρόνο ηλιοφάνεια, αλλά είναι και η πιο πατριωτική πρόταση για την ενεργειακή αυτονόμηση της Ελλάδας μας, η οποία έχει υποφέρει τα πάνδεινα από την ανεύθυνη πολιτική σας και από τα κερδοσκοπικά παιχνίδια των ισχυρών, που εσείς αβαντάρετε σε κάθε ευκαιρία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Παναγιώτης Σκουρλέτης.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αν κάποιος επιχειρούσε να συρρικνώσει την πολιτική της Κυβέρνησής σας στον ενεργειακό τομέα, θα έλεγε ότι πρόκειται για μια ατέλειωτη προσπάθεια, ατέλειωτη ιστορία κοροϊδίας και εξαπάτησης του ελληνικού λαού. Δέσμιοι των συμφερόντων και των ιδεοληψιών σας και ενώ σας είχαμε προειδοποιήσει εδώ και έντεκα σχεδόν μήνες, παρακολουθούσατε τις εξελίξεις στον ενεργειακό τομέα και παρεμβαίνατε τόσο όσο, εκ των υστέρων.

Αρνηθήκατε να δείτε το πρόβλημα κατάματα. Δεν πιάσατε το βασικό ζήτημα που ήταν η παρέμβαση στους μηχανισμούς που διογκώνανε το πρόβλημα. Αντ' αυτού, τι είπατε; Ξέρετε, δεν ανεβαίνουν οι χρεώσεις, αλλά η ρήτρα προσαρμογής είναι αυτή που τελικά επιβαρύνει τον κόσμο. Λες και η ρήτρα αναπροσαρμογής δεν μεταφέρει την αύξηση των τιμών που προκύπτουν από τον μηχανισμό της χονδρικής στον τελικό καταναλωτή. Τι ήταν αυτό; Μια προσπάθεια να κοροϊδέψετε τον κόσμο. Το κατάλαβε ο κόσμος.

Τώρα, λοιπόν, που το κατάλαβε ερχόμαστε να κρύψουμε τη ρήτρα αναπροσαρμογής στις τιμές. Άρα, λοιπόν, η ρήτρα αναπροσαρμογής θα είναι σαν να μην υπάρχει, αλλά θα υπάρχει. Και αντί, λοιπόν, να τολμήσετε να παρέμβετε στο Χρηματιστήριο Ενέργειας, σ' αυτόν τον κερδοσκοπικό μηχανισμό, αντί να προσπαθήσετε να σπάσετε αυτή την κερδοσκοπική σχέση ανάμεσα στο ακριβό φυσικό αέριο που με δική σας ευθύνη μας προσδέσατε ακόμη περισσότερο τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα, για να μπορέσουμε να αποτυπώσουμε τα πραγματικά κόστη και να δούμε τελικά χαμηλότερες τιμές τελικής επιβάρυνσης, έρχεστε τώρα και μιλάτε απροσδιόριστα για κάποια υπουργική απόφαση, η οποία αφού δίνει ανέγγιχτο τον συγκεκριμένο μηχανισμό της χονδρικής, θα προσδιορίζει μια διοικητική τιμή και τη διαφορά θα την παίρνουμε και θα τη βάζουμε στο Ταμείο Μετάβασης, για να έρχεται εκ των υστέρων να ελαφρύνει τους καταναλωτές. Βέβαια το Ταμείο Μετάβασης υποτίθεται ότι είναι για να βοηθήσει τη μετάβαση στην πράσινη ανάπτυξη.

Είναι αυτό που δεν κάνατε όλο το προηγούμενο διάστημα, διότι υπονομεύσατε και το Ταμείο Μετάβασης. Μιλάγατε για χρήματα που δίνατε από τον κρατικό προϋπολογισμό και νόμιζε ο κόσμος ότι πρόκειται γι' αυτές τις μικρές εκπτώσεις και τις επιδοτήσεις που δώσατε στους λογαριασμούς, αλλά ουσιαστικά ήταν χρήματα που είχατε εισπράξει μέσα από αυτό τον μηχανισμό. Πώς λέγεται, λοιπόν αυτό; Κοροϊδία λέγεται. Μεγάλη κοροϊδία και εξαπάτηση!

Όταν, λοιπόν,, σας πιέζουνε ο κόσμος καταλαβαίνει ότι εδώ έχουμε υπερκέρδη -λέτε θα τα φορολογήσουμε με 90%- ικανοποιείται το κοινό αίσθημα κατ' αρχήν. Την ίδια ώρα υπαγορεύετε στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας έναν τρόπο τέτοιο, ώστε να μειώσει τα πραγματικά κέρδη. Και ακόμα περιμένουμε το αποτέλεσμα. Επειδή, όμως, ενοχλεί το να λέμε υπερκέρδη, μιλάμε για υπερέσοδα. Επικοινωνιακά πρόκειται για μια καλοστημένη υπόθεση κοροϊδίας του ελληνικού λαού. Τα ψέματα, όμως, τελειώνουν.

Διότι και στο άλλο ζήτημα στον τομέα του φυσικού αερίου, και εκεί την πατήσατε. Και εκεί είχαμε υπερκέρδη της δημόσιας μέχρι τώρα ΔΕΠΑ. Και έρχεστε κατά προκλητικό τρόπο, ενώ δεν έχετε απαντήσει ποτέ, γιατί ένα φυσικό μονοπώλιο πρέπει να είναι ιδιωτικό;

Απαντήστε, ποιος είναι ο λόγος; Σε μια μονοπωλιακή αγορά, όταν αυτή εξυπηρετεί το ένα και μοναδικό δίκτυο, όπως η ΔΕΠΑ Υποδομών, γιατί θα πρέπει να καρπούνται τις ρυθμιζόμενες χρεώσεις, τα έσοδα, κάποιοι ιδιώτες; Για ποιο λόγο; Δεν υπάρχει απάντηση. Η απάντηση είναι μία. Διότι εξυπηρετούμε ιδιωτικά συμφέροντα εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος, διότι είμαστε νεοφιλελεύθεροι ιδεοληπτικοί. Από αυτό χαρακτηρίζεται όλη σας η πολιτική.

Βγαίνει ο κ. Σταϊκούρας και λέει ότι το 2023 θα είμαστε πρωταθλητές στις επενδύσεις. Ποιες επενδύσεις; Της υποκατάστασης του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ανάμεσα στο δημόσιο και τους ιδιώτες, δημιουργώντας νέα ιδιωτικά μονοπώλια; Πού παρεμβαίνετε στο να αλλάξετε το παραγωγικό μοντέλο αυτής της χώρας; Πώς αξιοποιήσατε το Ταμείο Ανάκαμψης;

Διαπιστώνουμε τώρα όλα τα αδιέξοδα, τα οποία κορυφώνονται και είναι πιεστικά στις συνθήκες ενεργειακής κρίσης. Μας λείπει χώρος για τις διασυνδέσεις.

Ποιος θα κάνει, λοιπόν, αυτές τις νέες επενδύσεις στα δίκτυα, στο επίπεδο του ΔΕΔΔΗΕ, τουλάχιστον; Η Μαγκουάιρ, όπου η σύμβαση προβλέπει ότι το 90% των κερδών της προηγούμενης χρονιάς, θα το διανέμετε ως κέρδη; Άρα θα καταφεύγει σε δανεισμό. Αυτός ο δανεισμός θα επιβαρύνει το χρηματοοικονομικό κόστος της εταιρείας. Βέβαια, αυτό το κόστος επειδή πρόκειται για ρυθμιζόμενες χρεώσεις, θα το πληρώνουν οι καταναλωτές.

Αυτό, λοιπόν, τι είναι; Είναι πολιτική υπέρ του δημόσιου συμφέροντος; Όχι, βέβαια. Η έννοια της ενεργειακής δημοκρατίας, της ενεργειακής φτώχειας δεν σας αγγίζουν καθόλου. Γι' αυτό κάνετε μια μεροληπτική πολιτική εις βάρος των πολιτικών που ενισχύουν την αυτοπαραγωγή. Ακούστηκαν πριν και τεκμηριωμένα από τη συνάδελφο την κ. Αδαμοπούλου. Κάνετε μια μεροληπτική πολιτική εις βάρος των ενεργειακών κοινοτήτων, διότι σας είναι αδιάφορη η έννοια της δημοκρατίας. Για σας είναι πράσινο, ό,τι κατά προτεραιότητα υπηρετεί τα συμφέροντα και τα κέρδη των ολίγων. Αυτός είναι ο κοινός παρονομαστής σε όλα τα ζητήματα, και στην υγεία και στην εκπαίδευση, αλλά τώρα μιλάμε για τα θέματα της ενέργειας.

Στην ενέργεια, λοιπόν, ερχόσαστε τώρα στην περίπτωση της ΔΕΠΑ Υποδομών και εκ των υστέρων αλλάζετε τους όρους του ίδιου του διαγωνισμού. Ε, αυτό είναι πρωτάκουστο. Αυτό πού συμβαίνει; Σε τι χώρες συμβαίνει; Υπάρχουν χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που λειτουργούν κατά τέτοιο τρόπο; Και βέβαια, όχι.

Το νομοσχέδιό σας επονομάζεται ως ένα νομοσχέδιο απλοποίησης της αδειοδότησης των ΑΠΕ. Ουσιαστικά, όμως, αντιλαμβάνεται αυτή την απλοποίηση ως μία προσπάθεια που θα διευκολύνει όποια μεγάλη επένδυση γίνει οπουδήποτε, χωρίς όρους και προϋποθέσεις.

Απλοποίηση δεν σημαίνει να λειτουργώ εις βάρος του περιβάλλοντος ή εις βάρος εκείνων των πολιτικών που θα έπρεπε να τις έχουμε στην προμετωπίδα, αλλά θα έπρεπε να είναι μια διαδικασία που, πρώτα απ' όλα, θα έκανε γνωστούς τους όρους εκ των προτέρων σε έναν επενδυτή, που θα ήταν αντικειμενική η αξιολόγηση, διάφανη η διαχείριση της αξιολόγησης και όχι μία πολιτική, όπως ακούστηκε εδώ μέσα, η οποία τελικά το μόνο που εξυπηρετεί είναι τις μεγάλες επενδύσεις χωρίς όρους και προϋποθέσεις. Επενδύσεις που θέτουν σε αντιπαλότητα τις τοπικές κοινωνίες με τους επενδυτές, αγνοώντας εάν προηγούμενα έχουμε δημιουργήσει τους όρους για να είναι ένα δίκτυο που να αντέχει αυτές τις επενδύσεις και αγνοώντας τελικά εάν ουσιαστικά δυναμιτίζουμε την ανάγκη υιοθέτησης μιας οικολογικής συνείδησης των πολιτών.

Ψιλά γράμματα για μία Κυβέρνηση, η οποία, όπως είπα και αρχικά, είναι δέσμια των συμφερόντων και της ιδεοληψίας της.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας το εξής: Δεν είναι προκλητικό, όταν ο κόσμος δεν έχει να πληρώσει τους λογαριασμούς του ρεύματος και του φυσικού αερίου, όταν δεν του φτάνει η βενζίνη για να πάει δέκα ημέρες στη δουλειά του, όπου αυτό είναι αναγκαίο και δεν κάνετε τίποτα εσείς σε αυτό το θέμα, να έχουμε μια τρομακτική αύξηση της τάξεως του 214% στις αμοιβές του διοικητικού συμβουλίου της ΔΕΗ; Πώς το επιτρέπετε εσείς ως Υπουργός; Θα ήθελα μια απάντηση.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Θα ήθελα να κάνω δύο - τρεις παρατηρήσεις πάνω σε αυτά που είπε ο αξιότιμος κύριος συνάδελφος.

Πρώτον, κύριε συνάδελφε, πρέπει να σας πούμε ότι εμείς, πρώτα απ' όλα, εκείνους τους οποίους στηρίζουμε είναι τους πραγματικά ευάλωτους, εκείνους που είναι πιο αδύναμοι, εκείνους που είναι πιο φτωχοί και έχουν δυσκολία και να πληρώσουν τον λογαριασμό του ρεύματος, αλλά και να αντικαταστήσουν μία συσκευή.

Ένα παράδειγμα: «Εξοικονομώ κατ' οίκον». Σας έχω πει πολλές φορές ότι στο νέο «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ», το οποίο έφτιαξε η δική μας Κυβέρνηση, το 23% των νοικοκυριών που έκαναν αιτήσεις...

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Πληρώνει το «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ»; Υπάρχει το «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ»;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Μη φωνάζετε, κύριε συνάδελφε. Ακούστε, για να μαθαίνετε...

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Πληρώνει το «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ»;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ακούστε, για να μαθαίνετε. Στο νέο «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ», λοιπόν...

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Ποιο, του 2021 που δεν προκηρύχθηκε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Φάμελλε, μην διακόπτετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): ...το 23% των αιτήσεων είναι από ευάλωτα νοικοκυριά, όταν στα προηγούμενα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ», τα δικά σας...

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Ποιο;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Δεν του αρέσει του κ. Φάμελλου να ακούει ποια είναι η αλήθεια.

Η αλήθεια είναι ότι επί των δικών σας ημερών μόλις πέντε στα εκατό νοικοκυριά ήταν ευάλωτα απ' όσα εντασσόταν στο πρόγραμμα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» της δικής σας περιόδου. Στο πρόγραμμα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» της δικής μας περιόδου είκοσι τρία στα εκατό νοικοκυριά, δηλαδή τέσσερις-πέντε φορές παραπάνω νοικοκυριά ευάλωτα, μπόρεσαν επιτέλους να επιλεχθούν και να αναβαθμίσουν ενεργειακά το σπίτι τους με 75% επιδότηση, επειδή είχαμε ξεχωριστό λογαριασμό 100 εκατομμυρίων ευρώ και με αυτόν τον τρόπο να μειώσουν πραγματικά το κόστος της ενέργειας, να βελτιώσουν και τις συνθήκες ζωής τους και να αναβαθμίσουν το σπίτι τους.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Πού, σε ποιο πρόγραμμα;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΟΛΙΑΚΟΣ: Σε ποιο πρόγραμμα, Υπουργέ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Να μαθαίνετε, κύριοι συνάδελφοι, γιατί η στείρα κριτική δεν βοηθάει. Και δεν βοηθάτε, πρώτα απ' όλα, τον τόπο με αυτόν τον τρόπο.

Επίσης, να σας πω για την αντικατάσταση συσκευών, που οι αιτήσεις έχουν φτάσει να ξεπερνάνε τις πεντακόσιες χιλιάδες. Πεντακόσιες χιλιάδες νοικοκυριά θα μπορέσουν να αντικαταστήσουν ένα παλιό κλιματιστικό ή ένα παλιό ψυγείο με ένα καινούργιο. Θα ανακυκλώσουν το παλιό και με αυτό τον τρόπο, με το καινούργιο, θα έχουν χαμηλότερο κόστος ενέργειας, αλλά και καλύτερη απόδοση.

Αυτά όλα τα κάνει η δική μας Κυβέρνηση και για όλα αυτά τα προγράμματα έχουμε κοινωνικά κριτήρια, που εσείς δεν είχατε. Για παράδειγμα, αυτοί που έχουν χαμηλότερο εισόδημα παίρ-

νουν περισσότερα μόρια. Αυτοί οι οποίοι είναι πολύτεκνοι έχουν περισσότερη μοριοδότηση. Για αυτές οι οικογένειες που έχουν μέλος με αναπηρία δεν είχατε καμμία πρόβλεψη στα δικά σας προγράμματα. Αυτά τα κάνει η Νέα Δημοκρατία, αυτά τα κάνει ο Πρωθυπουργός, ο Κυριάκος Μητσοτάκης, και δεν σας αρέσει.

Να πούμε τώρα και κάτι άλλο για το θέμα της ρήτρας αναπροσαρμογής.

Τι να πω, κύριε συνάδελφε; Εδώ ξεπεράσετε τον Αρχηγό και το κόμμα σας. Ο Αρχηγός σας κατηγορεί την Κυβέρνηση ότι αυτή η ρήτρα αναπροσαρμογής δήθεν έχει επέλθει από την παρούσα Κυβέρνηση και τη χαρακτηρίζει και ρήτρα Μητσοτάκη. Εσείς μόλις μας είπατε ότι αυτή η ρήτρα είναι λογική, γιατί ανταποκρίνεται στην αύξηση ενέργειας. Πρέπει να συμφωνήσετε με τον Αρχηγό σας και με το κόμμα σας: Αυτή η ρήτρα, τελικά, προκαλεί αύξηση; Πρέπει να καταργηθεί; Ή δεν προκαλεί αύξηση; Εμείς, πάντως, την καταργούμε, κύριοι συνάδελφοι.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να πάρω τον λόγο επί προσωπικού;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μόνο ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος έχει δικαίωμα να πάρει τον λόγο. Δεν υπάρχει η δυνατότητα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη, μπορώ να έχω τον λόγο για ένα λεπτό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Όχι, όχι!

Κύριε Φάμελλε, θέλετε τον λόγο; Εάν θέλετε, πάρτε τον λόγο. Ο κ. Σκουρλέτης δεν έχει τον λόγο. Είπε τη θέση του, πήρε την απάντηση, τέλειωσε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ζητώ τον λόγο επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Δεν υπάρχει προσωπικό. Προσωπικό ξέρετε τι σημαίνει; Μην το ξαναδιαβάσουμε τώρα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να εξηγήσω το προσωπικό;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Πρόεδρε, ας εξηγήσει το προσωπικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Αφού ο Υπουργός δέχεται, θα σας δώσω τον λόγο, όχι επί προσωπικού όμως. Προσωπικό δεν υπάρχει.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Διευκρίνιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Δώστε μία απάντηση. Το προσωπικό μόνο εγώ μπορώ να το κρίνω και ο Κανονισμός.

Κύριε Σκουρλέτη, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Ο Κανονισμός, κύριε Πρόεδρε. Είναι ο ορισμός του Κανονισμού αυτός. Ποιος είναι, λοιπόν, ο ορισμός...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Σας παρακαλώ!

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Εγώ σας παρακαλώ, μη με στενοχωρείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Έχετε τον λόγο για ένα λεπτό και θα σας εξηγήσω.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Μου είστε συμπαθής, μη με στενοχωρείτε. Θα είχα τελειώσει τώρα.

Προσέξτε, κύριε Σκρέκα, είστε πάρα πολύ καιρό σε αυτό το πόστο, στο Υπουργείο. Άρα άγνοια δεν δικαιολογείται. Και προηγουμένως ήσασταν και τομεάρχης ενέργειας της Νέας Δημοκρατίας. Άρα, λοιπόν, πρέπει να κατανοείτε αυτά που λέμε.

Σας είπα, λοιπόν, επακριβώς για τη ρήτρα αναπροσαρμογής, που ο κύριος Υπουργός Ανάπτυξης, ο κ. Γεωργιάδης, είπε ότι είναι για να προστατεύει τις επιχειρήσεις. Εδώ υπάρχει η καταχρηστική διάσταση της εφαρμογής της, ακριβώς διότι οι επιχειρήσεις δεν έχουν κανένα ρίσκο, αλλά μετακυλίουν το κόστος στην τελική κατανάλωση. Η ρήτρα αναπροσαρμογής, που ορθώς ο Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ είπε ότι έχει την υπογραφή και το όνομα Μητσοτάκη, τώρα αντί να την καταργήσετε και αντί να παρέμβετε πώς όμως καταργώντας της; Αντί να παρέμβετε στον ίδιο τον μηχανισμό, έρχεστε και την καλύπτετε, την ενσωματώνετε στις αρχικές χρεώσεις. Αυτό κάνετε. Γι' αυτό πρόκειται για ένα μνημείο κοροϊδίας και εξαπάτησης του ελληνικού λαού. Όμως, σας πήραμε είδηση.

Ευχαριστώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Πρόεδρε, τον λόγο παρακαλώ για ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Θα τα πω βέβαια και στην ομιλία μου, αλλά είναι ενδιαφέρων αυτός ο διάλογος και πρέπει να τον κλείσουμε, χωρίς να αφήσουμε λανθασμένες εντυπώσεις στις αξιότιμες και στους αξιότιμους συναδέλφους.

Η ρήτρα αναπροσαρμογής, κύριε συνάδελφε, θέλετε, δεν θέλετε, καταργείται. Και πώς καταργείται; Πρώτον, θα πρέπει κάθε τέλος του προ-προηγούμενου μήνα, οι προμηθευτές, οι πάροχοι ηλεκτρικής ενέργειας, να έχουν μία τιμή χρέωσης για το μεθεπόμενο μήνα, έτσι ώστε όλοι οι καταναλωτές να γνωρίζουν πραγματικά με διαφάνεια ποια είναι η χρέωση ενέργειας που θα πρέπει να πληρώσουν. Ποιοι καταναλωτές; Αυτοί οι καταναλωτές που έχουν σταθερά τιμολόγια; Όχι, αυτοί έχουν σταθερά τιμολόγια. Αυτοί οι καταναλωτές που έχουν κυμαινόμενα τιμολόγια; Αυτοί, λοιπόν, οι καταναλωτές που έχουν κυμαινόμενα τιμολόγια θα ξέρουν πια πόσο κοστίζει η ηλεκτρική ενέργεια από τον πάροχο που έχουν, κάτι που αυτή τη στιγμή είναι δύσκολο γιατί υπάρχει ένας μαθηματικός τύπος, που ανά πάσα στιγμή αναπροσαρμόζει την χρέωση ηλεκτρικής ενέργειας. Είναι αυτός ο τύπος -και θα τα καταθέσω μετά- βέβαια που υπήρχε επί ημερών σας. Θα τα καταθέσω μετά στη Βουλή για να τα διαβάσετε.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Λειτουργούσε ρήτρα;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Είναι η ρήτρα αναπροσαρμογής που υπήρχε και λειτουργούσε πέντε χρόνια επί των ημερών σας την οποία καταργούμε εμείς τώρα και που δεν δίνει τη δυνατότητα στα νοικοκυριά να καταλάβουν ποια είναι η ενέργεια που πληρώνουν.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Εμείς, λοιπόν, αυτό το καταργούμε και τι κάνουμε; Ακούστε, κύριοι συνάδελφοι, που δεν σας αρέσει βεβαίως που ερχόμαστε και με απόλυτη διαφάνεια δίνουμε τη δυνατότητα στους καταναλωτές να ξέρουν, πρώτον, πόσο είναι το κόστος της ενέργειας.

Δεύτερον, θα ξέρουν ποια είναι η επιδότηση από το κράτος. Υποχρεώνουμε όλους τους παρόχους να το αναγράφουν, γιατί βλέπουμε ότι πάρα πολλοί πάροχοι δεν αναγράφουν σε κάθε επικοινωνία που κάνουν με τον καταναλωτή ποια είναι η επιδότηση από το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης, η οποία ξεπερνάει το 50% του συνόλου του λογαριασμού και θα καταθέσω λογαριασμούς. Θα βλέπουν, λοιπόν, οι καταναλωτές ποια είναι η επιδότηση από το κράτος, πόσο είναι το κόστος ενέργειας και θα γνωρίζουν κάθε στιγμή πόσο πραγματικά πληρώνουν ενέργεια.

Πώς εμείς θα το καταφέρουμε αυτό; Θα το καταφέρουμε αυτό, κύριε συνάδελφε, μέσα από έναν μηχανισμό, που πήρε έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ενέργειας, που πήρε έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού σε χρόνο ρεκόρ, μέσα σε δεκαπέντε μέρες και όχι σε δυόμισι - τρεις μήνες που προσπαθούσαν να πάρουν έγκριση κάποιοι άλλοι που πήραν εξαίρεση.

Η Ελλάδα, λοιπόν, έχει πάρει εξαίρεση, έχει τον καλύτερο μηχανισμό ανάρτησης των υπερεσόδων και υπερκερδών. Στο κομμάτι της παραγωγής βάζουμε ένα πλαφόν αποζημίωσης στις θερμικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στα υδροηλεκτρικά, αλλά και στις ελεύθερες ΑΠΕ και με αυτόν τον τρόπο ερχόμαστε και επιδοτούμε και απορροφούμε το 80% της αύξησης στα νοικοκυριά, στους μικρομεσαίους επιχειρηματίες και στους αγρότες.

Αυτό κάνει η Κυβέρνησή μας και ήδη το βλέπουν οι άνθρωποι στους λογαριασμούς ρεύματος, που θα καταθέσω μετά, αλλά θέλω να το κρατήσω για την κύρια ομιλία μου. Αυτό κάνει η Ελλάδα. Είναι η πρώτη χώρα που το κάνει.

Θα σας καταθέσω και άλλα, ότι η Ελλάδα είναι η πρώτη μεταξύ των 27 κρατών-μελών σε επιδοτήσεις στους λογαριασμούς ρεύματος. Η πρώτη ως ποσοστό του ΑΕΠ της χώρας. Επίσης, θα σας καταθέσω και τα τελευταία στοιχεία που δείχνουν ότι οι αγαπημένες χώρες προς αναφορά και παραδειγματισμό που εσείς αναφέρετε, η Πορτογαλία και η Ισπανία, έχουν πολύ πιο ακριβή

ηλεκτρική ενέργεια για τους οικιακούς καταναλωτές από ό,τι είχε η Ελλάδα τον Μάιο. Περιμένουμε να δούμε και τον Ιούλιο. Αυτά έχει κάνει η χώρα μας. Σας αρέσει, δεν σας αρέσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ο κ. Φάμελλος έχει τον λόγο για δύο λεπτά ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα χρησιμοποιήσω πράγματι το δίλεπτο του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου γιατί θέλω να κάνω μία πρόταση στον κύριο Υπουργό. Επειδή βλέπω ότι θα προσπαθείτε να απαντήσετε σε κάθε Βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ μετά την ομιλία του, θέλω να σας πω, κύριε Υπουργέ, κάτι πάρα πολύ συγκεκριμένο όσο κι αν φαίνεται σκληρό: δεν ζούμε στη χώρα των λωτοφάγων. Τα ψέματα τελείωσαν. Κι αυτό πρέπει να το λάβετε πολύ σοβαρά υπ' όψιν.

Για δύο ζητήματα τα οποία αναφέρατε στην παρέμβασή σας οφείλω να ξεκαθαρίσω ότι, πρώτον, το «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» επί κυβέρνησης Μητσοτάκη είναι παγωμένο. Το «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» του κ. Χατζηδάκη το 2020 με έντονο κοινοβουλευτικό έλεγχο έχω αποδείξει ότι είναι μόνο στο 15% των πληρωμών. Η τεχνική αγορά οργιάζει για τα αδιέξοδά σας. Το «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» του 2021 δεν προκηρύχθηκε ποτέ. Προκηρύχθηκε του 2022 και δεν έχει εντάξεις. Μην λέτε ότι μπήκαν τα ευάλωτα νοικοκυριά. Ακόμα κάνετε αξιολόγηση. Το «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» στα δημόσια κτήρια δεν προκηρύχθηκε ποτέ, τρία χρόνια, που ήταν έτοιμο. Το «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» στην επιχειρηματικότητα δεν προκηρύχθηκε ποτέ εδώ και τρία χρόνια. Αυτό είναι το «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ». Δεν είμαστε στη χώρα των λωτοφάγων.

Δεύτερον, η ρήτρα αναπροσαρμογής είναι το χαράτσι Μητσοτάκη. Δεν είναι μόνο η ρήτρα Μητσοτάκη. Ο δύσκολος τύπος που είπατε εφαρμόστηκε από τη διοίκηση του κ. Στάση στις 5 Αυγούστου 2021. Αυτά τα γαλάζια χρυσοπληρωμένα παιδιά με τα μπόνους, με τις λιμουζίνες, με τα πριμ. Επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ δεν εφαρμόστηκε ρήτρα αναπροσαρμογής στη ΔΕΗ ποτέ. Να το ξεκαθαρίσουμε. Επί Κυβέρνησης Μητσοτάκη εφαρμόστηκε, όπως και ο δυσνόητος τύπος.

Και τώρα τι κάνει, κύριε πρόεδρε; Ολοκληρώνω. Η ρήτρα αναπροσαρμογής που ήταν το όχημα μεταφοράς της αισχροκέρδειας, την οποία επιτρέψατε στους καταναλωτές με καταχρηστικό, αδιαφανή, μη αναλογικό τρόπο, έρχεστε τώρα να παραδεχτείτε ότι ήταν ληστρική και γι' αυτό την αναστέλλετε. Και πού την κρύβετε; Στις τιμές. Τις βάζετε στην κυμαινόμενη τιμή η οποία δεν εξαρτάται έστω από έναν δυσνόητο τύπο, αλλά θα προκύπτει στο τέλος του μήνα κατά βούληση της εταιρείας και θα ψάχνουν οι καταναλωτές τις τιμές για να αλλάζουν κάθε μήνα εταιρεία, στις 10 Ιουλίου ή την 1η Αυγούστου; Και καταλαβαίνετε ότι μιλάμε και για καταναλωτές που δεν έχουν δυνατότητα στα ψηφιακά εργαλεία όλοι. Αυτό θεωρείτε ότι είναι αδιαφανές σύστημα όταν οι καταναλωτικές οργανώσεις χθες μας είπαν ότι δεν θα υπάρχει καμία αντικειμενική εξάρτηση στη διαμόρφωση των τιμών και θα είναι απολύτως κατά βούληση με αδιαφανή τρόπο των εταιρειών; Ένα χάος δημιουργείτε στην αγορά ενέργειας. Εμείς τα είπαμε στην πρώτη σας τοποθέτηση τώρα, στην πρώτη διακοπή, για να μη συνεχίζεται αυτό το γαϊτανάκι.

Λέτε ψέματα ένα χρόνο ότι θα μαζέψετε τις αυξήσεις. Στην έκθεση τον Σεπτέμβριο 2019 υποσχέθηκε ο κ. Μητσοτάκης κάλυψη τουλάχιστον 80% των αυξήσεων. Πού είναι; Στους λογαριασμούς όλοι οι πολίτες βλέπουν τη ρήτρα Μητσοτάκη. Δεν υπάρχει περιορισμός μέχρι στιγμής στους λογαριασμούς. Και θα συνεχιστούν οι ρήτρες να έρχονται με την τετραμηνιαία εκκαθάριση τουλάχιστον μέχρι τον Νοέμβριο. Μη λέτε ψέματα. Αυτό λέει η τροπολογία που βάλατε. Γιατί αν είχατε τα κότσια να την συζητήσετε δεν θα την φέρνατε ως τροπολογία την Παρασκευή το βράδυ με την κλασική συνήθεια που έχετε του κλέφτη, μετά τις επιτροπές. Θα τη φέρνατε άλλη στιγμή ώστε να φέρουμε και τους φορείς, να φέρουμε και τη ΡΑΕ η οποία διαφωνεί με όλα αυτά. Ο κ. Δαγούμας σας εκθέτει πλέον και ως κυβέρνηση και στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού.

Δεν είμαστε, λοιπόν, στη χώρα των λωτοφάγων και πλέον δεν είμαστε στη χώρα που κάνει κουμάντο ο Μητσοτάκης πια. Τελείωσαν τα ψέματα. Τελείωσαν και οι ώρες της Κυβέρνησης. Πλησιάζουν οι εκλογές. Και το επίδικο στις εκλογές θα είναι η ακρίβεια Μητσοτάκη γιατί απειλείτε την επιβίωση της κοινωνίας και της οικονομίας.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, κύριε Υπουργέ. Να τελειώσουμε αυτόν τον διάλογο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):

Κύριε συνάδελφε, ευτυχώς πράγματι δεν ζούμε στη χώρα των λωτοφάγων. Δεν θα έπρεπε να ακούγεται από το ΣΥΡΙΖΑ αυτό. Χθες μόλις συμπληρώσαμε επτά χρόνια από τότε που έκλεισαν οι τράπεζες. Είχαμε γενέθλια. Για να μην αναφέρεστε στη χώρα των λωτοφάγων.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Ευτυχώς κυβερνήσατε πέντε χρόνια και ξέρει ο ελληνικός λαός τι κάνατε. Ευτυχώς κυβερνήσατε κι έτσι έχουμε στοιχεία για το πώς κυβερνήσατε. Ρήτρα αναπροσαρμογής. Θα τα καταθέσω μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρία Μάλαμα, Θα πάρετε τον λόγο μετά και θα πείτε ό,τι θέλετε. Γιατί διακόπτετε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ρήτρα αναπροσαρμογής 11 Απριλίου 2019: κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ. Κατηγορούν ότι δήθεν η ρήτρα αναπροσαρμογής είναι μία ρήτρα, ένας μαθηματικός τύπος ο οποίος εφαρμόστηκε επί Κυβερνήσεως Νέας Δημοκρατίας. Ψέματα. Είναι λάθος αυτό. Είναι ανακριβές.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Δεν ακούτε, κύριοι συνάδελφοι. Δεν θέλετε να μάθετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Γιατί διακόπτετε συνεχώς; Τι ταραχή είναι αυτή;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Συγκρατηθείτε και ακούστε για να μαθαίνετε κάποια πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Δεν συμφωνούν όλοι με όσα λέτε εσείς, ούτε οι μεν, ούτε οι δε. Καθένας εκφράζεται ελεύθερα. Κρίνεται γι' αυτά που λέει. Μην κάνετε διακοπές.

Κύριε Υπουργέ, συνεχίστε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Πρόεδρε, κάθε φορά που θυμίζουμε σε αυτή την Αίθουσα με ποιο τρόπο κυβέρνησε ο ΣΥΡΙΖΑ, δυστυχώς οι συνάδελφοι από το ΣΥΡΙΖΑ εξάπτονται και δεν αφήνουν τον ομιλητή να μιλήσει. Αλλά θα με ακούσετε, θέλετε δεν θέλετε.

Στις 11 Απρίλιου 2019 ποιος ήταν Κυβέρνηση; Εσείς. Ποιος ήταν Πρωθυπουργός; Ο κ. Τσίπρας. Τι έκανε τότε η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας; Έστειλε επιστολή στους προμηθευτές ενέργειας.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Είχε ρήτρα η ΔΕΗ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Μην εξάπτεστε, κύριε Φάμελλε. Συγκρατηθείτε.

Έστειλε επιστολή στους προμηθευτές ενέργειας «προκειμένου», λέει, «να τεκμηριωθεί επαρκώς ο λόγος και η μεθοδολογία ενεργοποίησης της ρήτρας οριακής τιμής συστήματος για τα οικιακά μικρά εμπορικά και αγροτικά τιμολόγια που προσφέρεται με ειδική αναφορά στις όποιες τυχόν τροποποιήσεις έχουν επέλθει κατά την εξεταζόμενη περίοδο», αναφέρει το κείμενο της ΡΑΕ. Ήταν το κείμενο το οποίο είχε στείλει η ΡΑΕ επί ημερών σας στους παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας επειδή είχαν εφαρμόσει τη ρήτρα προσαρμογής.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Όχι στη ΔΕΗ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Όχι στη ΔΕΗ, λέει. Βέβαια. Τότε είχατε αναγκάσει τη ΔΕΗ να πουλάει το 50% της ενέργειας που παρήγαγε.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Γιατί διακόπτετε; Κύριε Φάμελλε, τα είπατε όσα θέλατε να πείτε χωρίς να διακοπείτε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):

Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου.

Δεν ζούμε στη χώρα των λωτοφάγων. Είχατε υποχρεώσει τη

ΔΕΗ να πουλάει το 50% της παραγωγής της ΔΕΗ κάτω του κόστους. Τότε ήταν εδώ ο συνάδελφος σας Υπουργός Ενέργειας. Να πουλάει την ενέργεια κάτω του κόστους με τα ΝΟΜΕ, με τις δημοπρασίες ενέργειας στα 20 και στα 30 ευρώ η μεγαβατώρα, με κόστος τα 60 ευρώ. Έμπαινε μέσα η ΔΕΗ 50%. Και αγοράζαν -προσέξτε- αυτούς που ονομάζετε καρτέλ τώρα. Το καρτέλ που ονομάζετε τώρα, οι ιδιώτες προμηθευτές, ήταν αυτοί που αγόραζαν από τη ΔΕΗ. Είχατε υποχρεώσει τη ΔΕΗ τότε να πουλάει το ρεύμα που παρήγαγε 50% κάτω του κόστους για να μπορούν να την ανταγωνίζονται. Και μιλάτε εδώ και δεν ντρέπεστε; Έρχεστε εδώ και μιλάτε; Αυτό έχετε κάνει κατά την κυβέρνησή σας. Κι έγραψε η ΔΕΗ 900 εκατομμύρια ζημιές το 2018 και 1,5 δισεκατομμύριο το 2019 και μιλάτε;

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Δεν ντρέπεστε λιγάκι; Και μιλάτε για λωτοφάγους; Αλλά δεν είναι μόνο αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τι θέλετε, κύριε Γιαννούλη; Όλο διακοπές είστε. Κι εσείς και οι υπόλοιποι. Αφήστε σας παρακαλώ. Τι είναι αυτά; Γιατί ταράσσεστε; Έχετε ταραχή, ανησυχία. Δεν κατάλαβα γιατί. Θα πάρετε τον λόγο. Εγώ βλέπω, κύριε Σκουρολιάκο ότι σε λίγο θα μιλήσετε. Γιατί δεν περιμένετε; Ο διάλογος αυτό το νόημα έχει. Θα πείτε τα δικά σας, θα πουν οι άλλοι τα δικά τους. Όλοι κρινόμαστε από τα λόγια μας και από τις πράξεις μας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):

Ο κ. Σκουρολιάκος είναι ευγενής και δεν είναι αυτός ο οποίος προκαλεί τη φασαρία.

Δεν σας αρέσουν αυτά που ακούτε αλλά είναι η πραγματικότητα. Με αυτόν τον τρόπο κυβερνήσατε, κύριε συνάδελφε. Ήσασταν Υπουργός Ενέργειας και γνωρίζατε πολύ καλά. Θα σας ρωτήσω και κάτι άλλο και θέλω να μου απαντήσετε. Έχετε καταθέσει διάφορες τροπολογίες εδώ για άλλα θέματα. Γιατί δεν καταθέτετε μια τροπολογία κατάργησης της ρήτρας αναπροσαρμογής; Αφού δεν σας αρέσει. Είναι η ρήτρα Μητσοτάκη. Γιατί δεν καταθέτετε μία τροπολογία κατάργηση της ρήτρας αναπροσαρμογής εσείς; Κοροϊδεύετε τον κόσμο. Γι' αυτό. Κοροϊδεύετε και τους εαυτούς σας. Σταματήστε να κοροϊδεύετε τον κόσμο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Η κ. Μάλαμα έχει τώρα τον λόγο, Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία. Έχετε τη δυνατότητα να πείτε ό,τι θέλετε χωρίς να διακόπτετε.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΛΑΜΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Δεν είναι για γέλια. Είναι για κλάματα αυτά τα οποία λέτε.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΛΑΜΑ: Ναι, μόνο που εσείς γελάτε, κύριε Υπουργέ, και δεν κλαίτε.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ (ΣΙΑ) ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: ...(Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Αφήστε...

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΛΑΜΑ: Και δεν ντρέπεστε για αυτά που φέρνετε εδώ.

Ας πάμε, όμως, στη συζήτηση, για τη διαδικασία χωροθέτησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, που διεξάγεται σήμερα σε μια συγκυρία, όπου οι πολίτες βιώνουν αυτή την κατάσταση ως εξαιρετικά επώδυνη.

Γιατί σήμερα, κύριε Υπουργέ, στη βόρεια Ελλάδα, που μέσα από τον οδικό τουρισμό προσφέρει δισεκατομμύρια στα δημόσια έσοδα, η τιμή της αμόλυβδης έφτασε τα 2,5 ευρώ. Σήμερα, κύριε Υπουργέ, ο αγρότης έβαλε πετρέλαιο, πετρέλαιο κίνησης για το τρακτέρ του, με 2,2 ευρώ. Και σήμερα ένα μικρό νοικοκυριό έλαβε έναν λογαριασμό της ΔΕΗ έναντι 312 ευρώ, στον οποίο η ρήτρα αναπροσαρμογής ήταν 158 ευρώ και η αξία του ρεύματος 68 ευρώ.

Όλοι οι πολίτες αγωνιούν για τον αχαλίνωτο αυτό πληθωρισμό, εξαιτίας της αύξησης της ενέργειας και όλοι εκφράζουν την απόγνωσή τους για το πώς θα καταφέρουν να ζεσταθούν τον χειμώνα, κύριε Υπουργέ.

Η Κυβέρνηση, λοιπόν, αντί να προβληματιστεί για το πώς οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα συμβάλλουν στην άντληση αυτής της κατάστασης, νομοθετεί και πάλι στη λογική της ενίσχυσης της αδιαφάνειας, της γραφειοκρατίας και της στήριξης των μεγάλων συμφερόντων στο κομβικό αυτό πεδίο.

Και ρωτάμε το εξής απλό, το οποίο ρωτάει και όλος ο κόσμος: Γιατί συνεχίζετε να δίνετε έμφαση σε φαραωνικά έργα, σε χωροθετήσεις αμφίβολες, σε μεγαλόπνοα αλλά κοστοβόρα και ανεφάρμοστα έργα, αντί να κάνετε δύο πολύ, πολύ απλά πράγματα:

Πρώτον, γιατί δεν ενισχύετε τις οικιακές ΑΠΕ; Τα φωτοβολταϊκά στέγης, για παράδειγμα, ή τα μικρά φωτοβολταϊκά για άμεση χρήση της ενέργειας από τους αγρότες;

Προχτές επισκεφθήκαμε ένα ευαγές ίδρυμα της Χαλκιδικής, το οποίο προσφέρει δωρεάν ιατρικές υπηρεσίες σε πολίτες αλλά και ερευνητικές υπηρεσίες σε κρίσιμους κλάδους, πραγματικά, όπως η υγεία, ο πολιτισμός και πάει λέγοντας. Το ίδρυμα αυτό προσπαθεί να αναπτύξει υποδομές ΑΠΕ, για να καλύπτει τις ενεργειακές του ανάγκες, αλλά το υφιστάμενο πλαίσιο τού θέτει τεράστια εμπόδια, αδυνατώντας να του παράσχει χώρο σύνδεσης με το σύστημα, στέλνοντας ταυτόχρονα λογαριασμούς χιλιάδων ευρώ, που φυσικό είναι να μην μπορεί να ανταπεξέλθει.

Συνεπώς, τι παρατηρούμε; Μια αγορά ΑΠΕ κλειστή για τους μικρούς παραγωγούς, απαγορευτική για την οικιακή χρήση, η οποία όμως θα μπορούσε να ελαφρύνει άμεσα την τσέπη της μέσης οικογένειας και ταυτόχρονα, μια αχαλίνωτη κατάσταση διευκόλυνσης παρατυπιών και παρεκκλίσεων για τους μεγάλους, για φαραωνικά έργα. Τα οποία, όμως, που καταλήγουν; Δημιουργούν καταστάσεις φούσκας και στο τέλος, αυξάνουν τον λογαριασμό στους πολίτες, αντί να τον μειώνουν.

Και το δεύτερο που παρατηρούμε είναι ότι η στρατηγική της χώρας μας για την ενέργεια τα τελευταία χρόνια είναι απολύτως ολέθρια. Δεν επενδύετε στρατηγικά στους τομείς που θα ευνοούσαν τους καταναλωτές αλλά και την πραγματική μας οικονομία.

Κατ' αρχάς, δεν κάνετε απολύτως τίποτα για την εξοικονόμηση ενέργειας στα νοικοκυριά και στις επιχειρήσεις. Δίνετε ελάχιστα χρήματα για την αντικατάσταση των ηλεκτρικών συσκευών και αν τα δώσετε, μηδενικά χρήματα για την αντικατάσταση του ενεργοβόρου εξοπλισμού των επιχειρήσεων.

Δεν επιχειρείτε, λοιπόν, ένα πραγματικό πρόγραμμα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ», δεν το επιδιώκετε αυτό, ώστε τα νοικοκυριά να μπορέσουν να προχωρήσουν σε έργα ενεργειακής θωράκισης.

Και το χειρότερο ακόμα; Ακόμα και εκείνα τα νοικοκυριά ή οι μικρές επιχειρήσεις που επωμίζονται την ανάπτυξη οικιακών ΑΠΕ από την τσέπη τους, στις στέγες τους παραδείγματος χάριν, δεν βρίσκουν χώρο να συνδεθούν με το σύστημα, με το δίκτυο, γιατί δεν έχετε αναπτύξει χώρους αποθήκευσης.

Με άλλα λόγια, χωροθετείτε τεράστιες επενδύσεις ΑΠΕ όπου θέλει ο κάθε μεγαλοεπιχειρηματίας, αλλά δεν επενδύετε τίποτα στα δίκτυα, στην αποθήκευση ενέργειας. Αυτό σημαίνει ότι οι ΑΠΕ στη χώρα μας λειτουργούν στη λογική του ηλιακού θερμοσίφωνα, για να το καταλάβει και ο κόσμος. Καλύπτουν τις δυνατότητες παραγωγής τους, δηλαδή, μόνο το μεσημέρι και μετά η ενέργεια χάνεται πραγματικά στον αέρα. Κυριολεκτικά θερμοσίφωνας.

Τέλος, θα ήθελα να αναφερθώ και στην κοροϊδία της Κυβέρνησής σας απέναντι στην κοινωνία με το θέμα της ρήτρας αναπροσαρμογής. Στο ζήτημα αυτό όλοι έχουν καταλάβει το ψέμα σας. Τι κάνετε, δηλαδή; Επειδή θέλετε να αποδράσετε με εκλογές, αλλάζετε τη φόρμα, την εμφάνιση των λογαριασμών του ρεύματος, με την τροπολογία που καταθέσατε και απλώς αντικαθιστάτε τον όρο «ρήτρα αναπροσαρμογής» με τον όρο «χρεώσεις ενέργειας». Δηλαδή, τα αφήνετε όλα όπως έχουν και απλώς παίζετε με τις λέξεις.

Θα δει κάποια μείωση ο μαγαζάτορας, που πληρώνει δύο και τρία χιλιάρικα ευρώ στη ρήτρα αναπροσαρμογής; Η απάντηση είναι όχι. Απλώς, θα δει τα ίδια ποσά να αναγράφονται με τον όρο «χρεώσεις ενέργειας». Και μην μας λέτε τώρα ότι αυτό σημαίνει -είπατε προηγουμένως- πως θα ξέρει πόσο στοιχίζει το ρεύμα, για να αλλάζει πάροχο. Δηλαδή, το πρόβλημά του είναι πόσο στοιχίζει το ρεύμα; Αν στοιχίζει λίγο λιγότερο στην άλλη εταιρεία ή λίγο περισσότερο στην επόμενη; Το πρόβλημά του είναι πώς θα πληρώσει αυτά τα λεφτά, κύριε Υπουργέ! Αυτό είναι το πρόβλημα.

Αυτός, λοιπόν, είναι και πιθανόν ο λόγος που θέλετε να αποδράσετε από τους επόμενους εκκαθαριστικούς λογαριασμούς, γιατί πολύ απλά, τα ψέματά σας έχουν καταρρεύσει.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Πάνος Σκουρολιάκος.

Κύριε Σκουρολιάκο, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΟΛΙΑΚΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, δεν είμαι εκείνος ο οποίος συνηθίζει να δίνει συμβουλές. Κάθε άλλο. Απλώς, θα ήθελα να προτείνω στον κύριο Υπουργό να μην έχει αγωνία να απαντά σε κάθε έναν ομιλητή Βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ που έρχεται σε αυτό το Βήμα, γιατί δείχνει όχι ότι θέλει να εξηγήσει στον ελληνικό λαό την καθαρότητα της πολιτικής του, αλλά ότι θέλει να συσκοτίσει συνεχώς αυτά που λέγονται από την πλευρά της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, τα οποία ο κόσμος τα ξέρει πάρα πολύ καλά. Οι συμπολίτες μας παίρνουν τους λογαριασμούς του ρεύματος. Οι συμπολίτες μας πάνε στο βενζινάδικο. Οι συμπολίτες μας πάνε στο σουπερμάρκετ κ.ο.κ..

Το νομοσχέδιο αυτό, λοιπόν, αποτελεί τη δεύτερη στη σειρά απόπειρα της Κυβέρνησης να «απλοποιήσει» -εντός πολλών εισαγωγικών- την αδειοδότηση των ΑΠΕ, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η πρώτη φάση δημιούργησε το απόλυτο μπάχαλο και την υπερθέρμανση -ας το πούμε έτσι- στην αγορά των ΑΠΕ και συνθήκες άγριας δύσης με τον ν.4685/2020 και βέβαια, την εισαγωγή της βεβαίωσης παραγωγού.

Τα αποτελέσματα μέχρι σήμερα είναι απολύτως ανησυχητικά και αρνητικά. Υπάρχει ήδη αδιέξοδο σε επίπεδο ΑΠΕ, σχεδιασμού, χωροθετήσεων, αδειοδοτήσεων και κοινωνικών συγκρούσεων, που δεν επιλύονται με το νομοσχέδιο που φέρατε.

Βασικό στοιχείο του νομοσχεδίου είναι η απόλυτη απουσία της περιβαλλοντικής διάστασης, ενώ θεωρητικά έπρεπε να υπηρετεί το «πρασίνισμα» της ενέργειας. Θυμίζουμε ότι ακολουθεί την πρώτη φάση απλοποίησης της αδειοδότησης. Είσαστε καταπληκτικοί στο να προτείνετε επικοινωνιακά σωστούς τίτλους, ώστε να παραπλανείτε τον κόσμο. «Απλοποίηση της αδειοδότησης». Για ποιους; Για τους πολίτες ή για τους επιχειρηματίες που θα στήσουν αυτές τις ΑΠΕ με τον γνωστό ν.4685/2020, όπως είπαμε, τον νόμο που χαρακτηρίστηκε από όλες τις περιβαλλοντικές οργανώσεις ως περιβαλλοντοκτόνος νόμος και που μαζεύτηκαν χιλιάδες υπογραφές για την απόσυρσή του, που κατέδειξε ξεκάθαρα ότι η Κυβέρνηση Μητσοτάκη αντιλαμβάνεται το περιβάλλον και την προστασία του μόνο ως εμπόδιο στις μπίζνες;

Ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία είχε προτείνει στον κλιματικό νόμο -και αποτελεί προγραμματική του θέση- ότι ο στόχος της κλιματικής ουδετερότητας πρέπει να τεθεί νωρίτερα, το 2045, για τη χώρα μας. Οι ενεργειακές κοινότητες και οι άδειες αυτοπαραγωγής, αυτοκατανάλωσης πρέπει να καλύπτουν το 50% των νέων αδειών. Να υπάρχει ολοκληρωμένος ενεργειακός και χωροταξικός σχεδιασμός για την ανάπτυξη των ΑΠΕ, με την πολιτεία να εγγυάται την πρόσβαση στα βασικά αγαθά, ότι κανείς δεν θα μείνει δηλαδή πίσω και με δημόσιο έλεγχο στα δίκτυα και στην αποθήκευση.

Αυτός ο περιβαλλοντοκτόνος ν.4685/2020 που ήρθε με την πρώτη φάση, οδήγησε επί της ουσίας σε κατάργησή της γιατί αφαίρεσε την πρόβλεψη του άρθρου 24 του Συντάγματος σύμφωνα με το οποίο αποτελεί υποχρέωση της πολιτείας η προστασία του περιβάλλοντος. Αποτελεί θεμελιώδη γνώμονα κατά τη λήξη δημοσίων αποφάσεων που επιτρέπουν δραστηριότητες συντασσόμενες μεν με την οικονομική ανάπτυξη, αλλά λαμβάνοντας υπ' όψιν την επικρατέστερη αρχή της πρόληψης της βλάβης του περιβάλλοντος. Υπάρχει απουσία ειδικού χωροταξικού πλαισίου για τις ΑΠΕ μιας και ένα πολύ σημαντικό στοιχείο που πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν όταν μιλάμε για την ανάπτυξη αυτών των πηγών είναι φυσικά η χωροθέτηση τους. Η χωροταξία αναδεικνύεται σε στοιχείο κλειδί για την προστασία του περιβάλλοντος μαζί με την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Πρέπει να είναι σαφής η διαφωνία μας με την πρόβλεψη της παραγράφου 7 του άρθρου 4 για το χαρακτηρισμό ως δημόσιας ωφέλειας των έργων ΑΠΕ συμπαραγωγή ηλεκτρικού ηλεκτρισμού, θερμότητας, υψηλής απόδοσης και συνοδών έργων που εξυπηρετούν εκτός των άλλων τη δημόσια ασφάλεια και υγεία και έχουν θετικές επιδράσεις πρωταρχικής σημασίας για το περιβάλλον, ανεξάρτητα από τον φορέα υλοποίησης τους.

Τι παρέλαβε ο ΣΥΡΙΖΑ το 2015 από τη συγκυβέρνηση Νέα Δημοκρατία - ΠΑΣΟΚ στον τομέα των ΑΠΕ; Και τι παρέδωσε το 2019 στην Κυβέρνηση Μητσοτάκη; Την περίοδο τέλη 2013 έως 2015 η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ήταν σχεδόν ανύπαρκτη. Μηδενική για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς μετά από μια έντονη ανάπτυξη τα προηγούμενα δυο, τρία έτη λόγω των υψηλών τιμών που δόθηκαν τότε, με το γνωστό ως φωτοβολταϊκό μπουμ και ελάχιστη για τους αιολικούς -ήδη από το 2012 για αυτούς- λόγω έλλειψης των κατάλληλων μέτρων πολιτικής.

Ο ΣΥΡΙΖΑ τι παρέλαβε; Παρέλαβε ένα ελλειμματικό ειδικό λογαριασμό για τις ΑΠΕ κατά 800 εκατομμύρια ευρώ. Κουρεμένες εγγυημένες τιμές, αναδρομική επιβάρυνση και θηριώδη αύξηση στο ειδικό τέλος μείωσης εκπομπών αερίων ρύπων, με το λεγόμενο new deal του 2014, απώλεια εμπιστοσύνης των επενδυτών και αντιδράσεις των καταναλωτών αφού δεν υπήρχε το αναγκαίο θεσμικό πλαίσιο που θα δημιουργούσε υγιείς συνθήκες ανάπτυξης των ΑΠΕ. Ανύπαρκτη έγκριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο μηχανισμό στήριξης των ΑΠΕ, ανοικτό φάκελο στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τη μη ύπαρξη εγκεκριμένου μηχανισμού στήριξης βάσει κατευθυντήριας γραμμής για τις κρατικές ενισχύσεις και για το κούρεμα του 2014. Είχαμε και αντιδράσεις λόγω έλλειψης χωροταξικού σχεδιασμού πλαισίου σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Ο ΣΥΡΙΖΑ ως κυβέρνηση εξυγίανε και κατέστησε πλεονασματικό τον ειδικό λογαριασμό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με μαξιλάρι ασφαλείας, δημιουργώντας στέρεα βάση για την ανάπτυξη αυτών των πηγών στην Ελλάδα και αντιμετωπίζοντας ριζικά το πρόβλημα χρηματοδότησης των ΑΠΕ χωρίς κούρεμα τιμών.

Τι έχει κάνει η Κυβέρνηση Μητσοτάκη μέχρι σήμερα για τις ΑΠΕ; «Απλοποίησε» την αδειοδοτική διαδικασία τον Μάιο του 2020 με τον ν.4685 οδηγώντας σε υπερθέρμανση της αγοράς και σε περαιτέρω ένταση των κοινωνικών αντιδράσεων. Εκ των υστέρων προσπάθησε για την ανάσχεση της υπερθέρμανσης με την εγγυητική επιστολή του άρθρου 137 του ν.4819/2021 ενώ σταμάτησε τους διαγωνισμούς των ΑΠΕ το 2020 και έχει αφήσει τη χώρα τα τελευταία δύο χρόνια χωρίς νέες εντάξεις ανανεώσιμων πηγών. Καθυστέρησε πάρα πολύ στο θεσμικό πλαίσιο αποθήκευσης ενέργειας, το οποίο με βάση το σχέδιο της Κυβέρνησης για την απόσυρση των υφιστάμενων λιγνιτικών μονάδων έως το 2023 που τώρα έχει αναιρεθεί και έχει αναιρεθεί κακήν κακώς θα έπρεπε να έχει έρθει εδώ και τουλάχιστον έναν χρόνο στη Βουλή.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε θα ήθελα να πω δυο λόγια για την τροπολογία που κατατέθηκε. Θα ήθελα να αναφερθώ στο σημείο που λέει ότι εφαρμόζεται επί ακινήτων τα οποία αποτελούν αρχαιολογικούς χώρους, αρχαιολογικές ζώνες προστασίας, ιστορικούς τόπους. Τι εμπιστοσύνη να έχουμε σε αυτή την Κυβέρνηση όσον αφορά τον πολιτισμό; Ποιος έχει εμπιστοσύνη στο σημερινό Υπουργείο Πολιτισμού και στην Υπουργό, την κ. Μενδώνη; Βγήκατε και είπατε κύριε Υπουργέ, ότι δεν βάζουμε φωτοβολταϊκά στην Ακρόπολη. Μα, την τσιμεντώσατε την Ακρόπολη. Τι εμπιστοσύνη να έχουμε σε ένα Υπουργείο που έκοψε σε μικρά κομματάκια τις αρχαιότητες στη Βενιζέλου, που έχει τα θέματα με τους καλλιτεχνικούς διευθυντές; Σε ποια κυβέρνηση να έχουμε εμπιστοσύνη, που νομοθετεί για τη δημιουργία τέτοιων πηγών κοντά σε αρχαιολογικούς χώρους;

Γι' αυτούς τους λόγους, όσους μπόρεσα να αναπτύξω και για πολλούς άλλους ακόμα που θα ακολουθήσουν από τους συναδέλφους μου, προφανέστατα καταψηφίζουμε αυτό το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, κ. Μανούσος Βολουδάκης.

ΜΑΝΟΥΣΟΣ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΟΛΟΥΔΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχοντας υποστεί αυτό το μπαράζ τοποθετήσεων των καλών συναδέλφων του ΣΥΡΙΖΑ πριν ανέβω στο Βήμα, δεν μπορώ να μην πω ότι φτάνει πια με την υποκρισία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Να μιλήσουμε καθαρά και απλά. Κόπτεστε για τη ρήτρα αναπροσαρμογής. Πράγματι, είναι μεγάλο πρόβλημα σήμερα. Νομοθετημένη από πολλά χρόνια και επί των ημερών σας, όπως σας είπε ο Υπουργός. Γιατί δεν είχε γίνει θέμα συζήτησης σε κάθε σπίτι; Γιατί απλούστατα δεν είχε επέλθει η κρίση του φυσικού αερίου που ανέβασε τις τιμές εκεί που τις ανέβασε, στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Άρα λοιπόν αν θέλετε έχουμε κάνει από κοινού ένα λάθος.

Πάω και σε επόμενο. Το χρηματιστήριο της ενέργειας -προσωπική άποψη- δεν επιτελεί σήμερα τον πραγματικό του ρόλο, με την έννοια ότι δεν κατανέμει τους πόρους με άριστο τρόπο μέσω μιας ανταγωνιστικής διαδικασίας. Γι' αυτό και η ανάγκη των κυβερνητικών παρεμβάσεων. Αν δεν υπήρχαν οι κυβερνητικές παρεμβάσεις αυτές που ήδη έχουν γίνει και αυτές που νομοθετούνται σήμερα, η λειτουργία του χρηματιστηρίου ενέργειας θα είχε οδηγήσει σε φτωχοποίηση τον μισό ελληνικό πληθυσμό.

Μια λεπτομέρεια για εσάς που κόπτεστε επίσης σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Ήταν και δική σας θέση η λειτουργία του χρηματιστηρίου ενέργειας. Και όχι μόνο αυτό. Μία λεπτομέρεια ακόμα που δεν συζητείται επαρκώς: ο κώδικας λειτουργίας της αγοράς που διέπει και σήμερα τη λειτουργία του χρηματιστηρίου της ενέργειας σχεδόν αυτούσιος ως κείμενο είχε ετοιμαστεί επί των ημερών σας από τη ΡΑΕ και είχε υποβληθεί και προς έγκριση στις υπηρεσίες της Κομισιόν η οποία μάλιστα έκανε και διόρθωση επί το ανταγωνιστικότερον, γιατί αυτό που είχατε στείλει αρχικά ήταν ακόμα πιο ενισχυτικό για το καρτέλ από αυτό που ισχύει σήμερα.

Άρα λοιπόν επειδή δεν ζούμε στη χώρα των λωτοφάγων, όπως σωστά είπατε και εσείς, να σταματήσει η υποκρισία.

Πάμε τώρα στο νομοσχέδιο. Είναι ένα νομοσχέδιο με πολλές θετικές ρυθμίσεις. Είναι προφανές ότι η συζήτηση θα κυριαρχείται από τις παρεμβάσεις για την τιμή του ρεύματος στην χονδρεμπορική αγορά και από την τροπολογία για την αναστολή της ρήτρας αναπροσαρμογής.

Η παρέμβαση στην χονδρεμπορική αγορά είναι απαραίτητη. Και τι σημαίνει; Ότι πλέον έρχεται η Κυβέρνηση και λέει: Θα βάζω σε κάθε παραγωγό ένα πλαφόν ανάλογα με την τεχνολογία του, του πόσο μπορεί να είναι η τιμή που εισπράττει και δεν θα εισπράττει τελικά καθαρά, αφού γίνουν οι ρυθμίσεις αυτό που είναι η ονομαζόμενη οριακή τιμή συστήματος, που μας έφερε εδώ που μας έφερε.

Προσπαθείτε, κύριε Υπουργέ, να σβήσετε τη φωτιά και για το δωδεκάμηνο που καλύπτει αυτή η ρύθμιση πιστεύω ότι θα το πετύχετε. Πρέπει να συζητήσουμε, βέβαια, για τη συνέχεια και νομίζω από τώρα.

Είχα προτείνει από αυτό το Βήμα προ μηνών κιόλας να αλλάξει πράγματι ο τρόπος τιμολόγησης, να μην κυριαρχεί η οριακή τιμή συστήματος, που είναι η μέγιστη τιμή της αγοράς, αλλά η μέση. Το λέω αυτό σαν μια παρένθεση και επισημαίνω ότι το γεγονός ότι ορίζεται πια διοικητικό πλαφόν στην αγορά είναι μια αναγνώριση αυτού που είπα και πρώτα, ότι υπάρχει πρόβλημα στη λειτουργία της αγοράς.

Το κράτος έρχεται τώρα και με αυτή τη ρύθμιση να επιτελέσει έναν ρόλο αναδιανομής μεταξύ παραγωγών, προμηθευτών και καταναλωτών. Πολύ καλά το κάνει αυτή τη στιγμή -είναι το πυροσβεστικό μέτρο που λέγαμε- αλλά δεν είναι η δουλειά του ούτε μπορεί να το κάνει για πάντα.

Χρειάζεται πολύ μεγάλη συζήτηση γιατί αυτό αφορά και τον τρόπο που είναι στην Ευρώπη θεσμοθετημένη η λειτουργία της αγοράς, αλλά πρέπει να παραδεχτούμε ότι σε όλη την Ευρώπη -και ένα παραπάνω σε εμάς- αυτό το μοντέλο έχει αποτύχει.

Εν τω μεταξύ, κύριε Υπουργέ και πριν καταλήξουμε στο νέο μοντέλο -που πρέπει, όμως, να ξεκινήσει η συζήτηση και η δουλειά από τώρα- μπορεί να θεσπιστεί και στην Ελλάδα κάτι που θα βελτιώσει την κατάσταση, το οποίο είναι οι φυσικές παραδόσεις ηλεκτρικής ενέργειας εκτός Χρηματιστηρίου, όπως υπάρχουν και αλλού στην Ευρώπη, προς μεγάλους καταναλωτές, αλλά και προς προμηθευτές που θα το πάνε μετά στη λιανική.

Το νομοσχέδιο ρυθμίζει ακόμα πολλά ζητήματα των ΑΠΕ. Επιταχύνεται η διαδικασία της αδειοδότησης -πράγμα που πιστεύω ότι είναι θετικό για όλους και το άκουσα από πολλούς- και ρυθμίζεται και η αποθήκευση της ενέργειας, που είναι επίσης απαραίτητος όρος για να λειτουργούν οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, γιατί, όπως είναι γνωστό, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δεν σου δίνουν ρεύμα όποτε θέλεις. Αν θες να έχεις μόνο ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, πρέπει να μπορείς να αποθηκεύεις το ρεύμα τους.

Σήμερα, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως είναι γνωστό, το μεγαλύτερο πρόβλημα στον χώρο των ανανεώσιμων πηγών στην Ελλάδα είναι το γεγονός ότι δεν υπάρχει δυνατότητα σύνδεσης στο δίκτυο λόγω τεχνικών περιορισμών του δικτύου.

Με αυτό το νομοσχέδιο γίνονται κάποια πολύ σημαντικά θετικά βήματα.

Κατ' αρχάς, περιορίζεται η παραγωγή κάποιων υφιστάμενων ή δημιουργηθεισών μονάδων για να δοθεί πρόσθετος χώρος σε νέους.

Και εδώ επιτρέψτε μου να προσθέσω, κύριε Υπουργέ, ότι θα πρέπει να φροντίσετε η διάταξη αυτή να μην εφαρμοστεί με αναδρομικότητα. Κάποιοι έχουν ξεκινήσει τη διαδικασία προγραμματισμού των επενδύσεών τους. Δεν μπορείτε σήμερα να τους κόψετε, σε αυτούς τουλάχιστον που είναι αρκετά ώριμοι, αυτό το 5%.

Όμως, υπάρχει και μια δεύτερη ακόμα σημαντική ρύθμιση, όπου ο ΔΕΔΔΗΕ αναγκάζεται να δώσει 10 MW δυναμικότητας από κάθε υποσταθμό του για τις συνδέσεις μικρών μονάδων ΑΠΕ -μέχρι 10 KW- κατά 40% σε νοικοκυριά, 30% σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις και 30% στη μεταποίηση για μικρές μονάδες. Και αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό μέτρο γιατί απαιτείται η διασπορά. Και θα εξηγήσω γιατί. Αυτά είναι πολύ σημαντικά μέτρα, πολύ θετικά και προφανώς τα υποστηρίζω.

Πρέπει να πάμε και ακόμα παραπέρα, κύριε Υπουργέ, στη διευκόλυνση της διασποράς των μονάδων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, γιατί όσο περισσότερο διασπείρονται τόσο μικρότερη επιβάρυνση στο δίκτυο -γιατί δεν χρειάζονται μεταφορές, μεγάλες αποστάσεις- τόσο μικρότερες οι ανάγκες αποθήκευσης για τον ίδιο λόγο. Άρα, λύνουμε δυο από τα μεγαλύτερα προβλήματα-«λαιμούς» στο σχέδιο της ανάπτυξης των ΑΠΕ στην Ελλάδα και ταυτόχρονα, βέβαια, επιτυγχάνουμε και μια δημοκρατική -αν θέλετε- μορφή αγοράς ενέργειας, όπου έχουμε πολλούς μικρούς παραγωγούς και μια αγορά που λειτουργεί έτσι ανταγωνιστικά. Είναι μοντέλο που έχει εφαρμοστεί σε πολλές χώρες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, ένα λεπτό μόνο θα χρειαστώ ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Συνεχίστε.

ΜΑΝΟΥΣΟΣ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΟΛΟΥΔΑΚΗΣ: Και μάλιστα, είναι χαρακτηριστικό το παράδειγμα της Γερμανίας -για να μιλήσω για την αποθήκευση ειδικά- όπου σε 4,5 GW χωρητικότητας αποθήκευσης το 2021 τα 3,5 GW -τα 3,5 από τα 4,5- αφορούσαν οικιακές μονάδες. Η Γερμανία έχει κάνει την επιλογή της διασποράς της δυνατότητας αποθήκευσης στα σπίτια, ακριβώς γιατί έτσι γλιτώνει τις ανάγκες του δικτύου.

Αυτά, λοιπόν, πρέπει να τα λάβουμε και εμείς υπ' όψιν μας.

Και τελευταία σύντομη αναφορά: Αντίστοιχα πιστεύω ότι πρέπει πια να ξεχωρίσουμε μεταξύ αιολικών και φωτοβολταϊκών. Τα αιολικά, επειδή έχουν μεγαλύτερη μεταβλητότητα, στοχαστικότητα στην παραγωγή, απαιτούν και μεγαλύτερη εφεδρεία και μεγαλύτερη ανάγκη αποθήκευσης της ενέργειάς τους. Άρα, καθυστερούν την επίτευξη του τελικού στόχου, πέραν του ότι έχουν τις γνωστές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και ακόμα είναι επενδύσεις που γίνονται από μεγάλους κατά κανόνα και μόνο, άρα δεν διευκολύνουν αυτή τη διασπορά που λέγαμε πριν ότι είναι αναγκαία.

Σε γενικές γραμμές, το νομοσχέδιο πιστεύω ότι αντιμετωπίζει αποτελεσματικά πολύ κρίσιμα προβλήματα. Πιστεύω ότι λύνει πυροσβεστικά, όπως είπα, για το επόμενο δωδεκάμηνο το πρόβλημα των εκρηκτικών αυξήσεων των τιμών της ενέργειας και με

αυτή την έννοια και εγώ το υπερψηφίζω και σας καλώ όλους να το υπερψηφίσουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», δέκα Ελληνοαμερικανοί φοιτητές από το AMERICAN HELLENIC INSTITUTE και τέσσερις συνοδοί, τους οποίους και καλωσορίζουμε.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης κ. Κωνσταντίνος Χήτας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Υπουργέ, εγώ είμαι νέος στην πολιτική, τρία χρόνια έχω μόλις, στα σαράντα οκτώ μου χρόνια. Όταν εκλέχτηκα Βουλευτής, κάποιοι έμπειροι συνάδελφοι μου είπαν το εξής, δεν μπορούσα να το πιστέψω: «Στην πολιτική» -μου λένε- «ό,τι ισχύει σήμερα δεν ισχύει αύριο». Λέω «πώς γίνεται αυτό, ρε παιδιά; Δεν μου ακούγεται και πολύ μπεσαλίδικο αυτό, δηλαδή άλλα να λέω τη μία μέρα και άλλα την άλλη». Μου λένε «θα το δεις, ό,τι ισχύει σήμερα στην πολιτική δεν ισχύει αύριο».

Εσείς το έχετε τερματίσει, όχι ο συγκεκριμένος Σκρέκας, ο Υπουργός Ενέργειας, η Κυβέρνησή σας, οι Υπουργοί σας, η Αξιωματική Αντιπολίτευση και το ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ. Απίστευτα πράγματα! Δηλαδή, αν σας ακούσει κάποιος, νομίζει ότι έχετε βγει από παρθενογένεση, τα κόμματα, ότι μόλις τώρα αναλάβατε τα ηνία της χώρας αυτής, δεν έχετε καμμία σχέση με το παρελθόν, ότι πρεσβεύετε τελείως διαφορετικούς κόσμους, ενώ είστε ίδιοι –ίδιοι, είστε τόσο ίδιοι!- και ότι αλλάζετε από τη μία μέρα στην άλλη.

Εσείς, λες και δεν είχατε καμμία σχέση με το παρελθόν, ξαφνικά η ρήτρα αναπροσαρμογής, θα πάμε σήμερα, θα περάσουμε καλά.

Ο ΣΥΡΙΖΑ νομίζει ακόμα ότι είναι στο 3%, ότι είναι το κόμμα της αντίδρασης –ξέρω εγώ- οτιδήποτε άλλο. Ξεχνάνε ότι κυβέρνησαν.

Το δε ΠΑΣΟΚ ξεχνάει ότι έχει ακόμα βαθιά χωμένα τα πάντα, ρίζες μέσα στην κοινωνία, στο δημόσιο σύστημα και τα λοιπά.

Λες και είστε «Rookie» -έτσι δηλαδή- αυτοί οι πρωτοεμφανιζόμενοι, απίστευτα πράγματα.

Δηλαδή, ακούστε τώρα, γιατί σε ένα βομβαρδισμένο τοπίο, κύριε Σκρέκα, που υπάρχει εκεί έξω στην κοινωνία -το τοπίο είναι βομβαρδισμένο, ο χειμώνας που πέρασαν οι Ελληνίδες και οι Έλληνες ήταν εφιαλτικός, έχουν τιναχθεί στον αέρα τα νοικοκυριά και ο προϋπολογισμός- εσείς εδώ τσακώνεστε για το ποιος εφηύρε, δούλεψε, προετοίμασε και εφήρμοσε τελικά τη ρήτρα αναπροσαρμογής, το Χρηματιστήριο Ενέργειας και όλα αυτά τα ληστρικά.

Πάμε παρακάτω.

Φάγαμε έναν χειμώνα, κύριε Σκρέκα, για να σας πείσουμε ότι αυτό που συμβαίνει με τη ρήτρα αναπροσαρμογής -θα το πω απλά και λαϊκά- είναι νταβατζιλίκι. Δεν το δεχόσασταν στην αρχή, «α, φταίει ο πόλεμος, φταίει ο έρωτας, φταίει ο Πούτιν, κάτι φταίει». Αυτά λέγατε. Μας πήρε κανένα εξάμηνο να σας πείσουμε ότι τελικά η ρήτρα αναπροσαρμογής είναι αυτή που «ρουφάει το μεδούλι» του Έλληνα. Μετά, αφού το συνειδητοποιήσατε, είπατε να το ρυθμίσετε, να το ταχτοποιήσετε. Άρα, έχουμε την παραδοχή του λάθους, της ήττας, που εσάς σας αφήνει αδιάφορους, ο κόσμος, όμως, «τινάχτηκε στον αέρα».

Πάμε τώρα να δούμε, αφού αποδεχτήκαμε και παραδεχτήκαμε ότι υπάρχει ένα πρόβλημα, –γιατί με εσάς έχουμε το πρόβλημα να σας πείσουμε ότι υπάρχει πρόβλημα- ποιος δημιούργησε το πρόβλημα αυτό. Γιατί έτσι όπως τσακώνεστε εδώ μέσα δεν καταλαβαίνει ο κόσμος τίποτα. Ποιος δημιούργησε το πρόβλημα αυτό; Δεν καταλαβαίναμε τι θα πει ρήτρα αναπροσαρμογής. Ρωτήσαμε Υπουργούς και Βουλευτές στον «αέρα» και δεν ξέρατε πριν κάποιους μήνες τι είναι η ρήτρα αναπροσαρμογής, δεν το ξέρατε καν. Κανένας δεν το εξηγούσε. Όπως είναι το οφσάιντ με τις γυναίκες. Δεν καταλαβαίναμε. Τόσο δύσκολο ήταν να καταλάβουμε τι είναι η ρήτρα αναπροσαρμογής.

Τη ρήτρα αναπροσαρμογής, την οποία την εφάρμοσε ο Κωστής Χατζηδάκης και η Νέα Δημοκρατία, δεν την προετοίμασαν άλλοι; Δεν υπήρχε από πριν; Και επί ΣΥΡΙΖΑ και πιο παλιά ακόμα και επί συγκυβέρνησης και επί ΠΑΣΟΚ, από το 2012 ξεκίνησε η ιστορία αυτή με τη ρήτρα προσαρμογής. Δεν τα λέτε στον κόσμο αυτά. Δεν λέτε ότι το κράτος έχει συνέχεια. Ο ένας ετοιμάζει, ο άλλος υλοποιεί. Ο ένας «στρώνει το χαλί», ο άλλος πατάει πάνω. Τα μισά και πλέον νομοσχέδια που ψηφίζετε τα έχει ετοιμάσει η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Βέβαια, τώρα θα μου πείτε ότι υπάρχει το εξής οξύμωρο και περίεργο. Δεν τα ψηφίζουν, ενώ τα προετοίμασαν. Αυτό θα το δούμε πώς θα πάει στην πορεία. Άρα, λοιπόν, ένα κομμάτι με τη ρήτρα αναπροσαρμογής είναι αυτό. Να το ακούσει ο κόσμος, για να καταλάβει.

Δεύτερο ερώτημα. Ρωτάνε: «Κύριε Βουλευτά, τέρμα η ρήτρα αναπροσαρμογής; Θα «ανασάνουμε» πάλι;».

Εγώ διαβάζω, κύριε Υπουργέ, τις δηλώσεις του δικηγόρου του Ινστιτούτου Καταναλωτών. Δεν ξέρω τι είναι αυτός ο δικηγόρος του Ινστιτούτου Καταναλωτών, δεν ξέρω αν είναι ΣΥΡΙΖΑ, αν είναι ΠΑΣΟΚ, Ελληνική Λύση κ.λπ.. Δεν τον ξέρω τον άνθρωπο.

Είπε, λοιπόν, ο άνθρωπος αυτός σήμερα το πρωί στην ΕΡΤ –δεν τα λέω εγώ- ότι «η τροπολογία δεν λέει ότι καταργείται η ρήτρα αναπροσαρμογής, λέει ότι δεν θα εφαρμόζεται. Δηλαδή, ότι αναστέλλεται από τους λογαριασμούς ρεύματος που θα εκδοθούν. Η τροπολογία λέει ότι δίνει το δικαίωμα στους προμηθευτές να αλλάζουν τις τιμές κατά το δοκούν και να τις βάζουν σύμφωνα με το άρθρο 2 της τροπολογίας από κάτω με την αιτιολογία «χρέωση προμήθειας ενέργειας». Δηλαδή, βαφτίσια έχουμε εδώ, δεν έχουμε κατάργηση, αλλάζουμε το όνομα απλά, βάφτιση έχουμε. Όπως αλλάζουμε το μνημόνιο, τους «θεσμούς», την «εποπτεία» και πάει λέγοντας. Πάλι βαφτίσια έχουμε. Η ουσία είναι ίδια, όμως.

Αυτό λέει εδώ αυτός ο άνθρωπος. Τι είναι αυτός; Ελληνική Λύση είναι; Συριζαίος; Πασόκος; Τι είναι αυτός εδώ που τα λέει; Είναι ο δικηγόρος του Ινστιτούτου Καταναλωτών. Βγήκε στην ΕΡΤ το πρωί.

Ισχύει αυτό; Γιατί αν η κιλοβατώρα θα έχει 0,23 ευρώ, ενώ είχε 0,5 ευρώ, εκεί μέσα έχει απορροφηθεί η ρήτρα αναπροσαρμογής. Το θέμα είναι πώς θα το καταπιούμε το «χάπι»; Ολόκληρο ή σε κομματάκια; Αυτό μας λέτε;

Το καταλάβατε αυτό, κύριοι; Εγώ απευθύνομαι στους συνέλληνες, δεν απευθύνομαι σε εσάς, για να καταλάβουν τι γίνεται εδώ μέσα.

Πάμε στο επόμενο θέμα, στο Χρηματιστήριο Ενέργειας.

Κύριε Σκρέκα, τον Νοέμβριο του 2020 τέθηκε σε λειτουργία το νέο Χρηματιστήριο Ενέργειας, από το οποίο περνάει το 100% των ενεργειακών αναγκών της χώρας μας. Ναι ή όχι; Ευθύνεται το Χρηματιστήριο Ενέργειας για το «γδάρσιμο» των Ελλήνων; Ναι ή όχι; Είναι αλήθεια ότι ενώ στην Ευρώπη περνάνε από το Χρηματιστήριο Ενέργειας μέχρι το 40% περίπου των ενεργειακών τους αναγκών, εμάς περνάει το 100% αυτών από το Χρηματιστήριο Ενέργειας; Να απαντήσετε σε αυτά.

Μάλιστα, όταν τέθηκε σε λειτουργία το Χρηματιστήριο Ενέργειας το 2020 είχε το θράσος -Το πολιτικό θέλετε; Ό,τι θέλετε πείτε; - ο κ. Χατζηδάκης να το καλωσορίσει τότε το Χρηματιστήριο Ενέργειας ως το καλύτερο και πιο αποτελεσματικό εργαλείο διεθνώς! Αυτά είπε ο Κωστής Χατζηδάκης. Τα ξέρετε αυτά; Τι λέτε στον κόσμο στις περιφέρειές σας; Δεν καταλαβαίνω.

Έναν χρόνο αργότερα το χρηματιστήριο οδήγησε σε ανεξέλεγκτες αυξήσεις στις τιμές ρεύματος. Θα μου πείτε μετά –θα σας προλάβω- ότι «Μάθετε ιστορία, κύριε Χήτα. Ποιος το ξεκίνησε το Χρηματιστήριο Ενέργειας;». Το ξεκίνησε ο ΣΥΡΙΖΑ, έκανε μελέτες κ.λπ.. Και το εφαρμόσατε εσείς.

Άρα, όπως και στη ρήτρα αναπροσαρμογής, έτσι και στο Χρηματιστήριο Ενέργειας, όπως και στις Πρέσπες, όπως παντού, το κράτος έχει συνέχεια. Μια χαρά συνέχεια έχει το κράτος. Άλλοι ετοιμάζουν, άλλοι εφαρμόζουν. Πείτε μου ποια είναι η διαφορά σας, για να σας ψηφίσει ο κόσμος. Ό,τι και να ψηφίσει το ίδιο βγαίνει, εσείς. Ίδιοι είστε όλοι.

Κύριε Σκρέκα, εγώ στη θέση σας ως Υπουργός Ενέργειας θα ένιωθα περίεργα. Θα μου πείτε ότι αφορά και το Υπουργείο Εμπορίου αυτό το θέμα. Θυμάστε, όμως, που αφήσαμε εδώ τη ψυχή μας, τα λαρύγγια μας, κύριε Υπουργέ, όταν ξεκινούσατε αυτά τα νομοσχέδια που φέρατε εδώ για την απολιγνιτοποίηση της χώρας; Τι κάνετε τώρα; Τρέχετε να ανοίξετε τους λιγνίτες; Γιατί δεν μας ακούγατε από τότε; Όταν σας τα λέγαμε γιατί μας λέγατε «οπισθοδρομικούς»; Μας λέγατε: « Ασχολείστε ακόμα με τα κάρβουνα; Εδώ έχουμε ξεφύγει, εδώ έχουμε ΑΠΕ, πράσινη ενέργεια, «πράσινα άλογα» κ.λπ..». Και μας λέγατε αναχρονιστικούς και ότι ζούμε στον Μεσαίωνα. Αυτά λέγατε.

Ακούστε τώρα, κύριε Σκρέκα: Φουλ του λιγνίτη τα τελευταία εικοσιτετράωρα, τρελή κούρσα στο ενεργειακό μίγμα. Η αύξηση της ζήτησης, σε συνδυασμό με το γενικότερο ενεργειακό κλίμα που έχει δημιουργηθεί, έβαλαν και πάλι μπροστά τις λιγνιτικές μονάδες, με τη συμμετοχή να αγγίζει ακόμα και το 29%».

Καλά, δεν ντρέπεστε; Ως Κυβέρνηση δεν ντρέπεστε να αποδομείτε τόσο εύκολα το κυβερνητικό σας έργο και να σας «αδειάζουν» τα ίδια τα γεγονότα τόσο σύντομα, εσάς με την πράσινη ενέργεια;

Κύριε Σκρέκα, ήρθατε εδώ να μας πείσετε πριν από κάποιους μήνες για να ψηφίσουμε και το νομοσχέδιο για τους λιγνίτες και το κλείσιμό τους. Το πρώτο τρίμηνο του 2022 η Γερμανία έχει σταθερά νούμερο ένα στο μίγμα παραγωγής ενέργειας τον άνθρακα με 29%. Το ξέρετε αυτό; Και εμείς τα κλείσαμε. Τα τελευταία τρία χρόνια που εμείς τα κλείσαμε οι Γερμανοί τα κρατούσαν σταθερά στο 30%. Θα καταθέσω όλα τα στατιστικά στα Πρακτικά.

Από μέσα δικά σας, που πρόσκεινται σε εσάς, είναι αυτά τα δημοσιεύματα: «Πανικός στη Γερμανία. Θα τριπλασιαστούν οι λογαριασμοί ενέργειας στο ρεύμα. Επιστρέφει η Γερμανία στον άνθρακα». Πώς νιώθετε για όλα αυτά; Είστε ο καθ' ύλην Υπουργός. Αν μπορούσατε να βάλετε και μια ανεμογεννήτρια εδώ μέσα, θα τη βάζατε. Πείτε μας. Πώς νιώθετε ως Κυβέρνηση και ως Υπουργός, γιατί είστε ο καθ' ύλην;

Βγείτε και πείτε μία συγγνώμη στον κόσμο για τη στροφή αυτή: «Κάναμε λάθος πολιτικό, ήταν μια λάθος πολιτική επιλογή. Βιαστήκαμε να κλείσουμε τους λιγνίτες. Κακώς δεν ακούσαμε την Ελληνική Λύση». Πείτε τα αυτά. Πρέπει να λογοδοτήσετε γι' αυτά που κάνατε, όταν οι υπόλοιπες χώρες τα έχουν όλα ανοιχτά στο φουλ. Θα πείτε κάτι ή θα τσακώνεστε με τον ΣΥΡΙΖΑ; Ουσία θα υπάρχει εδώ μέσα;

Πάμε τώρα σε ένα άλλο θέμα, στην αντικατάσταση συσκευών: «Θα αλλάξεις το κλιματιστικό σου, θα αλλάξεις το ψυγείο σου». Δηλαδή τι; Θα πάρω χρήματα από την Ευρώπη και θα τα ξαναδώσω έξω, στην Τουρκία και τη Γερμανία, γιατί εκεί κατασκευάζονται και τα ψυγεία και τα κλιματιστικά. Γιατί να μην στηρίξω την παραγωγή μου; Δεν είναι ενεργοβόρα συσκευή ο θερμοσίφωνας, είτε ο κανονικός είτε ο ηλιακός; Γιατί να μην στηρίξουμε τις είκοσι - τριάντα ελληνικές εταιρείες που παράγουν τέτοιες συσκευές στην Ελλάδα και να δώσουμε όλα τα χρήματα πάλι στο εξωτερικό; Είναι μικρά πράγματα, μικρές τομές, οι οποίες μπορούν να φέρουν μεγάλα αποτελέσματα.

Επίσης θα θέλαμε να μας απαντήσετε σε κάτι που θα διαβάσω. Είναι σοβαρά πάντως αυτά που διαβάζω. Ξηλώνονται –λέει- αρμοδιότητες της ΡΑΕ για να κλείσει η πώληση ΔΕΠΑ Υποδομών. Λέει εδώ ότι το Υπουργείο Περιβάλλοντος καταργεί όχι μόνο κρίσιμες αρμοδιότητες της ΡΑΕ αλλά και επιταγές του κοινοτικού δικαίου. Για να εξυπηρετηθεί η πώληση της ΔΕΠΑ λέει στην ιταλική «ITALGAZ» το Υπουργείο Ενέργειας με μια κίνηση που προκαλεί σοβαρά ερωτήματα, αφαιρεί από τον ρυθμιστή τη δυνατότητα πιστοποίησης των τριών θυγατρικών εταιρειών διανομής αερίου.

Πρώτη ερώτηση: Ισχύει αυτό, ναι ή όχι; Δεύτερο ερώτημα: Η ΡΑΕ είναι Ανεξάρτητη Αρχή, ναι ή όχι; Πώς παρεμβαίνουν; Κατά το δοκούν είναι ανεξάρτητες; Όταν ζητάμε να κάνετε κάποιες παρεμβάσεις για να μειωθούν οι τιμές στο ρεύμα λέτε ότι η ΡΑΕ είναι ανεξάρτητη και δεν επεμβαίνετε, ενώ τώρα δεν είναι ανεξάρτητη αρχή; Επεμβαίνουμε στις ανεξάρτητες αρχές, ναι ή όχι; Ισχύουν αυτά, ναι ή όχι; Να ξέρουμε τι γίνεται. Να ξέρουμε πραγματικά τι γίνεται.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ**)

Να μην πάω τώρα στα καύσιμα. Γιατί εμείς μιλάμε εδώ και λέμε τα δικά μας. Εκεί έξω υπάρχει ένα Βατερλό και δεν ασχολείται κανείς. Πώς είναι δυνατόν να έχουμε πάντα τα ακριβότερα καύσιμα στην Ευρώπη; Πώς γίνεται αυτό; Μόνο δύο σκανδιναβικές χώρες έχουν ελαφρώς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Χήτα, θα πρέπει να ολοκληρώσετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, καλώς ήρθατε. Θα πάρω τη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Όχι είναι διαφορετικό πράγμα. Δεν μπορείτε να την πάρετε. Τι είναι η δευτερολογία; Την παίρνουμε από εδώ και την πάμε από εκεί;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Έχω δώδεκα, έξι και τρία, κύριε Βίτσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ναι, αλλά για αυτό είναι δώδεκα, έξι και τρία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Αυτό που κάνω κάθε μέρα, θα κάνω και σήμερα. Τι άλλαξε σήμερα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Χήτα, με συγχωρείτε, αλλά όταν θα είστε στο Προεδρείο, θα μπορείτε να τα λέτε. Τι πάει να πει δώδεκα, έξι και τρία; Ότι έχετε πρωτολογία, δευτερολογία, τριτολογία. Σας έχω δώσει δύο λεπτά παραπάνω και μου λέτε ότι θα πάρετε έξι. Δεν γίνεται.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κύριε Βίτσα, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, πρέπει να είναι τριακοσιοστή πεντηκοστή όγδοη φορά ομιλία μου στο Κοινοβούλιο ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, τι άλλαξε σήμερα όσον αφορά το δικαίωμα που κάνω χρήση κάθε μέρα στην Βουλή; Έχω δώδεκα, έξι και τρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Με συγχωρείτε, τα είπε και ο κ. Κακλαμάνης το πρωί, τα είπε και ο κ. Μπούρας πριν λίγο. Γιατί πρέπει να πω εγώ τώρα κάτι διαφορετικό;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Εγώ με τον κ. Μπούρα συνεννοήθηκα για αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Να φωνάξουμε τον κ. Μπούρα να ξανακάνει τον Πρόεδρο! Μπορείτε να προχωρήσετε τώρα;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Θα με αφήσετε να μιλήσω τρία λεπτά ακόμη, γιατί έχω χάσει ήδη τρία λεπτά, έχω χάσει και τον ειρμό μου και θα κάνω χρήση του δικαιώματός μου. Διαμαρτύρομαι εντόνως!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Δύο λεπτά ακόμη μπορείτε να μιλήσετε. Χάσατε τον ειρμό σας γιατί σταματήσατε και διαμαρτύρεστε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Με διακόψατε αναίτια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Και θέλετε να μου πείτε πώς θα κάνω τη δουλειά μου στο Προεδρείο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Να την κάνετε σωστά. Δεν διακόπτετε τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο που κάνει χρήση του δικαιώματός του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Προχωρήστε, λοιπόν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ είμαι πολύ θεσμικός και το ξέρετε, πάρα πολύ θεσμικός.

Όσον αφορά τα καύσιμα, σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Ανάπτυξης της Δευτέρας 27-6 η βενζίνη κατά μέσο όρο είναι στα 2.40 ευρώ και 2.80 ευρώ στη Νάξο. Γιατί; Ελέγχει το αρμόδιο Υπουργείο; Δεν έλεγαν ότι όποιος πουλάει με μεγαλύτερο περιθώριο κέρδους απ' ό,τι πουλούσε το φθινόπωρο, θα έχει κυρώσεις; Πού είναι οι κυρώσεις; Θα σας πω τις τιμές ακριβώς πριν έναν χρόνο: Οι τιμές ήταν 1.62 το λίτρο η βενζίνη και 32 λεπτά τα έσοδα από τον ΦΠΑ. Στα 2.40 ευρώ ο ΦΠΑ είναι 47 λεπτά. Τι λέμε σαν πρόταση; Μειώστε τον ΦΠΑ! Δεν το κάνετε. Έχετε άλλη λογική στα θέματά σας, δεν επεμβαίνουμε. Αλλά είναι πραγματικά απίστευτα αυτά τα οποία κάνετε.

Ακούστε, κύριε Πρόεδρε, γιατί σας εκτιμώ πολύ και είναι ενδιαφέρον το στοιχείο. Το πρώτο πεντάμηνο του 2022 χωρίς τον Ιούνιο μέσα –έβλεπα ειδήσεις στα δικά σας κανάλια, το έπαιξε ο «ΣΚΑΪ», ο «ALPHA», που δεν πρόκειται να σας κάνουν ποτέ αντιπολίτευση, τα λένε μόνοι τους πλέον- το κράτος από τον ΦΠΑ

στα καύσιμα μόνο είχε αύξηση κατά 66%. Τι είναι αυτό τώρα; Ένα δισεκατομμύριο μόνο από τα καύσιμα και 2,1 δισεκατομμύρια συνολικά. Ένα δισεκατομμύριο μόνο από τα καύσιμα έχει πάρει παραπάνω το κράτος. Απίστευτα πράγματα. Τι να μου λέτε τώρα; Και εσείς συνεχίζετε.

Κύριε Σκρέκα, είστε τυχερός διότι κόπηκε ο ειρμός μου. Είχα να σας πω και άλλα. Δεν θα μπω σε εθνικά θέματα, γιατί δεν έχω τον χρόνο. Απλά ένα παράδειγμα θα πω για να δείτε πώς λειτουργεί η Κυβέρνησή σας. Έγινε αυτό με το «Turkaegean» εχθές, αυτή η απίστευτη γκάφα της Ελλάδας, που είναι εθνικό έγκλημα πραγματικά, και αντί να παραιτηθεί κάποιος υπεύθυνος βγαίνει σήμερα ο Υπουργός Εσωτερικών σε κανάλι τηλεοπτικό και λέει: «Ήταν μια αβλεψία, ένας υπάλληλος φταίει»! Αυτό ειπώθηκε σήμερα.

Εάν το έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ αυτό και ήσασταν εσείς αντιπολίτευση θα είχατε σηκώσει τον κόσμο όλο. Θα είχατε σηκώσει όλο τον κόσμο αν η Ελλάδα το έχανε από τα χέρια της. Το πήραν οι Τούρκοι για δέκα χρόνια να διαφημίζουν την Τουρκία με «Turkaegean». Και βγαίνει ο Υπουργός σήμερα και λέει ότι ήταν αβλεψία ενός υπαλλήλου! Και βγαίνει ο Υπουργός Αναπτύξεως κ. Γεωργιάδης και λέει ότι θα κάνει ΕΔΕ. Καλά είναι δυνατόν; Είδαμε πόσο οργανωμένο είναι το Υπουργείο το οποίο είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά σήματα; Από τον Αύγουστο είχε κλείσει η δουλειά της Τουρκίας και δεν πήρατε χαμπάρι. Είναι δείγμα της προχειρότητας και της ανικανότητας της Κυβέρνησης.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ και εγώ, κύριε Χήτα.

Τον λόγο έχει ο κ. Βασίλειος Κόκκαλης εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ και μετά ακολουθεί ο κ. Ταραντίλης όπως δήλωσε από τη Νέα Δημοκρατία.

Ορίστε, κύριε Κόκκαλη, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένας νόμος για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας εάν θέλει να σέβεται τους πολίτες όφειλε πριν από όλα και πάνω απ' όλα να έχει χωροταξικό σχεδιασμό, έναν χωροταξικό σχεδιασμό ο οποίος όμως απουσιάζει παρ' όλο που τον Φεβρουάριο του 2019 είχε προκηρυχθεί το ειδικό χωροταξικό σχέδιο και το οποίο πριν λίγες ημέρες πήρε παράταση έως τα τέλη του 2023. Άρα μιλάμε για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας χωρίς χωροταξικό σχεδιασμό.

Δεύτερον όσον αφορά τις ενεργειακές κοινότητες, όφειλε το νομοσχέδιο να προβλέπει ότι το 50% των αδειών θα είναι από ενεργειακές κοινότητες. Όφειλε επίσης το νομοσχέδιο να δίνει πρόσβαση σε όλους στο δημόσιο αγαθό της ενέργειας. Η πραγματικότητα όμως ποια είναι; Οι πολλοί ή οι λίγοι απολαμβάνουν τα οφέλη της ενέργειας; Και βέβαια οι λίγοι.

Ενδεικτικά στο νομοσχέδιο να αναφέρω δύο συγκεκριμένα θέματα. Είναι η αναδρομική εγγυητική για τις εκκρεμείς αιτήσεις. Για ποιον λόγο να εγγυηθεί; Τι να εγγυηθεί κάποιος όταν δεν γνωρίζει την έκβαση του έργου, την έκβαση της επένδυσης; Από τη μια προτρέπετε τους επενδυτές να επενδύσουν φιλοτεχνώντας ένα επιχειρηματικό περιβάλλον, από την άλλη όμως βάζετε συνεχώς εμπόδια στις ίδιες τις επενδύσεις.

Και έρχομαι στη ρήτρα αναπροσαρμογής. Κύριε Υπουργέ, ασχέτως το πότε ψηφίστηκε στη ζωή μας, στη ζωή των πολιτών η ρήτρα αναπροσαρμογής μπήκε από τον Αύγουστο του 2021. Επειδή ακριβώς τουλάχιστον στα περισσότερα τιμολόγια ήταν διακριτή, για αυτό και ξεσήκωσε θύελλα αντιδράσεων και για αυτό μπόρεσε να προσβληθεί νομικά. Τελικά τρία πράγματα μπορούν να συμβαίνουν με τη ρήτρα αναπροσαρμογής, ή καταργείται ή αναστέλλεται ή ενσωματώνεται.

Να κάνω μια απλή ερώτηση, γιατί είπατε ότι την καταργήσατε. Εάν είχε και έχει καταργηθεί η ρήτρα αναπροσαρμογής, γιατί στο νόμο δεν βάζετε μία λέξη μόνο ότι η ρήτρα για την κατανάλωση καταργείται; Σε ποιο συμπέρασμα μπορεί να οδηγηθεί κάποιος από τη διάταξη του άρθρου 5; Αναφέρεται ότι αναστέλλεται είτε πρόκειται για τιμολόγια με διακριτή αναγραφή της ανωτέρω ρήτρας είτε για τιμολόγια χωρίς διακριτή.

Πρώτη ομολογία: Υπήρχε ρήτρα ενσωματωμένη. Και δεύτερη ομολογία: Στο μέλλον η ρήτρα δεν θα είναι διακριτή. Ένα απλό ερώτημα: Πώς θα διαπιστώσει ο καταναλωτής μετά από τρεις μήνες ότι η ρήτρα δεν είναι ενσωματωμένη στον λογαριασμό;

Και επειδή έχω μάθει να μιλώ με παραδείγματα, να πω το εξής. Είπατε, κύριε Υπουργέ -και γι' αυτό πλέον δεν μπορούν οι πολίτες να μας πιστέψουν- ότι καλύπτετε το 80% της ρήτρας αναπροσαρμογής. Το είπατε το Μάρτη. Ένας λογαριασμός -είναι άλλοι τριάντα στη διάθεσή σας- με περίοδο κατανάλωσης 30 Απριλίου του 2022 ως 19 Μαΐου του 2022: Ρήτρα αναπροσαρμογής, ποσό 2.707 ευρώ. Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης, ποσό 1.250. Να κάνουμε τον λογαριασμό; 45% κάλυψη. Γιατί να σας πιστέψουν οι πολίτες, όταν λέγατε και είπατε και λίγο πριν ότι καλύπτετε το 80% της ρήτρας αναπροσαρμογής; Γιατί να σας πιστέψουνε ότι αναστέλλεται ή καταργείται η ρήτρα αναπροσαρμογής;

Έρχομαι στην τροπολογία για τα ακίνητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Εδώ ολοκληρώνετε και ολοκληρώνεται το έγκλημα εις βάρος του πρωτογενούς τομέα. Μιλάμε για ακίνητα σε όλη την Ελλάδα, κύριε Υπουργέ, περίπου τριακόσιες χιλιάδες στρέμματα. Τι εργασίες γίνονται; Ποιοι ασχολούνται με αυτά; Νέοι, άνεργοι, επαγγελματίες, αγρότες, συνεταιρισμοί. Ποιος ήταν ο νόμος ο οποίος τα προέβλεπε; Ήταν ο ν.4061/2012, ο οποίος προέβλεπε και τις επενδύσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας πράγματι, αλλά έδινε μια σαφέστατη προτεραιότητα στους επαγγελματίες αγρότες, στους νέους, στους ντόπιους, εκεί που είναι οι εκτάσεις: στον Νομό Ηλείας, στην Κάρλα, στο Κιλκίς, στη Θεσσαλονίκη.

Και έρχεστε τώρα και μάλιστα χωρίς δημοπρασία και δίνετε απόλυτη προτεραιότητα στις επενδύσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Τι θα πείτε στον κόσμο ο οποίος θα δει την ενασχόλησή του να έχει ακυρωθεί; Τι θα πείτε στον νέο αγρότη ο οποίος δεν έχει χρήματα και θέλει να δουλέψει στα δημόσια κτήματα; Τι θα πείτε στους κτηνοτρόφους που βοσκάνε τα πρόβατα και δεν θα έχουν βοσκήσιμες εκτάσεις;

Δεσμευόμαστε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης -διότι επαναλαμβάνω ότι προέβλεπε ο νόμος και τις επενδύσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας- αυτή την παράλογη, την άδικη αντιστροφή στα κριτήρια στην προτεραιότητα να την καταργήσουμε.

Κλείνω, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, με ένα τελευταίο ερώτημα και θα επανέλθω στο 80% που λέγατε για τη ρήτρα αναπροσαρμογής. Για ποιον λόγο λέτε ψέματα στον ελληνικό λαό; Δεν καλύπτετε το 80% της ρήτρας αναπροσαρμογής.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ κι εγώ, κύριε Κόκκαλη.

Τον λόγο έχει ο κ. Ταραντίλης από τη Νέα Δημοκρατία και ακολουθεί η κυρία Βρυζίδου από τη Νέα Δημοκρατία.

Απλώς, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, πρέπει να κρατάμε τον χρόνο, γιατί είναι ακόμα τριάντα πέντε ομιλητές, οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι και μπορεί να μιλήσει και κάποιος Προέδρος κόμματος. Καταλαβαίνετε ότι είπαμε να μη γίνει και αύριο η συζήτηση, για να διευκολύνουμε τους Βουλευτές της περιφέρειας, αλλά να μην εξαντλήσουμε και τους υπαλλήλους της Βουλής και εμάς βέβαια.

Κύριε Ταραντίλη, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΑΡΑΝΤΙΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το προτεινόμενο νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εισάγεται τη στιγμή που η διεθνής σταθερότητα βρίσκεται πραγματικά σε μια κρίσιμη καμπή. Η γεωπολιτική αστάθεια και η ραγδαία αύξηση του ενεργειακού κόστους λόγω της εξάρτησης από την εισαγωγή φυσικού αερίου και της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία συνηγορούν με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο στο ότι η ενεργειακή θωράκιση ανάγεται σήμερα όχι μόνο σε παράγοντα που εγγυάται την οικονομική ανάπτυξη και οικονομική ευημερία, αλλά σε ζήτημα ζωτικής σημασίας για την εθνική ασφάλεια των κρατών. Η βαθμιαία απεξάρτηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από στερεά και υγρά ορυκτά καύσιμα, τα

οποία αφ' ενός είναι περιβαλλοντικά επιβλαβή, αφ' ετέρου καθιστούν την ενεργειακή επάρκεια της χώρας ευάλωτη σε διεθνείς αναταράξεις, απαιτεί ακόμα μεγαλύτερη επιτάχυνση της διείσδυσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό μίγμα, ώστε η χώρα να καταστεί ενεργειακά αυτάρκης.

Η ανάπτυξη των ΑΠΕ υπηρετεί αποτελεσματικά και παράλληλα το διττό στόχο της ενεργειακής ασφάλειας και τη βασική σταθερά της ενεργειακής πολιτικής σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, η οποία προκρίνει τη μετάβαση σε οικονομία κλιματικής ουδετερότητας. Με τον όρο αυτό προσδιορίζεται μια κατάσταση μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, δηλαδή ισορροπία ανάμεσα στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και την απορρόφηση άνθρακα σε συλλέκτες διοξειδίου. Αυτό, βέβαια, επιτυγχάνεται συνδυαστικά τόσο με τη μείωση των ανθρωπογενών ατμοσφαιρικών ρύπων, όσο και με τη φυσική απορρόφησή τους κυρίως από τα δάση και τους ωκεανούς του πλανήτη μας.

Με τις παραδοχές αυτές το παρόν ενεργειακό νομοσχέδιο επιχειρεί αναμόρφωση του πλαισίου αδειοδότησης των έργων ΑΠΕ, ρυθμίζοντας παράλληλα την παραγωγή και αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και την ανάπτυξη πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών. Πρόκειται για ένα πλέγμα διατάξεων που καθιερώνει ένα σύγχρονο, απλοποιημένο και ευέλικτο νομοθετικό πλαίσιο, ικανό να διασφαλίσει την ταχεία αδειοδότηση των σχετικών έργων, εγγυώμενο ταυτόχρονα τον σεβασμό του φυσικού περιβάλλοντος.

Κύριο μέλημα του νομοσχεδίου αποτελεί η πρόβλεψη των σύντομων και απλούστερων διαδικασιών, η μείωση των αναγκαίων δικαιολογητικών που απαιτούνται σε κάθε αδειοδοτικό στάδιο και η ψηφιοποίηση βέβαια διαδικασιών. Ειδικότερα, με το νέο αδειοδοτικό πλαίσιο έργων ΑΠΕ επιδιώκεται η δραστική μείωση του χρόνου ολοκλήρωσης αδειοδότησης μιας επένδυσης από τα πέντε χρόνια που ισχύει σήμερα στους δεκατέσσερις μήνες. Η επιτάχυνση αυτή επιτυγχάνεται με τη μείωση των σταδίων αδειοδότησης, με τον περιορισμό των απαιτούμενων δικαιολογητικών στο μισό σε σχέση με σήμερα και με τη δυνατότητα ψηφιακής ολοκλήρωσης της όλης διαδικασίας μέσω του ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης έργων ΑΠΕ.

Περαιτέρω, το νομοσχέδιο προβλέπει την απαλλαγή –ευτυχώς- από την υποχρέωση τροποποίησης των αδειών σε κάθε αλλαγή του σχεδιασμού του έργου, την οποία αντικαθιστά σε περιπτώσεις ελάσσονος σημασίας μεταβολών με απλή ενημέρωση του φακέλου καταργώντας την ανάγκη για επανάληψη της αδειοδοτικής διαδικασίας ώριμων έργων από την αρχή.

Επιπλέον, στις διατάξεις του νομοσχεδίου προβλέπονται ρυθμίσεις οι οποίες στοχεύουν στη διεύρυνση της χωρητικότητας του ηλεκτρικού δικτύου και στη βελτιστοποίηση της αξιοποίησης του ηλεκτρικού χώρου μέσω της ορθολογικότερης κατανομής αλλά και ενίσχυσης του διαθέσιμου χώρου για νοικοκυριά, επιχειρήσεις, βιομηχανία.

Το νέο νομοσχέδιο αναδεικνύει τη σημασία της αποθήκευσης για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού. Εισάγει για πρώτη φορά ρυθμίσεις σχετικά με την αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, την οποία αναγνωρίζει ως διακριτή ενεργειακή δραστηριότητα, ενσωματώνοντας έτσι και τις προβλέψεις της γνωστής οδηγίας 944 του 2019. Μέσω της ορθολογικής οργάνωσης στο πλαίσιο αυτού επιδιώκεται η ενίσχυση των σχετικών έργων, τα οποία θα συμβάλουν καθοριστικά στην οικονομική βιωσιμότητα των σταθμών αποθήκευσης και την επίτευξη των στόχων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα με ορίζοντα το 2030.

Στις προβλέψεις του νέου νομοσχεδίου συγκαταλέγεται, επίσης, η εισαγωγή πιλοτικού πλαισίου για τη χωροθέτηση και αδειοδότηση στη χώρα μας επενδύσεων που αφορούν στην τεχνολογία παραγωγής ενέργειας από πλωτά φωτοβολταϊκά σε θαλάσσιο περιβάλλον, μια υποσχόμενη προσέγγιση, θα έλεγα, καθώς μπορεί να αξιοποιηθούν πόροι της ανοιχτής θάλασσας, ιδιαίτερα σε χώρες που έχουν ανάλογα γεωγραφικά χαρακτηριστικά με την Ελλάδα.

Η χώρα μας σημειώνει τα τελευταία χρόνια –αυτό είναι δεδομένο- σταθερή άνοδο στην ελκυστικότητα ως τόπος υποδοχής επενδύσεων ΑΠΕ, αποτέλεσμα της προσήλωσής της στις πολιτικές αύξησης της εγκατεστημένης χωρητικότητας παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας.

Ο εκσυγχρονισμός του ρυθμιστικού και του αδειοδοτικού πλαισίου των έργων είναι βέβαιο ότι θα αποτελέσει καταλύτη υλοποίησης έργων μεγάλης αξίας και θα ενισχύσει πραγματικά και ουσιαστικά τη διείσδυση των ΑΠΕ στον ενεργειακό χάρτη της χώρας, τη στιγμή μάλιστα που υπάρχει πλήθος χρηματοδοτικών ενισχύσεων να στηρίξει οικονομικά κάποιες τέτοιου τύπου πρωτοβουλίες.

Η ενεργειακή αυτή μετάβαση, βασιζόμενη σε ανταγωνιστικά γεωγραφικά πλεονεκτήματα της χώρας, αναβαθμίζει σταδιακά τον στρατηγικό της ρόλο και θέτει τις βάσεις για ένα περιβάλλον βιώσιμης ανάπτυξης και αύξησης της απασχόλησης.

Για τους λόγους αυτούς σας καλώ να υπερψηφίσετε το παρόν νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστούμε, κύριε Ταραντίλη.

Τον λόγο έχει η κ. Βρυζίδου από τη Νέα Δημοκρατία και ακολουθεί η κ. Μπακαδήμα, η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του ΜέΡΑ25.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα και εγώ τον λόγο μετά την κ. Μπακαδήμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Δεν αφήνετε να μιλήσει ο κ. Σαντορινιός πρώτα;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Εντάξει, μετά τον κ. Σαντορινιό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ορίστε, κυρία Βρυζίδου, έχετε τον λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΒΡΥΖΙΔΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κλιματική αλλαγή και τα ακραία καιρικά φαινόμενα είναι μια πραγματικότητα. Δεν είναι ένα υποθετικό σενάριο, αλλά είναι δυσμενείς συνθήκες που πλήττουν ανά τακτά διαστήματα όλον τον κόσμο και την Ευρώπη και τη χώρα μας. Επομένως, η διαδρομή στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δεν είναι επιλογή, αλλά είναι ανάγκη.

Αυτό κατά καιρούς το έχουμε δηλώσει όλοι, αλλά όταν γίνονται βήματα προς αυτή την κατεύθυνση, ασκούμε κριτική υπό τη μορφή εμποδίων προς αυτή την κατεύθυνση και αυτό είναι λάθος. Είναι ένα τραγικό λάθος, το οποίο δεν πρέπει να κάνουμε και για το σήμερα, αλλά κυρίως για τις πολύ δυσμενείς συνθήκες που θα έρθουν στο μέλλον, εάν δεν πάρουμε τα μέτρα μας.

Παράλληλα, υπάρχει η οικονομική κρίση, η οποία τα τελευταία χρόνια ήταν πολύ μεγαλύτερη στη χώρα μας από ό,τι σε όλη την Ευρώπη, άρα και εδώ θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα, έτσι ώστε να έχουμε οικονομία στην ενέργεια και βέβαια, να μην πλήττεται η χώρα μας από φόρους που πληρώνει για τους ρύπους που εκπέμπει. Επομένως, αυτή η πορεία είναι προδιαγεγραμμένη και αναγκαία.

Το τελευταίο διάστημα και με τον πόλεμο απεδείχθη ακόμη μια φορά η ανάγκη να υπάρχει μια αυτάρκεια και να αξιοποιούνται οι πόροι της χώρας μας, που είναι ο ήλιος, που είναι ο αέρας και να έχουμε τη δυνατότητα να καλύψουμε κάποιες ανάγκες και με αυτόν τον τρόπο.

Η Κυβέρνηση υπεύθυνη, όπως σε όλους τους τομείς έχει αποδειχθεί μέχρι σήμερα, έχει αφουγκραστεί την κοινωνία, έχει δει κατάματα τα προβλήματα και έλαβε τα μέτρα της και οι αποφάσεις ήταν προς την κατεύθυνση της επίλυσής τους.

Ποια είναι τα ζητήματα στις ανανεώσιμες πηγές που, όπως είπαμε πριν, είναι μονόδρομος; Είναι ο χώρος, δηλαδή το να γίνουν στις σωστές θέσεις. Είναι ο χρόνος που θα ξεκινήσουν μέχρι να υλοποιηθούν και βέβαια, είναι η αναγκαία διαθέσιμη χωρητικότητα, έτσι ώστε να μπορούν να ενταχθούν όσο το δυνατόν περισσότερες.

Η ανάγκη άμεσα να προχωρήσουμε στις ανανεώσιμες πηγές έδωσε εγκρίσεις και υλοποίηση έργων, που κατά καιρούς σε κάποιες περιοχές προβλημάτισαν για το εάν ο χώρος που είχε καλυφθεί, ήταν τέτοιος έτσι ώστε να αφήνει περιθώρια και σε άλλες δραστηριότητες, όπως είναι οι τουριστικές δραστηριότητες, οι αγροτικές και οι κτηνοτροφικές.

Γι' αυτόν τον λόγο υπήρξε σχεδιασμός και μέριμνα από το

Υπουργείο για να μπορέσει να καθοδηγηθεί όλη η κατάσταση και οι εγκρίσεις να δοθούν με τέτοιον τρόπο, ώστε να μην υπάρχει πρόβλημα σε αυτόν τον τομέα. Παράλληλα, υπήρχε θέμα μεγάλων καθυστερήσεων και βέβαια αυτό δημιουργούσε προβλήματα στους μικρούς επενδυτές, οι οποίοι επέλεγαν να κάνουν την επένδυση με δανειοδότηση, υλοποιούσαν τα φωτοβολταϊκά πάρκα, αλλά μέχρι να πάρουν την άδεια λειτουργίας ήταν υποχρεωμένοι να πληρώνουν τις δόσεις τους και κάποιοι από αυτούς δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν.

Επομένως, η συντόμευση αυτού του χρόνου είναι ένα μέτρο λειτουργικό και αποτελεσματικό, αλλά κυρίως ευνοεί τους οικονομικά ασθενέστερους, οι οποίοι αντί για πέντε χρόνια θα μπορούν τώρα σε δεκατέσσερις μήνες να ολοκληρώσουν την όλη διαδικασία για να μπορέσουν να ενταχθούν και να εισπράξουν από την επένδυσή τους. Και βέβαια το χρονοδιάγραμμα αυτό είναι έτσι φτιαγμένο για να μπορούν να ενταχθούν όσο το δυνατόν περισσότεροι, με την έννοια ότι όποιος προγραμμάτισε και έχει επενδύσει έστω και ελάχιστα χρήματα με τις μελέτες, κάποια δίκτυα είχαν κλείσει, είχαν ολοκληρωθεί οι δυνατότητες που υπήρχαν. Και με το παρόν νομοσχέδιο λαμβάνεται μέριμνα για επαύξηση της ισχύος και της δυνατότητας για να ενταχθούν όσο το δυνατόν περισσότεροι.

Με αυτόν τον τρόπο και πάλι στηρίζεται και ο μεγάλος επενδυτής αλλά κυρίως και ο κάθε πολίτης που επιθυμεί να ενταχθεί, γιατί του δίνεται πλέον η δυνατότητα, ενώ πριν, όταν πια είχαν κλείσει τα δίκτυα, θα μπορούσε μόνο ένας πολύ μεγάλος επενδυτής, που εκτός από το φωτοβολταϊκό πάρκο θα είχε την οικονομική δυνατότητα να κατασκευάσει και τον αντίστοιχο σταθμό.

Στο νομοσχέδιο αυτό επίσης γίνεται μέριμνα και πρόβλεψη, και σωστά, για τη μεταφορά υγρού φυσικού αερίου, διότι ο πόλεμος και η εξέλιξή του πιθανότατα να έχει δυσμενείς εξελίξεις και πρέπει να υπάρχει από την υπεύθυνη αυτή Κυβέρνηση η μέριμνα για να μην βρεθούμε σε αδιέξοδα.

Ένα σημαντικό κεφάλαιο είναι επίσης η έρευνα σε επίπεδο πιλοτικό που γίνεται για τα φωτοβολταϊκά στις θαλάσσιες περιοχές, σε περιοχές οι οποίες δεν ενοχλούνται και είναι απόμερες, αλλά από την άλλη είναι τεράστιες εκτάσεις, μιας και η χώρα μας περικλείεται γύρω-γύρω από θάλασσα και υπάρχουν πολλές τέτοιες περιοχές.

Τέλος, θέλω να αναφερθώ στο «Εξοικονομώ κατ' οίκον». Έχω πολλούς ανθρώπους της περιοχής μου, πολίτες, οι οποίοι έχουν ενταχθεί και είναι ιδιαίτερα ευχαριστημένοι, διότι αυτή ουσιαστικά είναι μια επιδότηση για να ανακαινίσουν το σπίτι τους και παράλληλα να κάνουν εξοικονόμηση ενέργειας. Και τα ποσοστά είναι πάρα πολύ μεγάλα, γιατί δόθηκαν σημαντικά κονδύλια για την αξιοποίηση αυτού του μέτρου.

Επίσης σημαντικότατο είναι για τις συσκευές, που θα δίνεται η ευκαιρία στον κάθε πολίτη να συμμετέχει, βέβαια ανάλογα με το εισόδημά του. Η παραχώρηση που θα γίνεται η οικονομική είναι μεγαλύτερη στους ασθενέστερους, αλλά και πάλι είναι μία βοήθεια στα νοικοκυριά και κυρίως είναι μια σημαντική ενέργεια με την οποία οδηγούμαστε σε εξοικονόμηση ενέργειας.

Τέλος, θέλω να αναφερθώ στους λογαριασμούς του ρεύματος. Θα ήθελα να σταματήσουμε να ταλαιπωρούμε και να μπερδεύουμε τους πολίτες με διάφορες επεξηγήσεις, κυρίως από την Αντιπολίτευση, η οποία δεν θέλει να δει και δεν θέλει να επιβραβεύσει ένα μέτρο και μια προσπάθεια που γίνεται για την ελάφρυνση των νοικοκυριών. Είναι δεδομένο ότι παγκοσμίως η ενεργειακή κρίση οδήγησε σε αύξηση των τιμολογίων στο ηλεκτρικό ρεύμα. Άμεσα η Κυβέρνηση έκανε τις πρώτες μειώσεις, δίνοντας μεγάλα ποσοστά έκπτωσης μέχρι 90% στις ομάδες των αγροτών.

Στο δεύτερο βήμα προχώρησε το σύνολο των αγροτών και σε μεγαλύτερο ποσοστό μείωσης σε όλα τα νοικοκυριά, όπου από τον Δεκέμβριο μέχρι τον Μάιο μπορεί το κάθε νοικοκυριό να καταθέσει τον δικό του κωδικό και να έχει το ποσοστό μείωσης, που φτάνει μέχρι τα 600 ευρώ.

Είναι ξεκάθαρο ότι από 1η Αυγούστου και για έναν χρόνο στο σύνολο των λογαριασμών θα υπάρχει η μεγάλη αυτή έκπτωση στη ρήτρα αναπροσαρμογής, η οποία θα ελαφρύνει σε συγκλονιστικά ποσοστά τον λογαριασμό. Κι αυτό είναι μια παροχή, μια προσπάθεια και ένα πλεονέκτημα της σημερινής Κυβέρνησης και η μεγαλύτερη προσπάθεια που έχει γίνει σε όλη την Ευρώπη είναι από την Ελλάδα, και αυτό πρέπει να ξέρει ο κάθε πολίτης, και αυτό πρέπει να επιβραβεύουμε. Διότι είναι λάθος να λέγεται στον πολίτη αν είναι το 80% της ρήτρας, αν είναι το 90%, και ο πολίτης να νιώθει ανασφάλεια.

Συνεχίζουμε, λοιπόν, στη στήριξη των νοικοκυριών και κυρίως των ευάλωτων. Ήδη υπάρχει μέριμνα και σε άλλους τομείς και θεωρούμε ότι με αυτή την υπεύθυνη αντιμετώπιση θα μπορούμε να ξεπεράσουμε και αυτήν την κρίση την ενεργειακή και να πορευτούμε προς την ανάπτυξη και την πρόοδο της χώρας μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστούμε κι εμείς.

Τον λόγο έχει η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του ΜέΡΑ25 κ. Μπακαδήμα και ακολουθεί ο κ. Σαντορινιός από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για το σχέδιο νόμου τοποθετήθηκε πληρέστατα ο αγορητής μας Κρίτων Αρσένης. Σε μένα θα επιτρέψετε να σημειώσω ότι για ακόμη μια φορά έχουμε ένα γιγαντιαίων διαστάσεων νομοσχέδιο για το περιβάλλον, το οποίο δυστυχώς δεν αποσκοπεί ούτε στο καλό ούτε στην προστασία του. Μιλάμε για ένα νομοσχέδιο εκατόν εξήντα πέντε άρθρων, εκ των οποίων τα εκατόν τριάντα τρία αφορούν την ανάπτυξη των ΑΠΕ και την αποθήκευση ενέργειας, με στόχο την αύξηση της διείσδυσης των ΑΠΕ στο σύστημα.

Χωρίς αμφιβολία αποτελεί την επιτομή του πράσινου καπιταλισμού. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας εργαλειοποιεί το περιβάλλον για να μοιράσει στην ολιγαρχία την ενεργειακή πίτα, καταστρέφοντας την ίδια στιγμή το περιβάλλον που υποτίθεται πως θέλει να προστατέψει.

Φεύγοντας τώρα από το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου, δεν μπορώ να μην σταθώ σε ορισμένα ζητήματα της επικαιρότητας που προβληματίζουν καθημερινά και ταλανίζουν τους συμπολίτες μας. Βασικότερο όλων η ακρίβεια, όπως αυτή αποτυπώνεται στα είδη πρώτης ανάγκης, στην ενέργεια και όχι μόνο.

Για την ενέργεια τι προτείνει η Κυβέρνηση; Την αναστολή της ρήτρας αναπροσαρμογής για έντεκα μήνες. Από την πρόταση αυτή θα μου επιτρέψετε να κρατήσω δύο σημεία, το κομμάτι της αναστολής από τη μία και το χρονικό πλαίσιο της εφαρμογής της από την άλλη. Καταρχήν, για να είμαστε όσο το δυνατόν πιο σαφείς και να είναι ξεκάθαρο και αντιληπτό τι είναι αυτό που λέτε, κυρίες και κύριοι της συμπολίτευσης, θεωρητικά υποστηρίζετε πως η ρήτρα αναπροσαρμογής αναστέλλεται και ήδη από τον Ιούλιο θα ανακουφιστούν οι συμπολίτες μας από τις υπέρογκες χρεώσεις. Παρ' όλα αυτά, δεν θα πληρώσουν λιγότερο, απλώς το κόστος της ρήτρας θα έρθει να κρυφτεί στην ενιαία μοναδική χρέωση των κυμαινόμενων τιμολογίων.

Το ταχυδακτυλουργικό αυτό κόλπο θα κρατήσει έντεκα μήνες. Θα μπορούσε να αναρωτηθεί κάποιος «γιατί έντεκα μήνες;». Μα, για να είστε πλήρως καλυμμένοι πως ακόμη και στην περίπτωση που οι εκλογές γίνουν στο τέλος της τετραετίας θα συμπέσουν με αυτή την «έκπτωση». Μήπως τελικά όμως όλο αυτό έχει προεκλογική στόχευση; Είμαστε βέβαιοι πως ναι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσες αναστολές κι αν φέρετε, όσο κι αν την κρύψετε στα κυμαινόμενα τιμολόγια, ας είμαστε ξεκάθαροι: Όσο το ρεύμα παραμένει ένα εμπορεύσιμο και χρηματιστηριακό αγαθό, κανένας, καμμία, κανένα νοικοκυριό, κανένας πολίτης δεν θα μπορεί να προστατευτεί από την ακρίβεια. Το φωνάζουμε από την πρώτη στιγμή πως μοναδική λύση είναι η κατάργηση του Χρηματιστηρίου Ενέργειας εδώ και τώρα και η επανεθνικοποίηση της ΔΕΗ που ξεπούλησε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Αντί να το πράξετε, συνεχίζετε τις εξυπηρετήσεις στην ολιγαρχία, σε μια ολιγαρχία που νέμεται τον χώρο της ενέργειας.

Το έχω ξαναπεί. Θα το επαναλάβω. Δεν θα κουραστώ -πραγματικά σας μιλάω- να το λέω. Τιμωρήστε τώρα τους ολιγάρχες που νέμονται την ενέργεια. Τιμωρήστε τώρα τον κ. Βαρδινογιάννη, τον κ. Λάτση, τον κ. Μυτιληναίο, τον κ. Περιστέρη, τους κυρίους της CVC. Τιμωρήστε αυτούς, στηρίξτε τους πολίτες.

Διότι και το ενδεκάμηνο να περάσει, η κατάσταση δεν θα γίνει καλύτερη -το γνωρίζετε πάρα πολύ καλά- απλώς, επιλέγετε, για να έχετε ήσυχη τη συνείδησή σας και να μπορείτε να κοιμάστε το βράδυ, να το αγνοήσετε.

Εξάλλου είναι τόσο μεγάλο το πλιάτσικο της ολιγαρχίας με τη δική σας ανοχή που μέχρι και οι επικεφαλής των κάθε άλλο παρά ανεξάρτητων αρχών έχουν αρχίσει να αντιδρούν. Μέχρι και ο πρόεδρος της ΡΑΕ έφτασε χθες σε συνέντευξη Τύπου να ανακοινώσει πως παραπέμπεται ο φάκελος λειτουργίας της αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας του τελευταίου οκταμήνου στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. Ο κ. Δαγούμας διερωτήθηκε γιατί το Υπουργείο Ενέργειας δεν έχει υιοθετήσει την εισήγηση της ΡΑΕ να επιστραφούν 67 εκατομμύρια ευρώ στους καταναλωτές από την αγορά εξισορρόπησης, ενώ την ίδια στιγμή ήταν δριμύτατη η κριτική του σε βάρος των ιδιωτών που νέμονται πια και διαχειρίζονται τα δίκτυα της ενέργειας στη χώρα μας, μετά το διαχρονικό και διακομματικό ξεπούλημα τόσο βασικών αγαθών από τις κυβερνήσεις των κομμάτων του μνημονιακού τόξου.

Φαίνεται πως ακόμη και οι «δικές σας αρχές» -γιατί ανεξάρτητες δεν είναι, μόνο εντός εισαγωγικών μπορούν να θεωρηθούν ανεξάρτητες- έχουν αντιληφθεί τι συμβαίνει στην αγορά ενέργειας, μια αγορά ενέργειας που μας έλεγε η τρόικα και οι εγχώριοι πολιτικοί της εκπρόσωποι ότι θα λειτουργούσε τάχα προς όφελος των καταναλωτών.

Και μιας και η ακρίβεια έχει πολλές πτυχές, ένα κομμάτι είναι το ρεύμα, το άλλο είναι τα ακτοπλοϊκά.

Κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, έχετε αντιληφθεί πως εδώ και λίγες μέρες -από τις 15 Ιουνίου, συγκεκριμένα- οι ακτοπλοϊκές εταιρείες προχώρησαν σε δεύτερη αύξηση των εισιτηρίων για το 2022 και αναμένεται και μια ακόμη σε λίγες μέρες, την 1η Ιουλίου; Έχετε αντιληφθεί πως το κόστος των εισιτηρίων είναι πλέον απαγορευτικό για το μεγαλύτερο μέρος των πολιτών, το κόστος των καυσίμων βρίσκεται σε δυσθεώρητα ύψη και οι τιμές των διοδίων, επίσης;

Έχετε κάνει, κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, τις φετινές θερινές διακοπές όνειρο θερινής νυκτός για την πλειοψηφία των συμπολιτών μας και αυτό φαίνεται ούτε καν να σας απασχολεί. Βέβαια, δεν σας απασχολούσε που έχουν μείνει άνεργοι, που έχουν μείνει με άδειο τραπέζι, ακόμη και χωρίς σπίτι με την ενεργοποίηση του «ΗΡΑΚΛΗ» και με όλα τα υπόλοιπα νομοθετήματα που έχετε φέρει όλη αυτή την περίοδο, τρία χρόνια σχεδόν. Θα σας απασχολούσε ότι δεν θα κάνουν διακοπές; Προφανώς και όχι.

Θα προχωρήσω και θα κλείσω, για να είμαι και εντός του χρόνου, με ένα εξίσου σημαντικό ζήτημα που πραγματικά έρχεται και επανέρχεται στην καθημερινότητα και στην επικαιρότητα και οφείλουμε να εγκύψουμε και να δούμε πώς θα μπορέσουμε συντεταγμένα να το επιλύσουμε.

Πριν λίγες μέρες είχαμε μια ακόμη γυναικοκτονία, μια ακόμη περίπτωση με μια γυναίκα που δολοφονήθηκε από τον εν διαστάσει σύζυγό της. Αλήθεια, όμως, στις πόσες περιπτώσεις θα αντιληφθούμε πως πρέπει κάτι να γίνει; Πόσα θύματα θα θρηνήσουμε για να δούμε να υιοθετείται και να ενσωματώνεται στο δίκαιό μας ως όρος η γυναικοκτονία, πόσα θύματα για να προχωρήσουμε στη δημιουργία ενός πλαισίου τέτοιου που όχι μόνο θα υποστηρίζει αλλά και θα προστατεύει πλήρως τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας, της οποίας ακραία έκφραση είναι η γυναικοκτονία, θα πρέπει να είναι ολοκληρωμένη. Αυτό το γνωρίζουμε όλοι και θεωρώ πως μπορούμε και σε αυτό να συμφωνήσουμε σε γενικές γραμμές.

Θα πρέπει να επικαιροποιηθεί, από τη μία, το νομικό και νομοθετικό πλαίσιο, να ενισχυθούν οι δομές υγείας, να γίνουν επεμβάσεις και στοχευμένες δράσεις στην εκπαίδευση, αλλά και να ενισχυθούν οι υφιστάμενες δομές στήριξης.

Θα μου επιτρέψετε να σας δώσω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Σε πολλούς δήμους της χώρας μας υπάρχουν συμβουλευτικά κέντρα τα οποία όχι μόνο στηρίζουν θύματα βίας, αλλά και περιθωριοποίησης, στοχοποίησης και θύματα άλλου είδους διακρίσεων. Δεν θα πρέπει να δούμε πώς αυτά τα κέντρα θα στηριχθούν συντεταγμένα από την πολιτεία, ποιες οι ανάγκες, ποιες οι ελλείψεις τους;

Προσωπικά, πριν λίγο καιρό, βρέθηκα σε ένα τέτοιο κέντρο. Ήμουν στο Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών στο Κερατσίνι, μίλησα με τις εργαζόμενες εκεί, οι οποίες πραγματικά δεν εργάζονται. Αφιερώνουν κάθε μέρα κομμάτι-κομμάτι της ψυχής τους για να στηρίξουν τις γυναίκες που καταφεύγουν στο κέντρο.

Θα σας μεταφέρω τις δικές τους σκέψεις, τις δικές τους προτάσεις και τις δικές τους ανησυχίες όχι μόνο γιατί είναι η περιοχή που εκλέγομαι, η περιφέρειά μου, η Β' Πειραιώς, αλλά και γιατί πρέπει να το κάνω και νιώθω την ανάγκη να το κάνω και ως γυναίκα.

Πρωταρχικό, λοιπόν, ζήτημα αποτελεί η βιωσιμότητα των συμβουλευτικών αυτών κέντρων. Μέχρι σήμερα η πληροφόρηση που υπάρχει είναι πως η λειτουργία έχει διασφαλιστεί μέχρι τον Σεπτέμβρη του 2023. Δεν θα πρέπει να δούμε από τώρα τι θα γίνει μετά;

Επόμενο θέμα είναι η δυνατότητα φιλοξενίας των γυναικών-θυμάτων βίας σε ασφαλές κατάλυμα μέχρι να ολοκληρωθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να μπορέσουν να μπουν σε ξενώνα. Ταυτόχρονα, ας μην ξεχνάμε πως αυτές οι γυναίκες πολλές φορές εγκαταλείπουν την εστία τους χωρίς ούτε ένα ευρώ στην τσέπη τους, χωρίς οικονομικούς πόρους. Αυτές, λοιπόν, οι γυναίκες δεν θα πρέπει να στηριχθούν με ένα βοήθημα για τα πρώτα τους έξοδα;

Ας μπούμε στη θέση μιας τέτοιας γυναίκας. Υφίσταται καθημερινά λεκτική, σωματική, ψυχολογική βία στο σπίτι της. Βρίσκει τον τρόπο που κάποια στιγμή λείπει ο σύντροφος ή ο σύζυγός της να φύγει και, πραγματικά, το κάνει χωρίς να έχει καθόλου χρήματα. Πώς θα μετακινηθεί σε ένα ασφαλές κατάλυμα; Πώς θα αποκτήσει ένα καρτοκινητό για να μπορεί να επικοινωνήσει; Πώς θα μπορέσει να πάει να πάρει δύο είδη πρώτης ανάγκης σε ένα σουπερμάρκετ;

Επίσης, κάτι άλλο που θα πρέπει να δούμε είναι να σκεφτούμε ότι αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει η δυνατότητα να φιλοξενηθούν μητέρες μαζί με τα ανήλικα παιδιά τους, όταν αυτά είναι αγόρια άνω των δεκατριών ετών. Πού μας οδηγεί αυτό; Ότι αυτές οι γυναίκες πολλές φορές επιλέγουν να μείνουν στην κακοποιητική εστία, περιμένοντας να ενηλικιωθούν τα παιδιά τους, για να μπορέσουν και εκείνες να φύγουν.

Ταυτόχρονα, υπάρχουν πολλά άλλα ανοιχτά ζητήματα: Τα κριτήρια ένταξης στο πρόγραμμα παροχής δωρεάν νομικής βοήθειας για τις γυναίκες που αυτή τη στιγμή δεν εντάσσονται λόγω εισοδηματικών κριτηρίων. Θα πρέπει να δούμε πώς θα μεριμνήσουμε για να μπορούν να υπάρχουν δικλίδες και προϋποθέσεις έκτακτης εισαγωγής παιδιών σε παιδικούς σταθμούς, παιδιών που χρειάζεται να μετακινηθούν μαζί με τις μητέρες τους. Φυσικά, να συμβάλουμε και εμείς στη συνεργασία των υπηρεσιών που έρχονται να αναλάβουν και να φέρουν σε πέρας τέτοιες υποθέσεις, όπως είναι οι ιατροδικαστικές, όπως είναι οι αστυνομικές αρχές.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κλείνω σε ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Υπάρχουν πάρα πολλά που μπορούν να γίνουν. Αυτό που θα πρέπει, όμως, κυρίαρχα να δούμε είναι πώς αυτές οι γυναίκες θα νιώσουν ότι δεν είναι μόνες.

Πριν λίγες μέρες συζητούσαμε σε αυτή εδώ την Αίθουσα το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης που περιλάμβανε διάταξη για την εκδικητική πορνογραφία. Είναι ένα θετικό βήμα. Όμως, υπάρχουν πάρα πολλά βήματα ακόμη που πρέπει να γίνουν προς αυτή την κατεύθυνση.

Ας σταθούμε έμπρακτα δίπλα σε όλα τα θύματα έμφυλης βίας, γιατί κανένας, καμμία, κανένα δεν πρέπει να νιώθει μόνος, μόνη ή μόνο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστούμε, κυρία Μπακαδήμα.

Τον λόγο έχει ο κ. Σαντορινιός από τον ΣΥΡΙΖΑ και ακολουθεί ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Φάμελλος.

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΙΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα μου επιτρέψετε να ξεκινήσω ως νησιώτης, αλλά και ως αρμόδιος τομεάρχης για θέματα ναυτιλίας και νησιωτικής πολιτικής, από τις ρυθμίσεις και το πλαίσιο για την εγκατάσταση πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών συστημάτων.

Στην ουσία, βέβαια, δεν πρόκειται για ένα πλαίσιο, αλλά για ένα πλέγμα απαλλαγής αδειοδοτήσεων. Απαλλάσσονται από τα πάντα. Και το ερώτημα είναι, πόσο πιλοτικό είναι ένα έργο, όταν είναι για είκοσι χρόνια; Δηλαδή, τι θα δούμε σε αυτή τη διάρκεια των είκοσι ετών; Και πού θα είναι αυτά τα φωτοβολταϊκά; Δεν υπάρχει τίποτα μέσα στις ρυθμίσεις πού θα είναι, σε ποιες περιοχές θα είναι. Υπάρχει ένα ασαφές πλαίσιο που, όπως είπα και πριν, το μόνο που κάνει είναι απλώς να απαλλάσσει από αδειοδοτήσεις.

Την όλη διαδικασία απαλλαγής αδειοδοτήσεων-εξπρές αναλαμβάνει η Διεύθυνση Χωροταξίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Δίνετε σε μια σειρά από διευθύνσεις και αρμόδιες υπηρεσίες τριάντα ημέρες για να εκφράσουν γνώμη, ούτε καν τη σύμφωνη γνώμη. Και εδώ όταν μιλάμε για τριάντα ημέρες δεν είναι έκφραση γνώμης, είναι υφαρπαγή γνώμης. Όταν, λοιπόν, στέλνεις έναν φάκελο μελέτης και περιμένεις ότι σε τριάντα ημέρες θα σου απαντήσει, γιατί αλλιώς τεκμαίρεται ότι συμφωνεί, τότε είναι υφαρπαγή γνώμης. Προφανώς πρέπει να έχει και το ΥΝΑΝΠ άποψη και κυρίαρχη γνώμη. Γιατί, κύριε Υπουργέ, δεν ξέρω αν το έχετε καταλάβει αλλά αυτό που νομοθετείτε είναι πλωτά ναυπηγήματα, που σημαίνει ότι σίγουρα πρέπει να έχουν έγκριση τύπου από τον Κλάδο Επιθεώρησης Πλοίων. Δεν μπορούν να μπουν έτσι στη θάλασσα. Και δεν αναφέρεται πουθενά ο Κλάδος Επιθεώρησης Πλοίων στις γνωμοδοτούσες τουλάχιστον υπηρεσίες.

Επίσης, θα πρέπει να είναι και η Διεύθυνση Ασφάλειας Ναυσιπλοΐας του Υπουργείου Ναυτιλίας, όπως και η Διεύθυνση Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος θα πρέπει να είναι, του Υπουργείου Ναυτιλίας. Και η μόνη διεύθυνση που αναφέρεται είναι η Διεύθυνση Λιμενικών και Κτηριακών Υποδομών. Άρα μήπως πρέπει να δει λίγο πιο σοβαρά το Υπουργείο Ναυτιλίας αυτή τη ρύθμιση, γιατί νομίζω ότι θα έχουμε σοβαρά ζητήματα. Από την άλλη, η απουσία του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού είναι για μία ακόμη φορά εμπόδιο στην ορθή χωροθέτηση τέτοιων δραστηριοτήτων, όπως και για τις πλωτές ανεμογεννήτριες. Η έννοια του πιλοτικού έργου δεν θα πρέπει να είναι η πλήρης απαλλαγή των αδειοδοτήσεων. Αντίθετα, θα πρέπει να θεσπίζεται ένα πλαίσιο παραμέτρων ελέγχου. Αλλιώς τι θα καταλάβουμε από το πιλοτικό έργο αυτό; Επίσης, είναι ακατανόητη η επιλογή να επιτρέπεται κατά παρέκκλιση η εγκατάσταση τέτοιων υποδομών σε ευαίσθητα οικοσυστήματα, όπως είναι οι περιοχές «NATURA». Από τη στιγμή που θέλουμε να δούμε πώς θα λειτουργήσει, δεν μπορεί να βάζουμε σε τέτοια ευαίσθητα οικοσυστήματα τέτοιες τεχνολογίες.

Τώρα να πάμε στο άρθρο 122. Επιτέλους, παραδέχεστε ότι εδώ και έναν χρόνο δεν κάνατε τίποτα για να περιορίσετε την ακρίβεια στο ρεύμα. Κρύβεστε πίσω από τη διεθνή αύξηση των τιμών ενέργειας. Λέτε ότι δεν φταίτε εσείς, ότι φταίει ο πόλεμος, ότι φταίει ο καιρός! Γενικώς πάντα σε εσάς φταίει κάποιος άλλος. Τώρα διάβαζα ότι ο κ. Γεωργιάδης για το «Turkaegean» διέταξε ΕΔΕ. Δεν φταίει αυτός, με καμμία αρμοδιότητα, φταίνε οι υπηρεσιακοί. Αλλά να συνεχίσουμε.

Η αλήθεια είναι ότι ο ενεργειακός πληθωρισμός στη χώρα μας έφτασε το 61%, ενώ ο μέσος όρος στην Ευρώπη είναι 39%. Άρα, μπράβο! Πρωταθλητές! Και τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι ο ενεργειακός πληθωρισμός ουσιαστικά οδηγεί και τον πληθωρισμό στη χώρα μας, που και εκεί είμαστε πρωταθλητές. Άλλη μία πρωτιά! Μπράβο σας! Τελικά τι είναι αυτό; Είναι απλά η ακρίβεια Μητσοτάκη! Να το καταλάβει ο ελληνικός λαός, πληρώνει την ακρίβεια Μητσοτάκη. Γιατί μπορεί όντως να είναι διεθνές το πρόβλημα, αλλά εμείς είμαστε οι πρώτοι στην ακρίβεια.

Επί έναν χρόνο βάζετε πλάτη στα καρτέλ της ενέργειας. Οι επιδοτήσεις που δίνετε, στην πραγματικότητα ποτίζουν τα κλεφτόδεντρα της αισχροκέρδειας. Και είδαμε και πάθαμε να αναγνωρίσετε ότι υπάρχουν υπερκέρδη. Βέβαια εσείς, κύριε Υπουργέ, ακόμα το αμφισβητούσατε, μέχρι και τον Απρίλιο. Έξι μήνες κάνατε να το παραδεχτείτε και άλλους τόσους -και δεν ξέρω και εγώ πόσους ακόμα- να τα φορολογήσετε. Αν τα φορολογήσετε! Και πόσο θα τα φορολογήσετε! Γιατί μαγειρεύετε και το πόσα είναι αυτά τα υπερκέρδη.

Η ρύθμιση στην ουσία δεν μειώνει το κόστος που θα κληθεί τελικά να πληρώσει ο καταναλωτής μέσω του παρόχου, γιατί στην πραγματικότητα η οριακή τιμή θα είναι η ίδια. Αυτό που θα αλλάζει είναι το ποσό που θα παίρνει ο παραγωγός. Και το υπόλοιπο πού θα πηγαίνει; Σε ένα ταμείο, το οποίο θα πηγαίνει μετά στις επιδοτήσεις. Δηλαδή τι θα κάνουμε; Θα ανακυκλώνουμε τα λεφτά που θα πληρώνει ο καταναλωτής και μετά θα του τα δίνετε, αν και πότε, σε επιδότηση. Αυτό είναι το φοβερό που κάνετε. Εμείς σας έχουμε πει καθαρά, βάλτε πλαφόν στο κέρδος των παραγωγών 5%. Γιατί γνωρίζετε ότι πολλές φορές η αισχροκέρδεια έφτασε και στο 100%.

Τώρα, για την αναστολή της ρήτρας αναπροσαρμογής είναι αυτό που θα έχουμε αλλά δεν θα έχουμε. Είναι, ξέρετε, λίγο περίεργο αυτό το πράγμα. Θα υπάρχει ρήτρα προσαρμογής, αλλά δεν θα τη βλέπουμε, θα είναι κρυμμένη κάπου. Θα ήθελα να μάθω, ο κ. Γεωργιάδης, που μας έλεγε ότι η ρήτρα αναπροσαρμογής προστατεύει τις εταιρείες από τη χρεοκοπία, τώρα τι έχει να πει; Τι έχει να πει και ο κ. Οικονόμου που έλεγε ότι «ο τζάμπας πέθανε»; Θα ενσωματωθεί, λοιπόν, στην ουσία στο κλιμακούμενο τιμολόγιο. Άρα οι πολίτες τελικά θα πληρώνουν τους ίδιους λογαριασμούς.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα χρειαστώ ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Απλά δεν θα τη βλέπουμε τη ρήτρα αναπροσαρμογής, την οποία θα πληρώνουμε. Οι τιμές θα είναι οι ίδιες.

Αυτό που ενδιαφέρει τελικά τον καταναλωτή είναι πόσο του έρχεται ο λογαριασμός, όχι αν υπάρχει ρήτρα αναπροσαρμογής ή αν είναι αυξημένη η κυμαινόμενη η τιμή. Και τι λέτε εσείς; Λέτε ότι θα μπορεί κάθε μήνα να αλλάζει ο καταναλωτής. Τι κάνετε πάλι; Μεταφέρετε την ευθύνη από εσάς στον πολίτη, γιατί αυτό είσαστε. Είσαστε μια Κυβέρνηση που δεν έχει ευθύνη. Το μόνο που κάνετε είναι επικοινωνία. Κάνετε πολιτική μέσω της επικοινωνίας και όχι μέσω της ουσίας.

Για μία ακόμα φορά παραπλανάτε τους πολίτες και τους λέτε πράγματα τα οποία δεν ισχύουν, τους λέτε ψέματα. Για μία ακόμα φορά λέτε προεκλογικά ψέματα. Και μάλιστα εγώ προσωπικά έχω και μία υποψία -δεν ξέρω αν τη συμμερίζονται οι σύντροφοί μου- ότι τα 300 εκατομμύρια που δίνετε στη ΔΕΗ στην ουσία είναι για να τους πιέσετε να συγκρατήσουν τις τιμές δυο και τρεις φορές προεκλογικά, για να συγκρατήσουν την αγορά και μετά γαία πυρί μιχθήτω! Στην πραγματικότητα δεν ενδιαφέρεστε για τους πολίτες. Το μόνο που σας ενδιαφέρει είναι οι κολλητοί και οι φίλοι σας. Και σας λέμε για μία ακόμα φορά, σταματήστε να νομοθετείτε για τους κολλητούς και τους φίλους, σταματήστε να νομοθετείτε, πηγαίνετε σε εκλογές.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Σαντορινιέ.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Φάμελλος. Και ακολουθεί από τον ΣΥΡΙΖΑ ο κ. Γιαννούλης.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είναι γεγονός ότι το σημερινό νομοσχέδιο συνδέεται με το μεγάλο ζήτημα της ελληνικής κοινωνίας, που είναι το θέμα της ακρίβειας, της αισχροκέρδειας, που ξεκινάει πρώτα απ' όλα από την ενέργεια, από το ρεύμα, αλλά και από τα καύσιμα και γονατίζει σήμερα την ελληνική κοινωνία. Και αυτή η ακρίβεια είναι γεγονός, έχει όνομα, είναι ακρίβεια Μητσοτάκη!

Δεν μπορώ, όμως, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος να μην αναφερθώ, έστω σε επίπεδο τίτλου, στην ανησυχία με την οποία παρακολουθούμε την εξελισσόμενη συνεδρίαση του ΝΑΤΟ για όσα προκύπτουν σχετικά με το μνημόνιο που υπέγραψαν η Σουηδία και η Φινλανδία με την Τουρκία. Δεν μπορώ να μην αναφερθώ στο ότι η ελληνική Κυβέρνηση δηλώνει ότι το μνημόνιο αυτό ικανοποιεί την Ελλάδα, ενώ φαίνεται ότι έτσι ενισχύεται ένας «σύμ-

μαχος», που παραβιάζει όμως κυριαρχικά δικαιώματα. Δεν μπορώ να μην αναφερθώ στο ότι ενώ η Τουρκία τα πήρε όλα, η Κυβέρνηση δηλώνει ικανοποιημένη, και ενώ η μεριά της Δύσης -επιτρέψτε μου αυτόν τον όρο- εξαναγκάζεται σε υποχωρήσεις. Εκφράζω ανησυχία και περιμένουμε τα αποτελέσματα.

Δεν είναι ανησυχία, αλλά θυμός η υποκρισία της Κυβέρνησης, και ιδιαίτερα του κ. Γεωργιάδη που μετά την υιοθέτηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση της χρήσης ως εμπορικού σήματος της λέξης «Turkaegean», έρχεται έναν χρόνο αδρανών ο κ. Γεωργιάδης σήμερα να ζητάει τα ρέστα από τους υπαλλήλους. Προσέξτε, αυτοί που δεν ήθελαν τον όρο «Βόρεια Μακεδονία», αυτοί σήμερα παραχωρούν τον όρο «Turkaegean», και έχουν τα μούτρα και μιλάνε! Έχετε τα μούτρα και μιλάτε! Βλάπτει τον ελληνικό τουρισμό αυτή η επιλογή. Αφήνει την Τουρκία εδώ και έναν χρόνο να αλωνίζει. Είναι και επικίνδυνο προηγούμενο για τα εθνικά μας συμφέροντα. Θα το συζητήσουμε περαιτέρω το ζήτημα αυτό, γιατί οφείλω να περάσω στο αντικείμενο του νομοσχεδίου.

Είναι γεγονός ότι το κόστος ενέργειας είναι θέμα επιβίωσης για την ελληνική κοινωνία και την οικονομία. Και αυτό τρίζει τα θεμέλια της κοινωνίας μας, δημιουργεί πανικό και οξύτατο αδιέξοδο στην Κυβέρνηση. Φαίνεται και από τη μοναξιά του κ. Σκρέκα σήμερα.

Μετά από δώδεκα μήνες ακραίας ακρίβειας γονατίζουν νοικοκυριά, επιχειρήσεις, επαγγελματίες αγρότες και οι δήμοι. Η διπλή νομοθετική παρέμβαση σήμερα της Κυβέρνησης είναι ξεκάθαρα επικοινωνιακή.

Τι θέλει η Κυβέρνηση με τις δύο ρυθμίσεις, της ρήτρας και της χονδρεμπορικής; Να ξεχάσουν οι πολίτες ότι εδώ και πολλούς μήνες η Ελλάδα είναι πρώτη στη χονδρεμπορική τιμή ενέργειας, ότι υπάρχει αισχροκέρδεια, υπάρχουν υπερκέρδη και όλα αυτά τα ανέχεται και τα στηρίζει η Κυβέρνηση Μητσοτάκη. Θέλετε να ξεχάσουν, δηλαδή, οι πολίτες το ότι έρχονται λογαριασμοί που κάνουν κυριολεκτικά αφαίμαξη στα νοικοκυριά, το ότι υπάρχουν πάρα πολλοί καταναλωτές που δεν μπορούν πλέον να πληρώσουν και έχουν ανεξόφλητους λογαριασμούς. Θέλετε να ξεχάσουν τη ρήτρα Μητσοτάκη, η οποία εφαρμόστηκε στις 5 Αυγούστου 2021.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΣΟΦΙΑ ΣΑΚΟΡΑΦΑ**)

Πρώτη παρέμβαση είναι η παρέμβαση στα υπερκέρδη. Λέει ο κ. Σκρέκας στο άρθρο 122 ότι θα παρέμβει στα όρια της αμοιβής των εταιρειών παραγωγής. Πρώτον, είναι τα κέρδη που δεν έβρισκε. Του το είχαμε πει. Τον Απρίλη, όμως, στο Forum των Δελφών είπε: «Ψάχνουμε τα υπερκέρδη της Αντιπολίτευσης και δεν τα βρίσκουμε». Τώρα θα κάνετε παρέμβαση, έτσι; Ωραία. Και πού είναι αυτά που παράγονταν εδώ και έναν χρόνο; Τα φορολογήσατε; Πόσα είναι; Τα γυρίσατε στους καταναλωτές; Όχι, βέβαια, είναι λάδι στα καρτέλ. Και η ρύθμιση, όμως, που φέρνετε τα περιορίζει; Όχι βέβαια, δεν βάζετε συντελεστή κέρδους. Δεν λέτε, δηλαδή, ποιο είναι το ανώτατο εύλογο κέρδος.

Πρώτος, λοιπόν, πυλώνας της δικής μας παρέμβασης: Καταθέτουμε τροπολογία στη δική σας ρύθμιση, η οποία ορίζει 5% ανώτατο συντελεστή κέρδους και πώς προσδιορίζονται τα υπερκέρδη, δηλαδή, το πραγματικό κόστος σε σχέση με την τιμή πώλησης. Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα! Ψηφίστε. Στη δική σας ρύθμιση, επαναλαμβάνω. Είναι ελλειμματική, αλλά σας βάζουμε δίλημμα με συντελεστή κέρδους.

Δεύτερο ζήτημα: Λέτε ότι θα μειωθούν οι τιμές. Τότε για ποιον λόγο εξαγγέλλει -πάλι ο κ. Σκρέκας- 1,6 δισ. ευρώ επιδοτήσεις το επόμενο εξάμηνο; Για ποιον λόγο χρειάζονται 1,6 δισ. το επόμενο εξάμηνο, αφού θα κατέβουν οι τιμές; Κίντερ έκπληξη! Κανείς δεν ξέρει για ποιον λόγο. Πολύ απλά γιατί δεν θα κατέβουν, γιατί θα βεβαιώνονται ψηλά οι τιμές. Και αυτό αδιέξοδο.

Προσέξτε, όμως, δημιουργείτε τώρα τις επιδοτήσεις με λεφτά των καταναλωτών. Τα εισπράττετε, δηλαδή, το ένα δίμηνο από τους πολίτες και τους καταναλωτές, για να τα επιστρέψετε ως επιδότηση. Δηλαδή, επιλέγετε εσείς οι νεοφιλελεύθεροι, οι φιλελεύθεροι να στερείτε ρευστότητα από την αγορά; Ωραίοι είστε!

Και, ταυτόχρονα, δεν στερείτε μόνο με αυτά τα λεφτά ρευστότητα, αλλά αντλείτε από την αγορά τους πόρους του ΕΤΜΕΑΡ, δηλαδή τον πόρο για τον λογαριασμό των ΑΠΕ. Και ενώ μας είπε όταν πήγαμε και επισκεφθήκαμε τον ΔΑΠΕΕΠ ότι έχει δώσει ήδη 780 εκατομμύρια πλεόνασμα, ενώ εισπράττει από τους πολίτες για τον ίδιο λογαριασμό ποσά της τάξης των 600 εκατομμυρίων. Και ρωτάμε: Για ποιον λόγο εισπράττετε και 600 επιπλέον εκατομμύρια από τους πολίτες, αφού είναι πλεονασματικός ο λογαριασμός; Και για ποιον λόγο δεν επιστρέφετε στους πολίτες το πλεόνασμα των ΥΚΩ, αφού έγιναν οι διασυνδέσεις των νησιών;

Σε κάθε περίπτωση, όμως, το ερώτημα είναι: Γιατί επιτρέψατε τελικά τα υπερκέρδη εδώ και έναν χρόνο; Πότε θα τα υπολογίσετε; Πότε θα τα επιστρέψετε; Τι κάνατε μέχρι τώρα; Κάνατε νομοτεχνική παρέμβαση για να μειωθούν έτι περαιτέρω από τον υπολογισμό της ΡΑΕ και αφαιρείτε από τα υπερκέρδη -και υποχρεώνετε τη ΡΑΕ να το κάνει- και τις εκπτώσεις. Δηλαδή τα οικονομικά εργαλεία του μάρκετινγκ της κάθε εταιρείας, που το κάνει για τους πελάτες της, εσείς τα αφαιρείτε από τα υπερκέρδη. Ωραίοι, μπράβο!

Τα στελέχη, όμως, που διορίσατε στους φορείς αυτούς, στη ΔΕΗ και στη «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ» χαράτσωσαν με πάνω από 1 δισεκατομμύριο τους Έλληνες πολίτες, και το είπε η ΡΑΕ, κύριε Σκρέκα. Εσείς τι κάνατε ακριβώς στο Υπουργείο, όταν τα στελέχη που εσείς διορίσατε, χαράτσωσαν την αγορά; Ο κ. Στάσσης στο πόρισμα της ΡΑΕ προκύπτει ότι έχει υπερκέρδη 720 εκατομμύρια το εξάμηνο. Πού ήσασταν, κύριε Σκρέκα, εσείς και όλη η Κυβέρνηση; Δεν είναι προσωπικό.

Η «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ» το 2021 έβγαλε κέρδη προ φόρων 330 εκατομμύρια, δεκαπλάσια από πέρυσι, άρα τα «γαλάζια» στελέχη χαράτσωσαν με πάνω από 1 δισεκατομμύριο τους καταναλωτές. Πού ήσασταν; Για ποιους ήσασταν Κυβέρνηση; Γι' αυτούς που τα τσέπωναν, όχι για τους καταναλωτές.

Οι καταναλωτές είχαν και τον κίνδυνο της ρευματοκοπής, είχαν και τον κίνδυνο της επιβίωσης. Τα «γαλάζια» στελέχη, όμως, πήραν και τα πριμ και τις λιμουζίνες και τα μπόνους, όλα μια χαρά! Η αμοιβή της διοίκησης της ΔΕΗ αυξήθηκε 210% με 270% από την περίοδο του ΣΥΡΙΖΑ. Μπράβο σας, συγχαρητήρια! Σας χειροκροτεί όλη η Ελλάδα. Γι' αυτό ήρθατε; Για το πλιάτσικο που κάνετε παντού, είτε με τους κολλητούς στα δίκτυα είτε με τα «γαλάζια» παιδιά στους φορείς; Ήσασταν, όμως, στο Υπουργείο, είστε υπεύθυνοι γι' αυτό και προσωπικά, είστε πολιτικά υπεύθυνος.

Έρχεστε τώρα και λέτε ότι θα ανασταλεί, όμως, η ρήτρα. Μάλιστα. Η ίδια τροπολογία, όμως, αν διαβάσει κάποιος, λέει ότι η ρήτρα αναστέλλεται, αλλά η τιμή θα ανακοινώνεται κάθε μήνα και οι καταναλωτές θα ψάχνουν σε όλες τις εταιρείες στο διαδίκτυο -και όλοι αυτοί που δεν έχουν πιθανόν πρόσβαση σε πληροφορία διαδικτύου- να βρουν την καλύτερη τιμή και να αλλάζουν κάθε μήνα τον παραγωγό.

Άρα η ρήτρα, δηλαδή, το εργαλείο μεταφοράς αισχροκέρδειας -αυτό είναι η ρήτρα- θα περιέχεται στα τιμολόγια, είτε κυμαινόμενα είτε σταθερά, απλά δεν θα αναγράφεται στους λογαριασμούς και θα είναι ατομική ευθύνη των πολιτών να την ανακαλύψουν. Όπως, δηλαδή, στην πανδημία ο πολίτης ήταν μόνος του και κατηγορούμενος, τώρα θα έχει ατομική ευθύνη και για την αισχροκέρδεια. Οι πολίτες θα ευθύνονται πλέον για την αισχροκέρδεια, όχι η Κυβέρνηση! Η Κυβέρνηση θα είναι Πόντιος Πιλάτος. Δεν είναι τροχονόμος απλά, βάζει πλάτη στα υπερκέρδη. Είναι ο διαχειριστής της αισχροκέρδειας, είναι ο κρουπιέρης των μονοπωλίων και των ολιγαρχών που κάνουν πάρτι εις βάρος της Ελλάδας.

Και επιπλέον, η τιμή -μας το είπε προηγουμένως- δεν θα είναι από έναν δύσκολο τύπο, αλλά θα βγαίνει τυχαία. Δεν θα υπάρχει κανένα αντικειμενικό στοιχείο για να συγκρίνουμε αν οι τιμές έχουν έστω μία εύλογη χροιά κέρδους, κάτι εύλογο. Όχι, στην τύχη θα βγαίνουν οι τιμές.

Έτσι μπορεί, παραδείγματος χάριν, για δύο μήνες να ρισκάρουν όλη την αγορά και να κατεβάσουν τις τιμές, για να πάρουν τις εκλογές και μετά να τις ανεβάσουν. Ή μπορεί ξαφνικά να δούμε τον Ιούλιο να εκτινάσσονται οι τιμές παντού. Όλη η αγορά, λοιπόν, καταδικάζεται σε μια προεκλογική αστάθεια, για να μπορεί να βγει ο κ. Μητσοτάκης και να πει: «Εξαγγέλλω την αναστολή της ρήτρας. Δεν θα το δείτε τώρα, όμως, θα το δείτε τον

Νοέμβριο». Αυτό ακριβώς θα κάνετε.

Προσέξτε τώρα, όμως, ποια είναι η γελοιότητα. Αναγγέλλουν την αναστολή της ρήτρας που εφάρμοσαν οι ίδιοι. Αυτό είναι για να γελάς. Τότε γιατί την εφαρμόσατε στις 5 Αυγούστου του 2021; Ο κ. Στάσσης το αποφάσισε, το λένε οι λογαριασμοί της ΔΕΗ από κάτω: «Ρήτρα που εφαρμόστηκε από τις 5 Αυγούστου 2021». Για ποιον λόγο την εφαρμόσατε; Για να έρθετε να την αναστείλετε μετά;

Και άντε, πες ότι την εφαρμόσατε, κάνατε λάθος και την αναστέλλετε. Τα λεφτά πότε θα γυρίσουν πίσω στους πολίτες; Και της ρήτρας εννοώ τα λεφτά, πέρα από την αισχροκέρδεια. Αφού την αναστέλλετε τώρα. Θα κόβετε το ρεύμα στους πολίτες, εάν δεν μπορούν να την πληρώσουν; Αφού παραδέχεστε ότι είναι ληστρική, ότι είναι άδικη, ότι είναι εις βάρος των καταναλωτών και πανηγυρίζετε για την αναστολή της.

Εμείς να πούμε μπράβο. Τα λεφτά πότε θα γυρίσουν; Μήπως δεν θα τα γυρίσετε πίσω όμως; Μήπως δεν θα τα γυρίσετε; Γιατί αυτό που είναι ξεκάθαρο -για να λύσουμε και τη συζήτηση που έγινε προηγουμένως- είναι ότι ρήτρες υπάρχουν σε όλα τα κυμαινόμενα τιμολόγια από τον κώδικα προμήθειας του 2013. Επί ΣΥΡΙΖΑ, όμως, στη ΔΕΗ δεν εφαρμόστηκε ρήτρα και για τους ιδιώτες, γινόταν έλεγχος από τη ΡΑΕ -σαφέστατα- έτσι ώστε κατέβηκε μεσοσταθμικά η τιμή του ρεύματος 12%, με βάση στοιχεία της EUROSTAT. Μέσα στο μνημόνιο, μέσα στη χρεοκοπία ήταν 12% μείον.

Σε εσάς δεν είναι συν 12%, δεν είναι συν 112%, δεν είναι συν 212%. Το ξέρετε ότι υπάρχουν καταναλωτές που παίρνουν τριπλάσιους, τετραπλάσιους και πενταπλάσιους λογαριασμούς; Και το είπε και ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος κάποια στιγμή εν τη ρύμη του λόγου. Αυτό είστε, το αποτέλεσμα είναι στο ταμπλό. Όταν κάποιος είναι μείον 12% και κάποιος είναι συν 212%, τότε φαίνεται η διαφορά και ποιος αισχροκερδεί.

Και εγώ σας ρωτώ, πότε θα γυρίσουν πίσω τα λεφτά; Διότι η ρήτρα αναπροσαρμογής που θα σταματήσει να εφαρμόζεται από τις καταναλώσεις του Αυγούστου, θα φανεί στους καταναλωτές που έχουν τετραμηνιαία εκκαθάριση μετά τον Νοέμβριο, γιατί οι ρήτρες θα χρεώνονται σε λογαριασμούς που βγαίνουν τον Σεπτέμβριο, τον Οκτώβριο και όλοι θα νομίζουν ότι η καλή μας η Κυβέρνηση κατήργησε τη ρήτρα -θα βοηθήσει λίγο και η λίστα Πέτσα σε αυτό και τα «πετσωμένα» μέσα ενημέρωσης. Οι ρευματοκοπές, όμως, θα συνεχίζονται;

Γι' αυτό γιατί δεν λέτε κάτι, αλήθεια; Αφού αναγνωρίζετε ότι είναι ληστρική, θα κόβετε το ρεύμα; Και για ποιον λόγο τότε παρεμβήκατε με τη διοίκηση της ΔΕΗ στη συλλογική προσφυγή των καταναλωτικών οργανώσεων και ζητήσατε πιλοτική δίκη; Ευτυχώς και μπράβο που ο Άρειος Πάγος ήρθε και είπε «Όχι, δεν είναι σύνθετο νομικό ζήτημα. Να πάει στο Πρωτοδικείο». Θα συνεχίσετε να αντιδικείτε με τις καταναλωτικές οργανώσεις στο Πρωτοδικείο; Θα ζητάτε, δηλαδή, να μην προστατευτεί ο καταναλωτής από τη ρήτρα προσαρμογής, την οποία θα νομοθετήσετε σήμερα τάχατες ότι θα ανασταλεί;

Πώς θα επιχειρηματολογήσουν οι νομικοί σύμβουλοι της ΔΕΗ που έλεγαν -και μας το επιβεβαίωσαν οι καταναλωτικές οργανώσεις- ότι αν καταργηθεί η ρήτρα, θα χρεοκοπήσει η ΔΕΗ και θα χρεοκοπήσει η Κυβέρνηση; Γι' αυτό τα κάνετε όλα τελικά; Εγώ θέλω να μου πείτε πώς θα επιχειρηματολογήσετε.

Δεν είναι, όμως, κύριε Πρόεδρε, μόνο τα ζητήματα αυτής της νομοθετικής παρέμβασης. Έχουμε σοβαρά στρατηγικά ζητήματα σήμερα στην ενέργεια στη χώρα. Η Ελλάδα είναι ευάλωτη μπροστά σε μια οξύτατη ενεργειακή κρίση που έρχεται λόγω του ουκρανικού. Υπάρχει ενεργειακό αδιέξοδο, πρώτα απ' όλα γιατί η μεγάλη αύξηση των τιμών έχει γονατίσει ήδη την αγορά, είναι ιδιαίτερα καταβεβλημένη η οικονομία και η κοινωνία.

Το σινιάλο, βέβαια, αυτό το έδωσε ο ίδιος ο κ. Χατζηδάκης, πρώτον, με την αύξηση που έκανε τον Σεπτέμβριο του 2019 και, δεύτερον, με το ότι άνοιξε την αγορά χωρίς ρύθμιση και έλεγχο.

Μας λέει η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας -και ορθώς εξανίσταται ο πρόεδρός της- ότι υπάρχουν 67 εκατομμύρια υπερκέρδη στην αγορά εξισορρόπησης. Δεν φέρνετε την τροπολογία. Τη φέρνουμε εμείς, λοιπόν! Δεύτερο δίλημμα, λοιπόν, για σας: Θα την ψηφίσετε; Φέρνουμε την τροπολογία -και την καταθέτουμε- που γυρνάει στους καταναλωτές τα 67 εκατομμύρια υπερκέρδη, που η ΡΑΕ, στο δικό σας πόρισμα, διαπίστωσε και κατέθεσε στην Επιτροπή Θεσμών.

Έτσι, λοιπόν, να ξεκαθαρίσουμε, τελικά, πού βρίσκεται η πραγματικότητα. Γιατί «συρθήκατε» όταν ο Αλέξης ο Τσίπρας, εδώ, αποκάλυψε τα υπερκέρδη, τα δέχτηκε ο κ. Μητσοτάκης τον Μάρτιο και ακόμα περιμένουμε να βρούμε, όμως, πόσα είναι. Το μόνο που κάνετε είναι νομοτεχνικές ρυθμίσεις.

Προσέξτε, από τη μια μεριά η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας διαφωνεί με τον νέο τρόπο λειτουργίας της αγοράς, από την άλλη, διαφωνεί και πολύ μάλιστα -και οφείλετε μια απάντηση, κύριε Σκρέκα- για ποιον λόγο δίνετε από την «πίσω πόρτα» 300 εκατομμύρια στη ΔΕΗ. Υπάρχει άρθρο στο νομοσχέδιο, που για οφειλές του 2004 και μετά προς τη ΔΕΗ, δίνει 300 εκατομμύρια. Μήπως, κύριε Σκρέκα, τα λεφτά αυτά τα δίνετε στα «γαλάζια» παιδιά, για να μπορέσουν να δεχτούν τη φορολόγηση των υπερκερδών τους; Μήπως να τους δώσετε παραπάνω από τον φόρο, που θα πληρώσουν για τα υπερκέρδη;

Μήπως, λοιπόν, γίνεται ένα άλλο παιχνίδι πίσω από την πλάτη των καταναλωτών, με καινούργια χρέωση των καταναλωτών, 300 εκατομμυρίων ευρώ; Ποιος σας έδωσε το δικαίωμα να χρησιμοποιήσετε αυτά τα 300 εκατομμύρια ευρώ; Κανείς! Όπως κανείς δεν σας έδωσε το δικαίωμα να ρισκάρετε το ενεργειακό μέλλον της χώρας, με την ψεύτικη απολιγνιτοποίηση, που μας δέσμευσε στο πανάκριβο εισαγόμενο ορυκτό φυσικό αέριο των ιδιωτών, για να κλείσουν οι λιγνιτικές μονάδες και από το 2020 να απαξιωθούν τα λιγνιτωρυχεία. Και δεν παίρνουν τώρα μπρος! Πήγε ο κ. Μητσοτάκης, επιβεβαιώνοντάς μας, και είπε τον Απρίλιο στην Κοζάνη ότι ήταν λάθος τελικά η ψεύτικη απολιγνιτοποίηση, αλλά δεν βλέπουμε τώρα να παίρνουν μπρος τα λιγνιτωρυχεία! Πώς να πάρουνε; Με τους εργαζόμενους εκτός και τις μονάδες και τον εξοπλισμό κατεστραμμένο;

Ταυτόχρονα, έχουμε και τη «ναρκοθέτηση» των ΑΠΕ! Τα είπε η κ. Πέρκα, η εισηγήτριά μας. Πώς θα λειτουργήσει το δίκτυο των ΑΠΕ, χωρίς χωροταξικό σχεδιασμό, που αναβάλλεται πάλι, χωρίς δίκτυο; Το λένε οι παραγωγοί ότι δεν έχουν δίκτυο! Το είπε και ο εισηγητής σας!

Δηλαδή, προσέξτε θράσος εισηγητή -εννοώ πολιτικό, συγχωρέστε με, όχι προσωπικό- να έρχεται να λέει και να επιβεβαιώνει, ότι «η καλή μας η Κυβέρνηση κάνει ό,τι μπορεί για τις ΑΠΕ, αλλά στην περιφέρειά μου έχω πρόβλημα με το δίκτυο». Μα, το είπε και στις επιτροπές και σήμερα. Την πραγματικότητα είπε ο άνθρωπος! Πώς να κρυφτεί; Αφού, στην περιοχή του, στην Πέλλα και παντού, οι παραγωγοί δεν έχουν δίκτυο να συνδεθούν.

Ποιος φταίει; Κοιτάξτε, δεξιά. Εδώ βρίσκεται ο κ. Σκρέκας και η Κυβέρνηση αυτή. Υποσχέθηκε επενδυτική έκρηξη στις ΑΠΕ. Πού είναι το δίκτυο; Πού είναι το χωροταξικό σχέδιο; Πού είναι οι ενεργειακές κοινότητες; Πού είναι η αυτοπαραγωγή και η αυτοκατανάλωση; Όλα μια φούσκα! Μια φούσκα, που σκάει τώρα, με βαρύγδουπους τίτλους, αλλά και ήχο, εν όψει των εκλογών.

Και οι πολίτες, δυστυχώς, πολλές φορές βρίσκονται απέναντι. Διότι, παρέλαβαν εξυγιασμένο τον ειδικό λογαριασμό των ΑΠΕ, με πλεόνασμα, με νομοθετικό πλαίσιο για τις διαγωνιστικές διαδικασίες για τις ενεργειακές κοινότητες. Όλα αυτά έγιναν επί ΣΥΡΙΖΑ. Και οι διαγωνισμοί, που ολοκληρώθηκαν μέχρι το 2000, ήταν έργο ΣΥΡΙΖΑ. Και τα έργα, που εγκαινιάζονται τώρα είναι έργο ΣΥΡΙΖΑ, γιατί τότε πήραν μπρος, το 2016-2018. Δεν έχει κάνει διαγωνισμούς για ΑΠΕ η Κυβέρνηση αυτή κι έχει παγώσει εδώ και δύο χρόνια τους διαγωνισμούς των ΑΠΕ.

Δεν θα συνεχιστεί, λοιπόν, αυτή η άνοδος, η οποία οφείλεται στην πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ, που έκανε πλεονασματικό και τον λογαριασμό των ΑΠΕ και πολλά ακόμα που, δυστυχώς, κυρία Πρόεδρε, δεν έχω χρόνο να πω και θα τα αφήσω, γιατί είμαι σίγουρος ότι η κ. Πέρκα θα έρθει στη συνέχεια, με τη δευτερολογία της, να τα αναλύσει.

Όμως έρχεται και κλειδώνει το τέταρτο χτύπημα στην οικονομία με τις ιδιωτικοποιήσεις. Ιδιωτικοποιήσεις δικτύων του ΔΕΔΔΗΕ, της ΔΕΗ, της ΔΕΠΑ υποδομών. Και τώρα με μία τροπολογία -και αναφέρομαι σε αυτή που ήρθε κι αυτή Παρασκευή βράδυ- έρχεται να τροποποιήσει η Κυβέρνηση τον διαγωνισμό ιδιωτικοποίησης της ΔΕΠΑ, να αλλάξει τους όρους, του διαχωρισμένου διαχειριστή

να του δώσει δυνατότητες μεγαλύτερου πόρου, μεγαλύτερων εσόδων. Αλλάζει, παραβιάζει τον ανταγωνισμό και δημιουργεί ένα σοβαρότατο πρόβλημα πλέον. Και καλά κάνει και το δημιουργεί για να προσφύγουμε στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού και στο Συμβούλιο Επικρατείας. Και κάνει τα χατίρια του ιδιώτη της «ITALGAS», που είναι το ιταλικό δημόσιο για να χάσει το ελληνικό δημόσιο το δίκτυο.

Και ο Πρόεδρος της ΡΑΕ ξεκάθαρα βγήκε και είπε ότι η Κυβέρνηση νομοθετεί με τροπολογία για να παρακάμψει τις γνωμοδοτήσεις της ΡΑΕ. Δηλαδή μετά το Power Pass και το Fuel Pass έχουμε και το "Bypass" του Προέδρου της ΡΑΕ. Να ξεπερνάτε όλα από το πλάι. Μπράβο. Ανάψατε φλας, τουλάχιστον, όταν το ξεπεράσατε; Γελάτε, σας αρέσει αυτό που είπα, αλλά είναι η πραγματικότητα. Είναι ευφυολόγημα, αλλά είναι η αλήθεια.

Αυτό ουσιαστικά κάνουμε. Γιατί η ΡΑΕ είχε βάλει όρους στην αλλαγή μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΠΑ και έρχονται τώρα και χαρίζουν στον ιδιώτη κεφάλαιο, περιουσία, έσοδα εις βάρος των συμφερόντων του ελληνικού δημοσίου. Επίσης, δεν εξασφαλίζουν τα εργασιακά δικαιώματα και τις θέσεις εργασίας.

Η κ. Πέρκα νομίζω ότι το ξεκαθάρισε. Είμαστε κάθετοι υπέρ της υποστήριξης των θέσεων εργασίας με πενταετή προοπτική και των εργασιακών δικαιωμάτων, γιατί έχουν τεχνογνωσία όλοι αυτοί οι άνθρωποι και η ενεργειακή πολιτική της χώρας υποβαθμίζεται και με την ιδιωτικοποίηση.

Κυρία Πρόεδρε, αναφέρομαι μόνο σε μια τρίτη τροπολογία που κατέθεσε ο ΣΥΡΙΖΑ. Αυτό που κρύβεται πίσω το νομοσχέδιο και ήταν το πρώτο που έβαλε η εισηγήτριά μας στις επιτροπές, είναι η παραβίαση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Υπάρχει παραβίαση περιβαλλοντικής νομοθεσίας στα όρια αντισυνταγματικότητας, απαλλαγή περιβαλλοντικής αδειοδότησης, παράταση διάρκειας των ΑΕΠΟ, των αδειοδοτήσεων, αναγκαίες απαλλοτριώσεις ακόμα και σε περιοχές «NATURA», φωτογραφικές διατάξεις με αλλαγή οικοπέδων περίεργα, ενώ έχουν καταργηθεί αδειοδοτήσεις με αποφάσεις δικαστηρίων της ξανανομιμοποιεί.

Στο άρθρο 49 καταργεί δασική νομοθεσία και για την οδοποιία και για άλλα έργα, όχι μόνο για ΑΠΕ. Και στα άρθρα 90 και 91 καταργεί όλη την περιβαλλοντική νομοθεσία για τα θαλάσσια φωτοβολταϊκά.

Ο ΣΥΡΙΖΑ, λοιπόν, καταθέτει την τροπολογία για να κριθούμε όλοι, η οποία λέει ότι τα πιλοτικά φωτοβολταϊκά της θάλασσας δεν επιτρέπεται να τοποθετηθούν σε περιοχές «NATURA 2000». Να προστατέψουμε τουλάχιστον τις περιοχές προστασίας της φύσης.

Κύριε Σκρέκα, έχετε τρεις τροπολογίες μπροστά σας για να διαλέξουν και οι πολίτες και να καταλάβουν. Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα! Εξάλλου μείνανε δυο-τρεις μήνες. Θα περάσουν κάπως σε έντονη ενεργειακή αστάθεια, αλλά τουλάχιστον μετά η χώρα θα έχει μια προοδευτική κυβέρνηση.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Και πριν δώσω τον λόγο στον κ. Γιαννούλη εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ, θα παρακαλέσω τους συναδέλφους να κρατάτε αυστηρά τον χρόνο σας, γιατί ο κατάλογος είναι πάρα πολύ μεγάλος και πρέπει να τελειώσει η συνεδρίαση σήμερα.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Γιαννούλης από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Η Ρόδος έχει την τιμητική της σήμερα, αλλά προφανώς θα συνδυάζεται η Ρόδος με την υπέρβαση που θα έρθει με το εκλογικό αποτέλεσμα.

Κύριε Σκρέκα, εάν πάρετε τα Πρακτικά των ενοχικών παρεμβάσεών σας αμέσως μετά από κάθε ομιλία Βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ, και τα διαβάσετε για να καταλάβετε τι έχετε πει σε σχέση με την αναστολή της ρήτρας προσαρμογής, δεν θα καταλάβετε ούτε εσείς ο ίδιος τι λέγατε, πόσω μάλλον να πείσετε τους Έλληνες πολίτες.

Βέβαια αν αναρωτηθώ μεγαλόφωνα πόσα πρόσωπα έχει αυτή η Κυβέρνηση, δεν ξέρω αν ο ορισμός του Ιανού μπορεί να αντιστοιχεί σε αυτό που βιώνουμε με κάθε έναν από τους συναδέλφους σας που έρχονται εδώ, νομίζοντας ότι μεταρρυθμίζουν και εκσυγχρονίζουν τη χώρα, βυθίζοντάς την στη φτώχεια, στην ανεργία και στη σκληρότητα.

Κύριε Σκρέκα, επειδή σας παρακολούθησα να έχετε σε πολλές στιγμές της συνεδρίασης ένα αυτάρεσκο χαμόγελο, ένα σαρκαστικό χαμόγελο, ένα επικριτικό χαμόγελο προς την Αντιπολίτευση, θέλω να σας ρωτήσω με πολύ σεβασμό: Έχετε ζήσει ποτέ στη ζωή σας, κύριε Σκρέκα, με 800 ευρώ τον μήνα, χωρίς να έχετε καμμία οικογενειακή στήριξη από συγγενείς, φίλους και πολιτικούς φίλους σε αργομισθίες της «ΛΑΡΚΟ»; Σας ρωτώ ευθέως. Έχετε ζήσει ποτέ με 800 ευρώ στη ζωή σας, χωρίς να παίρνει ο πατέρας σας, ο θείος σας, ο φίλος 8.000 και 9.000 τον μήνα από τη «ΛΑΡΚΟ»; Σας θυμίζω ότι «ΛΑΡΚΟ» είναι η εταιρεία που οδηγήσατε τους εργαζόμενους στην ανεργία.

Έχετε ζήσει ποτέ, κύριε Σκρέκα, εσείς και οι συνάδελφοί σας με 1.000 ευρώ; Να προσπαθείτε να τα βγάλετε πέρα με λογαριασμό ρεύματος 400 και 500 ευρώ; Να ζείτε οικογένεια και να προσπαθείτε να μορφώσετε παιδιά;

Χθες, κύριε Σκρέκα, μία συνάδελφός σας έβαλε την υπογραφή της στο να σβήσουν τα όνειρα σε περίπου τριάντα χιλιάδες οικογένειες. Αν δεν το ξέρετε, σας το θυμίζω. Βγήκαν οι βάσεις των παιδιών που έδιναν για τα ΑΕΙ και η κ. Κεραμέως, συνάδελφός σας, με σαδισμό στη γενιά που έπρεπε να υποκλιθούμε με σεβασμό, φέρθηκε με τη μεγαλύτερη σκληρότητα. Αυτά συνέβησαν χθες.

Να σας πω και μια άλλη είδηση, με την οποία δεν ξέρω αν θα χαμογελάσετε. Σήμερα αποκαλύπτεται ότι ο κ. Πέτσας τον Ιούλιο του 2020 προέτρεπε τους συνταξιούχους να μην προσφύγουν σε αγωγές, να μην προσφύγουν στη διεκδίκηση των αναδρομικών.

Και ήλθε, κύριε Σκρέκα, που γελάτε με τα πεπραγμένα του ΣΥΡΙΖΑ, η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας και λέει: «Δικαιώνονται όσοι προσέφυγαν μέχρι τις 30 Ιουλίου του 2020».

Δεν ντρέπεστε; Στις 15 Ιουλίου ο κ. Πέτσας προτρέπει τους πολίτες: «μην προσφύγετε στη δικαιοσύνη» και μέχρι τις 30 Ιουλίου το Σ.τ.Ε. λέει: «θα δικαιωθούν όσοι έκαναν αγωγές»; Ειλικρινά δεν μπορώ να καταλάβω εάν όλα αυτά περιέχουν πολιτικό ναρκισσισμό, πολιτική αλαζονεία ή πολιτική απάτη. Μπορεί να έχετε και τα τρία μαζί.

Ξεχνάτε, όμως, μια σοβαρή παράμετρο. Η φαρσοκωμωδία που έχετε στήσει γύρω από τη διεξαγωγή των εκλογών έχει δύο προοπτικές. Εάν τελικά προκηρυχθούν Σεπτέμβριο ή Οκτώβριο, όπως όλοι οι συνάδελφοί σας Βουλευτές υποστηρίζουν, θα χάσετε με μεγάλη διαφορά, με πρωταθλητή της κάλπης και όχι των δημοσκοπήσεων τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία. Εάν τις κάνετε στο τέλος της τετραετίας, απλά θα συντριβείτε. Αυτές είναι οι δύο εκδοχές που σας περιμένουν.

Και όλα αυτά παρά το γεγονός πως ό,τι και αν προσπαθείτε να μας πείτε, για να μας πείσετε, δεν μπορεί να δοθεί απάντηση στο εξής ερώτημα: Με τον σημερινό νόμο, από την 1η Αυγούστου και μετά ο λογαριασμός της ΔΕΗ στο συνολικό του αποτέλεσμα θα είναι μικρότερος ή μεγαλύτερος απ' αυτόν που έχουμε συνηθίσει από τους πρώτους μήνες του 2022, που ξεπερνά τα όρια της κοινωνικής αντοχής; Απλές, καθαρές κουβέντες. Όσο για το αν το αναστέλλετε, το ενσωματώνετε και το κρύβετε μέσα από τους παρόχους, δεν πρόκειται να ακολουθήσει κανένας πολίτης, μα κανένας πολίτης τη λογική της παραφιλολογίας.

Κύριε Σκρέκα, σας ρώτησα και στην αρχή αν έχετε αίσθηση της πραγματικότητας και προφανώς δεν έχετε. Θα σας το αποδείξω και με κάτι άλλο, γιατί η λήθη είναι χρήσιμη όταν έχεις πολιτικές δυνάμεις που διέπονται από γενναιότητα, εντιμότητα, ειλικρίνεια και αξιοπιστία. Είχατε το θράσος να αντιμετωπίσετε τους συναδέλφους σας της Αντιπολίτευσης με σαρκασμό και χαμογελάκια, κραδαίνοντας στοιχεία για το 2015.

Θα κλείσω πάλι με ένα ερώτημα που σας αφορά και προσωπικά: Κύριε Σκρέκα, στο τέλος του 2014, όταν επιχειρούσε να αποδράσει ο κ. Σαμαράς απ' αυτή τη χώρα με 21 δισεκατομμύρια απλήρωτες υποχρεώσεις, σε ποια χώρα ήσασταν; Εικοσιένα δισεκατομμύρια και άδεια ταμεία. Σε ποια χώρα ζούσατε, για να κραδαίνετε το ζήτημα των capital controls και την αναβίωση -ω του θαύματος- του αντι-ΣΥΡΙΖΑ μετώπου, αυτή τη φορά με όσα συνέβησαν το 2015; Το 2014 ζούσατε στην Ελλάδα, όταν αφήνατε 21 δισεκατομμύρια άδεια ταμεία, ανοικτή τη διαπραγμά-

τευση και ένα υποτιθέμενο mail Χαρδούβελη ως πρόταση; Και έχετε σήμερα το θράσος να απευθύνεστε στην Αξιωματική Αντιπολίτευση, τότε κυβέρνηση, για να μιλάτε για τραγικές καταστάσεις; Διότι σήμερα -σας το έχουν πει πάρα πολλοί- το ζήτημα δεν είναι αν έκλεισαν για κάποιες ώρες ή μέρες τα ΑΤΜ το 2015. Σήμερα το μεγάλο πρόβλημα είναι ότι στα ΑΤΜ δεν υπάρχουν χρήματα για τους πολίτες και αυτό έχει υπογραφή Μητσοτάκη. Δεν υπάρχουν χρήματα γιατί ακρίβεια, αισχροκέρδεια και ανοχή σε όλα αυτά τα συμφέροντα που σας συντηρούν στην εξουσία είναι οι προνομιακοί σας συνομιλητές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Πρέπει να κλείσετε, κύριε συνάδελφε. Σας παρακαλώ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

Κάτι τελευταίο: Τόσο πολύ πια θέλετε όλοι να μοιάσετε στον Άδωνι Γεωργιάδη; Τόσο πολύ θέλετε να ευτελίζετε την πολιτική ζωή, μετατρέποντας την αγορά ενέργειας στο Χρηματιστήριο που μας έλεγε ότι «θα μπαίνετε σε μια πλατφόρμα και θα ψάχνετε σε ποια λαϊκή πωλείται μισό ευρώ το αγγουράκι»; Ξέρετε τι περιγράφετε; Τη μετακύλιση της ευθύνης πάνω στα πρότυπα της φιλοσοφίας Άδωνι Γεωργιάδη, όπου δύο μήνες πριν -μέχρι κι εσείς το κάνατε λάθος, προηγούμενος, προ προηγούμενος μήνας, λες και παίζουμε σε αυλή δημοτικού σχολείου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ πολύ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: ...ο πολίτης θα πρέπει να αναζητά δύο μήνες πριν ποια θα είναι η τιμολογιακή πολιτική του παρόχου και ξέρετε πού θα καταλήγει; Σε μια ενδεχόμενη εναρμονισμένη πρακτική με τις ίδιες ακριβές τιμές για όλους.

Θα έπρεπε να ντρέπεστε γι' αυτό που καταθέτετε, αλλά εφόσον έχει χαθεί η ντροπή από τον χώρο που εκπροσωπείτε, ακολουθεί η κάλπη.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Σας ευχαριστώ κι εγώ, κύριε συνάδελφε.

Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακάλεσα να είστε συνεπείς στον χρόνο σας, γιατί ο κατάλογος είναι πάρα πολύ μεγάλος και πρέπει σήμερα να τελειώσει το νομοσχέδιο, γιατί αύριο έχουμε άλλο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σε αυτά που είπε ο κύριος συνάδελφος θα ήθελα πω, κυρία Πρόεδρε, ότι δυστυχώς ακολουθήσατε, κύριε συνάδελφε, τον δρόμο της απρέπειας, για να ασκήσετε κριτική σε πολιτικές επιλογές που έκανε αυτή η Κυβέρνηση και αυτό είναι κάτι το οποίο δεν σας τιμά και δεν θα σας ακολουθήσω.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Σας ευχαριστώ κι εγώ, κύριε Υπουργέ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε. Δεν θα κάνουμε συζήτηση.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: ...(Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Είπατε αυτά που είπατε, μίλησε ο κύριος Υπουργός...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Χαρακτήρισε απρεπή έναν Βουλευτή!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε συνάδελφε, ήσασταν στο Βήμα παραπάνω από εννιά λεπτά. Είπατε όσα είχατε να πείτε και ο κύριος Υπουργός απάντησε σ' αυτά που είπατε. Παρακαλώ. Δεν είναι θέμα συζήτησης...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Είναι προσωπικό ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Δεν είναι επί προσωπικού. Δεν θα ανοίξει αυτή η συζήτηση. Σας παρακαλώ πολύ.

ΜΑΞΙΜΟΣ ΣΕΝΕΤΑΚΗΣ: ...(Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε συνάδελφε, δεν κάνουμε συζήτηση με αυτόν τον τρόπο στην Αίθουσα της Ολομέλειας. Σας παρακαλώ.

Τον λόγο έχει ο κ. Κέλλας από τη Νέα Δημοκρατία.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο για τον εκσυγχρονισμό των διαδικασιών αδειοδότησης, παραγωγής και αποθήκευσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αποτελεί μια ακόμα μεταρρύθμιση που επιτρέπει να αξιοποιηθούν τα φυσικά πλεονεκτήματα της χώρας μας και να ενισχυθούν η ενεργειακή ασφάλεια και η οικονομική της ανάπτυξη. Πρόκειται για εθνικούς στόχους που φρονώ ότι ασπαζόμαστε όλοι, ανεξαρτήτως κομμάτων.

Ιδίως σε μια περίοδο περιφερειακής αστάθειας, όπως αυτή που διανύουμε τους τελευταίους έξι μήνες με τον πόλεμο στην Ουκρανία, που επιτείνει την ενεργειακή κρίση που ακολούθησε την πανδημία, η ανάγκη να εργαστούμε στην κατεύθυνση της ενεργειακής αυτοδυναμίας της χώρας μας αποτελεί στρατηγική επένδυση για τις επόμενες γενεές.

Είναι απορίας άξιο που η Αντιπολίτευση για μια ακόμα φορά παραβλέπει αυτή την εθνική ανάγκη και επιλέγει να πορευθεί στην αντίθετη κατεύθυνση για προεκλογικούς καθαρά σκοπούς.

Θέλουμε ή δεν θέλουμε, συμφωνούμε ή δεν συμφωνούμε, αγαπητοί συνάδελφοι, να απεξαρτηθεί η χώρα μας -κατά το δυνατόν βέβαια- από τις εισαγωγές φυσικού αερίου και πετρελαίου; Νομίζω ότι όλοι το θέλουμε.

Με το παρόν σχέδιο νόμου προάγεται η αξιοποίηση της άφθονης ηλιακής ακτινοβολίας και του αιολικού δυναμικού μας, ώστε να παράγουμε περισσότερη καθαρή ηλεκτρική ενέργεια και με μειωμένο κόστος. Με τις υφιστάμενες μεταρρυθμίσεις υπερδιπλασιάζουμε την εγκατεστημένη ισχύ ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με αύξηση της ισχύος των φωτοβολταϊκών έως και 167% και των αιολικών έως 54%, ενώ προάγουμε τους στρατηγικούς στόχους εγκατάστασης τουλάχιστον 25 GW ΑΠΕ και 3,5 GW συστημάτων αποθήκευσης έως το 2030.

Θα πρέπει να σημειωθεί, όπως υπογράμμισε και ο Υπουργός κ. Σκρέκας στην επιτροπή, ότι για κάθε 1.000 μεγαβάτ νέων ΑΠΕ που μπαίνουν στο σύστημα σε σημερινές τιμές, εξοικονομούνται περί τα 300 με 400 εκατομμύρια ευρώ.

Επί διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ τώρα, η διείσδυση των ΑΠΕ στο ηλεκτρικό σύστημα της χώρας έφτανε στα 200 με 300 μεγαβάτ τον χρόνο, ενώ το 2021 ήταν πενταπλάσια και φέτος αναμένεται να φτάσουμε τα 2000 μεγαβάτ. Τι σημαίνει αυτό; Ότι το 50% της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας θα προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές και το υπόλοιπο μισό θα προέρχεται από λιγνίτη και φυσικό αέριο.

Με αυτόν τον ρυθμό και τις δυνατότητες που θα δοθούν με το παρόν νομοθέτημα σε σχέση με την αποθήκευση ενέργειας κάνουμε ένα μεγάλο άλμα στο μέλλον. Η χώρα μας όχι μόνο θα καταστεί αυτοδύναμη, αλλά υπολογίζεται ότι κατά την επόμενη δεκαετία θα καταστεί εξαγωγέας «πράσινης» ηλεκτρικής ενέργειας.

Φρονώ ότι τη συγκεκριμένη προοπτική την ενστερνιζόμαστε όλοι, ιδίως όσοι πορεύονται πολιτικά με προτεραιότητα στην πράσινη ανάπτυξη και στην προστασία του περιβάλλοντος.

Με το παρόν σχέδιο νόμου ωφελημένοι βγαίνουν πρώτιστα οι καταναλωτές, τόσο οικονομικά όσο και γραφειοκρατικά. Κατ' αρχάς οφείλουμε να επισημάνουμε ότι μέσω του ΕΛΑΠΕ, του Ειδικού Λογαριασμού των ΑΠΕ δηλαδή, έχουν δοθεί στους πολίτες 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ από τον Σεπτέμβριο μέχρι τον Ιούνιο υπό τη μορφή επιδοτήσεων.

Τα υπερέσοδα των ΑΠΕ που δημιουργούνται από την παραγωγή ενέργειας χαμηλού κόστους προωθούνται στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης και επιστρέφονται στους πολίτες, οι οποίοι με την περαιτέρω ανάπτυξη των ΑΠΕ θα έχουν πρόσβαση σε φθηνή ενέργεια, χωρίς επιβαρύνσεις που οφείλονται σε εξωγενείς παράγοντες. Οι οικιακοί καταναλωτές και οι επιχειρήσεις θα δύνανται να αντλούν ενέργεια για να καλύπτουν τις ανάγκες τους απαλλαγμένοι από το γραφειοκρατικό κόστος το οποίο μειώνεται ριζικά. Τα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας μειώνονται από επτά σε πέντε και ο χρόνος αδειοδότησης των έργων μειώνεται από πέντε έτη σε δεκατέσσερις μήνες.

Όπως γίνεται αντιληπτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο περιλαμβάνει διοικητικές τομές, οι οποίες θα έχουν σε σύντομο χρονικό διάστημα θετική επιρροή και στην αγορά και στην εθνική μας οικονομία.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η πρόβλεψη για την εγκατάσταση πλωτών φωτοβολταϊκών. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το πλαίσιο για την ανάπτυξη θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών ταιριάζει απόλυτα με το γεωγραφικό ανάγλυφο και τα χωρικά ύδατα της Ελλάδος και θα συμβάλει στην ανάπτυξη των ΑΠΕ στην πατρίδα μας.

Και, βέβαια, οφείλουμε να υπογραμμίσουμε ότι παράλληλα με το συγκεκριμένο εγχείρημα, η ελληνική επικράτεια έχει προοπτικές για την ανάπτυξη του πεδίου της «γαλάζιας» ενέργειας, της αιολικής ενέργειας, δηλαδή και της ενέργειας των κυμάτων που αντλείται από τη θάλασσα, η οποία είναι συμβατή με τη στοχοθεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την ανάπτυξη των παράκτιων κρατών-μελών.

Επιπροσθέτως, με το παρόν νομοθέτημα γίνεται ένα σημαντικό βήμα προς την υλοποίηση του ευρωπαϊκού σχεδίου «REPowerEU», μέσω του οποίου η Ένωση θα απεξαρτηθεί από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα το συντομότερο δυνατόν. Σύμφωνα με τη δήλωση των Βερσαλλιών, των ηγετών των κρατών-μελών, πέραν της ανάπτυξης των αμυντικών της δυνατοτήτων και της ενίσχυσης της οικονομικής της βάσης, η Ευρώπη προωθεί τη διαφοροποίηση των πηγών ενέργειας, την ανάπτυξη των ΑΠΕ και τη διευκόλυνση προμήθειας LNG.

Επιπλέον, το παρόν σχέδιο νόμου εισάγει πρόβλεψη για την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση του σταθμού της Ρεβυθούσας, όπου διπλασιάζεται η αποθηκευτική ικανότητα της μονάδας και διευκολύνεται ο ανεφοδιασμός της.

Συνοψίζοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας οδηγεί τη χώρα σε μια νέα εποχή. Ενισχύουμε την ενεργειακή ασφάλεια της πατρίδας μας και εργαζόμαστε για την ενεργειακή αυτάρκειά της με γνώμονα το μέλλον της κοινωνίας και της οικονομίας. Κάνουμε πράξη την υπόσχεσή μας για μια Ελλάδα ισχυρή που θα διαθέτει γερά και βιώσιμα αναπτυξιακά ερείσματα στον τομέα της ενέργειας, τα οποία διασφαλίζονται με το παρόν νομοσχέδιο. Γι' αυτό και ασφαλώς το υπερψηφίζουμε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Τσίπρας, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να ξεκινήσω την παρέμβασή μου σήμερα με μια αναφορά σε όσα διαδραματίζονται τις τελευταίες ώρες στο μέτωπο των εθνικών μας θεμάτων, τα οποία, δυστυχώς, όποιος δεν κρύβεται πίσω από κορώνες επικοινωνίας ή και πίσω από το δάχτυλό του πολλές φορές, καταλαβαίνει ότι ενέχουν σοβαρότατους κινδύνους. Σοβαρότατους κινδύνους για την εθνική μας κυριαρχία, σοβαρότατους κινδύνους για την ειρήνη και την ασφάλεια στην περιοχή και για τη διεθνή θέση της χώρας. Προφανώς και δεν θα επεκταθώ αναλυτικά πριν ολοκληρωθεί η σύνοδος του ΝΑΤΟ στη Μαδρίτη και πριν υπάρξει και μια επίσημη ενημέρωση -θέλω να πιστεύω- προς όλα τα κόμματα της Βουλής.

Ωστόσο, με την ευκαιρία της παρουσίας μου σήμερα σε αυτό εδώ το Βήμα της Ολομέλειας με αφορμή το νομοσχέδιο, ένα κρίσιμο νομοσχέδιο για τα θέματα της ενέργειας, δεν μπορώ παρά να μην εκφράσω αυτό που έχω την αίσθηση ότι αισθάνονται σήμερα οι περισσότεροι συμπολίτες μας και αισθανόμαστε κι εμείς, να εκφράσω τη μεγάλη ανησυχία μας για τις εξελίξεις.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ**)

Και το λέω αυτό μετά λόγου γνώσεως, διότι, πρώτα απ' όλα, πριν από λίγα λεπτά η βοηθός Υπουργός Άμυνας των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής ανακοίνωσε δημόσια και επίσημα ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής στηρίζουν τον εκσυγχρονισμό των αεροσκαφών F-16 του στόλου της Τουρκίας, τονίζοντας, μάλιστα, ότι η ισχυροποίηση της άμυνας της Τουρκίας συμβάλλει σε μια ισχυρή άμυνα του ΝΑΤΟ.

Και αναρωτιέμαι αν θα συνεχίσουν τα γνωστά προπαγανδιστικά «παπαγαλάκια» από το πρωί να μας μιλάνε για τον απομονωμένο Ερντογάν, για την κωλοτούμπα του Ερντογάν, για την ήττα του Ερντογάν στη Σύνοδο Κορυφής, αν θα συνεχίσουν να αλλάζουν τη συζήτηση στο κρίσιμο αυτό θέμα, που θυμίζω ότι εδώ στην Ολομέλεια το είχα θέσει λίγο πριν αναχωρήσει για τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής ο Πρωθυπουργός, διότι και τότε υπήρχαν δημοσιεύματα -όχι επίσημες δηλώσεις τότε- που μίλαγαν για προχωρημένες συζητήσεις, για τον εκσυγχρονισμό των F-16, ακόμα και για πώληση καινούργιων F-16 στην Τουρκία. Είχε πει ο Πρωθυπουργός ότι είναι όλα ψέματα -είναι όλα ψέματα!- και του είχα ζητήσει ότι αν όλα είναι ψέματα να το πει ο Μπάιντεν, όχι να μας το λέει εδώ από τη Βουλή πριν πάει.

Σήμερα, λοιπόν, αποδεικνύεται, δυστυχώς, για τη χώρα ότι τίποτα δεν είναι ψέματα. Είμαστε, λοιπόν, ανήσυχοι γι' αυτό, για τα ανταλλάγματα.

Δεύτερον, είμαστε εξαιρετικά ανήσυχοι γιατί χθες μόλις με τα άρθρα 7 και 8 παράγραφος 7 του μνημονίου που υπέγραψαν με την Τουρκία η Φινλανδία και η Σουηδία υπό την ομπρέλα του ΝΑΤΟ, δεσμεύονται ότι χωρίς περιορισμούς και προϋποθέσεις θα πουλάνε όπλα στην Τουρκία και θα στηρίζουν τη συμμετοχή της στην κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης σήμερα και στο μέλλον ανεξαρτήτως των τουρκικών ενεργειών στο Αιγαίο, στην Ανατολική Μεσόγειο, στην Κύπρο, στη Συρία και τη Λιβύη.

Είμαστε εξαιρετικά ανήσυχοι, επίσης, γιατί η Τουρκία, χωρίς φυσικά ούτε καν να συμμετέχει στις κυρώσεις ενάντια στη Ρωσία, αναβαθμίζει δραματικά τον ρόλο και τη θέση της στα διεθνή δρώμενα μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, την ίδια στιγμή που κλιμακώνει με πρωτοφανή τρόπο τη ρητορική της έντασης και τις δημόσια εκφρασμένες αναθεωρητικές της βλέψεις στο Αιγαίο.

Είμαστε ανήσυχοι γιατί μέσα σε αυτό το κλίμα των παράνομων διεκδικήσεων η Τουρκία όχι μόνο δεν πιέζεται να επανέλθει στον δρόμο της διπλωματίας αλλά καταφέρνει να επιβάλει και να κατοχυρώσει επισήμως στην Ευρωπαϊκή Ένωση τη λογική ενός τουρκικού Αιγαίου. Δηλαδή το εντελώς απαράδεκτο από κάθε άποψη εμπορικό σήμα «Turkaegean», με ευρωπαϊκή μάλιστα σφραγίδα, ένα σήμα που επιχειρεί να οικειοποιηθεί όλο το Αιγαίο.

Είμαστε, επίσης, ανήσυχοι γιατί ο Πρόεδρος Ερντογάν, εκμεταλλευόμενος την -επιτρέψτε μου να πω- επιλεκτική όραση και ευαισθησία των μεγάλων συμμάχων, προβάλλει συνεχώς νέες απαιτήσεις, επιχειρώντας να νομιμοποιήσει παράνομα σχέδια της Τουρκίας σε βάρος της χώρας μας.

Και είμαστε, τέλος, ανήσυχοι ακόμα πιο πολύ γιατί η ελληνική Κυβέρνηση δεν δείχνει να είναι καθόλου ανήσυχη γι' όλα αυτά. Και αυτό μας κάνει ακόμα πιο πολύ ανήσυχους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Και όχι μόνο δεν ανησυχεί, αλλά δηλώνει και ικανοποιημένη. Για ποιο πράγμα ακριβώς από όλα τα παραπάνω μπορούμε να δηλώνουμε ικανοποιημένοι; Γιατί να είμαστε ικανοποιημένοι; Να είμαστε ικανοποιημένοι που, αντί να καταθέσουμε ένσταση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αφήσαμε την Τουρκία να μονοπωλεί και επισήμως τον όρο «Αιγαίο»; Καλά, εσείς δεν ήσασταν, η παράταξή σας εννοώ, που μας λέγατε ότι το όνομά μας είναι η ψυχή μας; Τώρα πού πήγαν όλα αυτά; Εσείς δεν ήσασταν που κοντέψατε να αναποδογυρίσετε τον κόσμο για την ονομασία «Βόρεια Μακεδονία»; Τώρα που η Τουρκία οικειοποιείται όλο το Αιγαίο, δεν έχετε να πείτε κάτι; Πού είναι ο υπεύθυνος Υπουργός για όλα αυτά; Ο κ. Γεωργιάδης δεν είχε ούτε -αν θέλετε- την εντιμότητα να βγει και να πει «mea culpa». Δεν λέω να παραιτηθεί, αν και θα έπρεπε να παραιτηθεί κανονικά. Όμως, έσπευσε να κάνει ένορκη διοικητική εξέταση για να φορτώσει τις ευθύνες σε κάποιους υπαλλήλους. Λες και δεν είναι πολιτικές ευθύνες, λες και δεν είναι προϊστάμενος, λες και δεν έπρεπε ο ίδιος να έχει γνώση και να προβάλει εγκαίρως ενστάσεις και αντιρρήσεις στην αρμόδια επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα πνευματικά δικαιώματα όπου κατοχυρώθηκε αυτό το σήμα. Όμως, είναι η λογική όλων αυτών που μας κάνουν τα λιοντάρια και τους εθνικόφρονες, αλλά στην πράξη είναι δειλοί απέναντι στην εθνική ευθύνη και θέλουν να τη ρίξουν στους άλλους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Είστε, λοιπόν, ικανοποιημένοι γι' αυτό; Και είστε ικανοποιημένοι, όπως δήλωσαν επίσημες κυβερνητικές πηγές, για το χθεσινό μνημόνιο συνεργασίας Τουρκίας - Φινλανδίας - Σουηδίας; Ακούστε ανακοίνωση από επίσημες πηγές της ελληνικής Κυβέρνησης: «Ικανοποιεί την Ελλάδα, διότι δεν επηρεάζει τη χώρα και τις σχέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης - Τουρκίας». Αυτό δήλωσαν χθες. Αλήθεια, δεν επηρεάζει; Τι απέγιναν οι κορώνες για το εμπάργκο όπλων στην Τουρκία; Πώς ακριβώς θα μπορεί αύριο αυτή η Κυβέρνηση, η οποία σήμερα δηλώνει ικανοποιημένη από αυτή τη συμφωνία, που δίνει τη δυνατότητα σε Σουηδία και Φινλανδία να άρουν το εμπάργκο και να πουλάνε όπλα στην Τουρκία, να ζητήσει από τις Ηνωμένες Πολιτείες να μην ικανοποιήσουν τα τουρκικά αιτήματα για πώληση νέων αεροσκαφών F-16 στην Τουρκία; Πώς θα ζητήσει από τη Γερμανία να μην πουλήσει νέα υποβρύχια, από την Ισπανία αεροπλανοφόρα, από την Ιταλία και τη Γαλλία, παρά το ότι έχουμε την ελληνογαλλική συμφωνία, αντιαεροπορικά συστήματα; Πώς θα στηρίξει αυτή η Κυβέρνηση, η οποία ανακοίνωσε ικανοποιημένη από τη συμφωνία αυτή, που έχει το άρθρο 8 παράγραφος 7 για τη στήριξη της ένταξης της Τουρκίας στην Κοινή Πολιτική Άμυνας, το βέτο της Ελλάδας και της Κύπρου στη συμμετοχή της Τουρκίας στην Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Αφού δηλώνουμε, λοιπόν, ικανοποιημένοι με τη στήριξη της Σουηδίας και της Φινλανδίας, πώς εμείς θα βάλουμε βέτο;

Πολύ φοβάμαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η πλήρης υποταγή της εξωτερικής πολιτικής στις προπαγανδιστικές ανάγκες της προεκλογικής περιόδου οδηγεί τον κ. Μητσοτάκη σε οδυνηρά για τα εθνικά μας συμφέροντα σφάλματα. Διότι με τη στάση του αυτή, η οποία βλέπει περισσότερο στο εσωτερικό της χώρας και όχι στη διεθνή σκακιέρα, αποθρασύνει ακόμη περισσότερο την Άγκυρα, ενώ δίνει το μήνυμα στους εταίρους μας ότι η Ελλάδα όχι μόνο δεν έχει πρόβλημα, αλλά ικανοποιείται και από πάνω με την παροχή στήριξης στην Τουρκία με αυτόν τον τρόπο, όταν η Τουρκία εκβιάζει, διεκδικεί και κερδίζει και υπαναχωρούν εις βάρος των δικών μας συμφερόντων.

Θέλω, λοιπόν, να καλέσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από αυτό το Βήμα αυτή την ώρα την Κυβέρνηση, θέλω να καλέσω τον Πρωθυπουργό έστω και τώρα, στο «και πέντε», να υπερασπιστεί τα εθνικά μας συμφέροντα στη Σύνοδο Κορυφής του ΝΑΤΟ, που συνεχίζεται τούτες τις ώρες στη Μαδρίτη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Σήμερα θα συναντηθεί με την Πρωθυπουργό της Σουηδίας. Σήμερα θα υπάρξουν συνομιλίες Μπάιντεν - Ερντογάν. Πρέπει να ξεκαθαρίσει ότι η Ελλάδα ζητά και απαιτεί στήριξη και δέσμευση των συμμάχων απέναντι στις προκλήσεις και στα επεκτατικά σχέδια του κ. Ερντογάν και ότι η χώρα μας θα βρεθεί αποφασιστικά απέναντι και θα αξιοποιήσει όλα τα διεθνή της όπλα, ώστε οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής να μην εκσυγχρονίσουν και να μην πουλήσουν F-16 στην Τουρκία.

Είναι αδιανόητο εμείς να στέλνουμε όπλα στην Ουκρανία και οι Αμερικανοί, οι οποίοι μας το ζητάνε αυτό και εμπλεκόμαστε σε έναν πόλεμο, να στέλνουν εκσυγχρονισμένα F-16 να πετάνε πάνω από τα ελληνικά νησιά.

Ζητάμε να ξεκαθαρίσει -και θα το πω με δυο λόγια- ότι η Ελλάδα δεν είναι ένας δεδομένος σύμμαχος, δεν είμαστε δεδομένοι, αλλά είμαστε αποφασισμένοι να υπερασπιστούμε το Διεθνές Δίκαιο, τα κυριαρχικά μας δικαιώματα και την κυριαρχία μας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Και δεν έχω κανένα πρόβλημα να δηλώσω εκ των προτέρων ότι στον βαθμό που θα υπάρξει μια τέτοια στάση και πολιτική αποφασιστικής υπεράσπισης των εθνικών μας συμφερόντων, μέσα και έξω από τη συμμαχία, εμείς θα το κρίνουμε θετικά, όχι με κομματικά αλλά με εθνικά κριτήρια. Διαφορετικά, όμως, αν ο Πρωθυπουργός επιμείνει σε αυτή τη ΙΧ εξωτερική πολιτική που έχει επιλέξει, στην πολιτική του δεδομένου και εσχάτως ταυτόχρονα και ικανοποιημένου συμμάχου όταν η Δύση υποχωρεί έναντι των τουρκικών αξιώσεων, τότε θα φέρει ακέραια την ευθύνη για ό,τι θα ακολουθήσει.

Κλείνω αυτή την παρένθεση -και ελπίζω να με συγχωρέσετε, αλλά θεωρώ ότι είναι κρίσιμες οι εξελίξεις και είχα υποχρέωση να τοποθετηθώ- και έρχομαι στα του νομοσχεδίου. Φοβάμαι ότι σε επικίνδυνο σημείο δεν βρισκόμαστε, δυστυχώς, μόνο σε ό,τι αφορά τα εθνικά μας θέματα. Σε επικίνδυνο σημείο βρισκόμαστε και για την κοινωνία, αλλά και για τη δημοκρατία.

Η Ελλάδα βρίσκεται στο επίκεντρο μιας επικίνδυνης δίνης και όσο κι αν ο κ. Μητσοτάκης επικαλείται τον υπαρκτό διεθνή χαρακτήρα των κρίσεων, καμμία μονοτονία της προπαγάνδας δεν μπορεί να κρύψει την πολυφωνία των ευθυνών του. Ο κ. Μητσοτάκης αποδεικνύεται στην πράξη ότι είναι ο χειρότερος διαχειριστής τη χειρότερη στιγμή. Και αυτό το δείχνει η τραγωδία της πανδημίας, το δείχνει το κύμα της ακρίβειας που ούτε καν είχε τη διορατικότητα να προβλέψει, όταν εμείς του λέγαμε ότι έρχεται και μας έλεγε ότι θα είναι πρόσκαιρο και λέγαμε ότι δεν θα είναι πρόσκαιρο και πάρτε μέτρα. Το δείχνει, επίσης, το διαλυμένο και καθόλου επιτελικό κράτος στην παραμικρή επίθεση της φωτιάς τα καλοκαίρια και στην παράδοση στον παραμικρό χιονιά τον χειμώνα.

Νομίζω ότι δύο στοιχεία είναι αυτά που χαρακτηρίζουν την κυβερνητική διαχείριση της Νέας Δημοκρατίας και του κ. Μητσοτάκη. Η πρωτοφανής διαχειριστική αναποτελεσματικότητα και ανικανότητα, η καταστροφική επιπολαιότητα σε όσα αφορούν την κοινωνία και τη χώρα και -επιτρέψτε μου την έκφραση- η πανούργα, άκρως αποτελεσματική αλλά ξεδιάντροπη, θα έλεγα, προσκόλληση στην εξυπηρέτηση μεγάλων συμφερόντων, αλλά και εκδουλεύσεων σε επιχειρηματικούς ομίλους, αλλά και σε κομματικούς αξιωματούχους. Και νομίζω ότι κυρίως το θέμα της συζήτησης σήμερα, αλλά και το νομοσχέδιο επιβεβαιώνουν του λόγου το ασφαλές.

Κύριοι της Κυβέρνησης, είναι αλήθεια πως δεν πιστεύαμε ποτέ ότι εσείς θα αποφασίζατε να συγκρουστείτε με τα καρτέλ. Όμως, ότι θα καταλήγατε τελικά να συγκρουστείτε με όλους, προκειμένου να υπερασπιστείτε τα καρτέλ ούτε και αυτό είναι αλήθεια ότι το είχαμε φανταστεί. Και όταν λέω «με όλους», εννοώ με όλους, με την Κοινωνία των Πολιτών, με τους φορείς της επιχειρηματικότητας, με τους εκπροσώπους της αγοράς και των καταναλωτών, με τον Συνήγορο του Πολίτη, εσχάτως ακόμα και με τις ανεξάρτητες αρχές, αυτές που εσείς διορίσατε.

Σε μια χώρα στην οποία σοβεί η ακρίβεια και η αισχροκέρδεια φτάσαμε στο σημείο η Επιτροπή Ανταγωνισμού και η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας να εκπέμπουν σήμα κινδύνου. Ποιοι; Επαναλαμβάνω, κύριε Σκρέκα, αυτοί που εσείς, η Κυβέρνησή σας, διόρισε. Και δηλώνουν τι; Οι επικεφαλής των δύο αρχών δηλώνουν ότι δεν τους αφήνετε να κάνουν τη δουλειά τους, ότι τους αγνοείτε και τους παρακάμπτετε. Ο πρόεδρος της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας καταγγέλλει ότι καταργούνται αποφάσεις της επιτροπής για την ιδιωτικοποίηση της «ΔΕΠΑ Υποδομών» και εξανίσταται που αποφασίσατε από το πουθενά να επιβαρύνεται με επιπλέον 300 εκατομμύρια τους καταναλωτές στους λογαριασμούς της ΔΕΗ, την ίδια στιγμή που εσείς ουσιαστικά προσπαθείτε να μας πείσετε ότι ελαφρύνετε τους πολίτες με τις αποφάσεις σας. Μάλιστα, αναφέρει ότι θα απευθυνθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να βάλει φραγμό στην απαξίωση της ανεξάρτητης αρχής από την Κυβέρνηση.

Και αναρωτιέμαι, τι καταστάσεις είναι αυτές; Τι δικαιολογεί αυτή την εμμονή, αυτή την εμμονή σας να συγκρούεστε με όλους, επαναλαμβάνω όχι με την Αντιπολίτευση, αλλά με όλους και μάλιστα στο έδαφος μιας τέτοιας κοινωνικής κρίσης; Η απάντηση που δίνουμε εμείς σε αυτό το ερώτημα, κύριε Υπουργέ, είναι ξεκάθαρη. Έχετε επιλέξει να κάνετε τους προστάτες των καρτέλ, έχετε επιλέξει ξανά να συνταχθείτε με τις παρασιτικές μειοψηφίες απέναντι στο κοινωνικό σύνολο ή είστε εκεί μόνο και μόνο για να εγγυάστε ότι το παιχνίδι της αισχροκέρδειας θα συνεχιστεί απρόσκοπτα παρά την κοινωνική οργή, ενώ είστε και οι ενορχηστρωτές μιας μεγάλης διαρκούς απάτης εις βάρος του ελληνικού λαού. Και λέω τη λέξη «απάτη», διότι νομίζω ότι δεν υπάρχει άλλη λέξη στην πλούσια ελληνική γλώσσα για να περιγράψει ειδικότερα αυτό που επιχειρείτε να κάνετε μέσω αυτού του νομοσχεδίου με την περιβόητη «ρήτρα αναπροσαρμογής».

Κύριε Υπουργέ, θυμάστε, είχαμε αντιπαρατεθεί πολλές φορές μαζί σε αυτή την Αίθουσα για τη ρήτρα προσαρμογής. Φωνάζουμε εδώ και έξι και παραπάνω μήνες για μια ρήτρα παράνομη,

για μια ρήτρα ληστρική που είναι τρεις και τέσσερις φορές πάνω από το πραγματικό κόστος της ενέργειας που φορτώνει στον καταναλωτή αυτούσιο όλο το βάρος των υπερκερδών και των ουρανοκατέβατων κερδών των παραγωγών ενέργειας. Και τι μας λέγατε εδώ και έξι μήνες; Μας λέγατε ότι είμαστε λαϊκιστές, μας λέγατε ότι παρακινούμε τον κόσμο στο «δεν πληρώνω», ενώ έβγαιναν διάφοροι Βουλευτές σας και έλεγαν ότι «το τζάμπα τελείωσε, να ξεχάσετε αυτά που ξέρατε». Αυτό μας λέγατε! Και τι έγινε τώρα ξαφνικά; Έγινε παράνομη η ρήτρα; Ξαφνικά έγινε ληστρική η ρήτρα; Ξαφνικά υιοθετήσατε την επιχειρηματολογία μας; Είστε τόσο μεγαλόψυχοι; Θα σπεύδαμε να το χειροκροτήσουμε, αλλά όχι βέβαια, δεν έγινε αυτό. Δεν είστε μεγαλόψυχοι. Πολιτικοί απατεώνες είστε! Πολιτικοί απατεώνες είστε!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Διότι ενώ επί έξι μήνες υπερασπιζόσασταν αυτή την παράνομη μεταφορά όλου του βάρους στον καταναλωτή, έρχεστε σήμερα όχι να καταργήσετε τη ρήτρα, αλλά να την αφαιρέσετε εικονικά από τους λογαριασμούς του καλοκαιριού και να την ενσωματώσετε στους κυμαινόμενους λογαριασμούς του φθινοπώρου. Την κρύβετε από τους λογαριασμούς και δεν θα αναγράφεται ως ρήτρα, για να μπορεί ο πολίτης να διεκδικεί το δίκιο του στην ελληνική δικαιοσύνη. Και παρά τις πιέσεις που ασκήσατε, προκειμένου να γίνει πιλοτική δίκη, τελικά θα κριθεί η νομιμότητα της ρήτρας στα κανονικά δικαστήρια, στην κανονική διαδικασία, στην προβλεπόμενη. Και αναρωτιέμαι τι θα συμβεί, εφόσον κριθεί παράνομη και καταχρηστική. Διότι εσείς τώρα νομοθετείτε για το από εδώ και στο εξής. Όμως, τι θα γίνει γι' αυτά που συνέβησαν μέχρι τώρα; Τι θα γίνει για τα δεκάδες εκατομμύρια ευρώ που επιβαρύνουν νοικοκυριά και επιχειρήσεις παρανόμως και ληστρικώς, όπως εσείς τώρα έρχεστε να υιοθετήσετε και να αποδεχθείτε με τη νομοθέτησή σας;

Έρχεστε, λοιπόν, με αυτή την απάτη να κρύψετε τη ρήτρα από τους λογαριασμούς, να μην την αναγράφετε ως ρήτρα, αλλά να συνεχίσετε να τη φορτώνετε στις πλάτες και στις τσέπες των καταναλωτών, των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Παίζετε με τις αντοχές, παίζετε με την υπομονή των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων μόνο και μόνο για να στήσετε στο πόδι ένα αφήγημα προεκλογικό δύο τριών μηνών μπας και σωθείτε.

Και δεν είναι μόνο αυτό. Αντί να δρομολογήσετε το πώς θα επιστραφούν στην κοινωνία τα υπερκέρδη που μέχρι πριν από λίγους μήνες δεν παραδεχόσασταν ότι υπάρχουν -έτσι λέγατε και εσείς και ο Πρωθυπουργός και μετά παραδεχτήκατε ότι υπάρχουν και επιχειρήσατε με λογιστικές αλχημείες να τα μειώσετε-, εσείς εξαντλείτε τη δημιουργικότητά σας για το πώς θα τα κρύψετε και για το πώς θα αφαιμάξετε ακόμα περισσότερο την κοινωνία.

Αλήθεια, πού το θυμηθήκατε αυτό; Τι ευφυής έμπνευση ήταν αυτά τα 300 εκατομμύρια που θα δώσετε πίσω στη ΔΕΗ; Πώς το σκεφτήκατε; Δεν παίζεστε! Πραγματικά είστε φοβεροί! Λαγούς από το καπέλο και άσσους από το μανίκι βγάζετε! Θα φορτώσετε στους καταναλωτές 300 εκατομμύρια ζεστό χρήμα, για να αποζημιώσετε τη ΔΕΗ για τις μονάδες ντίζελ στα νησιά που κλείνουν από το 2004! Καμμία κυβέρνηση από το 2004 δεν το σκέφτηκε αυτό! Το σκεφτήκατε εσείς, όμως, τώρα...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Πού λέει ο νόμος για τα 300 εκατομμύρια... (Δεν ακούστηκε)

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Καλά, εντάξει. Θα απαντήσετε εσείς αν δεν είναι τόσα. Θα το δούμε αυτό, κύριε Υπουργέ, διότι εδώ έχουμε εσάς, έχουμε και τον επικεφαλής της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας που λέει άλλα και μας έχετε μπερδέψει. Μας παρασύρει, είναι αλήθεια.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Μη σας παρασέρνουν!

(Θόρυβος - διαμαρτυρίες από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Παρακαλώ, ησυχία!

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Εμείς παρασυρόμεθα εύκολα, είναι αλήθεια. Εν πάση περιπτώσει, θα απαντήσετε. Όμως, ακούστε λίγο το επιχείρημα.

Το επιχείρημα είναι το εξής: Το μεγάλο σας άγχος, κύριε Σκρέκα, είναι μην τυχόν και μειωθεί η κερδοφορία στο μαγαζί του κ. Στάσση, του εκλεκτού σας «golden boy» που έχετε βάλει εκεί στη ΔΕΗ, μην τυχόν υπάρξει μικρότερο μέρισμα στους ιδιώτες μετόχους της ΔΕΗ, στα fund και στους ιδιώτες και μην τυχόν πέσει η τιμή στο ταμπλό του χρηματιστηρίου! Αυτή είναι η αλήθεια!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Και γι' αυτό τώρα βγάλατε αυτόν τον άσσο από το μανίκι, αυτόν τον λαγό και εφηύρατε αυτή τη χρέωση στους καταναλωτές και θα τη βάλετε απ' ό,τι καταλαβαίνω στις ΥΚΩ των τιμολογίων της ΔΕΗ.

Βρήκατε, λοιπόν, έναν τρόπο να πάρετε 300 εκατομμύρια -λέμε εμείς, αλλά είναι ίσως και παραπάνω- από τους πολίτες και άλλα 67 εκατομμύρια -και δεν ξέρω αν και εδώ παρασυρόμεθα από τον κύριο Πρόεδρο της ΡΑΕ που σας κατήγγειλε προχθές, καθώς είπε για 67 εκατομμύρια, ενώ εμείς εκτιμάμε ότι είναι παραπάνω- που δεν επιστρέψατε στους καταναλωτές από την αγορά εξισορρόπησης και μείνανε στα portofolia και στα ταμεία της ΔΕΗ και των άλλων ιδιωτών παραγωγών ενέργειας.

Άρα, λοιπόν, εδώ δείχνετε, κύριε Υπουργέ, ότι το βασικό σας μέλημα μήνες τώρα που μαίνεται αυτή η αισχροκέρδεια, τα υπερκέρδη, τα ουρανοκατέβατα κέρδη, είναι μην τυχόν, πρώτον, ανακαλυφθεί, δεύτερον, τους φορολογήσετε και, τρίτον, χάσουν τη δυνατότητα να μοιράζουν μερίσματα. Αυτό σάς νοιάζει πιο πολύ απ' όλα και δεν σας νοιάζει το γεγονός ότι υπάρχουν τούτη την ώρα συνταξιούχοι που παίρνουν λογαριασμούς που είναι πάνω από τις συντάξεις τους, επιχειρήσεις που δεν έχουν να πληρώσουν και θα κλείσουν, νοικοκυριά που αναγκάζονται να βγουν στον δανεισμό για να πληρώσουν λογαριασμούς της ΔΕΗ και των άλλων ιδιωτών παρόχων! Δεν σας νοιάζει αυτό!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Και θέλω να σας υπενθυμίσω κάτι σε σχέση με τη ΔΕΗ. Κοιτάξτε, η ΔΕΗ υποτίθεται ότι είναι η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού -δημόσια!- και στόχος της είναι η κοινή ωφέλεια. Στόχος της είναι να στηρίζει τους πολίτες, όχι να γίνονται οι πολίτες χορηγοί της, όχι να πλουτίζουν τα fund και να ροκανίζουν το δημόσιο χρήμα τα γαλάζια golden boys που τοποθετήσατε εκεί. Τα έχω ξαναπεί στη Βουλή αυτά και απαντήσεις δεν πήρα. Ξέρετε πόσο αυξήθηκαν οι αμοιβές της διοίκησης της ΔΕΗ επί των ημερών σας; Πείτε ένα νούμερο, ένα ποσοστό.

Είναι 215%, κύριε Σκρέκα, οι αμοιβές που παίρνουν από το 2019 σε σχέση με τις αμοιβές που παίρνουν τα golden boys σήμερα, χωρίς να υπολογίζουμε τα 16 εκατομμύρια ευρώ μπόνους από αγορά μετοχών της εταιρείας και απόδοση στον εαυτό τους. Ε, βέβαια, έχουμε και έξοδα, είναι αλήθεια! Ξέρετε πόσο έχουν ανέβει οι τιμές των υλικών; Πώς να χτίσει ο άνθρωπος τη βίλα του στα νησιά του Αιγαίου; Έχουν και έξοδα. Είναι αλήθεια αυτό. Πρέπει να βρουν τρόπους. Δεν φτάνουν τα τριάντα χιλιάρικα τον μήνα, που είναι οι αμοιβές.

Και δεν απευθύνομαι στον κ. Σκρέκα τώρα. Απευθύνομαι σε εσάς, τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, διότι εσείς είστε τα κορόιδα. Εσείς είστε κορόιδα. Πόσα παίρνετε τον μήνα; Η αποζημίωσή σας πόσο είναι; Είναι 5.000 ευρώ. Αυτοί παίρνουν 30.000 ευρώ! Εσείς τρώτε το ξύλο όταν πηγαίνετε στις περιφέρειές σας γι' αυτά που κάνουν αυτοί. Αυτοί δεν τρώνε κανένα ξύλο! Αυτοί χτίζουν σπίτια και εσείς τρώτε ξύλο για χάρη των επιλογών τους!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Οι μισοί από τους εκατόν πενήντα οκτώ δεν θα βγείτε στις επόμενες εκλογές. Το ξέρετε αυτό ή να σας το θυμίσω; Εκλογές με απλή αναλογική έχουμε. Τουλάχιστον οι μισοί δεν θα επανεκλεγείτε για χάρη του κ. Στάσση και των άλλων γαλάζιων golden boys, οι οποίοι θα συνεχίζουν να παίρνουν 30.000 τον μήνα!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Τι με κοιτάτε, κύριε Υπουργέ; Ποια είναι η δική σας αμοιβή; Ποια είναι η αποζημίωσή σας; Παίρνουν τριάντα χιλιάρικα τον μήνα, συν τα μπόνους. Γιατί; Για να κάνουν τη βρώμικη δουλειά, δηλαδή να αφήνουν την αισχροκέρδεια, να πρωταγωνιστούν στο ράλι της αισχροκέρδειας και της αφαίμαξης των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Θέλω, τέλος, να επαναλάβω ορισμένα πράγματα, γιατί έχει μεγάλη σημασία. Μας λέτε ότι δεν φταίνε ούτε οι ιδιωτικοποιήσεις της ΔΕΗ ούτε τα golden boys ούτε η αισχροκέρδεια, γιατί δεν υπάρχει αισχροκέρδεια και ότι είναι διεθνής κρίση και εισαγόμενη. Αυτό μάς λέτε. Αυτό είναι το επιχείρημα που έχετε από την αρχή μέχρι το τέλος, πρωί, μεσημέρι, βράδυ.

Επίσημα στοιχεία της EUROSTAT: Ενεργειακός πληθωρισμός, μέσος όρος Ευρωζώνης 39% από Μάιο 2021 σε Μάιο 2022, ενεργειακός πληθωρισμός Ελλάδας από Μάιο 2021 σε Μάιο 2022 62%. Έχουμε 39% και 62%. Ο μέσος όρος είναι 39%, γιατί υπάρχουν και κάποιες χώρες που είναι πολύ μικρότερος στην Ευρωζώνη. Στην Ελλάδα είναι 62%.

Ε, αυτή η διαφορά, κύριε Σκρέκα, είναι αυτό που ονομάζουμε «ακρίβεια Μητσοτάκη». Είναι «ακρίβεια Μητσοτάκη» αυτό που βιώνει σήμερα η συντριπτική πλειοψηφία νοικοκυριών και επιχειρήσεων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Και γιατί προέκυψε αυτό; Προέκυψε από συγκεκριμένα βήματα, διότι η Κυβέρνησή σας, ο προκάτοχός σας, ήσασταν που αυξήσατε τα τιμολόγια της ΔΕΗ κατά 20% με το που βγήκατε, με το «καλημέρα», τον Σεπτέμβρη του 2019, ενώ είχε τη δυνατότητα η ΔΕΗ να κρατήσει χαμηλά τις τιμές, λόγω της δεσπόζουσας θέσης της στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Εσείς ήσασταν που καλύψατε την αισχροκέρδεια το 2020, όταν διατηρήθηκαν οι αυξήσεις στα τιμολόγια της ΔΕΗ, ενώ μπορούσε να τα μειώσει λόγω σημαντικής μείωσης του κόστους παραγωγής. Παραδείγματος χάριν, τον Απρίλη του 2020 η ΔΕΗ πουλούσε 110 ευρώ τη μεγαβατώρα στους καταναλωτές χαμηλής τάσης, ενώ την αγόραζε 28 ευρώ στη χονδρεμπορική, δηλαδή τέσσερις φορές επάνω! Πρωταγωνίστρια, πρωταθλήτρια στην αισχροκέρδεια!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Δική σας απόφαση, επίσης, ήταν η πρόσδεση της ηλεκτροπαραγωγής στην Ελλάδα στο φυσικό αέριο, πίσω από την πρόχειρη και κούφια εξαγγελία της απολιγνιτοποίησης, στην οποία κρύφτηκε η αποκατάσταση των λιγνιτικών μονάδων της ΔΕΗ με μονάδες ακριβού ορυκτού αερίου ιδιωτών και όχι η αντικατάστασή τους με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Δική σας, επίσης, είναι η απόφαση να εγκαταλειφθεί η λιγνιτική παραγωγή εν μέσω κύματος ακρίβειας του φυσικού αερίου και αδυναμίας ανταπόκρισης του ηλεκτρικού συστήματος στην επαπειλούμενη διακοπή της τροφοδότησης της χώρας με αέριο από τη Ρωσία.

Δική σας, επίσης, ήταν η επιλογή να κάνετε επί έναν χρόνο πως δεν βλέπετε τα υπερκέρδη. Και, βεβαίως, υπερκέρδη δεν είχαμε μόνο στη ΔΕΗ και στις εταιρείες παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος, αλλά και στη ΔΕΠΑ είχαμε 350 εκατομμύρια ευρώ υπερκέρδη.

Δικά σας ήταν τα παχιά λόγια για την ενίσχυση της εγκατάστασης των ΑΠΕ στη χώρα μας, αλλά σχεδόν ανύπαρκτη στα έργα η πολιτική σας, αφού εδώ και ενάμισι έτος δεν έχει προκηρυχθεί ούτε ένας διαγωνισμός της ΡΑΕ για εκχώρηση τιμής. Τόσο πολύ στηρίζετε τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας!

Όμως, επιτρέψτε μου σε αυτό το σημείο να πω και κάτι ακόμα. Η αισχροκέρδεια είναι διπλή. Είναι από τη μία των παραγωγών ενέργειας ιδιωτών, ιδιωτικών εταιρειών και ημικρατικών αλλά με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια -έτσι δουλεύουν η ΔΕΗ και η ΔΕΠΑ- και από την άλλη υπάρχει και μια αμιγώς κρατική αισχροκέρδεια και είναι η αισχροκέρδεια του κράτους μέσα από τη φορολογία. Όταν έχουμε έναν πληθωρισμό να τρέχει με 11,5% και διατηρούμε στις ίδιες τιμές τον ειδικό φόρο κατανάλωσης και τον φόρο προστιθέμενης αξίας, τότε τα υπερκέρδη υπάρχουν και στα ταμεία του κράτους.

Διάβαζα χθες: Τα φορολογικά έσοδα 3,8 δισεκατομμύρια ευρώ παραπάνω έναντι των στόχων στο πρώτο πεντάμηνο του 2022. Και βεβαίως, εάν αυτό ήταν απλά να συνέβαινε σε μια φυσιολογική ροή των πραγμάτων, θα ήταν επίτευγμα, αλλά όχι όταν γίνεται μέσα από την αφαίμαξη και τη λεηλασία της μεσαίας τάξης και των αδύναμων. Διότι οι έμμεσοι φόροι αυτούς χτυπάνε κυρίως και αφήστε τα φαιδρά επιχειρήματα, ότι είναι άδικο να μειώσουμε τον ΦΠΑ στα τρόφιμα, στα βασικά είδη κατανάλωσης, στον ειδικό φόρο κατανάλωσης, γιατί θα ελαφρυνθούν οι πλούσιοι. Αφήστε τα αυτά.

Ένας πρωτοετής στην ΑΣΟΕΕ, σε μια οικονομική σχολή, το πρώτο πράγμα που μαθαίνει είναι ότι οι άμεσοι φόροι είναι αυτοί οι οποίοι χτυπάνε τους πλούσιους, τους ισχυρούς και οι έμμεσοι είναι αυτοί που χτυπάνε τους αδύναμους.

Έλεγα όμως ότι αυτό, κατά την άποψή μου, συνιστά μια διπλή αισχροκέρδεια και θέλω να αναρωτηθώ, κύριε Σκρέκα, διότι δεν πέρασαν πολλά χρόνια -τρία χρόνια πέρασαν-, το βασικό επιχείρημά σας απέναντι στην οικονομική πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ την περίοδο των μνημονίων, όμως, ήταν ότι ο ΣΥΡΙΖΑ ακολουθεί μια επιδοματική πολιτική, ότι ο ΣΥΡΙΖΑ, όπως λέγατε τότε, από το ένα χέρι τα παίρνει και από άλλο χέρι τα δίνει.

Προσέξτε, όμως, η μεγάλη διαφορά είναι ότι εμείς τότε δεν αποφασίζαμε μόνοι μας. Εμείς τότε είχαμε την τρόικα. Είχαμε την τρόικα, η οποία μας υποχρέωνε σε στόχους πολύ υψηλότερους, σε στόχους υπεραπόδοσης, για τους οποίους εμείς δίναμε μάχη διαπραγματευτική και να τους πείσουμε ότι είναι υπερβολικοί οι στόχοι που μας βάζετε, όμως αυτοί έβαζαν αυτούς τους στόχους. Εσείς ποιον έχετε;

Δεν σας άκουσα;

ΜΑΞΙΜΟΣ ΣΕΝΕΤΑΚΗΣ: Σας υποχρέωσαν να κυβερνήσετε με την τρόικα.

(Θόρυβος - διαμαρτυρίες από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Ησυχία!

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Έχετε απόλυτο δίκιο. Ναι, ξαναπείτε το. Πείτε το και δημόσια. Ακριβώς έτσι όπως τα λέτε είναι.

Και το ερώτημά μου είναι: Η Κυβέρνηση σήμερα έχει τρόικα πάνω από το κεφάλι της και ακολουθεί αυτή την πολιτική; Έχει κάποιον να της επιβάλλει να κρατάει σε αυτό το ύψος τον ειδικό φόρο κατανάλωσης και τον φόρο προστιθέμενης αξίας, κύριε Σκρέκα; Έχετε κάποιον που σας το επιβάλλει; Δεν είναι η χώρα σε καθεστώς αναστολής του συμφώνου σταθερότητας και σε ρήτρα διαφυγής σε σχέση με τα πλεονάσματα; Γιατί το επιλέγετε, λοιπόν; Εσείς δεν ήσασταν που καταγγέλλατε την επιδοματική πολιτική; Γιατί εσείς το κάνατε εις διπλούν αυτό;

Κι εμείς τουλάχιστον τότε που είχαμε αυτή την υποχρέωση, την ανάγκη να πιάνουμε δημοσιονομικούς στόχους, ό,τι βγάζαμε το δίναμε όχι ως προεκλογικό δώρο, ως προεκλογική παροχή, αλλά το δίναμε ανοικτά, πλατιά, στους μη έχοντες, με τα μερίσματα που δίναμε, ακολουθούσαμε μια κοινωνική πολιτική. Εσείς τι κάνετε τώρα ακριβώς;

Εσείς λεηλατείτε τη μεσαία τάξη, 3,8 δισεκατομμύρια στο πεντάμηνο, και τους αδύναμους, για να έχει κάποια «κάβα» ο Πρωθυπουργός λίγο πριν από τις εκλογές να κάνει τον καλό με κάποια επιδόματα, με κάποια Fuel Pass, με κάποια επιδόματα, τα οποία στην πραγματικότητα δεν κάνουν ούτε για «ζήτω». Αυτό λοιπόν, κατά την άποψή μου, είναι ανέντιμο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Επιτρέψτε μου να κλείσω την τοποθέτησή μου και με ένα γενικότερο, αν θέλετε, σχόλιο. Ξέρετε, θα ήμουν πολύ ευτυχής αν είχαμε απέναντί μας μια παράταξη που απλά είχαμε πολύ έντονες ιδεολογικές και πολιτικές διαφορές. Έχω πει πολλές φορές ότι μετά την πανδημία η εποχή που ζούμε είναι μια εποχή η οποία έχει απορρίψει τις χρεοκοπημένες, κατά την άποψή μας, νεοφιλελεύθερες οικονομικές πολιτικές. Δηλαδή σε παγκόσμια κλίμακα αποδεικνύεται ότι χρειαζόμαστε περισσότερο κράτος, όχι λιγότερο κράτος, ρύθμιση, παρέμβαση.

Αν, λοιπόν, οι διαφορές μας ήταν μόνο αυτές, θα ήμουν ευτυχής, γιατί θα έλεγα: «Να, λοιπόν, εδώ έχουμε μια ιδεολογική και πολιτική διαφωνία, αντίθεση.». Φοβάμαι όμως ότι δεν είναι μόνο αυτό. Φοβάμαι ότι απέναντί μας οι πολιτικοί μας αντίπαλοι και οι επιλογές τους δεν εμφορούνται μόνο από τις αξίες του φιλελευθερισμού ούτε υπερασπίζονται με πάθος την ελεύθερη αγορά.

Αυτό το οποίο κάνουν είναι στην πραγματικότητα να θέλουν την παρέμβαση, αλλά ποια παρέμβαση; Όχι την παρέμβαση του κράτους για να ρυθμίζει, αλλά την παρέμβαση των καρτέλ μέσα στην αγορά. Δεν είστε θιασώτες της ελεύθερης οικονομίας, διότι δεν υπάρχει -επιτρέψτε μου- ελεύθερη οικονομία όταν το κράτος κάνει «πλάτες» στα καρτέλ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Δεν υπάρχει φιλελευθερισμός, όταν διαμορφώνονται αυτές οι ιδιαίτερες συνθήκες στην οικονομία αισχροκέρδειας της αγοράς. Και βεβαίως δεν υπάρχει και φιλελευθερισμός, όταν δημιουργείται αυτό το κλίμα, αυτό το τοπίο στην ενημέρωση, όταν τα μεγαλύτερα μέσα ενημέρωσης έχουν γίνει προπαγανδιστές της κυβερνητικής προπαγάνδας κι έχουμε πέσει στην 108η θέση για την ελευθερία του Τύπου. Τι φιλελεύθεροι είστε εσείς;

Θα μου επιτρέψετε, λοιπόν, να σας πω ότι είστε περισσότερο αμοραλιστές και λιγότερο φιλελεύθεροι. Είστε μια Κυβέρνηση χωρίς αρχές, χωρίς όραμα, χωρίς στρατηγικό προσανατολισμό για τη χώρα και την κοινωνία, ένα κράμα συντηρητισμού και τυχοδιωκτισμού, που έχει κάνει το κράτος λάφυρο, που μοιράζει και μοιράζεται κρατικό χρήμα και υπηρετεί απαρέγκλιτα τις επιθυμίες μιας μικρής παρασιτικής ελίτ, σχεδόν της ίδιας που έχει τις μεγάλες ευθύνες για τη χρεοκοπία της χώρας το 2009 και που σήμερα έρχεται για να εκδικηθεί, να κάνει πλιάτσικο σε ό,τι έχει απομείνει και, κυρίως, στα κονδύλια της ανάκαμψης και του Ταμείου Ανάκαμψης.

Γι' αυτό, λοιπόν, θέλω να επαναλάβω κάτι που είπα και την προηγούμενη εβδομάδα. Ό,τι και να λέει η προπαγάνδα σας, νομίζω και εσείς το καταλαβαίνετε, το γνωρίζετε -οι Βουλευτές σας σίγουρα, γιατί έχουν και το άγχος της επανεκλογής, μιας και δεν θα εκλεγούν οι μισοί από αυτούς-, ο χρόνος σας τελειώνει.

Οι πολίτες, αργά ή γρήγορα, θα σας επιβάλλουν τη δική τους ρήτρα αναπροσαρμογής, κοινωνικής και πολιτικής αναπροσαρμογής. Διότι η εποχή και η κοινωνία απαιτούν όραμα, σχέδιο και καθαρές λύσεις που θα βελτιώσουν άμεσα τη ζωή κάθε πολίτη.

Η δική μας δέσμευση, λοιπόν, που θέλω να επαναλάβω για μία ακόμη φορά και από το Βήμα της Βουλής είναι ότι όποτε και αν στήσει κάλπες ο κ. Μητσοτάκης -αρχές Σεπτέμβρη, μέσα Σεπτέμβρη, τέλος Σεπτέμβρη-, μετά τις εκλογές το «πάρτι» θα τελειώσει, μετά τις εκλογές θα σταματήσουν να λεηλατούν τον πλούτο και το βιος των νοικοκυριών δέκα επιχειρηματικοί όμιλοι και τρία μεγάλα fund. Θα σταματήσει αυτό το «πάρτι»!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Προλάβετε, λοιπόν, όσο μπορείτε, όσος καιρός σάς απομένει. Δεν σας απομένει πολύς καιρός. Αλλά να θυμάστε, ας είστε και λίγο πιο προσεκτικοί, διότι τίποτα και κανένας δεν θα ξεχαστεί.

(Όρθιοι οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Έχει ζητήσει να απαντήσει εκ μέρους της Κυβερνήσεως ο παριστάμενος Υπουργός, ο κ. Σκρέκας.

Έχετε τον λόγο, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα πρέπει αναγκαστικά να ξεκινήσω την τοποθέτησή μου με λίγα σχόλια, αν και δεν είμαι ο αρμόδιος Υπουργός, γι' αυτά τα οποία ανέφερε ο κ. Τσίπρας, για κάποιες δηλώσεις εκπροσώπου της αμερικανικής κυβέρνησης, ότι στηρίζουν την Τουρκία για τον εκσυγχρονισμό των F-16. Το ανέφερε ο κ. Τσίπρας. Και βεβαίως, δεν θέλω να σχολιάσω κάτι πάνω σ' αυτό, δεν γνωρίζω τη δήλωση ακριβώς, αλλά βεβαίως η Τουρκία έχει πολύ δρόμο γι' αυτό, θα πρέπει να περάσει από το Κογκρέσο, θα πρέπει να κάνει πολλά βήματα γι' αυτό.

Το ερώτημα, όμως, είναι άλλο. Διότι είδα ότι ο κ. Τσίπρας φοβάται μήπως η Τουρκία εξοπλίσει την πολεμική της μηχανή. Το ερώτημα που δεν απάντησε εδώ στην ομιλία του είναι για ποιον λόγο όταν η ελληνική Κυβέρνηση, όταν ένας Πρωθυπουργός ανακοίνωνε την απόκτηση των Ραφάλ, την πρόθεση να αγοράσουμε τα F-35, από τα οποία έχει αποκλειστεί η Τουρκία, την πρόθεση της Κυβέρνησης να ενισχύσει τον στόλο της με τις γαλλικές φρεγάτες Μπελαρά, ο κ. Τσίπρας φώναζε ότι χρεώνουμε τη χώρα.

Δηλαδή από τη μια στεναχωριέται που προσπαθεί η Τουρκία να ενισχύσει τη δική της δύναμη και πολεμική μηχανή, αλλά ενοχλείται όταν ο Έλληνας Πρωθυπουργός, ο Κυριάκος Μητσοτάκης, και η ελληνική Κυβέρνηση ενισχύουν την αμυντική και αποτρεπτική δύναμη της Ελλάδας.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Παρακαλώ πολύ, ησυχία! Δεν γίνονταν διακοπές πριν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κι επειδή μίλησε για διεθνή σκακιέρα ο κ. Τσίπρας, να ρωτήσω κάτι. Όταν ο Έλληνας Πρωθυπουργός συμφώνησε και έφερε προς ψήφιση στη Βουλή των Ελλήνων την αμυντική συμφωνία με τη Γαλλία, ο κ. Τσίπρας, ο ΣΥΡΙΖΑ, πού ήταν τότε; Ψηφίσατε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή μιλάτε για δήθεν διεθνή σκακιέρα; Ψηφίσατε την αμυντική συμφωνία με τη Γαλλία; Όχι, δεν ψηφίσατε.

Άρα, όταν πήγε ο Έλληνας Πρωθυπουργός στο αμερικανικό Κογκρέσο, ο μόνος Έλληνας Πρωθυπουργός ο οποίος πήγε και μίλησε, καταχειροκροτήθηκε και εκπροσώπησε όλον τον Ελληνισμό, πού ήταν ο κ. Τσίπρας; Και τι έλεγε στη συνέχεια; Γιατί ενοχλήθηκε από την ομιλία του κ. Μητσοτάκη; Αυτό πρέπει να μας πει ο κ. Τσίπρας για δήθεν διεθνή σκακιέρα.

Ο Έλληνας Πρωθυπουργός είναι αυτός ο οποίος έχει ενισχύσει όχι μόνο την αμυντική και αποτρεπτική μηχανή της χώρας μας, αλλά έχει ενισχύσει τις διεθνείς συμμαχίες, που είναι επίσης πολύ σημαντικό, έχει διεθνοποιήσει τα προβλήματα και τις προκλήσεις που προκαλεί η Τουρκία. Και αυτό είναι κάτι το οποίο δεν αρέσει στον Τούρκο Πρόεδρο και απ' ό,τι φαίνεται δεν αρέσει δυστυχώς και στον Έλληνα Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Γι' αυτά πρέπει να απαντήσει.

Αλλά ήρθε και μας είπε κάποια πράγματα -και από εκεί θα ξεκινήσω- για άλλη μια φορά, τα οποία νομίζω ότι από τη στιγμή που έχει κυβερνήσει θα έπρεπε να είναι πολύ προσεκτικός, γιατί έχει πει και πάρα πολλά όταν κυβερνούσε. Ξεκίνησε πάλι την ιστορία με τα καρτέλ. Θα σας πω τι έλεγε ο κ. Τσίπρας το 2018 στη Γενική Συνέλευση του ΣΕΒ, του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων. Έλεγε ο κ. Τσίπρας ότι προχωράει, λέει, το άνοιγμα της λιανικής αγοράς ενέργειας, ο ανταγωνισμός μεταξύ των προμηθευτών οδηγεί σε πιο ανταγωνιστικές προσφορές στους καταναλωτές.

Και ρωτάω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι: Τότε ο ανταγωνισμός μεταξύ των προμηθευτών και των εναλλακτικών παρόχων και των ιδιωτών ήταν καλός; Τότε οι ιδιώτες πάροχοι ήταν καλοί; Τώρα ξαφνικά έχουν γίνει καρτέλ; Ο κ. Τσίπρας γιατί δεν απαντάει σε αυτό; Πότε ήταν καλός δηλαδή ο ανταγωνισμός, μόνο όταν κυβερνούσε εκείνος; Και θα σας πω κι άλλα μετά για το δήθεν καρτέλ.

Για τη ρήτρα αναπροσαρμογής, την οποία έχει χαρακτηρίσει «ληστρική», «παράνομη» και ότι τώρα δήθεν υιοθετούμε εμείς τη δική του ρητορική, τι έχει κάνει ο κ. Τσίπρας πέντε χρόνια που κυβέρνησε;

Καταθέτω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και επαναλαμβάνω αυτό που είπα και πριν: Στις 11 Απριλίου του 2019, με Πρωθυπουργό της ελληνικής Κυβέρνησης τον Αλέξη Τσίπρα, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας -υπήρχε και τότε- έστειλε επιστολή σε ιδιώτες παρόχους και τι ρωτούσε; Προκειμένου να τεκμηριωθεί επαρκώς ο λόγος και η μεθοδολογία ενεργοποίησης της ρήτρας αναπροσαρμογής, της ρήτρας οριακής τιμής συστήματος, για τα οικιακά, μικρά εμπορικά και αγροτικά τιμολόγια, να κατατεθούν πληροφορίες. Το καταθέτω, για να γνωρίζουν οι Έλληνες Βουλευτές τι ζητούσε η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας για να αναλύσει τότε τα τιμολόγια των ιδιωτών προμηθευτών, οι οποίοι είχαν εφαρμόσει τη ρήτρα αναπροσαρμογής που ίσχυε.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ήταν η ρήτρα Τσίπρα και όχι η ρήτρα της σημερινής Κυβέρνησης, γιατί η σημερινή Κυβέρνηση έρχεται και την καταργεί. Ο κ. Τσίπρας τής επέτρεψε να λειτουργεί πέντε χρόνια και η σημερινή Κυβέρνηση είναι αυτή η οποία την καταργεί.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Δεν αμφισβήτησα τον κ. Σκρέκα, αμφισβήτησα τον Κοινοβουλευτικό μου Εκπρόσωπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Κύριε Βίτσα, θέλω λίγη ησυχία, μη διακόπτετε. Εσείς αρθρογραφείτε συχνά και όλα

αυτά μπορείτε να τα γράψετε σε ένα άρθρο, αλλά μη διακόπτετε. Είστε καλός αρθρογράφος, παραμείνετε εκεί. Διακόπτετε συνεχώς.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Με διαβάλλει, κύριε Πρόεδρε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Συγκρατηθείτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Συγκρατηθείτε, έχουμε να πούμε πολλά πράγματα και η συζήτηση στην Ολομέλεια συνεχίζεται, οπότε θα έχετε τον χρόνο να εκφράσετε και τις απόψεις και τις αντιρρήσεις σας.

Αλλά έλεγα για τη ρήτρα. Αυτή τη στιγμή τι κάνουμε εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Ερχόμαστε και καταργούμε τον τρόπο με τον οποίο κυμαίνεται, μεταβάλλεται δηλαδή, μεταβάλλονται τα τιμολόγια, οι λογαριασμοί ρεύματος οι οποίοι στέλνονται από τους παρόχους στους καταναλωτές. Και πώς το τροποποιούμε; Σταματάει αυτός ο μαθηματικός τύπος μέσα από τον οποίο μπορεί να προέκυπτε μια αλλαγή στην τιμή, ανάλογα με την κυμαινόμενη τιμή στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά δυστυχώς ήταν πάρα πολύ δύσκολο να υπολογιστεί από τους καταναλωτές ποια είναι τελικά η τιμή του ρεύματος στην οποία χρεώνονται. Ερχόμαστε, λοιπόν, και υποχρεώνουμε όλους τους προμηθευτές, τον προ-προηγούμενο μήνα, την τελευταία μέρα του προ-προηγούμενου μήνα, να δηλώνουν ρητά ποια θα είναι η τιμή ηλεκτρικής ενέργειας που θα χρεώνουν στους καταναλωτές για τον μεθεπόμενο μήνα.

Κι έτσι, με αυτόν τον τρόπο και επειδή θα αναρτάται αυτή η τιμή στις ιστοσελίδες και θα ενημερώνονται οι καταναλωτές, θα μπορούν να συγκρίνουν, ξεκάθαρα πια, χωρίς να χρειάζεται καν να κάνουν κάποιους δύσκολους υπολογισμούς μέσα από μαθηματικές σχέσεις και μαθηματικούς τύπους, ποια είναι η τιμή χρέωσης του κάθε προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας και έτσι να επιλέγουν αυτόν τον πάροχο που είναι ο πιο φθηνός, άρα να έχουν την πιο φθηνή ηλεκτρική ενέργεια. Άρα αυτό έρχεται και βοηθάει τον ανταγωνισμό.

Και για να βοηθήσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τον ανταγωνισμό κάνουμε και κάτι άλλο, δίνουμε τη δυνατότητα να αλλάζει πάροχο ο πελάτης χωρίς να υπάρχει κάποια ρήτρα, αζημίως. Άρα δίνουμε τη δυνατότητα της εύκολης αλλαγής του παρόχου, άρα βοηθάμε ακόμα περισσότερο τον ανταγωνισμό. Αυτό κάνει η Νέα Δημοκρατία, αυτό δεν κάνατε εσείς.

Εσείς μιλάτε για τη ρήτρα αναπροσαρμογής. Και επαναλαμβάνω ότι ο κ. Τσίπρας δεν μας είπε γιατί δεν την καταργείτε. Εσείς γιατί δεν φέρνετε μια τροπολογία, να το πω και σωστά, που να καταργεί τη ρήτρα αναπροσαρμογής; Δεν την καταργήσατε πέντε χρόνια, πέρασε έτσι. Τώρα, λέω, για ποιον λόγο δεν φέρνετε μια τροπολογία τόσες εβδομάδες, τόσους μήνες, που να καταργείτε τη ρήτρα αναπροσαρμογής;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Θα την κάνετε δεκτή;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Εγώ καταθέτω την τροπολογία που καταθέσατε, όχι για την κατάργηση της ρήτρας αναπροσαρμογής, αλλά για την προστασία, λέει, των πολιτών απέναντι στη ρήτρα αναπροσαρμογής, η οποία θα συνέχιζε. Την καταθέτω την τροπολογία σας.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τι λέει αυτή η τροπολογία; Λέει η τροπολογία το εξής και εννοεί το εξής, ότι θα συνεχίζεται να χρεώνεται η ρήτρα αναπροσαρμογής, θα συνεχίζεται να χρεώνεται ο καταναλωτής, θα συνεχίζονται να έρχονται αυξημένοι λογαριασμοί, αλλά να προστατεύονται αυτοί οι οποίοι είναι ευάλωτοι και δεν μπορούν να πληρώσουν τη ρήτρα αναπροσαρμογής.

Μα αυτοί προστατεύονται ούτως η άλλως, από 1ης Ιουλίου δεν αποκόπτεται η ηλεκτρική ενέργεια, δεν κόβεται το ρεύμα δηλαδή στους ευάλωτους, σε αυτούς οι οποίοι είναι δικαιούχοι κοινωνικού τιμολογίου. Αυτό είναι κάτι το οποίο ισχύει. Φέρατε μια τροπολογία για κάτι το οποίο ισχύει, για τους χειμωνιάτικους μήνες και για τους θερινούς μήνες, γιατί πραγματικά εκεί χρειάζεται το νοικοκυριό να καταναλώνει ενέργεια, είτε για τη θέρμανση είτε για τον κλιματισμό, και άμα είναι ευάλωτο μπορεί πραγματικά να βρίσκεται σε μια δύσκολη θέση. Και γι' αυτόν τον λόγο έχουμε κάνει και τον πενταψήφιο αριθμό, την τηλεφωνική γραμμή «15902», που καλεί το νοικοκυριό αν έχει κοπεί το ρεύμα και επανασυνδέεται, καλύπτοντας το κόστος επανασύνδεσης το κράτος, η πολιτεία, και τα ληξιπρόθεσμα τα οποία έχει αυτό το νοικοκυριό. Αυτό κάνουμε εμείς.

Εσείς λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για πείτε μας για ποιον λόγο δεν έχετε φέρει μέχρι τώρα μια τροπολογία που να καταργεί τη ρήτρα αναπροσαρμογής;

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Θα την κάνετε δεκτή;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Τώρα, για το θέμα των καρτέλ, επειδή αναφέρθηκαν πάρα πολλά πράγματα, ξέρετε τι είχατε κάνει εσείς για τα καρτέλ και για τα δήθεν καρτέλ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή κατηγορείτε τώρα την Κυβέρνηση ότι δήθεν νομοθετεί με τρόπο που υπονοείτε ότι μπορεί να υποκρύπτονται διαφόρου είδους, τέλος πάντων, συμφέροντα; Ξέρετε τι είχατε κάνει εσείς; Και το καταθέτω. Από 25-10-2016 μέχρι και 17-10-2018 υποχρεώνατε τη ΔΕΗ -είχατε νομοθετήσει- να πουλάει την ηλεκτρική ενέργεια που παράγει με τα λιγνιτικά της εργοστάσια, στους ιδιώτες παρόχους, σε τιμές ηλεκτρικής ενέργειας πολύ κάτω του πραγματικού κόστους παραγωγής από τη ΔΕΗ.

Θέλω να σας πω ποιες ήταν. Το 2016 πωλήθηκαν τέσσερις τεραβατώρες, σχεδόν δηλαδή το 10% της ετήσιας κατανάλωσης της χώρας, στους ιδιώτες παρόχους, με τιμή εκκίνησης του διαγωνισμού 37 ευρώ. Και αν θυμάμαι καλά, μπορεί να έφτασε περίπου τα 40 ή 45 ευρώ ανά μεγαβατώρα, όταν το πραγματικό κόστος της ΔΕΗ από τα λιγνιτικά εργοστάσια ξεπερνούσε τα 60 και 70 ευρώ τότε. Σήμερα βεβαίως έχει φτάσει περίπου τα 200 ευρώ, με τις σημερινές τιμές διοξειδίου του άνθρακα. Το 2017 πούλησε δέκα τεραβατώρες η ΔΕΗ τότε στην αγορά, γιατί; Για να αγοράζουν οι ιδιώτες πάροχοι σε τιμές χαμηλότερες από το κόστος παραγωγής της ΔΕΗ και να μπορούν στη συνέχεια να πουλάνε στη λιανική και να ανταγωνίζονται την ίδια τη ΔΕΗ. Δέκα τεραβατώρες!

Το 20% της ετήσιας κατανάλωσης της χώρας είχατε υποχρεώσει εσείς, με δικό σας μηχανισμό, με νόμο, να πουλάει η ΔΕΗ στους ιδιώτες παρόχους, αυτούς που σήμερα εσείς ονομάζετε «καρτέλ». Εσείς τους πουλούσατε τότε ρεύμα από τη ΔΕΗ με κάτω του κόστους της ΔΕΗ, για να μπορούν μετά να πηγαίνουν στη λιανική και να πουλούν στους καταναλωτές και να ανταγωνίζονται την ίδια τη ΔΕΗ. Αυτό είχατε κάνει το 2018, δεκαέξι τεραβατώρες, με τιμή εκκίνησης 36 ευρώ η μεγαβατώρα. Μπορεί να είχε φτάσει στα 40 ή 45 μετά.

Επαναλαμβάνω ότι πάνω από 70-80 ευρώ το πραγματικό κόστος της ΔΕΗ, εκκίνηση 36 ευρώ. Και πούλησε η ΔΕΗ σχεδόν το 30% της ετήσιας κατανάλωσης της χώρας, δηλαδή περίπου το 60% της παραγωγής της, σε τιμές 50% κάτω του κόστους.

Και για αυτόν τον λόγο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φτάσατε τη ΔΕΗ να έχει 2,5 δισεκατομμύρια ζημιές το 2018 και το 2019 και να είναι στα πρόθυρα της χρεοκοπίας, όπως έγραφε ο ορκωτός λογιστής στα βιβλία τα οποία είχαν δημοσιευθεί. Αυτά κάνατε. Αυτά που λέτε, ότι εμείς δήθεν στηρίζουμε το καρτέλ, εσείς τότε, στους ιδιώτες παρόχους, που εσείς σήμερα ονομάζεται «καρτέλ», πουλούσατε το 60% της παραγωγής της ηλεκτρικής παραγωγής της ΔΕΗ από τα λιγνιτικά εργοστάσια!

Κυρία συνάδελφε, είστε και από τη δυτική Μακεδονία. Την πουλούσατε κάτω του κόστους στους ιδιώτες παρόχους.

Εμείς τι κάνουμε σήμερα; Εμείς ερχόμαστε και φορολογούμε τους ιδιώτες παρόχους και τη ΔΕΗ, βεβαίως, για τα υπερέσοδα που έχουν στην παραγωγή με 90%.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Πόσο;

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Σε ποιο ποσοστό;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Πείτε μου ποια άλλη ευρωπαϊκή χώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει νομοθετήσει φορολόγηση 90% των υπερεσόδων στη δραστηριότητα της παραγωγής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Όχι διακοπές, παρακαλώ! Όχι διακοπές!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κάνουν διακοπές, κύριε Πρόεδρε. Τους ενοχλούν αυτά τα οποία ακούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Όχι διακοπές, παρακαλώ.

Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Πόσα έχετε εισπράξει;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Κύριε Βίτσα, παρακαλώ! Δεν σας ακούει, έτσι και αλλιώς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει καμμία άλλη ευρωπαϊκή χώρα η οποία να έχει περάσει νόμο που να φορολογεί με 90% τα υπερέσοδα στη δραστηριότητα της παραγωγής.

Ακόμα, δεν υπάρχει καμμία χώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην Ευρώπη που να έχει δαπανήσει μέχρι τώρα το 3,7% του ΑΕΠ της για να στηρίξει τα νοικοκυριά απέναντι στην ενεργειακή κρίση.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΣΟΦΙΑ ΣΑΚΟΡΑΦΑ**)

Καταθέτω από το Ινστιτούτο Μπρίγκελ την ανάλυση την οποία δημοσίευσε. Έχει δαπανήσει 3,7% του ΑΕΠ η Ελλάδα για τη στήριξη των νοικοκυριών απέναντι στην ενεργειακή κρίση, 6,8 δισεκατομμύρια ευρώ. Πόσα έχει δαπανήσει η Ισπανία; Σχεδόν 40% λιγότερο, 2,3%, η Ιταλία 2,1% του ΑΕΠ, η Γαλλία 1,4% του ΑΕΠ, η Ιρλανδία 0,2% του ΑΕΠ, η Δανία και η Τσεχία 0,1% του ΑΕΠ, η Κύπρος 0,7% του ΑΕΠ, η Ελλάδα 3,7% του ΑΕΠ. Είναι η πρώτη χώρα στην Ευρώπη σε δαπάνη στήριξης των ελληνικών νοικοκυριών. Και θα συνεχίσουμε να το κάνουμε μέσα από τον νέο μηχανισμό, που θα περιγράψω αργότερα.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Θα καταθέσω και κάτι άλλο, όμως: Τιμές λιανικής, συμπεριλαμβανομένων και των φόρων. Μάιος 2022: Αθήνα, 0,23 ευρώ η κιλοβατώρα. Λισαβόνα, Πορτογαλία, 0,257, 8,8% πιο ακριβά από την Ελλάδα, Μαδρίτη, Ισπανία, 0,336, 41,6% πιο ακριβά από την Ελλάδα. Οι τιμές λιανικής στον καταναλωτή, στους οικιακούς καταναλωτές, στα νοικοκυριά στην Πορτογαλία είναι 8,8% πιο ακριβά από την Ελλάδα και στη Μαδρίτη, στην Ισπανία, είναι 41% πιο ακριβά από την Ελλάδα τον Μάιο και περιμένουμε και τους επόμενους μήνες.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Όμως, αυτά είναι στοιχεία στατιστικά, θα πει κάποιος. Είναι η πραγματικότητα; Αυτά ενδιαφέρουν τον πολίτη ή τον ενδιαφέρει, τελικά, τι λογαριασμούς φέρνει στο σπίτι του;

Θα συμφωνήσουμε όλοι ότι ο λογαριασμός παίζει ρόλο, όχι αν η Ελλάδα είναι ακριβή στη χονδρεμπορική αγορά, αλλά τελικά πόσο είναι η λιανική. Πόσο είναι η λιανική και τι επιδότηση έχουμε; Έχω εδώ στις 20 Ιουλίου εξόφληση λογαριασμού ΔΕΗ, με ποσό πληρωμής 2.329 ευρώ, συνολική έκπτωση από το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης 2.122 ευρώ, σχεδόν 50% κάτω για εντεκάμισι χιλιάδες κιλοβατώρες για τετραμηνιαία κατανάλωση. Είναι επαγγελματικό τιμολόγιο. Το καταθέτω.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Άλλο επαγγελματικό τιμολόγιο, πιο χαμηλό. Είναι 203 ευρώ το ποσό πληρωμής, 230 ευρώ η επιδότηση. Το καταθέτω.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Άλλο τιμολόγιο, άλλος λογαριασμός ρεύματος, εκκαθαριστικός, επαγγελματικό επίσης. Είναι 282 ευρώ το ποσό πληρωμής, 223 ευρώ η επιδότηση. Το καταθέτω.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αυτά δεν έχουν γίνει από εδώ και πέρα. Έχουν γίνει όλους τους προηγούμενους μήνες, από τον προηγούμενο Ιανουάριο. Τώρα αρχίζουν και έρχονται οι εκκαθαριστικοί και βλέπουν οι πολίτες ότι πραγματικά τούς στηρίζουμε και τους στηρίξαμε και θα συνεχίσουμε να τους στηρίζουμε.

Εκκαθαριστικός λογαριασμός, οικιακό τιμολόγιο, με εξόφληση την 20η Ιουλίου. Τελευταίοι λογαριασμοί είναι αυτοί που έρχονται, γιατί αυτό καταλαβαίνει ο πολίτης. Δεν καταλαβαίνει τα στατιστικά μόνο, που λένε βέβαια την αλήθεια, αλλά αυτό το καταλαβαίνει περισσότερο από οτιδήποτε άλλο. Είναι 198 ευρώ. Πόσο ποσό είναι η επιδότηση; Είναι 252 ευρώ. Το καταθέτω.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Άλλο έγγραφο, εκκαθαριστικός λογαριασμός. Όχι μέχρι τριακόσιες κιλοβατώρες, όχι μόνο χίλιες διακόσιες κιλοβατώρες το τετράμηνο, γιατί από τον Μάιο - Ιούνιο επιδοτούμε και την κατανάλωση πάνω από τις τριακόσιες κιλοβατώρες και για τις μη κύριες κατοικίες. Είναι δύο χιλιάδες διακόσιες ενενήντα εννιά κιλοβατώρες κατανάλωση, με ποσό πληρωμής 409 ευρώ και επιδότηση 343 ευρώ. Θα πλήρωνε 750 ευρώ και πληρώνει 400 το σπίτι.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Να μοιραστούν, παρακαλώ πολύ, στους συναδέλφους από τον ΣΥΡΙΖΑ, για να βλέπουν την προσπάθεια που κάνει η Κυβέρνηση.

Λύνουμε το πρόβλημα στο 100%; Όχι, αλλά στηρίζουμε όσο μπορούμε και έχει αποτέλεσμα. Θα πλήρωναν διπλάσιους λογαριασμούς και πληρώνουν τους μισούς. Ναι, είναι φουσκωμένοι και οι μισοί, αλλά είναι οι μισοί από αυτό που θα ήταν.

Ποια είναι η δική σας πρόταση; Πού είναι ο δικός σας μηχανισμός; Πού είναι η κατάργηση της ρήτρας αναπροσαρμογής; Όλο λόγια, όλο κριτική!

Άλλο έγγραφο, 311 ευρώ ποσό πληρωμής, με επιδότηση 216 ευρώ, τετραμηνιαίος λογαριασμός.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Άλλο, επαγγελματικό, 1.063 ευρώ ποσό πληρωμής, με 753 ευρώ, τετραμηνιαίος, όχι μηνιαίος. Στους μηνιαίους είναι ακόμα μεγαλύτερη η έκπτωση που έρχεται. Είναι 753 ευρώ η επιδότηση. Θα πλήρωνε 1.800 ευρώ και πληρώνει 1.000 ευρώ. Αυξημένος, ναι, αλλά όχι διπλάσιος. Πιο προσιτός. Αυτό προσπαθούμε να κάνουμε.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Λένε «στηρίζετε το καρτέλ» για εμάς που φορολογούμε με 90% τα υπερέσοδα από ιδιώτες και από τη ΔΕΗ και από τη ΔΕΠΑ. Η ΔΕΠΑ είναι κρατική επιχείρηση, το 65% ανήκει στο δημόσιο. Το δημόσιο θα πάρει τα μερίσματα, που δεν θα τα πάρει, γιατί θα έρθουμε και θα τα φορολογήσουμε με 90% κατευθείαν στην πηγή και θα τα πάμε στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης, για να τα αξιοποιήσουμε, για να ενισχύσουμε τις επιδοτήσεις.

Θα πω για τον μηχανισμό από εδώ και πέρα πόσο θα κοστίσει και πόσο θα στηρίξει τα νοικοκυριά.

Διαβάζω εδώ: «Αμετακίνητη η Κυβέρνηση για το πλαφόν στη χονδρική αγορά».

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αυτούς που ονομάζετε «καρτέλ» είναι ενάντια στις ρυθμίσεις που έχουμε πάρει, είναι ενάντια στο να μπορεί να αλλάζει πάροχο ο καταναλωτής, χωρίς να υπάρχει ποινή, χωρίς να υπάρχει πέναλτι, χωρίς να πληρώνει κάτι. Είναι πολύ πιο δύσκολο, φυσικά, να δηλώνουν ποια θα είναι η τιμή μετά από δύο μήνες, αλλά με βάση αυτή την τιμή να μπορεί να συγκρίνει, να μετρήσει ο κάθε καταναλωτής τελικά ποιος είναι ο πιο ανταγωνιστικός, ποιος θα είναι ο πιο καλός πάροχος και αυτόν να επιλέξει.

Τώρα θα είναι όλα καθαρά, θα είναι όλα διαφανή. Αυτό το κάνει η Ελλάδα -δεν το κάνει καμμία άλλη χώρα-, η ελληνική Κυβέρνηση. Ποια είναι η δική σας πρόταση; Ακόμα δεν έχετε καταθέσει κάποια τροπολογία για να καταργήσετε τη ρήτρα αναπροσαρμογής, που τόσο σάς ενοχλεί, αλλά που πέντε χρόνια την αφήσατε να ισχύει και δεν την καταργούσατε.

Μας κατηγορήσατε ακόμη -ακούστηκε και αυτό από τον εισηγητή της Αντιπολίτευσης, τον κ. Φάμελλο- ότι δήθεν δεν προωθούμε τις ΑΠΕ. Λέει: Τι κάνατε για τις ΑΠΕ; Δεν κάνατε και τίποτα, δεν έχετε βοηθήσει καθόλου.

Να καταθέσω αυτά τα οποία δεν διαβάζετε και, δυστυχώς, δεν τα δίνετε και στον κ. Τσίπρα να τα διαβάσει και έρχεται εδώ και κάνει λάθη. Τα έτη 2014, 2015, 2016, 2017 και 2018 ήταν κάτω από τριακόσια μεγαβάτ η ισχύς νέων ΑΠΕ που κάθε χρόνο εγκαθιστούνταν. Το 2019, εννιακόσια τριάντα, το 2020, εννιακόσια ογδόντα, το 2021, χίλια εκατό, το 2022 θα ξεπεράσει τα χίλια επτακόσια. Εκτιμούμε ότι μπορεί να φτάσει και τις δύο χιλιάδες μεγαβάτ νέων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Σε τέσσερα χρόνια έχουμε εγκαταστήσει σχεδόν 5 GW, 5.000 MW, νέων ΑΠΕ. Τι σημαίνει αυτό; Αυτό σημαίνει μια εξοικονόμηση σε εισαγωγές φυσικού αερίου από το 2023 και μετά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με σημερινές τιμές της τάξης του 1,2 δισεκατομμυρίου ευρώ. Θα γλιτώσουμε 1,2 δισεκατομμύριο ευρώ με σημερινές τιμές όλο το 2023, επειδή τα τελευταία τέσσερα χρόνια εγκαταστήσαμε 5 GW, 5.000 MW, νέων ΑΠΕ. Και έτσι δεν χρειάζεται να χρησιμοποιούμε φυσικό αέριο για την ηλεκτροπαραγωγή γι' αυτή την ισχύ, αλλά θα παράγουμε από τον ήλιο και από τον άνεμο, που διαθέτουμε άπλετα στη χώρα μας και που είναι πολύ φθηνά. Αν εσείς είχατε εγκαταστήσει την ίδια ισχύ, θα είχαμε γλιτώσει άλλο 1 δισεκατομμύριο ευρώ, το οποίο σήμερα θα το πληρώνουμε, επειδή εσείς δεν κάνατε τη δουλειά σας πέντε χρόνια που κυβερνήσατε. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Το καταθέτω, για να έχετε εικόνα τού πώς κυβερνήσατε.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ακούω από κάποιους να λένε: «Και γιατί βοηθάτε τους μεγάλους επενδυτές των φωτοβολταϊκών;». Ποια είναι η πραγματικότητα. Θα σας πω το πλήθος έργων των φωτοβολταϊκών κάτω από 1 MW, των μικρών φωτοβολταϊκών: Το 2018 έγιναν μόλις εννέα έργα. Το 2019 έγιναν διακόσια σαράντα επτά. Το 2020 έγιναν εξακόσια ενενήντα επτά. Το 2021 συνδέθηκαν χίλια τριακόσια είκοσι επτά μικρά φωτοβολταϊκά, κάτω από 1 MW. Το 2022, μέχρι τώρα, το πρώτο πεντάμηνο, έγιναν οκτακόσια ενενήντα τρία έργα, διαφορετικά, μικρά φωτοβολταϊκά. Πόσα είναι τα μεγάλα έργα που έγιναν; Το 2022 έγιναν είκοσι πέντε. Το 2021 έγιναν δεκαέξι. Και το 2020 έγιναν έξι.

Αυτή είναι η αναλογία, κύριε συνάδελφε. Και επειδή έρχεστε και πολλές φορές λέτε ότι δεν στηρίζουμε τους μικρούς, να σας πω ότι εμείς είμαστε η Κυβέρνηση η οποία στηρίζει τους πιο μικρούς και τους πιο ευάλωτους. Γιατί αυτοί πρέπει να στηριχθούν. Αυτούς πρέπει να στηρίξουμε. Αυτοί έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη. Το καταθέτω για να το έχετε και να σταματήσετε, επιτέλους, να λέτε πράγματα τα οποία δεν ισχύουν σε αυτή την Αίθουσα.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τι είπε εδώ ο κ. Τσίπρας; Είπε: «Θα δώσουν στη ΔΕΗ 300 εκατομμύρια ευρώ. Υπάρχει διάταξη που δίνει για τις παλιές εφεδρείες των νησιών 300 εκατομμύρια ευρώ.». Άκουσε τον κ. Φάμελλο, ο οποίος τον παρέσυρε. Το είπε ο κ. Φάμελλος και το είπε και ο κ. Τσίπρας μετά. Και δεν είναι καλό να παρασύρεις τον Αρχηγό σου με πράγματα τα οποία δεν ισχύουν. Πού λέει 300 εκατομμύρια μέσα ο νόμος; Πού λέει 300 εκατομμύρια; Δείξτε μου το σημείο! Γιατί λέτε ψέματα; Και γιατί παρασύρετε και τον Αρχηγό σας και λέει αυτές τις ανακρίβειες και εκτίθεται; Πού είναι τα 300 εκατομμύρια; Πάλι έξω πέσατε στο νούμερο. Μιλάγατε για 1,5 δισεκατομμύριο ευρώ υπερκέρδη. Τώρα λέτε ότι θα πάρει 300 εκατομμύρια η ΔΕΗ. Πού τα βρήκατε αυτά τα νούμερα; «Κοντός ψαλμός αλληλούια»! Θα βγει πόσο είναι το νούμερο που θέλει η ΔΕΗ και θα δείτε πόσο θα είναι. Και πάλι θα εκτεθείτε και θα έχετε εκθέσει και τον Αρχηγό σας. Και πού λέει στον νόμο τα 300 εκατομμύρια; Μπορείτε να μας το δείξετε; Πουθενά δεν υπάρχει τέτοιο νούμερο.

Πάμε στις ενεργειακές κοινότητες. Επίσης, λέτε «δεν στηρίζετε τις ενεργειακές κοινότητες». Για να δούμε, πόσες ενεργειακές κοινότητες εγκατέστησαν, έχτισαν, και συνέδεσαν πάρκα, ΑΠΕ, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, πριν και πόσες τώρα; Διαβάζω: Το 2019 δέκα έργα. Το 2020 τριακόσια είκοσι πέντε έργα, τριακόσιες είκοσι πέντε ενεργειακές κοινότητες. Το 2021 τετρακόσιες δεκαεπτά. Το 2022, μέχρι τώρα, εκατόν ενενήντα τέσσερις. Και οι νέες ενεργειακές κοινότητες με τουλάχιστον εξήντα μέλη -που το τροποποιήσαμε, που είναι πιο σωστό, γιατί εσείς δεν είχατε βάλει αυτά τα νούμερα, έκαναν ενεργειακές κοινότητες πέντε φίλοι- μέχρι τώρα έχουν σύμβαση σύνδεσης ενενήντα τέσσερις, με οριστική προσφορά δεκαπέντε και με πλήρες αίτημα εξήντα, σύνολο πάνω από εκατόν εβδομήντα οι νέες ενεργειακές κοινότητες.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Εμείς στηρίζουμε τις ενεργειακές κοινότητες και γι' αυτό έχουμε πει ότι θα κάνουμε, θα νομοθετήσουμε το επόμενο διάστημα ενεργειακές κοινότητες επαγγελματικές, που θα αποτελούνται από μέλη τα οποία θα είναι μόνο επαγγελματίες βιοτέχνες και θα μπορούν να συνδέονται κατευθείαν στην υψηλή τάση και θα έχουν εικονικό συμψηφισμό, virtual net metering, ώστε να βρουν χώρο να κατασκευάσουν το πάρκο εκεί που θα το βρουν. Μπορεί να είναι σε μακρινή περιοχή, αλλά θα μπορούν με εικονικό συμψηφισμό να συμψηφίζουν την ενέργεια και έτσι να έχουν πολύ χαμηλό κόστος ενέργειας ή έως και μηδενικό. Αυτά έχουμε κάνει μέχρι τώρα.

Τι παραλάβαμε το 2015; Δεν το παραλάβαμε εμείς. Το παραλάβατε εσείς. Το 2015 η συμμετοχή των ΑΠΕ ήταν περίπου 29% στο σύστημα. Πέντε χρόνια μετά, το 2019, ήταν πάλι περίπου στο 30 με 31%. Τίποτα δεν άλλαξε τα πέντε χρόνια που κυβερνήσατε. Και ο λιγνίτης, αντίθετα, από 38% πήγε στο 20%. Έπεσε 50% η παραγωγή του, κυρία συνάδελφε από τη δυτική Μακεδονία.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Πείτε μας για το φυσικό αέριο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Το φυσικό αέριο από το 2015 στο 2019 πήγε από το 14 στο 31%. Το διπλασιάσατε επί ημερών σας. Αυτά κάνατε.

Ερχόμαστε στο 2021. Έφτασε από 30% το 2019 η συμμετοχή

των ΑΠΕ στο 43%. Και το 2022, στο τέλος, θα φτάσει το 50% η συμμετοχή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Αυτό τι σημαίνει; Σημαίνει ότι όσο περισσότερες ΑΠΕ μπαίνουν, τόσο λιγότερο φυσικό αέριο θα εισάγουμε, άρα τόσο λιγότερο εξαρτώμενοι θα είμαστε, τόσο περισσότερο θα χρησιμοποιούμε το εγχώριο δυναμικό μας, τον ήλιο και τον άνεμο, και άρα θα έχουμε και καλύτερο και φθηνότερο, αλλά και δικό μας ενεργειακό δυναμικό.

Τώρα, επειδή απαντήσαμε τα περισσότερα από αυτά τα οποία συζητήθηκαν και από τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και από την εισηγήτρια της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, θα πω ένα τελευταίο που έχω αφήσει, για τον ιδιοκτησιακό διαχωρισμό των εταιρειών διανομής.

Έχετε διαβάσει την ευρωπαϊκή οδηγία 2009/73; Την έχετε διαβάσει; Τι λέει η ευρωπαϊκή οδηγία; Δεν λέει ότι ένα κράτος-μέλος μπορεί να προχωρήσει σε νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό των διαχειριστών διανομής είτε ηλεκτρικής ενέργειας είτε φυσικού αερίου; Οι άλλες χώρες τι έχουν κάνει; Το γνωρίζετε ότι είκοσι πέντε -και τώρα με την Ελλάδα είκοσι έξι- από τις είκοσι επτά ευρωπαϊκές χώρες, από τα είκοσι επτά κράτη-μέλη, έχουν επιλέξει αυτό που κάνει η Ελλάδα τώρα, αυτό που κάνουμε εμείς με αυτή την τροπολογία, τον νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό; Δεν έχουν επιλέξει ιδιοκτησιακό διαχωρισμό. Ενσωματώνουμε την Ευρωπαϊκή Οδηγία, έτσι όπως έχουν κάνει είκοσι πέντε από τις είκοσι επτά χώρες. Εμείς θα είμαστε η εικοστή έκτη. Μόνο μία χώρα δεν έχει ενσωματώσει με αυτόν τον τρόπο την Ευρωπαϊκή Οδηγία. Αυτό κάνουμε εμείς. Πού είναι το πρόβλημά σας; Γιατί διαφωνείτε σε αυτό; Ο ΔΕΔΔΗΕ, ο Διαχειριστής Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, έχει ιδιοκτησιακό διαχωρισμό από τη ΔΕΗ; Σας ρωτάω; Έχει νομικό και λειτουργικό. Δεν έχει ιδιοκτησιακό. Πού είναι το πρόβλημά σας; Έρχεστε και λέτε εδώ ότι κάτι έχει γίνει. Τίποτα δεν έχει γίνει.

Τώρα πάμε στο νομοσχέδιο. Ποιο είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα της χώρας; Το αναλύσαμε και πριν. Το μεγαλύτερο πρόβλημα αυτή τη στιγμή της χώρας, αλλά και του πλανήτη ολόκληρου, είναι η κλιματική αλλαγή. Έχει μαζί με αυτό προστεθεί και το πρόβλημα της ενεργειακής ασφάλειας, επειδή εξαρτιόμαστε από το φυσικό αέριο, το οποίο εν πολλοίς, κατά 50% περίπου, το εισάγουμε από τη Ρωσία. Άρα ποια είναι η λύση σε αυτό, και στην κλιματική αλλαγή αλλά και στην ενεργειακή αυτάρκεια; Είναι η χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Αυτό κάνουμε με αυτό το νομοσχέδιο, επιταχύνουμε ακόμη περισσότερο τη διείσδυση των ΑΠΕ. Και πώς το κάνουμε αυτό; Το κάνουμε: Μέσα από την απλοποίηση. Μέσα από τη μείωση του χρόνου της αδειοδότησης από πέντε χρόνια σε δεκατέσσερις μήνες. Μέσα από τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου για έργα αποθήκευσης ενέργειας, ώστε να μπορούμε να αποθηκεύουμε σε συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρική ενέργεια που παράγουμε την ημέρα, που δεν θα μπορούμε από ένα σημείο και μετά να την καταναλώνουμε, να την αποθηκεύουμε, για να μη χάνεται, και να τη χρησιμοποιούμε το βράδυ. Μέσα από την ψηφιοποίηση των διαδικασιών. Μέσα από τη μεγαλύτερη διείσδυση των ΑΠΕ. Μέσα από την αναβάθμιση των εθνικών δικτύων.

Το 2026, με τον επιταχυνόμενο ρυθμό που έχουμε επιτύχει, θα πιάσουμε τον στόχο του 2030, που σήμερα περιγράφεται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα. Το 2026 με τον σημερινό ρυθμό θα έχουμε περίπου 20 GW ΑΠΕ.

Έχουμε ήδη 10 GW, θα έχουμε κατασκευάσει άλλα 6 και μαζί με τα υδροηλεκτρικά, θα προσεγγίσουμε τα 20 GW. Θα πιάσουμε τον σημερινό στόχο του 2030 το 2026, δηλαδή τέσσερα χρόνια νωρίτερα, και γι' αυτόν τον λόγο θα μπορέσουμε να πιάσουμε και τον νέο αναβαθμισμένο, αναθεωρημένο στόχο, που μιλάει για 24 GW μέχρι το 2030. Και αυτό μπορούμε να το πιάσουμε νωρίτερα με το νομοσχέδιο αυτό και με τις ρυθμίσεις που περνάμε, όπως και με τη μεγαλύτερη αύξηση των συστημάτων αποθήκευσης, που θα χρειαστούν από 3,5 έως 5 GW των συστημάτων αποθήκευσης μέχρι το 2030, για να μπορέσουμε να προωθήσουμε και να αξιοποιήσουμε τις ΑΠΕ που θα έχουμε εγκαταστήσει.

Είναι πάρα πολύ σημαντικό για μικρούς, για νοικοκυριά, για αγρότες, για εκατοντάδες χιλιάδες. Εκτιμούμε, με τη ρύθμιση που φέρνουμε εδώ και θα σας αναφέρω, ότι θα μπορέσουν εκατό χιλιάδες νοικοκυριά και εκατό χιλιάδες αγροτικές παροχές να κατασκευάσουν ένα φωτοβολταϊκό μέχρι 10 KW και να συμψηφίζουν την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνουν και έτσι να έχουν πολύ χαμηλό κόστος, όπως επίσης και άλλοι περίπου εκατό χιλιάδες εμπορικοί καταναλωτές σε εμπορικές παροχές.

Πώς το κάνουμε αυτό: Περνάμε με τον νόμο, δίνουμε επιπλέον ισχύ 10 MW για κάθε υποσταθμό του ΔΕΔΔΗΕ, η οποία θα καλυφθεί μόνο με μικρά φωτοβολταϊκά μέχρι 10 KW. Φωτοβολταϊκά στις στέγες των σπιτιών, φωτοβολταϊκά δίπλα στα αντλιοστάσια, δίπλα στις πομόνες των αγροτών, για να τους βοηθήσουμε και να είναι ανταγωνιστικοί. Γίνεται με απλή γνωστοποίηση, χωρίς αναμονή για έγκριση όρων σύνδεσης και το κάνουμε αυτό σε συνεργασία με τον ΔΕΔΔΗΕ, μέσα από ψηφιακή πλατφόρμα.

Επίσης, μειώνουμε τον αριθμό των απαιτούμενων δικαιολογητικών σε πενήντα τέσσερα, από ενενήντα ένα που ισχύουν σήμερα, ώστε να απλοποιήσουμε την αδειοδοτική διαδικασία των ΑΠΕ.

Υποχρεώνουμε και σφίγγουμε, περιορίζουμε, τα χρονικά ορόσημα κατασκευής φωτοβολταϊκών ή ανεμογεννητριών αυτών που έχουν ήδη στα χέρια τους δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης, δεσμευτικούς όρους σύνδεσης, γιατί δεν μπορούν να κατέχουν στα χέρια τους μία τέτοια οριστική προσφορά σύνδεσης και να μην κατασκευάζουν.

Τους λέμε ότι σε έναν χρόνο είτε από την απόκτηση της δεσμευτικής προσφοράς σύνδεσης είτε σε έναν χρόνο από τη δημοσίευση του νόμου για παλιότερα πάρκα, για παλιότερες επενδύσεις, θα πρέπει να έχουν λάβει άδεια εγκατάστασης. Εάν δεν τη λάβουν στον επόμενο χρόνο, ή θα τη χάσουν ή θα μπορέσουν για έναν ακόμα χρόνο να παρατείνουν την άδεια που έχουν, πληρώνοντας 1.000 ευρώ για κάθε μεγαβάτ και για κάθε μήνα που παρακρατούν και δεν παίρνουν την άδεια εγκατάστασης.

Για ένα πάρκο 10 MW, δηλαδή, θα πληρώνει 10.000 ευρώ για κάθε μήνα καθυστέρησης μετά τον πρώτο χρόνο, μέχρι να συμπληρωθεί και ο δεύτερος χρόνος, που σημαίνει 120.000 ευρώ στον χρόνο πάνω για 10 MW για ένα πάρκο το οποίο δεν προχωράει στην άδεια εγκατάστασης, για να προχωρήσει η κατασκευή. Και στη συνέχεια, μετά την άδεια εγκατάστασης, δίνουμε δύο χρόνια για την ολοκλήρωση της κατασκευής, αλλιώς μετά χάνεται η άδεια που έχει στα χέρια του. Με αυτόν τον τρόπο πιέζουμε και να κατασκευάσουν και να μην τα κρατούν στα χέρια τους, ενώ τα χρειαζόμαστε αυτή τη στιγμή και είναι θέμα εθνικής ανάγκης.

Επίσης, δίνουμε τη δυνατότητα στους διαχειριστές να καλύπτουν μέχρι το 50% του κόστους σύνδεσης, από τη στιγμή που επεκτείνονται τα δίκτυα διανομής, επεκτείνονται τα δίκτυα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, μπορούν να χρησιμοποιηθούν και από αλλού και με αυτόν τον τρόπο να επιταχυνθεί και η κατασκευή των ΑΠΕ. Μια πολύ σημαντική ρύθμιση.

Απαγορεύουμε την κατάτμηση των δημοσίων δασικών εκτάσεων για ανάπτυξη σταθμών ΑΠΕ. Προστατεύουμε το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τη γη. Εδώ μας κατηγόρησαν για το αντίθετο από αυτό που κάνουμε. Αυτή τη στιγμή κάποιος μπορεί να πάει και να απαλλοτριώσει το 100% μιας έκτασης. Ένας επενδυτής, ο οποίος έχει πάρει μια άδεια παραγωγής για μία έκταση, για ένα γήπεδο το οποίο δεν του ανήκει, όταν τελικά το ωριμάσει, μπορεί στη συνέχεια να πάει και να προχωρήσει σε μια αναγκαστική απαλλοτρίωση. Εμείς λέμε ότι αυτό καταργείται, δεν μπορεί να το κάνει.

Πότε μπορεί να το κάνει: Εάν του ανήκει το 80% της έκτασης, έχει περιέλθει στην κατοχή του, στην κυριότητά του και, άρα, έχει συμφωνήσει, έχει αγοράσει την έκταση από τους πραγματικούς ιδιοκτήτες ή την έχει νοικιάσει, τότε για το 20% που απομένει, αυτό μπορεί να απαλλοτριωθεί μόνο. Άρα θα πρέπει να έχει προχωρήσει, να έχει συμφωνήσει και να έχει αποκτήσει το 80% της έκτασης και το 20% που απομένει, αυτό μπορεί να το απαλλοτριώσει, φυσικά, και να αποζημιωθούν οι πραγματικοί ιδιοκτήτες. Αυτό δεν υπήρχε μέχρι τώρα, αυτό το κάνουμε εμείς.

Τώρα και για κάποιες διαδικασίες που ήταν σειριακές, για παράδειγμα, μέχρι σήμερα η σύμβαση σύνδεσης έμπαινε σε ισχύ μετά την άδεια εγκατάστασης, πλέον μπορούν να προχωρούν παράλληλα στην απόκτηση διαφόρων αδειών και έτσι να μην αυξάνεται η χρονική διάρκεια της ωρίμανσης ενός πάρκου.

Για όλα αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γι' αυτό το πολύ σημαντικό νομοσχέδιο, το οποίο περιλαμβάνει και το σημαντικότερο, επίσης, που είναι ο νέος μηχανισμός ανάκτησης υπερεσόδων που μπαίνει στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, γι' αυτό θα πρέπει να το στηρίξετε.

Αυτή τη στιγμή τι κάνει η Ελλάδα: Η Κυβέρνηση έρχεται και βάζει μια ρυθμιζόμενη τιμή αποζημίωσης των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής. Βάζει μία τιμή για τα υδροηλεκτρικά, μία άλλη τιμή, ένα χαμηλότερο «κατώφλι» για τις ΑΠΕ, ένα άλλο «κατώφλι» για τα λιγνιτικά, ανάλογα με το πραγματικό κόστος της τεχνολογίας. Με αυτόν τον τρόπο ανακτούμε τα υπερέσοδα στην πηγή και τα οδηγούμε στο Ταμείο Μετάβασης.

Αυτά εκτιμούμε ότι μπορεί να ξεπεράσουν μαζί με την κρατική επιδότηση τα 5 δισεκατομμύρια ευρώ το επόμενο διάστημα, τα οποία θα δοθούν ως επιδοτήσεις. Εκτιμούμε ότι το επόμενο δωδεκάμηνο θα έχουμε τη δυνατότητα, θα έχουμε στη διάθεσή μας περίπου 5 δισεκατομμύρια ευρώ κατ' ελάχιστο, για να στηρίξουμε νοικοκυριά, επαγγελματίες και αγρότες απέναντι σε αυτή την τεράστια ενεργειακή κρίση, για την οποία, φυσικά, δεν φταίει η ελληνική Κυβέρνηση και δεν φταίει ο Έλληνας Πρωθυπουργός. Το καταλαβαίνουν όλοι αυτό, και το μικρότερο παιδί ακόμα. Μόνο, δυστυχώς, οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ δυσκολεύονται να το καταλάβουν. Και γι' αυτόν τον λόγο σάς καλούμε να ψηφίσετε το παρόν νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, για δύο λεπτά θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

Έχετε ερώτηση;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Όχι, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, επειδή μίλησε μετά τον Πρόεδρο, πρέπει να πάρω τη δευτερομιλία μετά τον κύριο Υπουργό. Το είχα ζητήσει και από τον κ. Τασούλα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Δευτερομιλία έχετε μόνο δύο λεπτά. Φαντάζομαι το ξέρετε αυτό, έτσι δεν είναι; Γιατί ξοδέψατε τον χρόνο στην πρωτομιλία σας, μιλήσατε 18,2 λεπτά, τα έχω καταγράψει, κύριε συνάδελφε.

Λοιπόν, μπορείτε για δύο με τρία λεπτά το πολύ να τοποθετηθείτε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Εντάξει, θα προσπαθήσω να τα καλύψω όσο πιο γρήγορα μπορώ.

Κύριε Υπουργέ, κατ' αρχάς, θεωρώ ότι είναι ανεπίτρεπτο στην Ολομέλεια είτε να μη γνωρίζετε είτε να αναφέρεστε ψευδώς σε ό,τι έχει κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ για την αμυντική στήριξη της πατρίδας μας. Ο ΣΥΡΙΖΑ στήριξε τα Ραφάλ -εκτός από την τελευταία Μοίρα, που ήρθαν χωρίς σχεδιασμό-, ο ΣΥΡΙΖΑ στήριξε τις φρεγάτες – και ήταν και στον σχεδιασμό μας.

Αυτό το οποίο δεν στήριξε ο ΣΥΡΙΖΑ είναι το να φέρετε εδώ συμφωνίες, όπου στην ελληνογαλλική και στην ελληνοαμερικανική, πρώτον, δεν παίρναμε κάτι προς όφελος της χώρας και, δεύτερον, δεν στήριζαν τα κυριαρχικά δικαιώματα στο Αιγαίο. Εσείς είστε υπεύθυνοι, λοιπόν, γι' αυτό το έλλειμμα, όχι ο ΣΥΡΙΖΑ.

Είναι απαράδεκτο, όμως, να λέτε γιατί δεν τιμήσαμε τα χειροκροτήματα που εισέπραξε στο Κογκρέσο ο κ. Μητσοτάκης, όταν τώρα βλέπουμε ότι ο μόνος που κέρδισε από εκείνη την περίοδο, δυστυχώς, ήταν ο δύστροπος και μη συμβατός με το Διεθνές Δίκαιο γείτονας. Διότι επιτρέψατε ως δεδομένος σύμμαχος προς τις Ηνωμένες Πολιτείες να υποχωρεί η Δύση στις απαιτήσεις του κ. Ερντογάν και να χάνει δικαιώματα και η Ελλάδα και γι' αυτό είστε πολιτικά υπόλογοι. Μη μιλάτε, λοιπόν. Αν δεν ξέρετε για τον αμυντικό εξοπλισμό της χώρας, είναι διπλό το λάθος σας και απαράδεκτο για τη θέση Υπουργού. Εμείς δεν δεχόμαστε κουβέντα για το τι στηρίξαμε και τι όχι στον αμυντικό εξοπλισμό.

Όσον αφορά, όμως, τα ζητήματα που αναφέρατε -ψευδώς πάλι- για το τι γινόταν επί ΣΥΡΙΖΑ στην ενέργεια και αν ήταν καλοί ή κακοί οι ιδιώτες πάροχοι, κατ' αρχάς, εμείς σας μιλάμε τώρα για την κερδοσκοπία των παραγωγών, ενώ εσείς αναφέρεστε στους παρόχους. Πάει αυτό, ας το πάμε στην άκρη.

Δεύτερον, ακριβώς επειδή ο ΣΥΡΙΖΑ γνωρίζει ποια είναι τα θέματα της ενεργειακής αγοράς, έκανε έλεγχο, και η ανεξάρτητη ΡΑΕ τότε έκανε έλεγχο στους παρόχους για τη ρήτρα και γι' αυτό είχαμε πετύχει 12% μείωση της μέσης τιμής ηλεκτρισμού, με βάση στοιχεία της EUROSTAT. Εσείς ούτε έλεγχο κάνετε και έχετε και τρελή αύξηση και καταφέρεται εναντίον σας και ο Πρόεδρος της ανεξάρτητης ΡΑΕ.

Αυτά καταφέρατε. Εμείς ξέρουμε τι καταφέραμε. Το είδαν όλοι οι καταναλωτές στους λογαριασμούς τους. Εμάς δεν μας κατήγγειλε ο Πρόεδρος της ΡΑΕ, έκανε έλεγχο τότε για τη ρήτρα των εναλλακτικών παρόχων και η ΔΕΗ, που βάζαμε διοίκηση, δεν εφάρμοσε ρήτρα. Σε εσάς έγινε ακριβώς το αντίθετο.

Πάμε τώρα στο αν η ρήτρα είναι του κ. Τσίπρα και την καταργεί ο κ. Μητσοτάκης. Αυτό που λένε «γελάνε και οι πέτρες», ότι η ρήτρα ήταν του κ. Τσίπρα και την καταργεί ο κ. Μητσοτάκης. Έχω εδώ τον λογαριασμό μου, που, κατά σύμπτωση, κύριε Υπουργέ, τον έχετε δει και εσείς τον λογαριασμό μου.

Γράφει: «Σας ενημερώνουμε ότι από 5-8-2021 η ρήτρα αναπροσαρμογής άνθρακα αντικαθίσταται με τη ρήτρα αναπροσαρμογής χρεώσεων προμήθειας.». Πότε ήταν 5-8-2021; Επί κυβέρνησης Τσίπρα; Για να μην τρελαθούμε τελείως! Να είστε λίγο πιο σοβαρός εδώ, γιατί εκτίθεστε και εκθέτετε και την πολιτική, συνολικά, της χώρας.

Θέλω, όμως, να σας ρωτήσω, κύριε Υπουργέ, με αυτό που σχεδιάζετε τώρα, πέντε εκατομμύρια καταναλωτές θα γίνουν «γαϊτανάκι» και κάθε μήνα θα αλλάζουν πάροχο και θα ενημερώνονται για τις αλλαγές των τιμών; Αυτό νομοθετείτε τώρα; Ξέρετε πώς έχει πει ο ποιητής, ο Καββαδίας, αυτό που σχεδιάζετε; «Πολλά έχουν δει τα μάτια μου, μ' αυτό μού φέρνει τρόμο.».

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κλείνω με αυτό, κυρία Πρόεδρε.

Εμείς, επειδή μας ρωτάτε κι επειδή η ρήτρα είναι ο ιμάντας μεταφοράς αισχροκέρδειας, φέραμε τροπολογία σήμερα με 5% ανώτατο συντελεστή κέρδους και σας είπαμε: «Ορίστε, τολμήστε το!». Στη δική σας τροπολογία, προσθήκη είναι. Εδώ είμαστε, αν θέλετε να καταπολεμήσετε την αισχροκέρδεια!

Όμως, εμείς πράγματι καταπολεμήσαμε και τις λειτουργίες καρτέλ. Μη μας μιλάτε για τις ΝΟΜΕ. Διότι η κ. Σδούκου ξέρει πάρα πολύ καλά ότι οι ΝΟΜΕ ήταν αντικείμενο αλληλογραφίας επί διοίκησης Μανιάτη στο Υπουργείο. Έτσι δεν είναι, κυρία Σδούκου; Στο δεύτερο μνημόνιο ήταν οι ΝΟΜΕ δεσμευμένες και προδιαγεγραμμένες. Μην κουνιέστε, λοιπόν! Τα ξέρουμε όλα πάρα πολύ καλά και έχουμε και τα έγγραφα και τα έχουμε κατα-θέσει.

Αυτά, με τα οποία χρεοκοπήσατε την πατρίδα μας εσείς, δεν θα τα χρεώνετε στον ΣΥΡΙΖΑ! Δεν θα σας το επιτρέψουμε και δεν θα σας το επιτρέψουν οι πολίτες σε λίγους μήνες.

Ο ΣΥΡΙΖΑ, λοιπόν, ξεκαθάρισε την αγορά, έκανε ανταγωνιστικές διαδικασίες για τις ΑΠΕ και προχώρησε όλες τις διαδικασίες, έτσι ώστε να μην υπάρχει χρεοκοπημένη ΔΕΗ, που είχε θετικό EBITDA, μέχρι το πρώτο εξάμηνο του 2018. Αφήστε το νούμερο που ακούσαμε, δυόμισι δισεκατομμύρια. Κύριε Υπουργέ, ό,τι σας έρχεται λέτε; Δυόμισι δισεκατομμύρια; Είναι δυνατόν; Τα νούμερα αυτά είναι έξω από οποιαδήποτε πραγματικότητα. Με θετικό EBITDA το πρώτο εξάμηνο του 2018 και θετικό EBITDA το 2019 της ΔΕΗ, επειδή υπήρχε η πτώση στο δεύτερο εξάμηνο του 2018, λόγω των τιμών άνθρακα, και εγγραφήκαν στον προϋπολογισμό ποσά τα οποία ήταν πολύ λιγότερα από εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ και βρήκατε δυόμισι δισεκατομμύρια;

Όμως, επειδή δέχομαι ότι μπορεί να έχουμε κάνει ένα λάθος, σας ρωτώ ειλικρινώς: Από τον κρατικό προϋπολογισμό πόσα από αυτά τα 3,8% του ΑΕΠ -κάτι τέτοιο λέτε- βάλατε για την ενέργεια; Ξέρω ότι τα μόνα που βάλατε για την ενέργεια -και ακόμα δεν έχουν μπει- είναι αυτό το Power Pass, που θα φτάσει τα 280 εκατομμύρια. Ούτε ένα ευρώ παραπάνω δεν έχετε βάλει! Όλα τα λεφτά, αυτά που πηγαινοφέρνετε, για να φαίνεται ότι φτάνουν σε 4 δισεκατομμύρια, είναι όλα λεφτά των πολιτών, είτε από το Ταμείο των Δικαιωμάτων για το Εμπόριο Αερίων του Θερμοκη-

πίου είτε από τα υπερεισπραχθέντα από τους λογαριασμούς. Γιατί και αυτό το λάθος κάνετε!

Για το αν οι λογαριασμοί είναι πιο φτηνοί τώρα και αν η Αθήνα είναι η πιο φτηνή πόλη ενεργειακά, ας δει ο καθένας τον λογαριασμό του. Μην εκτίθεστε τόσο.

Όμως, οφείλω να κλείσω, κυρία Πρόεδρε, σχετικά με το τι έγινε με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Λοιπόν, σας το ξαναείπα και δεν θέλετε να το καταλάβετε! Είναι επικίνδυνο αν δεν το καταλαβαίνετε, γιατί έχετε και τη θέση του Υπουργού, γι' αυτό είναι επικίνδυνο. Ήταν χρεοκοπημένη η χώρα σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όταν την παραλάβαμε -και ο λογαριασμός των ΑΠΕ και το θεσμικό πλαίσιο και οι επενδύσεις- και ο ΣΥΡΙΖΑ παρέδωσε συμμετοχή των ΑΠΕ στη μεικτή τελική κατανάλωση ενέργειας περισσότερο στα μέσα του 2019 από ό,τι είχε στόχο η Ελλάδα το 2020, νομίζω 19,6%, ενώ ο στόχος ήταν 18%. Υπερκάλυψε το πλάνο η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ για τις ΑΠΕ.

Και οι διαγωνισμοί για τα έργα που γίνονται τώρα, μην επαίρεστε, επί ΣΥΡΙΖΑ γίνανε. Γιατί ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι ένα έργο αφού πάρει δικαιώματα μέσα από τους διαγωνισμούς -το διαγωνιστικό πλαίσιο Σταθάκη-, θέλει δύο, τρία χρόνια για να τελειώσει και να συνδεθεί και πράγματι τώρα μπαίνουν και ακόμα ένα με δύο χρόνια θα μπαίνουν έργα του ΣΥΡΙΖΑ.

Εσείς μετά το 2020 κάνατε κάποιον διαγωνισμό; Όχι, δεν κάνατε διαγωνισμό, με αποτέλεσμα η Ελλάδα να έχει σε λίγα χρόνια κάμψη στην ένταξη ΑΠΕ στο δίκτυο και θα είστε εσείς υπεύθυνοι. Το λέμε από τώρα. Σε τρία χρόνια θα γίνει ο απολογισμός για τη δική σας τραγική περίοδο διακυβέρνησης, που ξέρουν πάρα πολύ καλά οι παραγωγοί ενέργειας από ΑΠΕ ότι έχει τριπλασιαστεί και τετραπλασιαστεί ο χρόνος αναμονής. Ο ΣΠΕΦ ανακοίνωσε για το πόσους μήνες περιμένουν τώρα να συνδεθούν τα φωτοβολταϊκά, ότι δεν υπάρχει διαθέσιμος ηλεκτρικός χώρος, ότι δεν έχετε χωροταξικό σχεδιασμό και υπάρχει ένα απόλυτο μπάχαλο και αδιέξοδο.

Αυτά τα ξέρει και η αγορά. Μην τα λέτε εδώ για να τα ακούει η μισή Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Δημοκρατίας. Ελάτε μαζί μας να πάμε στους παραγωγούς των ΑΠΕ και στα φωτοβολταϊκά και αιολικά να συζητήσουμε. Δεν έχετε κάνει ούτε έναν διαγωνισμό και περιμένουμε τρία χρόνια. Τόσο πέρασε από τότε που μας υποσχέθηκε ο κ. Θωμάς ότι θα κάνετε νομοσχέδιο για τις ενεργειακές κοινότητες.

Πού είναι, κύριε Σκρέκα, κυρία Σδούκου, αυτό το νομοσχέδιο, που θα έλυνε τα προβλήματα των ενεργειακών κοινοτήτων; Τρία χρόνια λόγια μόνο! Απορώ τι κάνετε στο Υπουργείο. Πηγαίνετε, αλήθεια; Για να δημιουργηθεί αυτό το μπάχαλο, πρέπει να μην πηγαίνετε καθόλου στο Υπουργείο. Ειλικρινά το λέω.

Εγώ κλείνω λέγοντας: Τελικά μας κατηγορείτε ότι είμαστε οπαδοί του λιγνίτη ή ότι κλείσαμε τον λιγνίτη; Αναφέρατε νούμερα ότι ο ΣΥΡΙΖΑ έκλεισε και μείωσε τον λιγνίτη. Προφανώς και μειώσαμε τον λιγνίτη, κύριε Σκρέκα. Εμείς έχουμε πράσινη πολιτική. Το πρώτο ΕΣΕΚ επί ΣΥΡΙΖΑ έγινε και στο μείγμα λιγνίτη δεν διαφώνησε η Ευρωπαϊκή Ένωση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα αναφέρω το νούμερο και ολοκληρώνω. Ήταν 25 εκατομμύρια τόνοι η χρήση του λιγνίτη το 2019. Τώρα είναι κάτω από 11 ή κάπου εκεί. Υπάρχουν επτά μονάδες αδειοδοτημένες, κλιματικά συμβατές, με περιβαλλοντικούς όρους, τις οποίες έχετε απαξιώσει. Και δεν μπορεί τώρα η χώρα μας να ξαναφτάσει σε αυτό το νούμερο που πρέπει να φτάσει σήμερα, να έχει 15% με 20% συμμετοχή στην ενεργειακή παραγωγή από λιγνιτικές μονάδες, που μαζί με τον φόρο άνθρακα είναι πιο φτηνές από το πανάκριβο αέριο που μας δεσμεύσατε για να μπουν οι ιδιώτες και το καρτέλ ενέργειας.

Αυτά τα ξέρει πολύ καλά η ενεργειακή αγορά, κύριε Σκρέκα. Εμείς σχεδιάσαμε την έξοδο και από τον λιγνίτη και από το αέριο προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Κι εσείς έχετε βραχυκυκλώσει τα πάντα τώρα. Και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τη λιγνιτική ηλεκτροπαραγωγή και έχουμε σοβαρότατο πρόβλημα και φαίνεται αυτό στους λογαριασμούς των πολιτών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε συνάδελφε, πρέπει να κλείσετε. Ολοκληρώνετε εδώ και μία ώρα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Είναι δυνατόν να λέτε ότι η τροπολογία που φέρνετε εκ των υστέρων για να αλλάξετε τον διαγωνισμό της «ΔΕΠΑ Υποδομών» είναι ευρωπαϊκή υποχρέωση; Και αν ήταν ευρωπαϊκή υποχρέωση, κύριε Σκρέκα, γιατί τη φέρατε μετά τη λήξη των επιτροπών; Γιατί δεν τη φέρατε να τη συζητήσουμε στις επιτροπές και τη φέρατε Παρασκευή βράδυ; Κι αν είναι υποχρέωση, γιατί διαφωνεί ο Πρόεδρος της ΡΑΕ κι έχει βγει στα κάγκελα; Κι αν ήταν υποχρέωση, γιατί δεν κάνατε τον διαχωρισμό πριν γίνει διαγωνισμός και αλλάζετε τώρα τους όρους, για να βγάλουν κάποιοι περισσότερα έσοδα από τη χρήση του δικτύου, ακόμα και με την αύξηση περιουσιακής βάσης;

Ωραία παιχνίδια παίζετε, κύριε Σκρέκα. Πολύ ωραία παιχνίδια. Για λογαριασμό τώρα και της «ITALGAS». Μπράβο! Και δεν ξέρουμε ποιου αλλού ολιγάρχη από πίσω. Αυτά, όμως, τα γνωρίζουμε όλοι εμείς, κύριε Σκρέκα. Τα γνωρίζουμε και είναι γραμμένα στο μητρώο της Νέας Δημοκρατίας με κόκκινα γράμματα και στο τέλος εκλογές.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Με συγχωρείτε, κυρία Πρόεδρε, και με όλον τον σεβασμό, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Παρακαλώ.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Ο χρόνος είναι για να τηρείται. Δεν μπορεί ο κύριος Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος να έχει κάνει χρήση του δεκαλέπτου συν έξι λεπτά, σύνολο δεκαοκτώ, να παρίσταται ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, που σημαίνει ότι ο χρόνος του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου μειώνεται κατά το ήμισυ -το γνωρίζετε πολύ καλά- και να παίρνει δήθεν τον λόγο για δύο λεπτά και να μιλάει άλλα δέκα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κατ' αρχάς, κυρία συνάδελφε, ακούστε με λίγο, σας παρακαλώ πολύ.

Είναι μια τακτική την οποία χρησιμοποιείτε όλοι οι συνάδελφοι.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Όχι, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Θα μου επιτρέψετε να σας το πω. Σας παρακαλώ, κυρία συνάδελφε. Σας παρακαλώ.

Όποτε «σας παίρνει», όλοι χρησιμοποιείτε αυτή την τακτική και φέρνετε σε πολύ δύσκολη θέση το Προεδρείο. Όλοι όμως! Γι' αυτό, λοιπόν, αυτή την παρατήρηση δεν τη δέχομαι, τουλάχιστον εγώ!

Λοιπόν, σας έχω πει από την ώρα που ανέβηκα στην Έδρα ότι ο χρόνος είναι ελάχιστος, οι συνάδελφοι είναι πάρα πολλοί για να μιλήσουν και όλοι υπερβαίνετε τον χρόνο. Όλοι, όμως!

Λοιπόν, τον λόγο έχει ο κύριος Υπουργός.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Επειδή, κυρία Πρόεδρε, έχω απαντήσει σε αυτά τα οποία έθιξε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά, για να καταλάβετε την εγκυρότητα της ομιλίας του και επειδή κατηγόρησε ότι βρήκα 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ ζημιές για τη ΔΕΗ και αυτά είναι φανταστικά νούμερα, θα σας πω από το οικονομικό δελτίο της ΔΕΗ του 2019. Οικονομικό δελτίο 2018-2019: Ζημιές 2018: 903,8 εκατομμύρια ευρώ. Ζημιές 2019, που κληρονομήσαμε από τον ΣΥΡΙΖΑ: 1.685.000.000 ευρώ. Σύνολο; Έκανα λάθος. Κύριε συνάδελφε, έχετε δίκιο. Δεν μπήκε η ΔΕΗ μέσα 2,5 δισεκατομμύρια. Μπήκε 2,7 δισεκατομμύρια μέσα όταν κυβερνούσατε εσείς. Αυτά τα λέω για να καταλάβετε την εγκυρότητα των στοιχείων που ανέφερε ο κύριος συνάδελφος στην ομιλία του.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, ο κ. Καραθανασόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κάποτε πρέπει να σταματήσει αυτό το πινγκ πονγκ που παρακολουθούμε περίπου δύο ώρες ανάμεσα στην Κυβέρνηση και στον ΣΥΡΙΖΑ, ένα πινγκ πονγκ που χαρακτηρίζει μια ανούσια και άγονη αντιπαράθεση μεταξύ τους, μια αντιπαράθεση η οποία προσπαθεί να συγκαλύψει τη μεγάλη εικόνα.

Ποια είναι η μεγάλη εικόνα για τα ζητήματα της ενέργειας; Ότι η ενέργεια κινείται στις ράγες της απελευθέρωσης και της πρά-

σινης μετάβασης και, μάλιστα, σε ένα πλαίσιο σε συνθήκες όξυνσης των ανταγωνισμών για τον έλεγχο των ενεργειακών πηγών και των ενεργειακών διαδρομών. Αυτή είναι η μεγάλη εικόνα.

Και σ' αυτή, αλήθεια, τη μεγάλη εικόνα της απελευθέρωσης της πράσινης μετάβασης και της όξυνσης των ανταγωνισμών η Ελλάδα τι κάνει και οι εκάστοτε ελληνικές κυβερνήσεις; Λειτουργεί εντός αυτού του πλαισίου.

Έτσι, λοιπόν, όλες οι κυβερνήσεις από τα μέσα της δεκαετίας του 1990 μέχρι και σήμερα υλοποίησαν την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει συρρίκνωση της ΔΕΗ, σπάσιμο της καθετοποιημένης δομής, ιδιωτικοποιήσεις που έκαναν όλες οι κυβερνήσεις -και το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία και ο ΣΥΡΙΖΑ-, σημαίνει εντατικοποίηση των εργαζομένων στη ΔΕΗ και όχι μόνο, σήμαινε τέλος σκανδαλώδη προνόμια για τα αρπακτικά της ενέργειας.

Έχουμε ζητήσει από όλες τις Κυβερνήσεις να μας δώσουν ένα απολογιστικό στοιχείο πόσες δεκάδες -για να μην πούμε εκατοντάδες- δισεκατομμύρια ευρώ έχουν επιδοτηθεί για τις επενδύσεις τους τα αρπακτικά της πράσινης ενέργειας. Αυτό το στοιχείο δεν μας το έχουν δώσει. Πόσες δεκάδες δισεκατομμύρια έχουν πάρει ως επιδοτήσεις για τις τιμές; Ούτε αυτό το στοιχείο μάς το έχουν δώσει διαχρονικά, για να μη λέμε ποιος εξυπηρετεί με την πολιτική του τι.

Και αυτή, βεβαίως, η πολιτική της απελευθέρωσης διαμόρφωσε τις συνθήκες για ένα ακριβό ρεύμα και για ενεργειακή φτώχεια, γιατί η ενεργειακή φτώχεια στη χώρα μας δεν είναι φαινόμενο των τελευταίων μηνών ούτε του τελευταίου χρόνου. Και για αυτά τα ζητήματα ευθύνονται η Νέα Δημοκρατία, ο ΣΥΡΙΖΑ, το Κίνημα Αλλαγής. Ευθύνεστε, δηλαδή, εξίσου.

Δεύτερον, επιβάλλετε τα τέλη ρύπων, τα οποία σήμερα είναι διπλάσια από την τιμή του λιγνίτη. Δηλαδή, αν δεν υπήρχαν τα τέλη ρύπων, η τιμή παραγωγής ενέργειας από λιγνίτη θα ήταν στο ένα τρίτο της σημερινής της αξίας. Γιατί το κάνατε αυτό; Για να γίνει τεχνητά πιο ακριβός ο λιγνίτης και να επιταχυνθεί η απολιγνιτοποίηση. Είναι μια πολιτική που την εφαρμόσατε όλοι. Μάλιστα, επί διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ μειώθηκε η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη κατά 50% και έκλεισε ο ΑΗΣ Καρδιάς. Και όλοι σας βάλατε το εισαγόμενο φυσικό αέριο ως καύσιμο στρατηγικής μετάβασης. Αυτό προέβλεπε το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα του ΣΥΡΙΖΑ τον Γενάρη του 2019, αλλά και το αντίστοιχο σχέδιο της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας τον Δεκέμβρη του 2019, ότι το φυσικό αέριο θα αποτελούσε το καύσιμο στρατηγικής μετάβασης. Άρα γι' αυτή την εικόνα ευθύνεστε εξίσου όλοι, Νέα Δημοκρατία, ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ.

Τρίτο ζήτημα: Διαμορφώσατε ένα πλαίσιο, αλλά και πήρατε και τέτοια μέτρα, για να διευκολυνθεί ακόμη περισσότερο η απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Τι κάνατε, λοιπόν; Εφαρμόσατε ένα σύστημα εγγυημένων τιμών των ΑΠΕ. Ποιους εξυπηρετεί το σύστημα εγγυημένων τιμών των ΑΠΕ; Εξυπηρετεί τα αρπακτικά της πράσινης ενέργειας. Ποιος πληρώνει τις εγγυημένες τιμές; Πληρώνει ο λαός μέσα από τα ακριβά τιμολόγια και τα διάφορα χαράτσια, τα οποία έχετε επιβάλει στα τιμολόγια. Άρα αυτό το σύστημα των εγγυημένων τιμών των ΑΠΕ είναι προς όφελος των επιχειρηματικών ομίλων και όχι προς όφελος του λαού.

Δεύτερον, καθορίσατε τη ρήτρα αναπροσαρμογής, την οποία τώρα την πληρώνει πανάκριβα ο ελληνικός λαός και, μάλιστα, όχι μόνο την καθορίσατε, αλλά δεν ζητάτε καν την κατάργηση. Η Κυβέρνηση λέει την αναστολή, ο ΣΥΡΙΖΑ λέει να εγκρίνουν τα δικαστήρια τη νομιμότητα της αναπροσαρμογής. Γιατί δεν ζητάτε και δεν την καταργείτε; Γιατί ξέρετε πολύ καλά ότι ξηλώνετε ένα μέρος της πολιτικής απελευθέρωσης.

Τρίτον, καθορίσατε το Χρηματιστήριο Ενέργειας, η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, που από τη φύση του το Χρηματιστήριο αποτελεί το βασίλειο της κερδοσκοπίας. Γι' αυτό, λοιπόν, το πλαίσιο απελευθέρωσης και τα μέτρα ευθύνεστε εξίσου και Νέα Δημοκρατία και ΣΥΡΙΖΑ.

Τέταρτον, επιβάλλετε πολύ υψηλούς έμμεσους φόρους στα ενεργειακά εμπορεύματα και στην ηλεκτρική ενέργεια και στο πετρέλαιο και στη βενζίνη και, μάλιστα, αυτούς τους υψηλούς έμμεσους φόρους τούς βάλατε όλες οι κυβερνήσεις. Άρα από κοινού ευθύνεστε γι' αυτή την κατάσταση. Το αποτέλεσμα ποιο ήταν όλων αυτών των πολιτικών; Ένα ενεργειακό μείγμα το οποίο είναι εισαγόμενο, γιατί το 60% των αναγκών της ηλεκτρικής ενέργειας είναι από το εξωτερικό, είτε με το φυσικό αέριο είτε με απευθείας εισαγωγές ηλεκτρικού ρεύματος, και ένα πανάκριβο ενεργειακό μείγμα για τον λαό.

Επίσης, δημιουργήσατε όλοι σας καρτέλ ενέργειας. Και η Νέα Δημοκρατία και ο ΣΥΡΙΖΑ και το ΠΑΣΟΚ φταίει γι' αυτό. Και πώς λειτουργεί το καρτέλ ενέργειας; Δημιουργήθηκε με το Χρηματιστήριο, δημιουργήθηκε με τη ρήτρα αναπροσαρμογής, δημιουργήθηκε με τις εγγυημένες τιμές των ΑΠΕ και δημιουργήθηκε και με τις ΝΟΜΕ.

Αλήθεια, τι ήταν οι ΝΟΜΕ που εφάρμοζε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ; Η ΔΕΗ να πουλάει στα αρπακτικά, στους αεριτζήδες για την ακρίβεια, ηλεκτρική ενέργεια κάτω του κόστους. Ποιος κέρδιζε από αυτό; Οι αεριτζήδες κέρδιζαν. Να πώς γίνονται τα καρτέλ και να τι συμβολή είχε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ στα καρτέλ της ενέργειας, για να μπορούν να κερδοσκοπούν οι αεριτζήδες. Και, από αυτή την άποψη, λοιπόν, είστε συνυπεύθυνοι γι' αυτή την κατάσταση.

Σε αυτό το ακριβό μείγμα επέδρασαν, βεβαίως, και οι επιπτώσεις από την όξυνση των ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών, όξυνση των αντιθέσεων, οι οποίοι αποτελούν και παράγοντα αύξησης των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας, όπως παρακολουθήσαμε το καλοκαίρι και μετά. Αυτοί οι ανταγωνισμοί για τον έλεγχο των ενεργειακών πηγών των διαδρομών ενέργειας οδήγησαν στη στρατιωτική σύγκρουση στην Ουκρανία. Και στην Ουκρανία συγκρούονται, από τη μια μεριά, η Ρωσία και, από την άλλη, οι Ηνωμένες Πολιτείες, το ΝΑΤΟ και η Ευρωπαϊκή Ένωση. Και συγκρούονται γιατί; Ακριβώς για τον έλεγχο αυτών των αγορών των πηγών και το μοίρασμα των αγορών.

Και η Ελλάδα σε αυτή τη σύγκρουση, σε αυτόν τον πόλεμο εμπλέκεται άμεσα και εμπλέκεται στο πλαίσιο της λογικής της γεωστρατηγικής αναβάθμισης της άρχουσας τάξης της χώρας μας, για να πάρουν οι επιχειρήσεις οι ελληνικές ένα κομματάκι από το πλιάτσικο που γίνεται σε βάρος των λαών. Έτσι η χώρα μας μετατράπηκε σε ορμητήριο και σημαιοφόρο του ΝΑΤΟ και των Αμερικάνων, δημιουργήθηκαν επί συγκυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ νέες στρατιωτικές βάσεις και η χώρα μας αποτελεί όχι μόνο ορμητήριο και σημαιοφόρο, αλλά και στόχο αντιποίνων.

Και γι' αυτή την εικόνα της εμπλοκής της χώρας μας στους αμερικανοατλαντικούς σχεδιασμούς ευθύνεστε εξίσου Νέα Δημοκρατία, ΠΑΣΟΚ και ΣΥΡΙΖΑ. Και αυτή την εμπλοκή την πληρώνει πολύ ακριβά ο λαός μας. Την πληρώνει με τα νέα εξοπλιστικά προγράμματα, που τα ψηφίσατε όλοι σας. Και η Ελληνική Λύση ψήφισε τα νέα εξοπλιστικά προγράμματα. Την πληρώνει με την ακρίβεια. Την πληρώνει με την αμφισβήτηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας μας από μεριάς της Τουρκίας.

Και, από αυτή την άποψη, δεν είναι τυχαία η έγκριση από το Γραφείο Πνευματικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης του «Turkaegean» ως εμπορικού σήματος της Τουρκίας, αλλά εμπλέκεται άμεσα σε αυτούς τους σχεδιασμούς και στις επιδιώξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης να στηρίξει την Τουρκία, να παίξουν ρόλο οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις σε αυτή τη διαδικασία και λογική.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας κατέθεσε στην Ευρωβουλή ερώτηση για το συγκεκριμένο ζήτημα, ρωτώντας, λοιπόν, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πώς τοποθετείται στο γεγονός ότι η απόφαση αυτή δεν αφορά απλά και μόνο σε αναγνώριση εμπορικού σήματος και τουρκική προβολή, αλλά ενισχύει πολιτικά την επιθετικότητα της Τουρκίας, τις απαράδεκτες διεκδικήσεις και την αμφισβήτηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας.

Την ερώτηση αυτή στο Ευρωκοινοβούλιο την καταθέτω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Καραθανασόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Έτσι, λοιπόν, οι σύμμαχοί σας, Νέα Δημοκρατία, ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ, για να μην ξεχνιόμαστε, είναι αυτοί που τροφοδοτούν την

τουρκική επιθετικότητα για τη διακηρυγμένη θέση του ΝΑΤΟ και των Αμερικανών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και δεν είναι σημερινή θέση, είναι από πολύ παλιά. Η θέση αυτή είναι ότι ο ρόλος της Τουρκίας είναι πολύ σημαντικός για την ισχυροποίηση και τη σταθερότητα του νοτιοανατολικού σκέλους του ΝΑΤΟ και ότι οι διαφορές που έχει η Ελλάδα με την Τουρκία, οι «γκρίζες» ζώνες, όπως τις θεωρούν, δεν σχετίζονται με κυριαρχικά δικαιώματα, αλλά με το ότι πρέπει να διευθετηθούν στο πλαίσιο του νατοϊκού χώρου, του κοινού νατοϊκού χώρου -άρα δεν αναγνωρίζει το ΝΑΤΟ σύνορα- στο όνομα της προώθησης της συνδιαχείρισης.

Απ' αυτή την άποψη, λοιπόν, εμείς λέμε καθαρά ότι δεν μπορεί να υπάρξει υπεράσπιση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας μας εντός της «λυκοσυμμαχίας».

Αντίθετα, στην ομιλία του ο Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Τσίπρας είπε ότι μ' ένα καλύτερο παζάρι θα διασφαλίσει η «λυκοσυμμαχία» τα κυριαρχικά μας δικαιώματα. Αλήθεια; Όπως διασφάλισε στα Βαλκάνια τα κυριαρχικά δικαιώματα και τα σύνορα; Καλλιεργεί αυταπάτες για το ΝΑΤΟ, βεβαίως, αλλά και για να συγκαλύψει τις σημαντικές ευθύνες που είχε και αυτός ως κυβέρνηση, που αποδέχτηκε τη διεύρυνση του ΝΑΤΟ με τις χώρες των δυτικών Βαλκανίων -και σ' αυτό συνέβαλε η Συμφωνία των Πρεσπών-, αλλά και ταυτόχρονα στην ισχυροποίηση του επιθετικού δόγματος του ΝΑΤΟ.

Γι' αυτά τα πράγματα ο κ. Τσίπρας δεν είπε κουβέντα, όπως και η Νέα Δημοκρατία βεβαίως, που αποδέχτηκε και τη διεύρυνση του ΝΑΤΟ με τις νέες χώρες, Φινλανδία και Σουηδία, αλλά και ταυτόχρονα το νέο στρατιωτικό δόγμα του ΝΑΤΟ για ανάπτυξη τριακοσίων χιλιάδων στρατιωτών στην Ανατολική Ευρώπη και για 1 τρισεκατομμύριο περίπου νέα εξοπλιστικά προγράμματα για την περιοχή. Αυτά, λοιπόν, είναι τα ζητήματα τα οποία κυριαρχούν κάτω απ' αυτή τη διαδικασία και τη λογική και την κοινή σας ευθύνη.

Η επόμενη μέρα για τον ενεργειακό σχεδιασμό ποια θα είναι; Το λέει η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα διαθέσει 300 δισεκατομμύρια ευρώ για την απεξάρτηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το ρωσικό φυσικό αέριο μέσα από την επιτάχυνση των ΑΠΕ, που οι ΑΠΕ από μόνες τους είναι ακριβή ενέργεια. Εδώ πέρα σκοτώνεστε μεταξύ σας, Νέα Δημοκρατία και ΣΥΡΙΖΑ, για το ποιος έχει αδειοδοτήσει περισσότερες επενδύσεις στις ΑΠΕ.

Δεύτερον, υποκατάσταση του αεροποιημένου ρωσικού φυσικού αερίου από το LNG, το υγροποιημένο φυσικό αέριο, το οποίο είναι πιο ακριβό και όχι μόνο είναι πιο ακριβό, αλλά είναι και ανεπαρκές.

Τι σημαίνει ανεπαρκές; Ότι δεν μπορεί να καλύψει τις ανάγκες και αυτό αποτελεί παράγοντα ακόμα μεγαλύτερης αύξησης της τιμής. Γι' αυτό δεν είναι τυχαίο ότι οι Ευρωπαίοι αξιωματούχοι, όπως ο Γερμανός Υπουργός Οικονομικών, βγαίνουν και λένε ότι οι Γερμανοί τον χειμώνα θα παγώσουν και θα κλείσουν επιχειρήσεις. Να, λοιπόν, πώς διαμορφώνεται το έδαφος.

Θα χρησιμοποιήσω και τη δευτερολογία μου, κυρία Πρόεδρε.

Σήμερα βεβαίως αποκαλύπτεται ότι η λογική της πράσινης μετάβασης για την προστασία από την κλιματική αλλαγή αποτελούσε για όλους αυτούς πρόσχημα. Δεν τους νοιάζει το περιβάλλον, αλλά απλά αυτή η μετάβαση αποτελεί μια κερδοφόρα διέξοδο για τα υπερσυσσωρευμένα κεφάλαια.

Απ' αυτή την άποψη, λοιπόν, το περιβάλλον δεν προστατεύεται από τις ΑΠΕ, όπως έχουν αναπτυχθεί. Έχουμε άναρχη χωροθέτηση, ακόμη και δίπλα σε οικισμούς, σε βάρος του δασικού μας πλούτου, χωροθέτηση ΑΠΕ σε βάρος του φυτικού και του ζωικού κεφαλαίου. Οι επιπτώσεις των ΑΠΕ είναι σε βάρος άλλων παραγωγικών δραστηριοτήτων, όπως είναι η κτηνοτροφία και η μελισσοκομία.

Απ' αυτή την άποψη είναι δικαιολογημένες οι αντιδράσεις των κατοίκων διαφόρων περιοχών, όπως στα Άγραφα στην Εύβοια, όπως στο Ρίο της Πάτρας ή στο Λεόντιο Αχαΐας, για την εγκατάσταση νέων ανεμογεννητριών δίπλα σε οικισμούς. Μάλιστα, γίνεται τέτοια τοποθέτηση χωρίς διευθέτηση των υδάτινων ροών, με αποτέλεσμα σε πάρα πολλές περιπτώσεις να ευθύνονται τα αιολικά πάρκα για πλημμυρικά φαινόμενα.

Αφού είστε με την πράσινη ενέργεια, γιατί δεν προωθείτε τα υδροηλεκτρικά έργα, τα οποία είναι και πολύ πιο φτηνά και συμβάλλουν στον εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα, ώστε να μη χάνεται το νερό;

Τόσο πολύ σάς ενδιαφέρει βεβαίως το περιβάλλον, που με το νέο νομοσχέδιο, όπως αναλυτικά ανέπτυξε η εισηγήτρια του ΚΚΕ, η συντρόφισσα Διαμάντω Μανωλάκου, παρακάμπτετε ακόμα και αυτά τα ελάχιστα εμπόδια που έχουν απομείνει για τις επενδύσεις, εμπόδια που δυνητικά θα μπορούσαν να προστάτευαν τόσο το περιβάλλον, τόσο την αρχαιολογική μας κληρονομιά, όσο και τη δημόσια υγεία.

Τρανό παράδειγμα για όλα αυτά είναι η συγκεκριμένη τροπολογία, που, αντί για έλεγχο των γεωλογικών μελετών, μιλάτε για θεώρηση των γεωλογικών μελετών. Σε τι συμβάλλουν οι γεωλογικές μελέτες; Συμβάλλουν στο να δούμε κατά πόσο είναι σταθερά τα εδάφη που θα γίνουν και για την αντιμετώπιση κατολισθητικών φαινομένων, άρα οι γεωλογικές μελέτες συνδέονται άμεσα με την ίδια την ανθρώπινη ζωή.

Όμως, εσείς, στο όνομα της μείωσης του κόστους για τους επιχειρηματικούς ομίλους, καταργείτε επί της ουσίας τις γεωλογικές μελέτες, από τη στιγμή που απλά και μόνο τις θεωρείτε και δεν τις εγκρίνετε. Η όλη αυτή διαδικασία ξέρετε πάρα πολύ καλά όλοι σας ότι θα έχει ως αποτέλεσμα ένα πολύ ακριβό μείγμα.

Βρήκαν τώρα και ο ΣΥΡΙΖΑ αλλά και το ΜέΡΑ25 -που αποτελεί «λαγό» της πράσινης μετάβασης- την εύηχη φράση «ενεργειακή δημοκρατία». Στην ουσία τι έχουμε; Αντί το κράτος να διασφαλίζει στον καθένα το δικαίωμα της πρόσβασης σε φθηνή ενέργεια, του λέει το κράτος «είναι ατομική ευθύνη». Θυμάστε την ατομική ευθύνη με την πανδημία και τις συνέπειες; Θυμάστε την ατομική ευθύνη για τα ζητήματα της παιδείας και την εμπορευματοποίηση, για τα ζητήματα της υγείας και την εμπορευματοποίηση;

Άρα, λοιπόν, τι λέτε στον κόσμο μ' αυτόν τον τρόπο; «Είναι ατομική σου ευθύνη η ενεργειακή σου ασφάλεια και η πρόσβαση στην ηλεκτρική ενέργεια και όχι του κράτους.». Δηλαδή, μας γυρίζετε δεκαετίες πίσω μ' αυτή σας την άποψη.

Για ποια δημοκρατία μιλάτε, σε συνθήκες όξυνσης των ανισοτήτων; Αλήθεια, η πρόσβαση δεν σχετίζεται με την οικονομική δυνατότητα; Αυτοί που δεν έχουν στον ήλιο μοίρα, οι φτωχοί, οι εξαθλιωμένοι, τι δυνατότητα πρόσβασης θα έχουν στην ενεργειακή σας δημοκρατία; Καμμία απολύτως.

Άρα, λοιπόν, όσο περισσότερα χρήματα έχεις, τόσο μεγαλύτερες δυνατότητες θα έχεις και για να βάλεις φωτοβολταϊκά και για να έχεις αποθηκευτικούς χώρους ενέργειας με μπαταρίες και για να κάνεις πράσινα κτήρια και για να έχεις ενεργειακή εξοικονόμηση των κτηρίων.

Οι υπόλοιποι, που ζουν στα αστικά κέντρα, στις πυκνοκατοικημένες περιοχές, τι θα έχουν; Τίποτα. Τι τους λέτε; Να «ξηλώσουν» τους ηλιακούς θερμοσίφωνες -που με βάση τη μελέτη του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου είναι 20% πιο αποδοτικοί- και να βάλουν φωτοβολταϊκά. Αλήθεια, μια εγχώρια παραγωγική δραστηριότητα, που είναι η παραγωγή ηλιακών θερμοσιφώνων, θέλετε να την αντικαταστήσετε με εισαγωγές, γιατί τα φωτοβολταϊκά στο εξωτερικό κατασκευάζονται.

Φτάνετε σε τέτοιο σημείο ανορθολογισμού όλοι εσείς που μιλάτε για ενεργειακή δημοκρατία, που λέτε τι στον κόσμο; «Παράγγειλε μαζικά φωτοβολταϊκά, εγκατάστησέ τα.». Αυτά με τι σχετίζονται; Σχετίζονται με σπάνιο ορυκτό πλούτο ο οποίος εξαντλείται, άρα δεν είναι απεριόριστος, με τεράστια σπατάλη πόρων, αλλά και δικτύων που πρέπει να συντεθούν, γιατί πρέπει να αντικατασταθούν όλα τα δίκτυα για να μπορέσουν να σηκώσουν αυτά τα ζητήματα.

Ταυτόχρονα, πείτε μου τι θα γίνει με την ανακύκλωση όλων αυτών των ανεμογεννητριών που σπέρνετε, όλων αυτών των φωτοβολταϊκών και των μπαταριών μετά από δέκα, είκοσι χρόνια. Ήδη η πρώτη γενιά αιολικών πρέπει να αποσυρθεί, έχει φτάσει ο καιρός. Πού θα ανακυκλωθούν όλα αυτά; Πώς θα ανακυκλωθούν όλα αυτά;

Άρα, λοιπόν, αυτή η ενεργειακή δημοκρατία επί της ουσίας πού οδηγεί; Σε όξυνση των ανισοτήτων, σε διεύρυνση της ενεργειακής φτώχειας. Αν επί της ουσίας είναι ίδια με την αστική δημοκρατία, ούτε η αστική δημοκρατία προστάτευσε από τη φτώχεια και την εξαθλίωση τον λαό. Άλλο τόσο και η ενεργειακή δημοκρατία δεν μπορεί να τον προστατεύσει από την ενεργειακή φτώχεια.

Απ' αυτή την άποψη, όλοι σας λέτε ποιος είναι ο καλύτερος στηριχτής των ενεργειακών κοινοτήτων. Επί της ουσίας δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένας έμμεσος τρόπος στήριξης των επιχειρηματικών συμφερόντων. Οι ίδιες επιχειρήσεις θα εγκαταστήσουν τα φωτοβολταϊκά των ενεργειακών κοινοτήτων.

Μάλιστα, είναι τέτοιες οι ενεργειακές κοινότητες, που επί της ουσίας είναι μεγάλες επιχειρήσεις, όπως, για παράδειγμα, η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Αγρινίου, που έχει φτιάξει το μεγαλύτερο φωτοβολταϊκό πάρκο. Ποιος το εγκατέστησε εκεί; Εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που έχει και σύμβαση συντήρησης. Άρα, λοιπόν, έμμεσα δουλειές στις εταιρείες δίνετε μ' αυτόν τον τρόπο.

Τι θέλει να κάνει τώρα η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Αγρινίου; Να πάρει δεκαπέντε χιλιάδες στρέμματα παραλίμνιων εκτάσεων από τον Δούρο στην Πάτρα και να διώξει εξήντα κτηνοτρόφους που βοσκάνε τα πρόβατα εκεί, για να αναπτύξει νέο φωτοβολταϊκό. Να, λοιπόν, ποιος είναι ο ρόλος και των ενεργειακών κοινοτήτων.

Έτσι, λοιπόν, στο όνομα της «ενεργειακής δημοκρατίας» σας δεν κρύβεται τίποτε άλλο παρά το να καταστήσετε τον κόσμο συνένοχο στην οπισθοδρόμηση την οποία θα ζήσει, στη μείωση των απαιτήσεων και στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων των επιχειρηματικών ομίλων.

Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο δεν είναι τυχαίο ότι και οι προτάσεις ανακούφισης τις οποίες καταθέτετε όλοι εσείς δεν αμφισβητούν τις αιτίες της ακρίβειας, αλλά είναι προσπάθεια αναδιανομής από τους λιγότερο φτωχούς στους περισσότερο φτωχούς, είτε με την επιδοματική πολιτική είτε να πληρώνουν οι φορολογούμενοι μέσα από τις κρατικές επιδοτήσεις. Αυτά λέτε όλοι σας. Άρα καλείτε τον κόσμο να επιλέξει αν θα πληρώσει ως καταναλωτής ή αν θα πληρώσει ως φορολογούμενος.

Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο και οι προτάσεις όλων, και της Κυβέρνησης και του ΣΥΡΙΖΑ και του ΠΑΣΟΚ, είναι να ρίχνουμε χρήματα σε ένα πιθάρι χωρίς πάτο, γιατί δεν αντιμετωπίζετε την αιτία, το ακριβό ενεργειακό μείγμα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΒΔΕΛΑΣ**)

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας και οι προτάσεις που κατα-θέτει ακριβώς αυτή την αιτία θέλουν να αμφισβητήσουν. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο και η τροπολογία μας μιλάει για κατάργηση των έμμεσων φόρων, για κατάργηση των τελών ρύπων, για να γίνει ο λιγνίτης πιο ελκυστικός, για κατάργηση της ρήτρας αναπροσαρμογής και του Χρηματιστηρίου Ενέργειας και αποδέσμευση από τις κυρώσεις απέναντι στη Ρωσία που έχει βάλει η Ευρωπαϊκή Ένωση και βεβαίως αυξήσεις στους μισθούς και στα υπόλοιπα ζητήματα. Όμως, και αυτές οι προτάσεις του ΚΚΕ ανακούφιση δίνουν στον κόσμο.

Η πραγματική διέξοδος βρίσκεται στα εξής: Σ' αυτό που μπορεί να απαντήσει στην τεράστια αντίφαση ανάμεσα στις τεράστιες δυνατότητες που υπάρχουν στη χώρα μας, λόγω των πλουτοπαραγωγικών πηγών ενέργειας, της τεχνολογίας, από τη μια μεριά, και, από την άλλη, στην τεράστια ενεργειακή φτώχεια που μαστίζει τα λαϊκά νοικοκυριά. Και ποιος φταίει γι' αυτή την αντίφαση; Το καπιταλιστικό κέρδος, που όλοι υπερασπίζεστε. Για σκεφτείτε. Τα έθεσε και η εισηγήτρια, θα τα θέσω κι εγώ κωδικοποιημένα.

Τι σημαίνει «συνδυασμένη ικανοποίηση»;

Πρώτον, με τα εγχώρια αποθέματα του λιγνίτη και την ορθολογική τους χρησιμοποίηση, μέσα από δημιουργία μεγάλων μονάδων υψηλής απόδοσης με τεχνολογίες δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα και μέσα από αυτή τη διαδικασία να παράγεις και υδρογόνο, που είναι πιο φτηνό από την παραγωγή μέσω ΑΠΕ.

Δεύτερον, με την κατασκευή μεγάλων υδροηλεκτρικών έργων και για την ηλεκτροπαραγωγή και για τον εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα.

Τρίτον, με επωφελείς αμοιβαίες διεθνείς συνεργασίες για την αξιοποίηση των υδρογονανθράκων που υπάρχουν σε βεβαιωμένα κοιτάσματα στη χώρα μας.

Τέταρτον, με την κατασκευή ηλιοθερμικών σταθμών για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ήλιο και όχι μέσα από τα φωτοβολταϊκά, γιατί οι ηλιοθερμικοί σταθμοί μπορούν να κατασκευαστούν στη χώρα μας και είναι και πιο αποδοτικοί από τα εισαγόμενα φωτοβολταϊκά σας.

Πέμπτον, καθορισμός μεγέθους και ορθής κατανομής αλλά και χωροθέτησης των αιολικών πάρκων, με όλα τα απαραίτητα συνοδά μέτρα και έργα.

Και, έκτον, εξοικονόμηση ενέργειας, μέσα από τον οικιακό εξοπλισμό, τον εκσυγχρονισμό του και τους ηλιακούς θερμοσίφωνες, που μπορούν να αποτελέσουν σημαντική πηγή εξοικονόμησης ενέργειας.

Όμως, για να γίνουν αυτά και να γίνουν προς όφελος του λαού, πρέπει η ηλεκτρική ενέργεια να σταματήσει να αποτελεί εμπόρευμα και να γίνει κοινωνικό δικαίωμα. Και αυτό γίνεται μέσα από την κοινωνικοποίηση της ιδιοκτησίας των μέσων παραγωγής, των πλουτοπαραγωγικών πηγών, με κεντρικό επιστημονικό σχεδιασμό και εργατικό έλεγχο.

Να, λοιπόν, που και στα ζητήματα της ενέργειας η υπεροχή του σοσιαλισμού απέναντι στη σήψη του καπιταλιστικού συστήματος, που γεννά ενεργειακή φτώχεια, είναι αυταπόδεικτη και είναι και πολύ ρεαλιστική στις σημερινές συνθήκες. Αρκεί να αποφασίσει ο λαός μας να οργανώσει την πάλη του, για να ανατρέψει όλα αυτά που του βάζουν εμπόδια στο να μπορεί να ζει με βάση τις δυνατότητες της εποχής και με βάση τις ανάγκες του.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε, και για την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε κι εμείς.

Καλησπέρα σας. Χρόνια πολλά σε όσους και όσες γιορτάζουν σήμερα.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Θεόδωρος Δρίτσας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία.

Ακολουθεί η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Αραμπατζή.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ κύριε Καραθανασόπουλε, στον λίγο χρόνο που έχουμε είναι επιλογή μας, γιατί εκεί είναι η ουσία, να κρίνουμε το κυβερνητικό έργο και την κυβερνητική πολιτική. Όμως, υπερβάλλετε. Οι διαφορές απόψεων, ιδεών και αναλύσεων είναι θεμιτές και πραγματικές, αλλά τα γεγονότα είναι και πεισματάρικα. Η Συμφωνία των Πρεσπών έλυσε το ζήτημα της μη αμφισβήτησης συνόρων στα Βαλκάνια σε σχέση με την Ελλάδα και τη Βόρεια Μακεδονία, σε σχέση με τη Βουλγαρία είχε λυθεί παλαιότερα, σε σχέση με την Αλβανία δεν μπορεί να πει κανείς ότι είναι ανοικτό, έστω και αν τυπικά υπάρχουν κάποιες εκκρεμότητες.

Σε κάθε περίπτωση, λοιπόν, ο ΣΥΡΙΖΑ δεν συμμετέχει στην αναδιάταξη των συνόρων στα Βαλκάνια, αλλά στη σταθεροποίηση των συνόρων στα Βαλκάνια και σε ό,τι αφορά βέβαια την Ελλάδα αλλά και ευρύτερα, με την πολιτική που αναπτύξαμε στην ευρύτερη περιοχή. Και αν στη Συμφωνία των Πρεσπών υπάρχουν συμφέροντα και ενδιαφέροντα των Ηνωμένων Πολιτειών ή άλλων δυνάμεων, αυτές οι ερμηνείες δεν είναι... Θα πρέπει, δηλαδή, να καταδικάσουμε τις τρεις μεγάλες δυνάμεις, που συνέβαλαν και στήριξαν τη Ναυμαχία του Ναυαρίνου, στην πραγματικότητα την ολοκλήρωση της επανάστασης του 1821 και την κατ' ουσία ίδρυση του νέου ανεξάρτητου ελληνικού κράτους. Δεν είναι αυτή η ερμηνεία της ιστορίας.

Προχωρώ στα καθ' ημάς.

Ο Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ Αλέξης Τσίπρας έκανε μια εύστοχη, απολύτως επίκαιρη, ad hoc παρέμβαση για τις εξελίξεις στη σύνοδο του ΝΑΤΟ. Δεν θα προσθέσω κάτι, αλλά αυτό που έθεσε, ότι υπάρχουν σοβαροί λόγοι να ανησυχεί κανείς για την αμεριμνησία της ελληνικής Κυβέρνησης και για την ευκολία με την οποία ενημερώνει τον ελληνικό λαό προς κατευθύνσεις που δεν είναι στέρεες και δεν συνδέονται με τις πραγματικότητες, είναι εξαιρετικά σημαντικό μεταξύ των πολλών άλλων.

Σε κάθε περίπτωση χρειάζεται και ψυχραιμία και αυτοπεποίθηση. Νομίζω ότι θα μας δοθεί η ευκαιρία να τα συζητήσουμε το επόμενο διάστημα.

Σχετικά με την παρέμβαση του Αλέξη Τσίπρα για το ζήτημα της ενεργειακής κρίσης, της πολιτικής της Κυβέρνησης και ότι

έχει ξεφύγει εντελώς το κόστος της ενέργειας για τους πολίτες, τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις ήταν και σ' αυτόν τον τομέα οι παρατηρήσεις του πολύ εύστοχες.

Όμως, ήδη από το πρωί η εισηγήτρια μας κ. Πέτη Πέρκα, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος κ. Σωκράτης Φάμελλος, αλλά και πολλοί Βουλευτές και Βουλεύτριες του ΣΥΡΙΖΑ έθεσαν τα βασικά ζητήματα. Αντ' αυτού, είχαμε μια οργίλη παρέμβαση στην αρχή, δυο-τρεις ενδιάμεσα και μετά την ομιλία του Πάνου Σκουρλέτη και τώρα με την κεντρική ομιλία του Υπουργού.

Κύριε Υπουργέ, είμαι σημαντικά μεγαλύτερος στην ηλικία. Έχω ζήσει τις περιόδους πάρα πολύ, όχι μέσα στη Βουλή, αλλά παρακολουθώ την πολιτική ζωή της Ελλάδας πολύ συστηματικά και πολύ στενά από διάφορους χώρους που υπηρετώ.

Αυτή η λογική που χαρακτηρίζει τον εξαιρετικό σας λόγο χωρίς αυθεντικότητα, χωρίς αίσθηση αυτοκριτικής και λογοδοσίας απέναντι στην κοινωνία και όχι στους αντιπάλους σας είναι η τεχνική της εξουσίας και είναι ακριβώς η στάση που οδήγησε τη χώρα μας στη χρεωκοπία.

Πριν τη χρεοκοπία έχω ακούσει από προηγούμενες κυβερνήσεις και του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας περιγραφές εξαιρετικά σπουδαίων εξελίξεων για την ευημερία της χώρας, για την πρόοδο, για την ένταξη στις πρωτοπόρες και ισχυρές δυνάμεις των ανεπτυγμένων χωρών, για την επάρκεια απέναντι στον παγκόσμιο διεθνή ανταγωνισμό και, και, και...Και μετά το πλοίο εβυθίσθη! Αλλάξτε ρότα, λοιπόν! Αλλάξτε ρότα! Έχετε ευθύνη απέναντι στον ελληνικό λαό. Δεν είναι δυνατόν στον λόγο σας και στην αντιμετώπισή σας, όχι μόνο στη δική σας, αλλά και στου Πρωθυπουργού και όλων των Υπουργών και σε μεγάλο βαθμό όλων των Βουλευτών και των Βουλευτριών της Νέας Δημοκρατίας, να υπάρχει μια ομάδα λέξεων -και το ζήτημα δεν είναι οι λέξεις, αλλά η ουσία- απαγορευμένων, λέξεων «κακών», όπως είναι η λέξη «ακρίβεια». Εσείς μιλάτε για πληθωρισμό που δεν είναι το ίδιο. Η ακρίβεια, λοιπόν, λείπει. Είναι κακιά λέξη! Η φτώχεια λείπει. Υπάρχει μόνο κάπου κάπου η ακραία φτώχεια, για να αντιστοιχηθεί σε κάποιες επιλογές κάποιων έκτακτων επιδομάτων που δεν γίνεται αλλιώς. Η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος λείπει. Η μείωση της αγοραστικής δύναμης λείπει. Η ενεργειακή φτώχεια λείπει. Η δικαιοσύνη, η αδικία, οι ανισότητες λείπουν. Οι αποτυχίες και τα λάθη λείπουν. Εκείνη δε που λείπει πια εντελώς είναι η ανάγκη για αλλαγή πολιτικής!

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Όλα αυτά συνδέονται με ανάγκες των πολιτών και με προβλήματα. Όταν μία κυβέρνηση δεν μπορεί να ανταποκριθεί στην επίλυση των αναγκών της πλειοψηφίας, στην κάλυψη των αναγκών της πλειοψηφίας των Ελλήνων πολιτών και στην αντιμετώπιση των οξύτατων προβλημάτων, τότε έχει αποτύχει. Δεν υπάρχει άλλη αιτιολογία, όσες αιτιολογίες κι αν έχει. Έτσι είναι. Και εκεί παραιτείται η κυβέρνηση αυτή, προσφεύγει ξανά στην εμπιστοσύνη του ελληνικού λαού. Επειδή ακριβώς η υπόλογη κυβέρνηση κρατά αυτή τη στάση και δεν δέχεται να αλλάξει πολιτική και επομένως ο ελληνικός λαός δεν έχει άλλη επιλογή από το να αλλάξει την Κυβέρνηση, γι' αυτόν τον λόγο οι εκλογές και η αλλαγή πολιτικής και η πολιτική αλλαγή είναι πλέον γενικευμένο και πλειοψηφικό λαϊκό αίτημα κάθε μέρα ολοένα και πιο εντεινόμενο. Εάν δεν το έχετε συνειδητοποιήσει, τότε για μία ακόμα φορά είστε στον κόσμο σας! Όμως, σε κάθε περίπτωση δεν μπορείτε να επιχειρείτε να δικαιολογήσετε αυτή την αποτυχία με το επιχείρημα ότι τα προβλήματα είναι εισαγόμενα, διεθνή κ.λπ..

Και για να τελειώσω, ωραία, ναι, κανείς δεν είπε ότι η ελληνική Κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός γέννησαν την ενεργειακή κρίση. Σας λέμε ότι είστε πολλαπλασιαστές και επιταχυντές και το τεκμηριώνουμε. Όμως, με συγχωρείτε, πώς έχει παραχθεί η παγκόσμια ενεργειακή κρίση; Από τον ουρανό έπεσε; Δεν είναι προϊόν πολιτικών και δοξασιών ίδιων και απαράλλαχτων με αυτές που στηρίζετε εσείς στην Ελλάδα και την Ευρώπη; Τι πάει να πει ότι είναι εισαγόμενη η κρίση; Δεν πέφτει από τον ουρανό. Προέρχεται από πολιτικές που επιλέγονται και εφαρμόζονται από την άκρατη και χωρίς σχέδιο, χωρίς κοινωνικό και πολιτικό έλεγχο ανταγωνισμό των οικονομικών συμφερόντων. Είναι ρομαντικό να είναι στους στόχους ενός κόμματος και μιας κυβέρνησης το να κάνει ό,τι μπορεί για να το αντιμετωπίσει; Ε, δεν είναι ρομαντικό, αλλά υποχρέωση. Γι' αυτό και έχετε αποτύχει και γι' αυτό ο ελληνικός λαός θέτει το αίτημα για άμεσες εκλογές, για να αλλάξει πολιτική και για να αλλάξει και η πολιτική ζωή της χώρας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Και τώρα καλείται στο Βήμα η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Φωτεινή Αραμπατζή. Και μετά θα ακολουθήσει ο κ. Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος του ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής.

Ορίστε, κυρία Αραμπατζή, έχετε τον λόγο.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ότι ο κ. Τσίπρας ήταν κυνικός το ξέρουμε από τον τρόπο με τον οποίο έχει συμπεριφερθεί τόσο στο κόμμα του όσο και στους πρώην συντρόφους του. Όμως, το ότι θα ήταν τόσο προκλητικός και χυδαίος απέναντι στον θεσμό του Βουλευτή αυτό πραγματικά μας εκπλήσσει, γιατί ο κ. Τσίπρας που έφερε την απλή αναλογική για να προκαλέσει πολιτική αστάθεια και να εξυπηρετήσει μόνο τα δικά του συμφέροντα, τώρα έχει το θράσος να κάνει χιούμορ και να λέει πως οι Βουλευτές δεν θα εκλεγούν με το εκλογικό σύστημα που έφερε. Το πόσοι Βουλευτές βεβαίως θα εκλεγούν από τη Νέα Δημοκρατία είναι κάτι που ευτυχώς δεν θα το αποφασίσει ο κ. Τσίπρας, αλλά ο ελληνικός λαός.

Η αναφορά του δε στα πόσα χρήματα παίρνουν οι Βουλευτές αποκαλώντάς τους μάλιστα «κορόιδα» ξεπερνά κάθε χυδαιότητα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, διότι επιχειρεί να συνδέσει τον θεσμό του Βουλευτή με το πόσο υψηλή είναι η βουλευτική αποζημίωση. Όμως, θα μου πείτε τώρα πως ο όψιμα ψυχοπονιάρης πρώην Πρωθυπουργός, ο οποίος μας μίλησε και για αμοραλισμό από αυτό εδώ το Βήμα πριν από κάποια ώρα και ο οποίος δεν δίστασε να εξευτελίσει τους πληγέντες στο Μάτι λέγοντάς τους ότι «και 2000 να σας δώσω, τι θα τα κάνετε; Θα τα φάτε», θα κολλήσει τώρα απέναντι στους Έλληνες Βουλευτές;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για να έρθουμε στα του νομοσχεδίου, σήμερα συζητάμε ένα εξαιρετικά επίκαιρο νομοσχέδιο για τον εκσυγχρονισμό των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Και είναι εξαιρετικά επίκαιρο λόγω της κατάστασης γύρω από την ενεργειακή επάρκεια της χώρας, αλλά και όλης της Ευρώπης εξαιτίας βεβαίως του πολέμου στην Ουκρανία και της εργαλειοποίησης που κάνει η Ρωσία στο φυσικό αέριο. Αυτή δε η εργαλειοποίηση κάνει ακόμα πιο αναγκαίους τους στόχους που έχει θέσει ολόκληρη η Ευρώπη, αλλά και η Ελλάδα με την Κυβέρνησή μας από την πρώτη στιγμή να είναι στην πρωτοπορία αυτής της πρωτοβουλίας, να φτάσουμε δηλαδή το 2050 στην κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη.

Το νομοσχέδιο υπηρετεί τους στόχους της φιλοπρόοδης, φιλοεπιχειρηματικής, αλλά και συνάμα κοινωνικής πολιτικής της Κυβέρνησης Μητσοτάκη, την ίδια στιγμή που υπηρετεί έναν πρωταγωνιστικό ρόλο στα ζητήματα της ενεργειακής ασφάλειας της χώρας, καθώς η Ελλάδα είναι η πρώτη χώρα μεταξύ των είκοσι επτά της Ευρωπαϊκής Ένωσης που κοινοποίησε στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού καθεστώς ενίσχυσης των σταθμών αποθήκευσης ενέργειας.

Το νομοσχέδιο, λοιπόν, στηρίζει την υγιή επιχειρηματικότητα, καθώς απλοποιεί, ψηφιοποιεί και επιταχύνει την αδειοδοτική διαδικασία έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Συντομεύει χρόνους από επτά στάδια σε πέντε στάδια, από πέντε χρόνια σε δεκατέσσερις μήνες. Μειώνει τη γραφειοκρατία και κατεβάζει τα ενενήντα ένα δικαιολογητικά στα πενήντα τέσσερα, που και αυτά υποβάλλονται ψηφιακά- ηλεκτρονικά, χωρίς ουρές ταλαιπωρίας, χωρίς αχρείαστη γραφειοκρατία.

Το νομοσχέδιο προσελκύει επενδύσεις, καθώς έως το 2030 μπαίνουν οι βάσεις για την κατασκευή και λειτουργία 15 GW ΑΠΕ και επενδύσεις άνω των 10 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Το νομοσχέδιο, όμως, χαρακτηρίζεται και από την κοινωνική του διάσταση, αφ' ενός γιατί τα έργα αποθήκευσης ενέργειας συμβάλλουν αποφασιστικά στη μείωση της ενεργειακής εξάρτη-

σης από τα πανάκριβα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα, άρα στην ενεργειακή αυτάρκεια και στη φθηνότερη ενέργεια για τους καταναλωτές και, αφ' ετέρου, γιατί περιλαμβάνει κρίσιμες διατάξεις που βάζουν τέλος στην παραγωγή υπερεσόδων των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας προς όφελος και πάλι των καταναλωτών. Με τις παρεμβάσεις εκτιμάται ότι το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης θα ενισχυθεί με περισσότερα από 1,6 δισεκατομμύριο ευρώ από την ανάκτηση αυτών των υπερεσόδων για το επόμενο δωδεκάμηνο.

Έχει, επίσης, κοινωνική και φιλοεπιχειρηματική διάσταση γιατί αυξάνουμε τη χωρητικότητα του δικτύου που δημιουργούμε για νοικοκυριά 30%, αγρότες 30%, επιχειρήσεις 40%.

Το νομοσχέδιο αυτό λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έρχεται για να επιταχύνει και την πράσινη μετάβαση και την απεξάρτηση από εισαγωγές των ορυκτών καυσίμων και είναι μια λύση μόνιμη που μαζί με τις άλλες πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης, όπως η πρόσφατη για αντικατάσταση των ηλεκτροβόρων συσκευών με καινούργιες ενεργειακής κλάσης Α, θα βοηθήσει και πάλι στη ζητούμενη εξοικονόμηση ενέργειας.

Θέλουμε η Ελλάδα να καταστεί κόμβος πράσινης ενέργειας μέσα από τις διασυνδέσεις και τη διευκόλυνση αυτών των διασυνδέσεων με γειτονικές χώρες και ο στόχος –αν και κάποιος μπορεί να τον πει «φιλόδοξο», αλλά πρέπει να βάζουμε φιλόδοξους στόχους- είναι μετά το 2030 να καταστούμε χώρα εξαγωγός ηλεκτρικής ενέργειας που θα παράγεται από ανανεώσιμες πηγές.

Γι' αυτό και μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η φράση της αγαπητής εισηγήτριας του ΣΥΡΙΖΑ, της κ. Πέρκα, για το αν θέλουμε η Ελλάδα να γίνει η μπαταρία της Ευρώπης.

Μα, είμαστε σοβαροί; Μίζεροί και σ' αυτό το θέμα, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ; Πάλι καλά, δηλαδή, που βρήκατε και κάποιες θετικές διατάξεις που εκσυγχρονίζουν το πλαίσιο προκειμένου να γίνουν έργα αποθήκευσης ενέργειας, αφού η αποθήκευση θα βοηθάει να χρησιμοποιούμε την ενέργεια που δεν καταναλώνεται τη στιγμή της παραγωγής της.

Πραγματικά, μου έκανε εντύπωση η αναφορά της εισηγήτριας της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης που ισχυρίζεται ότι η Κυβέρνηση δεν πιστεύει στην πράσινη μετάβαση. Τώρα, το λέτε εσείς αυτό, όταν εσείς μας κατηγορούσατε μέχρι πρότινος γιατί τρέχαμε τόσο πολύ ως Κυβέρνηση να κλείσουμε τις λιγνιτικές μονάδες και τώρα μας λέτε ότι δεν πιστεύουμε στην πράσινη ενέργεια. Σας θυμίζω δε, ότι όταν κυβερνούσατε τεσσεράμισι χρόνια, η διείσδυση των ΑΠΕ στο ηλεκτρικό σύστημα της χώρας ήταν μόλις στο 1/5 σε ρυθμό σε σχέση με αυτό που έχουμε σήμερα. Κάθε χρόνο επί ΣΥΡΙΖΑ κατασκευάζονταν και εγκαθίσταντο μόλις 200 με 300 MW νέων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και σήμερα η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει φτάσει τα GW των νέων ανανεώσιμων πηγών.

Και το λέει αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο ΣΥΡΙΖΑ, στελέχη του οποίου το προηγούμενο διάστημα –για να μην ξεχνιόμαστε- έλεγαν τρελά πράγματα για τις ανεμογεννήτριες, τα αιολικά πάρκα, φτάνοντας μάλιστα κάποιοι να πουν ότι οι φωτιές στην Εύβοια μπήκαν για να τοποθετηθούν στη συνέχεια ανεμογεννήτριες. Και ύστερα ρωτά η εισηγήτρια της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης γιατί οι τοπικές κοινωνίες δεν αγκαλιάζουν τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας! Μα, πώς, όταν υπάρχει αυτή η σπέκουλα, αυτό το ψέμα γύρω από την αιολική ενέργεια;

Θεωρώ, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε με πολύ σοβαρή συμπεριφορά τα θέματα αυτά και καλό θα ήταν η Αξιωματική Αντιπολίτευση να αφήσει τα μισόλογα και τα κλεισίματα του ματιού δεξιά και αριστερά, όσον αφορά στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να τοποθετηθεί ξεκάθαρα. Τις θέλει τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ναι ή όχι; Θα τις στηρίξετε, ναι ή όχι; Διότι τα τόσα υποκριτικά «αν» που βάζετε, ασφαλισμένα βεβαίως όπως πάντα με τη δήθεν περιβαλλοντική σας ευαισθησία, κάθε άλλο παρά αυτή τη διάθεση δείχνουν.

Και πρέπει να πω και κάτι άλλο. Μιλώντας συνεχώς για δήθεν απουσία περιβαλλοντικών ρυθμίσεων όσον αφορά τις ΑΠΕ και τις νομοθετικές πρωτοβουλίες αυτής της Κυβέρνησης, κλείνετε το μάτι σε όλους εκείνους που για δικούς τους λόγους προσπαθούν με κάθε τρόπο να δημιουργήσουν προσκόμματα και προβλήματα στην υιοθέτηση των ΑΠΕ από τις τοπικές κοινωνίες, διότι πράγματι χρειάζεται εξήγηση των ωφελειών και των πλεονεκτημάτων που φέρνουν οι ανανεώσιμες πηγές σε εθνικό και τοπικό επίπεδο στις τοπικές κοινωνίες.

Και επειδή όλοι ακούσαμε και τους δήθεν φόβους της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης όσον αφορά στη φορολόγηση του 90% των κερδών των επιχειρήσεων, θα ήθελα να πω το εξής: Δεν χρειάζεται να φοβάστε γι' αυτό, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ. Δεν χρειάζεται να φοβάστε γιατί ούτε υπαναχωρήσεις θα κάνουμε ούτε δωράκια θα δώσουμε ούτε αφαίρεση μηνών θα υπάρξει ούτε τίποτα από όλα αυτά τα οποία εσείς χαρακτηρίζετε «κόλπα» και στα οποία επιδοθήκατε ως κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ.

Ο Πρωθυπουργός, αντιθέτως, από την πρώτη στιγμή είπε ότι τα υπερκέρδη των εταιρειών θα φορολογηθούν με ποσοστό 90% και αυτό θα γίνει. Μόνο που δυστυχώς για εσάς, όταν η συγκεκριμένη τροπολογία ήρθε στη Βουλή, ο ΣΥΡΙΖΑ ήσασταν απέναντι επιλέγοντας για ακόμη μια φορά την ουδέτερη θέση του «παρών» που δεν λέει τίποτα και τώρα μας κάνετε και μαθήματα για το πώς θα εφαρμοστεί η φορολόγηση του 90%. Αφήστε δε που ο λαλίστατος ΣΥΡΙΖΑ μόνο στη ΔΕΗ εντόπισε το πρόβλημα των υπερκερδών, ενώ για τις υπόλοιπες εταιρείες ενέργειας μάλλον κατάπιε τη γλώσσα του!

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Και μετά, ο κ. Τσίπρας στις συνεντεύξεις του κάνει τον πολύ γενναίο και μιλάει για τους «νταβατζήδες», τους οποίους θα τελειώσει. Προφανώς, ξέρετε, είναι και αυτό κάτι σαν το ανέκδοτο της περήφανης διαπραγμάτευσης –μέρες που είναι, επτά χρόνια συμπληρώθηκαν και τα θυμόμαστε όλα- και των αγορών που θα χόρευαν στον ρυθμό που θα χτυπούσατε εσείς τα νταούλια.

Σε αντίθεση βέβαια με εσάς που από μαγικά ραβδάκια μας έχετε χορτάσει, η Κυβέρνηση, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, κάνει ό,τι μπορεί –και περισσότερα από ό,τι μπορεί- τους τελευταίους μήνες από τότε που ξέσπασε η εισαγόμενη ενεργειακή και πληθωριστική κρίση, προκειμένου να ανακουφίσει όλους τους πολίτες. Δώσαμε πάνω από 8,5 δισεκατομμύρια ευρώ από τον περασμένο Σεπτέμβριο για να επιδοτήσουμε το φυσικό αέριο και το ηλεκτρικό ρεύμα. Είμαστε η μόνη χώρα η οποία θα απορροφά πια το 85% της αύξησης του λογαριασμού ενέργειας στα νοικοκυριά, οριζόντια σε όλα τα νοικοκυριά, ανεξαρτήτως εισοδήματος, στηρίζοντας τη μεσαία τάξη, αυτή στην οποία εσείς επιφυλάξατε την πιο ληστρική επιδρομή με τις ασφαλιστικές και φορολογικές σας εκτοξεύσεις, αλλά και τα πολύ ευάλωτα νοικοκυριά, για όλες τις κατοικίες, για όλη την κατανάλωση, όχι μέχρι διακόσιες κιλοβατώρες που ήταν η περίμετρος που επιδοτούσε μέχρι τώρα. Ιδιαίτερα για τους δικαιούχους κοινωνικού τιμολογίου, θα απορροφήσουμε το 100% της αύξησης, για τις πολύ μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις το 82%, για τους αγρότες το 90% της αύξησης του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας.

Η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα στην Ευρώπη που το πετυχαίνει αυτό. Και ο ΣΥΡΙΖΑ, βέβαια, είναι η μόνη μηδενιστική αντίληψη στην Ευρώπη που δεν δέχεται αυτή την πραγματικότητα, κλείνοντας τα μάτια και απλά κατηγορώντας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, έχω πει και άλλες φορές ότι η χώρα έχει ανάγκη από μια σοβαρή και υπεύθυνη αντιπολίτευση και, δυστυχώς, ούτε αυτό μπορείτε να της προσφέρετε, γιατί το να γίνετε κυβέρνηση ανάγεται μάλλον στη σφαίρα του ονείρου θερινής νυκτός. Άλλωστε και η χθεσινή δημοσκόπηση της «MARC» για την τηλεόραση του «ΑΝΤ1» έδειξε ότι την ώρα που ο ΣΥΡΙΖΑ ζητάει επιμόνως πρόωρες εκλογές και μάλιστα ζητάει και την αντικατάσταση κατά παράδοξο τρόπο, πριν καν αυτές προκηρυχθούν, του Υπουργού Εσωτερικών, η διαφορά μεγαλώνει, γίνεται ξανά διψήφια και φτάνει τις δέκα μονάδες.

Και αυτό συμβαίνει, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, διότι ασκείτε μηδενιστική και αφοριστική αντιπολίτευση, που λέει «όχι σε όλα», που δεν βλέπει τίποτα καλό σε αυτό που κάνει η Κυβέρνηση. Ακόμη και το πάγωμα της ρήτρας αναπροσαρμογής για έναν χρόνο που έφερε η Κυβέρνηση το αμφισβητείτε και λέτε ότι η διαφορά θα ενσωματωθεί στους λογαριασμούς του ρεύματος,

την ίδια ώρα που οι προμηθευτές ενέργειας δηλώνουν αντίθετοι με τις διατάξεις, παγώνουν τη ρήτρα αναπροσαρμογής.

Άραγε, σε αυτό τι θα ψηφίσετε, «όχι» ή «παρών»; Γιατί έχει γίνει συνήθεια, όταν δεν επιλέγετε το ακραίο «όχι» στις νομοθετικές πρωτοβουλίες να προσφεύγετε στο ουδέτερο, το δειλό «παρών». Δεν πείθετε όμως, κυρίες και κύριοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, και για έναν επιπλέον λόγο, γιατί οι πολίτες θυμούνται το κυβερνητικό σας παρελθόν και τρομάζουν στην απειλή επανάληψής του.

Δυστυχώς, οι δηλώσεις του κ. Τσακαλώτου περί δυνατότητας να συνεργαστείτε με τον κ. Βαρουφάκη έγιναν μόλις λίγες μέρες πριν την προχθεσινή επέτειο, την επέτειο ανακοίνωσης από τον κ. Τσίπρα της διενέργειας του πιο σύντομου και του πιο φαλκιδευμένου βεβαίως ως προς την ακρόαση του αποτελέσματος δημοψηφίσματος στη χώρα και του κλεισίματος των τραπεζών από τον κ. Βαρουφάκη.

Και πραγματικά μου κάνει εντύπωση ότι ακόμα και σήμερα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ, μετά από όσα υποστήκαμε εκείνες τις θλιβερές ημέρες, επιμένουν να λένε ότι τις τράπεζες δεν τις έκλεισε ο κ. Βαρουφάκης, αλλά ο κ. Στουρνάρας. Τόσο αμετανόητοι με το θλιβερό παρελθόν, τόσο δειλοί να παραδεχτείτε τα σφάλματα και τις αυταπάτες σας, όπως τις είχε χαρακτηρίσει ο ίδιος ο κ. Τσίπρας και να ζητήσετε επιτέλους συγγνώμη από τον ελληνικό λαό γι' αυτό που υπέστη εκείνες τις μέρες.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Κύριε Πρόεδρε, πέρασε η ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Όχι, κυρία Πέρκα. Δεκαοκτώ λεπτά και είκοσι δευτερόλεπτα μίλησε ο κ. Φάμελλος.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Γιατί με διακόπτετε; Κάνω χρήση του κοινοβουλευτικού μου χρόνου, όχι κατάχρηση όπως ο Κοινοβουλευτικός σας Εκπρόσωπος, κυρία Πέρκα.

Επτά χρόνια έχουν περάσει. Πόσα ακόμα πρέπει να περάσουν για να συνειδητοποιήσετε τι υπέστη ο ελληνικός λαός και η ελληνική οικονομία εκείνο το θλιβερό εξάμηνο του 2015;

Διότι ακούσαμε τον κ. Γιαννούλη να λέει από αυτό εδώ το Βήμα πριν από λίγο αυτό που σκοπίμως –και να του το θυμίσουμε- δείχνει να έχει ξεχάσει, ότι, λέει, τα capital control εξαφανίστηκαν σε κάποιες ώρες, σε κάποιες μέρες, ξεχνώντας ότι κάναμε περισσότερα από τέσσερα χρόνια για να απαλλαγούμε ιδιώτες, επιχειρήσεις, όλος ο κόσμος από τη μάστιγα, από τη θηλιά των capital control. Όσο για το τι έχουν μέσα τα ΑΤΜ που τον πήρε ο πόνος τον κ. Γιαννούλη, να θυμίσω ότι οι καταθέσεις των φυσικών προσώπων μεταξύ του 2019 και του 2021 αυξήθηκαν κατά σχεδόν 20 δισεκατομμύρια.

Πάντως, πραγματικά τώρα -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε- θα έχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον να μας πει η Αξιωματική Αντιπολίτευση πώς βλέπει τη συνεργασία με τον κ. Βαρουφάκη, ο οποίος έχει δηλώσει πολλές φορές ότι το μνημόνιο που υπογράψατε ήταν το χειρότερο από όλα τα μνημόνια.

Μέχρι να το σκεφτείτε και αν και όταν μας απαντήσετε, καλό θα ήταν να υπερψηφίσετε το παρόν νομοσχέδιο, δηλώνοντας έστω και καθυστερημένα την πίστη σας στην πράσινη και φιλική προς το περιβάλλον ενέργεια, με έργα και όχι με τα γνωστά σας φληναφήματα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Κωνσταντίνος Ζαχαριάδης από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και μετά ο κ. Κωνσταντινόπουλος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Κυρία Αραμπατζή, να ξεκινήσω από το τελευταίο, να μην μείνει αναπάντητο και μείνετε και εσείς με την απορία.

Το 2022 δεν είναι 2015, δεν θα γυρίσετε τη χώρα επτά χρόνια πίσω ούτε στο 2019. Αντί λοιπόν να προσπαθείτε να δημιουργήσετε νεφέλωμα στο πολιτικό σκηνικό, βάζοντας μπροστά προσχήματα, για εξηγήστε μας εσείς πώς μπορείτε να κυβερνάτε σε όλες τις θέσεις ευθύνης με τα «ορφανά» του κ. Καρατζαφέρη, ενώ ταυτόχρονα διατείνεστε για τον εαυτό σας ότι είστε προοδευτικοί και κεντρώοι.

Διότι μην μου πείτε τώρα ότι δεν έχετε ενθυλακώσει και δεν έχετε τοποθετήσει στην ηγεσία της Νέας Δημοκρατίας τα πρωτοπαλίκαρα της δεκαετίας του 2000 του κ. Καρατζαφέρη. Τι ήταν ο κ. Γεωργιάδης που είναι πλέον Αντιπρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Βορίδης, ο κ. Πλεύρης; Αυτή είναι η πραγματικότητα στο πολιτικό σύστημα της χώρας.

Το βράδυ των εκλογών με την απλή αναλογική που θα είστε δεύτεροι, ο ελληνικός λαός θα έχει υποδείξει πολιτική αλλαγή και εκεί ο καθένας θα πάρει την ευθύνη του. Όλοι θα πάρουν την ευθύνη τους, με βάση την πολιτική γεωγραφία την οποία θα αναδείξει ο ελληνικός λαός. Και αυτή η δυναμική δεν σταματιέται.

Βλέπω μελετάτε πολύ και δημοσκοπήσεις. Χρονοσειρές μελετάτε; Θυμάστε πόσο έδινε στον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία πριν από τις τελευταίες εκλογές η εταιρεία της οποίας τη δημοσκόπηση αναφέρατε χθες; 24%. Ξέρετε πόσο πήρε ο ΣΥΡΙΖΑ στις εκλογές; 31,5%. Κοιμηθείτε έτσι, με αυτό το πλευρό. Κοιμηθείτε ήσυχοι. Συνεχίστε να κυβερνάτε με δημοσκοπήσεις. Θα πάτε υπέροχα.

Όσοι κυβέρνησαν τη χώρα με δημοσκοπήσεις τα προηγούμενα είκοσι χρόνια ή εξαφανίστηκαν από το πολιτικό σκηνικό ή διέλυσαν τα κόμματά τους ή το χειρότερο απ' όλα, που αναφέρεται στη δική σας παράταξη και στο δικό σας κόμμα, έριξαν τη χώρα στα βράχια.

Δεν βγάλατε συμπέρασμα από τις γαλλικές εκλογές για τις δημοσκοπήσεις; Δεν βγάλατε συμπέρασμα από τις γερμανικές εκλογές για τις δημοσκοπήσεις; Από την Πορτογαλία δεν βγάλατε συμπέρασμα που έδιναν ισοψηφία οι δημοσκοπήσεις και κέρδισαν οι σύντροφοί μας οι σοσιαλιστές με 13%; Για δείτε τι κάνουν οι δημοσκοπήσεις και να μελετάτε και δημοσκοπήσεις.

Για το θέμα των ΑΠΕ, και εκεί προσπαθείτε να θολώσετε το κλίμα. Εμείς σας λέμε χρόνια τώρα: χωροταξικό για τις ΑΠΕ, ναι στις ΑΠΕ, αλλά με χωροταξία.

Για πείτε μου και κάτι άλλο τώρα, που είναι και μια επίκαιρη συζήτηση στην Ευρώπη. Είναι η πυρηνική ενέργεια πράσινη ενέργεια; Και αν δεν παράγουμε στην Ελλάδα, είναι σωστό να την εμπορευόμαστε, για παράδειγμα, από τη Βουλγαρία; Είναι καλό; Αυτά τα πυρηνικά απόβλητα πού θα πηγαίνουν; Ένα πυρηνικό ατύχημα αν συμβεί, τι συνέπειες θα έχει;

Δηλαδή το θέμα είναι τα γεωγραφικά σύνορα μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας ή θα βάλουμε επιτέλους στόχο για τη γειτονιά μας τα Βαλκάνια, για τους γείτονές μας, την Τουρκία, για την Ευρώπη, να σταματήσει η χρήση των πυρηνικών στην ευρύτερη περιοχή; Αυτό είναι το μεγάλο θέμα.

Να έρθω τώρα λοιπόν και σε εσάς, κύριε Σκρέκα, διότι πέρασε ένας ολόκληρος χρόνος από τότε που ξεκινήσαμε και σας επισημαίναμε το πρόβλημα της ακρίβειας στην ενέργεια και του πληθωρισμού. Ένα χρόνο διαβεβαιώσεις, ένα χρόνο επικοινωνία, ένα χρόνο ψέματα. Σας τα λέγαμε από την πρώτη μέρα, από τότε που κερδίσατε τις εκλογές το 2019, τρία χρόνια πριν.

Ακούστε αυτή τη δήλωσή να μου πείτε ποιος την έκανε: «Ό,τι και να λέει ο ΣΥΡΙΖΑ, ο κόσμος θα καταλάβει όταν έρθουν οι λογαριασμοί της ΔΕΗ στο σπίτι ότι τελικά δεν θα πληρώσει παραπάνω, οι καταναλωτές ό,τι πλήρωναν θα συνεχίσουν να πληρώνουν», με ημερομηνία 26-7-2019. Έτσι κερδίσατε τις εκλογές. Με αυτά τα συνθήματα κερδίσατε τις εκλογές. Με αυτά τα ψέματα και τις ιδεοληψίες κερδίσατε τις εκλογές.

Για πείτε. Αυξήθηκε η ΔΕΗ; Αυξήθηκε το ηλεκτρικό; Τι κάνατε εσείς; Πόσο αυξήθηκε σε άλλες χώρες; Πόσο αυξήθηκε εδώ; Του κ. Χατζηδάκη είναι αυτή η δήλωση. Μας διαβεβαίωνε και είχε και ύφος και μας μάλωνε στην Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου ότι είμαστε αναχρονιστές και ιδεοληπτικοί.

Και να σας θυμίσω και δική σας δήλωση, κύριε Σκρέκα, παρ' όλο που εσείς παραλάβατε μια κατάσταση διαλυμένη: Η αύξηση στο ρεύμα δεν θα ξεπερνά το 1 έως 2 ευρώ τον μήνα. Πότε ήταν αυτή η δήλωση; Στις 14-9-2021. Και μην μου πείτε για τον πόλεμο, γιατί ο πόλεμος άρχισε στις 24 Φεβρουαρίου.

Την ίδια στιγμή λοιπόν που έχετε αποτύχει στις προβλέψεις, την ίδια στιγμή που έχουν χρεοκοπήσει όλα τα νοικοκυριά, δεν έχετε την παραμικρή πολιτική ευθιξία να σταματήσετε το πάρτι των υψηλών αμοιβών των golden boys και των golden girls στη ΔΕΗ. Τριπλάσιοι μισθοί, τριπλάσιο κόστος για τη διοίκηση σε σχέση με την προηγούμενη κυβέρνηση. Δεν έχετε την ευθιξία στο Κοινοβούλιο, όπως φέρνετε σωρεία τροπολογιών της τελευ-

ταίας στιγμής, να φέρετε μια τροπολογία και να πείτε: «Επαναφέρω το μισθολογικό κόστος εκεί που ήταν το 2019»; Δηλαδή για ποιον λόγο αυτοί οι άνθρωποι αμείβονται τριπλάσια το 2022 από ό,τι αμείβονταν το 2019; Επειδή τα πάνε καλά; Θεωρείτε ότι τα πάνε καλά; Θεωρείτε ότι σε αυτές τις συνθήκες ο διευθύνων σύμβουλος της επιχείρησης, τοποθετημένος από τη δική σας Κυβέρνηση, πρέπει να παίρνει 1.000 ευρώ την ημέρα; Και ειρωνεύεστε, κυρία Αραμπατζή, για τις αποζημιώσεις των Βουλευτών;

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Όχι εγώ, ο κύριος Πρωθυπουργός.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Ξέρετε τι σημαίνει ο κόσμος, ο πολίτης, να ζει με 713 ευρώ επειδή βγαίνει ο κ. Τσακλόγλου κι ο κ. Χατζηδάκης και λέει ότι δεν αντέχει η οικονομία να δώσουμε το ύψος της αύξησης του πληθωρισμού, και να τοποθετείτε διευθύνοντα σύμβουλο που κάθε μέρα που χτυπάει το ξυπνητήρι του ανοίγει τον τραπεζικό του λογαριασμό και βρίσκει 1000 ευρώ παραπάνω, Σαββατοκύριακων συμπεριλαμβανομένων; Και έρχεστε και στο Βήμα και μας κάνετε αστειάκια;

Πρέπει να απολογείστε γι' αυτά, γιατί τα πάμε χειρότερα από όλους. Ο ενεργειακός πληθωρισμός στην Ευρώπη είναι στο 39%, στην Ελλάδα είναι στο 61%. Ποιος φταίει γι' αυτό; Δεν έχετε ευθύνες; Φταίει η Αντιπολίτευση; Ο γενικός πληθωρισμός είναι στο 8,5% στην Ευρώπη, στην Ελλάδα είναι στο 11,5%. Γιατί αυτή η διαφορά; Στα καύσιμα είμαστε η έβδομη ακριβότερη χώρα στον κόσμο, ενώ δεν έχουμε τους έβδομους μεγαλύτερους μισθούς στον κόσμο. Και όταν σας λέμε «χαμηλώστε τον ειδικό φόρο κατανάλωσης», λέτε ότι θα ευνοήσουμε αυτόν με τις Porsche Cayenne. Αυτό, να σας πω την αλήθεια, νόμιζα ότι είναι από αυτά που καμμιά φορά του ξεφεύγουν του κ. Γεωργιάδη, αλλά κατάλαβα ότι είναι αυτό το οποίο πιστεύει ο κ. Μητσοτάκης.

Ποια είναι η πραγματικότητα με αυτό που έχετε κάνει στα καύσιμα; Ότι κάποιος ο οποίος έχει ένα Golf, ένα Toyota Corolla -μην κάνω διαφήμιση στα αυτοκίνητα- πηγαίνει και βάζει βενζίνη και γεμίζει με 120 ευρώ. Και τότε αισθάνεται ότι έχει Porsche Cayenne, όχι ότι θα ευνοήσετε αυτούς που έχουν τις Porsche Cayenne αν κατεβάσετε τον ειδικό φόρο κατανάλωσης, όπως έκανε η Ιταλία κι η Γερμανία. Η Γερμανία με τριπλάσιους μισθούς έχει 1,90 ευρώ η βενζίνη. Εμείς εδώ πέρα 2,40 ευρώ. Κι όλα τα υπόλοιπα απαράδεκτα τα οποία συμβαίνουν με την ακρίβεια στα σουπερμάρκετ και ούτω καθεξής.

Και έρχεστε εδώ με αυτό το νομοθέτημα και τολμάτε να λέτε ότι λύνετε το πρόβλημα με τη ρήτρα; Κύριε Σκρέκα, οι δημοσιογραφικές διαρροές και η μάχη στα πάνελ όταν τα ανακοινώσατε πριν από ένα δίμηνο ήταν ότι με τη ρύθμιση που θα φέρετε θα πάμε σε τιμές καλοκαιριού 2021. Αυτό που φέρνετε σήμερα οδηγεί σε τιμές καλοκαιριού 2021; Τι κάνετε; Ξέρετε ότι έχουμε σε τρεις μήνες εκλογές. Πάτε να το κρύψετε. Ο κόσμος θα το πληρώνει. Εσείς θα λέτε τα παραμύθια σας τα επικοινωνιακά ότι δεν το πληρώνει και θα πάρετε την απάντηση στην κάλπη.

Αν έχω μισό λεπτό ακόμα -και συγγνώμη για την κατάχρηση- ρωτάω απλώς αυτούς οι οποίοι κάθονται στα έδρανα της Συμπολίτευσης. Τι θα γινόταν -με εμάς δεν μας θα γινόταν αυτό γιατί εμείς προσέχουμε, είχαμε εμπορική διπλωματία, οικονομική διπλωματία, τα αυτιά μας και τα μάτια μας ανοιχτά- προσπαθώ να φανταστώ, αυτός ο κ. Γεωργιάδης, ας πούμε, τι θα έκανε μέσα στη Βουλή των Ελλήνων εάν είχε συμβεί αυτό με την «Turkaegean» με εμάς;

Κάνατε για το θέμα της Βόρειας Μακεδονίας τα πάντα, τι προδότες μας είπατε, τι εθνική υποχώρηση, τι οσφυοκάμπτες, τι καίγανε τα σπίτια των βουλευτών μας και τους πέταγαν μολότοφ, τι με ποιους ανακατευτήκατε, και βγαίνει ο Πρωθυπουργός πριν τη σύνοδο κορυφής και κάνει παρατήρηση στη Βουλγαρία ότι βάζει θέμα στη Βόρεια Μακεδονία για το όνομα για να μην μπει στην ευρωπαϊκή οικογένεια, ενώ το 2018 μας έλεγε ότι διατηρεί το δικαίωμα του βέτο! Και τώρα γίνεται αυτό με το Αιγαίο, που το όνομά μας είναι η ψυχή μας και κάνει ΕΔΕ! Δεν έχει την ευθιξία να αναγνωρίσει την πολιτική του ευθύνη. Πάλι και σε αυτό πάτε να ρίξετε την ευθύνη αλλού.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ για την ανοχή και την κατανόηση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Παπανδρέου ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό. Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια. Με το καλό να πάει, με το καλό να γυρίσει.

Και μιας και είμαστε στο ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής θα δώσω τον λόγο στον Ε' Αντιπρόεδρο, κ. Οδυσσέα Κωνσταντινόπουλο.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα -και θα επιμείνω σε αυτό το θέμα- τη ρήτρα αναπροσαρμογής, αφού θυμίσω σε όλους ότι η ρήτρα αναπροσαρμογής είναι μέσα στο Χρηματιστήριο Ενέργειας, το οποίο έφτιαξε ο ΣΥΡΙΖΑ και συνεχίζει η Νέα Δημοκρατία, στη λογική Σταθάκη - Χατζηδάκη ότι μέσα από το Χρηματιστήριο θα ευνοηθούν οι πολίτες.

Αλλά ας υποθέσουμε σήμερα, κύριε Υπουργέ, ότι έχουμε εκλογές. Ξυπνάμε το πρωί και πρέπει να απαντήσουμε με βάση τα αποτελέσματα, τι κάνουμε στη ρήτρα, δηλαδή πώς συμπεριφερόμαστε στους πολίτες. Έχουμε μια Κυβέρνηση η οποία με βάση τους λογαριασμούς -δεν χρειάζεται πολλές εξηγήσεις- έχει αποτύχει. Γι' αυτό φέρνει σήμερα μια πρόταση, η οποία, να σας πω την αλήθεια, κύριε Υπουργέ, θέλει δύο μήνες να το καταλάβουμε στους λογαριασμούς. Θα δούμε αν θα έχουμε δύο μήνες, για να το καταλάβει ο κόσμος. Διότι η πολιτική σας θα φανεί εύκολα στους λογαριασμούς. Μέχρι τώρα έχετε πάρει το μήνυμα και προσπαθήσατε να μας πείτε ότι θα είναι μείον 80%. Αυτό μας λέγατε. Και βέβαια μέσω της επιδότησης δεν επιδοτούσατε κατά κύριο λόγο τα νοικοκυριά, αλλά επιδοτούσατε και τους ηλεκτροπαραγωγούς. Αυτή ήταν η λογική σας.

Και έτσι ερχόμαστε στις 4 Μαΐου, όταν πρώτη φορά καταθέτει τροπολογία -για να δούμε ποιος είναι πιο κοντά σε ποιον- πάντα εκπρόθεσμη ο ΣΥΡΙΖΑ, η οποία λέει το εξής -η τροπολογία του ΣΥΡΙΖΑ, δεν είναι δικιά μας- λέει «έως τις 31-12-2022 ή έως την αναμόρφωση του υπολογισμού της ρήτρας βάσει του δεύτερου εδαφίου απαγόρευση της προηγούμενης παραγράφου» κ.λπ.. Δηλαδή τι λέει; Να σταματήσουμε τη ρήτρα αναπροσαρμογής. Τίποτε άλλο. Αυτό είπε ο ΣΥΡΙΖΑ, και να πάνε στα δικαστήρια οι άνθρωποι και όποιος αποφασίσει. Είναι 4 Μαΐου.

Εμείς εκείνες τις μέρες καταθέτουμε μια τροπολογία που λέμε ότι θέλουμε πλαφόν -εσείς δεν λέτε πουθενά πλαφόν εδώ, κανένας δεν λέει για πλαφόν, έχουν άγχος και ο ΣΥΡΙΖΑ και η Νέα Δημοκρατία ποιος θα πληρώσει- λέμε λοιπόν πλαφόν στη λιανική με τιμή την 1-5-2021 συν 10%. Πολύ απλό και κατανοητό. Μπορεί να διαφωνεί κάποιος, αλλά η πρόταση μας είναι πολύ καθαρή. Και βεβαίως για το πώς δεν θα πρέπει να πληρώσουν αυτοί και να μην τους κοπεί το ρεύμα και όλα αυτά.

Έρχεται ο ΣΥΡΙΖΑ –αναρωτιέμαι, βρε παιδιά, και εσείς- και καταθέτει σήμερα καινούργια τροπολογία ο Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ. Η μπαλιά ισχύει ή όχι; Δεν ισχύει μάλλον.

Ωραία, πάμε στη δεύτερη. Στη δεύτερη ο ΣΥΡΙΖΑ λέει -αυτό που κάνει και η Νέα Δημοκρατία- πλαφόν στη χονδρική συν 5% ως εύλογο περιθώριο κέρδους στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας. Το γράφει στη σελίδα 4.

Συγγνώμη, πού διαφωνείτε με τη Νέα Δημοκρατία; Εγώ δεν έχω καταλάβει πού διαφωνείτε και γιατί δεν ψηφίζετε ο ένας τον άλλο. Η Νέα Δημοκρατία το ίδιο πράγμα λέει. Αυτό λέμε, κύριε Σκρέκα, μα συμφωνείτε. Να πείτε ότι διαφωνείτε με το ΠΑΣΟΚ; Βάζει πλαφόν τιμής Μαΐου 2021.

Εσείς το πάτε από εδώ, το πάτε από εκεί, στη χονδρική λέτε, αυτό που λέει ο κ. Μητσοτάκης. Σωστός; Πού διαφωνείτε;

Και δεύτερον, τι σχέση έχει η πρώτη τροπολογία σας με τη δεύτερη; Και αναρωτιέμαι: Ο πολίτης από την Αρκαδία, τα Γρεβενά, τα Γιάννενα, τα Τρίκαλα, όταν θα έρθει η πρόταση για να γίνει νέα κυβέρνηση, τι σταθερότητα να επιλέξει; Τι του ζητάτε; Του ζητάτε θέσεις, να μειωθεί, να μην πληρώνει το ρεύμα τόσο ακριβά και να κερδίζουν οι ηλεκτροπαραγωγοί που κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ και η Νέα Δημοκρατία ή πλαφόν στη λιανική που λέμε εμείς;

Ο ΣΥΡΙΖΑ και η Νέα Δημοκρατία λένε πλαφόν στη χονδρική, με μια έκπτωση που θα δούμε ποια θα είναι στους λογαριασμούς.

Άρα, ουσιαστικά, μέσα από αυτή τη διαδικασία φαίνεται ότι

δεν υπάρχουν τρεις διαφορετικές πολιτικές. Είναι η πολιτική Νέας Δημοκρατίας - ΣΥΡΙΖΑ, με πλαφόν στη χονδρική συν κέρδος και η πολιτική του ΠΑΣΟΚ και του Νίκου Ανδρουλάκη, με πλαφόν στη λιανική, με τιμή Μαΐου 2021 συν 10%.

Και αν, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν πιστεύετε εμάς, επειδή οι προτάσεις σας είναι ίδιες, πείτε μου, σας παρακαλώ, γιατί η ΡΑΕ διαφωνεί.

Κύριε Υπουργέ, αυτή τη ΡΑΕ γιατί την έχουμε; Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας για ποιον λόγο είναι; Είναι για να παρακολουθεί και όταν διαφωνεί, τι να κάνει; Να νομοθετείτε εσείς ή, ως ανεξάρτητη αρχή, πρέπει να την ακολουθούμε; Μάλλον δεν μας ενδιαφέρει και αυτό. Είναι όπως στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. Ακολουθείτε τα παραδείγματα του ΣΥΡΙΖΑ. Θέλατε και εσείς μια κ. Θάνου. Δεν σας βγήκε ο καινούργιος, προσπαθήσατε να τον αλλάξετε.

Άρα, πολιτικά, αγαπητοί συνάδελφοι, επειδή έχετε άγχος για την επόμενη μέρα, οι πολίτες δεν θα αποφασίσουν με βάση τα ψεύτικα διλήμματα των μέσων μαζικής ενημέρωσης και των δημοσιογράφων, που λένε με ποιον θα πάτε. Θα αποφασίσουν με την τιμή του ρεύματος και την τιμή του ρεύματος τη μειώνει μόνο η πολιτική του ΠΑΣΟΚ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Και επειδή συμφωνείτε σε πολλά πράγματα και επειδή αγχώνεστε ποιος θα είναι ο Πρωθυπουργός της επόμενης μέρας, πιστεύω ότι έχετε τα δύο κόμματα τις ίδιες απόψεις και είναι μια ευκαιρία να το πείτε. Οι Αρχηγοί σας λένε ότι ο Αρχηγός του πρώτου κόμματος πρέπει να είναι και Πρωθυπουργός. Σε αυτό συμφωνεί και ο κ. Τσίπρας, συμφωνεί και ο κ. Μητσοτάκης. Είναι η ευκαιρία ο ΣΥΡΙΖΑ να ψηφίσει τον κ. Μητσοτάκη για Πρωθυπουργό. Εμείς όχι.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Κωνσταντινόπουλε και για την τήρηση του χρόνου.

Καλείται στο Βήμα η κ. Χαρούλα Καφαντάρη από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία.

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ: Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Όσο και να προσπάθησε φιλότιμα ο προλαλήσας συνάδελφος του ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ να πείσει ότι η Νέα Δημοκρατία και ο ΣΥΡΙΖΑ συμφωνούν, δεν νομίζω ότι τα κατάφερε, γιατί οι διαφορές είναι τεράστιες, φυσικά και δεν είναι ο ΣΥΡΙΖΑ εκείνος ο οποίος αύξησε την τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος αμέσως μόλις ανέλαβε, όπως έκανε ο κ. Χατζηδάκης τον Σεπτέμβριο του 2019, αύξηση 20%.

Επί θητείας ΣΥΡΙΖΑ -και όσοι μας ακούν το θυμούνται, μιλάμε για τους καταναλωτές, τις μικροεπιχειρήσεις, τους μικρομεσαίους- δεν αυξήθηκε ούτε ένα ευρώ η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος και βέβαια, δεν είναι ο ΣΥΡΙΖΑ εκείνος ο οποίος καλύπτει και προστατεύει ισχυρό καρτέλ ενέργειας και ειδικότερα, θα έλεγα φυσικού αερίου.

Ότι κάποια στιγμή και το ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ πρέπει να τοποθετηθεί συγκεκριμένα σε αυτές τις πολιτικές οι οποίες υλοποιούνται κατά πόσο είναι αντίθετος και κατά πόσο γρήγορα πρέπει να έρθει μια πολιτική αλλαγή, αυτό νομίζω ότι το καταλαβαίνει ο καθένας. Οι λύσεις και από εδώ και από εκεί κάποια στιγμή και από την ηγεσία του πρέπει να αποσαφηνιστούν.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, όλοι λέμε ότι ζούμε την εποχή της κλιματικής κρίσης, που κύριο χαρακτηριστικό της είναι η ένταση σε σφοδρότητα και συχνότητα των ακραίων καιρικών φαινομένων, με συνέπειες τραγικές και στην οικονομία και γενικότερα, στην ανθρώπινη δραστηριότητα, στην καθημερινή ζωή.

Στην ανάγκη, λοιπόν, αντιμετώπισης η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή είναι ένα σημαντικό κομμάτι και αυτό σχετίζεται άμεσα και με τις υποδομές και τον καινούργιο σχεδιασμό των πόλεων. Άλλωστε, το σύνθημα του ΟΗΕ για την Ημέρα Πόλεων, 31 Οκτώβρη, ήταν «ανθεκτικές πόλεις για βιώσιμο μέλλον».

Στο πλαίσιο, λοιπόν, αυτό, σε όλους τους τομείς, από τις κατοικίες μέχρι τις υποδομές, μέχρι βιομηχανικές δραστηριότητες, μέχρι οδικά δίκτυα, τα πάντα πρέπει πάνω στα καινούργια δεδομένα να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται.

Επίσης, σοβαρή συνέπεια και σοβαρό κομμάτι αυτής της όποιας επενδυτικής δράσης σε αυτούς τους τομείς, μερικούς από τους οποίους προανέφερα ήδη, έχει να κάνει με τη μελέτη γεωλογικής καταλληλότητας. Η χώρα μας είναι και σεισμογενής περιοχή, φυσικές καταστροφές πολλές έχει αντιμετωπίσει -δεν τις ξεχνάμε, άλλωστε- πρόσφατα. Να μην πούμε για τον Ιανό και τις πλημμύρες, όπου φάνηκε ότι το δίκτυο υποδομών δεν άντεξε, με συγκεκριμένες ευθύνες μιας Κυβέρνησης που ήδη κυβερνούσε δύο χρόνια.

Όμως, έρχεται τώρα, μέσα σε αυτό το νομοσχέδιο και γι' αυτό θα τοποθετηθώ, κατ' αρχάς, γιατί δεν πιάστηκε από άλλους συναδέλφους- ουσιαστικά να μετατρέπει ένα άρθρο του ν.4315/2014, όπου ουσιαστικά καταργείται η διαδικασία έγκρισης μελετών γεωλογικής καταλληλότητας, ενώ γίνεται μόνο θεώρηση φακέλου, πληρότητας φακέλου.

Είναι πολύ σημαντικό το υπόβαθρο και η γεωμορφολογία της χώρας μας. Από την άλλη μεριά, όμως, μια τέτοια σοβαρή αλλαγή -που θα πω παρακάτω με τι επιχείρημα γίνεται αυτή η αλλαγή- έπρεπε να έρθει σε διαβούλευση, σε συζήτηση και με αρμόδιους φορείς, το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο -που είναι επίσημος σύμβουλος του κράτους- και το Τεχνικό Επιμελητήριο, φυσικά, με τους γεωλόγους, τους ειδικούς, με τους επιστήμονες.

Τίποτα από αυτά δεν έγινε και για αυτόν τον λόγο και διαμαρτύρονται και θα καταθέσω εδώ πέρα αποφάσεις-προτάσεις σχετικά με την εν λόγω τροπολογία που έχουν γίνει και από το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο και από τον Σύλλογο Γεωλόγων και βέβαια, από τον Σύνδεσμο Γεωλόγων Μελετητών Ελλάδας και βέβαια, από τον Πανελλήνιο Σύλλογο Γεωλόγων του δημοσίου, που αντιτίθενται στο συγκεκριμένο.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Χαρούλα (Χαρά) Καφαντάρη καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Έστω και την τελευταία στιγμή, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, πρέπει να το ξανασκεφτείτε. Είναι γεγονός ότι το δημόσιο είναι υποστελεχωμένο, οι αποκεντρωμένες διοικήσεις, οι αντίστοιχες διευθύνσεις και στο ΥΠΕΝ και στον δημόσιο τομέα, γενικότερα, δεν έχουν επαρκές προσωπικό για να ελέγξει το συγκεκριμένο. Ενώ οι στρατηγικές μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ενώ οι χωροταξικές πολεοδομικές μελέτες εξετάζονται λεπτομερώς και εγκρίνονται, αυτό δεν θα γίνει στις μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας.

Πρέπει να το δείτε. Βέβαια, εσείς ενδιαφέρεστε για προσλήψεις, όπως παραδείγματος χάριν, η Πανεπιστημιακή Αστυνομία. Το να στελεχώσετε με επιστήμονες τον δημόσιο τομέα και ειδικούς σε διάφορα θέματα, αυτό ίσως για εσάς είναι κάπως, θα έλεγα, πιο δεύτερο. Όμως, είναι επικίνδυνο. Είναι σοβαρός κίνδυνος και για τα ίδια τα έργα.

Έρχομαι τώρα στο σχέδιο νόμου που συζητάμε, για να πω το εξής: Δυστυχώς, φαίνεται εκ των πραγμάτων ότι έχουμε έναν Πρωθυπουργό εξωτερικού και έναν Πρωθυπουργό εσωτερικού. Ο κ. Μητσοτάκης από τότε που ανέλαβε σε διεθνή φόρα και παντού μιλάει για την κλιματική αλλαγή, για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, για τη βίαιη απολιγνιτοποίηση, την οποία εξήγγειλε, αν και άλλαξαν και οι ημερομηνίες λίγο-πολύ.

Από την άλλη μεριά, μιλάει για τις ανανεώσιμες, που αφορά και το εν λόγω σχέδιο νόμου, εισάγοντας παράλληλα στο ενεργειακό μείγμα σε πολύ μεγάλο ποσοστό το φυσικό αέριο, το οποίο είναι ορυκτό καύσιμο και λίγο-πολύ, όλοι το γνωρίζουμε. Και στον ΟΗΕ τα έχει πει αυτά.

Από την άλλη μεριά, όμως, έχουμε και στη Μασσαλία τις δηλώσεις για τη βιοποικιλότητα, οι οποίες είχαν γίνει σε μια συνάντηση. Έχουμε διεθνείς δεσμεύσεις του Πρωθυπουργού για την προστασία της βιοποικιλότητας της Μεσογείου και του θαλάσσιου περιβάλλοντος, 30% προστασία της θάλασσας, 10% ακόμα και απαγόρευση αλίευσης. Όλα αυτά τα έχει πει.

Τι κάνει, όμως, στο εσωτερικό ο κ. Μητσοτάκης; Στο εξωτερικό λέει μεγάλα λόγια. Στο εσωτερικό δεν υπάρχει θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός. Δεν υπάρχει ειδικό χωροταξικό για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Υπάρχουν μια σειρά νόμων που

ψηφίστηκαν, ειδικά από τον κ. Χατζηδάκη, και μετά από τον κ. Γεωργιάδη, το Υπουργείο Ανάπτυξης, ένας νόμος που ορίζει υπο-περιοχές «NATURA», πολύ επιστημονικός όρος. Όλα είναι εις βάρος του περιβάλλοντος. Δηλαδή άλλα λέμε έξω και άλλα τελικά κάνουμε μέσα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Πραγματικά είναι φανερό -και γίνεται φανερό συνέχεια- ότι αυτή η Κυβέρνηση εξυπηρετεί συγκεκριμένα συμφέροντα. Αξιοποιεί αυτό που λέμε «ανάπτυξη και αναγκαιότητα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας», που είναι σωστό σαν θέση. Αλλά βέβαια με την τακτική την οποία ακολουθεί, έτσι όπως χωροθετούνται, ουσιαστικά χωρίς ειδικό σχέδιο χωροταξικό για τις ΑΠΕ, δυσφημεί και την ήδη θετική αυτή αναγκαιότητα που είναι η ανάπτυξη των ανανεώσιμων και βέβαια εις βάρος των ορυκτών καυσίμων. Δεν μπορεί να μας πείσει η Νέα Δημοκρατία ούτε η εκπρόσωπός της ότι δεν θέλουμε τις ΑΠΕ, γιατί κάτι τέτοιο άκουσα από την Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπο.

Με το εν λόγω σχέδιο νόμου βασικά γίνεται μία δεύτερη απόπειρα της Κυβέρνησης να απλοποιήσει παραπέρα την αδειοδότηση. Ο κόσμος, όμως, υποφέρει. Ο κ. Μητσοτάκης έχει δεσμευτεί ότι θα καλυφθεί 90% το κόστος και οι επιβαρύνσεις των καταναλωτών. Έχει δεσμευτεί για αυτό. Από την άλλη μεριά, οι λογαριασμοί έρχονται όπως έρχονται στους καταναλωτές και δεν μπορούν να τους πληρώσουν. Είναι σοβαρό ζήτημα. Ενώ, με βάση στοιχεία του ΔΕΔΔΗΕ, καθημερινά γύρω στις χίλιες εντολές έρχονται για αποκοπές ηλεκτρικού ρεύματος. Εντολές έτσι! Το τονίζω.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Από εκεί και πέρα, όμως, δεν κάνατε δεκτή, κύριε Υπουργέ, και την τροπολογία που είχαμε κάνει τον Μάιο μήνα, στην οποία περιλαμβάνεται και το θέμα της απαγόρευσης των αποκοπών ηλεκτρικού ρεύματος. Τώρα, όμως, πρέπει να τοποθετηθείτε και για αυτό. Γιατί για τις όποιες ρυθμίσεις φέρνετε εδώ με αυτή τη μη εμφάνιση της ρήτρας αναπροσαρμογής -γιατί δεν πρόκειται για κατάργηση, για μη εμφάνιση της ρήτρας πρόκειται, γιατί θα ενσωματώνονται οι τιμές στα κυμαινόμενα τιμολόγια, η τιμή αυτή- ουσιαστικά πρέπει να πάρετε κάποια συγκεκριμένη θέση. Αυτό θα το δουν οι καταναλωτές μετά από δύο με τρεις μήνες. Βέβαια, σε δύο τρεις μήνες θα έχουμε και εκλογές και φυσικά θα έχουμε πολιτική αλλαγή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ολοκληρώστε, κυρία Καφαντάρη.

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ: Και το πολύ σημαντικό: Ακόμα και οι ανεξάρτητες αρχές οι οποίες μέχρι σήμερα δεν μιλούσαν -μιλάω για τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, τη ΡΑΕ συγκεκριμένα- αρχίζουν και τοποθετούνται δημόσια, και ο πρόεδρός της. Δηλαδή αντιδρούν ακόμα και οι ανεξάρτητες αρχές, στις οποίες τους επικεφαλής λίγο πολύ εσείς τους διορίσατε.

Από την άλλη μεριά, έχουν έρθει και τροπολογίες του ΣΥΡΙΖΑ που έχουν να κάνουν και με την επιστροφή των 67 εκατομμυρίων ευρώ από την οριακή τιμή συστήματος στους καταναλωτές, κάτι το οποίο είπε και ο Πρόεδρος της ΡΑΕ, θέτοντας σοβαρές ενστάσεις.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Επίσης, πάρα πολύ σοβαρό είναι και το θέμα σχετικά με τη ΔΕΠΑ Υποδομών, στην οποία συγκεκριμένα αλλάζετε τη σύμβαση ουσιαστικά, παραχωρώντας ακόμα περισσότερα στους Ιταλούς, στην ιταλική εταιρεία. Αυτή είναι η λογική σας. Και μετά έρχεστε και λέτε για επενδύσεις γιατί έρχονται ξένοι και αγοράζουν δημόσιο πλούτο. Γιατί και τα δίκτυα είναι δημόσια και είναι δημόσιου ενδιαφέροντος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κλείστε, κυρία Καφαντάρη. Σας παρακαλώ πολύ. Ξεφύγαμε πολύ.

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ: Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα πω για τα φωτοβολταϊκά που γίνεται σκανδαλωδώς παραβίαση των περιβαλλοντικών νόμων, έτσι χωρίς σχέδιο, χωρίς θαλάσσιο χωροταξικό, ακόμη και στις «NATURA», έτσι όπως εμφανίζονται το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου -για αυτό καταθέσαμε και συγκεκριμένη τροπολογία γι' αυτό-, χωρίς να υπάρχουν εγκρίσεις, χωρίς να έχει λόγο ο ΟΦΥΠΕΚΑ, το ΕΛΚΕΘΕ. Εγώ θα έλεγα ότι ακόμα και το Πολεμικό Ναυτικό μπορεί να έχει λόγο στο συγκεκριμένο. Διότι και η θαλάσσια βιοποικιλότητα είναι ένας πολύ σημαντικός τομέας συνολικά της βιοποικιλότητας. Και, αφού είμαστε ευρωπαϊστές και Ευρωπαίοι, πρέπει να ακολουθούμε και τι λέει η Ευρωπαϊκή Ένωση για τη βιοποικιλότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Σας παρακαλώ. Έχουμε ξεφύγει πολύ. Τα είπατε αυτά.

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ: Βιάζεστε. Θέλετε να τακτοποιήσετε πολλά και με τροπολογίες και με το εν λόγω σχέδιο νόμου, να ικανοποιήσετε συμφέροντα, πιθανές δεσμεύσεις, γιατί καταλαβαίνετε ότι ο χρόνος είναι λίγος. Γρήγορα ο ελληνικός λαός θα επιβάλει την πολιτική αλλαγή.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Καλείται στο Βήμα ο κ. Άγγελος Τόλκας από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία. Να ετοιμάζεται ο κ. Παππάς από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, που είναι ο επόμενος.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΛΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για ακόμα μία φορά καλούμαστε να ψηφίσουμε απλοποίηση αδειοδότησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, μετά από μια προηγούμενη του κ. Χατζηδάκη το 2020, δήθεν, προσπάθεια απλοποίησης αδειοδότησης, η οποία οδήγησε στο απόλυτο μπάχαλο, στον εγκλωβισμό χιλιάδων μικρών επενδυτών, στο πάγωμα των μικρών αγροτικών έργων που μειώνουν το κόστος παραγωγής. Και αυτά σε μια στιγμή που οι Έλληνες απαιτούν φθηνό ηλεκτρικό ρεύμα, που δεν αντέχουν τις αυξήσεις στα νοικοκυριά, στα μαγαζιά, στις επιχειρήσεις τους, στις αγροτικές τους εγκαταστάσεις.

Και αντί να προχωράτε με τις υποδομές στα δίκτυα και όλες τις βασικές προτεραιότητες, ώστε να μπορούν να αποδώσουν και οι ΑΠΕ, εσείς διατηρείτε ουσιαστικά τη ρήτρα αναπροσαρμογής, τη μετονομάζετε, την εντάσσετε μέσα στην κατανάλωση και στους λογαριασμούς ενέργειας. Δηλαδή, μια κοροϊδία! Αποτύχατε στο να στηρίξετε και να διευκολύνετε τους Έλληνες σε αυτή τη μεγάλη κρίση, όχι επειδή δεν μπορούσατε, αλλά επειδή δεν το θέλετε. Είχατε τα μέσα, είχατε τα χρήματα, τον τρόπο, αλλά εσείς επιλέξατε να μοιράσετε τα υπερκέρδη στους μεγάλους -δικούς σας- παίκτες ενέργειας. Για εσάς οι ΑΠΕ είναι μπίζνες που δεν έχουν καμμία σχέση με την πράσινη μετάβαση, με το περιβάλλον, με την ενεργειακή δημοκρατία.

Τα αποτελέσματα της αντίληψής σας, της πολιτικής σας, της νομοθέτησής σας, τα βιώνουμε και στον τόπο μας, την Ημαθία, με τα φαραωνικά αιολικά πάρκα που επιτρέπετε να δημιουργηθούν, χωρίς να λαμβάνετε υπ' όψιν αποφάσεις των δημοτικών συμβουλίων της περιοχής, τη γνώμη και τις ανησυχίες της τοπικής κοινωνίας, την προτεραιότητα στη βιοποικιλότητα και στο περιβάλλον. Και δεν μπορεί να λέει η κ. Αραμπατζή ότι εμείς δεν είμαστε υπέρ των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τη στιγμή που τη στηρίξαμε και βάλαμε ένα πολύ πιο σωστό πλαίσιο. Αλλά πρέπει να διακρίνουμε τι αποτελεί ανανεώσιμη πηγή ενέργειας.

Στο Βέρμιο επιχειρείται η εγκατάσταση επιπλέον εβδομήντα ανεμογεννητριών εγκατεστημένης ισχύος 4,5 μεγαβάτ, ενώ ήδη έχουν εγκατασταθεί και λειτουργούν σαράντα δύο ανεμογεννήτριες εγκατεστημένης ισχύος 83 μεγαβάτ. Πρόκειται για έργα τα οποία δεν αποτελούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αλλά πλήρη βιομηχανοποίηση εξαιρετικά δυσανάλογης δυναμικής με τον ορεινό όγκο. Ενώ μιλάμε ακόμα και για ανεμογεννήτριες ύψους διπλάσιου αυτού του πύργου Αθηνών, με το άνοιγμα του έλικα. Ο σχεδιασμός αυτός πρέπει να σταματήσει. Η εγκατάσταση τέτοιου αιολικού πάρκου πρέπει να σταματήσει. Μιλάμε για το Βέρμιο των δύο χιονοδρομικών κέντρων, των πολυποίκιλων αθλητικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων, της βιοποικιλότητας, της μοναδικής χλωρίδας και πανίδας, του πιο σημαντικού πνεύμονα πρασίνου στη βόρεια Ελλάδα. Όπως και η επιβάρυνση της Πτολεμαΐδας, που μετατρέπεται σε βουνό μετάλλου, πρέπει να σταματήσει. Δεν έχετε εκπονήσει το ειδικό χωροταξικό πλαίσιο για τις ΑΠΕ ούτε έχετε διαμορφώσει το δίκτυο ώστε να υποδεχτεί τέτοια παραγωγή ενέργειας. Καθένας, και ειδικά οι μεγάλες εταιρείες, στήνουν όπου θέλουν ό,τι θέλουν. Επενδύσεις στον αέρα! Αερι-

τζίδικα κέρδη για λίγους με επιχορήγηση δημοσίου!

Με το σημερινό νομοσχέδιο εξαιρείτε ουσιαστικά την περιβαλλοντική νομοθεσία, τις προβλέψεις του Συντάγματος και των ευρωπαϊκών οδηγιών. Παρακάμπτετε τις υποχρεωτικές αδειοδοτήσεις, τη δασική και περιβαλλοντική νομοθεσία. Διαλύσατε, όχι εσείς, ο κ. Χατζηδάκης, ήδη τις επιτροπές «NATURA». Τις συγκέντρωσε όλες σε κεντρική υπηρεσία στην Αθήνα για να διευκολύνεται η δημιουργία του αιολικού πάρκου μέσα σε περιοχές «NATURA», όπως στο Βέρμιο, χωρίς αντιδράσεις από τις τοπικές επιτροπές, που σας τα έλεγαν. Αποτρέπετε με κάθε τρόπο τα μικρά έργα ΑΠΕ, τις ενεργειακές κοινότητες και την αυτοπαραγωγή, για τα οποία και το βουνό μάς προσφέρεται και ακολουθεί την ήπια ανάπτυξη που έχει επιλέξει ειδικά η πόλη της Νάουσας και οι παραγωγικοί φορείς της.

Ορίζετε εγγυητικές επιστολές σε ύψος πολλαπλάσιο αναλογικά για τους μικρούς παραγωγούς, δεν θέλετε να ανοίξει το παιχνίδι στην ενέργεια, παρά έχετε μοναδική προτεραιότητα να εξασφαλίσετε τα μεγάλα έργα ΑΠΕ των μεγάλων εταιρειών.

Δεν σέβεστε την τοπική κοινωνία και υποδαυλίζετε τις τοπικές αντιδράσεις, γιατί δεν πιστεύετε εσείς στην πράσινη μετάβαση. Δεν υπολογίζετε τις αρνητικές αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου Νάουσας, αλλά και άλλων πόλεων του Νομού Κοζάνης και τον χαρακτήρα ανάπτυξης και οικονομίας που ακολουθεί η περιοχή.

Αλήθεια, για απαντήστε μας, κύριε Σκρέκα, στο εξής: Γιατί δεν ακολουθήσατε στο Βέρμιο και σε άλλα ανάλογα βουνά τα κριτήρια για τα «απάτητα βουνά», δηλαδή περιοχές άνευ δρόμων με περιμετρική ζώνη ενός χιλιομέτρου, όπου απαγορεύεται η διάνοιξη νέων δρόμων και η δημιουργία άλλων τεχνητών επεμβάσεων που μεταβάλλουν ή αλλοιώνουν το φυσικό περιβάλλον και, επιπλέον, υπάγονται σε καθεστώς υψηλής προστασίας; Αναφέρομαι σε ορισμό που δίνετε εσείς μέσα στο νομοσχέδιο.

Η προστασία για τις περιοχές αυτές -πάλι δανείζομαι κομμάτι από το ίδιο νομοσχέδιο- συνεισφέρει στη διατήρηση της φυσικής βιοποικιλότητας, εμποδίζει την είσοδο ξενικών ειδών, παρέχει διαδρομές μετανάστευσης και ενδιάμεσων στάσεων σε είδη πανίδας, δεσμεύει άνθρακα και μειώνει τις επιπτώσεις των αερίων του θερμοκηπίου -πίσω από το βουνό είναι η Πτολεμαΐδα- διατηρεί τη συνδεσιμότητα και την ακεραιότητα του οικοσυστήματος, προσφέρει αναψυχή ή εκπαίδευση και επιστημονική γνώση στους πολίτες, ρυθμίζει και προστατεύει τις υπηρεσίες του οικοσυστήματος με παροχή καθαρού νερού, έλεγχο διάβρωσης, υγιές έδαφος, ποιότητα αέρα, κλιματική ρύθμιση, επικονίαση καλλιεργειών, υψηλή ανθεκτικότητα στην επιδημία παρασίτων.

Αλήθεια, γιατί το όρος Χατζή στα Τρίκαλα, στην περιφέρειά σας, άξιζε περισσότερη προστασία από το όρος Βέρμιο, με βάση τις προτεραιότητες που μόλις διάβασα; Γιατί οι συνάδελφοι Βουλευτές της Ημαθίας -της Συμπολίτευσης- δεν σας ενημέρωσαν το 2020 για την αντίστοιχη σημασία του βουνού μας;

Με όσα ζούμε με την κλιματική κρίση, με τις πανδημίες, με τις φυσικές καταστροφές, με την καταστροφή της αγροτικής παραγωγής, θα έπρεπε πρώτα απ' όλα να μιλάμε και να νομοθετείτε, κύριε Υπουργέ, μέσω μιας αρχής: Να μην παίρνουμε από τη φύση περισσότερα απ' όσα μπορεί αυτή να ανασυστήσει.

Εμείς παλεύουμε και θα παλεύουμε να διαμορφώσουμε έναν δημοκρατικό, οικολογικό σχεδιασμό ξεκινώντας τοπικά και στηριζόμενοι στη συμμετοχή πολιτών, σωματείων, συλλόγων, κοινοτήτων και επαγγελματικών κλάδων. Να τεθεί η οικονομία στην υπηρεσία των αναγκών και των κριτηρίων της καλής διαβίωσης και με νέους, διαφορετικούς δείκτες, όπως την υγεία, την οικολογία, την εκπαίδευση, τη μείωση της φτώχειας, την αύξηση του προσδόκιμου ζωής.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε και για την τήρηση του χρόνου.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Νικόλαος Παππάς από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και να ετοιμάζεται η κ. Πούλου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Συζητάμε σήμερα ακόμα ένα νομοσχέδιο, ακόμα μια επιλογή πολιτικής με την οποία η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αποδεικνύει ότι δεν έχει καμμία σχέση με το περιβάλλον και ως αντικείμενο χαρτοφυλακίου με τη στενή έννοια, αλλά και το ευρύτερο περιβάλλον.

Στην περίπτωση του νομοσχεδίου, στην περίπτωση των ΑΠΕ, αποδεικνύεται ότι είστε προστάτες των καρτέλ της ενέργειας και πρέπει να θέσουμε τα βασικά. Δεν μπορεί να προχωρήσει κανένα σχέδιο ΑΠΕ χωρίς χωροταξικό σχεδιασμό, χωρίς πλαίσιο προστασίας της φύσης, χωρίς δίκτυα, χωρίς ενεργειακές κοινότητες, χωρίς δημοκρατία, χωρίς αποθήκευση ενέργειας και χωρίς, βεβαίως, καταναλωτές οι οποίοι να μπορούν να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους και να καταναλώνουν ενέργεια. Τίποτα από αυτά δεν έχετε κάνει και, δυστυχώς, οδηγείτε και αυτό το πεδίο σε αδιέξοδο.

Γιατί το κάνετε αυτό; Προφανώς, για να χωροθετηθούν όλα τα μεγάλα έργα ΑΠΕ χωρίς κανέναν σχεδιασμό. Και αυτό κάνετε και, βεβαίως, δεν ολοκληρώνετε τα προεδρικά διατάγματα για τις περιοχές «NATURA 2000», ενώ είχατε παραλάβει από εμάς την ανάθεση των ειδικών περιβαλλοντικών μελετών που αφορούσαν στο συγκεκριμένο πεδίο.

Και αφού αποκαλύπτεται όλο αυτό, μένετε αποκλειστικά με την προπαγάνδα. Φέρνετε μία ρύθμιση, η οποία μετονομάζει τη ρήτρα αναπροσαρμογής και την ενσωματώνει, λέει, στην κυμαινόμενη τιμή. Αυτά να ξέρετε, δηλαδή να βαφτίζετε το κρέας ψάρι, να υποκρίνεστε εσείς ότι δεν υπάρχει ρήτρα προσαρμογής και ο κόσμος να καλείται να την πληρώσει, ως τακτική έχει πολύ κοντά ποδάρια.

Και βεβαίως, νομίζω ότι, επίσης, έχει πολύ κοντά ποδάρια ως τακτική να κάνετε ότι δεν ακούτε την ανεξάρτητη αρχή. Έχουν ακουστεί πάρα πολλά εδώ, σε αυτή την Αίθουσα και τα προηγούμενα χρόνια για τον σεβασμό των ανεξάρτητων αρχών, αλλά να με συγχωρείτε, ο πάταγος από τις δηλώσεις του επικεφαλής της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας ακούστηκε πανελληνίως.

Εντάξει, μπορεί να είναι μια τακτική να τα προσπερνάτε ή να τα υποβιβάζετε, βεβαίως. Πραγματικά, όμως, μη νομίζετε ότι μένει η εντύπωση από τις δικές σας τοποθετήσεις. Όταν είναι τόσο εκκωφαντικές οι τοποθετήσεις ενός ανθρώπου που είναι επικεφαλής ρυθμιστικής αρχής -τον οποίο εσείς έχετε τοποθετήσει- αυτές είναι οι εντυπώσεις που μένουν.

Και βεβαίως, τίποτα για να ελαφρύνετε νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Τα υπερέσοδα είναι 3,8 δισεκατομμύρια ευρώ. Είναι καιρός αυτός να κομπάζουμε, όταν υπάρχουν τέτοια αποτελέσματα; Στο πεντάμηνο 4 δισεκατομμύρια ευρώ; Τι θα γίνει, δηλαδή; Θα αφαιμάξετε μέχρι το τέλος του έτους 10 δισεκατομμύρια ευρώ παραπάνω από τα προϋπολογισθέντα;

Η μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης είναι 1,5 δισεκατομμύριο ευρώ. Γιατί δεν το κάνετε; Όχι. Στα επιτρεπόμενα κατώτερα επίπεδα από την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι 1,5 δισεκατομμύριο ευρώ, θα μπορούσατε να το κάνετε. Και σταματήστε, σας παρακαλώ, διότι δεν απευθύνεστε ούτε σε νήπια ούτε σε ανθρώπους οι οποίοι δεν πάνε να γεμίσουν το ρεζερβουάρ και δεν καταλαβαίνουν. Η μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης ποσοστιαία ως προς το εισόδημά τους, θα διευκολύνει τα χαμηλότερα εισοδήματα. Λέτε και ότι είναι πρόταση η οποία θα ευνοήσει τους πλούσιους, εν πάση περιπτώσει.

Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να αναφερθώ και σε ένα ζήτημα, το οποίο άπτεται του ζητήματος των μεταφορών, διότι σήμερα είχαμε και απεργία στα λεωφορεία και στα τρόλεϊ.

Εμείς έχουμε καταθέσει μια πρόταση για να πάει η μηνιαία κάρτα των αστικών μεταφορών στα 9 ευρώ. Είναι μια πολιτική η οποία εφαρμόζεται ήδη στη Γερμανία και έχει πάρα πολύ σημαντικά αποτελέσματα. Το θέσαμε ενώπιον της ηγεσίας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και είπε ότι θα το μεταφέρει στο οικονομικό επιτελείο. Το οικονομικό επιτελείο έχει υπερέσοδα 4 δισεκατομμύρια ευρώ. Είναι δυνατόν να μην μπορεί να βρει 50 εκατομμύρια ευρώ για να εφαρμόσει αυτό το μέτρο;

Θα πει, βέβαια, κάποιος: Σε ποια λεωφορεία να μπαίνει ο κόσμος; Σε αυτά που δεν έχουν κλιματισμό -και λεωφορεία και μετρό και ΗΣΑΠ. Αυτές τις ημέρες είναι και τα περιστατικά που κατέβασαν τους ανθρώπους στη Θεσσαλονίκη πηγαίνοντας προς το αεροδρόμιο. Να μη σας πω για τα περιστατικά αυτανάφλεξης λεωφορείων, τα οποία τα έχουμε νοικιάσει με τιμές όσο

θα πληρώναμε για να πάρουμε καινούργια και όλα αυτά έχουν επτακόσιες χιλιάδες έως ένα εκατομμύριο χιλιόμετρα στην πλάτη τους.

Για όποιο πρόβλημα προκύπτει εσείς απαντάτε με τη στρατηγική της ιδιωτικοποίησης. Είναι μία στρατηγική η οποία έχει πραγματικά αποτύχει παταγωδώς σε διεθνές επίπεδο. Και φέρνετε μία τροπολογία η οποία επεκτείνει και το φυσικό αντικείμενο των ΚΤΕΛ και παρατείνει τη σύμβαση για έναν χρόνο. Ποτέ δεν έχετε σκοπό, βεβαίως, να προμηθευτείτε λεωφορεία. Παραλάβατε έτοιμο διαγωνισμό από εμάς για επτακόσια πενήντα λεωφορεία και τον πετάξατε στον κάλαθο των αχρήστων και αυτό είναι ενδεικτικό, νομίζω, της πολιτικής σας.

Τώρα, επιτρέψτε μου να κάνω και μία αναφορά στο εξής. Τις τελευταίες ημέρες πολλά στελέχη της Νέας Δημοκρατίας και με πρώτο τον κ. Σταϊκούρα που επικαλείται τον πίνακα του Ινστιτούτου Bruegel, ο οποίος δείχνει ότι η Ελλάδα έχει τις μεγαλύτερες δαπάνες για τη στήριξη της οικονομίας. Έτσι δεν είναι; Σωστά.

Κρύβετε, όμως, τον δεύτερο πίνακα, ο οποίος είναι αναρτημένος εκεί. Βεβαίως, έχετε τις πρώτες δαπάνες στη στήριξη της αισχροκέρδειας, διότι εφαρμόζετε μόνο ένα μέτρο, το μέτρο της επιδότησης. Δεν χτυπάτε την ακρίβεια στην πηγή, αυτή είναι η πικρή αλήθεια.

Και τον πίνακα θα μου επιτρέψετε να τον καταθέσω, διότι είναι πλούσιος σε σχέση με τις άλλες χώρες, κύριε Σκρέκα, αλλά είναι πάρα πολύ φτωχός σε σχέση με τις πολιτικές που επιλέγει η δική μας χώρα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Παππάς καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Η δική μας χώρα είναι μόνο στις επιδοτήσεις, απολύτως. Μία υποτιθέμενη εντολή στη ΔΕΗ να κάνει κάτι -δεν ξέρω τι ακριβώς να κάνει- και μηδέν εις το πηλίκο.

Είναι η μοναδική πολιτική που επιλέγετε. Δηλαδή, τι; Ο Έλληνας φορολογούμενος να εγγυάται την αισχροκέρδεια. Το κάνετε με τον μεγαλύτερο όγκο σε σχέση με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έρχεστε εδώ και πανηγυρίζετε κιόλας.

Νομίζω ότι θα πρέπει να επανεξετάσετε τη στάση σας, να δείτε τι πολιτικές εφαρμόζουν οι άλλες χώρες και να δούμε αν έχετε οποιαδήποτε πρόθεση, πραγματικά, να χτυπήσετε το πρόβλημα στην πηγή.

Τις τελευταίες ημέρες βλέπουμε μία επαναφορά της Νέας Δημοκρατίας στα ζητήματα του τι έγινε το 2015. Είναι προφανές ότι σας τελειώνουν τα καύσιμα. Σας τελειώνουν τα καύσιμα! Είναι απολύτως προφανές ότι σιχαίνεστε αυτά που έγιναν το 2015. Δηλαδή, ούτε δημοψηφίσματα θέλετε ούτε εκλογές -μετά τη συμφωνία- επιθυμείτε.

Μας κατηγορείτε ότι κλείσαμε τις τράπεζες. Έχω εδώ δήλωση του κ. Πικραμμένου. Είχαμε σχέδιο, λέει, από το 2012 να κλείσουμε τις τράπεζες κι αυτό το σχέδιο το υλοποιήσαμε. Κι εσείς ήσασταν με τη μεριά αυτών που πιέζανε για τη χρηματοπιστωτική ασφυξία τότε. Δεν τα ξεχνάει αυτά ο ελληνικός λαός. Και το απέδειξε.

Ξέρετε, κύριε Χρυσομάλλη, γιατί το απέδειξε; Διότι, υπάρχουν και οι εκλογές στις οποίες δεν επιθυμείτε ποτέ να αναφέρετε: Οι εκλογές του Σεπτεμβρίου, που αποτιμήθηκε η δική μας στάση και κατά τη διαπραγμάτευση και κατά το δημοψήφισμα και μετά. Βεβαίως, αυτή είναι η ιστορική παρακαταθήκη η δική μας. Εμείς παραλάβαμε μία χρεοκοπημένη χώρα! Είχατε καταφέρει να την χρεοκοπήσετε, όπως χρεοκοπείτε και το κόμμα σας αυτές τις ημέρες. Τη βγάλαμε από τα μνημόνια και νομίζω ότι αυτό εκτιμάται και εκτιμήθηκε ιστορικά.

Τέλος, δεν πρέπει να σας κάνει εντύπωση αυτό που είπε ο Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ. Οι επόμενες εκλογές είναι με απλή αναλογική. Κύριε Σκρέκα, επιθυμείτε αυτοδυναμία, κατά τα λεγόμενα του κυρίου Μητσοτάκη, έτσι δεν είναι; Άρα, υπάρχει μια αβεβαιότητα ότι από την απλή αναλογική δεν μπορεί να είναι πρωθυπουργός ο κ. Μητσοτάκης. Τελεία, παύλα, παράγραφος.

Ακούσαμε και τον καλοσυνάτο κ. Κωνσταντινόπουλο να λέει ότι δεν θα υποστηρίξουμε τον κ. Μητσοτάκη στην πρωθυπουργία. Άρα, τι έχουμε; Το πρωτοφανές για τα ελληνικά πολιτικά χρονικά, έναν εν ενεργεία Πρωθυπουργό, που να δηλώνει ρητά ότι δεν μπορεί να είναι αυτός πρωθυπουργός μετά από την επερχόμενη κάλπη.

Θέλετε αυτοδυναμία! Μάλιστα. Εμείς λέμε ισχυρή εντολή στον ΣΥΡΙΖΑ, πρωτιά του ΣΥΡΙΖΑ και προοδευτική κυβέρνηση συνεργασίας. Μη σας κάνει, λοιπόν, εντύπωση. Διότι, αν βάλετε τα νούμερα κάτω, αυτά θα είναι. Και στα καλύτερά σας όνειρα, πενήντα Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας δεν θα είναι σε αυτή την Αίθουσα την επόμενη ημέρα.

Ο δρόμος, λοιπόν, έχει ανοίξει. Τα πολιτικά σας αδιέξοδα και η πολιτική σας απομόνωση αποτυπώνεται κάθε μέρα, την ομολογείτε -κατά λάθος ή επίτηδες, δεν ξέρω- αλλά η πραγματικότητα είναι αυτή, κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας και καλά θα κάνετε να τη συνειδητοποιήσετε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Καλείται στο Βήμα η κ. Παναγιού Πούλου από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και να ετοιμάζεται από τη Νέα Δημοκρατία ο κ. Κοτρωνιάς.

Ορίστε, κυρία Πούλου.

ΠΑΝΑΓΙΟΥ (ΓΙΩΤΑ) ΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην Ελλάδα του υπαρκτού «μητσοτακισμού» η κοινωνία ασφυκτιά. Η αγοραστική δύναμη των Ελλήνων κατρακύλησε το 2021 στην προτελευταία θέση της Ευρωζώνης, σύμφωνα με την τελευταία έκθεση της EUROSTAT. Νοικοκυριά και επιχειρήσεις στοχοποιούνται ραγδαία, ενώ η χώρα μετατρέπεται στο θεματικό πάρκο μιας χούφτας μεγάλων συμφερόντων που συνεχίζει ανενόχλητη το φαγοπότι της σε όλα τα πεδία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το πεδίο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που από ευκαιρία οικονομικής ανάπτυξης, έχει εξελιχθεί σε ακόμα μία μαύρη τρύπα για την οικονομία και το περιβάλλον.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από τον περιβαλλοντοκτόνο νόμο Χατζηδάκη του 2020 φτάσαμε πλέον σήμερα στο περιβαλλοντοκτόνο νομοσχέδιο Σκρέκα για τις ΑΠΕ που συζητούμε. Να θυμηθούμε, όμως, πως καταλήξαμε εδώ. Να θυμηθούμε, κύριοι Υπουργοί, τι παραλάβατε από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ και τι καταφέρατε εσείς;

Παραλάβατε, πρώτον, πλεονασματικό τον ειδικό λογαριασμό για τις ΑΠΕ, που η συγκυβέρνηση Σαμαρά - Βενιζέλου είχε αφήσει με 800 εκατομμύρια ευρώ έλλειμμα. Δεύτερον, παραλάβατε εγκεκριμένο μηχανισμό στήριξης για τις ΑΠΕ από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τρίτον, παραλάβατε ολοκληρωμένο πλαίσιο για μικρούς αιολικούς και φωτοβολταϊκούς σταθμούς, αλλά και για τις ενεργειακές κοινότητες, ώστε να διαχέονται τα οφέλη στις τοπικές κοινωνίες. Και τέταρτον, παραλάβατε προκηρυγμένη από τον Φεβρουάριο του 2019 την αναθεώρηση του ειδικού χωροταξικού πλαισίου για τις ΑΠΕ με ορίζοντα υλοποίησης τους δεκαοκτώ μήνες.

Παραλάβατε, δηλαδή, ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την πράσινη ενέργεια, φιλικό προς το περιβάλλον και κερδοφόρο για τους πολλούς και όχι μόνο για τους λίγους. Και τι κατορθώσατε μέσα στα επόμενα τρία χρόνια;

Κατ' αρχάς, το 2020 με περίσσιο θράσος βαφτίσατε απλοποίηση την προκλητική κατάργηση κάθε ουσιαστικού κριτηρίου περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων ΑΠΕ και, επίσης, την κατάργηση των φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών. Μόνο εσείς θα μπορούσατε να καταφέρετε τέτοια αντιστροφή και διαστρέβλωση των εννοιών. Τα έργα ΑΠΕ που σε όλο τον κόσμο γίνονται για να προστατέψουν το περιβάλλον και να αναχαιτίσουν την κλιματική αλλαγή, στην Ελλάδα -του υπαρκτού «μητσοτακισμού»- αγνοούν στοιχειώδους περιβαλλοντικής μέριμνας.

Έχουμε έργα που συσσωρεύονται ανεξέλεγκτα χωρίς σχεδιασμό και χωρίς κανόνες, ακόμη και μέσα σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και εύθραυστης βιοποικιλότητας, σε προστατευόμενες περιοχές «NATURA 2000», σε αρχαιολογικούς χώρους με μνημεία παγκόσμιας εμβέλειας, σε γη υψηλής παρα-

γωγικότητας που τόσο πολύτιμη είναι εν όψει επισιτιστικής κρίσης. Το παράδειγμα της Βοιωτίας είναι χαρακτηριστικό. Εκεί όπου παράγεται το 17% της αιολικής ενέργειας όλης της Ελλάδας, ποσοστό που φτάνει το 30% με τα αιολικά πάρκα που έχουν αδειοδοτηθεί, με αποτέλεσμα να είναι πλέον δυσανάλογα επιβαρυμένος νομός, όχι μόνο στην επιβαρυμένη Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, αλλά, όπως προείπα, σε όλη τη χώρα. Εκεί τα ανεξέλεγκτα «δάση» ανεμογεννητριών φυτρώνουν σε απόσταση αναπνοής από τους οικισμούς στον Κιθαιρώνα, στον Ελικώνα, στην Κοιλάδα των Μουσών ή ακόμα και μέσα στο δελφικό τοπίο.

Και όλα αυτά συμβαίνουν, κύριοι Υπουργοί, γιατί ο στόχος σας είναι να διαλύσετε το κανονιστικό πλαίσιο των ΑΠΕ για να δώσετε γη και ύδωρ στα λόμπι της ενέργειας, δηλαδή στους επίσημους χορηγούς της Κυβέρνησής σας.

Και κάπως έτσι, λοιπόν, φτάσαμε να μιλάμε πλέον για υπερθέρμανση της αγοράς των ΑΠΕ, για φούσκα που απειλεί να σκάσει. Βέβαια, βλέποντας το αδιέξοδο που οι ίδιοι δημιουργήσατε με το ενεργειακό δόγμα «μπάτε σκύλοι, αλέστε» του κ. Χατζηδάκη, προσθέσατε τον όρο της εγγυητικής επιστολής των 35.000 ευρώ ανά μεγαβάτ προς εξυπηρέτηση, όμως, και πάλι των μεγαλοεπενδυτών.

Ωστόσο, το κακό είχε ήδη γίνει και έγινε ακόμη μεγαλύτερο με τη νέα μαύρη τρύπα που δημιουργήσατε το 2020 στον ειδικό λογαριασμό για τις ΑΠΕ, με το χαράτσι της έκτακτης εισφοράς που επιβάλλατε στη συνέχεια στους μικρούς παραγωγούς για να πληρώσουν από την τσέπη τους τις δικές σας αστοχίες. Και βέβαια, έχετε δημιουργήσει επιπλέον προβλήματα με τις απίστευτες καθυστερήσεις στους διαγωνισμούς, στο θεσμικό πλαίσιο αποθήκευσης ενέργειας, αλλά και στον -ξεχασμένο πια για εσάς- χωροταξικό σχεδιασμό, αφού παραπέμπεται στις καλένδες δήθεν για τον Απρίλιο του 2023, που μάλλον τότε δεν θα είστε και κυβέρνηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ποιο είναι αυτή τη στιγμή το μεγαλύτερο πρόβλημα στις ΑΠΕ; Επιλύεται από το παρόν νομοσχέδιο; Είναι η έλλειψη έργων; Όχι βέβαια. Πάνω από πεντέμισι χιλιάδες έργα βρίσκονται σε αρχικό στάδιο, δηλαδή έχουν λάβει άδεια παραγωγής ή βεβαίωση παραγωγού. Αν υπολογίσουμε, λοιπόν, τις ΑΠΕ που λειτουργούν ήδη, μαζί με όσα έργα έχουν εξασφαλίσει δικαίωμα σύνδεσης, φτάνουμε στα 19,5 GW.

Τι σημαίνει αυτό; κύριοι Υπουργοί; Σημαίνει ότι ο στόχος παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα που είναι 15,1 γιγαβάτ μέχρι το 2030, έχει ήδη επιτευχθεί. Στόχος, όμως, που με απόλυτη ευθύνη της ανέμελης Κυβέρνησής σας βρίσκεται μόνο στα χαρτιά, αφού μόλις το 14% αυτών έχει λάβει άδεια λειτουργίας. Το ζητούμενο, όμως, είναι η υλοποίησή τους να προχωρήσει με τρόπο που ταιριάζει σε μια ευνομούμενη πολιτεία και όχι σε ένα ενεργειακό Φαρ Ουέστ.

Κύριε Υπουργέ, έχετε καταφέρει να στρέψετε όλη την κοινωνία ενάντια στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με κινητοποιήσεις τοπικών συλλογικών φορέων, περιβαλλοντικών οργανώσεων, δημάρχων, ψηφίσματα, προσφυγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Είναι μια κατάσταση εκτός ελέγχου. Ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία σας λέει, λοιπόν, ότι δύο είναι τα κλειδιά που μπορούν να βγάλουν την εθνική πολιτική για τις ΑΠΕ από το αδιέξοδο, αλλά λείπουν από το νομοσχέδιό σας.

Το πρώτο κλειδί είναι φυσικά η άμεση εκπόνηση του ειδικού χωροταξικού πλαισίου που θα εξασφαλίσει ισόρροπη και αποτελεσματική κατανομή των ΑΠΕ, θα προστατέψει το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, τη βιοποικιλότητα και την πολιτιστική κληρονομιά, ενώ θα απολαμβάνουν και οι επενδυτές ασφάλεια δικαίου.

Τι κάνετε, όμως, εσείς; Τοποθετείτε την εκπόνηση του χωροταξικού τον Απρίλιο του 2023, ώστε μέχρι τότε να έχουν χωροθετηθεί χωρίς κανένα σχεδιασμό όλα τα έργα ΑΠΕ της επόμενης δεκαετίας. Και, επιπλέον, κάνετε κατάχρηση του χαρακτηρισμού των έργων ΑΠΕ ως δημόσιας ωφέλειας, αλλά και του μέτρου της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, που δημιουργούν φυσικά έντονες κοινωνικές αντιδράσεις και γι' αυτό πρέπει να είναι έσχατα μέτρα.

Το δεύτερο κλειδί είναι, τέλος, η άμεση επέκταση του δικτύου και του χώρου αποθήκευσης, ώστε να συνδεθούν επιτέλους με το σύστημα τα «παγωμένα» έργα αυτά των μικρών παραγωγών. Αντίθετα, εσείς πετάτε και πάλι στις καλένδες την επέκταση των υποδομών και το «ξεπάγωμα» των αιτημάτων μέχρι την τροποποίηση του κώδικα διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα την ανοχή σας για ένα λεπτό

Ταυτόχρονα, προσπαθείτε να εξαπατήσετε στο νομοσχέδιό σας με τη δήθεν κατάργηση της ληστρικής ρήτρας αναπροσαρμογής, της ρήτρας Μητσοτάκη, τον ελληνικό λαό, γιατί την καταργείτε μόνο ως χωριστή εγγραφή στον λογαριασμό, αλλά όχι ως χαράτσι το οποίο θα συνεχίσει να πηγαίνει κατ' ευθείαν στις τσέπες των βαρόνων της ενέργειας.

Κύριε Σκρέκα, όσο κι αν κατηγορείτε τον ΣΥΡΙΖΑ για κάθε δικό σας λάθος ή δήθεν επίτευγμα εσείς κυβερνάτε τρία χρόνια τη χώρα, εσείς ευθύνεστε για την ενεργοποίηση της ρήτρας αναπροσαρμογής και για τη σύνθεση του μείγματος στο Χρηματιστήριο Ενέργειας.

Αποτέλεσμα της δικής σας πολιτικής είναι το κύμα ακρίβειας που πλήττει την κοινωνία και την οδηγεί σε απόγνωση. Αποτέλεσμα της πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ αντίστοιχα ήταν η μείωση στην τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος και αυτό δεν μπορείτε να το απορρίψετε με λόγια, γιατί οι πολίτες γνωρίζουν τι πλήρωναν και τι πληρώνουν.

Τέλος, με τις πολεοδομικές σας ρυθμίσεις νομιμοποιείτε τη νέα γενιά αυθαιρέτων, αφού καταργείτε την προέγκριση των οικοδομικών αδειών για τις κατηγορίες 1 και 2, αυτές, δηλαδή, που αφορούν σε μεγάλες κατασκευές μέσα σε προστατευόμενες περιοχές, περιοχές, δηλαδή, αρχαιολογικών χώρων ή παραδοσιακών οικισμών. Αντί να ενισχύσετε τις υπηρεσίες ΥΔΟΜ που έχουν αποδεκατιστεί από προσωπικό, αφαιρείτε σημαντικές ελεγκτικές αρμοδιότητες και τις φορτώνετε στους ιδιώτες μηχανικούς με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Είναι πλήρης αποδόμηση του δομημένου περιβάλλοντος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πολιτική της Κυβέρνησης Μητσοτάκη για τις ΑΠΕ έχει μετατρέψει την Ελλάδα όχι σε μπαταρία της Ευρωζώνης, της Ευρώπης, όπως μας υποσχόταν ο Πρωθυπουργός, αλλά σε ενεργειακή μπανανία της Ευρώπης.

Η επόμενη προοδευτική κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία θα εντάξει τις ΑΠΕ στον σχεδιασμό για τη συνολική παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας με ξεκάθαρο χωροταξικό σχεδιασμό, με προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς, με εκτεταμένα δίκτυα και υποδομές αποθήκευσης που θα επιτρέψουν τη σύνδεση πολλών μικρών παραγωγών με ενεργειακή δημοκρατία και ενεργειακές κοινότητες που θα μοιράζονται οφέλη στις τοπικές κοινωνίες. Με τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κανείς δεν θα μείνει πίσω ούτε στην πράσινη ενέργεια.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Γεώργιος Κοτρωνιάς από τη Νέα Δημοκρατία και να ετοιμάζεται ο κ. Μιλτιάδης Χρυσομάλλης, επίσης, από τη Νέα Δημοκρατία.

Ορίστε, κύριε Κοτρωνιά, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΤΡΩΝΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μου αρέσει να είμαι εκτός θέματος, αλλά ακούγοντας τον κ. Παππά να λέει ότι τις τράπεζες τις έκλεισαν οι μυστήριοι τραπεζίτες, η δόλια πολιτική -που την προετοίμαζε επί χρόνια- της Νέας Δημοκρατίας, θέλω, λοιπόν, να πω ότι και τότε ενήλικας ήμουν και άκουγα, ζούσα τα γεγονότα και θυμάμαι τον κ. Βαρουφάκη που έλεγε: «Αγάπη μου, έκλεισα τις τράπεζες». Τώρα, αν «αγάπη μου» λέμε τους τραπεζίτες, τότε να δεχτώ τη θέση του κ. Παππά. Όμως, «αγάπη μου» λέμε συνήθως αυτές που αγαπάμε, που σημαίνει ότι ο κ. Βαρουφάκης επαιρόταν στην αγαπημένη του ότι έκλεισε τις τράπεζες. Τώρα όλα τα υπόλοιπα είναι μια ξαναζεσταμένη σούπα, η οποία έρχεται με άλλο προσωπείο για να δημιουργήσει

άλλες εντυπώσεις ύστερα από την τόση κακή εμπειρία που έχουμε γι' αυτά τα θέματα.

Όμως, ας έρθουμε στο σημερινό νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που έρχεται να δώσει απαντήσεις στις δυσμενείς συνθήκες της ενεργειακής κρίσης. Με το παρόν νομοσχέδιο διαμορφώνεται το πλαίσιο, ώστε η προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας να υλοποιηθεί άμεσα μέσα από τον εκσυγχρονισμό, την απλοποίηση και την επιτάχυνση των διαδικασιών της λεγόμενης δεύτερης φάσης αδειοδότησής τους, οι οποίες στην παρούσα φάση είναι ανελαστικές και δεν λειτουργούν προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος, αφού ενώ υπάρχουν όλα τα νομοθετικά εργαλεία, όλα φρακάρουν από την αδυναμία σύνδεσης στα δίκτυα μεταφοράς.

Οι βασικότερες προβλέψεις για το διάστημα από την υποβολή του αιτήματος χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης μέχρι και την έκδοση της αδείας σύνδεσης λειτουργίας είναι, πρώτον, η σημαντική μείωση των απαραίτητων δικαιολογητικών, δεύτερον, η υιοθέτηση εύλογων προθεσμιών υλοποίησης και, τρίτον, η ψηφιοποίηση των διαδικασιών, οι οποίες εναρμονίζονται πλήρως με την ευρωπαϊκή οδηγία 2018/2021.

Πιο αναλυτικά, στο δεύτερο μέρος του παρόντος καταργείται η μη δεσμευτική προσφορά σύνδεσης και προβλέπεται η υποβολή απευθείας αίτησης για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης, δεύτερον, η εγγυητική επιστολή υποβάλλεται στον αρμόδιο διαχειριστή μαζί με την υποβολή της αίτησης για οριστική προσφορά σύνδεσης και όχι κατά την αποδοχή αυτής, ορίζονται ειδικότερα συστήματα που αφορούν στη σύμβαση σύνδεσης, ώστε οι επενδυτές να γνωρίζουν ακριβώς τα χρονικά περιθώρια υλοποίησης των έργων τους, ορίζονται οι τεχνικές προϋποθέσεις που πρέπει να τηρεί ο παραγωγός, παρέχεται η δυνατότητα στους διαχειριστές να συνάπτουν συμβάσεις σύνδεσης με όρο περιορισμένης έγχυσης ενέργειας και ισχύος των σταθμών με σκοπό τη δημιουργία μεγαλύτερης ισχύος σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, αναλύονται θέματα κυριότητας των έργων σύνδεσης, καθώς και η δυνατότητα των παραγωγών να κατασκευάσουν δίκτυα μέσης τάσης, τα οποία θα προορίζονται αποκλειστικά για παραγωγούς, παρέχεται η δυνατότητα υποβολής κοινού αιτήματος περί χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης στον διαχειριστή του συστήματος και ορίζεται ένα σαφές πλαίσιο σχετικά με τις προϋποθέσεις για τις αιτήσεις των αδειών έγκρισης.

Ιδιαίτερα θα σταθώ στο τέταρτο μέρος του παρόντος, στο οποίο μεταξύ άλλων υλοποιείται μια ιδιαίτερα σημαντική πρόβλεψη, για την οποία είχα κάνει και προσωπική εισήγηση και αφορά στην ενίσχυση του δικτύου μεταφοράς ενέργειας και στη διευκόλυνση εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων από τους οργανισμούς αυτοδιοίκησης, τους ΤΟΕΒ και τις ενεργειακές κοινότητες.

Συγκεκριμένα, κατόπιν εισήγησης του διαχειριστή του δικτύου και τροποποίησης του κώδικα του ΕΔΔΗΕ δίνεται η δυνατότητα για ένταξη περισσότερης ισχύος σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ στο δίκτυο και ορίζεται ότι διατίθεται περιθώριο απορρόφησης ισχύος 10 μεγαβάτ ανά υποσταθμό πλέον του υφιστάμενου περιθωρίου αποκλειστικά για την εγκατάσταση σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ αυτοπαραγωγών, αυτοπαραγωγών με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού, αυτοπαραγωγών με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού ή αυτοπαραγωγών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων.

Το συγκεκριμένο περιθώριο καθίσταται διαθέσιμο στο σύνολο των υποσταθμών του ΕΔΔΗΕ, περιλαμβανομένων των περιοχών με κορεσμένα δίκτυα -αυτή τη στιγμή τα περισσότερα δίκτυα είναι κορεσμένα- και κατανέμεται σε ποσοστό 30% σε αυτοπαραγωγούς που αφορούν σπίτια, 30% σε αυτοπαραγωγούς του πρωτογενή τομέα, στους αγρότες μας δηλαδή, και 40% σε αυτοπαραγωγούς στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα.

Για το θέμα αυτό έχω κάνει στις 20 Μαΐου του 2020 παρέμβαση στην Επιτροπή Περιβάλλοντος της Βουλής και ανάλογη κοινοβουλευτική ερώτηση για να δοθεί προτεραιότητα στους αγρότες αυτοπαραγωγούς.

Μια άλλη κίνηση πολύ θετική είναι ότι πλέον προβλέπεται ο επιμερισμός του κόστους σύνδεσης έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Ελληνικού Δικτύου Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας μεταξύ του διαχειριστή του και των παραγωγών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ σε αντίθεση με τα τωρινά δεδομένα.

Μέχρι τώρα, κυρίες και κύριοι, η ενίσχυση και η επέκταση του κορεσμένου τοπικού δικτύου αποτελούσε μια ιδιαίτερα κοστοβόρα διαδικασία, η οποία επιβάρυνε πλήρως τον επενδυτή των έργων ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, καθιστώντας έτσι την επένδυσή του οικονομικά ασύμφορη. Με την προτεινόμενη ρύθμιση αυτό αλλάζει και καθιστά την εγκατάσταση νέων σταθμών στα τοπικά δίκτυα πιο ελκυστική για τους μικροεπενδυτές.

Παράλληλα, προβλέπεται και η αποδέσμευση ηλεκτρικού χώρου από μη λειτουργικούς σταθμούς και η διάθεσή του σε νέους προς αξιοποίηση όπου αυτό είναι, βέβαια, τεχνικά εφικτό.

Το φθινόπωρο του 2019 με τη διπλή ιδιότητα που είχα τότε, αυτή του Βουλευτή, αλλά και του αυτοδιοικητικού και Προέδρου της Επιτροπής Περιβάλλοντος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος, διοργάνωσα στη Λαμία ένα συνέδριο για τις ενεργειακές κοινότητες. Επειδή το ακροατήριο ήταν κατά βάση αυτοδιοικητικό θυμάμαι ότι είχα πει στους συμμετέχοντες δημάρχους πως αν αντιληφθούν τη σημασία της δημιουργίας των ενεργειακών κοινοτήτων στους δήμους τους, θα βγαίνουν εσαεί δήμαρχοι.

Αυτό κάνει το παρόν νομοσχέδιο. Ανοίγει δρόμους για να διευκολύνει την αυτοδιοίκηση στην εγκατάσταση σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ. Έτσι, για την αυτοδιοίκηση προβλέπεται η εγκατάσταση σταθμών ΑΠΕ από ΟΤΑ πρώτου και δεύτερου βαθμού για εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού και κάλυψη των παροχών κατανάλωσης όχι μόνο για τους ίδιους, αλλά και για κάθε υποδομή τους.

Παράλληλα, απαλλάσσονται από την απαίτηση τόσο ο σταθμός ΑΠΕ όσο και οι παροχές κατανάλωσης να είναι υπό το ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Στόχος είναι να καλυφθούν όσο το δυνατόν περισσότερες ενεργειακές ανάγκες των ΟΤΑ και των υποδομών τους με πράσινη ενέργεια μέσω της εγκατάστασης σταθμού ΑΠΕ και του εικονικού συμψηφισμού ενέργειας, καθώς –και αυτό είναι το σπουδαιότερο- και η προστασία και η στήριξη των ευάλωτων νοικοκυριών από την ενεργειακή κρίση και την αύξηση των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας.

Με την τροπολογία που κατατέθηκε προβλέπονται έκτακτες ρυθμίσεις μεταβατικού χαρακτήρα στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας με τη μη εφαρμογή της ρήτρας αναπροσαρμογής στην κατανάλωση ενέργειας από την 1η Αυγούστου 2022 έως και την 1η Ιουλίου 2023, ενισχύοντας την οικονομική ανακούφιση των ελληνικών νοικοκυριών. Αυτό συζητήθηκε κατά κόρον σήμερα.

Θεωρώ ότι το παρόν νομοσχέδιο αποτελεί ένα ουσιαστικό νομοθέτημα, ένα αναγκαίο βήμα προς την ενεργειακή επάρκεια της χώρας. Βάζει καλύτερα στο παιχνίδι μικρούς επενδυτές, αγρότες και οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και εξασφαλίζει μια καλύτερη ποιότητα ζωής για τους πολίτες μας και για τη χώρα μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε κι εμείς.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Μιλτιάδης Χρυσομάλλης από τη Νέα Δημοκρατία και ακολουθεί ο κ. Συρμαλένιος.

Ορίστε, κύριε Χρυσομάλλη, έχετε τον λόγο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, με το σημερινό νομοσχέδιο η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αποδεικνύει για άλλη μια φορά ότι διαθέτει σχέδιο για την ανάπτυξη και για την ενεργειακή αυτονομία της χώρας και βέβαια, ισχυρά κοινωνικά αντανακλαστικά για την αντιμετώπιση των συνεπειών που προκαλούν ο πόλεμος στην Ουκρανία και η παρατεταμένη ενεργειακή κρίση στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις. Πλέον αξιοποιούμε τα ενεργειακά πλεονεκτήματα που διαθέτει η χώρα μας, που δεν είναι άλλα από τον άνεμο και τον ήλιο, μέσα από ένα ευέλικτο, σύγχρονο και κυρίως απλοποιημένο νομοθετικό πλαίσιο που θα επιτρέπει την ταχύτερη εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με δραστική μείωση της γραφειοκρατίας και τη δημιουργία ενός φιλικού επενδυτικού περιβάλλοντος, κάτι που για εμάς είναι βασικό.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κακά τα ψέματα. Η επιστροφή στον λιγνίτη δεν είναι μακροχρόνια ούτε βιώσιμη ούτε οικονομικά ούτε ενεργειακά. Διαθέτουμε άφθονο αιολικό δυναμικό και ηλιοφάνεια που σε αρκετές περιοχές της χώρας –σας το λέω από τον νομό μου- ξεπερνά τις τριακόσιες μέρες τον χρόνο. Επομένως, είναι αυτονόητο να εδράσουμε την ενεργειακή αυτονομία μας στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να εκμεταλλευτούμε στο έπακρο τις δυνατότητες που δίνουν αυτές.

Είναι γνωστός ο αδειοδοτικός γολγοθάς που επιφυλάσσεται μέχρι σήμερα σε κάθε επενδυτή που ξεκινούσε να επενδύσει στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ένας γολγοθάς που έφτανε μέχρι και πέντε χρόνια για τη λήψη των απαραίτητων αδειοδοτήσεων.

Με το συζητούμενο νομοσχέδιο πλέον ο μέσος χρόνος μειώνεται στους δεκατέσσερις μήνες, μειώνονται τα στάδια της διαδικασίας και περιορίζεται δραστικά η γραφειοκρατία μέσα από την ψηφιοποίηση. Σε μια χώρα που ο άνεμος και ο ήλιος είναι σε τέτοια αφθονία, οφείλαμε προ πολλού να είχαμε δημιουργήσει αυτό το πλαίσιο, εκείνα τα εργαλεία που θα έκαναν την αδειοδότηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μια γρήγορη και αποτελεσματική διαδικασία. Το κάνουμε σήμερα αυτό με το παρόν νομοσχέδιο.

Επιπλέον, δημιουργούμε και ένα νέο πιλοτικό πλαίσιο για τη χωροθέτηση, εγκατάσταση και λειτουργία πλωτών φωτοβολταϊκών, μια τεχνολογία ήδη πολύ διαδεδομένη στην ευρωπαϊκό βορρά, η οποία θα μπορούσε να δώσει λύση στο πρόβλημα της κατάληψης γης υψηλής παραγωγικότητας. Ίσως και να πρέπει, κύριε Υπουργέ, να προχωρήσουμε στο μέλλον και στα πλωτά αιολικά πάρκα.

Παράλληλα, επαναδιαμορφώνουμε τη διαδικασία αδειοδότησης για την εγκατάσταση μεμονωμένων σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και ταυτόχρονα εισάγουμε προβλέψεις για την αδειοδότηση σταθμών παραγωγής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και συστημάτων συμπαραγωγής με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αποκτήσουμε δυνατότητα αποθήκευσης της παραγόμενης ενέργειας από σταθμούς ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κι έτσι να μπορούμε να τη χρησιμοποιούμε όταν τη χρειαζόμαστε, χωρίς να έχει χαθεί.

Εκσυγχρονισμός σημαίνει επίσης ότι λαμβάνονται προβλέψεις και για τη συμμόρφωση με το νέο πλαίσιο και των υφιστάμενων αδειών και εκκρεμών αιτήσεων για την αδειοδότηση σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Διαχωρίζουμε τη σύμβαση σύνδεσης του έργου με την άδεια εγκατάστασης και δίνουμε τη δυνατότητα στους επενδυτές να υλοποιούν παράλληλα την αδειοδότηση του υποσταθμού, τα έργα σύνδεσης και τον σταθμό των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, χωρίς να είναι προαπαιτούμενη η μία φάση για να πας στην επόμενη. Βέβαια, βάζουμε όρια στον χρόνο που μεσολαβεί από την οριστική προσφορά σύνδεσης ως την έκδοση της άδειας εγκατάστασης, ούτως ώστε να προχωράει η κατασκευή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που οι επενδυτές έχουν την οικονομική δυνατότητα να υλοποιήσουν.

Ιδιαίτερα σημαντική θεωρώ τη δυνατότητα αυτοπαραγωγής που προωθεί το σημερινό νομοσχέδιο. Προχωράμε στην αύξηση της χωρητικότητας του δικτύου για να δώσουμε τη δυνατότητα σε νοικοκυριά, επιχειρήσεις και αγρότες να εγκαταστήσουν φωτοβολταϊκά για αυτοπαραγωγή ενέργειας ή συμψηφισμό σε ποσοστό 30% για τα νοικοκυριά και τους αγρότες και 40% για τις επιχειρήσεις. Προωθούμε έτσι την τοποθέτηση μικρών εγκαταστάσεων έως 10 κιλοβάτ, στηρίζοντας έμπρακτα και όχι στα λόγια, εκτός από τους οικιακούς μικρούς παραγωγούς, τους αγρότες μας και τον πρωτογενή τομέα της χώρας, αλλά και τη βιοτεχνική παραγωγή και τη μεταποίηση. Τους δίνουμε τη δυνατότητα να γίνουν ανταγωνιστικοί, να μειώσουν το κόστος ενέργειας και άρα και το κόστος παραγωγής, ειδικά σε μια περίοδο ενεργειακής κρίσης, μειώνοντας παράλληλα και το περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Όπως είπε πολύ εύστοχα ο Υπουργός, με τη μεταρρύθμιση αυτή αποδεικνύουμε ότι στηρίζουμε την ενεργειακή δημοκρατία και τη διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μέσα στη βάση της ελληνικής κοινωνίας.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, εν μέσω της σοβαρότατης ενεργειακής κρίσης που έχει δημιουργήσει ο πόλεμος στην Ουκρανία και των κοινωνικών επιπτώσεών της, εισάγουμε κρίσιμες διατάξεις για τη μείωση του ενεργειακού κόστους και την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας που αφορούν το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας. Παρεμβαίνουμε θεσμικά στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της δημιουργίας ενός προσωρινού μηχανισμού επιστροφής, μέρος των εσόδων αγοράς επόμενης ημέρας. Τοποθετούμε και ορίζουμε πλαφόν στην τιμή αποζημίωσης των ηλεκτροπαραγωγικών μονάδων ανάλογα με το πραγματικό κόστος λειτουργίας και ανάλογα με τη φορολογία τους και ανακτούμε τη διαφορά που προκύπτει και την επιστρέφουμε στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης. Έτσι βάζουμε τέλος στα υπερκέρδη των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας και παράλληλα υπολογίζουμε την ενίσχυση του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης με περισσότερα από 1,5 δισεκατομμύριο ευρώ που θα επιστρέψουν οι καταναλωτές μέσα από την επιδότηση των λογαριασμών ρεύματος.

Με την εφαρμογή του πλαφόν και κατά δεύτερο με την αναστολή εφαρμογής της ρήτρας αναπροσαρμογής για ένα χρόνο, όπως προβλέπει η τροπολογία που κατέθεσε ο Υπουργός, ενισχύουμε πραγματικά τους πολίτες και την κοινωνία στο σύνολό της. Απορροφούμε το 85% της αύξησης για τα νοικοκυριά οριζόντια, ανεξαρτήτως κατανάλωσης είτε για κύριες είτε για μη κύριες κατοικίες. Απορροφούμε το 80% με 82% για τις μικρές επιχειρήσεις και τους επαγγελματίες.

Προσέξτε: Αυτό αφορά σε ένα εκατομμύριο διακόσιες πενήντα χιλιάδες επαγγελματικές παροχές, τη «ραχοκοκαλιά» της παραγωγικής βάσης της χώρας μας, όλη τη μεσαία τάξη, αυτή που τσακίσατε, κυρίες και κύριοι, κατά τα χρόνια διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ.

Απορροφούμε επίσης το 90% στους αγρότες και το 100% της αύξησης στους δικαιούχους κοινωνικού τιμολογίου, γιατί η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας λελογισμένα και με πρόγραμμα στηρίζει την κοινωνία και παρεμβαίνει με ουσιαστικά και καίρια μέτρα, για να μη μείνει κανένας συμπολίτης μας χωρίς στήριξη μπροστά σ' αυτήν την πρωτοφανή κρίση. Το κάναμε στην πανδημία, το κάνουμε και τώρα στην ενεργειακή κρίση.

Προγραμματίζουμε και σχεδιάζουμε παρεμβάσεις με το βλέμμα μας στον χειμώνα που έρχεται. Ενισχύουμε την ασφάλεια εφοδιασμού της χώρας με φυσικό αέριο για τον επόμενο χρόνο, δίνοντας τη δυνατότητα στο ΔΕΣΦΑ να μισθώσει πλοίο που θα χρησιμοποιείται ως πλωτή αποθηκευτική δεξαμενή υγροποιημένου φυσικού αερίου, διπλασιάζοντας έτσι την αποθηκευτική ικανότητα της Ρεβυθούσας και δίνοντάς της τη δυνατότητα να υποδέχεται ταυτόχρονα δύο πλοία μεταφοράς υγροποιημένου φυσικού αερίου LNG. Έτσι, αυξάνουμε το διαθέσιμο φυσικό αέριο και προετοιμαζόμαστε για κάθε ενδεχόμενο που μπορεί να προκύψει θωρακίζοντας την ελληνική κοινωνία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η μεταρρυθμιστική νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Περιβάλλοντος παρέχει όλα τα εχέγγυα για να μετατραπεί η χώρα μας σε πρωτοπόρο στην εγκατάσταση νέων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στην αξιοποίηση του πλούσιου δυναμικού ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που υπάρχουν. Ήδη έχει αυξηθεί σημαντικά ο αριθμός νέων συνδέσεων ανανεώσιμων πηγών στο σύστημα σε επίπεδο τέτοιο που τοποθετεί την Ελλάδα μεταξύ των κορυφαίων χωρών στο πεδίο. Χωρίς εκπτώσεις στη διαδικασία και συμβαδίζοντας με την προστασία του περιβάλλοντος, ενισχύουμε την ενεργειακή μας ασφάλεια, μειώνουμε το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και αντιμετωπίζουμε τα αίτια της κλιματικής αλλαγής χτίζοντας το πλαίσιο που θα μας προσφέρει -στο κοντινό μέλλον κιόλας- φθηνή ανανεώσιμη ενέργεια για την ανάπτυξη της χώρας.

Είναι άλλο ένα νομοσχέδιο της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας που δείχνει στην κοινωνία ότι κάνει το αυτονόητο, τις μεταρρυθμίσεις που χρειάζονται.

Και επειδή άκουσα τους συναδέλφους του ΣΥΡΙΖΑ να αναφέρονται στις επικείμενες εκλογές με απλή αναλογική και στο όνειρο της προοδευτικής διακυβέρνησης που έχουν με τον κ. Βαρουφάκη, όπως έχουμε ακούσει συχνά, τα θυμάται αυτά ο λαός, δεν ξεχνά, και θα σας πρότεινα να βάλετε και στο επικρατείας τον κ. Καμμένο για να έχει όλη την εικόνα της καταστροφής του 2015-2019.

Ευχαριστώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Νικόλαος Συρμαλένιος από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία.

Στη συνέχεια να ετοιμάζεται ο κ. Σταμενίτης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Και επειδή ο λαός δεν ξεχνάει, κύριε Χρυσομάλλη, ο λαός δεν ξεχνά τι σημαίνει Δεξιά, θα πρόσθετα εγώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΗΣ: Ο λαός δεν ξεχνά τι σημαίνει Αριστερά, πλέον.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ: Και τι σημαίνει επί δεκαετίες που έχει κυβερνήσει αυτή η παράταξη και που οδήγησε τη χώρα στα βράχια το 2009. Μας χρεοκοπήσατε και τώρα ζητάτε και τα ρέστα.

Λοιπόν, δεν είχα την ευκαιρία να παρακολουθήσω, δυστυχώς, τη σημερινή συζήτηση στη Βουλή γιατί ήμουν στα νησιά και έρχομαι κατευθείαν από νησί. Γι' αυτό είμαι υποχρεωμένος να υπερασπιστώ την πολιτιστική και ιστορική κληρονομιά των νησιών από την ενεργειακή καταιγίδα που τους επιφυλάσσετε.

Θα έλεγα, λοιπόν, ότι ο τίτλος του νομοσχεδίου αυτού δεν θα έπρεπε να είναι «Διευκόλυνση των αδειοδοτήσεων», αλλά «Γκάζι στις αδειοδοτήσεις ισχυρών και εκλεκτών πελατών, φρένο στον χωροταξικό σχεδιασμό, φρένο στη βιώσιμη ανάπτυξη που θα εντάσσει αρμονικά τις ενεργειακές πηγές σε έναν αναπτυξιακό σχεδιασμό προς όφελος της κοινωνίας».

Είδαμε τις αδειοδοτήσεις που δώσατε με τον περίφημο νόμο του κ. Χατζηδάκη, τον ν.4685/2020, αδειοδοτήσεις χωρίς σχεδιασμό που έφεραν αδιέξοδα και μεγάλες κοινωνικές συγκρούσεις. Και όσοι πολίτες κοίταξαν τον περίφημο γεωπληροφοριακό χάρτη της ΡΑΕ, όλη η Ελλάδα καλύπτεται από ΑΠΕ οδηγώντας σε μια τεράστια κοινωνική αναστάτωση.

Το καταλάβατε, βέβαια, και εσείς εν μέρει γιατί με τον ν.4819/2021 βάλατε κόφτη με τις εγγυητικές επιστολές των 35.000 ευρώ ανά μεγαβάτ και τώρα με το άρθρο 6 με εγγυητικές επιστολές κατά την οριστική προσφορά σύνδεσης. Τι κάνατε, όμως, όλο αυτό το διάστημα και με αφορμή τον ν.4685; Καταργήσατε ουσιαστικά την περιβαλλοντική αδειοδότηση. Η έλλειψη περιβαλλοντικής αδειοδότησης μαζί με την έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού δημιουργεί έκρυθμες καταστάσεις.

Κύριε Υπουργέ, είστε προσωπικά υπόλογος για την περίπτωση της Άνδρου. Σας το έχω ξαναπεί. Δώσατε άδεια, κατά παράβαση των τεσσάρων δημόσιων υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου του Υπουργείου Οικονομικών και άλλων υπηρεσιών σε σχέση με τις παραβιάσεις της ΑΕΠΟ που είχε κάνει μια εταιρεία που εγκατέστησε πέντε ανεμογεννήτριες στην Άνδρο, στο Φραγκάκι. Και δεν μιλάμε για αυτές καθαυτές τις ανεμογεννήτριες. Μιλάμε για τους περιβαλλοντικούς όρους, την καταπάτηση χρήσης παραλίας και τη μετατροπή λιθόστρωτου σε οδικό δίκτυο.

Δεν έχετε απαντήσει επί της ουσίας επ' αυτού και καταλαβαίνετε ότι ο συνδυασμός έλλειψης περιβαλλοντικής αδειοδότησης, την οποία θεωρείτε ότι είναι ένα φρένο στις επενδύσεις, μαζί με την έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού, οδηγεί σε αυτές τις καταστάσεις.

Ο χωροταξικός σχεδιασμός για τις ΑΠΕ, τον οποίο εμείς ξεκινήσαμε τον Ιανουάριο του 2019 με ορίζοντα ολοκλήρωσης ενάμιση χρόνο, εσείς αποφασίσατε και ανακοινώσατε προ ημερών ότι θα τελειώσει τον Απρίλιο του 2023. Μέχρι να βγει η κοινή υπουργική απόφαση θα φτάσουμε τουλάχιστον στο τέλος του 2023 με ό,τι σημαίνει αυτό για τις αδειοδοτήσεις οι οποίες θα γίνονται εν τω μεταξύ χωρίς σχέδιο.

Ταυτόχρονα, δεν έχετε προχωρήσει ούτε στο θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, διότι πράγματι υπάρχουν τα αιολικά θαλάσσια πάρκα τα οποία θα μπορούσαν να δώσουν κάποια λύση στην ανάπτυξη των ΑΠΕ, αλλά εντασσόμενα σε θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό. Αντ' αυτού φέρνετε μια διάταξη και εγκρίνετε θαλάσσια πλωτά πιλοτικά φωτοβολταϊκά πέρα από κάθε φαντασία.

Κοιτάξτε, πλανάστε πλάνην οικτράν αν νομίζετε ότι θα υποτάξετε τις τοπικές κοινωνίες σε ανεξέλεγκτες αδειοδοτήσεις ΑΠΕ. Και μην τολμήσετε να μας πείτε ότι είμαστε εναντίον των ΑΠΕ διότι εμείς προχωρήσαμε θεσμικά και πρακτικά σε σημαντικό βαθμό τις ΑΠΕ, σε σημαντικό μερίδιο αύξησης των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή. Όμως, όπως η Ελλάδα δεν μπορεί να είναι η μπαταρία της Ευρώπης, έτσι και τα νησιά μας δεν μπορεί να είναι ούτε μπαταρίες ούτε εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για όλη τη χώρα.

Και κάτι ακόμα θα πω για το άρθρο 120. Τι επιχειρείτε με το άρθρο 120; Επιχειρείτε να δώσετε ως αντάλλαγμα από την αφαίρεση των υπερκερδών της ΔΕΗ, τα οποία δεν μας τα έχετε ακόμη προσδιορίσει και τα οποία τα συρρικνώνετε συνεχώς, να πληρώσετε με διάφορα ανταλλάγματα. Ένα αντάλλαγμα είναι και το απολογιστικό αντάλλαγμα από το 2004 στους ιδιοκτήτες των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με μαζούτ που έχουν τεθεί σε εφεδρεία που είναι τα διασυνδεδεμένα νησιά των Κυκλάδων, Άνδρος, Τήνος, Σύρος, Μύκονος, Πάρος, Νάξος.

Και ήδη η κατανάλωση αυτή έχει πληρωθεί μέσα από τους λογαριασμούς με την ένδειξη ΥΚΩ, Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας. Τώρα, λοιπόν, θα ξαναδώσετε στη ΔΕΗ, αυτή τη ΔΕΗ που έχετε δημιουργήσει, αυτά τα 300 -αν δεν κάνω λάθος- εκατομμύρια ευρώ.

Εμείς είμαστε στον αντίποδα μιας τέτοιου είδους πράσινης ανάπτυξης. Βασικοί άξονες της δική μας ανάπτυξης –και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- είναι ο ολοκληρωμένος ενεργειακός και χωροταξικός σχεδιασμός για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ενεργειακές κοινότητες και άδειες αυτοπαραγωγής και αυτοκατανάλωσης που να καλύπτουν το 50% των νέων αδειών, δημόσιος έλεγχος στα δίκτυα και στην αποθήκευση, επαναφορά του «Δ», του δημοσίου δηλαδή, στη ΔΕΗ. Αυτοί είναι οι δικοί μας άξονες μπροστά στη μεγάλη πρόκληση της πράσινης ανάπτυξης.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε. Καλείται στο Βήμα ο κ. Διονύσιος Σταμενίτης από τη Νέα Δημοκρατία και να ετοιμάζεται ο κ. Παπαηλιού.

Ορίστε, κύριε Σταμενίτη, έχετε τον λόγο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σχεδόν έναν μήνα μετά από την ψήφιση του πρώτου εθνικού κλιματικού νόμου, η ηγεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας φέρνει προς ψήφιση το σχέδιο νόμου για τον εκσυγχρονισμό της αδειοδοτικής διαδικασίας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την αδειοδότηση παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και το πλαίσιο ανάπτυξης πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών ολοκληρώνοντας έτσι έναν κύκλο σημαντικών νομοθετικών παρεμβάσεων για την ενέργεια και το κλίμα που έχουν την αφετηρία τους στην ανάληψη της διακυβέρνησης της χώρας από τη Νέα Δημοκρατία το 2019.

Και σήμερα που το ενεργειακό ζήτημα μας απασχολεί με τρόπο που ίσως να μην το φανταζόμασταν πριν από έναν χρόνο, καθώς η παραγωγή ενέργειας και η απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα δεν συνδυάζεται μόνο με την κλιματική αλλαγή και την επίτευξη του στόχου που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση για μια κλιματικά ουδέτερη ήπειρο μέχρι το 2050, αλλά συνδέεται επίσης και με την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας και τη μείωση του κόστους της ενέργειας, οι πολιτικές κατευθύνσεις που ακολουθήσαμε πριν τρία χρόνια με πρωτοβουλία του ίδιου του Πρωθυπουργού μας για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής κρίσης συναντώνται στην ίδια διαδρομή με τις πολιτικές που πρέπει να ακολουθήσουμε τώρα για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης που προκάλεσε η πανδημία και εκτόξευσε η γεωπολιτική κρίση.

Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι ειδικότερα στην περίπτωση της Ελλάδας η απάντηση σε αυτές τις μεγάλες προκλήσεις είναι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη συμμετοχή τους στο ενεργειακό μας μείγμα. Και λέω ειδικότερα στην περίπτωση της Ελλάδος, καθώς η χώρα μας διαθέτει το συγκριτικό αυτό πλεονέκτημα λόγω των κλιματικών συνθηκών σε σχέση με τις χώρες του Βορρά, κάτι που πρέπει να αξιοποιήσουμε. Σε αυτή τη λογική κινείται και το συγκεκριμένο σχέδιο

νόμου, το οποίο προκειμένου να εξυπηρετήσει τους προαναφερθέντες στόχους εισάγει ρυθμίσεις που απλοποιούν το πλαίσιο με τη μείωση του μέσου χρόνου αδειοδότησης από τα πέντε χρόνια που είναι σήμερα στους δεκατέσσερις μήνες, μειώνει τα στάδια της διαδικασίας από επτά σε πέντε, περιορίζει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά στο 50% και προβλέπει παράλληλες διαδικασίες και όχι διαδοχικές, όπως ήταν μέχρι τώρα. Πώς τα πετυχαίνει αυτά; Κυρίως με την ψηφιοποίηση των διαδικασιών, αλλά και με τη δημιουργία της «Υπηρεσίας Μιας Στάσης» στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας που θα παρακολουθεί και θα εποπτεύει όλη την αδειοδοτική διαδικασία από τη λήψη της πρώτης άδειας μέχρι και τη λειτουργία του έργου.

Επιπρόσθετα, εκσυγχρονίζουν το πλαίσιο για έργα αποθήκευσης ενέργειας, δίνοντας έτσι με αυτόν τον τρόπο τη δυνατότητα να εγκατασταθούν περισσότερες ΑΠΕ, ενώ το κρίσιμο στοιχείο σε αυτή τη ρύθμιση είναι ότι η ενέργεια που δεν καταναλώνεται την ίδια στιγμή παραγωγής της θα αποθηκεύεται προκειμένου να χρησιμοποιηθεί τις επόμενες ώρες. Στόχος είναι η ανάπτυξη έργων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας με εγκατεστημένη ισχύ τουλάχιστον 3,5 GW ως το 2030.

Ακόμα, με τις διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου προωθείται η αύξηση της χωρητικότητας στα κορεσμένα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας για την ένταξη περισσότερων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την προώθηση του ενεργειακού συμψηφισμού, ειδικά γι' αυτό που αναφέρθηκε για τα 10 KW για στέγες, αγροτικά ή επαγγελματικά. Πρόκειται για μια πολύ σημαντική αναγκαία ρύθμιση, καθώς ο κορεσμός έχει δημιουργήσει μεγάλα προβλήματα στην εγκατάσταση νέων φωτοβολταϊκών έργων και ειδικά γι' αυτά του συμψηφισμού. Εμείς στην Πέλλα αντιμετωπίζουμε έντονα αυτό το πρόβλημα και το έχουμε συζητήσει πολλές φορές με τον Υπουργό. Προσωπικά μου προκαλεί ιδιαίτερη ικανοποίηση ότι δρομολογείται σε μεγάλο βαθμό η λύση αυτού του προβλήματος.

Ακόμα, με το σχέδιο νόμου δημιουργείται πιλοτικό πλαίσιο για τη χωροθέτηση, εγκατάσταση και λειτουργία πλωτών φωτοβολταϊκών, ώστε να αξιολογηθεί η συγκεκριμένη τεχνολογία, να μετρηθούν τα αποτελέσματά της και αναλόγως να προχωρήσει ο σχεδιασμός, ενώ τέλος τίθεται ως στόχος η προσέλκυση επενδύσεων πάνω από 10 δισεκατομμύρια ευρώ ως το 2030 για την κατασκευή και τη λειτουργία πάνω από 15 GW νέων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, προκειμένου να φτάσουμε συνολικά στον νέο στόχο για τα 25 GW ως το 2030.

Επιπρόσθετα, δεν μπορώ κι εγώ με τη σειρά μου να μην αναφερθώ στις παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση των συνεπειών της ενεργειακής κρίσης. Πρώτον, στις σημαντικότατες ρυθμίσεις που εισάγει η υπουργική τροπολογία του Υπουργείου και αφορούν στην κατάργηση της ρήτρας αναπροσαρμογής σε κυμαινόμενα τιμολόγια προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και δεύτερον, στη θεσμική παρέμβαση στη χονδρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με τη σύσταση μηχανισμού ανάκτησης των υπερεσόδων των ηλεκτροπαραγωγών. Ο μηχανισμός εφαρμόζεται από τον Ιούλιο του 2022 έως την 1η Ιουνίου του 2023 και αποσυνδέει τις υψηλές τιμές στη χονδρική αγορά φυσικού αερίου από τις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας.

Είναι δεδομένο ότι μπροστά στην ενεργειακή κρίση η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αντιδρά με αμεσότητα. Η χώρα μας είναι η πρώτη από όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεν περιμένει την Ευρωπαϊκή Ένωση να απαντήσει ουσιαστικά στο πρόβλημα σε αντίθεση με τα όσα ψευδώς και μονότονα ισχυρίζεται ο ΣΥΡΙΖΑ, ότι δήθεν η Ελλάδα είναι ουραγός ως προς τα μέτρα στήριξης νοικοκυριών και επιχειρήσεων έναντι της ενεργειακής ακρίβειας. Άλλωστε, τα γεγονότα και οι αριθμοί τα λένε συγκεκριμένα.

Εμείς αναγνωρίζουμε το πρόβλημα, κατανοούμε τις δυσκολίες που δημιουργεί στους πολίτες και με στοχευμένες παρεμβάσεις θα συνεχίσουμε να στηρίζουμε τα νοικοκυριά, τις επιχειρήσεις, τους αγρότες και τους εμπόρους για όσο χρειαστεί. Άλλωστε, εμείς τις κρίσεις τις αντιμετωπίζουμε και δεν τις δημιουργούμε, όπως, για παράδειγμα, έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ που παρέλαβε μια χώρα έτοιμη να βγει από τα μνημόνια και σε έξι μήνες κόντεψε να τη χρεωκοπήσει. Τέτοιες μέρες του 2015 ήταν, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, που η κυβέρνησή σας επέβαλε τα capital controls, αυτά όπου ο κόσμος περίμενε να πάρει περίπου 60 ευρώ, νομίζω, την ημέρα! Προβληματικές καταστάσεις που ελπίζω να μην τις ξαναζήσουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και η ηγεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας υποστηρίζουν ότι για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης, αλλά και των ζητημάτων του κόστους ενέργειας και της ενεργειακής ασφάλειας χρειαζόμαστε πρωτίστως μεγαλύτερη συμμετοχή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, στην πραγματικότητα δεν λένε κάτι καινούργιο. Λένε αυτά που πάνω κάτω υποστηρίζουν και τα υπόλοιπα κόμματα της Αντιπολίτευσης. Ποιος δεν συμφωνεί, άλλωστε, με την παραγωγή καθαρής και φθηνής ενέργειας;

Η διαφορά μας, όμως, με τους υπόλοιπους και κυρίως με τον ΣΥΡΙΖΑ, με τον οποίο μπορεί να γίνει και σύγκριση βάσει των πεπραγμένων του στη διακυβέρνηση της χώρας, είναι ότι αυτή η Κυβέρνηση και η ηγεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας δεν μένουν στα λόγια, αλλά προχωρούν σε πράξεις. Δεν αρκούνται σε διαπιστώσεις, αλλά αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες. Δεν μένουν στον σχεδιασμό, αλλά εφαρμόζουν συγκεκριμένες πολιτικές. Για εμάς η πράσινη ενέργεια είναι στρατηγικός στόχος για λόγους περιβαλλοντικούς, γεωστρατηγικούς, οικονομικούς, κοινωνικούς, ποιότητας ζωής των πολιτών, αλλά και τουριστικούς.

Το σημερινό σχέδιο νόμου, λοιπόν, για την απλούστευση της αδειοδοτικής διαδικασίας των ΑΠΕ αποτελεί μια ακόμα απόδειξη της δράσης και της αποτελεσματικότητας αυτής της Κυβέρνησης, μια απόδειξη της συνέπειας ανάμεσα στη σύνδεση της οριοθέτησης των στόχων και της υιοθέτησης των πολιτικών για την επίτευξη αυτών, μια απόδειξη ότι μπορούμε να σχεδιάσουμε μακροπρόθεσμα και να αντιμετωπίσουμε τα έκτακτα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Σταμενίτη.

Και τώρα καλείται στο Βήμα ο κ. Γεώργιος Παπαηλιού από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και να ετοιμάζεται ο κ. Ιωάννης Αμανατίδης από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία.

Ορίστε, κύριε Παπαηλιού, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από την αρχή της θητείας της η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας του Κυριάκου Μητσοτάκη είχε ως προτεραιότητα και υλοποιεί μια ριζική αλλαγή του τοπίου στην ενεργειακή πολιτική. Αυτή αποσκοπεί την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων μεγάλων επιχειρηματικών συμφερόντων.

Άλλωστε, από τις πρώτες ημέρες της διακυβέρνησής της προώθησε την ιδιωτικοποίηση των ενεργειακών δικτύων και φορέων της χώρας. Το αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής τροφοδότησε και τροφοδοτεί την ακραία ακρίβεια που βιώνουν οι Έλληνες πολίτες και κατέστησε και καθιστά την Ελλάδα αδύναμη και ευάλωτη έναντι των διεθνών αναταράξεων. Οι επιλογές της Κυβέρνησης στον τομέα της ενέργειας, που οδήγησαν και επιταχύνουν τη σημερινή κρίση ακρίβειας, ήταν μεταξύ των άλλων η αύξηση των τιμολογίων της ΔΕΗ κατά 20% τον Σεπτέμβριο του 2019, αντί να τα κρατήσει χαμηλά, ενώ είχε αυτή τη δυνατότητα λόγω της δεσπόζουσας θέσης της ΔΕΗ στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Ήταν, επίσης, η αισχροκέρδεια το έτος 2020, όταν διατήρησε τις αυξήσεις στα τιμολόγια της ΔΕΗ, ενώ μπορούσε να τις μειώσει λόγω σημαντικής μείωσης του κόστους παραγωγής. Τον Απρίλιο του 2020 η ΔΕΗ πουλούσε στο ποσό των 110 ευρώ τη μεγαβατώρα στους καταναλωτές χαμηλής τάσης, ενώ την αγόραζε στο ποσό των 28 ευρώ, δηλαδή τέσσερις φορές παραπάνω.

Άλλη κυβερνητική επιλογή είναι η απώλεια του 17% και συνεπώς της πλειοψηφίας του δημοσίου στη ΔΕΗ μέσω της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου. Με αυτόν τον τρόπο, η ΔΕΗ παύει να έχει τον κοινωφελή χαρακτήρα που είχε και έπρεπε να έχει και, συνεπώς, αλλάζει στρατηγική. Αποσκοπεί πλέον στην κερδοφορία των μετόχων και την είσοδο εκατοντάδων «γαλάζιων» παιδιών στους φορείς της ενέργειας, με τρομακτικές αυξήσεις στους μι-

σθούς και στις αμοιβές τους εν γένει.

Επιπλέον, άλλες επιλογές είναι η ιδιωτικοποίηση του 49% του ΔΕΔΔΗΕ, του 100% της ΔΕΠΑ Υποδομών και η απώλεια της πλειοψηφίας του δημοσίου στο διοικητικό συμβούλιο των ΕΛΠΕ.

Επιπλέον, υπάρχει η απόφαση της Κυβέρνησης Μητσοτάκη να προσδέσει την ηλεκτροπαραγωγή στην Ελλάδα στο φυσικό αέριο για δεκαετίες στο πλαίσιο της -πρόχειρης και κούφιας- εξαγγελίας για βίαιη απολιγνιτοποίηση. Η βίαιη απολιγνιτοποίηση συνίσταται στην αντικατάσταση των λιγνιτικών μονάδων της ΔΕΗ με μονάδες ιδιωτών εισαγόμενου ακριβού ορυκτού αερίου και όχι με αντικατάσταση με ΑΠΕ. Και επιπλέον αφήνει στο έλεος του Θεού χωρίς κανέναν σχεδιασμό με τρόπο και σε χρόνο εντελώς απροετοίμαστες τις περιοχές οι οποίες φιλοξενούν τις λιγνιτικές μονάδες, μεταξύ των οποίων και η Μεγαλόπολη.

Εν συνεχεία, η απόφαση της Κυβέρνησης Μητσοτάκη εγκαταλείπει τη λιγνιτική παραγωγή εν μέσω της υπέρμετρης αύξησης των τιμών του φυσικού αερίου και της αδυναμίας ανταπόκρισης του ηλεκτρικού συστήματος στην επαπειλούμενη διακοπή της τροφοδότησης της χώρας με φυσικό αέριο από τη Ρωσία. Η πληθωρική σε λόγια ενίσχυση της εγκατάστασης ΑΠΕ στη χώρα, σε αντίθεση με την σχεδόν ανύπαρκτη σε έργα πολιτική της Κυβέρνησης, αποτελεί και αυτή μια επιλογή της Κυβέρνησης η οποία έχει οδηγήσει στην ακρίβεια της ενέργειας.

Ενδεικτικά, όσον αφορά τις ΑΠΕ, να τονιστεί ότι εδώ και ενάμισι έτος δεν έχει προκηρυχθεί ούτε ένας σχετικός διαγωνισμός από τη ΡΑΕ και κυρίως δεν έχει γίνει κανένα ουσιαστικό βήμα για τον χωροταξικό σχεδιασμό των ΑΠΕ, ώστε να εξομαλυνθούν τα πράγματα. Με αυτόν τον τρόπο ρίχνεται λάδι στη φωτιά των κοινωνικών αντιδράσεων με την άναρχη και αθρόα αδειοδότηση.

Η Κυβέρνηση, βέβαια, πήρε πίσω κακήν κακώς το δικό της σχέδιο για την απόσυρση των λιγνιτικών μονάδων έως το 2023, όπως είχε ανακοινώσει. Έτσι πρόσφατα, τον Απρίλιο, ο Πρωθυπουργός εξήγγειλε αύξηση της λιγνιτικής παραγωγής κατά 50%, η οποία, όμως, λόγω της μεσολαβήσασας απαξίωσης των λιγνιτικών μονάδων και λιγνιτορυχείων, θα χρειαστεί χρόνο για να υλοποιηθεί.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Εν τω μεταξύ, η Ελλάδα εξακολουθεί να πληρώνει ακριβά το κόστος των επιλογών της Κυβέρνησης Μητσοτάκη και την πρόσδεσή της στο φυσικό αέριο.

Το νομοσχέδιο φαίνεται ότι αποτελεί άλλη μια αποτυχημένη απόπειρα της Κυβέρνησης να απλοποιήσει την αδειοδότηση των ΑΠΕ, ουσιαστικά να παράσχει προνόμια στους μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους οι οποίοι θα κινηθούν και κινούνται προκειμένου να «αλώσουν» τον χώρο. Το ειδικό περιβαλλοντικό για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας παραπέμπεται το έτος 2023, όταν, δηλαδή, ο τόπος θα έχει γεμίσει από ανεμογεννήτριες χωρίς σχέδιο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θυμίζω –και αυτό νομίζω ότι έχει σημασία- ότι με τη «σπορά» ανεμογεννητριών σε όλη την Ελλάδα και κυρίως σε βουνά που έχουν ιστορικό και πολιτιστικό βάρος, όπως επίσης και φυσικό κάλλος, αλλοιώνεται η φυσιογνωμία τους. Κυρίως, μάλιστα, επειδή πρόκειται για ζήτημα προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, αλλά και της ιστορικής και πολιτιστικής φυσιογνωμίας τους, γι' αυτό αντιδρούν και οι τοπικές κοινωνίες και όχι γιατί διαφωνούν με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως θέλετε να υποστηρίξετε και υποστηρίζετε, κύριοι της Συμπολίτευσης, για να συκοφαντήσετε τις τοπικές κοινωνίες οι οποίες αντιδρούν.

Τέλος, θα ήθελα να κάνω μία παρατήρηση για τη ρήτρα αναπροσαρμογής. Η Κυβέρνηση αρνείται να μειώσει τον ειδικό φόρο κατανάλωσης και τον φόρο προστιθέμενης αξίας και εξαπατά τους πολίτες με τη δήθεν κατάργηση ή αναστολή της ρήτρας αναπροσαρμογής. Παρ' ότι επιβεβαιώνει τις καταγγελίες της Αντιπολίτευσης και ιδίως του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και της ολομέλειας των δικηγορικών συλλόγων της χώρας και των καταναλωτικών οργανώσεων για τον καταχρηστικό και ληστρικό χαρακτήρα της ρήτρας, δεν λαμβάνει κανένα μέτρο για τους πολίτες που αδυνατούν να καλύψουν τη ρήτρα και αφήνει ελεύθερες τις ρευματοκοπές.

Η Κυβέρνηση έχει προσδεθεί στα μεγάλα συμφέροντα και στους μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους παραγωγής ενέργειας. Ο δήθεν επιβαλλόμενος φόρος 90% στα κέρδη αυτών των εταιρειών ακόμη αναζητείται. Αναζητείται ακόμα και η βάση επί της οποίας θα επιβληθεί αυτός ο φόρος. Και αυτό γίνεται γιατί μεθοδεύεται –«μαγειρεύεται»- η αφαίρεση διαφόρων ποσών, τα οποία θα μειώσουν στο ελάχιστο τη βάση επί της οποίας θα στηριχθεί η φορολόγηση αυτή, η οποία ακόμη αναμένεται.

Με άλλα λόγια, η Κυβέρνησή σας στον ενεργειακό τομέα, εξαρτημένη απολύτως από τα μεγάλα συμφέροντα και τους ενεργειακούς επιχειρηματικούς ομίλους, επιδιώκει –αυτό κάνει- συνδεόμενη με αυτούς να αλλάξει το ενεργειακό τοπίο και, φυσικά, αυτό που προσφέρει στη χώρα είναι ενεργειακή ανασφάλεια και ένα μέλλον ζοφερό. Ελπίζουμε, όμως, αυτό να αλλάξει στις προσεχείς εκλογές με την αποχώρησή σας από τη διακυβέρνηση του τόπου και την έλευση μιας άλλης κυβέρνησης προοδευτικού χαρακτήρα με τη λαϊκή βούληση.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ, τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Καταθέτω τις νομοτεχνικές βελτιώσεις στις οποίες να πω ότι περιλαμβάνεται και αυτό το οποίο συζητήσαμε με την εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ, την εξαίρεση των φωτοβολταϊκών σταθμών μικρότερων ή ίσων του ενός μεγαβάτ που εγκαθίστανται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ή στον Δήμο Μεγαλόπολης ή Περιφέρειας Πελοποννήσου από την υποχρέωση κατάθεσης εγγυητικής επιστολής.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ
ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
«ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - Β' ΦΑΣΗ, ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΙΛΟΤΙΚΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΠΛΩΤΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ»

1. Στα περιεχόμενα και στο σώμα του σχεδίου νόμου, εντός του Μέρους Ε', προστίθεται Κεφάλαιο Δ' με τίτλο «ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ», στο οποίο ενσωματώνεται η υπ' αρ. 1340/105/24.6.2022 τροπολογία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και λαμβάνουν χώρα οι σχετικές αναριθμήσεις και διορθώσεις των εσωτερικών παραπομπών.
2. Στα περιεχόμενα και στο σώμα του σχεδίου νόμου, εντός του Μέρους ΣΤ', προστίθεται Κεφάλαιο Δ' με τίτλο «ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΓΕΩΛΟΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ», στο οποίο ενσωματώνεται η υπ' αρ. 1336/103/23.6.2022 τροπολογία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και λαμβάνουν χώρα οι σχετικές αναριθμήσεις και διορθώσεις των εσωτερικών παραπομπών.
3. Στον τίτλο του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Γ' του σχεδίου νόμου, η λέξη «Α.Π.Ε.» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας» και η λέξη «Σ.Η.Θ.Υ.Α.» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης».
4. Στην παρ. 5 του άρθρου 4 του σχεδίου νόμου, διαγράφεται η φράση «με εγκατεστημένη ισχύ μεγαλύτερη των δεκαπέντε (15) MW».
5. Στην παρ. 16 του άρθρου 5 του σχεδίου νόμου, η φράση «ημερομηνία αποδοχής της» αντικαθίσταται από τη φράση «ημερομηνία χορήγησής της».
6. Στην περ δ) της παρ. 18 του άρθρου 5 του σχεδίου νόμου, μετά τη φράση «στον αρμόδιο Διαχειριστή» η λέξη «και», προστίθεται η λέξη «ειδικά».
7. Στην παρ. 20 του άρθρου 5 του σχεδίου νόμου, η φράση «τριάντα (30) ημέρες», αντικαθίσταται από τη φράση «ενενήντα (90) ημέρες».
8. Στην περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 6 του σχεδίου νόμου, η φράση «άνω των εξήντα (60) μελών» αντικαθίσταται από την φράση «που συμμετέχουν περισσότερα από εξήντα (60) μέλη», η φράση «ή συμμετέχουν σε Ο.Τ.Α» αντικαθίσταται από την φράση «ή οι Ενεργειακές Κοινότητες που συμμετέχουν Ο.Τ.Α Α' ή Β' βαθμού», μετά την περ. γ) προστίθεται περ. δ) και ε) ως εξής: «δ) οι σταθμοί Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) που εγκαθίστανται σε κτίρια, ανεξαρτήτως ισχύος, καθώς και σταθμοί Α.Π.Ε. και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς, σύμφωνα με το άρθρο 14Α του ν. 3468/2006 (Α' 129), ε) οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί μικρότεροι ή ίσοι του ενός (≤1) MW, που εγκαθίστανται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ή στον Δήμο Μεγαλόπολης της Περιφέρειας Πελοποννήσου.».
9. Στο τελευταίο εδάφιο της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 6 του σχεδίου νόμου, μετά από την φράση «ή εταιρικής σύνθεσης των κατόχων των σταθμών,», προστίθεται η φράση «με τρόπο που να μην εμπίπτουν στις ως άνω εξαιρέσεις».
10. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 6 του σχεδίου νόμου, προστίθεται εδάφιο ως εξής «Οι κάτοχοι σταθμών της παρούσας, εφόσον δεν επιθυμούν την ανωτέρω εξαίρεση, προσκομίζουν τη σχετική εγγυητική επιστολή.».

11. Στην περ. δ) της παρ. 13 του άρθρου 8 του σχεδίου νόμου, μετά την φράση «τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τους σταθμούς που συνδέονται στο Σύστημα» προστίθεται η φράση «και δεν απαιτούνται έργα γραμμών μεταφοράς άνω του ενός (1) χιλιομέτρου ή έργα υπερυψηλής τάσης,».
12. Στην παρ. 13 του άρθρου 8 του σχεδίου νόμου προστίθεται περ. ε) ως εξής:
«ε) τους τριάντα έξι (36) μήνες για τους σταθμούς που συνδέονται στο Σύστημα, εφόσον απαιτούνται έργα γραμμών μεταφοράς άνω του ενός (1) χιλιομέτρου ή έργα υπερυψηλής τάσης.» και διαγράφεται το τελευταίο εδάφιο της ως άνω παραγράφου.
13. Στην παρ. 7 του άρθρου 10 του σχεδίου νόμου, η φράση «ή έχουν υποβάλλει δήλωση ετοιμότητας του άρθρου 4α του ν. 4414/2016 (Α' 149)» αντικαθίσταται από την φράση «ή έχουν υποβάλλει ή θα υποβάλλουν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2022 δήλωση ετοιμότητας του άρθρου 4α του ν. 4414/2016 (Α' 149)».
14. Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 10 του σχεδίου νόμου, μετά την φράση «του άρθρου 7 του ν. 4414/2016» προστίθεται η φράση «ή εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, και κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, είτε έχουν συνάψει σύμβαση σύνδεσης, είτε έχουν υποβάλλει πλήρες αίτημα για σύμβαση σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή.».
15. Στην παρ. 1 του άρθρου 11 του σχεδίου νόμου, διαγράφεται η φράση «του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε).».
16. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 11 του σχεδίου νόμου, μετά από την φράση «του Δικτύου» προστίθεται η φράση «ή του Συστήματος».
17. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 11 του σχεδίου νόμου, η φράση «Διαχειριστής του Δικτύου» αντικαθίσταται από την φράση «αρμόδιος Διαχειριστής», και διαγράφεται η φράση «ή ενίσχυσης».
18. Στην περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 12 του σχεδίου νόμου, η φράση «στην άφιξη των αποκλειστικών δικτύων μέσης τάσης στον Υ/Σ μέσης προς υψηλή τάση,» αντικαθίσταται από τη φράση «στο σημείο σύνδεσης του αποκλειστικού δικτύου Μ.Τ. με την πλευρά Μ.Τ. του Υ/Σ Μ.Τ./Υψηλής Τάσης (Υ.Τ.), με τον οποίο συνδέεται το αποκλειστικό δίκτυο, με το δίκτυο του Ε.Σ.Μ.Η.Ε.,».
19. Στην περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 12 του σχεδίου νόμου, η φράση «στην υψηλή τάση, στο σημείο σύνδεσης του Υ/Σ μέσης προς υψηλή τάση» αντικαθίσταται από την φράση «στην πλευρά υψηλής τάσης του μετασχηματιστή Μ.Τ./Υ.Τ. του Υ/Σ σύνδεσης με το δίκτυο του Ε.Σ.Μ.Η.Ε..».
20. Στην παρ. 11 του άρθρου 12 του σχεδίου νόμου, η φράση «1η Μαρτίου 2022» αντικαθίσταται από τη φράση «1η Ιουλίου 2022».
21. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του προτεινόμενου άρθρου 19 του σχεδίου νόμου, η φράση «τριακόσια (300)» αντικαθίσταται από την φράση «χίλια (1000)».
22. Στην παρ. 3 του άρθρου 21 του σχεδίου νόμου, διαγράφεται η φράση «, προσαυξημένη κατά πενήντα τοις εκατό (50%)».
23. Στην παρ. 1 του άρθρου 22 του σχεδίου νόμου, η φράση «, συμπεριλαμβανομένης της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, και την Άδεια Εγκατάστασης» διαγράφεται.
24. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 22 του σχεδίου νόμου προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Το πρώτο εδάφιο ισχύει και αν η διάρκεια των ως άνω διοικητικών πράξεων έληξε, ενώ εκκρεμούσε ενώπιον των δικαστηρίων ο έλεγχός τους, εφόσον ακυρώθηκαν με αμετάκλητη απόφαση.».

25. Στην περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 24 του σχεδίου νόμου, διαγράφεται η φράση «γηπέδου εγκατάστασης του».
26. Στο δεύτερο εδάφιο της περ. ε) της παρ. 1 του προτεινόμενου άρθρου 24 του σχεδίου νόμου, η φράση «πενήντα τοις εκατό (50%)» αντικαθίσταται από τη φράση «ογδόντα τοις εκατό (80%)».
27. Στην παρ. 5 του άρθρου 24 του σχεδίου νόμου, προστίθενται τρία τελευταία εδάφια ως εξής: «Η κατά προτεραιότητα έκδοση ή τροποποίηση των σχετικών αδειών, εγκρίσεων, προσφορών σύνδεσης, συμβάσεων και η αποκλειστική προθεσμία των τριάντα (30) ημερών του πρώτου και δεύτερου εδαφίου αφορά αποκλειστικά άδειες, εγκρίσεις, προσφορές σύνδεσης και συμβάσεις, οι οποίες είχαν εκδοθεί, χορηγηθεί και συναφθεί, αντιστοίχως, ως προς την αρχική θέση εγκατάστασης του σταθμού. Ειδικότερα, η αίτηση για έκδοση Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ως προς τη νέα θέση εγκατάστασης του σταθμού υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στο Ηλεκτρονικό Μητρώο του Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92) εκτός κύκλου. Σε κάθε περίπτωση, οι κάτοχοι των σταθμών που εμπίπτουν στην περ. β της παρ. 1 δύνανται να προβούν σε αναγκαστική απαλλοτρίωση του γηπέδου εγκατάστασης σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 5 του παρόντος.».
28. Στην περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 27 του σχεδίου νόμου, η φράση «κατασκευάσει τα έργα» αντικαθίσταται από την φράση «ολοκληρώσει την κατασκευή των έργων».
29. Στην παρ. 5 του άρθρου 27 του σχεδίου νόμου μετά την λέξη «σύνδεσης» προστίθενται οι λέξεις «καθώς και την τεκμηρίωση των λόγων καθυστέρησης από τον αρμόδιο Διαχειριστή.».
30. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 31 του σχεδίου νόμου, η φράση «τριακόσια (300)» αντικαθίσταται από την φράση «χίλια (1000)».
31. Στην περ. ιγ) της παρ. 1 του άρθρου 33 του σχεδίου νόμου η φράση «σταθμοί παραγωγής» αντικαθίσταται από τη φράση «σταθμούς αποθήκευσης», προστίθενται νέες περ. ιδ) και ιε) ως εξής: «ιδ) σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός (1) MW, ιε) σταθμούς της παρ. 11Β του άρθρου 10 του ν. 4685/2020, με μέγιστη ισχύ έγχυσης μικρότερη ή ίση του ενός (1) MW.».
32. Στην παρ. 6 του άρθρου 33 του σχεδίου νόμου η αναφορά «ν. 4685/2020 (Α' 92)» τρέπεται σε «ν. 4685/2020».
33. Στο άρθρο 37 του σχεδίου νόμου, η φράση «Οι παρ. 3, 4 ,8, 9, 10, 11,13 του άρθρου 5, περί Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, τα άρθρα 6, περί Εγγυητικής Επιστολής και 8, περί Σύμβασης Σύνδεσης, η παρ. 4 του άρθρου 11, περί κυριότητας έργων σύνδεσης, καθώς και το άρθρο 25, περί συμμετοχή σταθμών απευθείας στην αγορά, εφαρμόζονται στους Εξαιρούμενους Σταθμούς του παρόντος Κεφαλαίου.» αντικαθίσταται από την φράση «Ειδικά για τις περιπτώσεις των Εξαιρούμενων Σταθμών, εφαρμόζεται ο παρών, ιδίως δε τα άρθρα 33 έως 36 και 38.»
34. Στην περ. α) της παρ. 1 του προτεινόμενου άρθρου 38 του σχεδίου νόμου, μετά την φράση «ισχύος έως», προστίθεται η φράση «και».
35. Στην παρ. 2 του προτεινόμενου άρθρου 48 του σχεδίου νόμου, η φράση «δύο τοις εκατό (2%)» αντικαθίσταται από τη φράση «πέντε τοις εκατό (5%)».
36. Στην παρ. 2 του άρθρου 52, μετά το τέταρτο εδάφιο, προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Εφόσον ο αρμόδιος Διαχειριστής χορηγήσει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου και δεν έχει υποβληθεί μέχρι εκείνο το χρονικό σημείο εγγυητική επιστολή

από τον ενδιαφερόμενο, η Εγγυητική Επιστολή υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο με την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.».

37. Στην παρ. 2 του προτεινόμενου άρθρου 52 του σχεδίου νόμου, η φράση «εντός τριών (3) μηνών» αντικαθίσταται από τη φράση «εντός τεσσάρων (4) μηνών», στο τέλος του πρώτου εδαφίου μετά την φράση «Εγγυητική Επιστολή του άρθρου 6» προστίθεται η φράση «με την επιφύλαξη της παρ. 2 του ιδίου άρθρου», στο τελευταίο εδάφιο η φράση «Οι εκκρεμείς αιτήσεις» αντικαθίσταται από τη φράση «Για τις εκκρεμείς αιτήσεις» και η φράση «που δεν προσκομίζουν» αντικαθίσταται από την φράση «οι κάτοχοι που δεν προσκομίζουν».
38. Στην παρ. 5 του προτεινόμενου άρθρου 52 του σχεδίου νόμου, προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής: «Ειδικότερα για τις πλήρεις αιτήσεις Σύμβασης Σύνδεσης, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι ενδιαφερόμενοι δύνανται να προσκομίσουν τα θεωρημένα διαγράμματα του άρθρου 13, εντός τριών (3) μηνών από την υπογραφή της Συμβάσης Σύνδεσης.».
39. Στο άρθρο 52 του σχεδίου νόμου προστίθεται παρ. 6 ως εξής:
«6. Διαδικασίες αδειοδότησης σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, οι οποίες έχουν ξεκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται σύμφωνα με τον παρόντα.».
40. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 54 του σχεδίου νόμου, μετά την φράση «του παρόντος», προστίθεται η φράση «, με την επιφύλαξη του άρθρου 10».
41. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 54 του σχεδίου νόμου, μετά την φράση «Ειδικώς» προστίθεται η φράση «η προθεσμία της παρ. 2 του άρθρου 35 εκκινεί για τις Οριστικές Προσφορές από την θέση σε ισχύ του παρόντος, ενώ».
42. Στο άρθρο 54 του σχεδίου νόμου, προστίθεται παρ. 10 ως εξής: «10. Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης η διάρκεια των οποίων έληξε μετά την 1η Ιουνίου 2022 και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, δύναται να αναβιώσουν και να παραταθούν, εφόσον ο ενδιαφερόμενος καταβάλλει το Τέλος Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου.».
43. Η παρ. 2 του προτεινόμενου άρθρου 58 αντικαθίσταται ως εξής: «Τα άρθρα 4,7, οι παρ. 1, 2, 3, 4 , 5 , 8, 9, 11, 14, 16 του άρθρου 8, τα άρθρα 8Α, 8Β, 11, και η παρ. 8 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί αδειών παραγωγής, εγκατάστασης, λειτουργίας και σύνδεσης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καταργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Όπου αναφέρονται τα ως άνω άρθρα, νοούνται εφεξής τα άρθρα 11, 14, 33, και εν γένει τα Κεφάλαια Δ' και Ε', του Μέρους Β' του παρόντος.».
44. Στο άρθρο 58 του σχεδίου νόμου, προστίθεται παρ. 3 ως εξής: «3. Το άρθρο 63 του ν. 4843/2021 (Α' 193), περί δικτύων Μέσης Τάσης για τη σύνδεση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε Υποσταθμούς Μέσης προς Υψηλής Τάσης, καταργείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Όπου αναφέρεται το ως άνω άρθρο, νοείται εφεξής το άρθρο 12 του παρόντος.».
45. Στο άρθρο 58 του σχεδίου νόμου προστίθεται παρ. 4 ως εξής: «4. Η υποπαρ. Ι.1 της παρ. Ι του πρώτου άρθρου του ν. 4152/2013 (Α' 107), καταργείται από την έναρξη ισχύος του παροντος. Όπου αναφέρεται η ως άνω υποπαράγραφος, νοείται εφεξής το άρθρο 6 του παρόντος.».
46. Στο προτεινόμενο άρθρο 58 του σχεδίου νόμου, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:
«5. Η παρ. 5 του άρθρου 35 του ν. 2773/1999 (Α' 286) καταργείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Όπου αναφέρεται η ως άνω παράγραφος, νοείται εφεξής η παρ. 7 του άρθρου 4 του παρόντος.».
47. Στο άρθρο 60 του σχεδίου νόμου, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:
«3. Η περ. (η`1) της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 τροποποιείται ως εξής:

«(η`1) Διαχωρισμένος Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου: Ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου που πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 80Δ και 80Ε με την επιφύλαξη του άρθρου 80Ζ. ».

48. Στην παρ. 3 του εσωτερικού άρθρου 109Α του άρθρου 64 του σχεδίου νόμου, διαγράφεται η φράση «, για την κατάρτιση των οποίων δύναται να συνεργάζεται με την Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων».
49. Στην παρ. 3 του εσωτερικού άρθρου 122Α του άρθρου 65 του σχεδίου νόμου, διαγράφεται η φράση «, για την κατάρτιση των οποίων δύναται να συνεργάζεται με την Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων».
50. Στην παρ. 2 του άρθρου 2 του εσωτερικού άρθρου 132Β του άρθρου 69, η φράση «ονομαστικής ισχύος» αντικαθίσταται από τη φράση «ισχύος έγχυσης».
51. Στο πέμπτο εδάφιο της υποπερ. (βα), του άρθρου 76 του σχεδίου νόμου, η φράση «χρεώσεις Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.)», αντικαθίσταται από τη φράση «χρεώσεις Ειδικού Τέλους για την Μείωση Εκπομπών Αερίων Ρύπων (Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ.)».
52. Στο έβδομο εδάφιο της υποπερ. (βα), του άρθρου 76 του σχεδίου νόμου, η φράση «Οι ανωτέρω μοναδιαίες χρεώσεις αναθεωρούνται με την ίδια διαδικασία, τον έκτο μήνα κάθε ημερολογιακού έτους για εφαρμογή από την 1η Ιουλίου έως την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους, εφόσον αυτό απαιτείται με βάση την εξέλιξη των εσόδων και εξόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Αποθήκευσης Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου εντός του έτους, με την επιφύλαξη της διατήρησης» αντικαθίσταται από τη φράση «Κατά τη διαδικασία προσδιορισμού των χρεώσεων του προηγούμενου εδαφίου λαμβάνεται μέριμνα για τη διατήρηση»,
53. Στην παρ. 2 του εσωτερικού άρθρου 132Η του άρθρου 77 του σχεδίου νόμου, η φράση «δύο (2) μηνών» αντικαθίσταται από τη φράση «τριών (3) μηνών».
54. Στο εισαγωγικό εδάφιο του άρθρου 80 του σχεδίου νόμου, διαγράφεται η αναφορά στον ν. 3468/2006 (Α' 129).
55. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου 11 του άρθρου 80 του σχεδίου νόμου, μετά τη φράση «από την υποχρέωση αυτή», διαγράφεται η φράση «, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006 Α' 129), όπως ισχύει».
56. Στην παρ. 2 του εσωτερικού άρθρου 25Α του άρθρου 87 του σχεδίου νόμου, η φράση «δύο (2) μηνών» αντικαθίσταται από τη φράση «τριών (3) μηνών».
57. Στην περ. α) της παρ. 6 του εσωτερικού άρθρου 56 του ν. 2637/1998 του άρθρου 88 του σχεδίου νόμου, στο πέμπτο εδάφιο μετά τη φράση «χορηγούνται δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο διαχειριστή» προστίθεται η φράση «μετά την έναρξη ισχύος της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/74123/2971/29.7.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 3149),» και η φράση «δεν υπερβαίνουν το ένα τοις εκατό (1%)» αντικαθίσταται από τη φράση «δεν υπερβαίνουν το μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%)»
58. Στην περ. (γ) της παρ. 3 του άρθρου 89 του σχεδίου νόμου προστίθεται δεύτερο εδάφιο «Εφόσον απαιτηθεί προσκόμιση εγγυητικής επιστολής, σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, αυτή καταπίπτει υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179).».
59. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 91 του σχεδίου νόμου, μετά από τη φράση «από τον ενδιαφερόμενο» προστίθεται η φράση «δέουσα εκτίμηση επιπτώσεων» και η φράση

«Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της οικείας Περιφερειακής Ενότητας» αντικαθίσταται από τη φράση «Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενης Περιοχής (ΜΔΠΠ) του άρθρου 34 του ν. 4685/2020 (Α' 92), βάσει των προδιαγραφών της υπό στοιχεία 52983/1952/2013 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 2436).».

60. Στην περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 97 του σχεδίου, η φράση «σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%),» αντικαθίσταται από την φράση «σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%),» και στην περ. γ) η φράση «σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%),» αντικαθίσταται από τη φράση «σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%),».
61. Μετά την περ. γ) της παρ. 3 του άρθρου 97 του σχεδίου νόμου, η φράση «το ένα μεγαβάτ (1 MW)» αντικαθίσταται από τη φράση «τα πενήντα (50) kW».
62. Στην παρ. 5 του άρθρου 97 του σχεδίου νόμου, μετά την φράση «των παρ. 3 και 4» προστίθεται η φράση «, το ανώτατο όριο ισχύος ανά παροχή κατανάλωσης της παρ. 3,».
63. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 97 του σχεδίου νόμου, προστίθενται τέταρτο και πέμπτο εδάφια ως εξής: «Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος έως και ένα μεγαβάτ (1 MW) που έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ή έχουν υποβάλλει πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, επιτρέπεται η αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος σε ποσοστό μέχρι και δέκα τοις εκατό (10%) χωρίς να απαιτείται η τροποποίηση της εκδοθείσας απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης η οποία και θεωρείται ισχυρή, εφόσον δεν αυξάνεται η μέγιστη ισχύς παραγωγής και εφόσον δεν μεταβάλλονται τα όρια του γηπέδου εγκατάστασης. Η παρούσα εφαρμόζεται αναλογικά και για εξαιρούμενους σταθμούς που συνδέονται στο Σύστημα μέσω ομαδικών αιτημάτων.».
64. Στην παρ. 8 του άρθρου 97 του σχεδίου νόμου, η φράση «από την 1η Αυγούστου 2022» αντικαθίσταται από την φράση «από την 1η Σεπτεμβρίου 2022 και ειδικά για σταθμούς στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας από την 1η Οκτωβρίου 2022».
65. Στην παρ. 1 του άρθρου 98 του σχεδίου νόμου η φράση «Το κόστος των αναγκαίων» αντικαθίσταται από τη φράση «Το κόστος κατασκευής των αναγκαίων».
66. Στην παρ. 6 του άρθρου 98 του σχεδίου νόμου η φράση «Το κόστος των έργων» αντικαθίσταται από τη φράση «Το κόστος κατασκευής των έργων».
67. Στην παρ. 7 του άρθρου 98 προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής: «Η παρούσα εφαρμόζεται για έργα επέκτασης του ΕΣΜΗΕ, όπως περιγράφονται στις σχετικές συμβάσεις σύνδεσης, σταθμών για τους οποίους εκδίδεται Βεβαίωση Ηλέκτρισης από τον αρμόδιο Διαχειριστή μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος.».
68. Στην παρ. 8 του άρθρου 98 διαγράφονται οι λέξεις «ή του ΑΔΜΗΕ».
69. Στην υποπερ.αα) της περ. α) του εισαγωγικού εδαφίου του άρθρου 111 του σχεδίου νόμου, η φράση «του ιδίου άρθρου», αντικαθίσταται από τη φράση «του άρθρου 4 του ίδιου νόμου».
70. Στην υποπερ. (αα) της περ. α. της παρ. 5 του εσωτερικού άρθρου 6 του άρθρου 111 του σχεδίου νόμου και στον πίνακα για το ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο για την άδεια κατηγορίας Β2, ο αριθμός «500,000€» αντικαθίσταται από τον αριθμό «500.000 €».
71. Στην περ. δ. της παρ. 5 του εσωτερικού άρθρου 6 του άρθρου 111 του σχεδίου νόμου, η φράση «αποκλειστική κυριοτητά» αντικαθίσταται από τη φράση «αποκλειστική κυριότητά» και η φράση «επαναπληρούμενες φιάλες υγραερίου» από τη φράση «επαναπληρούμενες φιάλες υγραερίου».

72. Το υφιστάμενο άρθρο 112 τρέπεται σε παρ. 1 και προστίθεται παρ. 2 ως εξής: «Η ισχύς της παρούσας άρχεται από την 4η.12.2020, ημερομηνία θέσης σε ισχύ του ν. 4758/2020 (Α' 242).».
73. Στην παρ. 1 του άρθρου 120 του σχεδίου νόμου η φράση «Σύστημα Μεταφοράς της ηπειρωτικής χώρας» αντικαθίσταται από τη φράση «Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.)», μετά τη φράση «Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά» προστίθεται η φράση «(Μ.Δ.Ν.)», η φράση «μεταξύ του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας» αντικαθίσταται από τη φράση «μεταξύ του Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε.», η φράση «και του κατόχου άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικές μονάδες» αντικαθίσταται από τη φράση «για σταθμούς παραγωγής από ορυκτά καύσιμα».
74. Στην παρ. 1 του άρθρου 120 προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής: «Οι πάροχοι εφεδρείας δυναμικού εκτάκτων αναγκών δικαιούνται αποζημίωσης, η οποία καταβάλλεται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.) της παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011 (Α' 179).»
75. Στην παρ. 2 του άρθρου 120 του σχεδίου νόμου η φράση «Μονάδων Παραγωγής» διαγράφεται, η φράση «των Χρεώσεων Χρήσης του Συστήματος» αντικαθίσταται από τη φράση «του Ειδικού Λογαριασμού Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας της παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011», η φράση «Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας», αντικαθίσταται από τη φράση «Ε.Σ.Μ.Η.Ε. (Β' 4658/2020)» και μετά τη φράση αυτή προστίθεται νέα φράση «και στον Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) (Β' 395/2016)», η φράση «ο οποίος τροποποιείται» αντικαθίσταται από τη φράση «οι οποίοι τροποποιούνται».
76. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 120 του σχεδίου νόμου, η φράση «και την 31η Δεκεμβρίου 2021» αντικαθίσταται από τη φράση «την έναρξη ισχύος των συμβάσεων της παρ. 1», η φράση «τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.» αντικαθίσταται από τη φράση «τον Διαχειριστή του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και των Μ.Δ.Ν..».
77. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 120 του σχεδίου νόμου η φράση «των Χρεώσεων Χρήσης του Συστήματος» αντικαθίσταται από τη φράση «του Ειδικού Λογαριασμού Υ.Κ.Ω. της παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011».
78. Στο εσωτερικό άρθρο 12Α τον 4425/2016 του άρθρου 122 του σχεδίου νόμου:

Α) Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 η λέξη «από» αντικαθίσταται από τη λέξη «μετά».

Β) Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 η φράση «περίοδος ισχύος του Προσωρινού Μηχανισμού δύναται να λήξει πριν την 1η Ιουνίου 2023,» αντικαθίσταται από τη φράση «ακριβής ημερομηνία έναρξης ισχύος του Προσωρινού Μηχανισμού, καθώς και η ημερομηνία λήξεως αυτού, αν η τελευταία είναι προγενέστερη της 1ης Ιουνίου 2023, καθορίζεται».

Γ) Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 η φράση «για εκάστη συναλλαγή πώλησης, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 6, για την κάθε μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή χαρτοφυλάκιο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και για κάθε ώρα, το Ε.Π.Α.Ε.Η. και το Ε.Ε.Α.Ε.Η. ως εξής:», αντικαθίσταται από τη φράση «σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 8, για κάθε μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή χαρτοφυλάκιο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) το Ε.Π.Α.Ε.Η. και το Ε.Ε.Α.Ε.Η., σύμφωνα με τις παρ. 4 και 5.».

Δ) Οι αναφορές της παρ. 3 στην «παρ. 6» αντικαθίστανται από την αναφορά στην «παρ. 8».

Ε) Πριν από την περ. α της παρ. 3 προστίθεται φράση και διαμορφώνεται αυτοτελής παράγραφος ως εξής: «4. Για κάθε συναλλαγή πώλησης μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής

ενέργειας ή χαρτοφυλακίου Α.Π.Ε., η οποία δεν έχει προκύψει από Εντολή Πώλησης Πακέτου ως εξής:».

ΣΤ) Προστίθεται παρ. 5 ως εξής: «5. Για κάθε Εντολή Πακέτου, που έχει ενταχθεί στα αποτελέσματα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, υπολογίζεται η Σταθμισμένη Μέση Τιμή Συναλλαγών Πακέτου (Σ.Μ.Τ.Σ.Π.) ως ο σταθμισμένος μέσος όρος των τιμών εκκαθάρισης της αγοράς, προς τις ποσότητες ενέργειας των συναλλαγών που προέκυψαν από την αποδεκτή Εντολή Πώλησης Πακέτου.

α. Αν η Σ.Μ.Τ.Σ.Π. είναι μικρότερη ή ίση από τη διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή της παρ. 8, το Ε.Π.Α.Ε.Η. για κάθε συναλλαγή της Εντολής Πακέτου υπολογίζεται ως το γινόμενο της ποσότητας ενέργειας της συναλλαγής και της τιμής εκκαθάρισης αγοράς, ενώ το Ε.Ε.Α.Ε.Η. λογίζεται ως μηδενικό.

β. Αν η Σ.Μ.Τ.Σ.Π. είναι μεγαλύτερη από την διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή της παρ. 8: βα) το Ε.Π.Α.Ε.Η. για κάθε συναλλαγή της Εντολής Πακέτου υπολογίζεται ως το γινόμενο της ποσότητας ενέργειας της συναλλαγής και της διοικητικά καθοριζόμενης μοναδιαίας τιμή της παρ. 8 και ββ) το Ε.Ε.Α.Ε.Η. για κάθε συναλλαγή της Εντολής Πακέτου υπολογίζεται ως το γινόμενο της ποσότητας της ενέργειας της συναλλαγής επί την διαφορά της Σ.Μ.Τ.Σ.Π. και της διοικητικά καθοριζόμενης μοναδιαίας τιμή της παρ. 8.».

Ζ) Στην αρχή της υφιστάμενης παρ. 6 η φράση «Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας,» αντικαθίσταται από τη φράση «Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών,».

Η) Οι υφιστάμενες παρ. 4, 5, 6, 7, και 8 αναριθμούνται αντίστοιχα ως παρ. 6, 7, 8, 9 και 10 και επέρχονται οι αντίστοιχες αλλαγές στις εσωτερικές παραπομπές του άρθρου.

Θ) Στην παρ. 6 η φράση «σύμφωνα με την υποπερ. ββ' της περ. β' της παρ. 3» αντικαθίσταται από τη φράση «σύμφωνα με την υποπερ. ββ της περ. β της παρ. 4 και υποπερ. ββ της περ. β της παρ. 5».

79. Στην περ. α) της παρ. 4 του εσωτερικού άρθρου 15 του άρθρου 126 του σχεδίου νόμου, η φράση «εξαιρουμένων των μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών, εκδίδονται υπέρ του Φορέα Έκδοσης» αντικαθίσταται από την φράση «εκδίδονται υπέρ του Φορέα Έκδοσης, εξαιρουμένων των μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών, των σταθμών που έχουν λάβει ή λαμβάνουν μόνο επενδυτική ενίσχυση, των σταθμών που δεν έχουν λάβει ή δεν λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση, καθώς και των σταθμών μετά τη λήξη της σχετικής Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης που έχουν συνάψει οι κάτοχοι αυτών, για τους οποίους οι Εγγυήσεις Προέλευσης εκδίδονται υπέρ του παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας.».
80. Στην υποπερ. βα) της περ. β) της παρ. 4 του εσωτερικού άρθρου 15 του άρθρου 126 του σχεδίου νόμου, διαγράφεται η φράση «επενδυτική ή/και», μετά την φράση «μέχρι τη λήξη της σχετικής» προστίθεται η λέξη «Σύμβασης», διαγράφεται η φράση «ή, σε περίπτωση μόνο επενδυτικής ενίσχυσης, για διάστημα είκοσι (20) ετών από την έναρξη λειτουργίας του σταθμού».
81. Στην υποπερ. ββ) της περ. β) της παρ. 4 του εσωτερικού άρθρου 15 του άρθρου 126 του σχεδίου νόμου, διαγράφεται η φράση «επενδυτική ενίσχυση ή/και», μετά την φράση «λειτουργική ενίσχυση» προστίθεται η φράση «ή έχουν λάβει ή λαμβάνουν μόνο επενδυτική ενίσχυση».
82. Στην παρ. 5 του εσωτερικού άρθρου 17 του άρθρου 128 του σχεδίου νόμου, διαγράφεται το τέταρτο εδάφιο.

83. Στην παρ. 6 του εσωτερικού άρθρου 18Α του άρθρου 130 του σχεδίου νόμου, διαγράφεται η φράση «ανακαλούνται υπέρ των καταναλωτών ή».
84. Στο εισαγωγικό εδάφιο του άρθρου 151 του σχεδίου νόμου η φράση «προστίθεται αυτοτελές εδάφιο» αντικαθίσταται από τη φράση «προστίθενται δύο αυτοτελή εδάφια». Στο δεύτερο εδάφιο της περ. η) της εσωτερικής παρ. 3, η φράση «Το διάγραμμα κάλυψης συνοδεύεται από» αντικαθίσταται από τη φράση «Στο διάγραμμα κάλυψης περιλαμβάνεται», μετά τη φράση «του μελετητή μηχανικού,» προστίθεται η φράση «όπου σημειώνεται ο υπολογισμός της επιτρεπόμενης και πραγματοποιούμενης δόμησης και δηλώνεται», και προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής: «Το περιεχόμενο της υπεύθυνης δήλωσης ελέγχεται δειγματοληπτικά, κατ' εφαρμογή του άρθρου 38.».
85. Στα περιεχόμενα και στο σώμα του σχεδίου νόμου, στον τίτλο του άρθρου 152 προστίθεται η φράση « - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 24 ν. 4495/2017».
86. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του προτεινόμενου άρθρου 159 του σχεδίου νόμου, μετά τη φράση «Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων,» προστίθεται η φράση «δύνανται να», στο δεύτερο εδάφιο της ίδιας παραγράφου, μετά τη φράση «εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων,» προστίθεται η φράση «δύνανται να».
87. Στο άρθρο 159 του σχεδίου νόμου διαγράφεται η παρ. 3.
88. Στο δεύτερο εδάφιο της εσωτερικής παρ. 9 του άρθρου 4 του ν. 4061/2012 του άρθρου 1 της υπ' αρ. τροπολογίας 1336/103/23.6.2022 του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά τη φράση «σύμφωνα με τον ν. 4858/2021», προστίθεται η φράση «και ιδίως το άρθρο 13 αυτού».
89. Στην παρ. 2 του άρθρου 5 της υπ' αρ. 1340/105/43.6.2022 τροπολογίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής: «Ειδικώς ενημερώνουν με ατομική ενημέρωση τους πελάτες με σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας με εξειδικευμένες χρεώσεις τιμολογίου προμήθειας που διαμορφώνονται κατόπιν διαπραγμάτευσης με τον προμηθευτή, σύμφωνα με τον Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες (Β' 832/2013).».
90. Στην παρ. 3 του άρθρου 5 της υπ' αρ. 1340/105/43.6.2022 τροπολογίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η φράση «, αν δεν έχουν σύμβαση προμήθειας σε ισχύ» αντικαθίσταται από τη φράση «σε άλλο προμηθευτή» και προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφια ως εξής: «Τύποι κυμαινόμενων τιμολογίων προμήθειας, των οποίων οι όροι χρεώσεων προσαρμόζονται στα χαρακτηριστικά κατανάλωσης της εγκατάστασης του πελάτη και σε υπηρεσίες που συμφωνούνται κατόπιν διαπραγμάτευσης του πελάτη με τον προμηθευτή, σύμφωνα με τον Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες, εξακολουθούν να προσφέρονται από τους προμηθευτές. Πελάτες, που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διατηρούν σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας με τιμολόγια προμήθειας του τύπου του δευτέρου εδαφίου, έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν κυμαινόμενο τιμολόγιο της παρ. 1.».
91. Στην περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 5 της υπ' αρ. 1340/105/43.6.2022 τροπολογίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά τη φράση «ισχύος τροποποίησης» προστίθεται η λέξη «όρων».

Αθήνα, 29 Ιουνίου 2022

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Καλείται στο Βήμα ο κ. Ιωάννης Αμανατίδης από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και να ετοιμάζεται η κ. Αυγερινοπούλου από τη Νέα Δημοκρατία. Θα κλείσουμε με τον κ. Μπιάγκη, αν δεν εμφανιστεί η κ. Γιαννακοπούλου και κάποιοι που έχω σε εκκρεμότητα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αγαπητέ κύριε Σκρέκα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή στις τελευταίες τοποθετήσεις άκουσα μια προσπάθεια να ξαναζεσταθεί ένα αντι-ΣΥΡΙΖΑ μέτωπο με αναφορές στο 2015, θέλω να θυμίσω στον ελληνικό λαό την «Αριστερή παρένθεση» που σχεδίαζε η τότε κυβέρνηση και με ένα «μεσοπρόθεσμο» που είχε ψηφίσει με 50 δισεκατομμύρια δημοσιονομική προσαρμογή, έναν «Αρμαγεδδώνα» για την Ελλάδα, κάτι το οποίο το σταμάτησε η πολιτική αλλαγή και η πρώτη κυβέρνηση της Αριστεράς του ΣΥΡΙΖΑ. Αυτά για την ιστορία.

Κύριε Υπουργέ, από τον Ιούλιο του 2021 επισημαίνουμε σε όλους τους τόνους και επισημάναμε την ακρίβεια, η οποία όχι απλώς ήταν ante portas, αλλά ήταν αισθητή στην ελληνική κοινωνία. Και σας είχαμε πει ότι το φαινόμενο αυτό της ακρίβειας μαζί και της πανδημίας δεν είναι παροδικό. Αντ' αυτού και στον προϋπολογισμό τον Δεκέμβριο του 2021 για το 2022 έχετε αυτές τις δύο παραδοχές.

Πηγαίνοντας, λοιπόν, «βλέποντας και κάνοντας» έχασε η χώρα τη δυνατότητα με συγκεκριμένο και συγκροτημένο τρόπο και με σχέδιο να αντιμετωπίσει και τα δύο αυτά φαινόμενα, στα οποία την ευθύνη για τη γεωμετρική πρόοδο των αρνητικών αποτελεσμάτων στην ελληνική κοινωνία την έχει η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη.

Κύριε Υπουργέ, σας άκουσα με προσοχή και άκουσα πολύ προσεκτικά αυτό το ερώτημα το οποίο, τελικά, ενδιαφέρει τους πολίτες. Δηλαδή τι; Αυτό που ενδιαφέρει τους πολίτες είναι τι λογαριασμούς παίρνει ο πολίτης, τι πήρε και τι παίρνει.

Ο Κυριάκος Μητσοτάκης τον Σεπτέμβριο του 2021 στη ΔΕΘ δεσμεύτηκε ότι θα καλύψει το 80% της αύξησης για όλους ανεξαιρέτως τους καταναλωτές και ότι θα υπάρξει αυστηρότερος έλεγχος του ανταγωνισμού και εφαρμογή του νομικού πλαισίου περί αισχροκέρδειας.

Τι έδειξαν οι μήνες που πέρασαν όμως από τότε; Έδειξαν ότι αφέθηκε ανεξέλεγκτη η κερδοσκοπία σε βάρος των πολιτών και τη μετέφερε με τη ρήτρα «Μητσοτάκη» στους καταναλωτές. Να μη θυμίσω τις καταγγελίες τις οποίες μας κάνουν για λαϊκισμό και ότι η ρήτρα αναπροσαρμογής προστατεύει τις εταιρείες. Δεύτερον, δεν πήρε κανένα μέτρο για τους πολίτες που αδυνατούν να καλύψουν τη ρήτρα και αφήνουν ελεύθερες τις ρευματοκοπές. Δεν έχει ανακοινώσει ακόμα και τώρα το τελικό ποσό των υπερκερδών και νομίζω ότι γίνεται ένα «μαγείρεμα», έτσι ώστε τα στοιχεία αυτά να είναι χαμηλά. Ακόμη και την τροπολογία την οποία φέρατε, ενώ είχατε πει ότι θα έρθει από την 1η Ιουλίου, την πάτε έναν μήνα μετά, ουσιαστικά από την 1η Αυγούστου.

Και βέβαια, κύριε Υπουργέ, κατ' εμέ, πολιτικά θα μιλήσω, η συγκεκριμένη τροπολογία με τον τρόπο που παρουσιάστηκε στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, θεώρησα και εγώ ότι σταματάει η ρήτρα αναπροσαρμογής.

Διαβάζοντας την τροπολογία, οι ανησυχίες και η γνώμη που εξέφρασε ο Πρόεδρος της ΡΑΕ, που δεν είναι ΣΥΡΙΖΑ, στην πρόσφατη Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, ουσιαστικά αυτό που ειπώθηκε και αυτό που γίνεται αυτή τη στιγμή είναι ότι ενσωματώνεται η ρήτρα αναπροσαρμογής στις χρεώσεις προμήθειας των κυμαινόμενων τιμολογίων. Δηλαδή οι καταναλωτές θα εξακολουθήσουν να πληρώνουν τη ρήτρα, απλά δεν θα την βλέπουν στους λογαριασμούς, γιατί θα έχει ενσωματωθεί στη χρέωση προμήθειας ρεύματος.

Συγκεκριμένο παράδειγμα και επειδή καταθέσατε λογαριασμούς: Ένα άτομο σε διαμέρισμα πενήντα τετραγωνικών με τρεις θερμοσυσσωρευτές για το οκτάμηνο, με 400 ευρώ κατανάλωση ρεύματος, ήρθε ρήτρα αναπροσαρμογής. Μπορείτε να κάνετε κάποια πρόβλεψη; Ξέρω ότι έχετε δουλειά, είναι η αλήθεια, κύριε Σκρέκα, εκεί με τις νομοτεχνικές. Μπορείτε να κάνετε κάποια πρόβλεψη, κύριοι συνάδελφοι, πόση είναι η ρήτρα αναπροσαρμογής; 1.900 ευρώ.

Εάν με την τροπολογία σας, κύριε Υπουργέ, ξαναέρθει ο λογαριασμός αυτός, έστω για το οκτάμηνο που είναι, 2.350 ευρώ, αλλά δεν γράφει ρήτρα αναπροσαρμογής, εμένα σαν καταναλωτή δεν μου λέει τίποτε.

Δημιουργείτε μια γενιά νεόπτωχων και νεοοφειλετών. Όπως ακριβώς λειτούργησε όταν μπήκε ο ΕΝΦΙΑ μέσα στον λογαριασμό της ΔΕΗ και δημιούργησε ανθρώπους που δεν μπορούσαν και τους έκοβαν το ρεύμα, το ίδιο κάνετε αυτή τη στιγμή και θα σας εξηγήσω γιατί.

Ο κόσμος πηγαίνει και κάνει ρυθμίσεις και δεν μπορεί ούτε και τις ρυθμίσεις να πληρώσει, γιατί έχει 20% προκαταβολή συν μηνιαίες δόσεις, με το ρεύμα να ξανατρέχει. Αυτό θα έπρεπε να το αντιμετωπίσετε με την τροπολογία σας. Δεν το αντιμετωπίζετε. Ξέρετε γιατί; Γιατί στηρίζεστε στο εξής. Λέτε «Εγώ βάζω τον ανταγωνισμό των εταιρειών και δίνω τη δυνατότητα στον καταναλωτή να αλλάζει όποτε θέλει πάροχο χωρίς πέναλτι κ.λπ.» και θεωρείτε ότι αυτό θα λειτουργήσει.

Ποια είναι τα εχέγγυα με τα οποία είστε σίγουροι ότι δεν θα γίνει συνεννόηση και ότι δεν θα λειτουργήσει μηχανισμός μεταξύ των παρόχων αυτών; Έχετε τους μηχανισμούς αυτούς έτσι ώστε να εγγυηθείτε ότι δεν θα γίνει αυτό το πράγμα ή θα έχουμε μια τιμή η οποία θα είναι πάνω-κάτω η ίδια και οι καταναλωτές θα είναι εγκλωβισμένοι;

Η ατομική ευθύνη στην οποία μεταθέτετε, όπως κάνατε και με την πανδημία, δεν σας απαλλάσσει από την οργή των καταναλωτών και της ελληνικής κοινωνίας που θα πληρώσουν και θα ξαναδούν να πληρώνουν το ίδιο ποσό. Διότι τελικά είναι αυτό το οποίο έχει σημασία, τι τελικά πληρώνει. Δεν θα το λέει ρήτρα αναπροσαρμογής, θα είναι μέσα και θα λέει κατανάλωση 2.350. Δεν μπορούν να πληρωθούν αυτοί οι λογαριασμοί. Δημιουργείτε νέες κατηγορίες νεόπτωχων και αυτό είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα. Τα έχω τα χαρτιά, όποτε τα θελήσετε.

Ουσιαστικά είχαμε μια αφαίμαξη. Δίνετε μια χαριστική βολή στην κοινωνία. Χρειάζονταν μέτρα συνολικά και ένα σχέδιο για την ακρίβεια. Μιλήσαμε για μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης, μιλήσαμε για πλαφόν στη χονδρεμπορική, μιλήσαμε για αύξηση του κατώτατου μισθού, μιλήσαμε για μια σειρά μέτρων, τα οποία θα ήταν το σχέδιο και η προάσπιση της κοινωνίας απέναντι στην ακρίβεια. Δεν έχετε το σχέδιο και δεν έχετε και ευτυχώς τον χρόνο να συνεχίσετε μια τέτοια πολιτική.

Είστε μια Κυβέρνηση, κατά την άποψή μου, σε αποδρομή. Η συγκεκριμένη τροπολογία όχι μόνο κλειδώνει ότι οι εκλογές θα γίνουν άμεσα, αλλά και ότι σε αυτές τις εκλογές θα χάσετε πανηγυρικά. Θα χάσετε πανηγυρικά γιατί δεν υπολογίσατε και δεν υπολογίζετε την κοινωνία. Νομίζετε ότι μπορεί να ξεγελαστεί.

Ο πολιτικός χρόνος αυτής της Κυβέρνησης τελείωσε. Θα έρθει μια κυβέρνηση προοδευτική, η οποία με σχέδιο θα υπερασπίσει την ελληνική κοινωνία, όπως άλλωστε το κάναμε όταν αναλάβαμε το 2015 και βγάλαμε τη χώρα από το μνημόνιο, ρυθμίσαμε το χρέος, αφήσαμε «μαξιλάρι» και κάναμε πολιτικές όσο το δυνατόν ηπιότερες, προστατεύοντας την κοινωνία. Μια τέτοια πολιτική χρειάζεται κι ένα τέτοιο σχέδιο χρειάζεται η χώρα.

Δεν θα αναφερθώ στα ζητήματα των εξωτερικών, τα οποία χρειάζονται πολύ χρόνο, αλλά, κύριε Υπουργέ, ο λογαριασμός θα ξανάρθει και θα είναι πάλι αυξημένος, γιατί δεν αντιμετωπίζετε το πρόβλημα. Και τότε νομίζω ότι δεν θα έχετε καμμία δικαιολογία να πείτε στους πολίτες.

Πρέπει να αναλάβετε την πολιτική ευθύνη να πάμε σε εκλογές άμεσα, έτσι ώστε αφού στη δημοκρατία δεν υπάρχουν αδιέξοδα, ο ελληνικός λαός να δώσει τη διέξοδο με μια προοδευτική κυβέρνηση με κορμό τον ΣΥΡΙΖΑ και με άνετη εκλογική νίκη του κόμματός μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Αμανατίδη.

Καλείται στο Βήμα η κ. Διονυσία Αυγερινοπούλου από τη Νέα Δημοκρατία και να ετοιμάζεται ο κ. Δημήτριος Μπιάγκης από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής.

ΔΙΟΝΥΣΙΑ - ΘΕΟΔΩΡΑ ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα συζητούμε ένα νομο-

σχέδιο το οποίο για να αξιολογηθεί ως προς την ενεργειακή, περιβαλλοντική και κλιματική του αξία, θα πρέπει να εκτιμηθεί σε σχέση με τις πλέον πρόσφατες εξελίξεις εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το νομοσχέδιο, το οποίο έχει ήδη προετοιμαστεί πολύ νωρίτερα από την Κυβέρνηση, ανταποκρίνεται και πρωτοπορεί ως προς τους νέους στόχους που έθεσαν μόλις προχθές, 28 και 29 Ιουλίου στο Λουξεμβούργο, τα Συμβούλια των Υπουργών Ενέργειας και Περιβάλλοντος μέσα στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων για τη νομοθετική δέσμη για το κλίμα "Fit for 55". Ομοίως, προωθεί κατάλληλα τους τους στόχους της νέας πράσινης συμφωνίας του πρόσφατου «REPowerEU» για την ενεργειακή αυτονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, βέβαια, της σύμβασης-πλαισίου του ΟΗΕ για την Κλιματική Αλλαγή.

Η έγκαιρη και συνεπώς επαρκής προετοιμασία της κλιματικής, ενεργειακής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας από την πλευρά της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας αποτελεί άλλη μια απόδειξη ότι η Ελλάδα του Κυριάκου Μητσοτάκη συνδιαμορφώνει ενεργά τον βηματισμό της κλιματικής ηγεσίας που ασκεί η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Προωθώντας δυναμικά αυτές τις πολιτικές της Ένωσης το νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζει σημαντικά θέματα σε σχέση με τον εκσυγχρονισμό της αδειοδοτικής διαδικασίας των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και το ειδικότερο ζήτημα της συμπαραγωγής ηλεκτρισμού θερμότητας υψηλής απόδοσης. Ακόμη νομοθετεί υπέρ της επίτευξης δύο συγκεκριμένων καινοτόμων στόχων, πρώτον της αδειοδότησης της παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και δεύτερον της ανάπτυξης πιλοτικών θαλασσίων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών.

Η νομοθετική ολοκλήρωση των διαδικασιών αδειοδότησης ΑΠΕ και της συμπαραγωγής ηλεκτρισμού θερμότητας υψηλής απόδοσης αποτελούν απαραίτητες διαδικασίες, ώστε να αυξήσουμε τη συμμετοχή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα της χώρας μας, να προχωρήσουμε στην απανθρακοποίηση της οικονομίας μας με γρηγορότερο ρυθμό και να εξασφαλίσουμε στους πολίτες, οι οποίοι υφίστανται ως σήμερα το υψηλό κόστος της ενέργειας, ηλεκτρισμό και θερμότητα με χαμηλότερο πλέον κόστος.

Προς τούτο σημαντικά είναι και τα έκτακτα μέτρα για την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού της χώρας με φυσικό αέριο και τα έκτακτα μέτρα μεταβατικού χαρακτήρα στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας για την άμβλυνση των οικονομικών συνεπειών της ενεργειακής κρίσης. Σύμφωνα με την υπουργική τροπολογία που κατατέθηκε αναστέλλεται η εφαρμογή της ρήτρας αναπροσαρμογής για έναν χρόνο. Το μέτρο αυτό ελήφθη με τη φροντίδα τόσο της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος όσο και του ίδιου του Πρωθυπουργού κ. Κυριάκου Μητσοτάκη, με στόχο να ελαφρύνει άμεσα τα ελληνικά νοικοκυριά από τη δυσανάλογη επιβάρυνση που έχει προκληθεί από εξωγενείς παράγοντες στους λογαριασμούς του ηλεκτρικού ρεύματος. Καθίσταται δε δυνατή και η αλλαγή προμηθευτή χωρίς κυρώσεις.

Έτσι γίνεται φανερό ότι η Νέα Δημοκρατία βρίσκεται καθημερινά κοντά στους πολίτες και εφαρμόζει στην πράξη κοινωνικές πολιτικές οι οποίες ανακουφίζουν κάθε ελληνική οικογένεια.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται πρόβλεψη για την αδειοδότηση και την άσκηση των δραστηριοτήτων παραγωγής και αποθήκευσης της ηλεκτρικής ενέργειας. Η δε προώθηση των τεχνολογιών αποθήκευσης της ενέργειας αποτελεί μια απόλυτη περιβαλλοντική προτεραιότητα, καθώς είναι προαπαιτούμενη για την έτι περαιτέρω παραγωγή ενέργειας από τις ανανεώσιμες πηγές. Μάλιστα το νομοσχέδιο προβλέπει τον συνδυασμό της παραγωγής ενέργειας και θερμότητας με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με την ταυτόχρονη ενσωμάτωση τεχνολογιών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας αλλά και την ταυτόχρονη δυνατότητα αποθήκευσης της ενέργειας αυτής από το δίκτυο. Προσφέρει συνεπώς τη δυνατότητα ανάπτυξης ενός ολιστικού συστήματος και δίνει απάντηση στα αδιέξοδα που αντιμετώπιζαν έως τώρα οι παραγωγοί ενέργειας από τις ανανεώσιμες πηγές.

Ομοίως ενισχύει την παραγωγή ΑΠΕ και στην περιφέρεια ρυθμίζοντας εκ νέου την ισχύ της εγκατάστασης φωτοβολταϊκών σταθμών σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας.

Κυρίως όμως την ελληνική περιφέρεια την ενδιαφέρουν και οι ρυθμίσεις για τα λύματα. Η Κυβέρνηση έχει ήδη παράσχει σημαντικό ποσοστό χρηματοδότησης και για τους βιολογικούς καθαρισμούς και για τις συνδέσεις των οικισμών στα δίκτυα. Ο στόχος μας πρέπει να είναι κανένας οικισμός χωρίς σύνδεση σε βιολογικό καθαρισμό και θεωρώ ότι με την κατάλληλη συνεργασία και με την τοπική αυτοδιοίκηση μπορούμε να το πετύχουμε, καθώς είναι σπουδαίος στόχος για την προστασία του περιβάλλοντος και τη δημόσια υγεία.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**)

Τέλος, θα ήθελα να δώσω ιδιαίτερη έμφαση στην υιοθέτηση του νέου νομοθετικού πλαισίου για την ανάπτυξη πιλοτικών θαλασσίων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών. Το νομοσχέδιο περιγράφει τη διαδικασία χωροθέτησης και αδειοδότησης, το περιεχόμενο της σύμβασης σύνδεσης και της σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης, τη διαδικασία έκδοσης της ενιαίας άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας, τη διαδικασία παραχώρησης του θαλασσίου χώρου, καθώς και τις υποχρεώσεις των κατόχων των πιλοτικών θαλασσίων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών.

Θα ήθελα να εκφράσω τα θερμά μου συγχαρητήρια στον Υπουργό κ. Σκρέκα και στην ομάδα εργασίας του Υπουργείου για την ολοκλήρωση αυτού του νομοθετικού πλαισίου. Γνωρίζουμε ότι ήδη υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον για την ανάπτυξη πιλοτικών θαλασσίων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών στην Ελλάδα και το νομοσχέδιο αυτό θα επιτρέψει την άμεση ανάπτυξη αυτών των έργων. Άλλωστε, σε παράκτιες χώρες με τόσο εκτεταμένο θαλάσσιο χώρο όπως η Ελλάδα, η δυνατότητα ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη θάλασσα είναι απαραίτητη. Θα μειωθούν και οι συγκρούσεις των χρήσεων γης στην ξηρά και θα δοθεί νέα ώθηση στην καινοτομία.

Στα επόμενα βήματα, με την παράλληλη χωροθέτηση του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, θα προχωρήσουμε και στην αδειοδότηση ακόμη πιο καινοτόμων μορφών παραγωγής ενέργειας από τα θαλάσσια πλωτά πάρκα, αλλά καλό θα ήταν να εξετάσουμε και συνδυασμούς περιβαλλοντικών τεχνολογιών, όπως οι τεχνολογίες απορρύπανσης της θάλασσας.

Παράλληλα, θα αναμένουμε και την υιοθέτηση του νομοθετικού πλαισίου για το πράσινο υδρογόνο, το οποίο όπως μαθαίνουμε και αυτό προετοιμάζεται από το Υπουργείο.

Συνεχίστε, λοιπόν, την καλή δουλειά, συνεχίστε να καινοτομείτε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κυρία Αυγερινοπούλου.

Τον λόγο έχει ο κ. Δημήτριος Μπιάγκης από το Κίνημα Αλλαγής. Είναι ο τελευταίος ομιλητής του καταλόγου.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να ξεκινήσω την τοποθέτησή μου εστιάζοντας κατ' αρχάς όχι στο περιεχόμενο του νομοσχεδίου που συζητάμε σήμερα αλλά σε ένα θέμα κατ' εξοχήν θεσμικό, το οποίο θεωρώ ιδιαίτερα σημαντικό, καθώς αγγίζει τον πυρήνα των δημοκρατικών αρχών και αξιών που διέπουν την κοινοβουλευτική νομοθετική λειτουργία. Αναφέρομαι, κύριε Υπουργέ, στη νομοπαρασκευαστική διαδικασία που ακολουθήθηκε για ακόμη μια φορά και η οποία επιεικώς μπορεί να χαρακτηριστεί ως απόκλιση από τις αρχές της ορθής νομοθέτησης και της διαφάνειας και δεν τιμά την Κυβέρνηση και, βεβαίως, απαξιώνει τους θεσμούς και τις αρχές του νομοθετείν.

Το αρχικό νομοσχέδιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τέθηκε σε ηλεκτρονική διαβούλευση από τις 26-4-2022 έως τις 10-5-2022, με εκατόν τριάντα εννιά άρθρα, συγκεντρώνοντας τριακόσια τριάντα δύο σχόλια και εν τέλει κατέληξε ως ένα πολυνομοσχέδιο με εκατόν εβδομήντα τέσσερα άρθρα, προσθέτοντας ακόμη και τις δύο υπουργικές τροπολογίες που κατατέθηκαν την τελευταία στιγμή και, βεβαίως, μετά την ολοκλήρωση τόσο της διαβούλευσης όσο και της επεξεργασίας του νομοσχεδίου στην αρμόδια επιτροπή.

Αυτές οι μεθοδεύσεις δεν είναι απλά άστοχες επιλογές μιας

κακής νομοθέτησης. Και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να μας προβληματίσουν ιδιαίτερα, περισσότερο ακόμα θα έλεγα και από τις όποιες ανεπαρκείς ή προβληματικές διατάξεις του συγκεκριμένου σχεδίου νόμου που συζητάμε. Διότι είναι κάτι που πλέον επαναλαμβάνεται και είναι δηλωτικό μιας συνεχιζόμενης ολίσθησης της Κυβέρνησης σε πρακτικές που σταδιακά υπονομεύουν και απαξιώνουν το πολιτικό σύστημα και εν τέλει την ίδια τη δημοκρατία μας. Και οφείλουμε νομίζω όλοι μας διακομματικά να τις εντοπίζουμε, να τις στιγματίζουμε και να τις αναδεικνύουμε, με στόχο να τις αποτρέψουμε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε ό,τι αφορά το εν λόγω νομοσχέδιο προφανώς και δεν έχουμε αντίρρηση έναντι κάθε προσπάθειας απλοποίησης και εκσυγχρονισμού των αδειοδοτήσεων έργων ΑΠΕ, χωρίς όμως καμμία έκπτωση έναντι του δημόσιου συμφέροντος και ιδιαίτερα έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος. Και το λέω αυτό καθώς με το παρόν σχέδιο νόμου εισάγονται περίπου είκοσι παρεκκλίσεις γενικών ή ειδικών διατάξεων, καθώς και πλήθος εξαιρέσεων από προβλεπόμενες διαδικασίες, παραβιάζοντας την περιβαλλοντική νομοθεσία.

Ειδικά δε στο κεφάλαιο για τους πιλοτικούς πλωτούς φωτοβολταϊκούς σταθμούς, οι οποίοι από τη φύση τους ως πιλοτικοί θα έπρεπε να αποτελούν πρότυπο εφαρμογής της πλέον φιλικής προς το περιβάλλον νομοθεσίας, εντούτοις με έκπληξη διαπιστώνουμε ότι σε αυτό προβλέπονται ένα σωρό παρεκκλίσεις, ακόμα και από τις ελάχιστες περιβαλλοντικές προβλέψεις.

Δίνεται η δυνατότητα εγκατάστασης και λειτουργίας τέτοιους σταθμών ακόμη και σε περιοχές «NATURA», ενώ δεν απαιτείται σε καμμία περίπτωση ούτε καν μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Επαφίεται δε στους κατόχους αυτών των σταθμών η καταγραφή των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, καθώς και τυχόν άλλων προβλημάτων μετά από τουλάχιστον ένα έτος λειτουργίας τους, δηλαδή, κοινώς, κατόπιν εορτής, όταν οι συνέπειες για το περιβάλλον, τη βιοποικιλότητα αλλά και την ασφάλεια των περιοίκων, μπορεί πλέον να μην είναι αναστρέψιμες ή ακόμη και καταστρεπτικές.

Προβλέπεται δε ρητώς στο άρθρο 95 του σχεδίου νόμου ότι κατά την ως άνω διαδικασία δεν εφαρμόζονται οι κείμενες, κατά περίπτωση, διατάξεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Πέραν αυτού, δεν υπάρχει καμμιά πρόβλεψη για τις τεχνικές προδιαγραφές των εν λόγω πλωτών εγκαταστάσεων και το χαρακτηριστικό τους, σύμφωνα με τον κωδικό του δημόσιου ναυτικού δικαίου, γεγονός που θα δημιουργήσει πολλά πρακτικά προβλήματα αμέσως μετά τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του εν λόγω σχεδίου νόμου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από το 2018 υπάρχει και για τη χώρα μας ένα σαφές νομοθετικό πλαίσιο για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, με βάση το κοινοτικό κεκτημένο, όπως μάλιστα τροποποιήθηκε προ περίπου διετίας από την Κυβέρνησή σας, κύριε Υπουργέ. Εντούτοις, ακόμη, δυστυχώς, δεν έχει γίνει κάποιο βήμα για την εφαρμογή του από την Κυβέρνηση, παραμένοντας ακόμη επί χάρτου, όπως και άλλες τόσες προσπάθειες.

Έτσι και στην περίπτωση των πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών δεν υφίσταται κατάλληλη και μελετημένη χωροθέτηση και η διαδικασία παραχώρησης θαλάσσιου χώρου και αιγιαλού εξακολουθεί να γίνεται συγκυριακά, χωρίς επαρκή διαφάνεια. Για άλλη μια φορά η Κυβέρνηση χτίζει στην άμμο.

Πώς διασφαλίζεται, κύριε Υπουργέ, ότι η χωροθέτηση για την εγκατάσταση και λειτουργία των εν λόγω πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών συνάδει με τις αρχές και τις προβλέψεις του ευρωπαϊκού κεκτημένου περί θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, αφού δεν το έχετε ακόμα εφαρμόσει;

Άραγε, όταν επιτέλους εφαρμοστεί ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός στη χώρα μας, πώς εγγυάστε, κύριε Υπουργέ, ότι οι περιοχές που ήδη θα έχουν διατεθεί για εγκατάσταση και λειτουργία των εν λόγω πλωτών ενεργειακών συστημάτων και μάλιστα, για χρονικό διάστημα πλέον των είκοσι δύο ετών, θα πληρούν τις προϋποθέσεις για την παραπάνω δραστηριότητα; Και τι θα κάνετε στην περίπτωση που δεν είναι συμβατές με την εφαρμοστέα χωροταξία; Όταν αυτή επιτέλους εφαρμοστεί και εφόσον τότε είστε ακόμα στην Κυβέρνηση, θα ακυρώσετε τις υφιστάμενες παραχωρήσεις και συμβάσεις ή μήπως θα φροντίσετε να γίνουν και πάλι παρεκκλίσεις, ώστε ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός να προσαρμοστεί στην υφιστάμενη κατάσταση;

Βεβαίως, σε κάθε περίπτωση, είτε είστε ακόμη Κυβέρνηση είτε όχι -πράγμα που είναι και το πιο πιθανόν- θα έχετε ήδη κληροδοτήσει ένα ακόμα πρόβλημα για την πατρίδα μας.

Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα στο σημείο αυτό να αναφερθώ και στα προβλήματα που αφορούν τα νησιά μας. Όταν μιλάμε για νησιωτικότητα, οφείλουμε πρωτίστως να εξετάζουμε τις ιδιαιτερότητες και τη διαφορετικότητα που συνεπάγεται ο όρος αυτός.

Επιβάλλεται, λοιπόν, να προχωρήσουμε σε μια «πράσινη» ενεργειακή μετάβαση, με ενεργειακή αυτοτέλεια, με παράλληλη αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και πάντα με πολιτικές που είναι φιλικές προς το περιβάλλον και τον άνθρωπο.

Δυστυχώς, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την ώρα που καλούμαστε να σχεδιάσουμε το αύριο, αδυνατούμε, δυστυχώς, να διαχειριστούμε το σήμερα και τις ανάγκες του.

Κύριε Υπουργέ, στην Κέρκυρα, στον νομό μου, με το τεράστιο δίκτυο χαμηλής και μέσης τάσης, η ΔΕΔΔΗΕ αντιμετωπίζει τεράστια και συσσωρευμένα προβλήματα, που όχι μόνο δεν έχουν επιλυθεί, παρά τις υποσχέσεις του χρόνου, αλλά οξύνονται καθημερινά. Η τεράστια έλλειψη τεχνικού προσωπικού, τα πεπαλαιωμένο δίκτυα, οι υψηλές ανάγκες ζήτησης ρεύματος τους καλοκαιρινούς μήνες, τα έντονα καιρικά φαινόμενα τους χειμερινούς μήνες καθιστούν ιδιαίτερα προβληματική την ενεργειακή καθημερινότητα τόσο στο νησί της Κέρκυρας και των Διαποντίων Νήσων όσο και στο νησί των Παξών. Όταν, μάλιστα, χρειάζονται -και προσέξτε- τρεις έως έξι μήνες για την ηλεκτροδότηση μιας επιχείρησης, γίνεται αντιληπτό στον καθένα μας το μέγεθος της ενεργειακής υστέρησης σε σχέση με τις πραγματικές ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας.

Στην πόλη της Κέρκυρας, κύριε Υπουργέ, εκατοντάδες είναι τα αιτήματα για επαύξηση του δικτύου λόγω του Airbnb, στα οποία ουσιαστικά η επιχείρηση αδυνατεί να καλύψει. Όταν μιλάμε δε για την Κέρκυρα, δεν θα πρέπει να έχετε στο μυαλό σας κάποιο μικρό νησί με αυξημένη κατανάλωση.

Αξίζει μόνο να σας επισημάνω ότι αυτή την περίοδο μιλάμε για κατανάλωση που φτάνει τα 120 MW και ό,τι αυτό μπορεί να συνεπάγεται.

Κλείνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να υπενθυμίσω για ακόμη μια φορά -και δεν θα κουραστώ να το κάνω σε κάθε συζήτηση αντίστοιχων νομοθετικών ρυθμίσεων- και ως νησιώτης Βουλευτής, την υποχρέωση που έχουμε, θα έλεγα και την οποία μας επιβάλλει το 101 του Συντάγματος μέσω της λεγόμενης ρήτρας νησιωτικότητας, ώστε να λαμβάνονται ειδικότερες ρυθμίσεις για τα νησιά μας σε κάθε νομοθετική πρωτοβουλία, ώστε να εξυπηρετείται ο στόχος της αειφόρου ανάπτυξής τους, ώστε να διασφαλίζεται το περιβάλλον, η πολιτιστική κληρονομιά, η εδαφική, οικονομική και κοινωνική τους συνοχή.

Κύριε Υπουργέ, γνωρίζετε τη θέση του ΠΑΣΟΚ πολύ καλά για τη στήριξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και για τη δυνατότητα που πρέπει να δώσουμε σε όλη την κοινωνία και στον καθένα ξεχωριστά να ωφεληθεί μέσα από αυτή την «πράσινη» ενεργειακή μετάβαση.

Δυστυχώς, όμως, για ακόμη μια φορά η Κυβέρνησή σας φέρνει ένα νομοσχέδιο που δεν μπορεί να καλύψει ούτε τις ελάχιστες αναγκαίες προϋποθέσεις.

Αρκεί να σας επαναλάβω, κύριε Υπουργέ, ότι μιλάτε για πλωτά φωτοβολταϊκά πάρκα, χωρίς να έχετε σχεδιάσει τον όποιον χωροταξικό σχεδιασμό. Και αυτό, αλήθεια, τι αναδεικνύει; Ότι δεν χρειάζεται να γίνει ένας χωροταξικός σχεδιασμός πριν από όλες αυτές τις παρεμβάσεις ή ότι θα ακολουθήσει ένας χωροταξικός σχεδιασμός που θα έχει ως άμεσα σημεία εκκίνησης τις όποιες παρεμβάσεις έχουν γίνει εκ των προτέρων;

Δυστυχώς, κύριε Υπουργέ, για ακόμη μια φορά έχουμε ένα νομοσχέδιο το οποίο, ουσιαστικά, δημιουργεί περισσότερα προβλήματα από όσα επιδιώκει να επιλύσει. Και αυτό για άλλη μια φορά είναι το ζητούμενο: Πώς μπορούμε να φανούμε χρήσιμοι στην κοινωνία, κάτι το οποίο από το παρόν νομοσχέδιο δεν φαίνεται.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Μπιάγκη.

Ολοκληρώθηκε ο κατάλογος ομιλητών.

Ποιοι εκ των κυρίων εισηγητών θέλουν να μιλήσουν; Από ό,τι βλέπω, όλοι. Ο κ. Αρσένης θα λάβει τον λόγο πρώτος. Μερικοί από εσάς, μεταξύ των οποίων και ο κ. Αρσένης, έχετε σχεδόν καλύψει και τη δευτερολογία, αλλά σε κάθε περίπτωση για όλους θα βάλουμε χρόνο πέντε λεπτών. Είναι πολύ λιγότερος ο χρόνος, αλλά πέντε λεπτά είναι καλά.

Κύριε Αρσένη, έχετε τον λόγο.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, μιλώντας -δεν ξέρω από πού να το πιάσει κανείς- ως χωροτάκτης και πολεοδόμος, δεν γνωρίζω πλέον τι έχει μείνει όρθιο στην επιστήμη της χωροταξίας και της πολεοδομίας και στις ρυθμίσεις που υπήρχαν στη νομοθεσία.

Ως περιβαλλοντολόγος, ειλικρινά, δεν κατανοώ πλέον ποιον περιορισμό έχει οποιαδήποτε κατασκευαστική εταιρεία των ανεμογεννητριών ή οποιουδήποτε άλλου πρότζεκτ. Έχετε διαλύσει τη νομοθεσία. Είναι ένα τρυπητήρι γεμάτο παράθυρα για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Θα το επαναλάβω: Αν καλούνταν οι ίδιες οι επιχειρήσεις να νομοθετήσουν για τον εαυτό τους, δεν θα νομοθετούσαν τίποτε διαφορετικό από αυτό που νομοθετείτε.

Τώρα ανοίγετε και το «κουτί της Πανδώρας» για τους αρχαιολογικούς χώρους. Ή δεν καταλαβαίνετε τι νομοθετείτε ή παραπλανάτε το Κοινοβούλιο. Δηλαδή, ή εσείς απλώς υπογράφετε ό,τι σας φέρνουν ή παραπλανάτε το Κοινοβούλιο. Λέτε: «Μα, εμείς δεν έχουμε δικαίωμα να αλλάξουμε τον αρχαιολογικό νόμο;». Μα, δεν αλλάζετε τον αρχαιολογικό νόμο. Παραβιάζετε τον αρχαιολογικό νόμο.

Έρχεται η τροπολογία αυτή να αλλάξει νόμο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και εκεί πέρα παραπλανήσατε και κάποια κόμματα τα οποία δεν στήριξαν για συνταγματικούς λόγους την αίτηση αντισυνταγματικότητας. Το Σύνταγμα λέει ότι προστατεύεται η πολιτιστική κληρονομιά και εξειδικεύεται αυτό με νόμο.

Η ρύθμιση που φέρνετε εσείς παραβιάζει τον νόμο, που είναι η συνταγματική επιταγή και έτσι παραβιάζεται το Σύνταγμα. Δεν αλλάξατε τον αρχαιολογικό νόμο, ο οποίος λέει ότι απαγορεύονται οποιεσδήποτε άλλες χρήσεις στη Ζώνη Α απόλυτης προστασίας.

Αλλάξατε έναν νόμο για τις αγροτικές περιοχές, που έρχεται σε σύγκρουση με τον αρχαιολογικό νόμο, που έρχεται σε σύγκρουση με το χωροταξικό των ΑΠΕ, το οποίο ορίζει ρητά ότι απαγορεύονται ΑΠΕ στους αρχαιολογικούς χώρους και στις Ζώνες Α της απόλυτης προστασίας. Ρητά!

Εσείς παραβιάζετε και τις ελάχιστες αρχές του χωροταξικού των ΑΠΕ όσον αφορά και στις ζώνες προστασίας, τις αποστάσεις από αρχαιολογικούς χώρους, τις αποστάσεις από άλλα μνημεία, που ρητά αναφέρονται. Τις παραβιάζετε, ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έρχεται εδώ και τόσο καιρό -από το 2014, εδώ και οκτώ χρόνια- και λέει ότι είναι ανεπαρκές αυτό το χωροταξικό. Και η απάντησή σας ποια είναι; Στις καλένδες η αναθεώρησή του.

Δεν έφτασαν οκτώ χρόνια μη συμμόρφωσης, θα πρέπει να μας καταγγείλουν στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και γι' αυτό!

Και δεν φτάνουν όλα αυτά, δίνετε στις πέντε κατασκευαστικές των ΑΠΕ εξουσίες κυβερνητικές. Έχετε ιδιωτικοποιήσει τη νομοθεσία. Το νομοσχέδιο που ψηφίζει αυτή τη στιγμή η Βουλή είναι προϊόν ανάθεσης σε εταιρεία που το έφτιαξε.

Φοβόμασταν τόσο καιρό ότι γινόταν αυτό ανεπίσημα, μέσα από δικηγορικά γραφεία που τα ετοίμαζαν, τώρα γίνεται επίσημα. Δίνετε την εξουσία στις εταιρείες να απαλλοτριώνουν ιδιωτική γη -δικαίωμα που έχει μόνο το δημόσιο-, να προχωρούν χωρίς περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις και τόσα άλλα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Πραγματικά η μόνη εξουσία που δεν έχετε ιδιωτικοποιήσει είναι η νόμιμη βία. Όμως, ασκείτε βία απέναντι σε οποιονδήποτε αντιδρά σε αυτές τις εταιρείες, μέσω της Αστυνομίας. Τι υπερασπίζονται οι πολίτες που υπερασπίζονται τα απάτητα βουνά, της ανέγγιχτες περιοχές και τα χειροποίητα νησιά; Υπερασπίζονται: Την ευρωπαϊκή νομοθεσία και την καταδικαστική απόφαση -στην οποία δεν συμμορφώνεστε- που μας απαγορεύει οποιαδήποτε επέμβαση σε περιοχή προστατευόμενη, χωρίς διαχειριστικές μελέτες, τις οποίες ακόμα δεν έχετε ολοκληρώσει και δεν έχετε νομοθετήσει. Την υποχρέωση να μη γίνει κανένα έργο σε περιοχή «NATURA» αν υπάρχει η παραμικρή υποψία για αρνητικές επιπτώσεις στις προστατευόμενες περιοχές, όπως ορίζει η δέουσα εκτίμηση. Και μας φέρνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα ευρωπαϊκά δικαστήρια ξανά για αυτό το ζήτημα. Τη νομιμότητα υπερασπίζονται οι πολίτες. Εσείς υπερασπίζεστε την παράδοση της νομιμότητας, την παράδοση του δημοσίου σε πέντε εταιρείες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ, κύριε Αρσένη.

Θα δώσω τον λόγο στην κ. Γιαννακοπούλου, την Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπο του Κινήματος Αλλαγής.

Κύριε Βιλιάρδο, δεν έχει μιλήσει καθόλου η κ. Γιαννακοπούλου. Οπότε έχει εκείνη σειρά τώρα. Φαντάζομαι ότι θα καλύψει λίγο και τον κ. Αρβανιτίδη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Όχι, κύριε Πρόεδρε. Δεν ξεπέρασα ούτε τον δικό μου χρόνο στην τοποθέτησή μου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Θα είμαι εντός χρόνου, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Η κ. Γιαννακοπούλου έχει τον λόγο. Παρακαλώ να τηρήσετε τον χρόνο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, κύριε Πρόεδρε. Σας ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορώ να μην επισημάνω για άλλη μία φορά το πρόβλημα της ακρίβειας το οποίο ταλανίζει τα ελληνικά νοικοκυριά και δεν μπορώ να μην επισημάνω την αναποτελεσματικότητα της Κυβέρνησης στην αντιμετώπιση αυτού του οξύτατου προβλήματος, γιατί η Κυβέρνηση συνεχίζει συστηματικά να κωφεύει και να παριστάνει ότι δεν αντιλαμβάνεται ούτε το μέγεθος ούτε την οξύτητα της ακρίβειας.

Σε όλους αυτούς τους μήνες φάνηκε ότι δεν είχε και ότι συνεχίζει να μην έχει διαμορφωμένο σχέδιο, ότι ανακοίνωνε μέτρα με καθυστέρηση με τέτοιο τρόπο που όταν, ουσιαστικά, τα ανακοίνωνε, ήδη αυτά τα μέτρα τα οποία παίρνατε, είχαν υπονομευθεί σε μεγάλο βαθμό από τον πληθωρισμό που έτρεχε, από τις αναπτιμήσεις παντού, κύριε Υπουργέ, από τα καταναλωτικά προϊόντα μέχρι τα τιμολόγια της ενέργειας και τα τιμολόγια των καυσίμων. Είναι πολύ χαρακτηριστικό το παράδειγμα με τη βενζίνη. Πριν από λίγες ημέρες ανακοινώθηκαν τα νέα μέτρα της Κυβέρνησης για την τιμή των καυσίμων, για άλλη μία φορά με καθυστέρηση, για άλλη μία φορά με αποσπασματικότητα και χωρίς συνολικό σχέδιο που να δίνει πραγματική λύση στο τεράστιο θέμα της ακρίβειας.

Εμείς ποτέ δεν μηδενίσαμε κανένα μέτρο. Ποτέ δεν υποτιμήσαμε ακόμα και την πιο μικρή ελάφρυνση του οικογενειακού προϋπολογισμού, και ιδιαίτερα των πιο ευπαθών ομάδων. Όμως, ας είμαστε ειλικρινείς, ας είμαστε σαφείς, κύριε Υπουργέ και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Σε καμμία, μα, σε καμμία απολύτως περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αυτή η παρέμβαση λύνει ένα πρόβλημα το οποίο ταλαιπωρεί μήνες την ελληνική κοινωνία και που θα συνεχιστεί, καθώς δεν υπάρχουν, μέχρι στιγμής τουλάχιστον, επαρκή στοιχεία για την αποκλιμάκωση της κρίσης στην ενέργεια και, βεβαίως, στις τιμές των καυσίμων. Δεν μπορεί να ξεχνάμε ότι η Ελλάδα έχει την τρίτη υψηλότερη τιμή βενζίνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το δεύτερο χαμηλότερο ΑΕΠ σε όρους αγοραστικής δύναμης, καθιστώντας εκ των πραγμάτων τέτοιου είδους λύσεις ως πρόχειρες και ως αναποτελεσματικές. Έτσι, λοιπόν, τα εξαγγελλόμενα μέτρα αναμένονται τάχιστα να εξανεμιστούν, όσο, βέβαια, ανεξέλεγκτα η βενζίνη θα οδεύει ολοταχώς προς τα 3 ευρώ, όπως ήδη βλέπουμε σε πολλές περιοχές της χώρας.

Όμως, κύριε Υπουργέ, μόνο με επιδοματική πολιτική δεν μπορούμε ως οικονομία να πάμε μακριά. Είναι επιβεβλημένο -και πρέπει επιτέλους να το καταλάβει η Κυβέρνησή σας- να κινηθούμε σε μια πιο δραστική λύση. Και αυτή δεν μπορεί να είναι άλλη από τη μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα. Και συγκεκριμένα η μείωση αυτή να γίνει στο ποσοστό της αύξησης που σημειώθηκε τους τελευταίους μήνες, ώστε να μην τεθεί σε κίνδυνο η εκτέλεση του προϋπολογισμού. Μόνο αυτή η

κίνηση θα μπορέσει να συμβάλλει καθοριστικά στην συγκράτηση των τιμών, που για την ώρα ανεβαίνουν διαρκώς. Και μόνο με αυτόν τον τρόπο εμείς λέμε ότι θα μπορέσει να ανακουφιστεί άμεσα, να δει άμεσα αποτελέσματα στην τσέπη του το καταναλωτικό κοινό.

Επίσης, ένα άλλο πάρα πολύ σημαντικό ζήτημα, στο οποίο επιμένουμε ως ΠΑΣΟΚ, είναι ότι πρέπει να γίνουν ουσιαστικοί έλεγχοι και να εντοπιστούν φαινόμενα αισχροκέρδειας σε όλη την αλυσίδα που διαμορφώνει τις τιμές, από τα διυλιστήρια και τις εταιρείες καυσίμων, μέχρι και τα βενζινάδικα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την ενεργειακή κρίση να αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν όλα τα κράτη παγκοσμίως, και κυρίως στην Ευρώπη, και με το συνεχόμενο ράλι των ανατιμήσεων να ψαλιδίζει το εισόδημα των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, εμείς καλούμαστε να δώσουμε λύσεις και απαντήσεις σε ολόκληρη την ελληνική κοινωνία. Θα επαναλάβω και θα τονίσω τις προτάσεις του ΠΑΣΟΚ, την προσήλωσή μας και την επιμονή μας, κύριε Υπουργέ, στη θέση για επιβολή πλαφόν στη ρήτρα αναπροσαρμογής και στα τιμολόγια, τη φορολόγηση των υπερκερδών των εταιρειών ενέργειας, ώστε να μην είναι μόνο το κράτος, μέσω των επιδοτήσεων, και οι πολίτες, μέσω των αυξήσεων, αυτοί οι οποίοι υφίστανται τις συνέπειες της κρίσης, γιατί μέχρι στιγμής μόνο αυτοί είναι.

Ξεκάθαρα έχουμε δηλώσει ότι τασσόμαστε υπέρ της ομαλότερης απεξάρτησης από τον λιγνίτη, δηλαδή μικρότερη μεταβατική περίοδο με το φυσικό αέριο, ώστε να οδηγηθούμε γρηγορότερα στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Σημαντική θέση στις προτάσεις μας έχει η ταχύτερη μετάβαση προς την «πράσινη εποχή» με ένα καλύτερο δίκτυο υψηλής διασυνδεσιμότητας, ώστε χιλιάδες Έλληνες να μπορούν να είναι και παραγωγοί και καταναλωτές. Να μην περιοριστούμε μόνο στα μεγάλα έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αλλά κατά κάποιο τρόπο να μπορέσει να κοινωνικοποιηθεί η παραγωγή ενέργειας με τη δημιουργία ενεργειακών κοινοτήτων, ιδίως στον αγροτικοκτηνοτροφικό τομέα, στον τομέα της μεταποίησης αλλά και στα σπίτια με την τοποθέτηση φωτοβολταϊκών σε κατοικίες.

Είναι αναγκαίες οι επενδύσεις, με τη δημιουργία νέων υποσταθμών και αναβάθμισης των δικτύων. Αν δεν επενδύσουμε στην εξοικονόμηση ενέργειας και στην ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών, δεν μπορούμε να λύσουμε διαρθρωτικά το τεράστιο πρόβλημα της ενεργειακής φτώχειας -και, δυστυχώς, η Ελλάδα κατέχει μία από τις πρώτες θέσεις στην Ευρώπη στην ενεργειακή φτώχεια- και θα περιοριζόμαστε απλά σε ημίμετρα, σαν τα ημίμετρα τα οποία λαμβάνει η Κυβέρνησή σας. Ήδη έχουμε επανειλημμένα ζητήσει από τον ΑΔΜΗΕ και τον ΔΕΔΔΗΕ να εκπονήσουν συγκεκριμένη μελέτη, η οποία θα επικαιροποιείται κάθε δύο χρόνια και θα απαντά στα ερωτήματα πόσες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μπορεί να αντέξει το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας και τι έργα πρέπει να γίνουν, ώστε να υπάρχει δυνατότητα απορρόφησης των ανανεώσιμων πηγών, με χρονικό ορόσημο βεβαίως το 2030.

Τώρα, πάμε σχετικά με το σημερινό νομοσχέδιο, το οποίο στον πυρήνα του, αποσκοπεί στην απλοποίηση της αδειοδότησης και την επιτάχυνση της υλοποίησης των ΑΠΕ. Βεβαίως και είμαστε θετικοί σε αυτή τη μετάβαση. Και, βεβαίως, είμαστε θετικοί στο να υπάρχει απλοποίηση όσων διαδικασιών απαιτούνται. Απαράβατος, όμως, όρος για εμάς, κύριε Υπουργέ, και απολύτως απαραίτητη προϋπόθεση είναι αυτό να μη συνεπάγεται καμμία έκπτωση στην προστασία του περιβάλλοντος. Με αυτή την αρχική σκέψη παρατηρείται στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο να εισάγονται περίπου είκοσι -όχι μία, όχι δύο, αλλά είκοσι- παρεκκλίσεις γενικών ή ειδικών διατάξεων, καθώς και πλήθος εξαιρέσεων από προβλεπόμενες διαδικασίες, παραβιάζοντας, ουσιαστικά, την περιβαλλοντική νομοθεσία και ειδικά το κεφάλαιο για τους πιλοτικούς πλωτούς φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εισάγοντας ένα πλαίσιο, χωρίς να απαιτείται καμμία αδειοδότηση και χωρίς καμμία περιβαλλοντική πρόβλεψη.

Το γεγονός ότι παρατηρούνται καθυστερήσεις στα έργα ΑΠΕ με αποτέλεσμα να εκτινάσσεται πλέον το ενεργειακό κόστος για όλους τους καταναλωτές και να οδηγεί σε πολλά, αν θέλετε, ενεργειακά αδιέξοδα, δεν πρέπει να λησμονούμε ότι είναι αποκλειστική ευθύνη της δικής σας Κυβέρνησης και των επιλογών της, όπως η εκτίναξη της ηλεκτροπαραγωγής από εισαγόμενο φυσικό αέριο και η άρνησή της να παρέμβει έγκαιρα για τη ρήτρα αναπροσαρμογής και για τον μηχανισμό της τιμολόγησης.

Βεβαίως, όπως είναι σαφές, η λύση για όλα τα παραπάνω προβλήματα δεν είναι το τεράστιο ενδιαφέρον μόνο για τα μεγάλα έργα και μόνο για τις μεγάλες επενδύσεις ΑΠΕ, ενώ δημιουργεί αδικίες και έξτρα κόστος στους αιτούντες. Μάλιστα όχι μόνο δεν αποτελεί λύση, αλλά δυσκολεύει τους προγραμματισμούς και τα επιχειρηματικά σχέδια μικρών παραγωγών και θέτει εμπόδια στην ομότιμη συμμετοχή στις χρηματοδοτήσεις και στις διασυνδέσεις μικρών και μεσαίων έργων παραγωγής και αποθήκευσης ενέργειας.

Οπότε, πού καταλήγουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Καταλήγουμε στο ότι η ενεργειακή αγορά ανήκει σε λίγους και εκλεκτούς. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Και κάτι τέτοιο, κύριε Υπουργέ, φαίνεται να επιδιώκει η εκ των υστέρων επιβολή εγγυητικής επιστολής που θα έχει ως αποτέλεσμα να τεθούν εκτός παιχνιδιού οι μικροί επενδυτές και να διατεθεί ο ηλεκτρικός χώρος, κυρίως, στους μεγάλους παίκτες.

Κύριε Υπουργέ, εμείς σας ξεκαθαρίζουμε ότι ο χώρος της ηλεκτρικής ενέργειας δεν είναι προίκα κανενός, αλλά αγαθό σε σπανιότητα και η Κυβέρνηση δεν πρέπει να αφήνει κανένα περιθώριο για αδιαφανείς διαδικασίες στην κατανομή του. Για εμάς, το ΠΑΣΟΚ, η προώθηση των ΑΠΕ απαιτεί ένα άλλο παράδειγμα ανάπτυξης με αποκεντρωμένη παραγωγή από ΑΠΕ κάθε κλίμακας, με σχέδιο για τη χωροθέτηση τους σε συνεννόηση με τις τοπικές κοινωνίες και με διάχυση των δυνατοτήτων, των μέσων και των πόρων σε περισσότερους. Αυτό που λέμε ενεργειακή δημοκρατία.

Αντίθετα, η Κυβέρνησή σας περιορίζεται σε επιδοματικές πολιτικές επικοινωνιακού χαρακτήρα, διστάζοντας να προχωρήσει σε γενναίες παρεμβάσεις τις οποίες έχουμε προτείνει. Πλέον αυτά τα οποία φωνάζουμε τόσο καιρό στο Κοινοβούλιο όλη η ελληνική κοινωνία τα βιώνει καθημερινά σε κάθε νοικοκυριό και σε κάθε επιχείρηση.

Εμείς θα συνεχίσουμε να σας ασκούμε κριτική και να κάνουμε προτάσεις και ρεαλιστικές και χρήσιμες για την ελληνική κοινωνία, όπως και η κοινωνία ολόκληρη θα συνεχίσει να σας κατηγορεί ότι την αφήσατε, ουσιαστικά, απροστάτευτη σε μια τόσο κρίσιμη στιγμή για την ενέργεια και τις επιπτώσεις της.

Σας ευχαριστώ θερμά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ σας ευχαριστώ, κυρία Γιαννακοπούλου και ιδιαίτερα για την τήρηση του χρόνου.

Τον λόγο έχει τώρα ο ειδικός αγορητής της Ελληνικής Λύσης κ. Βασίλειος Βιλιάρδος.

Ελάτε, κύριε Βιλιάρδε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κύριε Υπουργέ, για το νομοσχέδιο είπαμε αρκετά, τόσο στην Ολομέλεια όσο και στις επιτροπές, ζητήσαμε την απόσυρση ορισμένων άρθρων του και το καταψηφίσαμε. Οπότε δεν υπάρχει λόγος να επαναλαμβανόμαστε.

Όπως είδαμε τώρα, βέβαια, αλλάξατε το άρθρο 10 και κάποια άλλα -πολύ αργά. Θα επικεντρωθούμε, λοιπόν, στην τροπολογία 1340 που πρέπει, επίσης, να αποσυρθεί, με την οποία έγιναν αλλαγές στη νομοθεσία για να ολοκληρωθεί η συναλλαγή -το ξεπούλημα, δηλαδή- της ΔΕΠΑ, ενός ακόμη σημαντικού δικτύου που δεν πρέπει να ιδιωτικοποιείται, όπως ο ΔΕΔΔΗΕ στη «Macquarie», στους Ιταλούς της «ITALGAS».

Εν πρώτοις, οι συναλλαγές αυτού του είδους γίνονται όπως έχει η ανακοίνωσή τους, δηλαδή, με τους όρους της ιδιωτικοποίησης και όχι με αλλαγές εκ των υστέρων. Εάν, βέβαια, υπήρχε όρος, σύμφωνα με τον οποίο ο αγοραστής μπορεί να ζητήσει οτιδήποτε θέλει και η Βουλή να το νομιμοποιεί με τροπολογίες, τότε θα έπρεπε να είναι, τουλάχιστον, διαφορετική η τιμή, να μη συμβαίνει, δηλαδή, το ίδιο αίσχος όπως με το Ελληνικό, με τον Σκαραμαγκά και ούτω καθεξής.

Παρεμπιπτόντως, ο Υπουργός Ανάπτυξης θα πρέπει να πάψει

να προσμετράει το ξεπούλημα των δημοσίων επιχειρήσεων στις εξωτερικές επενδύσεις, με αποτέλεσμα να ισχυρίζεται πως στη θητεία του -εχθές το είπε- καταγράφουν ρεκόρ. Προφανώς καταγράφουν ρεκόρ, αφού ξεπουλάει τα πάντα με καταιγιστικό ρυθμό και σε εξευτελιστικές τιμές, όσο καμμία κυβέρνηση μέχρι σήμερα.

Δεν είναι, λοιπόν, επίτευγμα η αύξησή τους, όταν, για παράδειγμα, δόθηκαν περί τα 2 δισεκατομμύρια για τη συμμετοχή στον ΔΕΔΔΗΕ, όπου καμία απολύτως λογική χώρα δεν θα πουλούσε τα δίκτυά της.

Εκτός αυτού, θα ήταν καλύτερα ο Υπουργός να προσέχει τα λάθη του, όπως τη μη κατάθεση ένστασης εναντίον του εμπορικού σήματος «Turkaegean», λόγω του οποίου θα προκληθούν τεράστιες ζημιές στο τουριστικό μας προϊόν.

Εν προκειμένω, θα έπρεπε, αφ' ενός μεν, να παραιτηθεί ο υπεύθυνος του Υπουργείου, αφ' ετέρου να κατατεθεί μήνυση εναντίον των αρμοδίων Υπουργών για παράβαση καθήκοντος, αφού κάποια στιγμή θα πρέπει να πληρώνουν οι πολιτικοί για τα απαράδεκτα λάθη τους. Επίσης, θα έπρεπε να κατατεθεί μομφή εναντίον του Υπουργού από τα κόμματα που συγκεντρώνουν τους απαιτούμενους Βουλευτές. Αν είναι δυνατόν να έχει κατοχυρωθεί το απαράδεκτο αυτό σήμα από τις 15 Δεκεμβρίου, να μην έχει υποβάλει ένσταση και να το μαθαίνει από τις εφημερίδες. Είναι ντροπή.

Επιστρέφοντας στην τροπολογία με την οποία επεμβαίνει το δημόσιο σε μια ανεξάρτητη αρχή -αν και στην ουσία εξαρτημένη από τους ξένους επικυρίαρχους της χώρας μας- εν πρώτοις, θα επαναλάβουμε, κύριε Υπουργέ, τη γραπτή ερώτησή μας από τις 22-11-2021 -που θα καταθέσουμε στα Πρακτικά- και δεν απαντήθηκε ποτέ, ποιες, δηλαδή, θα είναι οι χρεώσεις των καταναλωτών μετά την πώληση.

Συνεχίζοντας, η ΔΕΠΑ Υποδομών έχει τις τρεις εταιρείες διανομής σε επίπεδο λιανικής στην Ελλάδα, την ΕΔΑ Αττικής, την ΕΔΑ Θεσσαλονίκης και τη ΔΕΔΑ στην υπόλοιπη Ελλάδα. Με την παρούσα τροπολογία τώρα αφαιρείται η έγκριση της ΡΑΕ, σχετικά με το ποιος υπεισέρχεται στα κεφάλαια αυτών των εταιρειών.

Συγκεκριμένα, με το άρθρο 4 της τροπολογίας τροποποιείται το άρθρο 80η, του ν.4001/2011, που είχε προηγουμένως τροποποιηθεί με τον ν.4643 για τον τεμαχισμό της ΔΕΠΑ από τον κ. Χατζηδάκη –από ποιον άλλο; Το πλέον ανησυχητικό είναι, όμως, το ότι καταργείται η παράγραφος 4 της έγκρισης της συμμετοχής από τρίτη χώρα για λόγους ασφαλείας, όπου στο μέλλον θα αρκεί μόνο η τυπική ενημέρωση της ΡΑΕ.

Με απλά λόγια, εδώ θα μπορούσε να συμμετέχει το Αζερμπαϊτζάν, για παράδειγμα, στις ΕΔΑ -όπου στο παρελθόν είχε ενδιαφερθεί, όπως γνωρίζουμε για τη ΔΕΣΦΑ της «SOCAR»- κάποια τουρκική εταιρεία ή ενδεχομένως, μία υπεράκτια, για να κρύβει ο μέτοχος τα κέρδη του. Λογικά δε, για να κατατίθεται η τροπολογία θα πρέπει να υπάρχει ήδη κάποια πρόταση, την οποία δεν μας ανακοινώνετε.

Τέλος, με το άρθρο 1 της τροπολογίας τροποποιείται το άρθρο 80δ, του ν.4001/2011, και προβλέπεται ότι σε περίπτωση που μία από τις εταιρείες της ΔΕΠΑ Υποδομών χάσει την άδειά της, τότε ο διαχειριστής, δηλαδή, η ΔΕΠΑ «ITALGAS», θα εξαγοράσει το δίκτυό της. Αυτό σημαίνει πως, ουσιαστικά, καταστρέφεται η αξία των εταιρειών, επειδή χάνουν την υπεραξία του δικτύου των καταναλωτών, αφού πωλούνται μετά ως πάγια. Σημαίνει, επίσης, ότι αν για οποιονδήποτε λόγο αφαιρέσει την άδεια η ΡΑΕ ή λήξει μετά από την τριακονταετία, θα παραμείνει ξανά η διανομή στην «ITALGAS».

Γενικά, λοιπόν, υπάρχει συγκέντρωση των δραστηριοτήτων υπό την «ITALGAS», η οποία θα έχει μία μονοπωλιακή θέση στην αγορά, κάτι που θεωρούμε αδιανόητο να συμβεί, εάν όχι έγκλημα. Πώς είναι δυνατόν, αλήθεια, να επιτρέπει κάτι τέτοιο η Επιτροπή Ανταγωνισμού; Αυτή είναι η δουλειά της; Να δημιουργεί μονοπώλια;

Παρεμπιπτόντως, η «ITALGAS» είχε υπαχθεί υπό την εποπτεία των ιταλικών αρχών το 2014 για συναλλαγές με προμηθευτές στη Σικελία, οι οποίες είχαν σχέση με τη μαφία, όπως θα καταθέσουμε στα Πρακτικά. Είναι ένα άρθρο του «REUTERS», απόλυτα αξιόπιστο. Το αναφέρουμε, για να μην ισχυριστείτε αργότερα πως δεν το γνωρίζατε, εάν συμβεί στην Ελλάδα κάτι ανάλογο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Τον λόγο έχει τώρα η Ειδική Αγορήτρια του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, η κ. Μανωλάκου Διαμάντω.

Ορίστε, κυρία Μανωλάκου, έχετε τον λόγο.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κάλπικη η αντιπαράθεσή σας, ακόμα και για το ΝΑΤΟ, αυτόν τον δολοφονικό οργανισμό. Τον υπηρετείτε και τον στηρίζετε διαχρονικά όλες οι κυβερνήσεις: Νέα Δημοκρατία, ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ. Υποστηρίζετε, τόσο το επιθετικό πολεμικό δόγμα του, όσο και τη διεύρυνση του. Θεωρείτε το στρατηγικό δόγμα και τη διεύρυνση του ΝΑΤΟ ως παράγοντα, που δήθεν εγγυάται τη σταθερότητα και τα κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας.

Όμως, διαψεύδεστε από τα ίδια τα γεγονότα, που είναι «μαρτυριάρικα». Το ΝΑΤΟ αποτελεί τον κύριο παράγοντα πολέμων, επεμβάσεων, αλλαγής συνόρων, που χαϊδεύει και ικανοποιεί απαιτήσεις της τουρκικής κυβέρνησης -και για χάρη της νατοϊκής συνοχής και διεύρυνσης- ακόμα και αμφισβητήσεις κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας μας.

Όμως, και η επίκληση του Προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ, να ζητηθεί στήριξη από ΝΑΤΟ και Ευρωπαϊκή Ένωση, για την τουρκική προκλητικότητα, είναι προσπάθεια να παρουσιάσει αυτές τις λυκοσυμμαχίες σαν παράγοντες ασφάλειας για τα κυριαρχικά δικαιώματα της Ελλάδας στο Αιγαίο.

Την απάντηση, όμως, και σήμερα τη δίνει ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, με τη σημερινή του δήλωση στο twitter, μετά από συνάντηση που είχε με τον Τούρκο Πρόεδρο Ερντογάν στη Μαδρίτη. Εκφράζει, λοιπόν, βαθιά ανησυχία για τις πρόσφατες εξελίξεις στην Ανατολική Μεσόγειο και ισχυρίζεται ότι οι διαφορές μπορούν να επιλυθούν μόνο ειρηνικά με αποκλιμάκωση, προσθέτοντας ότι η διατήρηση των ανοιχτών διαύλων επικοινωνίας, είναι ζωτικής σημασίας.

Με τον τρόπο αυτό παραπέμπει, ουσιαστικά, στον διάλογο με στόχο τη συνδιαχείριση, αδειάζοντας την ελληνική Κυβέρνηση, αλλά και την Αξιωματική Αντιπολίτευση του ΣΥΡΙΖΑ, που επιμένουν να εναποθέτουν την προστασία της κυριαρχίας σε Ευρωπαϊκή Ένωση και ΝΑΤΟ.

Όμως, την ίδια υποκρισία και κάλπικη αντιπαράθεση δείχνετε και στο θέμα της προώθησης της ακριβής παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ. Ο ανταγωνισμός σας είναι ποιος προωθεί περισσότερο αυτή την ακριβή ενέργεια, γι' αυτό δεν αναφερόσαστε στο τι τραβάει ο λαός και στο αν μπορεί να πληρώσει τους λογαριασμούς.

Και σχετικά με τους λογαριασμούς που καταθέσατε στα Πρακτικά, κύριε Υπουργέ, ξεχάσατε να πείτε τι πλήρωναν οι καταναλωτές πριν από το φθινόπωρο, για τις ίδιες κιλοβατώρες. Δηλαδή, ακόμα και η επιδότηση, όχι μόνο δεν αποσβένει τις υψηλές τιμές στα τιμολόγια, αλλά δημιουργεί συνθήκες να μην μπορεί να πληρώσει πολύ μεγαλύτερο ποσοστό λαϊκών νοικοκυριών. Κατά τα άλλα, βρήκατε και μία νέα ορολογία κοροϊδίας: Ενεργειακή δημοκρατία.

Σε ό,τι αφορά τις υπουργικές τροπολογίες τις καταψηφίζουμε ως απαράδεκτες και επικίνδυνες. Την 1336 την καταθέσατε αφού ολοκληρώθηκε η συζήτηση στη β' ανάγνωση και στην ομιλία σας δεν είπατε τίποτε. Τα ίδια κάνατε και εδώ, δηλαδή πριν από τις δευτερομιλίες μας, φέρνετε μερικές σελίδες τροπολογιών να αποφανθούμε. Ουσιαστικά, όμως, γιατί το κάνετε ενώ ξέρετε ότι θα φέρνετε και τη συγκεκριμένη τροπολογία; Για να μην ακουστούν διαμαρτυρίες, να μην αποφανθεί και η Επιστημονική Επιτροπή, να μην υπάρχει δυνατότητα ούτε οι φορείς να καλεστούν. Εμείς καταψηφίζουμε και τα δύο άρθρα αυτής της τροπολογίας.

Στο άρθρο 1 με υπουργική απόφαση θα μπορούν να παραχωρούνται ακίνητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για εγκατάσταση ΑΠΕ ακόμα και σε ακίνητα αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Η παραχώρηση θα γίνεται χωρίς δημοπρασία μέχρι και σαράντα χρόνια. Η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι με

αυτές τις διευκολύνσεις προς το κεφάλαιο θα ρίξει το ενεργειακό κόστος. Κοροϊδεύετε τον κόσμο!

Στο άρθρο 2 «γεωλογικές μελέτες για την καταλληλότητα των εδαφών κατά τον πολεοδομικό σχεδιασμό» που -σημειωτέον- πραγματοποιείται από ιδιώτες πλέον, δεν θα υφίστανται αξιολόγηση από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες, αλλά μια τυπική θεώρηση με κριτήριο το αν περιέχουν όλα τα απαραίτητα έγγραφα. Η θέση μας είναι ότι αυτές οι αναγκαίες μελέτες θα πρέπει να γίνονται από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες με προσλήψεις όλου του αναγκαίου μόνιμου προσωπικού.

Είναι επικίνδυνο αυτό που προωθείτε γιατί οι γεωλογικές μελέτες γίνονται προκειμένου να διαπιστωθεί αν το έδαφος κάθε περιοχής είναι κατάλληλο ή όχι για οικιστική ανάπτυξη, αν επιτρέπονται υψηλά κτήρια, αν υπάρχουν σεισμικά ρήγματα και σαθρά στρώματα, εάν αντέχει βιομηχανικές δράσεις δραστηριότητες και μια σειρά άλλων προδιαγραφών. Μάλιστα ο Σύνδεσμος Γεωλόγων Μελετητών, αλλά και ο Πανελλήνιος Σύλλογος Γεωλόγων Δημοσίου τονίζουν ότι η πολυμορφία και η πολυπλοκότητα των γεωλογικών συνθηκών του ελληνικού χώρου δεν επιτρέπουν επικίνδυνες απλουστεύσεις, θυμίζοντας ότι η χώρα πλήττεται συχνά από σεισμούς, κατολισθήσεις και πλημμύρες.

Καταψηφίζουμε και τη δεύτερη υπουργική τροπολογία για τους λόγους που είπαμε στην πρωτομιλία, αλλά και στην παρέμβαση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου μας του κ. Καραθανασόπουλο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κυρία Μανωλάκου.

Ο κ. Γιώργος Αρβανιτίδης, ειδικός αγορητής του Κινήματος Αλλαγής, έχει τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Δυστυχώς, κύριε Υπουργέ, η ενεργειακή ακρίβεια ήρθε για να μείνει. Και επίσης, δυστυχώς, έχετε πολύ μεγάλες ευθύνες. Κι ενώ φέρνετε αυτό το νομοσχέδιο για να απλοποιήσετε και να επιταχύνετε τις αδειοδοτήσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καταθέτετε, αφού έχουμε κλείσει τη συζήτηση στις επιτροπές, δύο πολύ κρίσιμες τροπολογίες κατά την προσφιλή σας συνήθεια, πέρα από κάθε έννοια καλής νομοθέτησης.

Η μια τροπολογία αφορά την προσωρινή αναστολή της ρήτρας αναπροσαρμογής από τον Αύγουστο μέχρι τον Ιούλιο του 2023. Με την τροπολογία αναστέλλετε τη ρήτρα για έναν χρόνο και, βεβαίως, δεν την καταργείτε. Φεύγει η ονομαστική αναφορά της ρήτρας στους λογαριασμούς, αλλά οι αυξήσεις δεν σταματούν, καθώς ενσωματώνονται στην αναμενόμενη τιμή.

Κάποιος πρέπει να απαντήσει: Πόσο πιστεύετε ότι θα μειωθούν με τις παρεμβάσεις και τα ποσά τα οποία έχετε σχεδιάσει, οι τιμές για τους τελικούς καταναλωτές; Τι θα πληρώσει το κράτος, τι οι ιδιώτες, τι οι παραγωγοί; Όλος ο σχεδιασμός, βέβαια, παραπέμπεται σε νέες υπουργικές αποφάσεις, όπως συνέβη και με τα υπερκέρδη των επιχειρήσεων που η φορολογία τους έχει μετατεθεί.

Είναι κρίσιμο το γεγονός ότι στο νομοσχέδιο δεν αναφέρονται οι τιμές πλαφόν ανά τεχνολογία με βάση τις οποίες θα αμείβονται οι ηλεκτροπαραγωγικές μονάδες, κάτι που επίσης θα κάνετε με υπουργική απόφαση.

Εμείς, κύριε Υπουργέ, επιμένουμε στην πρότασή μας για ξεκάθαρο πλαφόν στη λιανική τιμή ενέργειας, όταν είναι πολύ καθαροί οι όροι. Και δεν ξέρω πώς θα ξεμπλέξετε όταν κάθε μέρα μπορεί ο καταναλωτής να αλλάζει πάροχο όταν η τιμολόγηση των λογαριασμών γίνεται αναδρομικά μετά από τέσσερις μήνες. Πώς θα καθαρίσει όλο αυτό; Με ποιον τρόπο; Με ποια διαδικασία;

Κι έρχομαι τώρα στο θέμα της ντρίπλας που κάνετε για να ολοκληρωθεί η μεταβίβαση της ΔΕΠΑ στην «ITALGAS» βγάζοντας επί της ουσίας offside τη ΡΑΕ. Με την τροπολογία αυτή παρεμβαίνετε κατόπιν εορτής ξεμπλοκάροντας τη διαδικασία εξαγοράς της ΔΕΠΑ Υποδομών από την «ITALGAS» αλλάζοντας τα αρχικά δεδομένα. Η ΡΑΕ με τις αποφάσεις της και με βάση την κείμενη νομοθεσία δεν έδινε την έγκρισή της.

Πιο συγκεκριμένα, για να εγκρίνει η ΡΑΕ την πιστοποίηση της ΔΕΠΑ Υποδομών και των θυγατρικών της, ΕΔΑ Αττικής, ΔΕΔΑ και ΕΔΑ Θεσσαλονίκης ως διαχειριστές του δικτύου διανομής, έθετε προϋποθέσεις. Προϋπόθεση πρώτη: Ο επενδυτής, η «ITALGAS», να μην προχωρήσει σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου εντός τριετίας από τη μεταβίβαση της ΔΕΠΑ Υποδομών και παράλληλα να υποβάλει το αναπτυξιακό του σχέδιο. Ιδιαίτερα σημαντικό αυτό.

Δεύτερη προϋπόθεση, ήταν να διατηρήσει αμετάβλητο το οργανόγραμμα των τριών εταιρειών και από την πλευρά του ο Ιταλός διαχειριστής θεωρεί πολύ δεσμευτικούς τους όρους αυτούς και ισχυρίζεται ότι δεν περιλαμβανόταν στη συμφωνία που είχε κάνει με το ΤΑΙΠΕΔ και αρνιόταν να συμμορφωθεί.

Η τροπολογία σας, λοιπόν, καταργεί τις διατάξεις του ν.4009/2011 και δεν υφίστανται οι προϋποθέσεις οργανογράμματος και ο περιορισμός που αφορά τη μετοχική σύνθεση της ΡΑΕ. Στο εξής υπάρχει υποχρέωση απλής ενημέρωσης της ΡΑΕ και δεν απαιτείται έγκρισή της.

Εσείς λέτε ότι δεν κάναμε τίποτα περισσότερο αλλά εφαρμόζουμε απλά όσα προβλέπει η ευρωπαϊκή οδηγία για τον νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό των εταιρειών διανομής φυσικού αερίου.

Το ερώτημα, λοιπόν, που προκύπτει είναι: Γιατί τώρα; Γιατί τελευταία στιγμή; Γιατί έτσι με τροπολογία που δεν συζητήθηκε στην επιτροπή; Αν ήταν απλά να εφαρμόσετε μια ευρωπαϊκή οδηγία, γιατί διαλέγετε αυτή τη διαδικασία για να το κάνετε και γιατί δεν εφαρμόζετε, επίσης, και την οδηγία που προστατεύει τους εργαζόμενους όταν γίνονται τέτοιου είδους μεταβιβάσεις και αλλαγές; Γιατί δεν δεσμεύεστε για αυτούς, οι οποίοι ζητούν να γίνει ό,τι είχε γίνει, όπως είχαν διασφαλιστεί το 1995 με τον νόμο Πεπονή στην περίπτωση ΔΕΣΦΑ ΕΔΑ Αττικής και στην περίπτωση ΔΕΠΑ ΔΕΔΑ με τον ν.4001/2011;

Σας έχω καταθέσει στα Πρακτικά στην πρωτομιλία μου τις απόψεις μας για το θέμα αυτό. Πρέπει να εξηγήσετε, όμως, τους λόγους της άρνησής σας. Είναι ρυθμίσεις που εξασφαλίζουν το εξειδικευμένο προσωπικό σε κρίσιμες ενεργειακές υποδομές της χώρας. Παράλληλα, πρέπει να διασφαλιστεί η τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων, ανάπτυξης των δικτύων, αλλά και των χρηματοδοτήσεων των έργων. Κινδυνεύουν να χαθούν χρήματα από την εκτέλεση των έργων, τα οποία βρίσκονται τώρα υπό χρηματοδότηση του ΕΣΠΑ.

Υπάρχει πόνημα των εργαζομένων το οποίο λέει ότι η ρύθμισή σας δίνει δικαίωμα συμμετοχής στη ΔΕΠΑ Υποδομών και σε άλλους που έχουν δραστηριότητα σχετική με την προμήθεια στον ηλεκτρισμό. Καταργείται η διαδικασία πιστοποίησης διαχειριστών από τη ΡΑΕ και το κυριότερο της αφαιρεί το δικαίωμα να εναντιωθεί σε εταιρεία τρίτης χώρας που θα θελήσει τον έλεγχο της διανομής, εάν θεωρεί πως τίθεται θέμα ασφάλειας.

Εμείς λέμε ότι η Κυβέρνηση με την τροπολογία αυτή καταργεί ασφαλιστικές δικλίδες που είχαμε εισάγει ως ΠΑΣΟΚ στην πώληση σημαντικών υποδομών και δεν μπορεί, βέβαια, να ακολουθούνται διαδικασίες που μειώνουν τον έλεγχο των ανεξάρτητων αρχών.

Δεν είναι εικόνα, κύριε Υπουργέ, εύρυθμης λειτουργίας στην ενεργειακή αγορά, όταν ο επιλεγμένος από την Κυβέρνηση επικεφαλής της ΡΑΕ ανακοινώνει πως προτίθεται να προχωρήσει σε καταγγελία της τροπολογίας στην Κομισιόν. Ταυτόχρονα, ο επίσης επιλεγείς από εσάς πρόεδρος του ΑΔΜΗΕ καταγγέλλει τη ΡΑΕ πως εξαιτίας των αποφάσεών της δεν μπορεί να προχωρήσει τις μεγάλες επενδύσεις που εξαγγείλατε εσείς για το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης όσον αφορά τα ηλεκτρικά δίκτυα.

Να σχολιάσω την τροπολογία 1336 που παραχωρείτε εκτάσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης; Κάντε το. Κάντε το όταν είναι άγονες, απομακρυσμένες και μπορούν να αξιοποιηθούν, αλλά κάντε το με κανόνες.

Να σχολιάσω, επίσης, το δεύτερο θέμα της τροπολογίας που αλλάζει το καθεστώς για τις γεωλογικές μελέτες που απαιτούνται για την ολοκλήρωση του πολεοδομικού σχεδιασμού;

Πώς, κύριε Υπουργέ, το κάνετε αυτό; Προφανώς το κάνετε γιατί δεν έχετε υπηρεσίες. Όμως, πώς θα υλοποιήσετε τα διακόσια πολεοδομικά σχέδια με πόρους από το Ταμείο Ανάκαμψης σε πολύ σφιχτές χρονικές προθεσμίες που παρουσιάζουν ήδη μεγάλες καθυστερήσεις;

Κλείνω, κύριε Υπουργέ. Άκουσα με μεγάλη προσοχή το αφή-

γημά σας και τις δικαιολογίες που δώσατε και εγκαλέσατε και τα κόμματα της Αντιπολίτευσης για την κριτική.

Ας ξεκινήσουμε λίγο και έτσι θα κλείσω, κύριε Πρόεδρε. Ξεκινάει όλη αυτή η ιστορία για την ενεργειακή μετάβαση της χώρας και την πράσινη μετάβασή της με το αφήγημα του Πρωθυπουργού, ο οποίος φόρεσε πράσινο κοστούμι στον ΟΗΕ. Πήγαμε, λοιπόν, σε αυθαίρετες αποφάσεις για τον λιγνίτη και πώς θα χειριζόμασταν τη μετάβαση αυτή με στόχο να σωθεί η ΔΕΗ που είχε εξαιτίας της διακυβέρνησης της προηγούμενης κυβέρνησης σοβαρά προβλήματα.

Τι επιλέξαμε; Το φυσικό αέριο. Εδώ τρία χρόνια πριν σας λέγαμε ότι είναι κρίσιμη επιλογή, είναι προβληματική επιλογή, με δύο προβλήματα: Το πρόβλημα της ενεργειακής ασφάλειας της χώρας και το πρόβλημα της τιμής. Τα λέγαμε. Ήμασταν τόσο υπερβολικοί; Ο κ. Χατζηδάκης εδώ μας εγκαλούσε ότι είμαστε υπερβολικοί και ότι δεν έχουμε άποψη. Πάλι η ίδια λογική με το μείγμα ενέργειας και το πώς το οδηγήσαμε εκεί το εργοστάσιο της Πτολεμαΐδας 5, το οποίο δεν λειτούργησε. Ενάμιση δισεκατομμύριο ευρώ και ακόμα δεν ξέρουμε αν θα το βάλουμε με λιγνίτη ή δεν θα το βάλουμε

Ξεκίνησαν, λοιπόν, οι μικροί επενδυτές ΑΠΕ. Μια χαρά επιλογή. Είδατε, λοιπόν, ότι μικραίνει ο ηλεκτρικός χώρος, που δεν προβλέψατε παρ' όλη την ιδιωτικοποίηση του ΑΔΜΗΕ με τον ίδιο διευθύνοντα σύμβουλο ακόμα να αναπτυχθεί. Δεν ξέρουμε όλοι ότι το δίκτυό μας χωρά 8,5 GW που μπορεί να κυκλοφορήσουν; Όταν, λοιπόν, οι μικροί προχώρησαν, δεν θα υπήρχε χώρος για τους μεγάλους. Έβαλαν φρένο, λοιπόν, πέντε-έξι αλλαγές από τον κ. Χατζηδάκη στο νομοθετικό και διαρθρωτικό πλαίσιο. Εδώ τα λέγαμε, εδώ στην ίδια Αίθουσα. Εσείς τότε δεν ήσασταν Υπουργός και τότε ο κ. Χατζηδάκης με τη γνωστή του έπαρση μας εγκαλούσε κι αυτός ότι δεν έχουμε πολιτική και δεν έχουμε στοιχεία και δεν ξέρουμε τι γίνεται. Και, βεβαίως, λοιπόν, καθυστερήσαμε τους μικρούς. Φτάσαμε 80 GW να υπάρχουν τώρα κατατεθειμένες άδειες και επειδή τα μεγάλα έργα θέλουν πολύ χρόνο για την ωρίμανση για αδειοδοτικές διαδικασίες για να βρεθούν κεφάλαια για να υλοποιηθούν, βάλαμε ένα τεράστιο φρένο στους μικρούς. Αυτή είναι η πραγματική αλήθεια.

Και είναι δυνατόν να προχωρήσουν ΑΠΕ χωρίς αποθήκευση; Γιατί δυόμισι χρόνια δεν φέρατε διαδικασία για την αποθήκευση; Για ποιον λόγο; Και τώρα τους λέτε ξανά από την αρχή να υποβάλουν αιτήσεις και να κάνουν τις ρυθμίσεις τις οποίες κάνετε. Είναι δυνατό χωρίς χωροταξικό να προχωρήσουν οι ΑΠΕ; Δεν είναι δυνατόν. Άστο κι αυτό στις καλένδες. Είναι δυνατόν χωρίς δίκτυα; Ο ΔΕΔΔΗΕ δεν ήξερε ότι δεν είχε υποσταθμούς;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ολοκληρώστε, κύριε Αρβανιτίδη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε.

Γιατί δεν έλεγε στους επενδυτές ότι υπάρχουν κενά, προκειμένου εκεί να υποβάλουν αιτήσεις και έτρεχαν οι άνθρωποι; Και ξέρετε μιλάμε για επενδυτές που τους αλλάζουμε τις εγγυήσεις. Αυτοί οι άνθρωποι έκαναν φάκελο, πλήρωσαν χρήματα. Ποιος θα τους αποζημιώσει για αυτές τις επιλογές τους; Έφταιγαν αυτοί για αυτά τα οποία συνέβησαν;

Βεβαίως, κύριε Υπουργέ, με αυτά και με αυτά, με αυτή την ανερμάτιστη πολιτική συνολικά ως Κυβέρνηση τώρα τρέχετε για να ρυθμίσουμε όπως-όπως την αγορά.

Έτσι, κύριε Υπουργέ, δεν πάμε πουθενά και κάθε φορά θα τρέχουμε πίσω από τα γεγονότα χωρίς σχέδιο, σχέδιο που θα κάνει τη χώρα αυτάρκη, σχέδιο που θα κάνει τη χώρα εξαγωγική, που είναι εθνικός στόχος που μπορούμε να τον πετύχουμε.

Και όποιος, κύριε Υπουργέ, -και κλείνω με αυτό- σπέρνει μόνο επικοινωνία και λόγια, θερίζει την οργή του λαού και καλά ξεμπερδέματα στη συνέχεια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Καλείται στο Βήμα η εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ, η κ. Θεοπίστη Πέρκα.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η αλήθεια είναι ότι με αυτή τη διαδικασία σε όλες τις επιτροπές, αλλά κυρίως σήμερα στην Ολομέλεια, πραγματικά σηκώνουμε τα χέρια ψηλά. Ήρθαν ένα σωρό νομοτεχνικές, τις οποίες δεν μπορούμε να αξιολογήσουμε αυτή τη στιγμή. Δεν γίνεται έτσι. Ήρθαν τροπολογίες της τελευταίας στιγμής έξω από τις επιτροπές, άρθρα έξω από τη διαβούλευση. Το στυλ της νομοθέτησης έχει να κάνει, βέβαια, και το αξιολογούμε και αυτό.

Εν πάση περιπτώσει, εγώ αυτά που θέλω να πω είναι ότι ακούστηκαν πάρα πολλά σήμερα σε αυτή την Αίθουσα.

Το πρώτο που θέλω να πω είναι, κύριε Υπουργέ, να κάνετε ένα σεμινάριο στους Βουλευτές σας να ξέρουν περίπου τι ακριβώς κάνετε, αν μπορέσετε, γιατί εμείς δεν έχουμε καταλάβει.

Κάνετε πράσινη μετάβαση; Μάλιστα. Με το να αυξάνετε το φυσικό αέριο ξέρετε ότι η χώρα μας είναι πρώτη στην Ευρώπη σε έργα φυσικού αερίου; Οκτώ δισεκατομμύρια. Είναι πρώτη στον κατάλογο. Τέσσερις νέες άδειες και η Πτολεμαΐδα πέντε. Ωραία. Κάνετε «πράσινη» μεταβίβαση με φυσικό αέριο.

Κάνετε απολιγνιτοποίηση και μετά αλλάζετε πάλι τον σχεδιασμό και ακόμα δεν ξέρουμε πού πάει; Πόσα γιγαβάτ χρειαζόμαστε είπαμε; Δεν απαντήθηκε αυτό ποτέ. Δεν το ξέρετε. Τι θα γίνει με την αποθήκευση; Πώς θα λειτουργήσουν οι ΑΠΕ αν δεν έχουν αποθήκευση; Πέρασαν τόσα χρόνια και ακόμα και σε αυτό το νομοσχέδιο είναι ελλιπέστατο το θεσμικό πλαίσιο.

Και έστω ότι λύνονται όλα αυτά, ο ηλεκτρικός χώρος παραμένει να μην υπάρχει. Ενεργειακές κοινότητες και «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» δεν μπορούν να συνδεθούν. Σας το είπα και σας προκάλεσα για μια απάντηση. Με παίρνουν άνθρωποι και μου λένε ότι δύο χρόνια πληρώνουν ενοίκιο σε ένα χωράφι γιατί περιμένουν να συνδεθούν. Ποιος θα χρεωθεί αυτό το κόστος; Γιατί εδώ οι Βουλευτές σας νομίζουν ότι προχωράτε την πράσινη μετάβαση.

Όσον αφορά τη ρήτρα αναπροσαρμογής, παραδεχτήκατε ότι υπάρχουν υπερκέρδη. Μας ρωτάτε εσείς: Πού τα είδατε τα καρτέλ; Αν δεν υπάρχουν καρτέλ, πώς προέκυψαν τα υπερκέρδη; Αν δεν υπάρχει αισχροκέρδεια, πώς προέκυψαν; Πότε θα επιστρέψετε τα λεφτά στους καταναλωτές που έχετε στερήσει τη ρευστότητα από την αγορά και από τα νοικοκυριά;

Μας μιλάτε ότι είμαστε η χώρα η πρώτη που έχει 90% φορολόγηση και ρωτάμε απλά πραγματάκια: Επί ποίου ποσού θα πάει το 90%; Γιατί το 90% στα 100 εκατομμύρια είναι πολύ λιγότερο από το 25 στο 1 δισεκατομμύριο. Είναι απλά μαθηματικά. Ούτε αυτό το απαντάτε και έρχονται και τροπολογίες.

Ακούστε λίγο, αναφέρθηκαν αρκετοί Βουλευτές σας αλλά και εσείς ο ίδιος σήμερα στα capital controls και στο τι τράβηξε η χώρα και πρέπει να βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους. Ήταν φυσική καταστροφή το ότι η χώρα μας καταστράφηκε και μπήκε στα μνημόνια ή ήταν αποτέλεσμα μιας διακυβέρνησης και ενός στρεβλού παραγωγικού μοντέλου στο οποίο προστέθηκε και η διαφθορά;

Ξέρετε ότι υπήρχαν δύο μνημόνια από κυβερνήσεις που δεν ήταν του ΣΥΡΙΖΑ και κατέστρεψαν τη χώρα και όταν ανέλαβε ο ΣΥΡΙΖΑ βρήκε άδεια ταμεία; Η χώρα δεν είχε καν συμφωνία αλλά πάρα πολλές δεσμεύσεις. Αφιερώσατε ένα μεγάλο κομμάτι της τοποθέτησής σας για να μιλάτε για τις ΝΟΜΕ που ήταν υποχρέωση του δεύτερου μνημονίου και συγκρίνετε την περίοδο εκείνη, που με δική σας ευθύνη μπήκε η χώρα στα μνημόνια, με τη διακυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ που ήταν η κυβέρνηση που έβγαλε τη χώρα, ρύθμισε το χρέος και σας άφησε και 37 δισεκατομμύρια.

Βεβαίως, σωστά το κάνετε γιατί για εσάς δεν έχουν τελειώσει, για εσάς ήταν ευλογία. Εδώ στην τροπολογία για τη ΔΕΠΑ επαναφέρατε μνημονιακή δέσμευση. Ήταν αυτό που ζητούσαν οι θεσμοί στο δεύτερο μνημόνιο με κυβέρνηση Σαμαρά - Βενιζέλου. Και το επαναφέρατε. Η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ κατάφερε να κρατήσει τον δημόσιο χαρακτήρα στο 51% και μας το φέρνετε σήμερα, που δεν έχουμε μνημονιακές δεσμεύσεις.

Όμως, αυτή είναι η λογική όλου του μοντέλου ανάπτυξης που υπερασπίζεστε. Πραγματικά η κλιματική κρίση είναι μια βόμβα στο ιδεολογικό θεμέλιο του νεοφιλελευθερισμού και τα έχετε χάσει. Και τι κάνετε; Και θα σας πω και τι κάνει παγκόσμια η ιδεολογία που πρεσβεύετε. Στην αρχή αρχίσαν να λένε ότι δεν υπάρχει κλιματική κρίση. Έγιναν κάποια ινστιτούτα, Hartcourt κ.λπ., τα οποία έλεγαν ότι δεν είναι ανθρωπογενές, έτσι γίνεται

στον πλανήτη. Όταν πια δεν γινόταν να μην το παραδεχτούν, άρχισε η καθυστέρηση και μετά άρχισε ο ανταγωνισμός και πριμοδοτούνται οι εταιρείες.

Και να σας πω κάτι, είναι πολύ θετική η νομοτεχνική για τη μείωση της εγγυητικής στη δυτική Μακεδονία, όπως ζήτησα στην προηγούμενη επιτροπή για τις ΑΠΕ κάτω από1 MW. Δεν ολοκληρώνετε όμως το βήμα να πείτε και για τους αυτοπαραγωγούς και για τις ενεργειακές κοινότητες. Πρέπει να προωθηθούν. Δεν γίνεται πράσινη μετάβαση.

Ακούστε λίγο. Μιλάμε και για ευρωπαϊκά δεδομένα. Έχετε δει το σχέδιο RePower EU και τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής; Μιλάνε κατ' αρχάς για καλύτερο εντοπισμό και σχεδιασμό τοποθεσιών για έργα. Μιλάνε για περιοχές πρώτης επιλογής. Το λένε καθαρά. Θα πρέπει όσο το δυνατόν να αποφεύγονται περιβαλλοντικά πολύτιμες περιοχές δίνοντας προτεραιότητα σε υποβαθμισμένες εκτάσεις κ.λπ.. Κι εσείς πάτε και βάζετε τα πλωτά πιλοτικά φωτοβολταϊκά και σε προστατευόμενες περιοχές. Μιλάει για συγκρουόμενα δημόσια αγαθά. Αγνοείτε πλήρως το περιβαλλοντικό. Τα είπαμε αυτά και τα ξαναείπαμε. Το λέει η Ευρώπη, δεν το λέει ο ΣΥΡΙΖΑ, αγαπητέ συνάδελφε. Αυτή είναι η σύσταση. Ούτε αυτό δεν ακολουθείτε.

Λέει για διευκόλυνση της συμμετοχής των πολιτών της τοπικής κοινωνίας. Το παράδειγμα της δυτικής Μακεδονίας είναι χαρακτηριστικό. Τόσο συγκεντρωτικό μοντέλο δεν έχει να ξανα-υπάρξει φαντάζομαι πουθενά. Πουθενά η τοπική αυτοδιοίκηση, πουθενά οι παραγωγικοί φορείς, πουθενά οι πολίτες. Λέει για ταχύτερες και συντομότερες διαδικασίες. Πώς; Με τις αποψιλωμένες υπηρεσίες όπου όλα γίνονται outsourcing;

Δεν προλαβαίνω τώρα να αναφερθώ αναλυτικά, γι' αυτό πολύ επιγραμματικά θα πω τα εξής. Τα έργα που έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ ήταν τα εξής. Δεν θα πω και τι παρέλαβε, αλλά θα πω τι έκανε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Εξυγίανε και κατέστησε πλεονασματικό τον ΕΛΑΠΕ με μαξιλάρι ασφαλείας δημιουργώντας στέρεη βάση για την ανάπτυξη των ΑΠΕ στην Ελλάδα, θέσπισε για πρώτη φορά εγκεκριμένο μηχανισμό στήριξης για τις ΑΠΕ το 2016 εξασφαλίζοντας πλήρως το μέλλον των ΑΠΕ, κλείνοντας το ανοιχτό case της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά της χώρας μας ώστε να μην υπάρξει και η δυσάρεστη εξέλιξη για τους εν λειτουργία σταθμούς ΑΠΕ, προβλέφθηκε η ανάπτυξη μικρών αιολικών και φωτοβολταϊκών σταθμών καθώς και των λοιπών τεχνολογικών ΑΠΕ χωρίς διαγωνισμούς με σταθερές εγγυημένες τιμές, προκήρυξε τη μελέτη για την αναθεώρηση του ειδικού χωροταξικού πλαισίου για τις ΑΠΕ τον Φεβρουάριο του 2019. Ακούστε, ειδικό χωροταξικό για τις ΑΠΕ. Πώς θα έχεις τους πολίτες μαζί σου; Πώς θα προχωρήσεις τις ΑΠΕ όταν το ειδικό χωροταξικό θα έρθει στο τέλος του 2023 όταν θα έχει γίνει η χωροθέτηση όλων των έργων;

Συνεχίζω, θέσπισε πρώτη στην Ευρώπη τις ενεργειακές κοινότητες και προβλέψεις διευκολύνσεων και προτεραιοτήτων για την ενεργή συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας και την κάμψη των τοπικών αντιδράσεων.

Τα έργα που εγκαινιάζετε σήμερα -σας το είπε και ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος κ. Σωκράτης Φάμελλος- είναι έργα που πήραν τιμή από διαγωνισμό που έγινε με το πλαίσιο του ΣΥΡΙΖΑ.

Εμείς φοβάμαι ότι δεν θα έχουμε και πολλά έργα να εγκαινιάσουμε, θα πρέπει να επισπεύσουμε. Γιατί τι έχετε κάνει; Απλοποιήσατε την αδειοδοτική διαδικασία των ΑΠΕ τον Μάιο του 2020 με τον περίφημο ν.4685 οδηγώντας σε υπερθέρμανση της αγοράς και σε περαιτέρω ένταση των κοινωνικών αντιδράσεων, και εκ των υστέρων, βέβαια, που το καταλάβατε βάλατε την εγγυητική επιστολή, δημιουργήσατε εκ νέου τρύπα στον ΕΛΑΠΕ το 2020, επιβάλατε νέα έκτακτη εισφορά στους παραγωγούς ΑΠΕ τον Δεκέμβριο του 2020, για να καλύψει την τρύπα που είχατε δημιουργήσει, σταματήσατε τους διακανονισμούς των ΑΠΕ το 2020 και έχετε αφήσει τη χώρα τα τελευταία δύο χρόνια χωρίς νέες εντάξεις, καθυστερήσατε πάρα πολύ το θεσμικό πλαίσιο αποθήκευσης ενέργειας. Επιμένω σ' αυτό. Έχετε διαδικαστικού τύπου διατάξεις, αλλά ούτε με αυτό το νομοσχέδιο δεν λύνετε το θεσμικό πλαίσιο και έτσι έχετε παγώσει όλα τα έργα και τις άδειες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ολοκληρώστε παρακαλώ, κυρία συνάδελφε.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: ...και δεν ετοιμάζετε για διαβούλευση ούτε καν το θεσμικό πλαίσιο των θαλάσσιων ΑΠΕ και τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό.

Δεν μπορείτε να καμαρώνετε. Το θέμα είναι ότι την πληρώνουμε όλοι, την πληρώνει η χώρα. Γι' αυτό ελπίζουμε να γίνουν γρήγορα οι εκλογές και να αλλάξει η κυβέρνηση μπας και μπορέσουμε να σώσουμε ό,τι μπορεί να σωθεί.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστούμε.

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Σκρέκας έχει τον λόγο για να κλείσει η σημερινή συνεδρίαση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Πάνω σ' αυτό το οποίο είπε η συνάδελφος εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ για την εξαίρεση των ενεργειακών κοινοτήτων, υπάρχει ήδη στον νόμο, στους δε αυτοπαραγωγούς το συμπεριλαμβάνουμε στη νομοτεχνική που έχουμε καταθέσει.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Για τα μικρά έργα, όμως, υπάρχει ένα θέμα δυσανάλογου φορτίου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Για τα μικρά έργα, ναι.

Επίσης, θέλω να πω δυο διορθώσεις. Στην υπ' αριθμόν 54 κατατεθείσα νομοτεχνική βελτίωση αντικαθίσταται το κείμενο ως εξής. Στο εισαγωγικό εδάφιο του άρθρου 80 του σχεδίου νόμου προστίθεται ως περιγραφή α) η φράση: στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 διαγράφεται η αναφορά στον ν.3468/2006 και οι υπόλοιπες περιπτώσεις του εισαγωγικού εδαφίου αναριθμούνται αντιστοίχως.

Επίσης, προχωρούμε σε μια διόρθωση της νομοτεχνικής βελτίωσης με αριθμό 61. Εκεί αναφέρουμε ότι μετά την περίπτωση γ) της παρ. 3 του άρθρου 97 του σχεδίου νόμου η φράση: «το 1 MW» αντικαθίσταται από τη φράση: «τα 10 KW», αντί για 50 KW που το είχαμε διορθώσει. Ποιο είναι αυτό; Είναι ο έξτρα ενεργειακός χώρος που δίνουμε από τον ΔΕΔΔΗΕ που στο αρχικό κείμενο του νόμου αναφερόταν ότι δίνουμε τη δυνατότητα μέχρι 1 MW να γίνονται έργα. Αυτό θα γίνει 10 KW γιατί θέλουμε αυτά τα 2 GW, δηλαδή τα 2000 MW, σε επίπεδο Ελλάδος να μοιραστούν, όπως είπαμε, το 40% σε νοικοκυριά, το 30% σε αγρότες και το 30% σε εμπορικούς καταναλωτές για την κατασκευή φωτοβολταϊκών ύψους μέχρι 10 KW, όπως έχω αναφέρει.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και των τροπολογιών του σχεδίου νόμου του Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Εκσυγχρονισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας – Β' φάση, Αδειοδότηση παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, πλαίσιο ανάπτυξης Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών και ειδικότερες διατάξεις για την ενέργεια και την προστασία του περιβάλλοντος».

Προχωρούμε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Παρακαλούνται οι εισηγητές και οι ειδικοί αγορητές να καταθέσουν στο Προεδρείο τα έγγραφα με τις ψήφους τους, προκειμένου να συμπεριληφθούν στα επίσημα Πρακτικά της Βουλής.

(Τα προαναφερθέντα έγγραφα με τις ψήφους καταχωρίζονται στα Πρακτικά και έχουν ως εξής:

ΝΔ -544-

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Εκσυγχρονισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ... Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών .. και την προστασία του περιβάλλοντος

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής	√		
Άρθρο 1	√		
Άρθρο 2	√		
Άρθρο 3	√		
Άρθρο 4	√		
Άρθρο 5	√		
Άρθρο 6	√		
Άρθρο 7	√		
Άρθρο 8	√		
Άρθρο 9	√		
Άρθρο 10	√		
Άρθρο 11	√		
Άρθρο 12	√		
Άρθρο 13	√		
Άρθρο 14	√		
Άρθρο 15	√		
Άρθρο 16	√		
Άρθρο 17	√		
Άρθρο 18	√		
Άρθρο 19	√		
Άρθρο 20	√		
Άρθρο 21	√		
Άρθρο 22	√		
Άρθρο 23	√		
Άρθρο 24	√		
Άρθρο 25	√		
Άρθρο 26	√		
Άρθρο 27	√		
Άρθρο 28	√		
Άρθρο 29	√		
Άρθρο 30	√		
Άρθρο 31	√		
Άρθρο 32	√		
Άρθρο 33	√		
Άρθρο 34	√		
Άρθρο 35	√		
Άρθρο 36	√		
Άρθρο 37	√		
Άρθρο 38	√		
Άρθρο 39	√		
Άρθρο 40	√		
Άρθρο 41	√		

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 42	√		
Άρθρο 43	√		
Άρθρο 44	√		
Άρθρο 45	√		
Άρθρο 46	√		
Άρθρο 47	√		
Άρθρο 48	√		
Άρθρο 49	√		
Άρθρο 50	√		
Άρθρο 51	√		
Άρθρο 52	√		
Άρθρο 53	√		
Άρθρο 54	√		
Άρθρο 55	√		
Άρθρο 56	√		
Άρθρο 57	√		
Άρθρο 58	√		
Άρθρο 59	√		
Άρθρο 60	√		
Άρθρο 61	√		
Άρθρο 62	√		
Άρθρο 63	√		
Άρθρο 64	√		
Άρθρο 65	√		
Άρθρο 66	√		
Άρθρο 67	√		
Άρθρο 68	√		
Άρθρο 69	√		
Άρθρο 70	√		
Άρθρο 71	√		
Άρθρο 72	√		
Άρθρο 73	√		
Άρθρο 74	√		
Άρθρο 75	√		
Άρθρο 76	√		
Άρθρο 77	√		
Άρθρο 78	√		
Άρθρο 79	√		
Άρθρο 80	√		
Άρθρο 81	√		
Άρθρο 82	√		
Άρθρο 83	√		
Άρθρο 84	√		
Άρθρο 85	√		
Άρθρο 86	√		
Άρθρο 87	√		

- 546 -

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 88	√		
Άρθρο 89	√		
Άρθρο 90	√		
Άρθρο 91	√		
Άρθρο 92	√		
Άρθρο 93	√		
Άρθρο 94	√		
Άρθρο 95	√		
Άρθρο 96	√		
Άρθρο 97	√		
Άρθρο 98	√		
Άρθρο 99	√		
Άρθρο 100	√		
Άρθρο 101	√		
Άρθρο 102	√		
Άρθρο 103	√		
Άρθρο 104	√		
Άρθρο 105	√		
Άρθρο 106	√		
Άρθρο 107	√		
Άρθρο 108	√		
Άρθρο 109	√		
Άρθρο 110	√		
Άρθρο 111	√		
Άρθρο 112	√		
Άρθρο 113	√		
Άρθρο 114	√		
Άρθρο 115	√		
Άρθρο 116	√		
Άρθρο 117	√		
Άρθρο 118	√		
Άρθρο 119	√		
Άρθρο 120	√		
Άρθρο 121	√		
Άρθρο 122	√		
Άρθρο 123	√		
Άρθρο 124	√		
Άρθρο 125	√		
Άρθρο 126	√		
Άρθρο 127	√		
Άρθρο 128	√		
Άρθρο 129	√		
Άρθρο 130	√		
Άρθρο 131	√		
Άρθρο 132	√		
Άρθρο 133	√		

- 547 -

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 134	√		
Άρθρο 135	√		
Άρθρο 136	√		
Άρθρο 137	√		
Άρθρο 138	√		
Άρθρο 139	√		
Άρθρο 140	√		
Άρθρο 141	√		
Άρθρο 142	√		
Άρθρο 143	√		
Άρθρο 144	√		
Άρθρο 145	√		
Άρθρο 146	√		
Άρθρο 147	√		
Άρθρο 148	√		
Άρθρο 149	√		
Άρθρο 150	√		
Άρθρο 151	√		
Άρθρο 152	√		
Άρθρο 153	√		
Άρθρο 154	√		
Άρθρο 155	√		
Άρθρο 156	√		
Άρθρο 157	√		
Άρθρο 158	√		
Άρθρο 159	√		
Άρθρο 160	√		
Άρθρο 161	√		
Άρθρο 162	√		
Άρθρο 163	√		
Άρθρο 164	√		
Υπ. Τροπ. 1336/103	√		
Υπ. Τροπ. 1340/105	√		
Ακροτελεύτιο Άρθρο	√		
Επί του Συνόλου	√		

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ: ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

ΣΥΡΙΖΑ -548-

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Εκσυγχρονισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ... Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών .. και την προστασία του περιβάλλοντος

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής		✓	
Άρθρο 1		✓	
Άρθρο 2		✓	
Άρθρο 3		✓	
Άρθρο 4		✓	
Άρθρο 5		✓	
Άρθρο 6	✓		
Άρθρο 7			✓
Άρθρο 8			✓
Άρθρο 9	✓		
Άρθρο 10			✓
Άρθρο 11	✓		
Άρθρο 12			✓
Άρθρο 13	✓		
Άρθρο 14		✓	
Άρθρο 15			✓
Άρθρο 16	✓		
Άρθρο 17			✓
Άρθρο 18			✓
Άρθρο 19			✓
Άρθρο 20	✓		
Άρθρο 21			✓
Άρθρο 22		✓	
Άρθρο 23		✓	
Άρθρο 24		✓	
Άρθρο 25	✓		
Άρθρο 26	✓		
Άρθρο 27	✓		
Άρθρο 28			✓
Άρθρο 29		✓	
Άρθρο 30	✓		
Άρθρο 31	✓		
Άρθρο 32	✓		
Άρθρο 33		✓	
Άρθρο 34			✓
Άρθρο 35			✓
Άρθρο 36	✓		
Άρθρο 37	✓		
Άρθρο 38	✓		
Άρθρο 39	✓		
Άρθρο 40	✓		
Άρθρο 41	✓		

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 42	√		
Άρθρο 43		√	
Άρθρο 44			√
Άρθρο 45			√
Άρθρο 46	√		
Άρθρο 47		√	
Άρθρο 48	√		
Άρθρο 49		√	
Άρθρο 50			√
Άρθρο 51			√
Άρθρο 52			√
Άρθρο 53	√		
Άρθρο 54			√
Άρθρο 55			√
Άρθρο 56	√		
Άρθρο 57	√		
Άρθρο 58		√	
Άρθρο 59	√		
Άρθρο 60	√		
Άρθρο 61	√		
Άρθρο 62	√		
Άρθρο 63	√		
Άρθρο 64	√		
Άρθρο 65	√		
Άρθρο 66	√		
Άρθρο 67		√	
Άρθρο 68	√		
Άρθρο 69	√		
Άρθρο 70	√		
Άρθρο 71	√		
Άρθρο 72	√		
Άρθρο 73	√		
Άρθρο 74	√		
Άρθρο 75	√		
Άρθρο 76	√		
Άρθρο 77			√
Άρθρο 78			√
Άρθρο 79	√		
Άρθρο 80		√	
Άρθρο 81	√		
Άρθρο 82	√		
Άρθρο 83			√
Άρθρο 84			√
Άρθρο 85			√
Άρθρο 86	√		
Άρθρο 87			√

—550' —

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 88		√	
Άρθρο 89		√	
Άρθρο 90		√	
Άρθρο 91		√	
Άρθρο 92		√	
Άρθρο 93		√	
Άρθρο 94		√	
Άρθρο 95		√	
Άρθρο 96		√	
Άρθρο 97			√
Άρθρο 98			√
Άρθρο 99	√		
Άρθρο 100	√		
Άρθρο 101	√		
Άρθρο 102			√
Άρθρο 103	√		
Άρθρο 104	√		
Άρθρο 105	√		
Άρθρο 106	√		
Άρθρο 107	√		
Άρθρο 108	√		
Άρθρο 109			√
Άρθρο 110		√	
Άρθρο 111		√	
Άρθρο 112			√
Άρθρο 113			√
Άρθρο 114			√
Άρθρο 115			√
Άρθρο 116			√
Άρθρο 117			√
Άρθρο 118			√
Άρθρο 119			√
Άρθρο 120		√	
Άρθρο 121			√
Άρθρο 122			√
Άρθρο 123	√		
Άρθρο 124			√
Άρθρο 125	√		
Άρθρο 126	√		
Άρθρο 127		√	
Άρθρο 128	√		
Άρθρο 129	√		
Άρθρο 130		√	
Άρθρο 131	√		
Άρθρο 132	√		
Άρθρο 133		√	

— 551 —

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 134			√
Άρθρο 135	√		
Άρθρο 136			√
Άρθρο 137	√		
Άρθρο 138			√
Άρθρο 139	√		
Άρθρο 140		√	
Άρθρο 141		√	
Άρθρο 142			√
Άρθρο 143			√
Άρθρο 144			√
Άρθρο 145	√		
Άρθρο 146		√	
Άρθρο 147			√
Άρθρο 148			√
Άρθρο 149		√	
Άρθρο 150		√	
Άρθρο 151		√	
Άρθρο 152			√
Άρθρο 153			√
Άρθρο 154		√	
Άρθρο 155		√	
Άρθρο 156	√		
Άρθρο 157		√	
Άρθρο 158		√	
Άρθρο 159		√	
Άρθρο 160	√		
Άρθρο 161	√		
Άρθρο 162	√		
Άρθρο 163		√	
Άρθρο 164	√		
Υπ. Τροπ. 1336/103		√	
Υπ. Τροπ. 1340/105		√	
Ακροτελεύτιο Άρθρο		√	
Επί του Συνόλου		√	

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΣΥΡΙΖΑ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ: Θεοπί σα Πέρκα.

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

ΚΙΝΑΛ – 552 –

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Εκσυγχρονισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ... Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών .. και την προστασία του περιβάλλοντος

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής		✓	
Άρθρο 1		✓	
Άρθρο 2		✓	
Άρθρο 3	✓		
Άρθρο 4		✓	
Άρθρο 5		✓	
Άρθρο 6			✓
Άρθρο 7	✓		
Άρθρο 8			✓
Άρθρο 9	✓		
Άρθρο 10	✓		
Άρθρο 11	✓		
Άρθρο 12			✓
Άρθρο 13	✓		
Άρθρο 14	✓		
Άρθρο 15	✓		
Άρθρο 16	✓		
Άρθρο 17	✓		
Άρθρο 18	✓		
Άρθρο 19	✓		
Άρθρο 20		✓	
Άρθρο 21		✓	
Άρθρο 22		✓	
Άρθρο 23		✓	
Άρθρο 24		✓	
Άρθρο 25	✓		
Άρθρο 26	✓		
Άρθρο 27	✓		
Άρθρο 28	✓		
Άρθρο 29	✓		
Άρθρο 30	✓		
Άρθρο 31	✓		
Άρθρο 32	✓		
Άρθρο 33			✓
Άρθρο 34		✓	
Άρθρο 35		✓	
Άρθρο 36		✓	
Άρθρο 37		✓	
Άρθρο 38		✓	
Άρθρο 39	✓		
Άρθρο 40	✓		
Άρθρο 41	✓		

-555 -

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 42			
Άρθρο 43			
Άρθρο 44			
Άρθρο 45			
Άρθρο 46			
Άρθρο 47			
Άρθρο 48			
Άρθρο 49			
Άρθρο 50			
Άρθρο 51			
Άρθρο 52			
Άρθρο 53			
Άρθρο 54			
Άρθρο 55			
Άρθρο 56			
Άρθρο 57			
Άρθρο 58			
Άρθρο 59			
Άρθρο 60			
Άρθρο 61			
Άρθρο 62			
Άρθρο 63			
Άρθρο 64			
Άρθρο 65			
Άρθρο 66			
Άρθρο 67			
Άρθρο 68			
Άρθρο 69			
Άρθρο 70			
Άρθρο 71			
Άρθρο 72			
Άρθρο 73			
Άρθρο 74			
Άρθρο 75			
Άρθρο 76			
Άρθρο 77			
Άρθρο 78			
Άρθρο 79			
Άρθρο 80			
Άρθρο 81			
Άρθρο 82			
Άρθρο 83			
Άρθρο 84			
Άρθρο 85			
Άρθρο 86			
Άρθρο 87			

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 88			✓
Άρθρο 89		✓	
Άρθρο 90		✓	
Άρθρο 91		✓	
Άρθρο 92		✓	
Άρθρο 93		✓	
Άρθρο 94		✓	
Άρθρο 95		✓	
Άρθρο 96		✓	
Άρθρο 97	✓		
Άρθρο 98			✓
Άρθρο 99			✓
Άρθρο 100			✓
Άρθρο 101	✓		
Άρθρο 102			✓
Άρθρο 103		✓	
Άρθρο 104			✓
Άρθρο 105			✓
Άρθρο 106			✓
Άρθρο 107		✓	
Άρθρο 108		✓	
Άρθρο 109		✓	
Άρθρο 110	✓		
Άρθρο 111			✓
Άρθρο 112			✓
Άρθρο 113			✓
Άρθρο 114			✓
Άρθρο 115			✓
Άρθρο 116	✓		
Άρθρο 117	✓		
Άρθρο 118	✓		
Άρθρο 119	✓		
Άρθρο 120			✓
Άρθρο 121	✓		
Άρθρο 122		✓	
Άρθρο 123	✓		
Άρθρο 124	✓		
Άρθρο 125	✓		
Άρθρο 126		✓	
Άρθρο 127		✓	
Άρθρο 128			✓
Άρθρο 129	✓		
Άρθρο 130		✓	
Άρθρο 131	✓		
Άρθρο 132		✓	
Άρθρο 133		✓	

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 134	✓		
Άρθρο 135	✓		
Άρθρο 136	✓		
Άρθρο 137			✓
Άρθρο 138	✓		
Άρθρο 139	✓		
Άρθρο 140		✓	
Άρθρο 141		✓	
Άρθρο 142	✓		
Άρθρο 143	✓		
Άρθρο 144	✓		
Άρθρο 145	✓		
Άρθρο 146	✓		
Άρθρο 147	✓		
Άρθρο 148	✓		
Άρθρο 149		✓	
Άρθρο 150		✓	
Άρθρο 151			✓
Άρθρο 152	✓		
Άρθρο 153			✓
Άρθρο 154	✓		
Άρθρο 155			✓
Άρθρο 156	✓		
Άρθρο 157		✓	
Άρθρο 158		✓	
Άρθρο 159	✓		
Άρθρο 160	✓		
Άρθρο 161	✓		
Άρθρο 162	✓		
Άρθρο 163			✓
Άρθρο 164	✓		
Υπ. Τροπ. 1336/103		✓	
Υπ. Τροπ. 1340/105		✓	
Ακροτελεύτιο Άρθρο		✓	
Επί του Συνόλου		✓	

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

ΚΚΕ -556-

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Εκσυγχρονισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ... Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών .. και την προστασία του περιβάλλοντος

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής		√	
Άρθρο 1		√	
Άρθρο 2		√	
Άρθρο 3		√	
Άρθρο 4		√	
Άρθρο 5		√	
Άρθρο 6		√	
Άρθρο 7		√	
Άρθρο 8		√	
Άρθρο 9		√	
Άρθρο 10		√	
Άρθρο 11		√	
Άρθρο 12		√	
Άρθρο 13		√	
Άρθρο 14		√	
Άρθρο 15		√	
Άρθρο 16		√	
Άρθρο 17		√	
Άρθρο 18		√	
Άρθρο 19		√	
Άρθρο 20		√	
Άρθρο 21		√	
Άρθρο 22		√	
Άρθρο 23		√	
Άρθρο 24		√	
Άρθρο 25		√	
Άρθρο 26		√	
Άρθρο 27		√	
Άρθρο 28		√	
Άρθρο 29		√	
Άρθρο 30		√	
Άρθρο 31		√	
Άρθρο 32		√	
Άρθρο 33		√	
Άρθρο 34		√	
Άρθρο 35		√	
Άρθρο 36		√	
Άρθρο 37		√	
Άρθρο 38		√	
Άρθρο 39		√	
Άρθρο 40		√	
Άρθρο 41		√	

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 42		√	
Άρθρο 43		√	
Άρθρο 44		√	
Άρθρο 45		√	
Άρθρο 46		√	
Άρθρο 47		√	
Άρθρο 48		√	
Άρθρο 49		√	
Άρθρο 50		√	
Άρθρο 51		√	
Άρθρο 52		√	
Άρθρο 53		√	
Άρθρο 54		√	
Άρθρο 55		√	
Άρθρο 56		√	
Άρθρο 57		√	
Άρθρο 58		√	
Άρθρο 59		√	
Άρθρο 60		√	
Άρθρο 61		√	
Άρθρο 62		√	
Άρθρο 63		√	
Άρθρο 64		√	
Άρθρο 65		√	
Άρθρο 66		√	
Άρθρο 67		√	
Άρθρο 68		√	
Άρθρο 69		√	
Άρθρο 70		√	
Άρθρο 71		√	
Άρθρο 72		√	
Άρθρο 73		√	
Άρθρο 74		√	
Άρθρο 75		√	
Άρθρο 76		√	
Άρθρο 77		√	
Άρθρο 78		√	
Άρθρο 79		√	
Άρθρο 80		√	
Άρθρο 81		√	
Άρθρο 82		√	
Άρθρο 83		√	
Άρθρο 84		√	
Άρθρο 85		√	
Άρθρο 86		√	
Άρθρο 87		√	

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 88		√	
Άρθρο 89		√	
Άρθρο 90		√	
Άρθρο 91		√	
Άρθρο 92		√	
Άρθρο 93		√	
Άρθρο 94		√	
Άρθρο 95		√	
Άρθρο 96		√	
Άρθρο 97		√	
Άρθρο 98		√	
Άρθρο 99		√	
Άρθρο 100		√	
Άρθρο 101		√	
Άρθρο 102		√	
Άρθρο 103		√	
Άρθρο 104		√	
Άρθρο 105		√	
Άρθρο 106		√	
Άρθρο 107		√	
Άρθρο 108		√	
Άρθρο 109		√	
Άρθρο 110		√	
Άρθρο 111		√	
Άρθρο 112		√	
Άρθρο 113		√	
Άρθρο 114		√	
Άρθρο 115		√	
Άρθρο 116		√	
Άρθρο 117		√	
Άρθρο 118		√	
Άρθρο 119		√	
Άρθρο 120		√	
Άρθρο 121		√	
Άρθρο 122		√	
Άρθρο 123		√	
Άρθρο 124		√	
Άρθρο 125		√	
Άρθρο 126		√	
Άρθρο 127		√	
Άρθρο 128		√	
Άρθρο 129		√	
Άρθρο 130		√	
Άρθρο 131		√	
Άρθρο 132		√	
Άρθρο 133		√	

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 134		√	
Άρθρο 135		√	
Άρθρο 136		√	
Άρθρο 137		√	
Άρθρο 138		√	
Άρθρο 139		√	
Άρθρο 140		√	
Άρθρο 141		√	
Άρθρο 142		√	
Άρθρο 143		√	
Άρθρο 144		√	
Άρθρο 145		√	
Άρθρο 146		√	
Άρθρο 147		√	
Άρθρο 148		√	
Άρθρο 149		√	
Άρθρο 150		√	
Άρθρο 151		√	
Άρθρο 152		√	
Άρθρο 153		√	
Άρθρο 154		√	
Άρθρο 155		√	
Άρθρο 156		√	
Άρθρο 157		√	
Άρθρο 158		√	
Άρθρο 159		√	
Άρθρο 160		√	
Άρθρο 161			√
Άρθρο 162	√		
Άρθρο 163		√	
Άρθρο 164		√	
Υπ. Τροπ. 1336/103		√	
Υπ. Τροπ. 1340/105		√	
Ακροτελεύτιο Άρθρο		√	
Επί του Συνόλου		√	

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΚΚΕ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ: Μανωλάκου Διαμάντω

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

ΕΛ. ΑΥΣΥ—560—

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Εκσυγχρονισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ... Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών .. και την προστασία του περιβάλλοντος

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής			
Άρθρο 1			
Άρθρο 2			
Άρθρο 3			
Άρθρο 4			
Άρθρο 5			
Άρθρο 6			
Άρθρο 7			
Άρθρο 8			
Άρθρο 9			
Άρθρο 10			
Άρθρο 11			
Άρθρο 12			
Άρθρο 13			
Άρθρο 14			
Άρθρο 15			
Άρθρο 16			
Άρθρο 17			
Άρθρο 18			
Άρθρο 19			
Άρθρο 20			
Άρθρο 21			
Άρθρο 22			
Άρθρο 23			
Άρθρο 24			
Άρθρο 25			
Άρθρο 26			
Άρθρο 27			
Άρθρο 28			
Άρθρο 29			
Άρθρο 30			
Άρθρο 31			
Άρθρο 32			
Άρθρο 33			
Άρθρο 34			
Άρθρο 35			
Άρθρο 36			
Άρθρο 37			
Άρθρο 38			
Άρθρο 39			
Άρθρο 40			
Άρθρο 41			

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 42			
Άρθρο 43			
Άρθρο 44			
Άρθρο 45			
Άρθρο 46			
Άρθρο 47			
Άρθρο 48			
Άρθρο 49			
Άρθρο 50			
Άρθρο 51			
Άρθρο 52			
Άρθρο 53			
Άρθρο 54			
Άρθρο 55			
Άρθρο 56			
Άρθρο 57			
Άρθρο 58			
Άρθρο 59			
Άρθρο 60			
Άρθρο 61			
Άρθρο 62			
Άρθρο 63			
Άρθρο 64			
Άρθρο 65			
Άρθρο 66			
Άρθρο 67			
Άρθρο 68			
Άρθρο 69			
Άρθρο 70			
Άρθρο 71			
Άρθρο 72			
Άρθρο 73			
Άρθρο 74			
Άρθρο 75			
Άρθρο 76			
Άρθρο 77			
Άρθρο 78			
Άρθρο 79			
Άρθρο 80			
Άρθρο 81			
Άρθρο 82			
Άρθρο 83			
Άρθρο 84			
Άρθρο 85			
Άρθρο 86			
Άρθρο 87			

— 562 —

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 88			
Άρθρο 89			
Άρθρο 90			
Άρθρο 91			
Άρθρο 92			
Άρθρο 93			
Άρθρο 94			
Άρθρο 95			
Άρθρο 96			
Άρθρο 97			
Άρθρο 98			
Άρθρο 99			
Άρθρο 100			
Άρθρο 101			
Άρθρο 102			
Άρθρο 103			
Άρθρο 104			
Άρθρο 105			
Άρθρο 106			
Άρθρο 107			
Άρθρο 108			
Άρθρο 109			
Άρθρο 110			
Άρθρο 111			
Άρθρο 112			
Άρθρο 113			
Άρθρο 114			
Άρθρο 115			
Άρθρο 116			
Άρθρο 117			
Άρθρο 118			
Άρθρο 119			
Άρθρο 120			
Άρθρο 121			
Άρθρο 122			
Άρθρο 123			
Άρθρο 124			
Άρθρο 125			
Άρθρο 126			
Άρθρο 127			
Άρθρο 128			
Άρθρο 129			
Άρθρο 130			
Άρθρο 131			
Άρθρο 132			
Άρθρο 133			

- 563 -

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 134			+
Άρθρο 135			+
Άρθρο 136		+	
Άρθρο 137		+	
Άρθρο 138		+	
Άρθρο 139		+	
Άρθρο 140			+
Άρθρο 141			+
Άρθρο 142		+	
Άρθρο 143		+	
Άρθρο 144		+	
Άρθρο 145		+	
Άρθρο 146			+
Άρθρο 147		+	
Άρθρο 148		+	
Άρθρο 149		+	
Άρθρο 150		+	
Άρθρο 151		+	
Άρθρο 152		+	
Άρθρο 153		+	
Άρθρο 154			+
Άρθρο 155			+
Άρθρο 156		+	
Άρθρο 157		+	
Άρθρο 158		+	
Άρθρο 159		+	
Άρθρο 160			+
Άρθρο 161		+	
Άρθρο 162			+
Άρθρο 163			+
Άρθρο 164			+
Υπ. Τροπ. 1336/103		+	
Υπ. Τροπ. 1340/105		+	
Ακροτελεύτιο Άρθρο		+	
Επί του Συνόλου		+	

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ: ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

ΜΕΡΑ25 -564-

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Εκσυγχρονισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ... Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών .. και την προστασία του περιβάλλοντος

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής		V	
Άρθρο 1		V	
Άρθρο 2		V	
Άρθρο 3		V	
Άρθρο 4		V	
Άρθρο 5		V	
Άρθρο 6		V	
Άρθρο 7		V	
Άρθρο 8		V	
Άρθρο 9			V
Άρθρο 10		V	
Άρθρο 11			V
Άρθρο 12			V
Άρθρο 13			V
Άρθρο 14		V	
Άρθρο 15			V
Άρθρο 16			V
Άρθρο 17			V
Άρθρο 18		V	
Άρθρο 19			V
Άρθρο 20			V
Άρθρο 21		V	
Άρθρο 22		V	
Άρθρο 23		V	
Άρθρο 24		V	
Άρθρο 25			V
Άρθρο 26			V
Άρθρο 27			V
Άρθρο 28		V	
Άρθρο 29		V	
Άρθρο 30			V
Άρθρο 31		V	
Άρθρο 32			V
Άρθρο 33		V	
Άρθρο 34		V	
Άρθρο 35		V	
Άρθρο 36		V	
Άρθρο 37		V	
Άρθρο 38		V	
Άρθρο 39			V
Άρθρο 40			V
Άρθρο 41		V	

—565—

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 42			V
Άρθρο 43		V	
Άρθρο 44		V	
Άρθρο 45		V	
Άρθρο 46			V
Άρθρο 47			V
Άρθρο 48			V
Άρθρο 49		V	
Άρθρο 50		V	
Άρθρο 51		V	
Άρθρο 52		V	
Άρθρο 53		V	
Άρθρο 54		V	
Άρθρο 55		V	
Άρθρο 56		V	
Άρθρο 57		V	
Άρθρο 58		V	
Άρθρο 59			V
Άρθρο 60			V
Άρθρο 61			V
Άρθρο 62			V
Άρθρο 63		V	
Άρθρο 64		V	
Άρθρο 65		V	
Άρθρο 66		V	
Άρθρο 67		V	
Άρθρο 68		V	
Άρθρο 69			V
Άρθρο 70			V
Άρθρο 71		V	
Άρθρο 72		V	
Άρθρο 73			V
Άρθρο 74			V
Άρθρο 75		V	
Άρθρο 76			V
Άρθρο 77		V	
Άρθρο 78		V	
Άρθρο 79			V
Άρθρο 80		V	
Άρθρο 81		V	
Άρθρο 82		V	
Άρθρο 83			V
Άρθρο 84			V
Άρθρο 85		V	
Άρθρο 86		V	
Άρθρο 87		V	

— 566 —

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 88		V	
Άρθρο 89		V	
Άρθρο 90		V	
Άρθρο 91		V	
Άρθρο 92		V	
Άρθρο 93		V	
Άρθρο 94		V	
Άρθρο 95		V	
Άρθρο 96		V	
Άρθρο 97		V	
Άρθρο 98			V
Άρθρο 99			V
Άρθρο 100			V
Άρθρο 101			V
Άρθρο 102			V
Άρθρο 103		V	
Άρθρο 104		V	
Άρθρο 105		V	
Άρθρο 106		V	
Άρθρο 107		V	
Άρθρο 108		V	
Άρθρο 109			V
Άρθρο 110		V	
Άρθρο 111		V	
Άρθρο 112		V	
Άρθρο 113			V
Άρθρο 114			V
Άρθρο 115			V
Άρθρο 116		V	
Άρθρο 117		V	
Άρθρο 118		V	
Άρθρο 119		V	
Άρθρο 120		V	
Άρθρο 121		V	
Άρθρο 122		V	
Άρθρο 123			V
Άρθρο 124			V
Άρθρο 125		V	
Άρθρο 126			V
Άρθρο 127			V
Άρθρο 128			V
Άρθρο 129			V
Άρθρο 130		V	
Άρθρο 131		V	
Άρθρο 132		V	
Άρθρο 133			V

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 134			V
Άρθρο 135			V
Άρθρο 136			V
Άρθρο 137			V
Άρθρο 138			V
Άρθρο 139		V	
Άρθρο 140		V	
Άρθρο 141		V	
Άρθρο 142		V	
Άρθρο 143		V	
Άρθρο 144			V
Άρθρο 145		V	
Άρθρο 146			V
Άρθρο 147			V
Άρθρο 148		V	
Άρθρο 149		V	
Άρθρο 150		V	
Άρθρο 151		V	
Άρθρο 152			V
Άρθρο 153		V	
Άρθρο 154		V	
Άρθρο 155		V	
Άρθρο 156			V
Άρθρο 157		V	
Άρθρο 158		V	
Άρθρο 159		V	
Άρθρο 160		V	
Άρθρο 161		V	
Άρθρο 162		V	
Άρθρο 163			V
Άρθρο 164		V	
Υπ. Τροπ. 1336/103		V	
Υπ. Τροπ. 1340/105		V	
Ακροτελεύτιο Άρθρο		V	
Επί του Συνόλου		V	

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΜέΡΑ25

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ: ΑΡΣΕΝΗΣ ΚΡΙΤΩΝ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

(ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Μετά την ολοκλήρωση της ψηφοφορίας, το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Εκσυγχρονισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας – Β' φάση, Αδειοδότηση παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, πλαίσιο ανάπτυξης Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών και ειδικότερες διατάξεις για την ενέργεια και την προστασία του περιβάλλοντος», έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και στο σύνολο και έχει ως εξής:

«Εκσυγχρονισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Β' φάση, Αδειοδότηση παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, πλαίσιο ανάπτυξης Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών και ειδικότερες διατάξεις για την ενέργεια και την προστασία του περιβάλλοντος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
Άρθρο 1 Σκοπός
Άρθρο 2 Αντικείμενο
ΜΕΡΟΣ Β': ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - Β' ΦΑΣΗ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 3 Ορισμοί
Άρθρο 4 Στάδια αδειοδότησης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΣΥΝΔΕΣΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ - ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ - ΔΙΚΤΥΟ
Άρθρο 5 Οριστική Προσφορά Σύνδεσης
Άρθρο 6 Εγγυητική επιστολή
Άρθρο 7 Ειδικά θέματα σταθμών οι οποίοι συνδέονται στο Σύστημα
Άρθρο 8 Σύμβαση Σύνδεσης
Άρθρο 9 Ειδικά θέματα Συμβάσεων Σύνδεσης
Άρθρο 10 Λειτουργικοί περιορισμοί για αύξηση των περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού -Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου
Άρθρο 11 Θέματα κυριότητας έργων σύνδεσης
Άρθρο 12 Ειδικά θέματα Ιδιωτικών Δικτύων Μέσης Τάσης
Άρθρο 13 Μητρώο Δικτύων Υψηλής και Μέσης Τάσης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΚΟΙΝΟ ΑΙΤΗΜΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ
Άρθρο 14 Κοινό αίτημα περί χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης
Άρθρο 15 Συνεργασία Διαχειριστών Συστήματος και Δικτύου για κοινά αιτήματα
Άρθρο 16 Ειδικά θέματα Συμβάσεων Σύνδεσης κοινών αιτημάτων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΑΔΕΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
Άρθρο 17 Άδεια Εγκατάστασης
Άρθρο 18 Τεκμηρίωση Νόμιμης Χρήσης
Άρθρο 19 Διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης
Άρθρο 20 Τροποποίηση Άδειας Εγκατάστασης
Άρθρο 21 Αποστάσεις ασφαλείας ανεμογεννητριών
Άρθρο 22 Επανέκδοση Άδειας Εγκατάστασης
Άρθρο 23 Τμηματική Άδεια Εγκατάστασης
Άρθρο 24 Μεταφορά θέσης εγκατάστασης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΘΕΣΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ-ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
Άρθρο 25 Συμμετοχή σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης απευθείας στην αγορά
Άρθρο 26 Ηλέκτριση δικτύου σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης
Άρθρο 27 Θέση σε λειτουργία σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής - Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης
Άρθρο 28 Άδεια Λειτουργίας
Άρθρο 29 Τμηματική Άδεια Λειτουργίας
Άρθρο 30 Κυρώσεις για παραβίαση των όρων των Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ
Άρθρο 31 Διασφάλιση υλοποίησης των έργων
Άρθρο 32 Πληρωμές Τέλους Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης και Τέλους Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ
Άρθρο 33 Σταθμοί που εξαιρούνται από Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων
Άρθρο 34 Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς
Άρθρο 35 Διάρκεια ισχύος Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς
Άρθρο 36 Σύμβαση Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς
Άρθρο 37 Πλαίσιο που διέπει τους Εξαιρούμενους σταθμούς
Άρθρο 38 Απλή γνωστοποίηση για τη σύνδεση σταθμών στο Δίκτυο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η': ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ
Άρθρο 39 Ηλεκτρονική πλατφόρμα διαχειριστών και ηλεκτρονικός ιστότοπος Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας (άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)
Άρθρο 40 Τήρηση Μητρώου και δημοσιότητα στοιχείων
Άρθρο 41 Ανάπτυξη και λειτουργία Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (παρ. 1, 2, 3 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ': ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ - ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ
Άρθρο 42 Ριζική ανανέωση
Άρθρο 43 Εγκατάσταση έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας πλησίον ή εντός των λιμνών υδροδότησης Αττικής
Άρθρο 44 Υπολογισμός Τιμής Αναφοράς της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης - Προσθήκη παρ. 20.β. στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016
Άρθρο 45 Υπολογισμός Τιμής Αναφοράς της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης - Τροποποίηση άρθρου 4 του ν. 4414/2016
Άρθρο 46 Ευθύνη εξισορρόπησης - Τροποποίηση άρθρου 5Α του ν. 4414/2016
Άρθρο 47 Υβριδικοί σταθμοί και παρακολούθηση του καθεστώτος στήριξης - Τροποποίηση άρθρου 12 του ν. 4414/2016
Άρθρο 48 Αναβάθμιση ενεργειακού εξοπλισμού φωτοβολταϊκών - Προσθήκη άρθρου 6Α στον ν. 4414/2016
Άρθρο 49 Επεμβάσεις σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης σε δάση και δασικές εκτάσεις - Τροποποίηση άρθρου 45 του ν. 998/1979
Άρθρο 50 Αντιρρήσεις επί δασικών χαρτών - Τροποποίηση άρθρου 18 του ν. 3889/2010
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι': ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 51 Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 52 Μεταβατικές διατάξεις ως προς εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης και τροποποίησης μη δεσμευτικής Προσφοράς Σύνδεσης, Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και Σύμβασης Σύνδεσης
Άρθρο 53 Μεταβατικές διατάξεις ως προς εκκρεμείς αιτήσεις έκδοσης και τροποποίησης Αδειών Εγκατάστασης και Αδειών Λειτουργίας
Άρθρο 54 Μεταβατικές διατάξεις ως προς υφιστάμενες Ορι-

στικές Προσφορές Σύνδεσης, Άδειες Εγκατάστασης, Άδειες Λειτουργίας και Εξαιρούμενους Σταθμούς εν λειτουργία

Άρθρο 55 Μεταβατικές διατάξεις ως προς υφιστάμενες Βεβαιώσεις ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Άδειες Παραγωγής

Άρθρο 56 Μεταβατική διάταξη μέχρι τη θέση σε λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

Άρθρο 57 Μεταβατική διάταξη μέχρι την έκδοση του Κανονισμού σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

Άρθρο 58 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Γ': ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/944 ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΤΗ ΣΩΡΕΥΤΙΚΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ 4001/2011, 4067/2012, 3468/2006, 2367/1998 ΚΑΙ 4685/2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ- ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ 4001/2011 ΚΑΙ 4067/2012

Άρθρο 59 Ενσωμάτωση διατάξεων της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ που αφορούν στην αποθήκευση, τη σωρευτική εκπροσώπηση και την επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 1 του ν. 4001/2011

Άρθρο 60 Τροποποποίηση ορισμών του ν. 4001/2011 - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 2 του ν. 4001/2011 - Ενσωμάτωση των περ. 18, 19, 57, 59 και 60 του άρθρου 2 της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ).

Άρθρο 61 Ρυθμίσεις για τον λογιστικό διαχωρισμό των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 22 του ν. 4001/2011

Άρθρο 62 Μοναδιαίες χρεώσεις Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας για σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 55 του ν. 4001/2011

Άρθρο 63 Προσδιορισμός της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με τη χρέωση Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας -Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 36 του ν. 4067/2012

Άρθρο 64 Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 109Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 54 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 65 Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές συστημάτων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 122Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 36 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 66 Εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για την αδειοδότηση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα - Τροποποίηση άρθρου 132 του ν. 4001/2011 (άρθρο 8 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 67 Διαδικασία χορήγησης άδειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα - Προσθήκη άρθρου 132Α στον ν. 4001/2011

Άρθρο 68 Ζητήματα σχετικά με τις άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα - Προσθήκη άρθρου 132Β στον ν. 4001/2011

Άρθρο 69 Δραστηριότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 132Ε στον ν. 4001/2011

Άρθρο 70 Έκδοση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 132ΣΤ στον ν. 4001/2011

Άρθρο 71 Ζητήματα των αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 132Ζ στον ν. 4001/2011

Άρθρο 72 Κανονισμός Αδειών - Τροποποίηση άρθρου 135 του ν. 4001/2011

Άρθρο 73 Κανονισμός αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 135Α στον ν. 4001/2011

Άρθρο 74 Ρυθμίσεις για τις μοναδιαίες χρεώσεις χρήσης συστήματος μεταφοράς και δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 140 του ν. 4001/2011

Άρθρο 75 Τήρηση λογαριασμών από επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας και διαφύλαξη του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών - Τροποποίηση άρθρου 141 του ν. 4001/2011 (παρ. 2 άρθρου 55, άρθρο 56 και περ. ι' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 76 Υπολογισμός και χρέωση του Ειδικού Τέλους Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση υποπερ. (βα) της περ. (β) της παρ. 3 του άρθρου 143 του ν. 4001/2011

Άρθρο 77 Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Α'- Προσθήκη άρθρων 132 Γ και 132 Η στον ν. 4001/2011

Άρθρο 78 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Κεφαλαίου Α'- Προσθήκη άρθρου 132Δ στον ν. 4001/2011

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΣΤΑΘΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ - ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΜΕ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 4685/2020

Άρθρο 79 Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης με διατάξεις αποθήκευσης - Τροποποίηση άρθρου 10 του ν. 4685/2020

Άρθρο 80 Βεβαίωση Παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.- Τροποποίηση άρθρου 11 του ν. 4685/2020

Άρθρο 81 Ειδικοί όροι λειτουργίας των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 11Β στον ν. 4685/2020

Άρθρο 82 Περιοχές με κορεσμένα δίκτυα - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 14 του ν. 4685/2020

Άρθρο 83 Εφάπαξ τέλος υποβολής αίτησης -Τροποποίηση άρθρου 16 του ν. 4685/2020

Άρθρο 84 Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και Ειδικών Έργων -Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 18 του ν. 4685/2020

Άρθρο 85 Χορήγηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων - Τροποποίηση άρθρου 19 του ν. 4685/2020

Άρθρο 86 Λειτουργία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο - Προσθήκη άρθρου 19Α στον ν. 4685/2020

Άρθρο 87 Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν. 4685/2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 88 Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών ισχύος ≤1MW σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας- Τροποποίηση περ. α' παρ. 6 άρθρου 56 του ν. 26-37/1998

Άρθρο 89 Πλαίσιο προτεραιότητας στη χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πήγες Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας

ΜΕΡΟΣ Δ': ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΙΛΟΤΙΚΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΠΛΩΤΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ

Άρθρο 90 Πεδίο εφαρμογής - Ορισμοί

Άρθρο 91 Διαδικασία χωροθέτησης και αδειοδότησης

Άρθρο 92 Σύμβαση Σύνδεσης

Άρθρο 93 Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης

Άρθρο 94 Ενιαία Άδεια Εγκατάστασης και Λειτουργίας

Άρθρο 95 Παραχώρηση θαλάσσιου χώρου - Σύμβαση Παραχώρησης

Άρθρο 96 Υποχρεώσεις κατόχων Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταικών Σταθμών

ΜΕΡΟΣ Ε': ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ/ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

Άρθρο 97 Αύξηση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο - Προώθηση ενεργειακού συμψηφισμού και σταθμών αυτοπαραγωγής

Άρθρο 98 Επιμερισμός κόστους σύνδεσης έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής ηλεκτρικής Ενέργειας μεταξύ του διαχειριστή του και των παραγωγών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

Άρθρο 99 Αποδέσμευση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο και το σύστημα από μη λειτουργικούς σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

Άρθρο 100 Εικονικός Ενεργειακός Συμψηφισμός - Τροποποίηση περ. 3 άρθρου 2 του ν. 3468/2006

Άρθρο 101 Εγκατάσταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού - Αντικατάσταση άρθρου 14Β του ν. 3468/2006

Άρθρο 102 Απόσυρση σταθμών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπ'αρίθμ. 904/2011 Απόφασης της Ρυθμιστικης Αρχής Ενέργειας

Άρθρο 103 Αιολικά πάρκα σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά

Άρθρο 104 Αναπροσαρμογή περιθωρίου ισχύος σε κορεσμένα δίκτυα - Αντικατάσταση άρθρου 132 του ν. 4819/2021

Άρθρο 105 Ελάχιστο περιεχόμενο καταστατικού - Τροποποίηση περ. β' του άρθρου 5 του ν. 4513/2018

Άρθρο 106 Ενάσκηση δραστηριοτήτων και συμμετοχή αγροτικών συνεταιρισμών σε Ενεργειακές Κοινότητες - Προσθήκη παρ. 3 και 4 στο άρθρο 12 του ν. 4513/2018

Άρθρο 107 Σκοπός της «Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» - Τροποποίηση άρθρου 118 του ν. 4001/2011

Άρθρο 108 Διαφοροποίηση εσόδων εταιρείας «Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» από παραγωγούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ανάλογα με τον τύπο της σύμβασης και τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στην αγορά - Τροποποίηση περ. γ' παρ. 3 άρθρου 118Α του ν. 4001/2011

Άρθρο 109 Καταβολή Τέλους Έκδοσης Βεβαιώσεων Παραγωγού σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

Άρθρο 110 Κατάργηση υποχρέωσης περιγραφής αποθηκευτικών χώρων εμπορικών αποθεμάτων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 4 του ν. 3054/2002

Άρθρο 111 Καθορισμός υποχρέωσης τήρησης εμπορικών αποθεμάτων - Τροποποίηση άρθρου 6 του ν. 3054/2002

Άρθρο 112 Διόρθωση παροραμάτων και παραδρομών στην παρ. 1 άρθρου 17 του ν. 3054/2002 - Τροποποίηση παρ.1 άρθρου 17 του ν. 3054/2002

Άρθρο 113 Καθορισμός πόρων υπέρ του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης - Τροποποίηση άρθρου 21 του ν. 4342/2015

Άρθρο 114 Πόροι Πράσινου Ταμείου - Προσθήκη περ. στ) στην παρ. 4 άρθρου 3 του ν. 3889/2010

Άρθρο 115 Καθορισμός υπόχρεων μερών και επιμερισμός σωρευτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 9 του ν. 4342/2015

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ

Άρθρο 116 Έκτακτα μέτρα για την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού της χώρας με φυσικό αέριο για την περίοδο Ιουλίου 2022 - Ιουνίου 2023

Άρθρο 117 Αύξηση της αποθηκευτικής δυνατότητας της Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου στη νήσο Ρεβυθούσα - Τροποποίηση περ. ια) παρ. 2 άρθρου 2 του ν. 4001/2011

Άρθρο 118 Αναμόρφωση πλαισίου φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου και ρύθμιση εσόδων της μονάδας Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης στη νήσο Ρεβυθούσα - Αντικατάσταση της (γα) παρ. 2 και τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 68 του ν. 4001/2011

Άρθρο 119 Ειδικές ρυθμίσεις θεμάτων Κανονισμού Τιμολόγησης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου

Άρθρο 120 Διασφάλιση Ενεργειακού εφοδιασμού νησιωτικών περιοχών που διασυνδέονται - Εφεδρείες Δυναμικού Έκτακτων Αναγκών

Άρθρο 121 Κάλυψη έκτακτων αναγκών ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο για την περίοδο Μαρτίου - Μαΐου 2022

Άρθρο 122 Προσωρινός Μηχανισμός Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας (Ηλεκτρικής Ενέργειας) - Προσθήκη άρθρου 12Α στον ν. 4425/2016

Άρθρο 123 Μεταφορά, εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη νήσο Κρήτη - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 88 του ν. 4602/2019

Άρθρο 124 Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης - Τροποποίηση άρθρου 61 του ν. 4839/2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΙΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 19 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2018/2001

Άρθρο 125 Ορισμοί - Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 2 του ν. 3468/2006

Άρθρο 126 Εγγυήσεις Προέλευσης ενέργειας - Αντικατάσταση άρθρου 15 του ν. 3468/2006

Άρθρο 127 Έκδοση και έλεγχος των Εγγυήσεων Προέλευσης - Αντικατάσταση άρθρου 16 του ν. 3468/2006

Άρθρο 128 Περιεχόμενο και διαδικασία έκδοσης των Εγγυήσεων Προέλευσης - Αντικατάσταση άρθρου 17 του ν. 3468/2006

Άρθρο 129 Μηχανισμός Διασφάλισης Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης - Αντικατάσταση άρθρου 18 του ν. 3468/2006

Άρθρο 130 Ανάκληση και Μεταβίβαση Εγγυήσεων προέλευσης - Προσθήκη άρθρου 18 Α στον ν. 3468/2006

Άρθρο 131 Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 18Β στον ν. 3468/2006

Άρθρο 132 Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 18 Γ στον ν. 3468/2006

Άρθρο 133 Θέματα Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ)-Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 112 του ν. 4685/2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 134 Υπολειμματική αξία - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 80Γ του ν. 4001/2011

Άρθρο 135 Διαχειριστές Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου - Αντικατάσταση άρθρου 80Δ του ν. 4001/2011

Άρθρο 136 Ανεξαρτησία Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου - Αντικατάσταση άρθρου 80Ε του ν. 4001/2011

Άρθρο 137 Απόκτηση ή αύξηση συμμετοχής σε Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου - Τροποποίηση άρθρου 80Η του ν. 4001/2011

Άρθρο 138 Θέσπιση έκτακτων ρυθμίσεων μεταβατικού χαρακτήρα στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας για την άμβλυνση των οικονομικών συνεπειών της ενεργειακής κρίσης

Άρθρο 139 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ ΣΤ': ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 140 Αρμοδιότητα μίσθωσης δημοτικών λατομείων - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 54 του ν. 4512/2018

Άρθρο 141 Αρμοδιότητα Δημοτικού Συμβουλίου επί καταγγελίας μίσθωσης δημοτικών λατομείων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 60 του ν. 4512/2018

Άρθρο 142 Διάθεση παραβόλων που αφορούν στην αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων και περιοχών αρμοδιότητας Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 15 του ν. 4602/2019

Άρθρο 143 Παράταση ολοκλήρωσης ερευνητικών εργασιών για

λατομικά ορυκτά σε δημόσια ή δημοτική έκταση
Άρθρο 144 Καθορισμός ημερομηνίας υπολογισμού του ύψους της εγγυητικής επιστολής της παρ. 1 του άρθρου 64 του ν. 4442/2016 - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 64 του ν. 4442/2016
Άρθρο 145 Υποχρέωση κατάθεσης εγγυητικής επιστολής από εκμεταλλευτές λατομείων αδρανών υλικών εντός καθορισμένων λατομικών περιοχών και από εκμεταλλευτές μεταλλείων - Τροποποίηση παρ. 22 άρθρου 68 του ν. 4512/2018
Άρθρο 146 Νομιμοποίηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων εντός λατομικών χώρων και λατομικών περιοχών
Άρθρο 147 Επέκταση λατομικής περιοχής από μισθωτή του όμορου χώρου- Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 48 του ν. 4512/2018
Άρθρο 148 Αδειοδότηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων λατομείων
- Τροποποίηση παρ. 1α άρθρου 56 του ν. 4512/2018
Άρθρο 149 Εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 65 του ν. 4442/2016
Άρθρο 150 Παραμονή στον υπό έρευνα χώρο κατά τη διάρκεια ισχύος της απόφασης έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 59 του ν. 4442/2016
Άρθρο 151 Μεταβατική διάταξη για την εφαρμογή του άρθρου 64 του ν. 4442/2016
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ
Άρθρο 152 Μητρώο πιστοποιημένων αξιολογητών χωρικών μελετών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 95 του ν. 4759/2020
Άρθρο 153 Παραβάσεις - Διοικητικές κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 95Α στον ν. 4759/2020
Άρθρο 154 Αρμοδιότητα πρότασης προεδρικού διατάγματος του άρθρου 25 του ν. 2508/1997 - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 25 του ν. 2508/1997
Άρθρο 155 Προέγκριση οικοδομικών αδειών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 35 του ν. 4495/2017
Άρθρο 156 Διαδικασία ελέγχου οικοδομικής άδειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 38 του ν. 4495/2017
Άρθρο 157 Διάγραμμα κάλυψης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 39 του ν. 4495/2017
Άρθρο 158 Συγκρότηση Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 24 του ν. 4495/2017
Άρθρο 159 Εγκατάσταση αυθαίρετης αλλαγής χρήσης - Τροποποίηση άρθρου 86 του ν. 4495/2017
Άρθρο 160 Προσδιορισμός χρόνου εκτέλεσης αυθαίρετων κατασκευών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 87 του ν. 4495/2017
Άρθρο 161 Ρύθμιση χρήσεων γης που αφορούν την περιοχή «Ελαιώνας»
Άρθρο 162 Εξουσιοδοτική διάταξη για τους σταθμούς επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων - Αντικατάσταση περ. (β) παρ. 7 άρθρου 114 του ν. 4070/2012
Άρθρο 163 Χρόνος ισχύος της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 2 του ν. 4014/2011
Άρθρο 164 Εξουσιοδοτικές διατάξεις για τους Πιστοποιημένους Αξιολογητές Χωρικών Μελετών - Αντικατάσταση παρ. 1, προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 98 του ν. 4759/2020
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΛΥΜΑΤΩΝ
Άρθρο 165 Ρυθμίσεις περί έργων διαχείρισης αστικών λυμάτων
Άρθρο 166 Οργάνωση και λειτουργία Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων
Άρθρο 167 Άσκηση καθηκόντων επαλήθευσης αντιστάθμισης από την «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Περιβάλλοντος» - Εξουσιοδοτική διάταξη
Άρθρο 168 Χρηματοδότηση κατασκευών επί του δικτύου αποχέτευσης - Αντικατάσταση άρθρου 96 του ν. 4685/2020
Άρθρο 169 Σύνδεση ακινήτων με δίκτυο αποχέτευσης - Προσθήκη άρθρου 96Α στον ν. 4685/2020
Άρθρο 170 Εξουσιοδότηση για την παροχή κινήτρων σχετικά με τη σύνδεση των αποχετεύσεων - Προσθήκη άρθρου 96Β στον ν. 4685/2020
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΓΕΩΛΟΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
Άρθρο 171 Παραχωρήσεις ακινήτων για ανάπτυξη Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Προσθήκη παρ. 6, 7, 8, 9, 10 στο άρθρο 4 του ν. 4061/2012
Άρθρο 172 Θεώρηση γεωλογικών μελετών - Αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 5 του ν. 4315/2014
ΜΕΡΟΣ Ζ': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ
Άρθρο 173 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α'
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι ο εκσυγχρονισμός του πλαισίου αδειοδότησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, καθώς και της παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Επιπροσθέτως, επιδιώκονται η ανάπτυξη πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών, καθώς και η ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων για την ενέργεια και την προστασία του περιβάλλοντος.

Άρθρο 2
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι η ενιαία και συνεκτική διαμόρφωση της λεγόμενης Β' φάσης αδειοδότησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, η οποία άρχεται με την υποβολή αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και ολοκληρώνεται με την έκδοση της Άδειας Λειτουργίας, σε συνέχεια της αντίστοιχης Α' φάσης του ν. 4685/2020 (Α' 92). Επίσης, ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα για την παραγωγή και αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και τίθεται το πρώτον το πλαίσιο για την ανάπτυξη θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών, με την παράλληλη ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων που αφορούν στην αγορά ενέργειας, καθώς και στην προστασία του αστικού και φυσικού περιβάλλοντος.

ΜΕΡΟΣ Β'
ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - Β' ΦΑΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 3
Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος χρησιμοποιούνται οι εξής ορισμοί:

1. Άδεια Εγκατάστασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμών αποθήκευσης ή Άδεια Εγκατάστασης: Η άδεια η οποία απαιτείται για την εγκατάσταση σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α ή/και σταθμού αποθήκευσης, σύμφωνα με το άρθρο 17.

2. Άδεια Λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης ή Άδεια Λειτουργίας: Η άδεια η οποία απαιτείται για τη λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης, σύμφωνα με το άρθρο 28.

3. Αδειοδοτούσα αρχή Άδειας Εγκατάστασης και Άδειας Λειτουργίας ή αδειοδοτούσα αρχή: Οι υπηρεσίες οι οποίες είναι αρμόδιες για την έκδοση Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας, ήτοι:

α) Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για έργα τα οποία κατατάσσονται κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για χορήγηση άδειας εγκατάστασης, στην κα-

τηγορία περιβαλλοντικής κατάταξης Α1, του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209) και στην κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσα κανονιστική πράξη, καθώς και για υδροηλεκτρικούς σταθμούς με συνολική ισχύ μεγαλύτερη των δεκαπέντε μεγαβάτ (15 MW), ανεξαρτήτως περιβαλλοντικής κατάταξης.

β) Οι οικείες Διευθύνσεις Τεχνικού Ελέγχου των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για έργα, τα οποία κατατάσσονται, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για χορήγηση άδειας εγκατάστασης, στις Α2 και Β' κατηγορίες περιβαλλοντικής κατάταξης του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 και στην κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσα κανονιστική πράξη.

γ) Η Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για τις άδειες ή εγκρίσεις εγκατάστασης ή λειτουργίας στρατηγικών επενδύσεων των ν. 3894/2010 (Α' 204), 4608/2019 (Α' 66) και 4864/2021 (Α' 237), σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 4864/2021.

4. Αιολικός σταθμός: Οι ανεμογεννήτριες και οι πλατείες εγκατάστασης των ανεμογεννητριών.

5. Αναρτημένα διαγράμματα σύνδεσης ή αναρτημένα διαγράμματα: Τα διαγράμματα τα οποία αποτυπώνουν τον τρόπο σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο και τα οποία αναρτώνται σε κατάλληλη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα από τον αρμόδιο Διαχειριστή.

6. Απαλλαγή από Περιβαλλοντική Αδειοδότηση: Η χορήγηση βεβαίωσης απαλλαγής από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την υποβολή του αιτήματος. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος τεκμαίρεται αυτοδικαίως η απαλλαγή από την υποχρέωση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, με την προσκόμιση από τον ενδιαφερόμενο του αριθμού πρωτοκόλλου του σχετικού αιτήματος.

7. Αποκλειστικά δίκτυα: Τα Δίκτυα Μέσης ή Υψηλής Τάσης, τα οποία κατασκευάζονται για τη σύνδεση των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης με το Δίκτυο ή το Σύστημα είτε από τους ίδιους τους παραγωγούς σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης είτε από τον αρμόδιο Διαχειριστή και στα οποία δεν συνδέονται καταναλωτές.

8. Αποστάσεις ασφαλείας ανεμογεννητριών (Α/Γ): Οι επιτρεπόμενες αποστάσεις ανεμογεννητριών από γειτονικές ανεμογεννήτριες του ίδιου σταθμού ή από ανεμογεννήτριες γειτονικών σταθμών ή από τα όρια του γηπέδου εγκατάστασης, όπως εξειδικεύονται στο άρθρο 21.

9. Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης: Η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων για έργα της κατηγορίας Α', η υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις για έργα της κατηγορίας Β', καθώς και η απαλλαγή της περ. 6 από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης για τα έργα που απαλλάσσονται από αυτή βάσει του ν. 4014/2011.

10. Αρμόδιος Διαχειριστής: Για τους σταθμούς οι οποίοι συνδέονται στο Σύστημα απευθείας ή μέσω του Δικτύου, αρμόδιος είναι ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ Α.Ε.), σύμφωνα με τα άρθρα 97 και 99 του ν. 4001/2011 (Α' 179), ενώ για τους σταθμούς οι οποίοι συνδέονται στο Δίκτυο Διανομής ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 127 του ν. 4001/2011. Ειδικά για σταθμούς οι οποίοι συνδέονται στο Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), αρμόδια είναι η ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. με την ιδιότητα του Διαχειριστή Μ.Δ.Ν., σύμφωνα με το άρθρο 129 του ν. 4001/2011, ανεξαρτήτως επιπέδου τάσης.

11. Βεβαίωση απευθείας συμμετοχής στην αγορά: Η βεβαίωση που εκδίδει ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) σε περίπτωση κατά την οποία ο κάτοχος του σταθμού, πριν τη θέση αυτού σε λειτουργία και εφόσον δεν έχει συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης, δηλώσει ότι δεν επιθυμεί τη σύναψη Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης και ότι ο σταθμός θα λειτουργεί σύμφωνα με το άρθρο 12Α του ν. 4414/2016 (Α' 147), όπως ορίζει το άρθρο 25 του παρόντος.

12. Βεβαίωση Ενεργοποίησης Λειτουργίας (Β.Ε.Λ.): Η βεβαίωση την οποία εκδίδει ο αρμόδιος Διαχειριστής, μετά την πραγματοποίηση της προσωρινής σύνδεσης του σταθμού, σύμφωνα με το άρθρο 26.

13. Βεβαίωση Ηλέκτρισης (ΒΕ.ΗΛ.): Η βεβαίωση την οποία εκδίδει ο αρμόδιος Διαχειριστής, μετά τη σύνδεση του σταθμού και στην οποία αναγράφεται η ημερομηνία έναρξης της κανονικής ή δοκιμαστικής λειτουργίας του, σύμφωνα με το άρθρο 27.

14. Βεβαίωση Καταλληλότητας Γηπέδου Υποσταθμού ή Βεβαίωση Καταλληλότητας: Η Βεβαίωση που εκδίδεται από τον Διαχειριστή του Συστήματος, σύμφωνα με την οποία το προτεινόμενο γήπεδο για την εγκατάσταση του Υποσταθμού είναι κατάλληλο.

15. Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού: Η βεβαίωση η οποία εκδίδεται από τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92), μετά την ενημέρωσή του από τον κάτοχο του εξαιρούμενου σταθμού σχετικά με την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού και τη γεωγραφική απεικόνιση αυτού στο γεωπληροφοριακό σύστημα του ίδιου άρθρου.

16. Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας (Β.Π.Δ.Λ.): Η βεβαίωση που εκδίδει ο αρμόδιος Διαχειριστής και με την οποία πιστοποιείται ότι έχουν ολοκληρωθεί οι κατασκευές του σχετικού δικτύου σύνδεσης του σταθμού και των λοιπών αναγκαίων εγκαταστάσεων του παραγωγού για την πραγματοποίηση της σύνδεσης, με τήρηση των ελάχιστων προδιαγραφών των έργων σύνδεσης ή επέκτασης, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112) και τους Κώδικες Διαχείρισης του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μ.Δ.Ν., και ότι έχει περατωθεί η φάση της δοκιμαστικής λειτουργίας του σταθμού, σύμφωνα με το άρθρο 27 του παρόντος.

17. Βεβαίωση πληρότητας αίτησης: Η βεβαίωση η οποία εκδίδεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με το άρθρο 5, και με την οποία πιστοποιείται η ημερομηνία κατά την οποία η αίτηση του ενδιαφερομένου για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, κατέστη πλήρης.

18. Βεβαίωση τεκμηρίωσης νόμιμης χρήσης: Η βεβαίωση, η οποία εκδίδεται από δικηγόρο της επιλογής του ενδιαφερομένου έπειτα από έλεγχο της νόμιμης χρήσης του γηπέδου ή του χώρου εγκατάστασης του σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμού αποθήκευσης, εφόσον πρόκειται για ιδιωτική έκταση.

19. Γήπεδο ασφαλείας Α/Γ ή γήπεδο ασφαλείας: Το γήπεδο ασφαλείας του άρθρου 21.

20. Γήπεδο εγκατάστασης ή γήπεδο: Το υποσύνολο του πολυγώνου, όπως αυτό έχει καταχωρηθεί στον γεωπληροφοριακό χάρτη του Φορέα Αδειοδότησης, σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4685/2020, εντός του οποίου χωροθετούνται οι μονάδες του σταθμού και για το οποίο ο κάτοχός του οφείλει να αποδείξει το νόμιμο δικαίωμα χρήσης αυτού. Το γήπεδο εγκατάστασης δύναται να αποτελείται από περισσότερα του ενός ακίνητα, για έκαστο των οποίων ο ενδιαφερόμενος οφείλει να τεκμηριώσει το δικαίωμα νόμιμης χρήσης. Το γήπεδο οριοθετείται με ορισμένο περίγραμμα και πίνακα συντεταγμένων.

21. Γνωστοποιούμενος σταθμός: Ο σταθμός ο οποίος συνδέεται στο Δίκτυο, έπειτα από γνωστοποίηση του ενδιαφερομένου στον αρμόδιο Διαχειριστή, χωρίς να απαιτείται η χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, σύμφωνα με το άρθρο 38.

22. Διαδικασία αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Β' Φάσης ή διαδικασία αδειοδότησης Β' Φάσης: Η διαδικασία η οποία άρχεται με την υποβολή αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και ολοκληρώνεται με την έκδοση της Άδειας Λειτουργίας.

23. Εξαιρούμενος σταθμός: Ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ο οποίος εξαιρείται από την υποχρέωση έκδοσης Άδειας Παραγωγής, Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, σύμφωνα με το άρθρο 33.

24. Εκπρόσωπος ιδιωτικού δικτύου Μέσης Τάσης: Το νόμιμα εξουσιοδοτημένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ορίζεται από

παραγωγούς σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης ή ομάδα παραγωγών, οι οποίοι ενδιαφέρονται να κατασκευάσουν Δίκτυα Μέσης Τάσης για τη σύνδεση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης σε Υποσταθμούς Μέσης προς Υψηλής Τάσης, σύμφωνα με το άρθρο 63 του ν. 4843/2021 (Α' 193).

25. Εκπρόσωπος κοινού αιτήματος: Το νόμιμα εξουσιοδοτημένο από τους ενδιαφερόμενους φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο παρεμβάλλεται μεταξύ των ενδιαφερομένων και του αρμόδιου Διαχειριστή στην υποβολή του κοινού αιτήματος, την κατασκευή, τη διαχείριση, την παροχή στοιχείων στον Διαχειριστή του Συστήματος, τη συντήρηση και τη λειτουργία των κοινών έργων σύνδεσης στα κατάντη του ορίου του Συστήματος, αποκλειστικής αρμοδιότητας των ενδιαφερομένων.

26. Ενδιαφερόμενος ή Παραγωγός: Ο κάτοχος Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής ή Εξαιρούμενου Σταθμού ή Γνωστοποιούμενου Σταθμού.

27. Ενημέρωση φακέλου Άδειας Εγκατάστασης ή ενημέρωση φακέλου: Η έγγραφη γνωστοποίηση των μεταβολών της αρχικής Άδειας Εγκατάστασης, για τις οποίες δεν απαιτείται τροποποίηση αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 20 και κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/ και σταθμών αποθήκευσης.

28. Έργο: Ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή ο σταθμός αποθήκευσης ενέργειας, καθώς και τα συνοδά έργα του.

29. Ηλιοθερμικός σταθμός: Οι ηλιοστάτες, οι πύργοι ισχύος, το συγκρότημα ηλεκτρομηχανολογικού (η/μ) εξοπλισμού, ο λοιπός η/μ εξοπλισμός, που είναι απαραίτητος για τη λειτουργία του σταθμού, συμπεριλαμβανομένων τυχόν εφεδρικών ηλεκτροπαραγωγών ζευγών.

30. Θεωρημένα διαγράμματα σύνδεσης ή θεωρημένα διαγράμματα: Τα διαγράμματα, τα οποία αποτυπώνουν τον τρόπο σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο και τα οποία, μέχρι τη λειτουργία της κατάλληλης γεωπληροφοριακής πλατφόρμας, θεωρούνται από τον αρμόδιο Διαχειριστή.

31. Ιδιωτικά Δίκτυα: Τα Δίκτυα Μέσης ή Υψηλής Τάσης, που κατασκευάζονται από παραγωγούς σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης για τη σύνδεση των σταθμών τους με το Δίκτυο ή το Σύστημα, στα οποία δεν συνδέονται καταναλωτές και παραμένουν στην αποκλειστική κυριότητα των παραγωγών, που έχουν και την ευθύνη λειτουργίας και συντήρησης.

32. Ιδιωτικός Υποσταθμός: Ο Υποσταθμός του οποίου τμήματα δεν ανήκουν στον αρμόδιο Διαχειριστή.

33. Κανονισμός σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή σταθμών αποθήκευσης ή Οικείος Κανονισμός: Ο Κανονισμός σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης της παρ. 1 του άρθρου 51.

34. Κοινό αίτημα περί χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης: Το αίτημα που υποβάλλουν, από κοινού διά του εκπροσώπου τους, ομάδες παραγωγών, σύμφωνα με το άρθρο 14.

35. Οριστική Προσφορά Σύνδεσης: Η προσφορά του αρμόδιου Διαχειριστή στους υποψήφιους χρήστες για σύναψη νέας σύνδεσης και στους υφιστάμενους χρήστες για τροποποίηση της υπάρχουσας.

36. Πληροφοριακό Σύστημα Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Π.Σ.Α.Π.Ε.): Ενιαίο πληροφοριακό σύστημα, το οποίο τηρεί η Υπηρεσία μιας Στάσης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και λειτουργεί ως πύλη εισόδου όλων των αιτήσεων των Παραγωγών και ως κοινό σημείο διασύνδεσης και διαλειτουργικότητας των επιμέρους πληροφοριακών συστημάτων των εμπλεκόμενων αδειοδοτικών αρχών. Η ημερομηνία πλήρους λειτουργίας του Π.Σ.Α.Π.Ε. συμπίπτει με την ημερομηνία ανάρτησης της διαπιστωτικής πράξης της Υπηρεσίας μιας Στάσης στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή, σε περίπτωση που αυτή δεν έχει συσταθεί, με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που βεβαιώνει την πλήρη λειτουργία αυτού.

37. Προσωρινή σύνδεση: Η ηλέκτριση του διασυνδετικού δικτύου Μέσης Τάσης αρμοδιότητας παραγωγού και των βοηθητικών διατάξεων των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., με σκοπό την πραγματοποίηση δοκιμών και τη διασφάλιση της ασφάλειας του εξοπλισμού προ της θέσης του σταθμού σε λειτουργία, σύμφωνα με το άρθρο 26.

38. Σταθμός: Ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και ο σταθμός αποθήκευσης ενέργειας.

39. Σταθμός αντλησιοταμίευσης: Ο σταθμός αποθήκευσης που περιλαμβάνει ηλεκτρογεννήτριες και ενδεχομένως διακριτά αντλητικά συγκροτήματα, τα έργα υδροληψίας, τον αγωγό ή τη σήραγγα προσαγωγής, το φράγμα, τον ταμιευτήρα, καθώς και τον λοιπό η/μ εξοπλισμό που είναι απαραίτητος για τη λειτουργία του σταθμού.

40. Σταθμός αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή σταθμός αποθήκευσης: Το σύνολο των εγκαταστάσεων που συνδέονται με το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών αντλησιοταμίευσης και των υβριδικών σταθμών, και επιτελούν αποκλειστικά λειτουργία αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

41. Σταθμός βιομάζας ή βιοαερίου: Οι γεννήτριες, οι κινητήρες, ο απαιτούμενος η/μ εξοπλισμός, το σύνολο των απαραίτητων υποδομών και των εγκαταστάσεων υποδοχής, επεξεργασίας, τυποποίησης, αποθήκευσης βιομάζας και βιορευστών, καθώς και οι υποδομές και εγκαταστάσεις υποδοχής, επεξεργασίας, αποθήκευσης πρώτων υλών προς παραγωγή βιοαερίου, ενεργειακής αξιοποίησης των καυσίμων πρώτων υλών βιομάζας/βιοαερίου/βιορευστών, διάθεσης της παραγόμενης ηλεκτρικής και της συμπαραγόμενης θερμικής ενέργειας, τυποποίησης, μεταφοράς και διάθεσης τυχόν δευτερογενώς παραγόμενων αέριων, στερεών ή υγρών υποπροϊόντων/παραπροϊόντων ή αποβλήτων, που προκύπτουν κατά τη διαδικασία επεξεργασίας και εν γένει προετοιμασίας της καύσιμης ύλης της μονάδας.

42. Σύμβαση Σύνδεσης: Η σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ του αρμοδίου Διαχειριστή και του ενδιαφερομένου και η οποία προβλέπει τις υποχρεώσεις των δύο (2) μερών για την υλοποίηση των έργων σύνδεσης, την ηλέκτριση και σύνδεση στο Δίκτυο ή στο Σύστημα των εγκαταστάσεων του χρήστη, καθώς και κάθε άλλο θέμα που ορίζεται στους σχετικούς Κώδικες Διαχείρισης του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μ.Δ.Ν.. Ειδικά στις περιπτώσεις κατά τις οποίες συνάπτεται Σύμβαση Σύνδεσης με την ΑΔΜΗΕ Α.Ε. ή με τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., με την ιδιότητά του Διαχειριστή Μ.Δ.Ν. ή για περιπτώσεις κατά τις οποίες ο σταθμός συνδέεται στο Δίκτυο, αλλά απαιτούνται έργα Υψηλής Τάσης, η Σύμβαση Σύνδεσης αποτελείται από το Κύριο Μέρος και το Συμπλήρωμα.

43. Συνοδά έργα: Όλα τα έργα που απαιτούνται για την εγκατάσταση και λειτουργία του σταθμού. Στα συνοδά έργα περιλαμβάνονται, ιδίως, η οδοποιία πρόσβασης, η εσωτερική οδοποιία, τα απαιτούμενα έργα και κατασκευές για τη σύνδεση του σταθμού με το Δίκτυο ή το Σύστημα, τα έργα υδροληψίας, ο αγωγός προσαγωγής, οι κτιριακές εγκαταστάσεις. Τα συνοδά έργα δύνανται να εξειδικεύονται στον οικείο Κανονισμό.

44. Σύστημα Πληρωμών Τέλους: Σύστημα το οποίο διαχειρίζεται η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και μέσω του οποίου πραγματοποιείται η πληρωμή από τους ενδιαφερόμενους του Τέλους Δέσμευσης Εγκατάστασης Φυσικού Χώρου και του Τέλους Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου.

45. Υβριδικός Σταθμός: Κάθε σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που:

α) εγκαθίσταται σε μη διασυνδεδεμένο αυτόνομο νησιωτικό σύστημα και στην Κρήτη,

β) χρησιμοποιεί τουλάχιστον μια, μη ελεγχόμενης παραγωγής, μορφή Α.Π.Ε.,

γ) υποχρεούται να παρέχει στο σύστημα εγγυημένη ισχύ, η οποία νοείται ως η μέγιστη ηλεκτρική ισχύς που οφείλει να διαθέτει στο δίκτυο κατά συγκεκριμένες χρονικές περιόδους,

δ) χρησιμοποιεί σύστημα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας,

ε) η ενέργεια που απορροφά, καταναλώνεται για την πλήρωση του συστήματος αποθήκευσής του. Ως ενέργεια που απορροφά

ο Υβριδικός Σταθμός από το Δίκτυο, ορίζεται η διαφορά της ενέργειας που μετράται κατά την είσοδό της στον σταθμό από την ενέργεια που αποδίδεται απευθείας στο Δίκτυο από τις μονάδες Α.Π.Ε. του Υβριδικού Σταθμού. Η διαφορά αυτή υπολογίζεται, για τα Μ.Δ.Ν., σε ωριαία βάση.

46. Υδροηλεκτρικός σταθμός: Τα έργα υδροληψίας, ο αγωγός ή η σήραγγα προσαγωγής, το φράγμα, ο ταμιευτήρας, όπου υφίσταται.

47. Υποσταθμός: Ως Υποσταθμός νοείται οποιοσδήποτε Υποσταθμός Μέσης προς Υψηλής Τάσης ή Κέντρο Υπερύψηλής Τάσης, καθώς και οι εγκαταστάσεις μετατροπέων συνεχούς ρεύματος.

48. Φωτοβολταϊκός σταθμός: Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια, οι αντιστροφείς, οι Υποσταθμοί Χαμηλής/Μέσης Τάσης.

Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και του άρθρου 10 του ν. 4685/2020.

Άρθρο 4
Στάδια αδειοδότησης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης

1. Η διαδικασία παροχής των γνωμοδοτήσεων που απαιτούνται για την περιβαλλοντική αδειοδότηση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και σταθμών αποθήκευσης δύναται να προηγηθεί της έκδοσης Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου στις αρμόδιες υπηρεσίες. Οι αρμόδιες για την παροχή γνωμοδότησης υπηρεσίες εξετάζουν τις αιτήσεις των ενδιαφερομένων και τους αποστέλλουν τις γνωμοδοτήσεις τους.

2. Μετά την έκδοση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων από τον Φορέα Αδειοδότησης Α' Φάσης, ο ενδιαφερόμενος προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την έκδοση:

α) της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης,

β) της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή,

γ) της έγκρισης επέμβασης σε δάσος ή δασική έκταση, του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α' 289), εφόσον απαιτείται και δεν είναι ενσωματωμένη στην απόφαση της περ. α) της παρούσας, άλλως των αναγκαίων αδειών για την κτήση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης του έργου.

3. Μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ο ενδιαφερόμενος:

α) Υποβάλλει αίτηση για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης.

β) Προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη σύναψη:

βα) της Σύμβασης Σύνδεσης, και

ββ) της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων κατά τις οποίες υφίσταται υποχρέωση συμμετοχής σε διαγωνιστική διαδικασία, άλλως υποβάλλει δήλωση σύμφωνα με το άρθρο 25 για έκδοση Βεβαίωσης Απευθείας Συμμετοχής στην Αγορά και προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη συμμετοχή του σταθμού στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.

γ) Προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη χορήγηση αδειών (συμπεριλαμβανομένων των οικοδομικών αδειών ή εγκρίσεων εργασιών μικρής κλίμακας κατά περίπτωση), πράξεων, πρωτοκόλλων ή άλλων εγκρίσεων που απαιτούνται για την εγκατάσταση του σταθμού, χωρίς να αποτελεί προαπαιτούμενο στοιχειο για τη χορήγηση αυτών η έκδοση της Αδειας Εγκατάστασης.

4. Οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι σταθμοί αποθήκευσης, καθώς και τα συνοδά τους έργα, επιτρέπεται να εγκαθίστανται και να λειτουργούν:

α) Σε γήπεδο ή σε χώρο, επί των οποίων είναι καταρχήν επιτρεπτή, με βάση την κείμενη νομοθεσία, η εγκατάσταση σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμού αποθήκευσης και εφόσον ο αιτών έχει το δικαίωμα νόμιμης χρήσης.

β) Σε δάση, δασικές ή άλλες εκτάσεις, εφόσον επιτρέπεται επί αυτών η εκτέλεση έργων, σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 53 του ν. 998/1979.

γ) Σε αιγιαλό, παραλία, θάλασσα ή σε πυθμένα της, εφόσον έχει παραχωρηθεί το δικαίωμα χρήσης τους, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2971/2001 (Α' 285).

5. Τα υπόγεια κτίρια και οι υπόγειοι αγωγοί των Υδροηλεκτρικών Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας κατασκευάζονται στο επιβαλλόμενο βάθος, με ενημέρωση των ιδιοκτητών και χωρίς αποζημίωση των υπερκειμένων, υπό τον όρο ότι δεν παραβλάπτεται η συνήθης εκμετάλλευση των υπερκειμένων ακινήτων.

6. Ειδικότερα, τα συνοδά έργα για τη σύνδεση των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης, επιτρέπεται να διέρχονται:

α) υπόγεια στο σύνολο του οδικού δικτύου, κατόπιν έγκρισης του αρμόδιου φορέα συντήρησης και διαχείρισης αυτού. Ο ενδιαφερόμενος σε αυτήν την περίπτωση προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την πλήρη αποκατάσταση του οδικού δικτύου,

β) υπόγεια από υφιστάμενους δασικούς δρόμους, χωρίς έγκριση, παρά μόνο με ενημέρωση της οικείας δασικής αρχής, ως προς το χρονοδιάγραμμα των εργασιών και την ακριβή όδευση του υπόγειου δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Η ανωτέρω επέμβαση εξαιρείται από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης και καταβολής ανταλλάγματος χρήσης της παρ. 8 του άρθρου 45 του ν. 998/1979.

7. Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή/και σταθμοί αποθήκευσης, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται τα έργα δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, κατασκευής υποσταθμών, οδοποιίας, και εν γένει κάθε κατασκευής που αφορά στην υποδομή, εγκατάσταση και λειτουργία σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. ή/και σταθμών αποθήκευσης, χαρακτηρίζονται ως δημόσιας ωφέλειας που εξυπηρετούν, εκτός των άλλων, τη δημόσια ασφάλεια και υγεία και έχουν θετικές επιδράσεις πρωταρχικής σημασίας για το περιβάλλον, ανεξάρτητα από τον φορέα υλοποίησής τους. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων ή η εις βάρος αυτών σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τον ν. 2882/2001 (Α' 17). Ο βαρυνόμενος με τη δαπάνη της απαλλοτρίωσης υποχρεούται στην αποκατάσταση και κάθε βλάβης ή φθοράς ή στέρησης της χρήσης που προέρχεται από την εκτέλεση των ανωτέρω τεχνικών εργασιών. Η δαπάνη για τη συντέλεση των κατά τα ανωτέρω αναγκαίων αναγκαστικών απαλλοτριώσεων βαρύνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο υπέρ του οποίου εκδίδεται η άδεια εγκατάστασης ή η Οριστική Προσφορά Συνδεσης στις περιπτώσεις που δεν εκδίδεται Αδεια Εγκατάστασης. Ο κάτοχος του σταθμού παραγωγής προβαίνει σε αναγκαστική απαλλοτρίωση του γηπέδου εγκατάστασης, εφόσον έχει εξαντλήσει κάθε άλλο μέσο απόκτησης της νόμιμης χρήσης αυτού. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς η απαλλοτριωμένη έκταση δεν μπορεί να καταλαμβάνει ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι τοις εκατό (20%) επί του συνολικού γηπέδου εγκατάστασης. Ο ως άνω περιορισμός δεν ισχύει για δάση, δασικές ή άλλες εκτάσεις, εφόσον επιτρέπεται επί αυτών η εκτέλεση έργων, σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 53 του ν. 998/1979.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΣΥΝΔΕΣΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ - ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ - ΔΙΚΤΥΟ

Άρθρο 5
Οριστική Προσφορά Σύνδεσης

1. Ο κάτοχος της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Αδειας Παραγωγής ή ο εκπρόσωπος κοινού αιτήματος, μετά την ολοκλήρωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, υποβάλλει στον αρμόδιο Διαχειριστή αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

2. Για το Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Δίκτυο της ηπειρωτικής χώρας, οι αιτήσεις χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύν-

δεσης για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) η/και σταθμούς αποθήκευσης ισχύος έως και οχτώ (8) μεγαβάτ (MW), υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.). Οι αιτήσεις για σταθμούς ισχύος άνω των οχτώ (8) MW υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους στον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ Α.Ε.). Ειδικά για περιπτώσεις σταθμών ισχύος από ένα (1) MW έως και οχτώ (8) MW με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων, ο ενδιαφερόμενος δύναται να επιλέξει τον Διαχειριστή ενώπιον του οποίου θα υποβάλλει την αίτησή του.

Οι Διαχειριστές του Συστήματος και του Δικτύου, συνεργαζόμενοι όπου αυτό απαιτείται, χορηγούν τις σχετικές Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης σε σταθμούς οι οποίοι συνδέονται στο Σύστημα ή στο Δίκτυο αντίστοιχα, παρέχοντας συνολικά τη βέλτιστη τεχνοοικονομικά λύση, σε συνδυασμό με την ορθολογική ανάπτυξη, την ασφάλεια και τις ελάχιστες τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις του Συστήματος και του Δικτύου. Παράλληλα, ο Διαχειριστής, στον οποίο υπεβλήθη αρχικώς η αίτηση, αν αδυνατεί να χορηγήσει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για τεχνικούς λόγους, δύναται να διαβιβάζει την αίτηση στον έτερο Διαχειριστή για τη διερεύνηση της δυνατότητας παροχής πρόσβασης στα δίκτυα, χωρίς να μεταβάλλεται η αρχική ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

3. Οι αιτήσεις χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), ανεξαρτήτως ισχύος, υποβάλλονται στην ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., η οποία έχει την ιδιότητα του Διαχειριστή Μ.Δ.Ν.. Ειδικά για περιπτώσεις σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που πρόκειται να εγκατασταθούν σε Μ.Δ.Ν. και να συνδεθούν στο Σύστημα μέσω νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης που κατασκευάζει ο Παραγωγός, οι αιτήσεις υποβάλλονται στον Διαχειριστή του Συστήματος.

4. Αιτήσεις χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης υποβάλλονται ηλεκτρονικά απο την πρώτη έως και τη δέκατη ημέρα εκάστου ημερολογιακού μηνός. Ο αρμόδιος Διαχειριστής προσδιορίζει το ακριβές περιεχόμενο του εντύπου της αίτησης, το οποίο και αναρτά στην επίσημη ιστοσελίδα του, τροποποιώντας το, όταν αυτό απαιτείται.

5. Η αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Αδεια Παραγωγής,

β) Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης,

γ) εγγυητική επιστολή, σύμφωνα με το άρθρο 6,

δ) συνοπτική τεχνική περιγραφή του έργου, επί της οποίας αποτυπώνονται βασικές τεχνικές πληροφορίες, σχετικά με τις συνιστώσες που απαρτίζουν τον σταθμό (τεχνολογία, μονάδες παραγωγής, ισχύς), σύμφωνα με τη Βεβαίωση ή τη Βεβαίωση Ειδικών Έργων,

ε) διάγραμμα κάλυψης των προτεινόμενων εγκαταστάσεων, με ενδεικτική θέση, ιδίως, των μονάδων παραγωγής και των υποσταθμών ζεύξης και ανύψωσης και των κτιρίων ελέγχου, στο οποίο περιλαμβάνεται το πολύγωνο του σταθμού, όπως αυτό καταχωρείται στον γεωπληροφοριακό χάρτη του Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και σε κατάλληλο χαρτογραφικό υπόβαθρο, καθώς και πίνακα συντεταγμένων,

στ) ηλεκτρικό μονογραμμικό διάγραμμα και τυχόν έγγραφα, όπως εξειδικεύονται στον οικείο Κανονισμό,

ζ) έντυπο αίτησης, το οποίο προσδιορίζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή,

η) αποδεικτικό πληρωμής διαχειριστικού τέλους υποβολής αίτησης υπέρ του αρμόδιου Διαχειριστή, το οποίο ανέρχεται σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ.

6. Ο αρμόδιος Διαχειριστής κάνει αποδεκτές και αιτήσεις για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η ισχύς είναι μικρότερη από αυτή που αναγράφεται στην Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, υπό την προϋπόθεση ότι η ισχύς που αναγράφεται επί της αίτησης είναι σε πλήρη αντιστοιχία με την ισχύ της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής και έχει ήδη υποβληθεί και εκκρεμεί αίτημα τροποποίησης της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, ως προς τη νέα ισχύ, αντίγραφο του οποίου υποβάλλεται ως δικαιολογητικό στον αρμόδιο Διαχειριστή.

7. Εφόσον η αίτηση είναι κατά τα ανωτέρω, και σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό, πλήρης, ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει και αποστέλλει ηλεκτρονικά στον αιτούντα σχετική βεβαίωση πληρότητας αίτησης επί της οποίας αναγράφεται η ημερομηνία κατά την οποία η αίτησή του κατέστη πλήρης και την κοινοποιεί στον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92). Ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να ζητήσει συμπληρωτικά έγγραφα και στοιχεία, καθώς και διευκρινίσεις επί των ήδη υποβληθέντων εγγράφων, εντός είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, άλλως η αίτηση τεκμαίρεται πλήρης. Η μη προσκόμιση των συμπληρωματικών στοιχείων από τον αιτούντα, εντός της τεθείσας προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των είκοσι (20) ημερών, καθιστά άνευ ετέρου απαράδεκτη την αίτηση. Στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ο αιτών δύναται να υποβάλει συμπληρωματικά στοιχεία ή να διορθώσει στοιχεία της αίτησής του. Σε κάθε περίπτωση, ως ημερομηνία υποβολής πλήρους αιτήματος, νοείται η ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών στοιχείων, που υποβάλλονται πριν ή κατόπιν ενημέρωσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή. Σε περίπτωση μη απαίτησης συμπληρωματικών στοιχείων από τον αρμόδιο Διαχειριστή ή μη υποβολής αυτών αυτοβούλως από τον ενδιαφερόμενο, ως ημερομηνία υποβολής πλήρους αιτήματος λογίζεται η ημερομηνία υποβολής της αρχικής αίτησης.

8. Η υποβολή πλήρους αιτήματος, κατά τα ανωτέρω, συνεπάγεται την πλήρωση των οροσήμων της υποπερ. ββ) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4685/2020, καθώς και των περ. β) και γ) του ως άνω άρθρου.

9. Για τις περιπτώσεις στις οποίες δεν εφαρμόζεται το ειδικό πλαίσιο προτεραιότητας που έχει καθοριστεί σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/28857/1083/17.3.2020 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 940) ή καθορίζεται με την απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 89 του παρόντος, η προτεραιότητα για την εξέταση των αιτήσεων για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και για τη δέσμευση του αντίστοιχου ηλεκτρικού χώρου, τηρείται με βάση την ημερομηνία υποβολής πλήρους φακέλου από τον ενδιαφερόμενο στον αρμόδιο Διαχειριστή, λαμβάνοντας υπόψη και τα κοινά αιτήματα που έχουν υποβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 14.

10. Τροποποίηση της αρχικής εκκρεμούς αίτησης για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης συνιστά νέα αίτηση και κατατάσσεται εκ νέου προς εξέταση, σύμφωνα με την παρ. 9, σε περίπτωση που αφορά:

α) Μεταβολή του αιτούντος φορέα, εκτός εάν αφορά μεταβίβαση άδειας παραγωγής ή Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, σύμφωνα με την παρ. 16 του άρθρου 11 του ν. 4685/2020, ή εάν το εταιρικό κεφάλαιο της εταιρείας, προς την οποία γίνεται η μεταβίβαση, ανήκει εξ ολοκλήρου στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που μεταβιβάζει ή εάν πρόκειται για μεταβίβαση άδειας παραγωγής ή Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων εντός ομίλου εταιρειών κατά το άρθρο 32 του ν. 4308/2014 (Α' 251), καθώς και σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση εταιρικού μετασχηματισμού κατά τον ν. 4601/2019 (Α' 44),

β) επαύξηση άνω του δέκα τοις εκατό (10%) της ισχύος του σταθμού,

γ) μεταφορά της θέσης εγκατάστασης του σταθμού, με την επιφύλαξη του άρθρου 24, περί μετεγκατάστασης,

δ) αλλαγή της τεχνολογίας του σταθμού.

Σε κάθε άλλη περίπτωση, η εκκρεμής αίτηση τροποποιείται και εξετάζεται σύμφωνα με την αρχική κατάταξη της αίτησης.

11. Εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής πλήρους φακέλου, ο αρμόδιος Διαχειριστής χορηγεί την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, την αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο και την κοινοποιεί στον Φορέα Αδειοδότησης. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης συνοδεύεται από σκαρίφημα του προτεινόμενου τρόπου σύνδεσης. Ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει γνώση, κατόπιν αιτήματός του, της μελέτης για τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Αν προκύπτει αδυναμία σύνδεσης του σταθμού, ο αρμόδιος Διαχειριστής γνωστοποιεί εντός του ίδιου

χρονικού διαστήματος την αδυναμία σύνδεσης στον ενδιαφερόμενο, καθώς και τους λόγους της.

12. Ο ενδιαφερόμενος αποδέχεται την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής της, υποβάλλοντας τη σχετική υπεύθυνη δήλωση αποδοχής στον Διαχειριστή, με την οποία η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης καθίσταται δεσμευτική. Με την επιφύλαξη της παρ. 13, σε περίπτωση μη αποδοχής της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, εντός της ως άνω δίμηνης προθεσμίας, παύει αυτοδικαίως η ισχύς της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, καθώς και η ισχύς της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής και γενικότερα όλων των αδειών και εγκρίσεων που έχουν χορηγηθεί για τον εν λόγω σταθμό και επιστρέφεται η εγγυητική επιστολή στον ενδιαφερόμενο, έπειτα από σχετικό αίτημά του, στον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με το άρθρο 6.

13. Εντός είκοσι (20) ημερών από τη χορήγηση στον αιτούντα της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης ή τη γνωστοποίηση της αδυναμίας σύνδεσής του, ο ενδιαφερόμενος δύναται να υποβάλει στον αρμόδιο Διαχειριστή αιτιολογημένο αίτημα επανεξέτασης του αιτήματός του, προτείνοντας εναλλακτικό τρόπο σύνδεσης ή επαναξιολόγηση της σύνδεσης του σταθμού, λαμβάνοντας υπόψη άλλες τεχνικές λύσεις. Στην περίπτωση αυτή και εφόσον χορηγηθεί στον αιτούντα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, η προθεσμία αποδοχής αυτής εκκινεί από την ημερομηνία έκδοσής της από τον Διαχειριστή σε συνέχεια του αιτήματος επανεξέτασης.

14. Σε περίπτωση κατά την οποία ο ενδιαφερόμενος δεν επιθυμεί την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, έχει τη δυνατότητα εντός δύο (2) μηνών από τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς, να αιτηθεί στον αρμόδιο Διαχειριστή τη διατήρηση της εγγυητικής επιστολής. Στην περίπτωση αυτή, παύει μόνο η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, ενώ παραμένουν σε ισχύ τόσο η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή η Άδεια Παραγωγής, καθώς και κάθε άλλη άδεια ή έγκριση που έχει χορηγηθεί. Στην περίπτωση αυτή, ο Διαχειριστής χορηγεί εκ νέου Οριστική Προσφορά προτείνοντας εναλλακτικό τρόπο σύνδεσης, όταν αυτό είναι τεχνικά εφικτό, λαμβάνοντας υπόψη την ορθολογική ανάπτυξη του Συστήματος.

15. Σε περίπτωση κατά την οποία, κατά την εξέταση της αίτησης για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, προκύψει αδυναμία σύνδεσης του σταθμού, ο ενδιαφερόμενος δύναται εντός ενός (1) μήνα από τη γνωστοποίηση της αδυναμίας σύνδεσης να αιτηθεί τη διατήρηση της εγγυητικής επιστολής, προκειμένου η αίτησή του να παραμείνει σε εκκρεμότητα. Στην περίπτωση αυτή, ο Διαχειριστής χορηγεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, εάν είναι τεχνικά εφικτό.

16. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ισχύει για τρία (3) έτη από την ημερομηνία χορήγησής της με την επιφύλαξη της παρ. 17. Εντός της διάρκειας ισχύος της ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να υποβάλει πλήρη αίτηση για τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης. Εφόσον εντός της διάρκειας ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης εκδοθεί Άδεια Εγκατάστασης για τον σταθμό, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης και η οικεία Συμβαση Συνδεσης παρατείνονται αυτοδίκαια μέχρι τη λήξη της Άδειας Εγκατάστασης, λαμβανομένου υπόψη και του άρθρου 31, περί διασφάλισης υλοποίησης έργων.

17. Η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης των σταθμών, οι οποίοι επιλέγονται για ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης, μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας ενεργοποίησης της σύνδεσής τους (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία), η οποία καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149). Για τον σκοπό αυτόν, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον αρμόδιο Διαχειριστή, ο οποίος, εφόσον το αιτηθεί ο ενδιαφερόμενος, εκδίδει τη σχετική διαπιστωτική πράξη με τη διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

18. α) Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης τροποποιείται, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου, σε περίπτωση που υπάρχει:

αα) Μεταβολή της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού, με την επιφύλαξη της περ. στ) της παρ. 19,

αβ) αλλαγή στον τρόπο σύνδεσης του σταθμού.

β) Επιπρόσθετα, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης τροποποιείται στην περίπτωση αλλαγής εξοπλισμού, η οποία δύναται να επηρεάσει τα τεχνικά ή λειτουργικά χαρακτηριστικά του σταθμού ή τη συμμόρφωσή του με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112). Οι Διαχειριστές δύνανται να εξειδικεύουν και να αναρτούν στις ιστοσελίδες τους τις περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται τροποποίηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

γ) Οι αιτήσεις τροποποίησης της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης υποβάλλονται ηλεκτρονικά και χωρίς να τίθενται αποκλειστικές περίοδοι υποβολής για τον ενδιαφερόμενο.

δ) Οι αιτήσεις τροποποίησης εξετάζονται κατά προτεραιότητα έναντι άλλων αιτήσεων στον αρμόδιο Διαχειριστή και ειδικά αν αφορούν σταθμούς που έχουν επιλεγεί για λειτουργική ενίσχυση μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών εξετάζονται κατά απόλυτη προτεραιότητα, εφόσον:

δα) δεν αλλάζει το σημείο σύνδεσης του σταθμού,

δβ) η μέγιστη ισχύς της παραγωγής του σταθμού αυξάνεται μέχρι τριάντα τοις εκατό (30%) και όχι παραπάνω από τρία μεγαβάτ (3 MW) για σταθμούς που συνδέονται στο Σύστημα και όχι παραπάνω από εκατό κιλοβάτ (100) kW για κατηγορίες φωτοβολταικών σταθμών εκτός φωτοβολταικών σταθμών που συνδέονται στο Δίκτυο.

19. Με την επιφύλαξη της παρ. 18, πέρα από την υποχρέωση απλής γνωστοποίησης στον αρμόδιο διαχειριστή, δεν απαιτείται τροποποίηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, στην περίπτωση που υφίσταται:

α) Μεταβίβαση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται τροποποίηση της εγγυητικής επιστολής ή υποβολή νέας εγγυητικής επιστολής υπό τη νέα επωνυμία ή νομική μορφή του κατόχου του σταθμού.

β) Αλλαγή επωνυμίας ή νομικής μορφής. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται τροποποίηση της εγγυητικής επιστολής ή υποβολή νέας εγγυητικής επιστολής του κατόχου του σταθμού.

γ) Αλλαγή εξοπλισμού του σταθμού (ανεμογεννήτριες, φωτοβολταϊκά, γεννήτριες), χωρίς αλλαγή στη μέγιστη παραγόμενη ισχύ.

δ) Αλλαγή στο δίκτυο διασύνδεσης Μέσης Τάσης σταθμού που συνδέεται στο Σύστημα.

ε) Μεταβολή του πολυγώνου εγκατάστασης του σταθμού.

στ) Μείωση της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού, χωρίς αλλαγή του τρόπου σύνδεσης, με την αντίστοιχη τροποποίηση της εγγυητικής επιστολής.

20. Ο Διαχειριστής του Συστήματος δύναται να αναστέλει την υποβολή αιτήσεων για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να ξεπερνά τους έξι (6) μήνες και εφόσον τουλάχιστον ενενήντα (90) ημέρες πριν την αναστολή ενημερώσει τους ενδιαφερόμενους. Σε περίπτωση αναστολής, το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα δεν προσμετράται στις προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 12 του ν. 4685/2020.

Άρθρο 6
Εγγυητική επιστολή

1. Για την υποβολή της αίτησης για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ο κάτοχος του σταθμού υποχρεούται να υποβάλει στον αρμόδιο Διαχειριστή, εγγυητική επιστολή, με διάρκεια ισχύος κατ' ελάχιστον δυο (2) έτη, η οποία υποχρεωτικά ανανεώνεται προ της λήξης της, μέχρι την υποβολή της Δήλωσης Ετοιμότητας του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016 (Α' 149) ή τη θέση του σταθμού σε δοκιμαστική λειτουργία ή, εάν δεν προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας, μέχρι την ηλέκτριση του σταθμού και την έκδοση της Βεβαίωσης Ηλέκτρισης.

2. Εξαιρούνται της υποχρέωσης προσκόμισης εγγυητικής επιστολής:

α) οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' και Β' βαθμού,

β) τα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, τα οποία επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημοσίου ενδιαφέροντος σκοπούς γενικής ή τοπικής εμβέλειας,

γ) οι Ενεργειακές Κοινότητες που συμμετέχουν περισσότερα από εξήντα (60) μέλη, εκ των οποίων τα πενήντα (50) μέλη τουλάχιστον είναι φυσικά πρόσωπα ή οι Ενεργειακές Κοινότητες που συμμετέχουν Ο.Τ.Α. α'ή β' βαθμού.

Για τις ανωτέρω περιπτώσεις εξαιρέσεων και εφόσον έχει χορηγηθεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, δεν επιτρέπεται η μεταβίβαση των σταθμών ή η αλλαγή της μετοχικής ή εταιρικής σύνθεσης των κατόχων των σταθμών με τρόπο που να μην εμπίπτουν στις ως άνω εξαιρέσεις μέχρι τη θέση των εν λόγω σταθμών σε λειτουργία,

δ) οι σταθμοί Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) που εγκαθίστανται σε κτίρια, ανεξαρτήτως ισχύος, καθώς και σταθμοί Α.Π.Ε. και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς, σύμφωνα με το άρθρο 14Α του ν. 3468/2006 (Α' 129),

ε) οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί μικρότεροι ή ίσοι του ενός μεγαβάτ (≤1 MW), που εγκαθίστανται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ή στον Δήμο Μεγαλόπολης της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Οι κάτοχοι σταθμών της παρούσας, εφόσον δεν επιθυμούν την ανωτέρω εξαίρεση, προσκομίζουν τη σχετική εγγυητική επιστολή.

3. Το ύψος της εγγυητικής επιστολής, υπό την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και της παρ. 7 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018 (Α' 9), ορίζεται ανά μονάδα ονομαστικής ισχύος του αιτήματος σε κιλοβάτ (kW), ως ακολούθως:

α) σαράντα δυο (42) ευρώ ανά κιλοβάτ (kW), για το τμήμα της ισχύος, έως και ένα (1) μεγαβάτ (MW),

β) είκοσι ένα (21) ευρώ ανά κιλοβάτ (kW), για το τμήμα της ισχύος από ένα (1) έως και δέκα μεγαβάτ (10 MW),

γ) δεκατέσσερα (14) ευρώ ανά κιλοβάτ (kW), για το τμήμα της ισχύος από δέκα (10) έως εκατό μεγαβάτ (100 MW) και

δ) επτά (7) ευρώ ανά kW, για το τμήμα της ισχύος πάνω από εκατό μεγαβάτ (100) MW.

Ειδικά στην περίπτωση σταθμού αποθήκευσης, ως ισχύς του αιτήματος, νοείται η μέγιστη ισχύς έγχυσης στο σημείο σύνδεσης με το Δίκτυο ή Σύστημα.

4. Εάν η εγγυητική επιστολή δεν ανανεωθεί τουλάχιστον τρεις (3) εργάσιμες ημέρες πριν από τη λήξη της ή εάν εντός του χρονικού διαστήματος ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, δεν έχει τεθεί σε ισχύ η Σύμβαση Σύνδεσης, αυτή καταπίπτει υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

Με τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης Σύνδεσης και κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 8 του παρόντος, το ποσό της εγγυητικής επιστολής μειώνεται στο ένα τέταρτο (1/4) του αρχικού ποσού.

Προκειμένου να ολοκληρωθεί η απομείωση του ποσού της εγγυητικής επιστολής, ο αρμόδιος Διαχειριστής, εντός είκοσι (20) ημερών από τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης Σύνδεσης, ενημερώνει τον φορέα έκδοσης της εγγυητικής επιστολής.

Με την υποβολή στον αρμόδιο Διαχειριστή της Δήλωσης Ετοιμότητας του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016 ή αν δεν έχει υποβληθεί Δήλωση Ετοιμότητας, με τη θέση του σταθμού σε λειτουργία ή την ενεργοποίηση της σύνδεσής του, ο αρμόδιος Διαχειριστής, εντός δέκα (10) ημερών, προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, προκειμένου να αποδεσμευτεί το εναπομείναν ποσό της εγγύησης και ακολούθως να αποδοθεί στον δικαιούχο.

5. Σε περίπτωση χορήγησης κοινής Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για τη σύνδεση δύο (2) ή και περισσοτέρων σταθμών από διαφορετικούς κατόχους στο Σύστημα ή στο Δίκτυο, η εγγυητική επιστολή δύναται να επιστραφεί στους ενδιαφερόμενους μετά από αίτημά τους, εάν εντός ενός (1) έτους από την έκδοσή της δηλωθεί εγγράφως υπαναχώρηση, έστω και ενός εξ αυτών για την κατασκευή του σταθμού. Στην περίπτωση αυτή ανακαλείται και η σχετική Άδεια Παραγωγής ή η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται επί κοινών αιτημάτων του άρθρου 14.

6. Η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται στον ενδιαφερόμενο, κατόπιν υποβολής αιτήματος, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Αν η ισχύς οποιασδήποτε Βεβαίωσης, άδειας ή έγκρισης, η οποία απαιτείται για τη νόμιμη εγκατάσταση ή λειτουργία του σταθμού ή ανασταλεί ακυρωθεί με δικαστική απόφαση.

β) Αν παρέλθει η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, χωρίς να έχει εκδοθεί μέχρι τότε δικαστική απόφαση επί αιτήσεως ακυρώσεώς, η οποία έχει στραφεί κατά οποιασδήποτε άδειας ή έγκρισης, απαραίτητης για την εγκατάσταση ή λειτουργία του σταθμού, αρκεί η ημερομηνία της ως άνω κατάθεσης να προηγείται της ημερομηνίας υποβολής της εγγυητικής επιστολής στον αρμόδιο Διαχειριστή από τον ενδιαφερόμενο.

γ) Αν ο σταθμός δεν υλοποιηθεί λόγω απόρριψης από την αρμόδια αρχή του αιτήματος του ενδιαφερομένου για χορήγηση άδειας χρήσης νερού για τη λειτουργία του σταθμού, όπου προβλέπεται, και επιπλέον έχει γίνει ανάκληση της Άδειας Παραγωγής ή της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου.

δ) Αν ο ενδιαφερόμενος δεν αποδεχτεί την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.

ε) Αν προκύψει αδυναμία σύνδεσης του σταθμού και δεν υποβληθεί αίτηση για διατήρηση της αίτησης χορήγησης οριστικής προσφοράς σε εκκρεμότητα.

στ) Αν ο ενδιαφερόμενος δεν επιθυμεί να συνεχίσει να διατηρεί την αίτησή του σε εκκρεμότητα λόγω αδυναμίας σύνδεσης του σταθμού.

ζ) Αν ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί να ακυρώσει την αίτηση του και να μην του χορηγηθεί Οριστική Προσφορά Συνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή.

η) Στην περίπτωση της παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, περί μη ένταξης κατόχων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή της Λειτουργικής Ενίσχυσης.

ι) Για σταθμούς βιομάζας που εγκαθίστανται εντός Ζώνης Απολιγνιτοποίησης επιτρέπεται η επιστροφή της εγγυητικής επιστολής της περ. 3 της υποπαρ. Ι.1 της παρ. Ι του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107) ή μέρους αυτής. Με την επιστροφή της εγγυητικής επιστολής, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει. Σε περίπτωση επιστροφής μέρους αυτής, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, η ως άνω Οριστική Προσφορά Σύνδεσης τροποποιείται και απομειώνεται αντίστοιχα για ισχύ ανάλογη με την μείωση της σχετικής εγγυητικής επιστολής.

7. Σε περίπτωση αύξησης της Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την αρχική ισχύ, επί της οποίας υπολογίστηκε το ύψος της εγγυητικής επιστολής, απαιτείται είτε εκ νέου υποβολή εγγυητικής επιστολής από τον κάτοχο του σταθμού για το πρόσθετο τμήμα ισχύος, είτε αντικατάσταση της υπάρχουσας με νέα εγγυητική επιστολή για τη νέα συνολική ισχύ του σταθμού, με χρονική διάρκεια αυτής κατ' ελάχιστον δύο (2) έτη από την ημερομηνία υποβολής της. Ο σχετικός υπολογισμός λαμβάνει χώρα βάσει της παρ. 3.

8. Αν επέλθει μείωση της Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής, μετά την αρχική χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, που ανέρχεται σε ποσοστό:

α) μέχρι και είκοσι τοις εκατό (20%), ο κάτοχος του Σταθμού δύναται να αντικαταστήσει την εγγυητική επιστολή και να υποβάλει νέα εγγυητική επιστολή, σύμφωνα με τη νέα μειωμένη ισχύ του σταθμού,

β) μεγαλύτερο του είκοσι τοις εκατό (20%), ο κάτοχος του σταθμού δύναται να αντικαταστήσει την εγγυητική επιστολή και να υποβάλει νέα εγγυητική επιστολή, η οποία αντιστοιχεί σε μείωση ίση με το είκοσι τοις εκατό (20%) της Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής.

Ειδικά για τα συγκροτήματα αιολικών πάρκων της παρ. 31 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), συνολικής ισχύος μεγαλύτερης των εκατόν πενήντα (150) MW, το ανωτέρω ποσοστό του είκοσι τοις εκατό (20%) υπολογίζεται επί της συνολικής ισχύος του συγκροτήματος και η μείωση της ισχύος μπορεί να κατανεμηθεί ελεύθερα και μη αναλογικά μεταξύ των επιμέρους αδειών του συγκροτήματος.

Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται για τους εξαιρούμενους σταθμούς του Κεφαλαίου Ζ' του παρόντος.

9. Ο επενδυτής δυναται, κατ'ελάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής, να την ανακτήσει, καταβάλλοντας απευθείας προ της σχετικής προθεσμίας το τίμημα υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179). Η ίδια παράγραφος ισχύει αναλογικά και για την περίπτωση Εγγυητικής Επιστολής του άρθρου 11α του ν. 4685/2020.

Άρθρο 7
Ειδικά θέματα σταθμών οι οποίοι συνδέονται στο Σύστημα

1. Εάν ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενεργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή ο σταθμός αποθήκευσης συνδέεται μέσω νέου υποσταθμού (Υ/Σ), ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει στον αρμόδιο Διαχειριστή Βεβαίωση Καταλληλότητας του γηπέδου εγκατάστασης του Υ/Σ, η οποία εκδίδεται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, με την καταβολή του σχετικού αντιτίμου, από την αρμόδια υπηρεσία του Διαχειριστή του Συστήματος, εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, εφόσον ο ενδιαφερόμενος έχει προσκομίσει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία.

2. Εάν ο νέος Υ/Σ Μέσης προς Υψηλής Τάσης συνδέεται στο Σύστημα μέσω νέων έργων γραμμής μεταφοράς Υψηλής Τάσης, ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει στον αρμόδιο Διαχειριστή προμελέτη γραμμής μεταφοράς Υψηλής Τάσης, η οποία εκδίδεται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, από την αρμόδια υπηρεσία του Διαχειριστή του Συστήματος, εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή του αιτήματος, εφόσον ο ενδιαφερόμενος έχει προσκομίσει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία.

3. Ο Διαχειριστής του Συστήματος, εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αναρτά στην ιστοσελίδα του σαφείς οδηγίες για τα ανωτέρω, τις οποίες επικαιροποιεί και συμπληρώνει, όποτε απαιτείται. Το κόστος των υπηρεσιών για τα ανωτέρω εγκρίνεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας.

4. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και στους σταθμούς που συνδέονται στην Υψηλή Τάση στο Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

5. Οι ενέργειες των παρ. 1 και 2, ήτοι η προσκόμιση της Βεβαίωσης Καταλληλότητας, καθώς και της προμελέτης γραμμής μεταφοράς Υψηλής Τασης, στον αρμόδιο Διαχειριστή, δύναται να διεκπεραιώνονται παράλληλα.

Άρθρο 8
Σύμβαση Σύνδεσης

1. Μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ο ενδιαφερόμενος προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης από τις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές και τη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης με τον αρμόδιο Διαχειριστή.

2. Η Σύμβαση Σύνδεσης υπογράφεται σύμφωνα με τους σχετικούς Κώδικες Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) ή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.). Η Σύμβαση Σύνδεσης παράγει όλα τα έννομα αποτελέσματά της και τίθεται σε ισχύ με την υπογραφή της. Το περιεχόμενο των Συμβάσεων Σύνδεσης, καθώς και πρότυπα αυτών, δύνανται να εξειδικεύονται με τεχνικές αποφάσεις των αρμόδιων Διαχειριστών, οι οποίες δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα τους. Η Σύμβαση Σύνδεσης περιλαμβάνει κάθε γενικό και ειδικό όρο που τυχόν περιλαμβάνεται στην αντίστοιχη Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.

3. Αν η Σύμβαση Σύνδεσης υπογράφεται με αντισυμβαλλόμενο τον Διαχειριστή του Συστήματος (Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.), δύναται να χωρίζεται σε Κύριο Τεύχος και Συμπλήρωμα του Κυρίου Τεύχους (εφεξής Συμπλήρωμα), κατόπιν άσκησης διακριτικής ευχέρειας του ενδιαφερομένου και τίθεται σε ισχύ με την υπογραφή του Κύριου Τεύχους.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Σύμβαση Σύνδεσης υπογράφεται με αντισυμβαλλόμενο τον Διαχειριστή του Δικτύου (Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.), αυτή δεν χωρίζεται σε Κύριο Τεύχος και Συμπλήρωμα, αλλά αποτελεί ένα ενιαίο κείμενο, χωρίς να υφίσταται δυνατότητα διαίρεσής του, εκτός αν συντρέχει λόγος ο οποίος τεκμηριώνεται ειδικά και μόνο κατόπιν έγκρισης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.).

Στην ειδική περίπτωση κατά την οποία απαιτούνται έργα επέκτασης Υποσταθμού (Υ/Σ) του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., καθώς και για περιπτώσεις σταθμών οι οποίοι συνδέονται στην Υψηλή Τάση περιοχών αρμοδιότητας του Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νήσων (Μ.Δ.Ν.), η σύμβαση δύναται να χωρίζεται σε Κύριο Τεύχος και Συμπλήρωμα, χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη έγκριση της Ρ.Α.Ε..

4. Αν η Σύμβαση Σύνδεσης δεν χωρίζεται σε Κύριο Τεύχος και Συμπλήρωμα, αλλά αποτελεί ένα ενιαίο κείμενο, συνάπτεται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την υποβολή της αίτησης.

5. Αν προβλέπεται η υπογραφή Κυρίου Τεύχους και Συμπληρώματος, το Κύριο Τεύχος υπογράφεται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος.

α) Για την αίτηση σύναψης του Κυρίου Τεύχους ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει:

αα) Την εν ισχύ Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης για το σύνολο των έργων σύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε..

αβ) Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης του δικαιώματος χρήσης του χώρου εγκατάστασης του Υ/Σ ή άλλων απαιτούμενων κτισμάτων, όταν απαιτούνται, σύμφωνα με το άρθρο 11 και την κείμενη νομοθεσία για την εκτέλεση έργων σε δάση ή δασικές εκτάσεις, εφόσον τα έργα αυτά επετράπησαν, σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 58 του ν. 998/1979 (Α' 289).

αγ) Την άδεια χρήσης αιγιαλού/παραλίας και παρακείμενου θαλάσσιου χώρου, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, για όλα τα προς χρήση γήπεδα, εφόσον απαιτείται.

αδ) Τη Βεβαίωση Καταλληλότητας Γηπέδου του Υ/Σ ή Κέντρου Υπερυψηλής Τάσης, εφόσον απαιτείται.

αε) Την εγκεκριμένη προμελέτη γραμμής μεταφοράς Υψηλής Τάσης, εφόσον απαιτείται.

αστ) Τοπογραφικά διαγράμματα επί των οποίων αποτυπώνονται τα Έργα Σύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε..

αζ) Τα αναρτημένα ή θεωρημένα διαγράμματα σύνδεσης.

αη) Έντυπο αίτησης, το ακριβές περιεχόμενο της οποίας συντάσσει, επικαιροποιεί και δημοσιεύει στην επίσημη ιστοσελίδα του ο αρμόδιος Διαχειριστής.

β) Το Κύριο Τεύχος περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής:

βα) Την περιγραφή του σημείου σύνδεσης και των έργων επέκτασης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ή του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. για τη σύνδεση του σταθμού.

ββ) Τη μέγιστη και την εγκατεστημένη ισχύ.

βγ) Την ισχύ μετασχηματιστών Μέσης/Υψηλής τάσης.

βδ) Τα στοιχεία που προβλέπονται στον Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, στον Κώδικα Διαχείρισης των Μ.Δ.Ν. και στον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος.

βε) Γενικούς και ειδικούς όρους σχετικά με τη σύνδεση και λειτουργία του σταθμού, όπως αποτυπώνονται και στη σχετική Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.

6. Το Συμπλήρωμα υπογράφεται εντός ενός (1) μήνα από την υποβολή του σχετικού αιτήματος.

α) Για την αίτηση σύναψης του Συμπληρώματος, ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει, εάν δεν έχει ήδη προσκομίσει κατά το στάδιο της υπογραφής του Κυρίου Τεύχους:

αα) Την Άδεια Εγκατάστασης του σταθμού.

αβ) Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης του δικαιώματος νόμιμης χρήσης των έργων σύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και τις θέσεις των πυλώνων των γραμμών μεταφοράς. Ειδικά για τις υπόγειες οδεύσεις, οι υποπερ. αβ) και αγ) της περ. α' της παρ. 5 αφορούν στην περιοχή όδευσης των υπόγειων καλωδίων.

αγ) Τα τεχνικά στοιχεία που περιγράφονται στην περ. β).

β) Το Συμπλήρωμα περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής:

βα) Τα τεχνικά χαρακτηριστικά των γεννητριών, των μετασχηματιστών Μέσης/Υψηλής τάσης και κάθε άλλου κύριου εξοπλισμού της εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμών αποθήκευσης, το

πιστοποιητικό μετρήσεων των χαρακτηριστικών ποιότητας ισχύος του εξοπλισμού, καθώς και, ειδικώς στις περιπτώσεις αιολικών σταθμων, το πιστοποιητικό έγκρισης του τύπου της ανεμογεννήτριας.

ββ) Τα τεχνικά χαρακτηριστικά των έργων Μέσης ή Χαμηλής Τάσης.

βγ) Τα αναρτημένα ή θεωρημένα διαγράμματα σύνδεσης για το δίκτυο ΜέσηςΤάσης.

βδ) Τις ρυθμίσεις προστασίας και ελέγχου στο σημείο σύνδεσης του διασυνδετικού δικτύου Μέσης Τάσης και στις γεννήτριες ηλεκτροπαραγωγής.

βε) Τις προβλεπόμενες από τους τίτλους ΙΙΙ και IV του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112) απαιτήσεις για τον έλεγχο συμμόρφωσης και τις διαδικασίες κοινοποίησης λειτουργίας, όπως αυτές εξειδικεύονται με τεχνικές αποφάσεις του αρμόδιου Διαχειριστή.

βστ) Έντυπο αίτησης, το ακριβές περιεχόμενο της οποίας συντάσσει, επικαιροποιεί και δημοσιεύει στην επίσημη ιστοσελίδα του ο αρμόδιος Διαχειριστής.

7. Η υπογραφή του Συμπληρώματος, η οποία συνεπάγεται την προσάρτησή του στο Κύριο Τεύχος με το οποίο από την υπογραφή του Συμπληρώματος αποτελούν ενιαία σύμβαση, αποτελεί προϋπόθεση για την ηλέκτριση των εγκαταστάσεων και τη θέση του σταθμού σε λειτουργία, αλλά όχι για την κατασκευή των έργων σύνδεσης.

8. Η Σύμβαση Σύνδεσης τροποποιείται, εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή αιτήματος του ενδιαφερομένου προς τον αρμόδιο Διαχειριστή, για τους κατωτέρω περιοριστικά αναφερόμενους λόγους:

α) Αν μεταβάλλονται οι όροι σύνδεσης του σταθμού, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παρ. 19 του άρθρου 5.

β) Αν μεταβάλλεται η εγκατεστημένη ή η μέγιστη ισχύς παραγωγής του σταθμού, η οποία επηρεάζει τους όρους σύνδεσης.

γ) Αν μεταβάλλονται τα τεχνικά χαρακτηριστικά του εξοπλισμού και κατ' επέκταση οι τεχνικές ικανότητες του σταθμού.

δ) Αν τροποποιούνται τα έργα σύνδεσης.

Η Σύμβαση Σύνδεσης τροποποιείται σε όλες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται τροποποίηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, σύμφωνα με την παρ. 18 του άρθρου 5.

Ειδικά το Συμπλήρωμα του Κύριου Τεύχους της Σύμβασης Σύνδεσης με τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας τροποποιείται στις περιπτώσεις που μεταβάλλονται τα τεχνικά χαρακτηριστικά των έργων σύνδεσης αρμοδιότητας του ενδιαφερόμενου, χωρίς να απαιτείται η τροποποίηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

Σε κάθε περίπτωση, οι Διαχειριστές δύνανται να εξειδικεύουν και να αναρτούν στις ιστοσελίδες τους, τις περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται τροποποίηση της Σύμβασης Σύνδεσης.

9. Σε περίπτωση κατά την οποία δεν υπογραφεί η Σύμβαση Σύνδεσης λόγω υπαιτιότητας του αιτούντα, το σχετικό αίτημα απορρίπτεται.

10. Η υποβολή αιτήματος για τροποποίηση της Σύμβασης Σύνδεσης δεν συνιστά σε καμία περίπτωση αιτία για τη διακοπή των εργασιών και της κατασκευής του έργου, εφόσον αυτές δεν επηρεάζονται από την εν λόγω τροποποίηση.

11. Με την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης καταβάλλεται το σύνολο του συμβατικού τιμήματος που αφορά στο τμήμα ή σύνολο των έργων που κατασκευάζει ο αρμόδιος Διαχειριστής, με ανώτατο όριο τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ. Το ποσό αυτό θεωρείται ως προκαταβολή για την υλοποίηση των έργων σύνδεσης εκ μέρους του Διαχειριστή και δεν υπόκειται σε Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Ο τρόπος καταβολής του τιμήματος, πάνω από τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ, καθώς και ο τρόπος τιμολόγησης των έργων σύνδεσης, καθορίζονται στη Σύμβαση Σύνδεσης. Εάν ο σταθμός δεν υλοποιηθεί εντός του χρόνου που προβλέπεται από την οικεία Άδεια Εγκατάστασης ή εντός του χρόνου ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς, το ποσό που καταβλήθηκε σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παρούσας, δεν επιστρέφεται, αλλά καταβάλλεται υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), πλην του τμήματος του ποσού που αντιστοιχεί σε τμήμα των έργων, τα οποία έχουν ήδη κατασκευαστεί.

12. Ενημέρωση για την υπογραφή και τη θέση σε ισχύ των Συμβάσεων Σύνδεσης αποστέλλεται στον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92). Αντίγραφα των συμβάσεων κοινοποιούνται στη Ρ.Α.Ε. και στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εφόσον ζητηθούν.

13. Ο χρόνος υλοποίησης των έργων σύνδεσης που αναλαμβάνουν συμβατικά οι αρμόδιοι Διαχειριστές δεν υπερβαίνει από την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης:

α) τους έξι (6) μήνες για σταθμούς που συνδέονται στο Δίκτυο, εφόσον δεν απαιτούνται εργασίες σε Υποσταθμούς Υψηλής/Μέσης Τάσης, και αφορά αποκλειστικά εργασίες για επέκταση ή ενίσχυση δικτύου μέχρι διακοσίων μέτρων (200 μ.),

β) τους εννέα (9) μήνες για σταθμούς που συνδέονται στο Δίκτυο, εφόσον δεν απαιτούνται εργασίες σε Υποσταθμούς Υψηλής/Μέσης Τάσης,

γ) τους δεκαοκτώ (18) μήνες για σταθμούς που συνδέονται στο Δίκτυο, εφόσον απαιτούνται εργασίες σε Υποσταθμούς Υψηλής/Μέσης Τάσης,

δ) τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τους σταθμούς που συνδέονται στο Σύστημα και δεν απαιτούνται έργα γραμμών μεταφοράς άνω του ενός (1) χιλιομέτρου ή έργα υπερυψηλής τάσης.

Με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή τους, που κοινοποιείται στη Ρ.Α.Ε., οι αρμόδιοι Διαχειριστές μπορούν, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, να αιτηθούν παράταση των ανωτέρω προθεσμιών για την υλοποίηση των έργων σύνδεσης, λαμβάνοντας υπόψη τον βαθμό δυσκολίας κατασκευής των έργων αυτών,

ε) τους τριάντα έξι (36) μήνες για τους σταθμούς που συνδέονται στο Σύστημα, εφόσον απαιτούνται έργα γραμμών μεταφοράς άνω του ενός (1) χιλιομέτρου ή έργα υπερυψηλής τάσης.

Άρθρο 9
Ειδικά θέματα Συμβάσεων Σύνδεσης

1. Για τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης με το Σύστημα, οι ενδιαφερόμενοι και οι ήδη συνδεδεμένοι χρήστες λαμβάνουν υπόψη τις υποδείξεις του αρμόδιου Διαχειριστή σχετικά με:

α) Την ποιότητα ισχύος στους ζυγούς Μέσης Τάσης του Υποσταθμού (Υ/Σ), η οποία αποδεδειγμένα δεν οφείλεται στη λειτουργία του Συστήματος αλλά στη λειτουργία των σταθμών παραγωγής.

β) Τις συντηρήσεις ή βλάβες στον εξοπλισμό του Υ/Σ, που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των συνδεδεμένων χρηστών, ή τις συντηρήσεις ή βλάβες στα έργα σύνδεσης των σταθμών στην πλευρά Μέσης Τάσης του Υ/Σ.

γ) Τον επιμερισμό εντολών κατανομής που εκδίδονται στο σημείο σύνδεσης με το σύστημα, αν κρίνεται απαραίτητο και σύμφωνα με τις υποδείξεις του αρμόδιου Διαχειριστή.

δ) Όποιο πρόσθετο στοιχείο προβλέπεται ή απαιτεί κατά περίπτωση ο αρμόδιος Διαχειριστής για την ασφαλή λειτουργία των Συστημάτων και την ομαλή λειτουργία της αγοράς.

2. Δίνεται η δυνατότητα ηλέκτρισης σταθμού επόμενου χρήστη, εκτός του σταθμού του κύριου του Υ/Σ, εφόσον έχουν ολοκληρωθεί τα έργα σύνδεσης του σταθμού, μέσω των οποίων θα συνδεθεί, κατόπιν προηγούμενης συναίνεσης του κυρίου του Υ/Σ. Στην περίπτωση αυτήν και εφόσον έχουν ολοκληρωθεί τα έργα επέκτασης, ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να εκδώσει Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας του σταθμού του επόμενου χρήστη. Η παρούσα καταλαμβάνει τους σταθμούς του άρθρου 14 του παρόντος, καθώς και του άρθρου 135 του ν. 4685/2020 (Α' 92).

3. Στις Συμβάσεις Σύνδεσης καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια σχετικά με τον ελεγκτή κάθε σταθμού παραγωγής και τον κεντρικό ελεγκτή του Υ/Σ, τη δυνατότητα και την υποχρέωση επικοινωνίας του ελεγκτή κάθε επιμέρους σταθμού με τον κεντρικό ελεγκτή του Υ/Σ, καθώς και, στην περίπτωση κατασκευής νέου Υ/Σ, την υποχρέωση και δυνατότητα επικοινωνίας του ελεγκτή

κάθε επιμέρους σταθμού με τον κεντρικό ελεγκτή, ο οποίος δέχεται εντολές και ανταλλάσσει σήματα και δεδομένα με το κέντρο ελέγχου ενέργειας του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112) και τις υποδείξεις του αρμόδιου Διαχειριστή. Η παρούσα ισχύει και για τις Συμβάσεις Συνδεσης των σταθμών που πρόκειται να εγκατασταθούν στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.) και εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Διαχειριστή των Μ.Δ.Ν..

4. Κατά τη σύνδεση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμών αποθήκευσης στο Σύστημα, ο Διαχειριστής του Συστήματος δύναται να επιβάλει αιτιολογημένα την υλοποίηση πρόσθετων έργων ή την εγκατάσταση εξοπλισμών, οι οποίοι δεν απαιτούνται για τη διοχέτευση της παραγόμενης ενέργειας στο Σύστημα, με σκοπό να πληρούνται πρόσθετες τεχνικές ή λειτουργικές απαιτήσεις, περιλαμβανομένης της απαίτησης για εφαρμογή του κριτηρίου «v-1» και της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/631. Στις περιπτώσεις αυτές, το πρόσθετο κόστος καθορίζεται τεκμηριωμένα, μεταξύ του ενδιαφερόμενου και του Διαχειριστή του Συστήματος κατά τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης και καλύπτεται από τον Διαχειριστή του Συστήματος. Ο Διαχειριστής του Συστήματος ανακτά το κόστος αυτό, μέσω του μηχανισμού χρέωσης χρήσης Συστήματος, ή κατά τη σύνδεση νέου χρήστη, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) για την υλοποίηση έργων σύνδεσης. Η παρούσα ισχύει και για περιπτώσεις σταθμών, οι οποίοι συνδέονται στην Υψηλή Τάση και εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Διαχειριστή των Μη Διασυνδεδεμένων Νήσων (Μ.Δ.Ν.).

5. Κατά τον σχεδιασμό του Συστήματος ή του Δικτύου και όποτε αυτό κρίνεται απαραίτητο με σκοπό την αδιάλειπτη λειτουργία του Συστήματος ή του Δικτύου, ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να απαιτήσει από τους χρήστες να τροποποιήσουν τις εγκαταστάσεις τους ή να εγκαταστήσουν νέο εξοπλισμό και γενικότερα να λάβουν πρόσθετα μέτρα για την ασφαλή λειτουργία των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, την ασφάλεια λειτουργίας του Συστήματος ή του Δικτύου και την προσαρμογή των εγκαταστάσεων του χρήστη στις τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις του Συστήματος ή του Δικτύου. Για τον λόγο αυτόν, ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να προτείνει την τροποποίηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης του σταθμού, για την οποία ο χρήστης, σε περίπτωση διαφωνίας με τον Διαχειριστή, έχει το δικαίωμα να προσφύγει στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας.

6. Με τους Κώδικες Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθώς και των Μ.Δ.Ν., καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο των Συμβάσεων Σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., με το Σύστημα ή το Δίκτυο.

Άρθρο 10
Λειτουργικοί περιορισμοί για αύξηση των περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου

1. Κατά τον προσδιορισμό περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) σε περιοχές του Συστήματος και του Δικτύου και τη χορήγηση οριστικών προσφορών σύνδεσης, προκειμένου για τη βέλτιστη αξιοποίηση των υποδομών Συστήματος και Δικτύου και για τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να λαμβάνει υπόψη τη δυνατότητα επιβολής περιορισμών έγχυσης της παρ. 2, για λόγους που σχετίζονται με την επάρκεια και ασφάλεια λειτουργίας του τοπικού συστήματος και δικτύου.

2. Οι προσφορές και οι συμβάσεις σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου δύνανται να περιλαμβάνουν ειδικούς όρους, οι οποίοι επιτρέπουν την επιβολή λειτουργικών περιορισμών στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος («περιορισμοί έγχυσης»), εφόσον έτσι επιτυγχάνεται η βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και των υποδομών Συστήματος και Δικτύου, καθιστώντας δυνατή τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Οι περιορισμοί έγχυσης, οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη, αναφορικά με τη συμμετοχή των σταθμών αυτών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, δύνανται να αφορούν:

α) Μόνιμο περιορισμό της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων του.

β) Περιορισμούς της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού για προκαθορισμένες χρονικές περιόδους εντός της κάθε ημέρας κατανομής.

γ) Περιορισμούς που καθορίζονται από τους Διαχειριστές με βάση την εκτιμώμενη κατάσταση λειτουργίας του τοπικού συστήματος ή δικτύου.

δ) Περιορισμούς που ενεργοποιούνται σε πραγματικό χρόνο, σε έκτακτες καταστάσεις, μέσω αυτόματων συστημάτων προστασίας και ελέγχου, οι οποίοι μπορεί να οδηγούν ακόμη και στην αποσύνδεση του σταθμού.

Οι ως άνω περιορισμοί εφαρμόζονται ανεξάρτητα και επιπλέον περιορισμών ή απορρίψεων προσφορών έγχυσης που προκύπτουν στο πλαίσιο της συμμετοχής των σταθμών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης των περ. α) και β) της παρ. 2 δεν δύναται να επιβληθεί μείωση της μέγιστης ισχύος παραγωγής των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία να οδηγεί σε περιορισμό της εγχεόμενης ενέργειας υψηλότερο από το πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας δυνατότητας παραγωγής ενέργειας των σταθμών αυτών. Ως βάση αναφοράς για τον υπολογισμό του πρώτου εδαφίου, λαμβάνεται υπόψη η ετήσια δυνατότητα παραγωγής ενέργειας σταθμού αναφοράς, αντίστοιχης τεχνολογίας.

4. Η εφαρμογή περιορισμών έγχυσης των περ. γ) και δ) της παρ. 2 δεν δύναται να οδηγεί σε εκτιμώμενο επίπεδο ανακατανομής ενέργειας υψηλότερο από το πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας δυνατότητας παραγωγής ενέργειας των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της περιοχής. Ως βάση αναφοράς για τον υπολογισμό του πρώτου εδαφίου, λαμβάνεται υπόψη η ετήσια δυνατότητα παραγωγής ενέργειας σταθμού αναφοράς, αντίστοιχης τεχνολογίας.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή και γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), εξειδικεύονται και ποσοτικοποιούνται οι περιορισμοί της παρ. 2 και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου δύναται να προσδιορίζεται η μεθοδολογία εκτίμησης των περιθωρίων και επιμερισμού τους σε τεχνολογίες και κατηγορίες σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και να διαφοροποιούνται οι περιορισμοί έγχυσης ανά τεχνολογία σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και ανά κατηγορία περιορισμών της παρ. 2. Ειδικά για τους περιορισμούς έγχυσης των περ. α) και β) της παρ. 2 σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς η απόφαση του πρώτου εδαφίου εκδίδεται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος.

6. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή, καθορίζονται η μεθοδολογία εφαρμογής των περιορισμών έγχυσης της παρ.2, η παρακολούθηση της εφαρμογής τους και η επιβολή χρεώσεων και κυρώσεων μη συμμόρφωσης.

7. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν λάβει ή λαμβάνουν οριστική προσφορά σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, εξαιρουμένων των σταθμών που λειτουργούν ή έχουν υποβάλει ή θα υποβάλλουν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2022 δήλωση ετοιμότητας του άρθρου 4α του ν. 4414/2016 (Α' 149) ή έχουν επιλεγεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος για ένταξη σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφο-

ρών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 ή εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, και κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, είτε έχουν συνάψει σύμβαση σύνδεσης, είτε έχουν υποβάλλει πλήρες αίτημα για σύμβαση σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή.

8. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 5, ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει οριστικές προσφορές σύνδεσης που περιλαμβάνουν ειδικούς όρους αναφορικά με τη δυνατότητα εφαρμογής περιορισμών έγχυσης, χωρίς υπέρβαση των ορίων που τίθενται σωρευτικά στις παρ. 3 και 4.

9. Κατ'εξαίρεση των οριζόμενων στο παρόν, είναι δυνατό να εκδίδονται προσφορές σύνδεσης με περιορισμούς που οδηγούν σε μόνιμο περιορισμό της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων του που θα οδηγεί σε μεγαλύτερο ποσοστό από το αναφερόμενο στην παρ. 3, κατ' εφαρμογή των κριτηρίων της απόφασης του άρθρου 89.

10. Κατά τη λειτουργία των σταθμών, ο αρμόδιος Διαχειριστής ελέγχει τη συμμόρφωση του Παραγωγού με τους ειδικούς όρους που περιλαμβάνονται στις σχετικές προσφορές σύνδεσης και συμβάσεις σύνδεσης σχετικά με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης, καθώς και αναφορικά με την εγκατεστημένη ισχύ του σταθμού, όπως αυτή ορίζεται στην οικεία Σύμβαση Σύνδεσης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του παραγωγού με τους περιορισμούς, ο αρμόδιος Διαχειριστής επιβάλλει χρεώσεις μη συμμόρφωσης, όπως αυτές καθορίζονται με την απόφαση της Ρ.Α.Ε. της παρ. 6.

11. Ο αρμόδιος Διαχειριστής δεν υποχρεούται σε καμία αποζημίωση του Παραγωγού σε σχέση με περιορισμούς έγχυσης, εφόσον δεν παραβιάζονται τα όρια των παρ. 3 και 4.

12. Τα ποσοστά των παρ. 3 και 4 δύνανται να τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η απόφαση για τροποποίηση των ποσοστών βασίζεται σε μελέτη κόστους - οφέλους και λαμβάνει υπόψη το επίπεδο διείσδυσης ενέργειας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιτυγχάνεται. Αν με την απόφαση αυτή καθοριστούν νέα αυξημένα ποσοστά περιορισμών, αυτά αφορούν σταθμούς για τους οποίους χορηγούνται οριστικές προσφορές σύνδεσης μετά την έκδοση της απόφασης αυτής.

13. Κατά την εξέταση αιτημάτων για χορήγηση οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), λαμβάνεται μέριμνα ώστε η λειτουργία των σταθμών αυτών να μην περιορίζει τη χωρητικότητα των ηλεκτρικών δικτύων για υποδοχή δυναμικού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Στις σχετικές οριστικές Προσφορές Σύνδεσης περιλαμβάνονται ειδικοί όροι που δύνανται να αφορούν:

α) Περιορισμούς της μέγιστης ισχύος έγχυσης ή απορρόφησης σε προκαθορισμένες χρονικές περιόδους εντός της κάθε ημέρας κατανομής.

β) Περιορισμούς που καθορίζονται από τους Διαχειριστές με βάση την εκτιμώμενη κατάσταση λειτουργίας του τοπικού συστήματος ή δικτύου.

γ) Περιορισμούς που ενεργοποιούνται σε πραγματικό χρόνο, σε έκτακτες καταστάσεις, μέσω αυτόματων συστημάτων προστασίας και ελέγχου, οι οποίοι μπορεί να οδηγούν ακόμη και στην αποσύνδεση του σταθμού.

Η συμμετοχή των σταθμών του πρώτου εδαφίου στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας τελεί υπό τους περιορισμούς των περ. α) έως γ).

Με τις αποφάσεις των παρ. 5 και 6 καθορίζεται και εξειδικεύεται αντιστοίχως κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης/απορρόφησης της παρούσας παραγράφου.

14. Η επιτροπή του άρθρου 12 του ν. 4414/2016, κατά τις εισηγήσεις της προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, λαμβάνει υπόψη τους περιορισμούς που τίθενται με το παρόν άρθρο.

15. Οι προβλέψεις του παρόντος αποτελούν ειδικό πλαίσιο εφαρμογής αναφορικά με τη δυνατότητα, τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία επιβολής των σχετικών περιορισμών και κατισχύουν κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.

Άρθρο 11
Θέματα κυριότητας έργων σύνδεσης

1. Σε περίπτωση σύνδεσης νέου σταθμού στο Σύστημα, μέσω υφιστάμενου Υποσταθμού (Υ/Σ), ο ενδιαφερόμενος μπορεί να επιλέξει το τμήμα σύνδεσης, μεταξύ του κεντρικού πίνακα μέσης τάσης του σταθμού και του Υ/Σ, να ανήκει στην κυριότητά του.

2. Σε περίπτωση σύνδεσης νέου σταθμού ή σταθμών στο Σύστημα, μέσω νέου Υ/Σ, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να επιλέξει το τμήμα σύνδεσης, μεταξύ του κεντρικού πίνακα μέσης τάσης του κάθε σταθμού και του τερματικού Υ/Σ, και ο νέος τερματικός Υ/Σ, να ανήκουν στην κυριότητά του, μέχρι τα όρια του Συστήματος, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος, μη συμπεριλαμβανομένου του κεντρικού αυτόματου διακόπτη υψηλής ή υπερυψηλής τάσης του τερματικού Υ/Σ, του οποίου η ιδιοκτησία, η διαχείριση και η συντήρηση ανήκουν στον αρμόδιο Διαχειριστή. Στις περιπτώσεις αυτές:

α) Νοείται ότι ο σταθμός συνδέεται απευθείας στο Σύστημα.

β) Ο ενδιαφερόμενος κατασκευάζει τα έργα σύνδεσης, τα οποία ανήκουν στην κυριότητά του και αποκτά τη διαχείριση και την ευθύνη λειτουργίας και συντήρησης των έργων αυτών. Η τάση και τα λοιπά τεχνικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά των έργων σύνδεσης, τα οποία ανήκουν στην κυριότητα του ενδιαφερόμενου, καθορίζονται από αυτόν, υπό τον όρο της συμμόρφωσής τους με τους σχετικούς διεθνείς κανονισμούς και τις ελάχιστες απαιτήσεις του αρμόδιου Διαχειριστή για την ομαλή σύνδεση και συνεργασία τους με το Σύστημα, όσον αφορά στις διακοπτικές προστασίες στην πλευρά της υψηλής ή υπερυψηλής τάσης και τα συστήματα επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών με το Σύστημα.

γ) Ο ενδιαφερόμενος δεν έχει δικαίωμα να αρνηθεί τη σύνδεση νέου παραγωγού στον Υ/Σ, εκτός αν συντρέχει περίπτωση έλλειψης χωρητικότητας του Δικτύου ή του Συστήματος, η οποία τεκμηριώνεται με αιτιολογημένη γνώμη του αρμόδιου Διαχειριστή προς τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), η οποία αποφασίζει για την σύνδεση ή όχι του εν λόγω σταθμού.

Ο νέος χρήστης καταβάλλει στους κατόχους των συνδεδεμένων σταθμών αντάλλαγμα για τα κοινά έργα σύνδεσης, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος για την υλοποίηση έργων για σύνδεση χρήστη. Η ειδικότερη μεθοδολογία υπολογισμού του ανωτέρω ανταλλάγματος, καθώς και ο τρόπος καταβολής του, εφόσον κριθεί αναγκαίο, καθορίζεται με απόφαση της Ρ.Α.Ε.. Ο κύριος των κοινών έργων σύνδεσης εκτελεί τις εντολές του Διαχειριστή για τη λειτουργία αυτών.

3. Για την απαλλοτρίωση ακινήτων ή τη σύσταση επ' αυτών εμπράγματων δικαιωμάτων υπέρ του κατόχου του συνδεόμενου σταθμού, με σκοπό την εγκατάσταση των έργων σύνδεσης, εφαρμόζονται αναλόγως η παρ. 1 του άρθρου 15 και το άρθρο 22 του ν. 3175/2003 (Α' 207), ανεξαρτήτως του κυρίου των έργων σύνδεσης. Αν κύριος του εδάφους είναι το Δημόσιο, το αντάλλαγμα χρήσης του εδάφους που αναλογεί στα έργα σύνδεσης που ανήκουν στην κυριότητα του κατόχου της Άδειας Παραγωγής ή Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων υπολογίζεται επί των μεμονωμένων τμημάτων του εδάφους που καταλαμβάνεται από τις βάσεις των πυλώνων των γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας των έργων σύνδεσης. Δεν καταβάλλεται αντάλλαγμα για τα έργα σύνδεσης που ανήκουν στον κύριο του Συστήματος.

4. Για τους σταθμούς και τα έργα σύνδεσής τους με το Σύστημα ή το Δίκτυο, εφαρμόζεται αναλόγως, υπέρ του ενδιαφερομένου, η παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 2941/2001 (Α' 201).

5. Τα έργα επέκτασης του Δικτύου ή του Συστήματος για τη σύνδεση σταθμών δύναται να μελετώνται και να κατασκευάζονται από τους ενδιαφερόμενους, εφόσον το δηλώσουν πριν τη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης. Ο αρμόδιος Διαχειριστής δημοσιεύει σαφείς και διαφανείς διαδικασίες σχετικά με τη μελέτη και κατασκευή των έργων επέκτασης από τους ενδιαφερόμενους.

6. Οι διαδικασίες έγκρισης της κατασκευής των έργων σύνδεσης, καθώς και ελέγχου και παραλαβής των έργων αυτών από τον αρμόδιο Διαχειριστή καθορίζονται στη Σύμβαση Σύνδεσης. Μετά την παραλαβή τους, τα έργα αυτά αποτελούν μέρος του Συστήματος και περιέρχονται στην κυριότητα του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας με την επιφύλαξη της

παρ. 2, δυνάμει συμβολαιογραφικού εγγράφου υποκείμενου σε καταχώριση στο κτηματολόγιο, στο οποίο προσαρτώνται μόνο:

α) το τοπογραφικό διάγραμμα σε σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ' 87,

β) η Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης,

γ) η απαραίτητη πράξη για την τεκμηρίωση των εμπράγματων δικαιωμάτων στο δημόσιο ή ιδιωτικό κτήμα, και

δ) η Σύμβαση Σύνδεσης μεταξύ Παραγωγού και Διαχειριστή.

7. Σε περίπτωση που τα έργα σύνδεσης έχουν κατασκευαστεί επί δημοσίου κτήματος, με το συμβόλαιο μεταβιβάζεται η κυριότητά τους κατά πλάσμα δικαίου. Η κυριότητα επί του εδάφους παραμένει στο Ελληνικό Δημόσιο.

Άρθρο 12
Ειδικά θέματα Ιδιωτικών Δικτύων Μέσης Τάσης

1. Οι Παραγωγοί σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμών αποθήκευσης για τη σύνδεση των σταθμών τους με το Δίκτυο ή το Σύστημα, δύνανται να κατασκευάζουν δίκτυα Μέσης Τάσης (Μ.Τ.), τα οποία αφορούν αποκλειστικά δίκτυα για παραγωγούς ή ομάδες παραγωγών. Στα δίκτυα αυτά δύνανται να συνδέονται περισσότεροι του ενός σταθμοί με Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Εξαιρούμενων Σταθμών, χωρίς να απαιτείται η υποβολή κοινού αιτήματος Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

2. Σε κάθε Ιδιωτικό Δίκτυο Μ.Τ., ορίζεται ένας παραγωγός εκ των ενδιαφερομένων ως Εκπρόσωπος Ιδιωτικού Δικτύου Μ.Τ..

3. Ο Εκπρόσωπος του Ιδιωτικού Δικτύου Μ.Τ.:

α) Καθορίζει ελεύθερα το επίπεδο τάσης του δικτύου, το οποίο είναι πάντα μικρότερο των πενήντα (50) κιλοβόλτ (kV).

β) Είναι υπεύθυνος για την κατασκευή, την ασφαλή λειτουργία και τη συντήρηση του δικτύου.

γ) Είναι υπεύθυνος για τη συλλογή και διαχείριση των μετρήσεων και τον επιμερισμό τους στους παραγωγούς του αποκλειστικού δικτύου σε επίπεδο, τόσο παραγωγής, όσο και κατανάλωσης.

δ) Είναι υπεύθυνος για τη συμμόρφωση των συνδεόμενων σταθμών με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 631/2016 της Επιτροπής, της 14ης Απριλίου 2016, «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112) και τον επιμερισμό εντολών κατανομής σε αυτούς, σύμφωνα με τις εντολές του αρμόδιου Διαχειριστή.

4. Σε περίπτωση σύνδεσης του σταθμού σε Υποσταθμό (Υ/Σ) του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.), η μέτρηση της εγχεόμενης και απορροφώμενης ηλεκτρικής ενέργειας γίνεται:

α) στην έξοδο κάθε σταθμού, στο σημείο σύνδεσης του σταθμού με το αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ.,

β) στο σημείο σύνδεσης του αποκλειστικού δικτύου Μ.Τ. με την πλευρά Μ.Τ. του Υ/Σ Μ.Τ./Υψηλής Τάσης (Υ.Τ.), με τον οποίο συνδέεται το αποκλειστικό δίκτυο, με το δίκτυο του Ε.Σ.Μ.Η.Ε.,

γ) στην πλευρά υψηλής τάσης του μετασχηματιστή Μ.Τ./Υ.Τ. του Υ/Σ σύνδεσης με το δίκτυο του Ε.Σ.Μ.Η.Ε..

Οι καταναλώσεις, καθώς και οι ιδιοκαταναλώσεις των σταθμών που συνδέονται στο αποκλειστικό Δίκτυο Μ.Τ. καταγράφονται συγκεντρωτικά από τους μετρητές των περ. β) και γ).

Ο Διαχειριστής του Συστήματος είναι υπεύθυνος για τη συλλογή των μετρήσεων των περ. β) και γ) της παρ. 4. Ο Διαχειριστής του Συστήματος αποστέλλει στον Εκπρόσωπο του Δικτύου Μ.Τ. τη μέτρηση στο σημείο άφιξης των δικτύων Μ.Τ. στον Υ/Σ, ανηγμένη στην υψηλή τάση, βάσει αλγορίθμου υπολογισμού αναγωγής στην υψηλή τάση, ο οποίος αναγράφεται στη σχετική Σύμβαση Σύνδεσης.

Ο Εκπρόσωπος Δικτύου Μ.Τ. είναι υπεύθυνος για την εγκατάσταση των μετρητικών διατάξεων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τις απαιτήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και για τη συλλογή των μετρήσεων της περ. α) της παρ. 4. Ο εκπρόσωπος προβαίνει σε επιμερισμό της ενέργειας που του γνωστοποιήθηκε από τον Διαχειριστή του Συστήματος, σύμφωνα με την παρ. 5, σε κάθε σταθμό που συνδέεται στο αποκλειστικό δίκτυο βάσει της μεθοδολογίας επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας της παρ. 7, τόσο για την παραγωγή, όσο και για την κατανάλωση.

Η μεθοδολογία επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας καθορίζεται από τον διαχειριστή του Συστήματος, κοινοποιείται στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), βασίζεται στην πραγματική μέτρηση της περ. α) της παρ. 4 και λαμβάνει υπόψη τις απώλειες ανάλογα με τη θέση του κάθε σταθμού στο δίκτυο.

5. Σε περίπτωση σύνδεσης σε Υ/Σ του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, η μέτρηση της εγχεόμενης και απορροφόμενης ηλεκτρικής ενέργειας γίνεται:

α) στην έξοδο κάθε σταθμού, στο σημείο σύνδεσης του σταθμού με το αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ.,

β) στην άφιξη των αποκλειστικών δικτύων Μ.Τ. στον Υ/Σ μέσης προς υψηλή τάση.

Οι καταναλώσεις των σταθμών που συνδέονται στο αποκλειστικό δίκτυο μέσης τάσης καταγράφονται συγκεντρωτικά από τον μετρητή της περ. β).

Η μέτρηση στην περ. α) γίνεται από τον εκπρόσωπο του Ιδιωτικού Δικτύου και στην περ. β) από τον Διαχειριστή του Δικτύου.

Ο εκπρόσωπος του Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης, επιμερίζει στους σταθμούς που συνδέονται στο κάθε δίκτυο, τη μετρούμενη ενέργεια της περ. β), η οποία του έχει γνωστοποιηθεί από τον Διαχειριστή του Δικτύου, στο επίπεδο της τάσης σύνδεσης εκάστου σταθμού, σύμφωνα με μεθοδολογία επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας. Η μεθοδολογία επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας εγκρίνεται από τον διαχειριστή του Δικτύου, κοινοποιείται στη Ρ.Α.Ε., βασίζεται στην πραγματική μέτρηση της περ. α) της παρ. 4 και λαμβάνει υπόψη τις απώλειες ανάλογα με τη θέση του κάθε σταθμού στο δίκτυο.

6. Στη Σύμβαση Σύνδεσης δύναται να εξειδικεύονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στον επιμερισμό και την αποστολή των μετρήσεων.

7. Ο Εκπρόσωπος ιδιωτικού δικτύου Μέσης Τάσης, αποστέλλει τις μετρήσεις στους αρμόδιους Διαχειριστές (Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης, Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας) και στους Φορείς Σωρευτικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) για την πραγματοποίηση των συναλλαγών που προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο της αγοράς ενέργειας.

8. Οι Διαχειριστές κατά περίπτωση τηρούν μητρώο των εκπροσώπων Ιδιωτικών Δικτύων Μ.Τ., το οποίο γνωστοποιούν στη Ρ.Α.Ε..

9. Η Ρ.Α.Ε. δύναται να ελέγχει τη λειτουργία των εκπροσώπων ιδιωτικών Δικτύων Μ.Τ. και να επιβάλλει πρόστιμα σε περίπτωση που εντοπίζει λανθασμένη εφαρμογή της μεθοδολογίας επιμερισμού της παρ. 5 ή της παρ. 6.

10. Οι σταθμοί που συνδέονται στο ίδιο αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ.:

α) Δεν συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής του άρθρου 10 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και, αν πληρούν τις προϋποθέσεις σύναψης σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης, συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του άρθρου 9 του ν. 4414/2016,

β) εκπροσωπούνται υποχρεωτικά από τον ίδιο Φο.Σ.Ε.,

γ) το φορτίο των καταναλώσεων, καθώς και των ιδιοκαταναλώσεων των σταθμών, όπως αυτό καταγράφεται από τον μετρητή της περ. β) της παρ. 4 και έχει αναχθεί στην Υψηλή Τάση, εκπροσωπείται συγκεντρωτικά ως φορτίο για λογαριασμό του εκπροσώπου του δικτύου Μ.Τ. από έναν η περισσότερους προμηθευτές, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε..

11. Τα δίκτυα Μ.Τ. του παρόντος κατασκευάζονται κατά κανόνα υπόγεια. Η όδευσή τους εναερίως επιτρέπεται μόνο ως εξαιρετικό μέτρο, εφόσον η υπόγεια όδευση είναι αδύνατη για τεχνικούς λόγους και με μέγιστο μήκος εναέριας όδευσης τα διακόσια μέτρα (200) μήκους ανά χίλια (1000) μέτρα δικτύου. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται σε σταθμούς Α.Π.Ε. που έχουν λάβει Οριστικές Προσφορές Συνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή πριν την 1η Ιουλίου 2022.

Άρθρο 13
Μητρώο Δικτύων Υψηλής και Μέσης Τάσης

1. Ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ Α.Ε.) και ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.) τηρούν Μητρώο των Δικτύων Υψηλής και Μέσης Τάσης που κατασκευάζουν οι παραγωγοί σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ή/και σταθμών αποθήκευσης (Ιδιωτικά Δίκτυα). Η μεν ΑΔΜΗΕ Α.Ε. τηρεί Μητρώο για τα δίκτυα τάσης μεγαλύτερης ή ίσης των πενήντα κιλοβόλτ (50 kV), η δε ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. για τα δίκτυα τάσης μικρότερης των πενήντα κιλοβόλτ (50 kV). Η ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. με την ιδιότητα του Διαχειριστή Μη Διασυνδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.) τηρεί επίσης Μητρώο για τα δίκτυα τάσης μεγαλύτερης ή ίσης των πενήντα κιλοβόλτ (50 kV), τα οποία διαχειρίζεται στα Μ.Δ.Ν..

Οι δυο Διαχειριστές συνεργάζονται για την αποτύπωση των δικτύων και αναρτούν σε κατάλληλη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα τα δίκτυα αυτά.

2. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος κατασκευάζει Ιδιωτικό Δίκτυο για τη διασύνδεση του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο, υποβάλλει αίτηση στον αρμόδιο Διαχειριστή της παρ. 1 για την έγκριση της όδευσης του δικτύου αυτού, ως προς τη γειτνίασή του με άλλα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας. Ο ενδιαφερόμενος αποτυπώνει σε τοπογραφικά διαγράμματα κατάλληλης κλίμακας, το χαρτογραφικό υπόβαθρο, ιδίως δε Χάρτες ΓΥΣ, Ορθοφωτοχάρτες Κτηματολογίου, Δορυφορικές Εικόνες «GoogleEarth»:

α) την ακριβή θέση του σταθμού,

β) τον τύπο και την όδευση του δικτύου διασύνδεσης στο Σύστημα,

γ) τη θέση του Υποσταθμού σύμφωνα με τη Βεβαίωση Καταλληλότητας, και

δ) την όδευση και το είδος των γραμμών Υψηλής Τάσης, σύμφωνα με την εγκεκριμένη προμελέτη.

Τα ανωτέρω στοιχεία υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή (αρχεία τύπου «shapefiles» ή άλλης μορφής).

Ο αρμόδιος Διαχειριστής, λαμβάνοντας υπόψη τα άλλα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας που οδεύουν στην περιοχή, είτε προτείνει διαφοροποιήσεις για τεχνικούς λόγους, επι της πορείας της όδευσης, είτε εγκρίνει την προτεινόμενη όδευση, και αναρτά στη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα τα διαγράμματα σύνδεσης (αναρτημένα διαγράμματα), είτε την απορρίπτει.

4. Η έγκριση του αρμόδιου Διαχειριστή δεν απαλλάσσει τον ενδιαφερόμενο από τη λήψη άλλων εγκρίσεων σχετικά με την όδευση των δικτύων από άλλες υπηρεσίες, όπως τα δασαρχεία, τους φορείς που έχουν στην αρμοδιότητά τους το οδικό δίκτυο, καθώς και τους φορείς που είναι αρμόδιοι για το σιδηροδρομικό δίκτυο και τα λοιπά τεχνικά έργα, αν αυτές απαιτούνται.

5. Τα διαγράμματα σύνδεσης επικαιροποιούνται στις κάτωθι περιπτώσεις:

α) αλλαγή της θέσης του Υποσταθμού,

β) αλλαγή της όδευσης των γραμμών Υψηλής Τάσης,

γ) αλλαγή της όδευσης των γραμμών Μέσης Τάσης,

6. Μέχρι την πλήρη λειτουργία της γεωπληροφοριακής πλατφόρμας της παρ. 1 ο αρμόδιος Διαχειριστής θεωρεί τα διαγράμματα σύνδεσης (θεωρημένα διαγράμματα).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΚΟΙΝΟ ΑΙΤΗΜΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

Άρθρο 14
Κοινό αίτημα περί χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης

1. Είναι δυνατή η υποβολή κοινού αιτήματος περί χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στον Διαχειριστή του Συστήματος, το οποίο αφορά σε περισσότερους σταθμούς με Βεβαίωση ή και με Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Εξαιρούμενο Σταθμό, όταν η συνολική ισχύς αυτών ξεπερνά το όριο των οχτώ μεγαβάτ (8 MW), εφόσον η σύνδεση ενός ή περισσότερων σταθμών γίνεται μέσω νέων κοινών αποκλειστικών δικτύων σε νέο ή υφιστάμενο Υποσταθμό μέσης τάσης προς υψηλή.

2. Οι σταθμοί πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

α) Εγκαθίστανται εντός περιορισμένου γεωγραφικά χώρου, η γεωγραφική ακτίνα του οποίου, ήτοι η απόσταση των σταθμών που απέχουν περισσότερο, δεν ξεπερνά τα είκοσι (20) χιλιόμετρα.

β) Κάθε σταθμός παραγωγής είναι ίσος ή μεγαλύτερος των εκατό κιλοβάτ (100 kW).

γ) Ένας εκ των ενδιαφερομένων ορίζεται, πριν την υπογραφή της Συμβασης Συνδεσης, εκπρόσωπος των σταθμών για την υποβολή του κοινού αιτήματος, περί χορήγησης της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ή για την κατασκευή και διαχείριση του Υποσταθμού, μέχρι το όριο του Συστήματος, όπου απαιτείται.

3. Ο αρμόδιος Διαχειριστής εξετάζει το κοινό αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ανάλογα με την ισχύ του κάθε σταθμού.

4. Δεν επιτρέπεται η υποβολή αίτησης περί χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης του ίδιου σταθμού και στους δύο Διαχειριστές. Αν συμβεί κάτι τέτοιο, απορρίπτονται αμφότερες οι αιτήσεις από τους δύο Διαχειριστές.

Άρθρο 15
Συνεργασία Διαχειριστών Συστήματος και Δικτύου για κοινά αιτήματα

1. Ο Διαχειριστής του Συστήματος, συνεργαζόμενος με τον Διαχειριστή του Δικτύου, καθορίζουν από κοινού και κατόπιν προηγούμενης συνεννόησης, τον τρόπο σύνδεσης των σταθμών, η οποία μπορεί να γίνει είτε στο Σύστημα, είτε στο Δίκτυο.

2. Ο Διαχειριστής του Συστήματος παραλαμβάνει το αίτημα και αποστέλλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών στον Διαχειριστή του Δικτύου, στοιχεία σχετικά με την τεχνολογία, την ισχύ και τη γεωγραφική θέση των σταθμών.

3. Ο Διαχειριστής του Δικτύου, εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την ως άνω αποστολή των στοιχείων, αποφασίζει, κατόπιν διαβούλευσης με τον Διαχειριστή του Συστήματος, αν πληρούνται οι προϋποθέσεις, ώστε να αναλάβει τη διεκπεραίωση του κοινού αιτήματος.

4. Προκειμένου ο Διαχειριστής του Δικτύου να αναλάβει την έκδοση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης συνεκτιμώνται τα κάτωθι:

α) Η γειτνίαση με δίκτυα Μέσης Τάσης αρμοδιότητας του Διαχειριστή Δικτύου,

β) η δυνατότητα τροφοδότησης και άλλων χρηστών του Δικτύου και ιδίως καταναλωτών στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή,

γ) η δυνατότητα επέκτασης του Υποσταθμού (Υ/Σ) ευθύνης του Διαχειριστή του Δικτύου ή οι διαθέσιμες πύλες Μέσης Τάσης στον Υ/Σ,

δ) η δυνατότητα υλοποίησης των αναγκαίων υποδομών σε εύλογο χρονικό διάστημα,

ε) η ορθολογική ανάπτυξη του Δικτύου.

5. Αν ο Διαχειριστής του Συστήματος είναι αρμόδιος για τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, οι ημερομηνίες για την εξέταση του αιτήματος και τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, εκκινούν από την ημερομηνία κατά την οποία ο Διαχειριστής του Δικτύου ενημέρωσε, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τον Διαχειριστή του Συστήματος ότι δεν αναλαμβάνει τη χορήγησή της.

6. Αν ο Διαχειριστής του Δικτύου είναι αρμόδιος για τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, οι ημερομηνίες σχετικά με την εξέταση του αιτήματος και τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης εκκινούν από την ημερομηνία κατά την οποία ο Διαχειριστής του Δικτύου ενημέρωσε τον εκπρόσωπο των ενδιαφερομένων ότι αναλαμβάνει τη χορήγησή της.

Άρθρο 16
Ειδικά θέματα Συμβάσεων Σύνδεσης κοινών αιτημάτων

1. Σε περίπτωση κατά την οποία η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται από τον Διαχειριστή του Συστήματος, ισχύουν τα κάτωθι:

α) Η μέτρηση και η πιστοποίηση της ενέργειας των σταθμών του παρόντος γίνονται στο σημείο σύνδεσης στο Σύστημα και στην άφιξη των δικτύων Μέσης Τάσης (Μ.Τ.) στον Υποσταθμό (Υ/Σ), βάσει του αλγορίθμου υπολογισμού αναγωγής στην Υψηλή Τάση (Υ.Τ.), ο οποίος αναγράφεται στη σχετική Σύμβαση Σύνδεσης. Ο Διαχειριστής του Συστήματος αποστέλλει για τους σταθμούς, οι οποίοι συνδέονται σε κάθε αποκλειστικό δίκτυο, τις σχετικές μετρήσεις στον εκπρόσωπο της κάθε αναχώρησης δικτύων Μ.Τ. και ο εκπρόσωπος προβαίνει σε επιμερισμό της ενέργειας σε κάθε δίκτυο Μ.Τ., ανηγμένη στην Υ.Τ..

β) Ορίζεται, για την υπογραφή των Συμβάσεων Σύνδεσης, εκπρόσωπος των ενδιαφερομένων, ανά αναχώρηση δικτύων Μ.Τ. ή ανά Μετασχηματιστή Ισχύος Μέσης προς Υ.Τ., όπου είναι εφικτό. Ο εκπρόσωπος της αναχώρησης δικτύων Μ.Τ., μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο με τον εκπρόσωπο του κοινού αιτήματος.

2. Σε περίπτωση κατά την οποία η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται από τον Διαχειριστή του Δικτύου, ισχύουν τα κάτωθι:

α) Η σύνδεση των σταθμών γίνεται σε υφιστάμενο ή σε νέο Υ/Σ ευθύνης του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.), ο οποίος πληροί τις προδιαγραφές που θέτει η ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.. Η τυχόν απαιτούμενη κατασκευή νέου Υ/Σ ή η αναβάθμιση ήδη υφιστάμενου Υ/Σ για τη σύνδεση των σταθμών γίνεται με επιμέλεια και δαπάνες των αιτούντων παραγωγών. Η ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. δύναται να ζητήσει οποτεδήποτε από τους αιτούντες, την εκτέλεση πρόσθετων, σε σχέση με τα αναγκαία για τη σύνδεση των σταθμών τους, έργων αναβάθμισης του νέου ή υφιστάμενου Υ/Σ. Σε μία τέτοια περίπτωση, η ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. καταβάλλει στους αιτούντες το κόστος το οποίο επωμίζονται για την κατασκευή των πρόσθετων έργων αναβάθμισης.

β) Τα έργα αναβάθμισης ή επέκτασης του δικτύου για τη σύνδεση των σταθμών, τα οποία κατασκευάζονται από τους αιτούντες, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που θέτει η ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. ως Διαχειριστής του Δικτύου, αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) και περιέρχονται άνευ ανταλλάγματος στην κυριότητα του κυρίου του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 122 του ν. 4001/2011 (Α' 179). Η εν γένει διαχείριση αυτών ανήκει στη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 127 του ν. 4001/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΑΔΕΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Άρθρο 17
Άδεια Εγκατάστασης

1. Για την εγκατάσταση σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμού αποθήκευσης, απαιτείται η έκδοση Άδειας Εγκατάστασης. Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση, σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό, εφόσον πληροί σωρευτικά τα κατωτέρω:

α) Είναι κάτοχος Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, που αφορά στο έργο για το οποίο υποβάλλεται αίτηση για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης.

β) Έχει Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

γ) Έχει λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.

2. Η Άδεια Εγκατάστασης χορηγείται με απόφαση της αρμόδιας αδειοδοτούσας αρχής της παρ. 3 του άρθρου 3. Με την αίτηση υποβάλλονται σωρευτικά τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων, που αφορά στο έργο για το οποίο υποβάλλεται η αίτηση για έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης,

β) Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης,

γ) Οριστική Προσφορά Σύνδεσης,

δ) Τεχνική Περιγραφή του Σταθμού,

ε) Οριζοντιογραφία του σταθμού, από την οποία προκύπτουν σαφώς το γήπεδο εγκατάστασης και το γήπεδο ασφαλείας,

στ) τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης, του γηπέδου ασφαλείας, του χώρου των συνοδών έργων, εξαιρούμενων των έργων σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο και της οδοποιίας, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 18,

ζ) πρόσφατο πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης του αιτούντος,

η) υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του αιτούντος περί μη αναστολής αδειοδότησης του σταθμού,

θ) έντυπο αίτησης σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό.

Μέχρι την έκδοση του οικείου Κανονισμού, το έντυπο αίτησης αναρτάται για όλες τις κατηγορίες έργων σε ειδική ιστοσελίδα που δημιουργείται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή κάνει αποδεκτές και αιτήσεις για έκδοση Άδειας Εγκατάστασης σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η ισχύς είναι μικρότερη από αυτή που αναγράφεται στην Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, υπό την προϋπόθεση ότι η ισχύς που αναγράφεται επί της αίτησης είναι σε πλήρη αντιστοιχία με την ισχύ της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής και την ισχύ της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και εκκρεμεί αίτημα τροποποίησης της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, ως προς τη νέα μειωμένη ισχύ, το οποίο και υποβάλλεται ως δικαιολογητικό στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή.

5. Εφόσον η αίτηση είναι πλήρης, ήτοι υποβάλλεται σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα και τον οικείο Κανονισμό, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης, δύναται να ζητήσει διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις των ήδη υποβληθέντων εγγράφων και στοιχείων, εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση τεκμαίρεται ως πλήρης. Η μη προσκόμισή τους από τον αιτούντα εντός της τεθείσας προθεσμίας, καθιστά την αίτηση απαράδεκτη και συνεπάγεται την απόρριψή της.

6. Η υποβολή πλήρους αιτήματος συνεπάγεται την πλήρωση του οροσήμου του άρθρου 31.

7. Η Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται εφόσον συντρέχουν σωρευτικά τα κάτωθι:

α) Τεκμηριώνεται η εξασφάλιση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης, καθώς και των χώρων των συνοδών έργων, εξαιρούμενων των έργων σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο και της οδοποιίας, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον παρόντα νόμο και στον οικείο Κανονισμό,

β) τηρούνται οι αποστάσεις ασφαλείας των μονάδων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον παρόντα νόμο και στον οικείο Κανονισμό.

8. Κατά το στάδιο έκδοσης της Άδειας Εγκατάστασης, δεν ελέγχεται η εξασφάλιση του δικαιώματος χρήσης για τα έργα σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο, καθώς και την οδοποιία. Ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται, εντός της διάρκειας ισχύος αυτής και σε κάθε περίπτωση πριν την υποβολή αίτησης περί χορήγησης Άδειας Λειτουργίας, να προβεί σε ενημέρωση φακέλου και να γνωστοποιήσει στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή την εξασφάλιση δικαιώματος χρήσης της οδοποιίας.

9. Η Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται εντός είκοσι (20) ημερών από την παρέλευση, είτε της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών της παρ. 4, σε περίπτωση που δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία, είτε από την ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων της παρ. 4.

10. Η Άδεια Εγκατάστασης αποστέλλεται στον ενδιαφερόμενο, δημοσιεύεται στον ιστότοπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», καθώς και σε ειδική ιστοσελίδα που δημιουργείται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:

α) Το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία του κατόχου του σταθμού και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου,

β) την τεχνολογία ή τη μορφή Α.Π.Ε. ή το πρωτογενές καύσιμο,

γ) την Εγκατεστημένη Ισχύ και τη Μέγιστη Ισχύ Παραγωγής του σταθμού,

δ) την περιγραφή των βασικών τεχνικών χαρακτηριστικών του έργου,

ε) τις συντεταγμένες του γηπέδου εγκατάστασης του σταθμού και, σε περίπτωση αιολικού σταθμού, επιπλέον τις θέσεις των ανεμογεννητριών,

στ) τη διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης,

ζ) τους γενικούς όρους του οικείου Κανονισμού,

η) τυχόν ειδικούς όρους για την εγκατάσταση.

11. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης περί έκδοσης Άδειας Εγκατάστασης, εκδίδεται απορριπτική απόφαση, η οποία κοινοποιείται στον αιτούντα.

12. Η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται να επικοινωνήσει με τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92) για τον έλεγχο των νομιμοποιητικών εγγράφων του αιτούντος.

13. Σε περίπτωση αλλαγής της περιβαλλοντικής κατάταξης του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α'209) κατά τη διαδικασία αδειοδότησης του έργου, ο ενδιαφερόμενος δύναται να επιλέξει ως αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή της παρ. 3 του άρθρου 3, είτε τη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, είτε τη Διεύθυνση Τεχνικού Ελέγχου της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

14. Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών του παρόντος από την οικεία Διεύθυνση Τεχνικού Ελέγχου της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 3, ο ενδιαφερόμενος δύναται να αιτηθεί Άδεια Εγκατάστασης στη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 3.

Άρθρο 18
Τεκμηρίωση Νόμιμης Χρήσης

1. Για την τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης, ο ενδιαφερόμενος, σύμφωνα με το παρόν και τον οικείο Κανονισμό, προσκομίζει:

α) Για την περίπτωση ιδιωτικών, καθώς και δημοτικών εκτάσεων, τη Βεβαίωση Τεκμηρίωσης Νόμιμης Χρήσης, συνοδευόμενη από τοπογραφικό διάγραμμα και τα κάτωθι κατά περίπτωση:

αα) Τίτλο κυριότητας, ήτοι αντίγραφο συμβολαιογραφικής πράξης ή τελεσίδικη δικαστική απόφαση, καθώς και είτε πιστοποιητικό μεταγραφής από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο, είτε, στην περίπτωση λειτουργούντος κτηματολογικού γραφείου, αντίγραφο κτηματολογικού φύλλου και το σχετικό Απόσπασμα Κτηματολογικού Διαγράμματος.

αβ) Σε περίπτωση τρίτου που έχει τη νόμιμη χρήση του χώρου, τα αποδεικτικά έγγραφα της υποπερ. αα), καθώς και αποδεικτικό τίτλο νόμιμης χρήσης, ήτοι αντίγραφο του ιδιωτικού συμφωνητικού μακροχρόνιας μίσθωσης και απόδειξη ηλεκτρονικής υποβολής του στη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία, ή αντίγραφο της συμβολαιογραφικής πράξης μίσθωσης και του πιστοποιητικού μεταγραφής αυτής στο υποθηκοφυλακείο ή το αντίγραφο κτηματολογικού φύλλου αυτής του αρμόδιου Κτηματολογικού Γραφείου.

β) Για δημόσιες εκτάσεις που διαχειρίζεται ο ενδιαφερόμενος, οι οποίες εμπίπτουν στη δασική νομοθεσία, προσκομίζεται η Έγκριση Επέμβασης σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 53 του ν. 998/1979 (Α' 289).

γ) Για εκτάσεις του Δημοσίου που δεν διαχειρίζεται ο ενδιαφερόμενος, οι οποίες δεν εμπίπτουν στη δασική νομοθεσία, περιλαμβανομένων αυτών που διαχειρίζονται η Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου, οι Κτηματικές Υπηρεσίες ή το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προσκομίζεται η απόφαση του αρμοδίου οργάνου, εφόσον εγκρίνει τη μίσθωση ή την παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Στην περίπτωση αυτή, τα λοιπά νόμιμα αποδεικτικά έγγραφα τα οποία τεκμηριώνουν την εξασφάλιση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης, προσκομίζονται προς συμπλήρωση του φακέλου με την έκδοσή τους.

2. Ειδικά για τους αιολικούς σταθμούς, ως προς την τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου ασφαλείας που δεν περιλαμβάνεται στο γήπεδο εγκατάστασης, ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει τοπογραφικό διάγραμμα, συνοδευόμενο από:

α) Για την περίπτωση ιδιωτικών εκτάσεων, έγγραφη συναίνεση του ιδιοκτήτη.

β) Για την περίπτωση δημοσίων και δημοτικών εκτάσεων, επιστολή ενημέρωσης εκ μέρους του ενδιαφερόμενου προς την αρμόδια αρχή για την εγκατάσταση του εν λόγω σταθμού, καθώς και τα αποδεικτικά στοιχεία ως προς τον χαρακτήρα της έκτασης.

γ) Ειδικώς για την περιπτωση εκτάσεων που διαχειρίζεται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετική απόφαση παραχώρησης.

Άρθρο 19
Διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης

1. Η Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται άπαξ και ισχύει για τρία (3) έτη, με την επιφύλαξη της παρ. 6, με δυνατότητα παράτασης, σύμφωνα με το παρόν.

2. Ειδικά για τα ειδικά έργα της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), η Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται άπαξ και ισχύει για τέσσερα (4) έτη, με την επιφύλαξη της παρ. 6, με δυνατότητα παράτασης, σύμφωνα με το παρόν.

3. Ειδικά εάν υφίσταται υποχρέωση εκ του θεσμικού πλαισίου περί δημοσίων συμβάσεων για διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας, προκειμένου να υλοποιηθεί το έργο, η Άδεια Εγκατάστασης ισχύει για ένα (1) επιπλέον έτος κατά περίπτωση, και δύναται να παραταθεί υπό τις προϋποθέσεις του παρόντος.

4. Η διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης δύναται να παραταθεί, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό, έως δώδεκα (12) μήνες, εφόσον ο κάτοχος της Άδειας Εγκατάστασης δηλώσει εγγράφως στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή την πρόθεσή του να ολοκληρώσει το έργο και εφόσον έχει καταβάλει το «Τέλος Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου», το οποίο ορίζεται σε χίλια (1.000) ευρώ ανά μεγαβάτ (MW) Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής, για κάθε μήνα παράτασης. Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας των δώδεκα (12) μηνών ή μη καταβολής του αντίστοιχου τέλους, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Οικείο Κανονισμό, η ισχύς της Άδειας Εγκατάστασης παύει αυτοδικαίως. Τα ποσά, τα οποία έχουν καταβληθεί έναντι του ως άνω τέλους, δεν επιστρέφονται σε καμία περίπτωση.

5. Κατά τον υπολογισμό της διάρκειας ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης και τυχόν παρατάσεων αυτής, δεν λαμβάνεται υπόψη το χρονικό διάστημα κατά το οποίο υφίσταται δικαστική αναστολή ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης ή οποιασδήποτε Βεβαίωσης, άδειας ή έγκρισης που απαιτείται για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης του σταθμού, εφόσον κατά την ημερομηνία άρσης της αναστολής είναι σε ισχύ οι λοιπές απαιτούμενες Βεβαιώσεις, άδειες ή εγκρίσεις που απαιτούνται για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή περί της αναστολής ισχύος και ιδίως περί της ημερομηνίας έναρξης αυτής. Η αδειοδοτούσα αρχή, εφόσον απαιτηθεί, εκδίδει διαπιστωτική πράξη σχετικά με την αναστολή ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης και την ημερομηνία έναρξης αυτής. Αντιστοίχως, σε περίπτωση άρσης της αναστολής, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει την αδειοδοτούσα αρχή και αυτή με τη σειρά της, εφόσον ο ενδιαφερόμενος το αιτηθεί, εκδίδει διαπιστωτική πράξη σχετικά με τη νέα διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης.

6. Η διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης των σταθμών, οι οποίοι επιλέγονται για ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης, μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας ενεργοποίησης της σύνδεσής τους (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία), που καθορίζεται με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149). Για τον σκοπό αυτόν, ο ενδιαφερό-

μενος ενημερώνει την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, η οποία, εφόσον το αιτηθεί ο ενδιαφερόμενος, εκδίδει τη σχετική διαπιστωτική πράξη, στην οποία αναφέρεται η διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης.

7. Η Άδεια Εγκατάστασης, καθώς και όλες οι άδειες που απαιτούνται για την εγκατάσταση του σταθμού, παραμένουν σε ισχύ ακόμα και μετά την παρέλευση της ημερομηνίας λήξης τους, εφόσον κατά την ισχύ τους έχει υποβληθεί από τον κάτοχο παραδεκτώς:

α) Αίτηση για την προσωρινή σύνδεση του σταθμού, ή

β) δήλωση Ετοιμότητας του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016, ή

γ) αίτηση για χορήγηση Άδειας Λειτουργίας ή τμηματικής Άδειας Λειτουργίας.

8. Η Άδεια Εγκατάστασης παύει αυτοδικαίως, χωρίς την έκδοση διαπιστωτικής πράξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Αν ανακληθεί η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή η Άδεια Παραγωγής,

β) αν παρέλθει η διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης.

9. Η Άδεια Εγκατάστασης ανακαλείται κατά τον οικείο Κανονισμό.

Άρθρο 20
Τροποποίηση Άδειας Εγκατάστασης

1. Η Άδεια Εγκατάστασης τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται κατά τα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό, στην περίπτωση οποιασδήποτε μεταβολής, η οποία απαιτεί εκ νέου τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης των μονάδων του σταθμού ή του γηπέδου ασφαλείας σε περίπτωση που δεν συμπεριλαμβάνεται στο γήπεδο εγκατάστασης, σύμφωνα με το άρθρο 18 και συγκεκριμένα στις περιπτώσεις:

α) Αύξησης των ορίων του γηπέδου εγκατάστασης, εντός του ήδη εγκεκριμένου πολυγώνου, όπως αυτό καταχωρείται στον γεωπληροφοριακό χάρτη του Φορέα Αδειοδότησης, κατά το άρθρο 13 του ν. 4685/2020 (Α' 92).

β) Μεταβολής, για τους αιολικούς σταθμούς:

βα) της θέσης εγκατάστασης των ανεμογεννητριών (Α/Γ),

ββ) του τύπου των Α/Γ, εφόσον το «γήπεδο ασφαλείας» που καθορίζεται είτε από τη νέα θέση, είτε με βάση τα νέα χαρακτηριστικά των Α/Γ, βρίσκεται εκτός των ορίων του υφιστάμενου γηπέδου εγκατάστασης.

2. Για κάθε άλλη περίπτωση μεταβολής στοιχείων ή αλλαγών στην εσωτερική διάταξη του σταθμού ή στον εξοπλισμό, εκτός των οριζομένων στην παρ. 1 και στον οικείο Κανονισμό, απαιτείται ενημέρωση φακέλου, η οποία λαμβάνει χώρα μέσω γνωστοποίησης της μεταβολής από τον ενδιαφερόμενο και κάτοχο της Άδειας Εγκατάστασης στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, η οποία δύναται, εφόσον απαιτηθεί, να εκδώσει διαπιστωτική πράξη.

3. Στις περιπτώσεις μεταβολής της θέσης εγκατάστασης των Α/Γ ή μεταβολής του τύπου των Α/Γ, τηρούνται οι αποστάσεις ασφαλείας των Α/Γ, σύμφωνα με το άρθρο 21.

4. Υποβολή αιτήματος περί τροποποίησης της Άδειας Εγκατάστασης δεν συνιστά σε καμία περίπτωση παράταση της χρονικής διάρκειας ισχύος της άδειας και δεν αποτελεί αιτία διακοπής των εργασιών και της κατασκευής του έργου, εφόσον οι εργασίες δεν επηρεάζονται από την εν λόγω τροποποίηση.

5. Δεν δύναται να υποβληθεί αίτημα για τροποποίηση της Άδειας Εγκατάστασης σε περίπτωση που εκκρεμεί αίτημα τροποποίησης της Άδειας Παραγωγής, της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, ή της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

Άρθρο 21
Αποστάσεις ασφαλείας ανεμογεννητριών

1. Στους χερσαίους αιολικούς σταθμούς δεν επιτρέπεται η απόσταση μεταξύ ανεμογεννητριών (Α/Γ) να είναι μικρότερη από «2,5*D», υπό την επιφύλαξη του εκάστοτε ισχύοντος Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.). Ως «D», θεωρείται η μεγαλύτερη διάμετρος των γειτονικών ανεμογεννητριών.

2. Για την έκδοση άδειας εγκατάστασης η επιτρεπόμενη ελάχιστη απόσταση ανεμογεννητριών χερσαίων αιολικών σταθμών από ανεμογεννήτριες γειτονικών σταθμών καθορίζεται σε «5D», εφόσον ο γειτονικός σταθμός διαθέτει Άδεια Εγκατάστασης ή βρίσκεται σε λειτουργία, εκτός αν υπάρχει ειδικότερη συμφωνία μεταξύ των κατόχων των δύο (2) σταθμών. Ως «D», θεωρείται η διάμετρος των ανεμογεννητριών του σταθμού που αιτείται άδεια εγκατάστασης.

3. Το γήπεδο ασφαλείας ορίζεται από το περίγραμμα που σχηματίζεται λαμβάνοντας υπόψη κύκλο με κέντρο το κέντρο της Α/Γ και ακτίνα ίση με την ακτίνα της Α/Γ.

4. Το γήπεδο ασφαλείας δεν απαιτείται να περιλαμβάνεται στο σύνολό του, εντός του γηπέδου εγκατάστασης.

5. Το γήπεδο ασφαλείας δεν εισέρχεται εντός:

α) των ορίων γειτονικού ακινήτου, με την επιφύλαξη έγγραφης συναίνεσης από τον κύριο του γειτονικού ακινήτου,

β) του καταστρώματος εθνικών ή επαρχιακών οδών,

γ) της θέσης εγκατάστασης (άξονας) αγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου, με την επιφύλαξη έγγραφης συναίνεσης του κυρίου ή του Διαχειριστή του αγωγού,

δ) σιδηροδρομικής γραμμής.

4. Το ύψος του πύργου των ανεμογεννητριών νοείται από την ανώτερη επιφάνεια του σκυροδέματος των βάσεων, μέχρι τον άξονα της ατράκτου και το μήκος των πτερυγίων από τον άξονα της ατράκτου μέχρι το άκρο τους. Ως ακτίνα νοείται το ήμισυ της διαμέτρου της Α/Γ.

5. Εντός του γηπέδου ασφαλείας επιτρέπεται η εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, μετεωρολογικών ιστών, εργοταξίων, συνοδών έργων του σταθμού, περιλαμβανομένων των έργων σύνδεσης και των οικίσκων στέγασης, και γενικότερα κάθε έργου που εξυπηρετεί τη μελέτη, κατασκευή, σύνδεση και λειτουργία του σταθμού, με την επιφύλαξη του άρθρου 18.

6. Στον Κανονισμό της παρ. 1 του άρθρου 44, δύναται να ορίζονται επιπλέον αποστάσεις ασφαλείας Α/Γ, καθώς και να τροποποιούνται οι υφιστάμενες αποστάσεις και οι περιορισμοί που ορίζονται στο παρόν για το γήπεδο ασφαλείας.

Άρθρο 22
Επανέκδοση Άδειας Εγκατάστασης

1. Αν ακυρώθηκε αμετάκλητα από το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική πράξη που απαιτείται για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης, ο ενδιαφερόμενος δύναται, σε συμμόρφωση με την ακυρωτική απόφαση, να επανεκδώσει άπαξ τις ανωτέρω διοικητικές πράξεις.

Το πρώτο εδάφιο ισχύει και αν η διάρκεια των ως άνω διοικητικών πράξεων έληξε, ενώ εκκρεμούσε ενώπιον των δικαστηρίων ο έλεγχός τους, εφόσον ακυρώθηκαν με αμετάκλητη απόφαση.

2. Στις περιπτώσεις της παρ. 1, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτημα στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή περί έκδοσης νέας Άδειας Εγκατάστασης, εάν δεν έχει λήξει ο χρόνος ισχύος της αντίστοιχης Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής και ο σταθμός διαθέτει Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης και Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.

Άρθρο 23
Τμηματική Άδεια Εγκατάστασης

1. Για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης επιτρέπεται άπαξ η έκδοση τμηματικής Άδειας Εγκατάστασης για τμήμα, που έχει τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια και το οποίο αφορά τουλάχιστον σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) της συνολικής ισχύος, για την οποία έχει χορηγηθεί Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής. Ειδικά για την περ. ζ) της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), το ποσοστό υπολογίζεται επι της συνολικής ισχύος του συγκροτήματος.

2. Η τμηματική Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται μετά από υπο-

βολή αιτήματος από τον ενδιαφερόμενο, σύμφωνα με το άρθρο 17 και εφόσον βεβαιωθεί η τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια του τμήματος του έργου από τον αρμόδιο Διαχειριστή.

3. Η διάρκεια ισχύος της τμηματικής Άδειας Εγκατάστασης ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 19.

4. Η υποβολή αιτήματος για τμηματική Άδεια Εγκατάστασης συνεπάγεται την πλήρωση του οροσήμου του άρθρου 31 μερικώς και μόνο ως προς την ισχύ που έχει αιτηθεί ο ενδιαφερόμενος. Εντός του χρονικού διαστήματος του άρθρου 31 ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να υποβάλει αίτηση για την έκδοση της τελικής Άδειας Εγκατάστασης, ως προς τη συνολική ισχύ του σταθμού, με τη διάρκεια ισχύος αυτής να άρχεται από την ημερομηνία έκδοσης της αρχικής τμηματικής Άδειας Εγκατάστασης που έχει εκδοθεί. Σε περίπτωση μη υποβολής αίτησης για έκδοση Άδειας Εγκατάστασης για τη συνολική ισχύ του σταθμού εντός των απαιτούμενων προθεσμιών, ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να προσαρμόσει και να τροποποιήσει όλες τις άδειες και τις εγκρίσεις που του έχουν χορηγηθεί, σύμφωνα με την τμηματική Άδεια Εγκατάστασης που έχει εκδοθεί.

Άρθρο 24
Μεταφορά θέσης εγκατάστασης

1. Η θέση εγκατάστασης υπό αδειοδότηση ή εν λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγες Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) συμπεριλαμβανομένων των συνοδών έργων, δύναται να μεταφερθεί άπαξ, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, μετά το στάδιο χορήγησης της Βεβαίωσης Παραγωγού ή της Βεβαίωσης Παραγωγού Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής ή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, σε περίπτωση εξαιρούμενου σταθμού, αν δεν είναι δυνατή η εγκατάσταση στη θέση που είχε αρχικά προβλεφθεί, αποκλειστικά και μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Μεταβολής του νομοθετικού ή κανονιστικού πλαισίου της χωροθέτησης και περιβαλλοντικής αδειοδότησης του σταθμού ή εύρεσης αρχαιοτήτων κατά τη διάρκεια εκτέλεσης εργασιών και της κατασκευής του σταθμού συμπεριλαμβανομένων των συνοδών έργων, που καθιστά αδύνατη την εγκατάστασή του.

β) Μεταβολής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του χώρου εγκατάστασης, συμπεριλαμβανομένων των συνοδών έργων, ο οποίος είχε καθορισθεί στις απαιτούμενες άδειες και είχε βεβαιωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες, οι οποίες επήλθαν λόγω: βα) τελεσίδικης δικαστικής απόφασης ή ββ) πράξης των αρμοδίων υπηρεσιών, η οποία είτε εκδόθηκε μεταγενέστερα, είτε είχε εκδοθεί στο παρελθόν, αλλά δεν κοινοποιήθηκε στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή ή βγ) αναγνώρισης δικαιώματος νομής ή κατοχής επί του χώρου εγκατάστασης άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου έναντι του δημοσίου.

γ) Σημαντικών μεταβολών που συνδέονται με γεωλογικά αίτια, ιδίως καθιζήσεων εδάφους, κατολισθήσεων, βραχοπτώσεων, σεισμικών γεγονότων, και έχουν επέλθει ή υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να επέλθουν, λόγω των φυσικών καταστροφών και φαινομένων, στην επιφάνεια ή στο υπέδαφος του σταθμού.

δ) Επικάλυψης, εν όλω ή εν μέρει, του χώρου εγκατάστασης σταθμού που φέρει Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής με χώρο εγκατάστασης για τον οποίο έχει χορηγηθεί, σε μεταγενέστερο χρόνο σε σχέση προς την αίτηση για Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής, Προσφορά Σύνδεσης ή άδεια ή έγκριση σε Εξαιρούμενο Σταθμό.

ε) Μείωσης του συνολικού κόστους σύνδεσης Εξαιρούμενων Σταθμών που έχουν λάβει από τον αρμόδιο Διαχειριστή κοινή οριστική προσφορά σύνδεσης, υπό την προϋπόθεση της σύμφωνης γνώμης του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) και εφόσον δεν μεταβάλλεται το σημείο σύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και δεν εγκαθίστανται σταθμοί σε θέσεις όπου έχουν υποβληθεί αιτήσεις ή έχουν χορηγηθεί Βεβαιώσεις Παραγωγού ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Αδειες Παραγωγής ή έχουν υποβληθεί αιτήσεις για την εγκατάσταση άλλων εξαιρούμενων σταθμών. Για την περίπτωση του πρώτου εδαφίου, επιτρέπεται άπαξ η μεταφορά της θέσης εγκατάστασης των εξαιρούμενων σταθμών μέχρι ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) των έργων που περιλαμβάνονται στο κοινό αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και εντός της ίδιας περιφερειακής ενότητας, χωρίς να ελέγχεται το κριτήριο της περ. β'της παρ. 2 του άρθρου 14, για περιπτώσεις Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης που έχουν εκδοθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος.

στ) Για την υλοποίηση από τον ανάδοχο των Ειδικών Πιλοτικών Έργων (Ε.Π.Ε.) του άρθρου 151 του v. 4495/2017 (Α' 167), και χωρίς να μεταβάλλεται το χρονικό διάστημα θέσης του Ε.Π.Ε. σε λειτουργία, όπως αυτό περιγράφεται στη σχετική προκήρυξη του Έργου αυτού.

2. Στις περιπτώσεις της παρ. 1, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή και ειδικά σε περίπτωση Εξαιρούμενου Σταθμού στην οικεία αρμόδια αρχή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, για την άπαξ μεταφορά της θέσης εγκατάστασης του σταθμού, εντός των ορίων της οικείας Περιφέρειας και στην περίπτωση των Μη Διασυνδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), εντός του ίδιου ηλεκτρικού συστήματος Μ.Δ.Ν. όπου βρισκόταν η αρχική θέση εγκατάστασης.

3. Το αίτημα περί μεταφοράς της θέσης εγκατάστασης γίνεται δεκτό και εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη, η οποία κοινοποιείται στον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του v. 4685/2020 (Α' 92) και στον αρμόδιο Διαχειριστή, εφόσον ο αιτών προσκομίσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ή τις σχετικές γνωμοδοτήσεις του αρμοδίου αποφαινόμενου οργάνου, που αποδεικνύουν τη συνδρομή μιας εκ των περιπτώσεων της παρ. 1 και καθιστούν αναγκαία τη μεταφορά της θέσης εγκατάστασης του εν λόγω σταθμού για την υλοποίησή του. Η μεταφορά της θέσης πραγματοποιείται κατόπιν: α) τροποποίησης όλων των σχετικών διοικητικών πράξεων και αδειών, συμπεριλαμβανομένης της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, που απαιτούνται στο πλαίσιο αδειοδότησης του σταθμού, β) έκδοσης νέας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, ακόμα και σε περιοχές οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά το άρθρο 14 του ν. 4685/2020, εφόσον είναι τεχνικά εφικτό και υφίσταται διαθέσιμος ηλεκτρικός χώρος. Ο ενδιαφερόμενος για τη μεταφορά της θέσης και τις ενέργειες του πρώτου εδαφίου προσκομίζει ως πρόσθετο δικαιολογητικό τη σχετική διαπιστωτική πράξη.

4. Για περιπτώσεις σταθμών για τους οποίους έχει συναφθεί σύμβαση πώλησης του άρθρου 12 του v. 3468/2006 (Α' 129) ή σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 και 10 του ν. 4414/2016 (Α' 149), η εν λόγω σύμβαση τροποποιείται μόνο ως προς τα στοιχεία της νέας θέσης εγκατάστασης.

5. Για τις περιπτώσεις του παρόντος, συνεχίζεται η διαδικασία υλοποίησης της επένδυσης, κατόπιν της κατά προτεραιότητας έκδοσης ή τροποποίησης των σχετικών αδειών και εγκρίσεων, καθώς και της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, ανεξαρτήτως τεχνολογίας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και ακολουθεί η κατά προτεραιότητα σύναψη ή τροποποίηση των συμβάσεων που καταρτίζουν με τον αρμόδιο Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου και τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης. Η έκδοση ή τροποποίηση των αδειών, εγκρίσεων και προσφορών, καθώς και η σύναψη ή τροποποίηση των συμβάσεων του πρώτου εδαφίου γίνονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος. Η κατά προτεραιότητα έκδοση ή τροποποίηση των σχετικών αδειών, εγκρίσεων, προσφορών σύνδεσης, συμβάσεων και η αποκλειστική προθεσμία των τριάντα (30) ημερών του πρώτου και δεύτερου εδαφίου αφορά αποκλειστικά άδειες, εγκρίσεις, προσφορές σύνδεσης και συμβάσεις, οι οποίες είχαν εκδοθεί, χορηγηθεί και συναφθεί, αντιστοίχως, ως προς την αρχική θέση εγκατάστασης του σταθμού. Ειδικότερα, η αίτηση για έκδοση Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ως προς τη νέα θέση εγκατάστασης του σταθμού υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στο Ηλεκτρονικό Μητρώο του Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του v. 4685/2020 (Α' 92) εκτός κύκλου. Σε κάθε περίπτωση, οι κάτοχοι των σταθμών που εμπίπτουν στην περ. β' της παρ. 1 δύνανται να προβούν σε αναγκαστική απαλλοτρίωση του γηπέδου εγκατά-

στασης σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 5 του παρόντος.

6. Η μεταφορά θέσης εγκατάστασης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν ενταχθεί στον ν. 3894/2010 (Α' 204) και στον ν. 4608/2019 (Α' 66) ή έχουν υποβάλει αίτηση στην εταιρεία «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» για τον χαρακτηρισμό τους ως στρατηγικών επενδύσεων, επιτρέπεται μόνο σύμφωνα με τον παρόντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΘΕΣΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ - ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Άρθρο 25
Συμμετοχή σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης απευθείας στην αγορά

1. Πριν τη θέση σταθμού σε λειτουργία, ο κάτοχός του, εφόσον δεν έχει συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης, δύναται να υποβάλει στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) ανέκκλητη δήλωση ότι δεν επιθυμεί τη σύναψη Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης και ότι ο σταθμός θα λειτουργήσει σύμφωνα με το άρθρο 12Α του ν. 4414/2016 (Α' 149).

2. Ο ενδιαφερόμενος, με τη δήλωσή του, υποβάλλει σωρευτικά τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού.

β) Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

γ) Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.

δ) Άδεια Εγκατάστασης, εφόσον απαιτείται.

3. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., εντός δεκαπέντε (15) ημερών, εκδίδει Βεβαίωση απευθείας Συμμετοχής στην Αγορά, την οποία και κοινοποιεί στον ενδιαφερόμενο.

4. Μετά τη σύναψη Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης ή την έκδοση Βεβαίωσης απευθείας Συμμετοχής στην Αγορά, ο κάτοχος του σταθμού εγγράφεται στα Μητρώα Συμμετεχόντων του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας και στο μητρώο του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, εφόσον απαιτείται.

5. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 12Α του ν. 4414/2016, τηρεί μητρώο όλων των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, στο οποίο εντάσσονται και οι σταθμοί του παρόντος.

6. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. εκδίδει Βεβαίωση απευθείας Συμμετοχής στην Αγορά και για τους σταθμούς των παρ. 3 και 4 του άρθρου 12α του ν. 4414/2016.

Άρθρο 26
Ηλέκτριση δικτύου σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης

1. Είναι δυνατή η ηλέκτριση του διασυνδετικού δικτύου Μέσης Τάσης αρμοδιότητας παραγωγού και των βοηθητικών διατάξεων των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ή/και σταθμών αποθήκευσης, χρησιμοποιώντας τη σύνδεση που προδιαγράφεται για το σημείο σύνδεσης του σταθμού, για την πραγματοποίηση δοκιμών και την επιβεβαίωση της ασφάλειας του εξοπλισμού, προ της θέσης του σταθμού σε λειτουργία.

2. Ο ενδιαφερόμενος εφόσον κατέχει Άδεια Εγκατάστασης και Σύμβαση Σύνδεσης (Κύριο Τεύχος και Συμπλήρωμα), υποβάλλει αίτηση για Προσωρινή Σύνδεση στον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό.

3. Ο αρμόδιος Διαχειριστής, μετά τη λήψη της αίτησης, απευθύνει στον ενδιαφερόμενο ειδοποίηση σχετικά με την πραγματοποίηση της Προσωρινής Σύνδεσης του εξοπλισμού, η οποία πραγματοποιείται εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών.

4. Κατά τη διάρκεια της περιόδου Προσωρινής Σύνδεσης δεν επιτρέπονται η έναρξη παραγωγικής λειτουργίας του σταθμού και η έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας στο Σύστημα ή το Δίκτυο.

5. Ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει Βεβαίωση Ενεργοποίησης Λειτουργίας.

Άρθρο 27
Θέση σε λειτουργία σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής - Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης

1. Προκειμένου να ηλεκτριστεί ο σταθμός στο Σύστημα ή στο Δίκτυο, ο ενδιαφερόμενος πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Διαθέτει υπογεγραμμένη Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ή Βεβαίωση απευθείας συμμετοχής στην αγορά.

β) Άδεια Εγκατάστασης σε ισχύ, εφόσον υφίσταται.

γ) Διαθέτει υπογεγραμμένη Σύμβαση Σύνδεσης, καθώς και το Συμπλήρωμα αυτής, όπου απαιτείται.

δ) Έχει ολοκληρώσει την κατασκευή των έργων σύνδεσης, με εγκεκριμένα σχέδια και μελέτες από τον αρμόδιο Διαχειριστή.

2. Ο κάτοχος του σταθμού, μετά την ολοκλήρωση των εργασιών εγκατάστασης του σταθμού και των έργων σύνδεσης τα οποία έχει αναλάβει να υλοποιήσει ο ίδιος ή άλλος παραγωγός, υποβάλλει αίτηση στον αρμόδιο Διαχειριστή για την ενεργοποίηση της σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο.

3. Η αίτηση υποβάλλεται, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό.

4. Ο αρμόδιος Διαχειριστής προβαίνει στην ηλέκτριση εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για την ηλέκτριση του Σταθμού, εκδίδει σχετική Βεβαίωση Ηλέκτρισης, στην οποία αναφέρεται η ημερομηνία ηλέκτρισης, η οποία λογίζεται και ως έναρξη της κανονικής ή δοκιμαστικής λειτουργίας του σταθμού.

Αν δεν έχει εκδοθεί Βεβαίωση Ενεργοποίησης Λειτουργίας, ο αρμόδιος Διαχειριστής προβαίνει στην ενεργοποίηση της σύνδεσης του σταθμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ή/και του σταθμού αποθήκευσης για την έναρξη λειτουργίας αυτού. Η Βεβαίωση Ηλέκτρισης κοινοποιείται αμελλητί στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης, καθώς επίσης και στον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και το Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας, εφόσον απαιτείται.

5. Σε περίπτωση κατά την οποία ο αρμόδιος Διαχειριστής δεν προβεί στη σύνδεση του σταθμού εντός της ως άνω προθεσμίας, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας δύναται, με απόφασή της, να επιβάλει πρόστιμο, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος του σταθμού και την καθυστέρηση της σύνδεσης, καθώς και την τεκμηρίωση των λόγων καθυστέρησης από τον αρμόδιο Διαχειριστή.

6. Ειδικά για τους σταθμούς οι οποίοι συνδέονται στην Υψηλή Τάση και για Υβριδικούς Σταθμούς και αιολικούς σταθμούς Μη Διασυνδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας.

Κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής λειτουργίας, πραγματοποιούνται έλεγχοι και δοκιμές που σχετίζονται με την ασφαλή λειτουργία του Σταθμού, με τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου των σταθμών, όπου απαιτείται, και ελέγχεται ότι έχουν ολοκληρωθεί οι κατασκευές του σχετικού δικτύου σύνδεσης του σταθμού και των λοιπών αναγκαίων εγκαταστάσεων του σταθμού.

Ο κάτοχος του σταθμού, μετά την ολοκλήρωση των εργασιών των έργων σύνδεσης που δεν είχαν ολοκληρωθεί, πριν την ηλέκτριση, τις οποίες έχει αναλάβει να υλοποιήσει ο ίδιος, και πριν την επιτυχή πραγματοποίηση των ελέγχων της σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, υποβάλλει την αντίστοιχη αίτηση στον αρμόδιο Διαχειριστή για την έκδοση της σχετικής βεβαίωσης περά-

τωσης της φάσης δοκιμαστικής λειτουργίας.

Σε περίπτωση επιτυχούς ελέγχου του αρμόδιου Διαχειριστή, και εφόσον επιτευχθεί από τον χρόνο της Βεβαίωσης Ηλέκτρισης και έπειτα, λειτουργία του σταθμού και των έργων σύνδεσής του, επί δεκαπέντε (15) συνεχείς ημέρες χωρίς να παρουσιαστούν προβλήματα, ο Διαχειριστής εκδίδει Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας, με την οποία πιστοποιείται ότι έχει περατωθεί η φάση της δοκιμαστικής λειτουργίας του σταθμού και ότι έχουν ολοκληρωθεί οι κατασκευές του σχετικού δικτύου σύνδεσης του σταθμού και των λοιπών αναγκαίων εγκαταστάσεων του παραγωγού για την πραγματοποίηση της σύνδεσης, με τήρηση των ελάχιστων προδιαγραφών που προβλέπονται στους Κώδικες Διαχείρισης του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μ.Δ.Ν..

7. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παρούσας και της παρ. 8, εάν η διάρκεια δοκιμαστικής λειτουργίας του σταθμού υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, επιβάλλονται κυρώσεις στον Παραγωγό, οι οποίες εξειδικεύονται στον οικείο Κανονισμό και αναστολή χορήγησης της λειτουργικής ενίσχυσης. Η διάρκεια δοκιμαστικής λειτουργίας δύναται να παραταθεί έως και τέσσερις (4) μήνες, με τη σύμφωνη γνώμη του ενδιαφερομένου και του αρμόδιου Διαχειριστή.

8. Κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής λειτουργίας του σταθμού, οι χρεώσεις αποκλίσεων υπολογίζονται σύμφωνα με το υφιστάμενο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, με την τιμή εκκαθάρισης της προημερήσιας αγοράς.

9. Ειδικότερα θέματα που αφορούν στη διαδικασία ελέγχου συμμόρφωσης με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112) για συνδέσεις στο Σύστημα Μεταφοράς, περιγράφονται στον οικείο Κανονισμό και στις αντίστοιχες τεχνικές αποφάσεις του αρμόδιου Διαχειριστή. Στην περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις ελέγχου του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/631, δύναται, με εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή, να προβλέπεται ανάκληση τυχόν εκδοθείσας Άδειας Λειτουργίας.

Άρθρο 28
Άδεια Λειτουργίας

1. Για τη λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ή/και σταθμού αποθήκευσης απαιτείται η έκδοση Άδειας Λειτουργίας κατά τα οριζόμενα στο παρόν και στον οικείο Κανονισμό.

Σε περίπτωση αλλαγής της περιβαλλοντικής κατάταξης του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209) κατά τη διαδικασία αδειοδότησης του έργου, ο ενδιαφερόμενος δύναται να επιλέξει ως αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή της παρ. 3 του άρθρου 3 του παρόντος, είτε τη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, είτε τη Διεύθυνση Τεχνικού Ελέγχου της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Επιπλέον, σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών του παρόντος από την οικεία Διεύθυνση Τεχνικού Ελέγχου της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 3 του παρόντος, ο ενδιαφερόμενος δύναται να αιτηθεί Άδεια Λειτουργίας στη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 3.

2. Για να είναι παραδεκτή η αίτηση για την έκδοση της Άδειας Λειτουργίας συνυποβάλλονται σωρευτικά τα εξής δικαιολογητικά:

α) Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας από τον αρμόδιο Διαχειριστή, εάν απαιτείται για την κατηγορία στην οποία υπάγεται το έργο, ή Βεβαίωση Ηλέκτρισης, εάν δεν προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας,

β) πρόσφατο πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης του αιτούντος,

γ) πιστοποιητικό Ελέγχου Κατασκευής από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης ή έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας, κατά περίπτωση,

δ) υπεύθυνη δήλωση αρμόδιου μηχανικού επίβλεψης της λειτουργίας του σταθμού, περί της τήρησης των όρων και κανονισμών πυροπροστασίας, εφόσον απαιτείται,

ε) υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου, περί μη αναστολής αδειοδότησης του σταθμού,

στ) υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του αιτούντος ότι έχουν τηρηθεί οι όροι της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων και της Άδειας Εγκατάστασης κατά τη φάση κατασκευής του έργου και ότι αυτοί συνεχίζουν να τηρούνται και κατά τη φάση της λειτουργίας του,

ζ) υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού επίβλεψης της λειτουργίας του σταθμού, περί αποδοχής της ανάθεσης και της τήρησης, κατά τη λειτουργία του σταθμού, των όρων και κανονισμών για την προστασία του περιβάλλοντος,

η) πιστοποιητικό ελέγχου νομιμότητας από την αρμοδια Κτηματική Υπηρεσία για τα έργα που έχουν κατασκευασθεί εντός αιγιαλού, παραλίας και θαλάσσιου χώρου,

θ) έντυπο αίτησης, σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό.

3. Από την υποβολή της αίτησης της παρ. 1, με τα δικαιολογητικά της παρ. 2, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται, εντός είκοσι (20) ημερών, να ζητήσει διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά έγγραφα προς τα ήδη υποβληθέντα, εντός τακτής προθεσμίας. Η μη προσκόμισή τους από τον αιτούντα εντός της τεθείσας προθεσμίας, έχει ως συνέπεια την απόρριψη της αίτησης.

4. Η Άδεια Λειτουργίας χορηγείται, εφόσον διαπιστώνεται η συμβατότητα εκτέλεσης του έργου με τους όρους της Άδειας Εγκατάστασης, όπως ορίζονται στον οικείο Κανονισμό. Προς τον σκοπό αυτόν, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης της παρ. 1, αποστέλλει κλιμάκιο αυτοψίας, που αποτελείται από δύο (2) στελέχη της αδειοδοτούσας αρχής, ειδικότητας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης Μηχανικών ή, ελλείψει αυτών, άλλης σχετικής με το αντικείμενο, ειδικότητας, προκειμένου να διενεργηθεί επιτόπια αυτοψία του έργου. Η γνωστοποίηση της αποστολής κλιμακίου, η ημέρα και η ώρα της αυτοψίας κοινοποιούνται στον ενδιαφερόμενο. Σε συνέχεια της διενεργηθείσας αυτοψίας, συντάσσεται έκθεση, η οποία ομοίως κοινοποιείται στον αιτούντα. Σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστωθούν ελλείψεις, οι οποίες δύνανται να θεραπευθούν, η έκθεση αυτοψίας συνοδεύεται από επιστολή με την οποία τίθεται ρητή προθεσμία, εντός της οποίας ο αιτών συμμορφώνεται με τις υποδείξεις της αδειοδοτούσας αρχής. Για τον προσδιορισμό της διάρκειας της τεθείσας προθεσμίας συμμόρφωσης, λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα της έλλειψης ή των ελλείψεων και ο εκτιμώμενος χρόνος συμμόρφωσης. Ο ενδιαφερόμενος έχει τη δυνατότητα υποβολής αιτιολογημένου αιτήματος για παράταση της τεθείσας προθεσμίας συμμόρφωσης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του αιτούντος εντός της προθεσμίας, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή απορρίπτει το αίτημα περί χορήγησης της Άδειας Λειτουργίας και του κοινοποιεί την απορριπτική απόφαση.

5. Με τις εξαιρέσεις των παρ. 3 και 4 η Άδεια Λειτουργίας εκδίδεται εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή αιτήματος της παρ. 1.

6. Η Άδεια Λειτουργίας κοινοποιείται στον αιτούντα και δημοσιεύεται στον ιστότοπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και σε ειδική ιστοσελίδα που δημιουργείται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

7. Η Άδεια Λειτουργίας περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής στοιχεία:

α) Το ονοματεπώνυμο και την επωνυμία του κατόχου. καθώς και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου,

β) την τεχνολογία ή μορφή Α.Π.Ε. ή το πρωτογενές καύσιμο,

γ) την Εγκατεστημένη Ισχύ και τη Μέγιστη Ισχύ Παραγωγής του σταθμού,

δ) την περιγραφή των τεχνικών χαρακτηριστικών του έργου,

ε) τον τρόπο σύνδεσης με το Σύστημα ή το Δίκτυο,

στ) τη θέση εγκατάστασης του σταθμού,

ζ) τη διάρκεια ισχύος της Άδειας Λειτουργίας,

η) τους γενικούς όρους του οικείου Κανονισμού,

θ) τυχόν ειδικούς όρους που αφορούν στη λειτουργία.

8. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης χορήγησης Άδειας Λειτουργίας, η απορριπτική απόφαση κοινοποιείται στον αιτούντα και

δημοσιεύεται σε ειδική ιστοσελίδα στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιαφερόμενος δύναται, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης, να υποβάλλει αντιρρήσεις στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή και να αιτηθεί επανεξέταση της αίτησης για χορήγηση Άδειας Λειτουργίας. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, ο ενδιαφερόμενος έχει την υποχρέωση αποκατάστασης του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

9. Η Άδεια Λειτουργίας έχει διάρκεια είκοσι (20) έτη από την έκδοσή της, με δυνατότητα ανανέωσης για ίσο χρονικό διάστημα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό.

10. Η Άδεια Λειτουργίας τροποποιείται από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται, σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό, στην περίπτωση αύξησης ισχύος του σταθμού.

11. Για κάθε άλλη περίπτωση μεταβολής, απαιτείται γνωστοποίηση από τον ενδιαφερόμενο και κάτοχο της Άδειας Λειτουργίας προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών. Οιαδήποτε γνωστοποίηση, μετά την παρέλευση της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, θεωρείται παραβίαση των όρων της Άδειας Λειτουργίας και η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται να επιβάλει κυρώσεις σύμφωνα με το άρθρο 30.

12. Δεν δύναται να υποβληθεί αίτημα για τροποποίηση της Άδειας Λειτουργίας σε περίπτωση κατά την οποία εκκρεμεί αίτημα για τροποποίηση Άδειας Παραγωγής, Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ή Άδειας Εγκατάστασης.

13. Με την έκδοση της Άδειας Λειτουργίας, ο κάτοχος υποχρεούται να υποβάλλει αίτηση στον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92) για τροποποίηση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής του σταθμού και μείωση των ορίων του πολυγώνου εγκατάστασης του σταθμού στα όρια του γηπέδου εγκατάστασης αυτού, σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό.

14. Η απόφαση περί τροποποίησης κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο και δημοσιεύεται σε ειδική ιστοσελίδα που δημιουργείται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η ισχύς της τροποποίησης άρχεται από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

15. Η Άδεια Λειτουργίας ανακαλείται ή παύει να ισχύει, σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό.

Άρθρο 29
Τμηματική Άδεια Λειτουργίας

1. Για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), επιτρέπεται άπαξ η έκδοση τμηματικής Άδειας Λειτουργίας για πλήρως αποπερατωμένο τμήμα τους, που έχει τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια και το οποίο αφορά τουλάχιστον σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) της συνολικής ισχύος για την οποία έχει εκδοθεί η Άδεια Εγκατάστασης.

2. Η τμηματική Άδεια Λειτουργίας εκδίδεται μετά από υποβολή επαρκώς αιτιολογημένου αιτήματος από τον ενδιαφερόμενο, εφόσον η μη ολοκλήρωση του έργου οφείλεται σε εκκρεμοδικία ή σε λόγους οι οποίοι, αποδεδειγμένα, δεν άπτονται της υπαιτιότητας του κατόχου της Άδειας Εγκατάστασης. Η τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια του πλήρως αποπερατωμένου τμήματος του έργου βεβαιώνεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή.

Η διάρκεια ισχύος της τμηματικής Άδειας Λειτουργίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τον χρόνο ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης, βάσει της οποίας εκδόθηκε. Εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, υποβάλλεται αίτηση από τον ενδιαφερόμενο περί έκδοσης της τελικής Άδειας Λειτουργίας, σε αντικατάσταση τμηματικών αδειών, η οποία αφορά είτε στο σύνολο του σταθμού, είτε στο αποπερατωμένο τμήμα του σταθμού για το οποίο έχει εκδοθεί η τμηματική Άδεια Λειτουργίας, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος έχει προσαρμόσει όλες τις σχετικές άδειες και εγκρίσεις ως προς την ισχύ και το γήπεδο εγκατάστασης. Μέχρι την έκδοση της τελικής Άδειας Λειτουργίας, η τμηματική Άδεια Λειτουργίας παραμένει σε ισχύ και ο σταθμός Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. λαμβάνει αποζημίωση για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγει.

Άρθρο 30
Κυρώσεις για παραβίαση των όρων των Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας

1. Σε σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμούς αποθήκευσης που έχουν εγκατασταθεί ή λειτουργούν, χωρίς προηγούμενη χορήγηση της Άδειας Εγκατάστασης και Άδειας Λειτουργίας, αντίστοιχα, καθώς και στις περιπτώσεις παραβίασης των όρων της Άδειας Εγκατάστασης και της Άδειας Λειτουργίας από τους κατόχους αυτών, ή των Κεφαλαίων Δ' και Ε' του παρόντος ή των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή των όρων των εγκρίσεων ή των αδειών που τους έχουν χορηγηθεί δυνάμει του παρόντος, επιβάλλονται οι ακόλουθες κυρώσεις, διαζευκτικά ή σωρευτικά:

α) Πρόστιμο, το ύψος και το εύρος του οποίου εξειδικεύονται στον οικείο Κανονισμό,

β) ανάκληση της Άδειας Παραγωγής ή Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, της Άδειας Εγκατάστασης, της Άδειας Λειτουργίας,

γ) διακοπή των εργασιών εγκατάστασης ή της λειτουργίας του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και του σταθμού αποθήκευσης.

Σε περίπτωση κατά την οποία έχουν πραγματοποιηθεί εργασίες εγκατάστασης του έργου, ο κάτοχος του σταθμού υποχρεούται να αποκαταστήσει τον χώρο εγκατάστασης, στη μορφή που είχε πριν την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης, σύμφωνα με τους σχετικούς όρους της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

2. Η διαπίστωση και η επιβολή των ως άνω κυρώσεων γίνονται από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, η οποία, αφού διαπιστώσει την παράβαση, καλεί τον ενδιαφερόμενο σε ακρόαση και ακολούθως εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση, σύμφωνα με τη διαδικασία του οικείου Κανονισμού.

3. Στον Κανονισμό εξειδικεύονται περαιτέρω τα επί μέρους κριτήρια προσδιορισμού των προστίμων και των εν γένει διοικητικών κυρώσεων του παρόντος άρθρου, η διαδικασία επιβολής των παραπάνω κυρώσεων, ο τρόπος καταβολής των προστίμων, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ

Άρθρο 31
Διασφάλιση υλοποίησης των έργων

1. Η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων καθώς και η Άδεια Παραγωγής του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 (Α' 129) παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν:

α) Για φωτοβολταϊκούς, χερσαίους αιολικούς και υβριδικούς σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), εάν εντός δώδεκα (12) μηνών από την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, δεν έχουν αιτηθεί την έκδοση Άδειας Εγκατάστασης. Τα αποδεικτικά υποβολής καταχωρούνται από τον ενδιαφερόμενο στο Ηλεκτρονικό Μητρώο του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92).

β) Για τις λοιπές τεχνολογίες σταθμών Α.Π.Ε. και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμούς αποθήκευσης, εάν εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης δεν έχουν αιτηθεί την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης.

γ) Για τους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., που ανήκουν στην κατηγορία των Ειδικών Έργων, κατά την έννοια του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), και για υβριδικούς σταθμούς που συμπεριλαμβάνουν στο έργο τους την κατασκευή υποθαλάσσιας διασύνδεσης δύο (2) ή περισσοτέρων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, μετά την παρέλευση είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

Οι προθεσμίες της παρούσας παραγράφου μπορούν να παρατείνονται για διάστημα μέχρι δώδεκα (12) μήνες, εφόσον ο κάτοχος Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικού Έργου δηλώσει εγγράφως στον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 και στον αρμόδιο Διαχειριστή την πρόθεσή του να ολοκληρώσει το έργο και εφόσον καταβάλλει το Τέλος Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης, το οποίο ορίζεται σε χίλια (1.000) ευρώ, ανά μεγαβάτ (MW) Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής για κάθε μήνα παράτασης. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των δώδεκα (12) μηνών ή δεν τηρηθούν τα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων του άρθρου 18 του ν. 4685/2020, η ισχύς της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων παύει αυτοδικαίως και το ως άνω ποσό δεν επιστρέφεται.

Ειδικά σε περίπτωση κατά την οποία απαιτείται και εκκρεμεί απόφαση της αρμόδιας αρχής για την απαλλοτρίωση ή την παραχώρηση του συνόλου ή μέρους του γηπέδου εγκατάστασης, προκειμένου να υλοποιηθεί το έργο, οι προθεσμίες της παρούσας παραγράφου μπορούν να παρατείνονται για διάστημα έως και δώδεκα (12) μηνών, εφόσον ο κάτοχος Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικού Έργου υποβάλλει τα σχετικά δικαιολογητικά και αποδεικτικά στοιχεία στον Φορέα Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 στον αρμόδιο Διαχειριστή και την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, η οποία αξιολογεί και αποφασίζει για τη δυνατότητα ή μη παράτασης.

2. Η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων, καθώς και οι Άδειες Παραγωγής του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν στις κάτωθι περιπτώσεις:

α) Εάν, μέχρι την ημερομηνία λήξης της Άδειας Εγκατάστασης, δεν έχει υποβληθεί από τον κάτοχο του σταθμού Δήλωση Ετοιμότητας προς τον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με το άρθρο 4α του ν. 4414/2016 (Α' 149) ή αίτηση προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή για τη χορήγηση Άδειας Λειτουργίας.

β) Εάν στον ενδιαφερόμενο έχει χορηγηθεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή και δεν έχει γίνει αποδεκτή από τον ενδιαφερόμενο, εντός της τεθείσας χρονικής προθεσμίας ή αυτός δεν έχει αιτηθεί τη διατήρηση της εγγυητικής επιστολής, που είναι κατατεθειμένη στον αρμόδιο Διαχειριστή.

γ) Εάν μετά τη γνωστοποίηση της αδυναμίας σύνδεσης ο ενδιαφερόμενος είτε:

γα) δεν έχει αιτηθεί τη διατήρηση της σχετικής αίτησης για να λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης είτε

γβ) υποβάλλει σχετικό αίτημα για την επιστροφή της εγγυητικής επιστολής, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 6.

3. Για την παύση ισχύος της Άδειας Παραγωγής ή της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, δεν απαιτείται η έκδοση διαπιστωτικής πράξης. Η παύση ισχύος αποτυπώνεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και στο γεωπληροφοριακό σύστημα του Φορέα Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 20 του ν. 4685/2020, ενημερώνεται ο αρμόδιος Διαχειριστής και αποδεσμεύεται:

α) η έκταση, η οποία είχε δηλωθεί ως θέση εγκατάστασης του σταθμού αυτού, και

β) ο δεσμευθείς ηλεκτρικός χώρος για το εν λόγω έργο.

4. Σε περίπτωση παύσης ισχύος της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων κατά τα ανωτέρω, παύουν να ισχύουν όλες οι άδειες που έχουν εκδοθεί για τον σταθμό, ιδίως Αποφάσεις Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, πράξεις που προβλέπονται στη δασική νομοθεσία, Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και Άδειες Εγκατάστασης.

5. Σε περίπτωση υποβολής αιτήματος του κάτοχου του σταθμού για προσωρινή σύνδεση του σταθμού ή για έκδοση Άδειας Λειτουργίας ή τμηματικής Άδειας Λειτουργίας, παρατείνεται αυτοδικαίως η διάρκεια της Άδειας Εγκατάστασης μέχρι την ημερομηνία αποδοχής ή απόρριψης του σχετικού αιτήματος. Η παράταση του πρώτου εδαφίου εκκινεί από την ημερομηνία λήξης της Άδειας Εγκατάστασης.

6. Για τους σταθμούς του άρθρου 24, το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για τη μεταφορά της θέσης εγκατάστασης, μέχρι την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, προσαυξανόμενο κατά έξι (6) μήνες, δεν συνυπολογίζεται: α) στη διάρκεια ισχύος του άρθρου 19, β) στο διάστημα που απαιτείται για την πλήρωση των οροσήμων του παρόντος και γ) στις προθεσμίες ενεργοποίησης της σύνδεσης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιλέγονται σε ανταγωνιστικές διαδικασίες.

7. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, για σταθμούς οι οποίοι έχουν επιλεγεί σε διαγωνιστική διαδικασία, η Άδεια Παραγωγής ή η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων, δεν καταλαμβάνονται από τα οριζόμενα χρονικά ορόσημα. Στην περίπτωση αυτή, ισχύουν οι χρονικές προθεσμίες, που ορίζονται στην απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και ρυθμίζουν τον χρονικό ορίζοντα θέσης σε λειτουργία των επιλεγέντων σταθμών.

Άρθρο 32
Πληρωμές Τέλους Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης και Τέλους Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου

1. Ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης δημιουργεί Σύστημα Πληρωμών Τέλους, προκειμένου να πραγματοποιείται από τους ενδιαφερομένους η πληρωμή του Τέλους Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης και του Τέλους Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου.

2. Η πληρωμή αντιστοιχίζεται αποκλειστικά στον σταθμό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.). που διαθέτει Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή στους εξαιρούμενους σταθμούς.

3. Η πληρωμή γίνεται με διακριτό τρόπο στις εξής περιπτώσεις:

α) Παράτασης της διάρκειας ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης της παρ. 4 του άρθρου 19.

β) Παράτασης της διάρκειας ισχύος της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς και πριν την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης της παρ. 1 του άρθρου 31.

γ) Παράτασης της διάρκειας ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για τους εξαιρούμενους σταθμούς της παρ. 4 του άρθρου 33.

4. Το Σύστημα Πληρωμών Τέλους εκδίδει βεβαίωση καταβολής του τέλους των παρ. 1 και 3, προς χρήση του ενδιαφερομένου. Μπορεί να διαλειτουργεί και με πληροφοριακά συστήματα των υπόλοιπων αδειοδοτουσών αρχών, διαχειριστών και υπηρεσιών που εμπλέκονται στην αδειοδοτική διαδικασία σταθμών Α.Π.Ε. και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ή/και σταθμών αποθήκευσης.

5. Οι πληρωμές των Τελών του παρόντος, αποτελούν έσοδα του Υπολογαριασμού Ενισχύσεων υφιστάμενων Εργων Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ

Άρθρο 33
Σταθμοί που εξαιρούνται από Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων

1. Δεν εκδίδεται Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής ή άλλη διαπιστωτική απόφαση, σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από τις ακόλουθες κατηγορίες σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμών αποθήκευσης:

α) γεωθερμικούς σταθμούς, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός (1) μεγαβάτ (MW),

β) σταθμούς βιομάζας, βιοαερίου και βιορευστών, με μέγιστη

ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός (1) MW,

γ) φωτοβολταϊκούς σταθμούς, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός μεγαβάτ (1 MW),

δ) ηλιοθερμικούς σταθμούς, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός μεγαβάτ (1 MW),

ε) αιολικές εγκαταστάσεις, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των εξήντα κιλοβάτ (60 kW),

στ) σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α., με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός μεγαβάτ (1 MW),

ζ) σταθμούς από Α.Π.Ε ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. με μέγιστη ισχύ παραγωγής έως πέντε μεγαβάτ (5 MW), οι οποίοι εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς φορείς του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, για όσο χρόνο οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς σκοπούς, από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.), για όσο χρόνο οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν για τη διενέργεια πιστοποιήσεων ή μετρήσεων, καθώς και από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την προμήθεια και εγκατάσταση των οποίων αναλαμβάνει για λογαριασμό τους το Κ.Α.Π.Ε. στο πλαίσιο προγραμματικών συμβάσεων με αυτούς,

η) αυτόνομους σταθμούς από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι δεν συνδέονται στο Σύστημα ή στο Δίκτυο, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των πέντε μεγαβάτ (5 MW), χωρίς δυνατότητα τροποποίησης της αυτόνομης λειτουργίας τους. Τα πρόσωπα που έχουν την ευθύνη της λειτουργίας των σταθμών αυτών, υποχρεούνται, πριν εγκαταστήσουν τους σταθμούς, να ενημερώνουν τον αρμόδιο Διαχειριστή για τη θέση, την ισχύ και την τεχνολογία των σταθμών,

θ) σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς, σύμφωνα με το άρθρο 14Α του ν. 3468/2006 (Α' 129),

ι) μικρούς Υδροηλεκτρικούς Σταθμούς, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός μεγαβάτ (1 MW) που εγκαθίστανται σε δίκτυα ύδρευσης ή άρδευσης ή αποχέτευσης,

ια) λοιπούς σταθμούς, που δεν εμπίπτουν στις προηγούμενες περιπτώσεις, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των πενήντα κιλοβάτ (50 KW), εφόσον οι σταθμοί αυτοί χρησιμοποιούν ενέργεια Α.Π.Ε. του άρθρου 2 του ν. 3468/2006,

ιβ) σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς, οι οποίοι δεν διοχετεύουν πλεόνασμα της παραγόμενης ενέργειας στο Δίκτυο ή το Σύστημα,

ιγ) σταθμούς αποθήκευσης της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179) με μέγιστη ισχύ έγχυσης μικρότερη του ενός μεγαβάτ (1 MW),

ιδ) σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός μεγαβάτ (1) MW,

ιε) σταθμούς της παρ. 11Β του άρθρου 10 του ν. 4685/2020, με μέγιστη ισχύ έγχυσης μικρότερη ή ίση του ενός μεγαβάτ (1 MW).

2. Το όριο ισχύος της περ. γ) της παρ. 1 ισχύει για το σύνολο των σταθμών που ανήκουν στο ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο και εγκαθίστανται στο ίδιο ακίνητο, χωρίς να τίθεται περιορισμός όσον αφορά στη γειτνίαση σταθμών, οι οποίοι εγκαθίστανται σε όμορα ακίνητα, ανεξαρτήτως αν ανήκουν στο ίδιο ή σε διαφορετικό φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Ειδικά για περιπτώσεις σταθμών της περ. γ) της παρ. 1, επιτρέπεται η εγκατάσταση περισσότερων του ενός σταθμών στο ίδιο ακίνητο.

3. Μονάδες παραγωγής ενέργειας με ισχύ μέχρι ένα μεγαβάτ (1 MW) που εγκαθίστανται:

α) σε ακίνητα κατά μήκος του σιδηροδρομικού διαδρόμου, που διαχειρίζεται η Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Σιδηροδρομικής Περιουσίας (ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ) και απέχουν τουλάχιστον εκατό (100) μέτρα μεταξύ τους,

β) σε ακίνητα κατά μήκος εθνικών οδών, που διαχειρίζονται είτε το Δημόσιο είτε οι Παραχωρησιούχοι αυτοκινητοδρόμων και απέχουν τουλάχιστον εκατό (100) μέτρα μεταξύ τους, δεν θεωρούνται ότι εγκαθίστανται στο ίδιο ή όμορο ακίνητο.

4. Δεν επιτρέπεται η κατάτμηση δημόσιας έκτασης που υπάγεται στη δασική νομοθεσία, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 998/1979 (Α' 289) για την ανάπτυξη σταθμών του παρόντος άρθρου. Το πρώτο εδάφιο της παρούσας δεν εφαρμόζεται για σταθμούς που έχουν υποβάλλει ή θα υποβάλλουν πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Συνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή, μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2022.

5. Οι Εξαιρούμενοι Σταθμοί της παρ. 1 απαλλάσσονται και από την υποχρέωση λήψης Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας.

6. Οι Εξαιρούμενοι Σταθμοί, προκειμένου να συνάψουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ή προκειμένου ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) να εκδώσει Βεβαίωση απευθείας συμμετοχής στην Αγορά, αναρτούν τα πολύγωνα των σταθμών τους στη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα του Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020. Ειδικότερα, ο ως άνω Φορέας Αδειοδότησης παρέχει οδηγίες στον ενδιαφερόμενο για την ανάρτηση στοιχείων σχετικά με την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού (συντεταγμένες πολυγώνου και θέσεων ανεμογεννητριών, εφόσον πρόκειται για Αιολικό Σταθμό), και γεωχωρικών δεδομένων και μετά την υποβολή τους, απεικονίζει γεωγραφικά σε ειδική προσβάσιμη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου, την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού (πολύγωνο και θέσεις ανεμογεννητριών, εφόσον πρόκειται για Αιολικό Σταθμό) και εκδίδει Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού. Ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει στη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ή στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας(ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.) τη Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού.

7. Οι Εξαιρούμενοι Σταθμοί μπορούν να μεταβιβάζονται πριν από την έναρξη της λειτουργίας τους, εφόσον έχει συναφθεί Σύμβαση Σύνδεσης με τον αρμόδιο Διαχειριστή. Κατ' εξαίρεση πριν τη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης, επιτρέπεται η μεταβίβασή τους σε νομικά πρόσωπα, εφόσον το εταιρικό κεφάλαιο της εταιρείας προς την οποία γίνεται η μεταβίβαση κατέχεται εξ ολοκλήρου από το μεταβιβάζον φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Άρθρο 34
Οριστική Προσφορά Σύνδεσης
για Εξαιρούμενους Σταθμούς

1. Ο κάτοχος του Εξαιρούμενου Σταθμού, μετά την έκδοση της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, υποβάλλει την αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με το άρθρο 5.

2. Η αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης συνοδεύεται από:

α) τα νομιμοποιητικά έγγραφα του αιτούντα, και εάν είναι νομικό πρόσωπο κωδικοποιημένο καταστατικό και γενικό πιστοποιητικό του Γενικού Εμπορικού Μητρώου,

β) πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης του αιτούντος, εάν είναι νομικό πρόσωπο, ή αντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας σε περίπτωση φυσικού προσώπου,

γ) την Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης,

δ) την Εγγυητική Επιστολή του άρθρου 6,

ε) τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, από τα οποία προκύπτει ο χαρακτηρισμός της γεωργικής γης, κατά την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/74123/2971/29.7.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 3149),

στ) τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης του άρθρου 18,

ζ) συνοπτική τεχνική περιγραφή του έργου, στην οποία αποτυπώνονται βασικές τεχνικές πληροφορίες, σχετικά με την προτεινόμενη θέση του σταθμού παραγωγής (τοπωνύμιο, δημοτική ενότητα, δήμος, περιφερειακή ενότητα, περιφέρεια), τις συνιστώσες που απαρτίζουν τον σταθμό (τεχνολογία, μονάδες παραγωγής, υποσταθμός χαμηλής/μέσης τάσης, ισχύς, συμβολή στο βραχυκύκλωμα),

η) τα απαιτούμενα τεχνικά φυλλάδια, όπως εξειδικεύονται κατά περίπτωση από τον αρμόδιο Διαχειριστή,

θ) Ηλεκτρικό Μονογραμμικό Διάγραμμα του σταθμού και του υποσταθμού χαμηλής/μέσης τάσης, με ψηφιακή υπογραφή μηχα-

νικού κατάλληλης ειδικότητας,

ι) αντίγραφο τοπογραφικού διαγράμματος σε κατάλληλο υπόβαθρο (Χάρτης ΓΥΣ, Δορυφορική Εικόνα, Ορθοφωτοχάρτης κτηματολογίου), επί του οποίου αναγράφονται οι συντεταγμένες του σταθμού κατά ΕΓΣΑ' 87 (κορυφές πολυγώνου του γηπέδου), προκειμένου για εγκαταστάσεις εκτός σχεδίου πόλεως, άλλως τη διεύθυνση του ακινήτου,

ια) έντυπο αίτησης, το ακριβές περιεχόμενο του οποίου συντάσσει, επικαιροποιεί και δημοσιεύει στην επίσημη ιστοσελίδα του ο αρμόδιος Διαχειριστής,

β) αποδεικτικό πληρωμής Διαχειριστικού Τέλους Υποβολής Αίτησης υπέρ του αρμόδιου Διαχειριστή, το οποίο ανέρχεται σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ. Από την καταβολή του παραπάνω τέλους εξαιρούνται οι σταθμοί των περ. θ) και ιβ) της παρ. 1 του άρθρου 33, καθώς και οι σταθμοί του άρθρου 38.

3. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, ειδικά για σταθμούς αυτοπαραγωγής, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 (Α' 129), δύναται να περιλαμβάνει ειδικό όρο, ώστε οι εν λόγω σταθμοί να μην εγχέουν ενέργεια προς το Δίκτυο ή το Σύστημα, αν με τον τρόπο αυτό είναι δυνατή η χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ή κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου, προκειμένου να ληφθεί υπόψη κατά τη διενέργεια της τεχνικής εξέτασης. Ο ως άνω ειδικός όρος εφαρμόζεται και για τους σταθμούς της παρ. 1 του άρθρου 38, εφόσον περιλαμβάνεται στη Σύμβαση Σύνδεσης. Οι εν λόγω σταθμοί δεν συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης, σύμφωνα με την παρ. 16Α του άρθρου 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149).

Άρθρο 35
Διάρκεια ισχύος Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς

1. Η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς με την επιφύλαξη των παρ. 6 και 7, υπολογίζεται:

α) για τους σταθμούς των περ. γ), δ) και ε) της παρ. 1 του άρθρου 33:

αα) σε δεκαοκτώ (18) μήνες από τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, αν συνδέονται στο Δίκτυο και δεν απαιτούνται εργασίες σε Υποσταθμούς (Υ/Σ) Υψηλής Τάσης (Υ.Τ.) και Μέσης Τάσης (Μ.Τ.),

αβ) σε τριάντα (30) μήνες από τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για σταθμούς που συνδέονται στο Δίκτυο, αν απαιτούνται εργασίες κατασκευής νέου Υ/Σ Υ.Τ. και Μ.Τ. ή επέκτασης σε Υ/Σ Υ.Τ. και Μ.Τ.,

β) για σταθμούς της περ. θ) της παρ. 1 του άρθρου 33, ισχύουν οι προθεσμίες της περ. α) της παρούσας, εκτός αν ορίζεται ειδικότερα,

γ) για τις λοιπές κατηγορίες σταθμών σε τριάντα έξι (36) μήνες από τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

2. Εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να υποβάλει αίτηση για τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης, άλλως η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης παύει να ισχύει.

3. Εντός της διάρκειας ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ο σταθμός πρέπει:

α) είτε να έχει τεθεί σε λειτουργία,

β) είτε ο κάτοχος του σταθμού να έχει υποβάλει Δήλωση Ετοιμότητας, σύμφωνα με το άρθρο 4Α του ν. 4414/2016 (Α' 149),

γ) είτε ο κάτοχος να έχει υποβάλει αίτηση για τη θέση του σταθμού σε λειτουργία.

4. Οι προθεσμίες της παρ. 1 δύνανται να παραταθούν για διάστημα έως και οκτώ (8) μηνών, εφόσον ο κάτοχος του σταθμού δηλώσει στον αρμόδιο Διαχειριστή την πρόθεσή του για την ολοκλήρωση του έργου και καταβάλει το «Τέλος Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου», το οποίο ορίζεται σε χίλια (1000) ευρώ ανά μεγαβάτ (MW) Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής, για κάθε μήνα παράτασης.

Σε περίπτωση παρέλευσης των προθεσμιών ή μη καταβολής του αντίστοιχου ως άνω τέλους, κατά τα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει και το ποσό του ως άνω τέλους δεν επιστρέφεται.

Σε περίπτωση παύσης ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, παύουν να ισχύουν όλες οι άδειες και εγκρίσεις που έχουν χορηγηθεί για τον εν λόγω σταθμό.

5. Εάν με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του, που κοινοποιείται στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, ο αρμόδιος Διαχειριστής θέσει μεγαλύτερη προθεσμία για την υλοποίηση των έργων σύνδεσης για τους σταθμούς, η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, παρατείνεται μέχρι την παρέλευση της προθεσμίας αυτής.

6. Για κατηγορίες σταθμών ή για σταθμούς που εντάσσονται σε καθεστώς ενίσχυσης υποχρεωτικά μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, ισχύει η παρ. 8Β του άρθρου 7 του ιδίου νόμου.

7. Η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης των Εξαιρούμενων Σταθμών, οι οποίοι επιλέγονται για ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης, μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας ενεργοποίησης της σύνδεσής τους (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία), η οποία καθορίζεται στην απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016. Για τον σκοπό αυτό, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον αρμόδιο Διαχειριστή, ο οποίος, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου, εκδίδει τη σχετική διαπιστωτική πράξη με τη διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

Άρθρο 36
Σύμβαση Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς

1. Ο κάτοχος του Εξαιρούμενου Σταθμού, μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, προβαίνει στη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης με τον αρμόδιο Διαχειριστή κατά το άρθρο 8.

2. Για την σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης των Εξαιρούμενων Σταθμών, υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο αίτηση προς τον αρμόδιο Διαχειριστή με τα ακόλουθα συνοδευτικά:

α) Νομιμοποιητικά έγγραφα του αιτούντα, σε περίπτωση μεταβολής που επήλθε μετά την υποβολή της αίτησης του άρθρου 34 ή υπεύθυνη δήλωση του αιτούντα ότι δεν έχει επέλθει έκτοτε καμία μεταβολή.

β) Πολεοδομική αδειοδότηση, εφόσον απαιτείται. Ειδικά για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς, υποβάλλεται η έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας, αν απαιτείται.

γ) Έγγραφα που τεκμηριώνουν το δικαίωμα πρόσβασης του ενδιαφερομένου και του Διαχειριστή στη θέση εγκατάστασης της μετρητικής διάταξης, για ακίνητα χωρίς πρόσωπο σε υφιστάμενη οδό.

δ) Έντυπο αίτησης, το ακριβές περιεχόμενο της οποίας συντάσσει, επικαιροποιεί και δημοσιεύει στην επίσημη ιστοσελίδα του ο αρμόδιος Διαχειριστής.

3. Η Σύμβαση Σύνδεσης περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής:

α) Την περιγραφή του σημείου σύνδεσης και των έργων επέκτασης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας ή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) για τη σύνδεση του σταθμού.

β) Τη μέγιστη και την εγκατεστημένη ισχύ.

γ) Τα στοιχεία που προβλέπονται στον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., στον Κώδικα Διαχείρισης Μη Διασυνδεμένων Νήσων και στον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος.

δ) Τα τεχνικά χαρακτηριστικά των γεννητριών, των μετασχηματιστών ανύψωσης και κάθε άλλου κύριου εξοπλισμού της εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμών αποθήκευσης. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 33, τα ως άνω τεχνικά χαρακτηριστικά υποβάλλονται είτε κατά την υποβολή της Δήλωσης Ετοιμότητας, σύμφωνα με το άρθρο 4α του ν. 4414/2016 (Α' 147), είτε κατά την αίτηση για τη θέση του σταθμού σε λειτουργία.

ε) Τα τεχνικά χαρακτηριστικά των έργων Μέσης ή Χαμηλής

Τάσης.

στ) Τα αναρτημένα ή θεωρημένα διαγράμματα σύνδεσης, όπου και εφόσον απαιτούνται.

ζ) Τις ρυθμίσεις προστασίας και ελέγχου στο σημείο σύνδεσης, στο διασυνδετικό δίκτυο Μέσης Τάσης και στις γεννήτριες ηλεκτροπαραγωγής.

η) Τις προβλεπόμενες στους Τίτλους ΙΙΙ και IV του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112), απαιτήσεις για τον έλεγχο συμμόρφωσης και τις διαδικασίες κοινοποίησης λειτουργίας, όπως αυτές εξειδικεύονται με τις τεχνικές αποφάσεις του αρμόδιου Διαχειριστή.

4. Αν δεν υπογραφεί η Σύμβαση Σύνδεσης λόγω υπαιτιότητας του αιτούντος εντός της ανωτέρω τεθείσας προθεσμίας, η αίτηση για Σύμβαση Σύνδεσης απορρίπτεται, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει, όπως και κάθε άλλη άδεια που έχει εκδοθεί για τον εν λόγω σταθμό και η εγγυητική επιστολή καταπίπτει υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

5. Η Σύμβαση Σύνδεσης υπογράφεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους σχετικούς Κώδικες Διαχείρισης και αποτελεί προϋπόθεση για τη θέση του σταθμού σε λειτουργία.

Άρθρο 37
Πλαίσιο που διέπει τους Εξαιρούμενους σταθμούς

Ειδικά για τις περιπτώσεις των Εξαιρούμενων Σταθμών, εφαρμόζεται ο παρών, ιδίως δε τα άρθρα 33 έως 36 και 38.

Άρθρο 38
Απλή γνωστοποίηση για τη σύνδεση σταθμών στο Δίκτυο

1. Οι εγκαταστάσεις:

α) Σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ισχύος έως και πενήντα (50) κιλοβάτ (kW), με την εξαίρεση της περ. β',

β) Αιολικών Σταθμών, ισχύος έως είκοσι (20) kW, που μπορεί να συνδυάζονται και με σύστημα αποθήκευσης, συνδέονται στο Δίκτυο, χωρίς να απαιτείται χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν.

Οι σταθμοί της παρούσας ορίζονται ως Γνωστοποιούμενοι Σταθμοί.

2. Για τη σύνδεση των σταθμών της παρ. 1, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον αρμόδιο Διαχειριστή για την πρόθεσή του να εγκαταστήσει τον εν λόγω σταθμό, υποβάλλοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά του άρθρου 34. Με τον οικείο Κανονισμό δύναται να επανακαθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

3. Ο αρμόδιος Διαχειριστής, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο σχετικά με την αποδοχή ή απόρριψη της αιτηθείσας σύνδεσης. Ακολούθως:

α. Σε περίπτωση αποδοχής της αιτηθείσας σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο τη Σύμβαση Σύνδεσης, στην οποία αναγράφονται οι όροι σύνδεσης, το κόστος σύνδεσης, τα απαιτούμενα έργα σύνδεσης, ο χρόνος υλοποίησης αυτών, καθώς και κάθε στοιχείο που απαιτείται για την τεκμηρίωση της ανάγκης υλοποίησης των συγκεκριμένων έργων σύνδεσης και του κόστους αυτών.

Ο ενδιαφερόμενος οφείλει, εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών, να υπογράψει τη Σύμβαση Σύνδεσης καταβάλλοντας αντίστοιχα και τη σχετική δαπάνη, προκειμένου να τεθεί σε ισχύ η Σύμβαση.

Η κατασκευή των έργων σύνδεσης ολοκληρώνεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή:

αα) εντός ενός (1) μηνός από την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης, εφόσον δεν απαιτούνται νέα έργα δικτύου διανομής, ή

αβ) εντός τεσσάρων (4) μηνών για σταθμούς που συνδέονται στη χαμηλή τάση, ή

αγ) εντός οκτώ (8) μηνών για σταθμούς που συνδέονται στη Μέση Τάση (Μ.Τ.), εφόσον δεν απαιτούνται εργασίες σε Υποσταθμούς (Υ/Σ) Υψηλής Τάσης (Υ.Τ.) και Μ.Τ., ή

αδ) εντός δεκαοκτώ (18) μηνών, εφόσον απαιτούνται εργασίες κατασκευής νέου Υ/Σ Υ.Τ./Μ.Τ. ή επέκτασης Υ/Σ Υ.Τ./Μ.Τ..

Ο αρμόδιος Διαχειριστής ολοκληρώνει τα έργα σύνδεσης και στη συνέχεια προβαίνει στη σύνδεση του σταθμού.

β. Σε περίπτωση απόρριψης της αιτηθείσας σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής ενημερώνει για τους λόγους της απόρριψης και δύναται να προτείνει αιτιολογημένα στον ενδιαφερόμενο εναλλακτικό σημείο σύνδεσης για λόγους ασφαλείας ή τεχνικής ασυμβατότητας των στοιχείων του συστήματος.

4. Σε περίπτωση υπογραφής Σύμβασης Σύνδεσης σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 3, ο ηλεκτρικός χώρος δεσμεύεται από την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης Σύνδεσης υπέρ του παραγωγού για:

α) δώδεκα (12) μήνες για σταθμούς που συνδέονται στο Δίκτυο, εφόσον δεν απαιτούνται εργασίες σε Υ/Σ Υ.Τ. και Μ.Τ., ή

β) είκοσι τέσσερις (24) μήνες για σταθμούς που συνδέονται στο Δίκτυο, εφόσον απαιτούνται εργασίες κατασκευής νέου Υ/Σ Υ.Τ. και Μ.Τ. ή επέκτασης Υ/Σ Υ.Τ. και Μ.Τ..

Αν υφίσταται υποχρέωση διενέργειας διαγωνιστικών διαδικασιών προκειμένου να υλοποιηθεί το έργο, δυνάμει των διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων, η δέσμευση του ηλεκτρικού χώρου δύναται να παραταθεί κατά δεκαοκτώ (18) μήνες, εάν ο Παραγωγός ενημερώσει τον αρμόδιο Διαχειριστή του δικτύου για τη δέσμευση ηλεκτρικού χώρου εντός του χρόνου της παρούσας.

Σε κάθε περίπτωση ο Παραγωγός υποχρεούται να πραγματοποιήσει τη σύνδεση του σταθμού εντός του οριζόμενου στην παρούσα χρόνου, άλλως με την πάροδο αυτής της προθεσμίας αίρεται αυτοδικαίως η δέσμευση του ηλεκτρικού χώρου.

5. Για σταθμούς που εγκαθίστανται στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, τα ανώτατα όρια ισχύος της παρ. 1 ανέρχονται σε δέκα (10) kW.

6. Οι σταθμοί του παρόντος άρθρου δεν συμπεριλαμβάνονται σε σειρά προτεραιότητας για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/28857/1083/17.3.2020 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 940) ή την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 89 του παρόντος.

7. Ο αρμόδιος Διαχειριστής αναρτά στην ιστοσελίδα του κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την υποβολή των αιτήσεων και τη διαδικασία σύνδεσης σταθμών του παρόντος άρθρου και κάθε άλλο σχετικό με τη διαδικασία αυτή θέμα και επικαιροποιεί τις οδηγίες αυτές, κατά την κρίση του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'
ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Άρθρο 39
Ηλεκτρονική πλατφόρμα διαχειριστών και ηλεκτρονικός ιστότοπος Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας (άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Η υποβολή των αιτήσεων, καθώς και των απαιτούμενων δικαιολογητικών για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης, τη θέση του σταθμού σε (δοκιμαστική) λειτουργία, τη σύνδεσή του, καθώς και κάθε επικοινωνία του αιτούντα με τον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου πραγματοποιείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή κατάλληλης ηλεκτρονικής πλατφόρμας, προσβάσιμης μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) με ευθύνη των Διαχειριστών για την κατασκευή και την εύρυθμη λειτουργία της.

2. Η υποβολή των αιτήσεων, καθώς και των απαιτούμενων δικαιολογητικών για έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης και Λει-

τουργίας, η τροποποίηση, αναστολή και παράταση ισχύος αυτών, καθώς και η εν γένει επικοινωνία του αιτούντα με τις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές, πραγματοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

3. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, η Σύμβασης Σύνδεσης, η Βεβαίωση Ενεργοποίησης Λειτουργίας, η Βεβαίωση Ηλέκτρισης και η Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας χορηγούνται από τον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου. Η Βεβαίωση απευθείας Συμμετοχής στην Αγορά και η Βεβαίωση Καταβολής του Τέλους μέσω του Συστήματος Πληρωμών Τέλους χορηγούνται από τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.). Η Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού εκδίδεται από τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92). Οι Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας εκδίδονται από τις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές και αποστέλλονται στον ενδιαφερόμενο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

4. Στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δημιουργείται ειδική ιστοσελίδα, στην οποία αναρτώνται οι Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας που εκδίδονται από τις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές.

5. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, με την ιδιότητα του Διαχειριστή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, τηρούν Μητρώο των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, οι οποίοι βρίσκονται σε λειτουργία.

Άρθρο 40
Τήρηση Μητρώου και δημοσιότητα στοιχείων

1. Ο Διαχειριστής του Συστήματος και του Δικτύου δημοσιεύουν στους αντίστοιχους ιστότοπούς τους, ανά δύο (2) μήνες, λίστες με τα στοιχεία των εκκρεμών αιτήσεων για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και Σύμβασης Σύνδεσης, καθώς και λίστες με τις Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και τις Συμβάσεις Σύνδεσης που έχουν συνάψει.

Οι λίστες περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον:

α) τον αριθμό της Άδειας Παραγωγής, της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων,

β) την επωνυμία του αιτούντος/κατόχου του σταθμού,

γ) την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και την ημερομηνία έκδοσης της Βεβαίωσης πληρότητας αυτής,

δ) την ημερομηνία χορήγησης της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης,

ε) την ημερομηνία σύναψης της Σύμβασης Σύνδεσης (Κύριου Τεύχους και Συμπληρώματος).

2. Ειδικότερα, ο Διαχειριστής του Συστήματος, δημοσιεύει ανά δύο (2) μήνες στοιχεία σχετικά με τον υποσταθμό (Υ/Σ) και Μετασχηματιστή (Μ/Σ) Σύνδεσης των έργων, ήτοι τα έργα που συνδέονται, την ονομαστική ισχύς του Μ/Σ, τα στοιχεία του κύριου του Υ/Σ, τη δυνατότητα επέκτασης του Υ/Σ, τη γραμμή Υψηλής Τάσης (Υ.Τ.) ή Υπερυψηλής Τάσης (Υ.Υ.Τ.) με την οποία συνδέεται ο Υ/Σ, και λοιπά δημοσιεύσιμα στοιχεία. Επιπλέον, δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του, σε κατάλληλη μορφή γεωχωρικών δεδομένων, ιδίως τις οδεύσεις των υφιστάμενων και των αδειοδοτημένων γραμμών Υ.Τ. και Υ.Υ.Τ., καθώς και τη θέση των υφιστάμενων και των αδειοδοτημένων Υ/Σ.

3. Ειδικότερα, ο Διαχειριστής του Δικτύου δημοσιεύει ανά δύο (2) μήνες στοιχεία σχετικά με τους Υ/Σ, τους Μ/Σ και τις γραμμές σύνδεσης των έργων, τη δυνατότητα επέκτασης των Υ/Σ και τη δυνατότητα προσθήκης νέων πυλών Μέσης Τάσης στους Υ/Σ. Επίσης, αποτυπώνει τη γεωγραφική κάλυψη των Υ/Σ, γνωστοποιεί τους Υ/Σ, τους Μ/Σ και τις γραμμές σύνδεσης των έργων, όπου δεν είναι εφικτό να συνδεθούν επιπλέον σταθμοί Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσηςκαι να χορηγηθούν νέες Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, καθώς επίσης και τους Υ/Σ, Μ/Σ και τις γραμμές σύνδεσης που αναμένεται να αναβαθμιστούν ή να επεκταθούν και τα νέα περιθώρια ισχύος που δημιουργούνται.

4. Στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας δημοσιεύονται επίσης, ανά δύο (2) μήνες, στοιχεία σχετικά με τις Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας, και συγκεκριμένα στοιχεία για: α) τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί, β) την έκδοση των αδειών, γ) την παύση τους, καθώς και δ) την παράτασή τους, κατόπιν πληρωμής του αντίστοιχου τέλους, τα οποία έχουν αποσταλεί στον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και στις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές.

5. Ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσηςκαι ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, με την ιδιότητα του Διαχειριστή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, δημοσιεύουν ανά δύο (2) μήνες στοιχεία σχετικά με τις αιτήσεις για σύναψη Συμβάσεων Λειτουργικής Ενίσχυσης, καθώς και τις Συμβάσεις Λειτουργικής Ενίσχυσης και τις Βεβαιώσεις Συμμετοχής, απευθείας στην αγορά όπου έχουν εκδοθεί.

Άρθρο 41
Ανάπτυξη και λειτουργία Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (παρ. 1, 2, 3 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Αναπτύσσεται και τίθεται σε λειτουργία ενιαίο Πληροφοριακό Σύστημα Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Π.Σ.Α.Π.Ε.), το οποίο τηρείται στην Υπηρεσία μιας Στάσης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και λειτουργεί με μέριμνά της και είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr).

2. Σκοπός του Π.Σ.Α.Π.Ε. είναι η λειτουργία του ως πύλης εισόδου όλων των αιτήσεων των Παραγωγών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμών αποθήκευσης και ως κοινού σημείου διασύνδεσης και διαλειτουργικότητας των επιμέρους πληροφοριακών συστημάτων όλων των εμπλεκόμενων αδειοδοτικών αρχών. Μέσω του Π.Σ.Α.Π.Ε. διασφαλίζονται η ταχεία, απλή και ηλεκτρονική καταγραφή όλων των σταδίων αδειοδότησης σταθμών Α.Π.Ε. και αποθήκευσης και η αυτοματοποιημένη διακίνηση όλων των σχετικών εγγράφων.

3. Το Π.Σ.Α.Π.Ε.:

α) Διαλειτουργεί με το Ηλεκτρονικό Μητρώο Παραγωγής ΗλεκτρικήςΕνέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92) που τηρείται από τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 για την έκδοση της Βεβαίωσης Παραγωγού. Με την έκδοση της Βεβαίωσης Παραγωγού το σύστημα ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο και τον κατευθύνει στις αναγκαίες ενέργειες για τη μετάβαση στα επόμενα στάδια της περιβαλλοντικής αδειοδότησης και της χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

β) Διαλειτουργεί με το Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο του άρθρου 8 του ν. 4685/2020 που τηρεί το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Αφού ολοκληρωθεί η περιβαλλοντική αδειοδότηση ή η απαλλαγή μέσω του Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου, η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) ή η απόφαση απαλλαγής καταχωρείται στο Π.Σ.Α.Π.Ε. και καθίσταται αυτομάτως γνωστή στον ενδιαφερόμενο.

γ) Καθοδηγεί τον ενδιαφερόμενο κατά την ηλεκτρονική εισαγωγή του αιτήματός του ως προς τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που υποβάλλονται στις αδειοδοτούσες αρχές ή τον κατά περίπτωση αρμόδιο Διαχειριστή στο στάδιο έκδοσης Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας και σύναψης Συμβάσεων Σύνδεσης και Συμβάσεων Λειτουργικής Ενίσχυσης. Στο τελικό στάδιο της διαδικασίας, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνεται για την ολοκλήρωση του σταδίου και κατευθύνεται στο επόμενο βήμα της αδειοδοτικής διαδικασίας. Σε κάθε στάδιο, παρέχονται πρόσβαση σε κάθε αδειοδοτούσα αρχή σε πληροφορίες αναφορικά με την αδειοδοτική κατάσταση κάθε έργου και πλήρης γνώση όλων των αποφάσεων που έχουν εκδοθεί. Δίνεται, επίσης, η δυνατότητα ανεύρεσης όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών μέσω της χρήσης αυτοματοποιημένης μηχανής αναζήτησης.

4. Το Π.Σ.Α.Π.Ε. σε κάθε στάδιο της αδειοδότησης αποτυπώνει τη θέση κάθε σταθμού στο γεωπληροφοριακό σύστημα που κα-

ταγράφεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), στον γεωπληροφοριακό χάρτη της Ρ.Α.Ε. και την επικαιροποιημένη πληροφορία που αντλείται από τους δασικούς χάρτες του κτηματολογίου.

5. Σε περίπτωση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης, χωρίς υποχρέωση Έκδοσης Βεβαίωσης Παραγωγού, καταχωρείται στο Π.Σ.Α.Π.Ε. μόνο το υποσύνολο των απαραίτητων σταδίων. Η αποτύπωση στο γεωπληροφοριακό σύστημα διενεργείται από τη Ρ.Α.Ε. σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4685/2020.

6. Κάθε σταθμός Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμός αποθήκευσης λαμβάνει κατά την καταχώριση του στο Π.Σ.Α.Π.Ε. μοναδικό αριθμό μητρώου, ο οποίος διατηρείται καθ' όλη την ηλεκτρονική διεκπεραίωση της αδειοδοτικής του διαδικασίας μέσω του Π.Σ.Α.Π.Ε..

7. Το Π.Σ.Α.Π.Ε. συνδέεται και διαλειτουργεί με το Σύστημα Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Εγγράφων της αρμόδιας αδειοδοτούσας αρχής και το πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

8. Το Π.Σ.Α.Π.Ε. διαθέτει σύστημα ειδοποιήσεων και ειδοποιεί αυτόματα, μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τους επενδυτές και τις αδειοδοτούσες αρχές, για τις προθεσμίες κάθε τρέχουσας αδειοδοτικής διαδικασίας και τη λήξη της ισχύος των οικείων αδειών ή συμβάσεων.

9. Μέσω του Π.Σ.Α.Π.Ε. παρέχονται πρόσβαση και εγχειρίδιο διαδικασιών, με ειδική αναφορά και στα έργα μικρής κλίμακας και τα έργα αυτοπαραγωγών ενέργειας από Α.Π.Ε.:

α) στους ενδιαφερόμενους παραγωγούς σε ό,τι αφορά τον σταθμό τους,

β) στις αδειοδοτούσες αρχές, διαχειριστές και υπηρεσίες που εμπλέκονται στην αδειοδοτική διαδικασία σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης, προκειμένου να αναζητούν τις ήδη εκδοθείσες άδειες.

10. Ο ενδιαφερόμενος καταχωρεί ηλεκτρονικά το αίτημα και τα απαιτούμενα συνοδευτικά δικαιολογητικά, τα οποία και διαβιβάζονται αυτόματα στις αδειοδοτούσες αρχές, παρακολουθεί την εξέλιξή του και λαμβάνει ηλεκτρονικά τις εκδοθείσες αποφάσεις ή τις γνωμοδοτήσεις των αδειοδοτικών αρχών. Για τη χρήση του Π.Σ.Α.Π.Ε., ο ενδιαφερόμενος παρέχει τη ρητή συναίνεσή του σε κάθε αδειοδοτούσα αρχή για τη συλλογή, διαχείριση, επεξεργασία και τήρηση των στοιχείων που καταχωρεί.

11. Οι διοικητικές πράξεις, μόλις καταχωρηθούν στο Π.Σ.Α.Π.Ε., καθίστανται ισχυρές και γνωστές κατ' αυτόν τον τρόπο στους ενδιαφερόμενους και τις αδειοδοτούσες αρχές. Η καταχώρηση των ανωτέρω πράξεων στο Π.Σ.Α.Π.Ε. συνιστά τεκμήριο γνώσης για τους διοικούμενους.

12. Η συλλογή, διαχείριση, επεξεργασία και τήρηση όλων των στοιχείων που εισάγονται στο Π.Σ.Α.Π.Ε. τελεί υπό την επιφύλαξη των διατάξεων περί προστασίας του επιχειρηματικού απορρήτου. Η πρόσβαση στα στοιχεία πραγματοποιείται με την επιφύλαξη των διατάξεων για την προστασία των εμπιστευτικών επιχειρηματικών πληροφοριών.

13. Τα στοιχεία που καταχωρούνται θεωρούνται κατά τεκμήριο εμπιστευτικά και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εξαγωγή στατιστικών στοιχείων για τον ενεργειακό τομέα, από την Υπηρεσία μιας Στάσης και τη Διεύθυνση Ενεργειακής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και για την παρακολούθηση και υλοποίηση των εθνικών στόχων για την ενέργεια και το κλίμα. Τα στατιστικά στοιχεία που συντάσσονται με βάση το πρωτογενές στατιστικό υλικό δημοσιοποιούνται και παρέχονται σε τρίτους, κατά τρόπο ώστε να αποκλείεται η άμεση ή έμμεση αποκάλυψη της ταυτότητας εκείνων που παρείχαν τις πληροφορίες ή εκείνων στους οποίους αφορά το πρωτογενές στατιστικό υλικό.

14. Η θέση σε λειτουργία του Π.Σ.Α.Π.Ε. διαπιστώνεται με πράξη της Υπηρεσίας μιας Στάσης που αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή, σε περίπτωση που αυτή δεν έχει συσταθεί, με πράξη του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

Άρθρο 42
Ριζική ανανέωση

1. Ο κάτοχος σταθμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) μπορεί να προβαίνει σε ριζική ανανέωση του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

2. Για τους σταθμούς με Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 18 του Κανονισμού Βεβαιώσεων του άρθρου 18 του ν. 4685/2020 (Α' 92).

3. Για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση για χορήγηση νέας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ενημερώνοντας για την πρόθεσή του να προβεί σε ριζική ανανέωση του σταθμού.

4. Η αίτηση για χορήγηση νέας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, εξετάζεται κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων εφόσον δεν προκύπτει:

α) αύξηση της μέγιστης ισχύος παραγωγής, μεγαλύτερη από δέκα τοις εκατό (10%),

β) ότι τα νέα τεχνικά χαρακτηριστικά επιβαρύνουν περισσότερο το δίκτυο, συγκρινόμενα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά βάσει των οποίων χορηγήθηκε αρχικά η προσφορά σύνδεσης.

5. Η αίτηση για έκδοση νέας Άδειας Εγκατάστασης σταθμού που προβαίνει σε ριζική ανανέωση σύμφωνα με το παρόν, εξετάζεται κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων, εφόσον δεν προκύπτει απαίτηση για εκ νέου τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης των μονάδων του σταθμού ή του γηπέδου ασφαλείας.

6. Στην περίπτωση ριζικής ανανέωσης του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., επιτρέπεται η εγκατάσταση μονάδας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας με την αντίστοιχη τροποποίηση της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Εργων ή της Αδειας Παραγωγής.

Άρθρο 43
Εγκατάσταση έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας πλησίον ή εντός των λιμνών υδροδότησης Αττικής

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, κατά παρέκκλιση της υπό στοιχεία Α5/2280/28.11.1983 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Υγείας και Πρόνοιας (Β' 720), επιτρέπεται η εγκατάσταση αιολικών σταθμών, φωτοβολταϊκών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και των συνοδών έργων σε απόσταση μεγαλύτερη των διακοσίων (200) μέτρων από τα όρια της ανώτατης στάθμης φυσικών ή τεχνητών ταμιευτήρων πόσιμου νερού, συμπεριλαμβανομένων των λιμνών Μαραθώνα, Σταμάτης, Υλίκης, Παραλίμνης, Μόρνου και Ευήνου, καθώς και σε απόσταση μεγαλύτερη των είκοσι (20) μέτρων από τον άξονα των κλειστών ή πενήντα (50) μέτρων από τον άξονα των ανοιχτών αγωγών μεταφοράς των ανωτέρω ταμιευτήρων.

2. Επιτρέπεται η κατ' εξαίρεση εκτέλεση έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και των συνοδών έργων αυτών από τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 3 της υπό στοιχεία οικ.135275/19.5.2017 (Β' 1751) απόφασης της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων σε προστατευόμενες από υγειονομικές διατάξεις περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των κλειστών και ανοιχτών αγωγών μεταφοράς των φυσικών νερών των λιμνών Μαραθώνα, Υλίκης, Παραλίμνης, Σταμάτας και Μόρνου.

Άρθρο 44
Υπολογισμός Τιμής Αναφοράς της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης - Προσθήκη παρ. 20.β. στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016

Στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί του καθεστώτος στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), προστίθεται παρ. 20.β. ως εξής:

«20.β. Στις περιπτώσεις σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι έχουν συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης, χωρίς προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών και οι οποίοι εμπίπτουν στις προϋποθέσεις έκδοσης τμηματικής άδειας λειτουργίας, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή το άρθρο 29 του παρόντος, η Τιμή Αναφοράς που διέπει τη σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης μετά τη θέση σε λειτουργία της συνολικής ισχύος του σταθμού αυτού καθορίζεται με βάση τη μεσοσταθμική τιμή που προκύπτει με βάση την Τιμή Αναφοράς που αντιστοιχεί κατά τη στιγμή που τίθεται σε λειτουργία το κάθε τμήμα του έργου, και τη μέγιστη ισχύ παραγωγής του εν λόγω τμήματος έργου, και υπολογίζεται από τη σχέση:

Τ.Α. σύμβασης = (Τ.Α. τμημ.έργου,α * Ρτμημ.έργου,α) + (Τ.Α. τμημ.έργου,β * Ρτμημ.έργου,β) +.....+ (Τ.Α. τμημ.έργου,ν * Ρτμημ.έργου,ν) / Ρ συνολική όπου:

Τ.Α. τμημ.έργου, α: Η Τιμή Αναφοράς αντιστοιχεί κατά τη στιγμή θέσης σε λειτουργία του τμήματος έργου, α

Τ.Α. τμημ.έργου, β: Η Τιμή Αναφοράς αντιστοιχεί κατά τη στιγμή θέσης σε λειτουργία του τμήματος έργου, β

Τ.Α. τμημ.έργου, ν: Η Τιμή Αναφοράς αντιστοιχεί κατά τη στιγμή θέσης σε λειτουργία του τμήματος έργου, ν

Ρ τμημ.έργου, α: Η μέγιστη ισχύς παραγωγής του τμήματος έργου που τίθεται σε λειτουργία στο στάδιο, α

Ρ τμημ.έργου, β: Η μέγιστη ισχύς παραγωγής του τμήματος έργου που τίθεται σε λειτουργία στο στάδιο, β

Ρ τμημ.έργου, ν: Η μέγιστη ισχύς παραγωγής του τμήματος έργου που τίθεται σε λειτουργία στο στάδιο, ν

Ρ συνολική: Η νέα συνολική ισχύς παραγωγής που προκύπτει από το άθροισμα της μέγιστης ισχύος παραγωγής των επιμέρους τμημάτων έργου.»

Άρθρο 45
Υπολογισμός Τιμής Αναφοράς της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης - Τροποποίηση άρθρου 4 του ν. 4414/2016

Στο άρθρο 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149), α) η παρ. 5 τροποποιείται ως προς τη διαδικασία τροποποίησης των Τιμών Αναφοράς που ισχύουν για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και βελτιώνεται νομοτεχνικά, β) οι παρ. 9, 10 και 12, περί τιμολόγησης, κόστους και εξαίρεσης από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες αντίστοιχα, καταργούνται και οι παρ. 5 έως 12 διαμορφώνονται ως εξής:

«5. Οι Τιμές Αναφοράς (Τ.Α.) του Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1, τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής του άρθρου 12, η οποία εκδίδεται μέσα στο πρώτο τετράμηνο του εκάστοτε ημερολογιακού έτους. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου της παρούσας, καθορίζονται οι Τ.Α. που ισχύουν για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την πρώτη ημέρα του μεθεπόμενου ημερολογιακού έτους του έτους έκδοσης της παραπάνω απόφασης.

Ειδικά για τους σταθμούς των υποπερ. α) και β) της περ. δ1) του ν. 3468/2006 (Α' 129), οι Τ.Α. της ανωτέρω απόφασης ισχύουν για αυτούς που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την τελευταία ημέρα του τρίτου ημερολογιακού έτους, από το έτος έκδοσης της απόφασης.

Για τους σταθμούς της υποπερ. γ) της περ. δ1 της παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, οι Τ.Α. της ανωτέρω απόφασης ισχύουν για αυτούς που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την πρώτη ημέρα του τρίτου ημερολογιακού έτους, από το έτος έκδοσης της ως άνω απόφασης.

Ειδικά για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς του Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1, οι Τ.Α. της ανωτέρω απόφασης ισχύουν για τους σταθμούς που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την πρώτη ημέρα του επόμενου ημερολογιακού έτους, από το έτος έκδοσης της απόφασης.

6. Με την απόφαση της παρ. 5 μπορεί να επαναπροσδιορίζονται οι κατηγορίες σταθμών του Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1, καθώς και να τροποποιούνται οι μαθηματικοί τύποι καθορισμού των Τ.Α. για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Σ.Η.Θ.Υ.Α..

7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στις κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1, μπορούν να προστεθούν νέες κατηγορίες σταθμών. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και οι Τ.Α. των κατηγοριών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του προηγούμενου εδαφίου.

8. Οι κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση στο πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών μπορεί να μην περιλαμβάνονται ως κατηγορία σταθμών στον Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1.

9. (Καταργείται).

10. (Καταργείται).

11. Ειδικά για τους σταθμούς των κατηγοριών 9 και 10 του Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1 που αξιοποιούν αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και ενεργοποιείται η σύνδεσή τους (τίθενται σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία) μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, καθορίζεται ανώτατο όριο συνολικής εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής των σταθμών 70 MW για την ένταξή τους σε καθεστώς στήριξης Λειτουργικής Ενίσχυσης. Το ανωτέρω όριο καθορίζεται συνολικά για σταθμούς που αξιοποιούν αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και των δύο (2) κατηγοριών σταθμών.

12. (Καταργείται).»

Άρθρο 46
Ευθύνη εξισορρόπησης - Τροποποίηση άρθρου 5Α του ν. 4414/2016

Στον τίτλο, στην παρ. 1 και στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 5Α του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί ανάληψης της ευθύνης εξισορρόπησης, προστίθενται οι σταθμοί Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) που έχουν συνάψει σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, προστίθεται παρ. 3, και το άρθρο 5Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 5Α
Ευθύνη εξισορρόπησης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν συνάψει Σ.Ε.Σ.Τ. ή σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας

1. Από την 1η Ιανουαρίου 2020, σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης ή ίσης των 400kW, που οι κάτοχοί τους έχουν συνάψει Σ.Ε.Σ.Τ. ή σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006και οι οποίοι τέθηκαν σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την 4η Ιουλίου 2019 και εφεξής, είναι υπεύθυνοι για τις αποκλίσεις που προκαλούν («ευθύνη εξισορρόπησης»).

2. Οι σταθμοί αυτοί, φέρουν την οικονομική ευθύνη για τις αποκλίσεις τους («κόστος εξισορρόπησης»). Το κόστος εξισορρόπησης υπολογίζεται στη βάση μεθοδολογίας, η οποία καθορίζεται στον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης και παρακρατείται απευθείας από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. στο πλαί-

σιο εφαρμογής της σύμβασής τους. Το κόστος εξισορρόπησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις χρεώσεις και το αντικίνητρο παρατεταμένης παραμονής που επιβάλλει ο Φο.Σ.Ε.Τε.Κ., σύμφωνα με το άρθρο 8 της απόφασης της παρ. 5 του άρθρου 5 του παρόντος, για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της ίδιας κατηγορίας κατά την ίδια περίοδο εκκαθάρισης. Τα έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή της μεθοδολογίας του προηγούμενου εδαφίου, αποτελούν έσοδα του Υπολογαριασμού Αγοράς του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου, του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ισχύει.

3. Οι σταθμοί της παρ. 1 που έχουν συνάψει σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006, έχουν τη δυνατότητα να προχωρήσουν σε λύση της εν λόγω σύμβασης και σύναψη σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης διαφορικής προσαύξησης με Τιμή Αναφοράς ίση, με την τιμή με την οποία πωλούν την ηλεκτρική τους ενέργεια, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζονται οι παρ. 7, 8, 9 και 10 του άρθρου 3.»

Άρθρο 47
Υβριδικοί σταθμοί και παρακολούθηση του καθεστώτος στήριξης - Τροποποίηση άρθρου 12 του ν. 4414/2016

Στο άρθρο 12 του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί της Επιτροπής Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.): α) στον τίτλο, στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 και στις παρ. 2 και 3, προστίθενται οι υβριδικοί σταθμοί, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 η αρμοδιότητα παρακολούθησης της Επιτροπής της παρ. 1 διευρύνεται, γ) τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης των περ. γ) και ζ) του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 επανακαθορίζονται και προστίθεται νέα περ. η), δ) καταργούνται οι προθεσμίες του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 και του εισαγωγικού εδαφίου της παρ. 3 για τον ορισμό των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης και για την υποβολή της εισήγησής της στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ε) το πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών της περ. β' της παρ. 3 επανακαθορίζεται, στ) βελτιώνονται νομοτεχνικά οι περ. β' και δ' της παρ. 3, ζ) στο τέλος της παρ. 3, προστίθενται περ. η), θ), ι), και το άρθρο 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 12
Μηχανισμός Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών

1. Συνιστάται Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών, αποστολή της οποίας είναι η παρακολούθηση της απόδοσης και των αποτελεσμάτων του καθεστώτος στήριξης των εν λόγω σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και του ισοζυγίου των Ειδικών Λογαριασμών και μεθοδολογιών προσδιορισμού τέλους μέσω των οποίων χρηματοδοτείται το καθεστώς στήριξης. Η «Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών» αποτελείται από:

α) τρεις (3) εκπροσώπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

β) έναν (1) εκπρόσωπο της Ρ.Α.Ε.,

γ) δύο (2) εκπροσώπους της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.,

δ) έναν (1) εκπρόσωπο της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.,

ε) έναν (1) εκπρόσωπο της ΑΔΜΗΕ Α.Ε.,

στ) έναν (1) εκπρόσωπο του Κ.Α.Π.Ε.,

ζ) μέχρι πέντε (5) ειδικούς εμπειρογνώμονες,

η) έναν (1) εκπρόσωπο του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας.

Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με την ίδια απόφαση ορίζονται ο Πρόεδρος της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του και ανατίθενται τα καθήκοντα γραμματειακής υποστήριξης της Επιτροπής. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής δε λαμβάνουν αποζημίωση ή οποιουδήποτε άλλου είδους απολαβή για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις της Επιτροπής αυτής.

2. Με την απόφαση της παρ. 1 καθορίζονται η θητεία των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών, οι κανόνες λειτουργίας της, ο τρόπος λήψης αποφάσεων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

3. Η Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών υποβάλλει στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας εισηγήσεις με προτάσεις για τα ακόλουθα:

α) τροποποιήσεις στη μεθοδολογία υπολογισμού της Ε.Τ.Α. και στο ονομαστικό επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιείται ανά κατηγορία έργου για τον υπολογισμό της Λειτουργικής Ενίσχυσης,

β) τροποποιήσεις των Τ.Α. του Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 και καθορισμό των ανώτατων επιτρεπόμενων τιμών υποβολής προσφορών στο πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών,

γ) αλλαγές στις κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4,

δ) τροποποιήσεις των μαθηματικών τύπων καθορισμού των Τ.Α. για τους σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α.,

ε) τροποποιήσεις στα όρια εγκατεστημένης ισχύος και μέγιστης ισχύος παραγωγής της παρ. 5 του άρθρου 3,

στ) αναπροσαρμογές της Προσαύξησης Ανάπτυξης Ετοιμότητας Συμμετοχής στην Αγορά της παρ. 12 του άρθρου 5,

ζ) προβλέψεις για το ύψος Λειτουργικής Ενίσχυσης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για τα επόμενα έτη,

η) αλλαγές σε τυχόν μεθοδολογία που εφαρμόζεται για τον δυναμικό προσδιορισμό του τέλους που απαιτείται για τη χρηματοδότηση του αντίστοιχου καθεστώτος,

θ) μέτρα για την αποκατάσταση στρεβλώσεων που επηρεάζουν αρνητικά το ισοζύγιο των Ειδικών Λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένης ενδεχόμενης αύξησης του τέλους μέσω του οποίου χρηματοδοτούνται τα εν λόγω καθεστώτα,

ι) κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με το καθεστώς στήριξης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών, καθώς και θέματα που σχετίζονται με το καθεστώς στήριξης στον τομέα της παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

Άρθρο 48
Αναβάθμιση ενεργειακού εξοπλισμού φωτοβολταϊκών σταθμών - Προσθήκη άρθρου 6Α στον ν. 4414/2016

Στον ν. 4414/2016 (Α' 149) προστίθεται άρθρο 6α ως εξής:

«Άρθρο 6α
Αναβάθμιση ενεργειακού εξοπλισμού φωτοβολταϊκού σταθμού

1. Αν παρουσιαστεί σημαντική αύξηση της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω ενεργειακής αναβάθμισης του παραγωγικού εξοπλισμού του σταθμού, που δεν σχετίζεται με την αύξηση της ισχύος του σταθμού, ο κάτοχος εν λειτουργία φωτοβολταικού σταθμού, που έχει συνάψει:

α) σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7, ή

β) σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξη-

σης, εκτός των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7, ή

γ) σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129), ή

δ) αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006, δεν λαμβάνει την πλήρη Λειτουργική Ενίσχυση ή τη Διαφορική Προσαύξηση ή αποζημίωση στο πλαίσιο της συναφθείσας σύμβασης, με βάση τον αρχικό παραγωγικό εξοπλισμό για το μέρος της ετήσιας αύξησης της παραγωγής ενέργειας, που συνιστά σημαντική αύξηση, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 2. Στις ως άνω περιπτώσεις, και για το μέρος της ενέργειας που συνιστά σημαντική αύξηση, ο κάτοχος του σταθμού αποζημιώνεται με βάση την ετήσια Ειδική Τιμή Αγοράς (Ε.Τ.Α.) της τεχνολογίας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στην οποία ανήκει ο σταθμός με ανώτερο όριο αποζημίωσης την τιμή μονάδας ή την Τιμή Αναφοράς που διέπει τη σύμβαση του σταθμού.

2. Ως σημαντική αύξηση της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σταθμού, του οποίου ο παραγωγικός εξοπλισμός αναβαθμίστηκε ενεργειακά, εκτιμάται η αύξηση κατά τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειάς του, κατά το έτος ελέγχου, σε σχέση με τη μέγιστη ετήσια παραγωγή του σταθμού τα πέντε (5) πρώτα έτη της λειτουργίας του, με βάση απολογιστικά στοιχεία των αρμόδιων Διαχειριστών.

3. Ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) και ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.), ως Διαχειριστής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), καταρτίζουν κατάλογο φωτοβολταικών σταθμών με σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης, Σταθερής Τιμής ή Διαφορικής Προσαύξησης, εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του παρόντος ή σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006, των οποίων ο παραγωγικός εξοπλισμός έχει αναβαθμιστεί ενεργειακά, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών που μετά από έλεγχο διαπιστώθηκε ότι είχαν σημαντική αύξηση της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

4. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και η ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ως διαχειριστής των Μ.Δ.Ν., κατά την τελευταία μηνιαία εκκαθάριση κάθε έτους διενεργούν έλεγχο για να διαπιστώσουν αν κατά το έτος αυτό (έτος ελέγχου) υπήρξε σημαντική αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας των εν λειτουργία φωτοβολταϊκών σταθμών, σύμφωνα με την παρ. 2. Αν διαπιστώσουν για κάποιο φωτοβολταϊκό σταθμό σημαντική αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εντάσσουν τον σταθμό αυτό στον κατάλογο της παρ. 3 και δεν επαναλαμβάνουν τον ανωτέρω έλεγχο τα επόμενα έτη ισχύος της σύμβασης. Κατόπιν η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και η ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. για τα Μ.Δ.Ν. προχωρούν στον συμψηφισμό του τέταρτου εδαφίου για την επιπλέον λειτουργική ενίσχυση ή την αποζημίωση που έχει λάβει ο κάτοχος του σταθμού, κατά το έτος ελέγχου, λόγω της σημαντικής αύξησης της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Ο συμψηφισμός απεικονίζεται στην έκδοση του τελευταίου μηνιαίου εκκαθαριστικού σημειώματος του έτους ελέγχου και συνεχίζεται στα μηνιαία εκκαθαριστικά σημειώματα του επόμενου έτους, μέχρι τον πλήρη ισοσκελισμό του επιπλέον ποσού που έχει ήδη λάβει ο κάτοχος του σταθμού.

Για τα υπόλοιπα έτη ισχύος της συναφθείσας σύμβασης, ο κάτοχος του σταθμού που σύναψε σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής ή σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης, εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, ή σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006, λαμβάνει πλήρη λειτουργική ενίσχυση, ή αποζημίωση μέχρι τη μέγιστη ετήσια παραγωγή που είχε ο εν λόγω σταθμός, κατά τα πέντε (5) πρώτα έτη της λειτουργίας του, με βάση απολογιστικά στοιχεία των αρμόδιων Διαχειριστών.

Για το υπόλοιπο μέρος της ετήσιας παραγωγής ενέργειας αποζημιώνεται σύμφωνα με την παρ. 1, ακολουθώντας την ανωτέρω διαδικασία συμψηφισμού.

5. Ο κάτοχος φωτοβολταικού σταθμού, του οποίου ο σταθμός εντάχθηκε στον κατάλογο της παρ. 3, δικαιούται να αιτηθεί στον αρμόδιο διαχειριστή, εντός δύο (2) μηνών από την έκδοση του πρώτου μειωμένου, λόγω του συμψηφισμού της παρ. 4, μηνιαίου εκκαθαριστικού σημειώματος, τη διενέργεια αυτοψίας, προκειμένου να αποδείξει ότι δεν έχει γίνει ενεργειακή αναβάθμιση του παραγωγικού εξοπλισμού του σταθμού. Στην περίπτωση που αποδειχθεί, ο αρμόδιος διαχειριστής ενημερώνει τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., αν ο κάτοχος του σταθμού λαμβάνει τη λειτουργική ενίσχυση ή αποζημίωση από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ή τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. ως Διαχειριστή των Μ.Δ.Ν.. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ή η ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ως Διαχειριστής των Μ.Δ.Ν., απεντάσσει τον σταθμό από τον κατάλογο της παρ. 3 και χορηγεί λειτουργική ενίσχυση ή αποζημίωση στο πλαίσιο της συναφθείσας σύμβασης με βάση τον παραγωγικό του εξοπλισμό που αποδεδειγμένα δεν αναβαθμίστηκε ενεργειακά.

Τυχόν ποσά Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής ή αποζημίωσης ή Διαφορικής Προσαύξησης που συμψηφίστηκαν κατ' εφαρμογή της παρ. 4 επιστρέφονται στον κάτοχο του φωτοβολταικού σταθμού από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ως Διαχειριστή των Μ.Δ.Ν.. Για τους σταθμούς που απεντάσσονται από τον κατάλογο της παρ. 3, επαναλαμβάνεται ο έλεγχος των παρ. 1 έως 5, κατά τα επόμενα έτη ισχύος της σύμβασής τους.

6. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και η ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ως Διαχειριστής των Μ.Δ.Ν., διενεργούν ετησίως δειγματοληπτικούς ελέγχους με αυτοψία σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς, προκειμένου να διαπιστώσουν τυχόν αύξηση ισχύος του σταθμού. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. δύναται να διενεργεί τους ελέγχους με αυτοψία σε συνεργασία με τον αρμόδιο διαχειριστή του Συστήματος και του Δικτύου.

Άρθρο 49
Επεμβάσεις σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης σε δάση και δασικές εκτάσεις - Τροποποίηση άρθρου 45 του ν. 998/1979

Στο άρθρο 45 του ν. 998/1979 (Α' 289), περί επεμβάσεων σε δασικές εκτάσεις: α) προστίθενται στις παρ. 3, 4 και 8 και οι σταθμοί αποθήκευσης, β) αντικαθίστανται οι παρ. 2 και 8, γ) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 3 αποσαφηνίζεται η περίπτωση κατά την οποία χορηγείται βεβαίωση περί μη διάθεσης εκτάσεων υπαγόμενων στον ως άνω νόμο, δ) στην παρ. 4 προστίθενται νέα, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφια, ε) στην παρ. 6 προστίθεται προθεσμία για την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου της περ. α), και το άρθρο 45 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 45
Γενικές διατάξεις

1. Δεν επιτρέπεται, εν όλω ή εν μέρει, οποιαδήποτε επέμβαση που συνεπάγεται μεταβολή του προορισμού των δασών και δασικών εκτάσεων, πλην όσων ορίζονται ως επιτρεπτές στο παρόν Κεφάλαιο.

2. Κάθε επιτρεπτή επέμβαση σε δάση και δασικές εκτάσεις αποτελεί εξαιρετικό μέτρο. Επέμβαση σε δάση και δασικές εκτάσεις, καθώς και σε δημόσιες χορτολιβαδικές και βραχώδεις εκτάσεις, σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 3, επιτρέπεται μετά από έγκριση.

Η έγκριση αυτή για τα έργα για τα οποία δεν απαιτείται Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων χορηγείται από την οικεία Διεύθυνση Δασών, εκτός αν ορίζεται αλλιώς στην παρ. 4 του παρόντος ή στα άρθρα 46 έως 61, κοινοποιείται δε στη Γενική Διεύθυνση Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία δύναται να πραγματοποιεί δειγματοληπτικό έλεγχο επί των χορηγηθεισών εγκρίσεων.

Σε περίπτωση επέμβασης από τρίτους στις ιδιωτικού χαρακτήρα εκτάσεις που προστατεύονται από τις διατάξεις του παρόντος, η έγγραφη συναίνεση του ιδιοκτήτη προσκομίζεται στην

αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή κατά το στάδιο έκδοσης της Άδειας Εγκατάστασης και σε κάθε περίπτωση πριν την εγκατάσταση του δικαιούχου στην έκταση, κατά την παρ. 7 του παρόντος.

3. Η έγκριση επέμβασης, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 4 του παρόντος άρθρου, εκδίδεται για συγκεκριμένη έκταση εμφαινομένη σε τοπογραφικό διάγραμμα με συντεταγμένες κορυφών, βασιζόμενες στο Εθνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς ΕΓΣΑ' 87, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου, εφαρμοζόμενης αναλόγως ως προς την έγκριση αυτή και της διάταξης της παρ. 6 του παρόντος άρθρου. Η ανωτέρω έγκριση χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι για τη συγκεκριμένη χρήση δεν είναι δυνατή η διάθεση δημοσίων εκτάσεων μη υπαγομένων στις προστατευτικές διατάξεις του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση που δεν είναι δυνατή η διάθεση δημοσίων εκτάσεων μη υπαγόμενων στις προστατευτικές διατάξεις του παρόντος νόμου και αυτόβεβαιώνεται από την αρμόδια αρχή, τότε εξετάζεται από την αρμόδια δασική υπηρεσία εάν μπορούν να διατεθούν δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, άλλως, διατίθενται δασικές εκτάσεις ή δάση.

Η παραπάνω γενική απαγόρευση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου αυτής δεν ισχύει, εφόσον πρόκειται για εκτέλεση στρατιωτικών έργων που αφορούν άμεσα στην εθνική άμυνα της χώρας, για διανοίξεις δημόσιων οδών, για την κατασκευή και εγκατάσταση αγωγών φυσικού αερίου και πετρελαϊκών προϊόντων, για την κατασκευή και εγκατάσταση δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, την κατασκευή και εγκατάσταση έργων ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή/και σταθμών αποθήκευσης περιλαμβανομένων των μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών και κάθε απαραίτητου έργου για τη λειτουργία αυτών, καθώς και των δικτύων σύνδεσής τους με το Σύστημα ή το Δίκτυο του άρθρου 2 του ν. 2773/1999 (Α' 286), η χάραξη των οποίων προβλέπει διέλευσή τους από δάσος ή δασική έκταση και για έργα εκμετάλλευσης ορυκτών πρώτων υλών, με εξόρυξη, διαλογή, επεξεργασία και αποκομιδή αυτών, τη διάνοιξη οδών προσπέλασης και την ανέγερση εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν τις ανάγκες εκμετάλλευσης και διαλογής και επεξεργασίας, καθώς και για τις επεμβάσεις του άρθρου 56 του παρόντος.

4. Σε περίπτωση που για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα ή έργο απαιτείται Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) ή υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.), με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οικείου Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, τότε η έγκριση επέμβασης ενσωματώνεται αντίστοιχα σε αυτές. Η έγκριση επέμβασης δύναται να αφορά ευρύτερη έκταση, εντός της οποίας εγκρίνεται η επέμβαση, οι δε συγκεκριμένες επιφάνειες επέμβασης εντός αυτής προσδιορίζονται με την Πράξη Πληροφοριακού Χαρακτήρα, η οποία αφορά τις απολύτως αναγκαίες για την υλοποίηση της επέμβασης εκτάσεις της παρ. 6.

Για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμούς αποθήκευσης με Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων, η ευρύτερη έκταση του δευτέρου εδαφίου, μη συμπεριλαμβανομένης της οδοποιίας και των συνοδών έργων, δεν ξεπερνά τα όρια του πολυγώνου εγκατάστασης του σταθμού, μη συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης όπου οι πλατείες εγκατάστασης των ανεμογεννητριών βρίσκονται εκτός των ορίων των πολυγώνων εγκατάστασης, όπως ορίζεται στην Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων. Για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς δεν ξεπερνά τα όρια του πολυγώνου, όπως ορίζεται στη Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού. Για τις επεμβάσεις του παρόντος Κεφαλαίου απαιτείται η έκδοση πράξης χαρακτηρισμού. Σε όσες περιοχές υπάρχει θεωρημένος ή αναρτημένος δασικός χάρτης λαμβάνεται υπόψη ο χαρακτήρας ή η μορφή που απεικονίζεται στον χάρτη.

5. Κατά τη χορηγούμενη στα πλαίσια έκδοσης της Α.Ε.Π.Ο. ή υπαγωγής των Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (Π.Π.Δ.) γνωμοδότηση των δασικών υπηρεσιών εξετάζεται η συμβατότητα του έργου με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, η μη ύπαρξη άλλων διαθεσίμων δημοσίων εκτάσεων, που δεν υπάγονται στις προστατευτικές διατάξεις του παρόντος νόμου με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3 του παρόντος άρθρου και οι τυχόν απαιτούμενες τροποποιήσεις των ισχυόντων διαχειριστικών σχεδίων και των εγκεκριμένων μελετών αναδάσωσης. Σε περίπτωση θετικής γνωμοδότησης τίθενται με αυτήν όροι και περιορισμοί για την ελαχιστοποίηση των τυχόν αρνητικών επιπτώσεων από την εκτέλεση και λειτουργία του έργου.

Για έργα εθνικής και περιφερειακής οδοποιίας, σιδηροδρομικών γραμμών, αρδευτικών και υδρευτικών δικτύων ως και δικτύων μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου, πετρελαϊκών προϊόντων και ηλεκτρικής ενέργειας μέσα σε δάση, δασικές εκτάσεις και στις δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, εφόσον δεν έχουν καταρτισθεί οριστικές τεχνικές μελέτες, η αρμόδια δασική αρχή γνωμοδοτεί, προκειμένης της έκδοσης Α.Ε.Π.Ο., επί του φακέλου της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς και τις προϋποθέσεις που θέτει η δασική νομοθεσία, για την εκτέλεση των ως άνω έργων επί των εκτάσεων αυτών. Με την ολοκλήρωση των οριστικών μελετών των έργων ο φορέας του έργου υποχρεούται να υποβάλει στην αρμόδια δασική αρχή το σχετικό φάκελο για την έκδοση πράξης χαρακτηρισμού του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, η οποία μετά τη δημοσιοποίησή της έχει το τεκμήριο της νομιμότητας και δεσμεύει τις υπηρεσίες της διοίκησης.

6.α. Μετά την έκδοση της Α.Ε.Π.Ο. ή την υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.) με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οικείου Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, εκδίδεται πράξη πληροφοριακού χαρακτήρα της αρμόδιας Δασικής Αρχής με την οποία εξειδικεύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις κάθε επέμβασης, αναφέρονται δε σε αυτήν, ιδίως, τα στοιχεία του δικαιούχου, τα όρια, η θέση και το εμβαδόν της έκτασης, ο σκοπός της επέμβασης, ο χρόνος διάρκειάς της, με δυνατότητα ανανέωσής της. Αναφέρονται επίσης, η διαδικασία έκπτωσης του δικαιούχου σε περίπτωση μη τήρησης των όρων της επέμβασης, το ύψος του ανταλλάγματος χρήσης, τα όρια, η θέση και το εμβαδόν της προς αναδάσωση έκτασης, καθώς επίσης και οι όροι αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος μετά τη λήξη του χρόνου διάρκειας της επέμβασης.

β. Η πράξη της αρμόδιας Δασικής Αρχής, του πρώτου εδαφίου της περ. α' της παρούσας παραγράφου, εκδίδεται στο όνομα του προσώπου ή του φορέα που θα κάνει την επέμβαση και αφορά αποκλειστικά στη χρήση ή δραστηριότητα για την οποία ζητείται, μη δυνάμενη να επεκταθεί σε άλλες χρήσεις ή δραστηριότητες.

Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα εκμετάλλευσης η ανωτέρω πράξη τροποποιείται μόνον ως προς την επωνυμία αυτού. Η πράξη αυτή αφορά στην απολύτως αναγκαία για την υλοποίησή της έκταση, όπου δε απαιτείται άδεια δόμησης, η πράξη αυτή συνοδεύεται εκτός από το τοπογραφικό διάγραμμα, στο οποίο αποτυπώνεται το σύνολο του γηπέδου και από διάγραμμα δόμησης, που υποβάλλει ο αιτών. Σε αυτήν την περίπτωση, η άδεια δόμησης εκδίδεται αποκλειστικά και μόνο για την έκταση που αποτυπώνεται στο διάγραμμα δόμησης.

Στις περιπτώσεις επιτρεπτών επεμβάσεων του παρόντος νόμου για την έγκριση δόμησης και την άδεια δόμησης, τυχόν κτιριακών εγκαταστάσεων που ανεγείρονται κατά τις κείμενες διατάξεις δεν απαιτείται η ύπαρξη «προσώπου γηπέδου», όπως αυτή ορίζεται κάθε φορά από ειδικές ή γενικές διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας.

7. Ο δικαιούχος της επέμβασης εγκαθίσταται στην έκταση μετά την έκδοση των απαιτούμενων αδειών για την εκμετάλλευση ή εγκατάσταση του έργου ή της δραστηριότητας.

8. Κάθε επιτρεπτή επέμβαση σε δάσος, δασική έκταση ή στις δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3, του παρόντος Κεφαλαίου, ενεργείται κατόπιν καταβολής ανταλλάγματος χρήσης, υπολογιζόμενου επί έκτασης ίσου εμβαδού με εκείνης στην οποία εγκρίθηκε η εκχέρσωση για την πραγματοποίηση της επέμβασης και υποχρεωτικής αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίσου εμβαδού με εκείνη στην οποία εγκρίθηκε η εκχέρσωση για την πραγματοποίηση της επέμβασης, όπως αυτή προσδιορίζεται στην Πράξη Πληροφοριακού Χαρακτήρα της παρ. 6. Η έκταση αυτή βρίσκεται στην ίδια περιοχή ή σε όμορη αυτής, ελλείψει δε έκτασης εντός της ιδίας διοικητικής ενότητας ή όμορης αυτής, σε άλλη που υποδεικνύεται από τη δασική υπηρεσία. Η αναδάσωση ή δάσωση διενεργείται από τον δικαιούχο της επέμ-

βασης, με δαπάνες του και βάσει σχετικής μελέτης, που καταρτίζεται με επιμέλειά του και εγκρίνεται εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της από τη δασική υπηρεσία.

Στην περίπτωση μη εξεύρεσης έκτασης προς αναδάσωση ή δάσωση, ο δικαιούχος της επέμβασης, κατόπιν σύνταξης μελέτης με δαπάνη του ιδίου, εγκεκριμένης από τη δασική υπηρεσία, υποχρεούται όπως προβεί σε δασοκομικές εργασίες ή στην εκτέλεση ειδικών δασοτεχνικών έργων επί των εκτάσεων που υποδεικνύονται από τη δασική υπηρεσία, με σκοπό τη βελτίωση ή και προστασία τους.

Ειδικά στην περίπτωση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. ή/και σταθμών αποθήκευσης και των συνοδών τους έργων, η υποβολή εγκεκριμένης μελέτης για την αναδάσωση ή τις δασοκομικές εργασίες ή τα ειδικά δασοτεχνικά έργα, δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εγκατάσταση του δικαιούχου στην έκταση, αλλά για την ηλέκτριση/σύνδεση του σταθμού.

Στις περιπτώσεις όπου:

α) η έκταση στην οποία πραγματοποιείται η επέμβαση είναι μικρότερη ή ίση με τέσσερα (4) στρέμματα, ή

β) η επέμβαση αφορά την εκτέλεση έργων σιδηροδρομικών γραμμών, έως τεσσάρων (4) χιλιομέτρων, που εκτελούνται από την «ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.», ή

γ) ο δικαιούχος της επέμβασης υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση ότι δεν επιθυμεί να προβεί σε καμία περαιτέρω ενέργεια σχετική με την εκτέλεση των εργασιών αναδάσωσης ή δάσωσης, ή με άλλο δασοκομικό ή δασοτεχνικό έργο και επιθυμεί να καταβάλει το αντίτιμο της σχετικής δαπάνης, καταβάλει τη δαπάνη για την υλοποίηση της αναδάσωσης σύμφωνα με τα παρακάτω, χωρίς να απαιτείται η σύνταξη της σχετικής μελέτης.

Το ποσό της δαπάνης αναδάσωσης υπολογίζεται κατά στρέμμα από το γινόμενο του εκάστοτε συντελεστή «Μ» επί το σταθερό ποσό των τριάντα πέντε (35) ευρώ και κατατίθεται υπέρ του Πράσινου Ταμείου στον ειδικό κωδικό Ειδικός Φορέας Δασών.

Το ως άνω ποσό διατίθεται αποκλειστικά για την αναδάσωση ή δάσωση εκτάσεων, κατά προτεραιότητα δε για την αναδάσωση ή δάσωση έκτασης σε αντικατάσταση εκείνης, της οποίας ενεκρίθη η εκχέρσωση για την πραγματοποίηση της επέμβασης ή για την εκτέλεση ειδικών δασοτεχνικών έργων, απαγορευομένης απολύτως της διάθεσής του για άλλον σκοπό.

Αν δεν πραγματοποιηθούν ή δεν πραγματοποιηθούν προσηκόντως οι δασοκομικές εργασίες και τα ειδικά δασοτεχνικά έργα από τον υπόχρεο, με την επιφύλαξη των περ. α', β' και γ', καταβάλλεται ποσό ίσο με το διπλάσιο της μέσης τιμής αναδάσωσης ανά στρέμμα της έκτασης της οποίας ενεκρίθη η εκχέρσωση, το οποίο διατίθεται κατά το όγδοο εδάφιο.

Οι εργασίες της αναδάσωσης ή δάσωσης αρχίζουν μετά την έγκριση της μελέτης από τη δασική υπηρεσία, η δε ολοκλήρωσή τους, η οποία επέρχεται με την εγκατάσταση της δασικής βλάστησης, στην προβλεπομένη από τη μελέτη πυκνότητα και την ικανότητα αυτής για φυσική εξέλιξη και ανάπτυξη, πιστοποιείται από τη δασική υπηρεσία με σχετική διαπιστωτική της πράξη.

Αν δεν πραγματοποιηθεί ή δεν πραγματοποιηθεί προσηκόντως η αναδάσωση ή δάσωση από τον υπόχρεο, με την επιφύλαξη των περ. α', β' και γ', καταβάλλεται από αυτόν ποσό τριπλάσιο από τη δαπάνη της αναδάσωσης, το οποίο κατατίθεται σε ειδικό κωδικό του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου και διατίθεται κατά το όγδοο εδάφιο.

Για τις επεμβάσεις σε δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις το αντάλλαγμα χρήσης υπολογίζεται στο πενήντα τοις εκατό (50%) της καθοριζόμενης, σύμφωνα με το άρθρο 6, αξίας τους, για δε τις επεμβάσεις σε ιδιωτικά στο τριάντα τοις εκατό (30%) αυτής. Ειδικά για τις επεμβάσεις στις δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3, το αντάλλαγμα χρήσης υπολογίζεται στο σαράντα τοις εκατό (40%) της αξίας τους. Τα παραπάνω ποσοστά αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών. Το αντάλλαγμα χρήσης κατατίθεται σε ειδικό κωδικό του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου και διατίθεται αποκλειστικά για την αναδάσωση εκτάσεων, απαγορευομένης απολύτως της διάθεσής του για άλλο σκοπό. Το αντάλλαγμα χρήσης για επεμβάσεις κοινωφελούς χαρακτήρα εντός δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων και ειδικότερα όσων ασκούν αυτοπροσώπως επαγγέλματα όπως του κτηνοτρόφου και του πτηνοτρόφου, ορίζεται στο ένα τέταρτο (1/4) του ύψους της δαπάνης αναδάσωσης της έκτασης, η οποία προκύπτει κατά στρέμμα από το γινόμενο του εκάστοτε συντελεστή «Μ» επί το σταθερό ποσό των τριάντα πέντε (35) ευρώ, για την ενίσχυση της δραστηριότητάς τους. Εκμεταλλευτές μεταλλείων και λατομείων, οποιασδήποτε κατηγορίας ορυκτού, οι οποίοι έχουν καταβάλει εγγυητική επιστολή για την αποκατάσταση της έκτασής τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, απαλλάσσονται από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίδιου εμβαδού με εκείνη στην οποία εγκρίθηκε η επέμβαση και υποχρεούνται να καταβάλουν αντάλλαγμα χρήσης ίσο με το εκατό τοις εκατό (100%) της καθοριζόμενης αξίας της έκτασής τους, σύμφωνα με το άρθρο 6. Αποφάσεις αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίδιου εμβαδού που έχουν ήδη εκδοθεί και αφορούν εκμεταλλευτές λατομείων, που εμπίπτουν στο προηγούμενο εδάφιο ανακαλούνται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, εφόσον έχει καταβληθεί ως αντάλλαγμα χρήσης το εκατό τοις εκατό (100%) της αξίας της έκτασης επέμβασης που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 6.

Για τους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και τους σταθμούς αποθήκευσης επιτρέπεται η τμηματική επέμβαση επί της δασικής έκτασης, περιλαμβανομένων και των συνοδών έργων, καθώς και η τμηματική καταβολή του ανταλλάγματος χρήσης, ανάλογα με την έκταση επέμβασης, υπό την προϋπόθεση ότι έχει υποβληθεί από τον δικαιούχο της επέμβασης και έχει εγκριθεί από τη δασική υπηρεσία σχετικό χρονοδιάγραμμα εργασιών, όπου προσδιορίζονται οι επιφάνειες και ο χρόνος επέμβασης. Ο δικαιούχος της επέμβασης δύναται να τροποποιεί το χρονοδιάγραμμα και η σχετική καταβολή προηγείται της επέμβασης. Αν διαπιστωθεί από τη δασική υπηρεσία επέκταση της επέμβασης σε έκταση για την οποία έχει εγκριθεί η επέμβαση, αλλά δεν έχει καταβληθεί το αντάλλαγμα χρήσης, τότε ο δικαιούχος της επέμβασης υποχρεούται να καταβάλλει εφάπαξ ολόκληρο το υπολειπόμενο ποσό του ανταλλάγματος χρήσης.

9. Από την καταβολή του ανταλλάγματος χρήσης απαλλάσσεται το Δημόσιο, οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και οι υπηρεσίες ή φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 (Α' 65), όπως εκάστοτε ισχύει. Στην περίπτωση αυτή στη μελέτη του έργου προβλέπεται ειδική δαπάνη για την αναδάσωση ή δάσωση ίσης έκτασης, η οποία πραγματοποιείται από τον δικαιούχο της επέμβασης, στην περιοχή όπου εκτελείται το έργο ή η δραστηριότητα ή σε όμορη περιοχή, που θα του υποδειχθεί από τη δασική υπηρεσία.

10. Από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης και καταβολής ανταλλάγματος χρήσης εξαιρούνται οι επεμβάσεις των άρθρων 52 παρ. 1, 53 παρ. 4, 54 παρ. 1, 55 παρ. 1, 56, 57 παρ. 2 και 3, 58 και 59 παρ. 1 και 2 του παρόντος.

11. Από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης εξαιρούνται τα πρόχειρα κτηνοτροφικά καταλύματα του άρθρου 47Α, οι επεμβάσεις για γεωργική εκμετάλλευση των παρ. 1 και 5 του άρθρου 47, οι προσωρινού χαρακτήρα εγκαταστάσεις του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης στερεών αποβλήτων του άρθρου 52 παρ. 4, οι βοτανικοί κήποι, τα υδροτριβεία παραδοσιακού τύπου της παρ. 1, οι προσωρινές εγκαταστάσεις για τη διαμονή σε αυτές πληγέντων από φυσικές καταστροφές της παρ. 4 και οι επεμβάσεις της παρ. 5 του άρθρου 57 του παρόντος.

12. Αν εγκαταλειφθεί ο σκοπός της επέμβασης ή ολοκληρωθεί η επέμβαση η έκταση επανέρχεται στο καθεστώς που ίσχυε πριν από την αλλαγή χρήσης της και αποκαθίσταται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους περιβαλλοντικούς όρους, σε περίπτωση δε μη ύπαρξης αυτών, σύμφωνα με εγκεκριμένη από τη δασική υπηρεσία μελέτη αποκατάστασης. Η μη συμμόρφωση με τα ανωτέρω διαπιστώνεται με σχετική πράξη του αρμόδιου οργάνου και συνεπάγεται την υποχρεωτική κήρυξη της έκτασης ως αναδασωτέας, την επιβολή από την αρμόδια δασική αρχή σε βάρος του δικαιούχου των ποινών της παρ. 1 του άρθρου 71 του παρόντος νόμου, καθώς και την επιβολή διοικητικού προστίμου ποσού από τρεις χιλιάδες (3.000) μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ ανά στρέμμα, αναλόγως της έκτασης της προκληθείσης βλάβης στο

δασικό περιβάλλον, με δυνατότητα αναπροσαρμογής του, κατόπιν κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών.

13. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση των ιδιωτικών εκτάσεων που προστατεύονται από το άρθρο 3 του παρόντος νόμου υπέρ του Δημοσίου για σκοπό δημόσιας ωφέλειας, ενεργείται, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 47 επ. του παρόντος Κεφαλαίου.

14. Απαγορεύεται η κατά κυριότητα παραχώρηση δημοσίων δασών, δημοσίων δασικών εκτάσεων ή δημοσίων εκτάσεων των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, όπως ισχύει για την εξυπηρέτηση των σκοπών του παρόντος Κεφαλαίου. Όπου στην κείμενη νομοθεσία, απαιτείται τίτλος κυριότητας για την πραγματοποίηση της επέμβασης, αρκεί η έγκριση επέμβασης της παρ. 2 του παρόντος άρθρου άλλως η πράξη της παρ. 6 του παρόντος άρθρου.

15. Οι προβλεπόμενες στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου επεμβάσεις σε δάση, δασικές εκτάσεις ή δημοσίων εκτάσεων των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, που βρίσκονται εντός περιοχών προστασίας του ν. 1650/1986, όπως ισχύει, και του ν. 3028/2002, διενεργούνται, εφόσον προβλέπονται από το ειδικό καθεστώς προστασίας των ως άνω περιοχών και υπό την τήρηση και των ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων αυτού. Ειδικότερα η διενέργεια των παραπάνω επεμβάσεων στις προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura, επιτρέπεται εφόσον είναι σύμφωνη με τις σχετικές πρόνοιες των ειδικότερων προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων προστασίας. Σε περίπτωση ελλείψεως των ως άνω κανονιστικών πράξεων για τη διενέργεια των επεμβάσεων του παρόντος Κεφαλαίου ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 10 του ν. 4014/2011. Επίσης οι προβλεπόμενες στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου τουριστικές εγκαταστάσεις, επιχειρηματικά πάρκα, δεξαμενές αποθήκευσης πετρελαιοειδών μετά των αναγκαίων αγωγών προσαγωγής τους, εκπαιδευτήρια με τις συνοδές τους εγκαταστάσεις και νοσοκομεία, θεραπευτήρια και εγκαταστάσεις των Περιφερειακών Συστημάτων Υγείας και Πρόνοιας (Πε.ΣΥ.Π), εφόσον προβλέπονται από ειδικό χωρικό σχέδιο του άρθρου 8 του ν. 4269/2014 (Α' 142) διενεργούνται στις ανωτέρω εκτάσεις σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του.

16. Το Δημόσιο δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν εκνίκηση εκ μέρους τρίτων της έκτασης, επί της οποίας εγκρίθηκε επέμβαση κατά τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ' του παρόντος νόμου ή σε περίπτωση που η ανωτέρω έκταση είχε μεν αρχικώς χαρακτηρισθεί ως δασική, κρίθηκε όμως, κατόπιν σχετικών αντιρρήσεων επί της εκδοθείσας πράξης χαρακτηρισμού, ως μη δασική.

17. Προκειμένου για επενδύσεις στρατηγικού χαρακτήρα του ν. 3894/2010 (Α' 204) ή κάθε άλλης σχετικής διάταξης ή για οργανωμένους υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων του άρθρου 1 του ν. 4179/2013, που αναπτύσσονται, υπό τις προϋποθέσεις των επόμενων άρθρων του παρόντος Κεφαλαίου, σε περιοχές του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 62 και σε εκτάσεις της παρ. 2 και των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3, για τις οποίες το ιδιοκτησιακό καθεστώς δεν έχει επιλυθεί στα πλαίσια εφαρμογής του άρθρου 10 του ν. 3208/2003 (Α' 303), αλλά ο επενδυτής κατέχει τίτλους που ανάγονται σε ημερομηνία πριν από την 23η Φεβρουαρίου 1946 και έχουν μεταγραφεί, η προβλεπόμενη στην παρ. 6 του παρόντος άρθρου πράξη εκδίδεται ως επί δημοσίας εκτάσεως, χωρίς την καταβολή ανταλλάγματος χρήσης και ταυτόχρονα το Δημόσιο εγείρει τακτική αγωγή κυριότητας για την έκταση. Εάν η έκταση κριθεί αμετάκλητα ως δημόσια, ο επενδυτής καταβάλει το οφειλόμενο αντάλλαγμα χρήσης.»

Άρθρο 50
Αντιρρήσεις επί δασικών χαρτών - Τροποποίηση άρθρου 18 του ν. 3889/2010

Μετά την παρ. 8 του άρθρου 18 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί εξέτασης αντιρρήσεων κατά δασικών χαρτών, προστίθεται παρ. 9 ως εξής:

«9. Οι αντιρρήσεις για εκτάσεις όπου εγκαθίστανται σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ή/και σταθμοί αποθήκευσης εξετάζονται κατά προτεραιότητα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 51
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εγκρίνεται ο Κανονισμός σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμών αποθήκευσης. Με τον Κανονισμό εξειδικεύεται κάθε σχετικό ζήτημα και λεπτομέρεια που άπτεται της σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης του παρόντος Μέρους. Ο οικείος Κανονισμός δύναται να προβλέπει ειδικούς όρους για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμούς αποθήκευσης, καθώς και για τα Ειδικά Έργα, οι οποίοι αποτυπώνονται στις αντίστοιχες Άδειες και εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, οι λεπτομέρειες για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των επιμέρους συστημάτων, τις αναγκαίες αναβαθμίσεις του και τις αρμοδιότητες διαχείρισής του από την Υπηρεσία μιας Στάσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, καθορίζονται οι προδιαγραφές για την οδοποιία εντός δασών, δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων και εν γένει εκτάσεων της δασικής νομοθεσίας, η οποία πρόκειται να εξυπηρετήσει σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμούς αποθήκευσης. Κατά την έκδοση της ανωτέρω απόφασης λαμβάνονται υπόψη η ανάγκη ελαχιστοποίησης των επεμβάσεων και περιβαλλοντικών επιπτώσεων και η εξέλιξη της τεχνολογίας των παραγωγικών εξοπλισμών, ιδίως δε των γεωμετρικών χαρακτηριστικών τους.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται ο ελάχιστος αριθμός ελέγχων που διενεργούν ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης και ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, με αυτοψία ανά έτος, η διαδικασία ελέγχου με αυτοψία, οι κυρώσεις σε περίπτωση που διαπιστωθεί επαύξηση ισχύος σταθμού που έχει ενταχθεί στον κατάλογο της παρ. 3 του άρθρου 48, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

Άρθρο 52
Μεταβατικές διατάξεις ως προς εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης και τροποποίησης μη δεσμευτικής Προσφοράς Σύνδεσης, Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και Σύμβασης Σύνδεσης

1. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις για έκδοση μη δεσμευτικής προσφοράς απορρίπτονται.

2. Για τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, οι οποίες έχουν υποβληθεί στον αρμόδιο Διαχειριστή, συμπεριλαμβανομένων των κοινών αιτημάτων του άρθρου 135 του ν. 4685/2020 (Α' 92), οι κάτοχοι των σταθμών υποχρεούνται εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος να προσκομίσουν την Εγγυητική Επιστολή του άρθρου 6 με την επιφύλαξη της παρ. 2 του ιδίου άρθρου. Εντός της ανωτέρω προθεσμίας, η Εγγυητική Επιστολή δεν συνιστά στοιχείο πληρότητας της αίτησης, εφόσον

αυτή είναι ήδη πλήρης και ο αρμόδιος Διαχειριστής εξετάζει κανονικά τις αιτήσεις. Αν ο ενδιαφερόμενος προσκομίσει την Εγγυητική Επιστολή εντός της ανωτέρω προθεσμίας και εφόσον ή αίτηση είχε ήδη καταταγεί σε σειρά προτεραιότητας, διατηρεί την αρχική ημερομηνία πληρότητας της αίτησης. Σε κάθε άλλη περίπτωση, είτε λόγω μη προσκόμισης της Εγγυητικής Επιστολής εντός της ανωτέρω προθεσμίας, είτε ελλείψει άλλων στοιχείων της αίτησης, οι αιτήσεις θεωρούνται μη πλήρεις και επέρχονται οι έννομες συνέπειες των άρθρων 5 και 6, όσον αφορά δε την εξέτασή τους, κατατάσσονται σε σειρά προτεραιότητας, βάσει της ημερομηνίας κατά την οποία κατέστησαν πλήρεις. Εφόσον ο αρμόδιος Διαχειριστής χορηγήσει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου και δεν έχει υποβληθεί μέχρι εκείνο το χρονικό σημείο Εγγυητική Επιστολή από τον ενδιαφερόμενο, η Εγγυητική Επιστολή υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο με την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

Για τις εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης οι κάτοχοι που δεν προσκομίζουν την Εγγυητική Επιστολή του άρθρου 6, εντός της ως άνω προθεσμίας, προκειμένου να διατηρήσουν σε ισχύ τη Βεβαίωση ή τη Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή την Αδεια Παραγωγής, προσκομίζουν εντός της ίδιας προθεσμίας την εγγυητική επιστολή Βεβαίωσης Παραγωγού του άρθρου 11Α του ν. 4685/2020.

3. Οι Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που εκδίδονται από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του παρόντος. Ειδικώς το άρθρο 31 καταλαμβάνει τις Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που χορηγούνται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος και τίθεται σε εφαρμογή από την 1η Σεπτεμβρίου 2022.

4. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις για τροποποίηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης καταλαμβάνονται από τα οριζόμενα στις παρ. 17 και 18 του άρθρου 5.

5. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις για σύναψη ή τροποποίηση της Σύμβασης Σύνδεσης καταλαμβάνονται από τα οριζόμενα στο άρθρο 8. Ειδικότερα για τις πλήρεις αιτήσεις Σύμβασης Σύνδεσης, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι ενδιαφερόμενοι δύνανται να προσκομίσουν τα θεωρημένα διαγράμματα του άρθρου 13, εντός τριών (3) μηνών από την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης.

6. Διαδικασίες αδειοδότησης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίες έχουν ξεκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται σύμφωνα με τον παρόντα.

Άρθρο 53
Μεταβατικές διατάξεις ως προς εκκρεμείς αιτήσεις έκδοσης και τροποποίησης Αδειών Εγκατάστασης και Αδειών Λειτουργίας

1. Αιτήσεις περί έκδοσης Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας, οι οποίες είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, εξετάζονται σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 28 αντίστοιχα.

2. Αιτήσεις περί τροποποίησης Άδειας Εγκατάστασης, οι οποίες είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταλαμβάνονται από το άρθρο 20. Ειδικώς στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 20, δεν απαιτείται τροποποίηση, αλλά ενημέρωση φακέλου, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται να μην τροποποιήσει την Άδεια Εγκατάστασης, ενημερώνοντας τον αιτούντα ότι έχει λάβει γνώση της αλλαγής.

3. Αιτήσεις περί τροποποίησης και ανανέωσης Άδειας Λειτουργίας, οι οποίες είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταλαμβάνονται από το άρθρο 28. Ειδικώς στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 28, δεν απαιτείται τροποποίηση, αλλά ενημέρωση φακέλου (γνωστοποίηση), η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται να μην τροποποιήσει την Άδεια Λειτουργίας και να ενημερώσει τον αιτούντα ότι έχει λάβει γνώση της αλλαγής.

4. Οι Άδειες Εγκατάστασης, οι οποίες εκδίδονται για τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις της παρ. 1, καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 54
Μεταβατικές διατάξεις ως προς υφιστάμενες Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, Άδειες Εγκατάστασης, Άδειες Λειτουργίας και Εξαιρούμενους Σταθμούς εν λειτουργία

1. Οι εν ισχύ Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του παρόντος, με την επιφύλαξη του άρθρου 10. Ειδικώς η προθεσμία της παρ. 2 του άρθρου 35 εκκινεί για τις οριστικές προσφορές από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, ενώ το άρθρο 31 καταλαμβάνει τις Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που τίθενται σε εφαρμογή από 1ης Σεπτεμβρίου 2022.

2. Οι εν ισχύ Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του παρόντος, με την επιφύλαξη των παρ. 3 και 4.

3. Οι εν ισχύ Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας δεν υπόκεινται σε τροποποίηση ως προς τις αποστάσεις ασφαλείας του άρθρου 21, ούτε στον εκ νέου έλεγχο της αδειοδοτούσας αρχής σχετικά με το γήπεδο εγκατάστασης και το γήπεδο ασφαλείας που διενεργείται κατά το άρθρο 18.

4. Οι εν ισχύ Άδειες Εγκατάστασης για τις οποίες δεν έχει δοθεί καμία παράταση, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129), δύναται να παραταθούν σύμφωνα με το άρθρο 19 του παρόντος.

5. Οι εν ισχύ Άδειες Εγκατάστασης, στις οποίες έχει χορηγηθεί η αρχική παράταση των δύο (2) ετών, της υποπερ. α) της περ. α1) της παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, δύναται να παραταθούν, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 19.

6. Οι εν ισχύ Άδειες Εγκατάστασης της περ. δ1) της παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, καταλαμβάνονται από τις διατάξεις αυτού.

7. Η διάρκεια ισχύος των Άδειών Εγκατάστασης, της παρ. 3 του άρθρου 19, παρατείνεται αυτοδικαίως κατά ένα (1) έτος.

8. Οι άδειες εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), η ισχύς των οποίων έληξε μετά την 1η Ιανουαρίου 2022 και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, που τελούσαν είτε οι ίδιες, είτε οι Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, είτε οποιαδήποτε άλλη απαιτούμενη διοικητική πράξη για την έκδοσή τους, υπό δικαστική αναστολή, αναβιώνουν αυτοδικαίως μετά από γνωστοποίηση του ενδιαφερόμενου προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή και παρατείνονται για χρονικό διάστημα ίσο με το χρονικό διάστημα της δικαστικής αναστολής. Στην περίπτωση αυτή, η ως άνω γνωστοποίηση, περιλαμβανομένων των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων, υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος.

9. Οι κάτοχοι εν λειτουργία εξαιρούμενων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., αναρτούν μέχρι την 30ή Νοεμβρίου 2022 τα πολύγωνα των σταθμών τους, στη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα του Φορέα Αδειοδότησης. Ειδικότερα, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92), σχετικά με την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού (συντεταγμένες πολυγώνου και θέσεων ανεμογεννητριών, εφόσον πρόκειται για αιολικό σταθμό), υποβάλλοντας γεωχωρικά δεδομένα, σύμφωνα με τις οδηγίες του ανωτέρω Φορέα Αδειοδότησης. Ο Φορέας Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 απεικονίζει γεωγραφικά σε ειδική προσβάσιμη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού (πολύγωνο και θέσεις ανεμογεννητριών, εφόσον πρόκειται για αιολικό σταθμό) και εκδίδει Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού. Ο Ενδιαφερόμενος προσκομίζει στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) ή στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.) τη Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού, εντός της ως άνω προθεσμίας. Σε περίπτωση μη προσκόμισης της ανωτέρω Βεβαίωσης, αναστέλλεται η καταβολή αποζημίωσης ή η λειτουργική ενίσχυση στο πλαίσιο των σχετικών συμβάσεων με τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.

Α.Ε. ή την ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. για τα Μη Διασυνδεμένα Νησιά.

10. Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης η διάρκεια των οποίων έληξε μετά την 1η Ιουνίου 2022 και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, δύναται να αναβιώσουν και να παραταθούν, εφόσον ο ενδιαφερόμενος καταβάλλει το Τέλος Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου.

Άρθρο 55
Μεταβατικές διατάξεις ως προς υφιστάμενες Βεβαιώσεις ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Άδειες Παραγωγής

1. Οι υφιστάμενες Βεβαιώσεις ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Άδειες Παραγωγής, για τις οποίες έχει εκδοθεί Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, δεν υποχρεούνται σε τροποποίηση αυτής, ούτε σε τήρηση των αποστάσεων ασφαλείας ανεμογεννητριών της παρ. 1 του άρθρου 21.

2. Αν σε υφιστάμενες Βεβαιώσεις ή σε Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Άδειες Παραγωγής, για τις οποίες έχει εκδοθεί Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, προκύψει τροποποίησή τους μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος, συμμορφώνονται με την παρ. 1 του άρθρου 21.

3. Οι υφιστάμενες Βεβαιώσεις ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Άδειες Παραγωγής, για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, συμμορφώνονται με την παρ. 1 του άρθρου 21.

Άρθρο 56
Μεταβατική διάταξη μέχρι τη θέση σε λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

Μέχρι τη θέση σε λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, εφαρμόζεται το άρθρο 39, όσον αφορά την ηλεκτρονική επικοινωνία μεταξύ των ενδιαφερομένων παραγωγών και των οικείων αδειοδοτικών φορέων.

Άρθρο 57
Μεταβατική διάταξη μέχρι την έκδοση του Κανονισμού σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

Μέχρι την έκδοση του Κανονισμού σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης εφαρμόζεται η υπό στοιχεία Δ6/Φ1/οικ.13310/10.7.2007 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης (Β' 1153) για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται διαφορετικά με τον παρόντα.

Άρθρο 58
Καταργούμενες διατάξεις

1. Το άρθρο 3 του ν. 4203/2013 (Α' 235), περί μεταφοράς θέσεων εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, καταργείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2.Τα άρθρα 4,7, οι παρ. 1, 2, 3, 4 , 5 , 8, 9, 11, 14, 16 του άρθρου 8, τα άρθρα 8Α, 8Β, 11, και η παρ. 8 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί αδειών παραγωγής, εγκατάστασης, λειτουργίας και σύνδεσης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καταργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Όπου αναφέρονται τα ως άνω άρθρα, νοούνται εφεξής τα άρθρα 11, 14, 33, και εν γένει τα Κεφάλαια Δ' και Ε', του Μέρους Β' του παρόντος.

3. Το άρθρο 63 του ν. 4843/2021 (Α' 193), περί δικτύων Μέσης Τάσης για τη σύνδεση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε Υποσταθμούς Μέσης προς Υψηλής Τάσης, καταργείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Όπου αναφέρεται το ως άνω άρθρο, νοείται εφεξής το άρθρο 12 του παρόντος.

4. Η υποπαρ. Ι.1 της παρ. Ι του πρώτου άρθρου του ν. 4152/2013 (Α' 107), καταργείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Όπου αναφέρεται η ως άνω υποπαράγραφος, νοείται εφεξής το άρθρο 6 του παρόντος.

5. Η παρ. 5 του άρθρου 35 του ν. 2773/1999 (Α' 286) καταργείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Όπου αναφέρεται η ως άνω παράγραφος, νοείται εφεξής η παρ. 7 του άρθρου 4 του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ Γ'
ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/944 ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΤΗ ΣΩΡΕΥΤΙΚΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ 4001/2011, 4067/2012, 3468/2006, 2367/1998 ΚΑΙ 4685/2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ 4001/2011 ΚΑΙ 4067/2012

Άρθρο 59
Ενσωμάτωση διατάξεων της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ που αφορούν στην αποθήκευση, τη σωρευτική εκπροσώπηση και την επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 1 του ν. 4001/2011

Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 1 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί σκοπού και πεδίου εφαρμογής του ανωτέρου νόμου, προστίθεται η αναφορά στην Οδηγία (ΕΕ) 2019/944, στο δεύτερο εδάφιο επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και διευρύνεται το ως άνω πεδίο εφαρμογής, και το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1
Σκοπός και πεδίο εφαρμογής

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των διατάξεων της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της Οδηγίας 2003/54/ΕΚ» (ΕΕ L 211 της 14.8.2009) και της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά Φυσικού Αερίου και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ» (ΕΕ L 211 της 14.8.2009), καθώς και των άρθρων 8, 36, 54 και 56, των περ. 18, 19, 57, 59 και 60 του άρθρου 2, της παρ. 2 του άρθρου 55 και της περ. (ι) της παρ. 1 του άρθρου 59 της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (ΕΕ L 158 της 14.6.2019).

Οι δραστηριότητες της παραγωγής, αποθήκευσης, σωρευτικής εκπροσώπησης, προμήθειας, αγοράς, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και της παραγωγής, της προμήθειας, της αγοράς, της μεταφοράς, διανομής της αποθήκευσης, της υγροποίησης και της αεριοποίησης υγροποιημένου Φυσικού Αερίου εντός της Ελληνικής Επικράτειας ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Οι δραστηριότητες αυτές είναι κοινής ωφέλειας και τελούν υπό την εποπτεία του κράτους.»

Άρθρο 60
Τροποποίηση ορισμών του ν. 4001/2011 - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 2 του ν. 4001/2011 - Ενσωμάτωση των περ. 18, 19, 57, 59 και 60 άρθρου 2 της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ)

1. Ο ορισμός της περ. (η) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), τροποποιείται με την προσθήκη της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και την εναρμόνιση της ισχύουσας αναφοράς στην εκπροσώπηση ηλεκτρικής ενέργειας προς τον αντίστοιχο ορισμό της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 και διαμορφώνεται ως εξής:

«(η) Ενεργειακή Δραστηριότητα: Η Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου, η Εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας, η αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, η παραγωγή, η διανομή και η προμήθεια θερμικής ενέργειας, η σωρευτική εκπροσώπηση ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και η Χρήση Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου και η Χρήση Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.»

2. Στους ορισμούς της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στην περ. (ιγ) προστίθενται οι δραστηριότητες αποθήκευσης και σωρευτικής εκπροσώπησης ηλεκτρικής ενέργειας, β) στην περ. (ιη) προστίθενται οι δραστηριότητες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, σωρευτικής εκπροσώπησης και απόκρισης ζήτησης, γ) προστίθενται περ. (λβ), (λγ), (λδ), (λε), (λστ),(λζ), (λη), (λθ), (λι), (λια), (λιβ) και (λιγ), και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Ορισμοί που αναφέρονται ιδίως στην ηλεκτρική ενέργεια:

(α) Αποκεντρωμένη Παραγωγή: Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μονάδες παραγωγής που συνδέονται στο δίκτυο διανομής.

(β) Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.): Οι μη ορυκτές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως η αιολική ενέργεια, η ηλιακή ενέργεια, η ενέργεια κυμάτων, η παλιρροϊκή ενέργεια, η βιομάζα, τα αέρια που εκλύονται από χώρους υγειονομικής ταφής και από εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού, τα βιοαέρια, η γεωθερμική ενέργεια, η υδραυλική ενέργεια που αξιοποιείται από υδροηλεκτρικούς σταθμούς.

(γ) Απευθείας γραμμή: είτε η γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία συνδέει μια απομονωμένη μονάδα παραγωγής με έναν απομονωμένο πελάτη είτε η γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας η οποία συνδέει έναν παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας με μία επιχείρηση προμήθειας ηλεκτρικής ενεργείας, η οποία προμηθεύει απευθείας τις δικές της εγκαταστάσεις, θυγατρικές επιχειρήσεις και επιλέγοντες Πελάτες. Οι απευθείας γραμμές δεν εντάσσονται στο Σύστημα Μεταφοράς ή στο Δίκτυο Διανομής.

(δ) Απομονωμένο Μικροδίκτυο: είναι το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας κάθε Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού το οποίο είχε κατά το έτος 1996 συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας μικρότερη των 500 GWh.

(ε) Αυτοπαραγωγός: είναι ο παραγωγός, ο οποίος παράγει ηλεκτρική ενέργεια κυρίως για δική του χρήση και διοχετεύει τυχόν πλεόνασμα της ενέργειας αυτής στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής.

(στ) Διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών: η διαδικασία με την οποία καλύπτονται προγραμματισμένες πρόσθετες ανάγκες και ανάγκες αντικατάστασης δυναμικού με προμήθειες από νέες ή υπάρχουσες εγκαταστάσεις παραγωγής.

(ζ) Διανομή ηλεκτρικής ενέργειας: η μεταφορά μέσω δικτύου διανομής υψηλής, σε περίπτωση που έχει ειδικά καθορισθεί ότι ανήκουν στο δίκτυο διανομής, μέσης και χαμηλής τάσης της ηλεκτρικής ενεργείας που εγχέεται σε αυτό από το διασυνδεδεμένο με αυτό σύστημα μεταφοράς και τις μονάδες παραγωγής που συνδέονται άμεσα στο δίκτυο διανομής με σκοπό την παράδοσή της σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας.

(η) Διασυνδεδεμένο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας: ένα σύνολο συστημάτων μεταφοράς και δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με μία ή περισσότερες διασυνδέσεις.

(θ) Διασύνδεση: είναι οι γραμμές, οι εγκαταστάσεις και οι μετρητές που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς από ή προς την Ελληνική Επικράτεια, καθώς και με το Δίκτυο Διανομής.

(ι) Διαχειριστής δικτύου διανομής: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση, την παροχή πρόσβασης σε πελάτες και παραγωγούς που συνδέονται σε αυτό και, αν είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του δικτύου διανομής σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεών του με άλλα δίκτυα διανομής και συστήματα μεταφοράς, και για τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του δικτύου να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση υπηρεσιών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(ια) Διαχειριστής συστήματος μεταφοράς: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, αν είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεών του με άλλα συστήματα, και για την μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση υπηρεσιών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

(ιβ) Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών: Οι γραμμές διανομής μέσης και χαμηλής τάσης και οι εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που βρίσκονται εντός των ορίων του ακινήτου που περιγράφεται στις διατάξεις του Άρθρου Πρώτου του ν. 2338/1995 (Α' 202) και οι οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου κατασκευάζονται, αναπτύσσονται και τίθενται σε λειτουργία από την εταιρεία "Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.", καθώς και οι μελλοντικές επεκτάσεις αυτών εντός διανομής της ίδιας έκτασης, αποτελούν το Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δίκτυο ΔΑΑ) και δεν εντάσσονται στο Δίκτυο, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 2773/1999.

(ιγ) Δραστηριότητα Ηλεκτρικής Ενέργειας: είναι καθεμία από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες Παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας, Αγοράς, αποθήκευσης και σωρευτικής εκπροσώπησης ηλεκτρικής ενέργειας.

(ιδ) Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.): είναι το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ ΑΕ που είναι εγκατεστημένο στην ελληνική επικράτεια, το οποίο αποτελείται από γραμμές μέσης και χαμηλής τάσης και εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και από γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο αυτό. Το Δίκτυο, εκτός από το δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, συνδέεται στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε. μέσω των υποσταθμών υψηλής τάσης και μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ). Όριο μεταξύ Συστήματος και Δικτύου αποτελεί το διακοπτικό μέσο που βρίσκεται στην πλευρά της ΥΤ του μετασχηματιστή ισχύος του υποσταθμού και το οποίο αποτελεί στοιχείο του Δικτύου. Για τις περιοχές, στο δίκτυο διανομής των οποίων ανήκουν γραμμές ΥΤ, το όριο μεταξύ συστήματος και δικτύου διανομής καθορίζεται με απόφαση της Ρ.Α.Ε., μετά από εισήγηση των Διαχειριστών του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και γνώμη των Κυρίων του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και του Ε.Δ.Δ.Η.Ε..

(ιε) Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ): είναι οι γραμμές υψηλής τάσης, οι εγκατεστημένες στην Ελληνική Επικράτεια διασυνδέσεις, χερσαίες ή θαλάσσιες και όλες οι εγκαταστάσεις, εξοπλισμός και εγκαταστάσεις ελέγχου που απαιτούνται για την ομαλή, ασφαλή και αδιάλειπτη διακίνηση ηλεκτρικής ενέργειας από έναν σταθμό παραγωγής σε έναν υποσταθμό, από έναν υποσταθμό σε έναν άλλο ή προς ή από οποιαδήποτε διασύνδεση. Τα έργα διασύνδεσης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. εντάσσονται στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε.. Στο Σύστημα Μεταφοράς δεν περιλαμβάνονται οι εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο Δίκτυο Διανομής, καθώς και τα δίκτυα των μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(ιστ) Ενεργειακή αποδοτικότητα/διαχείριση της ζήτησης: η συνολική ή ολοκληρωμένη προσέγγιση στόχος της οποίας είναι να επηρεάσει την ποσότητα και το χρονικό προγραμματισμό της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενεργείας με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενεργείας και των φορτίων αιχμής, δίνοντας το προβάδισμα στις επενδύσεις για μέτρα ενεργειακής αποδοτικότητας ή άλλα μέτρα όπως οι Συμβάσεις προμήθειας με δικαίωμα διακοπής, έναντι των επενδύσεων για την αύξηση του

δυναμικού παραγωγής, εάν οι πρώτες από τις προαναφερόμενες επενδύσεις αποτελούν την αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη εναλλακτική λύση, λαμβανομένων υπόψη του θετικού περιβαλλοντικού αντίκτυπου που προκύπτει από τη μειωμένη κατανάλωση ενεργείας και των συναφών πτυχών της ασφάλειας του εφοδιασμού και του κόστους διανομής.

(ιζ) Επικουρική υπηρεσία: κάθε υπηρεσία που είναι αναγκαία για τη διαχείριση συστήματος μεταφοράς ή δικτύου διανομής, όπως η ρύθμιση της τάσης, η ρύθμιση της συχνότητας, η παροχή εφεδρειών, η παροχή άεργου ισχύος, η επανεκκίνηση του Συστήματος Μεταφοράς, μετά από διακοπή και η παρακολούθηση της διακύμανσης του φορτίου.

(ιη) Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, διανομή, αποθήκευση, σωρευτική εκπροσώπηση, απόκριση ζήτησης,προμήθεια ή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή/και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές. Στον ορισμό αυτόν δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί πελάτες.

(ιθ) Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας: η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας ή όμιλος επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας, στον οποίο το ίδιο πρόσωπο ή πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον Έλεγχο, και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς ή διανομής, και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

(κ) Μακροπρόθεσμος προγραμματισμός: ο προγραμματισμός των επενδυτικών αναγκών όσον αφορά το δυναμικό παραγωγής, μεταφοράς και διανομής σε μακροπρόθεσμη βάση, προκειμένου να καλύπτεται η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα και να εξασφαλίζεται ο εφοδιασμός των πελατών.

(κα) Μεταφορά ηλεκτρικής ενεργείας: η Μεταφορά μέσω συστήματος υπερυψηλής και υψηλής τάσης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από μονάδες παραγωγής που συνδέονται άμεσα σε αυτό, καθώς και αυτής που εγχέεται σε αυτό μέσω των διασυνδέσεών του με όμορα συστήματα μεταφοράς με σκοπό την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας σε τελικούς πελάτες άμεσα συνδεδεμένους στο σύστημα αυτό, σε όμορα συστήματα μεταφοράς με τα οποία διασυνδέεται και σε δίκτυα διανομής, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας.

(κβ) Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά: είναι τα νησιά της Ελληνικής Επικράτειας των οποίων το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας δεν συνδέεται με το Σύστημα Μεταφοράς και το Δίκτυο Διανομής της ηπειρωτικής χώρας.

(κγ) Μικρό απομονωμένο σύστημα: είναι το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας κάθε Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού το οποίο είχε κατά το έτος 1996 συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας μικρότερη των 3000 GWh και το οποίο ποσοστό κάτω του πεντε τοις εκατό (5 %) της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα.

(κδ) Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας: η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη.

(κε) Οριζόντια Ολοκληρωμένη επιχείρηση: η επιχείρηση που ασκεί μία τουλάχιστον από τις δραστηριότητες παραγωγής με σκοπό την πώληση ή μεταφορά ή διανομή ή προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, και μια δραστηριότητα εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

(κστ) Παράγωγο ηλεκτρικής ενεργείας: χρηματοπιστωτικό μέσο που προσδιορίζεται στα σημεία 5, 6 ή 7 του Τμήματος Γ' του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων [EEL 145, 30.4.2004], όπου το μέσο αυτό σχετίζεται με την ηλεκτρική ενέργεια.

(κζ) Παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο παράγει ηλεκτρική ενέργεια.

(κη) Πρόσβαση: είναι η σύνδεση με το Σύστημα Μεταφοράς και το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και η χρήση αυτών.

(κθ) Σύμβαση Προμήθειας ηλεκτρικής ενεργείας: η σύμβαση για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, μη συμπεριλαμβανομένου παραγώγου ηλεκτρικής ενέργειας.

(λ) Χρήστης συστήματος: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που τροφοδοτεί με ηλεκτρική ενέργεια ένα σύστημα μεταφοράς ή δίκτυο διανομής ή που τροφοδοτείται από ένα τέτοιο σύστημα ή δίκτυο.

(λα) Μικρό συνδεδεμένο σύστημα (ΜΣΣ): κάθε σύστημα με κατανάλωση μικρότερη των τριών χιλιάδων (3.000) GWh το 1996, στο οποίο ποσοστό άνω του πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα, κατά την έννοια που αποδίδεται στην Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ (L 158).

(λβ) Σωρευτική Εκπροσώπηση: δραστηριότητα ασκούμενη από φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συνδυάζει καταναλισκόμενη ή παραγόμενη ενέργεια από περισσότερους του ενός καταναλωτές, παραγωγούς ή αποθηκευτικούς σταθμούς προς πώληση, αγορά ή δημοπρασία σε οποιαδήποτε αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

(λγ) Ανεξάρτητος Φορέας Σωρευτικής Εκπροσώπησης: συμμετέχων στην αγορά δραστηριοποιούμενος στη σωρευτική εκπροσώπηση που δεν είναι συνδεδεμένος με τον προμηθευτή του πελάτη του.

(λδ) Άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: η άδεια η οποία χορηγείται από τη ΡΑΕ κατά τα άρθρα 132Ε έως 132Ζ και τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης του άρθρου 135Α για την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

(λε) Αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας: η αναβολή της τελικής χρήσης της ηλεκτρικής ενέργειας σε χρονική στιγμή μεταγενέστερη της παραγωγής της, με τη μετατροπή της σε μορφή ενέργειας που μπορεί να αποθηκευτεί, η αποθήκευση της εν λόγω ενέργειας και η μεταγενέστερη εκ νέου μετατροπή της εν λόγω ενέργειας σε ηλεκτρική ενέργεια.

(λστ) Εγκατάσταση αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: εγκατάσταση στην οποία γίνεται αποθήκευση της ηλεκτρικής ενέργειας.

(λζ) Εγκατεστημένη χωρητικότητα Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: η αρχική εγκατεστημένη ενεργειακή χωρητικότητα του εξοπλισμού αποθήκευσης του Σταθμού Αποθήκευσης που εκφράζει τη μέγιστη ποσότητα ενέργειας, η οποία μπορεί να αποθηκευτεί στα συστήματα του Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

(λη) Εγγυημένη (ωφέλιμη) χωρητικότητα Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: Η μέγιστη ποσότητα ενέργειας, την οποία ο Σταθμός Αποθήκευσης είναι δυνατό να αποδίδει εξασφαλισμένα στην έξοδό του, αξιοποιώντας ενέργεια των αποθηκευτικών του συστημάτων, χωρίς ενδιάμεση φόρτιση αυτών. Η ενέργεια αυτή μετράται στο σημείο σύνδεσης του Σταθμού Αποθήκευσης με το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(λθ) Μέγιστη ισχύς απορρόφησης Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: Η μέγιστη ισχύς που ο Σταθμός Αποθήκευσης δύναται να απορροφήσει από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής, όπως μετράται στο σημείο σύνδεσης του Σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο, αντίστοιχα.

(λι) Μέγιστη ισχύς έγχυσης Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: η μέγιστη καθαρή ισχύς που ο Σταθμός Αποθήκευσης δύναται να αποδίδει συνεχώς στην έξοδό του (σημείο σύνδεσης με το σύστημα ή το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας).

(λια) Σταθμός αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: το σύνολο των εγκαταστάσεων που συνδέονται με το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και επιτελούν αποκλειστικά λειτουργία Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τον ορισμό της περ. (λε).

(λιβ) Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα: Η άδεια η οποία χορηγείται από τη Ρ.Α.Ε. κατά τα άρθρα 132 και 132Α και τον Κανονισμό Αδειών του άρθρου 135 για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από άνθρακα, φυσικό αέριο και αργό πετρέλαιο και τα προϊόντα του (μαζούτ, ντίζελ και υγραέριο).

(λιγ) Μέγιστη ισχύς έγχυσης σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής

ενέργειας από Α.Π.Ε. και μέσω Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) με διατάξεις αποθήκευσης: Ειδικά για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. με διατάξεις αποθήκευσης, η ηλεκτρική ισχύς που επιτρέπεται να παρέχεται, κατά ανώτατο όριο, από τον σταθμό στο σημείο σύνδεσής του με το Δίκτυο. Επιτρέπεται υπέρβαση της μέγιστης ισχύος έγχυσης μέχρι ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%), εφόσον η υπέρβαση αυτή εμφανίζεται σε μικρή συχνότητα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Για τον έλεγχο της υπέρβασης, ως μέγιστη τιμή ισχύος θεωρείται η μέση τιμή ισχύος των μετρήσεων που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια χρονικού διαστήματος δεκαπέντε (15) λεπτών.»

3. Η περ. (η'1) της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 τροποποιείται ως εξής:

«(η'1) Διαχωρισμένος Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου: Ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου που πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 80Δ και 80Ε με την επιφύλαξη του άρθρου 80Ζ.»

Άρθρο 61
Ρυθμίσεις για τον λογιστικό διαχωρισμό των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 22 του ν. 4001/2011

Η παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4001/2011 (Α' 179), τροποποιείται ως προς την προσθήκη της δραστηριότητας της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η Ρ.Α.Ε. παρακολουθεί το διαχωρισμό των λογαριασμών των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις των άρθρων 89 για το Φυσικό Αέριο και 141 για την ηλεκτρική ενέργεια, καθώς και των Διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής, έχει πρόσβαση σε αυτούς και εξασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης,προμήθειας ή/και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής, προμήθειας, μεταπώλησης, αποθήκευσης φυσικού αερίου, καθώς και διαχείρισης εγκαταστάσεων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ).»

Άρθρο 62
Μοναδιαίες χρεώσεις Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας για σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 55 του ν. 4001/2011

Στην παρ. 6 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφια και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Οι αριθμητικές τιμές των συντελεστών της ανωτέρω μεθοδολογίας, καθώς και οι μοναδιαίες χρεώσεις που επιβάλλονται στους Πελάτες, ανεξάρτητα Προμηθευτή, προσδιορίζονται κάθε έτος με απόφαση της Ρ.Α.Ε., η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατόπιν προηγούμενης εισήγησης της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ως μοναδικού Διαχειριστή του ειδικού λογαριασμού Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.) στην ελληνική επικράτεια.

Ειδικώς οι μοναδιαίες χρεώσεις για την καταβολή του ανταλλάγματος Υ.Κ.Ω. αναφορικά με τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 και της παρ. 11Β του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), αφορούν αποκλειστικά την ιδιοκαταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια των σταθμών αυτών, η οποία δεν αποτελεί μέρος της απορροφούμενης ηλεκτρικής ενέργειας για πλήρωση των αποθηκευτικών συστημάτων και επαναπόδοσή της στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και υπολογίζονται ανάλογα με την κατηγορία καταναλωτών στην οποία υπάγονται σύμφωνα με τον πίνακα 1.α του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79). Δεν επιβάλλονται χρεώσεις Υ.Κ.Ω. στο μέρος της ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία απορροφάται από το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας για πλήρωση των συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας κατάντη του μετρητή και η οποία, εφόσον δεν καταναλωθεί, επαναποδίδεται στο σύστημα ή στο δίκτυο.

Άρθρο 63
Προσδιορισμός της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με τη χρέωση Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 36 του ν. 4067/2012

Στην παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79), περί υπόχρεων καταβολής ανταλλάγματος Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.), το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, προστίθενται τρίτο και τέταρτο εδάφια και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Υπόχρεοι καταβολής του ανταλλάγματος Υ.Κ.Ω. είναι οι εκάστοτε χρήστες κάθε παροχής ηλεκτροδότησης, οι οποίοι το συγκαταβάλλουν στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας με διακριτή χρέωση στους λογαριασμούς κατανάλωσης που λαμβάνουν, όπως η κατανάλωση αυτή προσδιορίζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή Δικτύου, καθώς και οι αυτοπρομηθευόμενοι πελάτες.

Η κατανάλωση επί της οποίας υπολογίζεται το αντάλλαγμα Υ.Κ.Ω. προσδιορίζεται αποκλειστικά με βάση την απορροφούμενη από το δίκτυο ηλεκτρική ενέργεια προς κατανάλωση στην εγκατάσταση του χρήστη της παροχής ηλεκτροδότησης. Ειδικά για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179) και της παρ. 11Β του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), η υποχρέωση του πρώτου εδαφίου αφορά στο τμήμα της ιδιοκατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας των σταθμών αυτών και υπόκειται στις μοναδιαίες χρεώσεις του πίνακα 1.α, ανάλογα με την κατηγορία καταναλωτών στην οποία υπάγονται. Ηλεκτρική ενέργεια που απορροφάται από το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας προς πλήρωση των συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας κατάντη του μετρητή, και η οποία, εφόσον δεν καταναλωθεί, επαναποδίδεται στο σύστημα ή στο δίκτυο, δεν υπόκειται σε χρεώσεις Υ.Κ.Ω.. Το αντάλλαγμα Υ.Κ.Ω. αποδίδεται σύμφωνα με τους οικείους Κώδικες Διαχείρισης από τους προμηθευτές και τους αυτοπρομηθευόμενους πελάτες στον ειδικό λογαριασμό Υ.Κ Ω. που τηρείται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011.

Από τα έσοδα του ειδικού λογαριασμού καταβάλλεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή εξ ολοκλήρου αντιστάθμιση στους κατόχους άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας για τις παρεχόμενες από αυτούς Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας.

Σε περίπτωση ελλείμματος ή πλεονάσματος του ετήσιου οικονομικού αποτελέσματος του ειδικού λογαριασμού Υ.Κ.Ω., οι μοναδιαίες χρεώσεις του ανταλλάγματος Υ.Κ.Ω. της παρ. 1α αναπροσαρμόζονται τον Ιούνιο και τον Δεκέμβριο έκαστου έτους στο πλαίσιο παρακολούθησης του ειδικού λογαριασμού, μετά από εισήγηση της Ρ.Α.Ε., η οποία εκδίδεται λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση του αρμόδιου διαχειριστή, τυχόν σωρευτικά ελλείμματα, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011, την ανάγκη τήρησης ενός αποθέματος ασφαλείας και τυχόν κάλυψη του κόστους από τον κρατικό προϋπολογισμό, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο. Η αναπροσαρμογή θα μηδενίζει το προβλεπόμενο έλλειμμα του τρέχοντος και του επόμενου έτους, στο οποίο ενσωματώνεται το τυχόν έλλειμμα του προηγούμενου έτους. Ο αρμόδιος Διαχειριστής αποστέλλει τη σχετική εισήγηση στη Ρ.Α.Ε. το Μάρτιο και το Σεπτέμβριο έκαστου έτους με στοιχεία και εκτιμήσεις του ετήσιου οικονομικού αποτελέσματος του ειδικού λογαριασμού Υ.Κ.Ω. του τρέχοντος και του επόμενου έτους. Η Ρ.Α.Ε. αποστέλλει τον Μάιο και τον Νοέμβριο έκαστου έτους την εισήγηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να καλύπτεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, πλήρως ή μερικώς, το κόστος παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, με αντίστοιχη πίστωση ως εισροή του ειδικού διαχειριστικού λογαριασμού για τις Υπηρεσίες

Κοινής Ωφέλειας που τηρεί ο αρμόδιος διαχειριστής, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011.

Ειδικά για το έτος 2019 η πίστωση του προηγούμενου εδαφίου ανέρχεται μέχρι το ποσό των πενήντα εννέα εκατομμυρίων (59.000.000) ευρώ και για το έτος 2020 μέχρι το ποσό των εξήντα οχτώ εκατομμυρίων (68.000.000) ευρώ. Για το έτος 2018 δεν χορηγείται πίστωση.»

Άρθρο 64
Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 109Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 54 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 109Α ως εξής:

«Άρθρο 109Α
Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από τον Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας
(άρθρο 54 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

1. Ο Διαχειριστής του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.), κατά το άρθρο 97, δεν δύναται να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.

2. Κατ' εξαίρεση της παρ. 1, ο διαχειριστής του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. δύναται να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να λειτουργεί και να διαχειρίζεται εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας:

(α) κατόπιν απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), εφόσον αυτές αποτελούν πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου ή

(β) εφόσον σωρευτικά:

(βα) τρίτα μέρη, κατόπιν ανοιχτής, διαφανούς και χωρίς διακρίσεις ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, η οποία εξετάζεται και εγκρίνεται από τη Ρ.Α.Ε., δεν έχουν αποκτήσει το δικαίωμα ιδιοκτησίας, ανάπτυξης, διαχείρισης ή λειτουργίας εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ή δεν μπορούν να παράσχουν τις σχετικές υπηρεσίες αποθήκευσης ενέργειας με εύλογο κόστος και εγκαίρως,

(ββ) η Ρ.Α.Ε. κρίνει ότι οι εν λόγω εγκαταστάσεις ή επικουρικές υπηρεσίες, μη σχετικές με τη συχνότητα, είναι απαραίτητες, προκειμένου ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. να τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει για την αποτελεσματική, αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και ότι οι εγκαταστάσεις αυτές δεν χρησιμοποιούνται για την αγορά ή πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, και

(βγ) η Ρ.Α.Ε. αξιολογήσει την αναγκαιότητα αυτής της εξαίρεσης, εξετάσει εκ των προτέρων την εφαρμοσιμότητα της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, συμπεριλαμβανομένων των όρων και προϋποθέσεων αυτής και παράσχει την έγκρισή της.

3. Η Ρ.Α.Ε. δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές ή όρους και προϋποθέσεις προσκλήσεων υποβολής προσφορών, προκειμένου να συνδράμει τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. στη διασφάλιση δίκαιης διαγωνιστικής διαδικασίας, κατά την υποπερ. (βα) της περ. (β) της παρ. 2.

4. Η απόφαση της Ρ.Α.Ε. περί της εξαίρεσης της παρ. 2 και όλες οι συναφείς πληροφορίες αναφορικά με το αίτημα και τους λόγους της εξαίρεσης κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (Ο.Σ.Ρ.Α.Ε.).

5. Η Ρ.Α.Ε. διεξάγει, τουλάχιστον ανά δύο (2) έτη, δημόσια διαβούλευση για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας της περ. β' της παρ. 2, με στόχο την εκτίμηση της δυνητικής διαθεσιμότητας και του δυνητικού ενδιαφέροντος επενδύσεων τρίτων σε τέτοιες εγκαταστάσεις. Η Ρ.Α.Ε. αξιολογεί τα πορίσματα της διαβούλευσης και με απόφασή της, εφόσον προκύπτει ότι τρίτα μέρη είναι σε θέση να έχουν στην ιδιοκτησία τους, να αναπτύσσουν, να λειτουργούν ή να διαχειρίζονται τέτοιες εγκαταστάσεις, κατά τρόπο οικονομικά αποδοτικό, προβλέπει τη σταδιακή, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών, κατάργηση των σχετικών δραστηριοτήτων του Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε.. Στο πλαίσιο της ανωτέρω διαδικασίας, η Ρ.Α.Ε., με απόφασή της, δύναται να επιτρέπει στον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. να λάβει εύλογη αποζημίωση και συγκεκριμένα να ανακτήσει την υπολειμματική αξία της επένδυσης που πραγματοποίησε σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.

6. Η παρ. 5 δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις πλήρως ενσωματωμένων στοιχείων δικτύου, καθώς και σε νέες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας σε συσσωρευτές για τη συνήθη περίοδο απόσβεσης αυτών, δυνάμει τελικής απόφασης επένδυσης η οποία λαμβάνεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024, οι οποίες:

(α) συνδέονται με το δίκτυο το αργότερο δύο (2) έτη μετά,

(β) ενσωματώνονται στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε.,

(γ) χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αντίδραση άμεσης αποκατάστασης της ασφάλειας του δικτύου, σε περίπτωση έκτακτων αναγκών, εάν το εν λόγω μέτρο αποκατάστασης αρχίζει αμέσως και ολοκληρώνεται όταν η ανακατανομή μέσω αγοράς, μπορεί να επιλύσει το πρόβλημα, και

(δ) δεν χρησιμοποιούνται για την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της εξισορρόπησης.»

Άρθρο 65
Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές συστημάτων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 122Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 36 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179)προστίθεται άρθρο 122Α ως εξής:

«Άρθρο 122Α
Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές συστημάτων διανομής
(άρθρο 36 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

1. Ο Διαχειριστής συστήματος διανομής ηλεκτρικής ενέργειας δεν δύναται να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.

2. Κατ' εξαίρεση της παρ. 1, ο Διαχειριστής συστήματος διανομής δύναται να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται και να λειτουργεί εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας:

(α) κατόπιν απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), αν αυτές αποτελούν πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου, ή

(β) εφόσον σωρευτικά:

(βα) τρίτα μέρη, κατόπιν διενέργειας ανοιχτής, διαφανούς και χωρίς διακρίσεις ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, η οποία εξετάζεται και εγκρίνεται από τη Ρ.Α.Ε., δεν έχουν αποκτήσει το δικαίωμα για ιδιοκτησία, ανάπτυξη, διαχείριση ή λειτουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ή δεν μπορούσαν να παράσχουν τις σχετικές υπηρεσίες αποθήκευσης ενέργειας με εύλογο κόστος και εγκαίρως,

(ββ) η Ρ.Α.Ε. κρίνει ότι οι εν λόγω εγκαταστάσεις ή επικουρικές υπηρεσίες, μη σχετικές με τη συχνότητα, είναι απαραίτητες προκειμένου οι διαχειριστές των συστημάτων διανομής να τηρούν τις υποχρεώσεις που υπέχουν για την αποτελεσματική, αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής, και ότι οι εγκαταστάσεις αυτές δεν χρησιμοποιούνται για την αγορά ή πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, και

(βγ) η Ρ.Α.Ε. αξιολογήσει την αναγκαιότητα αυτής της εξαίρεσης, εξετάσει εκ των προτέρων την εφαρμοσιμότητα της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, συμπεριλαμβανομένων των όρων και προϋποθέσεων αυτής, και παράσχει την έγκρισή της.

3. Η Ρ.Α.Ε. δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές ή όρους και προϋποθέσεις προσκλήσεων υποβολής προσφορών, προκειμένου να συνδράμει τον Διαχειριστή συστήματος διανομής στη διασφάλιση δίκαιης διαγωνιστικής διαδικασίας, κατά την υποπερ. (βα) της περ. (β) της παρ. 2.

4. Η Ρ.Α.Ε. διεξάγει, τουλάχιστον ανά δύο (2) έτη, δημόσια διαβούλευση για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας της περ. (β) της παρ. 2, με στόχο την εκτίμηση της δυνητικής διαθεσιμότητας και του δυνητικού ενδιαφέροντος επενδύσεων σε τέτοιες εγκαταστάσεις. Η Ρ.Α.Ε. αξιολογεί τα πορίσματα της διαβούλευσης και με απόφασή της, εφόσον προκύπτει ότι τρίτα μέρη είναι σε θέση να έχουν στην ιδιοκτησία τους, να αναπτύσσουν, να λειτουργούν ή να διαχειρίζονται τέτοιες εγκαταστάσεις κατά τρόπο οικονομικά αποδοτικό, προβλέπει τη σταδιακή, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών, κατάργηση των σχετικών δραστηριοτήτων των διαχειριστών συστημάτων διανομής. Στο πλαίσιο της ανωτέρω διαδικασίας, η Ρ.Α.Ε., με απόφασή της, δύναται να επιτρέπει στον Διαχειριστή συστήματος διανομής ηλεκτρικής ενέργειας να λάβει εύλογη αποζημίωση και συγκεκριμένα να ανακτήσει την υπολειμματική αξία της επένδυσης που πραγματοποίησε σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.

5. Η παρ. 4 δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις πλήρως ενσωματωμένων στοιχείων δικτύου, καθώς και νέων εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας σε συσσωρευτές για τη συνήθη περίοδο απόσβεσης αυτών, δυνάμει τελικής απόφασης επένδυσης, πριν από την 4η Ιουλίου 2019, οι οποίες:

(α) συνδέονται με το δίκτυο το αργότερο δύο (2) έτη μετά,

(β) ενσωματώνονται στο δίκτυο διανομής,

(γ) χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αντίδραση άμεσης αποκατάστασης της ασφάλειας του δικτύου, σε περίπτωση έκτακτων αναγκών του, εάν το εν λόγω μέτρο αποκατάστασης αρχίζει αμέσως και ολοκληρώνεται όταν η ανακατανομή μέσω αγοράς μπορεί να επιλύσει το πρόβλημα, και

(δ) δεν χρησιμοποιούνται για την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της εξισορρόπησης.»

Άρθρο 66
Εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για την αδειοδότηση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα - Τροποποίηση άρθρου 132 του ν. 4001/2011 (άρθρο 8 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 132 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας: α) στον τίτλο προσδιορίζεται η υπό ενσωμάτωση Οδηγία, β) στην παρ. 2 αφαιρείται η αναφορά στη θέσπιση και δημοσίευσή του Κανονισμού Αδειών, γ) στην περ. (ι) της παρ. 3 επικαιροποιούνται ο στόχος, ο χρόνος επίτευξης και η παραπεμπόμενη Οδηγία, δ) στην παρ. 3 προστίθεται περ. (ιβ), ε) στις παρ. 4, 7, 8, 9 και 11 προσδιορίζεται ότι η αναφορά στην «άδεια» αφορά στην άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στ) η παρ. 10, περί υδροηλεκτρικών έργων, καταργείται, ζ) η παρ. 12 αντικαθίσταται, η) προστίθεται παρ. 14 και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 132
Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας
(Άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

1. Η δραστηριότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή έχουν νομίμως εξαιρεθεί από την υποχρέωση αυτή.

2. Με την επιφύλαξη των ειδικότερων διατάξεων για την παραγωγή από Α.Π.Ε., η άδεια για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και στον οικείο Κανονισμό Αδειών.

3. Ο Κανονισμός Αδειών του άρθρου 135, ως προς τη χορήγηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:

(α) την εν γένει ασφάλεια του συστήματος ηλεκτρικής ενεργείας, των εγκαταστάσεων και του σχετικού εξοπλισμού,

(β) την προστασία της δημόσιας υγείας και ασφάλειας,

(γ) την προστασία του περιβάλλοντος,

(δ) την εξασφάλιση ή τη δυνατότητα εξασφάλισης του δικαιώματος χρήσης της θέσης εγκατάστασης του έργου,

(ε) τη χρήση δημόσιων εκτάσεων,

(στ) την ενεργειακή αποδοτικότητα,

(ζ) τη φύση των πρωτογενών πηγών,

(η) τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων του να υλοποιήσει το έργο με βάση την επιστημονική και τεχνική επάρκειά του και τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης,

(θ) τη συμμόρφωση προς τα μέτρα που αφορούν την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και την προστασία του καταναλωτή,

(ι) τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στην επίτευξη του συνολικού στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μερίδιο τουλάχιστον τριάντα δύο τοις εκατό (32%) της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2030 όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παρ. 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328/82), και τυχόν μελλοντικές αναθεωρήσεις της ενωσιακής νομοθεσίας αναφορικά με τον ανωτέρω στόχο,

(ια) τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στη μείωση των εκπομπών και

(ιβ) την αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων για την οικοδόμηση νέας δυναμικότητας παραγωγής, ιδίως λύσεων απόκρισης ζήτησης και αποθήκευσης ενέργειας.

4. Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής στοιχεία:

(α) Το πρόσωπο στο οποίο χορηγείται το δικαίωμα.

(β) Τον σταθμό ηλεκτροπαραγωγής για τον οποίο χορηγείται η άδεια, τον τόπο εγκατάστασής του, το δυναμικό παραγωγής και τη χρησιμοποιούμενη καύσιμη ύλη.

5. Κατά τη διαδικασία χορήγησης αδειών παραγωγής, καθώς και για τη διερεύνηση οποιουδήποτε ζητήματος που τυχόν ανακύπτει και σχετίζεται με υφιστάμενες άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η Ρ.Α.Ε. δύναται να συλλέγει και να αξιολογεί τεχνικά, οικονομικά, λογιστικά, εμπορικά και άλλα συναφή στοιχεία των ενδιαφερομένων, αλλά και στοιχεία που περιέρχονται σε γνώση της από πάσης φύσεως δημόσιες αρχές. Για τον σκοπό αυτόν, δύναται να αιτείται τη συνδρομή κάθε αρμόδιας αρχής, η οποία υποχρεούται να γνωστοποιήσει στη Ρ.Α.Ε. τα σχετικά δεδομένα ή να γνωμοδοτήσει επί του ζητήματος που τέθηκε υπόψη της εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την παραλαβή του εν λόγω αιτήματος της Ρ.Α.Ε.. Η ανωτέρω προθεσμία απάντησης του εν λόγω φορέα δύναται να παρατα-θεί, μετά από συναίνεση της Ρ.Α.Ε., για διάστημα όχι μεγαλύτερο συνολικά των έξι (6) μηνών.

6. Η Ρ.Α.Ε., κατά τη χορήγηση αδειών παραγωγής, δύναται να θέτει, κατά περίπτωση, ειδικούς όρους και προϋποθέσεις, προς διασφάλιση της πλήρωσης των κριτηρίων αξιολόγησης.

7. Η Ρ.Α.Ε., κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων που υποβάλλονται για χορήγηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, διασφαλίζει την τήρηση των όρων του υγιούς ανταγωνισμού, περιλαμβανομένων και ζητημάτων δεσπόζουσας επιρροής στην αγορά ενέργειας, θέτοντας για το σκοπό αυτόν ειδικούς αντισταθμιστικούς όρους ή περιορισμούς στις χορηγούμενες άδειες και λαμβάνοντας κάθε αναγκαίο ρυθμιστικό μέτρο.

8. Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται να επεκτείνεται, αν αυξηθεί το δυναμικό παραγωγής ή να τροποποιείται, αν αλλάζουν τα υπόλοιπα στοιχεία της.

9. Η χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας δεν απαλλάσσει τον κάτοχό της από την υποχρέωση να λαμβάνει άλλες άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα

νομοθεσία, όπως οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας.

10. (Καταργείται).

11. Εξαιρούνται από την υποχρέωση κατοχής άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας:

(α) μονάδες ηλεκτροπαραγωγής ισχύος μέχρι είκοσι κιλοβάτ (20 KW),

(β) εφεδρικοί σταθμοί ηλεκτροπαραγωγών ζευγών, ανεξάρτητα από την ισχύ τους, οι οποίοι λειτουργούν μόνο σε περίπτωση διακοπής της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας λόγω βλάβης ή περιορισμών του Συστήματος ή του Δικτύου. Αν οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν για σκοπούς διαφορετικούς από τους προβλεπόμενους, απαιτείται άδεια παραγωγής,

(γ) σταθμοί ισχύος μέχρι δύο μεγαβάτ (2MW) που εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς φορείς με σκοπούς αποκλειστικά εκπαιδευτικούς ή πειραματικούς,

(δ) σταθμοί που εγκαθίστανται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) για λόγους πιστοποίησης ή μετρήσεων και για όσο χρονικό διάστημα διεξάγονται μετρήσεις ή διενεργείται πιστοποίηση και

(ε) πρόσωπα, στις εγκαταστάσεις ή μονάδες των οποίων παράγεται ηλεκτρική ενέργεια με μη συμβατικές μεθόδους και ως συνέπεια άσκησης της κύριας δραστηριότητάς τους, άλλης από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

12. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε. δημιουργείται μητρώο εξαιρέσεων στο οποίο καταγράφονται οι περιπτώσεις στις οποίες διαπιστώνεται η συνδρομή των προϋποθέσεων εξαίρεσης για τις περ. (α), (γ), (δ) και (ε) της παρ. 10. Ειδικώς οι περιπτώσεις συνδρομής των προϋποθέσεων εξαίρεσης υπό (α), (γ), (δ) και (ε) της παρ. 10 που αφορούν την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα καταχωρούνται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ορυκτά Καύσιμα της παρ. 2 του άρθρου 132Α.

Στον Κανονισμό Αδειών που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 135 εξειδικεύεται η διαδικασία διαπίστωσης της συνδρομής των ως άνω προϋποθέσεων.

13. Ειδικά για την περ. β' της παρ. 10, η συνδρομή των προϋποθέσεων εξαίρεσης, διαπιστώνεται με απόφαση του αρμόδιου Διαχειριστή Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ή Ε.Σ.Μ.Η.Ε., ανάλογα με το σημείο σύνδεσης του καταναλωτή, και για τον σκοπό αυτόν τηρείται από τους αρμόδιους Διαχειριστές Ειδικό Μητρώο Εξαιρέσεων, το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα τους. Η διαδικασία υποβολής αιτήσεων και εξέτασης των φακέλων καθορίζεται με απόφαση του αρμόδιου Διαχειριστή, η οποία εγκρίνεται από τη Ρ.Α.Ε. και αναρτάται στην ιστοσελίδα του αρμόδιου Διαχειριστή.

14. Απαγορεύεται η χορήγηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για εγκαταστάσεις με καύσιμο λιθάνθρακα ή λιγνίτη, από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Είναι δυνατή η τροποποίηση των αδειών του πρώτου εδαφίου, εφόσον δεν αφορά στην αύξηση ισχύος των μονάδων παραγωγής.»

Άρθρο 67
Διαδικασία χορήγησης άδειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα - Προσθήκη άρθρου 132Α στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 132Α ως εξής:

«Άρθρο 132Α
Υποβολή αίτησης, αξιολόγηση και χορήγηση άδειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 132Δ, η Άδεια Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα χορηγείται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), για χρονικό διάστημα έως και τριάντα πέντε (35) έτη για καύσιμο φυσικό αέριο και έως είκοσι (20) έτη για καύσιμο μαζούτ και για καύσιμο ντίζελ, κατόπιν υποβολής αίτησης και μπορεί να παραταθεί για ίσο χρόνο, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα και στον Κανονισμό Αδειών, που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 135.

2. Η Ρ.Α.Ε. τηρεί Ηλεκτρονικό Μητρώο Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ορυκτά Καύσιμα (Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ.), μέσω του οποίου εκδίδονται οι άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα και στο οποίο καταχωρούνται τα κατωτέρω στοιχεία, αιτήσεις, διαδικασίες και λεπτομέρειες, όπως εξειδικεύονται στον Κανονισμό Αδειών:

(α) Τα στοιχεία των αδειών παραγωγής, τα στοιχεία μεταβίβασής τους, οι τροποποιήσεις τους, οι παρατάσεις ισχύος, η ανάκληση, καθώς και κάθε άλλη μεταβολή και γνωστοποίηση μεταβολής των στοιχείων των αδειών παραγωγής.

(β) Τα στοιχεία των φυσικών και νομικών προσώπων που εξαιρούνται από τη λήψη Άδειας Παραγωγής από ορυκτά καύσιμα, καθώς και τα στοιχεία των σταθμών τους.

(γ) Τα στοιχεία των αιτήσεων της περ. (α), τα στοιχεία των αιτήσεων και προσφορών σύνδεσης προς τους αρμόδιους Διαχειριστές.

Η συνολική διαδικασία υποβολής κάθε αίτησης διεκπεραιώνεται στο Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ. μέσω κατάλληλου περιβάλλοντος και με ειδικούς κωδικούς χρήστη και πρόσβασης σε αυτό, οι οποίοι δύναται να συμπίπτουν με κωδικούς της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Το Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ. διαλειτουργεί με συστήματα των λοιπών φορέων, οι οποίοι εμπλέκονται στη διαδικασία αδειοδότησης, καθώς και με συστήματα των αρμόδιων Διαχειριστών, σύμφωνα με τον ν. 4727/2020 (Α' 184) και επικαιροποιείται κατ' ελάχιστο σε μηναία βάση με ευθύνη της Ρ.Α.Ε..

Στο περιεχόμενο του Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ. παραχωρείται πρόσβαση από τη Ρ.Α.Ε. στους αρμόδιους Διαχειριστές και στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ. παρέχει ελεύθερη πρόσβαση στο κοινό στις περ. (α) και (β).

3. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 38, καθορίζονται τα τέλη για την έκδοση, παράταση ισχύος, τροποποίηση και μεταβίβαση των αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, καθώς και τα ετήσια τέλη για τη χρήση των αδειών υπό τους εξής όρους:

(α) Το εφάπαξ τέλος για την υποβολή της αίτησης για την έκδοση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα υπολογίζεται επί τη βάσει αξίας εξήντα (60) ευρώ/MW. Η ανώτατη αξία του εφάπαξ τέλους ορίζεται στον Κανονισμό Αδειών και, σε κάθε περίπτωση, δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ.

(β) Για την υποβολή αίτησης για τροποποίηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, το ύψος του τέλους ορίζεται στο ένα πέμπτο (1/5) του ποσού που προκύπτει από την παρ. 1, με ανώτατο όριο τα δύο χιλιάδες τετρακόσια (2.400) ευρώ. Ειδικά σε περίπτωση αίτησης για τροποποίηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα λόγω αύξησης της μέγιστης ισχύος παραγωγής πέραν του δέκα τοις εκατό (10%) της αρχικά αναγραφείσας στη σχετική άδεια, το τέλος για το πρόσθετο μέρος της ισχύος υπολογίζεται βάσει των οριζομένων στην περ. (α) και καταβάλλεται επιπλέον του ποσού που προκύπτει από το πρώτο εδάφιο της περ. (α).

4. Η αίτηση για την έκδοση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, η οποία υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη Ρ.Α.Ε. και διεκπεραιώνεται μέσω του Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ., κατά την παρ. 2, συνοδεύεται από τα ακόλουθα έγγραφα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών:

(α) Αναλυτική περιγραφή του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία περιγράφει τη θέση εγκατάστασης του σταθμού, την τεχνική διαμόρφωση και τον κύριο εξοπλισμό του, παραθέτει την εγκατεστημένη ισχύ, τη μέγιστη ισχύ παραγωγής, το καύσιμο και τυχόν εναλλακτικό καύσιμο, τον βαθμό απόδοσης, τις κύριες βοηθητικές καταναλώσεις, τυχόν δεξαμενές υγρών καυσίμων, την υπαγωγή ή μη στην Οδηγία (ΕΕ) 2012/18 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες (L 197),

(β) μελέτη λειτουργίας και εσόδων αγοράς, η οποία προσδιορίζει τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και τα αναμενόμενα

έσοδα από τη συμμετοχή του σε αυτές, κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας παραγωγής,

(γ) επιχειρηματικό σχέδιο του έργου, το οποίο συντάσσεται με βάση τα προσδοκώμενα έσοδα του έργου από τη συμμετοχή του στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και τεκμηριώνει το επενδυτικό και λειτουργικό κόστος του έργου, λαμβάνοντας υπόψη τις πηγές χρηματοδότησης και τις χρηματορροές, κατά τη διάρκεια ζωής της επένδυσης, προκειμένου να προσδιορίσει τον εσωτερικό βαθμό απόδοσης του έργου και των ιδίων κεφαλαίων,

(ε) στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού να υλοποιήσουν το έργο με βάση την τεχνική και οικονομική τους επάρκεια, τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης και άλλα οικονομικά στοιχεία, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών,

(στ) συνολικό επιχειρηματικό σχέδιο, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των αιτήσεων που έχει υποβάλλει ο αιτών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, σταθμούς Αποθήκευσης και σταθμούς παραγωγής Ειδικών Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Μονάδων Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης,

(ζ) αποδεικτικό κατάθεσης του εφάπαξ τέλους της υποπερ. (αα) της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 38, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3.

5. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτώς και καταχωρείται στο Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ., υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) Είναι τυπικά πλήρης, σύμφωνα με τις παρ. 4 και 9 έως 11 και τον Κανονισμό Αδειών,

(β) ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχεύσει, τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση πληρωμών, συνδιαλλαγή - εξυγίανση και δεν έχει κατατεθεί αίτηση ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου για οποιοδήποτε από τα ανωτέρω,

(γ) οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι φυσικού προσώπου κατά τον Κανονισμό Αδειών.

6. Εφόσον η αίτηση για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα υποβάλλεται παραδεκτώς, σύμφωνα με τα στοιχεία, τις προϋποθέσεις και τα συνοδευτικά έγγραφα των παρ. 4, 5 και 9 έως 11, και τον Κανονισμό Αδειών, περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε., εντός είκοσι (20) ημερών από την υπόβολή της. Από την επομένη ημέρα της ανάρτησης της περίληψης και εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να υποβάλει αιτιολογημένη αντίρρηση ενώπιον της Ρ.Α.Ε. για υποβληθείσα αίτηση. Οι αντιρρήσεις συνοδεύονται από έγγραφα και στοιχεία που είναι αναγκαία για την τεκμηρίωσή τους.

7. Αντιρρήσεις που υποβάλλονται εκπροθέσμως ή από πρόσωπα που δεν έχουν έννομο συμφέρον ή δεν συνοδεύονται από στοιχεία για την τεκμηρίωσή τους, απορρίπτονται ως απαράδεκτες και η σχετική πράξη γνωστοποιείται στον αιτούντα, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών.

8. Η Ρ.Α.Ε. ενημερώνει τον αιτούντα για τις αντιρρήσεις που έχουν υποβληθεί κατά της αίτησής του. Ο αιτών δύναται να υποβάλει τις απόψεις του επί των αντιρρήσεων αυτών εντός προθεσμίας που τάσσεται από τη Ρ.Α.Ε. και η οποία δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δεκαπέντε (15) ημερών.

9. Μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την υποβολή της αίτησης, η Ρ.Α.Ε. δύναται να ζητήσει την παροχή, εντός τακτής προθεσμίας, η οποία υπολογίζεται εντός της προθεσμίας χορήγησης της άδειας παραγωγής της παρ. 12, προσθέτων εγγράφων, στοιχείων και πληροφοριών, επί της υποβληθείσας αιτήσεως, αναφορικά με κάθε ζήτημα που κρίνει απαραίτητο, άλλως η αίτηση, με την επιφύλαξη των παρ. 3, 4, 5, 9, 10 και 11, θεωρείται πλήρης. Σε περίπτωση μη προσκόμισης των στοιχείων του πρώτου εδαφίου εντός της τεθείσας προθεσμίας, η Ρ.Α.Ε. απορρίπτει την αίτηση ως απαράδεκτη.

10. Στην περίπτωση που ο αιτών υποβάλλει εμπρόθεσμα τα στοιχεία των παρ. 4, 5, 9, 10 και 11 και εφόσον μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την υποβολή τους η Ρ.Α.Ε. δεν ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες, η αίτηση θεωρείται πλήρης.

11. Η άδεια παραγωγής εκδίδεται με βάση τα έγγραφα, τα στοιχεία και τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου, του άρθρου 132 και τον Κανονισμό Αδειών, εφόσον διαπιστωθεί από τη Ρ.Α.Ε. ότι:

(α) Δεν τίθενται θέματα που έχουν γνωστοποιηθεί στη Ρ.Α.Ε. με οποιονδήποτε τρόπο σχετικά με την εθνική ασφάλεια, τη δημόσια υγεία και ασφάλεια και την προστασία του περιβάλλοντος.

(β) Τεκμηριώνονται επιπλέον από τα υποβληθέντα στοιχεία:

(βα) Η ενεργειακή αποδοτικότητα του έργου, αν συντρέχει τέτοια περίπτωση.

(ββ) Η οικονομική αποδοτικότητα και βιωσιμότητα της επένδυσης του έργου, με κριτήριο τον εκτιμώμενο εσωτερικό βαθμό απόδοσης («IRR») αυτής.

(βγ) Η τεχνική επάρκεια του αιτούντος για την υλοποίηση του έργου.

(βδ) Η οικονομική επάρκεια του αιτούντος και η δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης για την υλοποίηση του έργου, εφαρμοζόμενου αναλογικά του Μέρους 4 του Παραρτήματος 2 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/114746/4230/30.11.2020 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 5291).

(βε) Η μη ύπαρξη θεμάτων σχετικά με την ασφάλεια των εν γένει εγκαταστάσεων, δικτύων και του σχετικού εξοπλισμού του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(βστ) Οι λειτουργικοί περιορισμοί τους οποίους το έργο αναλαμβάνει να ικανοποιήσει, προκειμένου να καταστεί δυνατή η σύνδεσή του σε κορεσμένα δίκτυα, εφόσον επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων, συνοδευόμενοι από αποτίμηση της επίπτωσής τους στη δραστηριοποίηση και στο επιχειρηματικό σχέδιο του έργου.

12. Λαμβανομένης υπόψη της περ. (ζ) της παρ. 4, η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα εκδίδεται ή η σχετική αίτηση απορρίπτεται εντός εξήντα (60) ημερών, από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων, εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις για την εν λόγω αίτηση. Αν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις, η άδεια εκδίδεται ή η αίτηση απορρίπτεται εντός εξήντα (60) ημερών από το πέρας της προθεσμίας του αιτούντος να υποβάλει τις απόψεις του κατά των αντιρρήσεων ή την υποβολή των απόψεών του εντός της παραπάνω προθεσμίας κατά τις παρ. 5 έως 7.

13. Η άδεια παραγωγής, η οποία εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ., δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε., φέρει ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα, κατά το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά (L 257), τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία έκδοσής της και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα στοιχεία των περ. (α) και (β) της παρ. 4 του άρθρου 132, καθώς και τα ακόλουθα στοιχεία:

(α) τη διάρκεια ισχύος της,

(β) την ονομαστική ισχύ του σταθμού παραγωγής,

(γ) τη μέγιστη αποδιδόμενη ισχύ στην έξοδο του σταθμού παραγωγής,

(δ) το καύσιμο του σταθμού παραγωγής και το εναλλακτικό καύσιμο, αν υπάρχει,

(ε) τους γενικούς όρους της άδειας παραγωγής, και

(στ) τυχόν ειδικούς όρους της άδειας παραγωγής.

14. Σε περίπτωση απόρριψης αίτησης για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, ο αιτών λαμβάνει γνώση μέσω του Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ. και η σχετική πράξη δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε..

15. Κατά τη διαδικασία χορήγησης της άδειας εγκατάστασης, ελέγχεται η συμμόρφωση της θέσης εγκατάστασης του προτεινόμενου έργου προς τους εκάστοτε ισχύοντες κανόνες χωροθέτησης για τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις.

Άρθρο 68
Ζητήματα σχετικά με τις άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα - Προσθήκη άρθρου 132Β στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 132Β ως εξής:

«Άρθρο 132Β
Παράταση ισχύος, τροποποίηση, παύση, ανάκληση και μεταβίβαση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα και δικαστικός έλεγχος.

1. Για την παράταση της διάρκειας ισχύος της άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα εφαρμόζονται το άρθρο 132Α και ο Κανονισμός Αδειών. Ο κάτοχος άδειας παραγωγής μπορεί να υποβάλει αίτηση παράτασης της διάρκειας ισχύος της, μετά την παρέλευση χρονικού διαστήματος, μεγαλύτερου των δύο τρίτων (2/3) της χρονικής διάρκειας ισχύος της και εφόσον ο σταθμός βρίσκεται σε λειτουργία.

2. Η άδεια παραγωγής τροποποιείται κατόπιν αίτησης του κατόχου της Άδειας, η οποία υποβάλλεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ορυκτά Καύσιμα (Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ.), κατά τη διαδικασία του άρθρου 132Α, καθώς και του Κανονισμού Αδειών και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε.. Η ισχύς της τροποποίησης άρχεται από την αποτύπωση της μεταβολής στο Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ..

3. Ο κάτοχος της άδειας παραγωγής υποχρεούται να γνωστοποιεί αμελλητί στη Ρ.Α.Ε., συνυποβάλλοντας τα αναγκαία στοιχεία και έγγραφα, μεταβολές που αφορούν στους όρους, τις προϋποθέσεις και τα στοιχεία που αναγράφονται στη σχετική άδεια, σύμφωνα με τον παρόντα και τον Κανονισμό.

4. Δεν απαιτείται τροποποίηση της άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα και η Ρ.Α.Ε. καταχωρεί τη μεταβολή στο Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ., ενημερώνοντας και εκδίδοντας, όπου απαιτείται, τη σχετική βεβαίωση, όταν μεταβάλλονται τα εξής στοιχεία:

(α) επωνυμία του κατόχου,

(β) η νομική μορφή του κατόχου, καθώς και οποιοδήποτε στοιχείο δεν περιλαμβάνεται στην άδεια παραγωγής.

Σε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων των άδειών παραγωγής, για τα οποία δεν απαιτείται τροποποίηση, σύμφωνα με το παρόν, οι κάτοχοι αυτών προβαίνουν σε απλή γνωστοποίηση της σχετικής μεταβολής στοιχείων προς τη Ρ.Α.Ε.. Ειδικά σε περίπτωση μεταβολής της μετοχικής ή εταιρικής σύνθεσης του κατόχου της άδειας παραγωγής, ο τελευταίος προβαίνει σε σχετική γνωστοποίηση προς τη Ρ.Α.Ε. το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη σχετική μεταβολή, η οποια συνοδεύεται με όλα τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών.

5. Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα δύναται να ανακληθεί, εφόσον ο κάτοχος της άδειας παραβαίνει τον παρόντα και τον κατ' εξουσιοδότηση αυτού Κανονισμό Αδειών, ή τους όρους, τις προϋποθέσεις ή τους περιορισμούς που προβλέπονται στην άδειά του, καθώς και για τους λόγους που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία περί ανάκλησης διοικητικών πράξεων.

6. Ο κάτοχος άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα μπορεί να τη μεταβιβάζει σε άλλα πρόσωπα, εφόσον υποβληθεί οποτεδήποτε αίτηση στη Ρ.Α.Ε. από τον ίδιο και τον υποψήφιο αποκτώντα, σύμφωνα με τον παρόντα για την αξιολόγηση και χορήγηση αδειών παραγωγής από ορυκτά καύσιμα, καθώς και τον Κανονισμό Αδειών.

7. Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, καθώς και οι πράξεις τροποποίησης ή μεταβίβασης αυτής εκδίδονται από τον Πρόεδρο της Ρ.Α.Ε.. Η πράξη ανάκλησης της άδειας παραγωγής εκδίδεται από την Ολομέλεια της Ρ.Α.Ε..

8. Κατά της χορήγησης ή της άρνησης χορήγησης άδειας παραγωγής, της τροποποίησης, παύσης ισχύος, της ανάκλησης ή της μεταβίβασης άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, δύναται να ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση της απόφασης της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών. Η απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής προσβάλλεται ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με το ένδικο βοήθημα της αιτήσεως ακυρώσεως. Επί της σχετικής απόφασης δύναται να ασκηθεί έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.»

Άρθρο 69
Δραστηριότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 132Ε στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 132Ε ως εξής:

«Άρθρο 132Ε
Άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας

1. Η δραστηριότητα της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή τα οποία έχουν νομίμως εξαιρεθεί από την υποχρέωση αυτή, κατά τον παρόντα και τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 135Α.

2. Από την υποχρέωση λήψης άδειας αποθήκευσης εξαιρούνται οι Σταθμοί Αποθήκευσης ισχύος έγχυσης μικρότερης του ενός μεγαβάτ (1 MW).

3. Η άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) για χρονικό διάστημα έως και είκοσι πέντε (25) ετών και μπορεί να παραταθεί για ίσο χρόνο με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα και στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης. Ειδικά για τους σταθμούς αποθήκευσης τεχνολογίας αντλησιοταμίευσης, η αδεια αποθήκευσης χορηγείται για χρονικό διάστημα έως και τριάντα πέντε (35) ετών.

4. Η Ρ.Α.Ε. τηρεί Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.) μέσω του οποίου εκδίδονται οι άδειες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και στο οποίο καταχωρούνται τα κατωτέρω στοιχεία, αιτήσεις, διαδικασίες και λεπτομέρειες, όπως εξειδικεύονται στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης:

(α) Τα στοιχεία των Αδειών Αποθήκευσης, τα στοιχεία μεταβίβασής τους, οι τροποποιήσεις τους, οι παρατάσεις ισχύος, τυχόν ανάκληση, καθώς και κάθε άλλη μεταβολή και γνωστοποίηση μεταβολής των στοιχείων των Αδειών Αποθήκευσης.

(β) Τα στοιχεία των φυσικών και νομικών προσώπων που εξαιρούνται από τη λήψη Άδειας Αποθήκευσης, καθώς και τα στοιχεία των Σταθμών τους.

(γ) Τα στοιχεία των αιτήσεων της περ. (α), τα στοιχεία των αιτήσεων και προσφορών σύνδεσης προς τους αρμόδιους Διαχειριστές.

Η συνολική διαδικασία υποβολής κάθε αίτησης διεκπεραιώνεται στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε. μέσω κατάλληλου περιβάλλοντος και με ειδικούς κωδικούς χρήστη και πρόσβασης σε αυτό, οι οποίοι δύναται να συμπίπτουν με κωδικούς της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Το Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε. διαλειτουργεί με συστήματα των λοιπών φορέων, οι οποίοι εμπλέκονται στη διαδικασία αδειοδότησης, καθώς και με συστήματα των αρμόδιων Διαχειριστών, σύμφωνα με τον ν. 4727/2020 (Α' 184) και επικαιροποιείται κατ' ελάχιστο σε μηναία βάση με ευθύνη της Ρ.Α.Ε..

Στο περιεχόμενο του Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε. παραχωρείται πρόσβαση από τη Ρ.Α.Ε. στους αρμόδιους Διαχειριστές και στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε. παρέχει ελεύθερη πρόσβαση στο κοινό στα στοιχεία των περ. (α) και (β).

5. Η άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και οι πράξεις τροποποίησης και μεταβίβασης αυτής εκδίδονται από τον Πρόεδρο της Ρ.Α.Ε.. Ειδικά σε περίπτωση συγκριτικής αξιολόγησης, η Άδεια Αποθήκευσης, καθώς και η πράξη ανάκλησης αυτής εκδίδονται από την Ολομέλεια της Ρ.Α.Ε..

6. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 38, καθορίζονται τα τέλη για την έκδοση, την παράταση ισχύος, την τροποποίηση και τη μεταβίβαση των Αδειών Αποθήκευσης ηλεκτρικής

ενέργειας, καθώς και τα ετήσια τέλη για τη χρήση των Αδειών υπό τους εξής όρους:

(α) Το εφάπαξ τέλος για την υποβολή εντός κύκλου της αίτησης για τη χορήγηση Άδειας Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 132ΣΤ υπολογίζεται, επί τη βάσει αξίας εξήντα (60) ευρώ/MW, μέγιστης ισχύος έγχυσης του Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Η ανώτατη αξία του εφάπαξ τέλους ορίζεται στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης και, σε κάθε περίπτωση, δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ.

(β) Για την υποβολή αίτησης για τροποποίηση Άδειας Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εντός κύκλου υποβολής αιτήσεων, το ύψος του τέλους ορίζεται στο ένα πέμπτο (1/5) του ποσού που προκύπτει από την περ. (α) με ανώτατο όριο τα δύο χιλιάδες τετρακόσια (2.400) ευρώ. Ειδικά σε περίπτωση αίτησης για αύξηση της μέγιστης ισχύος έγχυσης του Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας πέραν του δέκα τοις εκατό (10%) της αρχικά αναγραφείσας στην Άδεια Αποθήκευσης, το τέλος για το πρόσθετο μέρος της ισχύος υπολογίζεται βάσει της περ. (α) και καταβάλλεται επιπλέον του ποσού που προκύπτει από τον υπολογισμό του πρώτου εδαφίου της ίδιας περ. (α).

7. Η Ρ.Α.Ε. παρακολουθεί και ελέγχει τη συμμόρφωση των κατόχων Αδειών Αποθήκευσης με τους όρους και τις διαδικασίες του παρόντος και των άρθρων 132ΣΤ και 132Ζ.»

Άρθρο 70
Έκδοση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 132ΣΤ στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 132ΣΤ ως εξής:

«Άρθρο 132ΣΤ
Διαδικασία υποβολής αίτησης, αξιολόγηση και έκδοση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας

1. Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία διεκπεραιώνεται μέσω του ηλεκτρονικού μητρώου της παρ. 4 του άρθρου 132Ε, υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) εντός του πρώτου δεκαημέρου εκάστου μηνός (κύκλος υποβολής αιτήσεων ή κύκλος). Με εξαίρεση τις αιτήσεις για τις οποίες συντρέχει λόγος συγκριτικής αξιολόγησης κατά την παρ. 12, η εκκρεμότητα εξέτασης των οποίων δεν κωλύει την έναρξη εξέτασης αιτήσεων επόμενου κύκλου, προϋπόθεση για την εξέταση αιτήσεων επόμενου κύκλου αποτελεί η ολοκλήρωση της εξέτασης των αιτήσεων του ίδιου κύκλου. Η αίτηση του πρώτου εδαφίου συνοδεύεται από τα ακόλουθα έγγραφα, κατά τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης:

(α) Αναλυτική τεχνική περιγραφή του σταθμού αποθήκευσης, η οποία περιγράφει την τεχνική διαμόρφωση και τον κύριο εξοπλισμό του σταθμού, παραθέτει την εγκατεστημένη ισχύ των κύριων συνιστωσών, τη μέγιστη ισχύ έγχυσης και απορρόφησης, την εγγυημένη χωρητικότητα, την αρχική εγκατεστημένη χωρητικότητα των συστημάτων αποθήκευσης, την ενδεχόμενη αναμενόμενη απώλεια χωρητικότητας κατά τη διάρκεια λειτουργίας του σταθμού, τον βαθμό και τη μέθοδο αναπλήρωσης αυτής, τον βαθμό απόδοσης φόρτισης, εκφόρτισης και πλήρους κύκλου, τον βαθμό αυτοεκφόρτισης, τις κύριες και βοηθητικές καταναλώσεις και τις προβλεπόμενες αντικαταστάσεις κύριου εξοπλισμού, κατά τη διάρκεια ζωής του σταθμού.

(β) Μελέτη λειτουργίας και εσόδων αγοράς, η οποία προσδιορίζει τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και τα αναμενόμενα έσοδα από τη συμμετοχή του σε αυτές, κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας αποθήκευσης.

(γ) Επιχειρηματικό σχέδιο του έργου, το οποίο συντάσσεται με βάση τα προσδοκώμενα έσοδα του έργου από τη συμμετοχή του στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και τεκμηριώνει το επενδυτικό και λειτουργικό κόστος του έργου, λαμβάνοντας υπόψη τις πηγές χρηματοδότησης και τις χρηματορροές, κατά τη διάρκεια λειτουργίας της επένδυσης, προκειμένου να προσδιορίσει τον εσωτερικό βαθμό απόδοσης του έργου και των ιδίων κεφαλαίων.

(δ) Στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού να υλοποιήσουν το έργο με βάση την τεχνική και οικονομική τους επάρκεια, τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης και άλλα οικονομικά στοιχεία, κατά τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης.

(ε) Συνολικό επιχειρηματικό σχέδιο, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των αιτήσεων που έχει υποβάλλει ο αιτών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, σταθμούς αποθήκευσης και σταθμούς παραγωγής ειδικών έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Μονάδων Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης.

(στ) Αποδεικτικό κατάθεσης του εφάπαξ τέλους της υποπερ. (αα) της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 38.

2. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτώς και καταχωρείται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.), υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται σωρευτικά τα κατωτέρω:

(α) Είναι τυπικά πλήρης, σύμφωνα με τις παρ. 1, 6 έως 8 και τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης.

(β) Ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχεύσει, τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση πληρωμών, συνδιαλλαγή - εξυγίανση και δεν έχει κατατεθεί αίτηση ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου για οποιοδήποτε από τα ανωτέρω.

(γ) Το προτεινόμενο έργο απεικονίζεται γεωγραφικά σε ειδική προσβάσιμη εφαρμογή του Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε..

(δ) Οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι φυσικού προσώπου, κατά τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης.

3. Εφόσον η αίτηση για χορήγηση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας υποβάλλεται παραδεκτώς, σύμφωνα με τα στοιχεία και συνοδευτικά έγγραφα των παρ. 1, 2 και 6 έως 8, καθώς και τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης, περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης. Από την επομένη ημέρα της ανάρτησης της περίληψης και εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να υποβάλει αιτιολογημένη αντίρρηση ενώπιον της Ρ.Α.Ε., σε σχέση με αίτηση που υποβλήθηκε. Οι αντιρρήσεις συνοδεύονται από έγγραφα και στοιχεία που είναι αναγκαία για την τεκμηρίωσή τους.

4. Αντιρρήσεις που υποβάλλονται εκπροθέσμως ή από πρόσωπα που δεν έχουν έννομο συμφέρον ή δεν συνοδεύονται από στοιχεία για την τεκμηρίωσή τους, απορρίπτονται ως απαράδεκτες και η σχετική πράξη γνωστοποιείται στον αιτούντα, σύμφωνα με τον Κανονισμό.

5. Η Ρ.Α.Ε. ενημερώνει τον αιτούντα για τις αντιρρήσεις που έχουν υποβληθεί κατά της αίτησής του. Ο αιτών δύναται να υποβάλει τις απόψεις του επί των αντιρρήσεων αυτών εντός προθεσμίας που τάσσεται από τη Ρ.Α.Ε. και η οποία δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δεκαπέντε (15) ημερών.

6. Μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την παραλαβή της αίτησης, η Ρ.Α.Ε. δύναται να ζητήσει την παροχή, εντός τακτής προθεσμίας, η οποία υπολογίζεται εντός της προθεσμίας της παρ. 10 για την έκδοση της άδειας αποθήκευσης, πρόσθετων εγγράφων, στοιχείων και πληροφοριών επί της υποβληθείσας αιτήσεως, αναφορικά με κάθε ζήτημα που κρίνει απαραίτητο, άλλως η αίτηση, με την επιφύλαξη των παρ. 1, 2 και 8, θεωρείται πλήρης.

7. Σε περίπτωση μη προσκόμισης των στοιχείων της παρ. 6 εντός της τεθείσας προθεσμίας, η Ρ.Α.Ε. απορρίπτει την αίτηση ως απαράδεκτη.

8. Στην περίπτωση που ο αιτών υποβάλει εμπρόθεσμα τα στοιχεία της παρ. 6 και εφόσον μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την υποβολή τους η Ρ.Α.Ε. δεν ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες, η αίτηση θεωρείται πλήρης.

9. Η Άδεια Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εκδίδεται αποκλειστικά για έργα που συνδέονται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα ή Διασυνδεδεμένο Δίκτυο, με βάση τα έγγραφα, στοιχεία και τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και τον Κανονισμό Αδειών

Αποθήκευσης, εφόσον διαπιστωθεί από τη Ρ.Α.Ε. ότι:

(α) Δεν τίθενται θέματα που έχουν γνωστοποιηθεί στη Ρ.Α.Ε. με οποιονδήποτε τρόπο σχετικά με:

αα) Την εθνική ασφάλεια,

αβ) τη δημόσια υγεία και ασφάλεια,

αγ) την προστασία του περιβάλλοντος.

(β) Τεκμηριώνονται επιπλέον από τα υποβληθέντα στοιχεία:

(βα) Η ενεργειακή αποδοτικότητα του έργου, εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση,

(ββ) η οικονομική αποδοτικότητα και βιωσιμότητα της επένδυσης του έργου, με κριτήριο τον εκτιμώμενο εσωτερικό βαθμό απόδοσης («IRR») αυτής,

(βγ) η τεχνική επάρκεια του αιτούντος για την υλοποίηση του έργου,

(βδ) η οικονομική επάρκεια του αιτούντος και η δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης για την υλοποίηση του έργου, εφαρμοζόμενου αναλογικά του Μέρους 4 του Παραρτήματος 2 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/114746/4230/30.11.2020 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 5291),

(βε) η μη ύπαρξη θεμάτων σχετικά με την ασφάλεια των εν γένει εγκαταστάσεων, δικτύων και του σχετικού εξοπλισμού του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας,

(βστ) οι λειτουργικοί περιορισμοί τους οποίους το έργο αναλαμβάνει να ικανοποιήσει, προκειμένου να καταστεί δυνατή η σύνδεσή του σε κορεσμένα δίκτυα, εφόσον επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων, συνοδευόμενοι από αποτίμηση της επίπτωσής τους στη δραστηριοποίηση και στο επιχειρηματικό σχέδιο του έργου.

10. Λαμβανομένης υπόψη της περ. (ζ) της παρ. 1, η άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εκδίδεται υπό τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του Κανονισμού Αδειών Αποθήκευσης ή η σχετική αίτηση απορρίπτεται, εντός εξήντα (60) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων, εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις για την εν λόγω αίτηση. Εφόσον έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις, η απόφαση της Ρ.Α.Ε. εκδίδεται εντός εξήντα (60) ημερών από το πέρας της προθεσμίας του αιτούντος να υποβάλει τις απόψεις του κατά των αντιρρήσεων ή την υποβολή των απόψεών του, εντός της παραπάνω προθεσμίας, κατά τις παρ. 3 και 5.

11. Η άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία εκδίδεται ηλεκτρονικά και καταχωρείται στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε., δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε., φέρει ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα, κατά το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά (L 257), τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία έκδοσής της και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

(α) Το πρόσωπο στο οποίο χορηγείται η άδεια αποθήκευσης,

(β) τη διάρκεια ισχύος της άδειας αποθήκευσης,

(γ) τη μέγιστη ισχύ έγχυσης του σταθμού αποθήκευσης,

(δ) τη μέγιστη ισχύ απορρόφησης του σταθμού αποθήκευσης,

(ε) την εγκατεστημένη χωρητικότητα του σταθμού αποθήκευσης,

(στ) την εγγυημένη (ωφέλιμη) χωρητικότητα του σταθμού αποθήκευσης,

(ζ) την τεχνολογία των αποθηκευτικών συστημάτων του σταθμού αποθήκευσης, στο επίπεδο που απαιτείται ώστε να καθοδηγήσει τα επόμενα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας,

(η) τους γενικούς όρους της άδειας αποθήκευσης, και

(θ) τυχόν ειδικούς όρους της άδειας αποθήκευσης.

12. Σε περίπτωση υποβολής αιτήσεων για χορήγηση ή τροποποίηση άδειας αποθήκευσης εντός του ίδιου κύκλου υποβολής αιτήσεων που παρουσιάζουν εδαφική επικάλυψη και εφόσον δεν συντρέχει υποχρέωση προτεραιότητας εξέτασης βάσει των κείμενων διατάξεων, η Ρ.Α.Ε. ζητά από τους αιτούντες τη διευθέτηση της εδαφικής επικάλυψης εντός τακτής προθεσμίας, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης. Σε περίπτωση αδυναμίας διευθέτησης της εδαφικής επικάλυψης, η Ρ.Α.Ε. προβαίνει σε συγκριτική αξιολόγηση και οι αιτήσεις που αφορούν τα εμπλεκόμενα έργα εξετάζονται βάσει κριτηρίων, όπως η τεκμηρίωση κυριότητας ή κατοχής ή νόμιμης χρήσης, κατά τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης, μέχρι την έκδοση του οποίου, κατά τη συγκριτική αξιολόγηση, εφαρμόζονται αναλογικά οι σχετικές διατάξεις της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/114746/4230/30.11.2020.»

Άρθρο 71
Ζητήματα των αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 132Ζ στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 132Ζ ως εξής:

«Άρθρο 132Ζ
Παράταση ισχύος, τροποποίηση, παύση, ανάκληση και μεταβίβαση αδειών αποθήκευσης. Δικαστικός έλεγχος.

1. Μετά την παρέλευση χρονικού διαστήματος μεγαλύτερου των δύο τρίτων (2/3) της χρονικής διάρκειας ισχύος της άδειας αποθήκευσης και εφόσον ο σταθμός αποθήκευσης βρίσκεται σε λειτουργία, ο κάτοχος άδειας αποθήκευσης μπορεί να υποβάλει αίτηση παράτασης της διάρκειας ισχύος της.

2. Για τη χορήγηση παράτασης της διάρκειας ισχύος της άδειας αποθήκευσης εφαρμόζονται το άρθρο 132ΣΤ και ο Κανονισμός Αδειών Αποθήκευσης.

3. Η άδεια αποθήκευσης τροποποιείται κατόπιν αίτησης του κατόχου της, η οποία υποβάλλεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.), εντός κύκλου, με την εξαίρεση των περιπτώσεων της παρ. 5, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης, κατά τη διαδικασία του άρθρου 132ΣΤ για τη χορήγησή της, καθώς και του Κανονισμού Αδειών Αποθήκευσης και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.). Η αίτηση για τροποποίηση άδειας αποθήκευσης εντός κύκλου συνοδεύεται από το αποδεικτικό καταβολής του τέλους της περ. (στ) της παρ. 1 του άρθρου 132ΣΤ. Για την αποδοχή τροποποίησης άδειας αποθήκευσης καταβάλλεται το τέλος της περ. (β) της παρ. 6 του άρθρου 132Ε. Η ισχύς της τροποποίησης άρχεται από την αποτύπωση της μεταβολής στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε..

4. Ο κάτοχος της άδειας αποθήκευσης υποχρεούται να γνωστοποιεί αμελλητί στη Ρ.Α.Ε., συνυποβάλλοντας τα αναγκαία στοιχεία και έγγραφα, μεταβολές που αφορούν στους όρους, τις προϋποθέσεις και τα στοιχεία που αναγράφονται στη σχετική άδεια, σύμφωνα με το παρόν και τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης.

5. Η άδεια αποθήκευσης τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε., εκτός κύκλου, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης, στις ακόλουθες περιπτώσεις κατά τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης:

(α) μείωσης των ορίων του πολυγώνου της εγκατάστασης, εφόσον το τροποποιημένο πολύγωνο αποτελεί υποσύνολο του αρχικού πολυγώνου,

(β) μείωσης ή αύξησης της μέγιστης ισχύος έγχυσης του σταθμού αποθήκευσης ή της μέγιστης ισχύος απορρόφησης σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του δέκα τοις εκατό (10%) της αντίστοιχης τιμής της αρχικής άδειας αποθήκευσης,

(γ) μείωσης ή αύξησης της εγκατεστημένης χωρητικότητας του σταθμού αποθήκευσης σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της τιμής της αρχικής άδειας αποθήκευσης,

(δ) μείωσης ή αύξησης της εγγυημένης (ωφέλιμης) χωρητικότητας του σταθμού αποθήκευσης σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του δέκα τοις εκατό (10%) της τιμής της αρχικής άδειας αποθήκευσης.

6. Δεν απαιτείται τροποποίηση της άδειας αποθήκευσης, κατά τις παρ. 3 και 5, και η Ρ.Α.Ε. καταχωρεί τη μεταβολή στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε., ενημερώνοντας και εκδίδοντας, όπου απαιτείται, τη σχετική άδεια, όταν μεταβάλλονται τα ακόλουθα στοιχεία:

(α) η επωνυμία του κατόχου,

(β) η νομική μορφή του κατόχου, καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο δεν περιλαμβάνεται στην άδεια αποθήκευσης.

Σε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων των αδειών παραγωγής, για τα οποία δεν απαιτείται τροποποίηση σύμφωνα με το παρόν, οι κάτοχοι αυτών προβαίνουν σε απλή γνωστοποίηση της σχετικής μεταβολής στοιχείων προς τη Ρ.Α.Ε.. Ειδικά σε περίπτωση μεταβολής μετοχικής ή εταιρικής σύνθεσης του κατόχου της άδειας αποθήκευσης, ο τελευταίος οφείλει να προβεί σε σχετική γνωστοποίηση προς τη Ρ.Α.Ε. το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη σχετική μεταβολή, η οποία συνοδεύεται με όλα τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης.

7. Η χορήγηση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας δεν απαλλάσσει τον κάτοχό της από την υποχρέωση να λάβει άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, όπως η έγκριση περιβαλλοντικών όρων και οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας. Η άδεια αποθήκευσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει εάν:

(α) Εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής της, ο κάτοχος της άδειας, εφόσον υποχρεούται σε διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, δεν έχει καταθέσει αίτηση για χορήγηση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων. Τα αποδεικτικά υποβολής κοινοποιούνται στη Ρ.Α.Ε. και καταχωρούνται στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.. Για τους σταθμούς που έχουν υποχρέωση εκπόνησης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά δώδεκα (12) ακόμη μήνες.

(β) Εντός τριάντα έξι (36) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής της δεν έχει υποβληθεί αίτηση στον αρμόδιο διαχειριστή για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης.

8. Η άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας δύναται να ανακληθεί, αν ο κάτοχος της άδειας παραβαίνει τον παρόντα και τον κατ' εξουσιοδότηση αυτού Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης, ή τους όρους, τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς που προβλέπονται στην άδειά του, καθώς και για τους λόγους που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία για την ανάκληση διοικητικών πράξεων.

9. Ο κάτοχος άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να μεταβιβάζει την άδειά του σε άλλα πρόσωπα, εφόσον υποβληθεί οποτεδήποτε αίτηση στη Ρ.Α.Ε. από τον ίδιο και τον υποψήφιο αποκτώντα, σύμφωνα με τον παρόντα για την αξιολόγηση και χορήγηση αδειών αποθήκευσης, καθώς και τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης. Η μεταβίβαση δεν συνιστά λόγο παράτασης των προθεσμιών της παρ. 6.

10. Κατά της χορήγησης ή της άρνησης χορήγησης άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, της τροποποίησης, παύσης ισχύος, της ανάκλησης ή της μεταβίβασης άδειας αποθήκευσης, δύναται να ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση της απόφασης της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών. Η απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής προσβάλλεται ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με το ένδικο βοήθημα της αιτήσεως ακυρώσεως. Επί της σχετικής απόφασης δύναται να ασκηθεί έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.»

Άρθρο 72
Κανονισμός Αδειών - Τροποποίηση
άρθρου 135 του ν. 4001/2011

Στο άρθρο 135 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί θέσπισης κανονισμού αδειών, αντικαθίσταται ο τίτλος, οι περ. α) και ε) της παρ. 1 συμπληρώνονται ως προς το αντικείμενο της σχετικής εξουσιοδότησης, η περ. ζ) της παρ. 1 αντικαθίσταται και προστίθεται περ. η), στην παρ. 2 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 135 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 135
Κανονισμός Αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, κυριότητας και διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς, Προμήθειας και Εμπορίας (Αγοράς) ηλεκτρικής ενέργειας και παραγωγής, διανομής και προμήθειας θερμικής ενέργειας

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Ε., θεσπίζεται Κανονισμός Αδειών και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Πριν από την υποβολή της γνώμης προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η Ρ.Α.Ε. διεξάγει δημόσια διαβούλευση, κατά την οποία καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν τις απόψεις τους. Με τον Κανονισμό Αδειών ρυθμίζονται ιδίως:

(α) Το περιεχόμενο της αιτήσεως, τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και στοιχεία για τη χορήγηση των αδειών παραγωγής, κυριότητας και διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς, προμήθειας και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας και παραγωγής, διανομής και προμήθειας θερμικής ενέργειας και οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις έκδοσης, δημοσίευσης, παράτασης ισχύος, τροποποίησης, μεταβίβασης και ανάκλησης των σχετικών αδειών, γνωστοποίησης μεταβολών, καταχώρησης στοιχείων και έκδοσης σχετικών βεβαιώσεων στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται τροποποίηση των αδειών, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών υποδειγμάτων, συνοδευτικών εγγράφων και στοιχείων, συμπλήρωσης των αντιστοίχων αιτήσεων και υποβολής προσθέτων εγγράφων, άσκησης ενδίκων βοηθημάτων, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια της διαδικασίας εξέτασης της αιτήσεως ή επανεξέτασης της συμμόρφωσης του αιτούντος προς τους όρους της χορηγηθείσας άδειας. Οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις αναφέρονται ιδίως στη διασφάλιση της πλήρωσης των κριτηρίων αξιολόγησης, που τίθενται στα άρθρα 132, 132Α, 132Β, 133, 134 και 134Α.

(β) Ο τρόπος δημοσιεύσεως της αιτήσεως, τα πρόσωπα που μπορεί να υποβάλουν αντιρρήσεις και η διαδικασία υποβολής τους. Για τις αντιρρήσεις αυτές αποφασίζει η Ρ.Α.Ε..

(γ) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί ασκήσεως των δικαιωμάτων που παρέχονται με την άδεια.

(δ) Ο τρόπος και η διαδικασία ελέγχου από τη Ρ.Α.Ε. της άσκησης των δικαιωμάτων που παρέχει η άδεια, οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης των όρων χορήγησης των αδειών, καθώς και κάθε αναγκαία προϋπόθεση και διαδικασία για τη συμμόρφωση των κατόχων των αδειών προς τους όρους της χορηγηθείσας άδειας.

(ε) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης και επέκτασης των αδειών, οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ανακλήσεώς τους, η πρόβλεψη διαδικασιών και χρονικών οροσήμων για τη λήψη λοιπών αδειών ή εγκρίσεων, καθώς και συναφών υποχρεώσεων.

(στ) Οι όροι για τη διασφάλιση της παροχής των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 55 έως και 58. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 55 έως και 58, με τον Κανονισμό Αδειών μπορεί να εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας να ρυθμίζει κάθε ειδικότερο τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα ως προς την εκπλήρωση της παροχής των υπηρεσιών αυτών.

(ζ) Η ανάπτυξη, η δομή, το περιεχόμενο και η τήρηση Μητρώου, το οποίο δύναται να είναι ηλεκτρονικό, των σχετικών αδειών και εξαιρέσεων από τη λήψη τους, τα στοιχεία, η διαδικασία και το αντικείμενο των εγγραφών, αναρτήσεων και δημοσιεύσεων, η διαγραφή στοιχείων και λοιπών καταχωρήσεων, η πρόσβαση σε αυτό, η ανάπτυξη λογισμικών διασύνδεσης με έτερα ηλεκτρονικά συστήματα, όπου αυτό απαιτείται, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

(η) Κάθε άλλο ειδικό ζήτημα, λεπτομέρεια ή διαδικασία που ρυθμίζεται από τον Κανονισμό και είναι αναγκαία για την εφαρμογή των άρθρων 132, 132Α, 132Β, 133, 134 και 134Α.

2. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 38, καθορίζεται το τέλος για την έκδοση, τροποποίηση και μεταβίβαση των αδειών παραγωγής και αποφάσεων εξαίρεσης, αδειών προμήθειας και εμπορίας και παραγωγής, διανομής και προμήθειας θερμικής ενέργειας, καθώς και τα ετήσια τέλη για τη χρήση των αδειών και των εξαιρέσεων αυτών. Η βάση υπολογισμού, καθώς και τα ανώτατα και κατώτατα όρια των τελών αυτών δύναται να καθορίζεται από τον οικείο Κανονισμό, δυνάμει του παρόντος.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να επιβάλλονται στους κατόχους αδειών του παρόντος πρόσθε-

τες υποχρεώσεις για να αντιμετωπίζονται περιπτώσεις πολέμου ή επιστράτευσης ή ανάγκες της άμυνας της χώρας ή επείγουσα κοινωνική ανάγκη από θεομηνία ή ανάγκη που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία.

4. Η Ρ.Α.Ε. παρακολουθεί και ελέγχει τη συμμόρφωση των κατόχων αδειών με τους ανωτέρω όρους. Οι όροι αυτοί θεωρούνται όροι των αδειών που έχουν ήδη χορηγηθεί ή χορηγούνται μετά την έναρξη ισχύος των αποφάσεων της παρ. 3.»

Άρθρο 73
Κανονισμός αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 135Α στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 135Α ως εξής:

«Άρθρο 135Α
Κανονισμός Αδειών Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), εκδίδεται Κανονισμός Αδειών Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Πριν από την υποβολή της γνώμης προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η Ρ.Α.Ε. διεξάγει δημόσια διαβούλευση, κατά την οποία καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν τις απόψεις τους. Με τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης δύναται να ρυθμίζονται και να εξειδικεύονται ιδίως:

(α) Το περιεχόμενο των αιτήσεων, τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και τα υποβαλλόμενα έγγραφα και στοιχεία που προβλέπονται στα άρθρα 132Ε, 132ΣΤ, 132Ζ και 132Η,

(β) οι όροι, προϋποθέσεις, τα κριτήρια και οι διαδικασίες υποβολής, εξέτασης, αξιολόγησης και δημοσίευσης των αιτήσεων και των τυχόν υποβαλλόμενων επί αυτών αντιρρήσεων, καθώς και έκδοσης, δημοσίευσης, παράτασης ισχύος, τροποποίησης, μεταβίβασης και ανάκλησης αδειών αποθήκευσης, γνωστοποίησης μεταβολών, καταχώρησης στοιχείων και έκδοσης σχετικών βεβαιώσεων μεταβολής των στοιχείων των αδειών στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται τροποποίηση των αδειών, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών υποδειγμάτων, συνοδευτικών εγγράφων και στοιχείων, συμπλήρωσης των αντιστοίχων αιτήσεων και υποβολής προσθέτων εγγράφων, άσκησης ενδίκων βοηθημάτων και κάθε ειδικότερο θέμα και σχετική λεπτομέρεια,

(γ) η ανάπτυξη, η δομή, το περιεχόμενο και η τήρηση του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.), τα στοιχεία, η διαδικασία και το αντικείμενο των εγγραφών, αναρτήσεων και δημοσιεύσεων, η διαγραφή στοιχείων και λοιπών καταχωρήσεων από το Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε., η πρόσβαση σε αυτό, η ανάπτυξη λογισμικών διασύνδεσης με έτερα ηλεκτρονικά συστήματα, όπου αυτό απαιτείται, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια,

(δ) οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των κατόχων των αδειών αποθήκευσης, η παρακολούθηση και ο έλεγχος από τη Ρ.Α.Ε. της τήρησης και άσκησης αυτών, αντίστοιχα, η πρόβλεψη διαδικασιών και χρονικών οροσήμων για τη λήψη λοιπών αδειών ή εγκρίσεων που προβλέπονται από τα άρθρα 132Ε, 132ΣΤ, 132Ζ και 132Η, καθώς και συναφών υποχρεώσεων, οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης των όρων χορήγησης των αδειών αποθήκευσης, καθώς και κάθε αναγκαία προϋπόθεση και διαδικασία για τη συμμόρφωση των κατόχων των αδειών,

(ε) η βάση υπολογισμού, καθώς και τα ανώτατα και κατώτατα όρια των τελών της παρ. 6 του άρθρου 132Ε για την έκδοση, παράταση ισχύος, τροποποίηση και μεταβίβαση των αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και των ετησίων τελών για τη χρήση των αδειών αυτών κατά το άρθρο 38,

(στ) κάθε άλλο ειδικό ζήτημα, λεπτομέρεια και διαδικασία που ρυθμίζεται από τον Κανονισμό, για την εφαρμογή των άρθρων 132Ε, 132ΣΤ, 132Ζ και 132Η.

2. Με τον Κανονισμό δύναται να μεταβάλλεται και να αναστέλλεται το χρονικό διάστημα υποβολής αιτήσεων για χορήγηση και τροποποίηση αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και να προβλέπονται ειδικοί όροι για σταθμούς αποθήκευσης, οι οποίοι αποτυπώνονται στις αντίστοιχες άδειες.

3. Με απόφασή της, η Ρ.Α.Ε. δύναται να εξειδικεύει και να καθορίζει τις λεπτομέρειες που αφορούν τεχνικά ζητήματα και ειδικότερα θέματα για την αξιολόγηση των αιτήσεων επί της έκδοσης, παράτασης ισχύος, τροποποίησης, μεταβίβασης και ανάκλησης αδειών και συναφών θεμάτων κατά την παρ. 1.»

Άρθρο 74
Ρυθμίσεις για τις μοναδιαίες χρεώσεις χρήσης συστήματος μεταφοράς και δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 140 του ν. 4001/2011

Στην παρ. 2 του άρθρου 140 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί υπολογισμού των τιμολογίων σύνδεσης, προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η Ρ.Α.Ε. αποφασίζει έξι (6) μήνες πριν την έναρξη ισχύος τους, μετά από γνώμη των αρμόδιων διαχειριστών του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των τιμολογίων σύνδεσης και χρήσης των εθνικών δικτύων και ιδίως των τιμολογίων πρόσβασης στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και στο Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και στα Κλειστά Δίκτυα Διανομής, στα οποία περιλαμβάνονται οι χρεώσεις σύνδεσης και χρήσης σε αυτά. Η μεθοδολογία τιμολόγησης καταρτίζεται με τρόπο που επιτρέπει την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και στο Ε.Δ.Δ.Η.Ε., ώστε να διασφαλίζεται με αποδοτικό τρόπο η παροχή υπηρεσιών μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικά οι μοναδιαίες χρεώσεις χρήσης συστήματος μεταφοράς και δικτύου διανομής για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 και της παρ. 11Β του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και τα συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που συνδεόνται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας κατάντη του μετρητή υπολογίζονται και καταβάλλονται από τους κατόχους των σχετικών Αδειών Αποθήκευσης και Βεβαιώσεων, αντίστοιχα, αποκλειστικά με βάση την απορροφούμενη ισχύ των Σταθμών Αποθήκευσης και των συστημάτων αποθήκευσης, στον βαθμό που η απορροφούμενη ισχύς συμβάλλει στη διαμόρφωση της αιχμής του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, με αναλογική εφαρμογή της μεθοδολογίας του πρώτου εδαφίου για τους καταναλωτές του Ε.Σ.Μ.Η.Ε..»

Άρθρο 75
Τήρηση λογαριασμών από επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας και διαφύλαξη του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών - Τροποποίηση άρθρου 141 του ν. 4001/2011 (παρ. 2 άρθρου 55, άρθρο 56 και περ. ι' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 141 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί τήρησης λογαριασμών από κατόχους αδειών, οι παρ. 1 και 2 αντικαθίστανται, στις παρ. 3, 4 και 5 οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις αντικαθίστανται από τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, στην παρ. 5 επικαιροποιούνται οι νομοθετικές παραπομπές, προστίθεται παρ. 6 και το άρθρο 141 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 141
Τήρηση λογαριασμών από κατόχους αδειών
(παρ. 2 άρθρου 55, άρθρο 56 και περ. ι' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

1. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό καθεστώς ή τη νομική μορφή τους, καταρτίζουν, υποβάλλουν σε έλεγχο και δημοσιεύουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους, σύμφωνα με τον παρόντα και τους νόμους 4548/2018 (Α' 104), 3229/2004 (Α' 38) και 3301/2004 (Α' 263). Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες δεν υποχρεούνται να δημοσιεύουν τις οικονομικές καταστάσεις τους, τηρούν στα γραφεία της έδρας τους αντίγραφα των οικονομικών καταστάσεων και των αναλυτικών λογαριασμών στη διάθεση του κοινού.

2. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας τηρούν στο λογιστικό τους κύκλωμα χωριστούς λογαριασμούς για κάθε μία από τις δραστηριότητες παραγωγής με σκοπό την πώληση, μεταφορά, διανομή, προμήθεια και αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, όπως θα ήταν υποχρεωμένες να πράξουν αν οι δραστηριότητες αυτές ασκούνταν από διαφορετικές επιχειρήσεις, προκειμένου να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι σταυροειδείς επιδοτήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Τηρούν, επίσης, λογαριασμούς, οι οποίοι μπορεί να είναι ενοποιημένοι, για άλλες δραστηριότητες σχετικές με την ηλεκτρική ενέργεια, που δεν έχουν σχέση με τη μεταφορά και τη διανομή. Στους λογαριασμούς αυτούς αποσαφηνίζονται τα έσοδα που προέρχονται από το ιδιοκτησιακό καθεστώς Συστήματος Μεταφοράς και Δικτύου Διανομής. Οι επιχειρήσεις του πρώτου εδαφίου τηρούν, επίσης, διακριτούς λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες σχετικές με την ηλεκτρική ενέργεια, πέραν των όσων ρητά αναφέρονται ανωτέρω, καθώς και διακριτούς ή ενοποιημένους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες, που δεν εμπίπτουν στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) για την έγκριση των κανόνων λογιστικού διαχωρισμού. Οι διακριτοί λογαριασμοί περιλαμβάνουν ισολογισμό και κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως για κάθε χωριστή δραστηριότητα.

3. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας διευκρινίζουν τους κανόνες κατανομής του ενεργητικού και παθητικού και των δαπανών και εσόδων, τους οποίους εφαρμόζουν για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο. Η Ρ.Α.Ε. εγκρίνει τις αρχές και τους κανόνες κατανομής, οι οποίοι εφαρμόζονται από τις επιχειρήσεις αυτές, καθώς και την τροποποίησή τους, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποφυγή διακρίσεων, διασταυρούμενων επιδοτήσεων ή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.

4. Οι ελεγκτές των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας ελέγχουν τους χωριστούς λογαριασμούς που προβλέπονται στο άρθρο αυτό, όπως θα έπρατταν αν οι εν λόγω δραστηριότητες ασκούνταν από διαφορετικές επιχειρήσεις και υποβάλλουν στην οικεία γενική συνέλευση το πιστοποιητικό του ελέγχου τους. Ο έλεγχος αυτός συνίσταται, ιδίως, στην ορθή εφαρμογή των κανόνων κατανομής για το διαχωρισμό των λογαριασμών και στην τήρηση της υποχρέωσης κατά την παρ. 2, προς αποφυγή των διακρίσεων και των σταυροειδών επιδοτήσεων, μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων. Μετά την έγκριση τους από τη γενική συνέλευση, οι οικονομικές καταστάσεις μαζί με το πιστοποιητικό των ελεγκτών, σχετικά με τους χωριστούς λογαριασμούς, κοινοποιούνται στη Ρ.Α.Ε.. Η Ρ.Α.Ε. δύναται να προβαίνει σε έκτακτους ελέγχους για την τήρηση των υποχρεώσεων που καθορίζονται από το άρθρο αυτό και για τον σκοπό αυτόν έχει δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας.

5. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας παραθέτουν, στο προσάρτημα ή στις σημειώσεις των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων τους, τους εγκεκριμένους και ισχύοντες κανόνες κατανομής, τις χωριστές οικονομικές καταστάσεις για κάθε δραστηριότητα, τις σημαντικές πράξεις που έχουν πραγματοποιήσει με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις ή με επιχειρήσεις, στη μετοχική σύνθεση των οποίων μετέχουν οι ίδιοι μέτοχοι, καθώς και τη σχετική με τους χωριστούς λογαριασμούς έκθεση των ελεγκτών. Αντίγραφο του προσαρτήματος τηρείται στα γραφεία της έδρας της επιχείρησης στη διάθεση του κοινού. Συμπληρωματικά με τις διατάξεις του ν. 4548/2018, καθώς και τις σχετικές διατάξεις των νόμων 3229/2004 (Α' 38) και 3301/2004, που αφορούν στη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων, οι ισολογισμοί και τα αποτελέσματα χρήσης, για κάθε χωριστή δραστηριότητα που προβλέπεται από το άρθρο αυτό, δημοσιεύονται με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.

6. Η Ρ.Α.Ε. διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, οι οποίες τίθενται υπόψιν της κατά την άσκηση των καθηκόντων της, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 21. Η κοινοποίηση των πληροφοριών αυτών είναι δυνατή εφόσον είναι αναγκαία για την άσκηση των καθηκόντων της Ρ.Α.Ε..»

Άρθρο 76
Υπολογισμός και χρέωση του Ειδικού Τέλους Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση υποπερ. (βα) περ. (β) παρ. 3 άρθρου 143 του ν. 4001/2011

Στην υποπερ. (βα) της περ (β) της παρ. 3 του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί επιβολής Ειδικού Τέλους για τη Μείωση Εκπομπών Αερίων Ρύπων, προστίθενται νέα τέταρτο και πέμπτο εδάφια, και η περ. (βα) διαμορφώνεται ως εξής:

«βα) Έσοδα από την επιβολή Ειδικού Τέλους για τη Μείωση Εκπομπών Αερίων Ρύπων (Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ.) επί της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας του ηπειρωτικού συστήματος και των συνδεδεμένων με αυτό νησιών.

Το Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. επιβάλλεται επί της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας ομοιόμορφα για όλη την ελληνική επικράτεια, με την επιφύλαξη των επόμενων εδαφίων.

Ειδικά για τους αυτοπαραγωγούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., το ειδικό τέλος καταβάλλεται από κάθε αυτοπαραγωγό αποκλειστικά και μόνο για το τμήμα της ηλεκτρικής ενέργειας που συνολικά αυτός απορροφά από το Δίκτυο ή το Σύστημα.

Για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 και της παρ. 11Β του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92) το ειδικό τέλος υπολογίζεται και καταβάλλεται από τους κατόχους των σχετικών αδειών αποκλειστικά για την ενέργεια των ιδιοκαταναλώσεων των σταθμών αυτών, εξαιρουμένης της ενέργειας η οποία απορροφάται προς πλήρωση των αποθηκευτικών συστημάτων και επαναπόδοση στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής, με χρέωση, σύμφωνα με τους πελάτες της αντίστοιχης κατηγορίας.

Δεν επιβάλλονται χρεώσεις Ειδικού Τέλους για τη Μείωση Εκπομπών Αερίων Ρύπων (Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ.) για την ηλεκτρική ενέργεια, η οποία απορροφάται από το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, προς πλήρωση των συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, που συνδέονται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας κατάντη του μετρητή και η οποία, εφόσον δεν καταναλωθεί, επαναποδίδεται στο σύστημα ή στο δίκτυο.

Οι μοναδιαίες χρεώσεις που επιβάλλονται ανά κατηγορία πελατών, προσδιορίζονται με απόφαση της Ρ.Α.Ε. που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τον δωδέκατο μήνα εκάστου έτους, προκειμένου να εφαρμοσθεί το επόμενο ημερολογιακό έτος, μετά από προϋπολογιστική εκτίμηση των εσόδων και εξόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Επικράτειας.

Κατά τη διαδικασία προσδιορισμού των χρεώσεων του προηγούμενου εδαφίου λαμβάνεται μέριμνα για τη διατήρηση ειδικού αποθεματικού ασφαλείας έκτακτων δαπανών ύψους εβδομήντα εκατομμυρίων (70.000.000) ευρώ.

Οι αποφάσεις των προηγούμενων εδαφίων, που αναπροσαρμόζουν τις μοναδιαίες χρεώσεις του Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. γίνονται με στόχο τη μη ύπαρξη ελλειμμάτων στον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Αποθήκευσης Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου μέχρι το τέλος του ημερολογιακού έτους, κατά το οποίο εφαρμόζονται οι αποφάσεις αυτές.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται τα ποσοστά μειωμένων χρεώσεων του Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. ανά κατηγορία πελατών από 1η.1.2019, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «για τις Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020)» (2014/C200/01), η μέγιστη και η ελάχιστη χρέωση που μπορεί να επιβληθεί σε μεμονωμένο καταναλωτή, η διαδικασία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής σε κατηγορία δικαιούχων μειωμένης χρέωσης, ο έλεγχος των κριτηρίων υπαγωγής, το ύψος του ανταποδοτικού τέλους για την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων των μειωμένων χρεώσεων, τα πρόστιμα και ο τρόπος επιβολής τους σε περιπτώσεις παραβίασης των υποχρεώσεων αυτών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραπάνω.

Με την επιφύλαξη των επόμενων εδαφίων, από 1ης.1.2019 επιβάλλεται σε όλες τις κατηγορίες καταναλωτών ενιαία χρέωση

Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ., επί της ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφούν από το Δίκτυο ή το Σύστημα, η οποία ορίζεται ως Χρέωση Βάσης (Χ.Β.). Ειδικά ως προς τις κατηγορίες των καταναλωτών που είναι δικαιούχοι μειωμένων χρεώσεων, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «για τις Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020)», οι μοναδιαίες χρεώσεις Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. ορίζονται ως ποσοστό επί της Χ.Β..

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι κατηγορίες καταναλωτών που είναι δικαιούχοι μειωμένων χρεώσεων Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. από 1ης.1.2019, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, τα ποσοστά μειωμένων χρεώσεων σε σχέση με τη Χ.Β. ανά κατηγορία δικαιούχων, οι κατηγορίες καταναλωτών στους οποίους επιβάλλεται ακέραια η Χ.Β., η μέγιστη και η ελάχιστη χρέωση που μπορεί να επιβληθεί σε μεμονωμένο καταναλωτή, προσδιορίζονται ειδικά για τα έτη 2019 και 2020 και με ισχύ από 1ης.1.2019 οι σχετικές μοναδιαίες χρεώσεις, ο χρόνος θέσης των χρεώσεων σε εφαρμογή, η διαδικασία εκκαθάρισης των χρεώσεων από 1ης.1.2019 και ρυθμίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή τους, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας και των όρων αναθεώρησής τους ειδικά κατά τα έτη αυτά.

Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ορίζεται ως αρμόδιος φορέας για τη διαδικασία υπαγωγής των δικαιούχων σε μειωμένες χρεώσεις μέσω υλοποίησης και διαχείρισης κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος για την υποδοχή αιτήσεων των δυνητικών δικαιούχων.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται η διαδικασία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής σε κατηγορία δικαιούχων μειωμένης χρέωσης, η διαδικασία ελέγχου των κριτηρίων υπαγωγής, το ύψος του ανταποδοτικού τέλους για την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων των μειωμένων χρεώσεων, τα πρόστιμα και ο τρόπος επιβολής τους σε περιπτώσεις παραβίασης των υποχρεώσεων αυτών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραπάνω.

Ειδικά για τα έτη 2019 και 2020 και με ισχύ από 1ης.1.2019, η Χ.Β. καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αναστέλλονται οι διαδικασίες προσδιορισμού και αναθεώρησης του τέταρτου και πέμπτου εδαφίου. Από το έτος 2021 η Χ.Β. καθορίζεται από τη Ρ.Α.Ε., σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο τέταρτο και πέμπτο εδάφιο.

Μέχρι να τεθούν σε εφαρμογή οι μειωμένες χρεώσεις που προβλέπονται στην απόφαση του ένατου εδαφίου, συνεχίζουν ως προς τις κατηγορίες των δικαιούχων αυτών να επιβάλλονται οι μοναδιαίες χρεώσεις Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. της υπ' αριθμ. 1.101/2017 απόφασης της Ρ.Α.Ε. για το ημερολογιακό έτος 2018 (Β' 4670).

Λεπτομέρειες σχετικά με τις διαδικασίες διαχείρισης συναλλαγών του Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. από 1ης.4.2019 καθορίζονται στον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.»

Άρθρο 77
Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Α' - Προσθήκη άρθρων 132Γ και 132Η στον ν. 4001/2011

1. Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 132Γ ως εξής:

«Άρθρο 132Γ
Μεταβατικές διατάξεις ως προς άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα

1. Ως προς τις εν ισχύ, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, δυνάμει της υπό στοιχεία Δ5/Φ1/οικ.17951/8.12.2000 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης (Β' 1498), εφαρμόζονται τα άρθρα 132Α και 132Β του παρόντος. Η διάρκεια ισχύος των αδειών του πρώτου εδαφίου, η έναρξη της οποίας είναι η ημερομηνία έκδοσης, πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκάστης εκ των σχετικών αδειών, τροποποιείται αυτοδίκαια ως προς τη λήξη της σε συμμόρφωση με την παρ. 1 του άρθρου 132Α.

2. Μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Αδειών του άρθρου 135 για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της υπό στοιχεία Δ5/Φ1/οικ.17951/8.12.2000 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης, για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται διαφορετικά με τον παρόντα και τα άρθρα 132, 132Α και 132Β.

3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος έως την πλήρη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ορυκτά Καύσιμα (Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ.), οι αιτήσεις των άρθρων 132Α και 132Β και τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία υποβάλλονται σε φυσική μορφή στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων αυτών, για τη χορήγηση, τροποποίηση, παύση, ανάκληση και μεταβίβαση των σχετικών αδειών.»

2. Στον ν. 4001/2011 προστίθεται άρθρο 132Η ως εξής:

«Άρθρο 132Η
Μεταβατικές διατάξεις ως προς άδειες για την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας

1. Ως προς τις άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες έχουν χορηγηθεί για την άσκηση δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, δυνάμει της υπό στοιχεία Δ5/Φ1/οικ.17951/8.12.2000 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης (Β' 1498) και βρίσκονται σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθώς και τις εκκρεμείς αιτήσεις για τη χορήγηση σχετικών αδειών, εφαρμόζονται τα άρθρα 132Ε έως 132Ζ, υπό την επιφύλαξη των παρ. 2 και 3, αντίστοιχα. Για τις άδειες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που εκδίδονται μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2022, οι προθεσμίες της παρ. 7 του άρθρου 132Ζ παρατείνονται κατά έξι (6) μήνες. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Ρ.Α.Ε., με ανακοίνωσή της, την οποία δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της, αναρτά κατάλογο των αδειών και των αιτήσεων της παρ. 1.

2. Εντός τριών (3) μηνών από την ανακοίνωση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), οι κάτοχοι των αδειών της παρ. 1 υποβάλλουν τα έγγραφα της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 132ΣΤ για την έκδοση αντίστοιχων αδειών αποθήκευσης. Η διάρκεια ισχύος των αδειών της παρ. 1, η έναρξη της οποίας είναι η ημερομηνία έκδοσης, πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκάστης εκ των σχετικών αδειών, τροποποιείται αυτοδίκαια ως προς τη λήξη της σε συμμόρφωση με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 132Ε. Στο χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων για τροποποίηση, κατάτμηση και ενοποίηση των αδειών. Σε περίπτωση αίτησης για τροποποίηση, κατάτμηση ή ενοποίηση αδειών της παρ. 1, υποβάλλεται στη Ρ.Α.Ε. το σύνολο των εγγράφων και στοιχείων των άρθρων 132Ε έως 132ΣΤ που αφορούν στην έκδοση άδειας αποθήκευσης.

3. Εντός τριών (3) μηνών από την ανακοίνωση της Ρ.Α.Ε., οι ενδιαφερόμενοι επί εκκρεμών αιτήσεων της παρ. 1 συμπληρώνουν και υποβάλλουν το σύνολο των απαιτούμενων εγγράφων και στοιχείων των άρθρων 132Ε, 132ΣΤ και 132Ζ, σύμφωνα με τα οποία αξιολογούνται για την έκδοση αδειών αποθήκευσης.

4. Σε περίπτωση μη υποβολής των απαιτούμενων εγγράφων και στοιχείων εντός των προθεσμιών και κατά τη διαδικασία των παρ. 2 και 3, η Ρ.Α.Ε. ανακαλεί την άδεια ή απορρίπτει την αίτηση, αντίστοιχα, εντός του χρονικού διαστήματος της παρ. 10 του άρθρου 132Ε.

5. Η διαδικασία και τα στοιχεία των παρ. 1 έως 4 δύναται να συμπληρώνονται και να εξειδικεύονται στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης του άρθρου 135Α.

6. Μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Αδειών Αποθήκευσης του άρθρου 135Α, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της υπό στοιχεία Δ5/Φ1/οικ.17951/8.12.2000 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης, για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται διαφορετικά με τα άρθρα 132Ε έως 132Ζ.

7. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος έως την πλήρη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.), οι αιτήσεις των άρθρων 132Ε έως 132Ζ και τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία υποβάλλονται σε φυσική μορφή στη Ρ.Α.Ε., εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων αυτών και των οριζομένων στην παρ. 6 του παρόντος, για τη χορήγηση, τροποποίηση, παύση, ανάκληση και μεταβίβαση των σχετικών αδειών.»

Άρθρο 78
Εξουσιοδοτικές διατάξεις Κεφαλαίου Α' - Προσθήκη άρθρου 132Δ στον ν. 4001/2011

1. Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) μετά το άρθρο 132Γ προστίθεται άρθρο 132Δ ως εξής:

«Άρθρο 132Δ
Εξουσιοδοτική διάταξη

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να τροποποιείται η μέγιστη διάρκεια ισχύος των αδειών παραγωγής υγρών ορυκτών καυσίμων, σύμφωνα με τους εθνικούς στόχους για την ενέργεια και το κλίμα, με σκοπό τη μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και την υποκατάσταση των σχετικών μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.).»

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες για τη δυνατότητα μετατροπής των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα σε μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. με καύση βιομάζας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΣΤΑΘΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ - ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΜΕ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 4685/2020

Άρθρο 79
Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγες Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Αποδοσης με διατάξεις αποθήκευσης - Τροποποίηση άρθρου 10 του ν. 4685/2020

Στους ορισμούς του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), προστίθενται περ. (ι) στην παρ. 5, παρ. 11Α και 11Β, και το άρθρο 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 10
Ορισμοί

1. Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Άδεια Παραγωγής: Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Μονάδες Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), η οποία προβλέπεται στο άρθρο 3 του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως ισχύει.

2. Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Βεβαίωση: Η Βεβαίωση, η οποία εκδίδεται από τον Φορέα Αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11, πιστοποιεί την καταχώρηση του αιτούντος στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και την ολοκλήρωση της Διαδικασίας Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Α' Φάση και αποτελεί προϋπόθεση για τη συνέχιση της αδειοδοτικής διαδικασίας, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις.

3. Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων: Η Βεβαίωση, η οποία εκδίδεται από τον Φορέα Αδειοδότησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19, πιστοποιεί την καταχώρηση του κατόχου στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και την ολοκλήρωση της διαδικασίας αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Α' Φάση για Ειδικά Έργα και αποτελεί προϋπόθεση για τη συνέχιση της αδειοδοτικής διαδικασίας σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις.

4. Διαδικασία Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Α' Φάση ή Διαδικασία Αδειοδότησης: Η διαδικασία, η οποία άρχεται με την υποβολή αίτησης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, σύμφωνα με τα άρθρα 11 ή 19 κατά περίπτωση και ολοκληρώνεται με την έκδοση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων από τον Φορέα Αδειοδότησης, αντίστοιχα.

5. Ειδικά Έργα:

(α) οι Υβριδικοί Σταθμοί, σύμφωνα με την παράγραφο 28 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει,

(β) οι σταθμοί Σ.Η.Θ.Υ.Α. Εγκατεστημένης Ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής άνω των τριανταπέντε μεγαβάτ (35 MW),

(γ) οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση γεωθερμικής ενέργειας,

(δ) οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που περιλαμβάνονται στην κατηγορία με α/α 17 του πίνακα 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149),

(ε) οι ηλιοθερμικοί σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται στα δίκτυα των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών,

(στ) τα Θαλάσσια Αιολικά Πάρκα,

(ζ) τα συγκροτήματα αιολικών πάρκων, σύμφωνα με την παράγραφο 31 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, συνολικής ισχύος μεγαλύτερης των εκατόν πενήντα μεγαβάτ (150 MW),

(η) οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που συνδέονται με το Εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα μέσω ειδικού προς τούτο υποθαλάσσιου καλωδίου,

(θ) οι Υδροηλεκτρικοί Σταθμοί Εγκατεστημένης Ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής άνω των δεκαπέντε μεγαβάτ (15 MW),

(ι) οι σταθμοί παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο, κατά την έννοια της παρ. 11Β του παρόντος.

6. Ηλεκτρονικό Μητρώο Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Η.Μ.Π.Η.Ε. Α.Π.Ε.-Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Η.Μ.Π.Η.Ε.) ή Ηλεκτρονικό Μητρώο: Το ηλεκτρονικό μητρώο, το οποίο τηρεί ο Φορέας Αδειοδότησης και στο οποίο καταχωρούνται οι αιτήσεις και μέσω του οποίου εκδίδονται οι Βεβαιώσεις και οι Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων. Το μητρώο αυτό διαλειτουργεί με συστήματα των λοιπών φορέων, οι οποίοι εμπλέκονται στη διαδικασία αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και με συστήματα των αρμόδιων Διαχειριστών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 47 και 48 του ν. 4623/2019 (Α' 134). Η ημερομηνία πλήρους λειτουργίας του Ηλεκτρονικού Μητρώου συμπίπτει με την ημερομηνία ανάρτησης της απόφασης του Φορέα Αδειοδότησης, η οποία βεβαιώνει την πλήρη λειτουργία αυτού. Η απόφαση αναρτάται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης.

7. Θαλάσσια Αιολικά Πάρκα: Αιολικά πάρκα, τα οποία εγκαθίστανται εντός του θαλάσσιου χώρου.

8. Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Ειδικών Έργων ή Κανονισμός Βεβαιώσεων: Ο Κανονισμός του άρθρου 18.

9. Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής Σταθμού Α.Π.Ε. ή Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής: Η ηλεκτρική ισχύς που επιτρέπεται να παρέχεται, κατά ανώτατο όριο, από σταθμό Α.Π.Ε. στο σημείο σύνδεσής του με το Δίκτυο. Επιτρέπεται υπέρβαση της Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μέχρι ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%), εφόσον η υπέρβαση αυτή εμφανίζεται σε μικρή συχνότητα, σύμφωνα με τα οριζόμενα κατά περίπτωση στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Για τον έλεγχο της υπέρβασης, ως μέγιστη τιμή ισχύος θεωρείται η μέση τιμή ισχύος των μετρήσεων που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια χρονικού διαστήματος δεκαπέντε (15) λεπτών. Με τον Κανονισμό Βεβαιώσεων του άρθρου 18 μπορεί να μεταβάλλεται το ποσοστό των προηγούμενων εδαφίων και να ορίζεται οποιαδήποτε σχετική λεπτομέρεια.

10. Τέλος Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης: Το τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 12.

11. Φορέας Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Α' Φάση ή Φορέας Αδειοδότησης: Ο φορέας, ο οποίος είναι αρμόδιος για την έκδοση της Βεβαίωσης και της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, όπως ορίζεται στο άρθρο 20.

11Α. Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, χωρίς δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο: Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που περιλαμβάνει διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εγκατεστημένες κατάντη του μετρητή, χωρίς να έχει δυνατότητα να απορροφά ενέργεια από το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο δια-

νομής ηλεκτρικής ενέργειας στο οποίο συνδέεται για σκοπούς αποθήκευσής της, σύμφωνα με το άρθρο 11Β.

11Β. Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο: Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που περιλαμβάνει διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εγκατεστημένες κατάντη του μετρητή, ο οποίος έχει δυνατότητα να αποθηκεύει ηλεκτρική ενέργεια. την οποία απορροφά από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στο οποίο συνδέεται, σύμφωνα με το άρθρο 19Α.

12. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), και των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ισχύουν.»

Άρθρο 80
Βεβαίωση Παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγες Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Τροποποίηση άρθρου 11 του ν. 4685/2020

Στο άρθρο 11 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί Βεβαίωσης Παραγωγού, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 διαγράφεται η αναφορά στον ν. 3468/2006 (Α'129), β) στην παρ. 1 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, γ) στην παρ. 6 προστίθεται περ. (ι), δ) στις βεβαιώσεις εγκατάστασης του πρώτου εδαφίου της παρ. 8 προστίθεται η βεβαίωση για την εγκατάσταση σταθμών των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10 του ως άνω νόμου, εφόσον πρόκειται για φωτοβολταϊκό σταθμό παραγωγής, ε) αφαιρείται η προϋπόθεση της περ. (γ) της παρ. 10, στ) στην παρ. 10 προστίθενται περ. (δ) και (ε), ζ) στην παρ. 15 προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και το άρθρο 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 11
Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α.

1. Η δραστηριότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή έχουν νομίμως εξαιρεθεί από την υποχρέωση αυτήν, καθώς και σε όσους έχει χορηγηθεί και ισχύει κατά τη δημοσίευση ή χορηγείται κατά τις διατάξεις του άρθρου 23 Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων χορηγείται και στους σταθμούς των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10, αντίστοιχα, υπό την επιφύλαξη των ειδικότερων διατάξεων του παρόντος και των άρθρων 11Β, 14, 16, 18, 19 και 19Α.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος, όπου στις κείμενες διατάξεις αναφέρεται η Άδεια Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, νοείται η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων αντίστοιχα κατά τις οικείες διατάξεις του παρόντος νόμου.

Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, οι οποίες αναφέρονται στην Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, νοείται ότι αναφέρονται και στη Βεβαίωση, καθώς και στη Βεβαίωση Ειδικών Έργων.

2. Η Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. χορηγείται από τον Φορέα Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Α' Φάση κατόπιν υποβολής αίτησης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο.

Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά από την πρώτη έως και τη δεκάτη ημέρα των μηνών Φεβρουαρίου, Ιουνίου, Οκτωβρίου (κύκλος υποβολής αιτήσεων ή κύκλος). Με εξαίρεση τις αιτήσεις Ειδικών Έργων και τις αιτήσεις για τις οποίες συντρέχει λόγος συγκριτικής αξιολόγησης, η εκκρεμότητα εξέτασης των οποίων δεν κωλύει την έναρξη εξέτασης αιτήσεων επόμενου κύκλου, προϋπόθεση για την εξέταση αιτήσεων επόμενου κύκλου αποτελεί η ολοκλήρωση εξέτασης των αιτήσεων του ίδιου κύκλου.

Η συνολική διαδικασία υποβολής κάθε αίτησης διεκπεραιώνεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, μέσω κατάλληλου περιβάλλοντος και με ειδικούς κωδικούς χρήστη και πρόσβασης σε αυτό, οι οποίοι δύναται να συμπίπτουν με κωδικούς της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

3. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτώς και καταχωρείται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται σωρευτικώς τα κατωτέρω:

(α) Είναι τυπικά πλήρης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον παρόντα νόμο και στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

(β) Συνοδεύεται από αποδεικτικό κατάθεσης του εφάπαξ τέλους του άρθρου 16.

(γ) Ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχεύσει, τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση πληρωμών, συνδιαλλαγή-εξυγίανση και δεν έχει κατατεθεί αίτηση ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου για οποιοδήποτε από τα ανωτέρω.

(δ) Το προτεινόμενο έργο απεικονίζεται γεωγραφικά σε ειδική προσβάσιμη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου.

(ε) Αναφέρονται το προτεινόμενο σημείο και ο τρόπος διασύνδεσης στο Σύστημα για σταθμούς που εγκαθίστανται σε περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο δίκτυο, εφόσον η σύνδεσή τους προβλέπεται να γίνει εκτός του κορεσμένου δικτύου.

(στ) Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του αιτούντος του άρθρου 7 παράγραφος 3α εδάφιο δ' του ν. 4414/2016 (Α' 149), όπως ισχύει για τις περιπτώσεις σταθμών που αφορά, κατά τις κείμενες διατάξεις.

(ζ) Οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι φυσικού προσώπου κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

4. Εφόσον η αίτηση της παραγράφου 2 υποβάλλεται παραδεκτώς κατά τα ανωτέρω, περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του κύκλου υποβολής αιτήσεων. Ο Φορέας δύναται εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της αίτησης να ζητά διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά έγγραφα επί των ήδη υποβληθέντων εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η μη προσκόμισή τους από τον αιτούντα εντός της τεθείσας προθεσμίας καθιστά την αίτηση απαράδεκτη και απορρίπτεται.

Εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ανάρτηση της περίληψης, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να υποβάλει αιτιολογημένη αντίρρηση ενώπιον του Φορέα Αδειοδότησης σε σχέση με αίτηση που υποβλήθηκε. Οι αντιρρήσεις συνοδεύονται από έγγραφα και στοιχεία που είναι αναγκαία για την τεκμηρίωσή τους.

Αντιρρήσεις που υποβάλλονται εκπροθέσμως ή από πρόσωπα που δεν έχουν έννομο συμφέρον ή δεν συνοδεύονται από στοιχεία για την τεκμηρίωσή τους, απορρίπτονται ως απαράδεκτες και η σχετική πράξη γνωστοποιείται στον αιτούντα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

Ο Φορέας Αδειοδότησης ενημερώνει εγγράφως τον αιτούντα για τις αντιρρήσεις που έχουν υποβληθεί κατά της αίτησής του. Ο αιτών δύναται να υποβάλει τις απόψεις του επί των αντιρρήσεων αυτών εντός προθεσμίας που τάσσεται από τον Φορέα Αδειοδότησης, η οποία δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δεκαπέντε (15) ημερών.

Σε περίπτωση διαδικασίας ελέγχου αντιρρήσεων κατά τα ανωτέρω, συνεχίζει να δεσμεύεται ο φυσικός χώρος που καταλαμβάνει το προτεινόμενο έργο μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου.

5. Η Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται σωρευτικώς τα κατωτέρω:

(α) Δεν τίθενται θέματα που έχουν γνωστοποιηθεί στον Φορέα Αδειοδότησης με οποιονδήποτε τρόπο σχετικά με:

i) Την εθνική ασφάλεια,

ii) τη δημόσια υγεία και ασφάλεια.

(β) Η θέση εγκατάστασης του προτεινόμενου έργου τελεί σε συμμόρφωση με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Α.Π.Ε. για τις περιοχές αποκλεισμού χωροθέτησης εγκαταστάσεων Α.Π.Ε., εφόσον οι περιοχές αυτές έχουν οριοθετηθεί κατά τρόπο ειδικό και συγκεκριμένο. Ο Φο-

ρέας αναρτά τις περιοχές αυτές στο γεωπληροφοριακό του σύστημα συνεργαζόμενος με τις αρμόδιες περιβαλλοντικές υπηρεσίες.

(γ) Τηρούνται οι περιορισμοί χωροθέτησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13.

(δ) Η σύνδεση του έργου δεν αφορά περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο δίκτυο με την επιφύλαξη των οριζομένων στο άρθρο 14.

(ε) Δεν υφίσταται υπέρβαση της φέρουσας ικανότητας του Ο.Τ.Α. εγκατάστασης του προτεινόμενου έργου, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 15.

(στ) Υποβάλλεται αποδεικτικό καταβολής του τέλους, σύμφωνα με του άρθρο 17.

6. Λαμβανομένης υπόψη της παραγράφου 1 του άρθρου 17, η Βεβαίωση εκδίδεται ή απορρίπτεται η σχετική αίτηση εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων, εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις για το εν λόγω έργο, άλλως εντός είκοσι (20) ημερών από το πέρας της προθεσμίας του αιτούντος να υποβάλει τις απόψεις του κατά των αντιρρήσεων ή την υποβολή των απόψεών του εντός της παραπάνω προθεσμίας κατά την παράγραφο 4.

Η Βεβαίωση εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης.

Η Βεβαίωση φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα κατά την έννοια του άρθρου 3 του Κανονισμού 2014/910/ΕΕ, όπως ισχύει, και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής στοιχεία:

α) Το όνομα/επωνυμία του καταχωρούμενου Παραγωγού ή Αυτοπαραγωγού.

β) Την τεχνολογία ή μορφή Α.Π.Ε. ή και το πρωτογενές καύσιμο προκειμένου για σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α..

γ) Την Εγκατεστημένη Ισχύ και τη Μέγιστη Ισχύ Παραγωγής του σταθμού.

δ) Ειδικά για αιολικούς σταθμούς, τον αριθμό των ανεμογεννητριών (Α/Γ) και τη διάμετρο της φτερωτής της κάθε ανεμογεννήτριας, καθώς και τον αριθμό των ισοδυνάμων τυπικών ανεμογεννητριών που αντιστοιχούν στο πλήθος και τα χαρακτηριστικά των Α/Γ του έργου, για τον υπολογισμό του ποσοστού κάλυψης της φέρουσας ικανότητας του Ο.Τ.Α. εγκατάστασής τους.

ε) Τη θέση εγκατάστασης του σταθμού.

στ) Τη διάρκεια ισχύος της Βεβαίωσης.

ζ) Τους γενικούς όρους.

η) Τυχόν ειδικούς όρους.

ι) Ειδικά για τους σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10, επιπλέον των ανωτέρω που αφορούν τις μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του σταθμού, διακριτά την τεχνολογία, την εγκατεστημένη και την εγγυημένη χωρητικότητα των διατάξεων αποθήκευσης, κατά την έννοια των περ. (λζ) έως (λη) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

7. Σε περίπτωση απόρριψης από τον Φορέα Αδειοδότησης αίτησης για χορήγηση Βεβαίωσης, ο αιτών λαμβάνει γνώση μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και η σχετική πράξη δημοσιεύεται και στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης.

Κατά της χορήγησης ή της άρνησης χορήγησης, της τροποποίησης, παύσης ισχύος ή της ανάκλησης Βεβαίωσης, Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής χωρεί αίτηση αναθεώρησης εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση της απόφασης του Φορέα Αδειοδότησης. Η προηγούμενη άσκηση της αίτησης αναθεώρησης έχει χαρακτήρα ενδικοφανούς προσφυγής και είναι αναγκαία προϋπόθεση για το παραδεκτό του ένδικου βοηθήματος του επόμενου εδαφίου. Η απόφαση που εκδίδεται επί της αίτησης αναθεώρησης προσβάλλεται ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με το ένδικο βοήθημα της αίτησης ακύρωσης. Επί της αίτησης ακύρωσης χωρεί έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Σε περίπτωση αίτησης αναθεώρησης συνεχίζει να δεσμεύεται ο φυσικός χώρος που καταλαμβάνει το προτεινόμενο έργο μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασής της.

Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης για χορήγηση Βεβαίωσης, νέα αίτηση για την ίδια θέση ή τμήμα αυτής και για σταθμό ίδιας τεχνολογίας επιτρέπεται από τον ίδιο αιτούντα ή νομικό ή φυσικό πρόσωπο που συμμετέχει στη μετοχική/εταιρική σύνθεση του αιτούντος, μετά την παρέλευση δύο (2) κύκλων από τη γνωστοποίηση της απόρριψης της αίτησης.

8. Ο κύριος ή επικαρπωτής με βάση νόμιμο τίτλο, του συνόλου ή τμήματος ιδιωτικής έκτασης, για την οποία έχει εκδοθεί Βεβαίωση για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού ή Βεβαίωση για την εγκατάσταση σταθμών των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10, εφόσον πρόκειται για φωτοβολταϊκό σταθμό παραγωγής και ο οποίος αμφισβητεί το δικαίωμα του δικαιούχου Βεβαίωσης σε νόμιμη χρήση της έκτασης αυτής μπορεί να καταθέσει αίτηση εντός της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων του επόμενου κύκλου από την έκδοση της Βεβαίωσης, κατ' εξαίρεση του δικαιώματος αίτησης αναθεώρησης της προηγούμενης παραγράφου 7, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος για τις προϋποθέσεις του παραδεκτού της αίτησης και της χορήγησης της Βεβαίωσης και λαμβάνει χώρα συγκριτική αξιολόγηση, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Σε περίπτωση πρόκρισης του σταθμού του ιδιοκτήτη, καταβολής του τέλους του άρθρου 17 και έκδοσης Βεβαίωσης για το νέο σταθμό, ανακαλείται η προηγουμένως εκδοθείσα Βεβαίωση και όσες άδειες έχουν εκδοθεί και αφορούν στο έργο.

Σε περίπτωση πρόκρισης του ιδιοκτήτη κατά τα ανωτέρω, η Βεβαίωση δύναται να εκδοθεί στο όνομα προσώπου στο οποίο ο ιδιοκτήτης έχει μισθώσει το χώρο βάσει μισθωτηρίου που έχει περιβληθεί τον τύπο συμβολαιογραφικού εγγράφου τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας. Στην τελευταία περίπτωση εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις των παραγράφων 3 και 5 και καταβάλλεται το τέλος του άρθρου 17 από τον μισθωτή, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

Από τις διατάξεις του παρόντος δεν καταλαμβάνονται οι δημοτικές εκτάσεις.

Οι διατάξεις της παρούσας καταλαμβάνουν τις αιτήσεις χορήγησης άδειών παραγωγής ή Βεβαιώσεων από τον κύκλο Δεκεμβρίου 2019 και έπειτα.

9. Η Βεβαίωση τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο εντός κύκλου, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων, με την εξαίρεση των περιπτώσεων της παραγράφου 10.

Στις περιπτώσεις τροποποιήσεων εντός κύκλου συμπεριλαμβάνονται και οι περιπτώσεις αποξήλωσης και αντικατάστασης του σταθμού Α.Π.Ε..

10. Η Βεβαίωση τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στο ΗλεκτρονικόΜητρώο εκτός κύκλου, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων:

α) σε περιπτώσεις μείωσης των ορίων του πολυγώνου εγκατάστασης,

β) σε περιπτώσεις μείωσης της εγκατεστημένης ισχύος ή της μέγιστης ισχύος παραγωγής,

γ) σε περιπτώσεις αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος ή της μέγιστης ισχύος παραγωγής, σε ποσοστό μέχρι και δέκα τοις εκατό (10%) της αρχικής Άδειας Παραγωγής ή Βεβαίωσης, με την επιφύλαξη του άρθρου 14,

δ) σε περιπτώσεις προσθήκης διατάξεων αποθήκευσης σε σταθμό παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., προκειμένου για την υπαγωγή του στην περίπτωση της παρ. 11Α του άρθρου 10, καθώς και σε περιπτώσεις αφαίρεσης των διατάξεων αποθήκευσης,

ε) για τους σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10, σε κάθε μια από τις περιπτώσεις τροποποίησης της εγκατεστημένης και της εγγυημένης χωρητικότητας των διατάξεων αποθήκευσης, καθώς και της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε ποσοστό έως δέκα τοις εκατό (10%) της αντίστοιχης τιμής της αρχικής Βεβαίωσης και υπό την προϋπόθεση μη αύξησης του ποσοστού κάλυψης της φέρουσας ικανότητας.

11. Δεν επιτρέπεται τροποποίηση Βεβαίωσης ως προς την πρωτογενή μορφή Α.Π.Ε..

12. Η αίτηση για τροποποίηση Βεβαίωσης εντός κύκλου συνοδεύεται από το αποδεικτικό καταβολής του προβλεπόμενου τέλους του άρθρου 16. Για την αποδοχή τροποποίησης Βεβαίωσης καταβάλλεται το τέλος του άρθρου 17 μόνο στην περίπτωση επαύξησης της αναγραφόμενης μέγιστης ισχύος παραγωγής κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 17 παράγραφος 1(β). Στην περίπτωση αυτή το τέλος καταβάλλεται εφάπαξ.

13. Η τροποποίηση εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης. Η ισχύς της τροποποίησης άρχεται από την αποτύπωση της μεταβολής στο Ηλεκτρονικό Μητρώο.

14. Δεν απαιτείται τροποποίηση κατά την έννοια των παραγράφων 9 έως 11 και ο Φορέας Αδειοδότησης καταχωρεί τη μεταβολή ενημερώνοντας και εκδίδοντας, όπου απαιτείται, τη σχετική Βεβαίωση όταν μεταβάλλονται τα εξής στοιχεία:

α) η επωνυμία του κατόχου,

β) η νομική μορφή του κατόχου, καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο δεν περιλαμβάνεται στη Βεβαίωση. Σε περίπτωση μεταβολής μετοχικής ή εταιρικής σύνθεσης του κατόχου Βεβαίωσης, ο τελευταίος οφείλει να προβεί σε σχετική γνωστοποίηση προς τον Φορέα Αδειοδότησης εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη σχετική μεταβολή συνοδευόμενη με όλα τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Η γνωστοποίηση συνοδεύεται από την Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του κατόχου του άρθρου 7 παράγραφος 3α εδάφιο δ' του ν. 4414/2016 (Α' 149), όπως ισχύει, για τις περιπτώσεις σταθμών που αφορά, κατά τις κείμενες διατάξεις, προκειμένου να διαπιστωθεί αν συντρέχει λόγος να εισαχθεί ειδικός όρος στη Βεβαίωση, σύμφωνα με την παράγραφο 3α του ν. 4414/2016 και τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

15. Ο κάτοχος Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής μπορεί να προβαίνει σε κατάτμηση Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής σε επιμέρους σταθμούς που ανήκουν στον ίδιο κατόπιν απόφασης του Φορέα Αδειοδότησης άπαξ και εφόσον τα νέα πολύγωνα εγκατάστασης των σταθμών που προκύπτουν είναι υποσύνολα του αρχικού και δεν προκύπτουν σταθμοί που εξαιρούνται από την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών ισχύος παραγωγής για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. υπό το εκάστοτε καθεστώς στήριξης αυτών. Σε περίπτωση κατάτμησης της Άδειας Παραγωγής εκδίδονται αντίστοιχες Βεβαιώσεις.

Δεν επιτρέπεται κατάτμηση για σταθμούς των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10.

Κατόπιν σχετικού αιτήματος, το οποίο υποβάλλεται άπαξ, ο Φορέας Αδειοδότησης μπορεί να προβαίνει σε συνένωση περισσότερων Βεβαιώσεων ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων μεταξύ τους ή με Άδεια ή Άδειες Παραγωγής ή περισσότερων Αδειών Παραγωγής, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) οι επιμέρους σταθμοί ανήκουν στον ίδιο αιτούντα κάτοχο,

β) οι επιμέρους σταθμοί είναι της ίδιας τεχνολογίας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.,

γ) δεν έχει εκδοθεί άδεια εγκατάστασης για κανέναν από τους επιμέρους σταθμούς,

δ) οι επιμέρους σταθμοί βρίσκονται στο ίδιο στάδιο αδειοδοτικής διαδικασίας (ΑΕΠΟ ή οριστική προσφορά σύνδεσης),

ε) κανένας από τους επιμέρους σταθμούς δεν έχει επιλεγεί για ενίσχυση σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφοράς του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149),

στ) για κανέναν από τους επιμέρους σταθμούς δεν έχει συναφθεί Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης,

ζ) κανένας από τους επιμέρους σταθμούς δεν έχει τεθεί σε λειτουργία,

η) η σύνδεση των επιμέρους σταθμών με το Δίκτυο ή το Σύστημα προβλέπεται να γίνεται σε κοινό σημείο σύνδεσης,

θ) το έργο που προκύπτει λόγω της συνένωσης δεν μεταπίπτει στην κατηγορία των Ειδικών Έργων.

Σε περίπτωση συνένωσης Άδειας ή Αδειών Παραγωγής μεταξύ τους ή με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων εκδίδεται, αντιστοίχως, Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων. Η διάρκεια ισχύος της νέας Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων εκκινεί από την ημερομηνία έκδοσης της παλαιότερης Άδειας Παραγωγής ή Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων εξ αυτών που συνενώνονται και οι προθεσμίες για την πλήρωση των οροσήμων του άρθρου 12 ταυτίζονται με αυτές που αντιστοιχούν στην παλαιότερη Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων.

Μετά την ανωτέρω συνένωση δεν επιτρέπεται η εκ νέου διάσπαση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων.

16. Ο κάτοχος Βεβαίωσης ή Άδειας Παραγωγής μπορεί να μεταβιβάζει τη Βεβαίωση ή την Άδεια Παραγωγής του σε άλλα πρόσωπα, εφόσον υποβληθεί οποτεδήποτε αίτηση στον Φορέα Αδειοδότησης από τον ίδιο και τον υποψήφιο αποκτώντα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παρόν άρθρο για τις αιτήσεις χορήγησης Βεβαίωσης και τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Η μεταβίβαση δεν συνιστά λόγο παράτασης των προθεσμιών του άρθρου 12. Σε περίπτωση κατά την οποία γίνεται αποδεκτό αίτημα μεταβίβασης υφιστάμενης Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, η εν λόγω Άδεια αντικαθίσταται από τη Βεβαίωση, η οποία εκδίδεται ηλεκτρονικά στο όνομα του νέου κατόχου.

17. Σε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων των Αδειών Παραγωγής του παρόντος, για τα οποία δεν απαιτείται τροποποίηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 19, οι κάτοχοι αυτών προβαίνουν οποτεδήποτε σε απλή γνωστοποίηση της σχετικής μεταβολής στοιχείων προς τον Φορέα Αδειοδότησης.

18. Στον Κανονισμό του άρθρου 18 εξειδικεύονται τα δικαιολογητικά και στοιχεία, τα οποία υποβάλλει ο αιτών, καθώς και κάθε άλλη διαδικασία και λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου, των άρθρων 11 έως και 17, καθώς και των άρθρων 19 και 22 έως και 25.»

Άρθρο 81
Ειδικοί όροι λειτουργίας των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 11Β στον ν. 4685/2020

Στον ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται άρθρο 11Β ως εξής:

«Άρθρο 11Β
Ειδικοί όροι σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο

1. Οι κάτοχοι Βεβαιώσεων που αφορούν σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10 δύνανται να συνάπτουν Συμβάσεις Λειτουργικής Ενίσχυσης του ν. 4414/2016 (Α' 149) ή να συμμετέχουν στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας του ν. 4425/2016 (Α' 185), σύμφωνα με το άρθρο 12α του ν. 4414/2016.

2. Οι σταθμοί της παρ. 11Α του άρθρου 10 δεν απορροφούν ενέργεια από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, παρά μόνο για την εξυπηρέτηση των βοηθητικών τους καταναλώσεων και, κατά τη λειτουργία τους, δεν υπερβαίνουν τη Μέγιστη Ισχύ Παραγωγής, όπως αυτή αναγράφεται στη Βεβαίωση.»

Άρθρο 82
Περιοχές με κορεσμένα δίκτυα - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 14 του ν. 4685/2020

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί των κορεσμένων περιοχών Δικτύου και Συστήματος, προστίθενται οι σταθμοί των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10, προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι περιοχές με κορεσμένα δίκτυα και η δυνατότητα απορρόφησης ισχύος σε αυτές διαπιστώνονται με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), η οποία εκδίδεται μέχρι τον Νοέμβριο κάθε έτους, μετά από εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή ή κοινή εισήγηση των αρμόδιων Διαχειριστών, η οποία υποβάλλεται στη Ρ.Α.Ε. μέχρι τον Σεπτέμβριο κάθε έτους.

Η απόφαση της Ρ.Α.Ε. περιλαμβάνει μία σαφώς ορισμένη περιοχή του Δικτύου ή/και του Συστήματος που είναι κορεσμένη και καθορίζει την τυχόν δυνατότητα απορρόφησης ισχύος ανά τεχνολογία Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., συμπεριλαμβανομένων των σταθμών των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10. Στις περιοχές του δευτέρου εδαφίου εφαρμόζεται η περ. (β) της παρ. 2 του άρθρου 25Α.»

Άρθρο 83
Εφάπαξ τέλος υποβολής αίτησης - Τροποποίηση άρθρου 16 του ν. 4685/2020

Στο άρθρο 16 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί τέλους υποβολής αιτήσεων, προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 16
Εφάπαξ Τέλος υποβολής αίτησης

1. Το εφάπαξ τέλος για την υποβολή εντός κύκλου της αίτησης του άρθρου 11 που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ισχύει, υπέρ του Φορέα Αδειοδότησης, υπολογίζεται επί τη βάσει αξίας 60 /MW μέγιστης ισχύος παραγωγής. Η ανώτατη αξία του εφάπαξ τέλους ορίζεται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων και, σε κάθε περίπτωση, δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ.

2. Για την υποβολή αίτησης για τροποποίηση Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας εντός κύκλου υποβολής αιτήσεων, το ύψος του τέλους ορίζεται στο ένα πέμπτο (1/5) του ποσού που προκύπτει από την παρ. 1 με ανώτατο όριο τα δύο χιλιάδες τετρακόσια (2.400) ευρώ.

Ειδικά σε περίπτωση αίτησης για τροποποίηση Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας για αύξηση της μέγιστης ισχύος παραγωγής πέραν του δέκα τοις εκατό (10%) της αρχικά αναγραφείσας στη Βεβαίωση, Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή στην Άδεια Παραγωγής, το τέλος για το πρόσθετο μέρος της ισχύος υπολογίζεται βάσει των οριζομένων στην παρ. 1 και καταβάλλεται επιπλέον του ποσού που προκύπτει από το πρώτο εδάφιο.

3. Για τους σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10, ως ισχύς για τον υπολογισμό του εφάπαξ τέλους υποβολής αίτησης, λαμβάνεται υπόψη η μέγιστη ισχύς έγχυσης του σταθμού Ανανεώσημων Πηγών Ενέργειας με διατάξεις αποθήκευσης.»

Άρθρο 84
Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και Ειδικών Έργων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 18 του ν. 4685/2020

Στην παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί Κανονισμού Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας, προστίθεται περ. (θ) και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη του Φορέα Αδειοδότησης, εγκρίνεται ο Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Ειδικών Έργων. Με τον Κανονισμό αυτό εξειδικεύονται:

α) Τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 19.

β) Η διαδικασία της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων για τη χορήγηση Βεβαιώσεων των άρθρων 11 και 19, το υπόδειγμα αίτησης προς συμπλήρωση από τον αιτούντα και τα συνοδευτικά αυτής έγγραφα, καθώς και η διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων αυτών, η διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων του άρθρου 19, η διαδικασία της ηλεκτρονικής υποβολής και της εξέτασης αντιρρήσεων κατά των υποβαλλόμενων αιτήσεων.

γ) Οι τεχνικές λεπτομέρειες για τη δομή και το περιεχόμενο του Ηλεκτρονικού Μητρώου, η διαβάθμιση των χρηστών και ο τρόπος πρόσβασης σε αυτό, τα διαπιστευτήρια και τα ειδικότερα θέματα εγγραφής και αυθεντικοποίησης των χρηστών, η πολιτική ασφάλειας του συστήματος, η διαλειτουργική σύνδεσή του με τα πληροφοριακά συστήματα των Διαχειριστών και των αδειοδοτούντων φορέων.

δ) Η διαδικασία τροποποίησης και μεταβίβασης της Βεβαίωσης των άρθρων 11 και 19 αντιστοίχως, καθώς και υφιστάμενης Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθώς και η διαδικασία καταχώρησης των στοιχείων της Βεβαίωσης και της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων των άρθρων 11 και 19 αντιστοίχως, σε περίπτωση γνωστοποίησης μεταβολής.

ε) Οι ειδικότερες υποχρεώσεις του κατόχου Βεβαίωσης και Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, η διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου πλήρωσης των οροσήμων του άρθρου 12 και των συναφών υποχρεώσεων, καθώς και η διαδικασία καταχώρησης της αυτοδίκαιης παύσης ισχύος και η διαδικασία ανάκλησης της Βεβαίωσης, καθώς και της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων.

στ) Τα κριτήρια συγκριτικής αξιολόγησης σε περίπτωση αδυναμίας διευθέτησης της εδαφικής επικάλυψης ή ενεργειακής αυτοτέλειας των έργων ή υπέρβασης της φέρουσας ικανότητας του δήμου εγκατάστασης των σταθμών Α.Π.Ε..

ζ) Τα ζητήματα κορεσμού, συμπεριλαμβανομένης της έναρξης υποβολής αιτήσεων και τον τρόπο κατανομής του διαθέσιμου περιθωρίου στις επιμέρους κατηγορίες σταθμών Α.Π.Ε., σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 13.

η) Κάθε άλλο ειδικό ζήτημα που ρυθμίζεται από τον Κανονισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

θ) Οι ειδικότερες υποχρεώσεις, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση Βεβαιώσεων ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων των σταθμών των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10, η εξειδίκευση των οικονομικών και τεχνικών στοιχείων των αιτούντων, ο υπολογισμός και η εξόφληση των σχετικών τελών, καθώς και η τροποποίηση των Βεβαιώσεων ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων για την υπαγωγή των σταθμών στις περιπτώσεις των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10.»

Άρθρο 85
Χορήγηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων - Τροποποίηση άρθρου 19 του ν. 4685/2020

Στο άρθρο 19 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί Βεβαίωσης Ειδικών Έργων: α) στην περ. α της παρ. 2 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) στην περ. γ της παρ. 2 προστίθεται τρίτο εδάφιο, γ) στην περ. β της παρ. 3 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, δ) στην παρ. 4 προστίθενται περ. γ) και δ), ε) στην παρ. 7 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 19
Βεβαίωση Ειδικών Έργων

1. Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων χορηγείται από τον Φορέα Αδειοδότησης, κατόπιν υποβολής αιτήσεως στο Ηλεκτρονικό Μητρώο.

Οι αιτήσεις υποβάλλονται από την πρώτη έως και τη δέκατη ημέρα των μηνών Φεβρουαρίου, Ιουνίου, Οκτωβρίου (κύκλος υποβολής αιτήσεων).

2. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτώς και καταχωρείται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου

11 και συνοδεύεται επιπλέον από:

α) Αναλυτική τεχνική περιγραφή του σταθμού.

Ειδικά για τη χορήγηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων σε σταθμό της παρ. 11Β του άρθρου 10, υποβάλλεται αναλυτική τεχνική περιγραφή των μονάδων παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και των διατάξεων αποθήκευσης, η οποία περιλαμβάνει την τεχνική διαμόρφωση και τον κύριο εξοπλισμό τους, παραθέτοντας την εγκατεστημένη ισχύ των κύριων συνιστωσών, τη μέγιστη ισχύ παραγωγής και απορρόφησης των αποθηκευτικών διατάξεων και την αρχική εγκατεστημένη χωρητικότητα αυτών, καθώς και τη μέγιστη ισχύ και ενέργεια που ο σταθμός εγγυημένα μπορεί να παρέχει στην έξοδό του.

β) Για αιολικούς σταθμούς, από μετρήσεις του δυναμικού Α.Π.Ε. και για τις μονάδες Σ.Η.Θ.Υ.Α. από τα ενεργειακά ισοζύγιά τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

γ) Ενεργειακή μελέτη και επιχειρηματικό σχέδιο του έργου.

Ειδικά για τους υβριδικούς σταθμούς, η αίτηση συνοδεύεται από τεχνοοικονομική μελέτη, η οποία περιλαμβάνει εκτίμηση της ενεργειακής αποδοτικότητας του σταθμού (ωριαία προσομοίωση της λειτουργίας του υβριδικού σταθμού, ωριαία προσομοίωση της λειτουργίας του αυτόνομου συστήματος, με και χωρίς τον υβριδικό σταθμό, για διάρκεια ενός έτους) με βάση τις αρχές που ορίζονται στο υφιστάμενο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και τον Κώδικα Διαχείρισης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

Ειδικά για τους σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10, η αίτηση συνοδεύεται από μελέτη λειτουργίας και εσόδων αγοράς, η οποία προσδιορίζει τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και τα αναμενόμενα έσοδα από αυτή, με διάκριση τουλάχιστον μεταξύ εσόδων από την αγορά ενέργειας και την αγορά εξισορρόπησης, κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας αποθήκευσης.

δ) Στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού να υλοποιήσουν το έργο με βάση την τεχνική τους επάρκεια και τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης, (ίδια κεφάλαια, τραπεζική χρηματοδότηση κ.α.) κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

ε) Συνολικό επιχειρηματικό σχέδιο, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των αιτήσεων που έχει υποβάλει ο αιτών. καθώς και του συνόλου των Βεβαιώσεων, Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων και Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που κατέχει.

3. Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων χορηγείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του άρθρου 11 και εφόσον τεκμηριώνεται επιπλέον από τα υποβληθέντα στοιχεία:

α) Η ενεργειακή αποδοτικότητα του έργου. Ειδικά για το αιολικό δυναμικό, οι υποβαλλόμενες μετρήσεις πρέπει να έχουν εκτελεστεί από πιστοποιημένους φορείς, σύμφωνα με το πρότυπο DIN-EN ISO/IEC 17025/2000, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερες απαιτήσεις και προδιαγραφές μετρήσεων δυναμικού Α.Π.Ε. ή ενεργειακών ισοζυγίων ανά τεχνολογία προβλέπονται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

β) Η οικονομοτεχνική αποδοτικότητα και βιωσιμότητα του έργου, βάσει εκτιμώμενου εσωτερικού βαθμού απόδοσης («IRR») που υπολογίζεται στη βάση τιμήματος που αντιστοιχεί στη μεσοσταθμική τιμή της τελευταίας διενεργηθείσας ανταγωνιστικής διαδικασίας της τεχνολογίας αυτής, προσαυξημένη κατάλληλα ώστε να λαμβάνονται υπόψη τυχόν απαιτούμενα πρόσθετα κόστη για την υλοποίηση του έργου.

Ειδικά για σταθμούς της παρ. 11Β του άρθρου 10 η οικονομική αποδοτικότητα και βιωσιμότητα της επένδυσης, με κριτήριο τον εκτιμώμενο εσωτερικό βαθμό απόδοσης («IRR»), βάσει των εσόδων του σταθμού αποθήκευσης από τη συμμετοχή του στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τεκμηριωμένη και εύλογη προσδοκία εσόδων από άλλες πηγές.

γ) Η τεχνική επάρκεια του αιτούντος για την υλοποίηση του εξεταζόμενου έργου.

δ) Η οικονομική επάρκεια του αιτούντος και η δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου.

ε) Η μη ύπαρξη θεμάτων σχετικά με την ασφάλεια των εν γένει εγκαταστάσεων, δικτύων και του σχετικού εξοπλισμού του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και των δικτύων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, εφόσον το προτεινόμενο έργο είναι Υβριδικός Σταθμός ή σταθμός Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή σταθμός Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που πρόκειται να συνδεθεί σε κορεσμένο νησιωτικό δίκτυο ή να εγκατασταθεί σε κορεσμένο νησιωτικό δίκτυο και προτείνεται να συνδεθεί με το Σύστημα ή το Δίκτυο σε περιοχή με μη κορεσμένο δίκτυο.

4. Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων εκδίδεται το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων, εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις για το εν λόγω έργο, άλλως εντός τριάντα (30) ημερών από το πέρας της προθεσμίας του αιτούντος να υποβάλει τις απόψεις του κατά των αντιρρήσεων.

Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης.

Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα κατά την έννοια του άρθρου 3 του Κανονισμού 2014/910/ΕΕ, όπως ισχύει, και περιλαμβάνει, πέραν των οριζομένων στην παράγραφο 6 του άρθρου 11, κατ' ελάχιστον τα εξής στοιχεία:

α) το σημείο σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα για τα ειδικά έργα των περιπτώσεων στ), ζ) και η) του άρθρου 10,

β) τον τύπο και τα χαρακτηριστικά του συστήματος αποθήκευσης ενέργειας, εάν υπάρχει,

γ) τη μέγιστη ισχύ απορρόφησης των διατάξεων αποθήκευσης του σταθμού, κατά την περ. (λθ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179),

δ) τη μέγιστη ισχύ έγχυσης των διατάξεων αποθήκευσης του σταθμού, κατά την περ. (λι) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

5. Ο Φορέας Αδειοδότησης πριν εκδώσει την απόφαση του, μπορεί να συνεργάζεται με τον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών για τον κατ' αρχήν καθορισμό του τρόπου και του σημείου σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο. Ο καθορισμός αυτός λαμβάνει χώρα εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του ερωτήματος του Φορέα Αδειοδότησης προς τον Διαχειριστή και δεν συνεπάγεται δέσμευση του Διαχειριστή ή του Φορέα Αδειοδότησης για την ύπαρξη διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου κατά τη χορήγηση της Προσφοράς Σύνδεσης.

6. Δεν επιτρέπεται η τροποποίηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας έργου που εμπίπτει στην κατηγορία του Ειδικού Έργου, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 10, ώστε το προτεινόμενο έργο ή μέρος αυτού να μην υπάγεται πλέον στον ορισμό αυτό.

7. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 7 έως και 17 του άρθρου 11, καθώς και των παραγράφων 2 (γ) και 3 του άρθρου 12 και των άρθρων 13 έως και 16.

Ειδικά για τις περιπτώσεις σταθμού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή σταθμού της παρ. 11Α του άρθρου 10, δύναται να υποβληθεί αίτηση για την τροποποίηση της Βεβαίωσης σε Βεβαίωση Ειδικών Έργων, για την υπαγωγή στην παρ. 11Β του άρθρου 10, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν και εντός του κύκλου υποβολής αιτήσεων.»

Άρθρο 86
Λειτουργία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο - Προσθήκη άρθρου 19Α στον ν. 4685/2020

Στον ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται άρθρο 19Α ως εξής:

«Άρθρο 19Α
Ειδικοί όροι λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγες Ενέργειας

και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο

1. Οι σταθμοί παραγωγής της παρ. 11Β του άρθρου 10:

(α) επιτρέπεται να απορροφούν ενέργεια από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας για σκοπούς αποθήκευσής της,

(β) δεν επιτρέπεται να συνάπτουν Συμβάσεις Λειτουργικής Ενίσχυσης του ν. 4414/2016 (Α' 149),

(γ) συμμετέχουν στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας του ν. 4425/2016 (Α' 185),

(δ) δεν υπερβαίνουν τη συνολική Μέγιστη Ισχύ Έγχυσης του σταθμού παραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) με διατάξεις αποθήκευσης, κατά την έννοια της περ. (λιγ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), που αναγράφεται στη Βεβαίωση Ειδικών Έργων,

ε) η Μέγιστη Ισχύς Έγχυσης σταθμού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με διατάξεις αποθήκευσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μέγιστη ισχύ παραγωγής του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και τη μέγιστη ισχύ έγχυσης από τις διατάξεις αποθήκευσης του σταθμού, όποια από τις δύο είναι υψηλότερη.

2. Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας δύναται να καθορίζει ειδικούς όρους λειτουργίας των σταθμών του παρόντος στη σχετική Βεβαίωση Ειδικών Έργων. Ειδικότεροι όροι σχετικά με την πραγματοποίηση των μετρήσεων και τον τρόπο συμμετοχής των σταθμών του παρόντος στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας καθορίζονται στους οικείους Κώδικες.»

Άρθρο 87
Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν. 4685/2020

Στον ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται άρθρο 25Α ως εξής:

«Άρθρο 25Α
Μεταβατικές διατάξεις - Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας με διατάξεις αποθήκευσης

1. Ως προς τις εν ισχύ, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σταθμών που συνδυάζουν μονάδες Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) με διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και έχουν λάβει άδεια παραγωγής, σύμφωνα με τον υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ.1/οικ.17951/6.12.2000 Κανονισμό Αδειών Παραγωγής και Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (Β' 1498) ή εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ίδιου Κανονισμού, και οι οποίες έχουν χορηγηθεί πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4819/2021 (Α' 129), εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις παρ. 5, 11Α και 11Β του άρθρου 10, 6, 8, 10 και 15 του άρθρου 11, 2, 3 και 7 του άρθρου 19 και στα άρθρα 11Β, 14, 18 και 19Α. Ειδικά για τις άδειες του προηγούμενου εδαφίου, οι προθεσμίες του άρθρου 12 άρχονται από την 1η Σεπτεμβρίου 2022. Εντός είκοσι (20) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), με ανακοίνωσή της, την οποία δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της, αναρτά κατάλογο των αδειών του πρώτου εδαφίου.

2. Εντός τριών (3) μηνών από την ανακοίνωση της παρ. 1:

(α) Οι κάτοχοι των αδειών της παρ. 1, υπό την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στην περ. (β), υποβάλλουν στη Ρ.Α.Ε. αίτηση, δυνάμει της οποίας επιλέγουν να υπαχθούν είτε:

(αα) στην περίπτωση της παρ. 11Β του άρθρου 10 για την έκδοση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, και η οποία συνοδεύεται από:

(i) αναλυτική τεχνική περιγραφή του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, κατά την περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 19 και το Μέρος 2 του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού Βεβαιώσεων,

(ii) αναλυτική τεχνική περιγραφή του σταθμού αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά την περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 132 ΣΤ του ν. 4001/2011 (Α' 179), και

(iii) εγγυητική επιστολή του άρθρου 11Α.

Από τη διαδικασία αυτή δεν δύναται να προκύψουν περισσότερες από μια Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ανά αίτηση και δεν επιτρέπεται η κατάτμηση της αρχικής άδειας, είτε

(αβ) στην περίπτωση των άρθρων 132Ε έως 132Ζ του ν. 4001/2011, καταργώντας τις μονάδες παραγωγής από Α.Π.Ε. και υπό τους όρους του άρθρου 132Η του ίδιου νόμου.

(β) Ειδικά οι κάτοχοι των αδειών της παρ. 1 με εγκαταστάσεις στις περιοχές όπου το δίκτυο έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο με βάση την υπ' αριθμ. 699/2012 απόφαση της Ρ.Α.Ε., καθώς και στη νήσο Κρήτη, υποβάλλουν στη Ρ.Α.Ε. αίτηση, δυνάμει της οποίας επιλέγουν να υπαχθούν είτε:

(βα) στην παρ. 11Β του άρθρου 10 για την έκδοση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, υπό τους όρους και τις διαδικασίες της υποπερ. (αα) της περ. (α) της παρούσας, είτε

(ββ) στην υποπερ. (αβ) της περ. (α) της παρούσας.

3. Σε περίπτωση μη υποβολής των αιτήσεων της υποπερ. (αα) της περ. (α) και της περ. (β) της παρ. 2 ή των συνυποβαλλόμενων εγγράφων και στοιχείων εντός του χρονικού διαστήματος της ίδιας παραγράφου, η Ρ.Α.Ε. ανακαλεί την άδεια, εντός της προθεσμίας της παρ. 4 του άρθρου 19.

4. Οι κάτοχοι εν ισχύ, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, Βεβαιώσεων ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων δύνανται να υποβάλουν αίτηση για την τροποποίηση αυτών, προκειμένου για την υπαγωγή τους είτε στις περιπτώσεις των παρ. 11Α ή 11Β του άρθρου 10, ή στην περίπτωση της παρ. 11Β του άρθρου 10, αντίστοιχα. Τα αιτήματα τροποποίησης Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων υποβάλλονται στη Ρ.Α.Ε. εντός ή εκτός κύκλου υποβολής αιτήσεων, συνυποβαλλομένων των απαιτούμενων εγγράφων και στοιχείων, υπό τους όρους και τις διαδικασίες των άρθρων 11 και 19, αντιστοίχως, καθώς και του Κανονισμού Βεβαιώσεων, εφαρμοζομένων του άρθρου 16 και της περ. (β) της παρ. 1 του άρθρου 17.

5. Οι κάτοχοι εν ισχύ, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, Αδειών Παραγωγής ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δύνανται να υποβάλουν αίτηση στη Ρ.Α.Ε. για την τροποποίηση αυτών για την υπαγωγή τους στις παρ. 11Α ή 11Β του άρθρου 10, σύμφωνα με τα άρθρα 11 ή 19, κατά περίπτωση, τον Κανονισμό Βεβαιώσεων και την παρ. 4 του άρθρου 25.

6. Εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, αιτήσεις για την έκδοση αδειών της παρ. 1 απορρίπτονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 88
Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών ισχύος ≤ 1MW σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας - Τροποποίηση περ. α' παρ. 6 άρθρου 56 του ν. 2637/1998

Στην περ. α) της παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (Α' 200), περί εγκατάστασης φωτοβολταϊκών σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, απαλείφεται η προθεσμία για την έκδοση της κοινής απόφασης του δευτέρου εδαφίου, στο τρίτο εδάφιο προστίθεται η αναφορά στους σταθμούς αποθήκευσης ενέργειας και η περ. α) διαμορφώνεται εξής:

«α) Σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται από τη Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης της οικείας περιφερειακής ενότητας ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας, εκτός από την αγροτική εκμετάλλευση αγροτική δραστηριότητα, κατά την έννοια του ν. 3874/2010 (Α' 151), και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε.. Κάθε επέμβαση στις εκτάσεις αυτές είτε για τη μεταβολή του προορισμού τους και τη διάθεσή τους για άλλες χρήσεις είτε για την εκτέλεση έργων ή τη δημιουργία εγκαταστάσεων ή παροχή άλλων εξυπηρετήσεων μέσα σε αυτές, έστω και χωρίς μεταβολή της κατά προορισμό χρήσης τους, αποτελεί εξαιρετικό μέτρο και ενεργείται πάντοτε με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με κοινή απόφαση

των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και μόνο για λόγους που εξυπηρετούν τον γεωργικό χαρακτήρα της αγροτικής εκμετάλλευσης ή την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε.. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει εφόσον πρόκειται για εκτέλεση στρατιωτικών έργων, που αφορούν στην εθνική άμυνα της χώρας, καθώς και για την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α., πρώτου και δεύτερου βαθμού, για την κατασκευή δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, υποσταθμών και εν γένει για την εκτέλεση κάθε έργου που αφορά στην υποδομή του ηλεκτρικού συστήματος και του δικτύου φυσικού αερίου, σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή για περιπτώσεις Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010, ιδίως για επενδύσεις που αφορούν και συνδέονται με τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων και τη βιομηχανία τροφίμων. Κτίρια και εγκαταστάσεις νομίμως υφιστάμενα προ της 3.12.2019 επί αγροτεμαχίων που έχουν χαρακτηρισθεί ως αγροτικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας, μπορούν να αλλάξουν χρήση, ώστε να αξιοποιηθούν για μεταποίηση αγροτικών προϊόντων.

Ειδικά η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW) απαγορεύεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδο- μικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33), και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), εκτός αν διαφορετικά προβλέπεται στα εγκεκριμένα αυτά σχέδια. Ειδικά η παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW) επιτρέπεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οι- κιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33) και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), υπό την προϋπόθεση ότι οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί, για τους οποίους χορηγούνται δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, μετά την έναρξη ισχύος της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/74123/2971/29.7.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 3149), δεν υπερβαίνουν το μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%), καλύπτουν αγροτικές εκτάσεις που αθροιζόμενες με τις αγροτικές εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία ή έχουν χορηγηθεί δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης και τις εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που εγκαθίστανται σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174), δεν υπερβαίνουν το ένα τοις εκατό (1%) του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων της κάθε Περιφερειακής Ενότητας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης καθορίζεται η ισχύς σε MW των φωτοβολταϊκών σταθμών που επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα και προσδιορίζονται οι ενέργειες των αρμόδιων υπηρεσιών. Για τον ανωτέρω καθορισμό χρησιμοποιούνται τα στοιχεία της Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας του έτους 2017 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και λαμβάνεται υπόψη μία τυπική στρεμματική κάλυψη ανά μονάδα ισχύος των φωτοβολταϊκών σταθμών. Με την απόφαση αυτή δύναται να επιβάλλονται περιορισμοί ως προς το είδος των καλλιεργούμενων εκτάσεων, ενώ μπορεί να περιορίζεται και το ως άνω ποσοστό σε συγκεκριμένες Περιφερειακές Ενότητες. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να προσδιορίζονται περιορισμοί στον τρόπο θεμελίωσης των βάσεων στήριξης των φωτοβολταϊκών συστημάτων, καθώς και υποχρεώσεις για την αποκατάσταση του γηπέδου μετά την αποξήλωση φωτοβολταϊκών σταθμών.»

Άρθρο 89
Πλαίσιο προτεραιότητας στη χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγες Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται το πλαίσιο προτεραιότητας στη χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και σταθμούς αποθήκευσης από τον Διαχειριστή του Δικτύου και τον Διαχειριστή του Συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που έχουν χαρακτηρισθεί ως κορεσμένα δίκτυα, λαμβάνοντας υπ' όψιν ιδίως την ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού, την τεχνική δυνατότητα σύνδεσης σταθμών στο Δίκτυο ή το Σύστημα του εκάστοτε Διαχειριστή, το μέγεθος των υπό ανάπτυξη σταθμών, τη μείωση του ενεργειακού κόστους των καταναλωτών και των επιχειρήσεων, οικονομικά και τεχνικά κριτήρια, την τεχνολογία των έργων, το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (Β' 4893/2019), την κυκλική οικονομία, την εξοικονόμηση ενέργειας, τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158), τις αποφάσεις της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων, την περιφερειακή ενίσχυση και ανάπτυξη, την προώθηση των Ενεργειακών Κοινοτήτων, καθώς και τη γεωγραφική κατανομή των έργων. Το πλαίσιο προτεραιότητας δύναται να διαφοροποιείται μεταξύ Διαχειριστή Συστήματος, Διαχειριστή Δικτύου, καθώς και για τις περιοχές που έχουν χαρακτηρισθεί ως κορεσμένα δίκτυα.

2. Ο Διαχειριστής του Συστήματος, για τεχνικούς λόγους, προς τον σκοπό της βέλτιστης αξιοποίησης των υποδομών Συστήματος και Δικτύου και για τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και για λόγους που σχετίζονται με την εφαρμογή των κριτηρίων προτεραιότητας, δύναται να χορηγεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης με μειωμένη τελική εγκατεστημένη ισχύ έναντι της αναγραφόμενης στην άδεια παραγωγής, στη Βεβαίωση Παραγωγού ή στη Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή στην αίτηση χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σε περίπτωση σταθμών του άρθρου 33. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης η προηγούμενη τροποποίηση της άδειας παραγωγής, της Βεβαίωσης Παραγωγού ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων από τον Φορέα Αδειοδότησης.

3. Με την απόφαση της παρ. 1 δύναται να:

(α) τίθενται όροι, προϋποθέσεις και περιορισμοί σε συγκεκριμένες κατηγορίες σταθμών που λαμβάνουν προτεραιότητα, ενόψει των κριτηρίων της παρ. 1 και του είδους του αιτήματος,

(β) προβλέπεται εάν τα κριτήρια που εφαρμόζονται ανά κατηγορία αφορούν περιπτώσεις που έχει κατατεθεί αίτημα χορήγησης προσφοράς σύνδεσης, κοινό αίτημα για χορήγηση προσφοράς σύνδεσης ή αιτήματα σταθμών του ίδιου Παραγωγού,

(γ) απαιτείται προσκόμιση εγγυητικής επιστολής ή τεκμηρίωση της οικονομικής φερεγγυότητας του παραγωγού. Εφόσον απαιτηθεί προσκόμιση εγγυητικής επιστολής, σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, αυτή καταπίπτει υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

(δ) καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία που ακολουθείται σε περίπτωση χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης από τον

Διαχειριστή του Συστήματος, σύμφωνα με την παρ. 2 σε περίπτωση αιτήματος χορήγησης προσφοράς σύνδεσης, κοινού αιτήματος για χορήγηση προσφοράς σύνδεσης ή αιτημάτων σταθμών του ίδιου Παραγωγού,

(ε) καθορίζεται κατά περίπτωση το εύρος ή όριο απόκλισης της τελικά εγκατεστημένης από την αναγραφόμενη ισχύ, η οποία θα χορηγηθεί στην Οριστική Προσφορά Σύνδεσης από τον Διαχειριστή του Συστήματος σύμφωνα με την παρ. 2, το οποίο δεν υπερβαίνει ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%),

(ζ) να ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

4. Αιτήματα για χορήγηση οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), που δεν περιορίζουν τη χωρητικότητα υποδοχής δυναμικού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. των ηλεκτρικών δικτύων, εξετάζονται διακριτά από τα αιτήματα χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., από τους αρμόδιους διαχειριστές. Με την απόφαση της παρ. 1 δύναται να προβλέπονται οι όροι, η διαδικασία και άλλες λεπτομέρειες σχετικά με την αξιολόγηση των αιτημάτων της παρούσας.

5. Το πλαίσιο προτεραιότητας που καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 1 ισχύει κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης για την κατά προτεραιότητα χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από τον Διαχειριστή του Δικτύου και τον Διαχειριστή του Συστήματος, συμπεριλαμβανομένων και των περιοχών που έχουν χαρακτηρισθεί ή χαρακτηρίζονται ως κορεσμένα δίκτυα.

ΜΕΡΟΣ Δ'
ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΙΛΟΤΙΚΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΠΛΩΤΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ

Άρθρο 90
Πεδίο εφαρμογής - Ορισμοί

1. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αποκλειστικά για τη χωροθέτηση, αδειοδότηση, εγκατάσταση και λειτουργία πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και των συνοδών τους έργων σε χερσαίο και θαλάσσιο χώρο εκτός των λιμένων.

2. Επιτρέπεται η χωροθέτηση, αδειοδότηση, εγκατάσταση και λειτουργία μέχρι δέκα (10) Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών (Π.Θ.Π.Φ.Σ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.

3. Ως Π.Θ.Π.Φ.Σ. νοούνται τα συστήματα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εγκατεστημένης ισχύος από μισό μεγαβάτ (0.5 MW) μέχρι ένα μεγαβάτ (1 MW) έκαστο, τα οποία απαρτίζονται από (α) πλωτές φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις που αναπτύσσονται σε θαλάσσια έκταση και αγκυρώνονται στον πυθμένα ή/και σε χερσαίο τμήμα, (β) οικίσκο στέγασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού επί χερσαίου χώρου που περιλαμβάνει τον υποσταθμό διασύνδεσης με το δίκτυο και λοιπό ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό, (γ) καλώδια σύνδεσης των πλωτών φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων με τον οικίσκο στέγασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και (δ) συνοδά έργα, απαραίτητα για την πρόσβαση στον χώρο της εγκατάστασης και την ασφαλή λειτουργία του σταθμού.

Άρθρο 91
Διαδικασία χωροθέτησης και αδειοδότησης

1. Οι Πιλοτικοί Θαλάσσιοι Πλωτοί Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) απαλλάσσονται από:

α) την υποχρέωση λήψης Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων,

β) περιβαλλοντική αδειοδότηση και λήψη Πρότυπων Περιβαλλοντικών δεσμεύσεων,

γ) την υποχρέωση έκδοσης οικοδομικής άδειας.

2. Η χωροθέτηση των Π.Θ.Π.Φ.Σ. πραγματοποιείται σε θαλάσσιες και χερσαίες εκτάσεις, σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος.

3. Ο ενδιαφερόμενος, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, υποβάλλει αίτηση στη Διεύθυνση Χωροταξίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η αίτηση περιλαμβάνει:

α) Τοπογραφικό Διάγραμμα ή απόσπασμα Ορθοφωτοχάρτη εξαρτημένο στο ΕΓΣΑ '87, στο οποίο απεικονίζονται η προς κατάληψη θαλάσσια και χερσαία έκταση, το συνολικό εμβαδόν αυτής, οι συντεταγμένες των κορυφών της, καθώς και ο παρακείμενος χερσαίος χώρος.

β) Συνοπτική τεχνική έκθεση του προς ανάπτυξη έργου.

4. Η Διεύθυνση Χωροταξίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας διαβιβάζει την ως άνω αίτηση, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την υποβολή της, στις κάτωθι υπηρεσίες:

α) στην αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων,

β) στην αρμόδια υπηρεσία Νεοτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων,

γ) στην αρμόδια Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων,

δ) στην αρμόδια Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας και Σπηλαιολογίας,

ε) στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της αρμόδιας Περιφέρειας,

στ) στην αρμόδια Διεύθυνση Δασών, ή, σε περίπτωση που δεν υφίσταται, στο αρμόδιο Δασαρχείο,

ζ) στο Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας,

η) στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,

θ) στη Διεύθυνση Λιμενικών και Κτιριακών Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής,

ι) στο Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ.) του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής,

ια) στη Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού και Υποδομών του Υπουργείου Τουρισμού,

ιβ) στη Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας και Κοινωφελών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών,

ιγ) στη Γενική Διεύθυνση Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,

ιδ) στον οικείο Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

5. Οι ανωτέρω υπηρεσίες παρέχουν γνώμη αναφορικά με τη χωροθέτηση του Π.Θ.Π.Φ.Σ. στη Διεύθυνση Χωροταξίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ημέρα παραλαβής της αίτησης.

6. Εντός προθεσμίας τριών (3) ημερών από την πάροδο της προθεσμίας της παρ. 5, η Διεύθυνση Χωροταξίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας διαβιβάζει στο Κεντρικό Συμβούλιο Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α.) τα στοιχεία του φακέλου, συμπεριλαμβανομένων και των γνωμών που παρασχέθηκαν σύμφωνα με την παρ. 5. Η βεβαίωση περί επιτρεπτού της χωροθέτησης του Π.Θ.Π.Φ.Σ. ή η απορριπτική απόφαση εκδίδεται από το ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α. εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του φακέλου.

7. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, η χωροθέτηση Π.Θ.Π.Φ.Σ. επιτρέπεται και στις Ζώνες Προστασίας και Διαχείρισης, όπως αυτές ορίζονται στις παρ. 4β, 4γ και 4δ του άρθρου 19 του ν. 1650/1986 (Α' 160), χωρίς να απαιτούνται περιβαλλοντική αδειοδότηση και λήψη Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων, εφόσον δεν παραβλάπτεται η ακεραιότητα της προστατευόμενης περιοχής. Προς τούτο, υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο δέουσα εκτίμηση επιπτώσεων Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (Ε.Ο.Α.), η οποία αξιολογείται από την αρμόδια Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενης Περιοχής (ΜΔΠΠ) του άρθρου 34 του ν. 4685/2020 (Α' 92), βάσει των προδιαγραφών της υπό στοιχεία 52983/1952/2013 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 2436) κατ' αναλογική εφαρμογή των προβλεπομένων στην υπ' αριθμ. 52983/1952/2013 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 2436). Σε περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί το προεδρικό διάταγμα της παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986, που αφορά την προς κατάληψη

θαλάσσια και χερσαία έκταση, επιτρέπεται η χωροθέτηση Π.Θ.Π.Φ.Σ. χωρίς να απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση.

8. Το ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α. δύναται να εκδώσει έως δέκα (10) βεβαιώσεις περί επιτρεπτού της χωροθέτησης. Αν κάποιος εκ των Π.Θ.Π.Φ.Σ. δεν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης από τον αρμόδιο διαχειριστή εντός ενός (1) έτους από την έκδοση της βεβαίωσης, η Διεύθυνση Χωροταξίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να ακυρώσει την εκδοθείσα βεβαίωση και να εκδώσει νέα βεβαίωση για άλλον Π.Θ.Π.Φ.Σ..

Άρθρο 92
Σύμβαση Σύνδεσης

1. Οι κατά το άρθρο 90 κάτοχοι της Βεβαίωσης περί επιτρεπτού της χωροθέτησης του Πιλοτικού Θαλάσσιου Πλωτού Φωτοβολταϊκού Σταθμού (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) υποβάλλουν αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στον αρμόδιο διαχειριστή.

2. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής, διάταξης:

α) Οι Π.Θ.Π.Φ.Σ. εξαιρούνται από την υποχρέωση υποβολής εγγράφων, σχετικά με την περιβαλλοντική αδειοδότηση και την τεκμηρίωση του δικαιώματος νόμιμης χρήσης του χώρου εγκατάστασης του σταθμού,

β) οι Π.Θ.Π.Φ.Σ. λαμβάνουν Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, χωρίς να προαπαιτείται αδειοδότηση σύμφωνη με την περιβαλλοντική νομοθεσία,

γ) η ανωτέρω Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται κατά προτεραιότητα έναντι του συνόλου των αιτημάτων και εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την υποβολή της σχετικής αίτησης εκτός του ειδικού πλαισίου προτεραιότητας του άρθρου 88 ακόμα και σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά την περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, ή χαρακτηρίζονται ως κορεσμένα δίκτυα, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 4685/2020 (Α' 92),

δ) η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ισχύει για διάστημα δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία χορήγησής της και παρατείνεται έως την ημερομηνία λήξης της Ενιαίας Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας του άρθρου 94 του παρόντος, εφόσον κατά την ημερομηνία λήξης ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης ο Π.Θ.Π.Φ.Σ. έχει λάβει Ενιαία Άδεια Εγκατάστασης και Λειτουργίας.

3. Με την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, εντός δύο (2) μηνών από την έκδοσή της, οι Π.Θ.Π.Φ.Σ. συνυποβάλλουν στον διαχειριστή την εγγυητική επιστολή της παρ. 3 της υποπαρ. Ι.1. της παρ. Ι' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107) και συνάπτουν, εντός δύο (2) μηνών, Σύμβαση Σύνδεσης, για χρονικό διάστημα είκοσι (20) ετών. Το αίτημα σύναψης Σύμβασης Σύνδεσης διεκπεραιώνεται κατά προτεραιότητα έναντι κάθε άλλου αιτήματος.

Άρθρο 93
Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης

1. Οι Πιλοτικοί Θαλάσσιοι Πλωτοί Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και δύνανται να συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του ν. 4414/2016 μέχρι την 31η.12.2023, η οποία διέπεται από την Τιμή Αναφοράς της παρ. 2 του παρόντος.

2. Η Τιμή Αναφοράς των Π.Θ.Π.Φ.Σ. καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016.

3. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, επιτρέπεται να συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης για μέχρι δύο (2) Π.Θ.Π.Φ.Σ..

4. Για τους Π.Θ.Π.Φ.Σ. οι οποίοι λαμβάνουν επενδυτική ενίσχυση, δεν εφαρμόζεται η απομείωση της λειτουργικής ενίσχυσης της παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016.

Άρθρο 94
Ενιαία Άδεια Εγκατάστασης και Λειτουργίας

1. Για την εγκατάσταση και λειτουργία των Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) χορηγείται, σύμφωνα με το παρόν, Ενιαία Άδεια Εγκατάστασης και Λειτουργίας, η οποία ενσωματώνει και αντικαθιστά όλες τις διοικητικές άδειες που απαιτούνται κατά την κείμενη νομοθεσία. Στην άδεια αυτή οριοθετούνται και οι θαλάσσιες και χερσαίες εκτάσεις που θα χρησιμοποιηθούν για την εγκατάσταση και λειτουργία των Π.Θ.Π.Φ.Σ..

2. Η αίτηση για έκδοση Ενιαίας Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας υποβάλλεται στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μέχρι την 30ή.6.2023.

3. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, επιτρέπεται να υποβάλλει αίτηση και να λαμβάνει Ενιαία Άδεια Εγκατάστασης και Λειτουργίας για μέχρι δύο (2) Π.Θ.Π.Φ.Σ..

4. Με την αίτηση συνυποβάλλονται:

(α) συντεταγμένες της προς κατάληψη θαλάσσιας και χερσαίας έκτασης,

(β) τεχνική έκθεση του προς εγκατάσταση Π.Θ.Π.Φ.Σ.,

(γ) βεβαίωση περί επιτρεπτού της χωροθέτησης του Π.Θ.Π.Φ.Σ. της παρ. 6 του άρθρου 90,

(δ) οριστική Προσφορά Σύνδεσης και η αποδοχή αυτής,

(ε) γενικό πιστοποιητικό, πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης και καταστατικό σε περίπτωση νομικού προσώπου ή ταυτότητα σε περίπτωση φυσικού προσώπου.

5. Η έγκριση της ενιαίας άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας χορηγείται εντός είκοσι (20) ημερών από την προσήκουσα υποβολή της αίτησης και των αναγκαίων δικαιολογητικών, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

6. Η ενιαία άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας χορηγείται για χρονικό διάστημα είκοσι δύο (22) ετών και περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

(α) σε περίπτωση νομικού προσώπου, την επωνυμία και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου και σε περίπτωση φυσικού προσώπου, στοιχεία της ταυτότητας,

(β) τις συντεταγμένες της υδάτινης έκτασης, όπως αυτή οριοθετείται στη Βεβαίωση της παρ. 6 του άρθρου 90,

(γ) τυχόν όρους και προϋποθέσεις που έχουν τεθεί από τις συναρμόδιες υπηρεσίες,

(δ) τους υπόλοιπους όρους και τις προϋποθέσεις λειτουργίας της μονάδας.

7. Πριν από την έναρξη των εργασιών εγκατάστασης ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έγγραφα, με τα οποία τεκμηριώνονται η νόμιμη χρήση της χερσαίας έκτασης, η ύπαρξη παραχώρησης χρήσης, συμπεριλαμβανομένης της εκτέλεσης έργων, του αιγιαλού και του πυθμένα για τη διέλευση των καλωδίων, καθώς και η ύπαρξη παραχώρησης για το υδάτινο στοιχείο της θαλάσσιας έκτασης, σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 15 του ν. 2971/2001 (Α' 285).

8. Μετά την εγκατάσταση και λειτουργία του σταθμού ο κάτοχός του υποβάλλει στην υπηρεσία που χορήγησε την ενιαία άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας:

(α) διάγραμμα κάλυψης και τεχνική περιγραφή με την ένδειξη «Ως Κατασκευάστηκε»,

(β) έγγραφο του αρμόδιου διαχειριστή με το οποίο προκύπτει ότι ο Π.Θ.Π.Φ.Σ. έχει τεθεί σε λειτουργία,

(γ) υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού επίβλεψης της λειτουργίας του σταθμού, περί αποδοχής της ανάθεσης και τήρησης κατά τη λειτουργία του σταθμού των όρων και κανονισμών για την προστασία του περιβάλλοντος,

(δ) υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου περί μη αναστολής της αδειοδότησης του σταθμού.

9. Ο κάτοχος της ενιαίας άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας, κατά τη διάρκεια της κατασκευής και λειτουργίας του

Π.Θ.Π.Φ.Β.Σ., υποχρεούται να μεριμνά για την ασφαλή εγκατάσταση και λειτουργία του, την προστασία της υγείας και ζωής των εργαζομένων, την προστασία του περιβάλλοντος και να τηρεί κάθε άλλο κανόνα δικαίου που διέπει τη δραστηριότητά του.

10. Η εγκατάσταση και λειτουργία Π.Θ.Π.Φ.Σ. επιτρέπεται μόνο σε φυσικά πρόσωπα που είναι Έλληνες πολίτες ή πολίτες άλλου κράτους μέλους της ΕΕ και σε νομικά πρόσωπα που έχουν συσταθεί κατά το εσωτερικό δίκαιο ή το δίκαιο άλλου κράτους μέλους της ΕΕ και έχουν την καταστατική τους έδρα εντός της ΕΕ, η δε δραστηριότητά τους παρουσιάζει ουσιαστικό και συνεχή δεσμό με τις οικονομίες των εν λόγω κρατών.

Άρθρο 95
Παραχώρηση θαλάσσιου χώρου - Σύμβαση Παραχώρησης

1. Το Ελληνικό Δημόσιο, με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, μπορεί να παραχωρεί τη χρήση θαλάσσιων και χερσαίων εκτάσεων, για τις οποίες έχει εκδοθεί βεβαίωση περί επιτρεπτού της χωροθέτησης του Πιλοτικού Θαλάσσιου Πλωτού Φωτοβολταϊκού Σταθμού (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) του άρθρου 90, για την εγκατάσταση και λειτουργία Π.Θ.Π.Φ.Σ., για χρονικό διάστημα είκοσι δύο (22) ετών.

2. Η παραχώρηση χρήσης για την εκτέλεση έργων επί του αιγιαλού και του παρακείμενου θαλάσσιου χώρου πραγματοποιείται, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2971/2001 (Α' 285), χωρίς να εφαρμόζεται η παρ. 7 αυτού. Όσον αφορά στα απαιτούμενα δικαιολογητικά της παρ. 6 του ίδιου άρθρου, ο ενδιαφερόμενος, αντί της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του έργου, σύμφωνα με τον ν. 4014/2011 (Α' 209), ή της απόφασης έγκρισης υπαγωγής σε καθεστώς Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων του ιδίου νόμου, υποβάλλει τη βεβαίωση περί επιτρεπτού της χωροθέτησης του άρθρου 90 και αντί της έγκρισης ή γνωστοποίησης της αρμόδιας αρχής για την ίδρυση ή εγκατάσταση της επιχείρησης, υποβάλλει την ενιαία άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας του άρθρου 93.

3. Η παραχώρηση χρήσης του αιγιαλού, του υδάτινου στοιχείου και του πυθμένα του θαλάσσιου χώρου, πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στον ν. 2971/2001, εντός τριών (3) μηνών από την έκδοση της ενιαίας άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας του άρθρου 93, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου.

4. Πέρα από την περίπτωση όπου ο ενδιαφερόμενος μισθώσει χερσαία έκταση που δεν ανήκει στο Δημόσιο, οι χερσαίες εκτάσεις που μπορεί να παραχωρηθούν κατά την έννοια της παρ. 1, είναι οι εκτάσεις που ανήκουν στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου, οι δημοτικές γαίες με τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Ο.Τ.Α. α' βαθμού, καθώς και οι δασικές εκτάσεις και τα ακίνητα που διαχειρίζεται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με τον ν. 4061/2012 (Α 66).

6. Σχετικά με τις υποχρεώσεις του παραχωρησιούχου, τη λύση των συμβάσεων παραχώρησης, την εγκατάσταση του παραχωρησιούχου, και τις απαγορεύσεις εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 13 έως 17 του ν. 4282/2014 (Α' 182).

7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στην οποία συμπράττει ο Υπουργός Οικονομικών ή ο κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός, δύναται να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 96
Υποχρεώσεις κατόχων Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών

1. Οι κάτοχοι των Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν, μέχρι την 31η Μαρτίου κάθε έτους, μετά την έναρξη λειτουργίας της εγκατάστασης, Τεχνική Έκθεση Λειτουργίας στη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών και Εναλλακτικών Καυσίμων και στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και στο Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.). Στην έκθεση αυτή περιέχονται τα δεδομένα που προκύπτουν από την πιλοτική λειτουργία των σταθμών, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τυχόν προβλήματα λειτουργίας.

2. Το Κ.Α.Π.Ε., εντός τεσσάρων (4) μηνών από την υποβολή κάθε Τεχνικής Έκθεσης Λειτουργίας, υποβάλλει έκθεση προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στην οποία αναλύονται και συνοψίζονται τα δεδομένα της Έκθεσης. Η Έκθεση περιλαμβάνει και τυχόν προτάσεις για την προώθηση της τεχνολογίας σε μεγαλύτερη κλίμακα.

3. Για την ασφάλεια των πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και των συνοδών αυτών έργων, τοποθετούνται κατάλληλα αγκυροβόλια, όπως αυτά αναφέρονται στην τεχνική περιγραφή των εγκαταστάσεων. Αν συντρέχουν τεχνικοί λόγοι, η τοποθέτηση των αγκυροβολίων μπορεί να γίνει και εκτός των ορίων της μισθωμένης θαλάσσιας έκτασης, σε απόσταση, από τα όρια αυτής, που δεν υπερβαίνει, στην επιφάνεια της θαλάσσιας έκτασης, το τριπλάσιο του μέγιστου βάθους αυτής.

ΜΕΡΟΣ Ε'
ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ/ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

Άρθρο 97
Αύξηση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο - Προώθηση ενεργειακού συμψηφισμού και σταθμών αυτοπαραγωγής

1. Ο Διαχειριστής του Δικτύου εισηγείται σε ετήσια βάση στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) αναγκαίες τροποποιήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ), αναθεωρεί τις μεθοδολογίες ανάλυσης, όπου αυτό απαιτείται, και δρομολογεί τα αναγκαία έργα δικτύου για την αναβάθμιση της ικανότητας υποδοχής ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) του δικτύου διανομής. Κατά τον προσδιορισμό των διαθέσιμων περιθωρίων υποδοχής ισχύος λαμβάνονται υπόψη τυχόν περιορισμοί στην έγχυση ισχύος στο Δίκτυο που ενδέχεται να επιβάλλονται στους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

2. Ο Διαχειριστής του Δικτύου οφείλει να επικαιροποιεί περιοδικά τα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ανά υποσταθμό (Υ/Σ) και ανά μετασχηματιστή υψηλής τάσης (ΥΤ), τα οποία και δημοσιοποιεί στον δικτυακό του τόπο.

3. Ο Διαχειριστής του Δικτύου από τη θέση σε ισχύ του παρόντος διαθέτει περιθώριο απορρόφησης ισχύος δέκα μεγαβάτ (10 MW) ανά υποσταθμό πλέον του υφιστάμενου περιθωρίου, αποκλειστικά για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγών, αυτοπαραγωγών με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού, αυτοπαραγωγών με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού και παραγωγών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων.

Το ως άνω περιθώριο καθίσταται διαθέσιμο στο σύνολο των Υ/Σ του ΕΔΔΗΕ, περιλαμβανομένων των περιοχών με κορεσμένα δίκτυα και εξαιρουμένου μόνο του δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, χωρίς να καταλαμβάνεται από περιορισμούς που σχετίζονται με τα περιθώρια απορρόφησης του Συστήματος και κατανέμεται στις κάτωθι κατηγορίες σταθμών ως εξής:

α) σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς και αφορούν οικίες (νοικοκυριά), συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων, σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%),

β) σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς και αφορούν τον πρωτογενή τομέα (αγρότες), σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%),

γ) σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από αυτο-

παραγωγούς και αφορούν τον δευτερογενή - τριτογενή τομέα (λοιπές χρήσεις) σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%).

Για την διάθεση του ως άνω περιθωρίου, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Οριστικές Προσφορές Συνδεσης με ανώτατο όριο ισχύος τα δέκα κιλοβάτ (10 KW) ανά παροχή κατανάλωσης.

Μετά την παρέλευση δώδεκα (12) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, ο Διαχειριστής του Δικτύου αξιολογεί τα διαθέσιμα περιθώρια των ανωτέρω κατηγοριών ανά Υ/Σ. Εάν το περιθώριο κάποιας κατηγορίας έχει εξαντληθεί, ο Διαχειριστής δύναται να αξιοποιεί περιθώριο άλλων κατηγοριών, εφόσον η ανακατανομή αυτή δεν υπερβαίνει την ισχύ του ενός μεγαβάτ (1 MW).

4. Τα διαθέσιμα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που σύμφωνα με την παρ. 2 προκύπτουν ανά υποσταθμό (Υ/Σ) ή ανά μετασχηματιστή υψηλής τάσης/μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ), χωρίς να συνυπολογίζεται σε αυτά η ισχύς των δέκα μεγαβάτ (10 MW) της παρ. 3, διατίθενται για τη σύνδεση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ως εξής:

α) Για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγών, συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%),

β) για την εγκατάσταση λοιπών σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%).

Στην περίπτωση αυτή, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και υποδέχεται νέες αιτήσεις μέχρι την κάλυψη του διαθέσιμου περιθωρίου του εκάστοτε υποσταθμού (Υ/Σ) ή μετασχηματιστή ΥΤ/ΜΤ προσαυξημένου κατά τριάντα τοις εκατό (30%).

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύνανται να επανακαθορίζονται οι κατηγορίες σταθμών των παρ. 3 και 4, το ανώτατο όριο ισχύος ανά παροχή κατανάλωσης της παρ. 3, καθώς και τα ως άνω ποσοστά κατανομής των διαθέσιμων περιθωρίων ισχύος μεταξύ των κατηγοριών ανά Υ/Σ ή/και ανά γεωγραφική περιοχή.

6. Ο κάτοχος σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δύναται να ορίζει τη μέγιστη ισχύ παραγωγής του σταθμού ισχύ μικρότερη της εγκατεστημένης ισχύος των μονάδων παραγωγής του, η οποία και λαμβάνεται υπόψη από τον Διαχειριστή του Δικτύου για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Οι κατόχοι των σταθμών με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής, μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης μεριμνούν για την τροποποίηση των σχετικών αδειών. Η μη υπέρβαση της μέγιστης ισχύος του σταθμού αποτελεί ευθύνη του Παραγωγού και ελέγχεται από τον Διαχειριστή, ο οποίος δύναται να επιβάλει κυρώσεις στον κάτοχο του σταθμού, όπως ειδικότερα ορίζεται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος έως και ένα μεγαβάτ (1 MW) που έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ή έχουν υποβάλλει πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, επιτρέπεται η αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος σε ποσοστό μέχρι και δέκα τοις εκατό (10%) χωρίς να απαιτείται η τροποποίηση της εκδοθείσας απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης η οποία και θεωρείται ισχυρή, εφόσον δεν αυξάνεται η μέγιστη ισχύς παραγωγής και εφόσον δεν μεταβάλλονται τα όρια του γηπέδου εγκατάστασης. Η παρούσα εφαρμόζεται αναλογικά και για εξαιρούμενους σταθμούς που συνδέονται στο Σύστημα μέσω ομαδικών αιτημάτων.

7. Η παρ. 6 εφαρμόζεται αναλογικά και για αυτοπαραγωγούς, σε ό,τι αφορά τη μέγιστη ισχύ έγχυσης και απορρόφησης από το Δίκτυο της συνολικής εγκατάστασής τους.

8. Με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου, από την 1η Σεπτεμβρίου 2022 και ειδικά για σταθμούς στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας από την 1η Οκτωβρίου 2022 ο Διαχειριστής του Δικτύου παύει να δέχεται νέες αιτήσεις για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εκτός αν πρόκειται για σταθμούς αυτοπαραγωγών, για σταθμούς του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων ή για σταθμούς του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129).

Ο Διαχειριστής του Δικτύου, εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος και ανά τρεις (3) μήνες σύμφωνα με την παρ. 2, δημοσιεύει τα διαθέσιμα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ανά Υ/Σ του Δικτύου, όπου δεν υφίσταται σημαντικό πλήθος αιτήσεων σε εκκρεμότητα, επιτρέπει την υποβολή νέων αιτήσεων φωτοβολταϊκών σταθμών και χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, σύμφωνα με την παρ. 4.

Άρθρο 98
Επιμερισμός κόστους σύνδεσης έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Ελληνικού Δικτύου Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας μεταξύ του διαχειριστή του και των παραγωγών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

1. Το κόστος κατασκευής των αναγκαίων έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ) και του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) για τη διασφάλιση της δυνατότητας μελλοντικής διείσδυσης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς παραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), το οποίο τεκμηριώνεται από τον αρμόδιο διαχειριστή, κατά το μέρος που τον βαρύνει, ακόμα και αν δεν είχαν ενταχθεί στο Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Δ.Π.Α.) του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας ή του αντίστοιχου Σχεδίου Ανάπτυξης Δικτύου (Σ.Α.Δ.) του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ εντάσσεται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. ή της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. κατά περίπτωση και ανακτάται μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου (Χ.Χ.Δ.) ή των Χρεώσεων Χρήσης Συστήματος (Χ.Χ.Σ.) αντίστοιχα χωρίς να απαιτείται απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.).

2. Για τα έργα επέκτασης του ΕΔΔΗΕ που απαιτούνται εντός υποσταθμών υψηλής προς μέσης τάσης, συμπεριλαμβανομένων των έργων προσθήκης μετασχηματιστών και πυλών αναχώρησης των γραμμών μέσης τάσης, το κόστος επιβαρύνει αρχικώς τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., εντάσσεται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή του βάση και ανακτάται πλήρως μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου σύμφωνα με την παρ. 1. Παραγωγοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., που εκμεταλλεύονται τα ως άνω έργα επέκτασης του δικτύου επιβαρύνονται με το κόστος κατασκευής των έργων αυτών, αναλογικά με την ισχύ που δεσμεύουν σε αυτά.

3. Για τα έργα επέκτασης ή ενίσχυσης που αφορούν στο ΕΔΔΗΕ:

α) σε έργα νέων τμημάτων του δικτύου μέσης τάσης, που εκκινούν από υποσταθμούς υψηλής προς μέσης τάσης,

β) σε έργα ενίσχυσης του δικτύου μέσης ή χαμηλής τάσης, συμπεριλαμβανομένης ενδεικτικώς της αύξησης της διατομής των αγωγών ή των καλωδίων μέσης τάσης,

γ) σε έργα επέκτασης του δικτύου μέσης τάσης για τη σύνδεση μεμονωμένων παραγωγών μήκους μεγαλύτερου των εκατό (100) μέτρων,

δ) σε συστήματα αναγκαία για την ποιότητα και τη ρύθμιση της τάσης, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικώς πυκνωτών και ρυθμιστών τάσης, το κόστος επιβαρύνει αρχικώς τον ΔΕΔΔΗΕ, εντάσσεται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή του βάση και ανακτάται πλήρως μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου σύμφωνα με την παρ. 1.

Εξαιρούνται: α) έργα αποκλειστικών γραμμών παραγωγών που δεν εξυπηρετούν καταναλωτές και συνδέονται σε ιδιωτικό υποσταθμό υψηλής ή μέσης τάσης (νέο ή υφιστάμενο) κατά την έννοια της υπ' αριθμ. 787/2012 απόφασης της Ρ.Α.Ε. και β) έργα επέκτασης του δικτύου για τη σύνδεση μεμονωμένων παραγωγών μήκους μικρότερου των εκατό (100) μέτρων, το κόστος των οποίων αναλαμβάνουν εξ ολοκλήρου οι παραγωγοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

4. Παραγωγοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εκμεταλλεύονται τα ως άνω έργα επέκτασης του ΕΔΔΗΕ επιβαρύνονται με ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του κόστους κατασκευής των έργων αυτών. Το κόστος αυτό για τον ΔΕΔΔΗΕ κατανέμεται στους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. αναλογικά με την ισχύ που δεσμεύουν σε αυτά.

5. Ο επιμερισμός του κόστους των αναγκαίων έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του ΕΔΔΗΕ για τη σύνδεση σταθμών παραγωγής από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., σύμφωνα με το παρόν, εφαρμόζεται για περιπτώσεις τιμολογίων σχετικών με έργα σύνδεσης όπως περιγράφονται στις σχετικές συμβάσεις σύνδεσης που έχουν εκδοθεί μετά την 1η.10.2021. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, η ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. κατά περίπτωση:

α) τροποποιεί συμβάσεις σύνδεσης που έχουν συναφθεί,

β) επιστρέφει τη διαφορά ποσού που προκύπτει κατόπιν σχετικής τροποποίησης της σύμβασης σύνδεσης,

γ) τροποποιεί οριστικές προσφορές σύνδεσης που έχουν εκδοθεί, για τις οποίες δεν έχουν συναφθεί ακόμα οι σχετικές συμβάσεις σύνδεσης.

6. Το κόστος κατασκευής των έργων επέκτασης ή ενίσχυσης της παρ. 1 που αφορούν στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και παραμένουν στην κυριότητα της ΑΔΜΗΕ Α.Ε., επιβαρύνει αρχικώς την ΑΔΜΗΕ Α.Ε., εντάσσεται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή της βάση και ανακτάται πλήρως μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Συστήματος, σύμφωνα με την παρ. 1.

7. Παραγωγοί Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εκμεταλλεύονται τα ως άνω έργα επέκτασης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. επιβαρύνονται με ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του κόστους κατασκευής των έργων αυτών. Στην περίπτωση έργων επέκτασης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ο πρώτος παραγωγός Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνάπτει τη σχετική σύμβαση σύνδεσης ή οι πρώτοι παραγωγοί Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνάπτουν ταυτόχρονα κοινή σύμβαση σύνδεσης, επιβαρύνονται με το σύνολο του αναλογούντος κόστους κατά τα ανωτέρω και ανακτούν μέρος του κόστους από τους μελλοντικούς συνδεόμενους παραγωγούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., αναλογικά με την ισχύ που δεσμεύουν σε αυτά. Η παρούσα εφαρμόζεται για έργα επέκτασης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., όπως περιγράφονται στις σχετικές συμβάσεις σύνδεσης, σταθμών για τους οποίους εκδίδεται Βεβαίωση Ηλέκτρισης από τον αρμόδιο Διαχειριστή μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

8. Το κόστος των έργων επέκτασης δικτύων του παρόντος που έχει ενταχθεί στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση του ΔΕΔΔΗΕ απομειώνεται σταδιακά και αναλογικά με το ποσό που καταβάλλεται από τους τρίτους μελλοντικούς κάτοχους σταθμών Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνδέονται και εκμεταλλεύονται το εν λόγω έργο επέκτασης εφόσον αυτό είναι τεχνικά εφικτό.

9. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής των παρ. 1 έως 8 ρυθμίζονται στον Κώδικα διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ (Κώδικας ΕΔΔΗΕ) και στον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος (ΚΔΣ).

10. Τα παραπάνω εφαρμόζονται αναλογικά και για σταθμούς αποθήκευσης και για θερμικούς σταθμούς παραγωγής.

Άρθρο 99
Αποδέσμευση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο και το σύστημα από μη λειτουργικούς σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

Σταθμοί Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), για τους οποίους είτε δεν έχει εκδοθεί παράταση της άδειας παραγωγής ή της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, που να αφορά σε ριζική ανακαίνιση του σταθμού, είτε δεν εγχέουν ενέργεια στο σύστημα ή στο δίκτυο για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) ετών, με την εξαίρεση των περιπτώσεων σταθμών που εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς φορείς ή το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ), σταθμών αυτοπαραγωγών και σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 (Α' 1290), στους οποίους απαγορεύεται η έγχυση ενέργειας στο σύστημα ή το δίκτυο, παύουν να δεσμεύουν ηλεκτρικό χώρο, εκτός αν υποβάλλουν στον αρμόδιο διαχειριστή στοιχεία που αποδεικνύουν ότι συντρέχει ουσιαστικός λόγος, όπως μείζονα βλάβη του εξοπλισμού ή μείζονα καταστροφή των τεχνικών έργων σε περίπτωση υδροηλεκτρικών σταθμών, οπότε το παραπάνω χρονικό διάστημα μπορεί να ανέλθει μέχρι τα τρία (3) έτη. Για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου, ο αρμόδιος διαχειριστής, μετά την πάροδο χρονικού διαστήματος δεκαοκτώ (18) μηνών, κατά τη διάρκεια του οποίου ένας σταθμός Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δεν εγχέει ενέργεια στο δίκτυο, ενημερώνει τον κάτοχο του σταθμού αυτού και τον καλεί να υποβάλλει, εντός ενός (1) μήνα, τα αναγκαία στοιχεία, ώστε να διαπιστώσει εάν αυτός είναι λειτουργικός και σε ποια περίπτωση εμπίπτει ο σταθμός του.

Άρθρο 100
Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός - Τροποποίηση περ. 13 άρθρου 2 του ν. 3468/2006

Στην περ. 13 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), στο δεύτερο εδάφιο προστίθενται οι εγκατάστασεις της Ενεργειακής Κοινότητας, το τρίτο εδάφιο τροποποιείται με την προσθήκη επιχειρήσεων, προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο και η περ. 13 διαμορφώνεται ως εξής:

«13. Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός: ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς ΑΠΕ ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγού, με τη συνολική καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις του αυτοπαραγωγού, από τις οποίες τουλάχιστον η μία είτε δεν βρίσκεται στον ίδιο ή όμορο χώρο με το σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. είτε, αν βρίσκεται, τροφοδοτείται από διαφορετική παροχή. Ειδικά για Ενεργειακή Κοινότητα (Ε.Κοιν.), ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμό ΑΠΕ ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Υβριδικό Σταθμό της Ε.Κοιν. γίνεται με τη συνολική καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις της Ε.Κοιν., των μελών της Ε.Κοιν. και ευάλωτων καταναλωτών ή πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, εντός της Περιφέρειας, στην οποία βρίσκεται η έδρα της Ε.Κοιν..

Ειδικά για Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, μπορεί να γίνεται με την καταναλισκόμενη ενέργεια σε εγκαταστάσεις κοινωφελών επιχειρήσεων και Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α) του άρθρου 107 του ν. 3852/2010 (Α' 87), δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων, εγκαταστάσεων και δικτύων οδοφωτισμού, εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης, καθώς επίσης και κάθε άλλου κτιρίου, υποδομής ή εγκατάστασης που είτε ανήκει είτε εξυπηρετεί ανάγκες του Ο.Τ.Α.. Για τους σταθμούς της παρούσας, η παροχή του σταθμού παραγωγής, καθώς και οι αντίστοιχες παροχές κατανάλωσης προς συμψηφισμό δεν είναι αναγκαίο να είναι επ' ονόματι του ιδίου νομικού προσώπου.»

Άρθρο 101
Εγκατάσταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσηςαπό Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού - Αντικατάσταση άρθρου 14Β του ν. 3468/2006

Το άρθρο 14Β του ν. 3486/2006 (Α' 129), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 14Β
Εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού

Επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού για κάλυψη ενεργειακών αναγκών κοινωφελών επιχειρήσεων και δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) του άρθρου 107 του ν. 3852/2010 (Α' 87), δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων, εγκαταστάσεων και δικτύων οδοφωτισμού, εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης καθώς και κάθε άλλουκτιρίου, υποδομής ή εγκατάστασης που, είτε ανήκει, είτε εξυπηρετεί ανάγκες του Ο.Τ.Α. με εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, όπως αυτός ορίζεται στις περ.

12 και 13 του άρθρου 2.

Επίσης, επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού για την υποστήριξη ευάλωτων καταναλωτών και την αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας πολιτών του οικείου δήμου ή της οικείας περιφέρειας που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας.

Ειδικά για τους σταθμούς του παρόντος άρθρου, κατά παρέκκλιση του άρθρου 14Α του παρόντος, επιτρέπεται η εγκατάστασή τους με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, με μέγιστη ισχύ παραγωγής των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ίση με το εκατό τοις εκατό (100%) του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται το άρθρο 14α του παρόντος και η παρ. 10 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018 (Α' 9).»

Άρθρο 102
Απόσυρση σταθμών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπ' αριθμ. 904/2011 απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας

1. Κάτοχοι βεβαιώσεων παραγωγού ή αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπ' αριθμ. 904/2011 απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), όπως έχει τροποποιηθεί με τις υπ' αριθμ. 155/2012 (Β' 908) και 452/2015 (Β' 2859) αποφάσεις της ΡΑΕ, δύνανται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να υποβάλουν στη Ρ.Α.Ε. αίτηση αποχώρησης η οποία κοινοποιείται στον Διαχειριστή του συστήματος ή στον Διαχειριστή του δικτύου. Η Ρ.Α.Ε., εντός δεκαπέντε (15) ημερών, κοινοποιεί στον αιτούντα και στους αρμόδιους διαχειριστές πράξη διαπίστωσης αποχώρησης. Εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της πράξης διαπίστωσης του πρώτου εδαφίου, επιστρέφεται από τον κατά περίπτωση αρμόδιο διαχειριστή στους κατόχους των ως άνω βεβαιώσεων παραγωγού ή αδειών παραγωγής:

α) το σύνολο του αναλογούντος κόστους σύνδεσης για το έργο «Σύνδεση Νέα Μάκρη - Πολυπόταμος και δίκτυου υψηλής τάσης Νότιας Εύβοιας», το οποίο επιστρέφεται πλήρως,

β) το σύνολο του ποσού που έχει καταβληθεί για τις σχετικές συμβάσεις σύνδεσης για έργα δικτύου, εξαιρουμένων των ήδη εκτελεσθέντων έργων, στο πλαίσιο των ως άνω συμβάσεων,

γ) όλες οι εγγυητικές επιστολές που έχουν προσκομιστεί στους αρμόδιους διαχειριστές στο πλαίσιο του ν. 4062/2012 (Α' 70) και του ν. 4152/2013 (Α' 107).

2. Μετά την έκδοση της πράξης διαπίστωσης αποχώρησης του έργου του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 παύει αυτοδικαίως η ισχύς όλων των αδειών και εγκρίσεων που έχουν χορηγηθεί για τα έργα της παρ. 1 και λύονται αυτοδικαίως, χωρίς υποχρέωση καταγγελίας ή περαιτέρω ενέργειας και χωρίς να γεννάται δικαίωμα αποζημίωσης από την πρόωρη λύση αυτής για τους αντισυμβαλλόμενους, οι συμβάσεις σύνδεσης, πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας ή χορήγησης λειτουργικής ενίσχυσης που κατά περίπτωση έχουν συναφθεί. Η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης για την κατασκευή και ενεργοποίηση της σύνδεσης που έχει υποβληθεί από τον κάτοχο των ως άνω βεβαιώσεων παραγωγού ή αδειών παραγωγής, στην περίπτωση που οι σταθμοί Α.Π.Ε. της παρ. 1 έχουν ενταχθεί σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης μετά τη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149), δεν καταπίπτει και επιστρέφεται από τη Ρ.Α.Ε. στους κατόχους των ως άνω βεβαιώσεων παραγωγού ή αδειών παραγωγής, εντός δύο (2) μηνών από την έκδοση της πράξης διαπίστωσης αδυναμίας υλοποίησης του έργου του δεύτερου εδαφίου της παρ.1.

Άρθρο 103
Αιολικά πάρκα σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά

1. Επιτρέπεται η εγκατάσταση ανεμογεννητριών που έχουν χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν σε άλλη εγκατάσταση για λιγότερο από είκοσι (20) έτη ειδικά για αιολικά πάρκα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των εξήντα κιλοβάτ (60 kW) και μικρότερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW). Στην περίπτωση αυτή, η άδεια λειτουργίας εκδίδεται με διάρκεια ισχύος μικρότερη των είκοσι (20) ετών, όπως ειδικότερα καθορίζεται με τον Κανονισμό σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) της παρ. 1 του άρθρου 51.

2. Η Τιμή Αναφοράς (Τ.Α.) στη βάση της οποίας υπολογίζεται μηνιαίως η λειτουργική ενίσχυση σταθερής τιμής για την αποζημίωση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς της παρ. 1, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149) μετά από εισήγηση της Επιτροπής του άρθρου 12 του ν. 4414/2016 για ένταξη σχετικής κατηγορίας στον Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ιδίου νόμου.

3. Η διάρκεια ισχύος της Σύμβασης λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής (Σ.Ε.Σ.Τ.) που συνάπτει η Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ) Α.Ε. ως Διαχειριστής των Μ.Δ.Ν. με τον κάτοχο σταθμού της παρ. 1, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4414/2016, ταυτίζεται με τη διάρκεια ισχύος της άδειας λειτουργίας του σταθμού.

Άρθρο 104
Αναπροσαρμογή περιθωρίου ισχύος σε κορεσμένα δίκτυα - Τροποποίηση του άρθρου 132 του ν. 4819/2021

Στο άρθρο 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129), περί περιθωρίου ισχύος σε κορεσμένα δίκτυα: α) προσδιορίζονται οι σταθμοί στους οποίους διατίθεται η ισχύς της περ. α) της παρ. 1, β) το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της περ. γ) της παρ. 2 αντικαθίστανται με ένα νέο εδάφιο, γ) στην παρ. 2 προστίθενται περ. θ) και ι), δ) στην περ. η) της παρ. 2 διαγράφεται η φράση «κατά παρέκκλιση του ειδικού πλαισίου προτεραιότητας του άρθρου 8β του ν. 3468/2006» και προστίθεται η αναφορά στην παραπεμπόμενη υπουργική απόφαση, ε) η περ. δ) της παρ. 3 αντικαθίσταται, στ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 τροποποιείται το συνολικό όριο ισχύος, ζ) η παρ. 7 αντικαθίσταται, η) προστίθεται παρ. 8 και το άρθρο 132 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 132
Προσδιορισμός περιθωρίου ισχύος
σε κορεσμένα δίκτυα

1. Κατά παρέκκλιση των αποφάσεων της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 (Α' 129), χορηγούνται προσφορές σύνδεσης στο Δίκτυο:

α) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς, που πρόκειται να λειτουργήσουν από κατηγορίες παραγωγών, εξαιρουμένων των Ενεργειακών Κοινοτήτων του ν. 4513/2018 (Α' 9), σε περιοχές, όπου το δίκτυο έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο με βάση την υπ' αριθμ. 699/2012 απόφαση της Ρ.Α.Ε., από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος ογδόντα έξι μεγαβάτ (86 MW), η οποία ισχύς διατίθεται αποκλειστικά σε σταθμούς του παρόντος άρθρου.

β) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών της παρ. 1 του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, στην περίπτωση του δικτύου των Διασυνδεμένων με το Σύστημα της Ηπειρωτικής Χώρας Κυκλάδων (σύμπλεγμα Πάρου - Νάξου, Μύκονος, Σύρος, Άνδρος, Τήνος), από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση από τη Ρ.Α.Ε. της απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος σαράντα πέντε μεγαβάτ (45 MW), εκ των οποίων τα δεκαπέντε μεγαβάτ (15 MW) διατίθενται αποκλειστικά για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις. Ειδικότερα η παραπάνω ισχύς κατανέμεται κατά ένα τρίτο (1/3) στο σύμπλεγμα Άνδρου - Τήνου και κατά δύο τρίτα (2/3) στο σύμπλεγμα Πάρου - Νάξου, Σύρου, Μυκόνου.

γ) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς συμπεριλαμβανομένων σταθμών των περιπτώσεων της παρ. 1 του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 στην περίπτωση του δικτύου της Κρήτης, από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση από τη Ρ.Α.Ε. της απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος εκατόν ογδόντα μεγαβάτ (180 MW), εκ των οποίων τα σαράντα μεγαβάτ (40 MW) διατίθενται αποκλειστικά για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και τα τριάντα μεγαβάτ (30 MW) διατίθενται σε σταθμούς Ενεργειακών Κοινοτήτων (Ε.Κοιν.) στις οποίες συμμετέχουν Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού και σε σταθμούς με περισσότερα από εξήντα (60) μέλη, εκ των οποίων τουλάχιστον τα πενήντα (50) είναι φυσικά πρόσωπα.

2. Για την εφαρμογή της παρ. 1 ισχύουν τα κάτωθι:

α) Για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εξαιρουμένων των σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, ο αρμόδιος Διαχειριστής παραλαμβάνει αιτήματα χορήγησης προσφοράς σύνδεσης μέχρι την κάλυψη συνολικής ισχύος προσαυξημένης κατά διακόσια τοις εκατό (200%) ως προς τα αντίστοιχα όρια ισχύος της παρ. 1, που καθορίζονται με τον παρόντα για κάθε κορεσμένο δίκτυο.

β) Εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης φωτοβολταϊκών σταθμών που δεν διαθέτουν άδεια παραγωγής ή Βεβαίωση Παραγωγού στις περιοχές της παρ. 1, θεωρούνται αυτοδικαίως άκυρες και οι ενδιαφερόμενοι δύνανται να τις επανυποβάλουν σύμφωνα με το παρόν.

γ) Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, δύναται να υποβάλει μόνον μία (1) αίτηση χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκό σταθμό ισχύος μέχρι τετρακόσια κιλοβάτ (400 kW) για κάθε ένα κορεσμένο δίκτυο της παρ. 1. Οι περιορισμοί του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύουν για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, καθώς για σταθμούς που αναπτύσσονται από Ενεργειακές Κοινότητες, οι οποίες μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις για συνολική ισχύ μέχρι πέντε μεγαβάτ (5 MW) ανά Ενεργειακή Κοινότητα. Κάθε αίτηση για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του αιτούντος, με την οποία βεβαιώνεται η πλήρωση ή μη του κριτηρίου του πρώτου εδαφίου της παρούσας περίπτωσης.

δ) Μετά από την αποδοχή από τους ενδιαφερόμενους των οριστικών προσφορών σύνδεσης, με τις οποίες εξαντλείται το όριο ισχύος της παρ. 1 κατά περίπτωση αιτήσεις για χορήγηση προσφορών σύνδεσης που έχουν υποβληθεί στον αρμόδιο Διαχειριστή, απορρίπτονται.

ε) Για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς της παρ. 1 δεν ελέγχεται το κριτήριο της παρ. 3α του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και δεν εφαρμόζεται ο περιορισμός της παρ. 3β του ίδιου άρθρου.

στ) Η ισχύς των σταθμών της περ. α) της παρ. 1 προσμετράται στο όριο ασφαλούς απορρόφησης ισχύος από σταθμούς Α.Π.Ε. στο κορεσμένο δίκτυο της Πελοποννήσου, σύμφωνα με την απόφαση υπ' αριθμ. 663/2019 (Β' 3660) της Ρ.Α.Ε..

ζ) Η ισχύς των σταθμών των περ. β) και γ) της παρ. 1 προσμετράται στο όριο ασφαλούς απορρόφησης ισχύος από σταθμούς Α.Π.Ε., που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4685/2020 (Α' 92) για τα κορεσμένα δίκτυα των περ. β' και γ' της παρ. 1 του παρόντος.

η) Προκειμένου για την κατάταξη σε σειρά προτεραιότητας των αιτήσεων χορήγησης προσφοράς σύνδεσης των περ. β' και γ' της παρ. 1, όλες οι αιτήσεις κατατάσσονται στην Ομάδα Προτεραιότητας Ε της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/28857/1083/17.3.2020 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 940).

θ) Οι σταθμοί αυτοπαραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι δεν εγχέουν ενέργεια στο Δίκτυο ή το Σύστημα, δεν προσμετρώνται από τον αρμόδιο διαχειριστή στα περιθώρια ισχύος της παρ. 1 και επιτρέπεται η εγκατάστασή τους χωρίς περιορισμό της ισχύος του σταθμού.

ι) Εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαγωνισμών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016.

3. Για την υποβολή αιτήσεων χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς του παρόντος άρθρου ισχύουν τα κάτωθι:

α) Οι αιτήσεις χορήγησης προσφοράς σύνδεσης υποβάλλονται ηλεκτρονικά, μέσω κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος που υλοποιεί ο Διαχειριστής του Δικτύου, εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

β) Η θέση σε κανονική λειτουργία του ως άνω πληροφοριακού συστήματος, προκειμένου για την υποβολή των αιτήσεων, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 146, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το υπόδειγμα της εγγυητικής επιστολής της περ. γ) και δύναται να καθορίζονται τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για την υποβολή των αιτήσεων. Με την ίδια απόφαση δύναται να αυξάνονται τα όρια ισχύος της παρ. 1.

γ) Με την αίτηση χορήγησης προσφοράς σύνδεσης υποβάλλεται εγγυητική επιστολή του ν. 4152/2013 (Α' 107), προσαυξημένη κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Αντίγραφο της εγγυητικής επιστολής υποβάλλεται ηλεκτρονικά ταυτόχρονα με την αίτηση και η πρωτότυπη εγγυητική επιστολή προσκομίζεται σε φυσικό αντίγραφο ή αποστέλλεται με αποδεικτικό παραλαβής εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή. Η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου, η οποία υποβάλλεται είτε πριν την χορήγηση της οριστικής προσφοράς, είτε εντός διαστήματος δύο (2) μηνών από τη χορήγηση της οριστικής προσφοράς, σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος δεν επιθυμεί να την αποδεχτεί.

δ) Οι αιτήσεις σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, καθώς και σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Σταθμών σε κτιριακές εγκαταστάσεις συνεχίζουν να υποβάλλονται και να αξιολογούνται ανεξάρτητα από την έκδοση της απόφασης της περ. β).

ε) Οι σταθμοί, εκτός των σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και των σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, οφείλουν να υποβάλλουν Δήλωση Ετοιμότητας για τη σύνδεση σταθμού Α.Π.Ε. εντός δώδεκα (12) μηνών από τη χορήγηση της οριστικής προσφοράς σύνδεσης.

4. Τα περιθώρια ισχύος που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4546/2018 (Α' 101) διατίθενται αποκλειστικά σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς και προσαυξάνονται κατά ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%).

5. Στις περιοχές της παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4546/2018, καθορίζεται για έκαστη περιοχή, πρόσθετο περιθώριο ισχύος τριάντα μεγαβάτ (30 MW) αποκλειστικά για αιολικούς σταθμούς που πρόκειται να λειτουργήσουν από Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9), με την προϋπόθεση ότι κάθε Ενεργειακή Κοινότητα δύναται να κάνει αποδεκτές οριστικές προσφορές σύνδεσης μέχρι του ορίου συνολικής ισχύος έξι μεγαβάτ (6 MW).

6. Μετά τη χορήγηση προσφορών σύνδεσης για σταθμούς της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4546/2018 χορηγούνται προσφορές σύνδεσης σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος μέχρι ένα μεγαβάτ (1 MW) που εγκαθίστανται στην περιοχή της Εύβοιας, όπου το δίκτυο έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο σύμφωνα με τις υπ' αριθμ. 136/2006 και 96/2007 αποφάσεις της Ρ.Α.Ε. και οι οποίοι συνδέονται στο Δίκτυο μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος εβδομήντα μεγαβάτ (70 MW), με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου. Σε σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις που εγκαθίστανται στην ως άνω περιοχής της Εύβοιας χορηγούνται προσφορές σύνδεσης ανεξαρτήτως περιορισμού ισχύος.

7. Οι κάτοχοι σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνδέονται σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένο δίκτυο των οποίων οι άδειες παραγωγής έχουν παραταθεί σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και για τους οποίους σταθμούς είχαν εκδοθεί οριστικές προσφο-

ρές σύνδεσης δύνανται να υποβάλλουν αίτημα χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Εντός της διάρκειας ισχύος της οριστικής προσφοράς σύνδεσης, οι κάτοχοι σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. υποβάλλουν στον αρμόδιο διαχειριστή τα κάτωθι δικαιολογητικά:

α) πιστοποιητικό μετρήσεων των χαρακτηριστικών ποιότητας ισχύος που εκδίδεται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) ή πιστοποιητικό αλλοδαπού φορέα αναγνωρισμένου από τις αρμόδιες Αρχές της αντίστοιχης χώρας, το οποίο είναι αποδεκτό από το Κ.Α.Π.Ε.. Το πιστοποιητικό αυτό εκδίδεται κατά προτίμηση σύμφωνα με το πρότυπο IEC 61400-21 ή άλλο ανάλογου περιεχομένου,

β) πιστοποιητικό έγκρισης του συγκεκριμένου τύπου της ανεμογεννήτριας που εκδίδεται από το Κ.Α.Π.Ε. ή πιστοποιητικό αλλοδαπού φορέα αναγνωρισμένο από τις αρμόδιες Αρχές της αντίστοιχης χώρας και την αποδοχή του Κ.Α.Π.Ε..

γ) απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο.) ή απόφαση υπαγωγής σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.) του σταθμού, εφόσον απαιτείται κατά περίπτωση,

Η οριστική προσφορά σύνδεσης χορηγείται στους ανωτέρω κατόχους σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων και κατά παρέκκλιση της νομοθεσίας περί κορεσμένου δικτύου.

8. Στους αιολικούς σταθμούς που εμπίπτουν στο άρθρο 125 του ν. 4685/2020 και οι οποίοι υποβάλλουν αίτημα για αύξηση της ισχύος του σταθμού, επιτρέπεται η εγκατεστημένη ισχύς του σταθμού να υπερβαίνει την εγκατεστημένη ισχύ της αρχικής άδειας παραγωγής σε περίπτωσηπου προστίθεται μία ανεμογεννήτρια εγκατεστημένης ισχύος μέχρι και τρία μεγαβάτ (3 MW). Η μέγιστη ισχύς παραγωγής του σταθμού δύναται να αυξάνεται μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) σε σχέση με τη μέγιστη ισχύ παραγωγής της αρχικής άδειας.»

Άρθρο 105
Ελάχιστο περιεχόμενο καταστατικού - Τροποποίηση περ. β) άρθρου 5 του ν. 4513/2018

Στην περ. β) του άρθρου 5 του ν. 4513/2018 (Α' 9) καταργείται το τελευταίο εδάφιο, περί της έδρας της Ενεργειακής Κοινότητας, και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) την επωνυμία και την έδρα της. Η επωνυμία περιλαμβάνει υποχρεωτικά τον όρο «Ενεργειακή Κοινότητα» ή τη συντομογραφία «Ε.Κοιν.» και ένδειξη της έκτασης της ευθύνης των μελών της. Ονόματα φυσικών προσώπων ή επωνυμίες νομικών προσώπων δεν περιλαμβάνονται στην επωνυμία της Ε.Κοιν..»

Άρθρο 106
Ενάσκηση δραστηριοτήτων και συμμετοχή αγροτικών συνεταιρισμών σε Ενεργειακές Κοινότητες - Προσθήκη παρ. 3 και 4 στο άρθρο 12 του ν. 4513/2018

Στο άρθρο 12 του ν. 4513/2018 (Α' 9) προστίθενται παρ. 3 και 4 ως εξής:

«3. Η Ε.Κοιν. μπορεί να συστήνεται και να λειτουργεί σε οποιαδήποτε έδρα, εφόσον οι προϋποθέσεις των μελών του άρθρου 2 τηρούνται για την Περιφέρεια εντός της οποίας η Ε.Κοιν. ασκεί τις δραστηριότητες των περ. α), ε), στ), ζ), θ), ι) της παρ. 1 του άρθρου 4, εφόσον αυτές προβλέπονται στο καταστατικό. Στις περιπτώσεις αυτές, στο καταστατικό αναγράφεται ρητά η Περιφέρεια της χώρας εντός της οποίας ασκούνται όλες ή μία από τις εν λόγω δραστηριότητες.

Όπου γίνεται αναφορά στην έδρα της Ε.Κοιν., νοείται εφεξής η Περιφέρεια εντός της οποίας ασκεί η Ε.Κοιν. οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες των περ. α), ε), στ), ζ), θ), ι) της παρ. 1 του άρθρου 4 σύμφωνα με το καταστατικό της.

4. Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί μπορούν να συμμετέχουν σε μία ή περισσότερες Ε.Κοιν. ως μέλη, ανεξαρτήτως αν στην ίδια Ε.Κοιν. συμμετέχουν και μέλη που ανήκουν στον ίδιο αγροτικό συνεταιρισμό.»

Άρθρο 107
Σκοπός της «Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης ΑΕ» - Τροποποίηση άρθρου 118 του ν. 4001/2011

Στην παρ. 2 του άρθρου 118 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται περ. θ) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η εταιρεία «Διαχειριστής Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» με διακριτικό τίτλο ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ (πρώην ΛΑΓΗΕ Α.Ε.) ασκεί ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Συνεργάζεται με τους Διαχειριστές του ΕΣΜΗΕ, του ΕΔΔΗΕ και το ΔΑΑ, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.

β) Συνάπτει Συμβάσεις λειτουργικής Ενίσχυσης κατά τα προβλεπόμενα στο ν. 4414/2016 (Α' 149) Συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129), εξαιρουμένων των σταθμών με Σύμβαση Ενεργειακού Συμψηφισμού και των Φ/Β του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε Κτιριακές Εγκαταστάσεις και, ιδίως, σε δώματα και στέγες Κτιρίων (12323/ΓΓ175/09, Β' 1079 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας), που συνάπτουν Συμβάσεις Συμψηφισμού με Προμηθευτές, για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από εγκαταστάσεις Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., εφόσον οι εγκαταστάσεις αυτές παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνδέονται στο Σύστημα είτε απευθείας είτε μέσω του Δικτύου, και καταβάλει τις πληρωμές που προβλέπονται στις Συμβάσεις αυτές από τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Επικράτειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 143 του παρόντος νόμου.

γ) Εισπράττει έσοδο από τους αντισυμβαλλόμενους παραγωγούς της προηγούμενης παραγράφου για την κάλυψη των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών της, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.

δ) Υποβάλλει Προσφορές Έγχυσης για την ποσότητα ενέργειας η οποία προβλέπεται ότι θα εγχυθεί στο Σύστημα και στο Δίκτυο από Φωτοβολταϊκά Στεγών, από μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. βάσει συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και βάσει συμβάσεων λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 του ν. 4414/2016, σύμφωνα με τον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.

ε) Δύναται να εκπροσωπεί στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας ως Φορέας Συλλογικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) τους παραγωγούς που συνάπτουν συμβάσεις λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του άρθρου 9 του ν. 4414/2016,σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.

στ) Υπολογίζει, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 48, το συνολικό μείγμα καυσίμων κάθε Προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας και το υπολειπόμενο μείγμα καυσίμων της χώρας, καθώς και ελέγχει τη χρήση των Εγγυήσεων Προέλευσης για τον προσδιορισμό από τους Προμηθευτές στους καταναλωτές της προέλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.

ζ) Συμμετέχει σε ενώσεις, οργανώσεις ή εταιρείες, μέλη των οποίων είναι Φορείς Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης, οι οποίες έχουν σκοπό την επεξεργασία και διαμόρφωση κανόνων κοινής δράσης που συντείνουν, στο πλαίσιο της ενωσιακήςνομοθεσίας, στην εναρμόνιση του συστήματος των Εγγυήσεων Προέλευσης των μελών τους και στη δημιουργία ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής αγοράς με χρήση Εγγυήσεων Προέλευσης.

η) Εκκαθαρίζει και εισπράττει από 1.4.2019 το Ειδικό Τέλος για τη Μείωση Εκπομπών Αερίων Ρύπων και το Μεσοσταθμικό Μεταβλητό Κόστος Θερμικών Συμβατικών Σταθμών από τους υπόχρεους Προμηθευτές ή Αυτοπρομηθευόμενους Πελάτες, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.

θ) διαχειρίζεται τον ειδικό λογαριασμό με την ονομασία «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης».»

Άρθρο 108
Διαφοροποίηση εσόδων εταιρείας «Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης ΑΕ» από παραγωγούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ανάλογα με τον τύπο της σύμβασης και τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στην αγορά - Τροποποίηση περ. γ' παρ. 3 άρθρου 118Α του ν. 4001/2011

Στην περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 118Α του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται η πρόβλεψη διαφοροποίησης των εσόδων από τους αντισυμβαλλόμενους παραγωγούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) τα έσοδα από τους αντισυμβαλλόμενους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για την κάλυψη των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών του Διαχειριστή Α.Π.Ε. & Εγγυήσεων Προέλευσης, τα οποία διαφοροποιούνται ανάλογα με τον τύπο της σύμβασης που έχει συνάψει ο κάτοχος του σταθμού ή τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στην αγορά.»

Άρθρο 109
Καταβολή Τέλους Έκδοσης Βεβαιώσεων Παραγωγού σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

Κάτοχοι Βεβαιώσεων Παραγωγού ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, οι οποίοι προσκόμισαν την Εγγυητική Επιστολή του άρθρου 11Α του ν. 4685/2020 (Α' 92), μέχρι και την 15η Απριλίου 2022, και οι σχετικές Βεβαιώσεις Παραγωγού ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων, έπαυσαν αυτοδικαίως να ισχύουν, σύμφωνα με την περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4685/2020, αναβιώνουν αυτοδικαίως, εφόσον έχουν καταβάλλει ήδη ή καταβάλουν εντός είκοσι (20) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, το σύνολο του εφάπαξ τέλους έκδοσης Βεβαίωσης του άρθρου 17 του ν. 4685/2020.

Άρθρο 110
Κατάργηση υποχρέωσης περιγραφής αποθηκευτικών χώρων εμπορικών αποθεμάτων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 4 του ν. 3054/2002

Η περ. ε) της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3054/2002 (Α' 230) αντικαθίσταται και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Στην άδεια πρέπει να αναφέρονται:

α. το αντικείμενό της,

β. η χρονική διάρκειά της,

γ. το πρόσωπο στο οποίο χορηγείται,

δ. οι εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση της δραστηριότητας.

ε. περιγραφή των αποθηκευτικών χώρων (γεωγραφική θέση, κωδικός δεξαμενής, χωρητικότητα και προϊόν αποθήκευσης εκάστης δεξαμενής), τουλάχιστον των ελάχιστων απαιτούμενων που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας που προβλέπεται στην άδεια,

στ. τα μέσα μεταφοράς που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας,

ζ. τα τεχνικά στοιχεία του αγωγού και των συναφών εγκαταστάσεων, εφόσον πρόκειται για άδεια Μεταφοράς με Αγωγό αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών προϊόντων και το αντικείμενο της μεταφοράς,

η. Υποχρεώσεις τροφοδοσίας ορισμένων γεωγραφικών διαμερισμάτων της χώρας, εφόσον συντρέχει περίπτωση επιβολής τους σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 14 του νόμου αυτού.»

Άρθρο 111
Καθορισμός υποχρέωσης τήρησης εμπορικών αποθεμάτων - Τροποποίηση άρθρου 6 του ν. 3054/2002

Στο άρθρο 6 του ν. 3054/2002 (Α' 230) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στην περ β' της παρ. 5 αα) στο δεύτερο εδάφιο προστίθεται αναφορά στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 4 του ίδιου νόμου, αβ) στο τρίτο εδάφιο προστίθεται αναφορά στη βέβαιη χρονολογία ως προς το έγγραφο, αγ) στο τέταρτο εδάφιο απαλείφονται η τήρηση αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης και η τήρηση των εμπορικών αποθεμάτων ως προς τους σκοπούς εξυπηρέτησης της χωρητικότητας, αδ) το δέκατο εδάφιο διαγράφεται, β) το τέταρτο εδάφιο της παρ. 6 τροποποιείται ως προς το αντικείμενο της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, γ) προστίθεται παρ. 11 σχετικά με τη χωρητικότητα των αποθηκευτικών χώρων, και το άρθρο 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 6
Άδεια εμπορίας

1. Άδεια Εμπορίας αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών προϊόντων χορηγείται σε νομικά πρόσωπα, με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας ή άλλης αντίστοιχης μορφής, εφόσον το πρόσωπο εδρεύει σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Ο κάτοχος Άδειας Εμπορίας μπορεί να διαθέτει Πετρελαιοειδή Προϊόντα απευθείας σε κατόχους Άδειας Εμπορίας ή Λιανικής Εμπορίας ή σε Μεγάλους Τελικούς Καταναλωτές ή σε Τελικούς Καταναλωτές που διαθέτουν ίδιους αποθηκευτικούς χώρους χωρίς διακρίσεις, με απρόσκοπτο τρόπο, εξασφαλίζοντας την ποιότητα των προϊόντων, την ασφάλεια των εγκαταστάσεων, την προστασία του περιβόλλοντος και τη διαφάνεια των τιμολογήσεων.

3. Με την επιφύλαξη της περίπτωσης Ε' της παραγράφου 4 του παρόντος, η Άδεια Εμπορίας ισχύει για όλη την επικράτεια.

4. Για τις κατωτέρω κατηγορίες Προϊόντων χορηγείται χωριστή άδεια κατά κατηγορία ως εξής:

Α. Άδεια εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων και αργού πετρελαίου. Στην άδεια αυτή δεν περιλαμβάνεται: η εμπορία ναυτιλιακών και αεροπορικών καυσίμων, υγραερίων και ασφάλτου, καθώς και η εμπορία των προϊόντων της κατηγορίας VI της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Β1. Άδεια Εμπορίας αφορολόγητων ναυτιλιακών καυσίμων.

Β2. Άδεια Εμπορίας αφορολόγητων αεροπορικών καυσίμων.

Γ. Άδεια Εμπορίας υγραερίων.

Δ. Άδεια Εμπορίας ασφάλτου.

Ε. Άδεια Εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων για τα νησιά του Αιγαίου, εκτός Κρήτης, Ρόδου και νησιών Αργοσαρωνικού, για όλα τα προϊόντα εκτός υγραερίων, ασφάλτου και καυσίμων αεροσκαφών, σε εταιρείες με αποθηκευτικούς χώρους που βρίσκονται σε νησί ή νησιά υπαγόμενα στην παρούσα διάταξη.

5. Για τη χορήγηση Άδειας Εμπορίας απαιτείται:

α. Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο ή εγγυητική επιστολή.

Το νομικό πρόσωπο στο οποίο πρόκειται να χορηγηθεί η Άδεια Εμπορίας πρέπει να ικανοποιεί μία από τις ακόλουθες εναλλακτικές απαιτήσεις:

αα) Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο, ως ακολούθως:

Για την άδεια κατηγορίας Α' ως εξής:

Όγκος Πωλήσεων (κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος σε Μετρικούς Τόνους)	Ελάχιστο Εταιρικό Κεφάλαιο (σε Ευρώ)
Έως και 100.000 Μ.Τ.	200.000 €
Από100.000 Μ.Τ. έως και 300.000 Μ.Τ.	500.000 €
Από 300.000 Μ.Τ. έως και 600.000 Μ.Τ.	1.000.000 €
Άνω των 600.000 Μ.Τ.	1.500.000 €

ββ) Εγγυητική επιστολή, που πληροί τις προϋποθέσεις των διατάξεων του ν. 4412/2016 (Α' 147), αναλόγως εφαρμοζομένων, με την οποία ο εκδότης της εγγυάται την καταβολή προς το Ελληνικό Δημόσιο οποιουδήποτε ποσού μέχρι ποσού που αντιστοιχεί στο ανωτέρω ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο, για την εξόφληση των απαιτήσεων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και σε βάρος του αιτούμενου τη χορήγηση Άδειας Εμπορίας.

γγ) Ειδικά για την άδεια κατηγορίας Δ', απαιτείται εγγυητική επιστολή ύψους πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ.

δδ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των υποπεριπτώσεων ββ' και γγ' του παρόντος, αναφορικά με τη διάρκεια, το περιεχόμενο, τις προϋποθέσεις κατάπτωσης και τη συμπλήρωση της εγγυητικής επιστολής.»

β. Διαθεσιμότητα αποθηκευτικών χώρων.

Ο κάτοχος της Άδειας Εμπορίας οφείλει, καθ' όλη τη διάρκεια άσκησης της δραστηριότητας, να διαθέτει αποθηκευτικούς χώρους. Οι αποθηκευτικοί χώροι πρέπει να είναι ιδιόκτητοι, μισθωμένοι ή να έχουν παραχωρηθεί και να χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας του κατόχου της άδειας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 4. Η μίσθωση και η παραχώρηση της χρήσης αποδεικνύονται με έγγραφο το οποίο φέρει βέβαιη χρονολογία. Οι αποθηκευτικοί χώροι οφείλουν να έχουν την αναγκαία χωρητικότητα για την εξυπηρέτηση της διακίνησης προϊόντων. Οι αποθηκευτικοί χώροι πρέπει να έχουν τις προβλεπόμενες από τις κείμενες διατάξεις προδιαγραφές και να διαθέτουν τεχνικό εξοπλισμό κατάλληλο για την ασφαλή αποθήκευση και ομαλή διακίνηση πετρελαιοειδών προϊόντων, της παρ. 1 του άρθρου 3 ανάλογα με την κατηγορία της άδειάς τους. Η σύνδεση των αποθηκευτικών χώρων με τους προμηθευτές αυτών γίνεται με οποιονδήποτε τρόπο, ιδίως με σύστημα αγωγών, διυλιστήρια, θάλασσα, σιδηροδρομικό δίκτυο, βυτιοφόρα οχήματα.

Οι αποθηκευτικοί χώροι μπορούν να βρίσκονται και εντός χώρου διυλιστηρίου. Οι αποθηκευτικοί χώροι μπορεί να θεωρούνται και αποθήκες τήρησης Αποθεμάτων Έκτακτης Ανάγκης, εφόσον τηρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις.

Για χορήγηση ή ανανέωση Άδειας Εμπορίας απαιτείται διαθεσιμότητα ελάχιστου όγκου αποθηκευτικών χώρων, ως ακολούθως:

Για την Άδεια κατηγορίας Α', ως εξής:

Όγκος Πωλήσεων (κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος σε Μετρικούς Τόνους)	Ελάχιστη Διαθεσιμότητα Αποθηκευτικών Χώρων (σε κυβικά μέτρα)
Έως και 100.000 Μ.Τ.	1.500 κ.μ.
Από 100.000 Μ.Τ. έως και 300.000 Μ.Τ.	4.000 κ.μ.
Από 300.000 Μ.Τ. έως και 600.000 Μ.Τ.	7.000 κ.μ.
Άνω των 600.000 Μ.Τ.	13.000 κ.μ.

Ο ελάχιστος όγκος αποθηκευτικών χώρων για τις υπόλοιπες κατηγορίες Άδειας Εμπορίας καθορίζεται ως εξής:

Για την Άδεια κατηγορίας Β1: 5.000 κυβικά μέτρα.

Για την Άδεια κατηγορίας Β2: 5.000 κυβικά μέτρα.

Για την Άδεια κατηγορίας Γ: 500 κυβικά μέτρα.

Για την Άδεια κατηγορίας Ε: 1.000 κυβικά μέτρα.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι προδιαγραφές ασφαλούς σχεδίασης, κατασκευής και λειτουργίας των εγκαταστάσεων αποθήκευσης πετρελαιοειδών προϊόντων των εταιρειών διύλισης, εμπορίας, διάθεσης βιοκαυσίμων, λιανικής εμπορίας και μεγάλων τελικών καταναλωτών.

γ. Διαθεσιμότητα μεταφορικών μέσων (βυτιοφόρων οχημάτων ή πλωτών εφοδιαστικών μέσων) που να μπορούν να εξασφαλίσουν την ομαλή τροφοδοσία της αγοράς και την ομαλή και συνεχή διακίνηση των προϊόντων που εμπορεύεται ο κάτοχος της άδειας Εμπορίας, λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις τροφοδοσίας γεωγραφικών περιοχών που μπορεί να έχουν επιβληθεί στον κάτοχο της άδειας, σύμφωνα με το άρθρο 14 της παραγράφου 2 του νόμου αυτού.

Τα μεταφορικά μέσα, βυτιοφόρο (Φ.Ι.Χ. και Φ.Δ.Χ.) και πλωτά εφοδιαστικά (όπως δεξαμενόπλοια ή σλέπια), ιδιόκτητα και μισθωμένα, πρέπει να φέρουν εμφανώς, κατά περίπτωση, το εμπορικό σήμα του κατόχου της άδειας Εμπορίας, σύμφωνα με τα στοιχεία της άδειάς του, ή το εμπορικό σήμα του μεταφορέα με τον οποίο έχει συναφθεί σύμβαση μεταφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Τα ανωτέρω μεταφορικά μέσα των εταιρειών Εμπορίας κατηγορίας Β1 και Β2 πρέπει να φέρουν επιπλέον ειδικά σήματα.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υποδομών και Μεταφορών και Οικονομικών, καθώς και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής όπου απαιτείται, καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της σήμανσης των ανωτέρω μεταφορικών μέσων και οι τεχνικές λεπτομέρειες ανά είδος καυσίμου.

δ. Ειδικά για την Άδεια Εμπορίας υγραερίων: Ο κάτοχος της Άδειας αυτής, εφόσον εμπορεύεται και διακινεί υγραέριο σε φιάλες, οφείλει να έχει στην αποκλειστική κυριότητά του τουλάχιστον τριάντα χιλιάδες (30.000) κατάλληλες επαναπληρούμενες φιάλες υγραερίου οι οποίες φέρουν, με ανεξίτηλο τρόπο, ανεπίδεκτο επέμβασης την επωνυμία και το σήμα του. Ειδικά για την περίπτωση αρχικής χορήγησης Άδειας Εμπορίας κατηγορίας Γ' και μέχρι την πρώτη ανανέωση αυτής, ο παραπάνω ελάχιστος αριθμός φιαλών μειώνεται στις είκοσι χιλιάδες (20.0000).

6. Εμπορικά Αποθέματα: Οι κάτοχοι αδειών εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων όλων των κατηγοριών, εκτός της κατηγορίας Δ' (ασφάλτου), υποχρεούνται να τηρούν συνεχώς εμπορικά αποθέματα ίσα τουλάχιστον με ποσοστό 5/365 των ετήσιων πωλήσεων που πραγματοποίησαν στην εγχώρια αγορά κατά το προηγούμενο έτος, για κάθε κατηγορία προϊόντων της παραγράφου 1 του άρθρου 3 ανάλογα με την κατηγορία της άδειάς τους.

Η τήρηση των εμπορικών αποθεμάτων λαμβάνει χώρα εντός της επικράτειας:

α) σε εγκαταστάσεις που λειτουργούν ως φορολογικές αποθήκες του άρθρου 63 του ν. 2960/2001 (Α' 265), στις οποίες επιτρέπεται η αποθήκευση προϊόντος εντός της ίδιας δεξαμενής από περισσότερους κατόχους άδειας εμπορίας, ή και

β) σε εγκαταστάσεις, οι οποίες δεν λειτουργούν ως φορολογικές αποθήκες και αποθηκεύονται πετρελαιοειδή προϊόντα, για τα οποία έχουν καταβληθεί οι δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις. Οι εν λόγω εγκαταστάσεις χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τον κάτοχο της άδειας εμπορίας.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξειδικεύονται η υποχρέωση και ο τρόπος υπολογισμού αυτής, προσδιορίζονται τα πετρελαιοειδή προϊόντα που τηρούνται ανά κατηγορία άδειας, τα στοιχεία αναφοράς, η διαδικασία ελέγχου των υποχρεώσεων της παρούσας, καθορίζεται η ελεγκτική Αρχή και ρυθμίζεται κάθε άλλο ειδικότερο θέμα.

Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζονται οι όροι συνεργασίας μεταξύ της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων της παρούσας από τους κατόχους αδειών εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων.

7. Ο κάτοχος άδειας Εμπορίας έχει, σύμφωνα με τους όρους αυτής, την υποχρέωση της ομαλούς και συνεχούς τροφοδοσίας της αγοράς και φέρει την αποκλειστική ευθύνη για την ποιότητα και την ποσότητα των προϊόντων που διακινεί και διαθέτει.

8. Οι κάτοχοι άδειας Εμπορίας μπορούν να χρησιμοποιούν για τη μεταφορά των πετρελαιοειδών προϊόντων τις υπηρεσίες τρίτων (μεταφορέων) μη κατόχων άδειας κατά το νόμο αυτό, και στους οποίους δεν πραγματοποιείται μεταβίβαση της κυριότητας των μεταφερόμενων προϊόντων. Η μεταφορά και η πώληση των πετρελαιοειδών προϊόντων γίνεται με παραστατικά των κατόχων άδειας Εμπορίας.

9. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η κατάρτιση συμβάσεων πωλήσεως ναυτιλιακών καυσίμων είτε απευθείας με τον διαχειριζόμενο το πλοίο είτε με άλλο τρίτο πρόσωπο που συνδέεται

συμβατικά με αυτόν, υπό την προϋπόθεση ότι η παράδοση των προϊόντων αυτών θα γίνεται στο πλοίο με ευθύνη και με παραστατικά παράδοσης αποκλειστικά των κατόχων Άδειας Εμπορίας, οι οποίοι θα εκδίδουν τα παραστατικά πώλησης είτε προς τον διαχειριζόμενο το πλοίο είτε προς τον τρίτο αντίστοιχα.

10. Ο κάτοχος Άδειας Εμπορίας ασφάλτου μπορεί να προμηθεύεται απευθείας από τα διυλιστήρια ποσότητα μαζούτ, σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί της ποσότητας ασφάλτου που προμηθεύεται, προκειμένου να την χρησιμοποιήσει για τις ανάγκες συντήρησης της ασφάλτου. Μέρος της ποσότητας αυτής επιτρέπεται να διαθέτει και στους τελικούς καταναλωτές για τον ίδιο σκοπό.

11. Οι κάτοχοι άδειας εμπορίας του παρόντος, εφόσον έχουν την υποχρέωση τήρησης αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης ή εμπορικών αποθεμάτων, οφείλουν να διαθέτουν αποθηκευτικούς χώρους με την αναγκαία χωρητικότητα για την τήρηση των αποθεμάτων αυτών.»

Άρθρο 112
Διόρθωση παροραμάτων και παραδρομών στην παρ. 1 άρθρου 17 του ν. 3054/2002 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 17 του ν. 3054/2002

1.Το πρώτο εδάφιο της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 3054/2002 (Α' 230) τροποποιείται ως προς το αποφασίζον όργανο και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α. Με απόφαση του αρμοδίου για επιβολή προστίμων οργάνου, του φορέα στον οποίο υπάγεται η αδειοδοτούσα αρχή, για κάθε παράβαση των διατάξεων του νόμου αυτού και των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων κανονιστικών αποφάσεων, επιβάλλεται πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ. Για το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου λαμβάνονται υπόψη ως κριτήρια, ιδίως, η βαρύτητα της παράβασης, οι συνέπειες που προκύπτουν από αυτήν, ο βαθμός υπαιτιότητας και η τυχόν υποτροπή του παραβάτη. Για την αξιολόγηση της παραβατικής συμπεριφοράς ως υποτροπής, λαμβάνονται υπόψη οι ισχύουσες εγγραφές στο Βιβλίο Κυρώσεων. Σε υποτροπή βρίσκεται όποιος μέσα σε τρία (3) χρόνια από την έκδοση της απόφασης, με την οποία επιβάλλεται σε αυτόν πρόστιμο ή άλλη κύρωση για κάποια από τις ανωτέρω παραβάσεις, τελεί νέα παράβαση.»

2. Η ισχύς της παρούσας άρχεται από την 4η.12.2020, ημερομηνία θέσης σε ισχύ του ν. 4758/2020 (Α' 242).

Άρθρο 113
Καθορισμός πόρων υπέρ του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης - Τροποποίηση άρθρου 21 του ν. 4342/2015

Στο άρθρο 21 του ν. 4342/2015 (Α' 143), το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιούνται, προκειμένου να συμπληρωθούν η διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών για τη χρηματοδότηση των προγραμμάτων και άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και οι πόροι του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης, στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 απαλείφεται η αναφορά στο ότι τα ποσά αποτελούν έσοδα του Πράσινου Ταμείου, και οι παρ. 1 και 2 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Με διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων συστήνεται Ειδικό Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης μέσω του σχήματος των ανταγωνιστικών διαδικασιών, όπως και μέτρων για την ανάπτυξη της αγοράς παροχής ενεργειακών υπηρεσιών, καθώς και για την υλοποίηση ενεργειών με κοινωνικό χαρακτήρα, όπως η κατά προτεραιότητα υλοποίηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε νοικοκυριά που πλήττονται από ενεργειακή ένδεια ή στην κοινωνική κατοικία. Οι πόροι του Ταμείου προέρχονται κυρίως από εισφορές των διανομέων ενέργειας, των διαχειριστών δικτύων διανομής και των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης ενέργειας κατά την έννοια του παρόντος νόμου, από πάσης φύσεως ανακτήσεις ποσών των δικαιούχων φορέων του Προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ» της κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών ΥΠΕΝ/Δ/75516/436/31.7.2020 (Β' 3156) που καταβάλλονται μέσω του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, καθώς επίσης και από έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος νόμου. Με το ανωτέρω διάταγμα καθορίζονται η διαδικασία σύστασης, οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας του Ταμείου, οι πόροι, ο τρόπος και η διαδικασία χρηματοδότησής του, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Μέχρι τη σύσταση του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΤΕΑΠ), για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, καθώς και δράσεων για την ανάπτυξη της αγοράς παροχής ενεργειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, χρησιμοποιείται το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία Πράσινο Ταμείο, το οποίο ιδρύθηκε με το άρθρο 19 του ν.δ. 1262/1972 (Α' 194) και μετονομάσθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 3889/2010 (Α' 182). Οι πόροι της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου αποδίδονται σε ειδικό λογαριασμό ταμειακής διαχείρισης των πόρων του Πράσινου Ταμείου που αφορούν στους σκοπούς του παρόντος, ο οποίος τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος, και ειδικότερα στον λογαριασμό υπό την επωνυμία «Πράσινο Ταμείο - Ταμείο Διαχείρισης Ενεργειακής Απόδοσης.»

Άρθρο 114
Πόροι Πράσινου Ταμείου - Προσθήκη περ. στ) στην παρ. 4 άρθρου 3 του ν. 3889/2010

Στην παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί πόρων του Πράσινου Ταμείου που διατίθενται χωρίς τον περιορισμό του ποσοστού του δυο κόμμα πέντε τοις εκατό (2,5%), προστίθεται περ. στ) ως εξής:

«στ) τα έσοδα της περ. ζ' της παρ. 1, που προκύπτουν από την εφαρμογή της ενσωμάτωσης της Οδηγίας 27/2012/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012 για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ (ΕΕ L 315/1).»

Άρθρο 115
Καθορισμός υπόχρεων μερών και επιμερισμός σωρευτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 9 του ν. 4342/2015

Στην παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 4342/2015 (Α' 143), προστίθενται νέα δεύτερο και τρίτο εδάφια και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Το καθεστώς επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης εξασφαλίζει ότι οι διανομείς ενέργειας και οι εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας που ορίζονται ως υπόχρεα μέρη σύμφωνα με την παρ. 9 και δραστηριοποιούνται στην Ελληνική Επικράτεια, αναλαμβάνουν την εξυπηρέτηση μέρους των στόχων της παρ. 1. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται τον πρώτο μήνα της περιόδου επιμερισμού του στόχου εξοικονόμησης ενέργειας, καθορίζονται τα υπόχρεα μέρη, καθώς και ο επιμερισμός του σωρευτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας σε αυτά. Τα υπόχρεα μέρη δύνανται να υλοποιούν τις υποχρεώσεις τους που πηγάζουν από την παρούσα, καταβάλλοντας στο Ειδικό Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης του άρθρου 21, ποσό ισοδύναμο προς τις επενδύσεις που απαιτούνται για την υλοποίηση των υποχρεώσεων αυτών, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας Καθεστώτος Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης (Β' 4237/20.11.2019).»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ

Άρθρο 116
Έκτακτα μέτρα για την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού της χώρας με φυσικό αέριο για την περίοδο Ιουλίου 2022 - Ιουνίου 2023

1. Για την κάλυψη των εκτάκτου χαρακτήρα αναγκών ασφάλειας εφοδιασμού της Χώρας με φυσικό αέριο κατά την περίοδο Ιουλίου 2022 - Ιουνίου 2023, ο Διαχειριστής του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (Δ.Ε.Σ.Φ.Α.) δύναται να προβεί σε μίσθωση πλοίου Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (Υ.Φ.Α.), κατ' ανώτατο όριο, για διάστημα δώδεκα (12) διαδοχικών μηνών, αρχής γενομένης από τον μήνα Ιούλιο 2022. Το πλοίο Υ.Φ.Α. λειτουργεί ως πλωτή δεξαμενή της Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. στη νήσο Ρεβυθούσα (Εγκατάσταση Υ.Φ.Α.), προκειμένου να ενισχυθεί η αποθηκευτική δυνατότητα της Εγκατάστασης αυτής.

2. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), αξιολογείται η αναγκαιότητα της παράτασης της μίσθωσης της παρ. 1 για διάστημα έως έξι (6) διαδοχικών μηνών, και σε περίπτωση θετικής αξιολόγησης, η μίσθωση παρατείνεται αναλόγως.

3. Μετά τη θέση του πλοίου Υ.Φ.Α. σε λειτουργία ως πλωτής δεξαμενής της Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. και για το χρονικό διάστημα που η μίσθωση βρίσκεται σε ισχύ, το πλοίο Υ.Φ.Α. λογίζεται ως αναπόσπαστο τμήμα της Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. στη νήσο Ρεβυθούσα και υπόκειται στους όρους και τις προϋποθέσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου του άρθρου 69 του ν. 4001/2011 (Α' 179) και του Κανονισμού Τιμολόγησης Βασικών Δραστηριοτήτων του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου του άρθρου 88 του ν. 4001/2011.

4. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., κατόπιν τεκμηρίωσης από τον Δ.Ε.Σ.Φ.Α., ως προς τον εύλογο και ανταποδοτικό χαρακτήρα του κόστους μίσθωσης, το σχετικό κόστος μίσθωσης του πλοίου Υ.Φ.Α. εγκρίνεται και ανακτάται από τον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. μέσω του Τέλους Ασφάλειας Εφοδιασμού της παρ. 6 του άρθρου 73 του ν. 4001/2011.

5. Το κόστος της αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και το κόστος ιδιοκατανάλωσης και καυσίμων του πλοίου Υ.Φ.Α., καθώς και της αγοράς δικαιωμάτων εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα CO_2, για όλο το χρονικό διάστημα της μίσθωσης, νοείται ως κόστος λειτουργίας της Εγκατάστασης Υ.Φ.Α., σύμφωνα με την περ. γα) της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 4001/2011 και κατανέμεται στους Χρήστες Υ.Φ.Α. της Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. εντός του έτους κατά το οποίο προκύπτει, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου του άρθρου 69 του ν. 4001/2011 και στον Κανονισμό Τιμολόγησης Βασικών Δραστηριοτήτων του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου του άρθρου 88 του ν. 4001/2011.

6. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε. καθορίζονται:

α. Ο τρόπος ανάκτησης από τον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. κάθε άλλου εύλογου και ανταποδοτικού κόστους, εντός του έτους κατά το οποίο αυτό δημιουργείται, αν δεν ανακτηθεί για οποιονδήποτε λόγο, κατά το παρόν.

β. Κάθε άλλη ρύθμιση και διαδικασία σχετικά με την πρόσβαση, τον προγραμματισμό, τη φόρτωση και εκφόρτωση, τον αποθηκευτικό χώρο και την εν γένει λειτουργία του πλοίου Υ.Φ.Α., για το χρονικό διάστημα της μίσθωσης της παρ. 1, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

7. Τα οριζόμενα στις παρ. 3 έως 6 εφαρμόζονται και σε περίπτωση παράτασης της μίσθωσης μετά από απόφαση της Ρ.Α.Ε., κατά την παρ. 2.

8. Αν ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. προβεί σε μίσθωση πλοίου Υ.Φ.Α., σύμφωνα με το παρόν, το πλοίο Υ.Φ.Α. θεωρείται, για τελωνειακούς σκοπούς, ως μέρος των αποθηκευτικών εγκαταστάσεων επί της νήσου Ρεβυθούσας. Οι διατάξεις της τελωνειακής νομοθεσίας, περί προσωρινής εναπόθεσης, που εφαρμόζονται στις ήδη υπάρχουσες αποθηκευτικές εγκαταστάσεις επί της νήσου Ρεβυθούσας, εφαρμόζονται αναλογικώς και στο πλοίο Υ.Φ.Α..

Άρθρο 117
Αύξηση της αποθηκευτικής δυνατότητας της Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου στη νήσο Ρεβυθούσα - Τροποποίηση περ. ια) παρ. 2 άρθρου 2 του ν. 4001/2011

Στο τέλος της περ. ια) της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται εδάφιο ως προς τη δυνατότητα της εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (Υ.Φ.Α.) να περιλαμβάνει πλοίο - πλωτή δεξαμενή Υ.Φ.Α. και η περ. ια) της παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«(ια) Εγκατάσταση Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (Υ.Φ.Α.): Σταθμός που χρησιμοποιείται για την εισαγωγή, εκφόρτωση και αεριοποίηση του Υ.Φ.Α. και για την υγροποίηση Φυσικού Αερίου, συμπεριλαμβανομένων των βοηθητικών υπηρεσιών και της προσωρινής αποθήκευσης, που είναι αναγκαία για την επαναεριοποίησή του και την έγχυσή του σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Δεν περιλαμβάνονται τα τμήματα της εγκατάστασης που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για αποθήκευση. Η Εγκατάσταση Υ.Φ.Α. μπορεί να περιλαμβάνει πλοίο- πλωτή δεξαμενή Υ.Φ.Α., προς τον σκοπό της αύξησης της αποθηκευτικής δυνατότητας της Εγκατάστασης αυτής, είτε αυτό είναι σταθερά συνδεδεμένο με την Εγκατάσταση Υ.Φ.Α. είτε όχι.»

Άρθρο 118
Αναμόρφωση πλαισίου φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου και ρύθμιση εσόδων της μονάδας Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης στη νήσο Ρεβυθούσα - Αντικατάσταση περ. (γα) παρ. 2 και τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 68 του ν. 4001/2011

1. Η περ. γα) της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ), αντικαθίσταται ως εξής:

«(γα) Έχει την ευθύνη για την αντιστάθμιση φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (Ε.Σ.Φ.Α.). Για τον σκοπό αυτόν, κατά τον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, μπορεί να προβαίνει σε αγορά Φυσικού Αερίου μέσω Βάθρου Εμπορίας βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 312/2014 της Επιτροπής, της 26ης Μαρτίου 2014, «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά την εξισορρόπηση του φυσικού αερίου στα δίκτυα μεταφοράς» (L 91), καθώς και να συνάπτει, κατόπιν διαγωνισμού, συμβάσεις για την αγορά και παράδοση φυσικού αερίου. Τις συμβάσεις αυτές συνομολογεί μετά την εκπόνηση των σχετικών μελετών για τον υπολογισμό της αντιστάθμισης των φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης για το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και την Εγκατάσταση Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (Υ.Φ.Α.) από τον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. και την έγκρισή τους από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.).

Το κόστος που προκύπτει για τον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. από την αντιστάθμιση των ως άνω φυσικών απωλειών και της ιδιοκατανάλωσης του Ε.Σ.Φ.Α., συμπεριλαμβανομένης της κατανάλωσης φυσικού αερίου για τη λειτουργία της μονάδας Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης στη νήσο Ρεβυθούσα και των σταθμών συμπίεσης του Ε.Σ.Φ.Α., από την αγορά δικαιωμάτων εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα CO_2, καθώς και από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας για τη λειτουργία του Ε.Σ.Φ.Α., υπολογίζεται από τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Φ.Α. και ανακτάται εντός του έτους κατά το οποίο προκύπτει το σχετικό κόστος. Προς τον σκοπό αυτό, ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. επιβάλλει στους χρήστες χρεώσεις για την κάλυψη των σχετικών δαπανών του, εφόσον δεν ανακτώνται με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, και τηρεί σχετικό χωριστό λογαριασμό για το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και για την Εγκατάσταση Υ.Φ.Α., κατά τους εγκεκριμένους από τη Ρ.Α.Ε. κανόνες λογιστικού διαχωρισμού, κατά τον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ. και τον Κανονισμό Τιμολόγησης Βασικών Δραστηριοτήτων του Ε.Σ.Φ.Α..»

2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 68 του == ν.

4001/2011, περί υπολογισμού των τιμολογίων χρήσης του Ε.Σ.Φ.Α., η «ΑΔΜΗΕ ΑΕ» αντικαθίσταται από την «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ», το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται ως προς την προσθήκη εξαίρεσης συγκεκριμένων εξόδων, προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Δεν επιτρέπεται η Σύναψη συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. ΑΕ, με εξαίρεση την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στην «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» η οποία παράγεται από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που ευρίσκονται σε γήπεδα ή εγκαταστάσεις του Ε.Σ.Φ.Α. και εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 3468/2006 (Α' 129) περί Αυτοπαραγωγών. Οι σχετικές επενδύσεις, εφόσον υλοποιούνται σύμφωνα με εγκεκριμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Ε.Σ.Φ.Α., εντάσσονται στη Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση του Ε.Σ.Φ.Α. και τα σχετικά λειτουργικά έξοδα, εξαιρουμένων των εξόδων προμήθειας καυσίμου, αγοράς δικαιωμάτων εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα CO2 και κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, συνυπολογίζονται κατά τον υπολογισμό των τιμολογίων χρήσης του Ε.Σ.Φ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 88 του παρόντος. Τα έσοδα από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας κατά τη λειτουργία της μονάδας ΣΗΘΥΑ και την έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας στο δίκτυο και τα αντίστοιχα έξοδα, εξαιρουμένων των λειτουργικών εξόδων που συνυπολογίζονται στα τιμολόγια χρήσης Ε.Σ.Φ.Α., κατά τα ανωτέρω, εγγράφονται στον σχετικό λογαριασμό της Εγκατάστασης ΥΦΑ, σύμφωνα με την περ. (γα) της παρ. 2 του άρθρου 68 του παρόντος.»

3. Ως ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρ. 1 ορίζεται η 1η Ιουλίου 2022.

Άρθρο 119
Ειδικές ρυθμίσεις θεμάτων Κανονισμού Τιμολόγησης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου

1. Οι διατάξεις του Κανονισμού Τιμολόγησης Βασικών Δραστηριοτήτων του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου του άρθρου 88 του ν. 4001/2011 (Α' 179), που εκδίδονται προς επίτευξη του σκοπού των άρθρων 116 έως 118 του παρόντος, τίθενται σε εφαρμογή από την 1η Ιουλίου 2022.

2. Το έτος 2023, κατ' εξαίρεση του Κανονισμού Τιμολόγησης Βασικών Δραστηριοτήτων του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου, αποτελεί μονοετή Ρυθμιστική Περίοδο.

Άρθρο 120
Διασφάλιση ενεργειακού εφοδιασμού νησιωτικών περιοχών που διασυνδέονται - Εφεδρείες Δυναμικού Έκτακτων Αναγκών

1.Για τη διασφάλιση του εφοδιασμού των νησιωτικών περιοχών που διασυνδέονται με το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) και δεν εμπίπτουν πλέον στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), συνάπτονται συμβάσεις Εφεδρείας Δυναμικού Εκτάκτων Αναγκών, μεταξύ του Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. για σταθμούς παραγωγής από ορυκτά καύσιμα που βρίσκονται στα ηλεκτρικά συστήματα των εν λόγω νησιωτικών περιοχών. Οι ανωτέρω συμβάσεις υποβάλλονται προς έγκριση στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.). Οι πάροχοι εφεδρείας δυναμικού εκτάκτων αναγκών δικαιούνται αποζημίωσης, η οποία καταβάλλεται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.) της παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

2. Ζητήματα σχετικά με το περιεχόμενο των Συμβάσεων Εφεδρείας Δυναμικού Εκτάκτων Αναγκών της παρ. 1, τις προϋποθέσεις σύναψης, τις υποχρεώσεις των μερών, τον τρόπο υπολογισμού του ανταλλάγματος που εκάστοτε παρέχεται για την κάλυψη του κόστους παροχής της υπηρεσίας πλέον εύλογου κέρδους, τον τρόπο κάλυψης του ανταλλάγματος αυτού μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας της παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, καθορίζονται, κατά τα νομίμως προβλεπόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. (Β' 4658/2020) και στον Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) (Β' 395/2016) οι οποίοι τροποποιούνται εντός προθεσίας τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., η οποία εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζεται για το χρονικό διάστημα από την 1η Ιανουαρίου 2004 μέχρι την έναρξη ισχύος των συμβάσεων της παρ. 1 και για τα ηλεκτρικά συστήματα των νησιών Άνδρου, Τήνου, Μυκόνου, Σύρου και Πάρου, το ύψος του σχετικού ανταλλάγματος το οποίο υπολογίζεται απολογιστικά βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων πλήρους κόστους, τα οποία παρέχονται από τη «ΔΕΗ Α.Ε.» και τον Διαχειριστή του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και των Μ.Δ.Ν.. Η κάλυψη του ανταλλάγματος γίνεται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Υ.Κ.Ω. της παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011.

Άρθρο 121
Κάλυψη έκτακτων αναγκών ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο για την περίοδο Μαρτίου - Μαΐου 2022

1. Κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, για την κάλυψη των έκτακτων αναγκών ασφάλειας εφοδιασμού της χώρας με φυσικό αέριο κατά την περίοδο Μαρτίου - Μαΐου 2022, σε περίπτωση διακοπής προμήθειας φυσικού αερίου από τους υφιστάμενους ανάντι προμηθευτές κατά την περίοδο αυτή ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), δύναται, κατόπιν διερεύνησης με τους Προμηθευτές φυσικού αερίου ή πρόσκλησης, να αναθέτει σε Προμηθευτή φυσικού αερίου την παράδοση φορτίων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (Υ.Φ.Α.) στον Τερματικό Σταθμό Υ.Φ.Α. της Ρεβυθούσας για την κάλυψη των έκτακτων αναγκών φυσικού αερίου της χώρας. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι όροι, η διαδικασία παράδοσης των φορτίων του πρώτου εδαφίου και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

2. Κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, αν η παράδοση μέρους ή του συνόλου των έκτακτων φορτίων της παρ. 1 για το διάστημα Μαρτίου - Μαΐου 2022 κατέστη μη αναγκαία για την κάλυψη των αναγκών φυσικού αερίου της χώρας κατά την ως άνω περίοδο, η αποζημίωση για οιεσδήποτε επιβαρύνσεις λόγω της ακύρωσης της παράδοσης, οι οποίες αποδεικνύονται από σχετικά παραστατικά, καταβάλλεται στον Προμηθευτή από τον Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), μέσω του Ειδικού Λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181), εντός δύο (2) μηνών από την αποστολή των σχετικών παραστατικών στη «Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε..»

3. Η ισχύς του παρόντος άρχεται από την 1η Μαρτίου 2022. Οι αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των παρ. 1 και 2, δύνανται να καλύπτουν αναδρομικά ανάθεση για την παράδοση φορτίων για την περίοδο από 1ης Μαρτίου 2022 έως 31 Μαΐου 2022 και να εγκρίνουν την αποζημίωση των τυχόν επιβαρύνσεων που προέκυψαν λόγω της ακύρωσης μέρους ή του συνόλου της παράδοσης, κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Μαρτίου 2022 έως την ημερομηνία θέσης σε ισχύ της απόφασης της παρ. 1.

Άρθρο 122
Προσωρινός Μηχανισμός Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας (Ηλεκτρικής Ενέργειας) - Προσθήκη άρθρου 12Α στον ν. 4425/2016

Στον ν. 4425/2016 (Α' 185) προστίθεται άρθρο 12Α ως εξής:

«Άρθρο 12Α
Προσωρινός Μηχανισμός Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας

1. Θεσπίζεται Προσωρινός Μηχανισμός Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας, ο οποίος εφαρμόζεται μετά την 1η Ιουλίου 2022 έως την 1η Ιουνίου 2023. Η ακριβής ημερομηνία έναρξης ισχύος του Προσωρινού Μηχανισμού, καθώς και η ημερομηνία λήξεως αυτού, αν η τελευταία είναι προγενέστερη της

1ης Ιουνίου 2023, καθορίζεαι με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στο πεδίο εφαρμογής του Προσωρινού Μηχανισμού δεν εμπίπτουν οι θερμικές μονάδες που είναι εγκατεστημένες στο Μικρό Συνδεδεμένο Σύστημα (Μ.Σ.Σ.) της Κρήτης.

2. Κατ' εφαρμογή του Προσωρινού Μηχανισμού παρακρατείται, από τον Φορέα Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας του άρθρου 7, μέρος των εσόδων που δικαιούνται οι Συμμετέχοντες στην Αγορά Επόμενης Ημέρας από τη συμμετοχή τους σε αυτή. Το παρακρατούμενο ποσό προκύπτει σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 3 και αποτελεί το Επιστρεπτέο Έσοδο Αγοράς Επομένης Ημέρας (Ε.Ε.Α.Ε.Η.). Το ποσό που απομένει μετά την παρακράτηση του Ε.Ε.Α.Ε.Η. αποτελεί το Έσοδο Παραγωγού Αγοράς Επόμενης Ημέρας (Ε.Π.Α.Ε.Η.).

3. Κατά τις διαδικασίες εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό της παρ. 2 του άρθρου 13, ο Φορέας Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας υπολογίζει σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 8, για κάθε μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή χαρτοφυλάκιο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) το Ε.Π.Α.Ε.Η. και το Ε.Ε.Α.Ε.Η., σύμφωνα με τις παρ. 4 και 5.

4. Για κάθε συναλλαγή πώλησης μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας η χαρτοφυλακίου Α.Π.Ε,. η οποία δεν έχει προκύψει από Εντολή Πώλησης Πακέτου ως εξής:

α. Αν η τιμή εκκαθάρισης της αγοράς, ανά Αγοραία Χρονική Μονάδα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, είναι μικρότερη ή ίση από τη διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή της παρ. 8, το Ε.Π.Α.Ε.Η. υπολογίζεται ως το γινόμενο της ποσότητας ενέργειας της συναλλαγής της μονάδας παραγωγής και της τιμής εκκαθάρισης αγοράς, ενώ το Ε.Ε.Α.Ε.Η. λογίζεται ως μηδενικό.

β. Αν η τιμή εκκαθάρισης της αγοράς, ανά Αγοραία Χρονική Μονάδα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, είναι μεγαλύτερη από τη διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή της παρ. 8: βα) το Ε.Π.Α.Ε.Η. για κάθε συναλλαγή υπολογίζεται ως το γινόμενο της ποσότητας ενέργειας της συναλλαγής και της διοικητικά καθορισμένης μοναδιαίας τιμής της παρ. 8. και ββ) το Ε.Ε.Α.Ε.Η. για κάθε συναλλαγή υπολογίζεται ως το γινόμενο της ποσότητας ενέργειας της συναλλαγής επί της διαφοράς της τιμής εκκαθάρισης και της διοικητικά καθορισμένης μοναδιαίας τιμής της παρ. 8.

5. Για κάθε Εντολή Πακέτου, που έχει ενταχθεί στα αποτελέσματα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, υπολογίζεται η Σταθμισμένη Μέση Τιμή Συναλλαγών Πακέτου (Σ.Μ.Τ.Σ.Π.) ως ο σταθμισμένος μέσος όρος των τιμών εκκαθάρισης της αγοράς, προς τις ποσότητες ενέργειας των συναλλαγών που προέκυψαν από την αποδεκτή Εντολή Πώλησης Πακέτου.

α. Αν η Σ.Μ.Τ.Σ.Π. είναι μικρότερη ή ίση από τη διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή της παρ. 8, το Ε.Π.Α.Ε.Η. για κάθε συναλλαγή της Εντολής Πακέτου υπολογίζεται ως το γινόμενο της ποσότητας ενέργειας της συναλλαγής και της τιμής εκκαθάρισης αγοράς, ενώ το Ε.Ε.Α.Ε.Η. λογίζεται ως μηδενικό.

β. Αν η Σ.Μ.Τ.Σ.Π. είναι μεγαλύτερη από την διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή της παρ. 8: βα) το Ε.Π.Α.Ε.Η. για κάθε συναλλαγή της Εντολής Πακέτου υπολογίζεται ως το γινόμενο της ποσότητας ενέργειας της συναλλαγής και της διοικητικά καθοριζόμενης μοναδιαίας τιμής της παρ. 8 και ββ) το Ε.Ε.Α.Ε.Η. για κάθε συναλλαγή της Εντολής Πακέτου υπολογίζεται ως το γινόμενο της ποσότητας της ενέργειας της συναλλαγής επί την διαφορά της Σ.Μ.Τ.Σ.Π. και της διοικητικά καθοριζόμενης μοναδιαίας τιμής της παρ. 8.

6. Ο Φορέας Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, κατά την εκτέλεση των διαδικασιών εκκαθάρισης: α) υπολογίζει ως συνολικό Ε.Ε.Α.Ε.Η. το άθροισμα των ποσών που προκύπτουν για όλες τις ώρες κάθε ημέρας φυσικής παράδοσης, για όλες τις συναλλαγές και για κάθε μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή χαρτοφυλάκιο Α.Π.Ε. σύμφωνα με την υποπερ. ββ' της περ. β' της παρ. 4 και υποπερ. ββ' της περ. β' της παρ. 5 και τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) που αναλογεί στο ποσό αυτό, και β) καταβάλλει το συνολικό Ε.Ε.Α.Ε.Η., πλέον Φ.Π.Α. στον Ειδικό Λογαριασμό «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α'181).

7. Ο Φορέας Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας γνωστοποιεί, κάθε εργάσιμη ημέρα στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) και τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) τα ποσά που παρακρατούνται και πιστώνονται σύμφωνα με το παρόν, ανά μονάδα παραγωγής ή χαρτοφυλάκιο Α.Π.Ε. και ανά Συμμετέχοντα, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο στοιχείο. Η Ρ.Α.Ε. δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της τα δεδομένα της εφαρμογής του Προσωρινού Μηχανισμού Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται πριν την έναρξη εφαρμογής του Προσωρινού Μηχανισμού, καθορίζονται η μεθοδολογία και ο μαθηματικός τύπος, ο οποίος εφαρμόζεται για τον υπολογισμό της διοικητικά καθοριζόμενης μοναδιαίας τιμής για κάθε κατηγορία μονάδων παραγωγής και για τα χαρτοφυλάκια Α.Π.Ε. και ρυθμίζεται κάθε άλλο συναφές θέμα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος. Ο Φορέας Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας υπολογίζει, σύμφωνα με την απόφαση της παρούσας, τη μοναδιαία τιμή για κάθε κατηγορία μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και για τα χαρτοφυλάκια Α.Π.Ε..

9. Κατόπιν υποβολής σχετικών εισηγήσεων του Φορέα Εκκαθάρισης και της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., με κοινη απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών εγκρίνεται η κάλυψη, από πόρους του Ειδικού Λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης», των πρόσθετων διαχειριστικών εξόδων του Φορέα Εκκαθάρισης και της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος.

10. Το παρόν και οι αποφάσεις που εκδίδονται δυνάμει αυτού εφαρμόζονται συμπληρωματικά στις ισχύουσες διατάξεις του Κανονισμού Εκκαθάρισης Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς, που εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 13, περιλαμβανομένων των κανόνων καθορισμού Θέσης και υπολογισμού της χρηματικής αξίας των χρεώσεων και πιστώσεων των Συμμετεχόντων στην Αγορά Επόμενης Ημέρας.»

Άρθρο 123
Μεταφορά, εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη νήσο Κρήτη - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 88 του ν. 4602/2019

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 88 του ν. 4602/2019 (Α' 45) τροποποιείται ως προς την ημερομηνία ισχύος των αδειών εγκατάστασης και προσωρινής λειτουργίας, στο ίδιο εδάφιο αφαιρείται η αναφορά περί μελλοντικής εγκατάστασης σταθμών, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Κατά παρέκκλιση των υφιστάμενων διατάξεων, με το παρόν χορηγείται άδεια εγκατάστασης και προσωρινής λειτουργίας, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 στις μονάδες της παραγράφου 1. Εντός τριών (3) μηνών από τη χορήγηση της απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων της παραγράφου 3, ο φορέας εκμετάλλευσης των μονάδων υποχρεούται να υποβάλει στις αρμόδιες αρχές αίτημα συνοδευόμενο από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως αυτά ορίζονται στις Δ6/Φ1/οικ.8295/1995 (Β' 385) και Δ6/Φ1/οικ.7740/2001 (Β' 508) υπουργικές αποφάσεις, για την τροποποίηση της άδειας λειτουργίας των λειτουργούντων σταθμών παραγωγής, στους οποίους θα εγκατασταθούν οι προστιθέμενες μονάδες.

Αν δύο (2) μήνες πριν από τη λήξη της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου δεν έχει ολοκληρωθεί η ΦΑΣΗ Ι της διασύνδεσης της Κρήτης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1, και δεν έχουν εκδοθεί οι αντίστοιχες άδειες που προβλέπονται στο προηγούμενο εδάφιο, μπορεί να παρατείνεται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο χρόνος ισχύος των αδειών εγκατάστασης και προσωρινής λειτουργίας του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, έως την ολοκλήρωση της ΦΑΣΗΣ Ι της διασύνδεσης αυτής.»

Άρθρο 124
Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης - Τροποποίηση άρθρου 61 του ν. 4839/2021

Στο εξηκοστό πρώτο άρθρο του ν. 4839/2021 (Α' 181) περί σύστασης Ειδικού Λογαριασμού με την ονομασία «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης», προστίθενται παρ. 12 και 13 ως εξής:

«12. Ο ειδικός λογαριασμός «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» διαχωρίζεται λογιστικά στους εξής δύο (2) Υπολογαριασμούς: α) Τον Υπολογαριασμό Εσόδων και β) τον Υπολογαριασμό Εξόδων.

α) Ο Υπολογαριασμός Εσόδων του ειδικού λογαριασμού έχει τις εξής εισροές:

αα) έσοδα από τον Ειδικό Λογαριασμό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α'179),

αβ) έσοδα που προβλέπονται στην υποπερ. (στ) της περ. Α.2.1 της παρ. Α.2. του άρθρου 25 του ν. 3468/2006 (Α' 129),

αγ) έσοδα από τον ειδικό λογαριασμό Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας του άρθρου 55 του ν. 4001/2011,

αδ) έσοδα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό,

αε) ποσά που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

β) Ο Υπολογαριασμός Εξόδων του ειδικού λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» έχει τις εξής εκροές:

βα) τις επιδοτήσεις ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου,

ββ) τα ποσά που αφορούν στο επίδομα θέρμανσης του άρθρου 79 του ν. 4756/2020 (Α' 235),

βγ) τα ποσά που αφορούν στο κόστος λειτουργίας τηλεθέρμανσης του Δήμου Εορδαίας της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, μέχρι τη σύνδεση της τηλεθέρμανσης του Δήμου με την υπό κατασκευή μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας «ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΑ V»,

βδ) τα ποσά που αφορούν στον ειδικό λογαριασμό για την επανασύνδεση παροχών ηλεκτρικού ρεύματος που έχει συσταθεί με το άρθρο 36 του ν. 4508/2017 (Α' 200),

βε) τα ποσά που αφορούν στον ειδικό λογαριασμό για τη χορήγηση ενίσχυσης σε οικιακούς καταναλωτές λόγω περιβαλλοντικής επιβάρυνσης από λιγνιτική δραστηριότητα που έχει συσταθεί με το άρθρο 26 του ν. 4513/2018 (Α' 9).

βστ) δράσεις που αφορούν στην απόσυρση και αντικατάσταση οικιακών ηλεκτρικών συσκευών μέσω συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης και ανακύκλωσης από πιστοποιημένους φορείς,

βζ) ποσά που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

Κάθε θέμα σχετικό με τις εκροές των υποπερ. βα) έως βζ) καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται το ποσοστό των εισροών που αποδίδεται, ως ανταποδοτικό τέλος, στον Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), για την κάλυψη των λειτουργικών και διαχειριστικών δαπανών του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης.

13. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. δύναται, αποκλειστικά εντός του έτους 2022, να συνάπτει μια ή περισσότερες συμβάσεις για την ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος για την υποστήριξη του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης, με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, κατά παρέκκλιση του άρθρου 36 και της παρ. 1 του άρθρου 118 του ν. 4412/2016 (Α' 147), με την επιφύλαξη του άρθρου 235 του ίδιου νόμου. Το συνολικό ποσό των συμβάσεων του πρώτου εδαφίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ πλέον Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΙΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 19 ΟΔΗΓΙΑΣ 2018/2001

Άρθρο 125
Ορισμοί - Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 2 του ν. 3468/2006

Στο άρθρο 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), η περ. 10 αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Εγγύηση Προέλευσης (ΕΠ): το ηλεκτρονικό έγγραφο το οποίο εκδίδεται από τον Φορέα Έκδοσης και πιστοποιεί στους τελικούς καταναλωτές το μερίδιο ή την ποσότητα ενέργειας που έχει παραχθεί σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) για τους σκοπούς της παρ. 1 του άρθρου 19 της Οδηγίας 2018/2001/ΕΚ. Εγγυήσεις Προέλευσης δύναται να εκδίδονται και για ενέργεια που παράγεται από άλλες πηγές, εκτός των σταθμών Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

10α. Δημοπρασίες Εγγυήσεων Προέλευσης: Οι δημοπρασίες επί Εγγυήσεων Προέλευσης που έχουν εκδοθεί για ηλεκτρική ενέργεια που παρήχθη από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή και από άλλες πηγές ενέργειας και τις οποίες διενεργεί ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης.

10β. Κανονισμός Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης ή Κανονισμός Δημοπρασιών: Ο Κανονισμός του άρθρου 18Α.

10γ. Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης: Το ειδικό μητρώο, στο οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης στοιχεία των εκδιδόμενων Εγγυήσεων Προέλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 17.

10δ. Μητρώο Εγκαταστάσεων: Το ειδικό μητρώο, στο οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης τα στοιχεία των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, που λειτουργούν και για τα οποία εκδίδονται Εγγυήσεις Προέλευσης.

10ε. Μητρώο Συμμετεχόντων: Το ειδικό μητρώο το οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης για τους συμμετέχοντες στις Δημοπρασίες Εγγυήσεων Προέλευσης.

10στ. Πληροφοριακό Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης: Το πληροφοριακό σύστημα που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 18.

10ζ. Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης ή Φορέας Έκδοσης: ο φορέας που είναι αρμόδιος για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 16.

10η. Φορέας Ελέγχου Εγγυήσεων Προέλευσης ή Φορέας Ελέγχου: Ο φορέας που είναι αρμόδιος να επιβλέπει την αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης, να χειρίζεται θέματα αμοιβαίας αναγνώρισης των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από τους αντίστοιχους Φορείς άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτων χωρών, καθώς και να συνεργάζεται με αυτούς, όπως ορίζεται στο άρθρο 16.»

Άρθρο 126
Εγγυήσεις Προέλευσης ενέργειας - Αντικατάσταση άρθρου 15 του ν. 3468/2006

Το άρθρο 15 του ν. 3468/2006 (Α'129) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 15
Έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης

1. Η προέλευση της ενέργειας που παράγεται από εγκαταστάσεις σταθμών παραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε) ή Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), και οι οποίοι λειτουργούν νόμιμα, αποδεικνύεται αποκλειστικά και μόνο με τις Εγγυήσεις Προέλευσης που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 17 από τον Φορέα Έκδοσης.

2. Κάθε Εγγύηση Προέλευσης αντιστοιχεί σε τυποποιημένη ενέργεια μίας μεγαβατώρας (1 MWh), η οποία αποτελεί την ελάχιστη μονάδα παραγόμενης ενέργειας για τους σκοπούς του παρόντος. Δεν επιτρέπεται να εκδίδονται περισσότερες από μία Εγγυήσεις Προέλευσης για κάθε μονάδα παραγόμενης ενέργειας. Σε περίπτωση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από εγκαταστάσεις Σ.Η.Θ.Υ.Α. με τη χρήση Α.Π.Ε., δύναται να εκδίδεται μόνο μία Εγγύηση Προέλευσης, στην οποία προσδιορίζονται και τα δύο χαρακτηριστικά.

3. Για τους σκοπούς της παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4001/2011 (Α'179), κάθε προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας οφείλει να αποδεικνύει το μερίδιο ή την ποσότητα ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που περιέχεται στο συνολικό του μείγμα καυσίμων κατά το προηγούμενο έτος, χρησιμοποιώντας τις Εγγυήσεις

Προέλευσης, εκτός από το μερίδιο που αντιστοιχεί σε εμπορικές προσφορές, οι οποίες δεν ιχνηλατούνται, εάν υπάρχουν, και για τις οποίες ο προμηθευτής δύναται να χρησιμοποιήσει το υπολειπόμενο μείγμα.

4. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που παράγεται από:

α) σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν τεθεί σε λειτουργία πριν την 1η Ιανουαρίου 2021, εκδίδονται υπέρ του Φορέα Έκδοσης, εξαιρουμένων των μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών, των σταθμών που έχουν λάβει ή λαμβάνουν μόνο επενδυτική ενίσχυση, των σταθμών που δεν έχουν λάβει ή δεν λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση, καθώς και των σταθμών μετά τη λήξη της σχετικής Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης που έχουν συνάψει οι κάτοχοι αυτών, για τους οποίους οι Εγγυήσεις Προέλευσης εκδίδονται υπέρ του παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας,

β) σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α που έχουν τεθεί σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2021, και οι οποίοι:

βα) έχουν λάβει ή λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση, εκδίδονται υπέρ του Φορέα Εκδοσης, μέχρι τη λήξη της σχετικής Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης που έχει συνάψει ο κατόχος του σταθμού. Μετά τη λήξη των οριζομένων στο προηγούμενο εδάφιο, οι Εγγυήσεις Προέλευσης εκδίδονται υπέρ του παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας,

ββ) δεν έχουν λάβει ή δεν λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση ή έχουν λάβει ή λαμβάνουν μόνο επενδυτική ενίσχυση, εκδίδονται υπέρ του παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α..

5. Ειδικότερα:

α) για τους αυτοπαραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 14Α, οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που εγχέεται στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής ή ηλεκτρικής ενέργειας, εκδίδονται υπέρ του Φορέα Έκδοσης ή του αυτοπαραγωγού σύμφωνα με την παρ. 4, ενώ για το υπόλοιπο της ενέργειας, οι Εγγυήσεις προέλευσης εκδίδονται υπέρ του αυτοπαραγωγού και ανακαλούνται προς απόδειξη της προέλευσης της ενέργειας που καταναλώθηκε εσωτερικά στις εγκαταστάσεις του.

β) για τους αυτοπαραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. και τους αυτόνομους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. οι οποίοι δεν εγχέουν ενέργεια στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής ή ηλεκτρικής ενέργειας, οι Εγγυήσεις Προέλευσης εκδίδονται υπέρ του αυτοπαραγωγού ή του αυτόνομου παραγωγού, αντίστοιχα και ανακαλούνται προς απόδειξη της προέλευσης της ενέργειας που καταναλώθηκε εσωτερικά στις εγκαταστάσεις τους.

6. Η έκδοση, μεταβίβαση και ανάκληση των Εγγυήσεων Προέλευσης, καθώς και οι κανόνες διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης γίνονται σε συμμόρφωση με το ευρωπαϊκό πρότυπο CEN - EN 16325.»

Άρθρο 127
Έκδοση και έλεγχος των Εγγυήσεων Προέλευσης - Αντικατάσταση άρθρου 16 του ν. 3468/2006

Το άρθρο 16 του ν. 3468/2006 (Α'129) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 16
Φορείς Έκδοσης και Ελέγχου των
Εγγυήσεων Προέλευσης

1. Ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης καθώς και ο Φορέας Ελέγχου Εγγυήσεων Προέλευσης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Από τη θέση σε ισχύ του παρόντος και μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 1, ως Φορέας Έκδοσης των Εγγυήσεων Προέλευσης ορίζεται ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) και ως Φορέας Ελέγχου του Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.).

3. Ο Φορέας Έκδοσης όπως έχει οριστεί στην παρ. 2 ή με την απόφαση της παρ. 1, είναι αρμόδιος και για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης αερίου, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου, καθώς και για την έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης ενέργειας που παράγεται από σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α χωρίς χρήση Α.Π.Ε..

4. Στην περίπτωση αυτοπαραγωγών και αυτόνομων παραγωγών, που υποβάλλουν αίτηση για έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης ο Φορέας Έκδοσης μεριμνά για την εγκατάσταση κατάλληλων μετρητικών διατάξεων με δαπάνες τους, ως κατόχων του αντίστοιχων σταθμών παραγωγής.

5. Ο Φορέας Ελέγχου επιβλέπει, σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 18, την αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης για την ενέργεια που παράγεται από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή από άλλες πηγές, χειρίζεται θέματα αμοιβαίας αναγνώρισης των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτων χωρών και συνεργάζεται με τις αρχές αυτές. Ο Φορέας Ελέγχου δύναται να αρνείται αιτιολογημένα την αναγνώριση των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω βάσιμων αμφιβολιών για την ακρίβεια και την αξιοπιστία τους, κοινοποιώντας στην Ευρωπαϊκη Επιτροπή τις σχετικές αποφάσεις του και αναγνωρίζει Εγγυήσεις Προέλευσης από τρίτες χώρες μόνο σε περίπτωση άμεσης εισαγωγής και εξαγωγής ενέργειας και εφόσον έχει συναφθεί συμφωνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις χώρες αυτές για την αμοιβαία αναγνώριση Εγγυήσεων Προέλευσης.»

Άρθρο 128
Περιεχόμενο και διαδικασία έκδοσης των Εγγυήσεων Προέλευσης - Αντικατάσταση άρθρου 17 του ν. 3468/2006

Το άρθρο 17 του ν. 3468/2006 (Α'129) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 17
Περιεχόμενο και διαδικασία έκδοσης
των Εγγυήσεων Προέλευσης

1. Στις Εγγυήσεις Προέλευσης αναγράφονται κατ' ελάχιστον:

α) η πηγή παραγωγής της ενέργειας και οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης της παραγωγής της,

β) εάν η Εγγύηση Προέλευσης αφορά: βα) ηλεκτρική ενέργεια, ββ) θέρμανση ή ψύξη ή βγ) αέριο, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου,

γ) τα στοιχεία εγκατάστασης του σταθμού παραγωγής (ο μοναδικός αριθμός του σταθμού και η επωνυμία του κατόχου αυτού), ο τόπος, το είδος και η μέγιστη ισχύς παραγωγής ή η εγκατεστημένη ισχύς του σταθμού στην οποία παρήχθη η ενέργεια,

δ) εάν ο σταθμός έχει λάβει ή λαμβάνει επενδυτική ή/και λειτουργική ενίσχυση και τη μορφή του καθεστώτος στήριξης,

ε) η ημερομηνία κατά την οποία άρχισε να λειτουργεί ο σταθμός παραγωγής, και

στ) η ημερομηνία και η χώρα έκδοσης και ένας μοναδικός αριθμός ταυτοποιήσης της κάθε εγγύησης προέλευσης.

2. Για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης της περ. α) και της υποπερ. βα της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και για τους σταθμούς της περ. α) της παρ. 5 του ιδίου άρθρου οι σταθμοί παραγωγής εγγράφονται στο Μητρώο Εγκαταστάσεων με ευθύνη του Φορέα Έκδοσης. Για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης της υποπερ. ββ της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και της περ. β) της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, οι σταθμοί παραγωγής εγγράφονται στο Μητρώο Εγκαταστάσεων, έπειτα από αίτηση του ενδιαφερόμενου στον Φορέα Έκδοσης.

3. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης εκδίδονται από τον Φορέα Έκδοσης με βάση:

α) επαρκή στοιχεία και ακριβείς πληροφορίες που τηρούνται είτε από τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.) ή τον Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών για τους σταθμούς παραγωγής της περ.

α) της παρ. 4 και της υποπερ. βα της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και για τους σταθμούς της περ. α) της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, είτε από τον κάτοχο του σταθμού για τους σταθμούς παραγωγής της υποπερ. ββ της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15 και τους σταθμούς της περ. β) της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, αντίστοιχα, για την πιστοποίηση της προέλευσης της ενέργειας, και

β) πιστοποιημένα στοιχεία μετρήσεων από τους αρμόδιους διαχειριστές δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, ειδικότερα τον Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.), τον Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), τον Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), τον Διαχειριστή Δικτύου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δ.Α.Α.), τον Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (Δ.Ε.Σ.Φ.Α.) και τους Διαχειριστές Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου. Τα στοιχεία των περ. (α) και (β) καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 18Β και αποστέλλονται στον Φορέα Έκδοσης από τους αρμόδιους Διαχειριστές σε μηνιαία βάση.

4. Οι μετρητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για τον προσδιορισμό της ενέργειας για την οποία εκδίδονται οι Εγγυήσεις Προέλευσης και οι οποίες:

α) είτε δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα ενός από τους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου,

β) είτε αφορούν σταθμούς αυτοπαραγωγής και αυτόνομους σταθμούς που δεν εγχέουν ενέργεια στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής, εγκαθίστανται από τον Φορέα Έκδοσης με δαπάνες του κατόχου του σταθμού σύμφωνα και με την παρ. 4 του άρθρου 16, και πληρούν τις προδιαγραφές του Τεύχους Προδιαγραφών Μετρητών και Μετρήσεων Μεγεθών, σύμφωνα με την υπ' αρ. 410/2016 απόφαση της Ρ.Α.Ε. (Β'4081) .

Αν προκύπτει βάσιμη αμφιβολία για την εγκυρότητα και την ακρίβεια των στοιχείων και των πληροφοριών, με βάση τα οποία εκδίδονται οι Εγγυήσεις Προέλευσης, ο Φορέας Έκδοσης μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή του, να αρνηθεί την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης.

5. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης πιστοποιούν την παραγωγή ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή από άλλες πηγές για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός ημερολογιακού μήνα. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης λήγουν δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία της περιόδου παραγωγής της ενέργειας στην οποία αντιστοιχούν. Ο Φορέας Έκδοσης μπορεί να ανακαλεί ή να τροποποιεί τις Εγγυήσεις Προέλευσης ή να εκδίδει νέες, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις ανάκλησης, τροποποίησης ή έκδοσης νέων Εγγυήσεων Προέλευσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 18Β.

6. Αν μεταβληθεί ο κάτοχος του σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α της υποπερ. ββ' της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15 ή σταθμού της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, ενημερώνονται ο Φορέας Έκδοσης και ο Φορέας Ελέγχου με ευθύνη του νέου κατόχου και οι εν ισχύ Εγγυήσεις Προέλευσης μεταβιβάζονται στον νέο κάτοχο από τον Φορέα Έκδοσης.

7. Ο Φορέας Έκδοσης τηρεί ειδικό Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης σε ηλεκτρονική μορφή για το οποίο λαμβάνεται κάθε μέριμνα ώστε να είναι ασφαλές και απαραβίαστο. Στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης καταχωρούνται οι εκδιδόμενες Εγγυήσεις Προέλευσης με τα διαλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία, καθώς και κάθε σχετική τροποποίηση ή ανάκλησή τους.

8. Ο Φορέας Έκδοσης δύναται να συνάπτει συμφωνίες με άλλους φορείς έκδοσης ή με αντιπροσωπευτικές ενώσεις φορέων έκδοσης με σκοπό την εναρμόνιση των συστημάτων Εγγυήσεων Προέλευσης και τη διενέργεια διασυνοριακών μεταβιβάσεων με ηλεκτρονική μορφή.»

Άρθρο 129
Μηχανισμός Διασφάλισης Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης-Αντικατάσταση άρθρου 18 του ν. 3468/2006

Το άρθρο 18 του ν. 3468/2006 (Α'129) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 18
Διαχείριση Εγγυήσεων Προέλευσης και Μηχανισμός Διασφάλισης Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης

1. Για τη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων έκδοσης των Εγγυήσεων Προέλευσης και της ακρίβειας των στοιχείων και των πληροφοριών σύμφωνα με τα οποία αυτές εκδίδονται, ο Φορέας Έκδοσης και τα εξουσιοδοτούμενα από αυτόν πρόσωπα, με την επιφύλαξη της τήρησης του επιχειρηματικού απορρήτου, έχουν ελεύθερη πρόσβαση στον οικείο σταθμό παραγωγής και σε κάθε στοιχείο και πληροφορία, που αφορούν στον σταθμό αυτό. Ο παραγωγός οφείλει να διευκολύνει το έργο του Φορέα Έκδοσης και των εξουσιοδοτούμενων από αυτόν προσώπων.

2. Οι αρμόδιοι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, οφείλουν να συνεργάζονται με τον Φορέα Έκδοσης και να παρέχουν τα στοιχεία και τις πληροφορίες που κρίνονται αναγκαία για τους σκοπούς της παρ. 1.

3. Ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης, καθώς και ο Διαχειριστής Μη Διασυνδεμένων Νησιών οφείλουν να ενημερώνουν σε μηνιαία βάση τον Φορέα Έκδοσης για τους σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) που έχουν ενεργοποιηθεί.

4. Το Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης, ειδικά για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α, τηρείται στο Πληροφοριακό Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, το οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης, ο οποίος και είναι υπεύθυνος για τον ορισμό των προδιαγραφών του, τη λειτουργία, συντήρηση και αναβάθμισή του. Ο Φορέας Έκδοσης διασφαλίζει τη συμμόρφωση του Πληροφοριακού Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας με το ευρωπαϊκό πρότυπο ΕΝ 16325.»

Άρθρο 130
Ανάκληση και μεταβίβαση Εγγυήσεων Προέλευσης-Προσθήκη άρθρου 18Α στον ν. 3468/2006

Μετά το άρθρο 18 του ν. 3468/2006 (Α'129) προστίθεται άρθρο 18Α ως εξής:

«Άρθρο 18Α
Ανάκληση και μεταβίβαση Εγγυήσεων Προέλευσης

1. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης που εκδίδονται υπέρ του Φορέα Έκδοσης για σταθμούς παραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) που έχουν τεθεί σε λειτουργία πριν την 1η.1.2021, ανακαλούνται αζημίως μέσω των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας υπέρ των τελικών τους πελατών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 18Β.

2. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης που εκδίδονται υπέρ του Φορέα Έκδοσης για σταθμούς παραγωγής Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν τεθεί σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2021, μεταβιβάζονται στους ενδιαφερόμενους μέσω δημοπρασιών. Η οργάνωση και διεξαγωγή των ανωτέρω δημοπρασιών διενεργείται σύμφωνα με τον Κανονισμό Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης, ο οποίος καταρτίζεται από τον Φορέα Έκδοσης, υποβάλλεται και εγκρίνεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Η Ρ.Α.Ε., κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 29 του ν. 4001/2011 (Α'179), εκδίδει με απόφασή της τον Κανονισμό Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης, ο οποίος δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο ως άνω Κανονισμός τροποποιείται, είτε με πρωτοβουλία της Ρ.Α.Ε. είτε κατόπιν αιτήματος του Φορέα Έκδοσης ή τρίτων προσώπων που έχουν έννομο συμφέρον, κατ' εφαρμογή της διαδικασίας του προηγούμενου εδαφίου. Η πρώτη δημοπρασία διενεργείται εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του Κανονισμού Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης.

3. Τα έσοδα των δημοπρασιών επί Εγγυήσεων Προέλευσης για

ενέργεια που έχει παραχθεί από σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που τίθενται σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2021, λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των χρεώσεων Ειδικού Τέλους Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων (Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ.) της υποπερ. (γβ) της περ. (γ) της παρ. 3 του άρθρου 143 του ν. 4001/2011.

4. Με τον Κανονισμό Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης ρυθμίζονται ιδίως:

α) Η θέσπιση Μητρώου Συμμετεχόντων στις Δημοπρασίες Εγγυήσεων Προέλευσης, ο φορέας τήρησης του Μητρώου αυτού και η διαδικασία και οι προϋποθέσεις εγγραφής σε αυτό,

β) ο τύπος και η διαδικασία οργάνωσης και διεξαγωγής των δημοπρασιών πώλησης Εγγυήσεων Προέλευσης, με πλειοδοτικούς διαγωνισμούς, καθώς και ο τύπος και ο χρόνος υποβολής των προσφορών,

γ) οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμμετεχόντων στις δημοπρασίες, του Φορέα Έκδοσης σε σχέση με τις δημοπρασίες πώλησης Εγγυήσεων Προέλευσης, καθώς και η μεταξύ τους συνεργασία με σκοπό την ομαλή λειτουργία τους,

δ) τυχόν εξειδίκευση και συμπλήρωση των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης, όπως καθορίζονται στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας,

ε) οι κανόνες και οι διαδικασίες κάλυψης, εκκαθάρισης και διακανονισμού των συναλλαγών, καθώς και θέματα προκαταβολών, ρητρών, προπληρωμών και εξόφλησης,

στ) η τήρηση των αναγκαίων λογαριασμών για τη λειτουργία των δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης και για τον διακανονισμό των συναλλαγών,

ζ) η επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των συμμετεχόντων στις Δημοπρασίες με τον Κανονισμό Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης,

η) οι κανόνες για τη διασφάλιση της αδιάλειπτης, απρόσκοπτης και ασφαλούς λειτουργίας των πληροφοριακών συστημάτων του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης σε σχέση με τη διενέργεια των δημοπρασιών πώλησης Εγγυήσεων Προέλευσης,

θ) ο τρόπος και η διαδικασία δημοσίευσης των απαραίτητων πληροφοριών για τη λειτουργία των δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης και τη συμμετοχή σε αυτές,

ι) ο τρόπος και η διαδικασία προστασίας εμπορικά ευαίσθητων και προσωπικών δεδομένων,

ια) το τέλος συμμετοχής υπέρ του Φορέα Έκδοσης που καταβάλλουν οι συμμετέχοντες στην δημοπρασία,

ιβ) κάθε άλλη ρύθμιση απαραίτητη για την εύρυθμη, διαφανή και αποδοτική λειτουργία των Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης.

5. Στις δημοπρασίες που διενεργεί ο Φορέας Έκδοσης, κατά τα προβλεπόμενα στο παρόν, δύναται να δημοπρατούνται και οι Εγγυήσεις Προέλευσης που ανακαλούνται υπέρ των καταναλωτών σύμφωνα με την παρ. 1 ή εκδίδονται υπερ των παραγωγών και των αυτοπαραγωγών, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης.

6. Μεταβιβάσεις Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται υπέρ των παραγωγών και των αυτοπαραγωγών επιτρέπονται και μέσω βάθρων εμπορίας ή με διμερείς συμφωνίες.

7. Οποιαδήποτε μεταβίβαση Εγγυήσεων Προέλευσης είτε μέσω δημοπρασιών είτε μέσω βάθρων εμπορίας ή δυνάμει διμερών συμβάσεων, καταχωρείται στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης που τηρεί ο αρμόδιος Φορέας Έκδοσης.»

Άρθρο 131
Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 18Β στον ν. 3468/2006

Στον ν. 3468/2006 (Α'129) μετά το άρθρο 18Α, προστίθεται άρθρο 18Β, ως εξής:

«Άρθρο 18Β
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να προβλέπεται η έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης για ενέργεια που παράγεται από άλλες πηγές ενέργειας, εκτός των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και να καθορίζονται σχετικά οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες έκδοσης αυτών.

2. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) κατόπιν εισήγησης του Φορέα Έκδοσης, δύναται να καθορίζονται τέλη διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης, τα οποία ο Φορέας Έκδοσης δύναται να επιβάλλει στους σταθμούς της υποπερ. ββ' της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15. Οι σταθμοί της παρ. 5 του άρθρου 15 εξαιρούνται από τέλη διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρ.Α.Ε. και εισήγησης του Φορέας Έκδοσης, καθορίζονται, ιδίως:

α) Η διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης.

β) Η προθεσμία εντός της οποίας ο αρμόδιος Φορέας Έκδοσης υποχρεούται να απαντά στις υποβαλλόμενες αιτήσεις και οι έννομες συνέπειες που προκύπτουν από τη μη τήρηση της υποχρέωσης αυτής.

γ) Ο τύπος και το περιεχόμενο των Εγγυήσεων Προέλευσης και ο καθορισμός απλουστευμένων πληροφοριών. Με την απόφαση της παρ. 3 δύναται να καθορίζονται απλουστευμένες πληροφορίες για τις Εγγυήσεις Προέλευσης που αφορούν σταθμούς παραγωγής κάτω των πενήντα κιλοβάτ (50 kW).

δ) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης, μεταβίβασης, ανάκλησης ή έκδοσης νέων Εγγυήσεων Προέλευσης.

ε) Ο μηχανισμός ελέγχου της χρήσης των εγγυήσεων προέλευσης από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας κατά τη δημιουργία περιβαλλοντικών προϊόντων.

στ) Τα θέματα που αφορούν στη συνεργασία του Φορέα Έκδοσης και του Φορέα Ελέγχου με τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και τρίτων χωρών, καθώς και η διαδικασία και οι προϋποθέσεις της αμοιβαίας αναγνώρισης των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από άλλα κράτη μέλη της ΕΕ ή από τρίτες χώρες.

ζ) Οι προϋποθέσεις πρόσβασης οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης του αρμόδιου Φορέα Έκδοσης.

η) Οι όροι και οι προϋποθέσεις εγγραφής των συμμετεχόντων στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης του Φορέα Έκδοσης, καθώς και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους.

θ) Κάθε άλλο ειδικότερο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης και του Μηχανισμού Διασφάλισής του.»

Άρθρο 132
Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 18Γ στον ν. 3468/2006

Στον ν. 3468/2002 (Α'129) μετά το άρθρο 18Β, προστίθεται άρθρο 18Γ ως εξής:

«Άρθρο 18Γ
Μεταβατική διάταξη

1. Για τις Εγγυήσεις Προέλευσης που εκδίδονται ή έχουν εκδοθεί για περίοδο παραγωγής έως την 31η Μαΐου 2022, και έως την παρέλευση δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία λήξης της περιόδου παραγωγής στην οποία αντιστοιχούν ή τη διενέργεια της πρώτης δημοπρασίας, όποιο προηγηθεί, ισχύουν τα προβλεπόμενα στην υπό στοιχεία Δ6/ Φ1/οικ.8786/2010 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 646).

2. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που παράγεται από 1ης Ιουνίου 2022 από σταθμούς που εμπίπτουν στην περ. α) της παρ. 4 και στην υποπερ. βα' της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15 καθώς και για την ενέργεια που εγχέεται από αυτοπαραγωγούς της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 15, εκδίδονται υπερ του Φορέα Έκδοσης, ο οποίος τις ανακαλεί ή τις μεταβιβάζει μέσω δημοπρα-

σιών ανάλογα με την ημερομηνία θέσης σε λειτουργία των εν λόγω σταθμών σύμφωνα και με το άρθρο 18 Α.

3. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που παράγεται από την 1η Ιουνίου 2022 από σταθμούς της υποπερ. ββ' της περ. β) της παρ 4 του άρθρου 15, καθώς και για την ενέργεια που δεν εγχέεται στο Σύστημα ή το Δίκτυο σταθμών της παρ. 5 του άρθρου 15, εκδίδονται υπέρ των παραγωγών ή αυτοπαραγωγών.

4. Εντός ενός (1) μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης καθώς και ο Διαχειριστής Μη Διασυνδεμένων Νησιών οφείλουν να ενημερώσουν τον Φορέα Έκδοσης για τους σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) που έχουν ενεργοποιηθεί ώστε να εγγραφούν στο Μητρώο Εγκαταστάσεων.»

Άρθρο 133
Θέματα Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ) - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 112 του ν. 4685/2020

Στην παρ. 5 του άρθρου 112 του ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Η ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ δύναται αποκλειστικά εντός του έτους 2020 να συνάπτει μία ή περισσότερες συμβάσεις για την ανάπτυξη του Πληροφοριακού Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, κατά παρέκκλιση του ν. 4412/2016 (Α' 147), με την επιφύλαξη του άρθρου 235 του ίδιου νόμου. Το συνολικό ποσό των συμβάσεων του προηγούμενου εδαφίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ πλέον Φ.Π.Α.. Σε περίπτωση μη ολοκληρωμένης εκτέλεσης των συμβάσεων και μη παραλαβής των συμβατικών έργων του πρώτου εδαφίου για οποιονδήποτε λόγο, η δυνατότητα του πρώτου εδάφιου μπορεί να ασκηθεί από την ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ εντός του έτους 2022, αποκλειστικά μέχρι το τέλος του έτους αυτού για το υπολειπόμενο ποσό εκ του συνολικού ποσού του δεύτερου εδάφιου, το οποίο προκύπτει κατόπιν αφαίρεσης καταβολών ή ενδεχόμενων αποζημιώσεων στον ανάδοχο.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 134
Υπολειμματική αξία - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 80Γ του ν. 4001/2011

Στο άρθρο 80Γ του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί Αδειών Διανομής και Διαχείρισης των Δικτύων Διανομής, προστίθεται παρ. 5, ως εξής:

«5. Εάν οποτεδήποτε και για οποιονδήποτε λόγο η σχετική Άδεια δεν είναι πλέον στη διάθεση της Εταιρείας Διανομής Αερίου (ΕΔΑ), που προέκυψε σύμφωνα με το άρθρο 80Α, τότε νέος Διαχειριστής πρέπει να αποκτήσει την ιδιοκτησία των παγίων και να καταβάλει στην ΕΔΑ, εντός δώδεκα (12) μηνών, την υπολειμματική αξία των περιουσιακών της στοιχείων, η οποία είναι ίση με τη Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση, εκείνη τη στιγμή, η οποία προσαυξάνεται («premium») τουλάχιστον κατά δέκα πέντε τοις εκατό (15%).»

Άρθρο 135
Διαχειριστές Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου - Αντικατάσταση άρθρου 80Δ του ν. 4001/2011

Το άρθρο 80Δ του ν. 4001/2011 (Α' 179) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 80Δ
Διαχειριστές Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου

Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου είναι κάθε επιχείρηση που έχει στην ιδιοκτησία της ή είναι υπεύθυνη για Δίκτυο Διανομής Φυσικού Αερίου. Ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου επεξεργάζεται και διαχειρίζεται τεκμηριωμένα αιτήματα για τη διανομή αερίου και είναι υπεύθυνος για τη μακροπρόθεσμη διασφάλιση της λειτουργίας, συντήρησης και ανάπτυξης ενός ασφαλούς, αξιόπιστου και αποτελεσματικού δικτύου στην περιοχή του, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον και την ενεργειακή απόδοση, αποφεύγοντας κάθε διάκριση μεταξύ χρηστών ή κατηγοριών χρηστών του συστήματος, ιδίως υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 25, 26 και 27 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ» (L 211) και σύμφωνα με τον παρόντα, ιδίως δε τα άρθρα 80 και 80Θ.»

Άρθρο 136
Ανεξαρτησία Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου - Αντικατάσταση άρθρου 80Ε του ν. 4001/2011

Το άρθρο 80Ε του ν. 4001/2011 (Α' 179) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 80Ε
Ανεξάρτητοι Διαχειριστές Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου

Αν ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, πρέπει να είναι ανεξάρτητος, τουλάχιστον από άποψη νομικής μορφής, οργάνωσης και λήψης αποφάσεων, από άλλες δραστηριότητες που δεν συνδέονται με τη διανομή κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 80. Το πρώτο εδάφιο δεν συνεπάγεται την υποχρέωση διαχωρισμού του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των περιουσιακών στοιχείων του συστήματος διανομής από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση.»

Άρθρο 137
Απόκτηση ή αύξηση συμμετοχής σε Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου - Τροποποίηση άρθρου 80Η του ν. 4001/2011

Οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 80Η του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί απόκτησης ελέγχου ή αύξησης συμμετοχής σε Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου, καταργούνται, στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5 αφαιρείται η αναφορά στην περίπτωση μη έγκρισης της απόκτησης ή αύξησης υφιστάμενης συμμετοχής και το άρθρο 80Η διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 80Η
Απόκτηση ή αύξηση συμμετοχής σε Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου

1. Κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο που σκοπεύει να αποκτήσει, μεμονωμένα ή σε σύμπραξη με άλλα πρόσωπα, συμμετοχή σε Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου υποχρεούται να ενημερώσει προηγουμένως τη Ρ.Α.Ε. και να κοινοποιήσει σε αυτήν το ποσοστό της συμμετοχής του. Η ίδια υποχρέωση ισχύει και όταν αυξάνεται ήδη υφιστάμενη συμμετοχή, ώστε η αναλογία των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου που κατέχει ένα πρόσωπο στον Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων που, σύμφωνα με τον ν. 4548/2018 (Α' 104) μπορεί να εξομοιωθούν με κατοχή δικαιωμάτων ψήφου από το ίδιο πρόσωπο, να φτάνει ή να υπερβαίνει τα κατώτατα όρια του είκοσι (20%), τριάντα τρία (33%) ή πενήντα τοις εκατό (50%) του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου ή ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου να καθίσταται θυγατρική του προσώπου που αποκτά τη συμμετοχή.

2. Για τις συμμετοχές που αποκτώνται από νομικά πρόσωπα, η Ρ.Α.Ε. μπορεί να:

α) ζητεί πληροφορίες για την ταυτότητα των φυσικών και νομικών προσώπων που άμεσα ή έμμεσα ελέγχουν τα νομικά πρόσωπα που προτίθενται να αυξήσουν ή να αποκτήσουν συμμετοχή σε Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου,

β) επιβάλλει την υποχρέωση να της γνωστοποιείται οποιαδήποτε μεταγενέστερη μεταβολή στην ταυτότητα αυτών των φυσικών ή νομικών προσώπων.

3. (Καταργείται)

4. (Καταργείται)

5. Αν αποκτηθεί η συμμετοχή ή αυξηθεί η ήδη υφιστάμενη συμμετοχή χωρίς να ανακοινωθεί εκ των προτέρων στη Ρ.Α.Ε. ή αν δεν γνωστοποιηθεί στη Ρ.Α.Ε. η μεταβολή της ταυτότητας του φυσικού ή νομικού προσώπου που ελέγχει νομικό πρόσωπο με συμμετοχή σε Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου, παύει αυτοδικαίως να έχει αποτέλεσμα η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τη συμμετοχή του προσώπου. Σε όσους παραβαίνουν την υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης της απόκτησης ή της αύξησης ήδη υφιστάμενης συμμετοχής, η Ρ.Α.Ε. επιβάλλει τις κυρώσεις του άρθρου 36.»

Άρθρο 138
Θέσπιση έκτακτων ρυθμίσεων μεταβατικού χαρακτήρα στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας για την άμβλυνση των οικονομικών συνεπειών της ενεργειακής κρίσης

1. Για την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από την 1η Αυγούστου 2022 έως την 1η Ιουλίου 2023 δεν εφαρμόζεται σε κυμαινόμενα τιμολόγια προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας χρέωση ρήτρας αναπροσαρμογής ή αντίστοιχης ρήτρας, η οποία συνδέεται με τη διακύμανση μεγεθών της χονδρεμπορικής αγοράς, είτε πρόκειται για τιμολόγια με διακριτή αναγραφή της ανωτέρω ρήτρας είτε για τιμολόγια χωρίς διακριτή αναγραφή αυτής. Η περίοδος ισχύος του πρώτου εδαφίου δύναται να παραταθεί με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή να λήξει πριν την 1η Ιουλίου 2023, εφόσον δεν διατηρείται σε ισχύ ο προσωρινός Μηχανισμός Επιστροφής Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας κατά το άρθρο 12Α του ν. 4425/2016 (Α' 185).

2. Οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας ανακοινώνουν σε μηνιαία βάση και σε ευδιάκριτο σημείο στην ιστοσελίδα τους, έως το τέλος του δεύτερου μήνα (Μ-2) πριν από τον μήνα εφαρμογής (Μ), τις πάγιες χρεώσεις και τις χρεώσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας για το σκέλος ισχύος και ενέργειας που εφαρμόζονται στα τιμολόγια προμήθειας της παρ. 1. Ειδικώς ενημερώνουν με ατομική ενημέρωση τους πελάτες με σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας με εξειδικευμένες χρεώσεις τιμολογίου προμήθειας που διαμορφώνονται κατόπιν διαπραγμάτευσης με τον προμηθευτή, σύμφωνα με τον Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες (Β' 832/2013).

3. Όλοι οι Πελάτες δύναται να επιλέξουν άλλο τύπο τιμολογίου προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, κατόπιν δήλωσής τους προς τον προμηθευτή ή αίτησης προσφοράς προμήθειας, σε άλλον προμηθευτή. Τύποι κυμαινόμενων τιμολογίων προμήθειας, των οποίων οι όροι χρεώσεων προσαρμόζονται στα χαρακτηριστικά κατανάλωσης της εγκατάστασης του πελάτη και σε υπηρεσίες που συμφωνούνται κατόπιν διαπραγμάτευσης του πελάτη με τον προμηθευτή, σύμφωνα με τον Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες, εξακολουθούν να προσφέρονται από τους προμηθευτές. Πελάτες, που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διατηρούν σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας με τιμολόγια προμήθειας του τύπου του δευτέρου εδαφίου, έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν κυμαινόμενο τιμολόγιο της παρ. 1.

4. Για την εφαρμογή του παρόντος και καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος του:

(α) Η αλλαγή προμηθευτή ή τιμολογίου προμήθειας, συνεπεία της μεταβολής των χρεώσεων προμήθειας δυνάμει της εκάστοτε ανακοίνωσης της παρ. 2, γίνεται αζημίως για τους πελάτες και δεν συνεπάγεται δικαίωμα αποζημίωσης του προμηθευτή λόγω πρόωρης αποχώρησης.

(β) Δεν ισχύει το άρθρο 30 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες (Β' 832/2013) ως προς τον χρόνο, την υποχρέωση ατομικής ενημέρωσης των πελατών και την έναρξη ισχύος τροποποίησης όρων της σύμβασης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικότερα για την πρώτη περίοδο εφαρμογής, η ανακοίνωση των χρεώσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας διενεργείται έως την 10η Ιουλίου 2022.

(γ) Οι λογαριασμοί κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, έναντι και εκκαθαριστικοί, οι οποίοι εκδίδονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, αποτυπώνουν σε ειδικό πεδίο και με σχετική σημείωση τις χρεώσεις ρήτρας αναπροσαρμογής ή αντίστοιχης χρέωσης κατά την παρ. 1, οι οποίες αφορούν στην περίοδο κατανάλωσης πριν την 1η Αυγούστου 2022.

(δ) Στους λογαριασμούς κατανάλωσης αποτυπώνονται (δα) σε ευδιάκριτο σημείο όλες οι χρεώσεις προμήθειας της παρ. 2 που έχουν ανακοινωθεί μέχρι την έκδοση του λογαριασμού και (δβ) διακριτά και σε απόσταση δύο εκατοστών από την καταχώρηση του τελικού πληρωτέου ποσού, με το ίδιο μέγεθος χρησιμοποιούμενων χαρακτήρων, χρώματος και φόντου, η επιδότηση που παρέχεται από πόρους του Ειδικού Λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» της παρ. 3 του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181).

(ε) Σε κάθε ενημερωτικό μήνυμα των Προμηθευτών στους πελάτες τους, ηλεκτρονικό ή έντυπο, αναγράφεται διακριτά η επιδότηση που παρέχεται από πόρους του Ειδικού Λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» της παρ. 3 του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 πλησίον του τελικού πληρωτέου ποσού.

5. Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) παρακολουθεί την εφαρμογή του παρόντος, ιδίως ως προς τη διαμόρφωση των τιμών, τις συνθήκες ανταγωνισμού και εύρυθμης λειτουργίας των αγορών , καθώς και την τυχόν εμφάνιση καταχρηστικών πρακτικών. Αν διαπιστώσει σχετικές παραβάσεις, εφαρμόζει τις διαδικασίες και επιβάλλει τις κυρώσεις του άρθρου 36 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

Άρθρο 139
Καταργούμενες διατάξεις

1. Τα άρθρα 80ΣΤ και 80Ζ του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί πιστοποίησης των Διαχωρισμένων Διαχειριστών Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου και των υφισταμένων συμμετοχών και δικαιωμάτων, αντίστοιχα καταργούνται.

2. Από τη δημοσίευση του παρόντος, οι πάσης φύσεως αποφάσεις και ρυθμίσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 80ΣΤ του ν. 4001/2011 καταργούνται.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'
ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 140
Αρμοδιότητα μίσθωσης δημοτικών λατομείων - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 54 του ν. 4512/2018

Η παρ. 7 του άρθρου 54 του ν. 4512/2018 (Α' 5) τροποποιείται, ως προς το αρμόδιο όργανο, και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Όπου στις παρ. 2, 3, 4, 7, 8, 9, 11 και 12 του άρθρου 53 αναφέρεται το Δημόσιο ή ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, για τα δημοτικά λατομεία νοούνται ο οικείος δήμος και τα συλλογικά όργανα, που έχουν το τεκμήριο αρμοδιότητας σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3852/2010 (Α'87) και του Κώδικα περί Δήμων και Κοινοτήτων, αντιστοίχως.»

Άρθρο 141
Αρμοδιότητα Δημοτικού Συμβουλίου επί καταγγελίας μίσθωσης δημοτικών λατομείων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 60 του ν. 4512/2018

Η παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4512/2018 (Α'5) τροποποιείται, ως προς την προσθήκη αρμοδιότητας του δημοτικού συμβουλίου επί καταγγελίας μίσθωσης δημοτικών λατομείων, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην περίπτωση λατομείων επί δημοσίων εκτάσεων ή το Δημοτικό Συμβούλιο στην περίπτωση λατομείων επί δημοτικών εκτάσεων αντίστοιχα, μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση μίσθωσης στις εξής περιπτώσεις:

α) αν διαπιστωθεί ότι ο εκμεταλλευτής δεν τηρεί τους όρους της σύμβασης μίσθωσης,

β) αν εκδοθεί πράξη με την οποία διακόπτονται οριστικά οι εργασίες εκμετάλλευσης και δεν ασκήθηκαν τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις διοικητικά βοηθήματα εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών ή αν αυτά μετά την άσκησή τους απορρίφθηκαν.»

Άρθρο 142
Διάθεση παραβόλων που αφορούν την αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων και περιοχών αρμοδιότητας Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 15 του ν. 4602/2019

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4602/2019 (Α' 45), περί διάθεσης των παραβόλων που αφορούν στην αξιοποίηση γεωθερμικών πεδίων και περιοχών αρμοδιότητας του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αντικαθίσταται και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 15
Παράβολα

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται και αναπροσαρμόζονται τα είδη και τα ποσά των παραβόλων που απαιτούνται για τη χορήγηση άδειας ή έγκρισης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους Α', καθώς και για το παραδεκτό της άσκησης προσφυγής ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 9. Ειδικά, τα ποσά των παραβόλων που αφορούν στην αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού των πεδίων τοπικού ενδιαφέροντος και των Περιοχών Γεωθερμικού Ενδιαφέροντος (ΠΓΘΕ) καταβάλλονται στον ειδικό κωδικό του Αναλυτικού Λογαριασμού Εσόδων (ΑΛΕ) της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 8 και τα έσοδα που προκύπτουν από την καταβολή τους διατίθενται αποκλειστικά από την οικεία αποκεντρωμένη διοίκηση για την εν γένει αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων.

2. Ποσοστό των εισπραττόμενων εσόδων από τα ως άνω παράβολα που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μπορεί να διατεθεί για την κάλυψη δαπανών των αρμόδιων υπηρεσιών για την αξιοποίηση της γεωθερμίας.»

Άρθρο 143
Παράταση ολοκλήρωσης ερευνητικών εργασιών για λατομικά ορυκτά σε δημόσια ή δημοτική έκταση

1. Παρατείνεται κατά ένα (1) έτος από τη λήξη τους η ισχύς των αποφάσεων του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης περί έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών για λατομικά ορυκτά σε δημόσια ή δημοτική έκταση, οι οποίες δεν έχουν λήξει έως τη δημοσίευση του παρόντος σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 59 του ν. 4442/2016 (Α' 230). Για το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου παρατείνεται η προθεσμία ολοκλήρωσης των ως άνω ερευνητικών εργασιών.

2. Η παράταση χορηγείται από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου. Εάν η έκταση είναι δημοτική, το αίτημα διαβιβάζεται στον οικείο Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) προκειμένου να εκδοθεί απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου περί έγκρισης της παράτασης. Εντός είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του ως άνω αιτήματος παράτασης, ο Συντονιστής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκδίδει διαπιστωτική πράξη παράτασης.

3. Στην περίπτωση των αποφάσεων έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών, η ισχύς των οποίων έληξε από την 1η.3.2021 έως και τη δημοσίευση του παρόντος και δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία μίσθωσης, παρατείνεται έως την 31η.12.2022 η προθεσμία υποβολής της αίτησης μίσθωσης με απευθείας σύμβαση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 53 του ν. 4512/2018 (Α'5). Η παράταση του πρώτου εδαφίου χορηγείται από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή με απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου, για δημόσια ή δημοτική έκταση αντίστοιχα, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου και υπό την προϋπόθεση ότι για τις υπό κρίση εκτάσεις δεν έχει εκκινήσει η διαδικασία χορήγησης έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών υπέρ τρίτου ενδιαφερομένου σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 59 του ν. 4442/2016. Η παράταση χορηγείται εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης και ισχύει από την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης του Συντονιστή ή της απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου. Κατά τη διάρκεια της παράτασης ο ενδιαφερομένος έχει το δικαίωμα παραμονής στον χώρο, τηρώντας τους όρους και τις προϋποθέσεις της απόφασης έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών.

4. Αιτήσεις για παράταση των αποφάσεων έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών για λατομικά ορυκτά σε δημόσια ή δημοτική έκταση ή για παράταση της προθεσμίας υποβολής της αίτησης μίσθωσης με απευθείας σύβαση, σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 3 υποβάλλονται έως την 30ή.9.2022.

Άρθρο 144
Καθορισμός ημερομηνίας υπολογισμού του ύψους της εγγυητικής επιστολής παρ. 1 άρθρου 64 του ν. 4442/2016 - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 64 του ν. 4442/2016

Στο άρθρο 64 του ν. 4442/2016 (Α' 230), το πέμπτο και το έκτο εδάφιο της παρ. 4 αντικαθίστανται και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Το ύψος της εγγυητικής επιστολής καθορίζεται από την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση και αντιστοιχεί στο ποσό των μέγιστων προβλεπόμενων πάγιων μισθωμάτων μίας τριετίας. Αν το ιδιοκτησιακό καθεστώς δεν έχει επιλυθεί αμετάκλητα μέσα στην πρώτη τριετία, ο εκμεταλλευτής υποβάλλει αίτηση για την έκδοση νέας απόφασης καθορισμού του ύψους της εγγυητικής επιστολής τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της τριετίας. Το ύψος της νέας εγγυητικής επιστολής αντιστοιχεί σε ποσό που περιλαμβάνει το σύνολο των αναμενόμενων μισθωμάτων, ύστερα από συμψηφισμό πάγιων και αναλογικών, με βάση τα αποτελέσματα της δραστηριότητας της προηγούμενης τριετίας. Η νέα εγγυητική επιστολή κατατίθεται στην αρμόδια υπηρεσία, προς αντικατάσταση της προηγούμενης, έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από τη λήξη της τριετίας και καλύπτει αθροιστικά τα μισθώματα όλης της προηγούμενης χρονικής περιόδου μέχρι τη λήξη της επόμενης τριετίας.

Λατομεία, τα οποία ήδη λειτουργούν με εγγυητική επιστολή της παρ. 1, συνεχίζουν τη λειτουργία τους και ως ημερομηνία έναρξης υπολογισμού του ύψους αυτής λογίζεται η ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4409/2016 (Α' 136). Η ίδια ημερομηνία έναρξης υπολογισμού της εγγυητικής επιστολής ισχύει και για τα λατομεία,που δεν έχουν καταθέσει ακόμα την εγγυητική επιστολή της παρ. 1 του παρόντος και τα οποία συνεχίζουν τη λειτουργία τους, με την προϋπόθεση κατάθεσης αυτής.

Και για τις δύο περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων, ο τρόπος υπολογισμού της εγγυητικής επιστολής, καθορίζεται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.»

Άρθρο 145
Υποχρέωση κατάθεσης εγγυητικής επιστολής από εκμεταλλευτές λατομείων αδρανών υλικών εντός καθορισμένων λατομικών περιοχών και από εκμεταλλευτές μεταλλείων - Τροποποίηση παρ. 22 άρθρου 68 του ν. 4512/2018

Η παρ. 22 του άρθρου 68 του ν. 4512/2018 (Α' 5) περί κατάθεσης εγγυητικής επιστολής αντικαθίσταται και η παρ. 22 διαμορφώνεται ως εξής:

«22. Οι εκμεταλλευτές όλων των κατηγοριών λατομικών ορυκτών, καθώς και οι εκμεταλλευτές μεταλλείων υποχρεούνται να καταθέσουν στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αντίστοιχα, εγγυητική επιστολή, σύμφωνα την παρ. 2 του άρθρου 55 του παρόντος και την υπό στοιχεία ΔΑΠ/Α/Φ.4.2/οικ.176641/2214/28.06.2018 (Β' 2909) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έως την 31η.12.2022. Σε περίπτωση που έχει ήδη κατατεθεί εγγυητική επιστολή, αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΔΑΠ/Α/Φ.4.2/οικ.176641/2214/ 28.06.2018 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου.

Οι μεταλλευτικοί χώροι που εμπίπτουν στην περ. β) της παρ. 7 του άρθρου 55 του ν. 4223/2013 (Α' 287) απαλλάσσονται μέχρι την ημερομηνία εγκατάστασης πλειοδότη από την υποχρέωση κατάθεσης της εγγυητικής επιστολής της παρ. 2 του άρθρου 55 του παρόντος.»

Άρθρο 146
Νομιμοποίηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων εντός λατομικών χώρων και λατομικών περιοχών

1. Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις της παρ. 1α του άρθρου 56 του ν. 4512/2018 (Α' 5), οι οποίες έχουν κατασκευασθεί εντός λατομικού χώρου ή εντός λατομικών περιοχών της παρ. 6 του άρθρου 43 του ιδίου νόμου μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, χωρίς να διαθέτουν τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά στοιχεία για την εγκατάσταση και τη λειτουργία τους ως προς το σύνολο ή μέρος αυτών, εντάσσονται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 65 του ν. 4442/2016 (Α' 230) και του άρθρου 56 του ν. 4512/2018 , εφόσον εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος:

α) υποβάλλουν τροποποιητικό προσάρτημα της εγκεκριμένης τεχνικής μελέτης, σύμφωνα με τα άρθρα 64Α και 65 του ν. 4442/2016 και 56 του ν. 4512/2018 στην αρμόδια αρχή. Το τροποποιητικό προσάρτημα συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά της παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 4512/2018,

β) καταβάλλουν στην υπηρεσία έγκρισης της τεχνικής μελέτης παράβολο, το ύψος του οποίου ορίζεται από τη μαθηματική σχέση:

Παράβολο (ευρώ) = Ισχύς εγκατάστασης χωρίς νομιμοποιητικά στοιχεία (kW) * Α

όπου:

Α=5,για ισχύ έως 2500 kW

και

Α=10, για το μέρος που υπερβαίνει την ισχύ των 2500 kW

Το ποσό του ως άνω παραβόλου αποτελεί έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού. Ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) αυτού αποδίδεται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Γενική Διεύθυνση Ορυκτών Πρώτων Υλών για την κάλυψη δαπανών που σχετίζονται με δράσεις για την ορθολογική αξιοποίηση και βιωσιμότητα της εκμετάλλευσης των ορυκτών πρώτων υλών. Το παράβολο επιστρέφεται αν δεν εγκριθεί το τροποποιητικό προσάρτημα της εγκεκριμένης τεχνικής μελέτης. Καταβληθέντα ποσά ενιαίων ειδικών προστίμων ως συνέπεια περαιωμένης διαδικασίας υπαγωγής πολεοδομικών παραβάσεων στις σχετικές διατάξεις περί αυθαιρέτων που αφορούν κατασκευή δομικών έργων συναφών προς τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, κατά την έννοια της περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 103 του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (Β' 1227/2011), συμψηφίζονται με το οφειλόμενο παράβολο όπως υπολογίζεται με τις διατάξεις του παρόντος. Για την ταυτοποίηση της αυθαίρετης εγκατάστασης απαιτείται βεβαίωση της αρμόδιας ελεγκτικής πολεοδομικής αρχής, που περιλαμβάνει περιγραφή των δομικών στοιχείων και της ισχύος αυτής.

Αν από τον ανωτέρω συμψηφισμό προκύπτει ότι τα ήδη καταβληθέντα υπερβαίνουν το ποσό του παραβόλου, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, δεν αναζητούνται.

2. Η γνωστοποίηση εγκατάστασης και λειτουργίας της ηλεκτρομηχανολογικής εγκατάστασης πραγματοποιείται παραδεκτώς μόνον, αφότου ολοκληρωθεί η διαδικασία έγκρισης του τροποποιητικού προσαρτήματος της τεχνικής μελέτης και υπό την προϋπόθεση ότι ο εκμεταλλευτής έχει εξασφαλίσει όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά σύμφωνα με το άρθρο 65 του ν. 4442/2016.

Άρθρο 147
Επέκταση λατομικής περιοχής από μισθωτή του όμορου χώρου - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 48 του ν. 4512/2018

Στην παρ. 9 του άρθρου 48 του ν. 4512/2018 (Α' 5) προστίθενται τέσσερα τελευταία εδάφια και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Με διαδικασία ανάλογη εκείνης του καθορισμού της είναι δυνατή η τροποποίηση, επέκταση ή περιορισμός των ορίων ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής ή της χωροταξικής κατανομής εντός αυτής, ύστερα από αίτηση που συνοδεύεται από παράβολο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ το οποίο καταβάλλεται υπέρ της οικείας Περιφέρειας, και αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Αν η επέκταση των ορίων ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής δεν υπερβαίνει ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) επί της συνολικής έκτασής της και δεν υπάρχουν άλλοι όμοροι λατομικοί χώροι προς διάθεση εντός αυτής, αποκλειστικά και μόνον ο μισθωτής του όμορου λατομικού χώρου εντός της αρχικώς ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής, δύναται να υποβάλλει αίτηση για τη μίσθωση λατομικού χώρου εντός της επέκτασης με απευθείας σύμβαση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 53 του παρόντος. Η διάρκεια της μίσθωσης, καθώς και η έκταση του υπό μίσθωση λατομικού χώρου του προηγούμενου εδαφίου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν εκείνες του αρχικά μισθωμένου λατομικού χώρου. Η σύμβαση μίσθωσης του λατομικού χώρου εντός της επέκτασης συνομολογείται με τους ίδιους όρους της μίσθωσης του όμορου χώρου. Αίτηση για επέκταση λατομικής περιοχής κατά τα ανωτέρω μπορεί να υποβληθεί από τον ίδιο μισθωτή άπαξ.»

Άρθρο 148
Αδειοδότηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων λατομείων - Τροποποίηση παρ. 1α άρθρου 56 του ν. 4512/2018

Στο άρθρο 56 του ν. 4512/2018 (Α' 5), στο πρώτο και στο τρίτο εδάφιο της παρ. 1α προστίθεται η αναφορά στην εγκατάσταση και λειτουργία ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών περιοχών της παρ. 6 του άρθρου 43 του ιδίου νόμου και η παρ. 1α διαμορφώνεται ως εξής:

«1.α. Η εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων ή εντός λατομικών περιοχών της παρ. 6 του άρθρου 43, με σκοπό την επεξεργασία (μηχανική, εμπλουτισμού, παραγωγής κονιαμάτων, σκυροδεμάτων, ασφαλτομιγμάτων, ασβέστου και λοιπές κατεργασίες) των λατομικών ορυκτών, του απαραίτητου βοηθητικού εξοπλισμού όπως αντλιών και συστημάτων αερισμού υπογείων, καθώς και άδειας κατασκευής των απαιτουμένων για την εγκατάσταση αυτή τεχνικών δομικών έργων όπως βάσεων έδρασης, κατασκευών για την τροφοδοσία και την αποθήκευση χύδην στερεών υλικών-σιλό, βάθρων και μεταλλικών ικριωμάτων με ή χωρίς τη χρήση οπλισμένου σκυροδέματος, υπόκειται σε καθεστώς γνωστοποίησης σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4442/2016. Η εγκατάσταση του εξοπλισμού μπορεί να αρχίσει μόνο μετά την υποβολή της γνωστο-

ποίησης στην αρμόδια υπηρεσία.

Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις που εγκαθίστανται και λειτουργούν για την εξυπηρέτηση των αναγκών λατομείων, τμήμα των οποίων βρίσκεται εντός του λατομικού χώρου ή εντός των ορίων λατομικής περιοχής της παρ. 6 του άρθρου 43 και το υπόλοιπο εκτός αυτών, θεωρούνται ως ενιαίο σύνολο και αντιμετωπίζονται από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για το τμήμα αυτό όπου είναι εγκατεστημένο το μεγαλύτερο ποσοστό της ισχύος τους.»

Άρθρο 149
Εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 65 του ν. 4442/2016

Στην παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4442/2016 (Α' 230) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο προστίθεται η αναφορά στις λατομικές περιοχές της παρ. 6 του άρθρου 43 του ν. 4512/2018 (Α' 5), β) προστίθενται τρία τελευταία εδάφια και η παρ. 1 του άρθρου 65 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων των εξορυσσομένων ορυκτών ή εντός λατομικών περιοχών της παρ. 6 του άρθρου 43 του ν. 4512/2018 (Α' 5), υπόκειται σε καθεστώς γνωστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 5.

Η γνωστοποίηση πραγματοποιείται αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριότητας και Ελέγχων (ΟΠΣ ΑΔΕ) του άρθρου 14. Μέχρι την ενεργοποίηση του ΟΠΣ ΑΔΕ, η γνωστοποίηση υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία.

Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης ο ενδιαφερόμενος απαιτείται να κατέχει το δικαίωμα εκμετάλλευσης, κατά τα άρθρα 60, 61, 62, 63 και 64 και να έχει εξασφαλίσει:

α) απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, εφόσον δεν προκύπτει από τις υφιστάμενες σε ισχύ άδειες, εγκρίσεις κ.λπ.,

β) εγκεκριμένη τεχνική μελέτη στην οποία θα περιέχονται, ως Κεφάλαια, το στοιχείο δ' και, εφόσον απαιτείται, το στοιχείο ε' της παρ. 1 του άρθρου 103 του Κ.Μ.Λ.Ε.,

γ) άδεια χρήσης αιγιαλού και παραλίας ή ζώνης λιμένα, εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με το ν. 2971/2001 (Α'285) και

δ) τις υπεύθυνες δηλώσεις του στοιχείου ιβ' του άρθρου 103 του Κ.Μ.Λ.Ε..

Σε περίπτωση δημόσιων και δημοτικών εκτάσεων, πριν από την έναρξη των σχετικών εργασιών απαιτείται να έχει συναφθεί η μίσθωση της έκτασης.

Σε περίπτωσημεταβολής της συνολικής ισχύος των εγκαταστάσεων ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, δεν απαιτείται τροποποίηση της εγκεκριμένης τεχνικής μελέτης, εφόσον η μεταβολή δεν υπερβαίνει ποσοστό έως και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της ισχύος αυτών. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο μεταβολή δεν επιτρέπεται αθροιστικά ανά διετία να υπερβαίνει το ανωτέρω ποσοστό του δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Η ανωτέρω μεταβολή κοινοποιείται εγγράφως στην αρμόδια υπηρεσία έγκρισης της τεχνικής μελέτης εντός δύο (2) μηνών από τη λήξη εκάστης διετίας, της πρώτης αρχομένης από την ημερομηνία υποβολής της αρχικής γνωστοποίησης λειτουργίας των εγκαταστάσεων ή της ημερομηνίας χορήγησης της σχετικής άδειας λειτουργίας αυτών.»

Άρθρο 150
Παραμονή στον υπό έρευνα χώρο κατά τη διάρκεια ισχύος της απόφασης έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 59 του ν. 4442/2016

Στην παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η έγκριση χορηγείται με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, δίνει τη δυνατότητα διενέργειας ερευνητικών εργασιών και επέχει θέση αποδεικτικού παραχώρησης του δικαιώματος έρευνας. Ο έχων την έγκριση διατηρεί το δικαίωμα παραμονής στον υπό έρευνα χώρο καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της απόφασης έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών τηρώντας τους όρους και τις προϋποθέσεις αυτής, ανεξαρτήτως της υποβολής του αιτήματος μίσθωσης της παρ. 2 του άρθρου 53 του ν. 4512/2018 (Α' 5).»

Άρθρο 151
Μεταβατική διάταξη για την εφαρμογή του άρθρου 64 του ν. 4442/2016

Εάν έχει ήδη κατατεθεί εγγυητική επιστολή σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 64 του ν. 4442/2016 (Α'230), με μεγαλύτερο ύψος από το προβλεπόμενο, τότε αυτή αντικαθίσταται με αντίστοιχη, μικρότερου ύψους, ύστερα από αίτημα του ενδιαφερομένου στην οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Άρθρο 152
Μητρώο πιστοποιημένων αξιολογητών χωρικών μελετών -Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 95 του ν. 4759/2020

Στην παρ. 1 του άρθρου 95 του ν. 4759/2020 (Α' 245) εξειδικεύεται ο τρόπος τήρησης του Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών Χωρικών Μελετών, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Συστήνεται, στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών Χωρικών Μελετών (Μ.Α.Χ.Μ.), το οποίο τηρείται σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων του ως άνω Υπουργείου. Στο Μητρώο καταχωρούνται όλα τα φυσικά πρόσωπα που διαθέτουν άδεια Πιστοποιημένου Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ., καθώς και τα νομικά πρόσωπα, μέσω των οποίων οι Αξιολογητές Μ.Α.Χ.Μ. μπορούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους.»

Άρθρο 153
Παραβάσεις - Διοικητικές κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 95Α στον ν. 4759/2020

Στον ν. 4759/2020 (Α' 245) προστίθεται άρθρο 95Α ως εξής:

«Άρθρο 95Α
Παραβάσεις - Διοικητικές κυρώσεις

1. Διοικητικές κυρώσεις σε βάρος καταχωρούμενων στο Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών Χωρικών Μελετών (Μ.Α.Χ.Μ.) επιβάλλονται για τις παρακάτω παραβάσεις:

α) Άρνηση ανάθεσης διαθέσιμου Αξιολογητή, χωρίς να συντρέχει λόγος σύγκρουσης συμφερόντων ή λόγοι ανωτέρας βίας.

β) Παραβάσεις που σχετίζονται με την άσκηση των καθηκόντων των Αξιολογητών Μ.Α.Χ.Μ. και ειδικότερα:

βα) Μη τήρηση των επιμέρους προθεσμιών, λόγω υπαιτιότητας του Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ..

ββ) Σοβαρές ελλείψεις στην τεκμηρίωση και πληρότητα των παραδοτέων έργων.

γ) Παράβαση του καθήκοντος εχεμύθειας και εμπιστευτικότητας εκ μέρους του Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ., ως προς τη χρήση των στοιχείων και πληροφοριών που έχει συγκεντρώσει κατά την εκτέλεση του έργου του.

δ) Παράλειψη του Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ. να δηλώσει σύγκρουση συμφερόντων ή άλλα στοιχεία που αποτελούν κωλύματα για την άσκηση των καθηκόντων του.

ε) Παράβαση του καθήκοντος αμεροληψίας, ιδίως όταν αυτή οφείλεται σε δωροδοκία.

2. Για τις παραβάσεις της παρ. 1 επιβάλλονται οι εξής κυρώσεις:

α) Για την παράβαση της περ. α) επιβάλλεται αναστολή της άδειάς του επί δύο (2) έτη. Σε περίπτωση δεύτερης παράβασης,

αφαιρείται η άδεια του Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ. και αποκλείεται η χορήγησή της στο ίδιο πρόσωπο.

β) Για τις παραβάσεις της περ. β):

βα) Για κάθε παράβαση της υποπερ. βα) επιβάλλεται πρόστιμο που ορίζεται σε ποσοστό δέκα έως πενήντα τοις εκατό (10% - 50%) της αμοιβής της συγκεκριμένης ανάθεσης, αναλόγως της σοβαρότητας της παράβασης. Σε περίπτωση που τελεσθεί παράβαση σε επόμενη ανάθεση, επιβάλλεται η αναστολή άδειας επί δύο (2) έτη. Σε περίπτωση που τελεσθεί η παράβαση σε τρίτη ανάθεση, αφαιρείται η άδεια του Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ. και αποκλείεται η εκ νέου χορήγησή της στο ίδιο πρόσωπο.

ββ) Για την παράβαση της υποπερ. ββ) επιβάλλεται αναστολή της άδειας επί δύο (2) έτη. Σε περίπτωση δεύτερης παράβασης, αφαιρείται η άδεια του Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ. και αποκλείεται η εκ νέου χορήγησή της στο ίδιο πρόσωπο.

γ) Για την παράβαση της περ. γ) επιβάλλεται αναστολή της άδειας επί τρία (3) έτη. Σε περίπτωση δεύτερης παράβασης, αφαιρείται η άδεια.

δ) Για την παράβαση της περ. δ) επιβάλλεται πρόστιμο από δύο χιλιάδες (2.000) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, αναλόγως της σοβαρότητας της παράβασης, και αναστολή της άδειας επί τρία (3) έτη. Σε περίπτωση δεύτερης παράβασης, το πρόστιμο διπλασιάζεται και αφαιρείται οριστικά η άδεια.

ε) Για την παράβαση της περ. ε) επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο της αμοιβής που προβλέπεται από την ανάθεση και αφαιρείται οριστικά η άδεια.

Εάν οι παραβάσεις έγιναν από Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ. που εκτελεί εντολή μέσω νομικού προσώπου, το διοικητικό πρόστιμο οφείλεται εις ολόκληρον από το φυσικό και το νομικό πρόσωπο και οι κυρώσεις που αφορούν στην αναστολή ή αφαίρεση άδειας ή στα πρόστιμα επιβάλλονται και στους δύο.

3. Κατά της πράξης επιβολής της κύρωσης προβλέπεται ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών.

4. Τα πρόστιμα του παρόντος αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Άρθρο 154
Αρμοδιότητα πρότασης προεδρικού διατάγματος του άρθρου 25 του ν. 2508/1997 - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 25 του ν. 2508/1997

Το γνωμοδοτικό όργανο του πρώτου εδαφίου της περ. β' της παρ. 9 του άρθρου 25 του ν. 2508/1997 (Α'124), περί παραδοσιακών οικισμών, επικαιροποιείται, στο δεύτερο εδάφιο της ανωτέρω περίπτωσης προσδιορίζεται ειδικότερα η διαλαμβανόμενη αρμοδιότητα των Υπουργών, προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9.α. Οι ρυθμίσεις που προβλέπονται από την παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2242/1994 γίνονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, μετά από γνώμη του Περιφερειακού Σ.Χ.Ο.Π..

Εκκρεμείς διαδικασίες για ρυθμίσεις κατά τα ανωτέρω συνεχίζονται με τις προισχύουσες διατάξεις, εφόσον κατά τη δημοσίευση του παρόντος έχει γνωμοδοτήσει για αυτές το Κεντρικό Σ.Χ.Ο.Π..

β. Ειδικά ο καθορισμός των ορίων και των όρων και περιορισμών δόμησης, καθώς και η έγκριση ή τροποποίηση σχεδίων πόλεων και πολεοδομικών μελετών χαρακτηρισμένων ως παραδοσιακών, γίνεται με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν προτάσεως του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.). Προκειμένου για παραδοσιακούς οικισμούς περιοχών αρμοδιότητας Υπουργών Εσωτερικών (Τομέας Μακεδονίας- Θράκης) και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου), οι ανωτέρω ρυθμίσεις ασκούνται από τους Υπουργούς αυτούς, αντίστοιχα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις.

Η έγκριση, τροποποίηση, αναθεώρηση ρυμοτομικών σχεδίων, καθώς και η έγκριση ή τροποποίηση όρων και περιορισμών δόμησης και χρήσεων γης που εμπίπτουν σε κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους/ιστορικούς τόπους του ν. 4858/2021 (Α' 220) στις περιοχές χωρικής αρμοδιότητας των Υπουργείων Εσωτερικών (Τομέας Μακεδονίας - Θράκης) και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου) εγκρίνονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των ως άνω, κατά περίπτωση αρμόδιων, Υπουργών και του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, μετά από γνωμοδότηση του οικείου ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α..»

Άρθρο 155
Προέγκριση οικοδομικών αδειών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 35 του ν. 4495/2017

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017 (Α' 167) τροποποιείται, προκειμένου να προβλεφθεί ότι η προέγκριση οικοδομικής άδειας είναι προαιρετική και αφορά όλες τις κατηγορίες οικοδομικών αδειών του άρθρου 36 του ιδίου νόμου, στο δεύτερο εδάφιο ο «όγκος» αντικαθίσταται από το «ύψος», προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η διαδικασία προέγκρισης για την έκδοση οικοδομικής άδειας είναι προαιρετική και αφορά κάθε κατηγορία έκδοσης άδειας του άρθρου 36. Η διαδικασία προέγκρισης άδειας αναθεώρησης είναι προαιρετική, εφόσον αφορά σε μεταβολή των πολεοδομικών μεγεθών κάλυψης, ύψους και όγκου. Εναλλακτικά απαιτείται η έγγραφη βεβαίωση των υποπερ. βα) και ββ) της περ. β της παρ. 2 του άρθρου 38.»

Άρθρο 156
Διαδικασία ελέγχου οικοδομικής άδειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 38 του ν. 4495/2017

Στην περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017 (Α'167), περί οικοδομικών αδειών που εξαιρούνται προέγκρισης, προστίθενται οι κατηγορίες αδειών 1 και 2, προβλέπονται τα υποβαλλόμενα ηλεκτρονικά στοιχεία τους και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι οικοδομικές άδειες, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν, εκδίδονται ως εξής:

α) Οι άδειες που εμπίπτουν στον τρόπο έκδοσης των Κατηγοριών 1, 2 και 3 με προέγκριση του άρθρου 36 εκδίδονται αυτόματα, ύστερα από την ηλεκτρονική υποβολή του φακέλου με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τις αναγκαίες μελέτες, που προβλέπονται στο άρθρο 40.

Ο αριθμός οικοδομικής αδείας που εκδίδεται ηλεκτρονικά, αναρτάται αμελλητί στο διαδίκτυο και επιτρέπεται η έναρξη των οικοδομικών εργασιών. Οι ανωτέρω έλεγχοι διενεργούνται εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής του φακέλου.

β. Οι άδειες που εμπίπτουν στον τρόπο έκδοσης των Κατηγοριών 1, 2 και 3 χωρίς προέγκριση του άρθρου 36, εκδίδονται αυτόματα, ύστερα από την ηλεκτρονική υποβολή του φακέλου με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τις αναγκαίες μελέτες, που προβλέπονται στο άρθρο 40. Μεταξύ των υποβαλλόμενων ηλεκτρονικά στοιχείων, συμπεριλαμβάνεται: βα) για τις Κατηγορίες 1 και 2, υποχρεωτική έγγραφη βεβαίωση της αρμόδιας Υ.ΔΟΜ., στην οποία αναγράφονται οι όροι δόμησης που ισχύουν στη θέση του ακινήτου, οι κατά περίπτωση απαραίτητες εγκρίσεις φορέων και υπηρεσιών και ελέγχεται το τοπογραφικό διάγραμμα, και ββ) για την Κατηγορία 3, υποχρεωτική έγγραφη βεβαίωση της αρμόδιας Υ.ΔΟΜ., στην οποία αναγράφονται οι όροι δόμησης που ισχύουν στη θέση του ακινήτου, οι κατά περίπτωση απαραίτητες εγκρίσεις φορέων και υπηρεσιών. Η ανωτέρω έγγραφη βεβαίωση για τις υποπερ. βα) και ββ) εκδίδεται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης.

Η ανωτέρω έγγραφη βεβαίωση συνοδεύεται υποχρεωτικά από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α'75) του μελετητή μηχανικού, ότι δεν έχουν μεταβληθεί οι όροι και οι προϋποθέσεις δόμησης στην περιοχή του ακινήτου για το οποίο εκδόθηκε.

Ο αριθμός οικοδομικής άδειας που εκδίδεται ηλεκτρονικά, αναρτάται αμελλητί στο διαδίκτυο και επιτρέπεται η έναρξη των οικοδομικών εργασιών.

Η αρμόδια Υ.ΔΟΜ. διενεργεί υποχρεωτικά δειγματοληπτικό έλεγχο της νομιμότητας των υποβαλλόμενων μελετών και στοιχείων, σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) τουλάχιστον των οικοδομικών αδειών που χορηγούνται με την ανωτέρω διαδικασία. Ο υποχρεωτικός δειγματοληπτικός έλεγχος διενεργείται ανά εξάμηνο για τις άδειες του παρελθόντος εξαμήνου.»

Άρθρο 157
Διάγραμμα κάλυψης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 39 του ν. 4495/2017

Στην παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί της κλίμακας των υποβαλλόμενων διαγραμμάτων κάλυψης, α) στην περ. β) διαγράφεται ο υπολογισμός της επιτρεπόμενης δόμησης, β) στην περ. γ) ο όρος της δόμησης αντικαθίσταται από αυτόν του όγκου, γ) μετά την περ. η) προστίθενται δύο αυτοτελή εδάφια και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Το διάγραμμα κάλυψης υποβάλλεται σε κλίμακα 1:100 ή 1:200 ή 1:500 και περιλαμβάνει:

α) Το οικόπεδο ή γήπεδο με τις διαστάσεις και το εμβαδόν του, περίγραμμα του προς οικοδόμηση κτιρίου γεωμετρικά ορισμένο, μονοσήμαντα ορισμένο με ορθογώνιες συντεταγμένες στο κρατικό σύστημα συντεταγμένων.

β) Τους υπολογισμούς της επιτρεπόμενης και πραγματοποιούμενης κάλυψης, το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος, τον πραγματοποιούμενο όγκο του κτιρίου, το συντελεστή κατ' όγκο εκμετάλλευσης, τις πλάγιες και οπίσθιες αποστάσεις και τον υπολογισμό των αναγκών σε χώρους στάθμευσης.

γ) Τα περιγράμματα των επιπέδων του κτιρίου, υπόγειων και υπέργειων, οι διαστάσεις τους, η θέση τους σε σχέση με τις οικοδομικές γραμμές και τα πλάγια όρια του οικοπέδου και όποιο άλλο βασικό στοιχείο είναι απαραίτητο για τον υπολογισμό της κάλυψης, του όγκου και του ύψους του κτιρίου.

Σε περιπτώσεις προσθήκης, περιέχονται και τα παλαιά κτίσματα με τα ανωτέρω στοιχεία, οι αριθμοί των αδειών τους ή των τίτλων ή των αποφάσεων εξαίρεσης ή αναστολής κατεδάφισης, αν έχουν υπαχθεί σε καθεστώς τακτοποίησης ή νομιμοποίησης.

δ) Τα περιγράμματα επιφανειών και ο υπολογισμός εμβαδών για χώρους ειδικών χρήσεων του κτιρίου που απαιτούν βεβαιώσεις κύριας χρήσης.

ε) Τη σχηματική τομή για την ένδειξη του μέγιστου ύψους του κτιρίου, του ιδεατού στερεού και τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου, σε σχέση με το οριστικά διαμορφωμένο έδαφος στην οποία περιέχονται το πραγματοποιούμενο ύψος του κτίσματος και το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος.

στ) Ενδεικτικές όψεις.

ζ) Τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου με τις απαραίτητες ενδείξεις για τον υπολογισμό της φύτευσης και της στάθμης εδάφους σε κάθε διαμορφούμενο επίπεδο.

η) Ενδεικτική τρισδιάστατη απεικόνιση της κατασκευής, με γραμμικό ή με ελεύθερο σχεδιασμό η φυτογραφίες σε υφιστάμενα κτίρια.

Στο διάγραμμα κάλυψης περιλαμβάνεται υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του μελετητή μηχανικού, όπου σημειώνεται ο υπολογισμός της επιτρεπόμενης και πραγματοποιούμενης δόμησης και δηλώνεται ότι στην πραγματοποιούμενη δόμηση έχουν υπολογιστεί όλες οι κατασκευές, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4067/2012 (Α' 79), καθώς και οι απαιτούμενες επιφάνειες, ανά χρήση, για τον υπολογισμό των θέσεων στάθμευσης.

Αν απαιτείται γνωμοδότηση ή έγκριση άλλων οργάνων ή φορέων, το διάγραμμα κάλυψης πρέπει να τηρεί και τις προδιαγραφές που τίθενται από αυτούς. Το περιεχόμενο της υπεύθυνης δήλωσης ελέγχεται δειγματοληπτικά, κατ' εφαρμογή του άρθρου 38.

Άρθρο 158
Συγκρότηση Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 24 του ν. 4495/2017

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί σύνθεσης του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α), α) στο εισαγωγικό εδάφιο τα μέλη αυξάνονται από επτά (7) σε εννέα (9), β) η περ. δ) αντικαθίσταται, γ) στην περ. ε) ο αριθμός των μηχανικών αυξάνεται σε δύο (2), δ) προστίθεται περ. ζ) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. είναι εννεαμελές και αποτελείται από:

α) τον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως Πρόεδρο,

β) τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο οποίος αναπληρώνεται από άλλον Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο του γραφείου του Νομικού Συμβούλου στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

γ) τον Γενικό Διευθυντή Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του,

δ) τον Γενικό Διευθυντή Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του,

ε) δύο (2) μηχανικούς, με εμπειρία σε θέματα χωροταξίας και πολεοδομίας, που υποδεικνύεται με τους αναπληρωτές τους από το Τ.Ε.Ε.,

στ) ένα (1) μέλος, πρόσωπο εγνωσμένου κύρους με εμπειρία σε θέματα πολεοδομίας και χωροταξίας, κάτοχο πτυχίου ανώτατης σχολής, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του.

ζ) δύο (2) Μηχανικούς, Προϊστάμενους Διευθύνσεων ή Τμημάτων ή υπαλλήλους Α' βαθμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από τις Διευθύνσεις που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του ως άνω Υπουργείου και δύο (2) αναπληρωματικά μέλη.»

2. Εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, το ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. συγκροτείται εκ νέου με τη σύνθεση της παρ. 1 και η θητεία των μελών του υφιστάμενου ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. παύει αυτοδικαίως.

Άρθρο 159
Εγκατάσταση αυθαίρετης αλλαγής χρήσης - Τροποποίηση άρθρου 86 του ν. 4495/2017

Το άρθρο 86 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί προϋποθέσεων υπαγωγής αυθαίρετων κατασκευών και χρήσεων, εξειδικεύεται με νομοθετική παραπομπή και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 86
Δικαίωμα υπαγωγής - Χρόνος αλλαγής χρήσης/ανέγερσης

Στις διατάξεις των άρθρων 96 επ. υπάγονται αυθαίρετες κατασκευές και χρήσεις για τις οποίες ο φέρων οργανισμός της αυθαίρετης κατασκευής έχει εκτελεστεί ή η αυθαίρετη αλλαγή χρήσης έχει εγκατασταθεί πριν από τις 28.7.2011, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 87.»

Άρθρο 160
Προσδιορισμός χρόνου εκτέλεσης αυθαίρετων κατασκευών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 87 του ν. 4495/2017

Στην παρ. 1 του άρθρου 87 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί απόδειξης του χρόνου εκτέλεσης αυθαίρετων κατασκευών, α) στην περ. β) εξειδικεύεται η απόδειξη του τρόπου κατασκευής, γ) καταργείται το τρίτο εδάφιο περί τεκμηρίου ως προς τον χρόνο αλλαγής χρήσης και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η απόδειξη του χρόνου ανέγερσης της αυθαίρετης κατασκευής γίνεται με την υποβολή σχετικής αεροφωτογραφίας. Αν δεν προκύπτει με βεβαιότητα ο χρόνος εκτέλεσης της αυθαίρετης κατασκευής ή της εγκατάστασης της αυθαίρετης χρήσης από την αεροφωτογραφία, για την απόδειξη του χρόνου κατασκευής:

α) ο χρόνος της αλλαγής χρήσης από κύρια χρήση σε άλλη κύρια αποδεικνύεται με έγγραφο φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής, εξαιρουμένης της δήλωσης Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων/Πράξης Προσδιορισμού Φόρου, που προκύπτει από τη μηχανογραφική σύνθεση της δήλωσης στοιχείων ακινήτων (Ε9), στο οποίο εμφαίνονται το ακίνητο και η χρήση, όπως περιγράφονται κατά την υπαγωγή,

β) ο χρόνος εκτέλεσης της αυθαίρετης κατασκευής σε υπόγεια στάθμη ή εντός του όγκου νόμιμου κτιρίου αποδεικνύεται με έγγραφο φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής, εξαιρουμένης της δήλωσης Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων/Πράξης Προσδιορισμού Φόρου, που προκύπτει από τη μηχανογραφική σύνθεση της δήλωσης στοιχείων ακινήτων (Ε9), ή τεκμαίρεται από τον τρόπο κατασκευής, όπως η ύπαρξη ηλεκτρομηχανολογικής εγκατάστασης για τηλεόραση, τηλέφωνο, θέρμανση, οικιακές συσκευές, υδραυλική εγκατάσταση για θέρμανση, καθώς και από τον τρόπο σύνδεσης με τον φέροντα οργανισμό του κτιρίου, ιδίως δε της απευθείας σύνδεσης με χώρους κύριας χρήσης,

γ) ο χρόνος εγκατάστασης της αλλαγής χρήσης από βοηθητική σε κύρια σε κτίρια με οικοδομική άδεια αποδεικνύεται με έγγραφο φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής, εξαιρουμένης της δήλωσης Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων/Πράξης Προσδιορισμού Φόρου, που προκύπτει από τη μηχανογραφική σύνθεση της δήλωσης στοιχείων ακινήτων (Ε9), άλλως λαμβάνεται ο χρόνος θεώρησης της αδείας για την ηλεκτροδότηση του ακινήτου.

Τα κατά περίπτωση αποδεικτικά έγγραφα υποβάλλονται στο πληροφοριακό σύστημα και μνημονεύονται στην τεχνική έκθεση μηχανικού.»

Άρθρο 161
Ρύθμιση χρήσεων γης που αφορούν την περιοχή «Ελαιώνας»

Στην παρ. 1 του άρθρου 3 του υπ' αριθμ. 20/9-30/11/1995 π.δ. (Δ' 1049), περί χρήσεων γης, επικαιροποιούνται οι αναφορές στους Δήμους, αντικαθίστανται οι διαλαμβανόμενες χρήσεις γης, προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στους οικοδομήσιμους χώρους ή σε τμήματα αυτών που χαρακτηρίζονται στα διαγράμματα του άρθρου 1 με στοιχείο Α' επιτρέπονται οι χρήσεις βιομηχανίας - βιοτεχνίας χαμηλής και μέσης όχλησης πλην των αναφερομένων στο άρθρο 7 μόνο για τις νόμιμα υφιστάμενες βιομηχανικές - βιοτεχνικές μονάδες, καθώς επίσης και για μονάδες που προέρχονται από μετεγκατάσταση από την περιοχή του Ελαιώνα που λειτουργούν νόμιμα. Από τις εντός σχεδίου περιοχές κατοικίας των Δήμων Νίκαιας - Αγίου Ιωάννη Ρέντη, Αιγάλεω, Περιστερίου, Μοσχάτου - Ταύρου και Αθηναίων μόνο για τα διαμερίσματα 3 και 4 και από την εντός σχεδίου περιοχή κατοικίας νότια των γραμμών του τρένου του Δήμου Μοσχάτου - Ταύρου επιτρέπεται η μετεγκατάσταση των μονάδων που νομίμως υφίσταντο στις 14.2.1991 και οι οποίες λειτουργούν συνεχώς μέχρι την ημερομηνία αίτησης για μετεγκατάσταση.

Επίσης επιτρέπονται οι χρήσεις:

- Εμπορικά καταστήματα
- Γραφεία, τράπεζες, ασφάλειες, κοινωφελείς οργανισμοί
- Διοίκηση
- Εστιατόρια, αναψυκτήρια
- Χώροι συνάθροισης κοινού
- Κέντρα διασκέδασης αναψυχής
- Εγκαταστάσεις χονδρεμπορίου
- Κτίρια αποθήκευσης
- Εγκαταστάσεις εμπορικών εκθέσεων
- Πρατήρια βενζίνης
- Πρατήρια υγραερίου
- Κτίρια στάθμευσης
- Κτίρια κοινωνικής πρόνοιας

Στις περιπτώσεις αυτές, επιτρέπεται η αλλαγή χρήσης και αναβάθμιση ή και μεταρρύθμιση των νομίμως υφιστάμενων ή νομίμως υπαχθέντων σε νόμους περί τακτοποίησης αυθαιρέτων κτιρίων.»

Άρθρο 162
Εξουσιοδοτική διάταξη για τους σταθμούς επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων - Αντικατάσταση περ. (β) παρ. 7 άρθρου 114 του ν. 4070/2012

Η εξουσιοδότηση της περ. β) της παρ. 7 του άρθρου 114 του ν. 4070/2012 (Α' 82), περί εγκατάστασης σταθμών επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων (η/ο), αντικαθίσταται ως εξής:

«(β). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, και Τουρισμού, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και οι τεχνικές προδιαγραφές για την εγκατάσταση δημοσίως προσβάσιμων και ιδιωτικής χρήσης σταθμών επαναφόρτισης συσσωρευτών ηλεκτροκίνητων οχημάτων, στους παρακάτω δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους:

βα. στα υφιστάμενα ή υπό αδειοδότηση «Πρατήρια Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας»,

ββ. στους καθορισμένους χώρους στάθμευσης εντός λιμενικής ζώνης,

βγ. στους υφιστάμενους ή υπό αδειοδότηση ή υπό παραχώρηση χώρους στάσης και στάθμευσης εντός ζώνης τουριστικών λιμένων,

βδ. στους υφιστάμενους ή υπό αδειοδότηση ή υπό παραχώρηση χώρους στάσης και στάθμευσης εντός αερολιμένων,

βε. στους υφιστάμενους ή υπό αδειοδότηση στεγασμένους και υπαίθριους σταθμούς οχημάτων,

βστ. στα υφιστάμενα ή υπό αδειοδότηση συνεργεία συντήρησης και επισκευής οχημάτων,

β. στα υφιστάμενα ή υπό αδειοδότηση δημόσια ή ιδιωτικά Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων,

βζ. κατά μήκος του αστικού, υπεραστικού και εθνικού οδικού δικτύου,

βη. σε χώρους στάθμευσης δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων,

βθ. σε υφιστάμενους ή υπό αδειοδότηση τερματικούς σταθμούς, σταθμούς μετεπιβίβασης και αμαξοστάσια των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, και

βι. σε υφιστάμενα ή υπό αδειοδότηση πλυντήρια και λιπαντήρια οχημάτων.

Σε περίπτωση μη τήρησης της ανωτέρω κοινής απόφασης, απαγορεύεται η λειτουργία του σταθμού επαναφόρτισης η/ο, με απόφαση της αρμόδιας αρχής και μέχρι την αποκατάσταση των σχετικών ελλείψεων. Με την ως άνω απόφαση δύναται να εξειδικεύονται οι διοικητικές κυρώσεις και να καθορίζονται οι αρμόδιοι για την επιβολή τους φορείς.»

Άρθρο 163
Χρόνος ισχύος της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 2 του ν. 4014/2011

Στην παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 4014/2011 (Α'209), περί διάρκειας ισχύος των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων (Α.Ε.Π.Ο.), τροποποιείται η περ. γ', ως προς τη νομοθετική παραπομπή για την έναρξη ισχύος της, τη χρονική ισχύ των υφιστάμενων Α.Ε.Π.Ο. και την εξειδίκευση των ενεργειών που απαιτούνται για την παράταση αυτών, προστίθεται περ. δ' και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8.α. Η Α.Ε.Π.Ο. έχει διάρκεια ισχύος δεκαπέντε (15) έτη, εφόσον δεν επέρχεται μεταβολή των δεδομένων, βάσει των οποίων εκδόθηκε. Για τα έργα ή τις δραστηριότητες που διαθέτουν ως Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης την Οικολογική Διαχείριση και Οικολογικό Έλεγχο (EMAS), η διάρκεια ισχύος της Α.Ε.Π.Ο. παρατείνεται για έξι (6) έτη και για όσο χρόνο, το Σύστημα αυτό βρίσκεται σε ισχύ. Για τα έργα ή τις δραστηριότητες που διαθέ-

τουν Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001 ή άλλο αντίστοιχο σε ισχύ, η διάρκεια ισχύος της Α.Ε.Π.Ο. παρατείνεται για τέσσερα (4) έτη και για όσο χρόνο το Σύστημα αυτό βρίσκεται σε ισχύ. Για τις ως άνω παρατάσεις χορηγείται σχετική διαπιστωτική πράξη. Μη έγκαιρη ανανέωση των ως άνω Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης συνεπάγεται, κατά τη διάρκεια της ως άνω παράτασης, αυτοδίκαιη λήξη της ισχύος της Α.Ε.Π.Ο.. Επιπλέον, ο φορέας υποχρεούται να διαθέτει σε ισχύ το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης για τουλάχιστον ένα (1) έτος πριν την παρέλευση της προθεσμίας ανανέωσης της Α.Ε.Π.Ο..

β. Η Α.Ε.Π.Ο. μπορεί με ειδική αιτιολογία να εκδίδεται για διάρκεια ισχύος μικρότερη των δεκαπέντε (15) ετών.

γ. Η διάρκεια των υφιστάμενων κατά τη δημοσίευση του ν. 4685/2020 (Α' 92) Α.Ε.Π.Ο. παρατείνεται μέχρι τη συμπλήρωση δεκαπενταετίας από την έκδοσή τους, κατόπιν υποβολής υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α'75) από τον υπόχρεο φορέα, εάν δεν έχει επέλθει ουσιαστική μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων εκδόθηκαν.

δ. Η παρούσα παράγραφος ισχύει και για τις Α.Ε.Π.Ο. που έχουν λήξει αν:

α. δεν έχει παρέλθει δεκαπενταετία από την έκδοσή τους,

β. δεν έχουν επέλθει ουσιώδεις μεταβολές των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από αλλαγές στον σχεδιασμό ή τη λειτουργία του έργου ή της δραστηριότητας. Αν έχει επέλθει ουσιαστική μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων εκδόθηκε η υπό κρίση Α.Ε.Π.Ο., η παράταση χορηγείται εάν οι μεταβολές αυτές δεν αυξάνουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όπως η αλλαγή σε καύσιμο με μικρότερο ρυπαντικό φορτίο ή εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, η μείωση του μεγέθους του έργου ή η χρήση πρόσθετης ή νεότερης αντιρρυπαντικής τεχνολογίας.

Η παράταση χορηγείται από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή έως εξαντλήσεως της δεκαπενταετίας από την έκδοση της Α.Ε.Π.Ο., κατόπιν εξέτασης του σχετικού αιτήματος του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, από το αρμόδιο Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του άρθρου 13.

Σε περίπτωση που συντρέχουν οι προϋποθέσεις του δεύτερου εδαφίου της υποπερ. ββ', μετά τη χορήγηση της παράτασης, κατατίθεται φάκελος τροποποίησης της Α.Ε.Π.Ο. και ακολουθείται η διαδικασία της υποπερ. αα' της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 6.»

Άρθρο 164
Εξουσιοδοτικές διατάξεις για τους Πιστοποιημένους Αξιολογητές Χωρικών Μελετών - Αντικατάσταση παρ. 1, προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 98 του ν. 4759/2020

Το άρθρο 98 του ν. 4759/2020 (Α' 245) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 98
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 94 έως 95Α, ιδίως δε:

α) οι επιμέρους κατηγορίες του Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών Χωρικών Μελετών (Μ.Α.Χ.Μ.), ανά είδος χωρικής μελέτης,

β) τα αναγκαία προσόντα και η απαραίτητη εμπειρία των πιστοποιημένων αξιολογητών, προκειμένου να υπαχθούν σε κάθε κατηγορία του Μ.Α.Χ.Μ. και οι ιδιότητες που ορίζονται ως ασυμβίβαστες με το έργο τους,

γ) η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την απόκτηση της άδειας Πιστοποιημένου Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ.,

δ) η διάρκεια της άδειας,

ε) η διαδικασία ανανέωσής της άδειας και οι λόγοι λήξης της,

στ) οι αρμόδιες υπηρεσίες και τα όργανα για την τήρηση του μητρώου, την πιστοποίηση των Αξιολογητών, την επιβολή κυρώσεων, την έγκριση ή απόρριψη των παραδοτέων, συμπεριλαμβανομένης της τροποποίησης αυτών λόγω ελλείψεων, τη διαπίστωση μη συνδρομής ιδιοτήτων που ορίζονται ως ασυμβίβαστες με το έργο των Αξιολογητών Μ.Α.Χ.Μ.,

ζ) οι κανόνες που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους,

η) η διαδικασία ανάθεσης εντολής προς αξιολόγηση, και

θ) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

1Α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών καθορίζονται το ύψος της αποζημίωσης των Πιστοποιημένων Αξιολογητών Χωρικών Μελετών, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την είσπραξη της αμοιβής του αξιολογητή και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΛΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 165
Ρυθμίσεις περί έργων διαχείρισης αστικών λυμάτων

1. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς κατά την έννοια του ν. 4412/2016 (Α' 147) για την ανάθεση συμβάσεων εκτέλεσης έργων υποδομής διαχείρισης λυμάτων που εντάσσονται σε Επιχειρησιακά Προγράμματα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς, καθώς και λοιπά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, δύνανται να περιλαμβάνουν στο αντικείμενο των εν λόγω συμβάσεων, πέραν της κατασκευής, την κανονική λειτουργία και τη συντήρηση των εγκαταστάσεων για διάρκεια τουλάχιστον τριών (3) ετών, ως υποχρέωση του αναδόχου. Ειδικότερα, όσον αφορά τα έργα κατασκευής του δικτύου αποχέτευσης, στο αντικείμενο των σχετικών συμβάσεων, περιλαμβάνονται η κατασκευή, η κανονική λειτουργία και συντήρηση του δικτύου και των αντλιοστασίων. Στο αντικείμενο των συμβάσεων, στην περίπτωση εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, δύνανται να περιλαμβάνονται η κατασκευή, η κανονική λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων αυτών. Η δαπάνη για την κανονική λειτουργία και συντήρηση των έργων υποδομής διαχείρισης λυμάτων βαρύνει τον Κύριο των έργων. Η υποχρέωση των ανωτέρω εδαφίων δεν καταλαμβάνει τις δημόσιες συμβάσεις των οποίων η διαδικασία ανάθεσης έχει εκκινήσει πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. Οι φορείς λειτουργίας των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων των οικισμών που εμπίπτουν στο άρθρο 4 της υπ' αριθμ. οικ. 5673/400/5.3.1997 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας και Υγείας και Πρόνοιας, περί μέτρων και όρων για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (Β' 192) εισάγουν απευθείας στην Εθνική Βάση Δεδομένων των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων, μέσω του εξουσιοδοτημένου χρήστη καταχώρησης, όλα τα σχετικά πεδία που αποτυπώνουν τα τεχνικά στοιχεία και λειτουργικά δεδομένα των εγκαταστάσεων αρμοδιότητάς τους. Η καταχώρηση των δεδομένων γίνεται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και ολοκληρώνεται υποχρεωτικά στο τέλος αυτού. Η προσθήκη διορθώσεων και στοιχείων για κάθε έτος είναι δυνατή μέχρι την 31η Μαρτίου του επόμενου έτους, οπότε και τα στοιχεία οριστικοποιούνται χωρίς τη δυνατότητα περαιτέρω τροποποίησης από τους υπεύθυνους καταχώρησης. Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου των καταχωρημένων τεχνικών και λειτουργικών δεδομένων, από το Τμήμα Ελέγχου και Σχεδιασμού Επεξεργασίας Λυμάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, επικυρώνεται ο κατάλογος των οικισμών που τελούν σε συμμόρφωση με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1991 «για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων» (L 135) και δημοσιεύεται, με ανάρτηση σχετικών πινάκων στην Εθνική Βάση Δεδομένων των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων και στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η ανάρτηση πραγματοποιείται το πρώτο δεκαήμερο του Ιουνίου κάθε έτους και αφορά στη συμμόρφωση κατά το προηγούμενο έτος.

Άρθρο 166
Οργάνωση και λειτουργία Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων

1. Στο πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, δύνανται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας να συστήνονται Ομάδες Διοίκησης Έργου. Με την απόφαση αυτή προβλέπονται η συγκρότηση των ομάδων, οι αρμοδιότητες τους, και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με την λειτουργία τους.

2. Συστήνεται Επιτροπή Συντονισμού και Καθοδήγησης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, η οποία συντονίζει τις αρμόδιες υπηρεσίες και τους φορείς εξειδίκευσης και εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α.) και των Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (Π.Ε.Σ.Δ.Α.), υποστηρίζει και εποπτεύει τις Ομάδες Διοίκησης Έργου, εισηγείται στα αρμόδια κυβερνητικά όργανα τα νομοθετικά και διοικητικά μέτρα αποτελεσματικής εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής διαχείρισης των στερεών αποβλήτων και συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης συγχρηματοδότησης των έργων και των δράσεων του Ε.Σ.Δ.Α. και των Π.Ε.Σ.Δ.Α..

3. Στην Επιτροπή Συντονισμού και Καθοδήγησης συμμετέχουν με τους αναπληρωτές τους: α) ο Γενικός Γραμματέας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, που προεδρεύει της Επιτροπής, β) ο Γενικός Γραμματέας Διοίκησης και Οργάνωσης του Υπουργείου Εσωτερικών, γ) ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, δ) ο Πρόεδρος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος και ε) ο εκπρόσωπος του Δικτύου Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων. Η Επιτροπή της παρ. 2 συγκροτείται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εσωτερικών.

4. Με την απόφαση συγκρότησης της παρ. 3 ρυθμίζονται και τα σχετικά με τη λειτουργία της Επιτροπής Συντονισμού και Καθοδήγησης, την εποπτεία και υποστήριξη που παρέχει στις Ομάδες Διοίκησης Έργου της παρ. 1, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

Άρθρο 167
Άσκηση καθηκόντων επαλήθευσης αντιστάθμισης από την «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Περιβάλλοντος» - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Καθήκοντα οργάνου επαλήθευσης της αντιστάθμισης και ελέγχου της ενδεχόμενης υπεραντιστάθμισης για όσα έργα υποδομών διαχείρισης αποβλήτων έχουν χαρακτηριστεί ως Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος, ασκεί η Ειδική Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Περιβάλλοντος» που συστάθηκε με την υπό στοιχεία 100008/ΕΥΘΥ 936/28.9.2016 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 3296).

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εσωτερικών προσδιορίζονται οι διαδικασίες επαλήθευσης της αντιστάθμισης και ελέγχου υπεραντιστάθμισης για τα έργα της παρ. 1, οι διαδικασίες έγκρισης των αντίστοιχων εκθέσεων, οι διαδικασίες και προθεσμίες υποβολής αντιρρήσεων, οι διαδικασίες ανάκτησης πιθανής υπεραντιστάθμισης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

Άρθρο 168
Χρηματοδότηση κατασκευών επί του δικτύου αποχέτευσης - Αντικατάσταση άρθρου 96 του ν. 4685/2020

Το άρθρο 96 του ν. 4685/2020 (Α' 92) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 96
Χρηματοδότηση δαπάνης κατασκευής των εξωτερικών διακλαδώσεων του δικτύου αποχέτευσης

1. Για τους οικισμούς του άρθρου 4 της υπό στοιχεία οικ.5673/400/5.3.1997 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας και Υγείας και Πρόνοιας, περί μέτρων και όρων για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (Β' 192), καθώς και για τους λοιπούς οικισμούς κάτω των δύο χιλιάδων (2000) ισοδυνάμων κατοίκων,που βρίσκονται είτε σε περιοχή αρμοδιότητας δήμου ή Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης, είτε σε περιοχή αρμοδιότητας της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης (Ε.Υ.Δ.Α.Π.) ή της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ.), η δαπάνη για την κατασκευή της εξωτερικής διακλάδωσης των συγχρηματοδοτούμενων έργων αποχέτευσης, από τη ρυμοτομική γραμμή του ακινήτου, μέχρι τη θέση του κεντρικού αγωγού αποχέτευσης, δύναται να χρηματοδοτείται:

α. στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του «ΕΣΠΑ 2014-2020», εφόσον η κατασκευή έχει πραγματοποιηθεί από τον δικαιούχο φορέα και η δαπάνη έχει πληρωθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 2014, καθώς και στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 «ΕΣΠΑ 2021-2027»,

β. από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός των εκάστοτε ετησίων ορίων του και εντός του προϋπολογισμού του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατά περίπτωση για έργα αποχέτευσης που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων προηγούμενων προγραμματικών περιόδων, εφόσον η σχετική κατασκευή δεν έχει υλοποιηθεί, με την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η άμεση λειτουργικότητα του συστήματος αποχέτευσης και επεξεργασίας, σύμφωνα με βεβαίωση που εκδίδεται από τον οικείο Δήμο ή την οικεία Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης, ή την Ε.Υ.Δ.Α.Π. ή την Ε.Υ.Α.Θ.,

γ. από το Π.Δ.Ε. στο πλαίσιο άλλων αναπτυξιακών προγραμμάτων.

2. Στις περιπτώσεις της παρ. 1, η δαπάνη κατασκευής της εξωτερικής διακλάδωσης της αποχέτευσης δεν βαρύνει τους κυρίους των ακινήτων.

Άρθρο 169
Σύνδεση ακινήτων με δίκτυο αποχέτευσης - Προσθήκη άρθρου 96Α στον ν. 4685/2020

Στον ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται άρθρο 96Α ως εξής:

«Άρθρο 96Α
Υποχρέωση πραγματοποίησης εσωτερικών συνδέσεων ιδιοκτησιών στο δίκτυο αποχέτευσης - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Οι κύριοι των ακινήτων, στους οικισμούς του άρθρου 4 της υπό στοιχεία οικ. 5673/400/5.3.1997 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας και Υγείας και Πρόνοιας, περί μέτρων και όρων για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (Β'192), καθώς και για τους λοιπούς οικισμούς κάτω των δύο χιλιάδων (2000) ισοδυνάμων κατοίκων, που βρίσκονται είτε σε περιοχή αρμοδιότητας δήμου ή Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης, είτε σε περιοχή αρμοδιότητας της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης (Ε.Υ.Δ.Α.Π.) ή της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ.), έχουν υποχρέωση, εντός έξι (6) μηνών από τη σχετική έγγραφη ειδοποίηση της αρμόδιας για την ύδρευση και αποχέτευση επιχείρησης ή του οικείου δήμου, να πραγματοποιήσουν τη σύνδεση των ακινήτων τους με το δίκτυο αποχέτευσης. Η εν λόγω ειδοποίηση αποστέλλεται με μέριμνα της αρμόδιας για την αποχέτευση επιχείρησης ή του οικείου δήμου, μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής της εξωτερικής διακλάδωσης του δικτύου αποχέτευσης και εφόσον το συγκεκριμένο τμήμα του δικτύου είναι λειτουργικό.

2. Στους μη συνδεόμενους με το δίκτυο αποχέτευσης κυρίους ακινήτων, τα οποία βρίσκονται σε περιοχή αρμοδιότητας δήμου ή δημοτικής επιχείρησης ύδρευσης και αποχέτευσης, ή σε περιοχή αρμοδιότητας της Ε.Υ.Δ.Α.Π. ή της Ε.Υ.Α.Θ., επιβάλλεται ως διοικητική κύρωση, μετά την πάροδο της προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη σχετική έγγραφη ειδοποίηση της αρμόδιας για την αποχέτευση επιχείρησης ή του οικείου δήμου, πρόστιμο υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 3. Η ανωτέρω έγγραφη ειδοποίηση αποστέλλεται στον κύριο ή νομέα του ακινήτου μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής των εξωτερικών διακλαδώσεων που χρηματοδοτήθηκαν, σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 3 του άρθρου 3 και εφόσον το συγκεκριμένο τμήμα του δικτύου είναι λειτουργικό.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζονται οι φορείς που επιβάλλουν το πρόστιμο της παρ. 2, ο τρόπος βεβαίωσης και ο τρόπος είσπραξης του προστίμου, ο λογαριασμός στον οποίο καταβάλλεται το εισπραχθέν πρόστιμο, το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου για κάθε έτος μη συμμόρφωσης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

Άρθρο 170
Εξουσιοδότηση για την παροχή κινήτρων σχετικά με τη σύνδεση των αποχετεύσεων - Προσθήκη άρθρου 96Β στον ν. 4685/2020

Στον ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται άρθρο 96Β ως εξής:

«Άρθρο 96Β
Χρηματοδότηση εσωτερικών συνδέσεων ιδιοκτησιών στο δίκτυο αποχέτευσης - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών δύναται να προκηρύσσονται δράσεις για την παροχή οικονομικών κινήτρων σχετικά μετη σύνδεση του εσωτερικού συστήματος αποχέτευσης ακινήτων με το αποχετευτικό δίκτυο του οικείου Δήμου ή της οικείας Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης, στους οικισμούς του άρθρου 4 της υπό στοιχεία οικ.5673/400/5.3.1997 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας και Υγείας και Πρόνοιας, περί μέτρων και όρων για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (Β' 192),καθώς και για τους λοιπούς οικισμούς κάτω των δύο χιλιάδων (2000) ισοδυνάμων κατοίκων. Οι δράσεις του πρώτου εδαφίου δύναται να αφορούν την επιδότηση της ιδιωτικής δαπάνης για την προσαρμογή της αποχέτευσης των κτιριακών εγκαταστάσεων, προκειμένου να οδηγούνται τα λύματα στο φρεάτιο της εξωτερικής διακλάδωσης του δικτύου αποχέτευσης, το οποίο έχει κατασκευαστεί από τον αρμόδιο φορέα αποχέτευσης. Με την κοινή απόφαση του παρόντος καθορίζεται το αντικείμενο της δράσης, οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη λήψη των οικονομικών κινήτρων, οι δικαιούχοι, η διάρκεια και οι διαδικασίες αίτησης, ένταξης, υλοποίησης και ολοκλήρωσης των δράσεων αυτών, ο φορέας και η πηγή χρηματοδότησης, ο υπεύθυνος φορέας υλοποίησης της δράσης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

2. Ειδικότερα, με την απόφαση της παρ. 1 ορίζονται και:

α) οι φορείς υποδοχής των αιτήσεων των ωφελούμενων για ένταξη στις δράσεις της παρ. 1,

β) οι φορείς πιστοποίησης της πραγματοποίησης των εσωτερικών συνδέσεων ιδιοκτησιών στο δίκτυο αποχέτευσης, και

γ) οι φορείς της καταβολής της χρηματοδότησης στους ωφελούμενους, καθώς και ο φορέας ελέγχου για την πιστοποίηση της τήρησης των όρων και προϋποθέσεων των δράσεων.

3. Στην περίπτωση ορισμού φορέων για την άσκηση αρμοδιοτήτων της παρ. 2, δύναται να καθορίζονται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η διαδικασία και οι όροι μεταφοράς των πιστώσεων προς τον οριζόμενο, κατά την παρ. 2 φορέα καταβολής της χρηματοδότησης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δημοσιονομικής τακτοποίησης των πληρωμών και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΓΕΩΛΟΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Άρθρο 171
Παραχωρήσεις ακινήτων για ανάπτυξη Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Προσθήκη παρ. 6, 7, 8, 9, 10 στο άρθρο 4 του ν. 4061/2012

Στο άρθρο 4 του ν. 4061/2012 (Α' 66), περί παραχωρήσεων ακινήτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προστίθενται παρ. 6, 7, 8, 9, 10 ως εξής:

«6. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να παραχωρούνται κατά χρήση έναντι τιμήματος ακίνητα της περ. α' της παρ. 1, ανεξαρτήτως έκτασης για εγκατάσταση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή/και συστημάτων αποθήκευσης χωρίς δημοπρασία μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, στην οποία περιγράφεται το ακίνητο, κατά εμβαδόν, θέση και συντεταγμένες στο ελληνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς, εφόσον για τον σταθμό που θα εγκατασταθεί στη συγκεκριμένη έκταση της οποίας ζητείται η παραχώρηση έχει εκδοθεί η οριστική προσφορά σύνδεσης η οποία έχει γίνει αποδεκτή από τον ενδιαφερόμενο. Η χρήση παραχωρείται στον αιτούντα για όσο χρόνο εξυπηρετείται ο σκοπός της παραχώρησης, με ανώτατο όριο τα σαράντα (40) έτη, όπως ειδικότερα προσδιορίζεται στην αίτηση.

Για τον καθορισμό του τιμήματος παραχώρησης ακινήτου με τη διαδικασία της παρούσας συνιστάται τριμελής Επιτροπή Καθορισμού Τιμήματος, με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων (β) και (γ), η οποία αποτελείται από:

α) έναν (1) υπάλληλο της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του,

β) έναν (1) υπάλληλο της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως μέλος, με τον αναπληρωτή του, που υποδεικνύονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή το εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο, και

γ) έναν (1) υπάλληλο της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), ως μέλος, με τον αναπληρωτή του, που υποδεικνύονται από τον Διοικητή της ΑΑΔΕ ή το εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο.

Ως Γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται υπάλληλος της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

7. Κατά την υποβολή αίτησης για παραχώρηση χρήσης ακινήτων της περ. α' της παρ. 1 και της παρ. 6 για την εγκατάσταση συστημάτων Α.Π.Ε., για τα οποία έχει ήδη εκδοθεί Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) ή απόφαση υπαγωγής σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ), ο αιτών μπορεί να προσκομίζει με την αίτησή του αντίγραφο των σχετικών γνωμοδοτήσεων ή αποφάσεων αρμόδιων αρχών που λήφθησαν υπόψη για την έκδοση της παραπάνω απόφασης. Τα δικαιολογητικά που προσκομίζονται δεν αναζητούνται εκ νέου για την έκδοση της απόφασης παραχώρησης χρήσης.

8. Κατά την υποβολή αίτησης για παραχώρηση χρήσης ακινήτων της περ. α' της παρ. 1 και της παρ. 6 για την εγκατάσταση συστημάτων Α.Π.Ε. που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής ή Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων και από την υποχρέωση περιβαλλοντικής αδειοδό-

τησης σύμφωνα με την παρ. 13 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129) αναζητούνται από την αρμόδια υπηρεσία ή προσκομίζονται από τον αιτούντα στοιχεία που αφορούν στο πραγματικό και νομικό καθεστώς της προς παραχώρηση έκτασης και στον καθορισμό χρήσης γης από τον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης σύμφωνα με τα πολεοδομικά σχέδια και το οικείο χωροταξικό πλαίσιο.

9. Το παρόν εφαρμόζεται και επί ακινήτων της παρ. 1, τα οποία αποτελούν αρχαιολογικούς χώρους, αρχαιολογικές ζώνες προστασίας, ιστορικούς τόπους, τόπους πλησίον μνημείων και εν γένει σε ακίνητα περιοχών που εμπίπτουν στον ν. 4858/2021 (Α' 220). Τα ακίνητα αυτά παραχωρούνται κατόπιν σύμφωνης γνώμης των κατά τόπο και καθ' ύλην αρμόδιων Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, σύμφωνα με τον ν. 4858/2021, και ιδίως το άρθρο 13 αυτού υπό τους όρους που τίθενται κάθε φορά από αυτές.

10. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύνανται να παραχωρούνται κατά χρήση, έναντι τιμήματος, χωρίς δημοπρασία, ακίνητα της παρ. 1 του άρθρου 1, ανεξαρτήτως εμβαδού, για την εγκατάσταση εναέριων ή υπόγειων γραμμών ή Υποσταθμών ή Κέντρων Υψηλής ή Υπερυψηλής Τάσης ή άλλου είδους υποδομών που απαιτούνται για τη σύνδεση των σταθμών Α.Π.Ε. στο Σύστημα ή το Δίκτυο Ηλεκτρικής Ενέργειας ή και για έργα επέκτασης του Συστήματος ή του Δικτύου Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθώς και για τη μεταφορά και εγκατάσταση ανεμογεννητριών αιολικών σταθμών, κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου, στην οποία περιγράφεται το ακίνητο, κατά εμβαδόν, θέση και συντεταγμένες στο ελληνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς, εφόσον ο αιτών προσκομίζει τη σχετική απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

Το τίμημα παραχώρησης ακινήτου με τη διαδικασία της παρούσας καθορίζεται από την Τριμελή Επιτροπή Καθορισμού Τιμήματος της παρ. 6. Ως Γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται υπάλληλος της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.»

Άρθρο 172
Θεώρηση γεωλογικών μελετών - Αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 5 του ν. 4315/2014

1. Η παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 4315/2014 (Α' 269), περί γεωλογικών μελετών, αντικαθίσταται ως εξής:

«5α) Οι μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας που απαιτούνται κατά τον πολεοδομικό σχεδιασμό όλων των επιπέδων, συντάσσονται και υποβάλλονται με ευθύνη του αρμόδιου μελετητή για την εκπόνηση γεωλογικών μελετών, μέλους του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.) ή του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.), και θεωρούνται ως προς την πληρότητα των στοιχείων τους, από τη Γενική Διεύθυνση Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της αρμόδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

β) Οι μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας που απαιτούνται κατά τη σύνταξη πολεοδομικών μελετών, οι οποίες αφορούν σε Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων του άρθρου 12 του ν. 3986/2011 (Α' 152), Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων του άρθρου 24 του ν. 3894/2010 (Α' 204) και Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια του άρθρου 8 του ν. 4447/2016 (Α' 241), συντάσσονται και υποβάλλονται με ευθύνη μέλους του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. ή του Τ.Ε.Ε., αρμόδιου για την εκπόνηση γεωλογικών μελετών και θεωρούνται ως προς την πληρότητα των στοιχείων τους, από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

γ) Μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας που έχουν θεωρηθεί ή εγκριθεί, θεωρούνται νομίμως θεωρημένες και εγκεκριμένες. Εκκρεμείς μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας, που έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο έγκρισης των πολεοδομικών μελετών των περ. α) και β), διαβιβάζονται προς θεώρηση στις ανωτέρω αρμόδιες υπηρεσίες.

δ) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, συμπεριλαμβανομένης της προτυποποίησης του ελέγχου πληρότητας των στοιχείων των εν λόγω μελετών.»

2. Το άρθρο 144 του ν. 4495/2017 (Α' 269), περί έγκρισης γεωλογικών μελετών, καταργείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ Ζ'
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 173
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται ειδικότερα σε επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα,.....2022

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
3. ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	4. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
5. ΥΓΕΙΑΣ	6. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
7. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	8. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
9. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	10. ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
11. ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	12. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
13. ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	14. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
15. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	16. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
17. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	18. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

19. Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Το Σώμα παρέσχε την ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 22.40' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Πέμπτη 30 Ιουνίου 2022 και ώρα 10.00,' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: νομοθετική εργασία, σύμφωνα με τη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη που θα διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ **ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ**